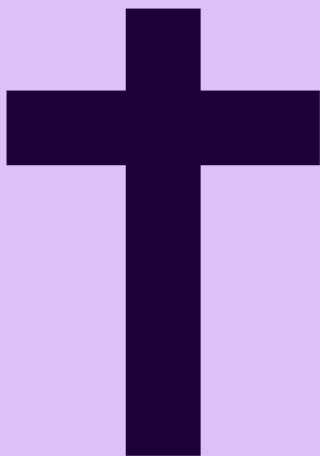

Diuusi ñiooquidλ
utuducami oodamicλdλ

New Testament in Tepehuan, Northern (MX:ntp:Tepehuan,
Northern)

Diushi ñiooquidΛ utuducami oodamicΛdΛ
New Testament in Tepehuan, Northern (MX:ntp:Tepehuan,
Northern)

copyright © 1981 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tepehuan, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tepehuán del Norte [ntp], Mexico

Copyright Information

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tepehuan, Northern

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
 1cd37655-9109-5b5b-ab5d-6e755e5aa421

Contents

MATAIVO	1
MARCUSI	68
RUUCASI	107
VUAANA	176
HECHOS	230
ROMANOS	291
1 CORINTIOS	318
2 CORINTIOS	344
GÁLATAS	362
EFESIOS	373
FILIPENSÉS	383
COLOSENSES	390
1 TESALONICENSÉS	397
2 TESALONICENSÉS	403
1 TIMOTEO	407
2 TIMOTEO	415
TITO	421
FILEMÓN	425
EBREOS	427
SANTIAGO	449
1 PIIDURU	456
2 PIIDURU	464
1 VUAANA	469
2 VUAANA	476
3 VUAANA	477
UUDASI	478
APOCALIPSIS	481

Mataivo ooja istumaasi ivuaadana aSuusi Cristo aidasi aimaraitadai tami oidigi daama

¹ Potaaagiducata dai aqai aaduñdacarud aSuusi Cristo ismaacada arcajiudad arai Davicaru dai Davicaru arcajiudad Avraañicaru.

² Avraañicaru aroogad Isaacaru, Isaacaru aroogad Jacocar, Jacocar aroogad Judacaru dai aa ismaacada maamarai agai.

³ Judacaru aroogad Paaresicaru daid Saaracaru daid adada Tamara taagiducata dai, Paaresicaru aroogad Esinomicaru, Esinomicaru

aroogad Aramacaru. ⁴ Aramacaru aroogad Aminadabacaru, Aminadabacaru aroogad Naasonacaru, Naasonacaru aroogad

Salmonacaru, ⁵ Salmonacaru aroogad Boosocaru daid adada Raaba taagiducata dai, Boosocaru aroogad Obedicaru daid adada Ruuta

taagiducata dai, Obedicaru aroogad Isaicaru. ⁶ Isaicaru aroogad arai Davicaru, daid arai Davicaru aroogad Salomofnicaru daid adada

arUriiasicaru oonigada.

⁷ Daid Salomofnicaru aroogad Roboamicaru, Roboamicaru aroogad

Aviiasicaru, Aviiasicaru aroogad Asacaru, ⁸ Asacaru aroogad Josapaatacaru,

Josapaatacaru aroogad Joramacaru, Joramacaru aroogad Usiasicaru, ⁹ Usiasicaru aroogad Jotamacaru,

Jotamacaru aroogad Acasicaru, Acasicaru aroogad Esequiiasicaru, ¹⁰ Esequiiasicaru aroogad Manaseesicaru, Manaseesicaru aroogad

Amoñicaru, Amoñicaru aroogad Josiiasicaru, ¹¹ Josiiasicaru aroogad Jeconiasicaru dai aa ismaacada maamarai agai. Agai oidacata dai aidasi

araigada Babilooniana oidacami divia davalragadana ajudiduu dai maisapicami vuucai mui gadalragamu.

¹² Dai gooaqaa Jeconiasicaru aroogad Salatielicaru, Salatielicaru aroogad

Sorovaveelicaru, ¹³ Sorovaveelicaru aroogad Aviudicaru, Aviudicaru aroogad

Eliaquiimicaru, Eliaquiimicaru aroogad Asoracaru, ¹⁴ Asoracaru aroogad Sodocar, Sodocar aroogad Aquimicaru,

Aquimicaru aroogad Eliudacaru, ¹⁵ Eliudacaru aroogad Eleasaracaru, Eleasaracaru aroogad

Matanacaru, Matanacaru aroogad Jacocar, ¹⁶ Jacocar aroogad Osee ismaacada arcunada Maria dai Maria adada

Suusi ismaacada arCristo.

¹⁷ Tami gaagai baivustaama dan maacova oodami ismaacada oidacata dai aidasi oidacata dai Avraañicaru abiaadara asta aidasi oidacata dai Davicaru uucami tomasi maivasi apana oidacata dai apana baivustaama dan maacova Davicaru abiaadara asta aidasi arai Babilooniaro

oidacami maisapicami vuucai ajudiduu Babilooniamu agai maivascatai apana oidacata dai apana baivustaama dan maacova aid abiaadara

asta aidasi vuusai aCristo, agai maivascatai apana oidacata dai.

¹⁸ Aduucai apadui tai divia Suusi Cristo: Maria adada dai casi argancuucunamicata dai agai amadu aOsee damo maiquia amapai oidacata dai, taid Maria nonoatu guvucadada Diuusi Ibada.

¹⁹ AOsee aramo calli calga tuigacami dai maitipaliditadai ismatiagi aoodami isnonoacata dai aMaria, baiyoma ipaliditadai agai isastocai

dagituagi sai maisoimaa taatatuldana atataanadamigad. ²⁰ Dai aidasi quiaa tatagitoitadai aOsee gomaasi, tai coosigadara gamaasitu amo Diuusi taañicaruda daida itatadai:

—Osee Davicaru cajiudad, maitiduaadicuda vanañi Maria vaidal argaoñiacana, Diuusi Ibadal guvucadadacada viaaca agai agai ali oodami. ²¹ Agai marata agai amo ali galai pai Suusi tala. ASuusi calgacara vuvaida agai oodami soimaascamigadaifndara ismaacada vaavoitudagi cascada potalagiduca agai agai —astadai.

²² Aidasi aradi gomaasi aidal aradi ismaacada aagai Diuusi gñiooquituldiadamigacada saidal icaiti:

²³ Amo ali taji nonoatumu dai maratamu amo ali galai dai Emanuel aagadamu oodami.

Ascaiti Diuusi. Emanuel itaiya lidi: Diuusi galamadu daacana.

²⁴ Dai aidasi nana aOsee poduucal idui isducatal aagidi aDiuusi taañicaruda, vana agai Maria. ²⁵ Damos maiaabana voo agai asta aidasi marai Maria. Agai artuucamidara marada tai Suusi tala.

2

¹ ASuusi Beleenara vuusai Judeea davanriara, aidasida aEroodasi arraicatadai ami davanriara. Tai ami Jerusaleenara Judeea davanriara dada chilaqui calali. Jerusaleenara siooma muidu oidacami siaa lamapacara Judeea davanriara. Acacali ismaacada ami dada cal maatal nidi sisiaavugai. Siaalico padara dada acacali, ² dai gatcacaimi daidal icaitimi:

—Vaaco daja aapimal judidul ganraiga ismaacada vuusai, nidi aatama siaavugagada cascada dada aatama dai siaa duutuda ragai —ascaiti acacali.

³ Dai aidasida arai Eroodasi mai gomaasi alia duaadimu agai. Agai poliditadai isoidaca agai amai rai sigai camaitaanaanada agaitadai. Dai vasi oodami Jerusaleenara oidacami alia duduaadimu lara. Agai poliditadai isatataanadami istutuiditadai isgancocodagi. ⁴ Taidal aEroodasi ampagi vasi arapaali baitaguucacamigada, lamadu amamaatatuldiadami Diuusi sallicamigada dai tacacai saaco vuusia agaitadai aCristo. ⁵ Tai agai aa noragi daida itatadai:

—Beleenara tami Judeea davanriara, dai Diuusi ñiooquituldiadamigada oja sai pocaiti Diuusi:

⁶ Ismaacada Beleenara oidaca agai Judeea davanriara aa judidul vaamioma siaa duutuadamu siaa judidul.

Agai saagida vuusia agai amo gal taanadami.

Dai agai taanadamu ajudidul.

Ascaiti Diuusi —astadai agai.

⁷ Taidal aEroodasi astocai vai acacali ismaacada dada siaalico padara, dai calga tacacai suu duucu gamaasitu siaavugai. ⁸ Dai gooquilara ootoi aEroodasi acacali Beleenamu daida itatadai:

—Iimivurai dai gaga ali silaifi dai masilascada tlagiagi varai dadacai giñaagida nai ana lara mal siaa duutudagi —astadai aEroodasi.

⁹⁻¹⁰ Potadai arai taidal acacali iji. Daidal siaavugai ismaacada tal agai vaasaquoma mosbaitqui imitadai. Taida calquiva siaavugai daama siaaco daacatadai ali silaifi. Dai aidasi acacali tal siaavugai alia baiganali. ¹¹ Dai vaapacalai ami quiyara tal agai ali silaifi lamadu

adlad. Dai gantootonacada guuquiva dai siaa duutuli agai aali siilani dai gooquiara cuupioo agai gancajojooniga dai oi ooro, dai cubimadali dai mirra. Mirra aramo istumaasi chigian uuvadami. ¹² Dai gooquiara Diuusi aagidi acacali coosigadara sai camaiimana siaaco daacatadai aEroodasi tai cascada amai voiyamu salli noonora agai.

¹³ Dai aidasi canoonora acacali, amo Diuusi taañicaruda gamaasitu coosigadara aOsee daida itadai:

—Vañigiñi dai vaidacai goali siilani amadu godlada voopoivurai Ejiipituamu dai momaca avar daraaja asta silascada gnaagida ana. aEroodasi gaaga agai goali siilani dai muaa alidi —astadai aDiuusi taañicaruda.

¹⁴ Taida aOsee vañi dai tucara vaidacai aali siilani amadu adlada Ejiipituamu. ¹⁵ Dai anaasi daraaja agai asta aidasi muu aEroodasi. Aidasi poduucai idui agai poduucai aradi ismaacada aagai Diuusi aquma ganiioquituldiadamigada dai pocaiti: “Aagidamu ana giñmara sai vuu-saiña Ejiipituañidara”, ascaiti Diuusi.

¹⁶ Dai aidasi mai aEroodasi isyaatagi acacali ali baamu, dai gatjai coodaragai vasi aali ismaacada viaacatadai googo uumigi coidamacoga ismaacada Beleena ara oidacatadai dai vasi sicoli Beleena oidacami. acacali sastuduacada caaagidi aEroodasi silauida tatadai agai siaavugai dai poduucai asitu aEroodasi sijudidiu raigada ismaacada gaagai agai cayoga viaacatadai gooca uumigi. Dai cascada gatjai coodaragai vasi aali ismaacada viaacatadai googo uumigi coidamacoga. ¹⁷ Poduucai aradi ismaacada oja garadunicar Jeremias Diuusi niioquituldiadamigada dai poduucai oja:

¹⁸ Muidutai judidiu ooqui suanada agai muiyapara oidacami.

Looqui suanada agai gacooditudacai maamarada.

Dai maitipadamu looqui isaa baiatudagi.

Cacoimu maamarada cascada.

Ascaiti Jeremiasicarua.

¹⁹ Dai aidasi camuu aEroodasi, tai amo Diuusi taañicaruda gamaasitu aOsee coosigadara Ejiipitara daida itadai:

²⁰ —Vañigiñi dai vaidacai goali siilani amadu dlada apamu avar iimi gandavragamu casi atcoi agai ismaacada muaa aliditadai goali siilani —astadai aDiuusi taañicaruda.

²¹ Taida aOsee vañi dai vuaa aali siilani amadu adlada tami Isireli davarara. ²² Damos aidasi mai aOsee silaArquelao araanadamicatadai Judee ara gaoga Eroodasi vataara, duaadicuitadai agai isimiagi gaamucu, tai coosigadara aagidi Diuusi taañicaruda sai Galileeamu imana. ²³ Dai acai Galilee ara davarara Nasareeta oidatu, Aidasi poduucai idui agai poduucai aradi ismaacada aagai Diuusi niioquituldiadamigada saida aoodami pocaitiada agai saida aSuusi arNasaree ara oidacami.

3

¹ Aida tuigaco oidigana Judee davarara divia avuaana ismaacada vaponai aoodami, ² daida itadai:

—Ama duucaí avar gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada casia mi-aadami istuigaco Diuusi soíña agai oodami sai calagacarla oidacana —astatadai.

³ Idi Vuaana agai ismaacada aagai ADiuusi ñiooquituldiadamigada Isaiácaru aduucái ooja agai:

Diuusi ootosa agai amo calli sai oidigana gamamaatatuldiña dai poduucái gaaagidamu agai:

“Caotoma divia agai gartaaanadamiga cascada ama duucaí avar gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada”.

Asduu ooja Isaiá.

⁴ AVuaana yuucusida cameyu vopodacada duñisicatadai dai givurada ogicada duñisicatadai, dai soosoyi cuaadana AVuaana amadu saivoli.

⁵ Vai daivaiña oodami vaasi Judeea davalariaindara Jerusalemaindara dai aa amapacariaindara calca aliditai istumaasi aagai AVuaana dai ismaacada miaanai oidacatadai aqui Jordán ara. ⁶ Dai ismaacada daanaiña Diuusi sai oigaldana soimaascamigada AVuaana vapaconaiña ami agaa Jordán aquiara.

⁷ Damos aidasi taa AVuaana ismuidutai fariseo amadu saduseo daivimi sai agai vapaconana tai agai itatadai:

—Aapima ismaacada daivai tami ansai gnvapaconana apan ducami coocoyi ismaacada vopooyi siuu duucu camaljidagi vaoi, poliditai sai poduucái Diuusi camaisoimaasi gantaatatulda agai. Apara glaagai issallicada ama duucaí gantatagituagi aapima dai camaisoimaasi ivuaadagi. ⁸ Calagacaravar oidaca vai naidiña aa massallicada calma duucaí gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada agai. ⁹ Dai maitavar povanliada aapima masaidi arAvraañicaru cajiudadai sai cascada calagacara gannai Diuusi. Sallicada anganaagidi sai Diuusi istutuidi isidufiagi Avraañicaru cajiudadai asta idi ojoodiaindara isipaliadagi.

¹⁰ Diuusi cabaigadu issoimaa taatatuldagi maicaga tuutiacada apan duucaí amo calli ismaacada guicutai uusi ismaacada maicagadu iibiada dai mamai. Poduucái Diuusi ootosamu oodami ismaacada soimaasi ivueeyi malca siaaco tomastuigaco malcana tai. ¹¹ Aana gia suudagicada gnvapaconai sai naidiña aa masai calma duucaí gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada agai. Damos divia agai mai ismaacada gnvapacona agai Diuusi Ibadacada sai ganlamadu daacana Diuusi Ibadai. Dai agai vaa naida agai oodami ismaacada arcala ga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Agai vaamioma viaa guvucadagai isaana. Aana maitistutuidi saasi istutuidi agai. ¹² Amo calli ismaacada calivai tligi bai tueeyi atligi daida acosada mamai. Poduucái iduñia agai agai ismaacada divia agai aoodamicada. Ismaacada vaavoitudai agai iimia agai lavaagiamu dai ismaacada maivaavoitudai Diaavora amadu iimia agai agai siaaco tomastuigaco malcana tai

—astatadai AVuaana aoodami.

¹³ Vaidi ASuusi Galilea davalari amaadara imitatadai dai aayi ami agaa Jordán aquiara siaaco daacatadai AVuaana sai agai vacuaanana. ¹⁴ AVuaana maitipalidimi tuucamidara isvacuaanagi daida itatadai agai ASuusi:

—Aanava agai dai glaagai pasgiñvacuaanagi. ¿Tuiyasi aapi ipalidi isana gvacuaanagi? —astatadai AVuaana.

¹⁵ Damos ASuusi itatadai:

¹³ Vaidi ASuusi Galilea davalari amaadara imitatadai dai aayi ami agaa Jordán aquiara siaaco daacatadai AVuaana sai agai vacuaanana.

¹⁴ AVuaana maitipalidimi tuucamidara isvacuaanagi daida itatadai agai ASuusi:

—Aanava agai dai glaagai pasgiñvacuaanagi. ¿Tuiyasi aapi ipalidi isana gvacuaanagi? —astatadai AVuaana.

¹⁵ Damos ASuusi itatadai:

—Casi maiñioocada sioomΛ arcΛΛgai tΛsiduñiagi istumaasi Diuusi ipalidi
—astΛtΛdai ΛSuusi.

TaidΛ ΛVuaana ipΛli. ¹⁶ Dai aidΛsi mosvacoi ΛVuaana ΛSuusi taidΛ
ΛSuusi vuusai suudagiaiñdΛrΛ. Tai otoma gΛcupiooco ΛtΛvaagi taidΛ
ΛSuusi tΛΛ Diuusi IbΛadΛ vai tΛvai siaaco uucami daacatadai Λgai Λpa
maasi Λmo tugu. ¹⁷ Tai caidatu Λmo ñiooqui tΛvaagiaiñdΛrΛ daidΛ icaiti:

—IdiavΛr giñmara nai aliΛ oigΛdai aanΛ. Dai aanΛ aliΛ baigiñlidi
gocΛdΛ —ascaiti Λñiooqui.

4

¹ TaidΛ Diuusi IbΛadΛ vaidacai ΛSuusi oidigamu, sabai ΛDiaavora
iduiñtuldana Λmo istumaasi istumaasi Diuusi maitipΛlidi.

² DaidΛ Suusi maitauu goo coobai tasai dai goo coobai tucagi dai
cascΛdΛ biuugimucata dai. ³ TaidΛ ΛDiaavora miaadΛrΛ cΛquiva siaaco
daacatadai ΛSuusi nΛida Δlidityai sabai iduiñtuldana Λmo istumaasi istu-
maasi Diuusi maitipΛlidi daidΛ itΛtΛdai:

—PΛsaapi ΛrDiuusi maradΛ di, tΛaañiñi goojo dai vai tascali gΛnaatona
—astΛtΛdai ΛDiaavora.

⁴ DΛmos ΛSuusi itΛtΛdai:

—Diuusi ñiooquidΛrΛ icaiti: “Maisiu mosΛca tascalicΛdΛ istutuidi
oodami isoidacagi, gΛaagiava Diuusi ñiooquidΛ ΛprΛ”, ascaiti Diuusi
ñiooquidΛrΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁵ TaidΛ ΛDiaavora vaidacai ΛSuusi Jerusaleenamu dai ami ΛgΛΛ quiuu-
paigadΛrΛ Δjudidíu daama tΛsagi, ⁶ daidΛ itΛtΛdai:

—PΛsaapi ΛrDiuusi maradΛ di, tabiaadΛrΛ mΛtana gΛΛsi tuduidΛ.
Pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ di:

Diuusi ootosamu gΛtΛtΛaañicarΛ vaidΛ gΛnuucaticana.

Sigdaagiadamu Λgai gΛnnoonovicΛdΛ pai maisaraana aapi gΛΛcaso
Λmo odiana.

Ascaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ —astΛtΛdai ΛDiaavora.

⁷ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Pocaiti ΛprΛ Diuusi ñiooquidΛrΛ di: “MaitΛagai pΛsaagiadagi Diuusi
saidΛ iduuna Λmo istumaasi mosnΛida Δlidityai sabai giduuna”, ascaiti
Diuusi ñiooquidΛrΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁸ Tai Λpamu ΛDiaavora vaidacai ΛSuusi Λmo gΛΛ tuvidacamu dai
abiaadΛrΛ tΛtΛΛgidi vΛΛsi gΛgar tΛtΛaanΛdami ismaacΛdΛ oidaga oidigi
daama dai vΛΛsi oodami ismaacΛdΛ tΛaanΛi ΔtΛtΛaanΛdami, ⁹ daidΛ
itΛtΛdai:

—AanΛ angΛmaquiagi oigaragai pai tΛaanΛda vΛΛsi goovai
pΛsgiñvuidΛrΛ gΛtootonacΛdΛ cΛquivagi dai giñsaa duutudagi —astΛtΛdai
ΛDiaavora.

¹⁰ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—ImΛdañi tabiaadΛrΛ Diaavora, pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ: “AliΛsi
gΛaagai issiaa duutuadagi Diuusi dai mosΛca Λgai ΛgΛiadagi”, ascaiti
Diuusi ñiooquidΛrΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹¹ TaidΛ ΛDiaavora ii abiaadΛrΛ, tai dada Diuusi tΛtΛaañicarudΛ dai
nuucagi ΛSuusi.

¹² AidΛsi maí ΛSuusi ismaisapicatadai ΛVuaana ii Galilea dΛvΛΛriamu.

¹³ DΛmos camaivii Λgai NasareetΛrΛ baiyoma Capernauumamu ii Λgai

dai m_{ΛΛ}ca oidaca agai. Capernauma _Λrg_{ΛΛ} suudagi ugidiana. _Λg_{ΛΛ} suudagi ugidiana _ΛrNepatalicaru _{dΛVΛΛ}ragad_Λcatadai dai abaana Nepatalicaru _{dΛVΛΛ}ragad_Λ _ΛrSebulonacaru _{dΛVΛΛ}ragad_Λcatadai. ¹⁴ Aidasi _ΛSuusi ii gamucu aid_Λ _Λp_Λd_Λui ismaac_Λd_Λ ooja Diuusi _ñiooquituldiadamigad_Λ Isai_Λcaru daid_Λ icaiti:

¹⁵ Mui oodami sib_{ΛΛ}ad_Λr_Λ oidacami oidaca agai Galilee_Λr_Λ Sebulonacaru _{dΛVΛΛ}ragad_Λr_Λ dai Nepatalicaru _{dΛVΛΛ}ragad_Λr_Λ _Λg_{ΛΛ} suudagi abaana Jordán aqui maigovai.

¹⁶ Dai _Λgai maimaat_Λcamu Diuusi _ñiooquid_Λ dai ali_Λ soimaasi ivuaadamu. _{DΛ}mos gooqui_Λr_Λ ca_Λcamu _Λgai istumaasi gamamaat_Λtulda _Λgai _Λc_{ΛΛ}gac_Λr_Λ vuviaadami dai baig_Λn_Λliadamu _Λgai.

Asc_Λiti Isai_Λcaru.

¹⁷ Aid_Λ abiaad_Λr_Λ _ΛSuusi pot_Λt_Λdaiñ_Λ _Λoodami:

—Ama duuqui_Λv_Λr _{gΛ}n_Λt_Λt_Λgito dai camaisoimaasi ivuaada. Casia miaadimi istuigaco soñ_Λ _Λgai Diuusi oodami sai _{cΛΛ}gac_Λr_Λ oidacana —ast_Λt_Λdaiñ_Λ _ΛSuusi.

¹⁸ _ΛSuusi _{gΛΛ} suudagi ugidiamu _{sΛΛ}li im_Λitadai Galilee_Λr_Λ, dai t_{ΛΛ} gooca _{gΛ}n_Λs_{ΛΛ}g_Λm_Λ. _Λmoco Simuñi Piiduru t_{ΛΛ}g_Λdu, dai _Λg_Λmai Aand_Λr_Λsi. _Λgai _Λr_Λv_Λtopa vuudamicatadai, dai suudar_Λ dadaitudai _{gΛ}n_Λv_Λtopa vuicaru.

¹⁹ Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Giñoid_Λv_Λr_Λ nai aan_Λ _{gΛ}n_Λmaat_Λtuldana m_Λsducatai gaagada aapim_Λ oodami vaid_Λ giñ_Λv_Λvoitudana —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²⁰ Tai _Λgai otoma anaasi viaa _{gΛ}n_Λv_Λtopa vuicaru dai oí _ΛSuusi.

²¹ Dai bait_Λquiooma t_{ΛΛ} _ΛSuusi _Λp_Λ gooca _{gΛ}n_Λs_{ΛΛ}g_Λm_Λ. Jacovo _{ΛΛ}madu Vuaana Sevedeo maamarad_Λ. Vai _Λmo vaarcu _Λr_Λana daraa-jatadai _{ΛΛ}madu oogad_Λ dai daraasdi _{gΛ}n_Λv_Λtopa vuicaru. Taid_Λ _ΛSuusi vai. ²² Tai _Λgai otoma anaasi viaa _Λv_Λarcu _{ΛΛ}madu _{gΛ}n_Λooga dai oí _ΛSuusi.

²³ _ΛSuusi v_{ΛΛ}si Galilea _{dΛVΛΛ}r_Λiana aim_Λraitadai, dai v_{ΛΛ}si judidú quiquiupaigad_Λr_Λ gaaagidimi isDiuusi soñ_Λ _Λgai oodami sai _{cΛΛ}gac_Λr_Λ oidacana. V_{ΛΛ}si istumaasi gaaagidiñ_Λ _ΛSuusi _{sΛΛ}lic_Λd_Λ _Λr_{cΛΛ}g_Λducami. Dai Suusi duduaaidimi mui oodami naana maasi coocodagai viaacami. ²⁴ Tai otoma maí v_{ΛΛ}si Siria _{dΛVΛΛ}r_Λi_Λr_Λ oidacami istumaasi ivuaadana _ΛSuusi, dai otoma vuaapi _Λgai _ΛSuusi v_{ΛΛ}si _Λcoococoidad_Λ sai duduaaidana tomastuma coocodagai viaacami dai ismaac_Λd_Λ maitis-tutuiditadai isoñ_Λd_Λdagi vaid_Λ _ΛSuusi duduaaidiñ_Λ v_{ΛΛ}scatai dai vuvaitu Diaavora t_Λt_Λaañ_Λicarud_Λ oodamiañ_Λd_Λr_Λ. ²⁵ Tai oí mui oodami _ΛSuusi Galileeaiñ_Λd_Λr_Λ, dai Decapolisi _{dΛVΛΛ}r_Λiaiñ_Λd_Λr_Λ, dai v_{ΛΛ}si Judeea _{dΛVΛΛ}r_Λiaiñ_Λd_Λr_Λ Jerusaleenaiñ_Λd_Λr_Λ dai aa _{ΛΛ}map_Λc_Λr_Λaiñ_Λd_Λr_Λ, _Λg_{ΛΛ} aqui Jordán vasoñ_Λiomaiñ_Λd_Λr_Λ.

5

¹ Dai aid_Λsi t_{ΛΛ} _ΛSuusi v_{ΛΛ}si _Λoodami, t_Λsai _Λmo giidiana dai ami daiva. Taid_Λ _Λmamaat_Λr_Λdamigad_Λ _{gΛ}n_Λp_Λpagi _ΛSuusi sicoli dai v_{ΛΛ}si _Λoodami.

² Vaid_Λ _ΛSuusi mamaat_Λtuldi daid_Λ it_Λt_Λdai:

³ —Diuusi _{cΛΛ}gac_Λr_Λ n_Λidi v_{ΛΛ}scatai ismaac_Λd_Λ maat_Λ ist_Λgito isDiuusi soñ_Λagi vaid_Λ ivuaada _Λgai istumaasi Diuusi ip_Λlidi. Diuusi soñ_Λamu vai _Λgai ivuaadana istumaasi Diuusi ip_Λlidi.

⁴ Diuusi cʌʌgacʌɾʌ nʌidi ʌgai ismaacʌdʌ sivi soigʌʌlidi soimaasi ivuaadatai ʌgai Diuusi bai ʌʌliatudamu.

⁵ Diuusi cʌʌgacʌɾʌ nʌidi ʌgai ismaacʌdʌ maigʌgʌrducʌdʌ gʌʌlidi, ʌgai tʌʌʌnʌdamu oidigi utudiarʌ siʌʌscadʌ ugitiagi idi oidigi.

⁶ Diuusi cʌʌgacʌɾʌ nʌidi ʌgai ismaacʌdʌ sʌʌlicʌdʌ cʌʌgacʌɾʌ oidacʌlidi, Diuusi soifʌ ʌgai ʌgai vai poduucʌi oidacana.

⁷ Diuusi cʌʌgacʌɾʌ nʌidi ʌgai ismaacʌdʌ soigʌʌlidi aacʌdʌ, Diuusi soigʌʌliadamu ʌgaicʌdʌ ʌʌɾʌ.

⁸ Diuusi cʌʌgacʌɾʌ nʌidi ʌgai ismaacʌdʌ maisoimaasi ivuaada ʌlidi. ʌgai Diuusi ʌʌmadu iimimu.

⁹ Diuusi cʌʌgacʌɾʌ nʌidi ʌgai ismaacʌdʌ soicʌi ʌcocoadami sai camaitʌncocodaiʌ. Diuusi gʌmaamara duucʌi nʌijadamu.

¹⁰ Diuusi cʌʌgacʌɾʌ nʌidi ʌgai ismaacʌdʌ aa soimaa taatamituldi ivuaadatai ʌgai istumaasi Diuusi ipʌlidi. Diuusi soifʌmu vaidʌ apiaivuaada ʌgai istumaasi Diuusi ipʌlidi.

¹¹ Diuusi cʌʌgacʌɾʌ gʌʌnʌijadamu aapimʌ siʌʌscadʌ ʌoodami gʌʌnaagiadagi soimaasi ʌiiooqui dai soimaasi gʌntaatamituldiadagi dai mʌsiʌʌscadʌ gʌnyaatagʌdagi, giʌvaavoitudaitai aapimʌ. ¹² Dʌmos baigʌvʌɾ ʌʌliada aapimʌ Diuusi gʌnmaaquimu ʌmo istumaasi cʌʌgʌducami tʌvaagiʌɾʌ, poduucʌi ʌʌɾʌ soimaa taata ʌDiuusi ʌiʌiiooquituldiadamigadʌ ismaacʌdʌ ʌʌɾʌgʌ dada isaapimʌ.

¹³ Ismaicʌʌgacʌɾʌ oidaca aapimʌ oodami maitipʌliadamu isvaavoitudagi Diuusi ʌiiooquidʌ poduucʌi isduucʌi ʌmo oodami maitipʌlidiʌ iscuaadagi cuaadagai maiyoovicami. Cascʌdʌ aliʌsi gʌʌagai iscʌʌgacʌɾʌ oidaca aapimʌ. Nʌiditai aa iscʌʌgacʌɾʌ oidaga aapimʌ poduucʌi ipʌliadamu ʌgai isvaavoitudagi Diuusi ʌiiooquidʌ dʌmos ismaicʌʌgacʌɾʌ oidaca aapimʌ aidʌ gia maisoicʌi aapimʌ oodami dai Diuusi gʌjiaadʌɾʌ gʌʌviaamu aapimʌ.

¹⁴⁻¹⁶ Aliʌsi ʌrsoifʌi cuudagi tucʌɾʌ. Poduucʌi ʌʌɾʌ aliʌsi ʌrsoifʌi aapimʌ cʌʌgacʌɾʌ oidacatai vai poduucʌi maatʌna aa isducatai Diuusi ipʌlidi isoidacagi. Vʌʌsi oodami gʌntʌgito nʌidi isaapimʌ ʌrvaavoitudadami. Daidʌ ʌoodami nʌiditai iscʌʌgacʌɾʌ oidaga aapimʌ siaa duutuadagi Diuusi gʌɾooga ismaacʌdʌ tʌvaagiʌɾʌ daja.

¹⁷ Maitʌvʌɾ povʌʌliada aapimʌ iʌsaʌʌ divia dai maiʌʌgiada iʌgai Diuusi sʌʌlicʌmigadʌ dai mamaatʌtuldiaragadʌ ismaacʌdʌ aagidi ʌgai Moseesacaru dai gʌʌiʌiiooquituldiadamiga, baiyoma divia aʌʌ dai ʌʌgiada iʌgai. ¹⁸ Sʌʌlicʌdʌ angʌnaagidi sai siʌʌsi uucami cʌʌacagi oidigi vʌʌsi istumaasi aagai Diuusi moduucʌi imʌda ʌgai maitʌviaa ʌgai tomalaachi tomali ʌmo oojai maimaigovai gʌdaasa ʌgai asta siʌʌscadʌ ʌɾʌdui vʌʌsi ismaacʌdʌ viaa siʌɾʌduʌiʌgi. ¹⁹ Cascʌdʌ siooɾʌ ʌmapiadʌɾʌ viaagi ʌmo istumaasi Diuusi sʌʌlicʌmigadʌiʌfʌdʌɾʌ, tomasi ʌgai poʌlidi ismaisi gʌʌagai isiduʌiʌgi dai poduucʌi mamaatʌtuldiadagi ʌoodami sai poduucʌi ivuaadana ʌgai maicʌʌga ivueeyi istumaasi Diuusi ipʌlidi. Dʌmos ʌgai ismaacʌdʌ ʌʌgiadagi Diuusi sʌʌlicʌmigadʌ dai poduucʌi mamaatʌtuldiadagi ʌoodami sai poduucʌi ivuaadana ʌgai gia cʌʌga ivueeyi istumaasi Diuusi ipʌlidi. ²⁰ Aʌʌ angʌnaagidi aapimʌ sai ʌmamaatʌtuldiadami Diuusi sʌʌlicʌmigadʌ ʌʌmadu ʌfariseo poʌlidi iscʌʌgacʌɾʌ oidaga dʌmos maitʌrvaavoi. Aapimʌ aliʌsi gʌʌagai

issallicadā calgacārā oidacagi maisiu apān duucaī agai. Damos istatagitoda apimā apān duucaī agai, Diuusi maitānsoīñamu iscalgacārā oidaca apimā.

²¹ Aapimā cajioma masaidā itatadai ganaliqui aaduñicaru: “Maitavar gacoodada, isamaadutai gamuaagi adudunucami glaagai isgataañiagi muaaragai agai alpa”. ²² Damos aanā anganaagidi sai tomasioora sioora baamuagi gāduñi vui, dai sioora galnaasi ñioocadagi gāduñi vui, dai sioora vuiirugami aagadagi gāduñi Diuusi soimaa taatatuldamu tomasi ganmamaatatuldiadamiga maipoduucaī ganmamaatatuldiadagi.

²³ Poduucaī isamaadutai imiagi agal quiupiamu dai siaa duutuda agadagi Diuusi dai ami tagituagi saidā idui amo istumaasi soimaascami gāduñi vui vai cascādā vui baamucagi aduñdā, ²⁴ glaagai isvuusia agai abiaadarā dai malā nāidagi gāduñi dai baiduñiagi ñiooqui agai alamadu. Dai aidā gia apamu imiagi agai agal quiupiamu dai ami siaa duutudagi Diuusi.

²⁵ Isamaadutai soimaasi iduñiagi gāduñi vui vaidā aduñdā vaidāquiagi dudunucamiarā damos baiyoma glaagai isbai duñia agai ñiooqui agai alamadu voiynamu vai agai maivaidaquiagi dudunucamiarā vaidā adudunucami talgidan tada asandaaru vaidā asandaaru maisagi. ²⁶ Aanā gia anaagidi sai maivuusian tada agai abiaadarā asta silascādā gaa namāqui vāsi masiāsi tañiagi.

²⁷ Aapimā cajioma sai alqui abiaadarā aduucaī gaa: “Sai maitaagai isgoogosi ganducamicagi oodami”. ²⁸ Damos aanā anganaagidi sai tomasioora sioora galnaasi gantatagitodagi amo ooqui vui tomasi malcasdarā nāidi agai, agai calpan āsi soimaasi ivueeyi isalamadu voimudai.

²⁹ Isamaadutai nājadagi amo istumaasi dai galāsida aliadagi silalpa ama maasi soimaascami baiyoma glaagai ismainājadagi dai Diuusi alamadu imiagi dai maisiu adiaavora alamadu imiagi. ³⁰ Isamaadutai iduñia aliadagi amo istumaasi soimaascami ganoonovicādā baiyoma glaagai ispoliadiagi agai ismainoonova dai Diuusi alamadu imiagi dai maisiu adiaavora alamadu imiagi. Poduucaī aagai asuusi sai aoodami camaisoimaasi ivuaadana.

³¹ Alqui aduucaī glaagai alpa: “Tomasioora sioora dagituagi glooñiga glaagai ismaquiagi amo oojai siaaco aagadagi iscadagito”. ³² Damos aanā anganaagidi sai isamo cali dagituagi glooñiga, maiviaacatai istuisidā dagituagi, oodami poliadamu isooqui gogoosi gāducami sai cascādā dagito calali damos calali arduñidā ispoduucaī tatagitodagi aoodami, dai sioora vālanagi amo ooqui dagitobarui agai soimaasi ivueeyi alpa.

³³ Aapimā cajioma alpa masaidā itatadai ganaliqui aaduñicaru: “Silascādā amaadutai pocaitiadiagi sai maatā Diuusi sai sallicādā iduñia agai amo istumaasi Diuusi vātarā aliāsi glaagai isiduñiagi”. ³⁴ Damos aanā anganaagidi sai maitaagai isaagadagi Diuusi tomastumaasicādā. Glaagai isaagadagi Diuusi mosacaasi silascādā sallicādā glaagadagi dai sai silascādā aagadagi isamo istumaasi arvaavoi maiaagadagi tvaagi malaca gataaanāi Diuusi cascādā, ³⁵ tomali maiaagadagi davalrai ami

daja Diuusi cascada, tomali Jerusaleena ami gataaanda agai Diuusi garbaitacaacamiga cascada. ³⁶ Dai tomali maiaagadagi ganmoomo aapim maitistutuidi istojatudagi siappa tucutudagi tomali amo cuupai. ³⁷ Mosavar cho caitiada siappa aja dai maitarcaga isvaamioma aagadagi.

³⁸ Aapim cajioma isalqui gaagai aduucai: “Isamaadutai gagagaviagi gavuji pai camainaaada aapi gavujicada adudunucami viaa ispoduucai iduñiagi agaicada appa dai isamaadutai gagagaviagi dai daitudagi gataatamu adudunucami viaa ispoduucai iduñiagi appa agaicada”. ³⁹ Damos aan angnaagidi: Maitaagai psvui gasia aapi loomaligami baiyoma isamoco gagagaviagi gavuiwasana dagitoñi vai ajadara gagagana appa. ⁴⁰ Isamoco vaama gacassagi dai gyaatagadagi gavoopoida aliditai gvaasaraga dagitoñi vai baccaina gdaan vaasaraga appa. ⁴¹ Isamaadutai gaagidagi issoina bancia aapi cusuvida tomasi daan duucu uucami soinañi asta uruunoco uucami. ⁴² Tomasiora siora gataandagi amo istumaasi maacani aapi, dai siora gataandagi amo istumaasi tañiuidicami tañiuidani.

⁴³ Aapim cajioma appa sai aduucai gaa lqui: “Oigadani gaaduñi dai cadada gasayu”. ⁴⁴ Damos aan angnaagidi: Oigadavurai gansayu, cagavar ñiocada vui agai ismaacada ganñioquidi, cagavar ivuidiada siora gancadadagi, gamamadavurai agai vatar ismaacada soimaasi ñioqui gansuuligiadagi dai soimaasi gantaatamituldidi. ⁴⁵ Poduucai gamaata isaapim armaamarada garooga ismaacada tvaagiara daja. Agai ootosdi tonoli caga tuutiacami dai maicaga tuutiacami, dai agai ootosdi duuqui ismaacada siaa duutudai dai ismaacada maisia duutudai. ⁴⁶ Dai isaapim oigadagi mosaca agai ismaacada gnoigadai aapim poduucai siaadara gnoidana Diuusi amo istumaasi. Asta maicaga tuutiacami appa poduucai ivueeyi di. ⁴⁷ Dai isviaatuldiada aapim mosaca gnaaduñi tuma caga ivueeyi aapim asta agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi appa poduucai ivueeyi di. ⁴⁸ Cagavar ivuaada aapim appan duucai garooga ismaacada tvaagiara daja.

6

¹ Siascada aapim siaa duutuadagi Diuusi maitavar poduucai ivuaada mosipaliditai isganlijadagi oodami dai caga ñiocadagi aapim ganvui, maspovuaada aapim aidia gaa garooga ismaacada tvaagiara daja maitanoidamu tomali amo istumaasi. ² Cascada masiascada oididagi soituutugami amo istumaasi maitavar poduucai ivuaada mosipaliditai isganlijadagi oodami poduucai isduucai ivueeyi agai ismaacada aagaiña amo istumaasi dai ama maasi ivuaadana. Quiquiupiarai dai cacaayana poduucai ivuaadana agai sai caga ñiocaina oodami agai vatar. Damos aan angnaagidi sai agai ismaacada povuaadagi garooga ismaacada tvaagiara daja maioidamu tomali amo istumaasi. ³ Damos masiascada aapim oididagi amo istumaasi soituutugami maitavar poduucai ivuaada ipaliditai

isgannaijadagi aa. ⁴ Dai Diuusi garooga ismaacada naidi mastumaasi ivueeyi agai ganoidamu amo istumaasi aapima.

⁵ Dai masiiascada gamamadada aapima, maitavar apan duucai ivuaada agai ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi, agai ojojidi isgugucitai gamamadadagi quiquiupiaru dai cacaayana sai naidiña oodami. Sallizada anganaagidi sai garooga ismaacada tavaagiaru daja maitanoidamu tomali amo istumaasi. ⁶ Damos aapima masiiascada gamamadadagi iimivurai siaaco maitipu oodami dai gamamadada. Dai Diuusi garooga ismaacada naidi mastumaasi ivueeyi astocai agai gansoicadamu.

⁷ Masiiascada gamamadadagi maitavar muiyoco aagada amo istumaasi isduucai ivueeyi agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi dai polididina agai sai amomoono caaca agai alia tavari niioocaitai agai tomasi maica. ⁸ Maitavar potuutiaca aapima, Diuusi garooga maiquiaa aagidacai aapima abiaadaru camaatacana mastumaasi tagito aapima. ⁹ Cascada aduquivar gamamadada:

Garooga aapi pasmaacada tavaagiaru daja, aatama ipalidi isloodami gasiaa duutuadagi.

¹⁰ Vai otoma ana istuigaco gataanada agai aapi lagi tami oidigi daama. Vaida apaduuna pastumaasi aapi ipalidi tami oidigi daama poduucai isduucai avueeyi tavaagiaru.

¹¹ Garsoinañi taitai viaaca aatama cuadagai tasiasasi tagito sivi vataru.

¹² Garoigaldani garsoimaascamiga tasmaacada ivueeyi poduucai tasduucai oigaldi aatama agai ismaacada soimaasi garvuididi.

¹³ Maiti dagito isaDiaavora garaagiadan taadacagi isidunia aatama soimaasi.

Ca maata aatama isaapi araga baitacaacami tavaagiaru dai oidi daama tomastuigaco, dai aapi vaamioma viaa guvucadagai tomastuigaco istomali amo amai dai isiasasi gaagai isvasasi oodami gasiaa duutuadagi tomastuigaco.

Vasasi gomaasi sallizada apadunia agai poduquivar gamamadada.

¹⁴ Masaapima oigaldiadagi aa siiascada soimaasi gnvuidiada agai, Diuusi garooga ismaacada tavaagiaru daja ganoigaldidamu aapima gansoimaascamiga aru, ¹⁵ dai masaapima maioigaldiadagi aa aidu gia tomali Diuusi garooga maitanoigaldidamu gansoimaascamiga.

¹⁶ Masiiascada aapima gayunandudagi maitavar soiganliadan vuaada apan duucai agai ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi, agai soiganliadan vuaadana sai naidiña oodami isyunandui agai. Sallizada anganaagidi sai garooga ismaacada tavaagiaru daja maioidamu tomali amo istumaasi. ¹⁷ Damos aapima masiiascada gayunandudagi maitaagagai massoiganliadan vuaadagi, ¹⁸ vai maimaataana oodami masgayunandui. Vai mosaca Diuusi garooga maatacana dai poduucai agai ganoidamu amo istumaasi cadaducami.

¹⁹ Maitaagagai istatagitodagi oodami ismpaidiadagi mui naana maasi tami oidigi daama siaaco maamarada uugiugai dai siaa gvueeyi istumaasi dai tami siaaco asivogami vapacai dai gasidi. ²⁰ Baiyoma gaagai isvuaadagi vasasi istumaasi Diuusi ipalidi dai agai maquimu

istumaasi tagito tavaagiara. ²¹⁻²³ Isampaidiada oodami mui naana maasi dai riricutuagi aida gia mostatagitodamu agai gnvustuidaga dai poduucai lagi gnvupuiirumadai dai maisoicai aa dai maitistutiadamu istatagitodagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada agai. Dai camaitatagitoi istumaasi aagai Diuusi ñooquidarai dai apiasoimaasi ivuaadana. Baiyoma glaagai istatagitodagi oodami istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi poduucai gia soicai agai aa.

²⁴ Sioorai mostatagitodagi isducatai gamaitacadagi mui tumiñsi agai gia maitistutuidi islaagiadagi Diuusi.

²⁵ Ganaagidiana maitavar vuam analiada cuaadagaicada masmaacada ugia agadagi silapa mastumaasi iya agadagi dai oidacagi, tomali yucusicada masmaacada ganaada agadagi. Diuusi gandui aapima Diuusi ganmaa iibadagai agai gansoiñamu isviaacagi cuaadagai dai yucusi. ²⁶ Naidavurai ujuurugi. Goovai maita asai tomali maita yoovai, tomali maibai tueeyi ganyoova troojara, vai vaascara Diuusi garooga ismaacada tavaagiara daja maacai cuaadagai. Aoodami vaamioma namaga siujuurugi. ²⁷ Cascada maitarsoiñi isnaana maasi tatagitodagi oodami. Tomali maitistutuidi istaajucami metro vaamioma gatacavaldiagi, tomasi naana maasi gatatagitoi.

²⁸ ¿Tuisida mosasi tatagitoiña oodami yuucusi? Aoodami glaagai isnaijadagi isducatai garai yoosigai oidigana maita aata vuaadatai dai tomali maita iilutaitai. ²⁹ Dai vaascara ganaagidi aanai sai tomali arai Salomonicaru ismaacada viaacata dai yuucusi cacalagaducami vaascara yuucusida maipan lasi chigiamaasi yoosigai. ³⁰ Gaaagai isgantagito naijadagi oodami vasoi. Chilaqui tasai dajiana guucacana dai gaacacai gamamaldi oorofiara maitiipucatai cuaagi vai vaascara Diuusi sigia maastudai, vaasi vaamioma soiñana agai oodami isyuucustada. Vaascara aoodami maicalaga vaavoitudai isDiuusi nuucada. ³¹ Cascada glaagai ismaivuum analiadagi oodami dai maitaagagai ispocaiti adagi: “¿Istumaasi ugimu aatama?” Silapa: “¿Istumaasi iimu aatama?” Silapa: “¿Istumaasi garaadamu aatama?” ³² Vaasi aoodami ismaacada maivaavoitudai Diuusi mosaca gomaasi gantatagitoiña, damos garooga ismaacada tavaagiara daja camaata isvasi gomaasi tagito aatama. ³³ Baiyoma glaagai ispalidadi oodami sai Diuusi soiñana vai calgacara oidaca agai isducatai Diuusi ipalidi, siDiuusi soicadamu siviaacamu agai istumaasi tagitocagi. ³⁴ Maitaagagai issoimaasi gantaatamituldi adagi oodami naana maasi gantatagitoitai. Vaas tasai naana maasi oidacana dai vaascara Diuusi gannuucada aatama.

7

¹ Maitavar pocaiti adai: “Dañi taa soimaasi idui agai maiviaacatai istu- isida pocaiti adagi”. Ispocaitiada aapima Diuusi potaimu sai maicalaga ivueeyi aapima pocaititai. ² Isamaadutai gatagito naijadagi asoimaasi ismaacada ivuaadagi adaduñda aida gia Diuusi gatagito naijadamu asoimaasi ismaacada ivuaadana agai lapa. ³ ¿Tuipasi gatagito naidi issoimaasi ivueeyi gadañi dai maitatagito naidi isaapi vaamioma

soimaasi ivueeyi? ⁴ ¿Tuipasi maisiaa arai aapi?, sai potatadai gadauñi: “Dañi alia soimaasi ivueeyi aapi”, tatadai.

Dai maitatagito alidi isvaamioma soimaasi ivueeyi aapi. ⁵ Aapi aramoco ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Araga gaagai iscamaisoimaasi ivuaada aapi dai gooqilaga aagidagi gadauñi sai camaisoimaasi ivuaadana. Masapiaaagiadamudai aapim Diuusi ñiooquida loodami ismaacada caladai Diuusi mosgalnasi ñioocadamudai agai Diuusi vui dai soimaasi ivuuiadiadamudai Diuusi ñiooquituldiadamigada.

⁶ Cascada maitaagai masapiaaagiada Diuusi ñiooquida loodami ismaacada caladai Diuusi dai maivaavoituda alidi.

⁷ Aliasi gaagai masiapiataanadagi Diuusi istumaasi tagitocagi siagai gansoicadamu sai viaacana istumaasi tagitocagi. ⁸ Siorea apiataanadagi Diuusi istumaasi tagitocagi Diuusi sallyicada soicadamu agai sai viaacana istumaasi tagitocagi.

⁹ ¿Baisoidaga amaadutai aapim isgantaañiagi ganmara amo paana baisoidana aapim amo odai? ¹⁰ ¿Sialpa isbaioidana aapim amo cooyi isgantaañia agai vatopa? ¹¹ Masaapim ismaacada maicala tuutuiga maata oidi ganmaamara istumaasi calgaducami, sioma calaga garooga ismaacada tavaagilaga daja agai maacai istumaasi calgaducami siorea taanadagi.

¹² Pocaiti Diuusi sallyicamigadaga dai pocaiti arpa Diuusi ñiooquituldiadamigada. Mastumaasi ipaliada aapim isganvuuiadiadagi aa poduuquivaar ivuuiadiada aapim agai arpa.

¹³⁻¹⁴ Sallyicada avar ipaliada aapim isDiuusi gansoicadagi isalgiada aapim. Muidutai maitipalidi isDiuusi soicadagi. Sioma maisijaiga isagai ivuaadagi istumaasi ipalidi damos agai gia iimimu Diaavora lamadu. Alia sijaiga oodami vatara isipaliadagi isDiuusi soicadagi isalgiada agai Diuusi, dai vaamioma chilalquidu siorea lagidi Diuusi dai agai gia iimimu Diuusi lamadu.

¹⁵ Gannuucadacavurai dai maitivuaada istumaasi ganaagiadagi amamaatatuldiadami yaatavogami. Agai ganlamadu ganmpaidi ducami isvaavoitudadagi Diuusi ñiooquida damos maitarvaavoi isvaavoitudai agai. Agai ipalidi isganvupuiirumadagi masaida armamaatarlamigadacana dai oidiña mui naana maasi mastumaasi viaacagi. ¹⁶ Aapim istutuidi ismatiagi isbai sallyicada arDiuusi ñiooquituldiadamigada agai ischo arpa, agaicada ismaacada ivuaada agai. Calaga maata aapim ismaitayoovai uuvasi uupariañidaga, tomali iigosi uuvasi dladalaindaga, poduucal arpa loodami yaatavogami maitistutuidi iscalgacaga oidacagi. ¹⁷ Poduucal arpa oidaga uusi ismaacada yoovi iibiada dai oidaga aa uusi ismaacada maiyoovi iibiada. ¹⁸ Amo uusi calgaducami maitistutuidi issoimaascagi iibiada, dai amo uusi maicalgaducami maitistutuidi iscalgaducagi iibiada. ¹⁹ Vasi uusi ismaacada maicalgaducagi iibiada tami ardlavlaragaga alguicumai dai taiyaga glamamaidi. Poduucal arpa Diuusi soimaa taatatuldamu amamaatatuldiadami yaatavogami agal taiyara Diaavora

ΛΛmadu. ²⁰ NΛiditai issoimaasi ivueeyi λgai poduucai gΛmaatΛ isλgai aλryaatavogami.

²¹ Maisiu vΛΛscatai ismaacΛΔΛ pocaitiadagi sai aanΛ artΛaanΛdamigadΛ iimia agai siaaco gataaanΛi Diuusi mosΛca λgai ismaacΛΔΛ ivueeyi istumaasi ipΛlidi Diuusi garooga ismaacΛΔΛ tΛvvaagiΛΓΛ daja. ²² SiΛΛscadΛ ajiagi istuigaco nΛida iñagada aanΛ vΛΛsi oodami ismaacΛΔΛ arcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛΔΛ armaicΛΛga ivuaadami amaasi muidutai povai iñtatΛadamu: “TΛaanΛdami aatΛmΛ gamamaatatuldiña gΛñiooqui, dai gΛguvucadagacΛΔΛ vuvaidiña Diaavora tatΛaañicaruda oodami iñdΛΓΛ, dai gΛguvucadagacΛΔΛ ivuaadana aatΛmΛ mui naana maasi gagarducami”, iscaitiadamu λgai. ²³ DΛmos aanΛ potΛΛdamu: “AapimΛ tomali Λmo imidagai maitiñvaavoitu. Iimivurai tabiaadΛΓΛ. AapimΛ arsoimaasi ivuaadami”, antΛΛdamu aanΛ —astΛtΛdai Suusi.

²⁴ DaidΛ itΛtΛdai ΛΛpΛ:

—SioorΛ giñcaΛcagi daidΛ ivuaadagi istumaasi aagai aanΛ λgai arΛpan ducami Λmo cΛΛli ismaacΛΔΛ aliΛ saituduga daidΛ idui Λmo vaaqui dΛmos ΛΛpΛga cΛΛga cooco dΛvΛΛrai dai cΛΛgaducami darai simientogadΛ. ²⁵ Tai duudu dai gΛΛpi daivusai suudagi dai cavami ΛvΛ tai vΛΛscΛΓΛ maigai ΛvΛaaqui cΛΛgaducataidai λgai simientogadΛ cascΛΔΛ. ²⁶ DΛmos sioorΛ giñcaΛcagi dai maitivuaadagi istumaasi aagai aanΛ λgai arΛpan ducami Λmo cΛΛli vuiirugami ismaacΛΔΛ mosoorai daama idui Λmo quii. ²⁷ Tai duudu dai gΛΛpi daivusai suudagi dai cavami ΛvΛ tai gai ΛvΛaaqui dai camaitarsoiñi —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁸ AidΛsi canaatocai ñioo ΛSuusi, vaidΛ Λoodami camaitΛΛ isducatai gΛntatΛgituagai caacatai siΛΛ cΛΛga ñioocai ΛSuusi. ²⁹ Λmo sΛΛlicami viaacami duucai mamaatatuldi λgai dai maisiu Λpan duucai Λmo ma-maataatuldiamidi Diuusi sΛΛlicamigadΛ ismaacΛΔΛ aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi cascΛΔΛ.

8

¹ AidΛsi ΛSuusi tΛvai giidiaiñdarΛ tai oi mui oodami. ² Tai miaadΛΓΛ cΛquiva Λmo cΛΛli ismaacΛΔΛ viaacataidai Λmo coocodagai ismaacΛΔΛ duvaaldi gatuucuga dai siaa duutuli ΛSuusi, daidΛ itΛtΛdai:

—TΛaanΛdami pΛsipΛliadagi istutuidi aapi isgiñduaaidagi —astΛtΛdai ΛcΛΛli.

³ TaidΛ ΛSuusi taata gΛnovicΛΔΛ daidΛ itΛtΛdai:

—IpΛlidiana isgΛduaaidagi, duaadicami ivii —astΛtΛdai ΛSuusi.

Mospotai ΛSuusi taidΛ ΛcoocoadΛ duaadicami vii. ⁴ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Dañi, maitiaagiada tomali Λmaadutai pΛsducatai dueeyi mosaiimi dai mΛΛ vuidΛΓΛ cΛquiva Λpaali dai oida istumaasi aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ vai nΛidiña Λoodami pΛscadueeyi —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁵ AidΛsi mosaayi ΛSuusi CapernaumΛΓΛ tai miaadΛΓΛ cΛquiva Λmo sandaarurΛaanΛdamigadΛ. λgai arromanu dai daañimi, ⁶ daidΛ itΛtΛdai:

—TΛaanΛdami giñmara quiiyΛΓΛ caatΛ maitistutuidi isaimardagi dai aliΛ soimaa taataca coocodagai —astΛtΛdai.

⁷ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—AanΛ gaamu imimu dai duaaidamu —astΛtΛdai.

⁸TaidΛ Λsandaaru tΛaanΛdamigadΛ aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—TΛaanΛdami aapi vaamioma tΛaanΛi iñsaana cascadΛ maitΛaagai pΛssoiɡΛvuaadagi mosai potΛi sai duaadana giñmara siΛgai duaadimu.
⁹AanΛ viaa giñtΛaanΛdamiga, dai aanΛ viaa ΛpΛ giñsandaaruga ismaacΛdΛ tΛaanΛi aanΛ, siΛΛscadΛ aagida aanΛ Λmoco sai imΛna vai aimΛrai, dai siΛΛscadΛ aagida aanΛ Λmai sai diviana vai didivai, dai siΛΛscadΛ tΛaañia aanΛ Λmo istumaasi giñpiooñiga vaidΛ ivueeyi —astΛtΛdai Λsandaaru tΛaanΛdamigadΛ.

¹⁰AidΛsi caΛ ΛSuusi imaasi, maitΛΛ istumaasi gΛtΛɡituagi daidΛ itΛtΛdai Λjudidíu ismaacΛdΛ oiditadai:

—SΛΛlicΛdΛ angΛnaagidi, sai gΛraaduñi saagida maiquiaa nΛidi aanΛ tomali Λmoco ispocaasi vaavoitudadagi siΛΛsi vaavoitudai idi cΛli.

¹¹AanΛ angΛnaagidi sai mui ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu aipaco oidacami vaavoituda agai Diuusi ñiooquidΛ. Dai Λgai iimia agai tΛvaagiamu mΛΛca siaaco gatΛaanΛi Diuusi dai ΛΛmadu daraaja agai AvraañicarΛ dai Isaacaru, dai JacocarΛ. ¹²DΛmos Λjudidíu Λgai ismaacΛdΛ polidi sai iimia agai mΛΛca siaaco gatΛaanΛi Diuusi AvraañicarΛ cajiudadcatali, Λgai gia maiviaacamu oigaragai isiimiagi. Diuusi ootosa agai Λgai mΛΛca siaaco tomastuigaco tucamuga dai suaanΛda agai Λgai dai aliΛ soimca taataca agai —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹³Dai amaasi ΛSuusi itΛtΛdai Λsandaaru tΛaanΛdamigadΛ:

—ImΛdañi gΛquiiyamu dai pΛstumaasi vaavoitudai poduucai ΛpΛduuñimu —astΛtΛdai.

Dai mospotΛi ΛSuusi tai dueeyi maradΛ Λsandaaru tΛaanΛdamigadΛ.

¹⁴TaidΛ ΛSuusi ii Piiduru quiidiamu vai ami caatΛcatadai ΛPiiduru tuumudΛ aliΛ oiditadai toiñdagai. ¹⁵TaidΛ ΛSuusi mostaata novidΛ tai dagito toiñdagai tai otoma vañi Λgai dai bibi gΛdadidacami.

¹⁶Dai aidΛsi catuca taidΛ Λoodami vuaapi ΛSuusi mui oodami ismaacΛdΛ viaacatadai Diaavora tΛtΛaañicarudΛ, taidΛ ΛSuusi mosali Λmo ñiooquicΛdΛ vuvaitu vΛΛsi ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ dai duduaadi vΛΛsi ΛcoococoidadΛ. ¹⁷AidΛsi ΛpΛdui imaasi poduucai ΛpΛdui ismaacΛdΛ aagai Isaía Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ dai poduucai ooja aagaitai ΛCristo: “Λgai gΛrduduaaidamu”, ascaiti Isaía.

¹⁸AidΛsi tΛΛ ΛSuusi isaliΛ muidu oodami Λgai sicoli, aagidi Λgai gΛmamaatΛrdamiga sai daivuñdana vaasadΛrΛ agΛΛ suudagi Galilea.

¹⁹Tai Λmo mamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ miaadΛrΛ cΛquiva daidΛ itΛtΛdai ΛSuusi:

—MamaatΛtuldiadami aanΛ gΛoidatucuda iñΛlidi tomasiaaco siaaco aimΛrda aapi —astΛtΛdai.

²⁰TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Cacaasiocai viaa gΛntΛΛtΛjoga dai ujuurugi viaa gΛncocosa, dΛmos aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami maivaaca —astΛtΛdai ΛSuusi.

²¹Dai Λmai ismaacΛdΛ rΛΛSuusi mamaatΛrdamigadΛcatadai potΛtΛdai Λgai ΛSuusi:

—TΛaanΛdami giñdagitoñi nai ΛpΛga mΛΛ yaasa aanΛ giñooca dai gooquiarΛ gΛoidatucudagi —astΛtΛdai.

22 Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λtadai:

—Giñoidañi dai dagito vai ^Λgai ismaac^Λd^Λ ^Λr^Λpan ducami coidad^Λ maitiñ^Λagiditai yaasana g^Λncoidad^Λga —ast^Λtadai ^ΛSuusi.

23 Amaasi ^ΛSuusi t^Λsai ^Λmo vaarcu^Λr^Λ ^Λmadu aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ ^Λgai. 24 Dai aid^Λsi g^ΛΛ suudagi daama iimaitadai ^Λgai tai ali^Λ cavami ^Λv^Λ vai tai t^ΛΛsad^Λi suudagi dai vaarcu ^Λraana vaac^Λi. Vaid^Λ ^ΛSuusi coosocatadai. 25 T^Λtai aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ ^Λgai iji dai m^ΛΛ n^Λn^Λitu daid^Λ it^Λtadai:

—Taan^Λdami c^Λagac^Λr^Λ ig^Λr^Λvuvaida casiat^Λ yooga duudupi —ast^Λtadai aat^Λm^Λ.

26 Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λtadai:

—¿Tuim^Λasi duduadimuca? Aapim^Λ maivaavoitudai iñsaan^Λ istutuidi isg^Λnnuucadacagi —g^Λrt^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

Dai vañi dai dodoligitu ^ΛΛv^ΛΛli ^Λmadu ^Λg^ΛΛ suudagi tai v^ΛΛsi dodoli vii.

27 T^Λtai aat^Λm^Λ mait^ΛΛ isducatai g^Λrt^Λt^Λg^Λituagi daid^Λ icaiti:

—¿Istuma c^ΛΛli idi vai asta ^ΛΛv^ΛΛli dai gog^ΛΛ suudagi ^ΛΛgidi? —caiti aat^Λm^Λ.

28 Dai amaasi vaasad^Λr^Λ d^Λgavusai ^Λgai ^Λg^ΛΛ suudagi dai aayi Gadara d^Λv^ΛΛr^Λi^Λr^Λ, tai vuvaaja gooca c^Λc^ΛΛli camposantuaiñd^Λr^Λ ^Λgai viaacatadai Diaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ dai ali^Λ oomaliga tomali oodami maitistutuidiñ^Λ ismiaanai d^Λgavusc^Λdagi. 29 Amaasi miaad^Λr^Λ guuquiva ^Λgai siaaco c^Λaacatadai ^ΛSuusi dai iññaquimi daid^Λ icaitimi:

—¿Tuip^Λasi g^Λr^ΛΛmadu vapac^Λi aapi Suusi Diuusi marad^Λ maitiquiaa ^ΛΛcai istuigaco soimaasi g^Λrtaatatulda ^Λgai aapi? —asc^Λaiti ^Λgai.

30 Dai bai miaanai abiaad^Λr^Λ ajioopaitadai mui tataisoli, 31 vaid^Λ ^ΛDiaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ daañimi ^ΛSuusi daid^Λ it^Λtadai:

—P^Λsg^Λr^Λvuvaidagi idi c^Λc^ΛΛliaiñd^Λr^Λ pai g^Λrdagito t^Λtai vaapaquia aat^Λm^Λ gotataisoli^Λr^Λ —ast^Λtadai ^ΛDiaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ.

32 Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λtadai:

—Imivurai tudu —ast^Λtadai.

Taid^Λ ^ΛDiaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ vuvuaaja ^Λc^Λc^ΛΛliaiñd^Λr^Λ dai tataisoli^Λr^Λ vaapa, taid^Λ ^Λtataisoli koidam voopoi dai g^ΛΛ suudar^Λ suuli dai v^ΛΛsi baicoi.

33 Taid^Λ ^Λnuucadacami tataisoli voopoi dai duduadimutugai, dai m^ΛΛca gaaagidi quiiquiana v^ΛΛsi istumaasi ^Λr^Λd^Λui, dai isducatai ^Λr^Λd^Λui ^Λc^Λc^ΛΛlic^Λd^Λ ismaac^Λd^Λ viaacatadai ^ΛDiaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ. 34 Tai v^ΛΛscatai ^Λoidacami iji siaaco daacatadai ^ΛSuusi, dai t^ΛΛgacai daañimi sai im^Λna ami d^Λv^ΛΛr^Λiaiñd^Λr^Λ.

9

1 Tai amaasi ^ΛSuusi t^Λsai ^Λmo vaarcu^Λr^Λ, dai daivusai vaasad^Λr^Λ ^Λg^ΛΛ suudagi dai ^Λpamu aayi ^Λagi g^Λd^Λv^ΛΛrag^Λr^Λ. 2 M^Λtai uus^Λr^Λ v^Λaapi ^Λmo c^ΛΛli ismaac^Λd^Λ maitistutuiditadai isoif^Λdagi. Dai aid^Λsi t^ΛΛ ^ΛSuusi isali^Λ vaavoitudai ^Λoodami pot^Λt^Λdai ^Λgai ^Λc^ΛΛli coocod^Λ:

—Maiti soig^Λaliada giñaduñi, casiant oig^Λli aan^Λ v^ΛΛsi istumaasi soimaascami ismaac^Λd^Λ ivuaadana aapi —ast^Λtadai ^ΛSuusi.

3 Amaasi ^ΛΛmoco amamaat^Λuldiadami Diuusi s^ΛΛlicamigad^Λ aduuc^Λi g^Λnt^Λt^Λg^Λitotadai: “Idi c^ΛΛli polidi is^Λr^ΛDiuusi”, as^Λn^Λlidi. 4 Vaid^Λ ^ΛSuusi maat^Λcatadai istumaasi g^Λnt^Λt^Λg^Λitoi ^Λgai daid^Λ it^Λtadai:

—¿Tuimasi mosaa soimaasi gantatagitoi? ⁵⁻⁶ Aanλ viaa amo sallyicami dai cascada viaa guvucadagai isoigaldiadagi vlassi soimaascamigada oodami. Damos maisijaiga ispoduucai aagagi tomasioora cascada sivi gantatagidamu aanλ issallyicada viaa aanλ guvucadagai isduaaidagi idi calli —astatdai λSuusi amamaatatuldiadami Diuusi sallyicamigada.

Dai amaasi itatdai λSuusi acalli cocoadλ:

—Vañigiñi dai bai gavaacosi dai noragi gλquiyamu —astatdai.

⁷ Taidλ acocoadλ vañi dai nora gλquiyamu. ⁸ Aidasi taa loodami imaasi, aliλ duduaadimu dai siaa duutuli Diuusi, maacacai λgai guvucadagai amo calli.

⁹ Taidλ λSuusi ii abiaadara dai giñtall iñsaana daacatai gavuyi tumiñsi, dai povai iñtatdai:

—Mataivo, giñoidañi —iñtatdai.

Antai aanλ calquiva dai oi.

¹⁰ Dai amo imidagai gacuaadatadai λSuusi amo quiyara tai mui tumiñsi vuudami dai aa soimaasi ivuaadami dada dai ami meesa vuidara daraaja Suusi λmadu dai aatama mamaatardamigada λSuusi λpa. ¹¹ Damos tagacai λfariseo gartacacai aatama λSuusi mamaatardamigada dai povartatdai:

—¿Tuisida gacueeyi ganmamaatatuldiadamiga tumiñsi vuudami dai soimaasi ivuaadami λmadu? —gartatdai.

¹² Vaidλ λSuusi calli gomaasi daidλ itatdai:

—Aagi cococoidada tagito gaduduaaidiadamami amaicococoidada maitagito. ¹³ Maatavurai aapima istaiya λlidi idi ñiooqui Diuusi ñiooquidara: “Aanλ maitipλlidi isoodami giñoidiadagi naana maasi tomali maitipλlidi aanλ isoodami coodadagi tutuuru tomali sisiivatu aanλ giñvallaara, baiyoma ipλlidi aanλ sai soiganλlidiña oodami aacada”. Aanλ andivia tami oidigi daama vai λsoimaasi ivuaadami ama duucai gantatagitona dai camaisoimaasi ivuaadana. Ismaacada pollidi ismaisoimaasi ivueeyi siaadara ama duucai gantatagitona —astatdai λSuusi.

¹⁴ Amaasi amamaatardamigada λVuaana miaadara guuquiva siaaco daacatadai λSuusi dai potatdai:

—Aatama λmadu λfariseo duudatai maitacueeyi. ¿Tuisida aapi gamamaatardamiga gacueeyi? —astatdai.

¹⁵ Taidλ λSuusi aa noragi daidλ itatdai:

—Aanλ gia λmadu aimarai giñmamaatardamiga cascada gacueeyi goovai, damos sialscada λgai ismaacada giñvuidara valla giñmuaagi aidλ gia maitaugimu giñmamaatardamiga.

¹⁶⁻¹⁷ Tomali amaadutai maitistutuidi isvaavoitudagi istumaasi gamamaatatuldi aanλ dai apiavaavoitudadagi gvaavoidaraga —astatdai λSuusi.

¹⁸ Aidasida λSuusi aagaitadai imaasi tai ami divia amo judidiu taanλdamigada dai gatootonacada calquiva λSuusi vuidara daidλ itatdai:

—Giñmara ooqui utudama muu dai isaapi imiagi dai daama daasagi ganovi apamu duaacan tada λgai —astatdai λjudidiu taanλdamigada.

19 TaidΛ ΔSuusi cΛquiva dai ii Δgai Δmadu dai aatΔma mamaatΔrdamigadΛ ΔpΛ oí. 20 Amaasi Δmo ooqui ismaacΔdΛ cabaivustaama dan gooca uumigi soimaascata dai masaadaigada miaadΛrΛ cΛquiva Δgai ΔSuusi abaana dai gooquiamadΛrΛ mostaata ugidiana daama vaasaradΛ. 21 PovΔlilitadai Δgai: “Tomasi mosaca daama vaasaradΛ taata aanΛ cascΔdΛ caduaadian tada aanΛ”, asΔlidi Δooqui. 22 DΔmos ΔSuusi gooquiamaco nΛnΛava daidΛ itΔdai Δooqui:

—Baigi gΔliada giñmara giñvaavoitu aapi cascΔdΛ dueeyi —astΔdai.

Dai aidΛ todian duucal Δooqui dueeyi.

23 AidΔsi aayi ΔSuusi quidiΔrΛ ΔtaanΔdami tΔΔ Δgai Δiivadami cabaigΔnducacatadai dai iivitulda agitadai aidΔmΔsi yaasa agitadai Δali tΔji dai tΔΔ mui oodami vai gΔgΔrΛ suaanΔitadai. 24 TaidΛ ΔSuusi itΔdai:

—Vuvaaquivurai tabiaadΛrΛ, goali tΔji maitΔrmuuquiadΛ mosacooso goovai —astΔdai ΔSuusi.

DΔmos Δoodami mosΔsi pocaititai ΔSuusi. 25 AidΔsi cavΔsi vuvaja Δoodami taidΛ ΔSuusi vaa dai bai ΔmuuquiadΛ novidΛ tai Δgai vañi. 26 Dai vΔsi aipacoga sicoli oidacami maí istumaasi ΔpΔdui.

27 AidΔsi vuusai ΔSuusi abiaadΛrΛ gooca mainΔnΛadami oí Δgai dai iññaquimi daidΛ icaitimi:

—Aapi Davicar u cajiudadΛ ismaacΔdΛ Diuusi maa Δmo sΔlicami soigi gΔlΔda aatΔmacΔdΛ —tΔdai ΔmainΔnΛaicΔdΛ.

28 Dai aidΔsidΛ ΔSuusi vaa Δmo quiiyΔrΛ taidΛ ΔmainΔnΛaicΔdΛ abaana guuquiva taidΛ ΔSuusi tΔcakai daidΛ itΔdai:

—¿VaavoitudaimΔsi aapimΛ iñsaanΛ istutuidi isgΔnduduaaidagi? —tΔdai.

Tai Δgai aa noragi daidΛ itΔdai:

—ΔjΛ —tΔdai.

29 Amaasi ΔSuusi taata Δgai vuupuidΛ daidΛ itΔdai:

—PovΔduñia Δgai isducatai vaavoitudai aapimΛ —tΔdai.

30 Tai povΔdui caduduaadicami vii. Amaasi ΔSuusi cΔlga aagidi daidΛ itΔdai:

—MaitavΔr aagiada aapimΛ tomali Δmaadutai istumaasi idui aanΛ —tΔdai ΔSuusi.

31 Dai mosutudama vuvacΔcai abiaadΛrΛ tomasioorΛ aagidimi aipacoga istumaasi iduitadai ΔSuusi.

32 AidΔsi quiaa vuvaquimi ΔcΔcΔli tai aa vuua Δmo cΔli muudugami sai duaaidana ΔSuusi. Δgai viaacatadai Δmo Diaavora tΔaañicarudΛ. 33 Dai vuvaidacai ΔSuusi ΔDiaavora tΔtΔaañicarudΛ tai bovasdΛrΛ gΔaagacai ñioo ΔcΔli. TaidΛ Δjudidíu maitΔΔ istumaasi gΔntΔtΔgituagi daidΛ icaiti:

—Tomali Δmo imidagai maitΔnΔidiña Δmo istumaasi pomaasi vΔsi gΔrdΔvΔlragΔrΛ —caiti Δjudidíu.

34 DΔmos Δfariseo vui ñioocai ΔSuusi daidΛ icaiti:

—GocΔli vuvaidi Diaavora tΔtΔaañicarudΛ guvucadΔcΔdΛ ΔbaitΔcΔaacamigadΛ ΔDiaavora tΔtΔaañicarudΛ —caiti.

35 VaidΛ ΔSuusi aimΔraiña vΔsi aali quiiquiana dai aipaco ami dΔvΔlriΔrΛ uugidiana mamaatΔtuldiña Δgai Δoodami judidíu quiquiuu-paigadΛrΛ. ΔSuusi aagidiña Δoodami sai Diuusi soicΔda Δlidi oodami sai

cΛagacΛrΛ oidacana. Dai duduaaidiña ΛSuusi tomastuma coocodagai viaacagi oodami. ³⁶ TΛagacai ΛSuusi mui oodami alia soigΛali ΛgaicΛdΛ. Λgai alia soigΛali vaamioma gatΛaanΛitai Λromamano dai maitiipu siora soifñagi vai Λagi gatΛaanΛdagi Λgai. Λgai Λpan ducami cañiiru maipas-tutuuruacami, maiviaacatai siora nuucadacagi. ³⁷ Amaasi ΛSuusi povΛrtΛtΛdai aatΛmΛ ismaacΛdΛ ΛrmamaatΛrdamigadΛ:

—Tami oidigi daama oidaga mui oodami ismaacΛdΛ vaavoituda Λlidi Diuusi ñiooquidΛ, dΛmos maitiipu siora aagidagi, chiΛΛquidu oodami ismaacΛdΛ gaaagidi Diuusi ñiooquidΛ cascΛdΛ. Vai ismaacΛdΛ caΛca Λlidi Λpan ducami gΛpΛi yoovaragai dai yoovadami chiΛΛquidu. ³⁸ CascΛdΛ daanΛdavurai aapimΛ Diuusi ismaacΛdΛ ΛrtΛaanΛdami vai ootosana aa gΛñiñiooquituldiamiga vai aagidana Λgai ñiooquidΛ Λoodami —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

10

¹ Amaasi ΛSuusi gΛrvaí aatΛmΛ baivustaama dan gooca tΛsaidΛ ΛrmamaatΛrdamigadΛcana dai gΛrmaa sΛΛlicami sai vuvaidiña aatΛmΛ Diaavora tΛtΛaañicarudΛ oodamiΛiñdΛrΛ dai duduaaididana oodami tomastuma coocodagai viaacami.

² Dai potΛΛtΛgidu aatΛmΛ baivustaama dan gooca ΛSuusi ojootosadΛ. ΛpΛgadadΛ ΛrSimuñi mΛsmaacΛdΛ Piiduru aagaiña ΛpΛ, dai AandΛrΛsi Piiduru suculidΛ, dai Jacovo ΛΛmadu Vuaana Sevedeo mamaradΛ, ³ dai Piili, dai Bartolomé, dai Tomás, dai ana Mataivo ismaacΛdΛ Λrvuudamicatadai tumiñsi, dai Jacovo Alfeo maradΛ, dai Leveo mΛsmaacΛdΛ Tadeo aagaiña ΛpΛ, ⁴ dai Simuñi Λgai ΛrΛmoco ismaacΛdΛ vuidΛrΛ caatΛcana Λromamano, dai Uudasi Iscaliote ismaacΛdΛ gooquiΛrioma gatΛagi ΛSuusi.

⁵ DaidΛ ΛSuusi gΛrootoi vΛΛscatai aatΛmΛ tΛsai gaaagidana Diuusi ñiooquidΛ dai povΛrtΛtΛdai Λgai:

—MaitavΛr iimi siaaco oidaga Λgai ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu, tomali maivapacΛda quiiquidΛrΛ Samaalia dΛvΛΛriΛrΛ oidacami, ⁶ baiyomavΛr iimi gΛraaduñi judidíu ΛΛmadu. Λjudidíu camaiΛagidi Diuusi ñiooquidΛ cascΛdΛ Λjudidíu ΛrΛpan ducami cañiiru sibΛ iimiadΛ. ⁷ Iimivurai dai aagida sai camiaadimi istuigaco Diuusi soicΛda Λlidi oodami sai cΛagacΛrΛ oidacana. ⁸ AanΛ ganmaa guvucadagai mΛsai duduaaidiña ismaacΛdΛ viaacagi Λcoocodagai ismaacΛdΛ duvaldi gatuuucuga dai ismaacΛdΛ ama maasi coocodagai viaacagi ΛpΛ dai duduaacaldavurai coidadΛ dai vuvaidavurai Diaavora tΛtΛaañicarudΛ oodamiΛiñdΛrΛ. AanΛ ganmaa idi guvucadagai dai maitΛntai tumiñsi, cascΛdΛ aapimΛ avΛr maitaanΛda ΛpΛ mΛsmaacΛdΛ duduaaidagi.

⁹ Dai maitavΛr vuucai tumiñsi, ¹⁰ tomali maivuucai ganmoraraaliga gaamu voyamu. Mosali Λmo vaapasaragai avΛr vuucai dai maitavΛr vuucai aa susuusacai tomali giicai. Λaata vuaadami viaa sΛΛlicami mΛsbibiaadagi.

¹¹ MΛsiΛΛscadΛ ajiagi aapimΛ Λmo ali quiiyΛrΛ vΛrai gaaga Λmo oodami cΛΛ tuigacami ismaacΛdΛ vΛΛsi oodami siaa duutuadagi dai ami quiiidiΛrΛ Λgai avΛr ganuuliña asta mΛsiΛΛscadΛ iji aapimΛ abiaadΛrΛ. ¹² MΛsiΛΛscadΛ aiya Λmo quiiyΛrΛ vΛrai aagida Λoidacami sai Diuusi ipΛlidi isibΛstudacan taadacagi Λgai iibΛadΛ. ¹³ Dai isami oidacami caΛca

liadagi Diuusi ñiooquida dai sällicada ipliadagi isDiuusi soifagi vai ganiibastacan tadacagi agai aidä gia ganiibastacan tadacamu agai. Dai ismaicaaca liada agai aidä gia maitaniibastacan tadacamu agai. ¹⁴ Dai masiaaco maitanmiaadagida agadagi dai tomali maitancaaca liadagi varai vuvaaqui abiaadara dai gigigida adavaraai ganlacasuaindara vai poduucai maataa oodami ismaicaaga idui. ¹⁵ Sällicada angnaagidi sai siascada Diuusi naidagi ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaaga ivuaadami vaamioma soimaasi taatatuldamu agai oodami ismaacada maitanmiaadagidagi sioodami ismaacada Soodomara dai Goomorara oidacata dai.

¹⁶ Ganootosai aana oodami saagida dai amoco alia oomaliga dai soimaasi gantaatatulda agai poduucai isduucai sallasayi soivueeyi cañiiru. Caga avar gantatallgitoca dai caga tuutiaca vascatai vui. ¹⁷ Damos aapima glaagai masajaggi gannuucadacagi, gantagida magari dudunucami dai gangagagatudamu aapima quiquiupiarä. ¹⁸ Dai asta vaama gantutusadamu oodami tataanadami vuidara dai rari vuidara giñvaavoitudaitai aapima, poduucai istutiadamu aapima isgiñaagadagi agai vuitapi dai agai ismaacada maitarjudidü vuitapi ara. ¹⁹⁻²⁰ Damos masiascada vaama gantutusadagi aapima dudunucamiara maitavar vuaam anliada maimatatai istiyagi. Diuusi Ibada gansoicadamu varai aagada mastumaasi tagitocagi amaasi.

²¹ Dai oodami gatatagiada agai lagi gansusuuculi dai gansiisiagi dudunucamiara masai coodaiña, dai daldada gatatagiada agai lagi ganmaamara, dai maamarada vuidara vattaca agai gandaldada dai gataanadamu coodaragai ara. ²² Dai vasi oidigi daama oidacami gancaldada agai giñvaavoitudaitai aapima. Damos sioora apiagiñvaavoitudadagi siascada uucami oidacagi oidigi daama agai cagacara vuvaaquimu. ²³ Masiascada soimaasi gantaatamituldiadagi amo ali quiyara iimivurai sibaacoga amai ali quiyara. Sällicada angnaagidi sai maiquiaa naatocai iimia agai aapima vasi aali quiquidara ajudidü sidivimu aana ismaacada viaa amo sällicami.

²⁴ Tomali amo mamaatardami maivaamioma maata siamaata gamamaatatuldiadami dai tomali amo pioñi maivaamioma gataanai sasi gataanai gataanadami. ²⁵ Isoimaasi taatamadagi amamaatatuldiadami amamaatardamigada ara soimaa taatamaiña. Dai isoimaasi taatamadagi gataanadamiga pioñigada soimaasi taatamaiña ara cascada aapima soimaasi taatadamu ara an duucai aana. Oodami Diaavora giñaagaiña dai vaamioma galnaasi ñiooqui gnaagiadamu agai aapima giñmamaatardamiga.

²⁶ Damos maitavar abiada oodami ismaacada soimaasi ganduinda liadagi. Caa maata Diuusi vasi istumaasi iduñia liada agai aapima ganvui dai Diuusi maasiuldamu vasi gomaasi siascada nidagi agai ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaaga ivuaadami. ²⁷ Vasi ismaacada gnaagidi aana lagi daraajatai aatama aagidavurai aapima oodami vasi aipacoga oidacami. ²⁸ Maitavar abiada agai ismaacada mumueeyi gatuucuga damos maititutuidi ismuaagi gaibadaga. Baiyomavar abiada Diuusi ismaacada istutuidi isootosagi gaibadaga amadu gatuucuga malca siaaco oidaga adiaavora.

29-31 C_{ΛΛ} maat_Λ aapim_Λ isg_Λgaagarai gooca ujuurugi _Λmo sintaavuc_{ΛΔ} d_Λmos Diuusi v_{ΛΛ}scat_{ΛΓ} nuucadacana. _Λoodami maitistutuidi ismuaagi tomali _Λmo urugi maimaacacai oigaragai Diuusi. Dai Diuusi vaamioma g_Λnnuucadaca aapim_Λ si_Λ ujuurugi casc_{ΛΔ} maitav_{ΛΓ} duduaadicuda Diuusi g_Λnnuucadaca agai. Diuusi maat_Λ v_{ΛΛ}scatai asta si_{ΛΛ}aj_Λquidu _{ΛΛ}madutai cuucupad_Λ.

32 V_{ΛΛ}scatai ismaac_{ΛΔ} g_Λnmaasiuldagi oodami vuitapi isgiñ_{vaavoituda} ai an_Λ _{ΛΛ}p_Λ aagamu giñ_{ooga} vuitapi ismaac_{ΛΔ} t_Λvaagi_{ΛΓ} daja is_Λgai _Λrgiñ_{maamara}. 33 Dai ismaac_{ΛΔ} giñ_{astocadagi} oodami vuitapi an_Λ aagamu Diuusi g_Λrooga vuitapi ismaac_{ΛΔ} t_Λvaagi_{ΛΓ} daja sai _Λgai mait_Λrgiñ_{maamara}.

34 Maitav_{ΛΓ} pov_Λn_Λliada aapim_Λ ansai an_Λ divia sai sioma oidacana v_{ΛΛ}si oodami maitav_{ΛΓ} vaavoi baiyoma divia an_Λ vai oidacana cocodi. Ismaac_{ΛΔ} maitiñ_{vaavoituda} cocoadamu _Λgai ismaac_{ΛΔ} giñ_{vaavoituda}. 35 Is_Λmo c_{ΛΛ}li giñ_{vaavoitudagi} marad_Λ vuid_{ΛΓ} caat_Λcamu. Dai is_Λmo ooqui giñ_{vaavoitudagi} ooqui marad_Λ vuid_{ΛΓ} caat_Λcamu. Dai is_Λmo ooqui giñ_{vaavoitudagi} caas_{ΔΛΔ} vuid_{ΛΓ} caat_Λcamu. 36 Dai poduucai aipaco g_Λn_Λvupui v_{ΛΛ}t_Λcamu _Λoodami _{ΛΛ}gi g_Λnaadunum_Λ.

37 Tomasioor_Λ sioor_Λ maitiñ_{vaavoituda} aliadagi baamuc_Λ d_{ΛΔ} maimaaquimu an_Λ oigaragai is_Λrgiñ_{mamaat_Λrdamicagi} dai tomasioor_Λ sioor_Λ maitiñ_{vaavoituda} aliadagi baacoicai maamarad_Λ maitip_Λliditai isgiñ_{vaavoitudagi} oogad_Λ maimaaquimu an_Λ oigaragai is_Λrgiñ_{mamaat_Λrdamicagi}. 38 Dai sioor_Λ maibaig_Λducagi isoimaa taatagi dai asta muquiagi _Λmo curusiaba giñ_{vaavoitudaitai} maimaaquimu an_Λ oigaragai is_Λgai _Λrgiñ_{mamaat_Λrdamicagi}. 39 Dai sioor_Λ giñ_{vaavoitudadagi} vai casc_{ΛΔ} _Λoodami muaagi _Λgai Diuusi _{ΛΛ}madu oidacamu tomastuigaco d_Λmos sioor_Λ duaadicudagi m_Λsmuaagi dai casc_{ΛΔ} pocaitiadagi sai maitiñ_{vaavoituda} _Λgai gia maiimimu Diuusi _{ΛΛ}madu t_Λvaagiamu.

40 Dai sioor_Λ _{ΛΛ}giditai ganca_Λcagi aapim_Λ _Λgai _{ΛΛ}giditai giñ_{ca_Λ} an_Λ _{ΛΛ}p_Λ dai sioor_Λ _{ΛΛ}giditai giñ_{ca_Λ} an_Λ _Λgai _{ΛΛ}giditai ca_Λ g_Λrooga ismaac_{ΛΔ} giñ_{ootoi}. 41 Dai sioor_Λ _{ΛΛ}giditai ca_Λ _Λmo Diuusi ñiooquituldiadamidag_Δ Diuusi ootosad_Λcatai _Λgai, _Λgai ismaac_{ΛΔ} _{ΛΛ}giditai ca_Λ Diuusi maaquimu _Λmo istumaasi _Λpan duuc_Λ g_Λñiooquituldiadamidag_Δ. Dai sioor_Λ _{ΛΛ}giditai ca_Λ _Λmoco ismaac_{ΛΔ} siaa duutudai Diuusi, siaa duutudaitai _Λgai Diuusi, Diuusi maaquimu _Λmo istumaasi c_{ΛΛ}gaducami poduuc_Λ isduuc_Λ maa _Λgai ismaac_{ΛΔ} siaa duutudai Diuusi. 42 Dai tomasioor_Λ sioor_Λ baig_{ΛΛ}liarac_{ΛΔ} vasidagi _Λmo av_Λsi suudagi _Λmoco ismaac_{ΛΔ} giñ_{vaavoituda}, giñ_{ΛΛ}giditai ca_Λ _Λgai s_{ΛΛ}lic_{ΛΔ} Diuusi maaquimu _Λgai _Λmo istumaasi c_{ΛΛ}gaducami, tomasi mosvasidagi _Λmo av_Λsi suudagi —gart_Λt_Λdai _ΛSuusi.

11

1 Dai aid_Λsi naatocai g_Λrmaamatatuli _ΛSuusi aat_Λm_Λ mat_Λrdamidag_Δ iji abiaad_{ΛΓ} dai aagida ragai Diuusi ñiooquid_Λ v_{ΛΛ}si aipaco sicoli oidacami.

² ΔVuaana ismaacada vaponaitadai loodami agaa aqui Jordaniara maisariara daacatadai dai mai vaaši istumaasi ivuaadatadai ΔSuusi. Amaasi ootoi gooca gamamaatardamiga siaaco daacatadai ΔSuusi ³ sai taccana sabai agai samicada araCristo ismaacada viaacatadai isdiviagi sabai gaagai isnaracagi amai.

⁴ Taid ΔSuusi aa noragi daid itadai:

—Mlacavar aagida ΔVuaana vaaši mastuma naidi dai caa. ⁵ Dai aagidavurai isducatai ismaacada mainaraitadai casi istutuidi isnaaadagi dai ismaacada maijioopaitadai caajioopai, dai ismaacada viaacatadai gocoocodagai ismaacada duvaldi gatuucuga duduaadi, dai ismaacada maitatacaidacatadai catatacaidaga, dai coidada duduaacarai dai soituutuigami vaaši gamamaatatuldi isducatai calgacara gvuvacai. ⁶ Baigaliadamu siora apiagiñvaavoitudadagi —tadai ΔSuusi.

⁷ Dai aidasi caiji agai ismaacada ootoi ΔVuaana taid ΔSuusi gaagacai aagidi loodami aagaitai ΔVuaana dai potadai agai loodami:

—Aapimaji maa oidigana siaaco daacatadai ΔVuaana. Aapimamaatcatadai sai agai maitaramoco ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. ⁸ Aapimaji maa ca siaaco daacatadai ΔVuaana. Aapimamaatcatadai sai agai maitaramoco ismaacada calga dadapacami yuucustai. Aapimacalga maata sai ismaacada calga dadapacami yuucustai cacalgaducami quiquiara oidaga gagar raí baabaquidara. ⁹ Aapimaji maa oidigana naida liditai amo Diuusi ñiooquituldiadamigada dai samicada anganaagidi sai Vuaana aa duiñada vaamioma namaga sia aa duiñada vaaši agaa Diuusi ñiooquituldiadamigada. ¹⁰ Diuusi ñiooquidara pocaiti aagaitai ΔVuaana:

Ootosamu aan amo ootocicami aapi Cristo gbaitaqui vai agai aagidana loodami sai divia agai aapi daid loodami ama duucai gantatgitomu dai camaisoimaasi ivuaadamu.

Ascaiti Diuusi. ¹¹ Samicada anganaagidi sai vaaši oodami saagidaiñara ΔVuaana ismaacada vaponaitadai loodami viaa goaa duiñagai ismaacada vaamioma namaga sitomasmaacada oodami aa duiñada, damos vaamioma baiganlidi agai ismaacada giñnaidi dai giñvaavoitudai siaVuaana.

¹² Aidasi divia ΔVuaana ismaacada vapacoi loodami abiaadara loodami gnaajagai vaavoituda liditai gocalgaducada ñiooqui isducatai Diuusi soicai oodami sai calga gantatgitocana. ¹³ Aidasi maiquia divia ΔVuaana Moseesacaru amadu agaa Diuusi ñiooquituldiadamigada aagidi galarqui aaduniaru dai ooja liivruara isducatai Diuusi divia agaitadai dai gataanada agaitadai tami oidigi daama amo imidagai. ¹⁴ Dai isaapimavaavoitudagi istumaasi gnaagidi aan aid gia maatamu aapimaisarvaavoi isΔVuaana laraga divia iñsaan dai gaaagidimi ansai aan gooquiaroma divia iñagaitadai. Agai idui aaduiñagai ismaacada Diuusi ñiooquituldiadamigada aagidi alquioma Eliiasicaru isiduiña agaitadai. ¹⁵ Calgavar gantagito calca aapimai istumaasi gnaagidi aan.

¹⁶ Sivi gnaagidamu aan istumaasi an ducami loodami sividada. Agai an ducami aali ismaacada plaasara gatavaiña dai iñoquidiña gaaaduñi daid itadaiña: ¹⁷ “Iiva aatama muusicocada matai matatutudai. Susuañi aatama matai aapimaisoiganalli”, astatadaiña. ¹⁸ Diviacai Vuaana agai ismaacada vaponai loodami dai agai alia

duudatai gayunanduiña dai tomali amo imidagai maitayΛΛdana istumaasi navamudaga. Mai aapimΛ pocaitiña sai Λgai viaa amo Diaavora taañicarudΛ. ¹⁹ Dai diviacaai aanΛ ismaacΛdΛ viaa amo sΛΛlicami dai maiduudatai gayunandui dai gayiΛΛyi mai pocaiti aapimΛ giñparunaitai ansaidΛ artuu naacΛdami dai iitaracami tomasi tomali amo imidagai mainavamucurui aanΛ, dai ansaidΛ araduuñdΛ tumiñsi vuudami dai aa soimaasi ivuaadami. VΛΛscΛrΛ maimaataΛ nΛidi aapimΛ isducatai Diuusi garsoi Vuaana ΛΛmadu aanΛ sai maatΛna aatΛmΛ istumaasi gΛaagai tΛsiduñiagi —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁰ Amaasi ΛSuusi gΛaagacai aagidi Λoodami siΛΛ soimaasi ivuaadana CorasiñiΛrΛ oidacami dai BetasaidΛrΛ oidacami dai siΛΛ soimaa taata agai Λgai. Asuusi ivuaadana mui naana maasi gΛgarducami CorasiñiΛrΛ dai BetasaidΛrΛ tai vΛΛscΛrΛ maiΛma duucai gΛntΛtΛgito dai apiasoimaasi ivueeyi ami oidacami cascΛdΛ ΛSuusi bagaimi daidΛ itΛtΛdai:

²¹ —Soogigi aapimΛ CorasiñiΛrΛ oidacami dai BetasaidΛrΛ oidacami siΛΛ soimaa taatamu aapimΛ. Λoodami ismaacΛdΛ TiirorΛrΛ dai SidooniΛrΛ oidacatai maitarjudidiu dai maivaavoitudai Diuusi. IstΛΛgimudai Λgai istumaasi gΛgarducami masmaasi tΛΛ aapimΛ Λgai gia ama duucai gΛntΛtΛgitomudai dai camaisoimaasi ivuaadamudai dai gΛnaadamudai yuucusi tutuucucami dai gΛncocomaivadamudai mataicΛdΛ dai poduucai tΛΛgidamudai aa oodami iscaΛma duucai gΛntΛtΛgito dai camaisoimassi ivuaada agai. ²² DΛmos siΛscadΛ Diuusi nΛidagi ismaacΛdΛ arcaΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ armaicΛΛga ivuaadami vaamioma soimaasi gΛntaatatuldamu Λgai aapimΛ siΛTiirorΛrΛ dai SidooniΛrΛ oidacami. ²³ Dai aapimΛ judidiu CapernauumΛrΛ oidacami povai ΛnΛlidi masai iimia agai Diuusi ΛΛmadu baiyoma maiimia agai Diaavora ΛΛmadu. Λoodami ismaacΛdΛ SodoomΛrΛ oidaga maitarjudidiu dai maivaavoitudai Diuusi dΛmos isΛgai tΛΛgimudai istumaasi gΛgarducami masmaasi tΛΛ aapimΛ aidΛ gia Diuusi maiugititudamudai SodoomΛrΛ oidacami quiaa oidacamudai oodami SodoomΛrΛ. ²⁴ DΛmos siΛscadΛ Diuusi nΛidagi ismaacΛdΛ arcaΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ armaicΛΛga ivuaadami vaamioma soimaasi gΛntaatatuldamu Λgai aapimΛ siΛSodoomΛrΛ oidacami —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁵ Amaasi ΛSuusi potΛtΛdai Diuusi gΛooga:

—GiñooCa aanΛ gia sΛΛlicΛdΛ siaa gaduutudai aapi aparbaitacΛaacami tΛvaagiΛrΛ dai oidigi daama. Aapi apΛtmaimaataΛtuli idi maasi ismaacΛdΛ polldi isarsastudugami, aapi maatatuli mosΛca Λgai ismaacΛdΛ maatia Λlidi gamamaataΛtudaraga. ²⁶ CΛΛgaduava giñooCa poduucai ipΛli aapi dai poduucai idui —tΛtΛdai ΛSuusi gΛooga.

²⁷ Dai apiamamaataΛtuldi ΛSuusi Λoodami dai potΛtΛdai:

—GiñooCa giñmaa vΛΛsiaΛcatai. AanΛ arDiuusi maradΛ dai tomali Λmaadutai maicΛΛga giñmaatΛ mosΛca giñooCa dai tomali Λmaadutai maicΛΛga maata giñooCa mosΛca aanΛ ismaacΛdΛ armaradΛ Λgai. Dai vΛΛscΛrΛ oidaga aa ismaacΛdΛ maata giñooCa mosΛca Λgai ismaacΛdΛ aanΛ ipΛlidi sai maatΛna. ²⁸⁻²⁹ VΛΛscatai aapimΛ ismaacΛdΛ caoojogi ΛΛgidityai mamaataΛtuldaragadΛ ismaacΛdΛ gamamaataΛtuldi quiquiu-upiΛrΛ, aapimΛ maitΛniibΛstacan tadaga gΛniibΛdaga gomaasicΛdΛ, giñvaavoitudavurai dai giñdagito nai aanΛ gΛnmamaataΛtuldiadagi dai ΛΛgiadavurai istumaasi gΛnmamaataΛtuldiada aanΛ. AanΛ maioojodai giñmamaataΛrdamiga dai maigΛΛducΛdΛ giñΛlidi aanΛ dai gΛniibΛstacan

taadacamu aapim_Λ. ³⁰ Maisijaiga is_{ΛΛ}giada aapim_Λ giñmamaat_Λtuldaraga —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

12

¹ Amo imidagai ib_Λstaragai tas_Λr_Λ _Λasicami saagida im_Λitadai _ΛSuusi t_Λtai aat_Λm_Λ mamaat_Λr_Λdamigad_Λ vaiñicumaimi t_Λligi muurad_Λ dai g_Λrnoonovic_Λd_Λ c_Λlivaimi aat_Λm_Λ dai cuumimi. ² Vai _ΛΛmoco _Λfariseo t_Λagacai gomaasi pot_Λt_Λdai _Λgai _ΛSuusi:

—Dañi g_Λmamaat_Λr_Λdamiga ivueeyi aa duiñdagai ismaac_Λd_Λ maitiipu oigaragai isivuaadagi ib_Λstaragai tas_Λr_Λ —t_Λt_Λdai _Λfariseo.

³ D_Λmos _ΛSuusi pot_Λt_Λdai:

—Can_Λidi aapim_Λ _Λoojai siaaco aagai ismaasi idui Davicar_Λ amo imidagai aid_Λsi _Λgai _ΛΛmadu aaduñd_Λ biuugicoi. ⁴ Vaa _Λgai _Λquiiy_Λr_Λ siaaco siaa duutudaiña g_Λr_Λqui aaduñicar_Λ Diuusi dai uu _Λpaana daasdarad_Λ Diuusi ismaac_Λd_Λ _Λagi papaali viaacatadai oigaragai iscuaadagi _Λagi poduuc_Λi viituli Moseesacar_Λ casc_Λd_Λ. Tai v_Λasc_Λr_Λ vui Davicar_Λ dai uu dai gomaasi mait_Λrsoimaascami. ⁵ Si_Λr_Λ can_Λidi aapim_Λ _Λoojai siaaco oo-jisi Moseesacar_Λ s_Λallicamigad_Λ said_Λ _Λpapaali _Λg_Λl quiuupaigad_Λr_Λ judid_Λu aata vuaadana ib_Λstaragai tas_Λr_Λ dai gomaasi mait_Λrsoimaascami. ⁶ D_Λmos aan_Λ ang_Λnaagidi sai aan_Λ cadivia dai vaamioma g_Λag_Λi aan_Λ siadudunucami _Λg_Λl quiuup_Λr_Λ. ⁷ Aapim_Λ maimaat_Λ c_Λl ist_Λiya _Λlidi idi ñiooqui Diuusi ñiooquid_Λr_Λ ismaac_Λd_Λ pocaiti: “Aan_Λ ip_Λlidi isaapim_Λ soig_Λn_Λliadagi aac_Λd_Λ maisiu mos_Λcaasi giñdadaadiadagi naana maasi istumaasi dai coodadagi tutuuru dai sisiivatu dai giñdadasdiadagi”, asc_Λiti Diuusi. Ismaat_Λ ca_Λcamudai aapim_Λ gomaasi aid_Λ gia maig_Λl_Λpi_Λr_Λ vuupadamudai giñmamaat_Λr_Λdamiga. Goovai maitivueeyi tomali amo istumaasi soimaascami. ⁸ Aan_Λ viaa amo s_Λallicami casc_Λd_Λ viaa aan_Λ s_Λallicami isaagagi istumaasi _Λp_Λaduñiagi ib_Λstaragai tas_Λr_Λ —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

⁹ Amaasi ii _ΛSuusi abiaad_Λr_Λ dai vaa _Λg_Λl quiuupaigad_Λr_Λ judid_Λu. ¹⁰ Vai ami c_Λaacatadai amo c_Λal_Λi ismaac_Λd_Λ gaquisapicatadai amo novid_Λ, vaid_Λ _Λfariseo gaagaitadai istuuc_Λd_Λ g_Λl_Λpi_Λr_Λ vuaajagi _ΛSuusi dai t_Λcacai dai pot_Λt_Λdai:

—¿Oidagasi oigaragai isduaaidagi amo coocoad_Λ ib_Λstaragai tas_Λr_Λ cho sio?— t_Λt_Λdai _Λfariseo.

¹¹ Taid_Λ _ΛSuusi aa noragi dai pot_Λt_Λdai:

—¿Maac_Λd_Λ aapim_Λ maiotoma vañigidana g_Λnsoiga cañiiru issib_Λc_Λi d_Λl_Λc_Λr_Λ g_Λsiagi _Λgai tomasi _Λr_Λib_Λstaragai tas_Λr_Λ? ¹² Dai amo oodami vaamioma nam_Λga is_Λmo cañiiru. Poduuc_Λi tudu oidaga oigaragai isivuaadagi amo istumaasi c_Λl_Λgaducami ib_Λstaragai tas_Λr_Λ —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

¹³ Amaasi pot_Λt_Λdai _ΛSuusi _Λc_Λal_Λi:

—Giñuuliñdañi g_Λnovi —t_Λt_Λdai.

Dai mosuuliñi _Λgai g_Λnovi tai c_Λl_Λga duaadicami vii _Λpan duuc_Λi _Λg_Λm_Λi novid_Λ. ¹⁴ Amaasi vuvaaja _Λfariseo abiaad_Λr_Λ daid_Λ icaiti:

—Isducatai iduñimu aat_Λm_Λ dai muaamu goSuusi —asc_Λiti.

¹⁵ Dai aid_Λsi maí _ΛSuusi gomaasi, ii abiaad_Λr_Λ tai mui oodami oí. Taid_Λ _ΛSuusi duduaadi v_Λl_Λsi _Λc_Λoococoidad_Λ. ¹⁶ Dai aagidi _Λgai _Λoodami sai

maiaagaiña sioora agai. ¹⁷ Aidasi apadui gomaasi aid apadui ismaacada ooja Isaia sai pocaiti Diuusi:

¹⁸ Idi argiñpioñiga ismaacada lco vuusaitu aan.

Dai alia oigadai aan goovai dai baigiñlidi goocada.

Giñibadaga imia agai goovai lamadu.

Dai goovai aagida agai oodami ismaacada maitarjudidíu sai Diuusi oigaldi asoimaasi ivuaadami.

¹⁹ Dai goovai maicocoaada agai oodami dai maiiñacada agai caayana.

²⁰ Dai duduaaidiada agai lcoococoidada dai calgacala vuvaida agai asoimaasi ivuaadami.

Dai amo imidagai goovai taiyara daituda agai adiaavora siaaco tomastuigaco malcana.

²¹ Dai agai ismaacada maitarjudidíu vaavoituda agai istumaasi aagai giñpioñiga dai poduucái tomastuigaco Diuusi lamadu daraaja agai.

Ascaiti Diuusi, asduu ooja Isaia.

²² Amaasi matai vaidacai amo cali mainlaadami dai muudugami malca siaaco daacatadai asuusi. Alali viaacatadai amo diaavora taañicaruda taid asuusi duaadi amuudu tai agai istui isñiooquiagi. ²³ Taid oodami maital isducatai gantatlagituagi talgacai gomaasi, daid icaiti:

—Davícaru cajiudad lien goovai ismaacada catavari apadui isnalara aatama, ismaacada Diuusi daasa agai saida lraicana lpan duucái graduuñi Davícaru lraicatadai —ascaiti oodami.

²⁴ Dalamos aidasi lfariseo cal gomaasi pocaiti:

—Idi cali vuvaidi diaavora talaañicaruda diaavora guvucadacada —ascaiti lfariseo.

²⁵ Dalamos asuusi maatacatadai istumaasi gantatlagitoitadai agai dai potatadai:

—Isadudunucami mosaipaco gancocoadagi camaitistutuidi isapiagataanadagi, isaipaco gancocoadagi amapalala oidacami ugitimu oodami dai baabaquida suuligimu. Dai isaipaco gancocoadagi amo adunuma valli ugitimu agai. ²⁶ Poduucái lara isadiaavora lgi vuvaidagi diaavora talaañicaruda poduucái isduucái icaiti aapim lgi poduucái lgi gacocodagi otoma camaitataandan tada agai.

²⁷ Aapim pocaiti ansai aan vuvaidi diaavora talaañicaruda diaavora guvucadacada. Siarvaavoicamudai isdiaavora guvucadacada vuvaidi aan diaavora talaañicaruda aid gia aapim gnaaduñi vuvaidi diaavora talaañicaruda diaavora guvucadacada lara. Lgi agai gnaagidamu ismaitarvaavo isdiaavora guvucadacada vuvaidi diaavora talaañicaruda aan lamadu agai. ²⁸ Baiyoma Diuusi lbadá guvucadacada vuvaidi aan diaavora talaañicaruda dai poduucái cal maata aapim iscaayí istuigaco Diuusi soicada agai oodami sai calgacala oidacana.

²⁹ Suusi Cristo vaamioma viaa guvucadagai isadiaavora cascada istui isvuvaidagi diaavora talaañicaruda oodamiñdala.

³⁰ Sioora maitiñvaavoitudadagi agai giñvidalra valla, sioora maitiñsoiña aagiadagi oodami isducatai calgacala vuvaquia agai, agai sobicái sai maivaavoitudana dai maicalgacala vuvacana.

³¹ Cascada aan anganaagidi sai vlassi istumaasi soimaascami ismaacada ivueeyi oodami gaoigaldi dai vlassi istumaasi galnaasi ismaacada aagadagi oodami gaoigaldi damos sioorla soimaasi ñiooqui aagadagi Diuusi Ibada vui agai gia maiviaa gaoigaldaraga. ³² Dai toma-sioorla ismaacada giñvui ñioocadagi aan ismaacada viaa amo sallyicami agai gaoigaldi damos sioorla soimaasi ñiooqui aagadagi Diuusi Ibada vui agai gia maiviaa gaoigaldaraga tomali amo imidagai.

³³ Ispolidi aapima ansai aan ivueeyi Diaavora aa duiñdada mosavar gantagito ñajida aapima istumaasi ivueeyi aan dai poduucai maatamu aapima sai istumaasi ivueeyi aan arDiuusi aa duiñdada maisiu adiaavora aa duiñdada. Poduucai isduucai amo uusi cagaducami cagaducami iibiatai dai amo uusi maicagaducami maicagaducami iibiatai. Vlassi uusi calaga gamaata iibiadara. ³⁴ Aapima ivuaadana naana maasi soimaascami. Siaadara istuidana aapima isaagagi amo istumaasi cagaducami soimaasi ivuaadatai. Vlassi ismaacada aagai amo oodami ibadaañidara vusacai. ³⁵ Amo calli calli tuigacami viaa naana maasi cacagaducami gaibadagara cascada aagai naana maasi cacagaducami. Dai amo calli maicall tuigacami viaa naana maasi soimamaascami gaibadagara cascada aagaiña agai naana maasi soimamaascami. ³⁶⁻³⁷ Dai aan anganaagidi sai silascada Diuusi ñidagi ismaacada arcalla ivuaadami dai ismaacada armaicalla ivuaadami agai soimaa taatatuldamu vascatai ismaacada galnaasi ñioocai, dai Diuusi maisoimaa taatatuldamu ismaacada calaga ñioocai —tatadai asuusi.

³⁸ Amaasi ammoco afariseo amadu amamaatatuldiadami Diuusi sallyicamigada potatadai agai asuusi:

—Mamaatatuldiadami ñaida aralidi aatama siduñia aapi amo istumaasi gaducami —tatadai.

³⁹ Taid asuusi aa noragi daida itatadai:

—Aoodami maicalla tuutiacami giñaagidi ansaid iduuna amo istumaasi gaducami agai vuitapi damos maitallgimu agai amai istumaasi gaducami mosaca listumaasi gaducada ismaacada idui Diuusi ootocacai Joonasi gamu Ñiñiviamu. ⁴⁰ Dai poduucai isduucai Joonasi araana daacata dai avatopa gaducada vaica tasai dai vaica tucagi poduucai aan ismaacada viaa amo sallyicami yaasapicamu vaica tasai dai vaica tucagi. ⁴¹ Dai silascada caiyagi istuigaco Diuusi ñida agadagi oodami sividada ismaacada arcalla ivuaadami dai ismaacada armaicalla ivuaadami amaasi aagamu Diuusi sai ismaacada Ñiñiviar oidacata dai aiqui maitargapilara vattacami damos aapima gia sallyicada gapilara vatta, añiñiviar oidacami ama duucai gantagito dai camaisoimaa ivuaada agai aidasi Joonasi agidi Diuusi ñiooquida cascada. Dai tami daja aan sivi dai vaamioma artaanadami aan siJoonasi dai aapima maitiñallgiditai cal. ⁴² Dai silascada caiyagi istuigaco Diuusi ñida agadagi oodami sividada ismaacada arcalla ivuaadami dai ismaacada armaicalla ivuaadami amaasi aagamu Diuusi islooqui allquida ismaacada arbaitacacamicatadai mala Siipara calaga gatagito agai malacsdara divia dai calca agai istumaasi aagai asalomofi ismaacada aramo taanadami saitudugami. Dai tami daja aan sivi dai

vaamioma artaanadami aan siSalomoñi mai aapim maitiñalagiditai caa —tatadai asuusi.

⁴³⁻⁴⁵ Oodami sividada soimaasi ivuaadami arapan ducami amo calli ismaacad ibadara daja amo Diaavora taañicaruda. Siascada Diaavora taañicaruda vuusiagi calliaiñara oidigana aimaraña dai gaagaiña siaaco gaibastagi dai siascada maitaagi agai siaaco pova allidiña: “Apamu animiagi giñquiyamu iñsiaadara vuusai”, asallidiña. Dai siascada apamu ami divia agai dai taraagaiña calli aran duucai amo quii siaaco maitipu oidacami dai callaga voisiquicami dai callaga baiduñisicami. Dai amaasi agai aimaraña dai vuaapaiña ara cuvaracami Diaavora taraañicaruda, ismaacada arvaamioma soimaascami siagai. Dai agai amadu vassia gaa vapacaiña ami calliara dai ami oidacana dai poduucai vaamioma soiga vuaadana agai isvaasquioma. Poduucai araduñimu ara idi oodamicada sividada soimaasi ivuaadami, agai maitiñalagiditai caa cascada —tatadai asuusi.

⁴⁶ Daid asuusi quiaa ñiooquiditadai oodami aidasi ami dada asuusi dala amadu susuuculida. Damos quidigana guccatadai agai dai nada liditadai asuusi. ⁴⁷ Tai amoco aagidi asuusi dai potadai:

—Gadaada amadu gasusuuculi quidigaiñara guuca dai gaatagida lidi —tatadai.

⁴⁸ Taid asuusi aa noragi dai potadai:

—Vascatai callagacara vuvaci giñvaavoitudaitai tomasi argiñdaada dai giñsusuuculi —tatadai asuusi.

⁴⁹ Amaasi arvui nanaava asuusi aatama maatar damigada daida itadai oodami:

—Idi ara argiñaaduñi. ⁵⁰ Tomasioora sioora ivuaadagi istumaasi ipalidi garga ismaacada tavaagira daja agai ara argiñaaduñi —tatadai asuusi.

13

¹ Agai vaa tasara ii agai ami quiyaiñara dai mala gaa suudagi ugidiana daiva. ² Tai mui oodami ganampagi ami siaaco daacatadai asuusi. Taid asuusi amo vaarcu anaana vaa dai ami daiva. Tai vassia oodami anaasi gaa suudagi ugidiana vii. ³ Tai naana maasi istumaasi maataratuli asuusi cuentocada dai potadai:

—Amo sadami gasimu ⁴ dai gasaimi agai tai chiliqui tligi voyara suuli tai dada ujuurugi dai uu. ⁵ Tai aa tligi ooodai saagida suuli siaaco maitiipucatadai gapi davarai. Tai otoma vuvaja tligi maituucavi davaracatadai davarai cascada. ⁶ Tai mosvuusai tasai tai gaquisa maitacatadai agai cascada. ⁷ Aa tligi vatoi saagida suuli taid avatoi maidagito isgaliagi. ⁸ Tai aa tligi callagaducami davarira suuli dai gaa dai callaga iibaji asta amo sientro litro vuvaja ali amo litroiñara. Dai aa vaicobai litro vuvaja amo litroiñara. Dai aa asta amo coobai dan baivustaama litro vuvaja amo litroiñara. ⁹ Callagar gantagito caa aapim istumaasi ganaagidi aan —tatadai asuusi.

¹⁰ Amaasi aatama maatar damigada asuusi miaadara guuquiva dai tacacai daida itadai:

iibaji vaicobai litro dai aa arapan ducami ataligi ismaacadā iibaji amo coobai dan baivustaama litro —gartatadai asuusi.

²⁴ Daidā asuusi garaagidi amai ñiooqui cuentocadā dai potatadai:

—Diuusi soicai oodami sai cāga gantatagitocana. Gomaasi arapan ducami aidasi amo oodami ai taligi cāgaducami gadavāragara. ²⁵ Dai gooquiarā coi agai amadu gapipiooñiga tai tucara divia amo saayuda lasacami dai taligi saagida ai agai vasoi dai apamu nora. ²⁶ Dai aidasi cagā ataligi dai muuradagai moguucacatadai avasoi ara. ²⁷ Amaasi iji apipiooñigadā dai māa agidi gaamu dai potatadai: “Caliodami ai aapi taligi cāgaducami. ¿Siaadara vuvaja idi vasoi?” astatadai. ²⁸ Taidā aamudā itatadai: “Amoco giñsaayu ai gomaasi”, astatadai. Amaasi apipiooñigadā itatadai: “¿Ipalidipasi isiimia aatama dai vooponagi avasoi?” astatadai apipiooñigadā. ²⁹ “Cho”, astatadai agai. “Isvoopona aapima avasoi vooponan tada aapima ataligi ara. ³⁰ Baiyomavar dagito vai vāsi baigaduuna varai amaasi iimi dai arāga voopona avasoi dai maida dai gooquiarā voopona ataligi dai baitua giñtroojogara”, astatadai aamudā gapipiooñiga —tatadai asuusi.

³¹ Daidā asuusi garaagidi amai ñiooqui cuentocadā sai poduucai maatana oodami isducatai Diuusi ñiooquidā aipacoga imai oidigi daama dai potatadai:

—Diuusi soicai oodami sai cāga gantatagitocana. Gomaasi arapan ducami istumaasi apavueeyi acaidā amo uusi ismaacadā apa maasi coravi caidā ismaacadā ai amo oodami gadavāragana. ³² Goovai araliducadioma uusi caidā oidigi daama ismaacadā gāsi. Vai gāra dai gāra mamartai. Dai asta ujuurugi daivai dai ami maamaradara coocosatai —gartatadai asuusi.

³³ Daidā asuusi garaagidi amai ñiooqui cuentocadā ara sai poduucai maatana oodami isducatai Diuusi ñiooquidā aipaco imai oidigi daama, dai potatadai:

—Diuusi soicai oodami sai cāga gantatagitocana, gomaasi arapan ducami navaiti ismaacadā vānagi amo ooqui vaica muuli taligi tuicami tai copoda. Vāsi tui saagida ii navaiti dai poduucai vāsi aipacoga oidigi daama imai Diuusi ñiooquidā —gartatadai asuusi.

³⁴ Vāsi gomaasi agidi asuusi oodami cuentocadā dai tomastigaco mamaatuldīña asuusi oodami cuentocadā. ³⁵ Aidasi poduucai ivuaadana asuusi poduucai aradi ismaacadā ooja Diuusi ñiooquituldiamigadā istumaasi aagai Diuusi dai pocaiti:

Ñiooquidamu ana oodami cuentocadā.

Aagidamu ana ana maasi istumaasi ismaacadā maimaatā tomali amo oodami mosāga ana.

Ascāiti Diuusi.

³⁶ Amaasi asuusi diosagi oodami dai vaa amo quiyara tatai ami miaadara guuquiva aatama mamaatardamigadā daidā itatadai aatama:

—Garaagidañi aapi istāya lidi gocuento avasoi ismaacadā gāi taligi saagida —tatadai aatama.

37 Amaasi ʌSuusi povai gartʌtʌdai:

—Aanʌ ismaacʌdʌ viaa ʌmo sʌʌlicami ʌrʌpan ducami ʌgai ismaacʌdʌ ʌi ʌtʌligi. 38 Daidʌ ʌdʌvʌʌrai ʌrʌpan ducami ʌoidigi. Daidʌ ʌtʌligi ʌrʌpan ducami ʌoodami ismaacʌdʌ gʌndagito sai Diuusi soicʌiña iscʌʌga gʌntʌtʌgitoca ʌgai daidʌ ʌvasoi ʌrʌpan ducami ʌgai ismaacʌdʌ iimia ʌgai mʌʌca siaaco oidaga ʌDiaavora. 39 Daidʌ giñsaayu ismaacʌdʌ ʌi ʌvasoi ʌrʌpan ducami ʌDiaavora. ʌyoovaragai ʌrʌpan ducami siʌʌscadʌ ugitiagi oidigi. Dai ʌpipiooñi ismaacʌdʌ voopoi ʌtʌligi ʌrʌpan ducami Diuusi tʌtʌaañicarudʌ. 40 Poduucai isduucai ʌvasoi gʌvoopo dai gamʌmʌji poduucai ʌpʌ ʌpʌduñia ʌgai siʌʌscadʌ ugitiagi oidigi. 41 Aanʌ ismaacʌdʌ viaa ʌmo sʌʌlicami ootosamu giñtʌtʌaañicaru siʌmpaidamu ʌgai vʌʌsi soimaasi ivuaadami dai vʌʌscatai ismaacʌdʌ soimaasi iduiñtuldʌ aa vai ʌcovai vuvaidana ʌgai sai camaiʌʌmadu daraajana ʌgai ismaacʌdʌ aanʌ soicʌi sai cʌʌga gʌntʌtʌgitocana. 42 Dai mʌʌca taiyʌrʌ siaaco oidaga ʌDiaavora ootosamu Diuusi ʌgai sisuaanʌdamu ʌgai dai ʌliʌ soimaa taatacamu. 43 Amaasi vʌʌscatai ismaacʌdʌ ivueeyi istumaasi Diuusi ipʌlidi dadadacʌda ʌgai ʌgai ʌpan duucai tasai mʌʌca siaaco gataanaʌi Diuusi gʌrooga. Cʌʌgavʌr gʌntʌgito caʌca istumaasi gʌnaagidi aanʌ dai ʌgʌidavurai.

44 ʌgai ismaacʌdʌ ipʌlidi sai Diuusi soicʌiña sai cʌʌga gʌntʌtʌgitocana ʌrʌpan ducami ʌcʌʌli ismaacʌdʌ tʌʌ tumiñsi yaasapicami ʌmo dʌvʌʌriʌrʌ, dai ʌpamu yaasa anaasi. Dai baigʌʌlidityai imʌi dai gagara vʌʌsi istumaasi viaacatadai dai gasavʌʌli ʌdʌvʌʌrai.

45 ʌgai ismaacʌdʌ ipʌlidi sai Diuusi soicʌiña sai cʌʌga gʌntʌtʌgitocana ʌrʌpan ducami ʌmo riicugami ismaacʌdʌ gaagaimi soorʌ viaa aali ooodai namʌacami. 46 Dai aidʌsi tʌʌ ʌmoco ismaacʌdʌ viaacatadai ʌmo odai vaamioma namʌacami sivʌʌsi ʌгаа ii ʌgai dai gagaara vʌʌsi gʌvustuidaga dai gasavʌʌli ʌali odai.

47 Diuusi soicʌi oodami sai cʌʌga gʌntʌtʌgitocana dai gomaasi ʌrʌpan ducami ʌmo gʌʌ vatopa vuicarui ismaacʌdʌ dadaitudai ʌvatopa vuudami ʌgʌʌ suudarʌ dai vuuyi mui naana maasi vatopa. 48 Siu duucu suudagi ʌvatopa vuicarui ʌvatopa vuudami bʌʌ ajioopai gʌʌ suudagi ugidiana dai ami dadarʌi dai ʌcovai vuvaidi ʌvatopa cʌcʌʌgaducʌdʌ dai asarʌrʌ tueeyi dai maigovai suuligai ʌvatopa maicʌcʌʌgaducʌdʌ. 49 Poduucai ʌpʌduñia ʌgai ugitʌcai oidigi. Diuusi tʌtʌaañicarudʌ dadimu dai ʌcovai vuvaidamu ʌoodami soimaasi ivuaadami dai ʌgai ismaacʌdʌ camaitʌrsoimaasi ivuaadami. 50 Dai maigovai suuligamu ʌsoimaasi ivuaadami taiyʌrʌ siaaco oidaga ʌDiaavora sisuaanʌdamu ʌgai dai soimaa taatacamu —gartʌtʌdai ʌSuusi.

51 Amaasi ʌSuusi gʌrtʌcacai dai povʌrtʌtʌdai:

—¿Maatʌmʌs caʌ apimʌ vʌʌsi gomaasi? —gartʌtʌdai ʌSuusi.

Tai aa noragi aatʌmʌ daidʌ itʌtʌdai:

—ʌjʌ tʌaanʌdami —tʌtʌdai aatʌmʌ.

52 Amaasi ʌSuusi gʌraa noragi dai povʌrtʌtʌdai:

—ʌmoco ismaacʌdʌ cʌʌ maatʌ istumaasi aagai judidíu sʌʌlicamigadʌrʌ dai cʌʌ maatʌ ʌpʌ ismaacʌdʌ gamamaatʌtuldi aanʌ isducatai Diuusi

soicai oodami sai cΛΛga gΛntΛgitocana Λgai gia cabai gΛnduuduna isaagidagi aa Diuusi ñiooquidΛ —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

⁵³ AidΛsi naato garaagidi ΛSuusi Λcuento ii abiaadΛrΛ ⁵⁴ gaamucu siaaco gΛΛ Λgai. Dai judidíu quiuupaigadΛrΛ gaagacai gamamaatΛtuldi Λgai Diuusi ñiooquidΛ. TaidΛ Λoodami camaitΛΛ isducatai gΛntΛΛgituagi daidΛ icaiti:

—¿Ducatai istutuidi goovai ismosΛΛ cΛΛga tΛgitodagi daidΛ ivueeyi goovai istumaasi gΛgΛrducami? ⁵⁵ IdiaVΛr Λuusi ivisumadami maradΛ dai María rrdΛΛdΛ. Dai susuuculidΛ rJacovo, dai Osee, dai Simuñi, dai Uudasi. ⁵⁶ Dai susuuculidΛ ooqui ΛΛpΛ tami gΛrsaagida oidaga. ¿Siaacoga maí goovai vΛΛsi imaasi? —caiti Λoodami.

⁵⁷ AliΛ mui naana maasi maatΛcatadai ΛSuusi cascΛdΛ baacoican tada Λoodami Λgai vui. DΛmos ΛSuusi itΛtΛdai:

—VΛΛsi oodami cΛΛgacΛrΛ nΛidiña Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ mosΛca ΛΛgi dΛvΛΛragadΛana oidacami gia maisiaa duutudaiña tomali aaduñdΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁵⁸ DaidΛ ΛSuusi maitidui mui naana maasi gΛgΛrducami ami. Λoodami maivaavoitudaiña Λgai cascΛdΛ.

14

¹ AidΛ tuigaco ΛEroodΛsi rcaigicatadai GalileeΛrΛ dai maí istumaasi ivuaadatadai ΛSuusi. ² DaidΛ ΛEroodΛsi aagidi Λgai ismaacΛdΛ ΛΛmadu daraajatadai dai potΛtΛdai:

—Gooviava rVuaana ismaacΛdΛ vapaconaitadai Λoodami dai caduaaca Λgai coidadΛ saagidaiñdΛrΛ cascΛdΛ viaa Λgai guvucadagai daidΛ ivueeyi naana maasi gΛgΛrducami —astΛtΛdai ΛEroodΛsi.

³ ΛEroodΛsi ΛΛquioma gatΛjaitadai masai bΛΛcaiña ΛVuaana dai maisacarui vuurana cadeenacΛdΛ. ΛErodiiasi rduñidΛcatadai. ΛErodiiasi rrooñigadΛcatadai ΛPiili ΛEroodΛsi suculidΛ. DΛmos ΛEroodΛsi Λsi gasuculi ooñigadΛ. ⁴ TaidΛ ΛVuaana itΛtΛdai ΛEroodΛsi:

—MaitavΛaagai pΛSΛΛsiadagi gasuculi Piili ooñigadΛ —astΛtΛdai ΛVuaana.

⁵ EroodΛsi aidΛ otoma muua Λlidadai ΛVuaana dΛmos ΛΛbΛlidadai Λgai Λoodami. Λoodami vaavoitudai isaVuaana rDiuusi ñiooquituldiadamigadΛ cascΛdΛ. ⁶ DΛmos tasagadΛrΛ ΛEroodΛsi idui Λgai Λmo vagimi dai Λmo ali tΛji Erodiias maradΛ vaa dai gatuudai ΛvapaidadΛ vuitapi vaidΛ ΛEroodΛsi alia oojoidi tuudaidadΛ alii tΛji. ⁷ DaidΛ itΛtΛdai ΛEroodΛsi alii tΛji:

—MaatΛ Diuusi nai gΛmaquiagi pΛstumaasi giñtañiagi —astΛtΛdai.

⁸ Amaasi ii Λgai siaaco daecatadai ΛdΛΛdΛ taidΛ ΛdΛΛdΛ aagidi istumaasi tañia Λgai ΛEroodΛsi. Dai r pamu divia Λgai daidΛ itΛtΛdai ΛEroodΛsi:

—Giñmaacañi Λmo aasocoliΛrΛ moodΛ ΛVuaana ismaacΛdΛ vapaconaiña Λoodami —astΛtΛdai alii tΛji.

⁹ TaidΛ Λraí sΛΛlicadΛ soi gΛli. DΛmos caaagiditadai Λgai sai maatΛ Diuusi sai maquia agai ΛΛgi istumaasi tañia Λgai. DaidΛ ΛvapaidadΛ caΛcatadai ΛΛpΛ cascΛdΛ. ¹⁰ Amaasi gatΛjai ΛEroodΛsi masai guicutana ΛVuaana cusivodΛ amΛΛ maisacariΛrΛ. ¹¹ BoodΛrΛ Λmo aasocoliΛrΛ vuaa dai maa alii tΛji, taidΛ alii tΛji maa gΛdΛΛ.

¹² Amaasi dada ʌVuaana mamaatʌrdamigadʌ dai mʌʌ bʌi ʌVuaana tuucugadʌ dai bʌʌcai dai yaasa. Dai gooquiʌrʌ iji siaaco daacatadai ʌSuusi dai aagidi istumaasi ʌrʌdui.

¹³ Aidasi maí ʌSuusi gomaasi ii abiaadʌrʌ ʌmo vaarcuʌrʌ ʌmapʌcʌrʌ siaaco maitiipu oidacami. Dʌmos ʌoodami maí isii ʌSuusi, gooquiʌrʌ iji aali quiiquiaiñdʌrʌ. Dʌmos ʌgai dʌvʌʌrapi sʌʌli iji. ¹⁴ Dai aidasi tʌvai ʌSuusi vaarcuaiñdʌrʌ tʌʌ ʌgai mui oodami dai soigʌʌldan tada ʌgaicʌdʌ, dai duduaadi ʌcoococoidadʌ ismaacʌdʌ vaidaticatadai ʌgai. ¹⁵ Dai aidasi casi ʌrurunococatadai miaadʌrʌ guuquiva aatʌmʌ ʌSuusi mamaatʌrdamigadʌ daidʌ itʌtʌdai:

—Casiat urui dai tomali ʌmaadutai maioidaga tanai. Ootosañi goodami vai iimʌna aali quiiquiamu siaaco miaaga vai gasavʌdana cuaadagai dai gaugaana —tʌtʌdai aatʌmʌ ʌSuusi.

¹⁶ Taidʌ ʌSuusi povʌrtʌtʌdai:

—Maita viaa goovai isiimiagi. Bibidavurai aapimʌ —gʌrtʌtʌdai ʌSuusi.

¹⁷ Tʌtai aatʌmʌ itʌtʌdai:

—Mosʌca taama paana dai gooca vatopa viaa aatʌmʌ —tʌtʌdai aatʌmʌ.

¹⁸ Taidʌ ʌSuusi povʌrtʌtʌdai:

—Baigovai avʌr giñvuaapida —gʌrtʌtʌdai.

¹⁹ Dai amaasi ʌgai aagidi ʌoodami sai vasoi saagida daraivana. Dai amaasi ʌSuusi vui ʌtaama paana dai tai nʌnʌava tʌvaagiamu dai gamamagi dai saasacai gʌrmaa aatʌmʌ mamaatʌrdamigadʌ tʌsai taacogidana ʌoodami. ²⁰ Dai vʌʌscatai gauu dai tataascovai. Dai gooquiʌrʌ ʌmpagi baivustaama dan gooca aasarai susudacami saasaquigadʌ ʌpaana ʌʌmadu vatopa. ²¹ Daidʌ ʌoodami ismaacʌdʌ gauu ʌrtaama milicatadai, dai ʌcovai ooqui dai aali.

²² Taidʌ ʌSuusi gʌraagidi aatʌmʌ mamaatʌrdamigadʌ tʌsai tʌʌtʌidʌna vaarcuʌrʌ dai dʌgavunʌna vaasadʌrʌ ʌgʌʌ suudagi ʌrʌpʌga isʌgai dai ʌgai diosaidimi ʌoodami quiaa. ²³ Dai aidasi cadiosogi ʌgai ii ʌmo tuvidacamu dai ʌagi gamamada ʌgai. Dai aidasi cadidiaimi ʌSuusi quiaa ʌagi daacatadai amʌʌca. ²⁴ Daidʌ ʌvaarcu caʌran ʌsi imaitadai ʌgʌʌ suudagi. Daidʌ ʌvaarcu vuidʌrʌ vustai ʌvʌʌli dai tai vapañigʌi suudagi dai mʌʌ vaarcuaba astʌcʌi. ²⁵ Dai casiaalimodʌ ʌSuusi cayoga gʌraayitadai aatʌmʌ mamaatʌrdamigadʌ mossuudagi daama imaitadai ʌgai. ²⁶ Dai aidasi tʌʌ aatʌmʌ issuudagi daama imaitadai ʌgai alia duduaadimu aatʌmʌ dai ijiñña daidʌ icaiti:

—Gooviava ʌrʌmo suiñali —caiti aatʌmʌ.

²⁷ Dʌmos ʌSuusi gʌrñiooqui dai povʌrtʌtʌdai:

—Maitavʌr vuaam ʌnʌliada aanʌana. Maitavʌr duduaadicuda —gʌrtʌtʌdai ʌgai.

²⁸ Amaasi ʌPiiduru ñiooqui daidʌ itʌtʌdai:

—Tʌaanʌdami isʌraapi giñtʌaañiñi isimia aanʌ suudagi daama dai mʌʌca gʌajiagi —tʌtʌdai Piiduru.

²⁹ Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Giimi tudu —tʌtʌdai.

Amaasi tʌvai ʌPiiduru vaarcuaiñdʌrʌ dai gʌaagacai aimʌrai suudagi daama dai mʌʌ vuidʌrʌ ajia ʌgai ʌSuusi. ³⁰ Dai aidasi tʌʌ ʌgai isalia cavami ʌvʌʌlimi alia duaadimu, dai casuudagi uta vaaquimi dai iñña daidʌ itʌi:

—Taanadami cagacara igiñvuusaida —caiti agai.

³¹ Taidasui otoma bai novida daida itatadai:

—Sallicaða maicaga giñvaavoitudai aapi. ¿Tuipasi maicaga giñvaavoitudai? —tatadai agai.

³² Aidasi taatasai vaarcuara Piiduru amadu Suisi otoma gappitu valli. ³³ Amaasi aatama ismaacada vaarcuara daraajatadai gartoonacada guuquiva Suisi vuidara daida itatadai:

—Sallicaða aapi aparmarada Diuusi —tatadai aatama.

³⁴ Dai vaasadara dagavusai aatama agaa suudagi dai aayi Genesareta davariara. ³⁵ Dai aidasi mai oodami isagai rSuisi otoma agidi vasi ami davariara oidacami. Taida oodami otoma vuaa vasi acocoidada ami siaaco daacatadai Suisi. ³⁶ Daida oodami daañimi Suisi daida itatadai:

—Gadagitoñi taita taata aatama gayuucusi tomasi ugidiana gayuucusi taata aatama —tatadai oodami.

Dai vascatai ismaacada taata yuucusida duduaadicami vii.

15

¹ Amaasi miaadara guuquiva fariseo amadu amamaatatuldadami Diuusi sallicamidaga siaaco daacatadai Suisi. Agai Jerusaleenaiñdara dada, daida itatadai:

² —¿Tuisida maitivueeyi gamamaatardamiga istumaasi garviituli garraqi aduñicaru dai maitarapan duucai vaponai gannoonovi siuu duucu gaugia aagadagi? —tatadai agai.

³ Taida Suisi tacacai daida itatadai:

—¿Tuimasi aapima maiagidi istumaasi ipalidi Diuusi baiyoma agidi aapima istumaasi ganviituli ganraqi aduñicaru? ⁴ Mospoduucai icaiti Diuusi: “Siaavar duutuada gandada”, dai pocaiti ara: “Siora maicaga ñoocadagi googa sara gada vui, agai gaagai isdudunucami muaagi”, ascaiti Diuusi. ⁵ Damos aapima pocaitiña sai amo oodami istutuidi isitadagi googa sara gada: “Maitan istutuidi isgansoiñagi tomali istumaasicada vasi istuma viaa ana rDiuusi aa duiñdada vatar”. ⁶ Dai ispotiaya amaadutai mai aapima pocaitiña sai camaviasa agai isoicadagi googa sara gada. Dai poduucai aapima mosgaji-aadara vipieeyi istumaasi ipalidi Diuusi ducami isiaramo istumaasi maicagaducamicagi. Dai baiyoma ivueeyi aapima istumaasi ganviituli ganaaduñicaru. ⁷ Aapima aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Sallicaða arvaavo istumaasi aagai Isaacaru Diuusi ñoquituldiadamigada ganaagaitai aapima dai agai ooja istumaasi aagidi Diuusi dai poduucai ooja:

⁸ Aapima pocaiti masai giñsiasa duutudai dai maisiasa giñduutudai.

⁹ Gomaasi gia maitarsoiñi tomali amaadutai vatar.

Aapima maigamamaatuldidi giññoiqui baiyoma gamamaatuldidi aapima istumaasi oodami ganviituli.

Ascaiti Diuusi sai ooja Isaacaru.

¹⁰ Amaasi Suisi aagidi oodami sai miaadara guuquivana daida itatadai:

—Giñcavurari dai caga maata caaca: ¹¹ Tomali amo istumaasi ismaacada cueeyi oodami maivapacai tagitoidadara cascada cuadagai maisoimaasi iduiñtuldi oodami. Baiyoma tagitoidagadañdara vusaci

mui naana maasi soimaascami dai poduucai gamaata isiarsoimaasi ivuaadami —tata dai aSuusi.

¹² Amaasi aatama mamaatardamigada aSuusi miaadara guuquiva daida itadai:

—¿Maatpasi isalia baacoi a fariseo caacai istumaasi aagai aapi? —tata dai aatama.

¹³ Damos agai povartadai:

—Tomastuma mamaataltuldiaragai istumaasi gamamaataltuldiadagi oodami ismaacada maitar Diuusi mamaataltuldaragada vasi gomaasi ugitimu. ¹⁴ Dagitovurai aapima agai ismaacada gamamaataltuldi gomaasi. Agai apan ducami amoco mainaadami ismaacada vaidaquia alidi amai mainaadami, isvaidaquia agai vagoocatai sib dalar suuligian tada agai —gartadai aSuusi.

¹⁵ Amaasi aPiiduru itadai:

—Garaagidañi aapi istaiya alidi gocuento —tata dai aPiiduru.

¹⁶ Taida aSuusi itadai:

—¿Tomali aapima masmaimata caa? ¹⁷ ¿Maitamasmaat aapima sai vasi cuaadagai ismaacada cueeyi oodami gavoocara vapacai dai gooquilara vusacai? ¹⁸ Damos istumaasi aagai oodami agai gia gatagitoidagaiñdara vusacai, gomaasi agai dai soimaasi iduiñtuldi oodami. ¹⁹ Gatagitoidagaiñdara vusacai gosoimaasi tagitoidagai cascada, dai gomuaaragai, dai gollamadu voidagai aa ooqui, dai gollasidaragai, dai goyaatagidaragai, dai goñiooquidaragai. ²⁰ Vasi gomaasi aristumaasi soimaascami. Damos isamo oodami maivacuanagi ganoonovi poduucai isduucai ivueeyi a fariseo siuu duucu gaugia agadagi gomaasi maitarsoimaasi —gartadai aSuusi.

²¹ Daida aSuusi ii abiaadara gamu Tiioamu dai Sidooniamu. ²² Tai amo ooqui Cananeeiñdara divia siaaco daacatadai aSuusi dai iña agai daida itadai:

—Taanadami, aana anvaavoitudai sai aapi arDavicaru cajiudad ismaacada a qui abiaadara nana racatadai aatama daida arraicamu aapi. Ali taji giñmara sallacada soimaa taataca viaacatai amo Diaavora taañicaruda. Soigi galda dai duaaida —tata dai ooqui.

²³ Damos aSuusi maiaa noragi tomali amo ñiooqui. Amaasi aatama aSuusi mamaatardamigada dada dai daañimi daida itadai:

—Ootosaño idi ooqui mosargoquilara aimaraña goovai dai iñacaña —tata dai aatama.

²⁴ Amaasi aSuusi itadai ooqui:

—Diuusi giñootoi ansai aagidana aana agai ñiooquida mosca judidú. Agai arapan ducami cañiru sib iimiada —tata dai aSuusi.

²⁵ Taida ooqui miaadara caquiva dai gatootonacada caquiva aSuusi vuidara daida itadai:

—Taanadami giñsoiñañi —tata dai agai.

²⁶ Taida aSuusi itadai:

—Maitavar caagai isasiadagi oodami gamaamara tascalida dai oidiadagi googosi —tata dai agai.

²⁷ Taida ooqui itadai:

—Vaavuava isajudidú googosi garaagai damos vascara agoogosi cuaadana vasi istumaasi gasai meesagadañdara sosiacami, cascada tomasi maitarjudú aana giñsoiñañi aapi sivi —tata dai ooqui.

²⁸ Amaasi aSuusi itadai:

—Aapi ooqui ali^Λ c^{ΛΛ}ga vaavoitudai, casc^{ΛΔ} ap^Λduuñia agai istumaasi ip^Λlidi aapi —t^Λt^Λdai.

Dai aid^Λ todian duucai ^Λooqui marad^Λ dueeyi.

²⁹ Taid^Λ ^ΛSuusi ii abiaad^Λr^Λ dai ugidiana dai vusai ^Λg^{ΛΛ} suudagi dai ^Λmo giidian t^Λsai dai ami daiva. ³⁰ Tai ami aayi mui oodami dai vaidaticatadai chuchuecogami dai momochugami dai main^{ΛΛ}aadami dai mumuudugami dai mui naana maasi coococoidad^Λ. Daid^Λ ^ΛSuusi ^ΛΛcasod^Λ abaana tuua ^Λcoococoidad^Λ tai ^Λgai duduaadi. ³¹ Dai poduucai ^Λoodami mait^{ΛΛ} istumaasi g^Λntat^Λgituagi t^{ΛΛ}gacai is^Λmumuudu ñioocai dai duduaad^Λc^Λai ^Λmomosiuc^{ΛΔ} ^Λap^Λ, dai ajioopaitai ^Λchuchuecoc^{ΛΔ}, dai n^{ΛΛ}aaavacai ^Λmain^Λaadami. Daid^Λ ^Λoodami g^Λnaagacai siaa duutudai g^Λr^ΛDiuusiga.

³² Amaasi ^ΛSuusi g^Λr^Λvai aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ ^Λgai daid^Λ ap^Λrt^Λt^Λdai:

—Soigñ^Λlidi aan^Λ idi oodamic^{ΛΔ} caaayi vaica tasai istami giñ^{ΛΛ}madu daraaja goovai dai maiviaa istuma ugiagi. Dai maiootosa iñ^Λlidi aan^Λ sai noonoig^Λna goovai maitaugacai, susuiquituan tada goovai voyamu —g^Λrt^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³³ T^Λt^Λai aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ it^Λt^Λdai ^ΛSuusi:

—Ducatai t^{ΛΛ}gimu aat^Λm^Λ cuaadagai mos^{ΛΛ}qui oodami v^{ΛΛ}ta^Λr^Λ, dai tami maioidaga tomali ^Λmo oodami —t^Λt^Λdai aat^Λm^Λ.

³⁴ Taid^Λ ^ΛSuusi pov^Λrt^Λt^Λdai:

—M^{ΛΛ}qui paana viaa aapim^Λ —g^Λrt^Λt^Λdai.

T^Λt^Λai aat^Λm^Λ it^Λt^Λdai:

—Cuvaracami paana dai chi^{ΛΛ}qui vatopa —t^Λt^Λdai aat^Λm^Λ.

³⁵ Tai amaasi ^ΛSuusi aagidi ^Λoodami sai d^Λv^{ΛΛ}rapi daraivana. ³⁶ Dai ^Λgai vui ^Λcuvaracami paana dai ^Λvatopa dai gamamagi dai gooquir^Λ saasarai dai g^Λr^Λmaa aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ ^Λgai t^Λt^Λai aat^Λm^Λ taacogi ^Λoodami. ³⁷ Tai v^{ΛΛ}scaitai gauu dai tatascovai. Dai gooquir^Λ ^Λmpagi cuvaracami aasarai ismaac^{ΛΔ} baivito. ³⁸ Daid^Λ ^Λoodami ismaac^{ΛΔ} gauu ^Λrmaacova millicatadai, dai ^Λcovai ooqui dai aali. ³⁹ Dai gooquir^Λ ^ΛSuusi diosagi ^Λoodami dai vaarcu^Λr^Λ vaa dai iji aat^Λm^Λ gamu Magadaalamu.

16

¹ Taid^Λ ^Λfariseo ^{ΛΛ}madu ^Λasaduseo m^{ΛΛ} n^Λidamu ^ΛSuusi mosn^Λijada ^Λlidityai astuma duuna ^ΛSuusi gaagaitadai ^Λgai isducatai g^Λpi^Λr^Λ vuaajagi dai aagidi said^Λ iduuna ^Λmo istumaasi g^Λducami Diuusi guvucadad^Λc^{ΛΔ}. ² Tai ^Λgai aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Si^{ΛΛ}scad^Λ urunoco v^{ΛΛ}gicagi icomai aapim^Λ icaitiña sai c^{ΛΛ}gaduca agai tasai. ³ Dai si^{ΛΛ}scad^Λ quiaamoco v^{ΛΛ}gicagi icomai aapim^Λ icaitiña sai maic^{ΛΛ}gaduca agai tasai. Aapim^Λ aagaiña ^Λmo istumaasi dai ^Λmamaasi ivuaadana. C^{ΛΛ}ga maat^Λ n^Λidi aapim^Λ oidigi si^{ΛΛ}scad^Λ duuduquia aagadagi dai si^{ΛΛ}scad^Λ maiduuduquia agadagi d^Λmos maimaat^Λ n^Λidi aapim^Λ istumaasi ^Λp^Λvueeyi sivi oidigi daama. ⁴ Aapim^Λ sivi oidacami ^Λrsoimaasi ivuaadami dai maivaavoitudadami dai giñ^Λtaan^Λ aapim^Λ isiduñia aan^Λ ^Λmo istumaasi g^Λducami dai poduucai n^Λijada ^Λlidi aapim^Λ

sabai aanΛ arΛCristo ismaacΛda nΛnΛra aapimΛ damos maitΛΛgimu aapimΛ amai istumaasi gΛducami mosΛcaasi Λistumaasi gΛducΛda ismaacΛda idui Diuusi ootosacai Joonasi gamu Ñiñiviamu —tΛtΛdai ΛSuusi.
Dai anaasi viaa Λgai dai ii.

⁵ Dai aidΛsi aatΛmΛ ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ vaasmocoradΛrΛ dΛgavusai tΛgito ismaiuvucaticatadai paana. ⁶ Amaasi ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—Gofariseo navaitigadΛ dai gosaduseo navaitigadΛ maicΛΛgadu —gΛrtΛtΛdai.

⁷ TΛtai aatΛmΛ gΛraagacai aipaco gΛraatagidimi daidΛ icaiti:

—Maivuucati aatΛmΛ paana cascΛda pocaiti goovai —caiti aatΛmΛ.

⁸ TaidΛ ΛSuusi maí istumaasi aatagaitadai aatΛmΛ dai povΛrtΛtΛdai:

—¿Tuimasi pocaiti masai maivuucati paana? SΛlicΛda maicΛΛga vaavoitudai aapimΛ. ⁹ ¿Maitamasquiaa maatΛ nΛidi tomali maitΛgito aapimΛ aidΛñsi bibi aanΛ ataama mil oodami taama paanacΛda matΛΛqui aasarai Λmpagi saasaquigadΛ? ¹⁰ ¿Tomali maitamΛstΛgito aapimΛ aidΛñsi bibi aanΛ amaacova mil oodami cuvaracami paanacΛda matΛΛqui aasarai Λmpagi saasaquigadΛ? ¹¹ ¿Ducatai maitantΛgito caΛ aapimΛ aidΛsi gΛnaagidi aanΛ masai gΛnnuucadacana Λfariseo navaitigadΛ dai Λsaduseo navaitigadΛ aanΛ maiaagaitadai paana? —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

¹² Amaasi gia maatΛ caΛ aatΛmΛ isΛSuusi maiaagaitadai navaiti paana vΛΛtΛrΛ baiyoma aagaitadai Λgai ΛmamaatΛtuldaragadΛ Λfariseo dai Λsaduseo sai maicΛΛgadu.

¹³ Dai aidΛsidΛ ΛSuusi aayi Sesarea Filiposi dΛvΛΛriΛrΛ gΛrtΛcacai daidΛ pΛrtΛtΛdai:

—AanΛ arΛgai ismaacΛda viaa Λmo sΛlicami damos Λoodami, ¿voora giñaagai? —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁴ TΛtai aatΛmΛ aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Λmoco pocaiti pΛsaidΛ arΛVuaanacaru ismaacΛda vapaconaitadai Λoodami, dai aa pocaiti pΛsaidΛ arEliiasicaru, dai aa pocaiti pΛsaidΛ arJeremiiasicaru siΛrΛ amai Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ —tΛtΛdai aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ.

¹⁵ Amaasi ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—¿Dai aapimΛ moorΛ giñaagai? —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁶ Amaasi ΛSimuñi Piiduru itΛtΛdai:

—Aapi arΛrΛCristo Λgai ismaacΛda viaa Λmo sΛlicami. Dai aapi arDiuusi maradΛ ismaacΛda tomastuigaco oidaga —tΛtΛdai ΛPiiduru.

¹⁷ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Diuusi cΛlgacΛrΛ gΛnΛidi aapi Simuñi, Joonasi maradΛ tomali Λmo oodami maitΛmaatΛtuli gomaasi mosΛca Diuusi gΛrooga ismaacΛda tΛvaagiana daja Λgai gia gΛmaatΛtuli gomaasi. ¹⁸ Dai aanΛ angΛaagidi sai aapi Piiduru aagiada agai oodami ansai aanΛ arCΛlgacΛrΛ vuviaadami dai muidutai giñvaavoituda agai dai Λgai gia cΛlgacΛrΛ vuvaidamu aanΛ, dai tomasi coiyagi vΛΛscΛrΛ Λmo imidagai Λpamu duduaacamu vΛΛscatai. ¹⁹ Dai aanΛ gΛmaaquimu Λmo sΛlicami pai aagida Λoodami sai sioorΛ giñvaavoitudagi soicΛda aagai sai cΛlga gantΛgiticocana Diuusi vai po-duucai tomasioorΛ sioorΛ maitiñvaavoitudagi aagiditai aapi sami oidigi daama maidagitomu aanΛ isvaquia Λgai tΛvaagiΛrΛ dai tomasioorΛ sioorΛ

giñvaavoitudagi aagiditai aapi tami oidigi daama agai gia dagitomu aana isvaquia tavaagiara —tataidai asuusi.

²⁰ Amaasi asuusi sallaicada gardai aatama mamaatardami sai maiaagidiña tomali maadutai siagai araCristo.

²¹ Aid abiaadara asuusi gaagacai garaagidi aatama mamaatardami sai agai viaacata dai isimiagi Jerusaleenamu dai sai soimaa taatatulda agai taataaanadamigada judiditu amadu abaitaguucacamigada apapaali amadu amamaatatuldiadami Diuusi sallaicamigada. Dai garaagidi asuusi sai agai muua agaitadai dmos bovaica tasaicada apamu duaaca agaitadai. ²² Amaasi apiiduru covai vaidacai dai vui ñiooquimi daida itadai:

—Chu caliodami Diuusi maitipaldana dai maitadagitona. Tomali amo imidagai maiti apaduuna imaasi —tataidai apiiduru.

²³ Taid asuusi ajaco calquiva daida itadai apiiduru:

—Maitigiñ amadu aimarda aapi Diaavora giñsobicai aapi. Aapi pocaiti sai maitaagai isivuaadagi aana istumaasi Diuusi ipalidi —tataidai asuusi.

²⁴ Amaasi asuusi povartadai aatama:

—Isamaadutai giñlagiada aliada maitaagai isalagi gatagitocagi dai gaagai isvas tasai baigaducagi siaduniada gamuaatuda agai giñvaavoitudaitai daida giñlagiadagi. ²⁵ Siora ivuaadagi lagi istumaasi ipaliadagi agai gia imimu Diaavora amadu, dmos siora baigaducagi dai muquiagi giñvaavoitudaitai agai gia calgacara vuusaimu. ²⁶ ¿Tumaasi arsoiñi amo oodami vatar isgamitalagi vasi istumaasi oidaga oidigi daama vai iibada imiagi Diaavora amadu? Tomali maadutai maitistutuidi isgaanamquidagi dai calgacara vuusiagi. ²⁷ Dai aana ismaacada viaa amo sallaicami divimu amadu mui Diuusi tataañicaruda dai giñoca dadadaquigada garsicoli dadadaquida agai. Sallacada diviagi Diuusi agai nidamu vascatai ismaacada arcalla ivuaadami dai ismaacada armaicalla ivuaadami. ²⁸ Sallaicada oidaga amoco ismaacada tami guuca dai maicoiya agai asta sallacada taa goovai ismaasca iñagai aana ismaacada viaa amo sallaicami sallacada gataaanadagi Diuusi amadu —gartadai asuusi.

17

¹ Daid asuusi bonaadami tasaicada vaidacai apiiduru amadu Jacovo amadu avuaana Jacovo suculida amo taca giidiana. ² Dai ami asuusi mapadui vuitapi gamamaatardamiga. Dai viivasada dadadaquitu apamaastu tasa, dai yucusida calga tootuu. ³ Dai todian duucai taa agai Eliasicaru amadu Moseesacaru vai gaaatagaitadai amadu asuusi. ⁴ Amaasi apiiduru itadai asuusi:

—Taanadami vasi arcallaagai istami daraaja aatama isipaliada aapi tatai duuñi vaica uucusai, amoco aapi gavatar dai mai Moseesa vatar dai mai Eliasi vatar —astadai apiiduru.

⁵ Dai quiaa ñioocaitadai agai tai divia amo icomai dadadacadami dai iña vascatai ismaacada ami daraajatadai. Tai icomiañdara caidatu amo ñiooqui daida icaiti:

—Idi Susiava argiñmara nai aana ali oigadai dai baigiñlidi aana govaicada. Lagiadavurai aapima —ascaiti ñiooqui.

⁶ Moscaacai amamaatardami añiooqui davalapapi cuiiqui dai alia duduaadimu. ⁷ Amaasi asuusi miaadara caquiva daida itadai:

—Vaapaigivurai aapima maitavar duduaadimu —astadai asuusi.

⁸ Dai aidasi aipaco nanaava agai camaitaa agai cacacalli mosaca lagi asuusi.

⁹ Dai aidasi taaapañimi agai agaa giidiaiñdara asuusi dai amamaatardamigada daida itadai:

—Maitavar aagiada tomali amaadutai istumaasi taa aapima asta siascada ana ismaacada viaa amo samicami caduaacagi coidada saagidaiñdara —astadai asuusi.

¹⁰ Amaasi amamaatardamigada cacacai asuusi daida itadai:

—¿Tuisida icaiti amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada saida Eliasicaru viaacata dai isdiviagi apaga isaapi? —astadai amamaatardamigada.

¹¹ Taida asuusi aa noragi daida itadai:

—Vaavoava istumaasi aagai amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada sai Eliasi viaacata dai isapaga diviagi dai baiduñiagi oodami iibada. ¹² Damos ana anganaagidi sai cadivia Eliasi dai amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada maimai dai soimaa taatuli agai isducatai ipali. Poduucai apa oodami sividada soimaasi giñtaatatuldamu ana ismaacada viaa amo samicami —astadai asuusi.

¹³ Amaasi amamaatardamigada maata ca isasuusi aagaitadai avuaana ismaacada vaponaitadai oodami.

¹⁴ Dai aidasi aayi agai maa ca siaaco daraajatadai oodami amo calli miaadara caquiva asuusi daida itadai:

¹⁵ —Taanadami soigi galdaa api giñmaracada. Susuquitara agai dai alia soimaa taatamai. Muiyoco imidagai taiyara gasai dai suudara.

¹⁶ Tami vuapi ana gamamaatardamiga ismaacada tami vii tai goovai maitistui isduaidagi —tadai calli.

¹⁷ Taida asuusi povartadai:

—Aapima oodami maivaavoitudadami dai soimaasi ivuaadami catavapi ganama daja ana mai aapima vascara maitiñvaavoitudai. Alia roojodaragai aapima. Baigovai avar giñvuapidi goali galli —gartadai.

¹⁸ Damos asuusi aagidi adiaavora taañicaruda sai dagitona ali galli dai camalamadu daacana. Tai agai vuusai ali glliañdara, tai ali galli todian duucadi duadicami vii.

¹⁹ Dai gooquira aatama mamaatardamigada asuusi aatagi agai lagi dai cacacai daida itadai:

—¿Tuisida maitistui aatama isvuusaidagi adiaavora taañicaruda? —tadai aatama.

²⁰ Taida asuusi povartadai:

—Aapima maicaga giñvaavoitudai cascada. Ismaacada gnaagidi ana avvaavo. Sai iscaga giñvaavoitudadamudai aapima aida gia istutiadamudai aapima isivuaadagi istumaasi tomasi samicada sijaiga.

²¹ Gomaa diaavora tataañicaruda alia sijaiga vuvaidaragai oodami aiñdara cascada avanacai maitaugacai gamamadagi vai poduucadi vuvacai goovai —gartadai asuusi.

²² Dai aatama mamaatardamigada asuusi garampaidimi Galileeataidada asuusi povartatadai:

—Aana ismaacada viaa amo sallyicami magiñtagida aagai aa oodami
²³ siagai giñmuaamu damos vaica tasaicada duaacamu aana —gartatadai
asuusi.

Tatai alia soigaraali aatama imaasicada.

²⁴ Aidasi aayi asuusi amadu aatama Capernaumara tumiñsi vuudami agaa quiuupaigadara judidiu iji siaaco daacatadai apiiduru daidaitadai:

—¿Gamaamaatatuldadamiga isgamaacai ara tumiñsi agaa quiuupai
vatarara? —astatadai tumiñsi vuudami.

²⁵ Taidaa piiduru aa noragi daidaitadai:

—Aja —astatadai.

Amaasi utudama vaacacai apiiduru quiyara asuusi araga ñiooqui daidaitadai:

—¿Tuma tagitoi aapi? ¿Maacada oodami taanai atataandami tumiñsi, anginaaduñi sisibacoga oidacami? —tatadai.

²⁶ Taidaa piiduru aa noragi daidaitadai:

—Asibadara oidacami —tatadai.

Taidaa suusi itadai:

—Amaasi aaduñida maitaagai ismamaacadagi tumiñsi. ²⁷ Damos
vassara maaquimu aana tumiñsi vai poduucai maibaacuagi
atumiñsi vuudami. Imiñi aapi agaa suudagi ugidiamu dai daituda
amo babaidacarui dai vuusaida avatopa ismaacada araga baiya
gobabaidacarui. Agai vatopa tañiara tagimu aapi tumiñsi. Atumiñsi
garaimu isgaanamaquida aana dai aapi ara. Bacaiñi aapi dai malaca
aa namaquida —tatadai asuusi.

18

¹ Amaasi aatama mamaatardamigada asuusi miaadara guuquiva dai tacacai daidaitadai:

—¿Sillascada gataandagi aapi vasi oidigi daama maacada aatama
gamamaatardamiga vaamioma gataandara gai? —tatadai aatama.

² Amaasi asuusi vai amo ali dai garsaagida cai, ³ dai povartatadai:

—Sallyicada arvaavoi isaapima maiama duucai gantatagituagi dai ca-
maigarducada ganliadagi an duucai idi ali poduucai gia mai-
imimu apima siaaco taanai Diusi. ⁴ Poduucai gia agai ismaacada
vaamioma gataanai malaca siaaco gataanai Diusi aragai ismaacada
maigarducada ganlidi an duucai idi ali. ⁵ Tomasioora soora vaavoi-
tudai giñmamaatatuldaraga dai cascada oigadai idi ali oodami agai gia
giñoigadai aana.

⁶ Tomasioora soora soimaasi iduiñtulda liadagi amoco ismaacada
utudama giñvaavoi tudagi sooma arcaagai agai vatarara mascusivuana
vulidagi amo gaa mauturui dai gaa suudara daitudagi. ⁷ Sallyicada
maicagadu oodami vatarara isoidacagi naana maasi ismaacada soimaasi
iduiñtuliadagi aoodami. Vassara oidacamu istumaasi isducatai
soimaasi ivuaadagi oodami damos soimaasi taatamu agai ismaacada
soimaasi iduiñtuliadagi aoodami.

⁸ Isamaadutai iduñia aliadagi amo istumaasi soimaascami ganovicada silapa gallasocada baiyoma gaaagai ispoliada agai ismainova silapa maicaso dai maisiu Diaavora amadu imiagi. ⁹ Dai isamaadutai iduñia aliada amo istumaasi soimaascami gavuupujicada baiyoma gaaagai ispoliada agai ismaivuupuju. Siooma arcagaai ispoliada agai ismaivuupuju dai maisiu Diaavora amadu imiagi.

¹⁰ Calgacaga avar najada aapima vascatai ismaacada giñvaavoitudagi. Aan anganaagidi sai Diuusi talaañicaruda ismaacada tvaagigaga daraaja Diuusi amadu calga nuucada agai ismaacada giñvaavoitudai tami oidigi daama. ¹¹ Dai aan ismaacada viaa amo samicami divia dai calgacaga vuvaida iñagai soimaasi ivuaadami agai arsiba iimiada Diuusi vataga.

¹² Isamaadutai viaacagi amo sientocañiru vai siba imiagi amoco siaadaga maianaasi viaana agai agaa maaco coobai dan baivustaama dan tustaama dai gaagamuna asiba imiaada. ¹³ Dai istagiagi samicada vaamioma baigalliatugadagi agaicada sigaa ismaacada maisiba iimiagi. ¹⁴ Poduucai apa Diuusi garooga tvaagigaga daja dai agai maitipalidi isiimiagi Diaavora amadu tomali amoco ismaacada giñvaavoitudai.

¹⁵ Isamaadutai soimaasi duiñdagi amai, agai gaaagai isaagidagi agi agai sai soimaasi duñi. Dai isagai calga baiduñia aliadagi ñooqui aidaga arganaadunumacamu agai. ¹⁶ Dai isagai maibaiduñia aliadagi aidaga gaaagai isvaidaquiagi amoco silapa gooca gaaaduñi vai poduucai oidacana najadami ismaitipalidi agai isbaiduñiagi ñooqui. ¹⁷ Dai isapiaquiaa maibaiduñia aliada agai aidaga gaaagai isaagidagi vasi vvaavoitudadami, dai isapiaquiaa maibaiduñia aliada agai aidaga gaaagai isapan duucai najadagi agai ismaacada maivaavoitudai silapa apanducai tumiñsi vuudami.

¹⁸ Dai aan anganaagidi sai silascada agiada aapima Diuusi ñooquida aoodami tomasioora soora maitiñvaavoitudagi aagiditai aapima agai maidagitomu aan isvaquiagi tvaagigaga, dai tomasioora soora giñvaavoitudagi aagiditai aapima agai gida dagitomu aan isvaquiagi tvaagigaga.

¹⁹ Dai aan anganaagidi apa sai isgocatai aapima ganaagidagi dai daañiagi isDiuusi gansoiñagi, Diuusi garooga gansoiñamu. ²⁰ Tomasiaaco siaaco ganampaidadagi gooca silapa vaica dai giñsaa duutuada agadagi dai gamamadada agadagi ami daacamu aan apa —gartatadai asuusi.

²¹ Amaasi ii piiduru dai tacacai asuusi daida itatadai:
—Taanadami, zavaaquiyojo imidagai gaaagai isogaldada aan amoco giñaduñi ismaacada soimaasi giñvuiidadagi? ¿Para cuvaracamiojo?
—tatadai piiduru.

²² Taidai asuusi aa noragi daida itatadai:
—Chu aan anmaitaagidi sai cuvaracamiojo baiyoma angaagidi aan sai maicaldacai gaogaliada.

²³ Isducatai avvueeyi silascada Diuusi soicadagi oodami iscalga gantatagitocagi apanducami istumaasi idui amo taanadami. Ataanadami ipaliditadai ispipiooñigada aa namquidagi. ²⁴ Utudama gaaagacai tañimi agai gapiiooñiga ismaacada vupuaatulditadai matai vuaapi amo piooñigada ismaacada mui mil vuaatulditadai. ²⁵ Daidai

apiooñigada maiviaacatadai istucada aa namquidagi. Taida laamudaa aagidi sai gagaarana vaaasi gavustuidaga dai gamaamara dai gaooniga dai lagi agai dai vuvaiana tumiñsi dai acada aa namquidana. ²⁶ Amaasi apiooñigada gutoonacada caquiva glaamu vuidaga dai daañimi daida itadai: “Giñanaracañi aapi glaa namquidamu aana vaaasi”, astadai. ²⁷ Taida laamudaa soigallai dai oigali dai camaitaí aida, dai dagito isimiagi agai. ²⁸ Tai ii agai dai moo maigovai taa amoco gaduñi ismaacada vaaatulditadai chilaqui tumiñsi. Dai cuchivua badi dai cayoga vuliji daida itadai: “Aata giñnamquida pasmaacada giñvuaatuli”, astadai. ²⁹ Amaasi aduñida gutoonacada caquiva agai vuidaga dai daañimi daida itadai: “Giñanaracañi aapi glaa namquidamu aana vaaasi”, astadai. ³⁰ Taida agamai maitipali, baiyoma vaidacai dai gatjai maisaragai dai gaaagidi masai anaasi maisacana asta siascada aa namqui agai vaaasi. ³¹ Amaasi agaa pipiooñigada gaa taanadami taa gomaasi dai samicada soigallai dai iji dai maa aagidi taanadami vaaasi istumaasi apadi. ³² Amaasi taanadami gatjai masai maa vaidana agai daida itadai: “Aapi gia samicada maicla tuiga. ¿Duucaida aana gaoigali vaaasi pasmaacada giñvuaatulditadai aapi, giñdaañimi aapi cascada? ³³ ¿Duucaida aapi maisoigalli gaduñicada, poduucai isduucai soigiñli aana aapicada?” astadai. ³⁴ Dai samicada baamu laamudaa dai gatjai maisaragai dai gaaagidi masai anaasi maisacana asta siascada aa namqui agai —tadai asuusi.

³⁵ Cuugataga povartadai asuusi:

—Poduucai iduñia agai garoga tavaagiala aapimacada issamicada maitnoigaliada aapimaa apacoga —gartadai.

19

¹ Caaagacai asuusi imaasi ii ami Galileeañidaga dai aayi maa Judeea dalvaariga vaasadaga Jordán aqii. ² Dai mui oodami oiditadai tai ami duduaadi asuusi cococoidaa.

³ Amaasi amoco fariseo miaadaga guuquiva siaaco daacatadi asuusi dai mossoimaasi ñiooquituda alidi agai cascada tacacai daida itadai:

—¿Oidagasi oigaragai siamo calli dagituagi gaooniga tomastucada? —tadai afariseo.

⁴ Tai agai aa noragi daida itadai:

—Aapimaa canaidi Diuusi ñooquida siaaco oojisi sai aidasi Diuusi idui oodami idui agai calli dai ooqui. ⁵ Dai Diuusi ñiooquidaga icaiti ara: “Cascada calli dagitomu gandada dai amadu oidacamu gaooniga dai vagoocatai amo oodami ganducamicamu agai”, asduucai oojisi Diuusi ñiooquidaga. ⁶ Cascada amo calli maitaagai isdagituagi gaooniga tomali amo ooqui gacuuna. Diuusi ipalidi ismapai oidaca agai asta siascada coi —tadai asuusi.

⁷ Amaasi tacacai afariseo daida itadai:

—¿Tuisida Moseesacaru gamaa oigaragai siamo calli dagitua aliada gaooniga saida istutuidi isbaiduñiagi amo oojai dudunucamiala dai poduucai dagituagi? —tadai afariseo.

⁸ Taida asuusi itadai:

—Ganlaqui aduñicaru vuidaga vaatacana Diuusi cascada Moseesacaru maa agai oigaragai isdagitoda gaooniga dai poduucai ganvuituldi agai. Damos tugamala maitiipucata dai oigaragai poduucai. ⁹ Dai aana

anganaagidi sioora dagituagi gaoõniga maigogoosi gaducamicatai agai dai vanaagi amai ooqui agai gia gogoosi gaducami —tatadai asuusi.

¹⁰ Amaasi aatama mamaatardamigada tatadai:

—Siarvaavoi ismaitiivo oigaragai isdagituagi amo calli gaoõniga aidaga siooma arcala ismaicuuntadagi oodami —tatadai aatama.

¹¹ Taidasuusi povartatadai:

—Maisiu vascatai istutuidi ismaioõntadagi mosaca agai ismaacada Diuusi soicai. ¹² Amo calli maioõntai soimaa vuvacai agai cascada dai aamascacaapuñtudagi maioõntai, dai aamioõntai aipaco ajioopaitai gaagiada aliditai isducatai Diuusi soicai oodami sai calga gantatagitocana. Tomasioora sioora istutiadagi ismaioõntadagi calgadu ismaioõniacatai oidaca agai —gartatadai asuusi.

¹³ Matai aidavaapi asuusi chilaaqui aali sai taatana agai moomoda dai mamatuldana. Taidaatama mamaatardamigada agai bagaidimi aoodami ismaacada vuaapaimi aali. ¹⁴ Taidasuusi povartatadai:

—Dagitovurai goaali vai dadana siaaco daja ana dai maitavar daidada. Ismaacada pan ducami aali agai gia Diuusi soicai agai sai calga gantatagitocana —gartatadai asuusi.

¹⁵ Daidasuusi taata aali moomoda dai gooquiar ii abiaadara.

¹⁶ Amo galii ii dai mala naidamu asuusi daida itadai:

—Mamaatuldadami cal tuigacada. ¿Tumaasi istutuidi ana isiduñiagi dai vascara oidacagi Diuusi amadu? —tatadai agai.

¹⁷ Taidasuusi itadai:

—¿Tuiyasi cal tuigacada giñaagai? Alimadugava cal tuigacami dai agai arDiuusi. ¿Ipalidipasi isimiagi Diuusi amadu? agiditai calca vasi istumaasi aagai Diuusi ñooquidara —tatadai asuusi.

¹⁸ Taidagalii itadai:

—¿Tumaasi agai? —tatadai.

Taidasuusi itadai:

—Maitavar gacoodada, dai maitavar googosi ganducamica, dai maitavar galasiada gavustuidaga, dai maitavar yaatavoaca, ¹⁹ dai siaa duutuada gandada dai oigadavurai gnaaduñi poduucai masduucai ganoigadai aapimalagi —tatadai asuusi.

²⁰ Taidagalii itadai:

—Vasi gomaasi ansiaa duutudai ana aliducatai abiaadara. ¿Tumaasi vialaga isiduñia ana? —tatadai galii.

²¹ Taidasuusi itadai:

—Ipalidipasi isiduñiagi vasi istumaasi Diuusi ipalidi aidaga imiñi dai gagaara vasi pastumaasi viaa dai oida atumiñi asoituuuigami dai poduucai viacamu aapi mui naana maasi tavaagiara dai gooquiar divia dai giñoidatucuda —tatadai asuusi.

²² Dai aidasi moscala galii gomaasi alia soigalii dai soigalliatugai aliasi argaviidacamicatadai agai cascada.

²³ Amaasi asuusi povartatadai aatama mamaatardami:

—Giasijaiga isganviipidacami dagituagi isDiuusi soicadagi iscala gantatagitocagi. ²⁴ Dai ana anganaagidi ara sai siooma maisijaiga amo muura vatar isvaquiagi amo oi dagadamu salli isamo gaviidacami dagitoagi isDiuusi soicadagi iscala gantagitocagi —gartatadai asuusi.

²⁵ Mosaagai ΔSuusi gomaasi tΔtai aatΔmΔ mamaatΔrdami maitΔΔ isducatai gΔrtΔtΔgituagi dai aipaco gΔrtΔcakai daidΔ icaiti:

—¿VooγΔ istutuididΔo iscΔΔgacΔγΔ vuvaquiagi? —caiti aatΔmΔ.

²⁶ TaidΔ ΔSuusi gΔrvui nΔnΔava dai povΔrtΔtΔdai:

—Oodami gia maitistuidi isiduñiagi imaasi Δmos Diuusi gia istutuidi isiduñiagi. Diuusi vΔΔsiaΔcatai istutuidi isiduñiagi —gΔrtΔtΔdai ΔSuusi.

²⁷ Amaasi ΔPiiduru itΔtΔdai:

—TΔaanΔdami, aatΔmΔ viaa vΔΔsi tΔstumaasi viaacatadai gΔoidatucuda ΔrΔliditai, ¿tumaasi viaacamu aatΔmΔ? —tΔtΔdai ΔPiiduru.

²⁸ TaidΔ ΔSuusi aa noragi dai povΔrtΔtΔdai:

—IsmaacΔΔ gΔnaagidi aanΔ Δrvaavoi, siΔΔscadΔ Diuusi utuldagi vΔΔsi istumaasi dai siΔΔscadΔ aanΔ ismaacΔΔ viaa Δmo sΔΔlicami gatΔaanΔdagi daacatai Δmo daicarui dadadacΔdamiΔrΔ aapimΔ ΔpΔ ismaacΔΔ giñoidatucudagi gatΔaanΔdamu ΔpΔ Δchigiamasi daraicarΔrΔ daraajatai. AapimΔ baivustaama dan goocadu dai Δmoco tΔaanΔdamu Ruvenicarū cajiudadΔ, dai gΔmai tΔaanΔdamu Danacaru cajiudadΔ, dai gΔmai tΔaanΔdamu Gadacaru cajiudadΔ, dai gΔmai tΔaanΔdamu Nefatalicarū cajiudadΔ, dai gΔmai tΔaanΔdamu Aseracaru cajiudadΔ, dai gΔmai tΔaanΔdamu Isaacaru cajiudadΔ, dai gΔmai tΔaanΔdamu Judacaru cajiudadΔ, dai gΔmai tΔaanΔdamu Zavulonicaru cajiudadΔ, dai gΔmai tΔaanΔdamu Simioñicarū cajiudadΔ, dai gΔmai tΔaanΔdamu Benjamioñicarū cajiudadΔ, dai gΔmai tΔaanΔdamu Efraioñicarū cajiudadΔ, dai gΔmai tΔaanΔdamu Manaasesicarū cajiudadΔ. ²⁹ Dai tomasioorΔ soorΔ dagituagi gΔvustuidaga siΔΔpΔ gΔaaduñi ivuaadatai giñaa duiñdaga Δgai viaacamu Δmo sientō vaamioma dai siΔΔscadΔ imiagi Δgai idi oidigiaiñdΔrΔ vΔΔscΔrΔ oidacamu Δgai Diuusi ΔmΔadu. ³⁰ Dai mΔΔca siaaco tΔaanΔi Diuusi muidutai ismaacΔΔ vaamioma tΔaanΔi tami, mΔΔca siooma maitΔaanΔdamu dai ismaacΔΔ siooma maitΔaanΔi tami mΔΔca vaamioma tΔaanΔdamu.

20

¹ Isducatai ΔpΔvueeyi siΔΔscadΔ Diuusi soicΔdagi oodami sai cΔΔga gΔntΔtΔgitocana ΔrΔpan ducami istumaasi idui Δmo cΔΔli ismaacΔΔ gΔΔpi viaacatadai dΔvΔΔrai ΔΔqui quiaamoco ii Δgai dai gaaga Δgai pipiooñi sai yoovana uuvasi. ² Dai baidui Δgai gΔpipiooñiga ΔmΔadu sai Δmo coobai piisu aa namΔquida Δgai Δmo tasaicΔΔ. Dai otoma ootoi sai mΔΔca gayoovana. ³ Dai laascΔdioma ii ΔcΔΔli plaasamu dai mΔΔca tΔΔ aa oodami mosdaraacami, ⁴ daidΔ itΔtΔdai: “ImΔdavurai dai gaaata duñi giñΔΔsiΔrΔ dai aanΔ gΔnaa namΔquidamu siΔΔsi cΔΔgaducagi”, astΔtΔdai. Tai Δgai iji. ⁵ Dai dan duucu Δpamu ii ΔΔsΔcami dai Δpua ootoi aata vuaadami, dai coi gΔΔsΔcai tasai ii Δgai dai Δpua ootoi. ⁶ Dai cauruñimodΔ ii Δgai plaasamu dai mΔΔca tΔΔ aa oodami ismosdaraaja daidΔ itΔtΔdai: “¿TuimΔsi mosdaraaja Δmo tasai dai maitaaata vueeyi?” astΔtΔdai. ⁷ TaidΔ Δoodami itΔtΔdai: “Tomali Δmaadutai maitΔrmamacai aa duiñdagai cascΔΔ”, astΔtΔdai. Amaasi itΔtΔdai ΔΔsΔcami: “ImΔdavurai aapimΔ vΔΔsi dai mΔΔca aata duuñi giñΔΔsiΔrΔ dai aanΔ gΔnaa namΔquidamu siΔΔsi cΔΔgaducagi”, astΔtΔdai. ⁸ Dai caaΔcai siuu duucu gΔnΔΔpidagi Δpipiooñi taidΔ ΔΔsΔcami aagidi Δgai ismaacΔΔ tΔaanΔi Δpipiooñi daidΔ itΔtΔdai: “Baigovai vaidā goata vuaadami dai aa namΔquida. GΔagacai aa namΔquida ΔpΔga ismaacΔΔ gooquiΔrΔ gΔnaaga dai ismaacΔΔ ΔpΔga

ganaaga vallasia gooquiara aa namaquida aapi”, astatadai. ⁹ Amaasi dada agai ismaacada gooquiara ganaagacai gaaata dui matai amo coobai piisu aa namaqui. ¹⁰ Dai gooquiara caa namaquida agai ismaacada larpara ganaagacai gaata dui vai agai povanliditadai masi vaamioma aa namaquida agaitadai, matai agai amo coobai piisu aa namaqui larpa. ¹¹ Dai aidamasi mosaa namaqui vai agai fiooquimi lalalacami vui. ¹² Daidai itatadai: “Goovai ismaacada gooquiara ganaaga ali amo oora aata dui matai vallasara garapan lali aa namaqui dai aatama amo tasai soimaa taata toiñdagai”, astatadai. ¹³ Taidai laamuda aa noragi daidai itatadai ali amoco lali agai: “Giñaduñi aanai maisoimaasi gavuiididi. ¿Maitisivaavo iñsaana ganaagidi sai amo coobai piisu ganaa namaquida iñagaitadai isgaaata duñia aapima giñalamadu? ¹⁴ Naa, gaa namaquidaraga imadañi. Aana ipalidi isganapan lali maquiagi goovai ismaacada gooquiara ganaaga. ¹⁵ ¿Maitisiviaa aana salllicami isiduñia giñtumiñsigacada istumaasi ipaliadagi? ¿Tuiyasi muuquimudada caiti aapi naiditai iscala da dui aana gogaa valtar?” astatadai laamuda. ¹⁶ Poduucai ismaacada loodami soi duu naidi tami oidigi daama vaamioma namaga malaca siaaco taanai Diuusi, damos ismaacada polidi isvaamioma namaga tami oidigi daama agai gia maisii namacamu siaaco taanai Diuusi. Diuusi ñiniooquituldadamigada aagidi mui oodami saidai istutuidi iscalagacara vuvauquiagi damos Diuusi chilaqui lalo vuvaitu —gartatadai lSuusi.

¹⁷ Dai amo imidagai voyiamu imaitadai lSuusi catasadimi Jerusaleenamuda daidai lSuusi covai garvai aatama baivustaama dan gooca mamaatardamigada agai dai povartatadai:

¹⁸ —Aapima naidi tascatalaidimi aatama Jerusaleenara masiaaco giñtalagida agai aana ismaacada viaa amo salllicami giñtalagida magari labaitaguucacamigada papaali lamadu amamaatatuldiadami salllicami isagai gataañimu masaidai giñmuaana, ¹⁹ dai giñtalagidamu agai aa sibladara oidacami ismaacada maitarjudidiu sigai giñparunadamu dai saasamudu giñtuucuga dai giñsiisamu curusiaba. Dai bovaica tasaicada lapamu duaacamu aana coidada saagidañidara —gartatadai lSuusi.

²⁰ Amaasi lJacovo dai lVuaana lamadu adalada miaadara guuquiva siaaco daacatadai lSuusi. lJacovo dai lVuaana rSevedeo maamarada. Taidai adalada gatootonacada calquiva lSuusi vuidara. ²¹ Taidai lSuusi taccacai daidai itatadai:

—¿Tumaasi aagai aapi? —tatadai agai.

Tai agai itatadai:

—Sialascada aapi vallasia daama argabaitalacamicacagi giñoigadacai darasa aapi giñmaamara vaidai artataanadamicana goovai —tatadai agai.

²² Taidai lSuusi aa noragi daidai itatadai:

—Aapima maimaata mastumaasi giñaagidi. ¿Baisistuidana aapima issoimaa taatagi sila soimaa taata iñagai aana? —tatadai lSuusi.

Tai agai itatadai:

—Istutuidiatata —tatadai agai.

²³ Taidai lSuusi itatadai:

—S_{ALLIC}AD_Λ A_{RV}AAVOI. Aapim_Λ gia soimaa taatamu si_{ΛΛ}si soimaa taata iñagai aan_Λ dai va_{ASCAR}Λ aan_Λ maitistutuidi isdaraasagi ta_Λaan_Λdami baiyoma _{ΛΛ}gi Diuusi ga_{ROO}ga daraasamu ta_Λaan_Λdami —ta_Λadai _ΛSuusi.

²⁴ Aidasi aat_Λm_Λ baivustaama cai gomaasi ali_Λ baacoi aat_Λm_Λ _Λgaa gooca ga_{RA}aduñi vui. ²⁵ Taid_Λ _ΛSuusi ga_{RV}ai aat_Λm_Λ dai pov_{ART}ta_Λdai:

—C_{ΛΛ} maata_Λ aapim_Λ sai ismaac_{AD}Λ maitarjudidiu saagida _Λbait_{AC}Λaacami ga_{PI}piooñiga duucai n_Λidi ga_{AA}aduñi dai ismaac_{AD}Λ vaamioma gata_{AN}Λi s_{ALLIC}AD_Λ ta_Λaañicui. ²⁶⁻²⁷ D_Λmos aapim_Λ ga_{NS}aagida mait_Λaagai ispoduucai ivuaadagi baiyoma si_{OR}Λ _Λrbait_{AC}Λaacamicagi ga_Λaagai issoic_{AD}dagi va_{ASC}atai. ²⁸ Poduucai isduucai ivueeyi aan_Λ ismaac_{AD}Λ viaa _Λmo s_{ALLIC}ami. Aan_Λ gia divia oidig_{AR}Λ maisiu isgiñsoic_{AD}dagi aa baiyoma divia aan_Λ dai soic_{AD}Λ iñagai oodami dai muquia iñagai vai poduucai c_{ΛΛ}ga_{CAR}Λ vuvac_{ANA} mui oodami —ga_{RT}ta_Λdai _ΛSuusi.

²⁹ Aidasi vuvaquimi aat_Λm_Λ Jericooiñd_{AR}Λ mui oodami oí _ΛSuusi. ³⁰ Vai voi ugidiana daraajatadai gooca main_ΛΛaadami. Dai maí _Λgai isami daivusai _ΛSuusi dai iñ_Oqui daid_Λ it_Λta_Λdai:

—Davi cajiudad_Λ ismaac_{AD}Λ Diuusi maa _Λmo s_{ALLIC}ami soigi ga_Λlda aapi aat_Λm_Λc_{AD}Λ —ta_Λta_Λdai _Λgai.

³¹ Taid_Λ _Λoodami bagaimi sai camaiiñ_{ACA}iña vaamioma. D_Λmos _Λgai vaamioma iñ_{ACA}i daid_Λ it_Λta_Λdai:

—T_Λaan_Λdami, Davi cajiudad_Λ ismaac_{AD}Λ Diuusi maa _Λmo s_{ALLIC}ami soigi ga_Λlda aat_Λm_Λc_{AD}Λ —ta_Λta_Λdai _Λgai.

³² Amaasi _ΛSuusi c_Λquiva dai vai _Λmain_ΛΛaadami dai ta_Ccacai daid_Λ it_Λta_Λdai:

—¿Tumaasi ip_Λlidi aapim_Λ isga_{ND}uiñda aan_Λ? —ta_Λta_Λdai _ΛSuusi.

³³ Tai _Λgai aa noragi daid_Λ it_Λta_Λdai:

—T_Λaan_Λdami, n_Λada a_Rlidi aat_Λm_Λ —ta_Λta_Λdai _Λgai.

³⁴ Amaasi _ΛSuusi soig_{ΛΛ}i _Λgaic_{AD}Λ dai taata vuupuid_Λ. Tai bovasd_{AR}Λ _Λismaac_{AD}Λ main_ΛΛaitadai istui isn_ΛΛavagi dai oí _ΛSuusi.

21

¹ Aidasi camiaadimitadai _ΛSuusi Jerusaleen_{AR}Λ aayi Betapagi_{AR}Λ miaanai _Λgiidi siaaco Oliivos ta_{ΛΛ}gidu, _ΛSuusi ootoi gooca ga_Mmamaat_{ARD}amiga, ² dai pot_{AT}ta_Λdai:

—Iimivurai ma_{ΛΛ} aali quiiqui_{AR}Λ ismaac_{AD}Λ ma_{ΛΛ}mojoro guuca dai a_{ΛC}ai ta_{ΛΛ}gimu aapim_Λ _Λmo asñiitu maracami vulicami va_{RAI} uupana dai vuaapa va_{GOO}cai. ³ Dai isamaadutai ga_{NA}agidagi ma_Sai maiuupanana va_{RAI} pot_{ΛΛ}da ansai aan_Λ ta_{GI}to dai ansai otoma _Λpamu ootosda iñagai —ta_Λta_Λdai _ΛSuusi.

⁴ Poduucai _Λp_{AD}ui said_Λ _Λp_{AD}uuna ismaac_{AD}Λ aagai Diuusi ñiooquituldadamigad_Λ dai poduucai ooja:

⁵ Aagidavurai Jerusaleen_{AR}Λ oidacami dai pot_{ΛΛ}da:

“Dañi ba_{RM}Λi ga_{RAI}. Maig_{AD}uc_{AD}Λ ga_{ΛΛ}lidi goovai, _Λmo asñiitu mara daama daitugai”, ast_{ΛΛ}da.

Asduucai ooja Diuusi ñiooquituldiadamigad_Λ.

⁶ Amaasi _Λmamaat_{ARD}amigad_Λ iji daid_Λ idui isducatai aagidi _ΛSuusi.

⁷ Dai vuaa _Λasñiitu _{ΛΛ}madu _Λmarad_Λ dai _Λgai daama darai ga_{NS}osuaa dai daama daí _ΛSuusi. ⁸ Dai voi_{YAR}Λ ajiopaitadai mui oodami ismaac_{AD}Λ

voiyaral ligaimi gansosuaa dai aa guicama uusi maamarada dai voyaral tuajaimi sai daama daivunana suusi. ⁹ Dai agai ismaacada baitaqui imaitadai dai ismaacada gooquiral iimaitadai iinaquimi daida icaitimi:

—Alial cala tuiga gorai Davi cajuudad ismaacada Diuusi maa amo sallyicami. Diuusi alial calagacalal naidi goovai ismaacada divia Diuusi gvuvcadadacada. Sallicalada calaga tuiga Diuusi —caitimi aoodami.

¹⁰ Aidasida suusi vaa Jerusaleenalaral vaaasi aoodami sisioli dai muidutai aipaco gantacacai daida icaiti:

—¿Sioora goovai? —caiti.

¹¹ Vai aa aagidi daida itadai:

—Gooviava arsuusi Diuusi ñooquituldadamigada daida arNasareetaral oidacami Galilea daralaral —tadai.

¹² Tai gooquiral vaa suusi agal quiuupaigada tuisicalal siaaco siaa duutudai Diuusi dai vuvaitu ajudidiu ismaacada ami gagaagaraitadai dai ismaacada gasaapadaitadai. Dai aipaco suuli memesagada agai ismaacada cambiandu ajudidiu quiuupaigada tumifsigada dai aipaco suuli daraicaruda ismaacada gagaagaraitadai tutuugu. ¹³ Daida itadai:

—Diuusi ñooquidaral aduucal oojisi: “Agal quii ismaacada idui aoodami dai ami gifisiaa duutuada agai italigiducamu quii mamaadara-gai valaral”, mai aapimal asivogami tajogada duucal naidi —tadai suusi aoodami.

¹⁴ Tai ami agal quiuupaigadaral judidiu alamoco mainalaaadami alamadu chuchuecogami miaadaral guuquiva siaaco daacatadai suusi tai agai duduaadi. ¹⁵ Dai aidasi abaitaguucacamigada papaali alamadu amamaatatuldiadami Diuusi sallyicamigada naidi istumaasi galaducada ismaacada idui suusi dai aidasi cala iducatai iifacal laali agal quiu-upiaral daida icaiti: “Alial cala tuiga gorai Davi cajuudad ismaacada Diuusi maa amo sallyicami”, caiti laali. Abaitaguucacamigada papaali alamadu amamaatatuldadami Diuusi sallyicamigada sallicalada baacoi suusi vui, ¹⁶ daida itadai agai suusi:

—¿Maitapascaal istumaasi aagai goaali? Dodoligitudani aapi —tadai.

Taida suusi aa noragi daida itadai:

—Ajla calana. Dai canaidi aapimal isduucal oojisi Diuusi ñooquidaral daida icaiti:

Aali alial calaga ñoocada agai Diuusi vui.

Ascaiti Diuusi ñooquidaral —tadai suusi.

¹⁷ Amaasi suusi anaasi viaa dai ii Jerusaleenaindaral Betaaniamu dai anaasi siaa.

¹⁸ Dai siaadiqui calpamu ajacoga imaitadai suusi Jerusaleenamu dai biugimu. ¹⁹ Dai tal amo iigosi daldal voi ugidiana dai abaana calquiva dai mital iigosi mosaca aagada. Daida suusi itadai iigosi daldal:

—Aapi gia tomali amo imidagai maiiibatamu —tadai suusi.

Tai otoma gaquisa iigosi daldal. ²⁰ Dai aidasi tal aatama ma-maataradami gomaasi camital istumaasi gartatagituagi dai taccal suusi daida itadai:

—Ducatai mosal otoma gaquisa goiigosi daldal —tadai aatama.

²¹ Taida suusi garaa noragi dai povartadai:

—Ismaacada galnaagidi aanal arvaavoi. Iscalaga vaavoitudadagi aapimal maisu mosacaasi istutiadamudai isidunia gomaasi ismaacada idui aanal

goiigosi dΛΛdΛCΛdΛ asta istutiadamudai aapimΛ ΛpΛ isivuaadagi naana maasi istumaasi sΛΛlicΛdΛ sijiacami. ²² Dai vΛΛsi istumaasi taanΛi aapimΛ Diuusi mamadaitai issΛΛlicΛdΛ vaavoitudada aapimΛ Diuusi gΛnmaaquimu —gArtΛtΛdai ΛSuusi.

²³ Amaasi ΛSuusi vaa ΛgΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu dai ami gamamaatΛtulditadai Diuusi ñiooquidΛ tai miaadΛrΛ guuquiva ΛbaitΛguucacamigadΛ papaali daidΛ ΛtΛΛaanΛdami judidíu dai tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿Tuma sΛΛlicamicΛdΛ vuvaitu aapi Λjudidíu tabiaadΛrΛ? ¿ToorΛ gamaa gosΛΛlicami? —tΛtΛdai Λgai.

²⁴ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—AanΛan ΛpΛ gAntΛcacagi Λmo istumaasi mΛscΛΛga giñaa noragidagi istumaasi gAntΛcacaca iñagai aanΛ nai aanΛ ΛpΛ gΛnaagidagi istumaasi sΛΛlicamicΛdΛ ivueeyi aanΛ gomaasi. ²⁵ ¿ToorΛ ootoi ΛVuaana sai vapacónana oodami Diuusi oodami sio? Aago vΛrai iñnoragida —tΛtΛdai ΛSuusi.

Vai Λgai Λgi aipaco gΛnaatagidi dai pocaiti:

—IspotΛΛda aatΛmΛ sai Diuusi ootoi goovai gΛraa noragidamu dai povΛrtΛΛdamu: “¿TuimΛsi maivaavoitu?” ²⁶ Dai ispotΛΛda aatΛmΛ sai oodami ootoi, gΛrvui baacoimu gooodami. Goovai sΛΛlicΛdΛ vaavoitudai siΛVuaana rDiuusi ñiooquituldiadamigadΛ cascΛdΛ —caiti.

²⁷ Dai amaasi itΛtΛdai Λgai ΛSuusi:

—MaitatΛmaatΛ aatΛmΛ —tΛtΛdai Λgai.

Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—Tomali aanΛ anmaitΛnaagidagi istumaasi sΛΛlicamicΛdΛ ivueeyi aanΛ gomaasi —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁸ DaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Amo cΛΛli maamaracatadai gooca, daidΛ itΛtΛdai Λmoco gΛmara: “Giñmara imΛdañi sivi dai mΛΛ yoova uuvasi giñΛΛsi”, astΛtΛdai. ²⁹ TaidΛ ΛmaradΛ aa noragi daidΛ itΛtΛdai: “AanΛ maiimia iñΛlidi”, astΛtΛdai. Dai gooquiΛrioma gia caΛma duucai gAtAgito Λgai dai mΛΛca aata duñimu. ³⁰ TaidΛ ΛoogadΛ i dai mΛΛ aagidi ΛgΛmai gΛmara dai potΛtΛdai ΛpΛ. Tai Λgai itΛtΛdai: “AjΛΛ”, astΛtΛdai. Dai maiii. ³¹ ¿MaacΛdΛ vΛgoocatai idui istumaasi tagitocatadai ΛoogadΛ? —tΛtΛdai ΛSuusi.

Tai Λgai itΛtΛdai:

—ΛpΛgadadΛ —tΛtΛdai Λgai.

Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—IsmaacΛdΛ aanΛ gΛnaagidi ΛrvΛavoι. Sai Λtumiñsi vuudami daidΛ Λooqui taatacaligami caΛma duucai gAntΛtagito dai camaisoimaasi ivuaada aagai vaavoitudacai istumaasi aagai ΛVuaana. Diuusi soicΛiña Λgai sai cΛΛga gAntΛgitocana. Dai aapimΛ gia cho. ³² ΛVuaana ismaacΛdΛ vΛpaconaitadai Λoodami gΛnmamaatΛtuldi isducatai gΛagagai isoidacagi mΛtai aapimΛ maiΛma duucai gAntΛtagito maivaavoitudacai tomasi nΛidi aapimΛ isΛgaa oodami sΛΛlicΛdΛ vaavoitu. Poduucai aapimΛ maidadagi-toi isDiuusi gΛnsoicΛidagi iscΛΛga gAntΛgitocagi aapimΛ.

³³ CaΛcavurai aapimΛ idi cuento: Λmo oodami ismaacΛdΛ viaacatadai dΛvΛΛrai Λi uuvasi dai sicoli curarai daidΛ idui siaaco vuusiadagi uuvasi varagadΛ daidΛ idui ΛpΛ Λmo vΛaqui tΛcavacami dai abiaadΛrΛ nuucadaca agai vΛΛsi gΛΛsi.

Dai gooquiara taajucamicada maa gaaasi aa oodami dai maacasi ii.
³⁴ Dai acai yoovaragai ootoi agai chilaqui gapipiooñiga sai ma taanana
 oodami ayoovi siilaqui aacatadai. ³⁵ Taida oodami vui apipiooñigada
 dai saasarai tuucugada amoco, dai amai muua, dai amai maicarai.
³⁶ Taida laamud vaamioma muiyoma ootoi situcamidara taida oodami
 poduucai idui agaicada ara.

³⁷ Dai ma gooquira ootoi agai gamara dai pova aliditadai: “Goovai
 gia sia duutudan taada agai”, asallidi. ³⁸ Amaasi tagacai oodami
 amarada aipaco ganaagidi daida icaiti: “Gooviava aragai ismaacada
 ajiagai vaaasi vustuidada loogada gaaagai tasmuaagi dai poduucai aatama
 artutuidamicamu”, ascaiti oodami. ³⁹ Dai bai dai dajo ugidiana
 vuusaitu dai muua —tatadai asuusi.

⁴⁰ Amaasi asuusi tacacai oodami daida itadai:
 —¿Siilascada diviagi utuidacami adavara istumaasi iduunimu agai?
 —tatadai asuusi.

⁴¹ Tai agai itadai:
 —Coodamu agai amaicaga tuutiacada maisoigalliaracada dai taaju-
 camicada maquimu amai gadavaraa siagai gia caga maacadamu
 siilasi aajadagi agai —tatadai atataanadamigada ajudidiu.

⁴² Amaasi asuusi itadai:
 —Aapima caa maata isduucai oojisi Diuusi ñiooquidara daida icaiti:
 Asallicami viaacami ismaacada daasi aagai Diuusi atataanadamigada
 ajudidiu gajiaadara viaa agai.

Dai agai aragai vaa ismaacada vaamioma gataanada agai
 Diuusi iduñia gomaasi.

Dai gomaasi aramo istumaasi cagaducamicamu agai vatar ismaacada
 vaavoitudagi.

Ascaiti Diuusi ñiooquidara. ⁴³ Cascada aana anganaagidi sai Diuusi ca-
 maitansoiña agai masai caga gantatagitocana. Aapima vudara vaata
 agai cascada. Baiyoma soiña agai agai sai caga gantatagitocana oodami
 ismaacada lagiadagi. ⁴⁴ Dai siora giñvui vaatacagi soimaa taatamu
 dai aana vui caatacamu agai aida gia iimimu agai adiaavora amadu
 —tatadai asuusi.

⁴⁵ Aidasi abaitguucacamigada apapaali amadu afariseo cai acuento
 ismaacada aa asuusi, dai gantagito cai siagai aagada mallidi asuusi
 acuentocada. ⁴⁶ Dai cascada baiya aliditadai agai asuusi damos
 labaiditadai agai oodami. Oodami povanaliditadai siasuusi ardiuusi
 ñiooquituldadamigada.

22

¹ Taida asuusi aagidi ara amo ñiooqui cuentocada daida itadai:

² —Diuusi soicai oodami sai caga gantatagitocana. Gomaasi arapan
 ducami isducatai idui amo raí ismaacada idui amo vagimi aidasi ooñigai
 marada. ³ Ootoi agai gapipiooñiga sai vaaapana avapaidada taida
 avapaidada maitipali isdadiagi. ⁴ Tai agai apamu ootoi aa gapipiooñiga
 daida itadai: “Aagidavurai giñvapaida sai casi gatjai aana coodaragai
 giñsoisoiga giicoligada dai sai cuadagai cavasi baigaduu vai otoma
 baigovai iimana idi cunataragara”, astadai. ⁵ Dai vapaidada maitaangi.
 Amoco ma laidamu gadavaraa dai amai viaacatadai ama maasi
 isnaidagi. ⁶ Daida agaa vui apipiooñigada araí dai soi vuujimi dai

vΛasi coi. ⁷ TaidΛ araí alia baamu dai ootoi gasandaaruga sai mΛΛ coodana Λgai Λgacoodacami dai mΛmΛidana baabaquidΛ. ⁸ Amaasi araí itΛtΛdai aa gapipiooñiga: “Quiaa baigΛduu gocunataragai dai giñvapaída camaiviaa sΛΛlicami isdadiagi. ⁹ IimΛdavurai caayamu dai vapaída vΛasi masiooΓa tΛΛgiagi vai dadana idi cunataragΛΓa”, astΛtΛdai araí. ¹⁰ TaidΛ ΛpipiooñigadΛ aipaco voyamu iji dai ΛΛmpagi vΛasi siΛΛqui tΛΛ oodami cΛΛga tuutiacami dai maicΛΛga tuutiacami dai poduucai suuda ami gΛΛ tuucavi oodami.

¹¹ TaidΛ araí vaa dai nΛnΛidi gΛvapaída dai gatΛgito tΛΛ siami cΛaacatadai Λmoco ismaacΛdΛ maitΛ aadaca yuucusi ismaacΛdΛ maa araí gΛvapaída sai gΛnaadana cunataragΛΓa. ¹² DaidΛ itΛtΛdai: “¿Ducatai vaa aapi maitΛaadacatai yuucusi ismaasi gΛaadai cunataragΛΓa?” astΛtΛdai araí. TaidΛ Λgai maiñiooqui. ¹³ TaidΛ araí itΛtΛdai Λgai ismaacΛdΛ gabibiditadai: “Vuravurai noonovidΛ dai ΛcasodΛ dai quiidigana daasa siaaco tucagamu siami alia soimasi taatacamu goovai dai suaacadamu”, astΛtΛdai araí. ¹⁴ Diuusi ñiñiooquituldiadami gΛdΛ aagidi mui oodami saidΛ istutuidi iscΛΛgacΛΓa vuvaaquiagi dΛmos Diuusi chilaqui Λco vuvaitu —tΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁵ TaidΛ Λfariseo iji dai gΛnaagi sabai aagatudana Λgai ΛSuusi Λmo istumaasi vai poduucai viaaca Λgai isducatai gΛΛpiΓa vuaajagi dudunucamiΓa. ¹⁶ Dai cascΛdΛ ootoi Λfariseo gΛnaaduñi Λmadu Λmoco ΛEroodasi aaduñdΛ sai mΛΛ aatagidana ΛSuusi vai Λgai itΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiadami cΛΛga maata aatΛmΛ sai istumaasi gaaagidi aapi dai gamamaatΛtuldi arvaavoi. Dai maivuaamΛ Λlidi aapi oodamicΛdΛ siΛrgΛnviiipidacami siΛrsoituutuigami ΛpΛ, mosgamamaatΛtuldi aapi istumaasi Diuusi ipΛlidi. ¹⁷ Garaagidañi: ¿CΛΛgaisi tΛsaa namΛquiada aatΛmΛ gocuota gΛΛ baitΛcΛaacamigadΛ Λromamano chio sio? —tΛtΛdai Λgai.

¹⁸ DΛmos ΛSuusi maata tΛΛ isagai vuurumada Λlidadai dai potΛtΛdai:

—AapimΛ aagai Λmo istumaasi dai Λmamaasi ivueeyi. ¿Tuimasi giñvuurumada Λlidi aapimΛ? ¹⁹ GiñtΛΛgidavurai Λmo tumiñsi ismaacΛdΛcΛdΛ aa namΛquidi aapimΛ Λcuota gΛΛ baitΛcΛaacamigadΛ romamano —tΛtΛdai ΛSuusi.

Tai Λgai tΛΛgi Λmo tumiñsi. ²⁰ TaidΛ ΛSuusi mostΛΛ dai tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿VooΓa moodΛ dai vooΓa tΛΛtΛaradΛ tumiñsiΓa daja? —tΛtΛdai ΛSuusi.

²¹ Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—gΛΛ baitΛcΛaacami moodΛ dai tΛΛtΛaragadΛava —tΛtΛdai Λgai.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Maacavurai gΛΛ baitΛcΛaacami istumaasi artuidadΛ dai iduũivurai istumaasi Diuusi ipΛlidi isivuaadagi ΛpΛ, Λgai ΛΓagΛΛ baitΛcΛaacami tΛvaagiΓa dai oidigΛΓa ΛpΛ cascΛdΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

²² Amaasi caΛ Λgai imaasi dai maitΛ istumaasi gantΛtΛgituagi dai dagito dai iji.

²³ Λgai vaa tasΛra Λmoco saduseo iji siaaco daacatadai ΛSuusi. Λsaduseo pocaiti sai maoidaga coidadΛ duaacaradΛ cascΛdΛ potΛtΛdai Λgai ΛSuusi:

²⁴ —MamaatΛtuldiadami, ΛMosesacaru oojisicami garvii gΛsΛΛlicamiga vai pocaiti sai ismuquiagi Λmo cΛΛli dai viaagi gΛooñiga maiquiaa maratagai abaana, saidΛ ΛsuculidΛ ΛcΛli gΛagai isvΛΛnagi

aviiuudu dai maratagi abaana asiallagida vllatar ismaacada muu. ²⁵ Dai tami garsaagida oidacata dai cuvaracami amo silagama. Dai lapagadada ooñigai dai muu maiquiaa maamatacai. Tai gooquiara agamai vllana aviiuudu dai muu lapa maiquiaa maamatacai. ²⁶ Tai gooquiara agamai vllana agai vaa ooqui dai muu lapa maiquiaa maamatacai. Vll cuvaracami podui dai vllasi coi maimaamatacai tomali amaadutai. ²⁷ Dai amaasi muu looqui lapa. ²⁸ Dai duduaacacai coidada saagidañdara. ¿Ismaacada arcunadacamu looqui vllasi arcuucunadacata dai agai di? —tadai asaduseo.

²⁹ Taid lapa Suusi aa noragi daida itadai:

—Maicalaga gantatagitoi aapima maimaatacatai iscaiti Diuusi ñiooquida dai tomali maimaatacatai silasi guvucadagai viaa Diuusi. ³⁰ Silascada duduaacagi coidada camaicuucuntada agai tomali maioñtada agai mosapan ducamicaana agai Diuusi talaañicaruda lavaagiara. ³¹ Canidi aapima oojai istumaasi gnaagidi Diuusi sai oidaga duaacaragai coidada vllatar. ³² Tomasi catavapi apadui sicoi Avraañicaru dai Isaacaru dai Jacocar vllascara pocaiti Diuusi: “Aan ana Diuusigada Avraañi dai Isaa dai Jaco dai aa lapa”, astadai Diuusi. Agai Diuusi lmadu daraaja lavaagiara. Diuusi arDiuusigada ismaacada catavaagiara daraaja dai ismaacada iimia agai lavaagiamu —tadai lapa Suusi.

³³ Moscaacai loodami imaasi vllascatai maitaa istumaasi gantatagituagai lapa Suusi mamaatuldaragadacada.

³⁴ Aidasi lfariseo mai silapa Suusi calaga aa noragi asaduseo tai agai maitaa isducatai aa noragidagi lfariseo lagi ganampagi. ³⁵ Dai amoco agai saagidañdara ismaacada armamaatuldadamicatadai Diuusi sallycamigada vuurumada aliditadai agai lapa Suusi daida itadai:

³⁶ —¿Mamaatuldadami vllasi ismaacada ipalidi Diuusi tasivuaadagi tumaasi vaamioma gaagai tasivuaadagi? —tadai agai.

³⁷ Taid lapa Suusi itadai:

—“Oigadañi alliodami galDiuusiga vllasi gaibadacada dai vllasi galguvucadagacada dai vllasi gatagitoidagacada. ³⁸ Gooviava agai dai sioma gaagai isivuaadagi”. ³⁹ Dai gooquirdada baitoma pocaidaga lapa: “Oigadañi gaaduñi poduucai pasduucai gaogadai aapi lagi”. ⁴⁰ Tomasioora sioora sallycada lagi idi ñiooqui agai gia vllascara ivueeyi vllasi istumaasi aagai Diuusi sallycamigadara dai istumaasi aagai Diuusi ñiooquituldadamidaga —tadai lapa Suusi.

⁴¹ Vai quiaa amapai guccatadai lfariseo ⁴² taid lapa Suusi tacacai daida itadai:

—¿Ducatai tatagitoi aapima vora cajiudad lCristo? —tadai lapa Suusi.

Tai agai itadai:

—Davicarua cajiudadava —tadai agai.

⁴³ Taid lapa Suusi itadai:

—Tuisida agai vaa Davicarua aagai isducatai agidi Diuusi Ibadada daida icaiti: “lCristo argiñDiuusiga”. Daida Davicarua icaiti lapa:

⁴⁴ Diuusi potadai lCristo:

“Gamaaquimu aan amo sallycamii ismaacada vaamioma namaga. Dai ugitudamu aan vllasi ismaacada avuidara vllacagi”.

Ascaiti Davicarü aagaitai Cristo. ⁴⁵ ¿Ducatai istutuidi Cristo siarcajiudadacagi Davicarü vai lagi Davicarü giñDiuusiga aagai? —tataidai Suusi.

⁴⁶ Dai tomali amaadutai maitistutuiditadai isaa noragidagi tomali amo ñiooqui dai aidä abiaadäta vascatai abaidiña istacacadagi amo istumaasi.

23

¹ Taidä Suusi itatidai oodami dai aatama mamaatardamigadä:

² —Amamaatä tuldiadami Diuusi sällicamigadä amadu fariseo povanälidi sigai vaamioma cäga maatä caä istumaasi ooja Moseesacaru dai sigai agai viaa sällicami isgamamaatä tuldiadagi sällicamigadä Moseesacaru. ³ Cägadu isägiada aapima dāmos mosacaasi siascadä gnaagiada agai mosacaasi istumaasi aagai Moseesacaru dāmos maitivuaada aapima ismaasi ivueeyi agai. Agai aagai amo istumaasi dai amamaasi ivueeyi. ⁴ Pocaiti agai sai gaaagai isiduñiagi mui naana maasi istumaasi dai agai lagi maitivueeyi isduucai aagai. ⁵ Agai aliä oojoidi isoojadagi Diuusi ñiooquidä papepeeliäta dai ali cajiitäta daraasaña dai gāncovana vupuraiña dai gānācana. Agai maisiaa duutudai Diuusi mosgovuaadana agai sai pocaitiña oodami isagai aliä siaa duutudai Diuusi. Dai agai oojoidi isgānaadadagi yuucusi ismaacadä tātatvadu naanacadä ugidiana. Lagi poduucai gnaadaiña sioraä siaa duutudagi Diuusi dāmos amamaatä tuldiadami Diuusi sällicamigadä amadu fariseo maisiaa duutudai Diuusi mosgānaadaiña agai yuucusi sai pocaitiña oodami isagai aliä siaa duutudai Diuusi. ⁶ Dai agai vascataä gagaagai cacägaducadioma daraicarui siu duucu gaugia agadagi muidutai dai quiquiupiäta. ⁷ Dai oojoidi siodami cucuaasada gānvapanamu dai viaatuldiada cacaayana dai siaa duutuadagi dai agai aadäta maioojoidi ispoduucai ivuaadagi.

⁸⁻¹⁰ Aapima mosamo aadunumu duucami dai mosaca anä Cristo argānbaitäcaacamiga cascadä maitaagai isaagiada aapima oodami sai siaa gānduutudaiña tātaanadami duucai. Diuusi garooga vāasia daama argabaitäcaacami cascadä gaaagai isvaamioma siaa duutuadagi agai siodami. ¹¹ Ismaacadä soicadagi aa agai argaducadācamicamu aapima gānsaagida. ¹² Agai ismaacadä sioma gāducadä gāliadagi agai gia sioma maitargaducadācamicamu dai agai ismaacadä sioma maigaducadä gāliadagi agai gia sioma argaducadācamicamu.

¹³ Siä soimaasi taatamu aapima mamaatä tuldadami Diuusi sällicamigadä dai aapima fariseo siä soimaa taatamu aapima. Aapima aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Aapima mamaatä tuldi oodami Diuusi sällicamigadä dai vascataä aapima maitivueeyi istumaasi Diuusi ipälidi. Aapima mamaatä tuldadami maitipälidi isDiuusi gānsaicadagi mai cäga gāntatagitoca aapima dai aapima sobicai aa oodami sai maitipälidiña isDiuusi soicadagi vai cäga gāntatagitoca agai tomasi agai gia ipälidi isDiuusi soicadagi sai cäga gāntatagitocana.

¹⁴ Siä soimaasi taatamu aapima mamaatä tuldiadami Diuusi sällicamigadä dai aapima fariseo siä soimaa taatamu aapima. Aapima aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. ¿Tuimasī voopoidi baabaquidä vīpīuudu? Dai tāvāpi gamamadaiña aapima sai pocaitiña

loodami isali^a siaa duutudai aapim^a Diuusi d^amos maitarvaavoi. Cascad^a aapim^a ali^a soimaasi g^antaatatuldamu Diuusi.

15 Si^a soimaasi taatamu aapim^a mamaat^atuldiadami Diuusi s^aallicamigad^a dai aapim^a fariseo. Aapim^a aagai ^amo istumaasi dai ^ama maasi ivueeyi. Aapim^a tomasiaaco ajioopai dai gaagai oodami dai vaavoitulda ^alidi g^an^apan duuca dai si^aascad^a vaavoituda ^agai g^an^apan duuca ^agai vaamioma soimaasi ivueeyi isaapim^a dai aapim^a ^arg^andu^ani.

16 Si^a soimaa taatamu aapim^a. Aapim^a mamaat^atuldi loodami Diuusi ^anooquid^a d^amos tomali aapim^a maimaat^a ist^aiya ^alidi. Dai gamamaat^atuldi aapim^a sai is^amo oodami aagadagi isidu^ania ^amo istumaasi sai is^apocaitiadagi sai s^aallicad^a ^arvaavoi istumaasi aagai poduuc^a isduuc^a ^arvaavoi isoidaga ^ag^a quiuupai aid^a gia maiviaaca isidu^ania istumaasi aagai, d^amos is^apocaitiadagi sai s^aallicad^a ^arvaavoi istumaasi aagai poduuc^a isduuc^a ^arvaavoi isoidaga ooro ^ag^a quiuupi^a aid^a gia s^aallicad^a viaaca isidu^ania istumaasi aagai. 17 Vupuiiruga aapim^a dai maimaat^a istumaasi Diuusi ip^alidi isivuaada aapim^a. Vaamioma ^arsoi^ani ^ag^a quiuupai si^aooro ismaac^ad^a ^ag^a quiuupi^a daja. ^aooro quiuupai ^arana daja cascad^a siaa duutudi ^agai. 18 Dai aapim^a gamamaat^atuldi ^app^a sai is^amo oodami aagadagi isidu^ania ^amo istumaasi sai is^apocaitiadagi sai s^aallicad^a ^arvaavoi istumaasi aagai poduuc^a isduuc^a ^arvaavoi isoidaga ^amo altar ^ag^a quiuupi^a aid^a gia maiviaaca isidu^ania istumaasi aagai, d^amos is^apocaitiadagi sai s^aallicad^a ^arvaavoi istumaasi aagai poduuc^a isduuc^a ^arvaavoi isoidaga istumaasi Diuusi daasdarad^a ^aaltar daama aid^a gia s^aallicad^a viaaca isidu^ania istumaasi aagai. 19 Vupuiiruga aapim^a dai maimaat^a istumaasi Diuusi ip^alidi isivuaada aapim^a. Vaamioma ^arsoi^ani ^aaltar siDiuusi daasdarad^a. Diuusi daasdarad^a ^aaltar daama daja cascad^a siaa duutudi ^agai. 20 Is^amo oodami aagadagi isidu^ania ^amo istumaasi dai pocaitiadagi sai s^aallicad^a ^arvaavoi istumaasi aagai poduuc^a isduuc^a ^arvaavoi isoidaga ^amo altar ^ag^a quiuupi^a dai poduuc^a aagai ^agai v^aasi istumaasi oidaga ^aaltar daama. 21 Is^amo oodami aagadagi isidu^ania aagai ^amo istumaasi dai pocaitiadagi sai s^aallicad^a ^arvaavoi istumaasi aagai poduuc^a isduuc^a ^arvaavoi isoidaga ^ag^a quiuupai dai poduuc^a aagai ^agai v^aasi Diuusi, ^agai quiuupi^a daja cascad^a. 22 Is^amo oodami aagadagi isidu^ania aagai ^amo istumaasi dai pocaitiadagi sai s^aallicad^a ^arvaavoi istumaasi aagai poduuc^a isduuc^a ^arvaavoi isoidaga t^avaagi dai poduuc^a aagai ^agai v^aasi Diuusi, ^agai t^avaagi daja cascad^a.

23 Si^a soimaasi taatamu aapim^a mamaat^atuldiadami Diuusi s^aallicamigad^a dai aapim^a fariseo. Aapim^a aagai ^amo istumaasi dai ^amamaasi ivueeyi. V^aasi istumaasi viaa aapim^a aa oidi^ania oodami Diuusi aa du^andad^a v^aatar^a asta ivaagi m^asmaac^ad^a b^aaj^ai. C^alagadu isoidiada aapim^a oodami Diuusi aa du^andad^a v^aatar^a m^astumaasi viaacagi d^amos maitivueeyi aapim^a istumaasi Diuusi ip^alidi gomaasi gia maic^alagadu. Aapim^a maic^aaga oidaga tomali maisoi^anlidi aapim^a aac^ad^a tomali maic^aga vaavoitudai aapim^a Diuusi ^anooquid^a poduuc^a ali^a soimaasi ivueeyi aapim^a. 24 Aapim^a ^ar^apan ducami main^aaadami ismaac^ad^a vaidaquia ^alidi oodami ^amap^aca^a. Aapim^a ivueeyi istumaasi maisi g^aaagai dai maitivueeyi istumaasi vaamioma g^aaagai.

25 Si^a soimaasi taatamu aapim^a mamaat^atuldadami Diuusi s^aallicamigad^a dai aapim^a fariseo. Aapim^a c^al tuutiacami g^anvueeyi

oodami vuitapi dɔmos aliɔ soimaasi ivueeyi aapimɔ. ɔsivuuacatai dai coimudadɔ tuutiacatai. ²⁶ Aapimɔ sɔɔlicɔdɔ maicɔɔga maata cɔɔ Diuusi ñiioquidɔ aliɔsi gɔaagai isɔɔpɔga daanɔda aapimɔ Diuusi vai ɔgai gɔnoigɔlda gɔsoimaascamiga dai poduucai camaitɔrsoimaasi iduucamicamu aapimɔ.

²⁷ Siɔɔ soimaasi taatamu aapimɔ mamaatɔtuldiadami Diuusi sɔɔlicamigadɔ dai aapimɔ fariseo. Aapimɔ aagai ɔmo istumaasi dai ɔma maasi ivueeyi. Aapimɔ ɔrɔpan ducami siaaco gɔyaasapai coidadɔ dai aliɔ cɔɔga baiduñisi daamadɔrɔ dai ɔrana aliɔ sigalnaasi. ²⁸ Pomaasi aapimɔ aliɔ cɔɔga tuutiacami gɔnvueeyi oodami vuitapi dai gɔntɔgitoidagɔrɔ aliɔ soimaasi aagaiña ɔmo istumaasi dai ɔma maasi ivuaadana.

²⁹ Siɔɔ soimaasi taatamu aapimɔ mamaatɔtuldiadami Diuusi sɔɔlicamigadɔ dai aapimɔ fariseo. Aapimɔ aagai ɔmo istumaasi dai ɔma maasi ivueeyi. Aapimɔ ivuuididi baabaquidɔ Diuusi ñiñiioquituldiadamigadɔ ismaacɔdɔ coi gɔnɔɔqui aaduñicarɔ dai siaaco yaasapi dai gɔnaaduñicarɔ coi ɔpɔrɔ aa oodami cɔɔ tuutiacami ɔgai ami daama ɔsai aapimɔ yoosigai. ³⁰ Dai pocaiti aapimɔ: “Isoidacamudai aatɔmɔ ɔɔquioma aidɔsi oidacataidai gɔrɔɔqui aaduñicarɔ maisoiña coodamudai aatɔmɔ Diuusi ñiñiioquituldiadamigadɔ”. ³¹ Poduucai ɔɔgi aapimɔ aagai masidɔ ɔrcajiudadɔ dai ɔpan tuutuiga aapimɔ ɔgai ismaacɔdɔ coi Diuusi ñiñiioquituldiadamigadɔ. ³² Isapiasoimaasi ivuaada aapimɔ otoma ɔpan ɔsai gɔpɔrɔrɔ vɔɔtɔcamu aapimɔ gɔnɔɔqui aaduñicarɔ.

³³ Sɔɔlicɔdɔ ɔrsoimaasi ivuaadami aapimɔ. Aapimɔ gia maicɔɔgacɔrɔ vuvauquimu baiyoma iimimu aapimɔ mɔɔca siaaco oidaga ɔDiaavora. ³⁴ Cascɔdɔ ootosamu aanɔ Diuusi ñiñiioquituldiadamigadɔ dai oodami sastuduacami, dai mamaatɔtuldiadami. Dɔmos aapimɔ coodamu ɔmoco dai aa curusiaba siisiamu dai aa gɔviarsamu quiquiuupɔrɔ, dai aa soimaa taatatuldamu aali quiiquɔrɔ. ³⁵ Dai poduucai aapimɔ gɔpɔrɔrɔ vɔɔtɔcamu vɔɔsi gocɔɔ tuutiacamicɔdɔ ismaacɔdɔ gɔncooditu. Aidɔsi abiaadɔrɔ gɔmuaatu Aveelicarɔ cɔɔ tuigacɔdɔ asta aidɔsi gɔmuaatu Zacarɔsi Berequias maradɔ ɔgai ismaacɔdɔ muua ɔgai ɔgɔɔ quiuupai vuidɔrɔ ɔaltar abaana. ³⁶ Ismaacɔdɔ gɔnaagidi aanɔ ɔrvaavoi. Aapimɔ sivi oidacami gɔpɔrɔrɔ vɔɔtɔcamu vɔɔsi gomaasicɔdɔ.

³⁷ Aapimɔ Jerusalemɔrɔ oidacami aapimɔ mɔsmaacɔdɔ coodai Diuusi ñiñiioquituldiadamigadɔ ojoodaicɔdɔ, mosɔɔ muiyoco imidagai ipɔlidadai aanɔ isgɔnɔmpaidagi dai gɔnnuucadacagi ɔpan duucai ɔtɔcucu ɔmpaidi gɔmaamara gɔaana uta mɔtai maitipɔli aapimɔ. ³⁸⁻³⁹ Dañi aapimɔ sivi gɔndagitomu aanɔ dai camaitiñtɔgimu aapimɔ ɔpamu asta siɔɔscadɔ aiyagi istuigaco potɔiya aapimɔ: “Aliɔ siaa duutudai aatɔmɔ ismaacɔdɔ borimɔi Diuusi gɔvucadadɔcɔdɔ” —tɔtɔdai ɔSuusi.

24

¹ Daidɔ ɔSuusi vuusai ɔgɔɔ quiuupaigadɔaiñdɔrɔ ɔjudidɔu dai caimia agaitadai tai miaadɔrɔ guuquiva aatɔmɔ mamaatɔrdamigadɔ ɔgai dai agaidi sai aliɔ chigiamaasi ɔgɔɔ quiuupai. ² Taidɔ ɔSuusi gɔraa noragi dai povɔrtɔtɔdai:

—¿Naidimasi aapimla vlassi idi? Ismaacada gnaagidi aanla arvaavoi sai tomali amo odai maiviiya agai amai daama, vlassi siaa gaduufimu goovai —gartatadai asuusi.

³ Amaasi iji aatama Oliivosi giidiamu dai ami daiva asuusi. Mosacaasi asuusi amadu aatama mamaatardamigada agai ami daacatadai taitai aatama itatadai:

—Aatama ipalidi pasgaraagida aapi siascada apadufia agai gomaasi ismaacada aagai aapio. Zduucatai maatcamu oodami iscayo divi agai aapi dai cayo ugitimu oidigi? —tatadai aatama.

⁴ Amaasi asuusi povartatadai:

—Gannuucadacavurai vai tomali amaadutai maitanvupuiirumadaina. ⁵ Muidutai dadia agai daidi caitiamu agai: “Aanla anarCristo”, dai muidutai vupuiirumadamu agai. ⁶ Cajiomacamu aoodami muiyapara cocodi, dai aa cayo gancocoda apra, maitavar duduaadacuda gomaasi apadufia agai apra, damos maiquia aayi cuugatafa tafafa. ⁷ Amo davalariara oidacami cocuadamu amai davalariara oidacami dai oidacamu biuugigai dai cocodagai aipacoga dai alia cavami givucudamu amapacara gooidigi. ⁸ Vlassi gomaasicada utudama glaagacai soimaasi taatamu oidigi daama oidacami.

⁹ Dai amaasi aoodami tagidamu vaavoitudadami dudunucamiara masaida laagana dai coodana. Dai vlassi oidigi daama oidacami caldadamu giivaavoitudaitai agai. ¹⁰ Siascada aiyagi amaasi tafafa muidutai camaitiivaavoitudada agai, dai aipaco gancaladamu dai aipaco gantatagidamu dudunucamiara. ¹¹ Dai oidacamu mui yaatavogami ismaacada pocaitada agai saida arDiuusi nifiooquituldiadamigada dai vupuiirumadamu mui oodami. ¹² Dai salicada oidacamu soimaasi dai cascada mui oodami camaitanoigadamu aipacoga. ¹³ Damos agai ismaacada apiagiivaavoitudadagi siasi uucami oidacagi oidigi daama agai gia calgacara vuvaquimu. ¹⁴ Dai vlassi oidigara glaagadamu gocala caidacada isducatai Diuusi soicai oodami sai calaga gantatagitocana sipoduucai vlassi oidigi daama oidacami maatcamu. Dai amaasi gia caugitimu oidigi.

¹⁵⁻¹⁶ Tai Daniel amo Diuusi niooquituldiadamigada poduucai ooja sai divia aagai amoco ismaacada salicada soimaasi idufia agai amo istumaasi agala quiupaigadafa judidila arana. Siascada naijada oodami ispomaasi apavuiimi, amaasi agai ismaacada tami Judeera daraajagi glaagai isvoopiagi gigiidiamu —gartatadai asuusi.

Sioora naijadagi idi oojai glaagai ismaata cacagi. ¹⁷ Daidla asuusi potatadai apra:

—Sioora vaaqui daama daacagi aidla tafafa aliasi glaagai isotoma voopiagi maivuvaidacai gavustuidaga tuucavidafa, ¹⁸ dai sioora daljana ajioopadagi maitaagai isapamu iimiagi ganquiquiamu dai vuiyagi ganyuucusi. ¹⁹ Siala soimaa taatamu looqui ismaacada noonoacagi siapra viaacagi aali siisidami, aidla tafafa. ²⁰ Aliasi glaagai isdaanadagi Diuusi vai maitaroomococana masiascada voopiagi, tomali maitaramo ibastaragai tafafacana. ²¹ Alia soima taata agai vaavoitudadami cascada. Vaamioma soimaasi gataatamu amaasi sitomali amo imidagai aidsi abiaadafa Diuusi idui oidigi dai gooquifara tomali amo imidagai maipomaasi gataatamu. ²² Isbai tavapi apadufiagi gomaasi aidla gia

vΛasi coiyantada oodami dΛmos Diuusi maidagitomu istΛvΛpi ΛpΛduñia gomaasi Λgai alia oigΛdai ismaacΛdΛ Λcovai vuvaitu cascΛdΛ.

²³ Amaasi isΛmaadutai povΛntΛtΛadagi: “Dañi tami daja ΛCristo”, masiΛpΛ povΛtΛtΛadagi: “Dañi mΛΛca daja”, maitavΛr vaavoitudada. ²⁴ Dadia vagai yaatavogami dai pocaitiada agai saidΛ ΛrΛCristo dai pocaitiada agai saidΛ ΛrDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ, daidΛ ivuaada agai naana maasi gΛgΛrducami dai poduucai vupuiirumadada agai asta Λgai ismaacΛdΛ Diuusi ΛΛgi Λcovai vuvaitu isistutiadagi. ²⁵ DΛmos aanΛ ΛΛquiasdΛrΛ abiaadΛrΛ glaagidi. ²⁶ CascΛdΛ isaagiada Λgai dai povΛtΛtΛadagi: “Dañi mΛΛca oidigana daja ΛCristo”. Maitaagai isiimiagi Λoodami daida isaagiadagi Λgai dai povΛtΛtΛdai: “Dañi tami quiiyΛrΛ daja”, maitaagai isvaavoitudadagi. ²⁷ Poduucai ismaascana siΛascadΛ vΛpΛdocΛdagi oidigi poduucai ΛpΛ vΛasi oodami giññida agai siΛascadΛ ajiagi istuigaco diviagi aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛlicami. ²⁸ Tomasiaaco siaaco caatΛcagi baabaidi duvaligadΛ ami gΛnΛmpaidiña nuunui, poduucai Λrvaavoι ΛpΛ saidΛ ΛpΛduuñi agai vΛasi istumaasi aagai aanΛ.

²⁹ Dai amaasi siΛascadΛ cadaivuñiagi gosoimaa taataragai tasai tucapi viiya agai dai masaadai gaiiña agai, dai sisiaavugai suuligia agai tΛvaagiaiñdΛrΛ, dai vΛasi istumaasi oidaga tΛvaagiΛrΛ gigivucudamu. ³⁰ Dai amaasi tΛΛgimu oodami tΛvaagiΛrΛ Λmo istumaasi dai poduucai maatΛmu iscadivia aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛlicami dai vΛasi oidigi daama oidacami suaanada agai daidΛ giñtΛΛgimu Λgai istΛvaagiaiñdΛrΛ imΛdamu aanΛ icomai saagidaiñdΛrΛ guvucadagaicΛdΛ dai Diuusi dadadaquigadΛ ΛΛmadu. ³¹ Dai ootosamu aanΛ giñtΛtΛaañicarυ vai Λgai cavami iivana trompeetacΛdΛ dai poduucai Λmpaida aagai vΛasi Λoodami ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu vΛasi oidigiaiñdΛrΛ dai vΛasi tΛvaagiaiñdΛrΛ.

³² MaatΛvurai aapimΛ idi ñiooqui ismaacΛdΛ gΛnaagidia iñagai aanΛ aagaitai Λiigosi. SiΛascadΛ momiacagi iigosi maamaradΛ dai iipoidagi aagadΛ poduucai camaatΛca iscamiaadimi taaco. ³³ Poduucai ΛpΛ masiΛascadΛ nΛijadagi iscasi ΛpΛvuidagi gomaasi ismaacΛdΛ caagidi aanΛ camaatΛca iscayoga ugidagai oidigi. ³⁴ IsmaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ Λrvaavoι sai gomaasi ΛpΛduñia agai maiquiaa ugitacai oodami sivi oidacami. ³⁵ TΛvaagi dai dΛvΛΛrai ugitimu dΛmos giññiooqui maiugitimu.

³⁶ DΛmos tomali Λmaadutai maimaata siΛascadΛ tomali siuu duucu tomali Diuusi tΛtΛaañicarudΛ tΛvaagiΛrΛ daraajatai maimaata, tomali aanΛ Diuusi maradΛcatai. MosΛΛgi gΛrooga Diuusi Λgai dai maata.

³⁷ Poduucai isduucai ΛpΛdui aidasi oidacatadai ΛNoé poduucai ΛpΛduuñimu ΛpΛ siΛascadΛ cadivia iñagada aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛlicami. ³⁸ ΛΛqui aidasi maiquiaa cavami duudu dai maiquiaa gaiiña oidigi suudagicΛdΛ Λoodami gacuaadana dai gayΛdana dai cuucuntaiña, dai gamamaacaiña gΛnmaamara ooqui mΛsai ooñtaiña asta aidΛ uucami sivaa ΛNoé gΛvaarcugΛrΛ. ³⁹ Sai moduu maimai Λgai asta aidasi caduquimi tai vΛasi Λoodami coi. Poduucai ΛpΛduuñimu ΛpΛ siΛascadΛ divia aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛlicami. ⁴⁰ Dai amaasi gooca cΛcΛli oidigana daraajamu siDiuusi vaidacaimu Λmoco dai ΛgΛmai viaamu. ⁴¹ Dai gooca ooqui gatuaadamu siDiuusi vaidacaimu Λmoco dai ΛgΛmai viaamu.

⁴² VΛASCARΛ gΛAagai isbaigΛnduca aapimΛ maimaatΛcatai tomali siuu duucu divia aagai ΛtΛaanΛdami. ⁴³ DΛmos cΛga maata aapimΛ sai isamo oodami maatacagi siuu duucu ami quidiarΛ divia agadagi Λmo ΛΛsivogami maicosian tada Λgai nuucadacatai sai maivaacΛna quidiarΛ dai ΛΛsidana. ⁴⁴ Poduucai ΛpΛ aapimΛ aliasi gΛAagai mΛsbaigΛn ducagi, siuu duucu sioma maitΛgitoca aapimΛ ifnsidivimu aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛlicami —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁴⁵ DaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai ΛpΛ:

—Λmoco gaaamu vΛASCARΛ gaagaiña Λmoco ΛΛgidaracami dai saitudu-acami saidΛ arΛaanΛdamigadΛcana pipiooñigadΛ dai bibidiña siuu duucu gΛAagadagi. ⁴⁶ BaigΛliadamu ΛtΛaanΛdami ismaacΛdΛ iducagi vΛAsi cΛga siuu duucu diviagi ΛamudΛ. ⁴⁷ SΛlicΛdΛ angΛnaagidi saidΛ ΛamudΛ tΛaanΛdami duucai viituldamu vΛAsi istumaasi viaacagi. ⁴⁸ DΛmos siΛpiooñi ismaacΛdΛ tΛaanΛdami duucai viaagi ΛamudΛ maicΛga tuigacagi dai povΛldagi siΛamudΛ maiotoma divia aagai ⁴⁹ dai gΛAagacai soivuaadagi Λga pipiooñi dai Λgai gacuaadagi dai gayΛdagi dai navamuagi aa navacoidadΛ ΛΛmadu. ⁵⁰ Dai poduucai ΛamudΛ diviagi siuu duucu ΛpiooñigadΛ sioma mainΛnaracagi dai siuu duucu Λgai maimaatΛcagi. ⁵¹ Dai sΛlicΛdΛ soima taatatuldamu Λgai daidΛ iduuñimu ΛgaicΛdΛ isducatai ΛpΛvueeyi ΛgaicΛdΛ ismaacΛdΛ aagai Λmo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Amaasi susuaaquimu Λgai dai alia soimaasi taata agai.

25

¹ Isducatai ΛpΛ vueeyi siΛscadΛ Diiusi soicΛdagi oodami sai cΛga gΛntΛgitocana arΛpan ducami istumaasi idui baivustaama aali tΛtΛΛji ismaacΛdΛ iimi agaitadai Λmo cunataragiamu dai bΛΛ iimai gΛncuucudacaru. Dai Λgai ajia agai Λnoovio ΛmapΛCARΛ. ² Dai taamatai Λgai maicΛga gΛntΛgito dai taamatai Λgai alia cΛga gΛntΛgito. ³ Λgai ismaacΛdΛ maicΛga gΛntΛgito maibacai asaiti istucΛdΛ suusudadagi gΛncuucudacaru siuu duucu caugitiagi asaitigadΛ Λcuucudacaru. ⁴ Dai Λgai ismaacΛdΛ cΛga gΛntΛgito Λgai gia bacai asaiti istucΛdΛ suusudadagi gΛncuucudacaru. ⁵ DaidΛ Λnoovio camaiotoma divia sai cavΛscatai sΛlicΛdΛ coocosisimu dai coocoi. ⁶ Sai caaran tucarΛ siba iina istumaasi saidΛ icaiti: “CasibΛdΛrΛ imΛi lienΛ Λnoovio, mΛcavar vuidΛrΛ aji”, ascaiti. ⁷ Tai vΛascatai Λaali tΛtΛΛji vaapañi dai baidui gΛncuucudacaru. ⁸ DaidΛ Λtaama ismaacΛdΛ maicΛga gΛntΛgito itΛtΛdai Λga ismaacΛdΛ cΛga gΛntΛgito: “Garcuucudacaru cayoga tuu garmaacavurai laalachi asaiti”, astΛtΛdai. ⁹ Sai aa noragi Λgai ismaacΛdΛ cΛga gΛntΛgito daidΛ itΛtΛdai: “Chu, aidΛ gia maitarajia goovai dai tomali aapimΛ ΛpΛ. Baiyoma avΛr iimi aapimΛ mΛca siaaco gΛgaagarai dai savΛda aapimΛ gΛnvΛΛtarΛ”, astΛtΛdai. ¹⁰ Dai aidasi utudama mΛca gasavΛdamu Λgai Λasaiti sai aayi Λnoovio. Dai Λaali tΛtΛΛji ismaacΛdΛ cΛga gΛntΛgito vaapa Λnoovio ΛΛmadu ami cunataragiarΛ, dai cuu Λcuparagai. ¹¹ Sai gooquiΛrΛ dada Λga aali tΛtΛΛji daidΛ icaiti: “CΛliodami, cΛliodami gΛrcupioquidañi”, astΛtΛdai. ¹² Sai Λgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai: “MaitanΛnmaatΛ”, astΛtΛdai Λgai —tΛtΛdai ΛSuusi.

¹³ Taid^Λ ^ΛSuusi povartat^Λdai aat^Λm^Λ mamaat^Λrdami:

—Casc^Λd^Λ baigav^Λr g^Λnduca aapim^Λ maitam^Λmaat^Λ si^Λascad^Λ tomali siuu duucu divia iñagai aan^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^Λalicami.

¹⁴ Si^Λascad^Λ Diuusi soic^Λdagi oodami sai c^Λaga g^Λnt^Λgitocana gomaasi ^Λr^Λpan ducai isduuc^Λi idui ^Λmo c^Λali ismaac^Λd^Λ imia agaitadai ^Λmai d^Λv^Λar^Λiamu dai vaí g^Λp^Λipiooñiga dai maa tumiñsi.

¹⁵ ^Λmoco maa ^Λgai taama mil piisu, dai ^Λg^Λmai goo mil, dai ^Λg^Λmai ^Λmo mil. ^Λr^Λpagadag^Λ siooma saituduga casc^Λd^Λ vaamioma mui maa ^Λgai tumiñsi daid^Λ ^Λgaa siooma maisastuduga casc^Λd^Λ vaamioma chiichi^Λqui maa ^Λgai tumiñsi. Dai ii ^Λgai ^Λmai d^Λv^Λar^Λiamu. ¹⁶ ^Λp^Λiooñigad^Λ ismaac^Λd^Λ viaacatadai taama mil piisu gamait^Λ ^Λr^Λ taama mil piisu ^Λtumiñsic^Λd^Λ. ¹⁷ Poduuc^Λi ^Λr^Λ ^Λg^Λmai ismaac^Λd^Λ viaacatadai goo mil gamait^Λ ^Λr^Λ goo mil. ¹⁸ Tai ^Λgai ismaac^Λd^Λ viaacatadai ^Λmo mil ii dai ^Λsto ^Λtumiñsigad^Λ g^Λamu d^Λv^Λar^Λi uta.

¹⁹ ^Λv^Λpic^Λd^Λ ^Λpamu divia ^Λamud^Λ dai vaí ^Λgai g^Λp^Λipiooñiga dai maat^Λca aagai s^Λaj^Λqui gamait^Λ ^Λmadutai. ²⁰ ^Λr^Λpag^Λ divia ^Λgai ismaac^Λd^Λ viaacatadai taama mil piisi dai t^Λagi ^Λtumiñsi ismaac^Λd^Λ gamait^Λ daid^Λ it^Λdai: “Giñ^Λamu, aapi giñ^Λmaa taama mil piisu dai tami daja ^Λr^Λ taama mil piisu ismaac^Λd^Λ gamait^Λ aan^Λ”, ast^Λdai. ²¹ Taid^Λ ^Λamud^Λ it^Λdai: “C^Λagaduava, aapi ^Λr^Λmo c^Λ ^Λiooñi cac^Λga idui aapi laachic^Λd^Λ sivi gia g^Λmaaquimu aan^Λ g^Λpioma. Miaad^Λi dai baig^Λliada aan^Λ giñ^Λmadu”, ast^Λdai. ²² Tai gooq^Λar^Λ ami divia ^Λp^Λiooñigad^Λ ismaac^Λd^Λ viaacatadai goo mil piisu daid^Λ it^Λdai: “Giñ^Λamu giñ^Λmaa aapi goo mil piisu dai tami daja ^Λr^Λ goo mil ismaac^Λd^Λ gamait^Λ aan^Λ”, ast^Λdai. ²³ Taid^Λ ^Λamud^Λ it^Λdai: “C^Λagaduava, aapi ^Λr^Λmo c^Λ ^Λiooñi cac^Λga idui aapi laachic^Λd^Λ sivi gia g^Λmaaquimu aan^Λ g^Λpioma. Miaad^Λi dai baig^Λliada giñ^Λmadu”, ast^Λdai. ²⁴ Tai gooq^Λar^Λ ami divia ^Λg^Λmai ^Λiooñigad^Λ ismaac^Λd^Λ viaacatadai ^Λmo mil piisu, ^Λgai it^Λdai g^Λamu: “Giñ^Λamu c^Λ maat^Λ aan^Λ sialia oomaliga aapi dai aa g^Λasituld^Λñ^Λ pai aapi mosvuudana yoovisicami dai maita aata v^Λueeyi aapi dai v^Λasc^Λr^Λ v^Λuuyi tumiñsi. ²⁵ Casc^Λd^Λ g^Λab^Λñi aan^Λ dai ii dai ^Λsto g^Λtumiñsiga d^Λv^Λar^Λi uta dai tami daja”, ast^Λdai. ²⁶ Taid^Λ ^Λamud^Λ aa noragi daid^Λ it^Λdai: “Aapi ^Λr^Λmo ^Λiooñi maic^Λ ^Λtuigacami dai par^Λgami camaat^Λcatadai aapi isaa giñ^Λsituldi dai iñsaan^Λ mosv^Λuuyi yoovisicami dai ismaita aata v^Λueeyi aan^Λ dai v^Λasc^Λr^Λ v^Λuuyi tumiñsi. ²⁷ Casc^Λd^Λ sib^Λaco gamaaquimudai aapi gotumiñsi masiaaco mait^Λtuld^Λdamudai simuiyoma vuimudai aan^Λ diviac^Λi”, ast^Λdai ^Λamud^Λ. ²⁸ Daid^Λ it^Λdai ^Λgai ^Λgaa ismaac^Λd^Λ ami guucacatadai: “B^Λivurai gotumiñsi dai maaca ^Λgai ismaac^Λd^Λ viaa baivustaama mil”, ast^Λdai ^Λamud^Λ. ²⁹ “Tomasioora c^Λga aata v^Λueeyi istuc^Λd^Λ Diuusi g^Λroidi vaamioma viaaca aagai. Dai soora maic^Λga aata v^Λueeyi istuc^Λd^Λ viaa, ^Λgai gia ootoma maiviaaca agai. ³⁰ Dai idi giñ^Λp^Λiooñiga maic^Λ ^Λtuigac^Λd^Λ vuusaidavurai quiidigamu dai poduuc^Λi ^Λr^Λ Diuusi ootosamu v^Λasi ^Λsoimasi ivuaadami m^Λca siaaco oidacagi ^ΛDiaavora sisuaan^Λdamu ^Λgai dai alia soimaasi taata agai”, asc^Λiti ^Λamud^Λ.

³¹ Si^Λascad^Λ divia aan^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^Λalicami v^Λasi giñ^Λt^Λaañicar^Λ ^Λmadu daid^Λ ^Λr^Λraicamu aan^Λ amaasi. Diuusi giñ^Λdaasamu

baitacaaacami sitaaanadamu aanavasi oodami oidigi daama oidacami. 32-33 Dai vavasi oidacami ganampaidamu giñabaana dai covai vuvaidamu aanavaavoitudadami dai saalisapadaru daraasamu dai soimaasi ivuaadami oogisapadaru poduucai isduucai amo pastuuru judidiu covai vuvaidiña caniru sisiivatu saagidaindaru. 34 Amaasi aanavasi ismaacada arrai aagidamu ismaacada saalisa padaru daraaja: “Aapimavasi ismaacada Diuusi garooga calagacaru naidi giñamadumu daraajumu dai aanavasi ganmaaquimu saalicami isaapimavasi giñamadumu taanadagi. Aidavasi abiaadaru idui Diuusi oidigi aagai sai aapimavasi gataaanada aagai aanavasi inmadumu. 35 Biuugimumu aanavasi mataida imbii. Tonomu aanavasi mataida invasiibi suudagi. Aanavasi aimaraitadai mai aapimavasi maitinmaatcatadai dai vavascaru giñmaa aapimavasi oigaragai isganquiyaru tinuuliña aanavasi. 36 Dai camaiviaacatadai aanavasi yuucusi matai aapimavasi giñmaa yuucusi, dai coococatadai aanavasi matai aapimavasi giñdadiji, dai maisapicatadai aanavasi matai aapimavasi giñdadiji araru”, povantataadamumu aanavasi. 37 Amaasi avavoitudadami giñaa noragidumu dai povai inmadumu: “Taanadami, vavquidavasi gnavidi aatamavasi isbiuugimucataidai aapi siaatamavasi gvbii? Vavquidavasi gnavidi aatamavasi istonomucataidai aapi siaatamavasi gvvasiibi suudagi? 38 Vavquidavasi daivusai aapi siaatamavasi maitamaatcatadai dai vavscaru gvmaa oigaragai isgarquiyaru coi aapi? Vavquidavasi gnavidi aatamavasi ismaiyyucusu aapi dai gvmaa yuucusi? 39 Vavquidavasi coococatadai aapi dai vavquidavasi maisapicatadai aapi sigadadiji aatamavasi?” Povai inatadamumu avavoitudadami. 40 Dai aanavasi aa noragidumu daidavasi itadamumu: “Ismaacada gvnaadidi aanavasi arvaavoi tomastumaasi calgaducami ismaacada aapimavasi giñaaduni gnavuididiña aipacoga gvsoicitai ducami isgomaasi iduunimudai aapimavasi aanavasi invataru”, povantadamumu aanavasi.

41 Amaasi aanavasi gv arai, itadamumu agai ismaacada giñoogisa padaru guuca: “Iimadavuravasi aapimavasi tabiaadaru Diuusi maicalagacaru gnavidi aapimavasi, iimadavuravasi siaaco tomastuigaco malcana tai, malca siaaco baidi Diuusi adiaavora vataru dai adiaavora tatlaañicaruda vataru: 42 Biuugimumu aanavasi matai maitinbii, tonomu aanavasi matai maitinvasiibi suudagi, 43 dai gnaviviji aanavasi maiaapimavasi maitinmaatcatadai dai casacada maitinmaa oigaragai isganquiyaru tinuuliña aanavasi. Dai maiyyucucataidai aanavasi matai maitinovi yuucusi, coococatadai aanavasi matai maitinadadiji, maisapicatadai aanavasi matai maitinadadiji”, potadamumu aanavasi. 44 Amaasi agai povai inatadamumu: “Taanadami, vavquidavasi biuugimumu aapi, dai tonomu, dai gnaviviji, dai maiyyucusu, dai cooco, dai maisapicatadai simaitavasi soi aatamavasi?” povai inatadamumu agai. 45 Siaanavasi gv arai aa noragidumu daidavasi itadamumu: “Ismaacada gvnaagidi aanavasi arvaavoi tomastumaasi calgaducami ismaacada maitidui aapimavasi govaavoitudadami vataru tomavasi maivasi gvagai goovavasi gomaasi maitidui aapimavasi aanavasi ginvataru”, potadamumu aanavasi. 46 Daidavasi soimaasi ivuaadami iimia agai siaaco tomastuigaco Diuusi soimaasi taatamituldiadamumu daidavasi calaga tagitocami iimia agai tavaagiamumu siaaco oidacumu Diuusi amadamumu tomastuigaco —tatdai avasi.

26

¹ Aidavasi canaato aa avasi gvnaasi, agai povantatadai aatamavasi mamaatardami:

² —Caa maata aapimaa sigoo tasaicadaa aiya agai asiaa duudagai ismaacadaa pascua taagidu, siamaasi giñbaimu aoodami dai maaca iñtaagidamu masaidaa giñsiisana curusiaba poduucai iñmuaamu aana ismaacadaa viaa amo saalicami —gartaadaa agai.

³ Amaasi abaitaguucacamigadaa apapaaligadaa ajudiduu daidaa amamaatatuldiadami Diuusi saalicamigadaa amadu apipiscaligadaa ajudiduu Caifási quiidiana tuisicana ganampagi. Agai abaitacaaacamigadacataa papaaligadaa ajudiduu. ⁴ Dai vaaascataa agai ganaatagi isducataa yaatagidagi asuusi dai baajiagi dai muaagi. ⁵ Daidaa icaiti:

—Baiyoma nanaraca aatamaa vai daivuñiagi gosiaa duudagai taataida baiya aatamaa vai maitarvui baacoogi oodami —ascaiti.

⁶ Vaidaa asuusi Betaaniaraa daacataa Simuñi quidiaraa. Asimuñi amquiomaa viaacataa amo coocodagai ismaacadaa duvaldi gatuucuga daamo cadueeyi agai. ⁷ Tai ami diviaa amo ooqui dai baacataa amo tucayu alavastrocadaan duñisicami suudacami asaiti sigian uuvadami saalicadaa namaacami. Daacataa asuusi mesa abaana taidaa looqui tai asaiti moodaraa. ⁸ Aidasi taataa aatamaa asuusi mamaatardamigadaa gomaasi alia baacoa aatamaa dai aipaco garaatagidimi daidaa icaiti:

—¿Istuisidaa siaa doodai goovai goasaiti? ⁹ Caaaga gagagaramudai goovai mui tumiñsicadaa dai acadaa soñnamudai soitutuigami —caita aatamaa.

¹⁰ Vaidaa asuusi caa istumaasi aagai aatamaa mamaatardamigadaa agai daidaa povartaadaa:

—¿Tuimasi pocai naidi aapimaa idi ooqui? Gomaasi ismaacadaa giñduñi goovai aramo istumaasi caagaducami. ¹¹ Soitutuigami vaascaraa viaacama aapimaa gansaagida dai aanaa gia maisiu vaascaraa giñnaajadamu aapimaa. ¹² Idi ooqui giñtai asaiti giñmoana otoma muquia iñagai aana cascadaa. ¹³ Ismaacadaa ganaagidi aanaa arvaavoi sai tomasiaacoga siaaco gaagiadagi Diuusi ñiñoquituldiadamigadaa Diuusi ñiñoquidaa vaasi oidigi daama gaaagiadamu aapa istumaasi idui idi ooqui sipoduucai vaasi oodami maatacamu —gartaadaa asuusi.

¹⁴ Tai amaasi auudasi Iscaliote, amoco abaiivustaama dan gooca mamaatardamigadaa asuusi ii dai gaaataga agai abaitaguucacamigadaa apapaaligadaa ajudiduu amadu, ¹⁵ daidaa itaadaa:

—¿Maaqui giñmaquiagi tumiñsi isgantaaagidaa aana asuusi? —astaadaa.

Tai agai aa namaqui amo coobai dan baiivustaama piisu plata. ¹⁶ Aidaa abiaadaraa auudasi gaagai isducataa gataagidagi asuusi.

¹⁷ Tai aayi asiaa duudagai istuigaco gatagitoi ajudiduu aidasi Diuusi caagacaraa vuvaidi Ejiipituañidaraa. Tai aatamaa asuusi mamaatardamigadaa miaadaraa guuquiva asuusi dai tacacai daidaa itaadaa:

—Vaacoga ipalidi aapi tsbaiduñiagi cuaadagai idi siaa duudagai vaataraa —taadaa aatamaa.

¹⁸ Tai agai povartaadaa:

—Iimivurai maaca gaagar quiquiaraa dai aagida acali ismaacadaa caagidi aanaa dai aagidavurai sai aanaa pocaiti sai camiaadimi masiaascadaa giñmuaa aagai sai quidiaraa gaugia ragai aatamaa aanaa amadu aapimaa idi siaa duudagaraa cuaadagai —gartaadaa asuusi.

19 TΛtai aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ Λgai idui isducatai garaagidi ΛSuusi dai baidui Λcuaadagai siaa duudagarΛ vΛΛtarΛ. Idi siaa duudagarΛ tΛtΛgitoi Λjudidui aidΛsi Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaitu EjiipituaiñdΛrΛ.

20 Dai aidasi catuca mesa vuidΛrΛ daacatadai ΛSuusi Λmadu aatΛmΛ Λbaivustaama dan gooca mamaatΛrdamigadΛ Λgai. 21 Dai gacuaadatadai aatΛmΛ taidΛ ΛSuusi povΛrtΛtdai:

—IsmaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ Λrvaavoi, Λmaadutai aapimΛ giñtΛΛgida agai Λdudunucami siΛgai giñmuaamu —gΛrtΛtdai Λgai.

22 TΛtai aatΛmΛ alia soigΛrΛΛli dai aipaco gΛraagidimi dai pocaitimi aatΛmΛ.

—TΛaanΛdami, aanΛ gia cho —tΛtdai aatΛmΛ.

23 TaidΛ ΛSuusi garaa noragi dai povΛrtΛtdai:

—IsmaacΛdΛ giñΛΛmadu gacueeyi Λgai vaa plaatΛrΛ gooviava Λgai daidΛ giñtΛΛgida agai dudunucami. 24 AanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami ivueeyi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ dΛmos siΛΛ soimaa taatamu gocΛΛli ismaacΛdΛ giñtΛΛgida agai sooma ΛrcΛΛgaicamudai gocΛΛli vΛΛtarΛ ismaivuusaimudai tami oidigi daama —gΛrtΛtdai ΛSuusi.

25 Amaasi ñioo ΛUudasi ismaacΛdΛ gatΛΛgida agaitadai ΛSuusi daidΛ itΛtdai Λgai ΛSuusi:

—GiñmamaatΛtuldiamiga, aanΛ gia cho —tΛtdai Λgai.

TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtdai:

—Λja aapiapa —tΛtdai Λsuusi.

26 Dai aidΛsi gacuaadatadai aatΛmΛ, taidΛ ΛSuusi bai Λpaana dai gamamagi dai saasarai dai garmaa aatΛmΛ mamaatΛrdami daidΛ povΛrtΛtdai:

—Ugavurai. Idi Λrgiñtuucuga —gΛrtΛtdai ΛSuusi.

27 Dai bai ΛΛpΛ Λmo vaasu uuvasi varagadΛ dai gamamadacai gΛrmaa ΛΛpΛ daidΛ povΛrtΛtdai:

—Iivurai idi vΛΛscatai aapimΛ. 28 Idi ΛrΛpan ducami giñΛΛra ismaacΛdΛ aastia agai muucucai aanΛ sipoduucai gΛoigΛldamu soimaascamigadΛ, tomasioorΛ sioorΛ vaavoitudagi. IñsiΛΛscadΛ muquiaagi vai aastiagi giñΛΛra aidΛ abiaadΛrΛ gΛaagamu goñiooqui utudui ismaacΛdΛ gaaagidi isduucatai gaogaldi soimascami dai cΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi. 29 Dai aanΛ anganaagidi ansai camaiyΛΛda iñagai aanΛ uuvasi varagadΛ asta iñsiΛΛscadΛ iiyagi utudui aapimΛ gΛnΛΛmadu mΛΛca siaaco gataanaΛ gΛrooga Diuusi —gΛrtΛtdai ΛSuusi.

30 Dai canΛΛcai Λmo Diuusi nΛidadΛ siaa duutudaitai Diuusi, iji aatΛmΛ Oliivosi giidiamu. 31 TaidΛ ΛSuusi povΛrtΛtdai:

—VΛΛscatai aapimΛ voopoimu dai Λagi giñdagitomu sivi tucarΛ, pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ: “Dagitomu aanΛ isgΛmuaatudamu pasturu sicañiirugadΛ aipaco iimimu”, caiti Diuusi ñiooquidΛrΛ. 32 DΛmos siΛΛscadΛ Λpamu duaaca aanΛ ΛΛpΛga aimu aanΛ GalileeΛrΛ isaapimΛ —gΛrtΛtdai ΛSuusi.

33 TaidΛ ΛPiiduru aa noragi daidΛ itΛtdai:

—Tomasi vΛΛscatai gogaa voopiagi dai Λagi gΛdagituagi aanΛ gia maiΛΛgi gΛdagituagi —tΛtdai ΛPiiduru.

34 TaidΛ ΛSuusi itΛtdai:

—IsmaacΛdΛ gΛaagidi aanΛ Λrvaavoi sai sivi tucarΛ maiquiaa cujuicai tacucu aapi vaicojo potΛiya agai pΛsai maitiñmaatΛ —tΛtdai ΛSuusi.

35 TaidΛ ΛPiiduru itΛtdai:

—Tomañsi aapi gΛΛmadu muu maitanpotΛiyagi iñsmaitΛmaata
—tΛtΛdai ΛPiiduru.
TΛtai vΛΛscatai aatΛmΛ potΛi ΛΛpΛ.

³⁶ Dai amaasi aayi ΛSuusi ΛΛmadu aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ agai
ΛmapΛcΛrΛ siaaco Getasemani tΛΛgidu taidΛ ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—TamiavΛr daraaja naida aanΛ mΛΛca gamamadagi —gΛrtΛtΛdai
ΛSuusi.

³⁷ Dai vaidacai ΛPiiduru ΛΛmadu agooca Sevedeo maamaradΛ dai
aliΛ soigΛΛlidi dai camostΛgitocan tada isdadiagi ΛtΛtΛaanΛdami dai
bΛΛquiagi. ³⁸ DaidΛ itΛtΛdai:

—Camuquiadan tada aanΛ soigiñΛlidityai. TanasiavΛr vii aapimΛ
dΛmos maitavΛr coocosi —tΛtΛdai.

³⁹ Dai baitΛquioma ii dai cupulia voi dΛvΛΛrapi dai daanΛi Diuusi dai
potΛtΛdai:

—Giñoooca isbaigaca ismaisii soimaa taata aanΛ dΛmos vai maitΛΛpΛ du-
una istumaasi aanΛ ipΛlidi mosΛcaasi istumaasi aapi ipΛldagi —astΛtΛdai
ΛSuusi.

⁴⁰ Dai amaasi Λpamu ii agai mΛΛca siaaco daraajatadai
ΛmamaatΛrdamigadΛ vai agai coocosΛcatadai, daidΛ potΛtΛdai agai
ΛPiiduru:

—¿MaitarΛs istui isnΛaagagi tomasi Λmo oora aanΛ giñΛΛmadu?

⁴¹ MaitavΛr coocosi dai gamamadada vai maisoimaasi gΛnduiñtuldana
ΛDiaavora. AapimΛ iduñia Λlidi istumaasi Diuusi ipΛlidi dai vΛΛscarΛ
maiquiaa cΛΛga vaavoitudai cascΛdΛ maitivueeyi —astΛtΛdai.

⁴² Dai imΛcai gamamagi ΛSuusi Λpamu dai poduucai gamamagi:

—Giñoooca ismaibaigacagi ismaisoima taata aanΛ isducatai cabaidui
aatΛmΛ aidΛ gia ΛpΛduuna isducatai aapi ipΛliadagi —asduucai gama-
madai.

⁴³ Dai otoma Λpamu ii siaaco daraajatadai ΛmamaatΛrdamigadΛ
vai Λpamu coocosΛcatadai aliΛ coocosimucataidai agai mossusuligΛi
vuupuidΛ. ⁴⁴ Dai dagito agai dai imΛcai gamamagi Λpamu agai
vaa ñiooquicΛdΛ. ⁴⁵ Amaasi Λpamu ii agai siaaco daraajatadai
ΛmamaatΛrdamigadΛ daidΛ itΛtΛdai:

—SiviavΛr gia coocosi daidΛ gΛniibΛsta. Casiat aayi mΛsiuu duucu
giñtΛΛgida agai aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami. GiñtΛΛgida mΛaagai
soimaasi ivuaadami. ⁴⁶ Vaapaigivurai. TiimΛda. Casia boodΛrΛ imΛi
ismaacΛdΛ giñtΛΛgida agai —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁴⁷ Dai quiaa ñioocaitadai ΛSuusi tai ami divia ΛUudasi. Agai ΛrΛmoco
gΛraduñi aatΛmΛ baiivustaama dan gooca mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi
vai oiditadai mui oodami dai vuucati mamaastai dai uusi. Agai
ΛrojootosadΛcatadai ΛbaitΛguucacamigadΛ papaaligadΛ Λjudidíu dai
ΛpipiscaligadΛ Λjudidíu. ⁴⁸ Uudasi ismaacΛdΛ gatΛΛgida agaitadai ΛSuusi
casi itΛtΛdai ΛΛquioma agai Λoodami:

—IsmaacΛdΛ usupiga aanΛ agiava agai vΛrai bai —tΛtΛdai ΛUudasi.

⁴⁹ Amaasi miaadΛrΛ cΛquiva agai ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—Baiga giñmamaatΛtuldiamiga —tΛtΛdai ΛUudasi.

Dai usupi.

⁵⁰ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—¿Giñaduñi pΛtuma duñia agai dai divia? —tΛtΛdai agai.

Amaasi miaadara guuquiva aoodami dai bai ASuusi.

⁵¹ Amaasi amaadutai ismaacada ami guucacatadai Suusi amadu vuusaitu gacusiru dai iquit amo naacada abaitacaaacami papaali pioonigada. ⁵² Taid ASuusi itadai:

—Gacuviertagara icasa gacusiru. Vascatai sioora gacocoadagi cusiruicada cusiruicada coimu agai. ⁵³ Maitapas maata aapi iisaana istutuidi istaaniagi giiooca amo soifi vai agai calga istutuidi isgiootosdagi mui mil gasandaaruga tavaagiaiindara? ⁵⁴ Isagai giiootosdagi aid gia camaitapaduñia go ismaacada aagai Diuusi ñiooquidara —tatadai ASuusi.

⁵⁵ Amaasi ASuusi itadai aoodami:

—Tuimasi dada aapima dai vuucati uusi dai mamaastai? Dai tuimasi giñbalaquia agai ducami siaana aramo asivogamicagi? Vascatai tasai gansaagida daacana ana agaa quiuupaigadara judidiu dai ganmamaatatuldiña Diuusi ñiooquida matai tomali amo imidagai maimaisapicami giñbai. ⁵⁶ Dai vasi gomaasi idui aapima vaid apaduuna isducatai ooja Diuusi ñiooquitudiamigada Diuusi ñiooquidara —tatadai ASuusi.

Tatai vascatai aatama mamaatardamigada voopoi dai lagi viaa ASuusi.

⁵⁷ Tai agai ismaacada bai ASuusi balcai malca siaaco daacatadai Acaifasi. Agai abaitacaaacamigada papaaligada judidiu. Ami casi ganampaidacatadai amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada amadu apipiscaligada judidiu. ⁵⁸ Vaid aPiiduru mosmalcasdara oiditadai agaa baitacaaacamigada papaaligada judidiu tuisiquigadara ucami dai amaasi vaa dai daiva sandaarua amadu dai najada aagai istumaasi iduñia agai ASuusicada.

⁵⁹ Taid atalaanadamigada apapaali amadu apipiscali vascatai anaamioma talaanadamigada uusi dadagacada dudunucami judidiu gaagai amo istumaasi istucada gariara vaaajagi tomasi maitarvaavoi dai poduucai gataañia agai muaragai. ⁶⁰ Dai vascara mitala tomali amo istumaasi istucada gariara vaaajagi tomasi muidutai dada dai yaatagai. Dai cuugatara dada gooca najadami yaatavogami ⁶¹ daida icaiti:

—Gocalli icaiti: “Aana istutuidi isdaitudagi agaa quiuupai dai vaica tasaicada apamu vañigidagi”, caiti gocalli —ascaiti gonajadami.

⁶² Amaasi abaitacaaacamigada apapaali judidiu calquiva daida itadai ASuusi:

—Maitapas gaa noragida agai tomali amo istumaasi? Tumaasi goovai ismaacada aagai goovai gavui? —astadai.

⁶³ Taid ASuusi maiñioocacai vii. Taid abaitacaaacamigada apapaali judidiu itadai:

—Aana angaaagidi pasaida garaagidana Diuusi vuitapi ismaacada tomastuigaco oidaga pasabai aapi araCristo Diuusi marada silara cho —astadai.

⁶⁴ Taid ASuusi itadai:

—Aj Diuusi maradana poduucai isducatai aagai aapi. Dai aapima giñlagimu ana ismaacada viaa amo samicami siDiuusi salisa padara daacamu ana dai giñlagimu aapima silascada tavaagiaiindara imada ana icomai saagida —astadai ASuusi.

⁶⁵ Taid_Λ _Λbait_Λcaacamigad_Λ papaali judidíu saasarai g_Λyuucusi. Ali_Λ baamu _Λgai caacatai istumaasi aagai _ΛSuusi. Daid_Λ itat_Λdai _Λbait_Λcaacami:

—Goc_Λali polidi is_ΛrDiuusi marad_Λ di. Dai vui ñioocai Diuusi camaitagito aatam_Λ vaamioma najadami. Aapim_Λ caca_Λ isducatai vui ñioocai goovai Diuusi. ⁶⁶ ¿T_Λtuma duuna goc_Λalic_Λd_Λ? —ast_Λt_Λdai.

Tai _Λgai itat_Λdai:

—Gapi_Λg_Λ caat_Λcamiava goovai gat_Λaañivurai muaaragai —ast_Λt_Λdai.

⁶⁷ Daid_Λ _Λoodami sisividimi _ΛSuusi vuivasad_Λ dai capiacarai. Dai aa vuivasana capiacarai. ⁶⁸ Daid_Λ itat_Λdai:

—Aapi polidi isDiuusi g_Λmaa _Λmo s_Λalicami. Maatañi toor_Λ g_Λg_Λ —ast_Λt_Λdai.

⁶⁹ Vaid_Λ _ΛPiiduru maigovai tuisicana daacatadai tai _Λmo cusñiirugad_Λ _Λbait_Λcaacamigad_Λ _Λpapaali ami divia daid_Λ itat_Λdai _Λgai _ΛPiiduru:

—Aapiapa _Λg_Λ _Λmadu aimaraiña _ΛSuusi Galilee_Λg_Λ oidacami —ast_Λt_Λdai _Λcusñiiru.

⁷⁰ D_Λamos _ΛPiiduru yaatagi daid_Λ itat_Λdai:

—Maitan maat_Λ aan_Λ p_Λsioor_Λ aagai aapi —ast_Λt_Λdai.

⁷¹ _ΛPiiduru cavuusaimi maigo quiidigamu, tai _Λg_Λ _Λmai _Λgai vaa cusñiirugad_Λ t_Λl_Λ _ΛPiiduru _Λg_Λ daid_Λ itat_Λdai ismaac_Λd_Λ ami daraajatadai:

—Goc_Λali _Λg_Λ _Λmadu aimaraiña _ΛSuusi Nasareet_Λg_Λ oidacami —ast_Λt_Λdai _Λali t_Λji.

⁷² D_Λamos _ΛPiiduru _Λpamu yaatagi daid_Λ itat_Λdai:

—Maat_Λ Diuusi ismaimaat_Λ aan_Λ goc_Λali —ast_Λt_Λdai _ΛPiiduru.

⁷³ Dai laachic_Λd_Λ _Λgai ismaac_Λd_Λ ami daraajatadai abaana guuquiva _ΛPiiduru daid_Λ itat_Λdai:

—S_Λalic_Λd_Λ aapiap_Λ g_Λamoco _ΛSuusi mamaat_Λrdamigad_Λ _Λg_Λg_Λ. Asta _Λpamaasi ñioocai aapi _ΛSuusi —ast_Λt_Λdai.

⁷⁴ Vaid_Λ _ΛPiiduru galñaasi ñiooquimi daid_Λ icaitimi:

—Maat_Λ Diuusi nai aan_Λ maimaat_Λ goc_Λali —asc_Λiti.

Tai aid_Λ otoma cuujui t_Λacucu. ⁷⁵ Taid_Λ _ΛPiiduru t_Λgito ist_Λt_Λdai _ΛSuusi sai maiquiaa cuujuicai t_Λacucu _Λgai vaicojo it_Λiya agaitadai sai maimaat_Λ _ΛSuusi. Daid_Λ _ΛPiiduru ii abiaad_Λg_Λ dai soig_Λaldacai sosua.

27

¹ Dai mosmaasicai v_Λasi t_Λt_Λaan_Λdamigad_Λ _Λpapaali _Λmadu _Λpipiscali judidíu g_Λnaatagi isducatai muaagi _ΛSuusi. ² Dai vulicami b_Λalc_Λai _ΛSuusi dai m_Λl_Λ t_Λagi _ΛPilaato, _Λgai t_Λt_Λaan_Λdamigad_Λ Judee_Λg_Λ oidacami.

³ Aid_Λsid_Λ _ΛUudasi ismaac_Λd_Λ gat_Λg_Λ _ΛSuusi t_Λl_Λ m_Λscamuaa agaitadai _ΛSuusi alia soig_Λali dai _Λma duuc_Λai gat_Λg_Λgito. Dai _Λpamu vuidacai v_Λasi go_Λmo coobai dan baivustaama piisu _Λbait_Λguucacamigad_Λ papaali judiúu _Λmadu _Λpipiscali. ⁴ Daid_Λ itat_Λdai:

—Ali_Λ soimaasi idui aan_Λ gat_Λg_Λgidacai _Λmo c_Λali maig_Λpi_Λg_Λ caat_Λcamim_Λsai muaana —ast_Λt_Λdai _ΛUudasi.

D_Λamos _Λgai aa noragi daid_Λ itat_Λdai:

—¿Dai gomaasi tumaasi t_Λg_Λr_Λv_Λl_Λtar_Λ aat_Λm_Λ? Aapi _Λg_Λ _Λg_Λaduñi —ast_Λt_Λdai.

5 TaidΛ ΛUudasi ami ΛgΛΛ quiuupai Λrana suuli Λtumiñsi, dai ii dai gΛvuliji.

6 TaidΛ ΛbaitΛguucacami Λpapaali Λmpagi Λtumiñsi daidΛ itΛtΛdai:

—Maibaiga isvΛΛnaida aatΛmΛ gogaa tumiñsi ismaacΛdΛ gΛoidi oodami Diuusi aa duiñdadΛ vΛΛtarΛ. Idi tumiñsi ΛrnamΛgadΛ ΛΛrai cascΛdΛ —astΛtΛdai.

7 Dai aipaco gΛnaagi sai Λgai tumiñsicΛdΛ savΛda agai Λmo dΛvΛΛrai siaaco Aajatadami tΛΛgidu dai ami viaaca aagai siaaco yaasapadagi ismaacΛdΛ maitΛroidacami ami. 8 Dai DΛvΛΛrai ΛΛrai tΛΛgidu asta sivi ucami. 9 Poduucai ΛpΛdui ismaacΛdΛ ΛΛquioma aagai Jeremiiasicaru Diuusi ñiooquituldiamigadΛ daidΛ icaiti: “Λjudidíu tΛtΛaanΛdamigadΛ vuuquia agai goΛmo coobai dan bai vΛstaama piisu plaata ismaacΛdΛ baiga duu dai aa namΛquida gocΛli ismaacΛdΛ gatΛΛgi gogΛmai cΛli. 10 Dai ΛgaicΛdΛ gasavΛli agai ΛdΛvΛΛrai ismaacΛdΛ Aajatadami tΛΛgidu, poduucai isduucai giñaaagidi giñtΛaanΛdamiga”, ascaiti Jeremiiasicaru.

11 Tai vaidacai Λgai ΛSuusi ΛgΛΛ tΛaanΛdami vuitapi tai Λgai tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿AapipΛsi ΛrraígadΛ judidíu? —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Vaavuava, ΛjΛ —astΛtΛdai.

12 TaidΛ ΛbaitΛguucacamigadΛ Λpapaali ΛΛmadu Λpipiscali gΛpiΛrΛ vuupai dΛmos ΛSuusi maiaa noragi tomali Λmo ñiooqui. 13 TaidΛ ΛPilaato itΛtΛdai:

—¿MaitapΛs caΛ aapi vΛΛsi goovai mΛsmaacΛdΛ aagai gΛvui? —astΛtΛdai.

14 TaidΛ ΛSuusi vΛΛscΛrΛ maiaa noragi tomali Λmo istumaasi, dai poduucai ΛgΛΛ tΛaanΛdami maitΛΛ istumaasi gΛtΛgituagi.

15 VaidΛ ΛPilaato dadagitoña Λmo maisapicami aidΛ siaa duudagΛrΛ ΛΛgi poduucai gΛviidacatadai Λgai isdadagitoldiadagi Λoodami ΛΛgi ismaacΛdΛ ipΛliadagi Λgai. 16 Vai ami maisacariΛrΛ cuupicatadai Λmo cΛli Baraavási tΛΛgiducami ismaacΛdΛ tomasioorΛ cajiomacatadai. 17 Tai aidΛsi Λoodami gΛnΛΛmpagi ΛPilaato tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿MaacΛdΛ ipΛlidi aapimΛ isdagitua aanΛ Baraavási siΛSuusi ismaacΛdΛ Cristo aagai? —astΛtΛdai.

18 Λgai maatΛcatadai ismoscoimudadΛ tadacatadai ΛbaitΛguucacamigadΛ Λpapaali dai cascΛdΛ gatΛΛgi ΛSuusi.

19 ΛPilaato quiaa daacatadai ΛdudunucamiΛrΛ taidΛ ΛooñigadΛ ootosi ñiooqui daidΛ itΛtΛdai:

—MaitigΛvapasada aapi gocΛli cΛΛ tuigacami ΛΛmadu. TuucarΛ tΛtΛquimi aanΛ Λmo istumaasi soimasi Λgai vΛΛtarΛ —asducai ootosi ñiooqui Pilaato ooñigadΛ.

20 DΛmos ΛbaitΛguucacamigadΛ Λpapaali ΛΛmadu Λpipiscali avΛnaqui Λoodami sai baiyoma gataanΛna mΛsdagituagi Baraavási dai sai muaana ΛSuusi. 21 TaidΛ ΛgΛΛ tΛaanΛdami Λpamu ñioo dai tΛcacai Λoodami daidΛ itΛtΛdai:

—¿MaacΛdΛ goovai vΛgoocai sioma ipΛlidi aapimΛ isgΛndagitolda aanΛ? —astΛtΛdai.

Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Baraavási —astΛtΛdai.

22 Taid_Λ _ΛPilaato t_Λcacai daid_Λ it_Λt_Λdai:

—¿Dai goSuusi m_Λismaac_Λd_Λ Cristo aagai ducatai iduuna aan_Λ?
—ast_Λt_Λdai.

Tai v_{ΛΛ}scatai aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Siisañi curusiaba vai poduu muucuna —ast_Λt_Λdai.

23 Taid_Λ _ΛPilaato it_Λt_Λdai:

—¿Tumaasi soimaasi iducami goovio? —ast_Λt_Λdai.

Tai _Λgai _Λpamu ijiña daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Siisañi curusiaba, vai poduu muucuna —ast_Λt_Λdai.

24 Aid_Λsi _ΛPilaato cat_{ΛΛ} iscamaitistui _Λoodamic_Λd_Λ cavaamioma galcaitai _Λgai, dai gatai suudagi dai g_Λico v_{ΛΛ}si _Λoodami vuitapi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Aan_Λ gia mait_Λrgiñduñi goc_{ΛΛ}lic_Λd_Λ. Goovai gia mait_Λrg_{ΛΛ}pi_Λra caat_Λcam_Λ, goovai gia _Λgi aapim_Λ _Λrg_Λnaa duiñdaga —ast_Λt_Λdai _ΛPilaato.

25 Tai v_{ΛΛ}scatai _Λoodami aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Aat_Λm_Λ _Λmadu g_Λrmaamara t_Λrg_{ΛΛ}pi_Λt_Λ v_{ΛΛ}t_Λcamicagi —ast_Λt_Λdai.

26 Taid_Λ _ΛPilaato dagitoli Baraavási daid_Λ _ΛPilaato gat_Λjai m_Λsai g_Λicarsana iquisanaic_Λd_Λ _ΛSuusi dai t_{ΛΛ}gi _Λoodami sai curusiaba siisana sai poduu muucuna.

27 Tai gooqui_Λra _Λg_{ΛΛ} t_{ΛΛ}aan_Λdami sandaarugad_Λ vaidacai _ΛSuusi gamu Pilaato quidiamu dai vai v_{ΛΛ}si _Λsandaaru dai ami siaaco c_Λacatadai _ΛSuusi v_{ΛΛ}si sicoli guuquiva. 28 M_Λtai uupasi yuucusid_Λ _ΛSuusi dai aadi aa yuucusi v_Λrgicami sai _Λra maascamu _Λmo raí, 29 dai moo daama daí _Λmo cooronai uuparaic_Λd_Λ duñisicami dai maa _Λmo t_{ΛΛ}v_Λli s_{ΛΛ}lisa pad_Λra nov_Λra. Daid_Λ g_Λntootonac_Λd_Λ guuquiva _ΛSuusi vuid_Λra dai parunai daid_Λ icaiti:

—Sivi gia t_Λv_Λpi oidacamu aapi raígad_Λ _Λjudidíu —ascaiti.

30 Dai sisividimi _Λra dai b_Λb_Λyi t_{ΛΛ}v_Λli dai _Λgaic_Λd_Λ mood_Λana g_Λvai.

31 Dai canaato parunacai _Λpamu uupasi _Λyuucusi v_Λrgic_Λd_Λ dai _Λpamu aadi _Λgi yuucusid_Λ. Dai bood_Λra vaidacai dai m_{ΛΛ} siisa agai curusiaba sai poduu muucuna.

32 Dai aid_Λsi utudama iji _Λgai abiaad_Λra vuid_Λra aayi _Λmo c_{ΛΛ}li Simuñi t_{ΛΛ}giducami Sireñi_Λra oidacami m_Λtai aagidi sai b_{ΛΛ}caiña _Λgai _Λcurusigad_Λ _ΛSuusi.

33 Dai poduucai aayi m_{ΛΛ}ca siaaco Gólgota t_{ΛΛ}gidu. Gólgota icaidaga mood_Λ muuquiad_Λ. 34 Dai ami oidi uuvasi varagad_Λ v_{ΛΛ}nag_Λcam_Λ _Λmo doadigami ali_Λ _Λcocami sai _Λgaic_Λd_Λ pal_Λpioma soimaa taatana. Taid_Λ _ΛSuusi mosd_{ΛΛ} dai camaitipali isiiyagi.

35 Dai casiisacai curusiaba d_Λmos maiquiaa muu _Λgai tai gooqui_Λra n_{ΛΛ}n_Λitudai volao dai poduucai n_Λida agai isioorai ajia agai yuucusid_Λ _ΛSuusi. Dai poduucai _Λra_Λdui istumaasi aagai Diuusi ñiooquituldiadamigad_Λ daid_Λ icaiti: “Sai n_{ΛΛ}n_Λituda agai volao dai poduucai n_Λida aagai isioorai ajiyagi _Λyuucusid_Λ”. 36 Dai ami daraajatai nuucada. 37 Dai curusiaba moo daama daí _Λmo oojai ismaac_Λd_Λ gat_Λjai _ΛPilaato dai aagai m_Λstuisid_Λ gat_Λjai m_Λaragai daid_Λ icaiti: “Idiava _Λra_ΛSuusi, raígad_Λ judidíu”, ascaiti _Λoojai.

38 Dai abaana _ΛSuusi siisisa gooca _Λsivogami _Λmoco s_{ΛΛ}lisa pad_Λra _Λmai curusiaba dai _Λg_Λmai oogisa pad_Λra _Λmai curusiaba. 39 Dai ismaac_Λd_Λ amui dagavusai galnaasi ñiooqui suuligidi _ΛSuusi dai gidai g_Λn_Λmoomo, 40 daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Epa aapi pAsmaacAdA dadaitudai AgAA quiuupaigadA AJudidú dai vaica tasaicAdA ivueeyi Apamu cAAgacAgA igAvuusaida aapi Aggi. Siaapi rDiuusi maradA tAvañiñi bocurusiñdAgA —astAdai.

⁴¹ Poduucái AApA parunai AbaitAgucacamigadA Apapaali Amadu AmamaatAtuldiadami Diuusi sAAlicamigadA Amadu Afariseo Amadu Apipiscali dai apaco gAnaagidi daidA icaiti:

⁴² —cAAgacAgA vuvaitu goovai aa dai goovai Aggi gia maititutuidi iscAAgacAgA gAvuusaidagi. IssAAlicAdA Arvaavoi isAgai Argarraiga aatAmA judidú vai tAvanAna curusiñdAgA tAtai poduucái vaavoituda aatAmA AApA. ⁴³ Goovai povAAIdi siDiuusi nuucada. SiDiuusi sAAlicAdA oigAdai cAAgacAgA vuusaidana tuduidA sivi. Gocaasi garaagidi goovai saidA rDiuusi maradA —ascaiti Agai.

⁴⁴ Dai asta AAAsivogami ismaacAdA cucurusiaba siisapicatadai ami sonuana ASuusi galnaasi ñioocai Agai vui vAAsi.

⁴⁵ Dai dan duucu vAAsi oidigi tucapi vii vaic oora. ⁴⁶ Dai aidA coi gAAsaco gAgAgA iñña ASuusi daidA icaiti:

—Eloi, Eloi, lama sabactani —ascaiti. AsmaacAdA itAiya Alidi giñDiuusiga, giñDiuusiga ¿tuipAsi giñdagito? astAiya Alidi.

⁴⁷ Dai Amoco ismaacAdA ami daraajatadai caA ispocaiti Agai daidA icaiti:

—Dañi vapaidi goovai ADiuusi ñiooquituldiadamigadA Eliiasi —ascaiti.

⁴⁸ Tai otoma Amaadutai mAa dai bai Amo visiocoli dai yadAitu uvasi varagadA AAcocamicAdA dai Amo tootoicami cuugAgA dai Avisiocoli dai miaadAgA dadasdi ASuusi sai visiusuna. ⁴⁹ DAmos aa itAdai:

—Tadagito sabai diviana Eliiasi dai cAAgacAgA vuusaidana —astAdai.

⁵⁰ TaidA ASuusi gAgAgA iñña dai muu. ⁵¹ VaidA AgAA icusi ismaacAdA AgAA quiuupaigadAgA judidú sagiacatadai Apan AAsi covocami Amo sueeyi dai Araana sAAli sarai tAcavidAgA abiaadAgA matana ucami. Dai dAvAArai givivuli dai ooodai taatapai. ⁵² DaidA gAcuucupioco siaaco yaasapicatadai AcoidadA dai mui oodami ismaacAdA vaavoitudaítadai Diuusi duduaca AcoidadA saagidaiñdAgA. ⁵³ Dai caduaacacai Apamu ASuusi coidadA saagidaiñdAgA daidA Agaa vAAsi vuvaja coidadA saagidaiñdAgA dai mAa JerusaleenAgA vaapa tai mui oodami tAA.

⁵⁴ Tai amaasi tAAaanAdamigadA sandaarv Amadu Agaa ismaacAdA nuucadatadai ASuusi aidAsi tAA Agai isgigivuli dAvAArai dai tAA vAAsi ismaacAdA Apadui sAAlicAdA duduaadimu, daidA icaiti:

—Baivaavoi idi cAAli sAAlicAdA rDiuusi maradAcatadai ismaacAdA tAvai tAvagiaiñdAgA —ascaiti.

⁵⁵ Dai ami guccatadai mui ooqui mAacAsdAgA nAiditadai AApA ismaacAdA GalileeiñdAgA oidatucitadai ASuusi dai soicAtadai. ⁵⁶ Agai saagida daraajatadai María Madaliña, dai María Jacovo dAAAdA dai Osee dAAAdA, dai Zevedeo maradA dAAAdA.

⁵⁷ Dai caurui tai ami divia Amo cAAli gAviidacami Osee tAAgiducami. Agai ArAimateeAgA oidacami, Agai Arvaavoitudadami ASuusi AApA. ⁵⁸ Dai amaasi Agai nAidamu APilaato dai tai ASuusi tuucugadA. TaidA APilaato gatajai mAAsi tAAgidana. ⁵⁹ Dai tAvañdAcái ASuusi ami curusiñdAgA dai Amo icusi maitucuracamiAgA biisa. ⁶⁰ DaidA AOsee casi gatAjaitadai coocodagai Amo vavuna mAAsi ami yaasana siAAscadA muquiagi Agai dAmos ASuusi ami tAA Agai. Dai cacuupacai Aquitaagiña Amo gAA odaiAdA

daivunu ii. ⁶¹ Vai ami daacatadai ΔMaría Madaliña ΔΛmadu ΔΓΔmai María siaaco yaasapicatadai ΔSuusi sonuana.

⁶² AidΔ ΔΓΔtasaicatadai istuigaco baivuaadana Δgai vΔΔsi dai siaadiqui ΔribΔstaragaicatadai istuigaco maitistuma vuaadana Δgai. Dai siaadiqui ΔbaitΔguucacamigadΔ Δpapaali judidíu, ΔΛmadu Δfariseo mΔΔ nΔidamu ΔPilaato ⁶³ daidΔ itΔΔdai:

—TΔgito aatΔmΔ Δyaatavogami Suusi aidΔsi quiaa oidacatadai Δgai iscaititadai sai vaica tasaicΔΔ duaaca agaitadai Δgai coidadΔ saagidaiñΔrΔ. ⁶⁴ CascΔΔ gatΔaañiñi mΔsai cΔΔga nuucadacana mΔΔca siaaco yaasapi ΔSuusi vaica tasai uucami vai poduucai maidadana ΔSuusi mamaatΔrdamigadΔ tucarΔ vai maibΔΔna ΔtuucugadΔ vai gooquiΔrΔ maipocaitiada Δgai iscaduaaca. Dai poduucai ΔgooquiΔrdadΔ yaatagi vaamioma maicΔΔgaducagi siΔtuucamidΔrΔ —astΔΔdai.

⁶⁵ DaidΔ ΔPilaato itΔΔdai:

—Moguuca giñsandaaruga. Vaidacai aapimΔ dai mΔΔca siaaco cayaasa ΔSuusi cΔΔ bai duña isistutuidi di vai poduucai maibΔΔna ΔmuuquiadΔ —astΔΔdai ΔPilaato.

⁶⁶ Dai iji dai mΔΔ cΔΔga baidui siaaco yaasapicatadai ΔSuusi dai seeracΔΔ bidasa dai ami seeraba dai ΔseeyogadΔ ΔgΔΔ baitΔcΔaacamigadΔ Δromamano. Vai ami daraajatadai Δsandaaru ΔpΔ.

28

¹ Dai cadaivunucai ΔibΔstaragai tasΔrΔ dai camaasimi oidigi tumiñoco daidΔ ΔMaría Madaliña ΔΛmadu ΔΓΔmai María iji mΔΔca siaaco yaasapicatadai ΔSuusi. ² Tai todian duucai gigivuli dΔvΔΔrai, Δmo Diuusi tΔaañicarudΔ tΔvai tΔvaagiaiñΔrΔ cascΔΔ. Dai ΔcΔi mΔΔca siaaco yaasapicatadai ΔSuusi maigovai daitu Δodai istucΔΔ cuupicatadai Δgai dai daama dai va Δodai. ³ DadadacΔi Δgai Δpan duucai pΔpΔdocΔdami dai yuucusidΔ Δpan Δsi tootujaja cΔvai. ⁴ MostΔΔgacai Δsandaaru ΔDiuusi tΔaañicarudΔ giigivuli duduaadimucai dai camoscoidadΔ duucai vii. ⁵ Dai amaasi ΔDiuusi tΔaañicarudΔ itΔΔdai Δooqui:

—MaitavΔr duduaadicuda. AanΔ cΔΔga maatΔ isgaagai aapimΔ ΔSuusi ismaacΔΔ curusiaba gΔsiisatu. ⁶ Dai Δgai maitiipu tami casiat duaaca isduucai agaitadai Δgai. Baigovai avΔr iimi dai ñΔida siaaco caatΔcatadai Δgai. ⁷ IimΔdavurai otoma dai mΔΔ aagida ΔmamaatΔrdamigadΔ iscaduaaca Δgai coidadΔ saagidaiñΔrΔ dai sivi imia Δgai Δgai gΔnbaitΔqui Galileeamu dai ami tΔΔgimu aapimΔ. Goovai ΔrvΔΔsi ismaacΔΔ gΔnaagida iñΔgai aanΔ —astΔΔdai.

⁸ TaidΔ Δooqui otoma iji abiaadΔrΔ baigΔnΔliatugai dai duduaadimutugai. Dai voopoigi dai mΔΔ gΔraagida Δgai aatΔmΔ mamaatΔrdamigadΔ ΔSuusi vΔΔsi istumaasi aagidi ΔDiuusi tΔaañicarudΔ. ⁹ Dai aidΔsi voopoigitadai Δgai tai vuidΔrΔ aayi ΔSuusi dai viaatuli. Tai Δgai abaana gΔntootonacΔΔ guuquiva ΔSuusi dai siaa duutuli dai taata ΔcasodΔ. ¹⁰ Tai Δgai itΔΔdai:

—MaitavΔr duduaadicuda. Iimivurai dai mΔΔ aagida giñaaduñi vai iimΔna Galileeamu dai ami giñtΔΔgimu Δgai —astΔΔdai.

¹¹ AidΔsi Δooqui gamu iimΔitadai taidΔ Δsandaaru chiΔΔqui caayamu iji dai aagidi ΔbaitΔguucacamigadΔ ΔpapaligadΔ Δjudidíu vΔΔsi istumaasi

apΛdui. ¹² TaidΛ abaitΛguucacamigadΛ iji dai mΛΛ aatagi Λgai Λpipiscali ΛΛmadu dai naΛida aagai isducatai iduñiagi. Dai gooquiΛΓΛ aa namΛqui Λgai mui tumiñsi Λsandaaru ¹³ daidΛ itatΛdai:

—Aagidavurai aapimΛ situcarΛ coocosaΛcatadai aapimΛ sai dada ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ dai bΛΛcai ΛtuucugadΛ ΛSuusi. ¹⁴ IsagΛΛ tΛaanΛdami maatia goovai aatΛmΛ atΛbai duñiagi Λgai ΛΛmadu cascΛdΛ maitΛsiΛnduñia Λgai —astΛtΛdai.

¹⁵ TaidΛ Λsandaaru vui Λtumiñsi dai iji dai mΛΛ aagidi istumaasi aagidi Λgai. Dai poduucai aagai Λjudidifu asta sivi ucami.

¹⁶ Dai poduucai iji aatΛmΛ baivustaama dan Λmoco ma-maatΛrdamigadΛ ΛSuusi gamu Galileeamu Λmo quiidiamu siaaco aagai ΛSuusi. ¹⁷ Dai aidΛsi tΛΛ aatΛmΛ ΛSuusi siaa duutuli dΛmos ΛΛmoco gΛraaduñi maicΛΛga vaavoitudaitadai. ¹⁸ TaidΛ ΛSuusi abaana caquiva aatΛmΛ dai povΛrtΛtΛdai:

—AanΛ via Λmo saΛlicami dai vaamioma gatΛaanΛi tΛvaagiΛΓΛ dai tami oidigΛΓΛ. ¹⁹ IimΛdavurai aapimΛ dai aagida oodami vΛΛsi oidigΛΓΛ oidacami sai aliΛsi gΛaagai isvaavoitudai iñsaanΛ ΛrΛcΛΛgacΛΓΛ vuviadami dai poduucai ΛrgiñmamaatΛrdamicagi. IsmaacΛdΛ vaavoitudai Λgai gia vaponavurai Diuusi gΛrooga guvucadadΛcΛdΛ dai giñgυvucadagacΛdΛ, aanΛ ΛrDiuusi maradΛ, dai Diuusi IbΛadΛ guvucadadΛcΛdΛ vai poduucai maatiagi aa iscavaavoitudai Λgai. ²⁰ Dai maatΛtuldavurai sai ΛΛgidiña vΛΛsi istumaasi gΛnaagidi aanΛ. MaatΛcavurai aapimΛ iñsaanΛ gΛnΛΛmadu daaca iñagai vΛΛs tasai ugitΛcai oidigi ucami —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

MosΛcaasi.

Marcusi ooja istumaasi ivuaadana ΔSuusi Cristo aidasi aimaitadai tami oidigi daama.

¹ ΔAquioma ooja Isaíacaru Δmo ñiooqui Diuusi ñiooquidΔΓΔ ismaacΔΔΔ istutuidi isbaiΔiatuda oodami aagaitai ΔSuusi Cristo Diuusi maradΔ.

² Isaía ΔΓñiooquituldiadamigadΔcatadai Diuusi dai aagai sai Diuusi pocaiti:

Ootosamu aanΔ Δmo ootosicami aapi Cristo gΔbaitΔqui

Vai Δgai aagidana Δoodami sai divia agai aapi.

DaidΔ Δoodami Δma duucai gΔntΔtΔgitodamu

Dai camaisoimaasi ivuaadamu.

³ Diuusi ootosa agai Δmo cΔΔli sai oidigana gamamaatΔtuldiña dai poduucai aagidamu Δgai oodami:

“Caotoma divia agai gΔrtΔaanΔdamiga cascΔΔΔ Δma duucai avΔr gΔntΔtΔgito dai camaisoimaasi ivuaada”.

Asduu ooja Isaía. ⁴ Tai divia ΔVuaana dai oidigana vapaconaimi Δoodami, dai aagidi sai gaaagai isΔma duucai gΔntΔtΔgituagi dai isgΔnvapaconacagi dai camaisoimaasi ivuaadagi sai poduucai Diuusi oigΔldana soimaascamigadΔ. ⁵ Tai ami oidigΔΓΔ dada vΔΔsi Judeea dΔvΔΔriΔΓΔ oidacami dai JerusalemΔΓΔ oidacami dai caΔca agai istuma aagaiña ΔVuaana; vaidΔ ΔVuaana vapaconaiña ami ΔgΔΔ aqui JordánΔΓΔ ismaacΔΔΔ aagaiña Δsoimaascami ismaacΔΔΔ ivuaadana sai Diuusi oigΔldana.

⁶ DaidΔ ΔVuaana yuucusidΔ cameyu vopodΔcΔΔΔ duñisicatadai dai givuradΔ ogicΔΔΔ duñisicatadai dai cuaadana Δgai soosoyi dai saivoli. ⁷ Dai aagidiña Δgai Δoodami Diuusi ñiooquidΔ daidΔ itΔtΔdaiña:

—GooquiΔΓΔ divia agai Δmai ismaacΔΔΔ vaamioma viaa guvucadagai iñsaanΔ. AanΔ tomali maiviaa sΔΔlicami iscuiquiagi dai uupasdagi susuusacadΔ gΔgiaragadΔ, aanΔ maitistutuidi siΔΔsi istutuidi Δgai dai Δgai vaamioma namΔga iñsaanΔ cascΔΔΔ. ⁸ AanΔ gΔnvapaconai aapimΔ suudagicΔΔΔ dΔmos Δgai divimu dai maaqui agai oodami guvucadadΔ Diuusi IbΔadΔ —astΔtΔdaiña ΔVuaana.

⁹ Tai aidΔ tuigaco ii ΔSuusi NasareetaiñdΔΓΔ Galilea dΔvΔΔriaiñdΔΓΔ mΔΔca siaaco daacatadai ΔVuaana taidΔ ΔVuaana vacoi ΔSuusi ami Δaqui JordánΔΓΔ. ¹⁰ Amaasi mosvuusai ΔSuusi suudagiaiñdΔΓΔ dai tΔΔ tΔvaagi taidΔ gΔcupioco dai Diuusi IbΔadΔ Δmo tugu maasi tΔvai Δgai daama. ¹¹ Tai caidatu Δmo ñiooqui tΔvaagiaiñdΔΓΔ daidi caiti:

—AapiapΔ Δrgiñmara ismaacΔΔΔ alia oigΔdai aanΔ dai alia baigiñlidi aanΔ aapicΔΔΔ —ascaiti Δñiooqui.

¹² Tai gooquiΔΓΔ Diuusi IbΔadΔ vaidacai ΔSuusi oidigamu. ¹³ Tai Δgai ii dai oidigana daja goo coobai tasai cΔcΔsi saagida vaidΔ ΔDiaavora soimaasi iduiñtulda Δlidadai ΔSuusi. Tai dada Diuusi tΔtΔaañicarudΔ dai nuucada ΔSuusi sai maisoimaasi iduiñtuldana ΔDiaavora.

¹⁴ Aid^Δ tuigaco sid^Δ ΔEroodasi maisa ΔVuaana, ii ΔSuusi Galileeamu, dai gaaagidimi Diuusi ñiooquid^Δ dai isducatai gat^Δaan^Δi Diuusi. ¹⁵ Daid^Δ it^Δadai ^Δgai ^Δap^Δ ^Δoodami:

—Casi atyoga aayi istuigaco soif^Δna ^Δgai Diuusi oodami sai c^Δagac^Δra oidaana casc^ΔΔ^Δ ama duuca^Δ av^Δar g^Δant^Δat^Δgito vuitapi Diuusi dai vaavoituda isDiuusi c^Δagac^Δra vuvaida ^Δgai oodami —ast^Δadai Suusi.

¹⁶ ^Δg^ΔΔ suudagi ismaac^ΔΔ^Δ Galilea t^Δagidu ugidiana s^ΔΔli imaitadai ΔSuusi dai t^ΔΔ gooca g^Δansi^ΔΔg^Δama Simuñi ^ΔΔmadu Aand^Δra^Δsi. ^Δgai ^Δr^Δv^Δatopa vuudamicatadai dai suudar^Δ dadaitudai g^Δan^Δv^Δatopa vuicar^Δ. ¹⁷ Taid^Δ ΔSuusi it^Δadai:

—Giñoid^Δvur^Δi nai aan^Δ g^Δan^Δmaat^Δtuldana m^Δsducatai gaagadagi oodami vaid^Δ giñ^Δvaavoitudaif^Δna —ast^Δadai ΔSuusi.

¹⁸ Tai ^Δgai otoma anaasi viaa g^Δan^Δv^Δatopa vuicar^Δ dai oí ΔSuusi.

¹⁹ Vaid^Δ ΔSuusi apiaim^Δi dai bait^Δquioma t^ΔΔ ΔJacovo Sevedeo marad^Δ dai Vuaana Jacovo suculid^Δ, vai ^Δmo vaarcu ^Δrana daraajatai darasdi g^Δan^Δv^Δatopa vuicar^Δ. ²⁰ Taid^Δ ΔSuusi vai ^Δgai sai oidana tai ^Δgai anaasi vaarcu ^Δrana viaa g^Δnooga ^ΔΔmadu ^Δpipiooñigad^Δ dai oí ΔSuusi.

²¹ Amaasi aayi ^Δgai Capernaum^Δra; dai mosaayi ib^Δastaragai tas^Δra tai vaa ΔSuusi ^Δjudidíu quiuupaigad^Δra dai g^Δaaagacai gamamaat^Δtuldimi Diuusi ñiooquid^Δ. ²² Dai v^Δascatai ismaac^ΔΔ^Δ ca^Δ mait^ΔΔ isducatai g^Δant^Δat^Δgituagi ca^Δcatai s^ΔΔ c^Δaga ñioocai ΔSuusi. ^Δmo s^Δalicami viaacami duuca^Δ gamamaat^Δtuldi ^Δgai dai maisiu ^Δpan duuca^Δ ^Δmo ma^Δmaat^Δtuldiadami Diuusi s^Δalicamigad^Δ. ²³ Dai ami ^Δjudidíu quiuupaigad^Δra daacatadai ^Δmo c^Δali ismaac^ΔΔ^Δ viaacatadai ^Δmo Diaavora t^Δaañicarud^Δ daid^Δ ΔDiaavora t^Δaañicarud^Δ iif^Δnaquitu ^Δc^Δali daid^Δ it^Δadai ^Δgai Suusi:

²⁴ —¿Tui^Δra^Δsi g^Δrsaagida v^Δapac^Δi aapi Suusi Nasareet^Δra oida^Δcami? ¿G^Δarcoodap^Δsi ^Δgai dai divia? Aan^Δan gia c^Δaga g^Δamaat^Δ dai maat^Δ aan^Δ p^Δsi^ΔrDiuusi marad^Δ ismaac^ΔΔ^Δ tomali ^Δmo imidagai maisoimaasi ivueeyi —ast^Δadai ^Δc^Δali ismaac^ΔΔ^Δ viaacatadai ΔDiaavora t^Δaañicarud^Δ.

²⁵ Taid^Δ ΔSuusi bagaimi ΔDiaavora t^Δaañicarud^Δ daid^Δ it^Δadai:

—Maitiñioocada mosaivuusai dai dagito g^Δc^Δali —ast^Δadai ΔSuusi.

²⁶ Tai amaasi ΔDiaavora t^Δaañicarud^Δ suiquituli ^Δc^Δali dai g^Δg^Δra iif^Δnaquimi dai vuusai ^Δc^Δali^Δif^Δnd^Δra. ²⁷ Tai v^Δascatai ismaac^ΔΔ^Δ ami daraajataidai ali^Δ duduaadimu, dai aipaco g^Δant^Δcacaimi daid^Δ icaitimi:

—¿Tumaasi goovai? ¿Tuma utudui g^Δrmamaat^Δtuldi goovai? G^Δc^Δali gia s^Δalic^ΔΔ^Δ viaa guvucadagai asta ΔDiaavora t^Δt^Δaañicarud^Δ ^Δap^Δ ^Δg^Δidi dai vuuvac^Δi oodamiaiñ^Δnd^Δra —asc^Δaiti ^Δoodami.

²⁸ Tai otoma g^Δmaí v^Δasi Galilea d^Δv^Δari^Δra istumaasi ivuaadatadai ΔSuusi.

²⁹ Aid^Δsi vuvaja ^Δjudidíu quiuupaigad^Δaiñ^Δnd^Δra ΔSuusi ^ΔΔmadu ΔJacovo ^ΔΔmadu ΔVuaana oí ^Δgai ΔSimuñi dai ΔAand^Δra^Δsi quiidiamu. ³⁰ Vaid^Δ ΔSimuñi tuumud^Δ ali^Δ coococatadai oiditai toiñdagai dai caat^Δc^Δatadai, m^Δtai aagidi ΔSuusi sai ^Δgai coococatadai. ³¹ Taid^Δ ΔSuusi miaad^Δra c^Δquiva dai noviaiñ^Δnd^Δra b^Δi dai vañigi. Mospodui ^Δgai tai dagito ^Δtoiñdagai, dai ^Δgai vaa ooqui ^Δgai dai bibi.

³² Dai aidasi catuca, mlati vuaapi ΔSuusi vΛasi Δcoococoida dai ismaacada viaacatada ΔDiaavora tΔtaañicarud ΔpΔ. ³³ Dai vΛasi Δoodami gΔnΔmpagi ami quitaagiña. ³⁴ Taid ΔSuusi duduadi muidutai naana maasi coocodagai viaacami dai vuvaitu oodamiñdΔΓΔ mui Diaavora tΔtaañicarud. ΔDiaavora tΔtaañicarud gia maacatada ΔSuusi Δmos Δgai maidadagitoiña isñioocada Δgai sai maimaasico vuajana Δoodami vuitapi sioor Δgai.

³⁵ ΔSuusi siaalimoda vañi quiaa tucagamucatai dai ii oidigamu dai mΛca gamamada agai. ³⁶ Taid ΔSimuñi Δmadu Δaduñda gaagamu ΔSuusi. ³⁷ Dai aidasi tΔΔ Δgai potΔtdai:

—VΛasi oodamiava Δgaagai —astΔtdai.

³⁸ Δmos ΔSuusi itΔtdai:

—Timada sibΔcoga dai ami gaaagida ΔpΔ Diuusi ñiooquida. Gomaasi ivuaada iñagai aan dai divia tami oidigi daama —astΔtdai ΔSuusi.

³⁹ Dai ii vΛasi Δjudidú quiquiupaigadΔΓΔ Galilea ΔvΛΔΓiΔΓΔ dai ami gamamaatΔtuldimi Diuusi ñiooquida dai vuvaidimi Diaavora tΔtaañicarud oodamiñdΔΓΔ.

⁴⁰ Taid ΔSuusi miaadΔΓΔ caquiva Δmo cΔli ismaacada viaacatada Δmo coocodagai ismaacada duvaldi gatuucuga, dai gΔtootonacada caquiva daida itΔtdai:

—Pasipliadagi istutuidi aapi isgiñduaidagi —astΔtdai ΔcΔli coocoda ΔSuusi.

⁴¹ Taid ΔSuusi soigΔldan tadata dai taata gΔnovicada daida itΔtdai:

—IpΔlidiana isgΔduaidagi, duaadicami ivii —astΔtdai.

⁴² MospotΔi ΔSuusi tai maigo ii ΔcΔli coocodada dai cacaΔ duaadicami vii. ⁴³ Taid ΔSuusi ootoi dai sΔlicada daí isaagada Δgai gomaasi daida itΔtdai:

⁴⁴—Dañi, maitiaagiada tomali Δmaadutai pΔsducatai dueeyi mosai imi dai mΔΛ vuidΔΓΔ caquiva Δpaali dai oida istumaasi aagai Moseesacaru sΔlicamigada vai nΔidiña Δoodami pΔscadueeyi —astΔtdai ΔSuusi.

⁴⁵ Taid ΔcΔli mosii dai otoma aagidimi vΛscatai isducatai ΔpΔdi. Cascada ΔSuusi maitistutuiditadi isvaquiagi tomali ΔmapΔcΔΓΔ vΛasi oidacami vuitapi dai baiyoma mosugidiana aimΔraiña siaaco maiti-ipcataidai oidacami, vai vΛscΔΓΔ muidutai aipadΔΓΔ ajiopaiña siaaco ucami daaca Δgai.

2

¹ Dai bochiΔΔqui tasaicada ΔSuusi Δpamu ii Capernaumamu; tai otoma maí Δoidacami isgΔquiiyΔΓΔ daacatada Δgai. ² Dai otoma sΔlicada mui gΔnΔmpagi oodami tomali maiaacatada siaa sΔli vaapaquiagi aa; vai Δgai gamaatΔtulditadi Diuusi ñiooquida. ³ Amaasi aayi maacova cΔcΔli dai uusΔΓΔ bΔcaticatada Δmo cΔli ismaacada maitistutuiditadi isoñiagi. ⁴ Δmos maitatagaitada Δgai isducatai aitudagi Δcoocoda siaaco daacatada ΔSuusi mosΔΛ muiducatai oodami, dai amaasi vaaqui daama tΔtΔsai dai siaaco daacatada ΔSuusi sΔli daama cupioco dai amui sΔli tΔvañi Δcoocoda uusΔΓΔ. ⁵ Dai aidsida ΔSuusi tΔΔ siΔ cΔga vaavoitudaitada Δgai, itΔtdai Δgai Δcoocoda:

—Giñmara gΔsoimaascamiga caigΔldi —astΔtdai.

6 Damos amoco mamaatʼtuldiamida sʼallicami ismaacʼadʼa ami daraajatadai ʼpʼanʼalidi: 7 “¿Istuisidʼa poduucai ʼnioocai gocʼalʼi? Parundan caiti goovai Diuusi, tomali ʼmaadutai maitistutuidi isgaoigʼliadagi gasoimaascamiga mosʼalʼgi Diuusi”, asʼanʼalidi ʼmamaatʼtuldiamida sʼallicami. 8 Damos ʼSuusi maatʼcatadai istumaasi gʼantʼʼgitoitadai ʼgai daidʼa itʼʼadai:

—¿Tuimʼasi poduucai gʼantʼʼgitoi aapimʼa? 9 ¿Tumaasi siooma maisijaiga isaagidagi gococoadʼa: “Gasoiimaascamiga caoigʼldi”, siʼpʼa potʼʼadagi: “Vaʼnigiñi dai bʼai gʼvaacosi dai imʼadʼa”? 10 Gʼantʼʼgidamu aanʼa iʼnʼsaanʼa ismaacʼadʼa viaa ʼmo sʼallicami viaa guvucadagai ʼpʼpʼa tami oidigi daama isgaoigʼldiada gasoimaascamiga —astʼʼadai ʼSuusi ʼmamaatʼtuldiamida sʼallicami.

Dai amaasi itʼʼadai ʼgai ʼcʼalʼli cocoadʼa:

11 —Aapi angʼʼagidi vaʼnigiñi dai bʼai gʼvaacosi dai noragi gʼquiiyamu —astʼʼadai ʼSuusi.

12 Taidʼa ʼcʼocoadʼa otoma vaʼni; dai bʼai gʼvaacosi dai vuusai abi-aadʼʼʼa vʼascatai vuitapi. Tai vʼascatai camaitʼʼ isducatai gʼantʼʼgitoagi tʼʼagacai goomasi dai cʼʼʼga ʼnioquimi Diuusi vʼʼʼʼʼa daidʼa icaiti:

—Tomali ʼmo imidagai mainʼidifiña aatʼʼʼʼ gomaasi —ascaitimi ʼoodami.

13 Dai gooquiʼʼʼa ii ʼSuusi ʼpamu ʼgʼʼʼ suudagi ugidiana; dai aidʼasi vʼʼʼʼʼ ʼoodami miaadʼʼʼ gʼuquiva siaaco daacatadai ʼSuusi tai ʼgai mamaatʼtuli Diuusi ʼnioquida. 14 Dai aidʼasi daivusquimi ʼSuusi ʼmapʼʼʼʼʼ tʼʼʼ ʼmo cʼʼʼli Leví tʼʼʼgiducami Alfeo marada vai daacatadai ami siaaco gavuudana ʼgai tumiñsi. ʼgai ʼrtumiñsi vuudamicatadai, taidʼa ʼSuusi itʼʼadai:

—Gʼñoidáni —astʼʼadai.

Taidʼa ʼLeví otoma cʼʼquiva dai oí.

15 Dai aidʼasidʼa gacuaadatadai ʼSuusi Leví quidiʼʼʼʼ ʼʼmadu muidutai tumiñsi vuudami ʼʼmadu aa soimaasi ivuaadami. Vʼʼʼʼʼ camaitʼʼ mesa vuidʼʼʼ daraajatadai ʼʼmadu ʼSuusi dai vʼʼʼʼʼ ʼSuusi mamaatʼʼdamigadʼa ʼpʼʼʼ. Aliʼa muiducatadai ismaacʼadʼa oidatucuiña. 16 Damos ʼmamaatʼtuldiamida sʼallicami ʼʼmadu ʼfariseo tʼʼʼgacai isʼSuusi vʼʼʼʼʼ ʼʼmadu gacuaadatadai itʼʼadai ʼgai ʼmamaatʼʼdamigadʼa:

—¿Tuisidʼa gʼnmamaatʼtuldiamiga ʼʼmadu gacueeyi daidʼa yʼʼyi tumiñsi vuudami dai soimaasi ivuaadami ʼʼmadu? —astʼʼadai.

17 Damos aidʼasi caʼʼ ʼSuusi imaasi itʼʼadai:

—Ismaacʼadʼa maicococoñi maitʼgito duduaaidiamida mosʼcaasi ismaacʼadʼa cococoñi. Dai poduucai aanʼa maisiu cʼʼʼga ivuaadami vʼʼʼʼʼ divia. Aanʼa divia dai cʼʼʼgacʼʼʼ vuvaida iñagai soimaasi ivuaadami —astʼʼadai ʼSuusi.

18 ʼmo imidagai gayunanducai ʼVuaana mamaatʼʼdamigadʼa ʼʼmadu ʼfariseo mamaatʼʼdamigadʼa, tai dada ʼmoco oodami siaaco daacatadai ʼSuusi dai tʼʼcakai daidʼa itʼʼadai:

—¿Tuisidʼa gayunandui ʼVuaana mamaatʼʼdamigadʼa ʼʼmadu ʼfariseo mamaatʼʼdamigadʼa, vai aapi gʼmamaatʼʼdamiga vʼʼʼʼʼ gacuadana? —astʼʼadai ʼgai ʼSuusi.

19 Taidʼa ʼSuusi aa noragi daidʼa itʼʼadai:

—¿Istutuidisi isgayunanduagi avapaidarsicada amo cunataragiara siascada quiaa daraajagi acucuntadami? Siascada quiaa daraajagi acucuntadami maitaagai isgayunandudagi avapaidarsicada. ²⁰ Damos istodian duucai gamuaatudagi acalli aida gia gayunanduan tada avapaidarsicada —astadai ASuusi.

²¹⁻²² Dai vaamioma aagidi daida itadai:

—Tomali amaadutai maitistutuidi isvaavoitudagi istumaasi gamaatatuldi aan dai apiavaavoitudadagi gvaavoitudaraga —astadai ASuusi.

²³ Amo imidagai ibstaragai tasara tligi asicami saagida imaitadai ASuusi; vaid amamaatardamigada vaifcumaimi tligi muurad saagida iimaitai. ²⁴ Vaid afariseo itadai ASuusi:

—Dañi tuisida ivueeyi gamamaatardamiga aa duiñdagai ismaacada Mosesacaru samicamigada agai sai maitipu oigaragai isivuaadagai ibstaragai tasara? —astadai afariseo.

²⁵ Damos ASuusi itadai:

—¿Tomali amo imidagai masmai quiaa naidi aapim loojai siaaco aagai istumaasi idui Davi amadu aaduñda amo imidagai alia oidacai biugigai? ²⁶ Siaaco aagai sai vaa Davi quiuupiar aidasida abiaatar abaitacaacamigadacatadai papaali, dai bai agai acuadagai Diuusi dasdarada ismaacada agi papaali viaacatadai oigaragai isugiagi tai agai uu dai aa oi gaaduñi —astadai ASuusi.

²⁷ Daid itadai ara ASuusi afariseo:

—Ibstaragai tasai arsiaa duutudaragai Diuusi vatar. Vaamioma namaga oodami siabstaragai tasai. ²⁸ Cascada aan ifismaacada viaa amo samicami ara viaa guvucadagai isgaaagiadagai istumaasi gaagai isivuaadagai ibstaragai tasara —astadai ASuusi.

3

¹ Taida ASuusi vaa pamu amo quiupaigadara ajudidui vai ami dacatadai amo calli ismaacada gaquisapi amo novida. ² Vai aa soobidacatadai ASuusi dai naida agai sabai duaidana agai acalli ibstaragai tasara vai poduucai viaaca agai istucada gapi arvuaajagi. ³ Amaasi ASuusi itadai acalli ismaacada gaquisapi acadai:

—Vañigñi dai aran asi aquiva —astadai.

⁴ Dai amaasi itadai ASuusi oodami ismaacada ami daraajatadai:

—¿Tumaa aagai Mosesacaru samicamigadara? ¿Isoidaga oigaragai isivuaadagai ibstaragai tasara amo istumaasi calgaducami maicagaducami sio? ¿Cagacaga vuusaidagai amo oodami muaagi sio? —astadai ASuusi.

Damos agaa mañiooca vii. ⁵ Vaid ASuusi baamudacada naidi dai soaliaragaicada maimaata cacatai agai istumaasi aagidi ASuusi. Amaasi ASuusi itadai acalli ismaacada gaquisapicatadai noovidai:

—Salliñañi ganovi —astadai.

Tai agai cali dai cacaga duaadicami vii. ⁶ Tai amaasi otoma vuvaja afariseo abiaadara dai avnaquida agai eroodasi aduñda dai muaa agai ASuusi.

7 Damos ii ASuusi amadu amamaatardamigada gaa suudagi ugidiamu, tai mui oodami Galileeada oidacami oi. 8 Dai aidasi aa oodami mai ara isivuaadatadai ASuusi istumaasi agarducami muidutai dada siaaco daacatadai agai dai nada agai Judeeaindara, dai Jerusaleenaindara, dai Idumeaindara dai vasmocoradara gaa aqui Jordán dai Tiuro davaraiaindara dai Sidooniaindara. 9 Vaida ASuusi caaquiasdara abiaadara aagidi amamaatardamiga sai baiduindecana amo vaarcu, vai ami daaca agai agai sai mainituscaina mosaquui oodami. 10 ASuusi casalicada mui duduaadi oodami aguvucadacada vai cascada aa cococoidada aipaco nuituscaina ASuusi vascatai taata aliditai. 11 Vaida oodami ismaacada viaacatadai Diaavora tataañicaruda mostalagaina ASuusi dai vuidara gatoonacada guguucaina vaida adiaavora tataañicaruda iñaquitudaina vai agai itadaina:

—Aapiara rDiuusi marada —astadaina.

12 Damos ASuusi salicada dai adiaavora tataañicaruda ismaasiuldagi siora agai.

13 Dai gooqiarara tsai ASuusi amo giidiamu, dai vaidacai ismaacada agai ipali tai agai oi. 14 Dai amaasi covai vuvaitu baivustaama dan gooca oodami saagidaindara sai amadu ajioopaina, dai sai gooqiarara gaaagidaina agai Diuusi ñiooquida. 15 Dai maa guvucadagai sai duduaaidina cococoidada dai sai vuvaidina diaavora tataañicaruda oodamaindara. 16 Covai vusaitu ASuusi, Simuñi Piiduru, dai 17 Jacovo dai silagida ismaacada vuaana tagidu agai rSevedeo maamarada, dai Susi Boanerges aagai agai ismaacada taya alidi calali ismaacada cavami ñioocai an duucai covoñdami. 18 Dai Aandara, dai Piili, dai Bartolomé, dai Mataivo, dai Tomás, dai Jacovo. Alfeo marada dai Tadeo, dai Simuñi ismaacada ramoco ismaacada vuvaida aliditai aromamano. 19 Dai Uudasi Iscaliote ismaacada gooqiarara gatagi ASuusi masai muaana.

Dai gooqiarara vaa ASuusi amo quiiyara amadu ismaacada covai vuvaitu agai. 20 Tai apamu salicada mui ganmpagi oodami ami quiiyara vai agai tomali maitistutuiditadai isgaugiagi. 21 Dai aidasi mai ASuusi aadunđa gomaasi dada dai vaidaquia agai pocaititai sai vuiirutu agai.

22 Vaida amamaatatuldiadami salicami ismaacada Jerusaleenaindara dada icaiti:

—Idi calali viaa Beelsevú ismaacada rDiaavora vai agai guvucadacada vuvaidi goovai diaavora tataañicaruda —ascaiti amamaatatuldiadami salicami.

23 Tai amaasi ASuusi vai oodami dai aagidi amo ñiooqui cuentocada daid itadai:

—¿Siaadara istuidana adiaavora isagi gavusaidagi oodamaindara? 24 Isamapacara oidacami agi gancocodagi otoma aipacoga gancoodian tada agai. 25 Isamo quiiyara oidacami agi gancocodagi otoma aipaco gancoodian tada agai. 26 Dai siladiaavora agi gavui gasiaa aliada siadara istuidana agai, baiyoma mosugitian tada agai.

27 Tomali amaadutai maivaquian tada amo calali omaligami quidara dai lasidagi, ismaivuliagi arpara; avanacai isvulia gia gadagituan tada agai masasdagi.

28 Salicada aan gnaagidi sai baiga isoigaldagi oodami vasi soimaascamigada dai issoimaasi ñiooqui ñioocada agai ara; 29 Damos siora

vui ñioocadagi Diuusi Ibaada Agai gia maiviaa oigaldaragai tomali amo imidagai poduucai Agai arduñida tomastuigaco —astatadai ASuusi.

³⁰ ASuusi poduucai aagidi aoodami pocaititai Agai saida ASuusi viaa amo Diaavora taañicaruda.

³¹ Tai gooquiaga ami dada ASuusi susuculida amadu adada, damos quiidigaiñdaga vii Agai dai abiaadaga ootosi ñiooqui ASuusi sai diviana.

³² Vai Agai ismaacada sonuana daraajatadai ASuusi itadai:

—Quiidigaiñdaga daraaja gadaada amadu gasusuculi daida gagaagai —astadai.

³³ Damos ASuusi itadai:

—¿Vooaga ipalidi aapima isargiñdaada daida giñsusuculi? —astadai.

³⁴ Dai amaasi nanaidi vascatai ismaacada ami sicoli daraajatadai siaaco daacata dai Agai dadi tai:

—Idi apaga arapan ducami giñdaada dai giñsusuculi. ³⁵ Tomasioora sioora ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi Agai apaga arapan ducami giñdaada amadu giñsusuculi —ascaiti ASuusi.

4

¹ Apaga amo imidagai gamamaatatludidatadai ASuusi agaa suudagi ugidiana, tai samicada mui ganampagi oodami ami siaaco daacata dai Agai. Dai samicada muiducata dai Agai tai cascada ASuusi amo vaarcu araana daiva gaa suudagi daama. Tai vaaasi aoodami ooratana vii. ² Taida ASuusi aagidi mui naana maasi cuentocada dai aidasi mamaatatludi Agai itadai:

³ —Caacavurai aapima imaasi: Amo imidagai amo oodami gaa, ⁴ tai chilaqui astucai voiyaga suuli; tai dada ujuurugi dai cuucu. ⁵ Tai aa astucai ooodai saagida suuli, siaaco maisi tiipu davalrai; dai otoma vuvaja maisi tuucavi suuli Agai cascada. ⁶ Dai mosvuusai tasai tai vuaama dai maisi tataaca Agai cascada mosgaquisa. ⁷ Dai aa astucai uuparai saagida suuli taida uuparai gaa dai mosvuaamatu, tai poduucai ataligi maiibaji. ⁸ Tai aa astucai cagaducami davalraigaa suuli dai vuvaja dai caga gaa, dai caga iibaji. Amo caidaiñdaga amo coobai dan baivustaama vuvaja, dai amiañdaga vaicoobai, dai amiañdaga amo sienta. ⁹ Cagavar gantagito caaca aapima istumaasi ganaagidi aana —astadai ASuusi aoodami.

¹⁰ Amaasi caiimacai aoodami tai lagi vii ASuusi abaiivustaama dan gooca gamamaatardamiga amadu. Dai Agai ismaacada sonuana daraajatadai ASuusi cacai astaiya lidi Agai acuentocada. ¹¹ Taida ASuusi itadai:

—Diuusi ganmaatatludamu aapima mastumaasi maimaatla isducatai ipalidi Diuusi issoicadagi oodami sai cagacaga oidacana damos gogaa mamaatatludi aana cuentocada. ¹² Agai canaiña istumaasi ivuaadana aana dai maitipalidi isgiñvaavoitudagi dai caana istumaasi gamamaatatludi aana dai maitipalidi ismaatla cagagi, cascada Diuusi maioigaldi soimaascamigada dai maicagacaga vuvaidamu Agai —astadai ASuusi.

¹³ Daida itadai Agai apaga:

—¿MaitamasmaatΛ caΛ aapimΛ idi cuento? ¿Ducatai maatΛ caΛca agaidΛ aapimΛ Λgaa cuentoo? ¹⁴ΛcΛali Λsadami ΛrΛpan ducami Λmoco ismaacΛdΛ aagidiña oodami Diuusi ñiooquidΛ. ¹⁵Λmoco oodami Λpan ducami ΛΛstucai ismaacΛdΛ voiyaΛrΛ suuli ismaacΛdΛ caΛcana Diuusi ñiooquidΛ vai didivai ΛDiaavora dai maigovai dadasai Λñiooqui ibaadΛaiñdΛrΛ sai maivaavoitudana. ¹⁶Dai aa oodami Λpan ducami ΛΛstucai ismaacΛdΛ ooodai saagida suuli ismaacΛdΛ baigΛnΛliaracΛdΛ caΛcana Diuusi ñiooquidΛ dai vaavoitudaiña, ¹⁷dΛmos maiquiaa sigupucatarΛdan vvaadana Λgai vaavoidaragadΛ cascΛdΛ mosparunaiña aa ΛñiooquicΛdΛ dai soimaa taatamituldiña vai Λgai caugiatΛi vaavoidaragadΛ. ¹⁸Dai aa oodami Λpan duucami ΛΛstucai ismaacΛdΛ uuparai saagida suuli caΛcana Λgai Diuusi ñiooquidΛ, ¹⁹dΛmos aliΛ tatΛgitoiña Λgai istumaasiΛrΛ ismaacΛdΛ oidaga tami oidigi daama, tumiñsiarΛ dai vΛΛsiaΛcatai viaaca Λlidiña Λgai dai mosgomaasiΛrΛ tatΛgitoiña dai camaitΛgitoiña Diuusi ñiooquidΛ cascΛdΛ maitivueeyi istumaasi Diuusi ipΛlidi dai maicΛΛgacΛrΛ vuvacΛi. ²⁰DaidΛ ΛΛstucai ismaacΛdΛ cΛΛgaducami dΛvΛΛriΛrΛ suuli Λpan ducami Λoodami ismaacΛdΛ baigΛnΛliaracΛdΛ caΛcana Diuusi ñiooquidΛ dai vaavoitudaiña daidΛ ivvaadana istumaasi Diuusi ipΛlidi. Λmoco ΛrΛpan ducami ΛΛstucai ismaacΛdΛ Λmo coobai dan baivustaama vuvaja Λmo caidΛaiñdΛrΛ dai ΛmiaiñdΛrΛ vaicoobai dai ΛmiaiñdΛrΛ Λmo siento —astΛtdai ΛSuusi.

²¹Dai gooquiΛrΛ itΛtdai ΛprΛ:

—Tomali Λmo oodami maicucuudagΛi Λmo cuudacarui dai gooquiΛrΛ iñapari tomali maivoicarui uta dadasai. Baiyoma tΛcavi gΛdadasai vai cΛΛga maasicagi. ²²Poduucai istumaasi aanΛ gamamaatatuldi vΛΛsi gΛmaasiuldi, sivi maiquiaa cΛΛga maatΛ caΛ Λoodami dΛmos gooquiarioma gia vΛΛsi maatΛ caΛcamu Λgai. ²³CΛΛgavΛr gantΛgito caΛca aapimΛ istumaasi gΛnaagidi aanΛ —astΛtdai ΛSuusi.

²⁴DaidΛ itΛtdai ΛprΛ:

—Λgigitai avΛr caΛca aapimΛ vΛΛsi mΛstuma caΛ. IscΛΛga Λgigitai caΛca aapimΛ giñmamaatatuldaraga vaamioma cΛΛga maatΛ caΛcamu vΛΛsi istumaasi gΛnaagidi aanΛ. ²⁵SioorΛ bΛΛjΛi giññiooqui dai giñΛΛgidi Λgai vaamioma maatatuldamu aanΛ, dai sioorΛ maibΛΛjΛi giññiooqui dai maitiñΛΛgidi voopoidamu aanΛ istumaasi maatΛ gΛΛlidi Λgai —astΛtdai ΛSuusi.

²⁶DaidΛ ΛSuusi itΛtdai ΛprΛ Λoodami:

—Diuusi soicΛi oodami sai cΛΛga gantΛgitonΛ. Gomaasi ΛrΛpan ducami aidΛsi Λmo oodami Λi taligi. ²⁷Dai gooquiΛrΛ nonoragΛi dai cocosΛi, vaidΛ chiΛΛqui tasaicΛdΛ vuvacΛi Λtaligi dai gΛΛrai, vaidΛ ΛcΛli maimaatΛcana isducatai. ²⁸ΛdΛvΛΛrai Λgi baivueeyi cuaadagai ΛcΛli mosΛcaasi nuucada ΛΛsicami. ΛprΛga vuvacΛi aagadΛ dai gooquiΛrΛ muuradΛ, dai gooquiΛrΛ ibiadΛ. ²⁹Dai siΛΛscadΛ cacaibia Λgai vai aiyagi yoovaragai otoma gΛyoovai —astΛtdai ΛSuusi.

³⁰DaidΛ itΛtdai ΛprΛ ΛSuusi Λoodami:

—Diuusi soicΛi oodami sai cΛΛga gantΛgitonΛ. Dai aanΛ cuentocΛdΛ gamamaatatuldi isducatai ivueeyi gomaasi. ³¹Gomaasi ΛrΛpan ducami istumaasi ΛprΛvueeyi ΛcaidΛ Λmo uusi ismaacΛdΛ Λpra maasi coravi caidΛ.

Goovai aṛaliducadioma uusi caid a oidigi daama ³² ismaacada gallasai vai gagaṛa dai gagaṛa mamartai vaid a ujuurugi aacagidara ganiibastaiña —astadai aSuusi aoodami.

³³ Poduucai mamaatultidiña aSuusi Diuusi ñiooquida aoodami golla cuentocada tomasi maimaata caacana agai. ³⁴ Maitiipucana amo imidagai ismaiaagiada aSuusi amo istumaasi cuentocada damos gooquira vasi aagidiña agai gamamaatardamiga istiya alidi cuento.

³⁵ Dai agai vaa tasara aidasi catucaimi aSuusi itadai gamamaatardamiga:

—Tiimada vaasara gogaa suudagi —astadai.

³⁶ Taid a mamaatardamigada anaasi viaa aoodami dai vaidacai aSuusi avarcuara ismaacada daacatadai agai, tai aa oodami oi ara aa varcuara. ³⁷ Tai caavami a daida aali nuitusc ai suudagi vai varcuaraana vaacai dai cayoga suuda avarcu suudagica. ³⁸ Vaid aSuusi avarcu gooquiamada coosocatadai. Taid a mamaatardamigada naitu agai daida itadai:

—Mamaatultidiadami, imaitapas vuaama alidi tsbaicoagi? —astadai.

³⁹ Tai vañi aSuusi dai dodoligitu aali amadu agaa suudagi daida itadai:

—Gaaipidañi —astadai.

Taid a ali daidapitu tai vasi dodoli vii ⁴⁰ amaasi aSuusi itadai gamamaatardamiga:

—Imaitasi duduaadimuca dai maivaavoitudai iñsaana istutuidi isganuucadajagi? —astadai aSuusi.

⁴¹ Vai agai ali duduaadimuca dai aipaco ganaagidi daida icaiti:

—Imoora idi cali vai asta aali dai gogaa suudagi agidi? —ascaiti.

5

¹ Dai amaasi vaasara dagavusai agai agaa suudagi dai aayi Gadara avariara. ² Dai aidasi tavai aSuusi varcuaiñara tai otoma ami divia amo cali caposantuaiñara. Aali viaacatadai amo Diaavora taañicaruda. ³ Aali moscaposantuana oidacana vai tomali amaadutai maitistutuidiña isvuracagi tomali cadeenacada. ⁴ Muiyoco imidagai vupuraiña aa oodami cadeenacada noonovida dai acasoda damos agai otoma aquituidiña vai tomali amaadutai maitistutuidiña isdodoli daasacagi. ⁵ Dai tasara dai tucara oidigana dai caposantuana aimaraitai iñacaiña agai dai saasaiña gatuucuga ojoadaica. ⁶ Damos aidasi ta agai aSuusi macasara vuidara ma dai vuidara gatoonacada calquiva. ⁷ Dai iñaquidatitadai:

—Imaitasi divia aapi Suusi tami siaaco aimarai aana? Aapi arDiuusi baitacaaacami marada. Gadaanai aana Diuusi guvucadada pai maitiñoiñiada —astadai cali.

⁸ Pocaiti agai itadaitai aSuusi:

—Aapi Diaavora taañicaruda dagitoñi idi cali —astadai aSuusi aDiaavora taañicaruda.

⁹ Daid aSuusi tacacai aDiaavora taañicaruda daida itadai:

—Imaagidu aapi? —astadai.

Tai ʌgai aa noragi daidʌ itʌʌdai:

—Legión antʌʌgidu aanʌ. Muidu aatʌmʌ cascʌdʌ —astʌʌdai.

¹⁰ Daidʌ ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ daañimi ʌSuusi sai ʌgai maiootosana ami dʌvʌʌriaiñdarʌ. ¹¹ Vai muiducatadai tataisoli ami giidarʌ daida cuaayitadai. ¹² Taidʌ ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ itʌʌdai ʌSuusi:

—Gardagitoñi tatai vaapaquia aatʌmʌ gotataisoliarʌ —astʌʌdai ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ.

¹³ Taidʌ ʌSuusi maa oigaragai isvaapaquia ʌgai tataisoliarʌ, taidʌ ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ vuvuaaja ʌcʌʌliaiñdarʌ dai tataisoliarʌ vaapa. ʌtataisoli argoo milʌcatadai dai coidam voopoi dai gʌʌ suudarʌ suuli dai baicoi.

¹⁴ Taidʌ ʌnuucadacami ʌtataisoli aliʌ dudaadimu dai voopoi dai mʌʌca gaaagidi quiuqiana dai dʌjiana. Tai dada ʌoodami dai nʌida ʌgai astumaasi ʌpʌduitadai. ¹⁵ Dai aidasi aayi ʌgai ami siaaco daacatadai ʌSuusi, tʌʌ ʌcʌʌli ismaacʌdʌ viaacatadai ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ vai cacʌʌga dodoli daacatadai dai cacʌʌga yuucusu taidʌ ʌoodami aliʌ duduaadamu. ¹⁶ Dai ʌgai ismaacʌdʌ nʌiditadai isducatai ʌpʌdui ʌcʌʌlicʌdʌ ismaacʌdʌ viaacatadai ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ daidʌ ʌtataisolicʌdʌ aagidi ʌoodami gomaasi. ¹⁷ Taidʌ ʌoodami goguama oi ʌSuusi sai imʌna abiaadarʌ.

¹⁸ Dai aidasi ʌsai ʌSuusi ʌpamu vaarcuarʌ vaidʌ ʌcʌʌli ismaacʌdʌ viaacatadai ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ daañimi ʌSuusi sai dagitona isoidagi.

¹⁹ Dʌmos ʌSuusi maima oigaragai, baiyoma itʌʌdai:

—Imadañi gaquiiyamu siaacoga daraaja glaaduñi dai aagida vʌʌsi istuma idui aanʌ aapicʌdʌ dai isducatai soigiñʌʌli aanʌ aapicʌdʌ —astʌʌdai ʌSuusi.

²⁰ Taidʌ ʌcʌʌli ii dai mʌʌca gaaagidi Decápolisi dʌvʌʌriarʌ vʌʌsi istumaasi idui ʌSuusi ʌgaicʌdʌ vai vʌʌscatai maitʌʌgaitadai isducatai gʌntʌʌgitoagi caʌcatai istumaasi aagidi ʌgai.

²¹ Dai aidasi vaasadarʌ ʌgʌʌ suudagi divia ʌSuusi ʌpamu tai ami dada mui oodami siaaco daacatadai ʌgai. Taidʌ ʌSuusi anaasi vii ʌgʌʌ suudagi ugidiana. ²² Tai amaasi ami divia ʌmo baitʌcʌaacami ʌjudidíu quiuupaigadarʌ Jairo tʌʌgiducami; dai aidasi mostʌʌ ʌgai ʌSuusi gatootonacʌdʌ cʌquiva ʌSuusi ʌcasoda abaana. ²³ Dai sʌʌlicʌdʌ daañimi daidʌ itʌʌdai:

—Giñmara ooqui atcayooga muu. Tinda pai daama daraasa gʌnoonovi vai duaadʌna ʌgai dai oidacana —astʌʌdai ʌJairo.

²⁴ Taidʌ ʌSuusi oi ʌJairo; vai mui oodami oidatucuitadai ʌSuusi, dai asta nuitusquimi ʌgai ʌSuusi. ²⁵ Daidʌ ʌoodami saagida imʌitadai ʌmo ooqui ismaacʌdʌ cabaiivustaama dan gooca uumigi coococatadai gʌʌʌracʌdʌ. ²⁶ Dai sʌʌlicʌdʌ soimaa taacatadai ʌgai mosʌʌ mui duduaaidiadamu ʌʌmadu aimaraitai dai casiaa dodai vʌʌsi istuma viaacatadai. Dai vʌʌscara maidueeyi, baiyoma vaamuimi ʌgai. ²⁷ Aidasi cajioma ʌooqui siaʌSuusi gaduduaaidiña, miaadarʌ cʌquiva ʌoodami saagida dai gooquiamadarʌ taata ʌgai ʌSuusi yuucusidʌ.

²⁸ Dai polidi ʌooqui: “Tomasi mosaca yuucusidʌ taata aanʌ cascʌdʌ caduaadian tada aanʌ”, asʌlilitadai ʌooqui. ²⁹ Dai aidasi mostaata ʌgai otoma uu ʌaradʌ dai otoma maata taata ʌgai gʌtuucugarʌ iscamai goi coocodadʌ. ³⁰ Taidʌ ʌSuusi maí isduaadi ʌgai amaadutai gʌgʌvucadacʌdʌ dai amaasi gooquiamaco nʌnʌaava ʌgai daidʌ icaiti:

—¿Toora taata giñyuucusi? —ascaiti.

³¹ Taid^Λ Λmamaat^Λrdamigad^Λ it^Λadai:

—Can^Λidi aapi isaipad^Λr^Λ ganuitus^Λc^Λi goodami pai v^Λasc^Λr^Λ gat^Λcacai soor^Λ g^Λtaata —ast^Λadai.

³² Damos^Λ ΛSuusi aipaaco n^Λajimi dai n^Λida agai soor^Λ taata. ³³ Vaid^Λ looqui gigivuquimi duaadimuc^Λi dai maatacatad^Λi agai isducatai^Λ ap^Λduitad^Λi agaic^Λd^Λ, ii dai gatootonac^Λd^Λ c^Λquiva^Λ ΛSuusi vuid^Λr^Λ, dai aagidi v^Λasi isducatai^Λ ap^Λduitad^Λi. ³⁴ Taid^Λ ΛSuusi it^Λadai looqui:

—Giñ^vaavoitu aapi casc^Λd^Λ dueeyi. Imadañi dai maivuaam^Λ liatugada dai caduaadicami vii —ast^Λadai ΛSuusi looqui.

³⁵ Dai quiaa ñioocaitad^Λi ΛSuusi tai dada ojootosicami Jairo quidi-aiñ^dr^Λ daid^Λ it^Λadai ali ooqui oogad^Λ:

—Casi atmuu g^Λmara. Casi maivaidacai gomamaat^Λtuldiadami —ast^Λadai lojootosicami.

³⁶ Damos^Λ ΛSuusi mosca^Λ istumaasi aagaitad^Λi agai daid^Λ it^Λadai agai abaitc^Λcaacami ajudid^Λ quiuupaigad^Λr^Λ:

—Maitiduaadicuda; mosai giñ^vaavoituda —ast^Λadai.

³⁷ Daid^Λ ΛSuusi maidagito loodami isoidagi moscaasi ΛPiiduru dai Jacovo daid^Λ ΛVuaana Jacovo suculid^Λ. ³⁸ Dai aidasi aayi agai abaitc^Λcaacami quidi^Λr^Λ, cai agai loodami vai siaa caiti gag^Λr^Λ suaan^Λi dai iñⁿacai. ³⁹ Taid^Λ ΛSuusi vaa daid^Λ it^Λadai loodami:

—¿Tuimasi mos^ΛΛ sisiocai dai tuimasi mos^ΛΛ gag^Λr^Λ suaan^Λi? Goali ooqui maitarmuquiad^Λ mosacooso —ast^Λadai ΛSuusi.

⁴⁰ Vaid^Λ loodami parunai pocaititai ΛSuusi. Taid^Λ ΛSuusi vuvaitu v^Λasi loodami abiaad^Λr^Λ, dai mosca ali ooqui d^Λad^Λd^Λ dagito isvaapaquiagi lamadu ac^Λcaali ismaac^Λd^Λ vaidaticatad^Λi agai. Dai vaapa siaaco caatacatad^Λi ali ooqui. ⁴¹ Taid^Λ ΛSuusi noviaiñ^dr^Λ b^Λi ali ooqui daid^Λ it^Λadai:

—Talita cumi —ast^Λadai. Gomaasi itaiya lid^Λi: Ali ooqui, aapi ang^Λaagidi vañigifiñi.

⁴² Tai otoma vañi ali ooqui dai gaagacai aim^Λr^Λi. Baivustaama dan gooca uumigi viaacatad^Λi agai. Taid^Λ loodami mait^ΛΛ isducatai g^Λnt^Λagitoagi. ⁴³ Taid^Λ ΛSuusi s^Λalic^Λd^Λ dai loodami sai maiaagidiña tomali amaadutai gomaasi. Dai gat^Λjai biidaragai ali ooqui.

6

¹ Taid^Λ ΛSuusi ii abiaad^Λr^Λ gad^Λv^ΛΛragamu, lamadu gamamaat^Λrdamiga. ² Dai aidasi aayi ib^Λstaragai tas^Λr^Λ, ΛSuusi gaagaca gamamaat^Λtuldimi Diuusi ñiooquid^Λ ajudid^Λ quiuupaigad^Λr^Λ. Dai muidutai ismaac^Λd^Λ ca^Λcatad^Λi camait^ΛΛ istumaasi g^Λnt^Λagitoagi daid^Λ icaiti:

—¿Siaaco maí goovai v^Λasi imaasi? ¿Ducatai istutuidi goovai ismos^ΛΛ c^Λaga t^Λat^Λgitodagi daid^Λ ivueeyi goovai istumaasi gag^Λr^Λducami? ³ Dai idiava r^Λuusi ivisumadami, María marad^Λ daid^Λ r^Λsi^Λagid^Λ ΛJacovo daid^Λ ΛOsee daid^Λ ΛUdasi lamadu ΛSimuñi, daid^Λ asusuculid^Λ ooqui l^Λr^Λ tam^Λ g^Λr^Λsaagida oidaga —asc^Λaiti loodami.

Ali^Λ mui naana maasi maatacatad^Λi ΛSuusi casc^Λd^Λ baacoican tada loodami agai vui. ⁴ Damos^Λ ΛSuusi it^Λadai:

—V^Λasi oodami c^Λagac^Λr^Λ n^Λid^Λña amo Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ mosca l^Λgi d^Λv^ΛΛragad^Λana oidacami gia maisiaa duutudañi tomali aaduñ^d —ast^Λadai ΛSuusi.

⁵ Dai maitidui mui istumaasi g_Λg_Λrducami ami mosdaama daarai g_Λnoonovi chi_{ΛΛ}qui coococoidad_Λ dai duduaadi. ⁶ Daid_Λ _ΛSuusi mait_Λgaitadai istumaasi g_Λg_Λgitoagi n_Λiditai is_Λoodami maivaavoitu-dai. Dai gooqui_Λg_Λ ii _ΛSuusi v_Λasi ami d_Λv_Λari_Λg_Λ aipaco uugidiana dai gaaagidimi Diuusi ñiooquid_Λ.

⁷ Dai amaasi vai _Λbaivustaama dan gooca g_Λmamaat_Λrdamiga, dai aipaco ootoi mosgoogocatai, dai maa guvucadagai sai vuvaididana Diaa-vora t_Λt_Λaañicarud_Λ oodamiañd_Λg_Λ. ⁸ Dai aagidi sai maivuucaiña tomali istumaasi voi_Λg_Λ v_Λat_Λg_Λ, mos_Λca g_Λngigiica sai maivuucaiña tomali morarali, tomali biitugai tomali tumiñsi. ⁹ Dai sai g_Λnadacaiña sususacai maisiu sasaputusi, dai sai maivuucaiña aa yuucusi. ¹⁰ Daid_Λ it_Λg_Λdai:

—M_Λsi_Λascad_Λ ajiagi _Λmo qui_Λg_Λ v_Λrai anaasi g_Λnuuliñaca asta m_Λsi_Λascad_Λ iimiagi _Λgai d_Λv_Λariañd_Λg_Λ. ¹¹ Dai m_Λsajiagi _Λmap_Λc_Λg_Λ m_Λsi_Λaaco mait_Λn_Λmiaad_Λgidagi dai tomali mait_Λn_Λca_Λca agadagi, v_Λrai vuv_Λquai abiaad_Λg_Λ dai gigigida _Λd_Λv_Λl_Λrai g_Λn_Λcasuaiñd_Λg_Λ vai poduucai n_Λijada _Λgai ismaic_Λg_Λ idui. S_Λl_Λic_Λd_Λ ang_Λnaagidi sai si_Λascad_Λ Diuusi n_Λida agadagi ismaac_Λd_Λ _Λrc_Λg_Λ ivuaadami dai ismaac_Λd_Λ mait_Λlc_Λg_Λga ivuaadami vaamioma soimaasi taatatuldamu _Λgai _Λoodami ismaac_Λd_Λ mait_Λn_Λmiaad_Λgidagi si_ΛSodoom_Λg_Λ _Λl_Λmadu Gomoor_Λg_Λ oidacami —ast_Λg_Λdai _ΛSuusi.

¹² Taid_Λ _Λmamaat_Λrdamigad_Λ iji dai aagidimi _Λoodami sai g_Λaagai is_Λama duucai g_Λnt_Λg_Λgitoagi vuitapi Diuusi. ¹³ Dai vuvaitu _Λg_Λ mui Diaavora t_Λt_Λaañicarud_Λ oodamiañd_Λg_Λ, dai mui duduaadi coococoidad_Λ most_Λiditai asaiti.

¹⁴ Taid_Λ _Λg_Λl_Λ bait_Λc_Λl_Λaacami Erod_Λsi maí gomaasi aid_Λsi c_Λv_Λl_Λsi aipaco g_Λaagaitadai _ΛSuusi. Vaid_Λ _ΛErod_Λsi icaiti:

—Duaacati_Λqui _ΛVuaana ismaac_Λd_Λ v_Λapaconaitadai oodami casc_Λd_Λ viaa _Λgai guvucadagai —asc_Λitai _ΛErod_Λsi.

¹⁵ Vai aa icaiti:

—Eliiasicaru lien_Λ _Λgai _ΛDiuusi ñiooquituldiadamigad_Λ —asc_Λitai.

Vai aa icaiti:

—_Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigad_Λava _Λp_Λn duucai _Λl_Λquid_Λ Diuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ —asc_Λitai.

¹⁶ Dai aid_Λsid_Λ _ΛErod_Λsi c_Λl_Λ imaasi icaiti:

—Gooviava _Λr_ΛVuaana di, _Λgai ismaac_Λd_Λ gat_Λjai aan_Λ cuicutaragai mood_Λ, dai sivi duaaca _Λgai coidad_Λ saagidaiñd_Λg_Λ —asc_Λitai _ΛErod_Λsi.

¹⁷ _ΛErod_Λsi _Λl_Λquioma gat_Λjaitadai m_Λsi b_Λl_Λc_Λaiña _ΛVuaana dai maisacaru_Λ r_Λana vuunana cadeenac_Λd_Λ. _ΛErod_Λsi arduñid_Λcatadai. _ΛErod_Λsi ar_Λoñigad_Λcatadai _ΛPiili Erod_Λsi suculid_Λ. D_Λmos _ΛErod_Λsi _Λl_Λsi g_Λsuculi ooñigad_Λ. ¹⁸ Taid_Λ _ΛVuaana it_Λg_Λdai _ΛErod_Λsi:

—Mait_Λv_Λaagai p_Λs_Λl_Λsiadagi g_Λsuculi Piili ooñigad_Λ —ast_Λg_Λdai.

¹⁹ Vai casc_Λd_Λ _ΛErod_Λsi c_Λl_Λdaitadai _ΛVuaana dai muua _Λl_Λiditadai d_Λmos maitistutuiditadai. ²⁰ _ΛErod_Λsi c_Λl_Λg_Λ maat_Λcatadai is_Λ_ΛVuaana _Λr_Λamoco c_Λl_Λ tuigacami dai mait_Λr_Λsoimaasi ivuaadami. Dai _Λgai _Λl_Λb_Λiditadai _ΛVuaana casc_Λd_Λ maidadagitoitadai _Λgai issoimaasi iduiñdagi _ΛErod_Λsi _ΛVuaana, tomasi maic_Λg_Λ maat_Λ c_Λl_Λcatadai _ΛErod_Λsi istumaasi aagaitadai _ΛVuaana v_Λl_Λsc_Λg_Λ baig_Λlliaragac_Λd_Λ c_Λl_Λcatadai. ²¹ D_Λmos _ΛErod_Λsi _Λmo imidagai t_Λl_Λ isducatai muuagi _ΛVuaana. _Λmo imidagai tasagad_Λg_Λ _ΛErod_Λsi, tai _Λgai idui _Λmo vagimi

daid^Δ idui c^{ΔΔ}gaducami cuaadagai dai vapai g^Δson^Δarguucacamiga, ^ΔΛmadu bait^Δguucacamigad^Δ ^ΔΛsandaaru, ^ΔΛmadu aa g^Δnviipidacami Galilee^Δra^Δ oidacami. ²² Taid^Δ ^ΔErodiiasi marad^Δ ooqui vaa ami siaaco gacuaadatadai ^Δvapaidarsic^Δd^Δ dai gatuudai. Taid^Δ ^ΔEroodasi ^ΔΛmadu ismaac^Δd^Δ ^ΔΛmadu gacuaadatadai oojoida t^{ΔΔ} ^Δali ooqui. Taid^Δ ^ΔEroodasi it^Δt^Δdai ^Δali ooqui:

—Giñtaañiñi p^Δstumaasi ip^Δliadagi iñsaan^Δ g^Δmaaquimu —ast^Δt^Δdai.

²³ Daid^Δ it^Δt^Δdai ^Δpamu:

—Maat^Δ Diuusi naid^Δ g^Δmaquiagi p^Δstumaasi giñtaañiagi tomap^Δs giñtai tajucami d^Δv^{ΔΔ}rai ismaac^Δd^Δ t^Δaanai aan^Δ —ast^Δt^Δdai ^ΔEroodasi ^Δali ooqui.

²⁴ Taid^Δ ^Δali ooqui vuusai daid^Δ it^Δt^Δdai g^Δd^{ΔΔ}:

—¿Istumaasi taan^Δna aan^Δ? —ast^Δt^Δdai.

Taid^Δ ^Δd^{ΔΔ}d^Δ it^Δt^Δdai:

—Taañiñi ^ΔVuaana mood^Δ ismaac^Δd^Δ v^Δpaconaiña oodami —ast^Δt^Δdai ^Δd^{ΔΔ}d^Δ.

²⁵ Taid^Δ ^Δali ooqui otoma vaa ^Δpamu siaaco daacatadai ^Δrai Eroodasi, daid^Δ it^Δt^Δdai:

—Ip^Δlidiana p^Δsisivi otoma giñmaquiagi ^Δmo aasocoli^Δra^Δ ^ΔVuaana mood^Δ —ast^Δt^Δdai ^Δali ooqui.

²⁶ Taid^Δ ^Δrai s^{ΔΔ}lic^Δd^Δ soig^{ΔΔ}ali. D^Δmos caagaitadai sai maat^Δ Diuusi g^Δvapaida vuitapi casc^Δd^Δ maitistutuiditadai ^Δgai ismaiquiagi istumaasi taan^Δi ^Δali ooqui. ²⁷ Taid^Δ ^Δrai otoma ootoi ^Δmo sandaaru dai aagidi sai v^Δaapidana ^ΔVuaana mood^Δ. ²⁸ Taid^Δ ^Δsandaaru ii maisacaruamu, dai m^{ΔΔ} guicuta ^ΔVuaana mood^Δ dai ^Δmo aasocoliana v^Δaa. Taid^Δ ^Δrai maa ^Δali ooqui, taid^Δ ^Δali ooqui t^{ΔΔ}gi g^Δd^{ΔΔ}.

²⁹ Dai aid^Δsid^Δ ^ΔVuaana mamaat^Δrdamigad^Δ maí imaasi, m^{ΔΔ} bai ^ΔVuaana tuucugad^Δ dai b^Δcai dai yaasa.

³⁰ Tai gooqui^Δra^Δ ^ΔSuusi ojootosad^Δ ^Δpamu aayi siaaco daacatadai ^ΔSuusi dai aagidi v^{ΔΔ}si istumaasi idui, dai istumaasi gamamaat^Δtuli ^Δgai ^Δoodami saagida. ³¹ Taid^Δ ^ΔSuusi it^Δt^Δdai g^Δmamaat^Δrdamiga:

—Tinda dai g^Δriibasta siaaco maitiipu oodami —ast^Δt^Δdai.

Ali^Δ mui oidatucuitadai oodami casc^Δd^Δ ^Δgai mai^Δaitadai tasai tomali ugidagai v^{ΔΔ}tar^Δ. ³² Taid^Δ ^ΔSuusi ^ΔΛmadu g^Δmamaat^Δrdamiga ^Δgi iji ^Δmo vaarcuana ^Δmap^Δc^Δra^Δ siaaco maitiipu oidacami. ³³ D^Δmos muidutai t^{ΔΔ} isiji ^Δgai dai maí is^Δra^ΔSuusi dai mosd^Δv^{ΔΔ}rap^Δ s^{ΔΔ}li voo^Δpai v^{ΔΔ}si aipad^Δra^Δ oidacami, dai ^Δpa^Δga aayi is^Δgai. ³⁴ Dai aid^Δsi t^Δvai ^ΔSuusi vaarcuaiñ^Δd^Δra^Δ t^{ΔΔ} mui oodami dai soig^{ΔΔ}ldan tadatu agaic^Δd^Δ, ^Δgai tagitocatadai sioor^Δ aagidagi duucatai g^Δaa^Δgai isoidacagi. Dai g^Δaa^Δgai mamaat^Δtuldimi mui naana maasi. ³⁵ Dai aid^Δsi casi ^Δurunococatadai taid^Δ ^Δmamaat^Δrdamigad^Δ ^ΔSuusi miaad^Δra^Δ guuquiva daid^Δ it^Δt^Δdai:

—Casiat urui dai tomali ^Δmo oodami maioidaga tanai. ³⁶ Ootosañi goodami vai iim^Δna aali quiiquiamu siaaco miaaga dai sav^Δdana cuaadagai daida ugana, maitavuucati goovai istuma ugiagi —ast^Δt^Δdai mamaat^Δrdamigad^Δ ^ΔSuusi.

³⁷ D^Δmos ^ΔSuusi aa noragi daid^Δ it^Δt^Δdai:

—Bibidavurai aapim^Δ —ast^Δt^Δdai ^ΔSuusi.

Tai ^Δgai it^Δt^Δdai:

—¿Sav^Δdat^Δsi ^Δragai goo siento piisu a^Δcam^Δ paana goodami v^{ΔΔ}tar^Δ? —ast^Δt^Δdai.

³⁸ Taid^Λ ^ΛSuusi itat^Λdai:

—M^Λcav^Λr n^Λida m^Λs^Λl^Λqui paana viaa —ast^Λt^Λdai.

Dai aid^Λsi camaí ^Λgai si^Λl^Λquidu itat^Λdai:

—Taama t^Λv^Λiaa paana dai gooca vatopa —ast^Λt^Λdai ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ.

³⁹ Tai amaasi ^Λgai t^Λjai ^Λoodami sai vasoi saagida daraivana ch^Λh^Λl^Λquiatai aipaco; ⁴⁰ Taid^Λ ^Λoodami daraiva ^Λmo sient^Λ dai tataucami sient^Λ. ⁴¹ Tai amaasi ^ΛSuusi vui ^Λtaama paan^Λ ^Λmadu ^Λgooca vatopa dai taí n^Λn^Λaava dai gamamagi dai saasacai paana maa g^Λmamaat^Λrdamiga sai taacogidana ^Λoodami. Dai ^Λgooca vatopaiñd^Λr^Λ ^Λl^Λr^Λ taacogi v^Λl^Λscatai. ⁴² Dai v^Λl^Λscatai gauu dai tatascovai. ⁴³ Dai gooqui^Λr^Λ ^Λmpagi baivustaama dan gooca aasarai susudacami paana saasaquigad^Λ ^Λmadu vatopa. ⁴⁴ Daid^Λ ismaac^Λd^Λ gauu ^Λtaama paanaiñd^Λr^Λ ^Λrtaama mil c^Λc^Λl^Λi.

⁴⁵ Taid^Λ ^ΛSuusi aagidi g^Λmamaat^Λrdamiga sai t^Λt^Λidana vaarcu^Λr^Λ dai d^Λgavun^Λna vaasad^Λr^Λ ^Λg^Λl^Λ suudagi dai a^Λna Betasaida d^Λv^Λl^Λr^Λi^Λr^Λ ^Λl^Λr^Λga is^Λgai. Dai ^Λgai diosaidimi ^Λoodami quiaa. ⁴⁶ Dai aid^Λsi cadiosagi ^Λgai ii ^Λmo giidiamu dai gamamada ^Λgai. ⁴⁷ Dai aid^Λsi cadidiaimi ^Λv^Λarcu c^Λl^Λr^Λn ^Λl^Λsi im^Λitadai ^Λg^Λl^Λ suudagi vaid^Λ ^ΛSuusi ^Λl^Λgi ugidiana c^Λl^Λacatadai. ⁴⁸ Dai t^Λl^Λ ^Λgai si^Λmamaat^Λrdamigad^Λ camaitistutuiditadai isimitudagi ^Λv^Λarcu vuid^Λr^Λ vustaitai ^Λv^Λl^Λl^Λi. Dai casiaalimod^Λ ^ΛSuusi caaijimitadai g^Λmamaat^Λrdamiga mossuudagi daama im^Λitai dai mosdaivuñia ^Λl^Λiditadai. ⁴⁹ Dai aid^Λsi t^Λl^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ issuudagi daama im^Λitadai ^Λgai po^Λl^Λiditadai ^Λgai sid^Λ ^Λr^Λmo suiñali dai v^Λl^Λscatai ijiña t^Λl^Λgacai. ⁵⁰ V^Λl^Λscatai t^Λl^Λ ^Λgai casc^Λd^Λ ali^Λ duduaadimu. D^Λmos ^ΛSuusi ñi^Λoqui daid^Λ itat^Λdai:

—Maitav^Λr vuaam^Λ ^Λn^Λliada aan^Λna maitav^Λr duduaadicuda —ast^Λt^Λdai.

⁵¹ Dai t^Λsai ^Λv^Λarcu^Λr^Λ ismaac^Λd^Λr^Λ iim^Λitadai ^Λgai tai otoma g^Λl^Λpitu ^Λv^Λl^Λl^Λi. Vaid^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ maitat^Λl^Λgaitadai isducatai g^Λntat^Λgitoagi. ⁵² Dai aid^Λ maiquiaa t^Λt^Λl^Λgaitadai ^Λgai isducatai idui ^ΛSuusi ^Λpaanac^Λd^Λ, aid^Λ maiquiaa c^Λl^Λga vaavoitudai ^Λgai casc^Λd^Λ.

⁵³ Dai vaasad^Λr^Λ d^Λgavusai ^Λgai ^Λg^Λl^Λ suudagi dai aayi Genesareta d^Λv^Λl^Λr^Λi^Λr^Λ, dai ^Λg^Λl^Λ suudagi ugidiana vuu ^Λgai ^Λv^Λarcu. ⁵⁴ Dai aid^Λsi mostaapai ^Λgai ^Λv^Λarcuaiñd^Λr^Λ, taid^Λ ^Λoodami maí ^ΛSuusi. ⁵⁵ Dai ootoma voopoi dai uusi^Λr^Λ vuaapaimi ^Λcoococoidad^Λ siaaco cajiomacatadai ^Λgai isdaecatadai ^ΛSuusi. ⁵⁶ Dai tomasiaaco siaaco daacagat^Λ ^ΛSuusi g^Λg^Λr^Λ quiiquiana si^Λr^Λ ali quiiquiana si^Λr^Λ d^Λl^Λjiana ^Λoodami vuvaidiña ^Λcoococoidad^Λ cacaayana dai daanliña ^Λgai ^ΛSuusi sai g^Λdagitona istaatagi ^Λcoococoidad^Λ tomasi mosacaasi yuucusid^Λ, dai v^Λl^Λscatai ismaac^Λd^Λ mostaata dodoi.

7

¹ Amaasi miaad^Λr^Λ guuquiva siaaco daecatadai ^ΛSuusi ^Λfariseo ^Λl^Λmadu ^Λmamaat^Λtuldiadami s^Λl^Λlicami. ^Λgai Jerusaleenaiñd^Λr^Λ dada. ² Dai ^Λgai g^Λnt^Λgito t^Λl^Λ is^Λl^Λmoco ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi mait^Λñicomai poduocai isduucai ivuaadana ^Λgai siuu duucu gaugia agadagi casc^Λd^Λ ñi^Λoquidi ^Λgai. ³ ^Λfariseo ^Λl^Λmadu v^Λl^Λsi ^Λgaa ^Λjudidíu

Λpan duucaı gΛnviidacatađai gΛnΛqui aaduñıcaru. ΛpΛga gΛniicomaiña Λgai muioco dai gooquiΛra gacuaadana. ⁴ Dai siuu duucu dadiagi Λgai plaasaiñdΛra, maitacuaadana asta siuu duucu vapacoı gΛnnoonovi isducai gΛnviidacatađai Λgai. Dai quiaa ivueeyi Λgai mui naana maasi gΛnviituldaraga duucami isducataı vacuanai Λgai gΛnajaasocoli dai gΛnajaı dai gΛniidoracaru dai gΛnvopoıcaru. ⁵ Tai amaasi ΛmamaatΛrdami sΛalicami ΛΛmadu Λfariseo tΛcacai ΛSuusi daıdΛ itΛđai: —¿TuisıdΛ gΛmamaatΛrdamıga maitıvıueeyi mΛsducataı garviıtuli dai maitΛpan duucaı vacuanai gΛnnoonovi siuu duucu gaugia agadagi? —astΛđai.

⁶ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daıdΛ itΛđai:

—AapımΛ aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. SΛalicΛdΛ Λrvaavoi istumaasi aagai Isaiacarı Dıuusi ñıoocıtulđıadımıgadΛ gΛnaagıtai aapımΛ dai ooja istumaasi aagıđi Dıuusi dai poduucıi Λooja:

AapımΛ pocaiti mΛsai giñsıaa duutudai dai maisıaa giñduutudai.

⁷ Gomaasi gia maitΛrsoıñi tomali Λmaadıtai vΛΛtarΛ.

AapımΛ maıgamamaatΛtulđi giññıooqui

baiyoma gamamaatıtuli aapımΛ istumaasi oodami gΛnviıtuli.

Ascıiti Dıuusi sai ooja Isaiacarı. ⁸ AapımΛ maitıvıueeyi istumaasi Dıuusi ipΛlıđi, ivuaada Λlıđıtai istumaasi oodami gΛnviıtuli, isducataı vacuanadagi gΛnajaı ΛΛmadu gΛnajaasocoli, dai mui aa naana maasi.

⁹ DaidΛ itΛđai ΛpΛ:

—Mosıvuaada łlıđi aapımΛ gΛnviituldaraga cascΛdΛ maitıvıueeyi istumaasi Dıuusi ipΛlıđi. ¹⁰ Moseesacarı ıcaıtıtadı: “SıaavΛr duutuada gΛnooga ΛΛmadu gΛndΛΛ”, dai “SıoorΛ maıcΛga ñıoocadıgi gΛooga sıpΛ gΛdΛΛ vui Λgai gΛaagıı isdudunucami muaagi”, ascıiti Moseesacarı.

¹¹ DΛmos aapımΛ pocaitıña sai Λmo oodami istutııđi isıtΛđıgi gΛooga sıpΛ gΛdΛΛ: “Mıtan istutııđi isgΛsoıñagi tomali istumaascıdΛ. VΛsıı istumaasi vıaa aanΛ Λrcorvan”, ısmaacΛdΛ itııya łlıđi vΛsıı ΛrDıuusi aa dııñdΛdΛ vΛΛtarΛ. ¹² Dai ispotΛııyagi Λmaadıtai maı aapımΛ pocaitıña sai camaıvıaa Λgai ıssoıcΛdıgi gΛooga sıpΛ gΛdΛΛ. ¹³ Dai poduucıı aapımΛ mosgajıaadΛra vıpieeyi istumaasi ipΛlıđi Dıuusi ducami ısmaıcΛagaducagi, mosvuaada łlıđıtai gΛnviituldaraga dai mui naana maasi pomaasi ivuaadana aapımΛ —astΛđai ΛSuusi.

¹⁴ TaidΛ ΛSuusi Λpamu vaı Λoodami daıdΛ itΛđai:

—Giñcaacavurıı vΛΛscıtai dai gΛntΛgıto caΛca: ¹⁵ Tomali Λmo istumaasi ısmaacΛdΛ cueeyi oodami maıvapacıı tΛgıtıoıdadΛra cascΛdΛ cuaadagai maısoımaasi ıdııñıtulđi oodami. Baiyoma tagıtıoıdagΛđııñdΛra vusacıı mui naana maasi soımaascami dai poduucıı gΛmaatΛ ısıΛrsoımaasi ivuaadami. ¹⁶ CΛagavΛr gΛntΛgıto caΛca aapımΛ istumaasi gΛnaagıđi aanΛ —astΛđai ΛSuusi Λoodami.

¹⁷ Dai aidΛsıı anaasi vıaa ΛSuusi Λoodami dai quıııyΛra vaa ΛmamaatΛrdımıgadΛ tΛcacai astıııya łlıđi Λcuento. ¹⁸⁻¹⁹ TaidΛ ΛSuusi itΛđai:

—¿Tomali aapımΛ mΛsmıımaatΛ caΛ sai istumaasi ısmaacΛdΛ cueeyi oodami maıvapacıı tΛgıtıoıdadΛra cascΛdΛ cuaadagai maısoımaasi ıdııñıtulđi oodami? Gomaıı cuaadaga. MosgavooCΛra vıpacıı dai gooquiΛra vusacıı gatıucugııñdΛra —astΛđai ΛSuusi.

Poduucıı aagıđi Λgai aagıđi łlıđıtai sai cuaadagai maısoımaasi ıdııñıtulđi oodami. ²⁰ DaidΛ itΛđai ΛSuusi ΛpΛ:

—Gat Δ gitoidagaiñ Δ r Δ vusac Δ i gosoimaasi ²¹ t Δ gitoidagai casc Δ d Δ , dai go Δ amadu voidagai aa ooqui, dai oodami ip Δ lidiña isivuaadagi mos Δ caasi istumaasi ip Δ lidi, gomuaaragai, ²² dai go Δ asidaragai, dai viaaca l Δ lidiña gavustuidaga, dai yaatagidaragai, dai muuquimudagai, dai ñiooquidaragai, dai souducai n Δ ijadagi soitutuigami, dai maic Δ aga t Δ t Δ gitoiña oodami, dai aa naana maasi istumaasi soimaascami. ²³ V Δ asi gomaasi gat Δ gitoidagaiñ Δ r Δ vusac Δ i dai soimaasi iduiñtuldi oodami —ast Δ t Δ dai Δ Suusi.

²⁴ Tai amaasi ii Δ Suusi abiaad Δ r Δ Tiiooamu dai Sidooniamu dai ami vaa Δ mo quiiy Δ r Δ dai maitip Δ lidadai ismatiagi oodami isami daacatadai Δ gai, d Δ mos maitistui isg Δ astuagi. ²⁵ Otoma maí Δ mo ooqui d Δ d Δ Δ mo ali t Δ ji ismaac Δ d Δ viaacatadai Δ mo Diaavora t Δ aañicarud Δ dai divia siaaco daacatadai Δ Suusi dai Δ casod Δ abaana gatootonac Δ d Δ c Δ quiva. ²⁶ Daid Δ Δ ooqui ñioocaitadai giliego ñiooquid Δ daid Δ r Δ Siropeniisi Δ r Δ oida-camicatadai. Divia Δ gai dai daañimi Δ Suusi sai vusaidana Δ Diaavora t Δ aañicarud Δ marad Δ aiñ Δ r Δ . ²⁷ D Δ mos Δ Suusi it Δ t Δ dai:

—Aliasi g Δ aagai isoodami dagitoagi ismaamarad Δ tatascoñiagi Δ p Δ ga maitav Δ r c Δ gai is Δ siadagi oodami g Δ mara tascald Δ dai maacadagi googosi —ast Δ t Δ dai Δ Suusi.

²⁸ Taid Δ Δ ooqui aa noragi daidi t Δ t Δ dai:

—Vaavuava isa Δ judidú googosi g Δ raagai d Δ mos v Δ asc Δ r Δ Δ googosi ismaac Δ d Δ mesa uta v Δ at Δ cana cuaadana Δ saasaquigad Δ ismaac Δ d Δ suuli-gaiña aali —ast Δ t Δ dai Δ ooqui.

²⁹ Taid Δ Δ Suusi it Δ t Δ dai:

—C Δ ga p Δ aagai. Dai casi istutuidi aapi p Δ snoragiagi Δ Diaavora t Δ aañicarud Δ atcavuusai g Δ maraiñ Δ r Δ —ast Δ t Δ dai Δ Suusi.

³⁰ Dai aid Δ si aayi Δ ooqui g Δ quiiy Δ r Δ Δ marad Δ caat Δ catadai daid Δ Δ Diaavora t Δ aañicarud Δ cavuusai Δ gaiñ Δ r Δ .

³¹ Taid Δ Δ Suusi ii Tiiooiñ Δ r Δ dai Sidooniamu s Δ ali daivusai dai Δ mapac Δ r Δ Decápolisia d Δ v Δ ari Δ r Δ s Δ ali dai aayi Δ g Δ suudagi siaaco Galilea t Δ agidu. ³² M Δ tai ami vuaapi Δ mo c Δ ali mait Δ caidacami dai sasaim Δ iacami, dai daañimi sai daama daasana Δ Suusi g Δ novi. ³³ Taid Δ Δ Suusi Δ covai vaidacai siaaco maitiipucatadai oodami dai naanacad Δ raana vaapai g Δ mamasquiga dai sisivi g Δ novi dai taata n Δ n Δ d Δ . ³⁴ Dai t Δ vaagiamu n Δ n Δ aava dai sob Δ v Δ i daid Δ it Δ t Δ dai:

—Efata —ast Δ t Δ dai. Gomaasi it Δ iya Δ lidi g Δ cupiocoñi.

³⁵ Mospot Δ i Δ gai taid Δ Δ mait Δ caidac Δ d Δ naanacad Δ g Δ cupioco, dai n Δ n Δ d Δ cac Δ ga g Δ dui dai Δ gai cac Δ ga istui isñiooquiagi. ³⁶ Taid Δ Δ Suusi s Δ allic Δ d Δ dai Δ oodami sai maiaagidiña tomali Δ maadutai. D Δ mos si Δ ascad Δ vaamioma daidiada Δ gai Δ oodami vaamioma aipaco aagaiña. ³⁷ Vaid Δ Δ oodami mait Δ t Δ gaiña isducatai g Δ nt Δ t Δ gitoagi daid Δ iscaitiña:

—V Δ asiaacatai c Δ ga ivueeyi goovai asta mait Δ t Δ caidac Δ d Δ t Δ t Δ caidatudai dai mumudu ñiooquitudai —ascaitiña Δ oodami.

8

¹ Dai aid Δ tuigaco mui g Δ n Δ mpagi oodami siaaco daacatadai Δ Suusi dai maiviaacatadai istuma ugiagi. Tai amaasi Δ Suusi vaí g Δ mamaatardamiga daid Δ it Δ t Δ dai:

² —Soigiñlidi aan_Λ idi oodamic_Λ_Δ, caaayi vaica tasai istami giñ_{ΛΛ}madu daraaja goovai dai maiviaa istuma ugiagi. ³ Dai ismaitaugacai ootosa aan_Λ sai noonoig_Λna goovai susuiquituan tada goovai voyiamu. Λ_Λmoco alia_Λ m_Λcasd_Λr_Λ dada di —ascaiti _ΛSuusi.

⁴ Taid_Λ _Λmamaat_Λrdamigad_Λ aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—¿Voo_Λr_Λ bibidana mos_{ΛΛ}qui oodami tanai siaaco maitiipu istumaasi dai tomali oidacami? —ast_Λt_Λdai _Λmamaat_Λrdamigad_Λ.

⁵ Taid_Λ _ΛSuusi t_Λcacai daidi t_Λt_Λdai:

—¿M_{ΛΛ}qui paana viaa aapim_Λ? —ast_Λt_Λdai.

Taid_Λ _Λmamaat_Λrdamigad_Λ it_Λt_Λdai:

—Cuvaracami at_Λv_Λiaa —ast_Λt_Λdai.

⁶ Tai amaasi _ΛSuusi t_Λjai _Λoodami sai d_Λv_{ΛΛ}r_Λapi daraivana, dai _Λgai vui _Λpaana dai gamamagi. Dai gooqui_Λr_Λ saasarai dai maa _Λgai g_Λmamaat_Λrdamiga tai _Λgai taacogi _Λoodami. ⁷ Dai viaacatadai _Λgai chi_{ΛΛ}qui vatopa _{ΛΛ}r_Λ taid_Λ _ΛSuusi pocaiti sai baig_{ΛΛ}lidi Diuusic_Λ_Δ dai gat_Λjai taacogidaragai _{ΛΛ}r_Λ. ⁸ V_{ΛΛ}scatai gauu dai tatascovai. Dai gooqui_Λr_Λ _Λmpagi cuvaracami aasarai saasaquigad_Λ ismaac_Λ_Δ baivito. ⁹ Daid_Λ _Λoodami ismaac_Λ_Δ gauu _Λr_Λr_Λ maacova mil_Λcatadai. Taid_Λ _ΛSuusi ootoi sai noonoig_Λna. ¹⁰ Dai _Λgai tasai vaarcu_Λr_Λ _{ΛΛ}madu g_Λmamaat_Λrdamiga dai iji Dalmanuta d_Λv_{ΛΛ}r_Λiamu.

¹¹ Tai amaasi dada _Λfariseo siaaco daacatadai _ΛSuusi dai gaaatagaimi _{ΛΛ}madu _ΛSuusi. Daid_Λ _Λfariseo mosn_Λida _Λlidadai sabaig _Λr_Λvaavoi is_ΛSuusi istutuidi isivuaadagi istumaasi aagai oodami said_Λ ivueeyi _Λgai, dai aagidi sai t_{ΛΛ}gidana _Λmo istumaasi gaducami t_Λv_Λvaagiaiñ_Δr_Λ. ¹² Taid_Λ _ΛSuusi g_Λg_Λr_Λ sob_Λv_Λai daid_Λ it_Λi:

—¿Tuimasid_Λ giñ_Λtaan_Λi aapim_Λ istumaasi g_Λg_Λr_Λducami? S_{ΛΛ}lic_Λ_Δ ang_Λnaagidi sai mait_{ΛΛ}gimu aapim_Λ tomali _Λmo istumaasi gaducami —ast_Λt_Λ _ΛSuusi.

¹³ Dai anaasi viaa _Λgai _Λoodami dai _Λpamu tasai vaarcu_Λr_Λ dai ii vaasad_Λr_Λ _Λg_{ΛΛ} suudagi.

¹⁴ Dai mait_Λgito _Λgai isb_Λquiagi cuaadagai dai mosali_Λmo paana b_Λcaiticatadai vaarcu_Λr_Λ. ¹⁵ Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai g_Λmamaat_Λrdamiga:

—Gofariseo navaitigad_Λ dai Erood_Λsi navaitigad_Λ maic_{ΛΛ}gad_Λ —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

¹⁶ Vaid_Λ _Λmamaat_Λrdamigad_Λ aipaco g_Λnaatagidimi daidi caiti:

—Maiviaa aat_Λm_Λ paana casc_Λ_Δ pocaiti goovai —ascaiti.

¹⁷ Taid_Λ _ΛSuusi ma_Λi istumaasi aatagaitadai _Λgai daid_Λ it_Λt_Λdai:

—¿Tuimasi pocaiti m_Λsai maiviaa paana? ¿Maitam_Λsquiaa maat_Λ ca_Λ istumaasi g_Λnaagidi aan_Λ? ¿Tomali mait_Λnt_Λgito n_Λidi istumaasi ivueeyi aan_Λ? S_{ΛΛ}lic_Λ_Δ maic_{ΛΛ}ga vaavoitudai aapim_Λ. ¹⁸ ¿Maitam_Λsn_Λn_Λeeeyi aapim_Λ dai maitam_Λst_Λt_Λcaidaga? ¹⁹ ¿Maitam_Λst_Λgito aid_Λñ_Λsi bibi aan_Λ _Λtaama mil oodami _Λtaama paana m_Λt_{ΛΛ}qui aasarai _Λmpagi saasaquigad_Λ? —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

Taid_Λ _Λmamaat_Λrdamigad_Λ it_Λt_Λdai:

—Baivustaama dan gooca —ast_Λt_Λdai.

²⁰ —Dai aid_Λñ_Λsi bibi aan_Λ _Λmaacova mil oodami cuvaracami paanac_Λ_Δ, ¿m_Λt_{ΛΛ}qui aasarai susudacami _Λmpagi? —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

Taid_Λ _Λgai it_Λt_Λdai:

—Cuvaracami —ast_Λt_Λdai _Λmamaat_Λrdamigad_Λ.

21 Taid^Λ ^ΛSuusi itat^Λdai:

—¿V^ΛASCAR^Λ MASMAIQUIAA maata^Λ ca^Λ? —astat^Λdai.

Suusi maiaagaitadai navaiti paana v^ΛΛtar^Λ baiyoma aagaitadai ^Λgai ^Λmamaatatuldaragad^Λ ^Λfariseo dai Eroot^Λsi sai maic^ΛΛgad^Λ.

22 Dai gooqui^Λr^Λ aayi ^Λgai Betasaid^Λr^Λ, m^Λtai ami vuaapi ^ΛSuusi ^Λmo c^ΛΛli main^Λadami, dai daa^Λimi sai taatana. 23 Taid^Λ ^ΛSuusi noviai^Λndar^Λ bai ^Λc^ΛΛli dai vaidacai ugidiana ^ΛBetasaida. Dai ami vuupujiana tai g^Λsisivaraga dai vuupuid^Λ daama darai g^Λnoonovi, dai t^Λcacai sabaig istuiditadai isna^Λadagi tomasi pal^Λpi. 24 Taid^Λ ismaac^Λd^Λ main^Λadatadai n^Λn^Λaava daid^Λ itat^Λdai:

—N^Λidi aan^Λ oodami ^Λpa maasi uusi d^Λmos ajiopai —asc^Λiti.

25 Taid^Λ ^ΛSuusi ^Λpamu vuupuid^Λ daama darai g^Λnoonovi, vaid^Λ ^Λc^ΛΛli c^ΛΛga g^Λt^Λgito n^Λn^Λanai dai cac^ΛΛga istui isna^Λn^Λaavagi dai c^ΛΛga n^Λidi v^ΛΛsia^Λcatai. 26 Taid^Λ ^ΛSuusi ootoi ^Λc^ΛΛli sai noragana daid^Λ itat^Λdai:

—Maiti vaaqui Betasaid^Λr^Λ, dai tomali maiaagiada imaasi tomali ^Λmaadutai —astat^Λdai.

27 Dai gooqui^Λr^Λ ii ^ΛSuusi ^ΛΛmadu g^Λmamaat^Λrdamiga v^ΛΛsi ^Λmap^Λc^Λr^Λ Sesaree^Λr^Λ Filiposi d^Λv^ΛΛri^Λr^Λ. Dai voyiamu t^Λcacai ^ΛSuusi g^Λmamaat^Λrdamiga daid^Λ itat^Λdai:

—¿Voor^Λ gi^Λnaagai ^Λoodami? —astat^Λdai.

28 Tai ^Λgai aa noragi daid^Λ itat^Λdai:

—^ΛΛmoco pocaiti p^Λsaid^Λ ^Λr^ΛVuaana ismaac^Λd^Λ v^Λpaconai^Λna oodami dai aa pocaiti p^Λsaid^Λ ^Λr^ΛEliiasicar^Λu, dai aa pocaiti p^Λsaid^Λ ^Λr^Λmo Diuusi ^Λñiooquituldiadamigad^Λ —astat^Λdai ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ.

29 Tai amaasi ^ΛSuusi itat^Λdai:

—¿Dai aapim^Λo moor^Λ gi^Λnaagai? —astat^Λdai.

Taid^Λ ^ΛPiiduru itat^Λdai:

—Aapi^Λ ^Λr^ΛCristo dai Diuusi g^Λootoi —astat^Λdai.

30 D^Λmos ^ΛSuusi s^ΛΛlic^Λd^Λ dai sai maiaagi^Λña tomali ^Λmaadutai.

31 Dai amaasi ^ΛSuusi g^Λaaagacai mamaat^Λtuldimi dai aagidi sai ^Λgai viaacatadai ^Λmo s^ΛΛlicami dai viaacatadai iss^ΛΛlic^Λd^Λ soimaa taatagi dai aagidi sai mosgajiaad^Λr^Λ viaa agaitadai ^Λt^Λtaaan^Λadami ^ΛΛmadu ^Λpapaali t^Λtaaan^Λadamigad^Λ dai ^ΛΛmadu ^Λmamaat^Λtuldiadami s^ΛΛlicami. Dai aagidi ^ΛΛp^Λ masai muua agaitadai dai aagidi sai bovaica tasaic^Λd^Λ duaaca agaitadai. 32 V^ΛΛsi gomaasi c^ΛΛ s^ΛΛli aagidi ^Λgai g^Λmamaat^Λrdamiga. Taid^Λ ^ΛPiiduru ^Λcovai vaidacai dai bagaidimi. 33 Taid^Λ ^ΛSuusi ajaco c^Λquiva dai n^Λn^Λaidi g^Λmamaat^Λrdamiga dai bagaimi ^ΛPiiduru aduuc^Λai:

—Maitigi^ΛΛmadu aim^Λrda aapi Diaavora. Aapi pocaiti sai mait^Λaagai isivuaadagi aan^Λ istumaasi Diuusi ip^Λlidi —astat^Λdai.

34 Dai amaasi vai ^ΛSuusi g^Λmamaat^Λrdamiga ^ΛΛmadu ^Λoodami daid^Λ itat^Λdai:

—Is^Λmaadutai gi^Λñoidatucuda ^Λliada mait^Λaagai is^ΛΛgi g^Λt^Λgitocagi, dai g^Λaaagai isv^ΛΛscar^Λ baig^Λducagi si^Λduñiada g^Λmuaatuda gi^Λñvaavoituda^Λitai daida gi^Λñoidatucuda. 35 D^Λmos sioor^Λ ivuaadagi istumaasi ^ΛΛgi ^Λgai ip^Λlidi, ^Λgai gia imimu Diaavora ^ΛΛmadu. D^Λmos sioor^Λ baig^Λduu dai muquiagi gi^Λñvaavoituda^Λitai dai ^ΛΛgidi Diuusi ^Λñiooquid^Λ ^Λgai gia c^ΛΛgac^Λr^Λ vusaimu. 36 Tumaasi ^Λr^Λc^ΛΛgai oodami v^ΛΛtar^Λ isgamait^Λagai v^ΛΛsi istumaasi oidaga oidigi daama vai ib^Λad^Λ Diaavora ^ΛΛmadu imiagi.

³⁷ Tomali amaadutai maitistutuidi isgaa namaquidagi dai calgacara vuusiagi. ³⁸ Isamaadutai siaa aradagi isgamaasiuldagi oodami vuitapi dai soimaasi ivuaadami vuitapi isgiñvaavoitudai dai ismaat giññiooqui aan iñsmaacada viaa amo sallyicami lara siaa arogiadamu aгаicada silascada giñooга talgidagi isaliasi viaa aan guvucadagai dai diviagi aan atataañicaruda lamadu —astatadai asuusi.

9

¹ Daid asuusi itatadai lara:

—Sallyicada aangnaagidi sai oidaga lamadutai tami ismaacada maicoiya agai asta silascada tal ismaasi siaaco taana Diuusi galguvucadacada —astatadai asuusi.

² Daid asuusi bonaadami tasaicada vaidacai Piiduru, lamadu Jacovo, lamadu Vuana, amo taca tuvidacara dai ami asuusi mapadui vuitapi gamamaatardamiga. ³ Daid ayuucusida dadadaquitu dai calga tootoatu ara maastu calvai tomali amo vacuandami oidigi daama maipocasi tootoatudai yuucusi. ⁴ Dai mamamaatardami tal Eliiasicaru lamadu Moseesacaru vaid gaaatagai asuusi lamadu. ⁵ Taid Piiduru itatadai asuusi:

—Mamaatultdiadami, vlassi arcalgai istami daraaja aatama taiti duñi vaica uucusai amoco aapi galvatar dai mai Moseesa vatar dai mai Eliasi vatar —astatadai Piiduru.

⁶ Mamamaatardami alia duduaadimucata dai, daid Piiduru maimaatatadai istumaasi aagaitadai. ⁷ Tai amaasi divia amo icomai dai iña, daid icomai saagida caidatu amo ñiooqui ismaacada icaiti:

—Idiavar giñmara ismaacada alia oigadai aan calgavar agiada —ascaiti ñiooqui.

⁸ Dai otoma aipaco nanaava agai dai camital acalli mosaca asuusi lagi.

⁹ Dai aidasi taapañimi agai atuvidadaiñdara, asuusi dai gamamaatardamiga sai maiaagidiña tomali amaadutai istuma tal agai asta silascada duaacagi agai coidad saagidaiñdara.

¹⁰ Cascada maiaagidi agai tomali amaadutai, damos aipaco galnacaitadai agai istaiya lidi asuusi aagaitai isduaaca agai coidad saagidaiñdara. ¹¹ Dai amaasi tacaai agai asuusi daid itatadai:

—¿Tuisida icaiti mamamaatultdiadami sallyicami saida Eliiasi lara ga viaacatadai isdiviagi isaapi? —astatadai mamamaatardami.

¹² Taid asuusi aa noragi daid itatadai:

—Vaavuava istumaasi aagai mamamaatultdiadami Diuusi sallyicamigada sai Eliiasi viaacatadai islara diviagi dai soñagi oodami sai vaavoitudana Diuusi. Dai pocaiti Diuusi ñiooquidara giñaagaitai aan ismaacada viaa amo sallyicami ansai alia soimaa taata iñagai dai masai mapiadara giñviaa agai. ¹³ Damos aan angnaagidi saida Eliiasi cadivia, mtaida idui aгаicada vlassi istumaasi ipali, poduucai isduucatai aagai Diuusi ñiooquidara masaid iduñia agaitadai aгаicada —astatadai asuusi gamamaatardamiga.

¹⁴ Dai gooquidara apamu aayi agai siaaco daraajatadai agaa mamamaatardami, dai tal mui oodami agai socoli. Dai ami lamadu gaaatagaitadai lara mamamaatultdiadami sallyicami. ¹⁵ Dai aidasida oodami

tΛΛ ΛSuusi vΛΛscatai maitΛΛ isducatai gΛntΛtΛgitoagi dai vui voopoi dai viaatulda agai. ¹⁶ TaidΛ ΛSuusi tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿Matumaasi aatagai aapimΛ ΛΛmadΛ giñmamaatΛrdamiga? —astΛtΛdai.

¹⁷ Tai Λmaadutai ismaacΛdΛ ami daraajatadai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, gΛvuaapianta giñmara ismaacΛdΛ viaa Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ dai goDiaavora tΛaañicarudΛ muudutuli.

¹⁸ Tomasiaaco dΛvΛΛrapi dadaitudaiña goDiaavora tΛaañicarudΛ dai totostudai tΛñidΛ dai cΛcΛrΛntudai taatamudΛ, vai cascΛdΛ goovai maiviaa gΛgυvucadaga dai aanΛ caagidi gΛmamaatΛrdamiga sai vusaidana goDiaavora tΛaañicarudΛ tai maitistui —astΛtΛdai ΛcΛΛli.

¹⁹ TaidΛ ΛSuusi baamuan tada daidΛ itΛtΛdai:

—AapimΛ oodami maivaavoidaracami, ¿asta siΛΛscadΛ uucami viaacamu aanΛ isgΛnΛΛmadu daacagi? Giñvuaapidavurai goali gΛΛli —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁰ MΛtai vuaapi siaaco daacatadai Λgai. Dai aidΛsidΛ ΛDiaavora tΛaañicarudΛ tΛΛ ΛSuusi suiquituli Λgai Λali gΛΛli taidΛ Λali gΛΛli dΛvΛΛrapi gΛi, dai aipaco yaalimi, dai totostuimi tΛñidΛ. ²¹ TaidΛ ΛSuusi tΛcacai ΛoogadΛ daidΛ itΛtΛdai:

—¿VΛquidΛ abiaadΛrΛ povΛvueeyi goovai? —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛoogadΛ itΛtΛdai:

—Aliducatai abiaadΛrΛ. ²² Dai goDiaavora tΛaañicarudΛ muiyoco imidagai taiyΛrΛ dadaitudaiña dai suudarΛ muua Λliditai. Dai pΛsaapi istutiadagi isiduñiagi istumaasi goovai vΛΛtarΛ, soigi gΛΛlda aatΛmΛcΛdΛ dai gΛrsoiña —astΛtΛdai ΛoogadΛ.

²³ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—PΛsistutiadagi isvaavoitudagi di, vaavoitudadami vΛΛtarΛ tomali Λmo istumaasi maisijaiga —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁴ TaidΛ Λali gΛΛli oogadΛ gΛgΛrΛ iñña daidΛ itΛtΛdai:

—Vaavoitudiana. Giñsoiñafi nai vaamioma vaavoituda aanΛ —astΛtΛdai.

²⁵ Dai aidΛsi tΛΛ ΛSuusi isami gΛnΛmpaidimi mui oodami Λgai bagaimi ΛDiaavora tΛaañicarudΛ daidΛ itΛtΛdai:

—Diaavora tΛaañicarudΛ maiñioocadami dai maitΛcaidacami aanΛ angΛtΛaanΛi pΛsai vusaña. Dagitoñi idi ali gΛΛli dai camaivapacΛda Λpamu idiΛrΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁶ TaidΛ ΛDiaavora tΛaañicarudΛ gΛgΛrΛ iñña dai Λpamu suiquituli Λali gΛΛli, dai vuusaicai muuquiadΛ ducai viaa Λgai Λali gΛΛli vai muidutai pocaitimi sai casi ΛrmuquiadΛcatadai. ²⁷ DΛmos ΛSuusi noviañdΛrΛ bΛi dai vañigi taidΛ Λali gΛΛli cΛquiva.

²⁸ TaidΛ ΛSuusi vaa Λmo quiiyΛrΛ, taidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ Λcovai tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—TuisidΛ maitistui aatΛmΛ isvusaidagi ΛDiaavora tΛaañicarudΛ —astΛtΛdai.

²⁹ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Idi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ aliΛ sijaiga vusaidaragai cascΛdΛ avΛnacai maitaugacai gamamaadagi vai poduucai vuvacΛi goovai —astΛtΛdai ΛSuusi.

³⁰ Dai aidΛsi iji Λgai abiaadΛrΛ Galileeamu sΛΛli dΛgavusai dΛmos ΛSuusi maitipΛlidadai ismatiagi tomali Λmo oodami, ³¹ mamaatΛluditadai Λgai gΛmamaatΛrdamiga cascΛdΛ dai aagiditadai sai Λgai viaacatadai

amo sállicami dai masai tállgida agaitadai aa oodami sai agai muua agaitadai sai vallascaŋa agai bovaica tasaicada duaaca agaitadai. ³² Damos amamaatardamigada maimaata caacatadai istumaasi aagidi asuusi dai duduaadicuitadai agai isallaŋa taccacagi.

³³ Dai amaasi aayi agai Capernaumara. Dai aidasi camo quiiyara daraajatadai agai, taida asuusi itatadai gamamaatardamiga:

—¿Matumaasi aatagaimi aapima voyaiñdara iimatai? —astatadai.

³⁴ Damos amamaatardamigada mosdodoli vii, voyamu aagaimitadai agai sai ismaacada vaamioma namaga cascada. ³⁵ Tai amaasi daiva asuusi dai vai abavustaama dan gooca gamamaatardamiga daida itatadai:

—Isamaadutai vaamioma namaca liadagi agai glaagai ismaigaducada liadagi dai glaagai issoicadagi vallascaŋa —astatadai asuusi.

³⁶ Amaasi bai asuusi amo ali galli daida gamamaatardamiga saagida cai dai gooquira mootoi daida itatadai gamamaatardamiga:

³⁷ —Tomasioora sioora vaavoitudai giñmamaatatuldiaraga dai cascada oigadai idi ali oodami, agai giñoigadai aana lara. Dai agai ismaacada giñoigadai aana agai oigadai agai ismaacada giñootoi —astatadai asuusi.

³⁸ Amaasi avuaana itatadai:

—Mamaatatuldiadami, tala aatama amo calli vai aagai gatataaraga dai poduucai vuvaidi Diaavora tataañicaruda oodamiñdara. Damos maigallamadu aimara agai tatai cascada dai —astatadai avuaana.

³⁹ Damos asuusi itatadai:

—Maitavar daidiada. Maitatiipu tomali maadutai isivuaadagi istumaasi gagarducami aagitai giñtaltaraga dai gooquira giññoiquiadagi. ⁴⁰ Sioora maitarvui caatcagi agai garpa maasi tagito. ⁴¹ Tomasioora sioora baigalliaragacada ganoidagi tomasi amo avasi suudagi giñvaavoitudaitai aapima sállicada Diuusi maaquimu agai amo istumaasi callagaducami.

⁴² Tomasioora sioora soimaasi iduiñtulda liadagi amoco ismaacada utudama giñvaavoitudagi sooma arcallagai agai vatarara mascusivuan vulidagi amo galla mouturui dai galla suudara daitudagi. ⁴³⁻⁴⁸ Dai isamaadutai iduñia liadagi amo istumaasi soimaascami ganoonovicada siara gallasocada siara gavuupujicada baiyoma glaagai ispolliada agai ismainoonova siara maiñcaso siara maivuupuju dai maisiuu adiaavora lamadu imiagi siaaco tomastuigaco soimaasi gataatcana dai tomastuigaco mallcana tai baiyoma isimiagi Diuusi lamadu. ⁴⁹ Dai tomasioora sioora callgacaŋa oidaca liadagi aliñsi soimaasi taatatuldia agai aa oodami. ⁵⁰ Aliñsi glaagai aapima iscallgacaŋa oidacagi vai aa oodami ipaliadagi isvaavoitudagi Diuusi ñiooquida poduucai isduucai amo oodami sooma cueeyi cuaadagai yoovicami —astatadai asuusi gamamaatardamiga.

¹ Tai amaasi ΔSuusi ii Capernaumaiñdara. Judeea dAvAariamua vaasadara Δaqui Jordán. Tai Apamu gAnmpagi oodami siaaco daacatadai ΔSuusi vai Agai mamaatuldimi poduucai isduucai ivuaadana Agai vAAscara. ² Tai Amoco Δfariseo miaadara guuquiva siaaco daacatadai ΔSuusi dai mossoimaasi ñiooquituda Alidi Agai ΔSuusi cascada tAcacai sabai oidaga oigaragai isAmo cAali dagitoagi gAooñiga. ³ Taid ΔSuusi aa noragi daid Δ itAdai:

—¿Tumaasi gAntajai Moseesacaru? —astAdai ΔSuusi.

⁴ Taid Δfariseo itAdai:

—ΔMoseesacaru gArmaa oigaragai isdadagitodagi ooqui dAmos sai gAagagai ismamaacadagi Amo oojai siaaco aagadagi iscadagito —astAdai Δfariseo.

⁵ Taid ΔSuusi itAdai:

—Alia si Arsoimaasi ivuaadami oodami cascada poduucai aagidi Agai ΔMoseesacaru. ⁶ DAmos aidasi tucamidara idui Diuusi gooidigi, idui cAali dai ooqui, ⁷ cascada AcAali viaa isdagitoagi gAooaga Amadu gadAA dai vAnagi Amo ooqui. ⁸ Dai poduucai ducami si AraliAmo oodamicagi Agai. ⁹ Cascada ismaacada Amapagidi Diuusi Aoodami maitAgagai isdadagitodagi —astAdai ΔSuusi Δfariseo.

¹⁰ Dai aidasi aayi ΔSuusi Amo quiiyara taid Δmamaatardamigada Apamu tAcacai AstAiya Alidi Agai ismaacada aagaitadai Agai. ¹¹ Taid ΔSuusi itAdai:

—Sioora dagitoagi gAooñiga dai vAnagi Amai ooqui Agai soimaasi ivueeyi gAooñiga Apagadada vui. ¹² Dai isAmo ooqui dagitoagi gAcuna dai vAnagi Amai cAali Agai Apra soimaasi ivueeyi —astAdai ΔSuusi.

¹³ Matai aid Δvuaapi ΔSuusi chilaqui aali sai taatana. DAmos Amamaatardamigada bagaidimi Aoodami ismaacada vuaapaimi Aali. ¹⁴ Dai aidasi tAA ΔSuusi alia baamu daid Δ itAdai Agai gAmamaatardamiga:

—Dagitovurai goaali vai dadana siaaco daja aan Δ dai maitavar daidida. Siaaco gataanai Diuusi ArAgai vAatara ismaacada Apan ducami aali. ¹⁵ SAalicada angAnaagidi sai sioora maivaavoitudagi Diuusi Apan ducai Amo aliducami Agai maiimimu siaaco gataanai Diuusi —astAdai ΔSuusi.

¹⁶ Dai moomotoi Agai Aali dai daama darai gAnoonovi dai sias duutuli.

¹⁷ Dai aidasi apiaimitadai ΔSuusi, tai voiyara maraitai aayi Amo cAali dai vuidara gAtootonacada cAquiva daid Δ itAdai:

—Mamaatuldiamami cAA tuigacami, ¿tuma duuna aan Δ dai vAAscara oidacana Diuusi Amadu? —astAdai.

¹⁸ Taid ΔSuusi itAdai:

—¿Tuiyasi cAA tuigacami giñagagai? Aliamadugava cAA tuigacami dai Agai ArDiuusi. ¹⁹ Aapi cAaga maata istumaasi ipAlidi Diuusi isivuaadagi oodami maitigAAsiada gAooñiga, dai maitigacoodadai, dai maitigAAsiada gavustuidaga, dai maitiyaatagada, dai maitigavupuiirumadada dai sias iduutuuda gAoooca dai gAdaada —astAdai ΔSuusi.

²⁰ Taid AcAali aa noragi daid Δ itAdai:

—Mamaatuldiamami, vAAsi gomaasi ansiaa duutudai aan Δ aliducatai abiaadara —astAdai.

²¹ Taid ΔSuusi baigAliaragacada nAnAidi AcAali daidi tAdai:

—Amo istumaasi avia^Λga pasiduñiagi. Imiñi dai gagara v^Λasi p^Λstuma viaa dai oida ^Λtumiñsi ^Λsoitutuigami dai poduucai viaacamu aapi mui naana maasi tavaagi^Λra. Dai gooqui^Λra divia daid^Λ iñooida. Damos ^Λpaaga gaagai pasbaig^Λducagi si^Λduñiada gamuaatudagi giñvaavoitudaitai —ast^Λtadai ^ΛSuusi.

²² Damos aidasi ca^Λ ^Λc^Λali imaasi ali^Λ soig^Λali dai im^Λcai soig^Λliatugai ali^Λsi ^Λrg^Λvidacamicatadai ^Λgai casc^Λda.

²³ Tai amaasi ^ΛSuusi aipaco n^Λn^Λaava daid^Λ it^Λtadai gamamaat^Λrdamiga:

—Gia sijaiga isg^Λnviipidacami g^Λndagituagi isDiuusi t^Λaan^Λdagi dai soic^Λdagi sai c^Λga g^Λnt^Λt^Λgitocana —ast^Λtadai.

²⁴ Taid^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ mait^Λ isducatai g^Λnt^Λt^Λgitoagi pocaiti-tai ^ΛSuusi, damos ^ΛSuusi it^Λtadai ^Λpamu:

—Giñaaduñi gia sijaiga is^Λgai ismaac^Λda mos^Λcaasi g^Λn^Λvustuidag^Λra t^Λt^Λgitoi dagituagi isDiuusi soic^Λdagi isc^Λga g^Λnt^Λt^Λgitocagi ali^Λsi g^Λn^Λviipidacatai ^Λgai. ²⁵ Sioma maisijaiga ^Λmo muura v^Λatar^Λ isvaquiagi ^Λmo oyi d^Λgad^Λamu s^Λali is^Λmo g^Λviidacami dagituagi isDiuusi soic^Λdagi isc^Λga g^Λt^Λgitocagi —ast^Λtadai ^ΛSuusi.

²⁶ Dai aidasi ca^Λ ^Λgai imaasi mait^Λ isducatai g^Λnt^Λt^Λgitoagi dai aipaco g^Λnt^Λcacai daid^Λ icaiti:

—¿Voog^Λ istutuidi^Λo isc^Λgac^Λra vuv^Λquiagi? —ascaiti.

²⁷ Taid^Λ ^ΛSuusi vui n^Λn^Λaava daid^Λ it^Λtadai:

—Oodami gia maitistutuidi isiduñia imaasi, damos Diuusi gia istutuidi. Diuusi v^Λasia^Λcatai istutuidi isiduñiagi —ast^Λtadai ^ΛSuusi.

²⁸ Tai amaasi it^Λtadai ^ΛPiiduru:

—Mamaat^Λtuldiadami, aat^Λm^Λ viaa v^Λasi t^Λstuma viaacatadai g^Λoidatucuda ^Λr^Λlidityai —ast^Λtadai.

²⁹ Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λtadai:

—S^Λlic^Λda ang^Λnaagidi sai tomasioor^Λ sioor^Λ dagitoagi gaqui dai g^Λsisia^Λgi, dai g^Λsusuculi, dai g^Λooga, dai g^Λd^Λ, dai g^Λoofiga, dai g^Λmaamara, dai g^Λd^Λv^Λaraga giñvaavoitudaitai aana dai vaavoitudaitai Diuusi ñiooquida, ³⁰ ^Λgai viaacamu idi oidig^Λra ^Λmo sient^Λo vaamioma baabaqui, dai siisia^Λgi, dai susuculi, dai d^Λad^Λcamu, dai maamaracamu, dai d^Λd^Λv^Λaracamu, tomasi soimaa taatamaitai. Dai si^Λascad^Λ imiagi ^Λgai idi oidigaiñ^Λd^Λra v^Λasc^Λra oidacamu Diuusi ^Λmadu. ³¹ Damos m^Λca siaaco gata^Λan^Λi Diuusi muidutai ismaac^Λda vaamioma t^Λaan^Λi tami m^Λca sioma mait^Λaan^Λdamu dai ismaac^Λda sioma mait^Λaan^Λi tami, m^Λca vaamioma t^Λaan^Λdamu —ast^Λtadai ^ΛSuusi.

³² Dai ^Λmo imidagai voyamu iimaitadai ^Λgai cata^Λt^Λidimi Jerusaleena ^ΛSuusi bait^Λqui imaitadai gamamaat^Λrdamiga, vaid^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ mait^Λt^Λgaitadai istumaasi g^Λnt^Λt^Λgitoagi dai duduaadimutugaitai oidi. Taid^Λ ^ΛSuusi ^Λpamu ^Λcovai vuvaitu ^Λbaivustaama dan gooca gamamaat^Λrdamiga, dai aagidi isducatai ^Λp^Λduñia agaitadai ^Λgaic^Λda. ³³ Daid^Λ it^Λtadai:

—Aapim^Λ n^Λidi t^Λscat^Λt^Λidimi Jerusaleen^Λra, m^Λsiaaco giñt^Λagida ^Λgai aana ismaac^Λda viaa ^Λmo s^Λlicami. Giñt^Λagida magari ^Λbait^Λguucacamigad^Λ papaali ^Λmadu ^Λmamaat^Λtuldiadami s^Λlicami is^Λgai gataa^Λñimu m^Λsaid^Λ giñmuaana. Giñt^Λagidamu ^Λgai aa sib^Λad^Λra oidacami. ³⁴ Dai giñparundada magari dai saasasa magari giñtuucuga dai

giñsisiviada magai dai giñmuuaa magai. Damos bovaica tasaicada apamu duaacamu aan coidada saagidañdara —astadai Asuusi.

³⁵ Tai amaasi Jacovo amadu Vuana Sevedeo maamarada miadara guuquiva siaaco daacatadai Asuusi daida itadai:

—Mamaatuldiamami, aatama ipalidi pasidunñiagi sducatai gaaagida ragai —astadai.

³⁶ Taida Asuusi itadai:

—¿Tumaasi ipalidi aapima isidunña aan? —astadai.

³⁷ Tai agai itadai:

—Sillascada aapi vallasia daama argabaitacaaacamicagi gammaacañi oigaragai taidara artaanaanadamica aatama —astadai.

³⁸ Tai amaasi Asuusi itadai:

—Aapima maimaata mastumaasi giñaagidi. ¿Baisi istutuidana aapima issoimaasi taatagi silla soimaa taata ñagai aan? —astadai Asuusi.

³⁹ Tai agai aa noragi daida itadai:

—Istutuidiatata —astadai.

Taida Asuusi itadai:

—Salliacada arvaavoi. Aapima gia soimaa taatamu silla soimaa taata ñagai aan. ⁴⁰ Damos aan maitistutuidi isdaraasagi taanaanadami baiyoma agi Diuusi garooga daraasamu taanaanadamicagi —astadai Asuusi.

⁴¹ Dai aidasida agaa baivustaama mamaatardami cai gomaasi baacoi Jacovo amadu Vuana vui. ⁴² Damos Asuusi vai agai daida itadai:

—Caa maata aapima sai ismaacada maitarjudidiu saagida abaitacaaacami gapipiooñiga duucaí naidi gaaadunñi dai ismaacada vaamioma gataañi salliacada tañañicui. ⁴³⁻⁴⁴ Damos aapima gansaagida maitaagai ispoduucái ivuaadagi baiyoma soora rbaitacaaacamicagi gaaagai issoicadagi vascatai. ⁴⁵ Poduucái isduucái ivueeyi aan ñismaacada viaa amo salliacami. Aan gia divia oidigara maisiu isgiñsoicadagi aa baiyoma divia aan dai soicada ñagai oodami dai muquia ñagai vai poduucái calgacara vuvacana mui oodami —astadai Asuusi.

⁴⁶ Amaasi aayi agai Jericoara dai aidasi cavuvaquimi abiaadara Asuusi amadu amamaatardamigada dai muidutai aa oodami, vai amo cali mainaadami Vatimeo talgiducami Timeo marada, voi ugidiana daacatai gataañi oidicami. ⁴⁷ Dai aidasi caa cali ismiaadimi ami Asuusi otoma iñoquidimi daida itadai:

—Suusi Davi cajiudad soigalda aanacada —astadai.

⁴⁸ Tai muidutai bagaimi sai maitadacana, damos cali vaamioma iñacai daida icaiti:

—Davi marada soigalda aanacada —ascaiti.

⁴⁹ Taida Asuusi calquiva, daida itadai gaaadunñi:

—Baigovai avar vaidá —astadai.

Taida oodami vai mainaadami dai avanaquidimi daida itadai:

—Baigi galiada, otoma calquiva, gavaidiava Asuusi —astadai.

⁵⁰ Taida cali otoma maigovai daitu gasuaa dai otoma calquivacai ii siaaco daacatadai Asuusi. ⁵¹ Taida Asuusi itadai:

—¿Tumaasi ipalidi aapi isgduiñda aan? —astadai.

Taida mainaadacada aa noragi daida itadai:

—Mamaatʔtuldiam, nʔada iñʔlidi aanʔ —astʔʔdai.

⁵² Taidʔ ʔSuusi itʔʔdai:

—Casi aapi istutuidi isimʔdagi, giñvaavoitu aapi cascʔʔdʔ canʔnʔaava —astʔʔdai.

Mospotʔi ʔgai taidʔ ʔcʔʔli istui isnʔnʔaavagi, dai oí ʔSuusi voyiamu.

11

¹ Dai aidʔsi camiaadimi ʔgai Jerusaleenʔʔʔ ugidana iimʔitai Be-
tapagi dai Betania vuidʔʔʔ ʔOliivosi giidi, taidʔ ʔSuusi ootoi gooca
gʔmamaatʔrdamiga. ² Daidʔ itʔʔdai:

—Iimivurai mʔmocoero ali quiyʔʔʔ, dai mʔsiuu duucu aiyagi tʔʔgimu
aapimʔ ʔmo asñiitu vulicami. ʔgai maiquiaa dadaʔʔʔi tomali ʔmaadutai.
Upanavurai dai vuaapa. ³ Dai isʔmaadutai gʔntʔcacagi mʔstuisidʔ
povueeyi vʔrai aagida ansai aanʔ tʔgito, ansai otoma ʔpamu ootsoda
iñʔgai —astʔʔdai ʔSuusi gʔmamaatʔrdamiga.

⁴ Tai ʔgai iji, dai tʔʔʔ asñiitu vai ʔmo quitaagiñʔa vulicatadai voyʔʔʔ, dai
uupai. ⁵ Tai ʔmadutai ismaacʔʔʔ ami daraajatadai itʔʔdai:

—¿Mʔtuma vueeyi? ¿Tuimʔsi uupaisai goasñiitu? —astʔʔdai.

⁶ Tai ʔgai aa noragi dai aagidi istʔʔdai ʔSuusi tai ʔgai dagito
mʔsbʔquiagi asñiitu. ⁷ Tai ʔgai otoma bʔidacai asñiitu ʔSuusi. Dai
asñiitu daama darai gʔnsusuaa, taidʔ ʔSuusi daamioma daiva. ⁸ Tai
muidutai aa oodami voyʔʔʔ ʔligaimi gʔnsusuaa dai aa guicuta uusi
maamaradʔ dai voyʔʔʔ tuajaimi dai poduucai tʔtʔgidi ʔgai ʔSuusi isaliʔ
siaa duutudai.

⁹ Dai ʔgai ismaacʔʔʔ baitʔqui iimʔitadai dai ismaacʔʔʔ gooquiʔʔʔ
iimʔitadai iñʔquimi daidʔ icaitimi:

—Aliʔ siaa duutudai aatʔmʔ Diuusi. Aatʔmʔ ipʔlidi sai Diuusi
cʔʔgacʔʔʔ nʔijadana goovai ismaacʔʔʔ divia Diuusi guvucadadʔcʔʔdʔ.

¹⁰ Dai aliʔ baigʔnʔliadamu vʔʔscatai ismaacʔʔʔ tʔaanʔda goovai. Goovai
ʔʔʔʔ Davicarʔ cajiudadʔ. Sʔʔlicʔʔʔ siaa duutudai aatʔmʔ Diuusi
gʔrbaitʔcʔʔacamiga —ascaitimi ʔgai.

¹¹ Taidʔ ʔSuusi aayi Jerusaleenʔʔʔ, dai vaa ʔgʔʔ quiuupaigadʔʔʔ
ʔjudidíu. Dai aipaco nʔnʔaava dai nʔnʔidi istumaasi oidaga ami,
dai gooquiʔʔʔ ii Betaaniumu ʔmadu ʔbaivustaama dan gooca ma-
maatʔrdamigadʔ, casi ʔrurunococatadai cascʔʔdʔ.

¹² Dai siaadico aidʔsi iji ʔgai Betaaniaiñʔdʔʔ tai aayi biuugigai ʔSuusi.

¹³ Dai ʔgai mʔcasdʔʔʔ tʔʔ ʔmo iigosi dʔʔdʔ cʔʔgʔ tʔtʔdogi aagadʔ. Dai ʔgai
ii dai nʔnʔidi sabai ibaidaga, dʔmos maitʔʔ tomali ʔmo iibiadʔ mosgoʔʔgi
aagadʔ maiquiaa aayi istuigaco ibiatai ʔgai cascʔʔdʔ. ¹⁴ Amaasi ʔSuusi
itʔʔdai ʔiigosi dʔʔdʔ:

—Tomali ʔmo imidagai camaiugimu tomali ʔmaadutai gʔibaidaga
—astʔʔdai.

Vaidʔ ʔmamaatʔrdamigadʔ cʔʔ.

¹⁵ Dai gooquiʔʔʔ aayi ʔgai Jerusaleenʔʔʔ. Dai aidʔsi vaa ʔSuusi
ʔgʔʔ quiuupaigadʔʔʔ ʔjudidíu, dai vuvaidimi vʔʔscatai ismaacʔʔʔ ami
gagaagarai dai ismaacʔʔʔ gasaapʔdai. Dai aipaco suuli memesagadʔ
ismaacʔʔʔ cambiando ʔjudidíu quiuupaigadʔ tumiñsigadʔ ʔmadu
daraicarudʔ ismaacʔʔʔ gagaagarai tutugu; ¹⁶ Dai maidagito tomali

amaadutai iscucuuspaticagi gAvustuidaga quiuupai araana. ¹⁷ Dai gAAagacai mamaatAtuldimi daidA itAtAdai:

—Diuusi ñiooquidara aduucai oojisi: “Giñquii itAAgiducamu qui ma-maadaragai vAAatarA tomastuma oodami ami gamamaadadamu”, ascaiti Diuusi ñiooquidara. Damos aapima Apan duucai ivueeyi AAsivogami tami Diuusi quiidara —astAtAdai Suusi Aoodami.

¹⁸ TaidA AbaitAguucacamigadA Apapaali AAmadu AmaatAtuldiadami sAAlicami caA iscaiti ASuusi, dai otoma gaagaimi isduucatai muaagi, poliditadai isvAasi oodami vaavoituda aagaitadai. VaidA Aoodami vAAscatai maitAtagaitadai isducatai gAntAtAgitoagi caCatai isducatai ma-maatAtuldi ASuusi. ¹⁹ Damos ASuusi mostuca tai ii abiaadara.

²⁰ Dai siaadico quiamoco dAgavusai Agai dai tAA Aigosi dAAAdA vai cagaquisapi tatacadAAiñdara abiaadara. ²¹ TaidA APiiduru tAgito daidA itAtAdai Agai ASuusi:

—MamaatAtuldiadami, dañi goiigosi dAAAdA ismaacAdA ñiooquidi aapi tacavo ticagaquisi —astAtAdai.

²² TaidA ASuusi aa noragi daidA itAtAdai:

—Vaavoitudadavurai Diuusi. ²³ SAAlicAdA angAnaagidi, sai tomasioora sioora sAAlicAdA cAAga giñvaavoitudadagi cAAga istutuidi isivuaadagi naana maasi istumaasi sAAlicAdA sijiacami. ²⁴ CascAdA angAnaagidi sai masiAAscadA taanAdagi Diuusi A mo istumaasi gAnmamaadara dai mAsAAlicAdA vaavoitudadagi isAgai istutuidi isganmaquiagi viaacamu aapima mastumaasi taañiagi. ²⁵ Dai masiAAscadA gamamadadagi mAsviaacagi Amoco gAnsaayu oigAdavurai, vai giñooga ismaacAdA tvaagiara daja gAnoigAdana gAnsoimaascamiga AARA. ²⁶ Dai masiaapima maioigAdagi, tomali gAnooga ismaacAdA tvaagiara daja maitAnoigAdamu AARA —astAtAdai.

²⁷ Dai amaasi aayi Agai Apamu Jerusaleenara. Dai aidAsidA ASuusi AgAA quiuupaigadara Ajudidiu Arana aimAratadai, tai miaadara guuquiva AbaitAguucacamigadA Apapaali AAmadu AmamaatAtuldiadami sAAlicami, AAmadu Asonara guucacami, ²⁸ daidA itAtAdai:

—¿Tuma sAAlicamicAdA ivueeyi aapi imaasi? ¿Toora gamaa sAAlicami psai pomaasi ivuaadana? —astAtAdai.

²⁹ TaidA ASuusi aa noragi daidA itAtAdai:

—Aanaan AARA gAntAcacagi A mo istumaasi mAscAAga giñaa noragidagi dai giñagidagi istumaasi giñAcaca iñagai, nai aana AARA gAnaagidagi istuma sAAlicamicAdA ivueeyi aana gomaasi. ³⁰ ¿Toora ootoi AVuaana sai vapaconana oodami, Diuusi, oodamisi? Aagavara, noragida —astAtAdai ASuusi.

³¹ VaidA ACACALI aipaco gAnaagidimi daidA icaiti:

—IspotAyi aatama sai Diuusi ootoi AVuaana goovai povArtAAdan tada tsai tuisi maivaavoitu. ³² Isbai potAAna aatamao sai oodami ootoi —ascaiti AtAtAanAdami.

AliA Abiditadai Agai Aoodami cascAdA. CAAga maatAcataidai Agai siAoodami sAAlicAdA vaavoitudai siAVuaana ArDiuusi ñiooquituldiadami gAdAcataidai.

³³ Dai amaasi itAtAdai Agai ASuusi:

—MaitatamaatA sioora ootoi AVuaana —astAtAdai.

TaidA ASuusi itAtAdai:

—Tomali aanΛ anmaitΛnaagidagi tuduidΛ istuma sΛalicamicΛΔ ivueeyi aanΛ gomaasi —astΛtΛdai ΛSuusi.

12

¹ Amaasi ΛSuusi gΛaagacai mamaatΛtuldimi cuentocΛΔ daidΛ itΛtΛdai:

—Λmo imidagai oidacatadai Λmo cΛΛli dai li uuvasi gΛdΛvΛΛragana, dai sicoli curarai. Daidi idui siaaco vusiadagi uuvasi varagadΛ. DaidΛ idui ΛΛpΛ Λmo vaaqui tΛcavacami dai abiaadΛΓΛ nuucadaca agai vΛΛsi gΛΛΛsi.

Dai gooquiΛΓΛ taajucamicΛΔ maa gΛΛΛsi aa oodami dai mΛcasi ii. ² Dai aidasi aayi yoovaragai ootoi Λgai Λmoco gΛpiooñiga sai mataanΛna Λaata vuadami Λuuvasi varagadΛ siΛΛqui aΛcatadai. ³ DΛmos Λaata vuadami bΛi Λootosicami dai soidoodai dai saasarai tuucugadΛ dai maimaa toma laachi dai ootoi. ⁴ TaidΛ ΛaamudΛ ootoi Λmai piooñi, mΛtai Λgai maicacarai, dai saasarai moodΛ dai galnaasi ñiooqui aagidi dai mosootoι ΛΛpΛ. ⁵ TaidΛ ΛaamudΛ ootoi Λmai gΛpiooñiga, mΛtai Λgai muaa. Dai gooquiΛΓΛ ΛaamudΛ ootoi mui aa pipiooñi mΛtai ΛΛmoco soidoodai dai saasarai tuutucugadΛ dai aa coi.

⁶ Dai maracatadai ΛcΛΛli Λmo cΛΛli dai alia oigΛdaitadai dai cuugatΛΓΛ ootoi poΛlidityai: “Giñmara gia siaadΛΓΛ maisiaa duutudana Λgai”, asΛΛlidi. ⁷ DΛmos Λaata vuadami tΛΛgacai, aipaco gΛnaatagidimi daidΛ icaiti: “Gooviava Λgai ismaacΛΔ ajiagai vΛΛsi oogadΛ vustuidadΛ gΛaagai tΛsmuaagi dai poduucai aatΛmΛ Λrtutuidacamicamu”, ascaiti. ⁸ Dai bΛi dai muaa dai dΛjoi ugidiana daitu ΛtuucugadΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁹ Dai amaasi ΛSuusi tΛcacai ΛtΛtΛaanΛdami daidΛ itΛtΛdai:

—¿Isduuñimu Λtuidacami ΛdΛvΛΛrai Λpipiooñi? Divimu Λgai dai codimu Λaata vuadami dai maaquimu Λgai ΛdΛvΛΛrai aa oodami.

¹⁰ AapimΛ cΛΛ maata isduucai oojis Diuusi ñiooquidΛΓΛ daidΛ icaiti: ΛsΛalicami viaacami ismaacΛΔ daasa aagai Diuusi ΛtΛtΛaanΛdamigadΛ Λjudidíu gajiaadΛΓΛ viaa agai.

Dai Λgai ΛΓΛgai vaa ismaacΛΔ vaamioma gataaanΛda agai.

¹¹ Diuusi iduñia gomaasi. Dai gomaasi ΛΓΛmo istumaasi cΛagaducamicamu Λgai vΛΛtarΛ ismaacΛΔ vaavoitudagi.

Ascaiti Diuusi ñiooquidΛΓΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹² Dai maata cΛΛ ΛtΛtΛaanΛdami isΛgai agada mΛΛlidi ΛSuusi cascΛΔ aagai Λcuento. Dai bΛiya Λlidityai ΛtΛtΛaanΛdami ΛSuusi dai maisagi dΛmos ΛbΛidityai Λgai Λoodami dai dagito dai iji.

¹³ Dai gooquiΛΓΛ ootoi ΛtΛtΛaanΛdami ΛΛmoco Λfariseo ΛΛmadu ΛΛmoco ΛEroodasi aaduñdΛ sai ñaidana sabai aagatudana Λgai ΛSuusi Λmo istumaasi istumaasi vui caatΛcagi Λjudidíu vaavoidaragadΛ vai poduucai gΛΛpiΛΓΛ vaaajagi Λgai dudunucamiΛΓΛ. ¹⁴ Tai Λgai aayi siaaco daacatadai ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiamai, maata aatΛmΛ sai istumaasi aagai aapi Λrvaavoi. Dai maivuaamΛ Λlidi aapi oodamicΛΔ siΛrgΛnviiipidacami siΛrsoituutuigami ΛΛpΛ. MosgamamaatΛtuldi aapi istumaasi Diuusi ipΛlidi. ¿CΛagaisi tΛsaa namΛquiada aatΛmΛ gocuota gΛΛΛ baitΛcΛaacamigadΛ Λromamanu cho sio? —astΛtΛdai Λgai ΛSuusi.

¹⁵ DΛmos ΛSuusi maatacatadai ismosvuurumada Λlidityai Λgai daidΛ itΛtΛdai:

—Aapim_Λ aagai_Λ amo istumaasi dai_Λ ama maasi ivueeyi. ¿Tuimasid_Λ giñvuiirumada_Λ lidi? Giñt_{ΛΛ}gidavurai_Λ amo tumiñsi ismaac_{ΛΔ}ac_{ΛΔ}Δ_Λ gaa nam_Λquidi aapim_Λ ac_Λuota nai n_Λida aan_Λ —ast_Λt_ΛΔ_Λdai.

¹⁶ M_Λtai_Λ t_{ΛΛ}agi. Vaid_Λ a_ΛSuusi n_Λn_Λidi daid_Λ it_Λt_ΛΔ_Λdai:

—¿Voor_Λ mood_Λ dai voor_Λ t_{ΛΛ}t_Λaragad_Λ viaa gotumiñsi? —ast_Λt_ΛΔ_Λdai.

Taid_Λ a_Λgaa aa noragi daid_Λ it_Λt_ΛΔ_Λdai:

—A_Λg_{ΛΛ} mait_Λc_Λaaacami mood_Λ dai t_Λt_Λaragad_Λava —ast_Λt_ΛΔ_Λdai.

¹⁷ Taid_Λ a_ΛSuusi it_Λt_ΛΔ_Λdai:

—Maacavurai_Λ abait_Λc_Λaaacami istumaasi ar_Λtuidad_Λ, dai iduunivurai istumaasi Diuusi ip_Λlidi isivuaadagi a_Λp_Λ, a_Λgai ar_Λg_{ΛΛ} bait_Λc_Λaaacami t_Λvaagi_Λr_Λ casc_ΛΔ_Λ —ast_Λt_ΛΔ_Λdai a_ΛSuusi.

Taid_Λ ac_Λc_ΛΔ_Λli mait_{ΛΛ} istumaasi gant_Λt_Λagitoagi ca_Λcatai isducatai aa noragidi a_ΛSuusi.

¹⁸ Tai amaasi iji a_Λmoco saduseo siaaco daacatadai a_ΛSuusi. Asaduseo pocaiti sai maioidaga duaacaragai coidad_Λ v_{ΛΛ}tar_Λ, casc_ΛΔ_Λ it_Λt_ΛΔ_Λdai a_Λgai a_ΛSuusi:

¹⁹—Mamaat_Λtuldiadami, Moseesacaru oojisicami garvii vai pocaiti sai is_Λmo c_{ΛΛ}li muquiagi dai viaagi g_Λooñiga maiquiaa maamatacai abaana, said_Λ asuculid_Λ g_Λaa_Λgai isv_{ΛΛ}nagi a_Λviuudu dai maamatagi abaana a_Λgai ismaac_ΛΔ_Λ muu v_{ΛΛ}tar_Λ. ²⁰ C_Λvaracamicatadai g_Λnsi_Λg_Λma. Taid_Λ a_Λv_Λsi gasi_Λagi ooñigai dai muu maiquiaa maamatacai. ²¹ Tai a_Λmo suculid_Λ v_{ΛΛ}na a_Λviuudu dai muu a_Λp_Λ maiquiaa maamatacai. Taid_Λ a_Λg_Λmai suculid_Λ v_{ΛΛ}na dai podui a_Λp_Λ. ²² V_{ΛΛ} c_Λvaracami podui a_Λgai vaa ooqui dai v_{ΛΛ}si coi maimaamatacai, taida muu a_Λooqui a_Λp_Λ. ²³ Dai si_Λascad_Λ duduacagi a_Λgai dai a_Λpamu oidacagio ismaac_ΛΔ_Λ arcunad_Λc_Λamu a_Λooqui v_{ΛΛ} c_Λvaracami arcunad_Λc_Λatai tami oidi daama —ast_Λt_ΛΔ_Λdai a_Λsaduseo.

²⁴ Tai amaasi a_ΛSuusi aa noragi daid_Λ it_Λt_ΛΔ_Λdai:

—Maic_Λga gant_Λt_Λagitoi aapim_Λ maimaat_Λcatai iscaiti Diuusi ñiooquid_Λ dai tomali maimaat_Λcatai isDiuusi viaa guvucadagai. ²⁵ Si_Λascad_Λ duduacagi coidad_Λ camaicucuntai tomali maiooftai, mos_Λp_Λn ducamicana a_Λgai Diuusi t_Λt_Λaañicarud_Λ t_Λvaagi_Λr_Λ. ²⁶ G_Λnaagidamu aan_Λ a_Λmo istumaasi aagaitai goduaacaragai. Can_Λidi aapim_Λ Moseesacaru oojad_Λ siaaco ooja a_Λgai istumaasi aagidi Diuusi a_Λmo uusi iipoad_Λaiñd_Λr_Λ siaaco m_Λacatadai tai dai aagidi sai oidaga duaacaragai. Tomasi cat_Λv_Λpi a_Λp_Λdui sicoi Avraañicar_Λ dai Isaacaru dai Jacocar_Λ v_Λasic_Λr_Λ pocaiti Diuusi: “Aan_Λ an_ΛrDiuusigad_Λ Avraañi dai Isaa dai Jaco dai aa a_Λp_Λ” —ast_Λt_ΛΔ_Λdai Diuusi. ²⁷ A_Λgai Diuusi a_Λmadu daraaja t_Λvaagi_Λr_Λ Diuusi arDiuusigad_Λ ismaac_ΛΔ_Λ cat_Λvaagi_Λr_Λ daraaja dai ismaac_ΛΔ_Λ iimia a_Λgai t_Λvaagiamu. Casc_ΛΔ_Λ g_Λnaagidi aan_Λ masai maic_Λga gant_Λt_Λagitoi aagaitai sai maioidaga duaacaragai coidad_Λ —ast_Λt_ΛΔ_Λdai a_ΛSuusi a_Λsaduseo.

²⁸ Tai ami divia a_Λp_Λ siaaco daacatadai a_ΛSuusi a_Λmoco amamaat_Λtuldiadami s_{ΛΛ}licami, a_Λgai ca_Λ istumaasi aatagaitadai a_ΛSuusi a_Λmadu a_Λsaduseo dai maat_Λcataidai a_Λgai is_ΛSuusi c_{ΛΛ}ga aa noragi, casc_ΛΔ_Λ it_Λt_ΛΔ_Λdai a_Λgai a_ΛSuusi:

—V_Λasi ismaac_ΛΔ_Λ ip_Λlidi Diuusi t_Λsivuaadagi ¿tumaasi vaamioma g_Λaa_Λgai t_Λsivuaadagi? —ast_Λt_ΛΔ_Λdai amamaat_Λtuldiadami s_{ΛΛ}licami.

²⁹ Taid_Λ a_ΛSuusi it_Λt_ΛΔ_Λdai:

—Pocaiti Diuusi ñiooquid_Λr_Λ: “Giñca_Λcavurai Isireli_Λr_Λ oidacami ac_Λliodamiava ar_Λg_ΛrDiuusiga dai mos_Λca a_Λmadugava Diuusi.

³⁰ Oig^Λadañi ^Λcaliodami g^ΛDiuusi v^Λasi g^Λib^Λdac^Λda, dai v^Λasi g^Λt^Λgitoidac^Λda, dai v^Λasi g^Λuvucadac^Λda”. Goovai ^Λr^Λgai ismaac^Λda vaamioma g^Λaagai isivuaadagi. ³¹ Dai gotord^Λ baitoma pocaidaga ^Λpa. “Oig^Λadañi g^Λaaduñi poduucai p^Λsduucai g^Λoig^Λdai aapi ^Λgi”. Goovai v^Λgoocai ^Λgai dai vaamioma g^Λaagai is^Λgiadagi —ast^Λadai ^ΛSuusi.

³² Taid^Λ ^Λmamaat^Λtuldiadami s^Λalicami it^Λadai:

—G^Λa c^Λaga aagai aapi mamaat^Λtuldiadami. Vaavuava ismaac^Λda aagai aapi, sai m^Λsaca ^Λmaduga Diuusi sai maitiipu ^Λmai m^Λsaca ^Λmoco. ³³ Dai sai g^Λaagai t^Λsoig^Λadagi Diuusi v^Λasi g^Λrib^Λdac^Λda, dai v^Λasi g^Λrt^Λgitoidac^Λda, dai v^Λasi g^Λrguvucadac^Λda, dai t^Λsai oig^Λdaiña g^Λraaduñi poduucai t^Λsduucai g^Λroig^Λdai aat^Λm^Λ ^Λgi. V^Λasi g^Λomaasi vaamioma nam^Λga is^Λvustaqui dai aa naana maasi ismaac^Λda coodaiña oodami dai m^Λm^Λidiña Diuusi v^Λat^Λr^Λ s^Λiaa duutudaitai Diuusi —ast^Λadai ^Λmamaat^Λtuldiadami s^Λalicami.

³⁴ Dai aid^Λsi ca^Λ ^ΛSuusi is^Λc^Λaga aa noragi ^Λmamaat^Λtuldiadami s^Λalicami it^Λadai:

—Baitoma maat^Λ ca^Λcan caiti aapi isducatai gat^Λaan^Λ Diuusi —ast^Λadai ^ΛSuusi.

Tai tomali ^Λmaadutai camait^Λpa^Λli ist^Λcacagi vaamioma.

³⁵ ^ΛSuusi mamaat^Λtulditadai ^Λoodami ^Λg^Λ quiuupaigad^Λr^Λ ^Λjudid^Λu, daid^Λ it^Λadai:

—¿Tuisid^Λ pocaiti mamaat^Λtuldiadami s^Λalicami, said^Λ ^ΛCristo ^Λr^ΛDavi cajiudad^Λ? ³⁶ Vai ^Λgai vaa Davi aagai isducatai aagidi Diuusi Ib^Λad^Λ daid^Λ icaiti: “^ΛCristo ^Λrgiñ^ΛDiuusiga”, asc^Λaiti.

Diuusi pot^Λadai ^ΛCristo:

“G^Λmaaquimu aan^Λ ^Λmo s^Λalicami ismaac^Λda vaamioma nam^Λga.

Dai ug^Λititudamu aan^Λ v^Λasi ismaac^Λda g^Λvuid^Λr^Λ v^Λat^Λcagi”, ast^Λadai Diuusi.

Asc^Λaiti Davicar^Λu aagaitai ^ΛCristo.

³⁷ ¿Ducatai istutuidi ^ΛCristo si^Λr^ΛDavi cajiudad^Λcagi vai ^Λgi ^ΛDavi giñ^ΛDiuusiga aagadagi? —ast^Λadai ^ΛSuusi.

Daid^Λ ^Λoodami s^Λalic^Λda muiducataidai dai baig^Λn^Λliaragac^Λda ca^Λcatadai istumaasi aagai ^ΛSuusi.

³⁸ Daid^Λ it^Λadai ^ΛSuusi ^Λoodami aid^Λsi mamaat^Λtulditadai:

—Maitav^Λr ^Λpan duuc^Λi ivuaada aapim^Λ gomamaat^Λtuldiadami s^Λalicamic^Λda, ismaac^Λda oojoidi is^Λc^Λagaducami g^Λnaadadagi yuucusi, dai oojoidi m^Λscucuanadagi g^Λn^Λvapanamu dai viaatuldiadagi cacayana. ³⁹ Dai goovai gaagaiña c^Λc^Λagaduc^Λdioma daraicarui ^Λjudid^Λu quiquiuupaigad^Λr^Λ, dai siaaco gacuaada goovai c^Λc^Λagaduc^Λdioma daraicarui oojoidi isdadar^Λdagi. ⁴⁰ Dai ^Λsid^Λña goovai vipiudu baabaquid^Λvio dai t^Λv^Λpi gamamaadaiña sai maimaat^Λcana oodami issoimaasi ivueeyi ^Λgai. Goovai tuduid^Λ ^Λgai dai vaamioma soimaa taatatuldamu Diuusi —ast^Λadai Suusi ^Λoodami.

⁴¹ ^Λmo imidagai ^Λg^Λ quiuupaigad^Λr^Λ ^Λjudid^Λu daacataidai ^ΛSuusi vuid^Λr^Λ ^Λcajojoñi siaaco g^Λtuadana tumiñsi Diuusi aa duiñdad^Λ v^Λat^Λr^Λ. Daacatai n^Λidi ^Λgai vaid^Λ ^Λg^Λn^Λviipidac^Λda muumuji tueeyi tumiñsi ami cajojoñi^Λr^Λ. ⁴² Tai ami aayi ^Λpa^Λ ^Λmo viuudu soitigami dai ^Λmo cajoñi^Λr^Λ

tuaa goo sintavo. ⁴³ Tai amaasi ΔSuusi vai γΔmamaatΔrdamiga daidΔ itΔtΔdai:

—SΔΔlicΔdΔ angΔnaagidi sai idi viuudu soitigami sioma mui motuaa tumiñsi sivΔΔscatai gogaa ismaacΔdΔ muumuji motueeyi tumiñsi. ⁴⁴ VΔΔscatai goovai motueeyi ismaacΔdΔ cababaivitocΔi, dΔmos goooqui soitigamicatai motuaa vΔΔsi ismaacΔdΔ viaacatadai istucΔdΔ oidacagi —astΔtΔdai ΔSuusi.

13

¹ Dai aidΔsi vuusai ΔSuusi ΔgΔΔ quiuupaigadΔaiñdΔrΔ Δjudidíu tai Δmaadutai ΔmamaatΔrdamigadΔ itΔtΔdai:

—MamaatΔtuldíadami, dañi vΔΔ sigiamaasi goojoodai ismaacΔdΔ ΔcΔdΔ duñisi gogΔΔ quiuupai dai gogΔgΔrΔ baabaqui —astΔtΔdai.

² DΔmos ΔSuusi itΔtΔdai:

—CanΔidi aapimΔ idi gΔgΔrΔ baabaqui tami. Maiviimu tomali Δmo odai daama Δmai. VΔΔsi siaa gΔduuñimu goovai —astΔtΔdai ΔSuusi.

³ Amaasi iji Δgai Oliivosi giidiamu, Δgai ΔrvuidΔrΔ ΔgΔΔ quiuupaigadΔ Δjudidíu. Dai aidΔsi ami daiva ΔSuusi, taidΔ ΔPiiduru, ΔΔmadu ΔJacovo, ΔΔmadu ΔVuaana, ΔΔmadu ΔAandΔrΔsi, Δcovai itΔtΔdai Δgai ΔSuusi:

⁴ —AatΔmΔ ipΔlidi pΔsgΔraagidagi aapi siΔΔscadΔ ΔpΔduñia Δgai gomaasi. ¿Ducatai maatacamu aatΔmΔ isvΔΔsi gomaasi casi ΔpΔduñia agadagi? —astΔtΔdai.

⁵ TaidΔ ΔSuusi aa noragi daidΔ itΔtΔdai:

—GΔnnuucadacavurai, vai tomali Δmaadutai maitΔnvupuiirumadaiña.

⁶ Muidutai dadia Δgai daidi caítidamu: “AanΔ anΔrΔCristo”, dai muidutai vupuiirumadamu Δgai.

⁷ DΔmos mΔsiΔΔscadΔ cajiomacagi aapimΔ cocodi muiyapΔrΔ maitavΔr duduaadicuda. VΔΔsi gomaasi gΔaagai isΔpΔduñiagi. Damos gomaasi maiquiaa ΔrcuugadΔ. ⁸ Δmo oodami cocoda Δgai aa oodami, dai Δmo dΔvΔΔríΔrΔ oidacami cocoda Δgai Δmai dΔvΔΔríΔrΔ oidacami. Dai muiyapΔrΔ gígvucudamu dΔvΔΔrΔi. Dai oidacamu biuugigai, dai siaa caítadamu cocoadami. VΔΔsi gomaasicΔdΔ utudama gΔaagacai soimaasi taatamu oidigi daama oidacami.

⁹ Damos aapimΔ gΔaagai mΔsΔjΔagi gΔnnuucadacagi; gΔntΔΔgida magari baitaguucacami, dai gangΔgΔgΔtudadamu aapimΔ quiquiupíΔrΔ. Dai viaacamu aapimΔ isvan guguucadagi dudunucami vuidΔrΔ dai rarai vuidΔrΔ giñvaavoítudaitai aapimΔ. Poduucai istuidimu aapimΔ isgiñagadagi Δgai vuitapi. ¹⁰ Damos maiquiaa aΔcai cuugatΔrΔ tasΔrΔ gΔaagai isaagidagi vΔΔsi oidigi daama oidacami isducatai Diuusi cΔΔgacΔrΔ vuvaidi oodami. ¹¹ Dai mΔsiΔΔscadΔ vaama gΔntuutusagi aapimΔ dudunucamiΔrΔ, maitavΔr vuaamΔ ΔnΔliada maimaatΔcatai istΔiyagi, tomali maitΔaagai mΔstΔtΔgitodagi. Diuusi gΔnsoicadamu vΔrΔi aagada mΔstumaasi tΔgitocagi aidΔpΔcΔ. AapimΔ maiñiooquia Δgai mosΔΔgi Diuusi IbΔadΔ gΔnñiooquitudamu. ¹² Dai oodami gatΔtΔgiada Δgai Δgi gΔnsusuculi dai gΔnsisíΔagi mΔsai coodaiña. Dai dΔdΔdΔ gatΔtΔgiada Δgai Δgi gΔnmaamara. Dai maamaradΔ vui vΔΔtΔcamu gΔndΔdΔ dai asta gΔtΔaanΔdamu coodaragai. ¹³ Dai vΔΔsi oidigi daama oidacami gΔncΔdada Δgai giñvaavoítudaitai aapimΔ. Damos sioorΔ moΔΔ

caaga giñvaavoitudadagi siñasi ucami oidacagi oidigi daama agai caagacara vuvauimu.

¹⁴ Adiuusi ñiooquituldiadamigada Daniel ooja sai divia agai amoco ismaacada sallaicada soimaasi iduñia agai amo istumaasi amapacara siaaco maiviaa agai oigaragai isvapacadagi (sioora ñaidagi idi oojai gaagagai ismaatla caacagi). Siñascada ñaijada oodami ispomaasi apavumi, amaasi agai ismaacada tami Judeera daraajagi gaagagai isvoopiagi gigiidamu.

¹⁵ Dai amaasi sioora vaaqui daama daacagi aidla tasara aliñi gaagagai isotoma voopiagi maivuvaidacai gavustuidaga tuucavidara.

¹⁶ Dai sioora dajiana ajioopadagi, maitaagagai isapamu iimiagi ganquiyamu dai vuyiagi ganyuucusi.

¹⁷ Siñ soimaa taatamu looqui ismaacada noonocagi siñra viaacagi aali sisiadami aidla tasara.

¹⁸ Aliñi gaagagai isdaanadagi Diuusi vai maitartoomococana masiñascada voopiagi.

¹⁹ Aliñ soimaa taata agai oodami cascada. Vaamioma soimaasi gataatamu amaasi sitomali amo imidagai aidlañi abiaadara idui Diuusi oidigi, dai gooquira tomali amo imidagai maipomaasi gataatama.

²⁰ Isbai tavapi apaduñiagi gomaasi aidla gia vañi coiyantada oodami damos Diuusi maidagitomu istavapi apaduñi gomaasi agai aliñ oigadai ismaacada acovai vuvaitu cascada.

²¹ Amaasi ismaadutai povantadagi: “Dañi tami daja Cristo”, masiñra povantadagi: “Dañi maca daja”, maitavar vaavoitudada.

²² Dadiav agai yaatavogami dai pocaitiada agai saidla araCristo dai pocaitiada agai saidla arDiuusi ñiooquituldiadamigada, daidla ivuaada agai naana maasi gagarducami dai poduucai vupuiirumadada agai asta agai ismaacada Diuusi aagi acovai vuvaitu isistuidiagi.

²³ Damos aapimla avar baiganduca cascada aaguiasara abiaadara gñaagidi aana gomaasi.

²⁴ Dai amaasi siñascada cadaivuñiagi gosoimaa taataragai, tasai tucapi viiya agai dai masaadai gñiña agai.

²⁵ Dai sisiaavugai suuligia agai tavaagiañdara, dai vañi istumaasi oidaga tavaagira gigivucudamu.

²⁶ Dai amaasi giñtagimu oodami aana iñismaacada viaa amo sallaicami, iñisimaacada imladamu icomai saagida guvucadagaicada, dai Diuusi dadadaquigada ñamadamu.

²⁷ Dai ootosamu aana giñtalañicarai sai agai ampaidana vañi loodami ismaacada Diuusi acovai vuvaitu vañi oidigiañdara dai vañi tavaagiañdara.

²⁸ Maatavurai aapimla idi ñiooqui iñismaacada gñaagidia iñagai aana aagaitai aigosi: Siñascada momiacagi mamarada dai iipoidagi aagada poduucai camaataca iscamiaadimi taaco.

²⁹ Poduucai ara masiñascada ñaijadagi iscasi apavuidagi gomaasi ismaacada caagidi aana camaataca iscayoga ugidagai oidigi.

³⁰ Iñismaacada gñaagidi aana arvaavoi sai gomaasi apaduñia agai maiquiaa ugitacai oodami sivi oidacami.

³¹ Tavaagi dai davarai ugitimu, damos giññiooqui maiugitimu.

³² Damos tomali amaadutai maimaata siñascada tomali siuu duucu, tomali adiuusi talañicaruda tavaagira daraajatai maimaata, tomali aana Diuusi maradacatai. Mosaa giñrooga Diuusi agai dai maata.

³³ Cascada gaagagai masbaiganducagi, dai gamamadadagi maitavamaata siñascada aja agai caa duucu.

³⁴ Gomaasi arapan ducami amo salla siñascada imiagi sibacai macasi. Maiquiaa imacai vipidiña agai gapipioñiga ñamadutai aa duiñdagai, dai quitaagiña vipieeyi

nuucadacami. ³⁵ Dai aan_Λ _Λpp_Λ imia iñagai dai maimaat_Λ siuu duucu divia iñagai casc_Λd_Λ baigav_Λr g_Λnduca maimaat_Λcatai siuu duucu divia iñagai aan_Λ si_Λmo imidagai urunuco, si_Λp_Λ _Λran tuc_Λr_Λ, si_Λp_Λ cuujuicai tacucu, si_Λp_Λ maasicai. ³⁶ Todian duuc_Λi divim_Λ aan_Λ dai casc_Λd_Λ g_Λaagai m_Λsbaig_Λnducagi. ³⁷ Istumaasi g_Λnaagidi aan_Λ aapim_Λ _Λr_Λv_Λascatai v_Λat_Λr_Λ. Baigav_Λr g_Λnduca —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi g_Λmamaat_Λr_Λdamiga.

14

¹ Dai gooca tasai vi_Λagacata dai gopascua v_Λat_Λr_Λ. Gopascua _Λr_Λsiaa duudagai istuigaco _Λj_Λjudidíu t_Λt_Λgitoiña aid_Λsi Diuusi c_Λagac_Λr_Λ vuvaitu Ejiipituaiñd_Λr_Λ. Vaid_Λ _Λbait_Λguucacamigad_Λ _Λpapaali _Λmadu _Λmamaat_Λtuldiadami s_Λallicami gaagaitadai isducatai yaatagidacai b_Λjjiagi _ΛSuusi dai muaagi. ² D_Λmos icaititadai _Λgai:

—Baiyoma asta si_Λascad_Λ dai_Λv_Λñiagi gosiaa duudagai vai poduuc_Λi mait_Λr_Λvui baacoagi _Λoodami —asc_Λiti.

³ Vaid_Λ _ΛSuusi Betaani_Λr_Λ daacata dai Simuñi quidi_Λr_Λ. _ΛSimuñi _Λl_Λquioma viaacata dai _Λcoocodagai ismaac_Λd_Λ duvaldi gatuucuga d_Λmos cadueeyi _Λgai. Dai aid_Λsi mesa vuid_Λr_Λ daacata dai _ΛSuusi, tai ami divia _Λmo ooqui dai b_Λl_Λc_Λti _Λmo tucayu alavastroc_Λd_Λ duñisicami suudacami asaiti sigian uuvadami s_Λallic_Λd_Λ nam_Λacami. Dai taapai _Λtucayu dai _ΛSuusi mood_Λr_Λ t_Λi _Λasaiti sigian uuvaic_Λd_Λ. ⁴ Tai _Λl_Λmoco ismaac_Λd_Λ ami daraajatadai ali_Λ baaco_Λi dai aipaco g_Λnaatagidimi daid_Λ icaiti:

—¿Istuisid_Λ siaa doodai goovai goasaiti sigian uuvadami? ⁵ C_Λlaga g_Λgagaramudai goovai vaamiomac_Λd_Λ soivaica sient_Λo piisu dai _Λc_Λd_Λ soiñamudai soitutuigami —asc_Λiti.

Dai s_Λallic_Λd_Λ baaco_Λi _Λooqui vui.

⁶ D_Λmos _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Casiav_Λr maiñioocada aapim_Λ gooqui vui. Goovai ismaac_Λd_Λ iñduñi goovai _Λr_Λmo istumaasi c_Λlagaducami. ⁷ Soitutuigami v_Λl_Λsc_Λr_Λ vi-aacamu aapim_Λ g_Λnsaagida, daid_Λ istutuidi aapim_Λ isc_Λlaga iduiñdagi m_Λsi_Λascad_Λ ip_Λliadagi. D_Λmos aan_Λ gia maisiuu v_Λl_Λsc_Λr_Λ giññ_Λijada agai aapim_Λ. ⁸ Idi ooqui giñduñi istumaasi istui. T_Λi goovai giñtuucuga sigian uuvadami otoma muquia iñagai aan_Λ casc_Λd_Λ. ⁹ Ismaac_Λd_Λ g_Λnaagidi aan_Λ _Λr_Λv_Λavo_Λi sai tomasiaacoga siaaco g_Λaagadagi Diuusi ñiooquid_Λ v_Λl_Λsi oidigi daama g_Λagada agai _Λpp_Λ istumaasi idui idi ooqui v_Λr_Λi poduuc_Λi t_Λt_Λgitoda —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

¹⁰ Tai amaasi _ΛUudasi Iscaliote, _Λmooco _Λbaivustaama dan gooca ma-maat_Λr_Λdamigad_Λ _ΛSuusi, ii daid_Λ gaaataga agai _Λbait_Λguucacamigad_Λ _Λpapaali _Λmadu dai baiduñia agai ñiooqui dai t_Λl_Λgida agai _Λgai _ΛSuusi. ¹¹ Dai aid_Λsid_Λ c_Λl_Λ _Λbait_Λguucacami imaasi ali_Λ baig_Λñ_Λli dai aagidi _Λgai _ΛUudasi sai aa nam_Λquida agai. Taid_Λ _ΛUudasi g_Λaagacai gaa isducatai gat_Λl_Λgidagi _ΛSuusi m_Λsai muaana.

¹² Tai aayi _Λtucamid_Λr_Λ tas_Λr_Λ _Λsiaa duudagai istuigaco t_Λt_Λgitoiña _Λj_Λjudidíu aid_Λsi Diuusi c_Λagac_Λr_Λ vuvaitu Ejiipituaiñd_Λr_Λ dai istuigaco g_Λcuaadana paana maicopodatudicami, dai g_Λmumueeyiña _Λmo ali

cañiiru dai aa gɔdadaasdiña Diuusi. Taid^Δ ΔSuusi mamaat^Δramigad^Δ it^Δad^Δdai ΔSuusi:

—Vaacoga ip^Δlidi aapi t^Δsbaiduñiagi cuaadagai idi siaa duudagai v^Δat^Δar^Δ —ast^Δad^Δdai.

¹³ Taid^Δ ΔSuusi ootoi gooca g^Δmamaat^Δrdamiga daid^Δ it^Δad^Δdai:

—Iimivurai m^Δaca g^Δag^Δra quiiquiana, dai ami t^Δagimu aapim^Δ amo c^Δali vai vaig^Δtica agai amo aayi suudagi v^Δarai oida. ¹⁴ Dai siaaco vaquiagi agai v^Δarai ami it^Δada Δqui^Δacami: “Amamaat^Δtuldiadami icaiti saaco c^Δaca t^Δucavi siaaco gaugia agai agai idi siaa duudag^Δra cuaadagai Δmadu aat^Δm^Δ av^Δar t^Δada”. ¹⁵ Si^Δgai g^Δnt^Δagidamu amo tuucavi g^Δducami gocua daama vaqui^Δra t^Δcaviacoga, cabaiduñisicami, v^Δarai ami baiduuñi Δcuaadagai —ast^Δad^Δdai ΔSuusi.

¹⁶ Taid^Δ Δmamaat^Δrdamigad^Δ iji dai aayi Δg^Δag^Δra quiiqui^Δra, dai v^Δasi t^Δal iducatai aagidi ΔSuusi. Dai baidui Δcuaadagai Δsiaa duudagai v^Δat^Δar^Δ.

¹⁷ Dai aid^Δasi cadidia ami divia ΔSuusi Δmadu g^Δmamaat^Δrdamiga.

¹⁸ Dai aid^Δasi mesa vuid^Δra daraajatai gacueeyi agai, taid^Δ ΔSuusi it^Δad^Δdai:

—S^Δallic^Δad^Δ ang^Δnaagidi sai amaadutai aapim^Δ ismaac^Δad^Δ giñ^Δmadu gacueeyi giñ^Δagida agai dudunucami si^Δgai giñ^Δmuuamu —ast^Δad^Δdai ΔSuusi g^Δmamaat^Δrdamiga.

¹⁹ Taid^Δ Δmamaat^Δrdamigad^Δ alia soig^Δan^Δali, dai v^Δascatai t^Δcacaimi daid^Δ it^Δad^Δdaimi:

—¿Aan^Δansi Δp^Δ? —ast^Δi Δmoco.

Tai Δmai pot^Δi Δp^Δ:

—¿Aan^Δnsio? —ast^Δi Δg^Δmai.

²⁰ Taid^Δ ΔSuusi aa noragi daid^Δ it^Δad^Δdai:

—Amaadutai aapim^Δ baivustaama dan goocaiñ^Δdr^Δava. Goovai ismaac^Δad^Δ giñ^Δsoiña cueeyi agai vaa asocoli^Δra. ²¹ Aan^Δ iñ^Δismaac^Δad^Δ viaa amo s^Δallicami ivueeyi istumaasi aagidi Diuusi ñi^Δooquid^Δra d^Δmos si^Δsoimaa taatamu goc^Δali ismaac^Δad^Δ giñ^Δagida agai si^Δoom^Δ Δrc^Δgaicamudai goc^Δali v^Δat^Δar^Δ ismaivuusaimudai tami oidigi daama —ast^Δad^Δdai ΔSuusi.

²² Dai aid^Δasi gacuaadatadai agai, taid^Δ ΔSuusi b^Δi Δpaana dai gamamagi dai saasacai maa g^Δmamaat^Δrdamiga daid^Δ it^Δad^Δdai:

—Ugavurai idi paana. Idi Δrgiñ^Δtuucuga —ast^Δad^Δdai.

²³ Dai b^Δi Δp^Δ amo viaacami uuvasi varagad^Δ dai gamamadacai maa Δp^Δ tai v^Δascatai ii Δvaasuaiñ^Δdr^Δ. ²⁴ Daid^Δ ΔSuusi it^Δad^Δdai:

—Idi Δrgiñ^Δl^Δra ismaac^Δad^Δ aastia agai muucuai aan^Δ sipoduucai g^Δoig^Δaldamu soimaascamigad^Δ tomasio^Δra sio^Δra vaavoitudagi. Dai gomaasic^Δad^Δ canamaaca agai Diuusi ñi^Δooquid^Δra gooquirdad^Δ. ²⁵ S^Δallic^Δad^Δ ang^Δnaagidi, ansai camaiy^Δada iñ^Δagai uuvasi varagad^Δ asta iñ^Δsi^Δascad^Δ iiyagi utudui m^Δaca siaaco gataan^Δi Diuusi —ast^Δad^Δdai ΔSuusi g^Δmamaat^Δrdamiga.

²⁶ Dai can^Δacai amo n^Δidagai iji Oliivosi giidiamu. ²⁷ Taid^Δ ΔSuusi it^Δad^Δdai:

—V^Δascatai aapim^Δ Δgi giñ^Δv^Δaa agai sivi tucar^Δ. Pocaiti Diuusi ñi^Δooquid^Δra: “G^Δmuaatudamu pastuuru sicañi^Δirugad^Δ aipaco iimimu”.

²⁸ D^Δmos si^Δascad^Δ Δpamu duaaca aan^Δ Δp^Δga aimu aan^Δ Galileana isaapim^Δ —ast^Δad^Δdai ΔSuusi.

²⁹ Tai amaasi ΔPiiduru it^Δad^Δdai:

—Tomasi v^Δascatai g^Δdagito aan^Δan gia mait^Δdagitoagi —ast^Δad^Δdai.

³⁰ Damos aSuusi itatadai:

—Sallica angaagidi sai sivi tucara maiquiaa goocuaja cuujuicai tacucu aapi vaicojo maimaasi aag agai pasgiñmaata —astatadai aSuusi.

³¹ Damos aPiiduru vaamioma guvucamicada ñioo daida icaiti:

—Tomañsi aapi glamadu muu maitanastuagi iñsigmaata —astatadai. Tai vascatai potai ara.

³² Dai amaasi aayi agai amapaçata siaaco Getasemani tlagidu, taida aSuusi itatadai glamamaatardamiga:

—Tami avara daraiva naida aanama gamamaadagi —astatadai.

³³ Dai vaidacai aPiiduru, lamadu Jacovo, lamadu Vuaana, dai duaadicudan tadatuimi dai soigalidi. ³⁴ Daida itatadai agai glamamaatardamiga:

—Sallica soigalidi giñibadaga muquiadan tada. Tanasi avara vii aapima, damos maitavara cocosi —astatadai.

³⁵ Dai baitaquioma ii, dai cupuliaco voi davalarapi daana Diuusi sai isbaigacamudai iducai maisoimaa taatamudai agai istumaasi casi araduñia agaitadai aida. ³⁶ Daida aduucai gamamadai aSuusi:

—Giñooga, aapi vasiaacatai istutuidi isiduñiagi maitidagito issoimaa taata anama damos vai maitaraduna iducatai anama ipaliadagi mosaca isducatai aapi ipalidi —astatadai aSuusi gaooga.

³⁷ Dai amaasi ii agai siaaco daraajatadai amamaatardamigada vai cocosacataidai, daida itatadai agai aPiiduru:

—Simuñi, ¿cocosopasi? ¿Maitapasistui isnaadagi tomas amo ora? ³⁸ Maitavara cocosi dai gamamadadavurai vai maisoimaasi ganduiñituldana aDiaavora. Aapima iduñia alidi istumaasi Diuusi ipalidi dai vascatai maitistui isnaadagi dai maidaana aapima Diuusi sai gansoiñana —astatadai aSuusi.

³⁹ Dai imacai gamamagi aSuusi apamu agai vaa ñiooquicada.

⁴⁰ Dai apamu ii siaaco daraajatadai amamaatardamigada vai apamu cocosacataidai, alia cocosimucataidai agai mossusuligai vupuida. Dai maimaatacataidai agai isducatai aa noragidagi aSuusi. ⁴¹ Dai apamu gamamada agai aSuusi daida itatadai glamamaatardamiga:

—Siviavara gia cocosi daida ganiibasta. Casia calagadu, casi atayai masiuu duucu giñtagida agai anama ismaacada viaa amo sallicami giñtagida magari soimaasi ivuaadami. ⁴² Vaapaigivurai, timada. Casia bodara imai ismaacada giñtagida agai —astatadai aSuusi.

⁴³ Dai quiaa ñioocaitadai aSuusi tai ami divia aUudasi. Agai aramoco abavustaama dan gooca mamaatardamigada aSuusi vai oiditadai mui oodami dai vuucati mamastai dai uusi. Agai arjootosadacataidai arapaali baitaguucacamigada lamadu amamaatatuldiadami sallicami, arjudidu sonarguucacamigada lamadu. ⁴⁴ Daida aUudasi ismaacada gatlagida agaitadai aSuusi caaagiditadai agai aoodami:

—Ismaacada usupiga anama agiava agai vara bai dai calaga vulicami bacai —astatadai.

⁴⁵ Dai mosaayi siaaco daacataidai aSuusi daida itatadai:

—Mamaatatuldiadami, mamaatatuldiadami —astatadai.

Dai usupi. ⁴⁶ Matai otoma bai dai vulicami bacai.

⁴⁷ Damos amaadutai ismaacada ami daraajatadai vusaitu gacusiru dai iquitamo naacada baitacaacamigada papaali pioonigada. ⁴⁸ Taida asuusi itatadai aoodami:

—¿Tuimasi dada aapima dai vuucati uusi dai mamaastai? ¿Dai tuimasi giñbiquia agai, ducami siaanaramo asivogamicagi? ⁴⁹ Vlas tasai gansaagida daacana anagaa quiuupagadara ajudidiu dai ganmamaatatuldiña Diuusi ñiooquida, matai tomali amo imidagai maitimbi. Damos poduucai idui aapima vaidaraduuna isducatai oojisi Diuusi ñiooquidara —astatadai asuusi.

⁵⁰ Tai vascatai amamaataradamigada voopoi dai lagi viaa asuusi.

⁵¹ Damos amo galli apiaoiditadai asuusi dai maitaadacatadai yuucusi mosamo icuusi tagigi matai bai agai icusdaiñidara. ⁵² Tai agai anaasi viaa gaicuusi dai mosmala.

⁵³ Matai baidacai asuusi baitacaacamigada papaaali, taida ganampagi vlassi papaaali talaanadamigada amadu asonarguucamigada ajudidiu amadu amamaatatuldiadami samicami. ⁵⁴ Vaidarapiiduru mosmalcasdara oiditadai agaa baitacaacamigada papaali tuisiquigadara ucami. Anaasi tuisicana vii agai amadu sandaarugacada tai.

⁵⁵ Vaidaratalaanadamigada papaaali amadu vlassi asonarguucamigada ajudidiu amadu dudunucami gatacacaitadai astuma soimaasi idui asuusi daida gataañia agai muaragai. Damos maitala agai istumaasi soimaascami vui asuusi. ⁵⁶ Vai muidutai mosyaatagai asuusi, dai maiamadugan duucai aagai. ⁵⁷ Vai aamosyaatagai daidi caiti:

⁵⁸ —Aatama caa vaidi icaiti goovai: “Aanaan daitudagi gogaa quiuupagada ajudidiu ismaacada idui oodami dai vaica tasaicada apamu iduñimu aanamai quiuupai dai agai maitaroodami duñidaca agai”, pocaiti goovai —ascaiti aoodami.

⁵⁹ Damos vlassara maiamaduga maasi ñioocai aoodami.

⁶⁰ Tai amaasi agaa baitacaacamigada papaaali calquiva vascatai saagida daida itatadai agai asuusi:

—¿Tumaasi goovai ismaacada aagai goovai gavui? ¿Maitaras gaaa noragida agai? —astatadai.

⁶¹ Damos asuusi maiñioocacai vii, dai apiamaitadaga. Taida baitacaacamigada papaaali apamu tacaacai daida itatadai:

—¿Aapirasi aracristo Diuusi maradar? Diuusi gia siaa duutadai aatama —astatadai.

⁶² Taida asuusi itatadai:

—Ajala Diuusi maradana. Dai aapima giñtagimu aanasilascada Diuusi ismaacada samicada viaa guvucadagai giñmaquiagi amo samicami dai giñtagimu aapima silascada tavaagiaiñidara imada aanaiicomai saagida —astatadai asuusi.

⁶³ Taida baitacaacamigada papaaali saasarai galyuucusi baamucaci cacatai istumaasi aagai asuusi daida itai:

—¿Tuisida gaagaiña aatama vaamioma najadami? ⁶⁴ Aapima cacaa isducatai caiti goovai sai apantuiga Diuusi. ¿Matumaasi tagitai? —astatadai.

Vai vascatai aagidi sai gataanana maaaraga.

65 Vai ʌʌmoco sisividimi, dai iĩñapai vuivasadʌ dai gʌvai daidʌ itʌtʌdai:
—Maatʌñi toorʌ gʌgʌgʌ —astʌtʌdai.
Vaidʌ ʌsandaaru vuivasana gʌvai.

66 Vaidʌ ʌPiiduru maigotana tuisicana daacatadai, tai ami divia ʌmo cusñirugadʌ ʌbaitʌcʌaacamigadʌ papaali. 67 Dai ʌʌiditai istaicovai daja ʌPiiduru cʌʌga gʌtʌgito ʌʌʌidi daidʌ itʌtʌdai:
—Aapiarʌ ʌʌpʌ ʌʌmadu aimʌraiña ʌSuusi Nasareetarʌ ʌoidacʌdʌ —astʌtʌdai.

68 Dʌmos ʌPiiduru ʌsto daidʌ itʌtʌdai:
—Maitan maatʌ aanʌ ʌgai, tomali maimaatʌ aanʌ pʌstumaasi ʌgai aapi —astʌtʌdai.

Dai ii ʌPiiduru abiaadʌrʌ dai quitaagiña cʌquiva. Tai cuujui ʌmo tacu cʌʌiadʌ. 69 Taidʌ ʌcusñiru ʌpʌpʌ vui ʌʌʌaava ʌPiiduru daidʌ itʌtʌdai ʌgai ismaacʌdʌ ami daraajatadai:

—Gooviavʌr aduñdʌ gomaisapicʌdʌ —astʌtʌdai.

70 Dʌmos ʌPiiduru ʌsto. Tai bolaascʌdʌ ʌgai ismaacʌdʌ ami daraajatadai ʌpamu itʌtʌdai ʌgai ʌPiiduru:

—Sʌʌlicʌdʌ pʌraduñdʌ aapi goSuusi. Galileeʌrʌ ʌoidacami aapi ʌʌpʌ di, dai ʌpa maasi ñioocai aapi goSuusi aaduñdʌ —astʌtʌdai.

71 Vaidʌ ʌPiiduru galnaasi ñiooquimi daidʌ icaiti:

—Maatʌ Diuusi nai aanʌ maimaatʌ gocʌʌli ismaacʌdʌ ʌgai aapimʌ —astʌtʌdai.

72 Tai ʌpʌpʌ cuujui tacu cʌʌiadʌ, taidʌ ʌPiiduru tagito istʌtʌdai ʌSuusi sai maiquiaa cuujuicai tacucu goocuaʌa ʌgai vaicojo itʌiya ʌgaitadai sai maimaatʌ ʌSuusi. Dai tʌgito ʌgai gomaasi dai sosua.

15

1 Dai mosmaasicai gʌʌʌmpagi ʌtʌtʌaanʌdamigadʌ ʌpapaali, ʌʌmadu ʌsonʌrguucacamigadʌ ʌjudidíu ʌʌmadu ʌmamaatatuldiadami sʌʌlicami, ʌʌmadu vʌʌscatai tʌtʌaanʌdami. Dai vulicami bʌcai ʌSuusi dai tʌʌgi ʌPilaato. 2 Taidʌ ʌPilaato tʌcacai daidʌ itʌtʌdai:

—¿Aapiʌsi ʌrraígadʌ ʌjudidíu? —astʌtʌdai.

Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—ʌʌ, poduuquiava pʌsducatai ʌgai —astʌtʌdai.

3 Vaidʌ ʌtʌtʌaanʌdamigadʌ ʌpapaali naana maasicʌdʌ gʌpʌrʌrʌ vuu-paimi. 4 Vaidʌ ʌPilaato ʌpamu itʌtʌdai ʌSuusi:

—¿Maitapʌs gaaʌ noragida ʌgai tomali ʌmo ñiooqui? Dañi vʌʌ naana maasicʌdʌ gʌpʌrʌrʌ gʌvuupai goovai —astʌtʌdai.

5 Dʌmos ʌSuusi maiaa noragi tomali ʌmo ñiooqui. Cascʌdʌ ʌPilaato maitʌtʌgaitadai istumaasi tʌgitoagi.

6 Vaidʌ ʌPilaato dadagitoiña ʌmo maisapicami aidʌ siaa duudagarʌ ʌʌgi poduucai gʌviidacatadai ʌgai isdadagitoldiadagi ʌoodami ʌʌgi ismaacʌdʌ ipʌliadagi ʌgai. 7 Vai ami maisacariʌrʌ cuupicatadai ʌmo cʌʌli Baraavási tʌʌgiducami ʌʌmadu aa ismaacʌdʌ coitadai oodami ʌmo cocodiʌrʌ. 8 Tai ami dada ʌoodami dai aagidimi ʌPilaato saidʌ iduuna poduucai isduucai ivuaadana ʌgai vʌʌsi uumigi. 9 Taidʌ ʌPilaato aa noragi daidʌ itʌtʌdai:

—¿Ipʌlidimasi isgʌndagitolda aanʌ gʌʌrraíga? —astʌtʌdai.

10 ΔPilaato maatacatadai isatataaanadamiγadΔ apapaali vui baacoicatadai ΔSuusi. Agai cΔadaitadai ΔSuusi oidatucuitai mui oodami dai cascΔΔ gatΔΔgi ΔSuusi. 11 DΔmos atataaanadamiγadΔ apapaali avΔnaqui Δoodami sai baiyoma gataanΔna ΔBaraavási. 12 TaidΔ ΔPilaato tΔcakai daidi tΔtdai:

—¿Dai tumaasi ipΔlidi aapimΔ isidufiΔa aanΔ goocΔΔ ismaacΔΔ Δjudidíu raíγadΔ aagai aapimΔ? —astΔtdai ΔPilaato.

13 Tai agai ijiΔa daidΔ itΔtdai:

—SiisaΔi curusiaba —astΔtdai.

14 TaidΔ ΔPilaato itΔtdai:

—¿Tumaasi soimaasi iducami goovai? —astΔtdai.

Tai agai Δpamu ijiΔa daidΔ itΔtdai:

—SiisaΔi curusiaba —astΔtdai.

15 VaidΔ ΔPilaato maitipΔlidadai isvui baacoagi Δoodami cascΔΔ dagitoli Baraavási, dai gatΔjai mΔsai gΔicarsana ΔSuusi dai gooquiΔΓΔ gatΔjai curusiaba siisaragai.

16 TaidΔ Δsandaaru vaidacai ΔSuusi tuisicamu dai ami Δmpagi vΔasi Δsandaaru. 17 Dai aadi yuucusi moraduacami daidΔ idufi Δmo cooronai uuparaicΔΔ dai cΔasi sai Δpa maascana Δmo raí dai poduucai parunai.

18 Dai vΔascatai iΔiΔacai daidΔ icaiti:

—Tan cΔca ΔraíγadΔ Δjudidíu —ascaiti.

19 Dai Δmo ali uusicΔΔ moodΔΓΔ gΔvai. Dai sisividi, dai gΔntootonacΔΔ guguucai dai siaa duutudadan vueeyi. 20 VΔasi poduucai parunai agai dai gooquiΔΓΔ uupasi Δyuucusi moraduacΔΔ dai Δgi yuucusiΔ aadi. Dai gooquiΔΓΔ vusaitu abiaadΔΓΔ dai curusiaba siisa agai.

21 Vai Δmo cΔali SireΔiΔΓΔ oidacami SimuΔi tΔΔgiducami agai ΔroogadΔ Lejandro Δmadu Rufo. Dai oidigaiΔΓΔ imΔitadai agai dai amui daivusai mΔtai goguama cusuvi Δcurusi ismaacΔΔ cusuaticatadai ΔSuusi.

22 MΔtai bΔacai ΔSuusi ΔmapΔcΔΓΔ siaaco Gólgota aagaiΔa saidΔ itaiya Δlidi oodami moodΔ. 23 Dai oida agaitadai agai uuvasi varagadΔ Δcocami vΔΔnacami miira taidΔ ΔSuusi maitipΔli isiiyagi. 24 MΔtai curusiaba siisa. VaidΔ Δsandaaru nΔΔnitudai volao dai nΔida agai sooriatai vuiya agai ΔSuusi yuucusiΔ dai astumaasi ajia agai Δmadutai.

25 Quiaa Δrquiaamococatadai aidΔmΔsi curusiaba siisa ΔSuusi. 26 DaidΔ Δoojai mΔsmaacΔΔ ooja curusiaba dai agai mΔstuisidΔ gatΔjai muaaragai, icaiti ΔpΔ: “RaíγadΔ judidíu”. 27 Dai abaana ΔSuusi ticurusiaba siisisa gooca Δsivogami ΔpΔ Δmoco sΔΔlisa padΔΓΔ Δmai curusiaba dai agΔmai oogisa padΔΓΔ Δmai curusiaba. 28 Poduucai ΔpΔdui saidΔ ΔpΔduuna ismaacΔΔ aagai oojiΔΓΔ ismaacΔΔ icaiti: “Oodami soimaasi ivuaadami duucai nΔidi ΔCristo”.

29 Dai ismaacΔΔ amui dΔgavuscΔi galnaasi Δiooqui suuligidi ΔSuusi dai gidai gΔnmoomo parunaitai ΔSuusi daidΔ itΔtdai:

—Epa aapi pΔsmaacΔΔ pocaiti pΔsaidΔ istutuidi isdaitudagi agΔΔ quiuupagadΔ Δjudidíu dai vaica tasaicΔΔ ivueeyi Δpamu, 30 cΔΔgacΔΓΔ igΔvuusaidΔ aapi Δgi dai tΔvaΔi curusiΔiΔΓΔ —astΔtdai.

31 Poduucai ΔpΔ parunai atataaanadamiγadΔ papaali Δmadu ΔmamaatΔludiamai sΔΔlicami dai apaco gΔnaagidi daidΔ icaiti:

—CΔΔgacΔΓΔ vuvaitu goovai aa dai goovai Δgi gia maitistutuidi iscΔΔgacΔΓΔ gΔvuusaidagi. 32 IsnΔijada aatΔmΔ goCristo raíγadΔ Δjudidíu

issivi tavañiagi curusiaiñdara, aidā gia vaavoitudan tada aatama —ascāiti.

Dai asta acacalli ismaacada saigicatadai soimaasi ñiooqui suuligidi asuusi.

³³ Dai dan duucu vāasi oidigi tucapi vii coigasaco tasai uucami. ³⁴ Dai aidā uruno tadaco gagara iñña asuusi daidi cāiti:

—Eloi, Eloi, ¿Lama sabactani? —ascāiti.

Sai agai itaiya lidī: Giñdiuusiga, giñdiuusiga, ¿Tuipāsida giñdagito?

³⁵ Dai amoco ismaacada ami daraajatadai ca ispocāiti agai daida icāiti:

—Dañi, vapaidi goovai adiuusi ñiooquituldiadamigada Eliasi —ascāiti.

³⁶ Tai amaadutai ma dai bai amo visocli dai vadaitu uuvasi varagada acamicada, dai amo uusi tavaducami cuagara dai visocoli dai miadara dadasdi asuusi sai visiusuna daida icāiti:

—Tadagito sabai diviana Eliasi dai tvañidana —ascāiti.

³⁷ Taidā asuusi gagara iñña daida muu. ³⁸ Vaidā aga icuusi ismaacada aga quiupagadara judidū sagicatadai an asi covoca amo sueeyi dai arana salli sarai tavidara abiaadara matana ucami. ³⁹ Daidā acapitān romanu ismaacada vuidara caacatadai asuusi tagacai isducatai iñña agai dai isducatai muu icāiti:

—Sallica qui ardiuusi maradacatadai gocalli —ascāiti.

⁴⁰ Amoco ooqui macsagara naiditadai ara. Agai saagida daraajatadai María Madaliña, dai María ismaacada arada Jacovo amadu Osee. Vai ali Jacovo aagaiña odami Jacovo. Dai modaja ara Salomé. ⁴¹ Idi ooqui oidatucuiña asuusi dai soicaña aidasi Galileana aimaraiña agai. Dai muiducataidai aa ooqui ismaacada oiditadai asuusi Jerusaleenara uucami.

⁴² Dai caurui dai aidā baivuaadana judidū vāsiaacatai dai siaadico ibastaragaicatai maitistuma vuaadana. ⁴³ Tai ami divia Osee Arimateara oidacami, dai agai aramo ga taanadamicatadai ara. Dai agai naracatadai silscada gataanada agai Diuusi. Dai maiduaadicuitai vaa siaaco daacatadai Pilaato dai taí oigaragai dai tvañida agai asuusi tuucugada dai yaasa agai. ⁴⁴ Taidā Pilaato maita isducatai tgituagi maicaga maatacatai isbai camuu agai. Dai vaí acapitān dai taca agai sabai camuu. ⁴⁵ Vaidā acapitān aagidi sai camuu. Taidā Pilaato maa oigaragai Osee isyaasagi asuusi. ⁴⁶ Taidā Osee savli amo icuusi namacami dai tvañi amuuquiada dai aicusilara biisa. Dai amo aitana siaaco cadagarsicatadai ami ta. Dai taagiña dai amo ga odai. ⁴⁷ Vaidā María Madaliña amadu María Osee dāda naidi masiaaco ta asuusi.

16

¹ Dai cadaivunucāi libastaragai tarā, taidā María Madaliña amadu María Jacovo dāda amadu Salomé, agai savli sigian uuvadami dai toida agai amuuquiada. ² Dai tumiñoco lacui iji agai siaaco yaasapicatadai asuusi. Tasai vusaico aayi agai. ³ Dai aipaco gnaagidimi agai daida icaitimi:

—¿Siorea maigovai daasamu aga odai sivaapaquimu aatama? —ascāitimi.

⁴ Dai nanaavacai taa agaa odai vai camaianaasi daacatadai. ⁵ Tai agai vaapa siaaco yaasapicatadai aSuusi, dai ami taa amo Diuusi taaañicaruda. Agai pa maasi amo gaa li vai saalisa padara daacatadai, dai matana ugurui yuucusida dai tootoaja. Taidaa looqui alia duduaadimu. ⁶ Damos aDiuusi taaañicaruda itatadai:

—Maitavara duduaadicuda. Aapima gaagai aSuusi ismaacada Nasa-reetara oidacatadai, agai masmaacada curusiaba siisa. Damos agai caduaaca maitatiipu tami. Naidavurai movai masiaaco taa. ⁷ Iimivurai dai aagida aPiiduru amadu agaa mamaatardamigada aSuusi saida aSuusi araga ajiagai Galileeara isaapima. Ami taagimu aapima poduucai isduucai ganaagidi agai —astatadai aDiuusi taaañicaruda.

⁸ Taidaa looqui voopoi abiaadara duduaadimucai dai giigivuquimi. Dai maiaagidi agai tomali maadutai alia duduaadimucai.

⁹ Aidasi duaaca aSuusi araga gamaasitu agai Maria Madaliña vuitapi ismaacadaaiañidara vuvaitu agai cuvaracami Diaavora taaañicaruda. ¹⁰ Tai agai ii dai aagidi agai ismaacada amadu ajioopaiña aSuusi. Agai alia soigana liditadai dai suaanitadai. ¹¹ Dai aidasi caa agai isduaaca aSuusi, dai isnaidi looqui agai maivaavoitu.

¹² Dai gooquiara aSuusi gamaasitu ama duucai gooca goidatucudami vuitapi. Agai oidigamu iimatadai. ¹³ Tai agai iji dai aagidi agaa, dai tomali poduucai maivaavoitu agai.

¹⁴ Tai gooquiara gamaasitu aSuusi abaiivustama dan amoco mamaatardami vuitapi aidasi mesa vuidara daraajatadai agai. Daidaa Suusi bagaimi gamamaatardamiga maivaavoidaracatai agai maivaavoitudacai agai agaa ismaacada aagidi isnaidi isduaaca. ¹⁵ Daidaa itatadai:

—Iimivurai vaasi oidigi daama dai aagida vaasi oidigi daama oidacami sai casi istutuidi iscaagacara vuvauquiagi. ¹⁶ Dai soora vaavoitudagi dai ganvapaconagi agai caagacara vuvauquimu. Dai soora maivaavoitudagi agai Diaavora amadu iimimu. ¹⁷ Dai naana maasi istumaasi gagarducami ivuaadamu soora giñvaavoitudagi. Vuviadamu agai oodamaiañidara Diaavora taaañicaruda giñguvucadacada dai amamaasi ñiooqui ñioocadamu ismaacada maimaatcana agai. ¹⁸ Dai gannoonovicada vuudamu agai gagara cocoyi. Dai isyada agai muuquigami maigalvuaadamu. Dai cococoidada daama daraasadamu agai gannoonovi sida cococoidada duduaadamu —astatadai aSuusi gamamaatardamiga.

¹⁹ Dai aidasi canaatocai ñiooqui gartaanadamiga Suusi gamamaatardamiga, taidaa Diuusi vaidacai tavaagiamu dai maa amo gaa saalicami. ²⁰ Taidaa amamaatardamigada aipaco iji dai aagidi oodami sai casi istutuidi iscaagacara vuvauquiagi vaavoitudacai gartaanadamiga Suusi Cristo. Dai agai vaa Suusi Cristo soiciaña aa duiñidara vai agai naana maasi gagarducami ivuaadana dai poduucai maasiuldi sai ismaacada agaiñaa agai arvaavoi.

Dai mosacaasi.

Ruucasi ooja istumaasi ivuaadana Suusi Cristo aimaraitai oidi daama

¹ Giñaduñi Teoopilo amo istumaasi gaoojidi aan. Mui oodami caoja isducatai aradui aatama garsaagida. ² Agai ooja ismaacada aagidi aa ismaacada arnlijadami. Agai naidi isducatai aradui tucamar abiaadara, dai agai vaa argamamaatultuldiadamicatadai Diuusi ñiooquida. ³ Aan arpa canga giñtaatacai gatacaai isducatai aradui tucamidara abiaadara, dai cagadu lidi aan isgaoojidagi vansi gomaasi, ⁴ pai canga maataca aapi ismaacada arvaavoi dai sai maisiu vansi masmaacada gaaagidiña arvaavoi.

⁵ Aidasida eroodasi argaa taanadamicatadai Judeera, vai ami oidacatadai amo paali Zacaría taagiducami, daida araduñdcatadai aviaasicaru. Daida sooñigada Zacaría Elisabeeta taagidu, dai vagoocatai araduñda paali Aaróñicaru. ⁶ Dai vagoocatai alia caa tuutuiga Diuusi vui, dai canga agidiña daida ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi, dai poduucai tomali amaadutai maigapira vuupaiña tomali amo istumaasicada. ⁷ Damos maimamaracatadai agai, Elisabeeta maitistutuiditadai ismaamatadagi cascada. Casi roocodamicatadai agai daida acali casi arcaliodamicatadai.

⁸ Dai amo imidagai aacatadai Zacaría amadu aaduñda isiduñiagi ganaa duiñdaga agaa quiuupaigadara ljudidú. Diuusi pipiooñigada agai. ⁹ Dai tacaivi daitu amo tumiñsi agi poduucai gaviidacatadai arapaali dai naida agai soora vaacana agaa quiuupaigadara ljudidú siaaco siaa duutudai Diuusi dai maidana acuubimidali. Taida Zacaría aayi isvaquiagi agaa quiuupira dai maidagi acuubimidali. ¹⁰ Dai aidasi mamaitidatadai Zacaría acuubimidali vascatai agaa quidigaiñdara guucacatai gamamadi. ¹¹ Tai todian duucai ta Zacaría amo Diuusi taañicaruda vai bo caacatadai sallasia padara siaaco gamamadi cuubimidali. ¹² Dai aidasi Zacaría ta Diuusi taañicaruda maitaa isducatai gaduñiagi dai alia duaadimu. ¹³ Damos Diuusi taañicaruda itatadai:

—Zacaría, maitiduaadricula cacaa Diuusi ismaacada taanai aapi daanlitai cascada gaooñiga maraata agai amo ali galli varai Vuaana taatái ganmara. ¹⁴ Dai baiganliadamu aapima dai muidutai arpa diviacai ali oodami, ¹⁵ Diuusi taanadami duucai nlijada agai agai cascada. Dai agai gia maitayanda agai uuvasi varagada tomali maasi ismaacada navamudaga dai maiquiaa vuusaicai agai aida abiaadara Diuusi Ibada amadu daacamu. ¹⁶ Dai agai vaa aagida agai ljudidú sai canga vaavoitudaiña Diuusi arpan duucai lqui aduñdcardu dai muidutai ama duucai gantatagitomu dai camaisoimaasi ivuaadamu dai vaavoitudamu Diuusi. ¹⁷ Dai agai ismaacada arvuaanaca agai arpa imimu agai isataanadami dai Diuusi Ibada amadu daacamu sipoduucai viaacamu agai guvucadagai arpan duucai Diuusi ñiooquituldiadamigada Eliasicaru dai aagidamu agai vansi oodami dladada sai apamu oigadaiña ganmaamara dai agai ismaacada soimaasi ivueeyi sai ama duucai gantatagitona Diuusi vuitapi arpan duucai aa ismaacada vaavoitudai Diuusi. Dai poduucai

cabai g̃anducamu ʌoodami iibʌadʌ siʌʌscadʌ diviagi ʌʌʌaanʌdami Cristo —astʌʌdai ʌDiuusi tʌaañicarudʌ ʌZacaría.

¹⁸ Amaasi ʌZacaría tʌcacai ʌDiuusi tʌaañicarudʌ daidʌ itʌʌdai:

—Isducatai maatʌna aanʌ siʌrvaavoi ismaacʌdʌ giñaagidi aapi casi ʌrcʌʌʌliocoidadʌ aatʌmʌ vʌgoocatai di —astʌʌdai ʌZacaría.

¹⁹ Taidʌ ʌDiuusi tʌaañicarudʌ aa noragi daidʌ itʌʌdai:

—Aanʌ anʌrGavriel daidʌ ʌrootosadʌ Diuusi. ʌgai giñootoi an-saidʌ gʌaagidana goñiooqui ismaacʌdʌ casi gʌaagidi aanʌ. ²⁰ Dʌmos maivaavoitu aapi ismaacʌdʌ gʌaagidi aanʌ cascʌdʌ muudutumu aapi dai maiñiooquimu asta siʌʌscadʌ divia gamara. Idi gia povʌduña agai ismaacʌdʌ gʌaagidi aanʌ siʌʌscadʌ Diuusi ipʌliadagi —astʌʌdai Gabriel.

²¹ Vaidʌ ʌoodami quiidigamadʌrʌ guucacatai nʌnʌra ʌZacaría dai maitʌʌgaitadai isgʌʌldagi maiootoma vuusaicai ʌZacaría ʌgʌʌ quiuupaigadʌiñdʌrʌ judidíu. ²² Aidʌsi vuusai ʌZacaría maitistui isñiooquiadagi ʌoodami ismaacʌdʌ quiidigana guucacatadai. Dai poduucai maí ʌgai istʌʌ ʌgai ʌmo istumaasi ʌgʌʌ quiuupaigadʌrʌ judidíu dai cascʌdʌ muudutu. Dai seeñacʌdʌ ñiooquidi.

²³ Aidʌsi caaitu ʌZacaría siʌʌqui tasai gaaata duña agaitadai ʌgʌʌ quiuupiarʌ, nora gʌquiiyamu. ²⁴ Dai bo chiʌʌqui tasaicʌdʌ tʌʌ Elisabeeta ʌmo ali siʌʌñi. Dai taama masaadai maivuusai ʌgai gʌquiiyaiñdʌrʌ. Dai poduucai gʌʌgito ʌgai: ²⁵ “ʌagi poduucai giñduñi Diuusi dai sivi maraatamu aanʌ sicamaitiñcʌʌdadamu oodami”, asʌʌlidi Elisabeeta.

²⁶ Dai bo naadami masaadaicʌdʌ Diuusi ootoi ʌGavriel Nasareetamu Galilea dʌvʌʌriʌrʌ, ²⁷ sai aagidana ʌmo ñiooqui ʌmo ali tʌji María tʌʌgiducami. Nasareetʌrʌ oidacatadai ʌmo cʌʌli Osee tʌʌgiducami dai ʌgai ʌrcʌjitudadʌ Davicaru. Casi ʌrgʌncuucunacamicatadai ʌgai dʌmos maiquiaa ʌmapai oidacatadai. ²⁸ Aidʌsi aayi ʌGavriel mʌʌca siaaco daacatadai María itʌʌdai:

—Baiga, Diuusi cʌʌgacʌrʌ gʌʌlidi dai vʌʌscʌrʌ gʌʌmadu daja, Diuusi vaamioma cʌʌgacʌrʌ gʌʌlidi aapi istomasmaascʌdʌ ooqui —astʌʌdai ʌGavriel.

²⁹ Aidʌsi tʌʌ María ʌGavriel dai caí istumaasi aagidi ʌgai maitʌʌ isducatai gʌʌgituagi. “Tuisi povai iñtʌʌdai goovai sai Diuusi cʌʌgacʌrʌ giñnʌlidi”, asʌʌlidi ʌMaría.

³⁰ Tai amaasi itʌʌdai ʌgai:

—María maitiduaadicuda, Diuusi cʌʌgacʌrʌ gʌʌlidi. ³¹ Aapi María maraatamu ʌmo ali gʌʌli dai Suusi tʌʌʌtʌmu aapi. ³² Dai siaa duutuadamu muidutai ʌSuusi. Dai pocaitiadamu gooviava ʌrDiuusi maradʌ ʌvaamioma gʌʌ baitacʌaacami. Dai Diuusi maaquimu ʌSuusi sʌʌlicamigadʌ gʌaduñi Davicaru. ³³ Dai vʌʌscʌrʌ tʌaanʌdamu ʌgai ʌjudidíu. Dai tomali ʌmo imidagai maiugitimu ʌgai sʌʌlicamigadʌ —astʌʌdai Gavriel.

³⁴ Tai amaasi ʌMaría tʌcacai ʌGavriel:

—¿Ducatai ʌpʌduña agai goovai ismaacʌdʌ giñaagidi aapi? Maiquiaa ʌrvʌʌnacami aanʌ cʌʌli di —astʌʌdai María.

³⁵ Tai aa noragi Gavriel daidʌ itʌʌdai:

—Tʌvʌaañimu Diuusi Ibʌadʌ dai gʌʌmadu daacamu. ʌgai sʌʌlicʌdʌ viaa guvucadagai. Cascʌdʌ siʌʌscadʌ vuusiagi ʌli gʌʌli ismaacʌdʌ Suusi tʌʌgiduca agai, pocaitiadamu oodami: “Gooviava ʌrDiuusi maradʌ ismaacʌdʌ tomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivueeyi”. ³⁶ Dañi gʌaduñi

Elisabeeta maraata agai amo ali galli casi prooquimudadacatai ismaacada pocaidacata dai sai maitistutuiditadai ismaamatagi vai sivi caviaa naadami masaadai ista amo ali sallañi. ³⁷ Diuusi ivueeyi lagi istumaasi iduñia aliada —astatadai Gavriel.

³⁸ Taida María itatadai:

—Aan iduñimu lagi istumaasi giñaagidagi Diuusi. Vai Diuusi iduuna aanacada pástumaasi giñaagidi —astatadai María.

Bodala daivunu ii Gabriel.

³⁹ Dai bo chilaqui tasaicada cavami ii María gaamu ucoidigamu amo ali quiiyamu Judeea davalatara. ⁴⁰ Dai Zacaría quiidiara vaa dai viaatuli Elisabeeta. ⁴¹ Aidasi María viaatuli Elisabeeta maata taata Elisabeeta isoñi marada raana. Dai aid Diuusi Ibada divia dai amadu daaca agai. ⁴² Amaasi galata ñioo Elisabeeta dai potatadai:

—Diuusi vaamioma cagacara gnalidi aapi istomasmaascada ooqui. Dai cagacara naldi Diuusi gamara ara. ⁴³ Noora aan sidiviaca giñdiviji cagacara giñvuviaadamiga dada. ⁴⁴ Mosiñviaatuli aapi antai otoma maata taata aan isoñi giñmara giñraana baigaldacai. ⁴⁵ Alia baigalidi aapi vaavoitudacai siapaduñia agai lagi ismaacada gaaagidi Diuusi laañicaruda —astatadai Elisabeeta.

⁴⁶ Amaasi icaiti María:

Alia siaa duutudai aan Diuusi.

⁴⁷ Dai alia baigiñalidi aan Diuusicada ismaacada cagacara giñvusadi.

⁴⁸ Aan arsoitigami vai Diuusi vascara cagacara giñnaldi.

Dai sivi abiaadara baitacoga vasi loodami aduucai giñiimadamu “Ismaacada Diuusi cagacara naldi”.

⁴⁹ Lagi ismaacada salicada viaa guvucadagai idui mui naana maasi gagarducami aan giñvatar.

Salicada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi lagi.

⁵⁰ Diuusi vascara soigalidi vascataicada ismaacada siaa duutudai lagi.

⁵¹ Mui naana maasi gagarducami ivueeyi Diuusi gatagitoidacada.

Diuusi alia siaa aratudai lagi ismaacada gagarducada gnalidi.

⁵² Diuusi camaitipali siartalaanadamicagi lagi ismaacada vaamioma gataana, dai cascada maa samicamigada soituutuigami.

⁵³ Dai soituutuigami ismaacada biugicoñicatadai Diuusi maa mui naana maasi istuucada tataasconaca lagi.

Daida ariricu soituutuigamiara viaa.

⁵⁴ Diuusi calga nuucada judidiu lagi arpipioñigada dai Diuusi alia soigalidi gaicada cascada.

⁵⁵ Vasi gomaasi idui lagi poduucai bai duí lagi Avraañicaru dai laaduñda amadu cascada.

Dai goñiooqui ismaacada bai duí lagi artomastuigaco vatar.

Ascanti María.

⁵⁶ Daida María vaica masaadai daja Zacaría quiidiara daida apamu nora galquiyamu.

⁵⁷ Dai caaayi istuigaco maraata agai Elisabeeta dai marai amo ali galli.

⁵⁸ Aidasi marai lagi laaduñda ismaacada miaanioma oidacata dai iji dai mala dadiji dai nalaldi dai poduucai camaí lagi isDiuusi salicada calga tuiga Elisabeeta vuf. Dai baiganali vascata. ⁵⁹ Dai bo mamacova tasaicada apamu iji lagi dai mala iquita tuucugada lali galli dai laaduñda

Zacaría tAAATA agaitadai potAAgidu AogadA cascADA. ⁶⁰ TaidA AdAAAdA itAtAdai:

—Cho, Vuaana tAAAtAmu aatAmA —astAtAdai.

⁶¹ TaidA itAtAdai AAaduñdA:

—Tomali Amoco gAAaduñi maipotAAgidu di —astAtAdai.

⁶² DaidA AAaduñdA seeñamagi ZacaríA maataca Aliditai istAAgiduca agai Agai. ⁶³ TaidA AZacaríA seeñacAdA taí gAAaduñi Amo istumaasi istuucAdA oojagi dai poduucai ooja: “Vuaana tAAgiducamu goovai”, asduucai ooja Agai. Tai camaitAA AAaduñdA isducatai gAntAtAgituagi tAAgacai ismaacAdA ooja AZacaríA. ⁶⁴ Aidasi quiaa nAnAidi AAaduñdA ismaacAdA ooja AZacaríA taidA AZacaríA Apamu ñioo dai sAAlicAdA cAAga siaa duutuli Diuusi. ⁶⁵ TaidA AAaduñdA sAAlicAdA duduaadimu Apamu ñioocacai AZacaríA, vai vAAsi ucoidigana JudeeAA vAAsi aipacoga gAAaagidi Aoodami isducatai ApAdui ami JudeeAA. ⁶⁶ VAAsi ismaacAdA caí isducatai ApAdui naana maasi gAntAtAgitoidai dai aipaco gAntAcacai daidA icaiti:

—¿Sioor maata istumaasicamu goovai? SAAlicAdA Diuusi cAAgacAA nAidi goovai —ascaiti Aoodami.

⁶⁷ Dai Diuusi IbAdA divia dai Amadu daja ZacaríA AVuaana oogadA. AidA AZacaríA aagidi Agaa oodami istAtAdai Diuusi IbAdA AZacaríA dai potAtAdai:

⁶⁸ Diuusi cadivia gAAAmadu dai casi cAAgacAA gAAvuvaitu cascADA alia siaa duutudai aanA Diuusi.

AatAmA Arjudidíu Diuusi maamaradA cascADA.

⁶⁹ Diuusi gAArootosi Amo cAAgacAA gAAvuviaadamiga ismaacAdA sAAlicAdA viaa guvucadagai.

Dai Agai ArcajiudadA Davicaru ismaacAdA cAAga AAgiditadai Diuusi.

⁷⁰ Poduucai AAqui utu oidigAA idui Diuusi gAAatagi gAAñiooquituldiadamiga Amadu.

⁷¹ Tai Agai aagidi gAAaduñicaru iscAAgacAA gAAvuvaida agai Diuusi.

Dai maidagito agai issoigAAvuaada agai gAArsasaayu dai vAAsi ismaacAdA maitAroigAdai.

⁷² Dai sai Diuusi soigAAliada agaitadai gAAaduñicaruAdA.

Dai sai maiugu tagitoca agai Diuusi gAAatagi ismaacAdA idui tucamAA.

⁷³ Goovai Argoaatagi cAAgaducAdA ismaacAdA aagidi Diuusi gAAaduñi Avraañicaru dai pocaiti sai sAAlicAdA Arvaavoi.

⁷⁴ Dai sai Diuusi gAArsoiña agai sai maisoimaasi gAAtaatamituldiña gAArsasaayu.

Dai tAsai siaa duutudaiña aatAmA Diuusi maiduduaadicuitai.

⁷⁵ Dai cAA vuaadatai Diuusi vui.

Dai cAAga AAgiditai aatAmA Diuusi siAAsi uucami oidacagi aatAmA amaasi uucami.

⁷⁶ Dai aapi giñmara poduucai gAAimAdamu oodami Diuusi AbaitAcAAacami ñiooquituldiadamigadA.

Aapi baitAqui imia agai AtAAaanAdami dai mAa aagida agai oodami sai bai gAAnduucana dai siAAscadA mAa diviagi AtAAaanAdami sai cAAgacAA miaadAgidana.

⁷⁷ Dai maatAtulda agai aapi oodami sai Diuusi Agai dai cAAgacAA gAAvuvaidi.

Dai gAAroigAldi vAAsi gAArsoimaascamiga.

78 Diuusi g_Λrooga s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ g_Λroig_Λdai dai soig_{ΛΛ}lidi aat_Λm_Λc_Λd_Λ casc_Λd_Λ g_Λrootosi g_Λmara t_Λvaagiaiñd_Λr_Λ.

79 Sai g_Λraagidana isducatai Diuusi soic_Λ oodami sai c_Λg_Λ g_Λnt_Λt_Λgitocana t_Λsai vaavoitudacai maiim_Λna Diaavora _Λmadu. Casc_Λd_Λ povueeyi Diuusi t_Λsai _Λmadu ajiopaiña.

Asc_Λiti Zacar_Λia.

⁸⁰ Dai g_{ΛΛ}limi _Λali g_{ΛΛ}li dai v_{ΛΛ}s tasai vaamioma b_{ΛΛ}jimi g_Λt_Λgitoidaga. Dai aid_Λsi cag_{ΛΛ} _Λgai oidigana oidatu asta aid_Λsi g_Λaagacai aagidi _Λgai Diuusi ñiooquid_Λ _Λjudidíu. Dai m_{ΛΛ} diviacai aagidi _Λgai ismaac_Λd_Λ aagidi Diuusi isaagida _Λgai.

2

¹ Aid_Λsi vuusai Vuaana aid_Λ Augusto _Λrg_{ΛΛ} bait_Λc_Λaacamicatadai Room_Λr_Λ. Dai _Λgai t_Λjai g_Λson_Λr_Λ guucacamiga sai _Λcaldana _Λoodami dai oojana ist_{ΛΛ}t_Λgidu. ² Aid_Λ _Λrtucamid_Λr_Λc_Λtadai m_Λsi_Λc_Λalda _Λgai v_{ΛΛ}si _Λoodami oidi daama oidacami. Aid_Λm_Λsi _Λcali _Λoodami aid_Λ _ΛSireñio _Λrc_Λigicatadai Siriana. ³ M_Λtai t_Λjai _Λoodami sai iim_Λna siaaco vuvaaja m_Λsai _Λcaldana. ⁴ Casc_Λd_Λ ii _ΛOsee Nasareetaiñd_Λr_Λ Galilea d_Λv_{ΛΛ}r_Λiañd_Λr_Λ Beleenamu Judeea d_Λv_{ΛΛ}r_Λia_Λr_Λ. Davicar_Λ _ΛrBeleen_Λr_Λ vuusaicami dai _ΛOsee _Λrc_Λajiudad_Λ Davicar_Λ casc_Λd_Λ ii _Λgai Beleenamu m_Λsai _Λcaldana. ⁵ Dai _ΛOsee vaidacai Mar_Λía Beleenamu. Casi _Λrg_Λncuucunacamicatadai _Λgai d_Λmos maiquiaa _Λmapai oidacatadai. Dai Mar_Λía cayoga dueeyitadai. ⁶⁻⁷ Aid_Λsi aayi _Λgai Beleen_Λr_Λ camaitiipuc_Λatadai siaaco g_Λnuuliña _Λgai casc_Λd_Λ caapayu quidi_Λr_Λ g_Λnuuli _Λgai. Dai aid_Λsi quiaa m_{ΛΛ}c_Λ daraajatadai _Λgai, tai caaayi istuigaco duaadia agaitadai Mar_Λía dai dueeyi. _Λgai _Λrtuucamid_Λr_Λ marad_Λc_Λtadai tai biisa dai ami siaaco gacuaadana caapayu ami vooda.

⁸ Dai Beleena maigovai oidigana ajiopaitadai pastutuuru dai nuucadacatadai g_Λnsosoiga cañiiru tucar_Λ. ⁹ Tai todián duuc_Λai g_Λmaasitu _Λmo Diuusi t_Λaañicarud_Λ _Λpastutuuru vuitapi. Tai Diuusi g_Λg_Λvucadac_Λd_Λ cuudan duí ami siaaco daraajatadai _Λgai tai duduaadimu _Λpastutuuru. ¹⁰ Tai pot_Λt_Λdai _ΛDiuusi t_Λaañicarud_Λ:

—Maitav_Λr duduaadicuda aapim_Λ. Aan_Λ ang_Λn_Λbidati c_Λg_Λ ñiooqui dai idi ñiooquic_Λd_Λ ali_Λ baig_Λn_Λliadamu aapim_Λ dai v_{ΛΛ}si _Λoidacami oidi daama. ¹¹ _Λl_Λquiapo moquiiy_Λr_Λ siaaco oidacatadai Davicar_Λ _Λl_Λquioma movuusai _Λmo c_Λg_Λgac_Λr_Λ g_Λnvuviaadamiga. _Λgai _Λrg_Λnt_Λaan_Λdamiga Cristo. _ΛCristo icaidaga _Λmo g_{ΛΛ} t_Λaan_Λdami ismaac_Λd_Λ _Λcovai vuusaitu Diuusi sai c_Λg_Λgac_Λr_Λ gavuvaidiña. ¹² Mo siaaco gacuaadana _Λcaapayu mo caat_Λcamu _Λali g_{ΛΛ}li biisapicami sit_{ΛΛ}gimu aapim_Λ dai poduuc_Λai maat_Λmu aapim_Λ sai ismaac_Λd_Λ g_Λnaagidi aan_Λ s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ _Λrvaavoí —ast_Λt_Λdai _ΛDiuusi t_Λaañicarud_Λ.

¹³ Mosai cuugaida ñioo _Λgai tai mui vaamioma g_Λnmaasitu Diuusi t_Λt_Λaañicarud_Λ daid_Λ it_Λt_Λdai _Λgai _Λpastutuuru:

¹⁴ M_{ΛΛ} t_Λvaagiar_Λ v_{ΛΛ}si Diuusi t_Λt_Λaañicarud_Λ c_Λg_Λ ñioocai Diuusi vui.

Dai sivi tami oidigi daama Diuusi c_Λg_Λgac_Λr_Λ n_Λidi oodami.

Casc_Λd_Λ sivi gia cac_Λg_Λ g_Λniib_Λstacan taadacamu gooidacami.

Asc_Λiti _ΛDiuusi t_Λt_Λaañicarud_Λ.

¹⁵ Aid_Λsi iji _Λgai abiaad_Λr_Λ t_Λvaagiamu vaid_Λ _Λpastutuuru aipaco g_Λnaagidi daid_Λ icaiti:

—Tiimada gaamu moocoro Beleenamu dai naida istumaasi asducatai apadui goovai ismaacada garaagidi Diuusi —ascaiti apastutuuru.

¹⁶ Dai otoma iji dai cavami iji dai malla taa agai Maria dai Osee dai lali siilani mo caatacatadai siaaco gacuaadana caapayu. ¹⁷ Mostagacai apastutuuru agai otoma aagidi Maria lamadu Osee iscaiti Diuusi talaanifaruda aagaitai lali siilani. ¹⁸ Dai vascatai ismaacada cai ismaacada aagai apastutuuru camaitaa isducatai gantatagituagi. ¹⁹ Dai Maria maiugu tagitocana istumaasi apadui. ²⁰ Aidasi caapamu aa suuli apastutuuru voyamu iimaitai siaa duutudaimi agai Diuusi dai calaga aatagi aatagaimi agai Diuusi vataravasicada ismaacada taa agai dai caa. Vasi povadui isducatai aagidi Diuusi talaanifaruda cascada.

²¹ Matai bo mamacova tasaicada iquitaa tuucugada lali siilani dai Suusi taatai. Maiquiaa nonoacatai Maria abiaadara aagidi Diuusi talaanifaruda sai Suusi taatana cascada Suusi taata agai.

²² Dai aidasi casi idui agai vasi isducatai aagai Moseesacaru salicamigadara saida ivuaadana vasi looqui siilascada maamatadagi amaasi balcai agai lali galii Jerusaleenamu. Dai ami agaa quiuupaigadara judiduu itatadai agai Diuusi:

—Aatama ipalidi sai garmara vascara galagidiña —astatadai.

²³ Poduucai oojisi Diuusi fiooquidara sai vasi judiduu maamarada tuccamidara isarcacallicagi sai viaacatadai isivuaadagi Diuusi aa duiñdad. ²⁴ Iji agai dai dasda agai Diuusi gooca voutu dai gooca tutuugu poduucai isduucai oojisi Diuusi fiooquidara.

²⁵ Mo Jerusaleenara oidacatadai amo calli Simuñi taagiducami. Dai calaga lagidiña Diuusi dai siaa duutudai. Dai agai lamoco larpa ismaacada nalaracatadai isdiviagi amaadutai dai soñagi judiduu vai agai lagi gataanadagi gandavaraagara. Dai Diuusi Ibadala lamadu daacatadai Simuñi. ²⁶ Dai caaagiditadai Diuusi Ibadala Simuñi sai maiquiaa muucuai agai talgia agaitadai Cristo ismaacada ootosa agai Diuusi. ²⁷ Dai Diuusi Ibadala ootoi Simuñi agaa quiuupaigadamu judiduu. Tai aidaa ami dada Osee lamadu Maria dai balcati lali galii daida iduñia agai isducatai viituli Moseesacaru. ²⁸ Tai Simuñi bai lali siilani dai siaa duutuli Diuusi dai potadai agai Diuusi:

²⁹ Talaanadami, aana ivueeyi vasi istumaasi giñaagidi aapi. Sivi gia cacalaga baigiñaliaracada muuquimu aana. Casi iñtali aapi ismaacada giñaagidi cascada.

³⁰ Catlaa aana idi calgacara vuviaadami ³¹ Ismaacada ootosi aapi vasi oidi daama oidacami.

³² Idi maatatuldamu agai ismaacada maitarjudiduu galiooqui. Dai idi calaga fioocadamu gamaamara judiduu vatarava.

Astatadai Simuñi.

³³ Daida adladada Suusi maitaa isducatai gantatagituagi calcai istumaasi aagai Simuñi aagaitai amarada. ³⁴ Taida Simuñi itatadai:

—Vai Diuusi calgacara gannidiña —astatadai.

Dai gooquilara itatadai agai Maria lagi:

—Siilascada galiiagi idi ali siilani ismaacada ootoi Diuusi muidutai judiduu calgacara vuvaaquimu idicada dai aa mui maicagacara vuvaaquimu dai muidutai vui fioocadamu. ³⁵ Dai poduucai gamaatamu

isducatai gantatagitoi aoodami. Dai aapi sállicadl gaaimu soialliaragai —astatldai Simuñi aMaría.

³⁶ Ami Jerusaleenarai oidacatadai amo oocodami Aana taaigiducami. Agai arPanuelicaru maradcatadai daidl arcajiudadl Asielicaru. Dai agai arDiuusi ñiooquituldiadamigadcatadai. Aidasil arljicatadai cunai agai amo calli. Dai bo cuvaracami uumigicadl viuudutu. ³⁷ Dai aidl camaaco coobai dan maacova uumigi viaacatadai. Dai vaaas tasai maitacuaadatai aimaraiña agai agall quiuupaigadlamu ajudidíu dai daanaiña Diuusi sai soicaiña dai siaa duutudaiña Diuusi. ³⁸ Aidasi quiaa ami agall quiuupaigadlarl judidíu guucacatadai Suusi daadadl amadu Simuñi tai ami divia aAana dai aarpaaga siaa duutuli Diuusi dai gooquiara ii dai mall aagidi vaasi aJerusaleenarai oidacami ismaacadl nanaracatadai isDiuusi callacarl vuvaidagi aagaitai aSuusi.

³⁹ Aidasi canaato Osee amadu María vaasi ismaacadl aagai Diuusi ñiooquidarl canoonora Nasareetamu Galilea dlvalliarai. ⁴⁰ Vaidl ali galli gallimi dai calla bajiimi gatagitoidaga dai Diuusi callacarl naidi.

⁴¹ Vaasi uumigi mosaajaiña agall siaa duudagadl judidíu vai ajioopaiña daadadl aSuusi Jerusaleenamu. ⁴² Dai amo imidagai caviaacatadai aSuusi baivustaama dan gooca uumigi aidasi aayi istuigaco ajioopaiña agai Jerusaleenamu. ⁴³ Dai cadaivunucal agall siaa duudagai tai cavaaasi noonora aoodami tai aSuusi anaasi Jerusaleenarl vii. Daidl adadadl maimaatcatadai ismomalla vii aSuusi. ⁴⁴ Povanaliditadai adadadl sidl aSuusi aoodami saagida imatadai dai amo tasai iji. Dai gaa agai aSuusi aoodami saagida dai tacacaimi gnaaduñi dai aa oodami ismaacadl maatcatadai agai, ⁴⁵ dai maitall. Dai apamu aa suuli Jerusaleenamu dai gaaga agai.

⁴⁶ Vaica tasai gaa daida taa vai agall quiuupaigadlarl ajudidíu daacatadai Suusi amadu ismaacadl gamamaatatuldi Diuusi ñiooquidl. Dai calla gatagito call dai tacacal arpa. ⁴⁷ Dai vaascatai ismaacadl call ismaacadl aagai aSuusi camaitall isducatai gantatagituagi. Dai povanalidi ducatai mosall callagadu goovai moodl dai mosall calla gaaa nonoragidi mastumaasi tacacal, asanalidi. ⁴⁸ Aidasi adadadl taa aSuusi poduucal gantatagitoi: “¿Ducatai tanai daja goovai?” asduucal gantatagitoi. Daidl adadadl itatldai:

—¿Giñmara tuiyasi povarduñi? Gaooca amadu aanl ali duduaadimucatai dagaagaitai —astatldai María.

⁴⁹ Taidl aSuusi itatldai:

—¿Tuimasidl giñgaagai? ¿Maitamasmaatl aapiml isviaa aanl isiduñiagi istumaasi giñtajai giñooa? —astatldai.

⁵⁰ Taidl adadadl maimaatal cal istumaasi aagidi aSuusi maimaatcatadai agai isDiuusi gaooaga aagai agai.

⁵¹ Taida oí aSuusi gadadl gaamu Nasareetamu dai apiamoaasi calla lagidi gadadl. Daidl adadadl maiugu tagitocana vaasi isducatai arpvueeyi dai istumaasi aagaiña aSuusi. ⁵² Daidl aSuusi gallimi dai vaamioma bajiimi gatagitoidaga dai Diuusi callacarl naidi aSuusi daidl aoodami caa callacarl naidi arpa.

12 Tai dada $\Delta\Delta$ moco tumiñsi vuudami sai vapaconana Δ Vuaana daid Δ it Δ t Δ dai:

—Mamaat Δ tuldiadami, ζ tuma duuna aat Δ m Δ ? —ast Δ t Δ dai.

13 Taid Δ Δ Vuaana aa noragi daid Δ it Δ t Δ dai:

—Maitavaamioma g Δ taan Δ i tumiñsi mos Δ caasi si Δ asi maigarsi m Δ sgataan Δ dagi —ast Δ t Δ dai Δ Vuaana.

14 Tai dada sandaaru $\Delta\Delta$ p Δ dai t Δ cacai $\Delta\Delta$ p Δ :

— ζ Dai aat Δ m Δ tuma duuna? —ast Δ t Δ dai.

Taid Δ Δ Vuaana it Δ t Δ dai:

—Maitav Δ r Δ asiada aapim Δ Δ oodami tomali Δ mo istumaasi guvucadac Δ d Δ tomali mait Δ aagai m Δ sgapi Δ r vuupada ismaac Δ d Δ maig Δ pi Δ r Δ v Δ at Δ , baiyomav Δ r baig Δ n Δ liada Δ gaic Δ d Δ m Δ asmaac Δ d Δ gamait Δ c Δ i —ast Δ t Δ dai.

15 V Δ asi Δ oodami camaat Δ catadai isDiuusi ootosa agai Δ Cristo dai can Δ n Δ racatadai dai casc Δ d Δ pov Δ n Δ lilitadai said Δ Δ Vuaana Δ r Δ gai.

16 D Δ mos Δ Vuaana pot Δ t Δ dai v Δ ascatai:

—Aan Δ gia suudagic Δ d Δ g Δ n Δ vapaconai d Δ mos divia agai Δ mai ismaac Δ d Δ g Δ n Δ vapacona agai Diuusi Ib Δ ad Δ c Δ d Δ sai g Δ n Δ madu daacana Diuusi Ib Δ ad Δ . Dai Δ gai vaa n Δ ida agai oodami ismaac Δ d Δ Δ r Δ c Δ ga ivuaadami dai ismaac Δ d Δ Δ rmaic Δ ga ivuaadami. Δ gai vaamioma viaa guvucadagai iñsa Δ n Δ . Aan Δ maitistutuidi si Δ asi istutuidi Δ gai. Aan Δ tomali maiv Δ iaa s Δ llicami isuupasdagi susuusacad Δ gigiaaragad Δ . 17 Δ mo c Δ l Δ i ismaac Δ d Δ c Δ l Δ vai t Δ ligi bai tueeyi Δ t Δ ligi daid Δ Δ cosad Δ m Δ m Δ idi. Poduucai iduñia agai Δ gai ismaac Δ d Δ divia agai Δ oodamic Δ d Δ . Ismaac Δ d Δ vaavoitudai Δ gai iimia agai t Δ vaagiamu dai ismaac Δ d Δ maivaavoitudai Diaavora Δ madu iimi agai Δ gai siaaco tomali Δ mo imidagai maitutucui Δ tai —ast Δ t Δ dai Δ Vuaana Δ oodami.

18 Dai poduucai dai mui vaamioma ñiooqui c Δ l Δ gaducami aagidi Δ Vuaana Δ oodami. 19 Dai aagidi Δ gai $\Delta\Delta$ p Δ Δ caigi Erod Δ si sai alia soimaasi idui Δ gai Δ sidacai g Δ suculi Piili ooñigad Δ Erodiiasi, dai sai Δ ma maasi soimaascami idui Δ gai $\Delta\Delta$ p Δ . 20 Gooqui Δ r Δ vaamioma soimaasi idui Δ Erod Δ si maisacai Δ Vuaana.

21 D Δ mos aid Δ si maiquiaa g Δ maisatu Δ Vuaana Δ gai vapacoi mui oodami dai vacoi Δ Suusi $\Delta\Delta$ p Δ . Vaid Δ Δ Suusi gadaan Δ itadai Diuusi dai aid Δ si gadaan Δ itadai Δ gai Diuusi tai g Δ cupiooco Δ t Δ vaagi, 22 tai Diuusi Ib Δ ad Δ t Δ vai Δ Suusi daama Δ mo tugu maasi. Tai caidatu Δ mo ñiooqui t Δ vaagiaiñ Δ r Δ dai pocaiti:

—Aapi Δ p Δ Δ r Δ giñ Δ maro nai aliasi g Δ oig Δ dai aan Δ dai alia baigiñ Δ lidi aan Δ aapic Δ d Δ —ascaiti Δ ñiooqui.

23 Suusi viaacatadai par Δ Δ mo coobai dan baivustaama uumigi aid Δ si g Δ aaga g Δ aa duiñdaga. Dai po Δ lilitadai Δ oodami is Δ gai Δ rOsee marad Δ . Δ Osee Δ rmarad Δ Elicaru, 24 ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Maatataru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Levicaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Melquicaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Anacaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Osecaru, 25 ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Matatiiasicaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Amoosicaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Naumacaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Eslicaru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Nagaicaru, 26 ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Maataru, ismaac Δ d Δ Δ rmarad Δ catadai Matatiiasicaru, ismaac Δ d Δ

ʌrmaradʌcatadai Semeicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Oseecaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Uudacaru, ²⁷ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Oanacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Resacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Sorovaveelicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Salatieelicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Nelicaru, ²⁸ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Melquicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Adicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Cosaamacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Elimoodamacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Eracaru, ²⁹ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Osuecaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Elieeicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Oorimacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Mataatacaru, ³⁰ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Levícaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Simeoñicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Uudacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Oseecaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Onanacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Eliaaquimacaru, ³¹ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Meliacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Mainanacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Mataatacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Nataanacaru, ³² ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Davicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Isaícaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Obedicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Boosocaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Salimoonocaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Naasonocaru, ³³ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Aminadaavacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Araamacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Esiroomacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Pareeicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Uudacaru. ³⁴ Ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Jacocaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Isaacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Avraañicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Tarecaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Nacoracaru, ³⁵ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Serugacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Raagaucaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Peleegacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Eveelicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Salacaru, ³⁶ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Cainanacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Arapaajadacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Semicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Noecaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Lamecaru, ³⁷ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Matusaleenacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Enoococaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Areedicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Maalaleelicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Cainanacaru, ³⁸ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Enoosicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Setacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Adáñicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Diuusi ʌgai idui Adáñi cascʌdʌ.

4

¹ Taidʌ ʌSuusi ii ʌaqui Jordánaiñdʌrʌ vaidʌ Diuusi Ibʌadʌ ʌʌmadu daacatadai dai ʌgai vaa Diuusi Ibʌadʌ vaidacai oidigamu. ² Amaasi aidʌsi mʌʌ oidigana divia ʌgai anaasi daja goo coobai tasai. Dai siʌʌqui tasai daja ʌgai camosaagidiña ʌDiaavora siduñia ʌgai soimaasi. Dai siʌʌqui tasai daja ʌgai oidigana ʌcaaqui tasai maitauu ʌgai. Dai asta ʌcaaqui tasaicʌdʌ aayi biuugigai. ³ Amaasi ʌDiaavora itʌʌdai:

—Isaapi ʌrDiuusi maradʌ di aagidañi goojodai vai tascali gʌnaatona —astʌʌdai ʌDiaavora.

⁴ Taidʌ ʌSuusi aa noragi daidʌ itʌʌdai:

—Diuusi ñiooquidΛΓΛ pocaiti: “Maisiu mosΛca tascalicΛΔΛ istutuidi oodami isoidacagi, gΛaagiava Diuusi ñiooquidΛ ΛpΛ”, ascaiti Diuusi ñiooquidΛΓΛ —astΛtΛdai Suusi.

⁵ AidΛ ΔDiaavora vaidacai ΔSuusi Λmo gΛΛ tuvidacamu dai abiaadΛΓΛ tΛtΛΛagidi vΛΛsi gΛgar tΛtΛaanΛdami ismaacΛΔΛ oidaga oidigi daama dai vΛΛsi oodami ismaacΛΔΛ tΛaanΛi ΛtΛtΛaanΛdami. ⁶ DaidΛ ΔDiaavora itΛtΛdai:

—VΛΛsi goovai ismaacΛΔΛ gatΛtΛgidi aanΛ, aanΛrgiñtuidaga. AanΛ istutuidi ismaquia Λagi sioorΛ maquia iñΛliada aanΛ. Aapi angΛmaquiagi vΛΛsi goovai paidΛ artΛaanΛdamica. ⁷ Isaapi gatootonacΛΔΛ cΛquivagi giñvuidΛΓΛ daidΛ giñsiasa duutudagi vΛΛsi argΛtuidacamu goovai —astΛtΛdai ΔDiaavora.

⁸ TaidΛ ΔSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—ImΛdañi tabiaadΛΓΛ aapi Diaavora poduucai oojisi Diuusi ñiooquidΛΓΛ: “SiaavΛr duutuada aapimΛ ganDiuusiga dai mosΛca Λgai Λmoco avΛr Λgiada” —astΛtΛdai ΔSuusi.

⁹ Dai gooquiΛΓΛ vaidacai ΔDiaavora ΔSuusi Jerusaleenam. Dai ami ΛgΛΛ quiuupaigadΛΓΛ Λjudidíu daama tΛsagi daidΛ itΛtΛdai:

—Isaapi rDiuusi maradΛ di, tabiaadΛΓΛ mΛtana gΛΛsi tuduidΛ.

¹⁰ Poduucai oojisi Diuusi ñiooquidΛΓΛ:

Diuusi ootosamu gatΛtΛaañicarΛ vaidΛ gΛnuucaticana.

¹¹ SigΛdaagiadamu Λgai gΛnnoonovicΛΔΛ pai maisaraana gΛΛΛcaso Λmo odiaba.

Asduu oojisi Diuusi ñiooquidΛΓΛ —astΛtΛdai ΔDiaavora.

¹² TaidΛ ΔSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Poduucai oojisi Diuusi ñiooquidΛΓΛ di: “MaitΛagai pΛsaagiadagi Diuusi saidΛ iduuna Λmo istumaasi mosΛida aliditai sabai giduuna” —astΛtΛdai ΔSuusi.

¹³ Amaasi ΔDiaavora camaitΛΛgacai isducatai soimaasi iduiñtuldagi ΔSuusi dagito chiΛΛqui tasai.

¹⁴ TaidΛ ΔSuusi Λpamu aa gΛi Galileeamu. DaidΛ Diuusi IbΛadΛ ΛΛmadu daacatadai cascΛΔΛ viaa Λgai guvucadadΛ Diuusi. Dai vΛΛsi GalileeΛΓΛ oidacami dai vΛΛsi ΛΛmapΛcΛΓΛ sicoli Galilea oidacami maí istumaasi ivuAADatadai Λgai. ¹⁵ Dai ami GalileeΛΓΛ ΔSuusi aipaco aimΛraíña judidíu quiuupaigadΛΓΛ dai gamamaatΛtuldiña Diuusi ñiooquidΛ dai vΛΛscatai goΛΛ cΛΛga ñiooqui aagaiña aagaitai ΔSuusi.

¹⁶ Amaasi ΔSuusi aayi Nasareetana siaaco gΛΛ Λgai. Dai aidΛsi aayi ibastaragai tasΛΓΛ ii Λgai judidíu quiuupaigadΛΛamu Λagi poduucai gΛviidacatadai Λgai cascΛΔΛ. Dai cΛquiva dai aaga Λgai oojai. ¹⁷ TaidΛ Λnuucadacami aliliivru maa aliiivru ismaacΛΔΛ ooja IsaiacarΛ Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ. Vai Λgai nΛnΛidi dai tΛΛ siaaco aduucai oojisi:

¹⁸ Diuusi IbΛadΛ giñΛΛmadu daja.

Diuusi Λcovai giñvuuusaitu ansai aanΛ imΛna dai aagidana ΛcΛΛgducΛΔΛ ñiooqui ismaacΛΔΛ tΛgito sioorΛ soicΛdagi vaidΛ ivuaada Λgai istumaasi Diuusi ipΛlidi.

Dai ansai aagidana aanΛ Λgai ismaacΛΔΛ maamaisaca ΔDiaavora sai casi istutuidi isvuvauquiagi.

Dai ansai nΛnΛaavatudana ismaacΛΔΛ maiñΛnΛeeyi.

Dai ansai soiñana mΛsmaacΛΔΛ soi duucai nΛlidi.

19 Dai ansai aagidana aanΛ aoodami sai caaayi istuigaco Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛijada agai vΛascatai. Ascaiti Λoojai.

20 Amaasi ΛSuusi cuu Λlivru dai gatΛgi dai daiva. Dai vΛascatai ismaacΛdΛ ami daraajatadai apianΛnΛidi ΛSuusi. 21 Tai Λgai ñioo daidΛ itΛi:

—Siviat caaayi aapimΛ gΛnsaagida ismaacΛdΛ ooja Isaíacaru —astΛtΛdai ΛSuusi.

22 Vai vΛascatai cΛΛga ñioocai aagaitai ΛSuusi dai maitΛΛ isducatai gΛntΛtΛgituagi caΛcatai ismosΛΛ cΛΛga ñioocai ΛSuusi. Dai aipaco gΛnaagidi daidΛ icaiti:

—CΛΛ maatΛ aatΛmΛ idi cΛΛli sidΛ rOsee maradΛ daidΛ rTami oida-cami —ascaiti Λoodami.

23 TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—SΛΛlicΛdΛ povai iñtΛtΛadamu aapimΛ: “PΛssΛlicΛdΛ istutuidi isiduñiagi gomaasi di, iduñiñi”. Dai povai iñtΛtΛadamu aapimΛ ΛpΛ: “Tami siaaco argΛaracami aapi igiduñi ΛpΛ istumaasi caΛ aatΛmΛ saidΛ idui aapi CapernaumΛrΛ”, iñtΛtΛadamu aapimΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

24 DaidΛ ΛSuusi vaamioma ñioo daidΛ itΛtΛdai:

—SΛΛlicΛdΛava rvaavoi ismaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ sai siΛascadΛ gama-maatΛtuldidiadagi Λmo Diuusi ñiooquituldiamigadΛ Λgi gadΛvΛΛragarΛ maiΛΛgigitai caΛcana Λoodami. 25 Goovai ismaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ gia sΛΛlicΛdΛ rvaavoi. ΛΛquioma aliΛ ii biuugigai Isireli dΛvΛΛriΛrΛ, maiduudu vaica uumigi dan taucami cascΛdΛ. Vai aidΛ oidacatadai Eliiasicaru dai muiducotadai vipiuudu ΛpΛ. 26 TaidΛ Diuusi maiotoi Eliiasicaru tomali Λmo viuudu quiidiamu anaasi issoiñagi Λgai dai baiyoma sibΛcoga ootoi Λgai Λmo viuudu quiidiamu SarepatΛrΛ Sidoni dΛvΛΛriΛrΛ sai soifana. 27 Dai aidΛsi quiaa oidacatadai Eliiasicaru mui judidíu viaacatadai Λcoocodagai ismaacΛdΛ duvaldi gatuucuga. Tai vΛascarΛ tomali Λmaadutai Λgai maiduaadi Eliiasicaru dai baiyoma duaadi Λmai sibΛaco oidacami Naamán tΛΛgiducami SiriΛrΛ oidacami —ascaiti ΛSuusi.

28 Dai goovai ismaacΛdΛ aa ΛSuusi caΛ Λoodami dai sΛΛlicΛdΛ baacoi vui. 29 Dai vΛascatai guuquiva dai goguaama vaidacai ΛSuusi dai vuu-saitu NasareetaiñdΛrΛ. Nasareeta ruranacatadai. MΛtai tΛsagi ΛSuusi Λmo vavuana dai abiaadΛrΛ mΛtana daituda agaitadai. 30 TaidΛ ΛSuusi mossaaagida daivusai Λoodami dai daivunu ii.

31 Amaasi ii ΛSuusi Capernaumamu Galilea dΛvΛΛriΛrΛ. Dai ami mamaatΛtuldi Λoodami Diuusi ñiooquidΛ Λmo ibastaragai tasarΛ. 32 Tai camaitΛΛ Λoodami isducatai gΛntΛtΛgituagi caΛcatai isducatai gama-maatΛtuldi Λgai dai Λpan Λsi cΛΛga ñioocaitai Λmo guvucadagai viaacami.

33 Dai ami judidíu quiuupaigadΛrΛ daacatadai Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ viaacatadai Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ dai gΛgarΛ iñna daidΛ icaiti:

34 —Gardagitoñi. ¿Tuipasi divia aapi dai gΛroojotuldi aapi Suusi NasareetΛrΛ oidacami? ¿GΛrugiuga pasilidi aapi diviacai? AanΛ gia cΛΛga gΛmaatΛ aapi. AapiarΛ rΛco vuusaidadΛ Diuusi ismaacΛdΛ tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi —ascaiti ΛDiaavora tΛaañicarudΛ.

35 TaidΛ ΛSuusi bagaimi ΛDiaavora tΛaañicarudΛ daidΛ itΛtΛdai:

—Maitiñioocada. Dagitoñi gocΛΛli —astΛtΛdai ΛSuusi.

Taid_Λ ΔDiaavora t_Λaañicarud_Λ d_Λv_Λarapi daitu _Λc_Λali v_Λasi _Λoodami vuitapi dai vuusai _Λc_Λaliñid_Λr_Λ dai dai_Λvunu ii. Dai v_Λasc_Λr_Λ tomali _Λmo soimaasi maitiduuñi. ³⁶ Tai v_Λasi _Λoodami duduaadimu dai aipaco g_Λnaagidi daid_Λ icaiti:

—¿Ducatai istutuidi goovai ispoduucai ñioocadagi? Ducatai istutuidi g_Λc_Λali ist_Λaan_Λdagi Diaavora t_Λaañicarud_Λ m_Λs_Λ guvucadac_Λd_Λ vai goDiaavora t_Λaañicarud_Λ _Λagidi dai otoma vuvac_Λi —asc_Λaiti _Λoodami.

³⁷ Daid_Λ _Λoodami v_Λasi aipaco oidacami aatagaiña dai aagaiña _ΛSuusi.

³⁸ Amaasi _ΛSuusi vuusai ami judidíu quiuupaigad_Λaiñd_Λr_Λ dai ii Simuñi quiidiamu. Vaid_Λ _ΛSimuñi tuumud_Λ s_Λallic_Λd_Λ coococatadai oiditadai toiñdagai. Vaid_Λ _Λaaduñd_Λ _Λcoocoad_Λ daañimi _ΛSuusi sai duaaidana. ³⁹ Taid_Λ _ΛSuusi miaad_Λr_Λ c_Λquiva dai duaadi tai otoma dagito _Λtoiñdagai. Tai otoma vañi _Λooqui dai bibi g_Λdadidacami.

⁴⁰ Dai aid_Λ _Λc_Λr_Λ urunoco duupidatai tasai m_Λtai mui vuaapi _ΛSuusi coococoidad_Λ mui naana maasi coocodagai viaacami. Vaid_Λ _ΛSuusi mostaatamai _Λcoococoidad_Λ tuutucugad_Λ g_Λnoonovic_Λd_Λ vai duduaad_Λi. ⁴¹ Dai muidutai _Λcoococoidad_Λaiñd_Λr_Λ vuvaja Diaavora t_Λaañicarud_Λ. Dai g_Λg_Λr_Λ ñioocai _ΛDiaavora t_Λaañicarud_Λ daid_Λ it_Λd_Λai _ΛSuusi:

—Aapiar_Λ armarad_Λ Diuusi —ast_Λd_Λai.

Taid_Λ _ΛSuusi bagami dai camaidagito isvaamioma ñioocada agai. _ΛDiaavora t_Λaañicarud_Λ maat_Λcatadai is_Λgai _Λr_ΛCristo d_Λmos _ΛSuusi maitip_Λlidadai isaaga _Λgai c_Λc_Λd_Λ maidagito isvaamioma ñiooquiagi.

⁴² Dai camaasidatai ii _ΛSuusi ami Capernaumaiñd_Λr_Λ bai m_Λl_Λcasi oidigana siaaco maioidaga oodami. Taid_Λ _Λoodami gaagamu daid_Λ aayi siaaco daacatadai _Λgai. Maitip_Λlidadai _Λoodami isimia _Λgai. ⁴³ D_Λmos _ΛSuusi it_Λd_Λai:

—Ali_Λ t_Λgito aan_Λ isimiagi sib_Λaco g_Λg_Λr quiiquiamu _Λr_Λp_Λ dai aagidagi _Λoodami sai Diuusi soic_Λi _Λoodami sai c_Λagac_Λr_Λ oidacana, c_Λc_Λd_Λ giñootoi Diuusi idi oidig_Λr_Λ —ast_Λd_Λai _ΛSuusi.

⁴⁴ Daid_Λ _ΛSuusi gaaagidimi Diuusi ñiooquid_Λ quiquiuupaigad_Λr_Λ _Λjudidíu Galilee_Λr_Λ.

5

¹ _Λmo imidagai _ΛSuusi g_Λl_Λ suudagi ugidiana daacatadai siaaco Gene-sareta t_Λagidu _Λg_Λl_Λ suudagi. Tai mui dada oodami dai camog_Λvisa _Λoodami dai s_Λallic_Λd_Λ abaana guguc_Λi asta baitoma maioiñitudai c_Λl_Λc_Λ _Λlidadai _Λgai Diuusi ñiooquid_Λ c_Λc_Λd_Λ. ² Taid_Λ _ΛSuusi t_Λl_Λ gooca vaarcu _Λg_Λl_Λ suudagi ugidiana suudagi daama simosguuca. _Λvatopa vuviadami cavuvajatadai abiaad_Λr_Λ dai vaponaitadai g_Λv_Λatopa vuicar_Λ. ³ Taid_Λ _ΛSuusi ii dai t_Λsai vaarcugad_Λr_Λ Simuñi dai pot_Λt_Λd_Λai _ΛSuusi _ΛSimuñi sai m_Λl_Λcasioma imitudana _Λsuudagi ugidiñd_Λr_Λ. Taid_Λ _ΛSuusi ami vaarcu_Λr_Λ daiva dai abiaad_Λr_Λ mamaat_Λtuldi _Λoodami Diuusi ñiooquid_Λ. ⁴ Dai aid_Λsi canaato ñioo _ΛSuusi pot_Λt_Λd_Λai _Λgai _ΛSimuñi:

—Imitudañi govaarcu siaaco vaamioma tuucavaga dai suudar_Λ av_Λr suuliga g_Λv_Λatopa vuvaidacar_Λ dai vuvaida vatopa —ast_Λd_Λai _ΛSuusi.

⁵ Taid_Λ Simuñi aa noragi daid_Λ it_Λd_Λai:

—Giñaduñi gasoimaascamiga caoigaldi —astatadai.

²¹ Amaasi amamaatatuldiadami Diuusi samicamigad amadu afariseo agi gantatgitoimi dai povanlidi: “Sioora idi cali dai pomaasi fioocai. Vui fioocai Diuusi tomali amaadutai maitistutuidi isgaoigaldiadagi gasoimaascamiga mosagi Diuusi”, asanlidi agai.

²² Damos asuusi maatacatadai ispomaasi gantatgitoitadai agai dai potadai:

—¿Tuimasi poduucai gantatgitoi aapima? ²³ ¿Tumaasi sioma maisijaiga isaagagi: “Gasoiimaascamiga caoigaldi”, siapa potadagi: “Cequivañi dai aimarda”? ²⁴ Gantagidamu ana aapima inसाना viaa amo samicami dai viaa guvucadagai tami oidigi daama isgaoigaldiadagi gasoimaascamiga —astatadai asuusi oodami.

Dai amaasi potadai agai cali coocoda:

—Aapi angaagidi vanigini dai bai gasuaa dai imada gquiyamu —astadai.

²⁵ Mospotai asuusi tai otoma vañi coocoda vascatai vuitapi dai bai gasuaa istuucaga caatacatadai dai nora gquiyamu dai calga fiooquimi Diuusi vui. ²⁶ Dai vascatai oodami maita isducatai gantatgituagi dai calga fiooquimi Diuusi vui. Dai duduaadimucatai pocaiti:

—Sivi gia ta aatama istumaasi garducami —ascaiti.

²⁷ Dai amaasi vuusai asuusi abiaadaga dai ta amo cali tumiñsi vuudami. Agai Levi tagidu dai daacatadai quiyaga siaaco gvuudana tumiñsi dai potadai asuusi:

—Giñoidañi —astadai.

²⁸ Amaasi Levi cequiva dai anaasi viaa vasiaacatai dai oi asuusi.

²⁹ Dai goquiaga Levi idui amo ga vagimi gquiyaga asuusi vatarai dai ami daraajatadai mui tumiñsi vuudami dai aa oodami meesa vuidaga aga amadu. ³⁰ Vaidi afariseo amadu amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada aatagidi asuusi mamaatardamigada dai potadai:

—¿Tuimasida gacueeyi dai gayayi aapima gotumiñsi vuudami dai gosoiamasi ivuaadami amadu? Aapima maicalga ivueeyi —astadai agai asuusi mamaatardamigada.

³¹ Taidi asuusi aa noragi daida itadai:

—Ismaacada maitarcoococoidada maitagito duduaaidiadamis mosagi coococoidada. ³² Poduucai ana apa maicalgaducada vatarai divia mosagi soimaasi ivuaadami vatarai antdivia ana vai amaa duucag antatagitona —astadai asuusi.

³³ Amaasi agai tacacai asuusi daida itadai:

—Tuisida mosai maitacueeyi dai mosasi gamamadaiña amamaatardamigada vvaana daida amamaatardamigada afariseo. Dai aapi gamamaatardamiga vascaga gacueeyi dai gayayi —astadai agai.

³⁴ Taidi asuusi aa noragi daida itadai:

—¿Istutuidisi ismaitaugiagi avapaidarsicada amo cunataragiaga siascada quiaa daraajagi cuucuntadami? ³⁵ Damos todian duucag amuaatudamu cali amaasi maitaugimu avapaidarsicada —astadai asuusi oodami.

³⁶ Dai apiamamaatatuldi dai potadai:

—Tomali amaadutai maisaranan tada amo ipuurui utuudui dai acada daasadagi amo ipuurui caliñdada. Ispoduuñiagi agai siaa tuidimu lipuurui utuuducada dai vascara licuusi utuuducada maicaga viimu lipuurui caliñdada. ³⁷ Tomali amaadutai maitueeyi valienti utuudui ojoogi cacalliocidadara ispoduuñiagi avalienti utuudui cocopoñtudamu ojoogi dai siaa tuidimu vasi siaasi avalienti acaasi ojoogi. ³⁸ Cascada gaagagai isoojogi uutuducamiara tuaadagi valienti utuudui dai poduca maiisia tuidara avalienti tomali ojoogi. ³⁹ Vascatai ismaacada yalyi valienti caliñdada gooquiara maiaagaiña valienti utuudui pocaitiña sai sioma vallañiga caliñdada —astadai asuusi oodami.

Gomaasi aagidi asuusi oodami caga maatacatai isoodami apiavaamioma caga vaavoitudai acaquida ganvaavoidaraga dai maisiu utuuducada mamaatatuldaragada asuusi.

6

¹ Amo imidagai ibastaragai tasara asicami saagida imaitadai asuusi vaid amamaatar damigada vaiñcumaimi taligi murada dai gannoonovicada calivaimi dai cuumimi. ² Tai amaadutai fariseo itadai:

—¿Tuimasida ivueeyi aapima aa duiñdagai ismaacada maitipu oigara-gai isivuaadagi ibastaragai tasara? —astadai.

³ Taida asuusi aa noragi daida itadai:

—¿Maitamasquiaa naidi aapima ojai siaaco agai ismaasi idui Davicaru amo imidagai aidasi agai amadu aaduñda biuugicoi? ⁴ Vaa agai aquiyara siaaco siaa duutudaiña judidu Diuusi dai vui paana daadarada Diuusi dai uu agai dai oi gaaduñi ismaacada amadu daraajatadai. Daida paana mosagi papaali viaacata dai oigaragai iscuaadagi lagi poduca viituli Moseesacaru cascada, tai vascara vui Davicaru dai uu.

⁵ Dai potadai ara:

—Aana viaa amo samicami cascada viaa aana samicami isaagagi istumaasi araduñiagi ibastaragai tasara —astadai asuusi.

⁶ Ara amo ibastaragai tasara judidu quiupaigadara vaa asuusi dai gaagacai mamaatatluldi oodami Diuusi ñioquida. Tai ami vaa amo cali ismaacada gaquisapicatadai novida sallsia padara. ⁷ Vaida amamaatatludiami Diuusi samicamigada amadu fariseo soobidacata dai asuusi sabai duaidana ibastaragai tasara dai poduca viaacagi istucada gariara vaaajagi agai asuusi. ⁸ Damos asuusi maatacata dai ismaasi gantatgitoitadai agai daida itadai acalli ismaacada gaquisapicatadai novida:

—Cequivañi dai mala aran asi caquiva —astadai.

Taida acalli caquiva dai ami caquiva siaaco aagidi asuusi. ⁹ Amaasi asuusi potadai aga:

—Giñaagidavurai amo istumaasi: ¿Tumaasi oidaga oigaragai isivuaadagi ibastaragai tasara istumaasi cagaducami maicagaducami sio, cagacara vuvaidagi oodami coodagi sio? —astadai asuusi.

¹⁰ Amaasi asuusi nanaidi vascatai ismaacada ami daraajatadai dai potadai agai acalli:

—Giñuuliñdañi ganovi —astadai.

Taid_Δ ac_{ΔΔ}li uuliñi ganovi dai cac_{ΔΔ}ga duaadicami vii. ¹¹ Taid_Δ agaa sa_{ΔΔ}lic_{ΔΔ} baacoi dai apaco g_Δnt_Δcacaimi astumaasi istutuidi isiduuñiagi ΔSuusi vui.

¹² Amaasi ii ΔSuusi amo giidiamu dai daañia agai Diuusi sai soifana dai amo tucagi anaasi siaa daan_Δitai Diuusi. ¹³ Dai aid_Δsi camaasi agai vai gamamaat_Δrdamiga dai acovai vuvaitu baivustaama dan gooca agai saagidaiñ_Δra said_Δ arojootosad_Δcana. ¹⁴ Dai pot_{ΔΔ}tagidu agai: Amoco arSimuñi taid_Δ ΔSuusi Piiduru t_{ΔΔ}tai a_Δpa, dai Aand_Δra_Δsi a_Δpa Simuñi suculid_Δ, dai Jacovo, dai Vuaana, dai Piili, dai Bartolomé, ¹⁵ dai Mataivo, dai Tomás, dai Jacovo Alfeo marad_Δ, dai Simuñi agai a_Δra_Δmoco zelolote saagidaiñ_Δra, ¹⁶ daid_Δ Uudasi Jacovo suculid_Δ, daid_Δ Uudasi Iscaliote ismaac_{ΔΔ}l gooqui_Δrioma gat_{ΔΔ}gi ΔSuusi.

¹⁷ Daid_Δ ΔSuusi tavai giidaiñ_Δra v_{ΔΔ}scatai agai a_Δmadu. Dai a_Δma_Δra_Δ siaaco t_Δpaalica c_Δquiva ΔSuusi mui gamamaat_Δrdamiga a_Δmadu dai oidacata_Δ a_Δpa mui oodami v_{ΔΔ}si Judeea d_Δv_{ΔΔ}riañ_Δra dai Jerusaleenaiñ_Δra dai coostaiñ_Δra siaaco Tiuro t_{ΔΔ}gidu dai Sidóni a_Δpa. V_{ΔΔ}si idi ami dada ca_Δca aliditai Diuusi ñiooquid_Δ dai duduaadia aliditai a_Δpa casc_{ΔΔ}l dada agai. ¹⁸ Dai ismaac_{ΔΔ}l soimaa taatacana viaacatai Diaavora t_{ΔΔ}a_Δañicarud_Δ v_{ΔΔ}si duduaadi ΔSuusi. ¹⁹ V_{ΔΔ}si a_Δoodami taata aliditadai ΔSuusi. Agai duduaaidiña a_Δcoococoidad_Δ g_Δg_Δvucadac_{ΔΔ} casc_{ΔΔ}l.

²⁰ Amaasi ΔSuusi vui nan_{ΔΔ}ava gamamaat_Δrdamiga daid_Δ it_{ΔΔ}tadai:

—Diuusi c_{ΔΔ}gac_Δra g_Δnn_Δidi aapim_Δ giñ_Δmamaat_Δrdamiga. Aapim_Δ c_{ΔΔ}ga maat_Δ ist_Δgito sioo_Δra g_Δnsoiñ_Δgi maid_Δ ivuaada aapim_Δ istumaasi Diuusi ip_Δlidi.

²¹ Diuusi c_{ΔΔ}gac_Δra g_Δnn_Δidi aapim_Δ ismaac_{ΔΔ}l biuugicoñi sivi gooqui_Δra tatascon_Δca agai aapim_Δ casc_{ΔΔ}l.

Diuusi c_{ΔΔ}gac_Δra g_Δnn_Δidi aapim_Δ ismaac_{ΔΔ}l suaan_Δi sivi, gooqui_Δra as_{ΔΔ}l agai aapim_Δ casc_{ΔΔ}l.

²² Diuusi c_{ΔΔ}gac_Δra g_Δnn_Δidi aapim_Δ ismaac_{ΔΔ}l g_Δnc_{ΔΔ}ldai oodami dai si_{ΔΔ}scad_Δl maitañiooquiadagi, daid_Δ g_Δñiooquiadagi, dai tomali maica_Δca aliadagi g_Δnt_{ΔΔ}taaraga v_{ΔΔ}si goovai pov_Δduuñimu giñoidatucuitai aapim_Δ. ²³ V_{ΔΔ}sc_Δra sa_{ΔΔ}lic_{ΔΔ}lav_Δar baig_Δñliada amaasi. Poduuc_Δi idui a_Δqui aaduñ_Δcardu goodami maica_{ΔΔ}l tuutiac_{ΔΔ}l Diuusi ñiñiooquituldiadamigad_{ΔΔ}l. M_{ΔΔ}l t_Δvaagi_Δra g_Δnn_Δmaquimu Diuusi mui naana maasi cac_{ΔΔ}gaducami.

²⁴ D_Δmos si_{ΔΔ}l soimaa taatamu ariricu gooqui_Δra, sivi gia viaa agai istuc_{ΔΔ}l baig_Δñliadagi.

²⁵ Si_{ΔΔ}l soimaa taatamu agai ismaac_{ΔΔ}l tatascon_Δ sivi, gooqui_Δra biuugicoñicamu agai. Si_{ΔΔ}l soimaa taatamu agai ismaac_{ΔΔ}l sivi as_Δi, gooqui_Δra suaan_Δdamu agai soi_Δliaragaic_{ΔΔ}l.

²⁶ Si_{ΔΔ}l soimaa taatamu agai si_{ΔΔ}scad_Δl v_{ΔΔ}scatai c_{ΔΔ}ga ñioocadagi agai vui, poduuc_Δi idui a_Δqui aaduñ_Δcardu gaic_{ΔΔ}l ismaac_{ΔΔ}l poduuc_Δi yaatagai said_Δ arDiuusi ñiñiooquituldiadamigad_Δ.

²⁷ D_Δmos aapim_Δ m_Δasmaac_{ΔΔ}l giñ_Δca_Δ aapim_Δ ang_Δnaagidi: Oig_Δadavur_Δi g_Δnsasaayu, dai c_{ΔΔ}gav_Δar ivuuiidiada ismaac_{ΔΔ}l g_Δnc_{ΔΔ}ldai.

28 CΛΛΓAVAP ñioocada λgai vui ismaacαΔΛ maicΛΛga ñioocai aapimΛ γANvui. Isamaadutai γANñiooquiadagi daanΛdavurai Diuusi λgai VΛΛtarΛ. 29 Isamaadutai γANGΛΛΓAVIagi AMapiadΓΛ γANvuivasa VArαι ajadΓΛ vui daasa ΛpΛ. Dai isamaadutai bAiyagi γASuaa dagitoñi vai bΛΛcainA γΛvaasaraga ΛpΛ. 30 Dai siooΓΛ gataanΛdagi Λmo istumaasi pai oidiada. Isamaadutai bAiyagi istumaasi ARGAtuidaga maititaanada. 31 Ivuiidiadavurai aa mASTumaasi aapimΛ ipΛliadagi isγANvuiidiada λgai ΛpΛ.

32 MΛsaapimΛ oigΛadagi moSACAasi ismaacαΔΛ γANOigAdai aapimΛ, ζtumaasi ARcΛΛgai poduucai? Asta λgai ismaacαΔΛ maicΛΛga tuutuiga ΛpΛ poduucai ivueeyi. 33 MΛsiΛpΛ cΛΛga ivuiidiadagi moSACA λgai ismaacαΔΛ cΛΛga γANvuiididi aapimΛ, ζtuma cΛΛga ivueeyi aapimΛ poduucai? MaicΛΛga tuutiαcαΔΛ ΛpΛ poduucai ivueeyi. 34 Dai mASTaañiupiadagi moSACA λgai ismaacαΔΛ γANaa noragidadan tadacagi, ζtumaasi cΛΛga ivueeyi aapimΛ poduucai? MaicΛΛga tuutiαcαΔΛ ΛpΛ taañiupidi λgaa maicΛΛga tuutiαcαΔΛ dai nANracana isaa noragidagi. 35 Damos aapimΛ γΛaagai isoigΛadagi gansasaayu dai cΛΛga ivuiidiadagi dai taañiupiadagi dai maitAgitocagi mAsaa γANnoragidagi. Poduucai Diuusi naana maasi γANmaaquimu dai poduucai aapimΛ maamaradΛ Diuusi ismaacαΔΛ ARVaaamioma baitACΛaacami γANDucamicamu. Diuusi cΛΛtuiga maicΛΛga ivuaadami vui dai ismaacαΔΛ maiDiuusiatANamΛquidana caitiñA. 36 OigAlidiadavurai aapimΛ aa poduucai isduucai Diuusi γANOoga oigAldi AMaicΛΛga tuutiαcαΔΛ.

37 MaitavAR pocaitiada: “Dañi tΛΛ soimaasi idui λgai”, mAsimaipovANTAtΛadamu aapimΛ ΛpΛ. MaitavAR pocaitiada siARGPIAR caatAcami λgai mAsimaipovANTAtΛadamu aapimΛ ΛpΛ. OigAlidiadavurai aa mAsaapimΛ γANOigAlidiadamu ΛpΛ. 38 Oidiadavurai aapimΛ aa mAsiaapimΛ γANoidiadamu γANbaimocorΓΛ Λmo APavidacarui cΛΛgaducamiΓΛ cΛΛ suudacami gigigidicami, dai cΛΛ gAisatudicami dai VΛΛtANCΛacami. APavidacaruiαΔΛ ismaacαΔAcαΔΛ gamaacai aapimΛ istumaasi λgai vaacαΔΛ γANmaaquimu λgai ΛpΛ —astAtΛdai λSuusi.

39 Dai λSuusi aduucai γamamaatAtuldi:

—ζIstutuidisi Λmo mainΛaadami isvaidaticagi λmai mainΛaadami? ζMaisiu suuligia λgai vAgocatai sibΛ dΛΛcarΛ? 40 Λmo mamaatARDami maivaamioma maata isΛmamaatAtuldiadamigadΛ, dai siΛΛscadΛ cacΛΛga maatia λgai λpan Λsi maatacamu γAmamaatAtuldiadamiga.

41 ζTuipasi gAtAgito nAidi aapi issoimaasi ivueeyi γΛaduñi dai maitAtAgito nAidi isaapi vaamioma soimaasi ivueeyi? 42 Ducatai maisiaa ΛpΓai aapi ispotAtAdagi γΛaduñi: “Dañi aliΛ soimaasi ivueeyi aapi”. Dai maitAtAgito nAidi isvaamioma soimaasi ivueeyi aapi. Aapi ARAmoco ismaacαΔΛ aagai Λmo istumaasi daidΛ ivueeyi Λma maasi. ΛpΓaga γΛaagai iscamaisoimaasi ivuaada aapi dai gooquiARΛ aagidagi γANaduñi sai camaisoimaasi ivuaadana.

43 Maioidaga uusi cACΛΛgaducami issoimaasi iibiatadagi dai Λmo uusi maicΛΛgaducami maitistutuidi isCΛΛgaducagi iibiadΛ. 44 VΛΛsi uusi γAMAata iibiadΓΛ. MaitavAYoovai iigosi tomali uuvasi uupariaiñdARΛ. 45 Λmo cΛΛli maisoimaasi ivuaadami maisoimaasi ñioocaiñA, ibΛadΓΛ daja goCΛΛ tAgitoidagai cASCαΔΛ. Dai ACΛΛli maicΛΛga ivuaadami goΛagi

soimaasi ñioocaiña, ibaadara daja gosoimaasi tagitoidagai cascada istumaasi aagai agai gatañicada vaaasi ibaadaiñdara vusacai.

⁴⁶ ¿Tuimasi pocaitiña ansai aan arganaamu dai vaascara maitiñagidiña? ⁴⁷ Ganaagidamu aan soora apan ducami agai ismaacada giñagiditai ca daida ivueeyi istumaasi aagidi aan. ⁴⁸ Agai apan ducami amo calli ismaacada idui amo vaaqui dmos aapaga calga tuucavi cooco agai dai calgaducami dai simiento dai aidasi gapi daivusai suudagi vaascara maiñitu alia calgaducata dai simientogada cascada. ⁴⁹ Dai ismaacada giñca dai maitivueeyi istumaasi taanai aan agai apan ducami amo calli ismaacada idui amo vaaqui mosdavara mairarasacai ooodai uta tai gooquira gapi daivusai suudagi dai daitu taida avaaqui camaicalgaducami vii —astadai asuusi oodami.

7

¹ Aidasida asuusi naato ñiooqui oodami ii Capernaumamu. ² Vai ami oidacata dai amo sandaaru taanadamigada agai aromanu dai agai viaacata dai amo pioñi ismaacada alia oigada agai vai agai alia cococatada cayoga muu. ³ Daida sandaaru taanadamigada cajoomacata dai isami aimaraitada asuusi dai ootoi chiqui taanadamigada judidiu sai ma daana asuusi sai diviana dai duaidana apioñigada. ⁴ Tai agai miaadara guuquiva siaaco daacata dai asuusi dai salicada goguaama oidatucui dai potada:

—Idi sandaaru taanadamigada gia gaagai passoñagi. ⁵ Agai gia siaa garduutudai aatama judidiu dai agai vaa agai dai gatjai duiñdagai garquiuupaiga —astadai.

⁶ Taida asuusi ii agai amadu dmos aidasi cayoga aayi agai quii taida taanadamigada sandaaru ootoi aa gaaduñi sai potadana asuusi:

—Mamaatuldiamami maitiso gavaada aan tomali maivia salicami pasvaquiagi giñquira, ⁷ cascada maitipiñali aan isalgi mala gaagamuagi. Mosai potai sai duadana sida giñpioñiga caduaadimu, asduucai ootosi sandaaru taanadamigada ñiooqui. ⁸ Aanaan aapa viaa giñtaanadamiga dai poduucai aapa viaa aan giñsandaaruga ismaacada taanai aan siuu duucu potada aan amoco sai imana vai aimara dai siuu duucu potada aan sai diviana vai didivai, dai siuu duucu taañia aan giñpioñiga saida iduuna amo istumaasi vaid ivueeyi.

⁹ Aidasi ca asuusi imaasi maital istumaasi gatagituagi acalli vui dai vui nanaava oodami ismaacada oiditadai dai potada:

—Salicada tomali judidiu saagida mainidi aan tomali amoco ispocaasi vaavoitudai salasi vaavoitudai idi cali —astadai.

¹⁰ Dai aidasida oojotosicami quira dada vaid apioñi coocada caduaadicata dai.

¹¹ Dai cadaivunucai imaasi vaid asuusi Naña amaco imitadai vaid amamaatardamigada oiditadai dai mui aa oodami aapa. ¹² Dai aidasi cayoga aayi agai ami Nañara ta masbaticata dai amo muuquida dai yaasa agai dai agai maaducata dai marada oooqui viuudu vai mui

oodami ami dAVΛΛriΛrΛ oidacami oiditadai. ¹³ Dai aidΛsi tΛΛ ΛSuusi soigΛΛli ΛooquicΛdΛ dai potΛtΛdai:

—Maiti suaacada —astΛtΛdai.

¹⁴ Dai miaadΛrΛ cΛquiiva dai taata Λcajooñi tai guuquiva Λgai ismaacΛdΛ bΛΛcaticatadai taidΛ ΛSuusi potΛtΛdai ΛgΛΛli muuquiadΛ:

—GΛΛli aanΛ angΛaagidi vañiñi —astΛtΛdai.

¹⁵ Tai Λgai ismaacΛdΛ ΛrmuuquiadΛcatadai sΛali dai va dai gΛaagacai ñiioocai taidΛ ΛSuusi tΛΛgi ΛdΛdΛ. ¹⁶ Dai tΛΛgacai Λoodami imaasi vΛΛscatai duduaadimu dai siaa duutudaimi Diuusi dai pocaitimi:

—Garsaagida tigamaasitu Λmo Diuusi ñiioquituldiadamigadΛ —ascaiti.

DaidΛ icaiti ΛpΛ:

—Diviatiqui Diuusi dai soñna Λgai gΛmaamara —ascaiti Λoodami.

¹⁷ Dai vΛΛsi JudeeΛrΛ dai vΛΛsi uugidiana gΛmaí istumaasi idui ΛSuusi.

¹⁸ TaidΛ ΛVuaana maí vΛΛsi gomaasi, ΛmamaatΛrdamigadΛ aagidi cascΛdΛ. TaidΛ ΛVuaana vaí gooca gΛmamaatΛrdamiga. ¹⁹ Dai ootoi siaaco daecatadai ΛSuusi sai tΛcacana sabai Λgai sΛΛlicΛdΛ ΛrΛCristo ismaacΛdΛ viaacatadai isdiviagi sabai gΛaagai isnΛnΛracagi Λmai. ²⁰ TaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ ΛVuaana miaadΛrΛ guuquiva ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—ΛVuaana, Λgai ismaacΛdΛ vaponai Λoodami, gΛrootoi tΛsai gΛtΛcacana pΛsabai aapi ΛrΛCristo ismaacΛdΛ viaa isdiviagi siΛpΛ sabai gΛaagai tΛsnΛnΛracagi Λmai —ascaiti ΛVuaana mamaatΛrdamigadΛ.

²¹ Dai aidΛsi mosaayi Λgai ami ΛSuusi duduaadi mui oodami coocoidadΛ dai ismaacΛdΛ viaacatadai Diaavora tΛtΛaañicarudΛ duduaadi ΛpΛ dai mui ismaacΛdΛ mainΛnΛeeyitadai Λgai nΛnΛaavatu. ²² Dai poduucai ΛSuusi aa noragi dai potΛtΛdai:

—MΛΛcavΛr aagida ΛVuaana vΛΛsi mΛstumaa nΛidi dai caΛ. Dai aagidavurai isducatai ismaacΛdΛ mainΛnΛeeyitadai casi istutuidi isnΛaadagi dai ismaacΛdΛ maijioopaitadai caajioopai, dai ismaacΛdΛ viaacatadai gocoocodagai ismaacΛdΛ duvaldi gatuucuga duduaadΛi, dai ismaacΛdΛ maitΛtΛΛcaidacatadai catΛtΛΛcaidaga, dai coidadΛ duduaacarΛi, dai soituutuigami vΛΛsi gΛmamaatΛtuldi ismaacΛdΛ Λgai daidΛ ΛrcΛΛgacΛrΛ vuvaidaragai. ²³ BaigΛΛliadamu siora apiagiñvaavoitudadagi —ascaiti ΛSuusi.

²⁴ Dai aidΛsi caiji Λgai ismaacΛdΛ ootoi ΛVuaana taidΛ ΛSuusi gΛaagacai aagidi Λoodami dai aagai ΛVuaana dai potΛtΛdai Λoodami:

—¿Matumaasi nΛidamu aapimΛ oidigamu? ¿Masbai nΛidamu aapimΛ Λvasoi ismaacΛdΛ mosaipaco oiñidi ΛvΛΛli? ²⁵ ¿Matumaa nΛidamu aapimΛ, Λmo cΛli ismaacΛdΛ cΛΛga dadaapacami yuucustai? AapimΛ cΛΛga maata sai ismaacΛdΛ cΛΛga dadaapacami yuucustai cΛcΛΛgaducami quiiquiΛrΛ oidaga gΛgΛr raí baabaquidΛrΛ. ²⁶ ¿Matumaasi nΛidamu, Λmo Diuusi ñiioquituldiadamigadΛ? ΛjΛΛ sΛΛlicΛdΛ angΛnaagidi, daidΛ Λrasta vaamioma isΛmo Diuusi ñiioquituldiadamigadΛ. ²⁷ Vuaana ΛrΛgai ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiioquidΛrΛ dai pocaiti: “Ootosamu aanΛ Λmo ootosicami aapi gΛbaitΛqui vai Λgai aagidana giññiioqui Λoodami dai poduucai Λgai cabai gΛnducamu dai vaavoitudamu ismaacΛdΛ aagida aapi”, ascaiti Diuusi. ²⁸ GΛnaagidiana aanΛ sai Vuaana vaamioma tΛaanΛi istomalΛmadutai Diuusi ñiñiioquituldiadamigadΛ dai vΛΛscatai ismaacΛdΛ gatΛaanΛda Λgai siaaco tΛaanΛi Diuusi vaamioma gatΛaanΛda Λgai isVuaana —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁹ Dai aidasi caa imaasi vaaasi loodami lamadu atumiñsi vuudami ismaacada gnavapacoinaitadai lVuaana vacuanaragadacada maata taa sai istumaasi aagai Diuusi lrvaaovi. ³⁰ Damos lfariseo lamadu amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada ismaacada maitanvapacoi Vuaana vacuanaragadacada mosamaapiadala viaa istumaasi Diuusi ipaliditadai isiduniagi lagi vaatar. ³¹ Vaidal Suusi pocaiti:

—¿Tumaasi lpan ducami loodami sividadal? ³² lpan ducami laali ismaacada plaasala gatallavaiña dai iñioquidiña gnaaduñi daidal itadaiña: “Iva aatama muusicocada matai maitatuutudai. Susuañi aatama matai aapima maisusuañi”, astadaiña. ³³ Diviacai Vuaana lagi ismaacada vaponai loodami dai maitacueeyi tascali tomali maitaalyi istumaasi guvuucami, mai aapima pocaiti sai viaa amo Diaavora laañicaruda. ³⁴ Dai diviacai aanl ismaacada viaa amo samicami dai gacueeyi dai gayalyi mai pocaiti ansaidal artuu naacadami daidal ariitaracami, dai ansaidal raduñal tumiñsi vuudami dai maicalla ga ivuaadami. ³⁵ Vascatai ismaacada lagidi Diuusi caa maata isalia callagadu Diuusi maadagada —astadai Suusi.

³⁶ Amaadutai lfariseo vai lSuusi sai quidiiala gaugaana taidal lSuusi ii quidiamu dai meesa vuidal daiva. ³⁷ Tai amo ooqui lagi vaa davariala oidacami ismaacada gogoosi gaducamicana mai silSuusi ii fariseo quidiamu dai lamadu gaugia lagi. Lagi ami divia dai bllacati amo tucayu suudacami asaiti sigian uuvadami. Atucayu alavastrocadal duñisi. Lagi lrodai namlaacami. ³⁸ Dai suaaquimi daidal lSuusi llcasodal abaana daiva dai vacuañidimi llcasodal gloogacada dai gooquiala gacuupacada gaqui dai usupi dai gooquiala lai lasaiti sigian uuvacada. ³⁹ Aidasidal lfariseo ismaacada vai lSuusi taa imaasi ponalli: “Isidi calli samicada lramo Diuusi ñiooquituldiadamigadacamudai maatamudai goovai ismaa ooqui goovai dai taatamai. Goovai gogoosi gaducami”, asalidi lfariseo. ⁴⁰ Taidal lSuusi potadai lfariseo:

—Simuñi gaaagida iñalidi aanl amo istumaasi —astadai.

Taidal lfariseo aa noragi daidal itadai:

—Giñaagidañi —astadai.

⁴¹ Taidal lSuusi itadai:

—Amo calli tañiuuvi tumiñsi goocatai calli. Amaadutai tañiuuvi lagi taan siento daidal agamai taajucan siento. ⁴² Dai tomali amaadutai vagoocatai maitistutuiditadai isaa noragidagi taidal ismaacada gatañiuuvi mosoi ismaacada vaaatulditadai lagi. Sivi giñaagidañi ¿ismaacada vagoocatai vaamioma oigadai? —astadai lSuusi.

⁴³ Taidal lSimuñi aa noragi daidal itadai:

—Polidi aanl sai ismaacada vaamioma mui oi —astadai lfariseo.

Taidal lSuusi potadai:

—Vaavuava ismaacada aagai aapi —astadai.

⁴⁴ Amaasi lSuusi vui nallaava looqui dai potadai lSimuñi:

—¿Naidipasi idi ooqui? Vaa aanl gaaquiyala patai maitiñmaa suudagi istuucada vacuana aanl giñllcaso poduucal isduucal garviida aatama tai idi ooqui vapacoi giñllcaso gloogacada dai gacuupacada gaqui. ⁴⁵ Dai aapi maitiñusupi poduucal isduucal garviida aatama, vai goovai aidasi abiaadala vaa aanl maidagitocai uusupigai giñllcaso. ⁴⁶ Dai aapi maitiñtai asaiti giñmoana poduucal isduucal garviida aatama tai goovai giñtai asaiti sigian uuvadami giñllcasoana. ⁴⁷ Cascadal angaaagidi sai

idi ooqui tAtAgidi vAAscatai isaliAsi iñoiğadai aliAsi Arsoimaasi iducami goovai cascAdA dai vAAsi soimaascamigadA caoiğaldi. DAmos Amai oodami ismaacAdA Armaisi soimaasi iducami gatAtAgidi ismaisi iñoiğadai maitArgApi soimaascamigadA cascAdA dai cavAAsi oigaldi —astAtAdai ASuusi Afariseo.

⁴⁸ Amaasi potAtAdai ASuusi Aooqui:

—GAsoimaascamiga caoiğaldi —astAtAdai.

⁴⁹ VaidA AvapaidarsicAdA ismaacAdA ami daraajatadai AAgı aipaco gAnaagidimi daidA icaiti:

—¿Sioora idi cAAli dai asta gasoimaascamiga oigaldi? —ascaiti.

⁵⁰ TaidA ASuusi potAtAdai Aooqui:

—Vaavoitu aapi cascAdA cacAAgacAgA vuusai, imAAdañi dai maivuama Aiatugada —astAtAdai.

8

¹ Dai cadaivunucai imaasi ii ASuusi mui AmapAcAgA ami dAvAAriAgA dai gamamaatAtuldımi Diuusi ñiooquidA dai isDiuusi soicAi oodami sai cAAgacAgA oidacana. Dai vAA baivustaama dan gooca mamaatArdamigadA oidatucuitadai ASuusi. ² Dai oidatucuitadai AApA chiAAqui ooqui ismaacAdA duduaadi ASuusi. Amoco viaacatadai Diaavora tAtAAañicarudA dai aa Ama maasi coocodagai. Dai ami Amadu imAtadai Maria ismaacAdA AgMadaliña Agai ooquiaindAgA vuvaaja cuvaracami Diaavora tAtAAañicarudA, ³ dai Vuañiita AApA ooñigadA Chusa. Chusa ArAmo tAaanAdamigadA EroodAsi pipiooñigadA, dai Susaana, dai mui aa ooqui ismaacAdA soicAtadai istucAdA viaacatadai ASuusi.

⁴ Muidutai oodami vuvaaja gAndAdAAvARagaiñdAgA dai nAida agai ASuusi dai aidAsi gAnAmpagi mui oodami taidA ASuusi ñiooqui daidA itAtAdai:

⁵ —Amo asaadami gaAsimu dai gaAsaimi Agai tai chiAAqui AstucadA voyAgA suuli mAtai cAjıata tai dada ujuurugi dai uu. ⁶ Tai aa Astucai ojoodai saagida suuli dai aidAsi vuvaaja Agai gaquiisa viAAgacatadai vaagidagai cascAdA. ⁷ Tai aa Astucai uuparai saagida suuli dai vuvaaja taidA Auuparai ismaacAdA Amadu vuvaaja gaquiistu. ⁸ Tai aa Astucai cAAgaducami dAvAAriAgA suuli dai gAA dai cAAga iibaji asta Amo sientı litro vuvaaja aliAmo litroaindAgA.

Dai aidAsi capotAi ASuusi gAgAgA ñioo dai potAtAdai:

—MAsaapimA tAtAcAidacagi vArı caAcA —astAtAdai.

⁹ TaidA AmamaatArdamigadA tAcacai daidA itAtAdai:

—Tııya Alidi aapi idi cuentocAdA —astAtAdai.

¹⁰ TaidA ASuusi potAtAdai:

—AapimA Diuusi gAnmaaatAtuldımu istumaasi maimaatA aapimA isducatai Diuusi soicAi oodami sai cAAga gAntAtAgitocana, dAmos gogaa poduucai ñiooquidi aanA vai nAıjada goovai dai ducami ismaiñııjadagi dai caAcA dai ducami ismaicaAcagi.

¹¹ GAnaagıdamu aanA istııya Alidi gocuento:

—Goastucaí ʌpan ducami Diuusi ñiooquidʌ. ¹² Goastucaí ismaacʌdʌ voiyʌrʌ suuli ʌgai ʌpan ducami ʌoodami ismaacʌdʌ caʌcana Diuusi ñiooquidʌ vai didivai ʌDiaavora dai maigovai dadasai ibʌadʌaiñdʌrʌ sai maivaavoitudaíña dai maicʌʌgacʌrʌ vuvaacʌna. ¹³ Daidʌ astucaí ismaacʌdʌ ooodai saagida suuli ʌgai ʌpan ducami ʌoodami ismaacʌdʌ caʌcana Diuusi ñiooquidʌ dai cʌʌga baigʌnʌliaracʌdʌ ʌʌgidiña dʌmos maisi guupuacana ʌgai vaavoidaragadʌ. Vaavoitudaíña ʌgai chiʌʌqui tasai dai siʌascadʌ parunadagi aa vai cadadagitoíña gʌnvaavoidaraga. ¹⁴ Daidʌ astucaí ismaacʌdʌ uuparai saagida suuli ʌgai ʌpan ducami ʌoodami ismaacʌdʌ caʌcana Diuusi ñiooquidʌ dai maiʌʌgidiña momaasi gʌtagitocana dai gaquiistudai gʌnvaavoidaraga mosʌʌ tagitocatai tumiñsiʌrʌ dai gʌnvagimadagʌrʌ dai mui aa naana maasiʌrʌ dai poduucai maitivueeyi ʌgai istumaasi Diuusi ipʌlidi dai ʌpan ducami ʌstucaí ismaacʌdʌ maiibiatai. ¹⁵ Daidʌ astucaí ismaacʌdʌ cʌʌgaducami dʌvʌʌriʌrʌ suuli ʌgai ʌrʌoodami ismaacʌdʌ baigʌnʌliaracʌdʌ caʌca ʌlidiña Diuusi ñiooquidʌ dai vʌʌsi ʌʌgidiña istumaasi mamaatʌrʌi Diuusi ñiooquidʌrʌ dai ʌgai ismaacʌdʌ apiavaavoitudai dai mamaatʌtuldi aa ʌgai ismaacʌdʌ vʌtʌmʌ mamaatʌrʌi ʌgai ʌgai daidʌ ʌriibiadʌ gʌnducami.

¹⁶ Tomali ʌmo oodami maicucuudagʌi ʌmo cuudacarui dai gooquiʌrʌ iññapai tomali maivoicarui uta dadasai, baiyoma tʌcavi dadasai vai cuudagidaca ʌgai vʌʌscatai sioorʌ vʌpacʌdagi. ¹⁷ Poduucai istumaasi aanʌ gamamaatʌtuldi vʌʌsi gʌmaasiuldi, sivi maiquiaa cʌʌga maata caʌ ʌoodami gooquiʌrioma gia vʌʌsi maata caʌcamu ʌgai.

¹⁸ Poduucai tudu cʌʌgavʌr caʌca. Sioorʌ bʌʌjʌi giññiooqui dai giñʌʌgidi ʌgai vaamioma maatatuldamu aanʌ, dai sioorʌ maibʌʌjʌi giññiooqui dai maitiñʌʌgidi poopoidamu aanʌ istumaasi maata gʌʌlidi ʌgai —astʌtʌdai ʌSuusi.

¹⁹ Amaasi ʌSuusi dʌʌdʌ ʌʌmadu susuuculidʌ ami dada siaaco daacata dai ʌgai dʌmos maitistutuiditadai ʌgai ismiaadʌrʌ ajjagi aliʌ muiducatai oodami. ²⁰ Tai ʌmaadutai aagidi ʌSuusi daidʌ itʌtʌdai:

—Gadaada ʌʌmadu gʌsusuuculi quidiigaiñdʌrʌ guuca dai gʌnʌida ʌlidi —astʌtʌdai.

²¹ Dʌmos ʌSuusi potʌtʌdai:

—Sioorʌ caʌcagi Diuusi ñiooquidʌ dai ʌʌgiditai caʌcagi ʌgiava ʌgai daidʌ ʌrgiñdaada ducami ʌʌmadu giñsusuuculi ducami —astʌtʌdai.

²² ʌmo imidagai tʌsai ʌSuusi ʌmo vaarcuʌrʌ ʌʌmadu gʌmamaatʌrdamiga daidʌ itʌtʌdai ʌgai:

—Tiimʌda vaasadʌrʌ gogʌʌ suudagi —astʌtʌdai ʌSuusi.

Tai bodʌrʌ iji. ²³ Dai aidʌsi gʌʌ suudagi ʌraana iimʌitadai ʌgai taidʌ ʌSuusi coi. Tai todian duucai cavami ʌvʌ vai tai tʌʌsadʌi suudagi daidʌ ʌvaarcu casuudaimi suudagi dai asta cayoga duupi. ²⁴ Tai ʌgai iji dai nʌnʌitu ʌSuusi daidʌ itʌtʌdai:

—Mamaatʌtuldiadami, Mamaatʌldiadami, casiata yooga duudupi —astʌtʌdai.

Taidʌ ʌSuusi vañi dai ʌʌpitu ʌʌvʌʌli ʌʌmadu ʌsuudagi tai vʌʌsi gʌʌʌpitu dai vʌʌsi dodoli vii. ²⁵ Amaasi ʌSuusi potʌtʌdai gʌmamaatʌrdamiga:

—¿Tʌdui gʌnvaavoidaraga? —astʌtʌdai.

Vai agai duduaadimucata dai maitaa istumaasi gantatagituagi dai aipaco gantacacai daida icaiti:

—¿Siorea idi caali dai taanaa lavaali amadu gosuudagi vai agidi?
—ascaiti.

²⁶ Daida aayi ali quiiyaga. Gadaraga taagidu ali quii. Vaasagara agaa suudagi arGadara ajaadaga arGalilea. ²⁷ Mostuvanacai asuusi davalapapi tai miaadaga caquiva amo caali Gadarana oidaacami dai catavapi apaduitadai isacalli viaacata dai Diaavora tataaanicaruda dai maitaadaiaña yuucusi tomali maioidacata dai quiiyaga mosacaasi siaaco gyaasapai coidada. ²⁸ Dai mostagacai agai asuusi vuidaga gatoonacada caquiva dai iinaquimi dai potadai:

—¿Tuiipasida giinamadu vapaacai aapi Suusi agaa baitacaacami marad? Gadaanai ana pai maitiiofiada —astadai.

²⁹ Pocaiti agai taanaaitai asuusi adiaavora tataaanicaruda sai vuvacaana agiaindaaga. Muiyoco imidagai babalajiaña adiaavora tataaanicaruda vaid aoodami vupuuriaña noonovida dai acasoda cadeenacada sai maiupanana vai agai aquitudaiña acadeena. Daida adiaavora tataaanicaruda mosmalitudaiña agai oidigamu. ³⁰ Taida asuusi tacacai daida itadai:

—¿Taaagidu aapi? —astadai.

Tai agai aa noragi dai potadai:

—Legión antaaagidu ana —ascaiti.

Poduucai aagai agai alia muiducatai adiaavora tataaanicaruda ismaacada agiara vaapa cascada. ³¹ Daida adiaavora tataaanicaruda potadai asuusi sai maiotosana siaaco tuucavaga ami siaaco oidaga vaaasadiaavora tataaanicaruda. ³² Dai muiducata dai tataisoli ami giidira daida cueeyitadai. Daida adiaavora tataaanicaruda potadai asuusi sai dagitona isvaapaquiagi atataisoliaga. Taida asuusi maa oigaragai. ³³ Taida adiaavora tataaanicaruda vuvaja acalliaindaaga dai tataisoliara vaapa. Tai vaaasi agai gaa vaapavuaana saali suuli gaamu taana dai gaa suudara suuli dai baicoi.

³⁴ Tai agai ismaacada nuucadacata dai tataisoli alia duduaadimu aidasi taamaasi dai voopoi dai maaaca gaaagidi quiquiana dai dajiana.

³⁵ Taida aoodami vaascatai iji dai nada agai astumaasi apadi dai aidasi aayi agai siaaco daacata dai asuusi ta agai acalli ismaacadaiaindaaga vuvaja adiaavora tataaanicaruda vai acasoda abaana daacata dai agai asuusi caaga yuucusu dai cacaga dodoli daja tai agai alia duduaadimu.

³⁶ Daida atataisoli nuucadacami ismaacada naiditadai agidi vaaasi isducatai dueeyi acalli ismaacada viaacata dai adiaavora tataaanicaruda.

³⁷ Imaasicada vaaasi aoodami ami Gadaraga oidacami ganaaga daaifiimi asuusi sai imana abiaadaga alia duduaadicuitadai agai cascada. Taida asuusi tasi vaarcuaga dai ii abiaadaga. ³⁸ Daida acalli ismaacadaiaindaaga vuvaja adiaavora tataaanicaruda goguaama oi sai dagitona isoidagi damos asuusi potadai sai viana dai potadai:

³⁹ —Noragiña gquiiyamu dai maaaca gaaagida vaaasi istumaasi idui Diuusi aapicada —astadai.

Taida acalli nora dai maaaca gaaagidi vaaasi ami davalapira si caaga idui asuusi agai vaatar.

⁴⁰ Aid_{AS}id_A _ΛSuusi vaasad_{ΛΓ} divia _Λpamu _Λg_{ΛΛ} suudagi tai v_{ΛΛ}scatai baig_{ΛΛ}liarac_{ΛΔ} miaad_Λgi can_{ΛΛ}racatadai _Λgai casc_{ΛΔ}. ⁴¹ Tai ami divia _Λmo c_{ΛΛ}li Jairo t_{ΛΛ}giducami _Λgai ar_{ΛΛ}aan_Λdamicatadai quiuupaigad_{ΛΓ} judid_Λ dai g_Λtootonac_{ΛΔ} c_Λquiva _ΛSuusi vuid_{ΛΓ} dai daa_Λñimi sai im_{ΛΛ}na quiidiamu. ⁴² Ali _Λmaaduacatadai _Λgai marad_Λ daid_Λ _Λrooqui par_Λ baivustaama dan gooca uumigi viaacatadai dai cayoga muutadai. Dai im_Λcai _ΛSuusi oí mui oodami dai asta g_Λisatudaimi.

⁴³ Dai _Λgai saagida im_Λitadai _Λmo ooqui ismaac_{ΛΔ} cabaivustaama dan gooca uumigi coococatadai g_{ΛΛΛ}rac_{ΛΔ} dai casiaa doodai v_{ΛΛ}si istumaasi viaacatadai duduaadigami_{ΛΓ} vai tomali _Λmaadutai maitistutuiditadai isduaaidagi. ⁴⁴ Tai _Λgai miaad_{ΛΓ} c_Λquiva _ΛSuusi dai gooquiamad_{ΛΓ} mostaata yuucusi_Δ taid_Λ _Λrad_Λ g_{ΛΛΛ}pitu.

⁴⁵ Vaid_Λ _ΛSuusi gat_Λcacaimi daid_Λ icaitimi:

—¿Toor_Λ giñtaata? —ascaiti _ΛSuusi.

Vai v_{ΛΛ}scatai pocaiti sai tomali _Λmaadutai vaid_Λ Piiduru _Λmadu _Λaaduñ_Δ pot_ΛΔdai:

—Mamaat_Λtuldiadami, mos_{ΛΛ}quidu oodami dai g_Λg_Λaisatudai dai aipaco _Λnuuits_Λai paid_Λ gat_Λcacai soor_Λ g_Λtaata —ast_ΛΔdai.

⁴⁶ D_Λmos _ΛSuusi pot_ΛΔi:

—_Λmaadutai atgiñtaata, maiyanta aan_Λ iñsiduaadi _Λmaadutai giñguvucadac_{ΛΔ} —ascaiti _ΛSuusi.

⁴⁷ Dai most_{ΛΛ}gacai _Λooqui iscamaasico vuaa _ΛSuusi divia dai giguquimi dai g_Λtootonac_{ΛΔ} c_Λquiva vuid_{ΛΓ} _ΛSuusi dai v_{ΛΛ}si oodami vuitapi aagidi istuisi taata dai isducatai caduaadicami vii mostaatacai.

⁴⁸ Amaasi _ΛSuusi pot_ΛΔdai:

—Giñaduñi vaavoitu aapi casc_{ΛΔ} cadueeyi. Im_{ΛΛ}dañi dai maivuama _Λliatugada —ast_ΛΔdai.

⁴⁹ Dai quiaa ñioocaitadai _ΛSuusi tai divia _Λmaadutai Jairo quiidiañ_ΔΓ_Λ dai pot_ΛΔdai _Λgai _ΛJairo:

—Casiatmuu g_Λmara casi maisoi vuaada gomamaat_Λtuldiadami —ast_ΛΔdai.

⁵⁰ D_Λmos aid_Λsi ca_Λ _ΛSuusi pot_ΛΔdai:

—Maitiduaadicuda mosai giñvaavoituda sig_Λmara duaadimu —ast_ΛΔdai.

⁵¹ Dai aid_Λsi aayi _ΛSuusi quiiy_{ΛΓ} maidagito _Λgai _Λoodami isvaapaquiagi _Λmadu tuucavi mos_Λcaa Piiduru dai Jacovo dai Vuaana _Λmadu _Λali ooqui d_{ΛΛ}d_{ΛΔ}. ⁵² V_{ΛΛ}scatai suaan_Λitadai dai alia soig_{ΛΛ}lidadai _Λali ooquic_{ΛΔ} d_Λmos _ΛSuusi pot_ΛΔdai:

—Maitav_Λr suan_Λda goali ooqui mait_Λrmuuquiada mosacooso —ast_ΛΔdai.

⁵³ D_Λmos _Λoodami mosparunai pocaititai _ΛSuusi. _Λoodami maat_Λcatadai isi_Λrmuuquiada _Λgai casc_{ΛΔ} parunai. ⁵⁴ Taid_Λ _ΛSuusi b_Λi novid_Λ dai g_Λg_ΛΓ_Λ ñioo dai pot_ΛΔdai:

—Ali ooqui vañigiñi —ast_ΛΔdai.

⁵⁵ Tai _Λgai _Λpamu duaaca dai otoma vañi taid_Λ _ΛSuusi gat_Λjai m_Λsai biidana. ⁵⁶ Daid_Λ _Λd_{ΛΛ}d_{ΛΔ} mait_Λgaitadai istumaasi g_Λnt_Λg_Λituagi. D_Λmos _ΛSuusi pot_ΛΔdai sai maiaagidiña tomali _Λmaadutai istumaasi _Λp_Λdui.

¹ ΔSuusi Δmapagi Δbaivustaama dan gooca gΔmamaatΔrdamiga dai maa guvucadagai dai sΔalicami sai vuvaidiña vΔasi Diaavora tΔtaañicarudΔ oodamiaiñdΔrΔ dai sai duduaaididana gacocodaga. ² Dai Suusi ootoi Δgai sai gaaagidana sai Diuusi soicΔi oodami sai cΔlgacΔrΔ oidacana dai duduaaididana coococidadΔ. ³ Dai potΔtΔdai:

—MaitavΔr vuucaï tomali Δmo istumaasi voiγΔrΔ vΔatarΔ tomali gΔngiica tomali gΔnmoraaliga tomali biitugai tomali tumiñsi dai mosaliΔΔmoco vaapasaragai avΔr gΔnaadatica maisiu googoca. ⁴ Tomastuma quiiγΔrΔ mΔsiaaco gΔnuuliñagi anaasiavΔr gΔnuuliñaca asta mΔsiΔascadΔ iji Δgai dΔvΔariñdΔrΔ. ⁵ Dai mΔsiaaco maitanmiaadΔgidagi vΔrai vuvaquï abiaadΔrΔ dai gigigida ΔdΔvΔarai gΔnΔcasoaiñdΔrΔ vai poduucai maatΔna Δgai ismaicΔΔga idui —astΔtΔdai ΔSuusi.

⁶ Tai iji Δgai dai mosΔΔmapΔcΔrΔ iimΔi dai gaaagidimi Diuusi ñiooquidΔ dai duduaaidimi coococidadΔ vΔasi aipacoga.

⁷ TaidΔ ΔtΔaanΔdami EroodΔsi maï vΔasi istumaasi ivuaadatadai ΔSuusi dai maitΔtΔgaitadai istumaasi gΔtΔgituagi. Dai Δmoco pocaititadai saidΔ ΔVuaana duaaca coidadΔ saagidaiñdΔrΔ. ⁸ Dai aa pocaititadai saidΔ ΔrΔEliiasicaru Diuusi ñiooquituldiadamigadΔ daidΔ maasitu. Dai aa pocaititadai saidΔ ΔrΔmoco ΔΔquidΔ Diuusi ñiooquituldiadamigadΔ dai duaaca. ⁹ DΔmos ΔEroodΔsi pocaiti:

—AanΔ Δgi antgatajai guicutaragai moodΔ ΔVuaana ¿dai idio sioora ismaacΔdΔ mosΔΔ naana maasi caΔ aanΔ aatagi? —ascaiti ΔEroodΔsi.

DaidΔ ΔEroodΔsi gΔaajagΔi isnΔidagi.

¹⁰ Dai aidΔsi dada ΔSuusi ojootosadΔ aagidi Δgai ΔSuusi vΔasi istumaasi idui. TaidΔ ΔSuusi vaidacai ΔmaapΔcΔrΔ siaaco baitoma maitiipu oidacami Betasaidamacoga. ¹¹ Dai aidΔsi maï Δoodami isii ΔSuusi gooquiΔrΔ iji taidΔ ΔSuusi miaadΔgi dai aagidi sai Diuusi soicΔi oodami sai cΔlgacΔrΔ oidacana daidΔ ΔSuusi duduaadi ΔcoococidadΔ.

¹² Dai aidΔsi cauruñimi Δbaivustaama dan gooca mamaatΔrdami miadΔrΔ guuquiva dai potΔtΔdai Δgai ΔSuusi:

—Ootosañi goodami vai gΔniibΔstana dai gaagana cuaadagai aali quiiquiana siaaco vaamioma miaagacagi. Tami siaaco daraaja aatΔmΔ maitiipu tomali istumaasi —astΔtΔdai ΔmamaatΔrdami.

¹³ TaidΔ ΔSuusi potΔtΔdai:

—Bibidavurai aapimΔ —astΔtΔdai.

TaidΔ ΔmamaatΔrdamigadΔ aa noragi daidΔ itΔtΔdai:

—MaitatΔviaa vaamioma mosaltaama paana dai gooca vatopa. SiΔgisgiaa mΔΔca savΔada aatΔmΔ cuaadagai vΔasi idi oodami vΔatarΔ —astΔtΔdai ΔmamaatΔrdamigadΔ.

¹⁴ DaidΔ Δoodami parΔ taama miil Δcatadai. DΔmos ΔSuusi potΔtΔdai gΔmamaatΔrdamiga:

—Aagidavurai goodami sai daraivana chiichiΔquiatai aipacoga parΔ taataucami sientto —astΔtΔdai ΔSuusi.

¹⁵ Tai podui vΔascatai daraiva. ¹⁶ TaidΔ ΔSuusi vui Δtaama paana daidΔ Δgooca vatopa dai tΔvaagiamu nΔnΔaava dai gamamagi dai gooquiΔrΔ saasarai Δpaana dai Δvatopa dai maa gΔmamaatΔrdamiga sai taacoidana Δoodami. ¹⁷ Tai vΔascatai gauu dai tataascovai dai gooquiΔrΔ suusudagi baivustaama dan gooca aasarai saasaquigadΔ ismaacΔdΔ baivito.

18 Amo imidagai aidasi acovai daanaitadai Diuusi asuusi vaidamamaatar damigadamadu daraajatadai taidasuusi taccacai gamamaatar damigadaidaitadai:

—¿Vooragiñaagai oodami? —astaitadai.

19 Tai agai itaitadai:

—Amoco pocaiti pasaidaravuaana agai ismaacada vapaconaiña oodami, dai apocaiti pasaidarEliasi, dai apocaiti pasaidarallquidadiuusi ñiooquituldiadamigadadai duaaca —astaitadai.

20 Taidasuusi potaitadai:

—¿Dai apimao macaiti ansoora ana? —astaitadai.

Taidapiiduru anoragi daidaitadai:

—AapiararDiuusi Cristogada ismaacada agai acovai vuusaitu —astaitadai.

21 Damos asuusi sallyicada dai sai maiaagidiña imaasi tomali amaadutai. 22 Dai potaitadai:

—Aana ismaacada via amo sallyicami viaacamu issallyicada soimaa taatagi dai mosamapiadaragiñviaamu latalaanadamigada judidiu amadu baitaguucacamigada papaali amadu amamaataruldiadami Diuusi sallyicamigada. Dai giñmuaaa magai vasi dai vassacara bo vaica tasaicada apamu duaacamu ana —astaitadai.

23 Dai gooquiarapotaitadai vasscatai:

—Siorea giñagiada aliada maitaagai islagi gatagitocagi dai vass tasai glaagai isbai gaducagi siaduñiada gamuaatuda giñvaavoitudaitai daida giñagiadagi. 24 Siorea ivuaadagi lagi istumaasi ipalidi, agai gia imimu Diaavora amadu, damos agai ismaacada bai gduu dai muquiagi giñvaavoitudaitai agai gia callyacara vuusaimu. 25 Tumaasi arcallyagai amo oodami vatarar isgamaitagi vasi istumaasi oidaga oidigi daama vai ibadai imiagi Diaavora amadu. 26 Aana ismaacada via amo sallyicami tavaagiaindarar divia dai apamu noragia ñagai dai gooquiarapamu divimu ana amadu mui Diuusi talaañicarudai. Dai giñooga dadadaquigada garsicoli dadadaquida agai. Isamaadutai sia aradagi giñvaavoitudaitai ana larar sia arogiamu amaasi ñsallyicada diviagi. 27 Ismaacada gnaagidi ana arvaavoi sai oidaga amaadutai ismaacada tami guuca sai maicoiya agai asta tallagacai ismaasi siaaco laanai Diuusi —astaitadai asuusi.

28 Dai aidasi potai asuusi bo mamacova tasaicada tasai amo gidiarar dai gamamada agai dai amadu iimaitadai Piiduru dai Jacovo dai Vuana. 29 Dai aidasi daanaitadai Diuusi asuusi vuiwasada amapadui dai yuucuseda callya tootuat dai dadadacadami gnaato. 30 Tai gmaasitu gooca callyali abaana asuusi dai amadu gaaatagitadai agai arMosesacaru amadu Eliasi. 31 Dai sicolimadi amo cuudagi dadadacadami dai aagaitadai issoimaa taata agai asuusi dai isducatai muquia agai Jerusaleenarar. 32 Tomasi Piiduru amadu laaduñalial cocosimucataidai vasscallya maicoocoi dai tall isducatai dadadacai asuusi sicoli dai vagoocai callyali ismaacada amadu guucacataidai. 33 Dai aidasidal callyali mallacasioma iimimitadai asuusi sonuaiñdarar taidapiiduru potaitadai asuusi:

—Mamaatʼtuldiadami, vʼʼasi ʼrcʼʼgai istami daraaja aatʼmʼʼ tʼʼtai duuñi vaica uucusai ʼmoco aapi gʼʼvʼʼʼtarʼʼ dai ʼmai Moseesa vʼʼʼtarʼʼ dai ʼmai Eliiasi vʼʼʼtarʼʼ —astʼʼtʼʼdai.

Dʼʼmos ʼʼPiiduru maimaatʼcatadai iscaititadai. ³⁴ Dai quiaa ñioocaitadai ʼgai tai divia ʼmo icomai dai iifña vʼʼʼscatai tai ʼgai aliʼ duduadimu tʼʼʼgacai isicomai saagida iji ʼcʼʼcʼʼʼli. ³⁵ Tai icomiaifñdʼʼʼ caidatu ʼmo ñiooqui ismaacʼdʼʼ icaiti:

—Idiavʼʼr giñmara dai aanʼ aliʼ oigʼdai. ʼʼgiadavurai aapimʼ —ascaiti ʼñiooqui.

³⁶ Dai aidasi capotʼʼi ʼñiooqui ʼgai gʼʼntʼʼgito tʼʼʼ sidʼ ʼʼʼsuusi caʼʼʼgi cʼʼacatadai. Dai vʼʼvaicai mamaatʼrdamigadʼ maiaagidi tomali ʼmaadutai tomali ʼmo ñiooqui istumaasi tʼʼʼ ʼgai.

³⁷ Dai siaadiqui aidasi tʼʼʼapai ʼgai giidiaifñdʼʼʼ tai mui oodami vuvaaja dai vuidʼʼʼ aayi ʼʼʼsuusi. ³⁸ Tai ʼmo cʼʼʼʼli ʼoodami saagida gʼʼʼʼʼ ñiooqui daidʼ itʼʼtʼʼdai:

—Mamaatʼtuldiadami, giñoigʼdañi dai nʼʼida giñmara, idi caʼmaduga giñmara cʼʼʼʼli. ³⁹ Vai ʼmo Diaavora tʼʼʼañicarudʼ bʼʼbʼʼʼʼ dai iifñʼquitudai dai susuiquituldi dai totosacatudai tʼʼñidʼ dai soi vueeyi dai maidagitua ʼʼʼʼli. ⁴⁰ Casiant goguama oí gamamaatʼrdamiga sai vuusaidana ʼgai goDiaavora tʼʼʼañicarudʼ dʼʼmos ʼgai maitistui —astʼʼtʼʼdai.

⁴¹ Tai aa noragi ʼʼʼsuusi dai potʼʼtʼʼdai:

—Dañi aapimʼ sivi oidacami maivaavoidaracami dai maiʼʼʼgidaracami siʼʼʼ tʼʼvʼʼpi vaamioma viaacamu aanʼ isgʼʼʼʼʼmadu daacagi dai gʼʼʼʼʼʼʼʼdagi —astʼʼtʼʼdai ʼʼʼsuusi.

Dai potʼʼtʼʼdai ʼgai ʼoogadʼ:

—Baigovai vuaapa gʼʼmara —astʼʼtʼʼdai.

⁴² Dʼʼmos aidasi ʼʼʼli gʼʼʼʼli miaadʼʼʼ cʼʼquiva taidʼ ʼDiaavora tʼʼʼañicarudʼ dʼʼvʼʼʼrapi daitu dai suiquituli. Dʼʼmos ʼʼʼsuusi dodoligitu ʼDiaavora tʼʼʼañicarudʼ dai duaadi ʼʼʼli gʼʼʼʼli dai tʼʼʼʼʼ oogadʼ. ⁴³ Tai vʼʼʼscatai maitʼʼ istumaasi gʼʼntʼʼʼʼʼʼʼʼgi tʼʼʼʼʼcʼʼʼ istumaasi mosʼʼʼ gʼʼducami ismaacʼdʼʼ idui Diuusi.

Dai maiquiaa tʼʼʼgaitadai ʼgai istumaasi gʼʼntʼʼʼʼʼʼʼʼgi gomaasicʼdʼʼ ismaacʼdʼʼ idui ʼʼʼsuusi tai ʼgai potʼʼtʼʼdai gʼʼmamaatʼrdamiga:

⁴⁴ —Cʼʼʼgavʼʼr caʼca idi dai mostʼʼgitoca. Aanʼ ismaacʼdʼʼ viaa ʼmo sʼʼʼʼʼcami mʼgiñʼʼʼʼʼʼʼdagi ʼgai aa oodami —ascaiti ʼʼʼsuusi.

⁴⁵ Dʼʼmos ʼmamaatʼrdamigadʼ maimaatʼ caʼcatadai istumaasi aagidi ʼgai, maimaaquiarsicatadai ʼgai oigaragai ismaatʼ cajiagi cascʼdʼ, dai ʼgai duduadicuitadai isaagidagi sai cʼʼʼʼʼ aagidana isducatai maata cajiagi ʼgai istumaasi aagaitadai ʼgai.

⁴⁶ Vaidʼ ʼʼʼsuusi mamaatʼrdamigadʼ ʼʼʼgi gʼʼnaatʼʼgidi dai pocaiti sai sioorʼ ʼgiiaifñdʼʼʼ cʼʼʼʼʼʼʼ isvaamioma gataaanʼdagi. ⁴⁷ Dʼʼmos ʼʼʼsuusi maí istumaasi gʼʼntʼʼʼʼʼʼʼʼdagi ʼgai dai bʼʼʼ ʼmo ali oodami dai gʼʼʼʼʼʼʼ cʼʼi ⁴⁸ dai potʼʼtʼʼdai:

—Tomasioorʼ ismaacʼdʼʼ vaavoitudai giñmamaatʼtuldiaraga dai cascʼdʼ oigʼdai idi ali oodami ʼgai giñoigʼdai aanʼ ʼʼʼʼ dai ʼgai ismaacʼdʼʼ giñoigʼdai aanʼ ʼgai oigʼdai ʼgai ismaacʼdʼʼ giñootoi.

Ismaac^{ad} polidi ismaisi gat^{aan} ^{ai} ^{agai} vaa ^{agai} dai vaamioma gat^{aan} —ast^{ad} ^{dai} ^{suusi}.

⁴⁹ Taid^{ad} ^{vuaana} pot^{ad} ^{dai}:

—Mamaat^{ad} tuldiadami, t^{aa} aat^{am} ^{amoco} ismaac^{ad} pot^{ai} sai g^{aguvucadac} vuvaiditadai Diaavora t^{ataa}añicarud^{ad} t^{at}ai dai sai camaivuvaidiña mait^{ar} ^{madu} aim^{ar} raitai ^{agai} —ast^{ad} ^{dai} ^{vuaana}.

⁵⁰ D^{amos} ^{suusi} pot^{ad} ^{dai}:

—Maitav^{ar} daidiada. Ismaac^{ad} mait^{ar} vui caat^{ad} ^{agai} g^{ar} ^{pa} maasi t^{at} ^{agitoi} —ast^{ad} ^{dai} ^{suusi}.

⁵¹ Aid^{asi} camiaadimi istuigaco t^{as} ^{adia} agaitadai ^{suusi} t^{ava} ^{agiamu} ^{agai} pocaiti:

—Aan^{ad} angia imia iñ^{agai} Jerusaleenamu —asc^{aiti} ^{suusi}.

⁵² Dai bait^{qui} ootoi ojootosicami tai ^{agai} iji ^{amo} ^{amap} ^{ac} ^{ar} ^{ra} Samaalia dai gaagida ^{agai} siaaco g^{au} ^{uliñ} ^{agai} ^{suusi}. ⁵³ D^{amos} ^{samaali} ^{ar} ^{ra} oidac^{ad} mait^{ar} ^{ali} ismiaanai daasagi maat^{ar} ^{cai} isJerusaleenamaco im^{at} ^{dai} ^{agai}. ⁵⁴ Aid^{asid} ^{amamaat} ^{ard} ^{amigad} ^{suusi} Jacovo ^{amadu} ^{vuaana} t^{aa} imaasi pot^{ad} ^{dai} ^{agai} ^{suusi}:

—Mamaat^{ad} tuldiadami, ç^{ip} ^{alidip} ^{asi} t^{as} ^{gatañ} ^{agai} t^{ai} t^{ava} ^{agiaiñ} ^{ar} ^{ra} dai v^{aa} ^{si} ugitudagi gooodami poduuc^{ai} isduuc^{ai} idui Eliiasicaru Diuusi ñ^{ioo} ^{quituldiad} ^{amigad} ^{ad}? —ast^{ad} ^{dai}.

⁵⁵ Taid^{ad} ^{suusi} vui n^{an} ^{aa} ^{vaa} dai bagaimi dai pot^{ad} ^{dai}:

—Aapim^{ad} maimaat^{ad} ismaasi g^{ani} ^{ib} ^{ad} ^{aga}. ⁵⁶ Aan^{ad} ismaac^{ad} viaa ^{amo} s^{al} ^{licami} maidiviac^{ai} cooda iñ^{agai} oodami baiyoma mosc^{al} ^{gac} ^{ar} ^{ra} vuvaida iñ^{agai} aan^{ad} —ast^{ad} ^{dai} ^{suusi}.

Dai amaasi iji sib^{aa} ^{acoga}.

⁵⁷ Dai aid^{asi} voiy^{ar} ^{ra} iim^{at} ^{dai} ^{agai} tai ^{amo} c^{al} ^{li} pot^{ad} ^{dai} ^{suusi}:

—Mamaat^{ad} tuldiadami, g^{ao} ^{idatucuda} iñ^{al} ^{idi} aan^{ad} v^{aa} ^{si} p^{as} ^{iaaco} aim^{ar} ^{dagi} —ast^{ad} ^{dai}.

⁵⁸ Taid^{ad} ^{suusi} aa noragi daid^{ad} ^{it} ^{ad} ^{dai}:

—Cacaasioc^{ai} viaa g^{ant} ^{aa} ^t ^{joga} vaid^{ad} ^{lujuurugi} g^{an} ^{coocosa}, d^{amos} aan^{ad} ismaac^{ad} viaa ^{amo} s^{al} ^{licami} maiviaa tomali siaaco mootagi —ast^{ad} ^{dai} ^{suusi}.

⁵⁹ Daid^{ad} ^{suusi} pot^{ad} ^{dai} ^{amai} ^c ^{al} ^{li}:

—Giñ^{oida}ñi —ast^{ad} ^{dai}.

D^{amos} ^c ^{al} ^{li} pot^{ad} ^{dai}:

—Mamaat^{ad} tuldiadami, giñ^{dagito}ñi quiaa ^{ar} ^{pa} ^{ga} anm^{ad} ^{yaasagi} giñ^{oo} ^{ca} —ast^{ad} ^{dai}.

⁶⁰ D^{amos} ^{suusi} aa noragi daid^{ad} ^{it} ^{ad} ^{dai}:

—Dagitoñi vai ^{agai} ismaac^{ad} ^{apan} ^{ducami} coidad^{ad} ^{mai} ^{agid} ^{tai} Diuusi yaasana g^{an} ^{coidad} ^{aga}, dai aapi imi dai gaaagida sai Diuusi soic^{ai} oodami sai c^{al} ^{gac} ^{ar} ^{ra} oidacana —ast^{ad} ^{dai} ^{suusi}.

⁶¹ Tai ^{amai} ^c ^{al} ^{li} pot^{ad} ^{dai}:

—Mamaat^{ad} tuldiadami, g^{ao} ^{ida} iñ^{al} ^{idi} aan^{ad} d^{amos} giñ^{dagito}ñi quiaa nai m^{ad} ^{diosagidagi} giñ^{aadu}ñi —ast^{ad} ^{dai}.

⁶² D^{amos} ^{suusi} ^{it} ^{ad} ^{dai}:

—Sioor^{ad} gasicuandagi dai aa n^{aa} ^{jidagi} mais^{al} ^{li} sicuanai, poduuc^{ai} ^{ar} ^{pa} ^{agai} ismaac^{ad} giñ^{oidatucuda} ^{li} ^{ada} dai otoma imia ^{al} ^{idi} g^{ac} ^{quiiyamu} ^{agai} mait^{ar} ^c ^{al} ^{ga} aata vuaadami Diuusi aa duiñ^{dad} ^{ar} ^{ra} —ast^{ad} ^{dai} ^{suusi}.

10

¹ Dai cadaivunucai imaasi taidΛ ΛSuusi Λcovai vuvaitu ΛΛpΛ vaic coobai dai baivustaama oodami dai mosgoogocatai baitΛqui ootoi vΛasi ΛΛmapΛcΛrΛ siaaco viaacatadai Λgai isimiagi. ² Dai potΛtdai:

—MΛsiaaco iimia Λgai aapimΛ mui oodami cabaigΛnduuduna iibΛadΛ dai caΛca Λgai Diuusi ñiooquidΛ Λpan duucai gapi Λsicami ismaacΛdΛ casi gΛaagai yoovaragai. Dai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ chilaΛquidu cascΛdΛ daanΛdavurai aapimΛ Diuusi ismaacΛdΛ ΛrΛpan ducami ΛsΛcami vai ootosana aa gΛñiñiooquituldiadamiga ismaacΛdΛ ΛrΛpan ducami pipiooñi vai aagida Λgai ñiooquidΛ Λoodami ismaacΛdΛ baigΛnduuduna iibΛadΛ Λgai Λpan ducami Λsicami. ³ Iimivurai aapimΛ. Dañi aanΛ Λpan duucai gΛnootosai cañiiru sΛasΛyi saagida.

⁴ MaitavΛr vuucai gΛnmoraraaliga tomali gΛntumiñsi daraasacaru tomali aa susuusacai, dai maitavΛr guguquida voiyΛrΛ mΛsiaaco ajiagi oodami. ⁵ MΛsilaascadΛ ajiagi Λmo quiiyΛrΛ vΛrai aagida Λoidacami sai Diuusi ipΛlidi isiibΛstudacan tadacagi Λgai iibΛadΛ.

⁶ Dai isami daacagi Λmaadutai dai nΛnaracagi isDiuusi soifagi vai gΛiibΛstacan tadaca Λgai ibΛadΛ aidΛ gia gΛiibΛstacan tadacamu Λgai. Dai ismaitiipucagi tomali Λmaadutai ami isnaracagi isDiuusi soifagi vai gΛiibΛstacan tadacagi Λgai vΛascΛrΛ aapimΛ gΛaagai isaagididagi gomaasi aa oodami. ⁷ Dai anaasi mΛsiaaco cΛga gΛnmiaadΛgidagi Λgai vaa quiiyΛrΛ avΛr gΛnuuliña dai ugaavurai dai ii istumaasi viaacagi Λgai, Λmo piooñi viaa sΛlicami mΛsaa namΛquidagi. Dai maitavΛr mosquiiquiΛrΛ ajioopada. ⁸ Dai mΛsilaascadΛ ajiagi ΛmapΛcΛrΛ mΛsicΛga gΛnmiaadΛgidagi ugaavurai mΛstumaasi gΛnbiidagi. ⁹ Dai duduaaidavurai ΛcoococoidadΛ ismaacΛdΛ ami oidacagi dai povivΛr tΛda Λoidacami: “Cadivia Diuusi dai gΛnΛΛmadu daaca Λgai daidΛ ipΛlidi isgΛnsoifagi mai cΛagacΛrΛ oidaca aapimΛ”.

¹⁰ Dai mΛsajiagi ΛmapΛcΛrΛ mΛsiaaco maitΛnmiaadΛgidagi vΛrai vuvaqui caayΛrΛ dai potΛtda: ¹¹ “Asta dΛvΛrΛragadΛ gΛnoidaga ismaacΛdΛ gΛrΛcasuana saí gigigidamu aatΛmΛ vΛrai poduucai maataca aapimΛ mΛsmaicΛga idui. DΛmos maatacavurai sicayooga aayi siΛscadΛ gataaanΛda Λgai Diuusi”.

¹² Dai quiaa ñioocai ΛSuusi dai potΛtdai:

—AanΛ angΛnaagidi sai siΛscadΛ Diuusi nΛidagi ismaacΛdΛ rCΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ rmaicΛga ivuaadami Λgai soimaasi taatat- ulda Λgai Λoodami ismaacΛdΛ maitΛnmiaadΛgidagi vaamioma soimaasi taatatuldamu Λgai siΛ SodoomΛrΛ oidacami.

¹³ AapimΛ CorasiñiΛrΛ oidacami dai BetasaidΛrΛ oidacami siΛ soimaa taatamu aapimΛ. IsTiiorΛrΛ dai SidooniΛrΛ oidacami tΛgimudai istumaasi gΛgΛrducami mΛsmaasi tΛΛ aapimΛ Λgai gia caΛΛqui abiaadΛrΛ gΛnaadadamudai yuucusi tutucucami dai gΛncocoomaivadamudai mataicΛdΛ dai poduucai maasiuldadamudai iscaΛma duucai gΛntΛgito dai camaisoimaasi ivuaada Λgai. ¹⁴ DΛmos siΛscadΛ Diuusi nΛidagi ismaacΛdΛ rCΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ rmaicΛga ivuaadami gΛngΛgΛvituldaraga vaamioma soimaascamu isΛTiiorΛrΛ dai SidooniΛrΛ oidacami vΛatarΛ. ¹⁵ Dai aapimΛ CapernaumΛrΛ oidacami. ¿Povai mΛsiΛnΛlidi mΛstΛvaagiΛrΛ ucami tΛtΛidia Λgai? Baiyoma mΛtΛapafia Λgai dΛvΛrΛrai utamacoga —astΛtdai ΛSuusi.

16 Dai potatadai agai gamamaatardamiga:

—Ismaacada agaiditai gancala aapimla agai giñlagiditai cala aanla lapla dai ismaacada gajiaadara gānvipieeyi aapimla agai gajiaadara giñvipieeyi aanla lapla dai ismaacada gajiaadara giñvipieeyi aanla agai gajiaadara vipieeyi lapla agai ismaacada giñootoi —astatadai laSuusi.

17 Taidala vaic coobai dan baivustaama apamu dadacai baiganliatugai dai potatadai agai laSuusi:

—Mamaatatuldiadami, asta Diaavora tataañicarudala vālsi gāraagi aagaitai aatama gātātāraaga —astatadai lojootosicami laSuusi.

18 Taidala laSuusi potatadai:

—Aanla annāidi isducatai gai laDiaavora tavaagiāñdara lapan duucaimo siitañi. 19 Aanla anganmaa guvucadagai aapimla masai calaisapaiña gagar coocoyi dai nanacasara dai poducaivaamioma viaa aapimla guvucadagai isgārsaayu Diaavora. Dai aapimla maisoimaa taatamai tomali amo istumaasicada. 20 Maitavar baiganliada cascada ganlagiditai Diaavora tataañicarudala. Baiyoma mosgāagai masbaiganliadagi oojisicatai gāntātāraaga mala tavaagiara —astatadai laSuusi.

21 Aidala otoma baiāliatu Diuusi lbada laSuusi tai agai potatadai:

—Giñooa aanla gia sāllicada siaa gaduutudai, aapiara lrbaitalcaacami tavaagiara dai oidigi daama. Aapi apatmaimaatatuli idi maasi astatudugami tomali agai ismaacada naana maasi mamaatara mosaca agai ismaacada maasi sastuduga dai ismaacada mainaana maasi mamaatara. Calagaduava giñooa poducaipali aapi dai poducaidui —astatadai laSuusi gāooga.

22 Dai apiamamaatatuldi laSuusi loodami dai potatadai:

—Giñooa giñmaa vālsiacatai. Aanla lrdiuusi marada ismaacada tava tavaagiāñdara dai tomali amaadutai maicalaga giñmaatla mosaca giñooa dai tomali amaadutai maicalaga maatla giñooa mosaca aanla ismaacada lmarada agai. Dai vālsara oidaga aa ismaacada maatla giñooa mosaca ismaacada aanla ipalidi sai maatana.

23 Amaasi agai vui nanava gamamaatardamiga dai lagi agai potatadai:

—Baiganlidi aapimla lāditai mastumaa lāidi. 24 Aanla anganaagidi sai mui Diuusi ñiñiooquituldiadamidaga lamadu mui rara lāida lāditadai mastumaasi aapimla lāidi dai maitala, dai agai cala lāditadai mastumaasi aapimla cala dai maicala —astatadai laSuusi.

25 Amaasi amo mamaatatuldiadami Diuusi sāllicamidaga calquiva dai ii dai mala aatagida agai laSuusi. Mosnāida lāditadai agai sabai agana Suusi amo istumaasi istumaasi vui caatalcagi lvaavoidaragada dai potatadai:

—Mamaatatuldiadami, ¿tumaasi istutuidi aanla isiduñiagi dai vālsara lamadu daacagi Diuusi? —astatadai.

26 Taidala laSuusi aa noragi daidala itatadai:

—¿Tumaasi agai dai oojisi sāllicamiara? Aapi nanāidiña oojai vāls tasai giñāgidañi iscaiti —astatadai laSuusi.

27 Taidala amamaatatuldiadami Diuusi sāllicamidaga aa noragi daidala itatadai:

—“Oig_Λadañi g_ΛDiuusiga v_{ΛΛ}si g_Λiib_Λdac_ΛΔ, dai v_{ΛΛ}si g_Λg_Λv_Λucadac_ΛΔ dai v_{ΛΛ}si g_Λt_Λg_Λitoidac_ΛΔ, dai oig_Λadañi g_Λaaduñi poduucai p_Λsduucai g_Λoig_Λdai aapi _Λagi” —ast_Λt_Λdai.

²⁸ Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—C_{ΛΛ}ga p_Λt_Λg_Λiñaa noragi isv_{ΛΛ}si gomaasi iduñia aapi, aapi v_{ΛΛ}sc_Λr_ΛΛ oidacamu Diuusi _Λmadu —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²⁹ Vaid_Λ _Λmamaat_Λtuldiadami Diuusi s_{ΛΛ}licamigad_Λ _Λagi g_Λsoiñ_Λ _Λl_Λiditadai dai pot_Λt_Λdai _Λgai _ΛSuusi:

—¿Voora _Λrgiñaduñi? —ast_Λt_Λdai.

³⁰ Taid_Λ _ΛSuusi aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Amo imidagai _Λmo c_{ΛΛ}li t_Λv_Λañimitadai _Λmo voi Jerusaleenaiñ_Δr_ΛΛ Jericooamu tai voiy_Λr_ΛΛ aayi _Λsivogami dai baitoma g_Λv_Λi_Λi dai _Λsi istumaasi vuucaticatadai _Λgai asta yuucusid_Λ dai s_{ΛΛ}lic_ΛΔ soidoodai dai baitoma muuquiad_Λ viaa dai iji. ³¹ Dai aid_Λp_Λc_ΛΛ amui im_Λtadai _Λmo paaligad_Λ judid_Λ _Λgai vaa voiy_Λr_ΛΛ dai t_{ΛΛ}gacai moss_{ΛΛ}li daivusai. ³² Dai _Λmo levitia _Λr_ΛΔ amui s_{ΛΛ}li daivusai dai aid_Λi t_{ΛΛ} _Λgai mosdaivusai _Λr_ΛΔ. ³³ Dai _Λmai c_{ΛΛ}li Samaaliñ_Δr_ΛΛ _Λgai vaa voiyamu im_Λtadai dai t_{ΛΛ}gacai soig_ΛΛdian taada. ³⁴ Dai miaad_Λr_ΛΛ c_Λquiva siaaco caat_Λcatadai _Λc_{ΛΛ}li dai duaadi istuidana saasaquicatadai asaitic_ΛΔ dai valieentic_ΛΔ, dai vipiosolic_ΛΔ vuupuli dai _Λagi g_Λsoiga daama da_Λi dai b_{ΛΛ}c_Λi _Λmo quiiyamu dai ami g_Λuuli _Λmadu dai nuucagi. ³⁵ Dai siaadiqui aid_Λsi caimia agaitadai _ΛSamaali_Λr_ΛΛ oidacami vuuvaitu goo piisu dai maa _Λoidacami dai pot_Λt_Λdai: “Nuucadacañi idi c_{ΛΛ}li dai p_Λsvaamioma siaa duadagi g_Λaa nam_{ΛΛ}quidamu aan_Λ iñs_Λia_Λscad_Λ _Λpamu diviagi”, ast_Λt_Λdai _ΛSamaali_Λr_ΛΛ oidac_ΛΔ _Λoidacami. ³⁶ Dai sivi maac_ΛΔ idi v_Λv_Λicai c_Λc_{ΛΛ}li araduñ_Δ _Λc_{ΛΛ}li ismaac_ΛΔ baitoma g_Λv_Λi_Λi _Λsivogami —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

³⁷ Taid_Λ _Λmamaat_Λtuldiadami Diuusi s_{ΛΛ}licamigad_Λ it_Λi:

—_Λgai ismaac_ΛΔ soig_ΛΛli t_{ΛΛ}gacai —ast_Λt_Λdai.

Taid_Λ _ΛSuusi pot_Λt_Λdai:

—Imiñi aapi dai poduñi _Λr_ΛΔ —ast_Λt_Λdai.

³⁸ Dai apiaim_Λ _ΛSuusi dai aayi _Λmaap_Λc_Λr_ΛΛ. Vai ami oidacatadai _Λmo ooqui Maaruta t_{ΛΛ}giducami dai miaad_Λagi g_Λquiiy_Λr_ΛΛ. ³⁹ Daid_Λ _ΛMaaruta si_Λg_Λacatadai _Λmai ooqui María t_{ΛΛ}giducami. Tai _Λgai vuid_Λr_ΛΛ daiva _ΛSuusi dai c_{ΛΛ}ga _Λgai istumaasi aagaitadai _Λgai. ⁴⁰ Damos _ΛMaaruta ali_Λsi istumaa vuaadatadai cus_Λiñi_Λr_ΛΛ dai miaad_Λr_ΛΛ c_Λquiva siaaco daacatadai _ΛSuusi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Mamaat_Λtuldiadami, ¿maitap_Λsvuam_Λ _Λlidi tomalaachi isgiñsiisi _Λagi giñvidagi mos_{ΛΛ}si aa duiñdagai? Aagidañi tudu vaid_Λ giñsoiñana —ast_Λt_Λdai _ΛMaaruta.

⁴¹ Taid_Λ _ΛSuusi aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Maaruta, Maaruta, maitivuam_Λ _Λliada aapi mos_{ΛΛ} naana maasic_ΛΔ. ⁴² Mosali_Λmo istumaasi oidaga ismaac_ΛΔ vaamioma g_Λaagai dai goMaría gia b_Λi c_{ΛΛ}gaduc_Λdioma aa duiñdagai dai tomali _Λmaadutai maivoopoidamu —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

11

¹ _Λmo imidagai _ΛSuusi gamamadaitadai _Λmo _Λmaap_Λc_Λr_ΛΛ. Dai aid_Λsi canaato mamagi _Λgai tai _Λmaadutai _Λmamaat_Λrdamigad_Λ it_Λt_Λdai:

—MamaatΛtuldiamami, gArmaatΛtuldañi mamadaragai poduucai is-duucai ΛVuaana maatΛtuli gAmamaatΛrdamiga —astΛtadai.

²TaidΛ ΛSuusi potΛtadai:

—MAsiΛAscadΛ gamamadadagi vArari aduucai gamamadada: GARooga aapi pAsmaacadΛ tAVaagiΛrΛ daja, aatΛmΛ ipΛlidi isΛoodami gAsiiaa duutuadagi, dai maataΛna isaapi maisoimaasi ivueeyi vai otoma aana istuigaco gataaanΛda agai aapi tami oidigi daama vaidΛ apΛduuna pAstumaasi aapi ipΛlidi tanai oidigi daama apΛn duucai tAVaagiΛrΛ.

³Garsoiñañi tatai viaaca aatΛmΛ cuaadagai siΛasi tAgito sivi vΛΛtarΛ.

⁴Dai gArroigΛldañi vΛsi garsoimaascamiga aatΛmΛ ΛpΛ oigaldi vΛAscatai ismaacΛdΛ soimaasi garvuiididi.

Maiti dagito isΛDiaavora gArAagiadan tadacagi isiduñia aatΛmΛ soimaasi poduucai vArgamamadada.

AstΛtadai ΛSuusi.

⁵DaidΛ ΛSuusi potΛtadai ΛpΛ:

—Ducami isΛmaadutai aapimΛ viaacagi Λmoco gΛnaduñi pai aapi imiagi quiidiamu ArantucarΛ pai potΛada aapi: “Giñaduñi giñtañiuvidañi vaica tascali, ⁶ utudama giñdiviji Λmoco giñaduñi mΛAcasdrΛ imΛΛdami dai aana maiviaa istumaasi biidagi”. ⁷ Dai ducami siΛgamai aa gΛnoragidagi tuucavidrΛ dai povΛtΛdagi: “Maitigiñiioquiada casia cuupi quitaagiña dai giñmaamara giñΛmadu vΛtΛ giñvaacosiarΛ nai cascΛdΛ maitistutuidi aana isvañigAcai gΛmaquiagi tomali Λmo istumaasi”. ⁸ Aana angΛnaagidi tomasi maivañigAcai gΛmaa agai istumaasi gΛaduñicatai baiyoma vañigian taada agai dai gamaquiagi vΛsi istumaasi tAgitoca aapi maicaaca Aliditai ñioocadami. ⁹ CascΛdΛ aana angΛnaagidi masai daanΛiña Diuusi sai gΛnsoicΛiña mai viaaca aapimΛ tAgitocagi dai gΛagagai mAscΛga vaavoitudadagi sai Diuusi gΛnsoicΛda agai. ¹⁰ SioraΛ daanΛdagi Diuusi sai soicΛiña gia soicΛiña.

¹¹ Amaadutai aapimΛ ismaacΛdΛ Argaooga ¿masbai oidana aapimΛ gΛnmara Λmo odai isgAntaanΛda agai paana? ¿SiapΛ oidagi Λmo cooyi isgAntaanΛda agai vatopa? ¹² ¿IsgAntaanΛda agai Λmo tacunono isbai oidana aapimΛ Λmo nacasArai? ¹³ MAsaapimΛ ismaacΛdΛ maicΛΛ tuutuiga maata oidi gΛnmaamara istumaasi cΛAgaducami siooma cΛga gΛnooga ismaacΛdΛ tAVaagiArΛ daja gΛnootosdamu gΛlbΛdaga vai gΛnΛΛmadu daacana vΛAscatai sioraΛ ipΛliadagi isΛΛmadu daaca agai —astΛtadai ΛSuusi.

¹⁴ ΛSuusi vusaasditadai Λmo cΛliiΛiñdrΛ Λmo Diaavora tAaañicarudΛ. ΛDiaavora tAaañicarudΛ muudutu cΛli. Dai aidasi vuusai ΛDiaavora tAaañicarudΛ taidΛ ismaacΛdΛ muudutu istui isñiooquiagi apamu. TaidΛ Λoodami maitΛΛ isducatai gAntΛtAgituagi tΛAgacai imaasi. ¹⁵ DΛmos Λmoco pocaiti:

—Idi cΛli vuvaidi Diaavora tΛtAaañicarudΛ Beelsevú guvucadadΛcΛdΛ —ascaiti Λoodami. Beelsevú rDiaavora dai aliΛ guvuca.

¹⁶ Dai aa mosnΛijada Alidi astumaa duuna ΛSuusi dai cascΛdΛ potΛtadai sai tΛAgidana Λmo istumaasi gAducami tAVaagiΛiñdrΛ. ¹⁷ DΛmos ΛSuusi maatAcataidai istumaasi gAntΛtAgitoitadai agai dai potΛtadai:

—Isaipaco gAncocodagi ΛmapAcArΛ oidacami ugitimu Λoodami dai baabaquidΛ suuligimu. ¹⁸ Poduucai ΛpΛ isΛDiaavora Λgi gAcocodagi otoma camaitatΛaanΛdan tada agai cascΛdΛ poduucai gΛnaagidi aana pocaititai aapimΛ ansai aana vuvaidi Diaavora tΛtAaañicarudΛ Beelsevú

guvacadad_{ACAD}.¹⁹ Si_{Ar}vaavoicamudai isDiaavora guvcadad_{ACAD} vuvaidi aan_Λ Diaavora tataañicarud_Λ aid_Λ gia aapim_Λ g_Λnaaduñi vuvaidi Diaavora tataañicarud_Λ Diaavora guvcadad_{ACAD} _Λpp_Λ. _Λagi _Λgai g_Λnaagidamu ismait_{Ar}vaavoi isDiaavora guvcadad_{ACAD} vuvaidi aan_Λ _Λmadu _Λgai.²⁰ Baiyora Diuusi guvcadad_{ACAD} vuvaidi aan_Λ Diaavora tataañicarud_Λ dai poduucai _{CA}Λ maata_Λ aapim_Λ iscaaayi istuigaco Diuusi soic_Λda _Λgai oodami sai _{CA}Λgac_{Ar}Λ oidacana.

²¹ Si_Λscad_Λ _Λmo oodami guvuacami dai _{CA}Λga gagatocami nuvcadacagi g_Λquii dai v_Λsi istumaasi oidaga ami poduucai maitiipu sior_Λ g_ΛΛsidagi ami.²² D_Λmos isdiviagi _Λmai vaamioma guvuacami dai vaamioma istuidiagi dai _ΛΛsidagi v_Λsi gagatod_Λ istuuc_Λda g_Λt_Λgitocatadai _Λgai isg_Λsoiñagi dai gataacogida _Λgai v_Λsi istumaasi g_ΛΛsidagi.

²³ Si_{oor}Λ mait_{Ar}giñ_Λmaducagi _Λgai giñvuid_{Ar}Λ caata_Λ sior_Λ maitiñsoiña aagiadagi _Λoodami isducatai _{CA}Λgac_{Ar}Λ vuvaqui _Λgai sobic_Λ sai maivaavoitudana dai maic_ΛΛgac_{Ar}Λ vuvacana.

²⁴ Si_Λscad_Λ _Λmo Diaavora t_Λañicarud_Λ vsiagi _Λmo _{CA}Λliaiñd_{Ar}Λ oidigana aim_{Ar}aiña dai gaagaiña siaaco g_Λib_Λstagi dai si_Λscad_Λ maitagia _Λgai siaacoga pov_Λ _Λlidiña: “_Λpamu animiagi giñquiiyamu iñsiaad_{Ar}Λ v_Λusai”, as_Λlidiña.²⁵ Dai si_Λscad_Λ _Λpamu ami diviagi _Λgai dai tata_Λgaiña _ΛCA_Λli _Λpan duucai _Λmo quii _{CA}Λga voisiquicami dai _{CA}Λga bai duñisicami.²⁶ Dai amaasi _Λgai aim_{Ar}ai dai v_Λuapai _Λpp_Λ cuvaracami Diaavora tataañicarud_Λ. Dai _Λgai _Λmadu v_Λsi _Λgaa vapacaiña ami _{CA}Λli_{Ar}Λ dai ami oidacana dai poduucai _ΛCA_Λli vaamioma soi g_Λv_Λuadana isvaas_Λquioma —asc_Λiti _ΛSuusi.

²⁷ Aid_Λsid_Λ _ΛSuusi aagaitadai imaasi, tai _Λmo ooqui oodami saagida iña dai pocaiti:

—Si_Λ _{CA}Λgac_{Ar}Λ n_Λidi Diuusi _Λgai ismaac_Λda g_Λmarai dai g_Λsiitu —ast_Λt_Λadai _Λooqui _ΛSuusi.

²⁸ D_Λmos _ΛSuusi pot_Λt_Λdai:

—Acaasi _{CA}Λgac_{Ar}Λ n_Λidi _Λgai _Λpp_Λ v_Λsi oodami ismaac_Λda _{CA}Λ Diuusi ñiooquid_Λ dai _Λg_Λg_Λditai _{CA}Λ —ast_Λt_Λadai _ΛSuusi.

²⁹ Daid_Λ _Λoodami apiag_Λn_Λmpaidimi ami _ΛSuusi sicoli taid_Λ _ΛSuusi g_Λaaagacai mamaat_Λtuld_Λmi Diuusi ñiooquid_Λ dai pot_Λt_Λdai:

—Oodami sivi oidacami ali_Λ maic_ΛΛga tuutuiga dai giñaagidi ansaid_Λ iduuna _Λmo istumaasi g_Λducami _Λgai vuitapi, d_Λmos mait_Λgimu _Λgai _Λmai istumaasi g_Λducami mos_Λcaasi _Λistumaasi g_Λduc_Λda ismaac_Λda idui Diuusi ootosacai Joonasi Ñiñiviamu vai _Λgai aagidi _Λoidacami sai ugitia _Λgai _Λgai ismai_Λma duucai g_Λnt_Λt_Λg_Λituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi.³⁰ Poduucai _Λpp_Λ giñootoi Diuusi. Aan_Λ _{Ar}Λgai ismaac_Λda viaa _Λmo s_Λlicami dai aagidamu aan_Λ sivi oidacami sai ugitia _Λgai _Λpp_Λ ismai_Λma duucai g_Λnt_Λt_Λg_Λituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi.

³¹ Si_Λscad_Λ caaiyagi istuigaco Diuusi n_Λidagi oodami sividad_Λ ismaac_Λda _{Ar}CA_Λga ivuaadami dai ismaac_Λda _{Ar}maic_ΛΛga ivuaadami, daid_Λ _Λooqui ismaac_Λda _{Ar}bait_ΛCA_Λacamicatadai Siip_{Ar}Λ divimu dai g_Λp_{Ar}Λ suulligamu _Λoodami sivi oidacami. _Λgai s_Λlic_Λda m_ΛΛcas_{Ar}Λ divia dai ca_Λca _Λgai istumaasi aagai _ΛSalomofñi. _Λgai _{Ar}Λmo t_Λaan_Λdami

saitudugami dai tami daja aan^Λ sivi dai vaamioma ^Λrt^Λaan^Λdami aan^Λ siSalomoñi mai aapim^Λ maitiñ^Λagiditai ca^Λ. ³² Ismaac^ΔΔ^Λ Ñiñivi^ΔΓ^Λ oidacatadai dadimu si^Λascad^Δ Diuusi naida agadagi sivi oidacami ismaac^ΔΔ^Λ arc^ΔΔ^Λga ivuaadami dai ismaac^ΔΔ^Λ armaic^ΔΔ^Λga ivuaadami, daid^ΔΔ^ΛÑiñivi^ΔΓ^Λ oidacami g^Δpi^ΔΓ^Λ suuligamu ^Λoodami sivi oidacami ^Λpp^Δ mai aapim^Λ maitiñ^Λagiditai ca^Λ agai gia ca^Δma duucai g^Δnt^Δagito dai camaisoimaasi ivuaada agai aid^Δsi ^ΔJoonasicaru aagidi Diuusi ñiooquid^Δ, dai tami daja aan^Λ dai vaamioma ^Λrt^Δaan^Δdami aan^Λ siJoonasi.

³³ Tomali ^Δmaadutai cucuudagai ^Δmo cuudacarui dai gooqui^ΔΓ^Λ ^Δstoquic^ΔΓ^Λ dadasai tomali ^Δmo cajooñi uta baiyoma t^Δcavacami^ΔΓ^Λ g^Δdadadasai vai sioor^Δ vapac^Δdagi istutiadagi isna^Δadagi. ³⁴ Gavuu^Δpuji ^ΔΓ^Δpan ducami ^Δmo cuudacarui gatuucuga v^Δatar^Δ isg^Δvuupuji c^Δc^Δagaducagi v^Δasi gatuucuga ^Δpp^Δ viaa cuudagi, dai isg^Δvuupuji maic^ΔΔ^Δagaducagi g^Δtuucuga ^Δpp^Δ ducami istucagamucagi. ³⁵ Goovai ismaac^ΔΔ^Λ maat^Δ aapim^Λ Diuusic^ΔΔ^Λ ^Δpan ducami ^Δmo cuudagi g^Δnt^Δagitoidag^ΔΓ^Λ g^Δnnuucadacavurai aapim^Λ vai maituucuna dai poduucai tucapi viimu aapim^Λ. ³⁶ Isc^ΔΔ^Δga cuudag^Δcagi v^Δasi g^Δnt^Δagitoidag^ΔΓ^Λ dai maitiipucagi tomalaachi tucapi dai poduucai c^ΔΔ^Δga maat^Δ ca^Δcamu aapim^Λ ^Δpan duucai m^Δsduucai naidi ^Δmo tuucavi siaaco c^ΔΔ^Δga cuudag^Δcagi —ast^ΔΔ^Δdai ^ΔSuusi ^Λoodami.

³⁷ Dai aid^Δsi cadagito ñioo ^ΔSuusi tai ^Δmo fariseo vai sai quidi^ΔΓ^Λ gau-gana. Taid^Δ ^ΔSuusi ii dai meesa vuid^ΔΓ^Λ dai^Δva. ³⁸ Taid^Δ ^Δfariseo mait^ΔΔ istumaasi g^Δt^Δgituagi t^ΔΔ^Δgacai si^ΔSuusi maivacoi g^Δnoonovi isducatai viituli Moseesacaru ^Δjudidíu. ³⁹ Tai amaasi ^ΔSuusi pot^ΔΔ^Δdai:

—Aapim^Λ fariseo vuaanai g^Δnajaasocoli ^Δbb^Δad^ΔΓ^Λ ^ΔΔ^Δmos aapim^Λ tuculimadai g^Δn^Δranaga muuquimudagaic^ΔΔ^Δ dai soimaascamic^ΔΔ^Δ. ⁴⁰ Vupuiiruga aapim^Λ, ¿maitamas maat^Δ t^Δt^Δgitoi maitamas maat^Δ sai sioor^Δ idui ^Δbb^Δad^ΔΓ^Λ idui ^Δpp^Δ ^Δraviad^ΔΓ^Λ? ⁴¹ Gaoidiadavurai oidicami baig^Δn^Δliarac^ΔΔ^Δ dai poduucai mait^Δrsoimaasi iducamicamu aapim^Λ.

⁴² Si^Δ soimaa taatamu aapim^Λ fariseo v^Δasi istumaasi viaa aapim^Λ aa oidi oodami Diuusi aa duiñdad^Δ v^Δatar^Δ, asta ivaagi m^Δsmaac^ΔΔ^Δ b^ΔΔ^Δj^Δi. C^ΔΔ^Δgadu isoidiada aapim^Λ oodami Diuusi aa duiñdad^Δ v^Δatar^Δ m^Δstumaasi viaacagi ^ΔΔ^Δmos ali^Δ soi duucai naidi aapim^Λ g^Δnaaduñi dai maioig^Δdai Diuusi gomaasi gia maic^ΔΔ^Δgadu.

⁴³ Si^Δ soimaa taatamu aapim^Λ fariseo. Oojoidi aapim^Λ isc^Δc^Δagaduc^Δdioma daraicari^ΔΓ^Λ dadaar^Δdagi judidíu quiquiuu-paigad^ΔΓ^Λ dai oojoidi aapim^Λ isv^Δasi oodami siaa g^Δnduutuadagi.

⁴⁴ Si^Δ soimaa taatamu aapim^Λ fariseo dai aapim^Λ mamaat^Δtuldiadami Diuusi s^ΔΔ^Δlicamigad^Δ. Aagai aapim^Λ ^Δmo istumaasi dai ^Δma maasi ivueeyi. Aapim^Λ ^ΔΓ^Δpan ducami siaaco g^Δyaasapai coidad^Δ dai camaimaat^Δgia maasi daamad^ΔΓ^Λ vaid^Δ ^Λoodami daama dgavusc^Δñiña maimaat^Δcatai si^Δ sigalnaasi uta, pomaasi aapim^Λ ^Δraviad^ΔΓ^Λ ^Δpp^Δ —ast^ΔΔ^Δdai ^ΔSuusi.

⁴⁵ Tai ^ΔΔ^Δmoco ^Δmamaat^Δtuldiadami Diuusi s^ΔΔ^Δlicamigad^Δ aa noragi dai pot^ΔΔ^Δdai:

—Mamaat^Δtuldiadami, aagaitai aapi imaasi asta aat^ΔΔ^Δ v^Δasi g^Δrñiooquidi —ast^ΔΔ^Δdai ^Δgai ^ΔSuusi.

⁴⁶ ^ΔΔ^Δmos ^ΔSuusi pot^ΔΔ^Δdai:

—Si_Λ soimaa taatamu aapim_Λ mamaat_Λtuldiadami Diuusi s_Λalicamigad_Λ _ΛΛp_Λ. Aapim_Λ pocaiti sai g_Λaagai siduñiagi mui naana maasi istumaasi maiaagai Moseesacaru. Ducami isvaamioma cucuspiada aapim_Λ asta si_Λasi uucami maitistutuidi _Λoodami dai aapim_Λ maicuscuspai tomalaachi.

⁴⁷ Si_Λ soimaa taatamu aapim_Λ. Aapim_Λ ivuiididi baabaquid_Λ Diuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ ismaac_Λd_Λ coi g_Λñ_Λñ_Λqui aaduñicaru. ⁴⁸ C_Λga maat_Λ aapim_Λ v_Λasi gomaasi dai soic_Λd_Λ m_Λñ_Λlidi aapim_Λ g_Λnaaduñicaru. Agai coi Diuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ mai aapim_Λ ivuiididi baabaquid_Λ.

⁴⁹ Casc_Λd_Λ Diuusi ismaac_Λd_Λ maat_Λ v_Λasiaacatai pocaiti: “G_Λnootosdamu aan_Λ giñiñiooquituldiadamiga _Λmadu giñiojootosa m_Λasiaapim_Λ coodamu _Λmoco dai aa soimaa taatatuldamu”, ascaiti Diuusi. ⁵⁰ Diuusi soimaasi g_Λntaatatulda agai aapim_Λ sivi oidacami v_Λasic_Λd_Λ ñiñiooquituldiadamigad_Λ ismaac_Λd_Λ g_Λncooditu aidasi abiaad_Λr_Λ c_Λquiiva gooidigi. ⁵¹ Aidasi abiaad_Λr_Λ g_Λmuaatu Aveelicaru asta aid_Λsid_Λ g_Λmuaatu Zacariiasicaru agai ismaac_Λd_Λ g_Λmuaatu ag_Λ quiuupai abaana vai ajad_Λr_Λ c_Λaca _Λooroñi m_Λasiaaco m_Λm_Λidiña vustaaqui isducatai gatajai Diuusi. S_Λalic_Λd_Λ ang_Λnaagidi sai Diuusi g_Λpi_Λr_Λ g_Λnsuuliga agai aapim_Λ sivi oidacami _ΛΛp_Λ.

⁵² Si_Λ soimaa taatamu aapim_Λ mamaat_Λtuldiadami Diuusi s_Λalicamigad_Λ. Ducami iscuupaca aapim_Λ candaadoc_Λd_Λ siaaco oidaga Diuusi mamaat_Λtuldaragad_Λ, dai aapim_Λ viaa yaavigad_Λ dai maivapac_Λi aapim_Λ dai tomali maidadagitoi aa isvaapaquiagi tomasi vaapaquia _Λlidi agai —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

⁵³ Aidasi aagidi _ΛSuusi imaasi taid_Λ _Λmamaat_Λtuldiadami Diuusi s_Λalicamigad_Λ _Λmadu _Λfariseo ali_Λ baacoi agai vui dai g_Λnaagacai tacacaimi mui naana maasi, ⁵⁴ sabai aagana agai _Λmo istumaasi vaavoidaragad_Λ vui vai poduucai g_Λpi_Λr_Λ vuaaja agai.

12

¹ Tai amaasi mui miil oodami g_Λñ_Λmpagi s_Λalic_Λd_Λ muidu dai asta g_Λncac_Λisapai aipacoga. Taid_Λ _ΛSuusi g_Λaagacai aagidi _Λpp_Λga g_Λmamaat_Λrdamiga dai pot_Λt_Λdai:

—C_Λgav_Λr g_Λntat_Λgitoca aapim_Λ. Maitav_Λr _Λpan duucai ivuaada gofariseo. Goovai aagai _Λmo istumaasi dai _Λma maasi ivueeyi vai aa n_Λidiña dai poduucai ivuaada _Λlidiña _Λpp_Λ d_Λmos aapim_Λ mait_Λaagai ispoduucai ivuaadagi. ² Maioidaga tomali _Λmo istumaasi _Λstoquicami tomasi duudusali g_Λaagai v_Λasc_Λr_Λ v_Λasi g_Λmamaatai, dai maioidaga tomali _Λmo istumaasi _Λstoquicami ismait_Λmaasiuldagi. ³ V_Λasi m_Λasmaac_Λd_Λ aagai aapim_Λ tucar_Λ v_Λasi gomaasi g_Λcaacamu tas_Λr_Λ, dai m_Λasmaac_Λd_Λ duudusali aagai aapim_Λ cuupacatai quitaagiña goovai v_Λasi iñ_Λacaitai g_Λaagadamu baabaqui daamad_Λr_Λ.

⁴ Aapim_Λ giñ_Λaduñi ang_Λnaagidi sai mait_Λaagai m_Λs_Λbiadagi agai ismaac_Λd_Λ mumueeyi gatuucuga, dai gooqui_Λr_Λ agai camaitistutuidi isiduñiagi vaamioma. ⁵ D_Λmos g_Λnaagidamu aan_Λ sioor_Λ gia g_Λaagai m_Λs_Λbiadagi. _Λbiadavurai agai ismaac_Λd_Λ viaa guvucadagai isb_Λl_Λquiagi muuquiad_Λ ib_Λad_Λ Diaavor _Λmadu. _Λj_Λ, agai gia g_Λaagai m_Λs_Λbiadagi.

6-7 Diuusi vaamioma ganoig^Λdai aapim^Λ si^Λ ujuurugi casc^Λd^Λ maitav^Λr duduaadicuda c^{ΛΛ} maat^Λ aapim^Λ isg^Λgaagarai taama ujuurugi gooca sintaavuc^Λd^Λ vai Diuusi v^{ΛΛ}sc^Λr^Λ nuucadacana. Diuusi maat^Λ v^{ΛΛ}siacatai asta si^{ΛΛ}quidu ^{ΛΛ}madutai cuupad^Λ.

⁸ G^Λnaagidiana sai v^{ΛΛ}scatai ismaac^Λd^Λ g^Λnmaasiuldi oodami vuitapi isgiñvaavoitudai aan^Λ ^{ΛΛ}p^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^{ΛΛ}licami mai^Λstocadamu Diuusi t^Λtaañicarud^Λ vuitapi mosaagamu aan^Λ is^Λgai ^Λrgiñmaamara. ⁹ Dai ismaac^Λd^Λ giñ^Λstocadagi oodami vuitapi aan^Λ ^{ΛΛ}p^Λ ^Λstocadamu ^Λgai Diuusi t^Λtaañicarud^Λ vuitapi.

¹⁰ Dai tomasioor^Λ ismaac^Λd^Λ giñvui ñioocadagi aan^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^{ΛΛ}licami istutuidi isoigaldagi. D^Λmos sioor^Λ soimaasi ñiooqui aagadagi Diuusi Ib^Λad^Λ vui ^Λgai gia maiviaa g^Λoig^Λldaraga.

¹¹ M^Λsi^{ΛΛ}scad^Λ vaama g^Λntuutusa agadagi ^Λmo quiuupaigad^Λr^Λ judidíu si^{ΛΛ}p^Λ bait^Λguucacami dai aa s^{ΛΛ}licami viaacami vuid^Λr^Λ, maitav^Λr vuam^Λ ^Λñliada Diuusi Ib^Λad^Λ g^Λnsoiñamu. ¹² M^Λsiuu duucu caviaacagi isñiooquiagi m^Λsducatai gaa noragidagi dai m^Λstaiyagi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi g^Λmamaat^Λr^Λdamiga.

¹³ Tai ^Λmaadutai ^Λoodami saagidaiñd^Λr^Λ pot^Λt^Λdai ^ΛSuusi:

—Mamaat^Λtuldiadami, aagidañi giñsiisi t^Λtaid^Λ ^Λrtaacoida aat^Λm^Λ g^Λr^Λvustuidaga —ast^Λt^Λdai.

¹⁴ D^Λmos ^ΛSuusi pot^Λt^Λdai:

—Giñaduñi, ^ζtoor^Λ giñdaí aan^Λ dunucami duucai si^{ΛΛ}p^Λ taacogiadami aapim^Λ g^Λn^Λv^Λtar^Λ? —ast^Λt^Λdai.

¹⁵ Dai pot^Λt^Λdai ^{ΛΛ}p^Λ:

—Dañi g^Λnnuucadacavurai dai maicoimudad^Λ tuutiaca tomasi naana maasi viaa ^Λmo oodami maimos^Λca ^Λgaic^Λd^Λ duaaca —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

¹⁶ Dai amaasi aagidi ^ΛSuusi ^Λmo ñiooqui ^Λoodami cuentoc^Λd^Λ dai pot^Λt^Λdai:

—Oidacata dai ^Λmo c^{ΛΛ}li riicuacami, daid^Λ ^Λsid^Λ s^{ΛΛ}lic^Λd^Λ c^{ΛΛ}ga g^Λduitadai. ¹⁷ Vaid^Λ ^Λriicu g^Λt^Λt^Λgitoi dai pov^{ΛΛ}lidi: “Istumaa duuñimu aan^Λ maiviaa aan^Λ siaaco baituagi giñyoova”. ¹⁸ Daida pov^{ΛΛ}li: “Casian maata istumaa duñiagi. Suuligamu aan^Λ gotroojo daid^Λ iduñimu aa g^Λg^Λr^Λducamioma dai ami baituamu aan^Λ v^{ΛΛ}si giñyoova dai v^{ΛΛ}si iñstumaa viaa. ¹⁹ Dai amaasi povaiñt^{ΛΛ}damu aan^Λ”, asc^Λaiti ^Λriicu. “Mui naana maasi a^Λv^Λviaa baidarajami mui uumigi v^{ΛΛ}tar^Λ sivi gia g^Λib^Λstañi gacuaadañi dai baig^Λliada”, asc^Λaiti ^Λriicu. ²⁰ D^Λmos Diuusi pot^Λt^Λdai: “Vuiirugami aapi idi vaa tucar^Λ p^Λmuquia ^Λgai dai v^{ΛΛ}si istumaasi viaa aapi, ^ζsioor^Λ v^{ΛΛ}tar^Λ viimu goovai?” ast^Λt^Λdai Diuusi. ²¹ ^Λagi poduuc^Λai ^Λp^Λv^Λueeyi ^Λoodamic^Λd^Λ is^Λmpaidiadagi mui naana maasi ^Λagi g^Λv^Λtar^Λ ^Λgai mossoitigami^Λr^Λ vipi^{ΛΛ}y^Λi Diuusi vuitapi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

²² Dai gooqui^Λr^Λ pot^Λt^Λdai ^ΛSuusi g^Λmamaat^Λr^Λdamiga:

—G^Λnaagidiana maitav^Λr vuam^Λ ^Λñliada cuaadagaic^Λd^Λ m^Λsmaac^Λd^Λ ugia ^Λgai dai oidaca ^Λgai, tomali yuucusic^Λd^Λ m^Λsmaac^Λd^Λ g^Λnaada ^Λgai. ²³ Gaib^Λdaga vaamioma g^Λaa^Λgai sicuaadagai, dai gatuucuga vaamioma g^Λaa^Λgai siyuucusi. ²⁴ G^Λnt^Λgitov^Λr naida coocoñi^Λr^Λ, ^Λgai maita^Λsai tomali maitayoovai tomali maiviaa g^Λntroojoga, d^Λmos Diuusi ^Λgai dai maacai cuaadagai. S^{ΛΛ}lic^Λd^Λ

vaamioma nam^Λaga aapim^Λ sijuurugi. ²⁵ ¿Dai voor^Λ aapim^Λ tomasi^Λasi naana maasi gant^Λat^Λagitoi istutuidim^Λsi istaajucami metro vaamioma gant^Λcavaldagi? ²⁶ M^Λastitutuidi isiduñiagi istumaasi maisijaiga maitavar vuam^Λ ^Λñliada ^Λma maasic^Λad^Λ.

²⁷ Gant^Λagitovar ^Λnida yoosigi^Λra ducatai g^Λarai maitaata vuaadatai tomali maitailutaitai, dai v^Λascara g^Λnaagidi aan^Λ sai tomali ^Λraí Salomoñi ismaac^Λad^Λ viaacatadai yuucusi c^Λc^Λagaducami v^Λascara mai^Λpa maasi g^Λai goyoosigai. ²⁸ Gant^Λagitovar ^Λnida yoosigi^Λra ^Λmo imidagai oidigana guucacana dai siaadiqui maicana, vai v^Λascara Diuusi sigia maasi yuucustudai, v^Λasi vaamioma g^Λnyuucustudana ^Λgai aapim^Λ tomasi maic^Λaga vaa^Λoitudai aapim^Λ. ²⁹ Casc^Λad^Λ av^Λar maivuam^Λ ^Λñliada gaagaitai istumaasi ugiagi dai istumaasi iiyagi. ³⁰ V^Λasi ^Λoodami oidigi daama oidacami mos^Λca gomaasi^Λra gant^Λat^Λagitoiña, ^Λamos aapim^Λ viaa ^Λmoco g^Λnooga ismaac^Λad^Λ camaata ist^Λagito aapim^Λ v^Λasi gomaasi. ³¹ Baiyomav^Λar ip^Λliada aapim^Λ sai Diuusi g^Λns^Λoic^Λaiña vai c^Λagac^Λra oidaca aapim^Λ siDiuusi g^Λns^Λoic^Λadamu siviaacamu aapim^Λ istumaasi tagitocagi.

³² Maitavar duduaadicuda aapim^Λ ^Λrapan ducami giñsosoiga cañiuru dai chi^Λl^Λquidu aapim^Λ. Dai ali^Λ baig^Λlidi Diuusi g^Λnmaacacai oigaragai isgata^Λan^Λada aapim^Λ siaaco t^Λaan^Λi ^Λgai. ³³ Gaagardavurai aapim^Λ m^Λastumaa viaa dai oidiada soituuuigami poduucai ivuaadamu aapim^Λ Diuusi aa duiñdada vai gantumiñsiga maisiaa g^Λv^Λueeyi dai poduucai ^Λpa bai darasaidamu aapim^Λ g^Λnvustuidaga t^Λvaagi^Λra siaaco maiuugiati dai siaaco maivapac^Λi ^Λsivogami tomali vatopadagai isugiugagi. ³⁴ Ami siaaco ^Λmpaidiada aapim^Λ g^Λnvustuidaga mosami gant^Λagitocana.

³⁵ Aan^Λ imia iñagai t^Λvaagiamu ^Λmo imidagai dai ^Λpamu divimu aan^Λ. Baigavar anduuca dai giñ^Λn^Λaraca. ³⁶ ^Λpan duucai ^Λpipiooñi n^Λn^Λaracana g^Λnaamu isdiviagi ^Λmo cunataragiaiñd^Λra vai cupioquidagi ^Λgai quitaagiña mos^Λacai ^Λgai dai quitaagiña ñiooquiagi. ³⁷ Si^Λl^Λ baig^Λñliadamu ^Λpipiooñi ismaac^Λad^Λ maicococ^Λcagi ^Λcai aamud^Λ. S^Λallic^Λad^Λ ang^Λnaagidi sai ^Λgi gaaamu bai g^Λduuñimu dai meesa vuid^Λra daraasamu g^Λpipiooñiga dai bibidamu. ³⁸ Tomasi ^Λran tucara divia ^Λgai si^Λpa sialimada, si^Λl^Λ baig^Λñliadamu ^Λpipiooñi ismaac^Λad^Λ ñaadagi vai diviagi ^Λaamud^Λ. ³⁹ Dai maat^Λcavurai aapim^Λ idi ^Λpa —asc^Λaiti ^ΛSuusi—. Ducami is^Λmo oidacami ^Λmo quiiy^Λra ismaat^Λcagi isiuu duucu ami quii^Λra divia agadagi ^Λmo ^Λsivogami maicosian tada ^Λgai nuucadacatai sai maivaac^Λana quii^Λra dai ^Λsidana. ⁴⁰ Poduucai ^Λpa aapim^Λ g^Λaagai m^Λsbai g^Λnducagi siuu duucu aapim^Λ siooma maitagitocagi divimu aan^Λ ismaac^Λad^Λ viaa ^Λmo s^Λallicami —ast^Λadai ^ΛSuusi g^Λmamaat^Λrdamiga.

⁴¹ Tai amaasi ^ΛPiiduru t^Λcacai dai pot^Λadai:

—Mamaat^Λtuldiadami, ¿voora v^Λatar^Λ aagai aapi idi cuento mos^Λca aat^Λam^Λ v^Λascatai sio? —ast^Λadai.

⁴² Taid^Λ ^ΛSuusi itai:

—^Λmoco gaaamu v^Λascara gaagaiña ^Λmoco ^Λgidaracami dai saituduacami said^Λ ^Λr^Λtaan^Λdamigad^Λcana pipiooñigad^Λ dai bibidiña siuu duucu g^Λaagadagi. ⁴³ Baig^Λñliadamu ^Λt^Λaan^Λadami ismaac^Λad^Λ ivueeyi

vΛasi cΛaga siuu duucu diviagi ΛaamudΛ. ⁴⁴ SΛalicΛdΛ angΛnaagidi saidΛ ΛaamudΛ tΛaanΛdami duuca vituldamu vΛasi istumaasi viaaca Λgai. ⁴⁵ DΛmos siΛpiooñi ismaacΛdΛ tΛaanΛdami duucaΛ viaagi ΛaamudΛ povΛΛdagi siΛaamudΛ maiotoma divia agai, dai gΛaagacai soi vuaadagi ΛgaΛ pipiooñi ΛΛmadu Λcusñiñiru dai Λgai gacuaadagi dai gayΛΛdagi dai navamuagi. ⁴⁶ Dai poduucal ΛaamudΛ divimu siuu ducuu ΛpiooñigadΛ siooma mainΛnracagi, dai siuu duucu Λgai maimaatΛcagi dai sΛalicΛdΛ soimaa taatatuldamu Λgai daidΛ iduufimu ΛgaicΛdΛ isducatai ΛpΛvueeyi ΛmaiΛΛgidaracΛdΛ ΛΛmadu.

⁴⁷ DaidΛ Λpiooñi ismaacΛdΛ maatl istumaasi ΛaamudΛ ipΛlidi isiduñiagi dai maibai gaducagi dai maiΛΛgidagi vΛasi ismaacΛdΛ tΛjai ΛaamudΛ, Λgai soimaa taatamu gΛgΛΛgΛtudacai. ⁴⁸ DΛmos Λpiooñi ismaacΛdΛ maimaatΛcagi daidΛ iduñiagi istumaasi soimaascami Λgai vΛascΛrΛ maisi soimaa taatamu. Dai Λgai ismaacΛdΛ vaamioma maatl Diuusi ñiooquidΛ dai maiΛΛgidi Λgai vaamioma soimaasi taatatuldamu Diuusi.

⁴⁹ Divia aanΛ dai cΛagacΛrΛ vuvaida iñagai vΛasi oidi daama oidacami vΛascatai ismaacΛdΛ giñvaavoitudagi oigaldamu aanΛ vΛasi soimaascami-gadΛ dai Λgai ismaacΛdΛ maitiñvaavoitudagi ugitimu. SΛalicΛdΛ canΛijada iñlidi aanΛ idi cΛagacΛrΛ vuvaidaragai iscaaipaco imΛdagi Λpan duucaΛ tai. ⁵⁰ AliΛ soimaa taatamu aanΛ chiΛΛqui tasai, dai soigiñliadamu asta siΛascadΛ ajiagi istuigaco soimaa taata iñagai aanΛ. ⁵¹ AapimΛ povΛΛlidi ansai aanΛ divia sai siooma oidacana vΛasi oodami, maitavΛr vaavoi baiyoma divia aanΛ vai oidacana cocodi aanΛcΛdΛ. ⁵² Dai sivi baitaacoga oidacamu taama Λmo quiiyΛrΛ oidacami dai vaica vuidΛrΛ vΛΛtΛcamu gooca. ⁵³ ΛoogadΛ vuidΛrΛ caatΛcamu gΛmara cΛali daidΛ ΛmaradΛ gΛooga, daidΛ ΛdΛΛdΛ vuidΛrΛ caatΛcamu gΛmara ooqui daidΛ maradΛ gΛdΛΛ, daidΛ tuumudΛ vuidΛrΛ caatΛcamu gΛcaa dΛΛ daidΛ Λcaa dΛΛdΛ gΛtuumu —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁵⁴ DaidΛ ΛSuusi potΛtΛdai ΛpΛ Λoodami:

—Siuu duucu nΛijada aapimΛ iicomai isuruñi amadΛrΛ vuvacΛi otoma pocaitiña aapimΛ sai duuduquia agai, vai povΛ vuaadana. ⁵⁵ Dai siΛascadΛ dΛvΛΛrΛi toñiamadΛrΛ ΛvΛrdagi pocaitiña aapimΛ sai toñica agai, vai povΛ vuaadana. ⁵⁶ AapimΛ ismaacΛdΛ aagaiña Λmo istumaasi dai Λma maasi ivuaadana. ¿Ducatai maatl aapimΛ ismaasca agai oidigi mošnΛiditai mΛstumaa ñaidi? Dai vΛascΛrΛ maimaatΛ ñaidi tomali maimaatΛ caΛ istumaasi ΛpΛvueeyi sivi aapimΛ gΛnsaagida.

⁵⁷ ¿Tuimasi maitΛntΛgitoi aapimΛ istumaasi ΛrcΛagaducami? ⁵⁸ Isamaadutai gΛpiΛrΛ gΛvuupadagi dai gΛvaidaquiaagi dunucamiΛrΛ baigi duuñi ñiooqui Λgai ΛΛmadu voiyamu vai Λgai maitΛvaidaquiaagi dunucamiΛrΛ vaidΛ Λdunucami gΛtΛΛgidagi Λsandaaru vaidΛ Λsandaaru gΛmaisagi. ⁵⁹ Dai abiaadΛrΛ gia siaadΛrΛ vuusaiña aapi asta psΛiΛascadΛ gaaa namΛqui vΛasi mΛsiΛΛsi gΛtañiagi —astΛtΛdai ΛSuusi Λoodami.

¹ Amaasi tuigaco ami dada chi^Λqui c^Λc^Λli siaaco daacata dai ^ΛSuusi dai aagidi isducatai ^ΛPilaato coi chi^Λqui c^Λc^Λli Galileeana oidacami dai bai ^Λrad^Λ dai saagida v^ΛΛnagi vusta^Λqui ^Λrad^Λ ismaac^ΛΛ coitadai ^Λc^Λc^Λli Galileeana oidac^ΛΛ maiquiaa g^Λncooditudacai ismaac^ΛΛ daasda agaitadai ^Λgai Diuusi. ² D^Λmos ^ΛSuusi pot^Λadai:

—^ζPovai m^Λsian^Λlidi aapim^Λ ispomaasi ^Λp^Λdui ^Λc^Λc^Λlic^ΛΛ Galilee^ΛΛ oidacami vaamioma soimaasi ivuaadamicatai ^Λgai si^Λgaa anaasi oidacami? ³ Aan^Λ ang^Λnaagidi sai cho, dai m^Λsaapim^Λ mai^Λma duuca g^Λnt^Λagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi v^ΛΛscatai ugitimu aapim^Λ ^Λp^Λ. ⁴ ^ζPovai m^Λsian^Λlidi aapim^Λ si^Λbaivustaama dan mamacova ismaac^ΛΛ coi daama g^ΛΛsacai ^Λg^ΛΛ vaaqui t^Λcavac^ΛΛ Siloe^ΛΛ si^Λgai vaamioma ^Λrduñidacatadai is^Λgaa Jerusaleen^ΛΛ oidac^ΛΛ? ⁵ Aan^Λ ang^Λnaagidi sai cho dai m^Λsaapim^Λ mai^Λma duuca g^Λnt^Λagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi v^ΛΛscatai ugitimu aapim^Λ ^Λp^Λ —ast^Λadai ^ΛSuusi.

⁶ Daid^Λ ^ΛSuusi aagidi ^Λmo ñiooqui cuentoc^ΛΛ dai pot^Λadai:

—^Λmo c^Λli ^Λsacatadai ^Λmo iigosi g^ΛΔv^ΛΛragana, dai ^Λmo imidagai m^ΛΛ n^Λidamu sabai iibaidaga, d^Λmos mait^ΛΛ tomali ^Λmo iibiada. ⁷ Dai amaasi pot^Λadai ^Λgai ^Λc^Λli ismaac^ΛΛ nuucatuldacatadai ^Λgai g^ΛΔv^ΛΛraga: “Dañi cavaica uumigi miaad oidacai didivai aan^Λ dai gaa-gaiña goiigosi iibiada dai mait^ΛΛgai mos^ΛΛgi c^ΛΛca goovai maiiibiatialiacatai”, ast^Λadai ^ΛΛsacami g^Λp^Λiooñiga. “Daitudañi”, ast^Λadai. ⁸ D^Λmos ^Λnuucadacami aa noragi dai pot^Λadai: “Dagitoñi quiaa tomasi mos^Λca idi uumigi, moicadagena god^Λv^ΛΛragada dai daasdagi ^Λpua d^Λv^ΛΛrai duaadidicami. ⁹ Sabai poduca iibatana, dai ismaiibatagi aid^Λ gia daitudagi”, ast^Λadai ^Λnuucadacami.

¹⁰ Dai ^Λmo ib^Λstaragai tas^ΛΛ ^ΛSuusi gamamaat^Λluditadai Diuusi ñiooquid^Λ ^Λmo judidíu quiuupaigad^ΛΛ. ¹¹ Vai ami daacatadai ^Λmo ooqui ismaac^ΛΛ cabavustaama dan mamacova uumigi coococatadai. ^Λmo Diaavora t^Λaañicarud^Λ topostudacatadai vai ^Λgai maitistutuiditadai isg^Λs^Λliñagi tomali pal^Λi. ¹² Dai aid^Λsi t^ΛΛ ^ΛSuusi ^Λooqui vai dai pot^Λadai:

—Giñaduñi casiap^Λt duaadicami vii —ast^Λadai.

¹³ Mosdaama darai ^Λgai g^Λnoonovi taid^Λ ^Λooqui g^Λs^Λli, dai g^Λaagacai c^ΛΛga ñioo Diuusi vui. ¹⁴ D^Λmos ^Λt^Λaan^Λdami judidíu quiuupaigad^ΛΛ s^Λalic^ΛΛ baamu duaaidacai ^ΛSuusi ^Λooqui ib^Λstaragai tas^ΛΛ, dai pot^Λadai ^Λgai ^Λoodami:

—Oidagava naadami tasai aa duiñdagai v^ΛΛtar^Λ dai istutuidi aapim^Λ isdadacai g^Λnduduaaidagi, dai maisiu ib^Λstaragai tas^ΛΛ —ast^Λadai ^Λt^Λaan^Λdami ^Λoodami.

¹⁵ Tai amaasi ^ΛSuusi aa noragi dai pot^Λadai:

—Aapim^Λ ismaac^ΛΛ aagai ^Λmo istumaasi dai ^Λma maasi ivueeyi. ^ζIstutuidim^Λsi aapim^Λ ismaiupanagi g^Λnsoiga vooyisi si^Λp^Λ g^Λnsoiga asñiitu ib^Λstaragai tas^ΛΛ dai iitudagi suudagi? ¹⁶ Dai idi ooqui ismaac^ΛΛ ^Λrcajiudal Avraañicar^Λ vaid^Λ ^ΛDiaavora vuracatadai idi coocodagaic^ΛΛ cabavustaama dan mamacova uumigi. ^ζDai maitisbaiga tomali isduaaidagi coocodad^Λ ib^Λstaragai tas^ΛΛ? —ast^Λadai ^ΛSuusi.

17 Dai aidasi capotai aSuusi, vaa scatai ismaacada vuidara vaa tcatadai siaa aran tadatu damos vaasi oodami baiganaliditadai naiditai istumaasi gagarducami ismaacada ivuaadatadai aSuusi.

18 Amaasi potai aSuusi:

—Siuu duucu Diuusi soicai oodami sai caagacara oidacana 19 gomaasi arapan ducami istumaasi avueeyi caida amo uusi ismaacada coravi tagidu ismaacada amo cali gadajoogana ai. Taidaaali caida gaa dai gaa uusi gnaato. Vaidaa juurugi maamaradara dadaraña dai ami gacocosatai. Poduucai sia otoma gaa aali caida poduucai otoma gmaatamu aipacoga isducatai soicai Diuusi oodami sai caagacara oidacana —astadai aSuusi.

20 Dai potai aSuusi ara:

—Siuu duucu Diuusi soicai oodami sai caagacara oidacana 21 gomaasi arapan ducami istumaasicada looqui avocamadai tligi tuicami dai gooquiarai ivueeyi paana. Amo ooqui vaa naidi gocopodacarui vaica muuli tligi tuicami vai copodaraai. Vaasi tui saagida aimarai gocopodacarui dai poduucai vaasi oidigi daama imai Diuusi ñioquida —astadai aSuusi oodami.

22 Vaidaa aSuusi apiaimitadai Jerusaleenamu dai aijimi quiquiarai dai gamamaatuldimi Diuusi ñioquida. 23 Tai amaadutai tcacai dai potadai:

—Mamaatuldiamai, ¿maitasmuidu ismaacada caagacara vuvacai? —astadai.

Taidaa aSuusi aa noragi daida itadai:

24 —Ganaagavurai dai vaapaqui goquitaagiña ismaacada alidu gajiaacoga. Aana anganaagidi sai muidutai vaapaquia aliadamu dai maitistuidimu alia sijaiga isvaapaquiagi siaaco taana Diuusi cascada. 25 Dai siuu duucu aquilacami cacuupagi gaqui, dai aapima masmaacada quidigana guuca ñioquidamu aapima dai potadamu: “Caliodami gacupioquidai”. Damos agai gnaa noragidamu dai povantadamu: “Maitanmaata aana masiaadara aapima”. 26 Masi aapima potadamu: “Galamadu gacuaadana aatama dai gayadana dai aapi gamamaatuldina tasiaaco oidaga aatama”. 27 Damos agai gnaa noragidamu dai povantadamu: “Casian anaagidi ansai maimaata masiaadara aapima. Acovai avar iimi giñabaiñadara, vaasatai aapima masmaacada soimaasi ivueeyi”, astadamu agai. 28 Dai ami suaadamu aapima dai alia soimaa taata agai, naiditai avrañi amadu Isaa, dai Jaco dai vaasi Diuusi ñioquituldiamigada amadu daraaja Diuusi siaaco gataanaai agai, mai aapima quidigamu gnvvaidagi. 29 Aipadara dadimu oodami dai daraivacai gaugimu ami siaaco gataanaai Diuusi. 30 Amaasi amadutai ismaacada vaamioma namaga tami oidigi daama maaca sioma maiñamacamumu dai amadutai ismaacada maiñamaga tami oidigi daama maaca sioma namacamumu —astadai aSuusi.

31 Dai agai vaa tasara ami dada amoco fariseo siaaco daacatadai aSuusi dai potadai:

—Imdañi tabiaadara Eroodasi amuaa alidi —astadai a fariseo.

³² Damos asuusi aa noragi dai potadai:

—Iimivurai dai mala aagida ali ismaacal ali saituduga mosca soomaasi iduindagai vatar. Quiaa anvuvaidagi Diaavora taañicaruda oodamaindar dai duduaaidagi cococoidad dai asta naatomu aana giña duiñdaga daida apiaimadamu Jerusaleenamu. ³³ Tomali amaadutai Diuusi ñiooquituldiadamigada maitacooditudai sibacoga mosca Jerusaleenar cascada ali asi gaagai isimia aana Jerusaleenamu.

³⁴ Aapima Jerusaleenar oidadada, aapima masmaacada coodai Diuusi ñiooquituldiadamigada dai maisai ojootosicami ismaacada ganootosdi gai. Mos muiyoco imidagai ipaliditadai aana isganampaidagi dai ganuucadacagi apan duucal atacucu ampaidi gamamara gaana uta matai maitipali. ³⁵ Aapima sivi gandagitomu aana dai camaititangimu aapima apamu asta silascada aayi istuigaco potaiya aapima: “Ali baigalidi goovai ismaacada borimai Diuusi guvucadadada”, astaiya aapima —astadai asuusi.

14

¹ Amo ibastaragai tatar ii asuusi amo fariseo baitacaacami quidi-
amu dai amadu gaugia agai, vada ga fariseo soobidacatadai sabai
giduuna amo istumaasi istucada istutiada gai isgariar vaaajagi. ² Vai
ami asuusi vudar daacatadai ar amo cocoad ismaacada vaigu-
guñicatadai. ³ Tai amaasi asuusi tacacai amamaatuldiadami Diuusi
samicamigada amadu afariseo dai potadai:

—¿Oidagasi oigaragai amo ibastaragai tatar isduaaidagi amo cocoad
chio sio? —astadai asuusi.

⁴ Damos ga mosdodoli vii. Tai amaasi asuusi bai cocoad dai
duaadi dai potadai sai noragana. ⁵ Dai potadai asuusi afariseo:

—¿Maacada aapima maiotoma vañigidana gansoiga asñitu sara
gansoiga vooyisi issibacai dacar ga siagi gai tomasi aribastaragai
tatar? —astadai asuusi.

⁶ Tada afariseo tomali amaadutai maita istadagi.

⁷ Tagacai asuusi silvapaidarsicada cacagaducadioma daraicariar
daraivaimi meesa vudar, aagidi idi ñiooqui cuentocada dai potadai:

⁸ —Silascada amaadutai ganvaidagi amo cunataragiar maitavar
cacagaducadioma daraicariar daraiva. Divian tada amai vaidarsicami
ismaacada vaamioma namaga isaapima. ⁹ Vai gai ismaacada
ganvpai divian tada dai povantadagi amaadutai aapima: “Maacani
godaicarui idi gamai”. Amaasi gai sia aratugaitai cquivan tada
dai cugarar daicariar daivagi. ¹⁰ Baiyoma masilascada ganvaidagi
vairi soimaascadioma daraicariar daraiva, dai poducal divimu
gai ismaacada ganvpai dai povantadamu: “Giñaaduñi vaamioma
cacagaducadioma daraicariar avardaraiva”. Dai poducal vaamioma
gducada galdamu gai vuitapi ismaacada amadu daraajagi meesa
vudar. ¹¹ Gai ismaacada sioma gducada galiadagi gai sioma
maitargaducadamicamu dai gai ismaacada sioma maigaducada
galiadagi gai sioma argaducadamicamu —astadai asuusi
oodami.

¹² Dada asuusi potadai ar gai ismaacada vai:

—Pasiascada gabibida aliada maitivapiada gaaaduñi tomali gasiisiagi tomali gasusuuculi, tomali gaaaduñi riricu agai arpa gavaidan tada dai poduucai viaacamu aapi gaa noragidaraga. ¹³ Baiyoma pasiascada gabibida aliada pai vapaida soituutuigami ismaacada maiviaa istumaasi, dai ismaacada maitistutuidi isgaaata vuaadagi, dai ismaacada maitistutuidi isajioopadagi, dai ismaacada maiñaleeyi. ¹⁴ Dai baigaliadamu aapi maitistutuiditai agai isgaa noragidagi. Viaacamu aapi gaa noragidaraga siascada duduaacagi coidada saagidaiñdar agai ismaacada agidi Diuusi —astadai Asuusi.

¹⁵ Dai cacai imaasi maadutai ismaacada meesa vuidar daacatadai potadai agai Asuusi:

—Baigaliadamu agai ismaacada gacuaadagi malca siaaco gataani Diuusi —astadai.

¹⁶ Taid Asuusi potadai:

—Amo cali idui gapi cuadagai, dai ootoi siora vapaidagi mui oodami. ¹⁷ Dai aidasi caayi siu duucu gugia agai, taid cali ootoi amoco gapiooñiga sai potadana vapaidarsicada sai cadadana sai cabaigadu vasiacatai. ¹⁸ Damos vasi vapaidarsicada maiimia lidi cascada potadai sai oigaldana. Arpagadada potadai: “Utudama savali ana amo davarai dai viaa ismal nidagi aagidañi vaida giñoigaldana sivarai”, astadai. ¹⁹ Taid agamai potadai: “Savali ana taama vuupulicami vopooyisi dai viaa ana isnidagi sabai cacagadu aagidañi vaida giñoigaldana”, astadai. ²⁰ Tai amai potadai: “Utudama antooñigai dai cascada maitistutuidi isimiagi”, astadai. ²¹ Dai aidasida apiooñi apamu quiyar divia dai aagidi vasi imaasi gaaamu tai agai salicada baamu dai potadai gapiooñiga: “Imiñi otoma cacayamu dai plaasamu dai baigovai vuaapa vasi soituutuigami ismaacada maivipia istumaasi dai agai ismaacada maitistutuidi isgaaata vuaadagi dai agai ismaacada maitistutuidi isajioopadagi dai ismaacada maiñaleeyi”, astadai laamud gapiooñiga. ²² Tai bo laascada potadai apiooñigada: “Casiant idui pasducatai giñaagidi, vai quiaa oidaga siaacoga avalarai”, astadai apiooñigada. ²³ Tai amaasi laamud potadai gapiooñiga: “Imiñi apamu voyamu dai djiamu dai goguama vapaida aa vai vaapana, vai poduucai suudana giñquii. ²⁴ Ganaagidiana sai tomali maadutai ismaacada vapai ana arpa maiugimu giñcuaadagaiga”, astadai laamud gapiooñiga —astadai Asuusi oodami.

²⁵ Mui oodami oidatucuitadai Asuusi, dai agai aa nanaava dai potadai:

²⁶ —Ismaadutai giñoidatucuda aliada dai vaamioma oigadagi gaoga dai gada, dai gooñiga, dai gamaamara, dai gasusuuculi, dai gasiisiagi, dai asta agi gibadaga isana, agai maitistutuidi isargiñmamaatarademicagi. ²⁷ Dai siora maibaiga ducagi issoimaa taatagi dai asta muquiagi curuusiaba giñvaavoitudaitai maitistutuidi isargiñmamaatarademicagi. ²⁸ Ismaadutai apima iduñia aliada amo quii siaadarai maiasitudana apima arpa siasi gaaagai masabai aitudan tada caasi. ²⁹ Ama duucai isdarasa apima ooodagada dai maiviacagi istuucada naatuagi dai vascatai siora nijadagi ganparunadamu ³⁰ dai pocaitadamu: “Gocali mosgaaga gquii dai

maitistui isnaatuagi”, caitiadan tada oodami. ³¹ Siap_Λ amo raí cocoda agadagi amai raí siaad_{ΛΓΛ} mai_{ΛΛ}situdana _Λgai _{ΛΛ}p_Λga sabai istuidiadan tada iscocodagi baivustaama miil sandaaruc_{ΛΔ} vui _Λg_Λmai ismaac_{ΛΔ} viaa amo coobai miil. ³² Dai ismaitistuidiadan tadaca _Λgai ootosan tada _Λgai ojootosicami si_{ΛΛ}scad_Λ quiaa m_{ΛΛ}casd_{ΛΓΛ} im_Λdagi _Λg_Λmai, sai baiduuna ñiooqui. ³³ Poduucai _{ΛΛ}p_Λ sioor_Λ maidagituagi v_{ΛΛ}si istumaasi viaa maitistutuidi is_Λrgiñmamaat_Λrdamicagi —ast_ΛΔ_Λdai _ΛSuusi.

³⁴ Daid_Λ it_ΛΔ_Λdai _{ΛΛ}p_Λ:

—Gomaa onai ali_Λ v_{ΛΛ}ñiga d_Λmos iscamaiyoovica _Λgai, ¿ducatai yoovituna _Λgai _Λpamu? ³⁵ Camaic_{ΛΛ}gaducamu _Λgai duaaidaragai d_Λv_{ΛΛ}raí v_{ΛΛ}tar_Λ mos_Λ daituda _Λgai. Aapim_Λ m_Λsmaac_{ΛΔ}Δ t_Λt_Λcaidaga ca_Λcavurái —ast_ΛΔ_Λdai _ΛSuusi.

15

¹ V_{ΛΛ}scatai _Λtumiñsi vuudami _{ΛΛ}madu _Λgai ismaac_{ΛΔ}Δ maivaavoitudai vaavoidaragad_Λ _Λfariseo miaad_{ΛΓΛ} guuquiva siaaco daacatadai _ΛSuusi dai ca_Λca _Λgai istumaasi aagaitadai _Λgai, ² vai casc_{ΛΔ}Δ _Λfariseo _{ΛΛ}madu _Λmamaat_Λtuldiadami Diuusi s_{ΛΛ}licamigad_Λ ñiooquidi _Λgai _ΛSuusi dai pocaiti:

—Idi c_{ΛΛ}li miaad_Λgidi soimaasi ivuaadami dai _{ΛΛ}madu gacueeyi —asc_Λit_Λ.

³ Taid_Λ _ΛSuusi aagidi amo ñiooqui cuentoc_{ΛΔ}Δ dai pot_ΛΔ_Λdai:

⁴ —Voor_Λ aapim_Λ isviaacagi amo sientocañiitu vai sib_Λ imiagi amoco siaad_{ΛΓΛ} maianaasi viaana aapim_Λ _Λgaa maaco coobai dan baivustaama dan tustaama dai gaagamuna _Λsib_Λ imiaad_Λ asta siuu duucu t_{ΛΛ}. ⁵ Dai t_{ΛΛ}gacai baiyagi dai baig_{ΛΛ}liatugaitai mootiagi dai b_{ΛΛ}quiagi. ⁶ Dai a_Λcai g_Λquiiy_{ΛΓΛ} _Λmpaidagi g_Λaaduñi dai pot_{ΛΛ}dagi: “Baigav_Λr _Λñaliada giñ_{ΛΛ}madu casiant_{ΛΛ} giñsoiga ismaac_{ΛΔ}Δ sib_Λ iitadai”. ⁷ Aan_Λ ang_Λnaagidi sai poduucai _{ΛΛ}p_Λ vaamioma oidaga bai_Λliaragai m_{ΛΛ} tavaagi_{ΛΓΛ} amo soimaasi ivuaadamic_{ΛΔ}Δ ismaac_{ΛΔ}Δ ama duucai g_ΛΔ_Λgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi isbai maaco coobai dan baivustaama dan tustamac_{ΛΔ}Δ ismaac_{ΛΔ}Δ mait_Λrsoimaasi ivuaadami dai mait_Λagagai is_Λma duucai g_Λnt_ΛΔ_Λgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi —ast_ΛΔ_Λdai _ΛSuusi.

⁸ Daid_Λ _ΛSuusi it_ΛΔ_Λdai _{ΛΛ}p_Λ:

—Siap_Λ amo ooqui viaacagi _Λgai ali baivustaama piisu dai sib_Λ vuaajagi amoco siaad_{ΛΓΛ} maicuudana _Λgai amo cuudagi dai voisicana dai c_{ΛΛ}ga gataatacai gaagana asta siuu duucu t_{ΛΛ}. ⁹ Dai t_{ΛΛ}gacai _Λmpaidagi g_Λaaduñi dai pot_{ΛΛ}dagi: “Giñ_{ΛΛ}madu av_Λr baig_Λñaliada casiant_{ΛΛ} _Λtumiñsi ismaac_{ΛΔ}Δ sib_Λ vuaatadai aan_Λ”. ¹⁰ Aan_Λ ang_Λnaagidi sai poduucai _{ΛΛ}p_Λ ali_Λ baig_Λñalidiña Diuusi t_Λt_Λaañicarud_Λ amo soimaasi ivuaadamic_{ΛΔ}Δ si_{ΛΛ}scad_Λ ama duucai g_ΛΔ_Λgituagi _Λgai dai camaisoimaasi ivuaadagi —ast_ΛΔ_Λdai _ΛSuusi.

¹¹ Daid_Λ _ΛSuusi pot_ΛΔ_Λdai _{ΛΛ}p_Λ:

—Amo c_{ΛΛ}li maamaracatadai gooca c_Λc_Λli, ¹² taid_Λ _Λgooquiardad_Λ pot_ΛΔ_Λdai g_Λooga: “Giñooa giñmaacañi g_Λvustuidaga si_{ΛΛ}si giñaj_Λga”, ast_ΛΔ_Λdai. Taid_Λ _Λoogad_Λ maa g_Λvustuidaga si_{ΛΛ}si a_Λc_Λatadai. ¹³ Tai bo

chiaaqui tsaicada amarada gooquirdada ampagi vaaasi gavustuidaga dai daivunu ii maaasi amai davalariata, dai ami vaasi soimaasira siaan doodai gavustuidaga. ¹⁴ Damos aidasi cavaaasi siaan doodai agai tai divia gaa biuugigai ami davalariata, vai agai bibiuugai. ¹⁵ Dai amaasi gaagamu aa duindagai amo caali ami davalariata oidacami amadu, tai agai ootoi sai nuucadana tataisoli. ¹⁶ Tascoñia aliditadai luuparai iibiadacada ismaacada cuadatadai tataisoli dai tomali amaadutai maibiditadai tomalaachi. ¹⁷ Tai amaasi divia tagitoidada dai agai povaaali: “Mosaa muidu giñooa quidiata pipioñi vai vaascara babaivitocai cuadagai, dai aana tanai cayooga muu biuugimucai. ¹⁸ Imimu aana giñooa quidiamu dai potadamu: Giñooa, soimaasi idui aana Diuusi vui dai aapi gavui, ¹⁹ camaiviaa aana saalicami siargamaracagi, tomasi amoco gapioñiga duucai giñajada aapi istadamu aana”, asaalidi. ²⁰ Dai amaasi voiyata caqui va dai ii gaooaga quidiamu.

Dai quiaa maacada ima tai ta loogada dai aayi soiliaragai tagacai amara dai maa dai maa vuidata aayi dai coomitu dai usupi. ²¹ Taida amarada potadai gaooaga: “Giñooa, soimaasi idui aana Diuusi vui dai aapi gavui, camaiviaa aana saalicami siargamaracagi”, astadai. ²² Damos loogada potadai gapipioñiga: “Otomavar vuvaida cacagaducadioma yuucusi dai aadida dai daasdavurai amo aniyu noviata, dai aadidavurai sasapatusi aapa. ²³ Dai vaaapavurai vaaca mara giacadioma dai muua taida iduuni vagimi. ²⁴ Idi giñmara casi armuquiadacatadai dai apamu duaaca casi arsiba imiadacatadai goovai tatai apamu ta”, ascanti loogada daida idui vagimi.

²⁵ Vaida amarada gaducadioma djiana aimaraitadai dai aidasi divia agai cayoga aijimitadai quii dai cai iivaragai dai tuutudacadi. ²⁶ Dai amaasi vai agai amaadutai agagali dai tacacai astumaasi apaduitadai. ²⁷ Taida agali potadai: “Casi atdivia gasucuuli cascada gaooa gatajai muaragai vaaca mara giacadioma cacagara diviacai agai dai maicocotugaitai”, astadai agali. ²⁸ Damos asialgida saalicada baamu, dai maitaliditadai isvaquiagi taida loogada vuusai dai goguama oi sai vaacana. ²⁹ Tai agai potadai gaooaga: “Aapi caaga maata iscamui uumigi vaa gasoi aana dai vaascara gaagidiña pai tomali amo imidagai maiquiaa giñoidi tomali amo sivatu isamadu iduñia aana vagimi giñaaduñi. ³⁰ Damos sivi diviacai gamara ismaacada soimaasira siaan doodai gatumiñsiga ooqui taatacaligami amadu patai mu vaaca mara giacadioma”, astadai amarada gaducadioma gaooaga. ³¹ Amaasi loogada potadai: “Giñmara aapi vaascara giñamadu daacana dai vaasi istumaasi viaa aana vaasi araapi gavallata. ³² Damos sivi saalicada gaagaitadai isiduñia aatama vagimi dai baigataliadiagi, gasucuuli ismaacada casi armuquiadacatadai apamu duaaca casi arsiba imiadacatadai tatai apamu ta”, astadai loogada gamara —astadai asuusi aoodami.

16

¹ Daid asuusi potadai aapa gamamaatar damiga:

—Oidacatadai amoco gaamu gaviidacami dai viaacatadai muu pipioñi dai amoco arpipioñi taanadamigada. Dai amaasi mai aamuda sipipioñi taanadamigada siaan vuuididi vustuidada. ² Amaasi

laamudla vaí dai potatldai: “¿Tumaasi idi masmaacada giñaagidi pasaidla ivueeyi? Giñaagidañi pastumaasi idui aapi vaa giñvustuidagacada casiapla maitargiñtaañicarua agai”, astatldai laamudla. ³ Amaasi apipiooñi taanaanadimidagada aduucai galtagito: “¿Istuma duuñimu aana giñvuusaidacai giñaamu idi aa duiñdagiañidaga? Maiguvuca aana isaata vuaadagi dajiana, dai siaa arai aana isgataanadagi oidicami. ⁴ Casian maata istuma duñiagi dai viaacagi soora giñmiaadagidagi iñsilaascada maiviaaca aana aa duiñdagai”, asallidi. ⁵ Amaasi vaí mosalamadutai ismaacada vupuaatulditadai laamudla. Dai taccacai apagadada dai potatldai: “¿Pasi vuaatuldi aapi giñaamu?” astatldai. ⁶ Tai agai aa noragi dai potatldai: “Amo sientto vopoti giigi”, astatldai. Taidla taanaanadami potatldai: “Tanai daja siaaco oojisi pasilasi vuaatuldi. Baiñi dai siaa duaada dai apamu ooja dai poduucai ooja pasai altaajucami sientto vuaatuldi”, astatldai. ⁷ Amaasi vaí agai amai dai potatldai: “¿Aapio pasilasi vuaatuldi?” astatldai. Tai agai potatldai: “Amo baimocoroi taligi”, astatldai. Taidla taanaanadami potatldai: “Tami daja siaaco oojisi pasilasi vuaatuldi. Baiñi dai siaa duada dai apamu ooja dai poduucai ooja pasai ali maaco coobai vuaatuldi”, astatldai. ⁸ Taidla laamudla maata tala isalia saituduacata dai taanaanadami lasivuaacada. Aoodami ismaacada ivueeyi istumaasi lagi agai ipalidi sioma sastuduga isgaagadagi istumaasi ipalidi isagai ismaacada ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi.

⁹ Damos aana anganaagidi sai tomamas saagida daraaja agai ismaacada gamaitacai ganvustuidaga vupuiirumadaitai aa damos aapimla glaagai massoidagadi aa ganvustuidagacada isducatai Diuusi ipalidi silascada coiyagi aapimla ganvustuidaga camaitansoiñamu dai Diuusi ganmiaadagidamu tavaagilara dai ganmaaquimu baabaqui ismaacada tomali amo imidagai maiuugiatai.

¹⁰ Soora ivueeyi laachi istumaasi isducatai aagai poduucai iduñian tada agai gapi lapa, dai islasivuaca agai laachicada poduucai lasivuacan tada agai lapa gpicada. ¹¹ Mas maitivueeyi mastumaasi aagai ganvustuidagacada tami oidi daama Diuusi maitanmaaquimu istumaasi vascara namaacana. ¹² Mas maitivueeyi mastumaasi aagai gavustuidagacada vora ganmaquia agai istumaasi aapimla lagi ganvatarla.

¹³ Tomali amo piooñi maitistutuidi isgoaducagi aamudla, caddadan tada agai amoco dai oigadagi agamai, lagiadan tada agai amoco dai maiaggiadagi agamai. Soora oigadagi ganvustuidaga maitistutuidi isaggiadagi Diuusi —astatldai asuusi.

¹⁴ Afariseo ismaacada alia oojoidi isampaidiada mui tumiñsi cacai vasi imaasi agai mosparunai asuusi. ¹⁵ Amaasi asuusi potatldai:

—Aapimla clla tuutiacami ganaagai oodami vuitapi, damos Diuusi clla maata ganiibadaga. Amo istumaasi istumaasi aoodami cllagadu alidi Diuusi alia clladi.

¹⁶ Aidasi maiquiaa divia avuaana ismaacada vapacoi aoodami oida-cata dai Moseesacaru sallicamigada ismaacada maa Diuusi dai oida-cata dai lapa Diuusi ñiñoquituldiadami gada mamaatatuldaragada. Dai aidasi divia avuaana aida abiaadara glaagai sai Diuusi soicada alidi oodami sai cllagacara oidacana, dai vascatai ganaajagi vaavoituda aliditai sai Diuusi soicada alidi oodami sai cllagacara oidacana.

¹⁷ Sioma maisijaiga isugitiagi tavaagi amadu davalrai siugitiagi amo ñiooqui samicamigada Diusi.

¹⁸ Tomastuma cali isdagituagi gaoñiga dai vanaagi amai agai alia soimaasi ivueeyi, dai agai ismaacada vanaagi amo ooqui digitobarui agai alia soimaasi ivueeyi lara.

¹⁹ Amo imidagai oidacata dai amo cali gaviidacami dai calga dadapacami gaadaiña yucusi dai calga titiodicami, dai vas tasai ivuaadana vagimi gargarducami. ²⁰ Dai oidacata dai lara amo soitigami Lázaru tagiducami, ismaacada iivosicatatai vasi tuucugada dai mosdavalrapi dadañaiña gaviidacada quitaagiñagadaga. ²¹ Vaidasoitigami tascoña aliditadai acuaadagai viigidacada ismaacada galsai gaviidacada meesagadañidara, vai asta agoogosi viñiumiditadai iividada. ²² Tai amo imidagai muu soitigami, tai dada Diusi talaañicaruda dai balcai sai amadu daacana Avraañicaru siaaco ajioopai acoidada. Dai bo chiqui tasacada muu gaviidacada lara matai yaasa. ²³ Dai aidasida gaviidacada soimaa taatacatadai malca siaaco ajioopai maicalga tuutiacada, dai tai nalaaava dai malcasdaga tal agai Avraañi, daida Lázaru amadu daja. ²⁴ Dai amaasi iña dai potai: “Avraañi soigi galda anacada dai baigovai ootosa goLázaru vai vadidana gamasaiga cuugada suudara dai diviana dai avogidana giñnala alian soimaa taataca ana tami taiyara”, astatadai gaviidacada. ²⁵ Damos Avraañi potatadai: “Giñmara, gatagitoñi pasiaapi calgacaga oidacata dai maiquiaa muucuai, dai goLázaru alia soimaa taata. Dai sivi goovai baigalidi tami pai aapi soimaa taataca. ²⁶ Dai tomasducatai maibaiga isducatai oidagava amo gala calcagi tuucavacami dai poducuai siora imia liada tabiaadaga gaamucu maitistutuidi tomali malcadaga baigovaco maibaiga”, astatadai Avraañi. ²⁷ Amaasi gaviidacada potatadai: “Gadaanai ana tudida aapi, caliodami Avraañi, pai ootosa goLázaru giñooqa quidiamu, ²⁸ ami siaaco daraaja taama giñsusuuculi dai giñsiisigi vai aagidana goovai isducatai maidadiagi agai lara tami siaaco mosal soimaasi gataatamai”, astatadai. ²⁹ Damos Avraañi potatadai: “Agai viaa agai ismaacada oja Moseesacaru amadu Diusi ñiooquituldiadamigada, vaiलगiditai calcana”, astatadai Avraañi. ³⁰ Taida gaviidacada aa noragi dai potatadai: “Dañi aapi Avraañi, siaadagaलगidana agai Avraañi damos isimiagi amaadutai coidada saagidañidaga malca siaaco daraaja agai poducuai gaa ama duucai gantatagitan tada agai dai camaisoimaasi ivuaadagi”, astatadai. ³¹ Damos Avraañi potatadai: “Ismalagida liada agai Moseesacaru amadu Diusi ñiooquituldiadamigada poducuai lara siaadagaलगidana agai tomasi amaadutai duaacagi coidada saagidañidara”, astatadai Avraañi—astatadai Asusi fariseo.

17

¹ Amaasi Asusi potatadai gamamaatardamiga:

—Vascalaga oidacamu istumaasi isducatai soimaasi ivuaadagi oodami damos sila soimaa taatamu agai ismaacada soimaasi iduñitulda liada oodami. ² Sioma arcalgai agai vataral mascusivuaana vulidagi amo

mauturui dai g_{ΛΛ} suudar_Λ daitudagi baiyoma issoimaasi iduiñtuldada _Λgai amaadutai idi ismaac_Λd_Λ utudama vaavoitu. ³ C_{ΛΛ}gav_Λr g_Λnt_Λt_Λgitoca aapim_Λ is_Λmaadutai soimaasi iduñia g_Λvui aagidavurai aapim_Λ _Λgai issoimaasi idui _Λgai g_Λvui. Dai is_Λma duuca g_Λt_Λgituagi _Λgai dai camaisoimaasi ivuaada agadagi oig_Λldavurai. ⁴ Tomasi muiyoco soimaasi g_Λvuiidiada _Λgai dai v_Λasi vuidag_Λt_Λ didivadagi dai povai g_Λnt_Λt_Λadagi: “Casian maipovuaadagi”, v_Λasc_Λr_Λ g_Λaagai m_Λsoig_Λn_Λldiadagi —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

⁵ Lojootosicami pot_Λt_Λdai _ΛSuusi:

—Garsoiñiñi tatai vaamioma vaavoituda aat_Λm_Λ —ast_Λt_Λdai.

⁶ Amaasi _ΛSuusi pot_Λt_Λdai:

—Isviaacamudai aapim_Λ tomasi l_Λchi vaavoidaragai tomasi _Λpan _Λasi isuiduru _Λmo caid_Λ coravi istutiadamudai aapim_Λ ispot_Λadagi idi iigosi: “G_Λvaiñcumañi dai g_ΛΛ suudar_Λ c_Λquiva”, idi iigosi gia g_Λn_Λg_Λdamudai —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

⁷ Is_Λmaadutai aapim_Λ viaacagi _Λmo piooñi vai _Λgai gasicuandagi d_Λjiana si_ΛΛp_Λ nuucadacagi vustaqui, dai siuu duucu divia _Λgai _Λbais pot_Λadana aapim_Λ giimi dai gauga? ⁸ Maipot_Λdan tada aapim_Λ baiyoma pot_Λdan tada aapim_Λ: “Baigi tua gocuaagi nai aan_Λ gaugiagi quiaa pai gooqui_Λr_Λ gauga aapi”. ⁹ _ΛBais Diusiat_Λn_Λm_Λquidana t_Λadana aapim_Λ _Λpiooñi iduucai _Λgai m_Λstumaasi t_Λjai? Cho lien_Λ. ¹⁰ Poduucai aapim_Λ _Λp_Λ m_Λsi_Λscad_Λ naatuagi v_Λasi istumaasi ismaac_Λd_Λ g_Λnt_Λaan_Λi Diuusi, g_Λaagai m_Λspot_Λadagi: “Aat_Λm_Λ _Λpan ducami tomastuma pipiooñi idui aat_Λm_Λ m_Λsc_Λasi istumaasi viaacatadai isiduñiagi casc_Λd_Λ” —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

¹¹ Dai apiaimaitadai _ΛSuusi Jerusaleenam_Λ amapiad_Λt_Λ _ΛrSamaalia dai ajad_Λt_Λ _ΛrGalilea tai _Λgai _Λrana s_Λli daivusai. ¹² Dai _Λcai _Λgai _Λmo amap_Λc_Λr_Λ vai vuid_Λt_Λ iimaitadai baivustaama c_Λc_Λli ismaac_Λd_Λ viaacatadai _Λcocodagai ismaac_Λd_Λ duvaldi gatuuucuga d_Λmos bai m_Λsc_Λd_Λr_Λ guuquiva _Λgai ¹³ dai ijiña daid_Λ icaiti:

—Suusi mamaat_Λtuldiadami soigi g_Λalda aat_Λm_Λc_Λd_Λ —asc_Λaiti _Λc_Λli.

¹⁴ Dai aid_Λsi t_Λ _ΛSuusi pot_Λt_Λdai:

—Iimivurai dai m_Λ vuid_Λt_Λ guuquiva _Λpapaaligad_Λ _Λjudid_Λ —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

Dai aid_Λsi iimaitadai _Λgai todian duuca duduaadicami vii. ¹⁵ Amaasi _Λmaadutai _Λgai most_Λ iscadueeyi aa _Λgai dai iññ_Λquitadai siaa duutudaimi Diuusi. ¹⁶ Dai gatootonac_Λd_Λ c_Λquiva _ΛSuusi vuid_Λt_Λ dai d_Λv_Λarapi cuiqui dai pot_Λt_Λdai: “Diuusiat_Λn_Λm_Λquidana”, ast_Λt_Λdai. Dai idi c_Λli _ΛrSamaali_Λr_Λ oidacamicatadai. ¹⁷ Amaasi _ΛSuusi pocaiti:

—_ΛBais mai_Λ baivustaama dudueeyi? _ΛSiaaco daraaja _Λgaa tuustaama? ¹⁸ Mos_Λca idi ismaac_Λd_Λ mait_Λrjud_Λ aa _Λgai dai siaa duutuda _Λgai Diuusi —asc_Λaiti _ΛSuusi.

¹⁹ Dai amaasi pot_Λt_Λdai _Λgai _Λc_Λli:

—C_Λquivañi dai im_Λda. Giñvaavoitu aapi casc_Λd_Λ dueeyi —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²⁰ Taid^Λ Λfariseo t^Λcacai ΛSuusi s^Λascad^Λ Λgai sigat^Λaan^Λda agai Diuusi tami oidigi daama, taid^Λ ΛSuusi aa noragi dai pot^ΛΛdai:

—Si^Λascad^Λ gata^Λaan^Λdagi Diuusi tami mait^ΛΛmo istumaasi ismaac^Λda maasi. ²¹ Maita pov^Λcaitiada agai: “Tamia daja”, si^ΛΛp^Λ “M^ΛΛca daja”; Diuusi catanai g^Λnsaagida gata^Λaan^Λ —ast^ΛΛdai ΛSuusi.

²² Dai amaasi pot^ΛΛdai ΛSuusi g^Λmamaat^Λrdamiga:

—Aimu istuigaco aapim^Λ ip^Λliadamu isgata^Λaan^Λda aan^Λ ismaac^Λda viaa Λmo s^Λallicami tami tomasi Λmo tasai d^Λmos maiaimu amaasi.

²³ Dai aa pov^Λant^ΛΛadamu: “Tamia daja”, si^ΛΛp^Λ “M^ΛΛca daja”. D^Λmos maitav^ΛΛr ajioopada, tomali maioidatucuda. ²⁴ Poduucai ismaascana si^Λascad^Λ v^Λp^Λdocadagi oidigi pomaascamu si^Λascad^Λ ajiagi istuigaco diviagi aan^Λ ismaac^Λda viaa Λmo s^Λallicami.

²⁵ D^Λmos Λp^Λga viaa aan^Λ iss^Λallic^Λda soimaa taatagi, daid^Λ Λoodami sivi oidacami gajiaad^Λg^Λ gi^Λviaamu. ²⁶ Poduucai isducatai p^Λdui aidasi oidacatadai ΛNoee, poduucai p^Λduuñimu Λp^Λ si^Λascad^Λ cadivia iñaaagada aan^Λ ismaac^Λda viaa Λmo s^Λallicami.

²⁷ Λoodami gacuaadana dai gay^Λadana, dai cuucuntaiña, dai gamamaacaiña g^Λnmaamara ooqui m^Λsai ooñtaiña, asta aid^Λ uucami sivaa ΛNoee g^Λv^Λarcug^ΛΛ tai s^Λallic^Λda t^Λv^Λpi duudu tai v^ΛΛsi Λoodami coi.

²⁸ Dai poduucai p^Λdui Λp^Λ aidasi oidacatadai ΛLota Λoodami gacuaadana, dai gay^Λadana, dai gasaap^Λdaiña dai gaagaraiña, dai ga^Λsaiña, daid^Λ ivuaadana baabaqui. ²⁹ D^Λmos aidasi ii ΛLota Sodoomaiñd^Λg^Λ tai duudu tai Λmadu asufre t^Λv^Λagiaiñd^Λg^Λ, tai v^ΛΛsi oodami coi.

³⁰ Poduucai p^Λduuñimu Λp^Λ si^Λascad^Λ diviagi aan^Λ ismaac^Λda viaa Λmo s^Λallicami.

³¹ Amaasi is^Λmaadutai vaaqui daama daacagi dai tuucavi viaacagi g^Λvustuidaga mait^Λaaagai ist^Λv^Λaiñagi Λgai dai vuvaidagi, dai is^Λmaadutai d^Λjiana aim^Λrdagi mait^Λaaagai isimiagi Λgai g^Λquiiyamu.

³² G^Λnt^Λgitovurai Lota ooñigad^Λ isducatai muu vaamioma oig^Λdatai g^Λvustuidaga tami oidi daama siDiuusi. ³³ Siora most^Λgitodagi isducatai c^ΛΛgac^Λg^Λ oidacagi tami oidigi daama Λgai tomali Λmo istumaasi maiviaacamu gooqui^Λg^Λ, dai siora mait^Λgitodagi mos^Λcaasi isducatai c^ΛΛgac^Λg^Λ oidacagi tami oidigi daama Λgai s^Λallic^Λda baig^Λliadamu.

³⁴ G^Λnaagidiana sai amaasi tucara^Λ goocatai abaana v^ΛΛt^Λcamu siDiuusi b^ΛΛcaimu Λmoco dai Λg^Λmai viaamu. ³⁵ Dai gooca ooqui Λmapai gatuaadamu siDiuusi b^ΛΛcaimu Λmoco dai Λg^Λmai viaamu. ³⁶ Dai gooca c^ΛΛali d^Λjiana daraajamu siDiuusi b^ΛΛcaimu Λmoco dai Λg^Λmai viaamu —ast^ΛΛdai ΛSuusi.

³⁷ Moscaacai Λgaa imaasi t^Λcacai dai pot^ΛΛdai:

—¿Vaaco p^Λduñia agai imaasi? —ast^ΛΛdai.

Tai Λgai aa noragi daid^Λ it^ΛΛdai:

—Tomasiaaco siaaco caat^Λcagi baabaidi duvaligad^Λ ami g^Λn^Λmpaidiña nunui poduucai r^Λv^Λavoi Λp^Λ said^Λ p^Λduuñia agai istumaasi aagai aan^Λ —ast^ΛΛdai ΛSuusi.

³⁴ G^Λnaagidiana sai amaasi tucara^Λ goocatai abaana v^ΛΛt^Λcamu siDiuusi b^ΛΛcaimu Λmoco dai Λg^Λmai viaamu. ³⁵ Dai gooca ooqui Λmapai gatuaadamu siDiuusi b^ΛΛcaimu Λmoco dai Λg^Λmai viaamu. ³⁶ Dai gooca c^ΛΛali d^Λjiana daraajamu siDiuusi b^ΛΛcaimu Λmoco dai Λg^Λmai viaamu —ast^ΛΛdai ΛSuusi.

³⁷ Moscaacai Λgaa imaasi t^Λcacai dai pot^ΛΛdai:

—¿Vaaco p^Λduñia agai imaasi? —ast^ΛΛdai.

Tai Λgai aa noragi daid^Λ it^ΛΛdai:

—Tomasiaaco siaaco caat^Λcagi baabaidi duvaligad^Λ ami g^Λn^Λmpaidiña nunui poduucai r^Λv^Λavoi Λp^Λ said^Λ p^Λduuñia agai istumaasi aagai aan^Λ —ast^ΛΛdai ΛSuusi.

18

¹ ΛSuusi aagidi Λoodami Λmo ñiooqui cuentoc^Λda dai aagidi sai g^Λaaagai ismaiugutai daan^Λdagi Diuusi dai maiiibior^Λitai. ² Dai pot^ΛΛdai:

—Λmap^Λc^Λg^Λ oidacatadai Λmo dunucami ismaac^Λda maisiaa duutu-daitadai Diuusi dai tomali maivuam^Λ aliditadai tomali^Λ Λmaadutaic^Λda.

³ Dai amaasi agai vaa dAVAAΓIΓA oidacatadai AAPA AMO ooqui viuudu, ismaacADa cocodacatadai amai dai alia duudatai aimAraifna agai adunucami quidiidiamu dai potADaiña sabai baiduiñdana ñiooqui ASAayuda AMmadu. ⁴ TAVAPI mospovuaadana agai vaidA adunucami moscaAcana. DAMOS gooQUIAΓA povALLI: “Tomasi maisiaa duutudai aanA Diuusi dai maivuamA iñAlidi tomali amaadutaicADa, ⁵ dAMOS idi ooqui viuudu apiagiñoojotuldi soiñamu aanA vai camaididivaitai giñoojotuldiña vaamioma”, ascaiti adunucami —astADai ASuusi.

⁶ Dai potADai ASuusi:

—Poduucai aagai adunucami maicAA tuigacADa. ⁷ ¿Isbai maisoiñana Diuusi AAPA ismaacADa acovai vuvaitu agai ismaacADa maiugutai taanAdagi soiñi? ¿Isbai TAVAPICADa soiñana agai? ⁸ AanA angAnaagidi sai agai gia otoma soiñamu. DAMOS siAAscadA diviagi aanA ismaacADa viaa AMO SAalicami, ¿isbai quiaa tAAgimu aanA oodami vaavoitudadami tami oidigi daama?

⁹ DaidA ASuusi aagidi amai cuento chilaAquiatai vAAtarA ismaacADa siooma cAAga tuutiacami gANAlidi siaa dai soiduucai nAidi agaa. Dai potADai:

¹⁰ —Gooca cACALLI iji agAA quiuupaigadAMu judidíu dai gamamada agai. AMOCO Arfariseocatadai dai agAMai Arvuudamicatadai tumiñsi. ¹¹ Afariseo cAcatai gamamadai dai aduucai gamamadai: “GiñDiuusiga, alia baigiñAlidi aanA maitAΓapan ducamicatai aa ismaacADa AΓAAsivogami dai ismaacADa Arsoimaasi ivuaadami, dai ismaacADa googosi ganducami aanA tomali maitAΓapan ducami idi vuudami tumiñsi. ¹² Dai aanA maitacueeyi gocuaja AMO acaldiaΓA, dai aa gAoidi aanA iñsmaacADa gamaitACAI”. ¹³ DAMOS Avuudami tumiñsi baimAACsdAΓA vii dai tomali maitAPALLI tomali istai nANAAavagi TAVAagiamu, mosgAVai gAMOO dai pocaiti: “GiñDiuusiga soigi gALLda aanACADa aliasi Arsoimaasi ivuaadami aanA”, ascaiti Avuudami tumiñsi. ¹⁴ AanA angAnaagidi sai idi vuudami tumiñsi nora gaquiyamu caoigAldicami soimaascami-gadA dai agAMai gia chio. Tomasioora ismaacADa gADucADa gALLiadagi agai agai maitAΓADucADAcamicamu dai sioora maigADucADa gALLiadagi agai ArgADucADAcamicamu.

¹⁵ Dai aa oodami vuapaimi AAPA aali siaaco daacatadai ASuusi, sai agai taatana. DAMOS aidASidA AmamaatARDamigadA ASuusi tAA imaasi, bagaidimi agai ismaacADa vuapaimi AAali. ¹⁶ DAMOS ASuusi vai gAmamaatARDamiga dai potADai:

—Dagitovurai vai dadana goaali siaaco daja aanA, dai maitAVAr daidida. IsmaacADa Apan ducami idi aaliducADa agai agai ismaacADa ajioopai mAAca siaaco gataaanAI Diuusi. ¹⁷ AanAan SAalicADa gAnaagidi sioora iimia Alida siaaco gataaanAI Diuusi agai gAAagai siApan ducamica AMO ali dai ismaipoducamica agai siaadAΓA vaacANA —astADai ASuusi gAmamaatARDamiga.

¹⁸ Amaadutai ATATAaanAdami tAcacai ASuusi dai potADai:

—MamaatAtuldiadami cAA tuigacADa, ¿tumaasi istutuidi aanA siduñiagi dai vAAScAΓA oidacagi Diuusi AMmadu? —astADai.

¹⁹ TaidA ASuusi potADai:

—Mos_Λca Diuusi ca_Λ tuiga dai tomali _Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi. Dai aapi maivaavoitudai iñsa_Λna_Λ ar_ΛDiuusi. Mos_Λagi pocaiti aapi ansai aan_Λ arca_Λ tuigacami dai tomali _Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ²⁰ Aapi ca_Λga maata istumaasi gata_Λaan_Λi Diuusi: “Maitav_Λr googosi ganducamica, maitav_Λr gaco_Λdada, maitav_Λr ga_Λsiada, maitav_Λr yaatag_Λda aa, dai siaav_Λr duutuada g_Λnooga _ΛΛmadu g_Λnd_ΛΛ”, podu gata_Λaan_Λi Diuusi —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²¹ Taid_Λ _Λc_ΛΛli pot_Λt_Λdai:

—V_Λasi gomaasi aan aliducatai abiaad_Λr_Λ _ΛΛgidi —ast_Λt_Λdai _Λc_ΛΛli.

²² Amaasi ca_Λcai _ΛSuusi imaasi pot_Λt_Λdai:

—D_Λmos quiaa vi_ΛΛga _Λmo istumaasi p_Λsiduñiagi, gagarañi v_Λasi p_Λstumaasi viaa dai oida _Λsoituutuigami _Λtumiñsi, dai poducai vi-aacamu aapi vaamioma t_Λvaagi_Λr_Λ. Imiñi dai poduñi dai diviacai giñoidatucuda —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²³ Dai aid_Λsi ca_Λ _Λc_ΛΛli imaasi, ali_Λ soig_ΛΛli, ali_Λsi arg_Λviidacamicatadai _Λgai casc_Λda. ²⁴ Dai t_ΛΛgacai _ΛSuusi isali_Λ soig_ΛΛli _Λgai pot_Λt_Λdai:

—G_Λija sijaiga isg_Λnvii_Λpidacami iimiagi siaaco gata_Λaan_Λi Diuusi. ²⁵ Sioma maisijaiga _Λmo muura v_ΛΛtar_Λ isdai_Λvuñiagi _Λmo oi d_Λgad_Λamu s_ΛΛli is_Λmo g_Λviidacami imiagi siaaco gata_Λaan_Λi Diuusi —ast_Λt_Λdai.

²⁶ Dai _Λgai ismaac_Λda ca_Λ imaasi pot_Λt_Λdai:

—¿Vooriat_Λi istutuidido isca_ΛΛgac_Λr_Λ vuv_Λquiagi? —asc_Λaiti.

²⁷ Taid_Λ _ΛSuusi pot_Λt_Λdai:

—Istumaasi oodami maitistutuidi isiduñiagi Diuusi g_Λia istutuidi —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²⁸ Taid_Λ _ΛPiiduru pot_Λt_Λdai:

—Mamaat_Λtuldiadami, aat_Λm_Λ viaa v_Λasi t_Λstumaasi viaacatadai, g_Λoidatucuda _Λr_Λliditai —ast_Λt_Λdai.

²⁹ Amaasi _ΛSuusi aa noragi dai pot_Λt_Λdai:

—S_Λlic_Λda ang_Λnaagidi tomasioor_Λ ismaac_Λda viaagi g_Λquii, si_ΛΛp_Λ g_Λd_ΛΛda, si_ΛΛp_Λ g_Λsusuuculi, si_ΛΛp_Λ g_Λooñiga, si_ΛΛp_Λ g_Λmaamara iduñia _Λliditai Diuusi aa duiñdad_Λ, ³⁰ _Λgai sioon mui viaacamu idi oidi daama dai gooqui_Λr_Λ _Λg_Λmai oidig_Λr_Λ v_ΛΛsc_Λr_Λ oidacamu —ast_Λt_Λdai.

³¹ _ΛSuusi _Λcovai vai _Λbaivustaama dan gooca g_Λmamaat_Λrdamiga dai pot_Λt_Λdai:

—Siviat_Λ iimiagi Jerusaleenam_Λ, siaaco g_Λaaagi is_Λp_Λduñiagi v_Λasi istumaasi ooja _ΛDiuusi ñiñiooquituldiadamigada giñagaitai aan_Λ ismaac_Λda viaa _Λmo s_Λlicami. ³² Giñ_Λgida magari aa sib_Λad_Λr_Λ oidacami, dai giñparunada magari, dai soimaasi ñiooqui giñsuuligiada agai, dai giñsisiviada agai. ³³ Dai giñg_Λcarsa magari, dai gooqui_Λr_Λ giñmu_Λamu, d_Λmos bo vaica tasaic_Λda _Λpamu duaacamu aan_Λ coidad_Λ saagidaiñd_Λr_Λ —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi g_Λmamaat_Λrdamiga.

³⁴ D_Λmos _Λmamaat_Λrdamigada maimaat_Λ ca_Λ tomali _Λmo istumaasi idi maasi, tomali maimaat_Λcatadai _Λgai istumaasi aagidi _ΛSuusi, goovai _Λr_Λmo istumaasicatadai istumaasi maitistutuiditadai _Λgai ismaat_Λ ca_Λcagi casc_Λda.

³⁵ Aid_Λsid_Λ _ΛSuusi caaijimitadai Jericoo_Λr_Λ vai voi ugidiana daacatadai _Λmo maiñ_Λaadami daid_Λ gata_Λanitadai oidicami. ³⁶ Dai aid_Λsi ca_Λ _Λgai ism_Λi iim_Λdan caitimi oodami, _Λmaiñ_Λaadami gata_Λcacai astumaasi

apaduitadai. ³⁷ Matai potadai sai amui imaitadai ASuusi Nasareetara oidacada. ³⁸ Tai agai iina dai pocaitimi:

—Suusi Davi marada soigi galda aanacada —ascaiti acalli.

³⁹ Damos agai ismaacada baitaqui iimaitadai bagaimi sai camai-iinacaina vaamioma. Damos agai apaiiinacai dai pocaiti:

—Davi marada soigi galda aanacada —ascaiti.

⁴⁰ Amaasi ASuusi caquiva dai ootoi siora vuaapagi ami siaaco daacatadai agai. Dai aidamasi caami vuaa taida ASuusi taccacai dai potadai:

⁴¹ —¿Tumaasi ipalidi aapi inisialduinda aan? —astadai.

Taida acalli ismaacada maiinaadatadai aa noragi dai potadai:

—Mamaatultidiadami, nada inalidi aan —astadai.

⁴² Taida ASuusi potadai:

—Naaadañi, vaavoitu aapi cascada nanaava —astadai ASuusi.

⁴³ Mospotai agai taida ismaacada maiinaadatadai istui isnanaavagi, dai oi ASuusi dai sia duutudaimi Diuusi. Dai vasi aoodami ismaacada tala imaasi sia duutuli Diuusi.

19

¹ Taida ASuusi aayi ami Jericoora dai amui daivusquimi agai.

² Vai ami oidacatadai amo calli gaviidacami Zaqueo talagiducami, dai agai rbaitacaaacamigadacatadai tumiñsi vuudami. ³ Daida AZaqueo matia liditadai ASuusi, damos maitistutuiditadai istagiagi alia maitacavacatadai AZaqueo cascada dai oodami alia muiducatadai.

⁴ Vai agai maitatagaitadai iducatai matiagi dai amaasi baitaqui mala dai tsai amo uusi taccavacamiara voyara siaaco viaacatadai ASuusi isdaivuñiagi. ⁵ Dai aidasi amui daivusquimi ASuusi taccavi nanaava dai potadai:

—Zaqueo otoma itavani boodara sivi anvaa aan isgquiyara giñuuliñagi —astadai ASuusi.

⁶ Taida AZaqueo otoma tava, dai baigallaracada miaadagi agai ASuusi. ⁷ Amaasi talagacai aoodami imaasi vascatai ñooquidimi ASuusi dai pocaitimi saida ASuusi amo soimaasi ivuaadami quidiara guuli.

⁸ Amaasi AZaqueo caquiva dai potadai ASuusi:

—Dañi, mamaatultidiadami oidamu aan asoituuuigami taajucami vasi giñvustuidaga inismaacada viaa dai inisimaadutai lasi aan vuuru-madacai aa noragidamu aan asta macovaco vaamioma ismaacada lasi aan —astadai AZaqueo.

⁹ Taida ASuusi potadai:

—Idi calli cavaavoitu Diuusi isduuca vaavoitu aduñda Avraañicaru cascada sivat aayi calagacara vuvaidaragai idi quiyara. ¹⁰ Aan ismaacada viaa amo sallicami divia dai gaaga inagai dai calagacara vuvaida inagai soimaasi ivuaadami agai arsiibañiadi Diuusi vatar —astadai ASuusi.

¹¹ Dai camiaanai daacatadai agai Jerusaleena daida aoodami povanliditadai iscaotoma gataanada agai Diuusi oidi daama cascada aidasi quiaa talagitoitadai aoodami ismaacada aagidi ASuusi, agai aagidi amo ñooqui cuentocada, ¹² dai potadai:

—Amo imidagai oidacatadai amo calli dai vasi aaduñda artaanaadamicatadai daida arganviipidamicatadai. Dai malacasi

—Aanlan ʌpʌ gʌntʌcacagi ʌmo istumaasi vʌrai giñaagida: ⁴ ʒToora ootoi ʌVuaana sai gavapaconana? ʒDiuusi oodami sio? —astʌtʌdai ʌSuusi.

⁵ Dʌmos vʌasi ʌbaitʌguucacami ʌgi aipaco gʌnaatagidimi dai pocaiti: —ʒIstʌʌdamu aatʌmʌ? Ispotʌʌda aatʌmʌ sai Diuusi ootoi goovai otoma gʌraa noragidamu dai povʌrtʌdamu: “ʒTuimasi maivaavoitu?” ⁶ Dai ispotʌʌda aatʌmʌ sai oodami ootoi, vʌʌscatai gooodami gʌrcoodian tada ojoodaicʌdʌ, vʌʌscatai goovai sʌʌlicʌdʌ vaavoitudai siʌVuaana ʌrDiuusi ñiooquituldiadamigadʌ —ascaiti ʌbaitʌguucacami.

⁷ Dai amaasi aa noragi ʌgai ʌSuusi dai potʌtʌdai sai maimaatʌ sioora ootoi ʌVuaana sai gavapaconana. ⁸ Amaasi ʌSuusi potʌtʌdai:

—Tomali aanlan maitʌnaagidagi istuma sʌʌlicamicʌdʌ ivueeyi aanʌ imaasi —astʌtʌdai ʌSuusi.

⁹ Amaasi ʌSuusi gʌaagacai aagidi ʌoodami, dai aagidi ʌmo ñiooqui cuentocʌdʌ dai potʌtʌdai:

—Oidacata dai ʌmo cʌʌli ismaacʌdʌ ʌi uuvasi gʌʌvʌʌragana, dai gooquiʌra taajucamicʌdʌ maa ʌgai aa oodami gʌʌsi dai ii abiaadʌra sibʌaco dai tʌvʌpi daja. ¹⁰ Dai aidʌsi aayi yoovaragai ʌgai ootoi ʌmoco gʌpiooñiga sai taanʌna ʌgai ʌoodami ʌyoovi siʌasi aʌʌcatadai, dʌmos ʌoodami gʌicacarai dai soi doodai dai ootoi maimaacacai istumaasi. ¹¹ Amaasi ʌtuidacami ootoi ʌmai piooñi, mʌtai ʌgai ʌpʌ aliʌ soimaasi ñiooqui aagidi dai gʌicacarai dai ootoi maimaacacai istumaasi aagaimi ʌgai. ¹² Daidʌ ʌtuidacami ootoi ʌmai, dʌmos ʌoodami aliʌ soi doodai ʌgai ʌpʌ dai aadaji.

¹³ Dai cagooquiʌra pocaiti ʌtuidacami ʌdʌvʌʌrai: “ʒIsducatai iduuñimu aanʌ? Ootosamu aanʌ giñmara tomasi aliʌ oigʌdai aanʌ, siaadʌra maisiaa duutudadan tadacana ʌgai siuu duucu tagiagi”, ascaiti ʌcʌʌli. ¹⁴ Dʌmos aidʌsidʌ ʌaata vuaadami tʌʌ gʌamo maradʌ aipaco gʌnaatagidimi dai pocaiti: “Idi ʌgai ismaacʌdʌ ʌrtuidacamica ʌgai oogadʌ vustuidadʌ gʌaagai tasmuaagi dai poduucai aatʌmʌ ʌrtutuidacamicamu”, ascaiti ʌaata vuaadami. ¹⁵ Dai amaasi vuusaitu ami dʌjiaañdʌra dai maa. Amaasi ʌSuusi tacacai ʌoodami dai potʌtʌdai:

—ʒIsduuñimu ʌdʌvʌʌrai tuidacami ʌaata vuaadami? ¹⁶ Divimu ʌgai dai coodimu dai maquimu ʌdʌvʌʌrai aa oodami —astʌtʌdai ʌSuusi.

Moscaʌcai ʌgai imaasi maí isʌgai aagadamʌ ʌlidi ʌSuusi cascʌdʌ pocaiti ʌgai:

—Diuusi maidagitona ispoʌvʌ duñiagi —ascaiti.

¹⁷ Dʌmos ʌSuusi vui nʌnʌava dai potʌtʌdai:

—ʒTʌiya ʌlidi idʌ goovio ismaacʌdʌ oojisi Diuusi ñiooquidʌra siaaco pocaiti?:

ʌodai ismaacʌdʌ gajiaadʌra viaa ʌbaabaquitadami sivi ʌgai ʌraʌgai ismaacʌdʌ vaamioma gʌaagai ʌvʌaqui vʌʌtarʌ.

Asduu oojisi Diuusi ñiooquidʌra. ¹⁸ Tomasioora ismaacʌdʌ utuvagi ʌodʌra moslalachi daivamu, dai isʌodai daama gʌsiagi ʌmai ʌgai mosʌtuisamu —astʌtʌdai ʌSuusi.

¹⁹ ʌbaitʌguucacamigadʌ ʌpapaaligadʌ judidíu ʌmʌmadu ʌmamaatuldiamidi Diuusi sʌʌlicamigadʌ ipʌlidadai isaidʌ otoma bʌjjiagi ʌSuusi, cʌʌga maatʌcatadai ʌgai isʌgai vʌʌtarʌ aagaitadai

ΛSuusi αcuento cascαΔ, δamos ΛAbaiditadai αgai αoodami. ²⁰ Dai amaasi ootoi sioorα soobidacagi vai αgai cαα tuutiacami gαnvueeyi, dai gaagai isducatai aagagi ΛSuusi αmo istumaasi istumaasi vui caatαcagi αdudunucami vai poduucai tααgida αgai αdudunucami. ²¹ CascαΔ tαcakai αgai dai potαtαdai:

—Mamaatαtuldidiadami, cαα maatα aatαmα sai ismaacαΔ gaaagidi aapi dai gamamaatαtuldi αrvaavoi. Dai maivuaamα αlidi aapi oodamicαΔ siαrgαnviiipidacami siαrsoitutuigami αpα, mosgamamaatαtuldi aapi istumaasi Diuusi ipαlidi. ²² Gαragidañi, ¿cααgaisi tasaa namααquidagi αgαα baitαcαaacami romano cho sio? —astαtαdai.

²³ Δamos ΛSuusi maatα tαα isagai vuiirumada αlidadai dai potαtαdai:

—¿Tuimasi giñvuiirumada αlidi aapimα? ²⁴ Giñtααgidavurai aapimα αmo tumiñsi. ¿Voorα moodα dai voorα tααtαaradα tumiñsiαtα daja? —astαtαdai ΛSuusi.

Tai αgaa aa noragi daidα itαtαdai:

—αgαα baitαcαaacami moodα dai tααtαaragadαava —astαtαdai.

²⁵ Taidα ΛSuusi potαtαdai:

—Maacavurai αgαα baitαcαaacami istumaasi αrtuidadα dai maacavurai Diuusi istumaasi αrDiuusi tuidadα —astαtαdai ΛSuusi.

²⁶ Tai αgai maitistui issoimaasi ñiooquitudagi oodami vuitapi baiyoma maitαα αgai isducatai gαntαtαgituagi cααcatai isducatai ñioocai ΛSuusi dai cascαΔ maiñioocacai vii.

²⁷ Dai gooquiαrα iji ααmoco αsaduseo siaaco daacatadai ΛSuusi. αsaduseo pocaiti sai maioidaga coidadα duaacaradα cascαΔ potαtαdai αgai αSuusi:

²⁸ —Mamaatαtuldidiadami, αMosesacaru oojisicami gαrvii vai pocaiti sai ismuquiagi αmo cααli dai viaagi gαooñiga maiquiaa maamatacαi abaana, saidα αsucuilidα αcααli gααagai isvααnagi αviiuudu dai maamatagi abaana αsiααgida vααtarα ismaacαΔ muu. ²⁹ Dai αmo imidagai oidacatadai cuvaracami αmo siααgαmα, αpαgadadα ooñigai δamos muu maiquiaa maamatacαi. ³⁰ Amaasi αgooquiαrdadα vααna αviiuudu, dai muu αpα maiquiaa maamatacαi. ³¹ Tai gooquiαrα αgαmai vααna αgai vaa ooqui, dai muu αpα maiquiaa maamatacαi, vαα cuvaracami podui dai vααsi coi maimaamatacαi tomali αmaadutai. ³² Dai amaasi muu αooqui αpα. ³³ Dai duduaacacai coidadα saagidaiñdαrα, ¿ismaacαΔ αrcunadαcamu αooqui vααsi αrcuucunadαcatadai αgai di? —astαtαdai αsaduseo.

³⁴ Amaasi ΛSuusi aa noragi dai potαtαdai:

—Tami oidigi daama cαcααli dai ooqui cuucuntai dai ooñtai. ³⁵ Δamos αgai ismaacαΔ Diuusi maaquiagi oigaragai isiimiagi tαvaagiamu caduduaacacai coidadα saagidaiñdαrα mααca maitαcuucuntai tomali maitαmamacai gαnmaamara cuucuntaragai vααtαrα, ³⁶ mααca camaitαcooyi cascαΔ. Moscaduduaacacai αgai αpan ducamica αgai Diuusi tαtαañicarudα αgai αrDiuusi maamaradα. ³⁷ Moseesa αpα gαrmamaatαtuldi sai duduaacarαi coidadα siaaco gααagai αli uusi ismaacαdαrα mαi tai daidα αuusi maimαi ami gααagai αpα sai Diuusi αrAvraañicaru dai Isaacaru dai Jacocarα Diuusigadα. ³⁸ Δamos Diuusi maitαrDiuusigadα αgai ismaacαΔ αDiaavora αmadu αjioopai coocai, baiyoma αrDiuusigadα αgai ismaacαΔ αgai αmadu αjioopai —astαtαdai ΛSuusi.

dai pocaitiadamu agai: “AanΛ anΛCristo”, dai “Casiat aayi istuigaco ugitia agai oidigi”. DΛmos maitavΛr oidatucuda. ⁹ Dai masiΛscadΛ cajiomacagi muiyapΛrΛ cocoodi, maitavΛr duduaadicuda gomaasi daivuñia agai ΛpΛga, dΛmos maiquiaa aayi cugatΛrΛ tasΛrΛ.

¹⁰ Dai bodΛrΛ apiaaatagidimi vaamioma dai potΛdai:

—Amo dΛvΛΛriΛrΛ oidacami cocoaadamu Λmai dΛvΛΛriΛrΛ oidacami. ¹¹ Dai alia cavami gigivucudamu ΛmapΛcΛrΛ gooidigi, dai oidacamu biuugigai dai cocodagai aipacoga, dai tΛvaagiΛrΛ duaadimudaca maascamu istumaasi dai naana maasi gΛgΛrducami maascamu ΛpΛ.

¹² DΛmos ΛpΛga gΛnsasaayu gΛnvuimu dai soimaasi gΛntaatatuldamu, dai vaama gΛntuutusada agai agai ΛtatΛaanΛdami vuidΛrΛ agai vaa ismaacΛdΛ gatΛaanΛ quiquuupaigadΛrΛ judidiu, dai gΛnmaamaisapada agai dai vaama gΛntutusada agai Λrarai vuidΛrΛ dai moomoyi vuidΛrΛ giñvaavoitudaitai aapimΛ. ¹³ Amaasi tuigaco istutiaadamu aapimΛ isagadagi agai vuitapi isvaavoitudai aapimΛ istumaasi gamamaatΛtuldi aanΛ. ¹⁴ Dai maibai vuaada ΛΛquiasdΛrΛ isducatai aa noragidagi agai ismaacΛdΛ gΛpiΛrΛ gΛnsusuuligadagi. ¹⁵ AanΛ gΛnmaaquimu maatdagai dai ñiooqui isducatai gΛnsoiña aapimΛ dai poduucai gΛnsasaayu maiviaacamu isducatai gΛnaa noragidagi tomali maitΛnvui ñioocadamu. ¹⁶ Dai asta gΛndΛdΛ dai gΛnsusuuculi dai gΛnsiisiagi dai gΛnaaduñi aagiada agai gΛnsasaayu masiaaco daraaja aapimΛ. Dai gΛncooditadamu aapimΛ Λmadutai. ¹⁷ Dai vΛasi oidacami gΛncΛdadamu giñvaavoitudaitai aapimΛ, ¹⁸ dΛmos maisibΛ imimu tomali Λmo cuupai gΛnmooaiñdΛrΛ. ¹⁹ DΛmos aapimΛ apiavaavoitudadamu dai masiΛscadΛ dagavuñiagi vΛasi gosoimaa taataragai gooquiΛrΛ vΛascΛrΛ oidacamu aapimΛ Diuusi Λmadu.

²⁰ MasiΛscadΛ ñaijadagi iscasicoolimadi sandaarΛ JerusaleenΛrΛ, maatΛcamu aapimΛ iscaotoma vΛasi siaa gΛduuñimu. ²¹ Amaasi ismaacΛdΛ JudeeΛrΛ daraajagi gΛaagai isvoopiagi gigiidiamu, dai sioraΛ JerusaleenΛrΛ daraajagi gΛaagai isvuvaaquiagi abiaadΛrΛ, dai sioraΛ dΛjiaadana ajioopadagi maitΛaagai isapamu iimiagi gΛnquiiquiamu. ²² Amaasi agai istuigaco soimaasi taatatulda agai Diuusi Λjudidiu ismaacΛdΛ vuidΛrΛ vΛatΛcagi Diuusi. Poduucai pΛpΛduñia agai ismaacΛdΛ oojisi Diuusi ñiooquidΛrΛ. ²³ SiΛ soimaa taatamu Λooqui ismaacΛdΛ amaasi noonoacagi siΛpΛ viaacagi aali siisiΛdami alia oidacamu soimaa taataragai oidi daama, dai sΛllicΛdΛ soimaasi gΛgΛvituldaragai idi oodami JerusaleenΛrΛ oidacami vΛΛtarΛ. ²⁴ ΛΛmoco coimu cocodiΛrΛ, dai aa sibΛdΛrΛ oidacami maamaisapicami vuimu aa dai vuucaimu. Dai ismaacΛdΛ maitΛrjudidiu gatΛaanΛda agai JerusaleenΛrΛ asta siΛscadΛ uucami Diuusi maquiagi oigaragai.

²⁵ Dai amaasi oidacamu maasidaragai tasiΛrΛ dai masaadiΛrΛ dai sisiaavugiΛrΛ, dai tami oidigi daama vΛasi oidacami maitΛtΛgadamu isducatai gΛntΛtΛgitodagi alia duduaadicudamu agai alia sigal caititai agΛΛ suudagi. ²⁶ Λoodami susuiiquitΛrdamu duduaadicuitai dai tΛtΛgitoitai istumaasiΛrΛ istumaasi daivuñia agai oidigi daama, asta tΛvaagi gigivucudamu. ²⁷ Dai amaasi giñtΛgimu aapimΛ aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛllicΛdΛ iñsiboodΛrΛ imadamu Λmo icomai saagida guvcadagaicΛdΛ dai sΛllicΛdΛ dadadaquidatΛ. ²⁸ SiΛscadΛ casi pΛvΛvuidagi imaasi vΛrai

taí nánanda moscamiaadaidatai mästuiğadā cāğacāğā gānvuvaida agai —astatadai ḌSuusi.

²⁹ Dai aagidi āpā āmo ñiooqui cuentocādā dai potatadai:

—Naidavurai goiğosi siğā tomastuma āmai uusi. ³⁰ Māsīāscādā nāijadagi iscaipoidagi aagadā, aapimā camaatācana iscamiaadimi toiñdagai. ³¹ Dai poduuquiavāğ maataca āpā māsīāscādā nāijadagi gomaasi vāğai maataca iscamiaadimi istuiğaco gataānāda agai Diuusi tami oidi daama.

³² Sālicādā angānaagidi sai vāsi imaasi āpādūñia agai maiquīaa uğitācai idi oodami. ³³ Tāvaagi āmadu oidigi uğitimu, dāmos ismaacādā aagai aāğ goovai ġā āpādūñia agai.

³⁴⁻³⁵ Todian duucai aimu Diuusi āpan duucai isduucai ġācucuupai āmo trampa dai vāsi oidi daama oidacami maatāmu imaasi, cascādā ġāntāğitovāğ nāijada dai maigāiaadāğā vipiaada Diuusi mosğāyādatai dai tatāğitoitai istumaasi oidaga oidi daama. ³⁶ Baigavāğ ānduca aapimā tudu, dai tomastuiğaco avāğ gamamadada dai poduucai istu-idimi aapimā iscāğacāğā vuvāquīagi vāsi gomaasiañdāğā ismaacādā āpādūñia agai, dai poduucai istuidimu isğīñvuidāğā ġūquīvagi aapimā aāğ ismaacādā vīaa āmo sālicami —astatadai ḌSuusi āoodami.

³⁷ ḌSuusi ġamamaatatuldiñā tasāğā āğā quiuupaigadāğā judidū dai tucāğā aimāriñā dai ġiīdiana cocosañā siaaco Oliivosi tāğidu. ³⁸ Dai vāsi āoodami āğqui quiamoco āğā quiuupaigadāğā judidū dai vāñiñā caāca āliditai istumaasi aagidiñā ḌSuusi.

22

¹ Aidā camiaadimitadai āsīaa duudagai istuiğaco tatāğitoiñā ājudidū aidāsi Diuusi cāğacāğā vuvaitu Ejiipituañdāğā. Ḍsīaa duudagai pascua tāğidu. ² Vaidā āpapaaligadā ājudidū baitāğūcacamigadā āmadu āmamaatatuldiadami Diuusi sālicamigadā ġaagaitadai isducatai muaagi ḌSuusi, dāmos aliā ābāiditadai āgai āoodami.

³ Tai amaasi āDiaavora vāa āUudasiāğā, māsmāacādā Iscaliote aagaiñā āpā, āğai āğāmooco ābaivustaama dan gooca ismaacādā āğāSuusi ojootosadā. ⁴ Daidā āUudasi nāidamu āpapaaligadā ājudidū baitāğūcacamigadā āmadu sandaaru āğā quiuupaigadāğā judidū dai āğā quiuupīāğā sandaaru dai āmadu ġaaataga dai aagidi isducatai istutuiditadai āgai istāğidagi ḌSuusi. ⁵ Tai āğai aliā baigānāli dai aagidi āğai āUudasi sai maquīa agai tumiñsi, ⁶ taidā āUudasi bai āa dai ġāaagacai ġaa isducatai ġatāğidagi ḌSuusi siāscādā maitiipucagi āa oodami.

⁷ Tai amaasi aayi āsīaa duudagai istuiğaco tatāğitoiñā ājudidū aidāsi Diuusi cāğacāğā vuvaitu Ejiipituañdāğā dai aidā coodaiñā ājudidū cañīiru dai dadasdiñā Diuusi. ⁸ Taidā ḌSuusi ootoi āPiiduru āmadu āVuaana, dai potatadai:

—Iimivurai dai bai duuñi cuaadagai idi sīaa duudagai vāātāğā —astatadai ḌSuusi.

⁹ Tai āğai tācacai dai potatadai:

—ġVaaco ipāliidi aapi tāsbai duñiagi? —astatadai.

¹⁰ Taidā ḌSuusi āa noragi dai potatadai:

—Māsīuu duucu ājiagi āquīquīāğā, tāğimu aapimā āmo cāli ismaacādā vaigātica agai āmo aayi suudagi vāğai oida sīaaco vaquīa āğai.

11 Dai tΛcacavurai ΛquiΛΛcami saaco cΛΛca Λtuucavi siaaco gaugia iñagai aanΛ idi siaa duudagΛΓΛ ΛΛmadu aapimΛ. 12 SiΛgai gΛntΛΛgidamu Λmo tuucavi gΛducami goocua daama vaaquiΛΓΛ tΛcaviacoga cabai duñisicami vΛrai ami bai duñi cuaadagai —astΛtΛdai ΛSuusi.

13 Tai Λgai iji dai tΛΛ vΛΛsiaΛcatai isducatai aagidi ΛSuusi, dai bai dui Λcuaadagai siaa duudagai vΛΛtaΓΛ.

14 Dai caaΛcai ugidagai, taidΛ ΛSuusi meesa vuidΛΓΛ daiva ΛΛmadu gΛojootosa. 15 TaidΛ ΛSuusi potΛtΛdai gΛojootosa:

—Gia ipΛlidadai aanΛ isgΛnΛΛmadu gaugiagi idi siaa duudagΛΓΛ maiquiaa muucuai. 16 AanΛ angΛnaagidi ansai sivi gaugia iñagai idi siaa duudagΛΓΛ cuaadagai dai camaitacuaada iñagai idi siaa duudagΛΓΛ cuaadagai asta siΛΛscadΛ idui Diuusi vΛΛsi istumaasi iduñia agai dai cΛΛgacΛΓΛ vuvaidagi oidi daama oidacami diviacai Λgai dai gatΛaanΛda tami oidigi daama.

17 Amaasi bΛi Λmo tucayu uuvasi varaagadΛ dai gamamagi dai gooquiΛΓΛ maa gΛmamaatΛrdamiga daidΛ itΛtΛdai:

—VΛΛscatai avΛr ii idi tucayuaiñdΛΓΛ. 18 SΛΛlicΛdΛ angΛnaagidi ansai camaitayΛΛda iñagai uuvasi varaagadΛ asta siΛΛscadΛ aiyagi istuigaco diviagi Diuusi dai nΛidagi oodami ismaacΛdΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami —astΛtΛdai ΛSuusi.

19 Dai gooquiΛΓΛ bΛi Λpaana dai gamamagi dai gooquiΛΓΛ saasarai dai maa gΛmamaatΛrdamiga, daidΛ itΛtΛdai:

—Idiav ΛΓΛpan ducami giñtuucuga mΛsmaacΛdΛ gatΛΛgida agai mΛsai muaana mΛsai aapimΛ cΛΛgacΛΓΛ vuvacΛna. PoduuquiavΛr ivuaada daidΛ giñtΛtΛgitoda —astΛtΛdai ΛSuusi.

20 Dai caugitocai ΛSuusi bΛi Λtucayu dai potΛtΛdai gΛmamaatΛrdamiga:

—Idi uuvasi varaagadΛ ismaacΛdΛ idi tucayuana daja Λpan ducami giñΛΛra ismaacΛdΛ aastia agai mΛsai aapimΛ cΛΛgacΛΓΛ vuvacΛna. IñsiΛΛscadΛ muquiaagi vai aastia giñΛΛra aidΛ abiaadΛΓΛ gΛaagadamu goñiooqui utudui ismaacΛdΛ Diuusi ootosda agai Λoodami.

21 DΛmos sivi gocΛΛli ismaacΛdΛ giñtΛΛgida agai Λdudunucami tami meesa daama caatΛ novidΛ giñΛpan duucai. 22 AanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami cabΛΛcaiti govoi ismaacΛdΛ gΛaa ΛΛqui abiaadΛΓΛ dΛmos siΛΛ soimaa taatamu ΛcΛΛli ismaacΛdΛ giñtΛΛgida agai —astΛtΛdai ΛSuusi.

23 Amaasi ΛmamaatΛrdamigadΛ aipaco gΛntΛcacaيمي soorΛ Λgai dai gatΛΛgida agai.

24 Amaasi ΛmamaatΛrdami ΛΛgi gΛnvupui ñiñio aagaitai sai ismaacΛdΛ vaamioma ΛrtaaanΛdamica agai siΛΛscadΛ iimiagi siaaco gatΛaanΛi Diuusi. 25 DΛmos ΛSuusi potΛtΛdai:

—IsmaacΛdΛ maitΛrjudidiu saagida ΛbaitΛcΛaacamigadΛ gΛpipiooñiga duucai nΛidiña Λoodami, dai Λgai aadΛΓΛ ipΛlidi mΛscΛΛga tuutiacami duucai nΛijadagi. 26 DΛmos aapimΛ maitΛaagai mΛspoduucai ivuaadagi, baiyoma ismaacΛdΛ ΛrbaitΛcΛaacamicagi gΛaagai isvaamioma gΛΛli gΛvuaadagi dai piooñi duucai. 27 ¿MaacΛdΛ Λrvaamioma tΛaanΛdami ismaacΛdΛ meesa vuidΛΓΛ daja ismaacΛdΛ gabiaajai sio? ¿Maitasi Λrvaavoio sai ismaacΛdΛ meesa vuidΛΓΛ daja? DΛmos aanΛ gΛnsaagida daja Λmo piooñi duucai.

28 Aapim_Λ v_{ΛΛ}scat_{ΓΛ} giñ_{ΛΛ}madu daraajana aid_Λsi soimaa taatamaiña aan_Λ. 29 Casc_{ΔΔ} aan_Λ ganmaaquia iñagai _Λmo s_{ΛΛ}licami poduucai isduucai giñoo_{ca} giñmaa aan_Λ. 30 Dai aapim_Λ giñ_{ΛΛ}madu gacuaadamu m_{ΛΛ}ca siaaco gataaan_{ΔΔ} iñagai aan_Λ dai giñsoiña t_{ΛΛ}aanadamu aapim_Λ Diuusi maamarad_Λ —ast_Λt_ΛΔ_Δdai _ΛSuusi gamamaat_Λrdamiga.

31 Amaasi pot_Λi _{ΛΛ}p_Λ _ΛSuusi:

—Simuñi, Simuñi, _ΛDiaavora tai oigaragai Diuusi isg_Λduiñdagi mui naana maasi soimaascami m_Λsai camaitiñvaavoitudaiña. 32 D_Λmos aan_Λ daan_Λi Diuusi aapim_Λ g_Λn_{vΛΛ}tar_Λ vai mai_{vΛΛ}si ugit_Λna g_Λn_{vΛ}avoidaraga, dai si_{ΛΛ}scad_Λ _Λpamu c_{ΛΛ}ga giñvaavoituda aapi pai soiña g_Λaaduñi vai vaamioma c_{ΛΛ}ga giñvaavoitudana —ast_Λt_ΛΔ_Δdai.

33 Taid_Λ _ΛSimuñi aa noragi daid_Λ it_Λt_ΛΔ_Δdai:

—Mamaat_Λtuldiadami, baigan giñduu isg_Λoidagi maisacarumu dai asta muquiaagi g_{ΛΛ}Λ_Λmadu —ast_Λt_ΛΔ_Δdai Simuñi.

34 Taid_Λ _ΛSuusi pot_Λt_ΛΔ_Δdai:

—Piiduru, s_{ΛΛ}lic_{ΔΔ} ang_Λaagidi sai sivi maiquiaa cujuicai tacucu p_Λaapi vaicojo pot_Λiya agai p_Λsai maitiñmaat_Λ —ast_Λt_ΛΔ_Δdai _ΛSuusi.

35 Taid_Λ _ΛSuusi pot_Λt_ΛΔ_Δdai:

—Aid_Λsid_Λ g_Λnootoi aan_Λ maimoraraaliacami dai tomali tumiñsi daraasacarucami, dai tomali aa sususacaic_{ΔΔ} _Λibai vi_{ΛΛ}gacatadai aapim_Λ istumaasi? —ast_Λt_ΛΔ_Δdai _ΛSuusi gamamaat_Λrdamiga.

Tai _Λgai aa noragi dai pot_Λt_ΛΔ_Δdai:

—Tomali _Λmo istumaasi —ast_Λt_ΛΔ_Δdai.

36 Tai amaasi _ΛSuusi pot_Λt_ΛΔ_Δdai:

—Sivi ang_Λnaagidi sai sioor_Λ viaacagi moraali g_Λaagai isb_{ΛΛ} aim_Λrdagi, dai tumiñsi darasacarui _{ΛΛ}p_Λ, dai sioor_Λ maiviaacagi maastai vai gagarana _Λmoco g_Λv_Λasaraga dai sav_Λdana. 37 Aan_Λ ang_Λnaagidi sai g_Λaagai si_Λp_Λduñiagi isducatai ooja Isai_Λcaru Diuusi ñi_{oo}quid_ΛΓ_Λ siaaco icaiti: “Soi duucai m_Λn_Λijada agai tomastuma soimaasi iducami duucai”. Istumaasi oojisi giñaagaitai g_Λaagai si_Λp_Λduñiagi —ast_Λt_ΛΔ_Δdai _ΛSuusi gamamaat_Λrdamiga.

38 Tai _Λgai pot_Λt_ΛΔ_Δdai:

—Mamaat_Λtuldiadami, tami v_{ΛΛ}t_Λ gooca mamaastai —ast_Λt_ΛΔ_Δdai.

Tai _Λgai aa noragi dai pot_Λt_ΛΔ_Δdai:

—Casc_{ΔΔ} —ast_Λt_ΛΔ_Δdai.

39 Amaasi _ΛSuusi vuusai dai ii Oliivosi giidiamu poduucai isduucai ivuaadana _Λgai taid_Λ _Λmamaat_Λrdamigad_Λ oi. 40 Amaasi a_Λcai ami giidi_ΛΓ_Λ, taid_Λ _ΛSuusi pot_Λt_ΛΔ_Δdai g_Λmamaat_Λrdamiga:

—Daan_Λdavurai aapim_Λ Diuusi vai _Λgai maidagitona _ΛDiaavora is-soimaasi g_Λnduiñtuldagi —ast_Λt_ΛΔ_Δdai.

41 Taid_Λ _ΛSuusi _Λcovai ii maisi m_{ΛΛ}cas_Λ _Λpan _{ΛΛ} m_{ΛΛ}cas_Λ si_{ΛΛ}si vuupai _Λmoco _Λmo odoi, dai g_Λtootonac_{ΔΔ} c_Λquiva dai gamamada agai. 42 Dai aduucai gamamagi:

—Giñoo_{ca} isbaigacamudai ismaisoimaa taata aan_Λ poduucai isducatai _Λp_Λduñia agai d_Λmos vaid_Λ _Λp_Λduuna p_Λsducatai aapi ip_Λliadagi. Dai maisiu istumaasi aan_Λ ip_Λliadagi —asduucai gamamagi _ΛSuusi.

43 Tai amaasi vuitapi gλmaasitu λmo Diuusi tλaañicaruda tλvaagiaiñdλrλ dai vaamioma maquia agai guvucadagai. 44 Dai alia soimaa taatacatai vaamioma daanλi Diuusi dai vaajurdadλ λpan duucaii ootai λλrai dai dλvλλλrapi gλλsλi.

45 Dai aidλsi canaato mamagi λgai cλquiva dai ii siaaco daraajatadai λmamaatλrdamigadλ dai coocosλcami tλλ, gamaitλ soiλλiaragai cascλdλ.

46 Daidλ λSuusi potλtλdai:

—¿Tuimasi coocosλ? Vaapaigivurai, dai daanλda Diuusi vai λgai maid-
agitona λDiaavora issoimaasi gλnduiñtuldagi —astλtλdai.

47 Dai quiaa ñiooquiditadai λSuusi, tai ami aayi mui oodami. Dai ismaacλdλ Uudasi tλλgiducatadai λbaivustaama dan gooca mamaatλrdamiaiñdλrλ, λgai baitλqui imλitadai λoodami, dai miaadλrλ cλquiva dai usupiga agai λSuusi. 48 Amaasi λSuusi potλtλdai:

—Uudasi, λmo ¿usupigaicλdλ pλsgiñtλλgida agai aapi aanλ ismaacλdλ viaa λmo sλλlicami? —astλtλdai.

49 Tai λgai ismaacλdλ λλmadu daraajatadai λSuusi dai nλiditai istu-
maasi iduñia agaitadai λgai tλcacai λSuusi dai potλtλdai:

—Mamaatλtuldiamii, ¿vuidλrλ tλssuuligλna mamaastaicλdλ? —astλtλdai.

50 Dai λmaadutai λgai iquitλ sλλlisia padλrλ naacadλ λpiooñigadλ λbaitλcλaacamigadλ papaaligadλ λjudidíu. 51 Dλmos λSuusi potλtλdai:

—Dagitovurai casia cλλgadu —astλtλdai.

Taidλ λSuusi mostaata λpiooñi naacadλ tai dueeyi. 52 Dai amaasi λSuusi potλtλdai λbaitλguucacamigadλ papaaligadλ λjudidíu, λλmadu λgλλ quiuupiλrλ sandaaru, λλmadu λsonλrλ guucacami judidíu λgai is-
maacλdλ dada dai bλλquia agai:

—¿Ducatai dada aapimλ mamaastaicλdλ dai uusicλdλ ducami iñsaanλr λmo λsivogamicagi? 53 Aidλsi gλnλλmadu daacatadai aanλ vλλs ta-
sai λgλλ quiuupaigadλrλ judidíu tomali maitiñtaata aapimλ, dλmos sivi casigλnλjλga aapimλ tucagi rλDiaavora aa duiñdada vλλtarλ cascλdλ —astλtλdai λSuusi.

54 Tai amaasi λgai maisapicami bλi λSuusi, dai bλλcai λbaitλcλaacamigadλ papaali quiidiamu, vaidλ λPiiduru mosmλλcλsdλrλ oidi. 55 Tai aa ami tuisiqui λraana ganai, dai taicovai daraiva, taidλ λPiiduru saagida daiva λλrλ. 56 Tai amaasi λmo cusñiiru tλλgacai istaicovai daacatadai λgai, gλtλgito nλnλidi daidλ itλtλdai:

—Idi cλλli λλrλ λλmadu aimλraiña gomaisapicλdλ —astλtλdai λcusñiiru.

57 Dλmos λPiiduru λsto, daidλ itλtλdai:

—Maitanmaatλ aanλ gocλλli di —astλtλdai λPiiduru.

58 Tai gooquiλrioma, λmai cλλli tλλ daidλ itλtλdai:

—Aapiarλ λrλmoco gomaisapicλdλ aduñdλ λλrλ —astλtλdai.

Dλmos λPiiduru itλtλdai:

—Cho, maitanmaatλ aanλ gocλλli di —astλtλdai.

59 Tai bo laascλdλ λmai itλi:

—Sλλlicadλ idi cλλli λλmadu aimλraiña gomaisapicλdλ λλrλ daidλ λrGalileλrλ oidacami λλrλ —astλtλdai λcλλli.

60 Taidλ λPiiduru itλi:

—Cho, aan_Λ tomali maimaat_Λ m_Λsioor_Λ aagai aapim_Λ —ast_Λt_Λdai
 ΔPiiduru.

Dai quiaa ñioocaitadai Δgai tai cuujui tacucu. ⁶¹ Taid_Λ ΔSuusi
 vui n_Λn_Λaaava ΔPiiduru, taid_Λ ΔPiiduru t_Λgito istumaasi aagidi
 Δmamaat_Λtuldiadami, sai maiquiaa cuujuicai tacucu Δgai vaicojo
 Δstua agaitadai ismaat_Λ ΔSuusi. ⁶² Taid_Λ ΔPiiduru vuusai abiaad_Λr_Λ
 dai soig_ΛΔldacai sosua.

⁶³ Daid_Λ Δc_Λc_ΛΔli ismaac_Λd_Λ nuucadacatadai ΔSuusi parunai dai
 saasarai tuucugad_Λ. ⁶⁴ Dai iña vuupuid_Λ dai vuivasana g_Λvai, daid_Λ
 it_Λt_Λdai:

—¿Maatañi toor_Λ g_Λg_ΛΔg_Λ? —ast_Λt_Λdai.

⁶⁵ Dai aagidi mui naana maasi ñiooqui sigalnascami.

⁶⁶ Dai aidasi casi Δrtas_Δr_Δcatadai, g_Δn_Δmpagi Δjudidíu son_Δr_Δ guuca-
 camigad_Λ, Δ_Λmadu Δbait_Δguucacamigad_Λ Δpapaaligad_Λ Δjudidíu, Δ_Λmadu
 Δmamaat_Λtuldiadami Diuusi s_Δllicamigad_Λ, matai vaan c_Δi ΔSuusi
 dudunucami vuid_Δr_Δ matai ami t_Δcacai, daid_Λ it_Λt_Λdai:

⁶⁷ —¿G_Δr_Δaagidañi povai p_Δscaiti aapi p_Δsaid_Λ Δr_ΔCristo ismaac_Λd_Λ Diu-
 usi Δcovai vuusaitu p_Δsai c_Δagac_Δr_Δ g_Δr_Δvuvaidana? —ast_Λt_Λdai.

Tai Δgai aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Ispov_Δt_ΔΔda aan_Λ sai Δj_Δ, siaad_Δr_Δ giñ_Δvaavoitudana aapim_Λ. ⁶⁸ Dai
 isg_Δt_Δcaca aan_Λ Δmo istumaasi siaad_Δr_Δ giñ_Δaa noragidana aapim_Λ
 tomali maitiñdagituan taada aapim_Λ. ⁶⁹ Dai aan_Λ ismaac_Λd_Λ viaa Δmo
 s_Δllicami caotoma imimu Diuusi Δ_Λmadu dai Δ_Λmadu gat_Δaan_Δda iñagai,
 ismaac_Λd_Λ vaamioma viaa guvucadagai istomali Δmo Δmai —ast_Λt_Λdai
 ΔSuusi.

⁷⁰ Tai amaasi v_ΔΔscatai t_Δcacai ΔSuusi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—¿Aid_Λ gia aapi Δr_ΔDiuusi mara_Δ? —ast_Λt_Λdai.

Taid_Λ ΔSuusi aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Δj_Δ Diuusi mara_Δana poduucai m_Δsduucai aagai aapim_Λ
 —ast_Λt_Λdai.

⁷¹ Tai Δgai it_Λi:

—¿Tuisid_Λ n_Δn_Δr_Δcana aat_Δm_Δ vaamioma n_Δi_Δjadami caca_Δcatai is_ΔΔgi
 g_Δt_Δñic_Δd_Λ g_Δr_Δaagidi goovai? —asc_Δiti Δbait_Δguucacami.

23

¹ Amaasi v_ΔΔscatai Δbait_Δguucacami b_ΔΔcai ΔSuusi dai Pilaato vuid_Δr_Δ
 c_Δi. ² Dai ami g_Δp_Δr_ΔΔ vuupaimi daid_Λ icaiti:

—T_ΔΔ aat_Δm_Δ idi c_ΔΔli vai s_Δsioquitudai g_Δr_Δaduñi daid_Λ icaiti sai
 mait_Δagagai t_Δsaa nam_Δquiadagi Δg_ΔΔ bait_Δc_Δaaacami romano, daid_Λ icaiti
 Δp_Δr_Δ sai s_Δllic_Δd_Λ Δr_ΔCristo goovai ismaac_Λd_Λ Δrra_Δ Δp_Δr_Δ —ast_Λt_Λdai.

³ Amaasi ΔPilaato t_Δcacai daid_Λ it_Λt_Λdai:

—¿Aapip_Δs_Δ Δr_Δjudidíu raigad_Λ? —ast_Λt_Λdai.

Taid_Λ ΔSuusi aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Δj_Δ poduucuiava p_Δsducatai aagai aapi —ast_Λt_Λdai.

⁴ Amaasi ΔPilaato it_Λt_Λdai Δbait_Δguucacamigad_Λ papaali Δ_Λmadu
 Δoodami:

—Maitant_ΔΔgai tomali Δmo istumaasi soimaascami idi c_ΔΔli_Δr_Δ
 —ast_Λt_Λdai.

⁵ D_Δmos Δoodami vaamioma g_Δg_Δr_Δ aagidi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Goovai sisoquitudai vΛasi JudeeΛra oidacami gΛmamaatΛtuldaragacΛdΛ, GalileeaiñdΛra abiaadΛra gΛaaga goovai dai asta tami —astΛdai.

⁶ Dai aidΛsi caΛΛPilaato imaasi gatacakai sabaigΛΛrGalileeΛra oidacami ΛcΛli. ⁷ Dai aidΛmasi aagidi sai Λja, tai Λgai ootosi ΛEroodΛsi ismaacΛdΛ ΛrtΛaanΛdamicatadai GalileeΛra dΛmos aidΛ JerusaleenΛra daacatadai Λgai. ⁸ TaidΛ ΛEroodΛsi aliΛ baigΛli tΛΛgacai ΛSuusi ΛΛquioma abiaadΛra nΛida Λlidadai Λgai cajoomacatadai Λgai dai nΛida Λlidiña isivuaada Λgai Λmo istumaasi gΛgΛrducami. ⁹ DaidΛ ΛEroodΛsi naana maasi tacacai, dΛmos ΛSuusi maiaa noragi tomali Λmo istumaasi. ¹⁰ Dai ami daraajatadai ΛpΛ ΛbaitΛguucacamigadΛ ΛpapaaligadΛ Λjudidū Λmadu ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ, Λgai aliΛ goguama gΛpīΛra vuupai. ¹¹ Amaasi ΛEroodΛsi Λmadu ΛsandaarugadΛ soi duucai nΛidi ΛSuusi, dai mosparunda Λlidi Λgai dai cΛga dadapacami aadi yucusi Λmo raī duucai. Amaasi ΛEroodΛsi ootosi Λpamu ΛPilaato. ¹² Dai aidΛ tasΛra gΛnaaduñta ΛPilaato Λmadu ΛEroodΛsi ΛΛquioma ΛrgΛnsasaayumΛcatadai Λgai.

¹³ Amaasi ΛPilaato Λmpagi ΛbaitΛguucacamigadΛ papaali Λmadu ΛtΛtΛaanΛdami Λmadu Λoodami, ¹⁴ daidΛ itΛdai:

—AapimΛ mΛtaiñvuaapi idi cΛli pocaititai sai goovai sisoquitudai oodami, nai aanΛ catacakai aapimΛ gΛnvuitapi dai canΛidi aapimΛ iñsmaitΛgai istumaasicΛdΛ gΛpīΛra caatΛcagi goovai tomali Λmo istumaasicΛdΛ mastuucΛdΛ gΛpīΛra vuupai aapimΛ. ¹⁵ Tomali ΛEroodΛsi baiyoma Λpamu gΛrootosi Λgai canΛidi aapimΛ ismaitΛristuma ducami goovai tomali maiviaa aatΛmΛ istuisidΛ muaagi. ¹⁶ Mossoimaa taatatuldamu aanΛ dai gooquiΛra dagitomu —astΛdai ΛPilaato.

¹⁷ Pilaato aidΛ siaa duudagΛra viaacatadai isdagitoldagi Λoodami Λmaadutai ΛmaamaisapicΛdΛ poduucai ivuaadana Λgai vΛasi uumigi cascΛdΛ. ¹⁸ Tai vΛasi Λoodami Λmapai ijiña dai pocaiti:

—Vaidacavurai goovai dai muaa dai dagito Baravási —ascaiti Λoodami.

¹⁹ Baravási Λmpagi oodami dai cocotuli ΛbaitΛguucacami Λmadu daidΛ Λrgamuaacamicatadai ΛpΛ mai cascΛdΛ maisacatadai. ²⁰ VaidΛ Pilaato dagitua Λlidadai ΛSuusi, dai aagidi Λoodami Λpamu. ²¹ DΛmos Λgai vaamioma ijiña daidΛ icaiti:

—Siisañi curusiaba. Siisañi curusiaba —ascaiti Λoodami.

²² Dai amaasi cavaicΛra itΛdai ΛPilaato:

—¿Tuma soimaasi iducami goovio? AanΛ maitΛgai istuisi muaagi, soimaa taatatuldamu aanΛ dai dagitomu —astΛdai ΛPilaato.

²³ DΛmos Λoodami vaamioma gΛgΛr ñiooquimi daidΛ icaiti masai curusiaba siisana, dai mosΛΛ gΛgΛr ñiooquimi Λgai masai siisana curusiaba mΛtai poduucai idui isducatai aagai Λgai. ²⁴ TaidΛ ΛPilaato ipΛli isiduñiagi mΛsducatai aagidi, ²⁵ dai dagito ΛcΛli ismaacΛdΛ Λoodami ipΛli, Λgai ismaacΛdΛ maisapicatadai gamuaacamicatai dai cocotuldacai Λoodami. TaidΛ ΛPilaato tΛΛgi ΛSuusi Λoodami saidΛ iduuna ΛgaicΛdΛ istumaasi ipΛliadagi.

²⁶ Dai aidΛsi vaidaticatadai Λgai ΛSuusi dai curusiaba siisa agai, dai caayana aayi Λmo cΛli SireñiΛra oidacami ismaacΛdΛ dΛjiañdΛra

imΛitadai Simuñi tΛΛgducami, mΛtai bai dai tΛjai sai gooquiΛΓΛ imΛiñΛ
 ΛSuusi dai bΛΛcaticana Λcurusi.

²⁷ Dai oiditadai mui oodami dai mui ooqui ΛΛpΛ oiditadai dai gΛgΛΓΛ
 suaañimi dai iññaquimi soigΛΛliditai nΛiditai ΛSuusi. ²⁸ DΛmos ΛSuusi vui
 nΛnΛaava daidΛ itΛtdai:

—Ooqui JerusaleenΛΓΛ oidacami maitavΛr suaanΛda soimaa taata-
 catai aanΛ baiyomavΛr suaanΛda mΛsiΛΛscadΛ soimaa taatacagi aapimΛ
 ΛΛmadu ganmaamara giñvaavoitudaitai. ²⁹ Aimu istuigaco aliΛ soimaasi
 gΛtaatamu dai povΛcaitiada agai: “SiΛΛ baigΛΛlidi Λooqui ismaacΛdΛ
 maitistutuidi ismaamatadagi dai Λgai ismaacΛdΛ tomali Λmo imidagai
 maimaamatai”. ³⁰ Dai amaasi Λoodami ipΛliadamu isdaama suuligiagi
 Λgigiidi dai sai iññana. ³¹ CanΛidi aapimΛ siΛ soimaasi giñtaatamituldi
 gooodami maitaristuma ducamicatai aanΛ, dΛmos nΛidamu aapimΛ
 siΛ soimaa taatamu goovai ismaacΛdΛ rsoimaasi iducami —astΛtdai
 ΛSuusi Λoodami.

³² Dai vaidaticatadai ΛΛpΛ gooca Λsivogami dai ΛΛmadu coodia agai
 ΛSuusi. ³³ Dai amaasi aΛcai mΛΛca siaaco Calavera tΛΛgidu ami curusiaba
 siisa ΛSuusi, ΛΛmadu ΛvΛgoocai gΛpiΛΓΛ vΛΛtΛcami. Λmoco Λmo curusiaba
 sΛΛlisia padΛΓΛ ΛSuusi dai ΛgΛmai Λmai curusiaba oogisia padΛΓΛ. ³⁴ Dai
 aidΛmΛsi curusiaba siisapaitadai ΛSuusi tai Λgai itai:

—Giñoooca oigΛldañi idi oodami maitamaataΛ goovai istuma vueeyi
 —astΛtdai ΛSuusi.

DaidΛ Λsandaaru tΛcavi dadaitudai tumiñsi dai nΛida agai sooriatai
 gΛntaacoida agai ΛSuusi yuucusdΛ. ³⁵ VaidΛ Λoodami nΛiditadai ami
 daraajatai, dai asta ΛtΛtΛaanΛdami parunaitadai ΛSuusi daidΛ icaiti:

—CΛΛgacΛΓΛ vuvaitu goovai aa dai sivi ζtuisida maicΛΛgacΛΓΛ
 gΛvuusaida Λlidi goovai Λagi? ISSΛΛlicadΛ ΛΓΛCristo goovai di daidΛ
 ΛrDiuusi Λcovai vuusaidadΛ —ascaiti ΛtΛtΛaanΛdami.

³⁶ DaidΛ Λsandaaru ΛΛpΛ parunai dai miaadΛrΛ gugucui dai iituda
 agaitadai valienti maisi cΛΛgaducami ³⁷ daidΛ itΛtdai ΛpΛ:

—Pasaapi ΛrraigadΛ judidíu di cΛΛgacΛΓΛ igΛvuusaida aapi Λagi
 —astΛtdai Λsandaaru.

³⁸ Dai moodΛ daanioma oojsicatadai gilieegocΛdΛ dai latiiñicΛdΛ dai
 evreocΛdΛ, siaacoga icaiti: “IdiavΛr raigadΛ judidíu”, ascaiti Λoojai.

³⁹ Λmaadutai ΛgΛpiΛΓΛ vΛΛtΛcΛdΛ ismaacΛdΛ ami saigiacatadai parunai
 Λgai cascΛdΛ itΛtdai:

—Pasaapi ΛrCristo cΛΛgacΛΓΛ igΛvuusaida aapi Λagi dai cΛΛgacΛΓΛ
 gΛrvuvaida aatΛmΛ ΛpΛ —astΛtdai.

⁴⁰ DΛmos ΛgΛmai bagaimi gΛaduñi daidΛ itΛtdai:

—ζMaitapΛs ΛbΛidi Diuusi? Aapi ΛpΛ soimaasi taataca Λpan duucui
 goovai. ⁴¹ DΛmos aatΛmΛ gia viaa istucΛdΛ soimaasi taatacagi, soimaasi
 idui aatΛmΛ cascΛdΛ. DΛmos idi cΛΛli maitidui tomali Λmo soimaasi
 —astΛtdai.

⁴² Dai amaasi itΛtdai Λgai ΛSuusi:

—PasiΛΛscadΛ aiyagi pΛsiaaco gataaanΛda agai pai giñtΛgito
 —astΛtdai.

⁴³ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtdai:

—SΛΛlicadΛ angΛaagidi pasai sivi giñΛΛmadu daaca agai tΛvaagiΛrΛ
 —astΛtdai ΛSuusi.

⁴⁴ AidΛsi casi Λrdaan duucucatadai vΛΛsi oidigi tucapi vii uruno
 taadaco uucami. ⁴⁵ Tasai mostucapi vii, taidΛ ΛgΛΛ icuusi vaamioma

covoocami si amo sueeyi ismaacada agaa quiuupaigadara judidiu sagiacatadai aran salli sarai salli iacoga tavidara abiaadara. ⁴⁶ Amaasi asuusi gagara iina daida itai:

—Giñooça gaviituldagena giñibadaga —astatadai. Dai mospotai agai dai muu.

⁴⁷ Dai aidasida asandaaru taaanadamigada ismaacada arromano naiditai istumaasi apaduitadai, siaa duutuli Diuusi daida icaiti:

—Salliacada arvaavoi isidi calli maitarsoimaasi iducamicatadai —ascaiti.

⁴⁸ Dai vasi loodami ismaacada ami daraajatadai dai naidi istumaasi apadi, iji abiaadara dai gavimi ganmoomo. ⁴⁹ Damos vascatai ismaacada maacatadai asuusi maacadar guucacatai naidi imaasi amadu looqui ismaacada oiditadai Galileeaindara abiaadara.

⁵⁰ Dai oidacatadai amo calli calli tuigacami dai maitarsoimaasi ivuaadami, Osee taagiducami, Arimateeera oidacami Judeea davalariara. Dai agai aramo taaanadami ismaacada tacaiaña masmaacada vaan tutusaiña. ⁵¹ Agai nanaracatadai istuigaco gataanada agai Diuusi, cascada maibai aagaitadai agai isducatai idui agaa baitaguucacami. ⁵² Dai amaasi agai naidamu apilaato dai tai asuusi tuucugada. ⁵³ Dai tavaaindacai curusaiindara amo icuusi tuaacamiara biisa dai amo tajoovai ta masiaaco tomali amaadutai maiquiaa yaasa amai muuquiada. ⁵⁴ Aida aratasacatadai istuigaco bai vaaadana agai vasi dai siaadiqui aribastaragaicatadai istuigaco maitistuma vaaadana agai.

⁵⁵ Daid looqui ismaacada oiditadai asuusi Galileeaindara abiaadara iji dai nanaidi atajoi dai gantagito naidi masducatai ta amuquiada.

⁵⁶ Dai aidasi quiiyana dada agai bai dui asaiti sigian uuvadami dai siaadiqui ibastaragara ganiibasi poduucai isducatai ganviidacatadai agai.

24

¹ Dai siaadiqui tuucamidara tasara acaldiaara, looqui looqui quiaamoco iji siaaco caacatadai asuusi tuucugada dai vuucaticatadai sigian uvaicada ismaacada bai duitadai agai dai tida agaitadai amuquiada dai aa ooqui arpa oiditadai. ² Dai aidasi aayi agai gantagito ta islodai ismaacada acada cuupicatadai atajoi iscamaianaasi daacatadai, ³ tai agai vaapa damos maita agai asuusi tuucugada. ⁴ Dai agai alia duduaadimucatai dai tomali maimaatacatadai istuma duñiagi, dai ta gooca calli vai sonuana guucacatadai dai dadadaci yucuseda. ⁵ Daid looqui cuicasacatadai duduaadimucai taida acacalli itatadai:

—¿Tuimasi gaagai coidada saagida agai ismaacada duaaca? ⁶ Maita tami daja agai duaacata. Gantagitovurai isducatai ganaagidi agai aidamasi quiaa Galieeera daraajatadai. ⁷ Aidasi povantatadai agai sai agai ismaacada viaa amo salliacami gaagaitadai mastagidagi soimaasi ivuaadami, dai sai bo vaica tasaicada duaaca agaitadai —astatadai acacalli.

⁸ Tai agai gantagito ainooqui ismaacada aagidi asuusi. ⁹ Dai iimacai abiaadara looqui iji dai mala aagidi vasi imaasi abaiivustaama dan amoco asuusi ojootosada amadu vascatai agaa. ¹⁰ Looqui ismaacada aagidi lojootosicami arMaría Madaliña, amadu Vuanita, amadu María

Jacovo dAAΔA, dai aa ooqui. ¹¹ Damos lojootosicami mosvuiirugami duucai caA ãñiooqui ismaacΔA aagidi looqui dai maivaavoitu.

¹² Damos ΔPiiduru maraitai vuusai dai mAA nAnAidi siaaco caatAcata dai ΔSuusi, dai aAcai tuucavi nAnAaava dai tAA ãicuusi tuaacΔA ismaacΔAΓA biisapicatadai amuuquiada vai mosgajiaadAΓA daacatadai, tai AΓai apamu aa gAi dai duaadimutugaitai AΓaicΔA ismaacΔA apAduitadai.

¹³ Dai AΓai vaa tasAΓA goocatai ΔSuusi mamaatArdamigadA Emausamaco iimAitadai, Emausa maisi mAAcoraga JerusaleenaiñdAΓA parA goo oora imidagai. ¹⁴ Dai iimAitai aatagaimi dai aagaimi AΓai vAAsi istumaasi daivusai JerusaleenAΓA. ¹⁵ Dai aidAsi apaco gAñaatagidimi AΓai, tai AΓi ΔSuusi miaadAΓA cAquivai dai oí. ¹⁶ DaidA ACACAAli nAiditadai dAmos Diuusi maimaa oigaragai ismatiagi sioorA AΓai. ¹⁷ TaidA ΔSuusi tAcacai daidA itAtdai:

—¿Tumaasi aatagaimi aapimA iimAitai? ¿Tuimasi soigAnAididi? —astAtdai ΔSuusi.

¹⁸ Tai amaadutai ACACAAli ismaacΔA Cleofasi tAAgidu aa noragi daidA itAtdai:

—VAAsi oidacami maatA istumaasi apAdui JerusaleenAΓA, ¿mosaca aapipas maimai, ami gAuuliñacatai AApa? —astAtdai.

¹⁹ Amaasi ΔSuusi itAtdai:

—¿Tumaasi apAduio? —astAtdai.

Tai AΓai itAtdai:

—AΓai ismaacΔA apAdui ΔSuusi NasareetAΓA oidamicΔA, ismaacΔA AΓAmo Diuusi ñiooquituldiadamigadacatadai daidA ivuaadana mui naana maasi gAgarducami asta gAñiooquicΔA Diuusi vuitapi dai loodami vuitapi. ²⁰ Dai isduucai AbaitaguucacamigadA apapaaligadA Ajudidíu AAmadu gArtAñaanAdamiga gatAAgi mAsai gataañana muaaragai dai curusiaba siisana. ²¹ AatAmA poAiditadai isAΓai AΓai dai cAAgacAΓA vuvaida agaitadai judidíu. Damos sivi casiapAdui vaica tasai siapAdui gomaasi. ²² Damos AAmodo ooqui aatAmA gArsaagidaiñdAΓA gAΓAAñacatai. AliA AAqui iji AΓai siaaco caatAcatadai ΔSuusi, ²³ dai maitAA AΓai AtuucugadA, dai dadacai pocaitimi sai vuitapi gAnmaasitu Diuusi tAtAAañicarudA sai potAtdai sai ΔSuusi duaaca. ²⁴ Tai AAmadutai gAraaduñi iji siaaco caatAcatadai AΓai dai tAA vAAsi isducatai aagai looqui dAmos ΔSuusi gia maitAA AΓai AApa —astAtdai ACACAAli.

²⁵ Amaasi ΔSuusi itAtdai:

—Gia maimaatA caA aapimA dai mosAA tAvApicΔA maiquiaa vaavoi-tudai ismaacΔA aagai ΔDiuusi ñiñiooquituldiadamigadA. ²⁶ ¿Maitasi vi-aacatadai ACristo issoimaa taatagi vAAsi gomaasi vai gooquiAΓA siaa duutuadagi vAAscatai tAvAagiAΓA? —astAtdai ΔSuusi.

²⁷ Amaasi ΔSuusi aagidi istAiya Alidi vAAsi loojai ismaacΔA oojisi Diuusi ñiooquidAΓA siaaco ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadA aagaitai ΔSuusi. AApaA aagai AΓai ismaacΔA ooja Moseesacaru dai gooquiAΓA aagai ismaacΔA ooja AΓaa Diuusi ñiñiooquituldiadamigadA.

²⁸ Dai aidAsi aayi ACACAAli siaacoga iimia agaitadai vaidA ΔSuusi mos-daivuñia agaitadai abiaadAΓA. ²⁹ Damos ACACAAli goguama oí sai viAAna daidA itAtdai:

—GAAñamadu ivii casia uruñimi oidigi dai catucaimi vAAsi —astAtdai.

TaidA ΔSuusi ami aayi AApa dai AAmadu viiya AΓai. ³⁰ Dai aidAsi gaugia agaitadai AΓai ACACAAli AAmadu meesa vuidAΓA taidA ΔSuusi bAi APAana dai

gamamagi dai saasarai dai maa $\Lambda C \Lambda C \Lambda \Lambda \Lambda$ li. ³¹ Mospodui Λ gai tai Diuusi maa oigaragai $\Lambda C \Lambda C \Lambda \Lambda \Lambda$ li sai maatana is Λ gai $\Lambda R \Lambda$ Suusi. Δ mos aid Λ otoma Λ Suusi maitamaasitu abiaad $\Lambda R \Lambda$. ³² Vaid Λ $\Lambda C \Lambda C \Lambda \Lambda \Lambda$ li povai g Λ ntat Λ dai aipacoga:

— ζ Maitasi ΛR vaavoi Λ sali Λ baig $\Lambda R \Lambda$ liditydai aatama aidasi g Λ roiditadai Λ gai voiyaiñd $\Lambda R \Lambda$ dai g ΛR aagidimi isducatai icaiti Diuusi ñiooquid Λ ? —astat Λ dai $\Lambda C \Lambda C \Lambda \Lambda \Lambda$ li.

³³ Dai amaasi Λ gai main Λ n Λ ra vaamioma mosotoma Λ pamu aa suuli Jerusaleenamu, vai ami g Λ n Λ mpaidacatadai Λ baivustaama dan Λ moco ojootosicami $\Lambda \Lambda$ madu Λ aaduñd Λ . ³⁴ Daid Λ Λ ojootosicami potat Λ dai Λ gaa gooca $C \Lambda C \Lambda \Lambda \Lambda$ li:

— Σ allicad Λ ΛR vaavoi isduaaca Λ mamaatatuldiadami goSimuñi cat $\Lambda \Lambda$ —astat Λ dai.

³⁵ Amaasi $\Lambda V \Lambda$ gocai $C \Lambda C \Lambda \Lambda \Lambda$ li aagidi isducatai $\Lambda p \Lambda$ dui voiy $\Lambda R \Lambda$, dai isducatai mai Λ gai Λ Suusi aidasi saasarai Λ gai Λ paana.

³⁶ Amaasi quiaa aagaitadai Λ gai imaasi, taid Λ Λ Suusi saagida $C \Lambda$ quiva dai aduucai viaatuli:

— ζ Baigamasi Λ n Λ lidi? —astat Λ dai.

³⁷ Tai Λ gai ali Λ duduaadimu dai pov Λ n Λ liditydai si $\Lambda R \Lambda$ mo suiñali ismaac Λ d Λ n Λ idi Λ gai. ³⁸ Δ mos Λ Suusi itat Λ dai:

— ζ Tuimasi duduaadimucu? ζ Tuimasi maic $\Lambda \Lambda$ ga vaavoitu aapim Λ ? ³⁹ Naidavurai giñnoonovi $\Lambda \Lambda$ madu giñ $\Lambda \Lambda$ caso Λ gai vaa Suusiana. Giñtaatavurai dai n Λ ida. Λ mo suiñali maioo tomali maituucuga poduucai masducatai giñn Λ idi aapim Λ —astat Λ dai Λ Suusi.

⁴⁰ Dai pot $\Lambda \Lambda$ cai tat Λ gidi g Λ noonovi $\Lambda \Lambda$ madu g $\Lambda \Lambda \Lambda$ caso. ⁴¹ Δ mos Λ gai maiquiaa vaavoitudaitai baig Λ n Λ ldacai dai maitat Λ gaitai istumaasi g Λ ntat Λ gituagi. Cascad Λ Λ Suusi potat Λ dai:

— ζ Viaamasi istumaa ugia aan Λ ? —astat Λ dai Λ Suusi.

⁴² Tai Λ gai maa laachi vatopa gaicami dai Λ mo m $\Lambda \Lambda \Lambda$ m Λ vai. ⁴³ Taid Λ Λ Suusi bai dai uu Λ gai vuitapi. ⁴⁴ Dai gooqui $\Lambda R \Lambda$ itat Λ dai Λ Suusi:

—V $\Lambda \Lambda$ si istumaasi ismaac Λ d Λ soimaa taata aan Λ $\Lambda R \Lambda$ gai isducatai g Λ naagidi aan Λ aidasi quiaa g Λ n $\Lambda \Lambda$ madu daacatadai, sai viaacatadai si $\Lambda p \Lambda$ duñiagi v $\Lambda \Lambda$ si gomaasi ismaac Λ d Λ g Λ aagai Λ liiv Λ ro $\Lambda R \Lambda$ ismaac Λ d Λ ooja Moseesacaru dai ismaac Λ d Λ ooja Λ Diuusi ñiñiooquituldiadamigad Λ dai ismaac Λ d Λ oojisi Salmosi liivrugad $\Lambda R \Lambda$ giñ Λ aagaitai —astat Λ dai Λ Suusi.

⁴⁵ Dai soi Λ Suusi Λ gai sai maata caacana. ⁴⁶ Daid Λ itat Λ dai:

—Poduucai oojisi said Λ Λ Cristo viaacatadai ismuquiaagi dai bo vaica tasaic Λ d Λ viaacatadai isduaacagi coidad Λ saagidaiñd $\Lambda R \Lambda$. ⁴⁷ Dai gomaasi ismaac Λ d Λ soimaa taata aan Λ g Λ aagai m Λ saagidagi v $\Lambda \Lambda$ si oidigi daama oidacami Jerusaleenaiñd $\Lambda R \Lambda$ abiaad $\Lambda R \Lambda$ g Λ naagacai dai sai g Λ aagai is Λ ma duucai g Λ ntat Λ gituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi vai poduucai oigaldica Λ gai v $\Lambda \Lambda$ si soimaascamigad Λ . ⁴⁸ Dai aapim Λ ΛR n Λ ijadami v $\Lambda \Lambda$ si imaasi. ⁴⁹ Dai aan Λ g Λ nootosdamu v $\Lambda \Lambda$ si istumaasi aagai giñoo Λ , Δ mos tanasi Jerusaleen $\Lambda R \Lambda$ av ΛR daraaja asta si $\Lambda \Lambda$ scad Λ diviagi Diuusi guvcadad Λ t Λ vaagiaiñd $\Lambda R \Lambda$ aapim Λ g Λ n $\Lambda \Lambda$ madu —astat Λ dai Λ Suusi.

⁵⁰ Daid Λ Λ Suusi vaidacai Λ ojootosa abiaad $\Lambda R \Lambda$ Betaaniumu, dai vañigidacai g Λ noonovi siaa duutuli. ⁵¹ Dai siaa duutuldacai Λ covai ii dai t Λ vaagiamu Λ sai. ⁵² Daid Λ Λ ojootosicami casiaa duutudacai aa

suuli Jerusaleenamu dai ali^Λ baig^Λη^Λliatugai, ⁵³ dai v^Λasc^Λr^Λ ag^ΛΛ quiu-
upaigad^Λr^Λ ajudidíu daraajatai siaa duutudaiña Diuusi.
Mos^Λcaasi.

Λ Vuaana ooja istumaasi ivuaadana ΔSuusi Cristo aidasi quiaa aimaitadai tami oidi daama

¹⁻² Diuusi maradΛ agai dai tomastuigaco tavaagiΛΓΛ daacana Diuusi ΛΛmadu. Aidasi maiquiaa cΛquiva oidigi vΛASCΛΓΛ oidaga Diuusi maradΛ Diuusi ΛΛmadu. Diuusi maradΛ agai daidΛ garmaatΛtuli istuiga Diuusi. Diuusi maradΛ ΛΓDiuusi ΛΛPΛ cascΛΔ. ³ Diuusi maradΛ ΛΛmadu Diuusi idui vΛASIAACATAI. ⁴ Diuusi maradΛ garmaacai ibadagai utuducami dai soicΛi oodami ismaata caΛcagi Diuusi ñiooquidΛ. ⁵ Diuusi maradΛ divia oidigi daama dai oidacatadai oodami saagida. Λoodami maimaata cΛcatadai Diuusi ñiooquidΛ baiyoma apiasoimaasi ivuaadana. Diuusi maradΛ soi mui oodami sai maatΛ caΛcana Diuusi ñiooquidΛ tomasi vaamioma muidu ismaacΛΔΛ gajiaadΛΓΛ vipieeyi Diuusi ñiooquidΛ. Siaaco oidaga cuudagi maitutucagΛi. Poduucai ΛPΛ sioorΛ vaavoitudai dai Λgidi Diuusi maradΛ agai gia gajiaadΛΓΛ vipieeyi gosoimaascami.

⁶⁻⁷ Diuusi ootoi ΛVuaana sai vapaconana oodami sai gaagidana isDiuusi maradΛ ΛΓagai ismaacΛΔΛ maatΛtuldia agai oodami Diuusi ñiooquidΛ, sai oodami vaavoitudana ΔCristo. ⁸ ΛVuaana maitΛΓΛCristocatadai baiyoma Diuusi ootoi ΛVuaana sai gaaagidiana sioorΛ ΛΓΛCristo. ⁹ ΔCristo divia agaitadai gooquiΛrioma dai soiña agai oodami sai maatΛ caΛcana Diuusi ñiooquidΛ.

¹⁰ ΔCristo oidacatadai oidi daama dΛmos Λoodami maimaataΛcatadai sioorΛ agai. Agai agai daidΛ idui oidigi. ¹¹ DaidΛ ΔCristo Λrjudiucatadai dΛmos chiΛΛqui judidiu vaavoitudaitadai agai. ¹² DΛmos vΛASCΛΓΛ ΛΛmoco cΛΛga gΛntagito caΛ dai vaavoitu ΔSuusi Cristo tai Diuusi maa agai sΛΛlicami saidΛ ΛΓDiuusi maamaradΛcana. ¹³ Mospoduucai ΛΓDiuusi maamaradΛcana oodami maisiu mosvuvaaacΛcai oodamiΛiñdΛΓΛ. Λvaavoitudadami ΛΓDiuusi maamaradΛ maisiu mosipΛlidityai dΛdΛdΛ tomali maisiu mosipΛlidityai Λmo oodami baiyoma ΛΓDiuusi maamaradΛ ipΛlidityai Diuusi.

¹⁴ DaidΛ ΔCristo Diuusi maradΛ tΛvai tΛvaagiaiñdΛΓΛ dai ΛgaicΛΔΛ gΛmaí istuiga Diuusi. Diuusi maradΛ vuusai oodami duucai dai oodami saagida oidacana. Dai agai sΛΛicΛΔΛ cΛΛgacΛΓΛ nΛidiña oodami dai vΛasi istumaasi aagaiña agai Λrvaavoi. Dai aatΛmΛ maí siΛgai viaa Λmo sΛΛlicami dai aliΛ viaa guvucadagai. Diuusi agai dai maa gΛmara sΛΛlicami dai guvucadagai. Diuusi mosaliΛΛmaduga maradΛ. ¹⁵ Dai poduu aagai ΛVuaana aagaitai agai:

—Idiava ΛΓΛgai ismaacΛΔΛ gΛnaagidi aanΛ sai divia agaitadai, dai vaamioma namaga iñsaanΛ dai aanΛ maitistutuidi siΛasi istutuidi idi. Maiquiaa vuusaicai aanΛ abiaadΛΓΛ caoidacatadai idi —ascaiti ΛVuaana.

¹⁶ DaidΛ agai sΛΛicΛΔΛ gΛroigΛdai dai cΛΛgacΛΓΛ gΛrnΛidi dai vΛASCΛΓΛ garsoicΛi naana maasi istumaasicΛΔΛ aatΛmΛ ismaacΛΔΛ vaavoitudai agai. ¹⁷ Mosesacaru agai daidΛ garmaa Diuusi sΛΛlicamigadΛ dai sioorΛ maiΛΛgidiña ΛSΛΛlicami Λdudunucami gΛvaiña agai iscodaiña ΛPΛ. DΛmos ΔSuusi Cristo agai dai oigΛdai oodami dai oigΛdi dai cΛΛgacΛΓΛ nΛidi dai vΛasi istumaasi aagai agai Λrvaavoi. ¹⁸ Tomali Λmaadutai

mainΛidi Diuusi tomali Λmo imidagai. DΛmos Diuusi maradΛ ismaacΛdΛ tomastuigaco tΛvaagiΛrΛ daja Diuusi gΛrooga ΛΛmadu dai cascΛdΛ cΛΛ maataΛ istuiga Diuusi. Λgai Λgai dai gΛrmaatΛtuldi istuiga Diuusi. Diuusi mosaliΛΛmaduga maradΛ.

19 Λfariseo JerusaleenΛrΛ oidacami ootoi papaali ΛΛmadu pipiooñigadΛ sai tΛcacana ΛVuaana soor Λgai. 20 TaidΛ ΛVuaana sΛΛli aagidi dai potΛtdai:

—AanΛ anmaitΛrΛCristo —astΛtdai ΛVuaana.

21 Amaasi potΛtdai Λpapaali ΛΛmadu pipiooñigadΛ Λgai:

—¿Poor aapi? ¿Aapipasi ΛrEliiasi Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ? —astΛtdai.

TaidΛ ΛVuaana potΛtdai:

—Chuu —astΛtdai.

Tai Λгаа potΛtdai:

—¿Aapipasi ΛrΛDiuusi ñiooquituldiadamigadΛ ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ sai divia agaitadai? —astΛtdai.

TaidΛ ΛVuaana potΛtdai:

—Chuu —astΛtdai.

22 Amaasi Λгаа potΛtdai:

—¿Poor aapi? GΛraagidañi aapi tΛtai aagida aatΛmΛ Λmo istumaasi Λgai ismaacΛdΛ gΛrootoi. ¿Tumaasi gΛraagidamu aapi? ¿Poor aapi? —astΛtdai.

23 TaidΛ ΛVuaana potΛtdai:

—AanΛanΛ Λgai ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ IsaÍacaru sai oidigana gamamaatΛtuldia agai Diuusi ñiooquidΛ dai aduucai ooja Λgai: “Aagidamu Λgai oodami sai otoma divia agai gabaitΛcΛaacamiga, cascΛdΛ aliΛsi gΛaagai isΛma duucai gΛntΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuaada Λgai”, asduucai ooja IsaÍacaru —astΛtdai ΛVuaana.

24 Amaasi Λfariseo ojootosadΛ ismaacΛdΛ dada JerusaleenaiñdΛrΛ 25 potΛtdai:

—Isaapi maitΛrΛCristo, tomali maitΛrEliiasi, tomali maitΛrDiuusi ñiooquituldiadamigadΛ ismaacΛdΛ divia agaitadai, aidΛ gia ¿tuipasi vapaconai aapi oodami? —astΛtdai Λgai.

26 TaidΛ ΛVuaana potΛtdai:

—AanΛ gia suudagicΛdΛ vapaconai oodami dΛmos aapimΛ gΛnsaagida aimΛrai Λmai dai maimaata aapimΛ sioorΛ Λgai. 27 AanΛ ΛpΛga divia isΛgai dΛmos Λgai vaamioma viaa guvucadagai iñsaanΛ. AanΛ maitistutuidi siΛΛsi istutuidi Λgai. Λgai sΛΛlicΛdΛ vaamioma namΛga iñsaanΛ —astΛtdai ΛVuaana.

28 VΛΛsi gomaasi ΛpΛdui BetaabarΛrΛ vaasmocoradΛrΛ ΛgΛΛ aqui Jordán. Λaqui JordánΛrΛ Λgai siaaco vapaconai ΛVuaana Λoodami.

29 Siaadico ΛVuaana nΛidi isvuidΛrΛ imΛi ΛSuusi. DaidΛ ΛVuaana itΛtdai Λoodami:

—Dañi gooviava Λgai ismaacΛdΛ ootoi Diuusi sai gΛmuaatudana curusiaba vai poduucai Diuusi istuidΛna isoigΛldiagi oodami soimaascamigadΛ. Poduucai goSuusi ΛrΛpan ducami Λli cañiiru ismaacΛdΛ ΛΛquioma gΛraaduñicarΛ coodaiña sai Diuusi oigΛldiña soimaascamigadΛ. 30 Goovai aagai aanΛ aidΛñsi pocaiti: “AanΛ ΛpΛga divia isΛgai dΛmos Λgai vaamioma viaa guvucadagai iñsaanΛ. AanΛ maitistutuidi siΛΛsi istutuidi Λgai. MaiquiΛa vuusaicai aanΛ abiaadΛrΛ caoidacatadai

ʼagaiʼ, taʼadai aanʼ. ³¹ Aanʼ ʼaʼpʼa maimaatʼcatadai sioorʼ ʼagai. Dʼamos aanʼ vapaconai ʼajudidu suudagicʼdʼ vai poduucai ʼagai maatʼna sioorʼ ʼagai —astʼadai ʼVuaana.

³² Daidʼ ʼVuaana pocali ʼaʼpʼa:

—Aanʼ taʼ aidasi Diuusi Ibaada tavai tʼvaagiaiñdʼra ʼSuusi daama ʼamo tugu maasi. ³³ Aanʼ maiquiaa maatʼcatadai sioorʼ ʼagai dʼamos Diuusi ʼagai dai giñootoi sai vapaconana aanʼ oodami suudagicʼdʼ dai ʼagai povaiñtʼadai: “Siʼascadʼ naʼijadagi giñibʼdaga istʼvañiagi dai dan dai va ʼamo caʼli ʼagai vaa ʼraʼgai dai maaqui ʼagai oodami guvucadadʼ giñibʼdaga”, iñtʼadai Diuusi. ³⁴ Dai naʼidi aanʼ istumaasi ʼpʼadui ʼcaʼlicʼdʼ dai aanʼ ʼrnʼijadami isʼgai ʼrʼDiuusi maradʼ ismaacʼdʼ tavai tʼvaagiaiñdʼra —astʼadai ʼVuaana.

³⁵ Siaadico ʼVuaana movaasi daacatadai ʼʼmadu gooca gaʼmamaatʼrdamiga. ³⁶ Dai naʼiditai isdaivusai ʼSuusi, ʼVuaana itʼadai gaʼmamaatʼrdamiga:

—Dañi bodʼra imai goovai ismaacʼdʼ Diuusi ootoi sai gaʼmuuatudana curusiaba vai poduucai Diuusi istuidana isoigʼldiagi oodami soimaascamigadʼ. Poduucai Suusi ʼraʼpan duucami ʼali cañiiru ismaacʼdʼ ʼaʼquioma gaʼraaduñicarʼu coodaiña vai Diuusi oigʼldiña soimaascamigadʼ —astʼadai ʼVuaana.

³⁷ Vagoocatai mamaatʼrdamigadʼ ʼVuaana cai iscaiti ʼVuaana dai oʼ ʼgai ʼSuusi. ³⁸ Amaasi ʼSuusi aa naʼnaʼava dai taʼ isoidi ʼgai daidʼ itʼadai:

—¿Tuma gaagai aapimʼ? —astʼadai ʼSuusi.

Tai ʼgai itʼadai:

—Mamaatʼtuldiamami, ¿paaco oidaga aapi? —astʼadai.

³⁹ Taidʼ ʼSuusi itʼadai:

—Giñoidʼvurai dai naʼida —astʼadai.

Amaasi oʼ ʼgai dai taʼ siaaco gaʼuliñacatadai ʼgai. Dai casi ʼrʼrurunucocatadai dai movaasi daraaja ʼgai ʼSuusi ʼʼmadu asta duupicoi tasai.

⁴⁰ Amaadutai ʼgai Aandʼraʼsi taʼagidu. ʼgai ʼrsuculidʼ Simuñi Piiduru.

⁴¹ Otoma ii ʼgai dai taʼ gasiʼagi daidʼ itʼadai:

—Aatʼma taʼ ʼCristo ismaacʼdʼ Diuusi ootoi tʼvaagiaiñdʼra —astʼadai.

⁴² Dai Aandʼraʼsi vaidacai Simuñi maʼca siaaco daacatadai ʼSuusi. Dai mostʼagacai ʼSuusi ʼSimuñi potʼadai:

—Aapiapʼ ʼrʼSimuñi Joonási maradʼ dʼamos sivi Sefasi gaʼagadamu aanʼ. Sefasi ʼrʼPiiduru —astʼadai ʼSuusi.

⁴³ Dai siaadico ʼSuusi imia agaitadai Galilea dʼvaʼriamu. Dʼamos ʼpʼaga taʼ ʼgai ʼPiili daidʼ itʼadai:

—Giñoidʼañi —astʼadai.

⁴⁴ ʼPiili ʼrʼBetasaʼidʼra oidacami. Dai ami oidacatadai ʼpʼa Aandʼraʼsi ʼʼmadu Piiduru. ⁴⁵ Amaasi ii ʼPiili dai gaagamu Natanieli daidʼ itʼadai:

—Aatʼma taʼ caʼli ismaacʼdʼ aagai Moseesacaru daidʼ ʼDiuusi ñiñiooquituldiamigadʼ aidasi ooja ʼgai Diuusi ñiñiooquidʼ. ʼgai ʼrʼSuusi, Osee maradʼ Nasareetʼra oidacami —astʼadai ʼPiili.

⁴⁶ Taidʼ ʼNatanieli itʼadai:

—Siaadʼra diviana ʼamo oodami caʼ tuigajami Nasareetaiñdʼra —astʼadai.

Taidʼ ʼPiili itʼadai:

—Timuda pai naida —astatadai.

⁴⁷ Aidasi asuusi taa isvuidara imai Natanieli, potatadai agai hoodami:

—Bodar imai Natanieli. Goovai aramo judiu ismaacada sallyicada siaa duutudai Diuusi dai calaga agidi Diuusi sallyicamigada dai maitaryaatavogami —astatadai asuusi.

⁴⁸ Amaasi Natanieli itatadai:

—¿Ducatai gñmaata aapi? —astatadai.

Taida asuusi itatadai:

—Aana gñaidi aidasi abiaadara maiquiaa gvaí goPiili pai amo iigosi uta daacatadai aapi —astatadai asuusi.

⁴⁹ Amaasi Natanieli itatadai:

—Mamaatatluldiadami, aapi aparDiuusi marad ismaacada tavai tavaagiañdara. Aapi arraigada ljudidiu —astatadai Natanieli.

⁵⁰ Taida asuusi itatadai:

—¿Mosglaagidacai aana sai gñaidi liigosi uta gñvaavoitu aapi? Naidamu aapi naana maasi istumaasi vaamioma gagarducami sigomaasi —astatadai asuusi.

⁵¹ Daida asuusi itatadai ara:

—Sallyicada tallimu apimu iscupioquiñi atavaagi dai Diuusi talaañicaruda taasadamu dai tapanadamu siaaco aimarda aana. Aanaana agai dai viaa amo sallyicami —astatadai asuusi.

2

¹ Bovaica tasaicada Suusi ii amo cunataragara Canaara Galilea davallara. Vai ami daacatadai asuusi dada ara. ² Daida asuusi amadu aatama mamaatardamigada vapaidarsicatadai ara cascada iji aatama.

³ Tai ugidagai uuvasi varagada. Taida asuusi dada itatadai asuusi:

—Camaitipu uuvasi varagada —tatadai.

⁴ Damos asuusi itatadai:

—Gñdaada, ¿tuipasi gñaaagidi gomaasi? Maiquiaa aayi siuu duucu iduñia iñagai aana amo istumaasi gducami —tatadai.

⁵ Damos asuusi dada potatadai vasibadami:

—Iduñivurai tomastumaasi istumaasi gnaagidagi goSuusi —tatadai asuusi dada.

⁶ Vai ami daraajatadai naadami ooodai ajaayi, ismaacadara toadana ljudidiu suudagi sai acada gñiicomana vasi vapaidarsicami poduucai isduucai viituli ljudidiu lqui aduñdacadu. Amo ajaayi aajai para maaco coobai litro suudagi. ⁷ Taida asuusi potatadai vasibadami:

—Suusudavurai idi ajaayi suudagicada —tatadai asuusi.

Tai agai cal suusudagi ajaayi suudagicada. ⁸ Tai amaasi asuusi itatadai:

—Siviavar gia vaasiba lachi dai baidacai taanadami idi cunataragara —tatadai asuusi.

Tai podui agai. ⁹ Taida taanadami dal gosuudagi ismaacada uuvusi varagada gnaato. Damos agai maimai siaadara vaa vasibadami gouuvasi varagada. Moslgi vasibadami maatacatadai. Lgi agai vaigi asuudagi cascada. Taida taanadami vai anvio ¹⁰ daida itatadai:

—Sallyicada vñiga idi uuvasi varagada. Vasi oodami ara ga vasidiña uuvasi varagada vñiacdioma dai gooquara maisi vñiacada. Damos aapi ara ga gatajai vasibaragai gouuvasi varagada maisi vñiacada dai gooquara vñiacdioma —tatadai.

¹¹ Gomaasi ismaacada idui aSuusi Canaanaa afaafadad istumaaasi gadducada ismaacada idui agai hoodami vuitapi dai agaicada mai hoodami isviaa agai guvucadagai. Dai aatama mamaatardamigada aSuusi vaavoitu isagai afaafadadCristo.

¹² Dai mosgacuugaidacai avagimi ii aSuusi Capernaumamu. Dai Suusi daada amadu Suusi susuculida amadu Suusi mamaatardamigada oidi agai dai anaasi daraaja chilaqui tasai.

¹³ Dai aida camiaadimitadai asiaa duudagar aJudiduu istuigaco agai taagitoiina aidasi Diuusi caagacafa vuvaitu cajiudad Ejiipituaifadara. Daida aSuusi ii Jerusaleenamu. ¹⁴ Dai anaasi agaa quiuupifara tuisicafa aSuusi ta isami amadutai gagaagaraitadai vopoisi dai cafiiru dai tutugu dai aa mo daraaja gagaagaraitadai tumiinsi ismaacadaada saapadaiina hoodami istumaasi gagaagaraiina quiuupifara. ¹⁵ Mostaagacai aSuusi gomaasi idui amo iquisanai aali taroviñdicada dai vuvaitu quidigamu vaaasi hoodami amadu vopoisi dai acafiiru. Dai davaraapi suuli tumiinsi ismaacada gagaagaraitadai cacalli dai aipaco suuli meesagada agai ismaacada gagaagaraitadai tutugu. ¹⁶ Daida potadai aSuusi agaagardami tutugu:

—Vuvaidavurai vaasi gomaasi. Maitavara amo gagaaracarui duucani ajada giñooqa quida —taadai aSuusi.

¹⁷ Amaasi aatama aSuusi mamaatardamigada gantaagito ispodu oojisi Diuusi ñooquidara: “Giñooqa, sallicada ipalidi aana isvaasi oodami siaa duutuadagi gaquii poduucani isduucani aapi ipalidi”, asduucani oojisi Diuusi ñooquidara.

¹⁸ Amaasi aJudiduu cacacai aSuusi dai potadai:

—¿Tumaa istumaasi gadducami iduina agai aapi vai agaicada maatiagi aatama isaapi viaa sallicami isivuaadagi gomaasi? —taadai aJudiduu.

¹⁹ Taida aSuusi itadai:

—Daitudavurai aapima idi gaa quiuupai dai vaic tasaicada apamu iduufimu aana —taadai aSuusi.

²⁰ Amaasi aJudiduu itadai:

—Goo coobai dan naadami uumigicada apadui idi gaa quiuupai. ¿Siaadara iduuna aapi vaic tasaicada? —taadai aJudiduu.

²¹ Damos aSuusi maiaagai agaa quiuupai ismaacada idui oodami. aSuusi aagai lagi gatuucuga. ²² Cascada aidasi aSuusi apamu duaaca acoidada saagidiaifadara gantaagito aatama mamaatardamigada agai iscaiti aSuusi dai vaavoitu Diuusi ñooquida dai vaaasi istumaasi aSuusi aagaiina.

²³ Aidasi aSuusi modaacatadai Jerusaleenara asiaa duudagara aJudiduu istuigaco agai taagitoiina aidasi Diuusi caagacafa vuvaitu cajiudad Ejiipituaifadara muidutai vaavoitu isagai afaafadadCristo, naiditai naana maasi istumaasi gaarducami ismaacada ivuaadana aSuusi. ²⁴ Damos aSuusi labiadan tada agai maatacatal isagai maiagiada agaitadai. aSuusi caaga maata iducatal taagitoi vaaasi oodami cascada. ²⁵ aSuusi mitaagito isaagidiagi amai iducatal taagitoi oodami mosaaagi agai maata cascada.

1-2 Amo imidagai tucara ii Nicodemo dai mala diviji Asuusi. Nicodemo arfariseo daida aramo dunucamigada ajudidu. Daida itatadai Nicodemo Asuusi:

—Mamaatatuldiadami, caha maata aatama isDiuisi gaootoi aapi pasai garmamaatatuldana niiooquida. Mosmaitipu aa siora istutiadagi isivuaadagi naana maasi gagarducami isducatai ivueeyi aapi isDiuisi maiamadu daacagi. Poduucai gamaata issallicada viaa guvucadagai aapi —astatadai ANicodemo.

³ Amaasi Asuusi itatadai:

—Aana angaagidi sai sallicada ismaiapamu vuusiagi amo oodami maititudiada agai ismaitipi isducatai taana Diuisi —astatadai Asuusi.

⁴ Taida ANicodemo tacacai daida itatadai:

—¿Ducatai istutuidi amo chali isapamu vusiagi cacalitucui? Siaadara apamu vaacana amo oodami gada araana dai apamu vuusaiña —astatadai Nicodemo.

⁵ Taida Asuusi aa noragi daida itatadai:

—Aana angaagidi sai siora maivuusiagi suudagicada dai Diuisi Ibadacada lapa agai gia maiimia agai tavaagiamu dai Diuisi amadu oidacagi. ⁶ Istumaasi vuusai oodamiaiñdara agai aroodami. Istumaasi vuusai Diuisi Ibadalaiñdara agai viaa amo ibadagai utudui: ⁷ ¿Tuiyasi maitaa aapi istumaa tigituagi gaagiditai aana sai valscatai viaa isapamu vuvaquiagi? ⁸ Lavalli tomasiaaco vustai dai cacana aapi iscaiti damos maimaata siaadara daivuscai tomali siaoca imia agai. Poduucai lapa agaicada ismaacada vusacai Diuisi Ibadada guvucadadacada, tomali amaadutai mainidi Diuisi Ibadada mosacaasi naidi isducatai ama maasi tigitu oodami aidasi Diuisi Ibadada amadu daacagi —astatadai Asuusi.

⁹ Taida ANicodemo itatadai:

—¿Ducatai avueeyi imaasi? —astatadai.

¹⁰ Taida Asuusi itatadai:

—Aapi aparamo ga mamaatatuldiadamigada ajudidu. ¿Ducatai maimaata caa aapi istumaasi gaagidi aana? ¹¹ Aana gaagidi istumaasi sallicada maata dai aana arnadjadami istumaasi sallicada naidi. Damos aapima maivaavoitudai istumaasi ganaagidi aana. ¹² Isaapima maitiñvaavoitudagi aagaitai aana istumaasi avueeyi tami oidigi daama ¿ducatai iñvaavoituda agai isganaagidiagi istumaasi avueeyi tavaagiara?

¹³ Tomali amo oodami maiii tavaagiamu dai apamu divia tami oidi daami daida istutuidi isaagidiagi aa ismaasi mala. Mosacaasi aana ismaacada viaa amo sallicami tavai tavaagaiñdara dai apamu imimu aana tavaagiamu. ¹⁴ Dai poduucui isduucui Moseesacaru amo uusiaara sagia amo cooyi vaiñomicada duñisicami dai oodami vuitapi cai vuusi oidigana, poduucui magiñsiisa agai curusiaba dai aoodami vuitapi chasa agai acurusi. Aana aragai dai divia tavaagaiñdara dai aana viaa amo sallicami. ¹⁵ Giñmuaamu aoodami curusiaba vai tomasioora siora vaavoitudagi iñsaana aracalagacara vuviadami agai gia camaiimia agai ADiaavora amadu baiyoma imia agai tavaagiamu dai Diuisi amadu oidaca agai tomastuigaco.

¹⁶ Diuisi sallicada oigadai aoodami oidigi daama oidacami cascada ootoi agai gamara, mosaliamaduga agai marada, dai garmuaatu sai tomasioora siora vaavoitudagi isagai aracalagacara vuviadami camaiimi agai ADiaavora amadu baiyoma imia agai tavaagiamu dai Diuisi amadu

oidaca agai tomastuigaco. ¹⁷ Diuusi ootoi gamara tami oidi daama sai calagacala vuvaidana oodami soora vaavoitudagi maisiu isootosa agai lDiaavora lamadu.

¹⁸ Siora vaavoitudai Diuusi marada agai gia maiimia agai lDiaavora lamadu damos soora maivaavoitudagi agai gia imia agai lDiaavora lamadu maivaavoitudacai agai Diuusi marada. Mosalilamaduga Diuusi marada. ¹⁹ Soora maivaavoitudagi salicada imia agai lDiaavora lamadu. Cristo divia tami oidigi daama dai soicada agai oodami sai maata calcana Diuusi fioquida damos loodami vaamioma oojoidi issoimaasi ivuaadagi dai maisiu vaavoitudagi Cristo. loodami lrosoimaasi ivuaadamicatadai cascada. ²⁰ Siora soimaasi ivueeyi agai gia caldai Cristo dai maivaavoitudai Cristo maitipliditai isaa maatiagi issoimaasi ivueeyi. ²¹ Damos soora lagidi Diuusi agai gia dai vaavoitudai Cristo vai poduucal gamatacana isivueeyi agai istumaasi Diuusi ipalidi —astaladai Suusi lagi glaagaitadai.

²² Dai casi paduucal gomaasi ii Suusi lamadu aatama mamaatardamigada Judeea dalalriamu. Dai movaasi daraaja aatama chilalqui tasai vapaconaitadai oodami. ²³ Daidal lVuaana vapaconaitadai oodami lalra Enoonala dai abiaadala Salimala miaaga. Ami gapiacatadai suudagi cascada. Tai daada oodami sai vapaconana lVuaana. ²⁴ Aidal maiquiaa maisapicatadai lVuaana ismaacada vapaconaitadai oodami.

²⁵ Ajudidu muiyoco imidaga dai naana duucal ganiicomaiña siuu duucu gaugia agadagi. Agai polidiña sai poduucal Diuusi calgacala nalidiña. Damos amamaatardamigada lVuaana maipoduucal ivuaadana cascada amo imidagai aliasi ganvupui fiñio agai lamadu aa judiduu aagaitai gomaasi. ²⁶ Dai gooquiala iji amamaatardamigada lVuaana daidal italadai agai lVuaana:

—Mamaataldiadami calali ismaacada glalamadu daacatadai glaa aqui Jordán vaasadala ismaacada garaagidi aapi saidal lraCristo sivi agai vapaconai oodami dai muidutai oidatucui agai —astaladai amamaatardamigada lVuaana.

²⁷ Amaasi lVuaana italadai:

—Tomasiora soora viaacagi salicami Diuusi agai dai maacal gomaasi. ²⁸ Aapimal cacala iscaiti aanal ansai maitalraCristo. Aanal lraaga divia isagai. ²⁹ Silascada cunaata agadagi amo ali taji valscaral ipalidiña islamadu daacagi anovio. Daidal anovio vapaidadal aliasi baigalalidiña isalmapai daraaja agai. Dai sivi aanal lalra baigilalidi naliditai ismui oodami oidatucui Cristo. ³⁰ Aliasi glaagai isalCristo vaamioma lrbaitalacamicagi iñsaana vai poduucal otoma camaiñamalacagi giñsalicamiga.

³¹ Cristo talvai tavaagiaiñdala dai vaamioma namaga sallicamigada agai sitomasiora sallicamigada. Damos aanal aroidigi daama oidacami dai gaaagidi aanal istumaasi lplvueeyi tami oidigi daama. ³² Cristo gaaagidi istumaasi naidi dai istumaasi cal tavaagiala vai chilalquidu ismaacada vaavoitudai. ³³ Damos soora vaavoitudai poduucal calga maata isDiuusi maiyaatagai tomali amo imidagai. ³⁴ Suusi Cristo lragai ismaacada Diuusi ootoi sai gaaagidana Diuusi fioquida. Salicada Diuusi lbaada lamadu daja agai cascada salicada viaa guvcadagai dai

maitistuidi ismaatiagi si^Λasi guvucadagai viaa ^Λgai. ³⁵ Diuusi ga^Λrooga sa^Λlic^Λda^Λ oig^Λdai ^Λgai. ^Λgai ^Λrmarad^Λ casc^Λda^Λ. Dai Diuusi maa ^Λgai ^Λmo sa^Λlicami sai vaamioma ta^Λan^Λiña sitomasioora^Λ. ³⁶ Sioora^Λ vaavoit^Λdai Diuusi marad^Λ ^Λgai gia tomastuigaco oidaca ^Λgai tavaagi^Λra^Λ Diuusi ^Λmadu. Damos sioora^Λ maivaavoit^Λdagi ^Λgai maiimi ^Λgai tavaagiamu baiyoma Diuusi sa^Λlic^Λda^Λ soimaasi taatatuldia ^Λgai ^Λgai —ast^Λda^Λ ^ΛVuaana.

4

¹ ^Λfariseo cajioma sai Suusi vaamioma mui vapaconaitadai oodami si^ΛVuaana dai vaamioma mui oodami oidatucui ^ΛSuusi si^ΛVuaana. ² Damos mait^Λrvaavo^Λi is^ΛSuusi vapaconaitadai oodami. Aat^Λm^Λ ma^Λmat^Λrdamigad^Λ ^Λgai dai vapacoinaitadai oodami. ³ Dai aid^Λsi ma^Λi ^ΛSuusi isma^Λi ^Λfariseo gomaasi ii ^Λgai Judeeaiñda^Λra^Λ dai nora Galileeamu.

⁴ ^Λgai viaacatadai isdaivuñiagi Samaaria d^Λv^Λari^Λra^Λ. ⁵ Dai aayi Sicaara^Λra^Λ Samaaria d^Λv^Λari^Λra^Λ ismaac^Λda^Λ miaan daja Jacocar^Λ d^Λv^Λaragad^Λ. ^Λgai vaa ^Λra^Λd^Λv^Λara^Λi ismaac^Λda^Λ Jacocar^Λ maa g^Λmara Osee. ⁶ Ami ^Λgai siaaco daja Jacocar^Λ poosogad^Λ. ^ΛSuusi caibimucata^Λdai aim^Λraitai dai modaiva pooso soonoana. Aid^Λ cayoga dan duitadai. ⁷ Tai ami divia ^Λmo ooqui Samaari^Λra^Λ oidacami dai vaigi ^Λgai suudagi. Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λda^Λi:

—Giñvasidañi suudagi —ast^Λda^Λ ^ΛSuusi.

⁸ Aat^Λm^Λ caijitadai caayamu dai gasav^Λda^Λ ragai cuadagai. ⁹ Amaasi ^Λooqui it^Λda^Λ ^ΛSuusi:

—¿Tui^Λasi giñtaan^Λi suudagi? Aapi ^Λrjudi^Λu nai aan^Λ ^ΛrSamaari^Λra^Λ oidacami —ast^Λda^Λ ^Λooqui.

^Λjudi^Λu ^Λmadu ^ΛSamaari^Λra^Λ oidacami maic^Λaga ganñiñiooquidi aipacoga casc^Λda^Λ pot^Λda^Λ ^Λooqui. ¹⁰ Amaasi ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λda^Λ:

—Ismaat^Λcamudai aapi istumaasi maacai Diuusi ^Λoodami dai sioora^Λ aan^Λ aid^Λ gia aapi giñtaañimudai suudagi, dai aan^Λ gaoidamudai suudagi ismaac^Λda^Λc^Λda^Λ oodami tomastuigaco oidacana Diuusi ^Λmadu —ast^Λda^Λ ^ΛSuusi.

¹¹ Taid^Λ ^Λooqui it^Λda^Λ:

—Aapi maiviaa istucud^Λ vusaidagi suudagi dai ali^Λ tuucavuga gopooso. ¿Vaada^Λra^Λ vusaida ^Λgai aapi suudagi ismaac^Λda^Λc^Λda^Λ oodami tomastuigaco oidacana Diuusi ^Λmadu daid^Λ giñoidagi? ¹² Ga^Λra^Λqui aduñicar^Λu Jaco idui idi pooso. ^Λgai ^Λmadu maamarad^Λ ^Λmadu sosoigad^Λ gay^Λdana suudagi idi poosoiñda^Λra^Λ. Siaad^Λra^Λ vaamioma gataan^Λiña aapi si^Λgai —ast^Λda^Λ ^Λooqui.

¹³ Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λda^Λ:

—Sioora^Λ ya^Λdagi idi suudagi va^Λscara^Λ ^Λpamu tonocora^Λiña. ¹⁴ Damos sioora^Λ iiyagi ^Λsuudagi ismaac^Λda^Λ aan^Λ gaoidi, camaitonocora^Λi ^Λgai tomali ^Λmo imidagai. ^Λsuudagi ismaac^Λda^Λ aan^Λ gaoidi gaib^Λdaga^Λra^Λ daacana dai va^Λscara^Λ vusan^Λiña gosuudagi poduca^Λi isduuca^Λi vusan^Λi suudagi ^Λmo vag^Λacañia^Λiñda^Λra^Λ dai gosuudagic^Λda^Λ tomastuigaco oidacana oodami tavaagi^Λra^Λ Diuusi ^Λmadu —ast^Λda^Λ ^ΛSuusi.

¹⁵ Amaasi ^Λooqui it^Λda^Λ:

—Giñoida aapi ʌsuudagi nai poduucai camaitonoomucurʌda aanʌ tomali maiviaacagi isdidivaitai gavaigʌdagi suudagi idi poosoaiñdarʌ —astʌtʌdai ʌooqui.

¹⁶ Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Imʌdañi dai vuaapa gʌcuna —astʌtʌdai ʌSuusi.

¹⁷ Amaasi aa noragi ʌooqui daidʌ itʌtʌdai:

—Maicuna aanʌ —astʌtʌdai.

Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Vaavuava ismaicuna aapi cascʌdʌ pocaiti. ¹⁸ Cataama ñiooquiditadai aapi cʌcʌʌli dai sivi ʌmoco ʌʌmadu oidaga aapi vai ʌgai maitargʌcuna cascʌdʌ istumaasi aagai aapi ʌrvaavoi —astʌtʌdai ʌSuusi.

¹⁹ Moscaʌ gomaasi ʌooqui daidʌ tʌtʌdai:

—Aapi sʌʌlicʌdʌ ʌrʌmo Diuusi ñiooquituldiadamigadʌ. ²⁰ Gʌrʌʌqui aaduñicarʌu tami Samaariʌrʌ oidacatadai dai siaa duutudaiña Diuusi tami idi giidiana dʌmos aapimʌ judidiu pocaiti sai Jerusaleenʌrʌ ʌgai siaaco gʌaagai issiaa duutuadagi Diuusi —astʌtʌdai ʌooqui.

²¹ Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Giñvaavoitudañi aapi, aimu istuigaco aapimʌ siaa duutuadamu Diuusi maisiu tami idi giidiana tomali Jerusaleenana. ²² Aapimʌ Samaariʌrʌ oidacami maicʌʌ maatʌ Diuusi tomasi siaa duutuadai. Aatʌmʌ judidiu cʌʌga maatʌ Diuusi. ʌgai ismaacʌdʌ cʌʌgacʌrʌ vuvaida agai oodami ʌrjudiu. ²³ Dʌmos aimu istuigaco sioorʌ sʌʌlicʌdʌ siaa duutuadagi Diuusi siaa duutuada agai maisiu mosʌcaasi ñiooquicʌdʌ baiyoma siaa duutuada agai Diuusi gʌniibʌdagacʌdʌ dai gʌntʌtʌgitoidagacʌdʌ poduucai isduucai Diuusi ipʌlidi. ²⁴ Diuusi ʌribʌdagai cascʌdʌ sioorʌ siaa duutuada ʌliadagi Diuusi gʌniibʌdagacʌdʌ viaa isiaa duutuadagi poduucai isduucai Diuusi ipʌlidi dai maisiu mosʌcaasi ñiooquicʌdʌ —astʌtʌdai ʌSuusi.

²⁵ Taidʌ ʌooqui itʌtʌdai:

—Aanʌ gia maatʌ isdivia agai ʌCristo dai siʌʌscadʌ diviagi ʌgai cʌʌga gʌraagida agai vʌʌsi istumaasi —astʌtʌdai ʌooqui.

²⁶ Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Aanʌ anʌrʌCristo —astʌtʌdai.

²⁷ Dai quiaa aatagiditadai ʌgai tʌtai dada aatʌmʌ mamaatʌrdamigadʌ ʌSuusi. Dai maitʌʌ istumaasi gʌrtʌtʌgituagi tʌʌgacai ʌSuusi isaatagidi ʌmo ooqui. Dʌmos vʌʌscatai aatʌmʌ ʌʌbʌiditadai ʌSuusi cascʌdʌ tomali ʌʌmadutai maitʌcacai istumaa agai tomali istumaasi aatagidi ʌooqui. ²⁸ Amaasi ʌooqui anaasi viaa gʌvaigacaru dai ii caayamu dai potʌtʌdai ʌoodami:

²⁹ —Mʌʌcavʌr naida ʌmo cʌʌli ismaacʌdʌ giñagidi vʌʌsi istumaasi ivuaadana aanʌ. ʌCristo lienʌ ʌgai —astʌtʌdai ʌooqui.

³⁰ Amaasi iji ʌoodami caayaiñdarʌ dai aayi mʌʌca siaaco daacatadai ʌSuusi. ³¹ Mosimʌcai ʌooqui poosoaiñdarʌ tʌtai aatʌmʌ maamaatʌrdamigadʌ ʌSuusi daañimi sai gaugana.

³² Dʌmos ʌSuusi povʌrtʌtʌdai:

—Viaa aananʌ ʌmo istumaasi istumaasi cueeyi istumaasi maimaata aapimʌ —gʌrtʌtʌdai ʌSuusi.

³³ Amaasi aatʌmʌ mamaatʌrdamigadʌ ʌSuusi aipaco gʌrtʌcacaimi dai pocaiti:

—¿Sioorʌ vuaapi cuaadagai? —caiti aatʌmʌ.

³⁴ Dʌmos ʌSuusi itʌtʌdai:

—Siuu duucu ivuaada aan istumaasi ipalidi Diuusi giñooga ismaacada giñootoi ivuaadatai aa duiñdada agai, gomaasi arapan duucami cuaadagai aan imvatar. ³⁵ Aapima pocaiti sai quiaa vialga maaco masaadai isyoovagi oodami taligi. Damos aan anganaagidi sai caoidaga mui oodami ismaacada caaca lidi isgaaagiadagi aapima Diuusi ñiooquida. ³⁶ Siorea gasai taligi gamaitacai tumiñsi dai siorea gayoovai taligi gamaitacai tumiñsi arpa. Poduucai arpa Diuusi aa duiñdara. Amadutai aagidiña Diuusi ñiooquida oodami vai aa daivuiña gooquirai dai apamu aagidiña Diuusi ñiooquida oodami vai agai vaavoitudaiña Diuusi ñiooquida dai calgacala vuvacai dai tomas-tuigaco oidacana tavaagiarai Diuusi amadu. Daida ismaacada arpa gaaagiadagi Diuusi ñiooquida daida ismaacada gooquirai gaaagiadagi Diuusi ñiooquida alia baiganliadamu. ³⁷ Salliacada arvavoi istumaasi glaagai sai amoco gasai daida aa gayoovai. ³⁸ Aan ganotoi masai aagidana Diuusi ñiooquida oodami vai agai giñvaavoitudana. Damos aa Diuusi ñiooquitudiamigada caagidi Diuusi ñiooquida oodami dai aapima aagidi oodami sai aliasi glaagai isvaavoitudagi. Poduucai agaa arapan ducami asadami taligi dai aapima arapan ducami yoovadami taligi —gartadai asuusi.

³⁹ Dai muidutai Samaariara oidacada vaavoitu isaSuusi araCristo calcatali isooqui potadai saida asuusi maata vasi istumaasi ivuaadana agai. ⁴⁰ Cascada aidasi aayi asamaariara oidacada daañimi agai asuusi sai anaasi vana. Taida asuusi anaasi daja goo tasai. ⁴¹ Tai vaamioma muidutai vaavoitu calcatali istumaasi aagidi asuusi. ⁴² Amaasi potadai oodami ooqui:

—Sivi vaavoitu aatama maisiu mosacaasi istumaasicada garaagidi aapi lagi aatama cacala arpa istumaasi garaagidi goovai dai calga maata aatama issalliacada araCristo dai calgacala vuvaidi goovai oodami —tadai oodami.

⁴³ Dai bogooa tasaicada asuusi ii Samaariaiñdara Galilea davarriamu. ⁴⁴ asuusi pocaitidai sai isamo Diuusi ñiooquitudiamigada gaaagiadagi Diuusi ñiooquida lagi gadavarragara ami davarriara oidacami maiagiditali calcana istumaasi aagiadagi agai. ⁴⁵ Dai aidasi aayi asuusi Galilea davarriara baiganliaracada viaatuli dai miaadaga Galileera oidacami. Agai naiditadai vasi istumaasi idui asuusi Jerusaleenara gallasia duudagara cascada.

⁴⁶ Amaasi aa gai asuusi Canaamu siaaco idui agai uuvasi varagada suudagicada. Dai Capernaumarai oidacatali amo gla dunucami. Dai maracatadai agai amo calli vai alia cooco. ⁴⁷ Aidasi mai adunucami isaSuusi caaayi Galileera ii agai dai nida agai asuusi. Dai daañimi agai asuusi sai imana quiidamu dai duaaidana marada ismaacada camuquimi. ⁴⁸ Amaasi asuusi itadai oodami:

—Aapima maivaavoitudai ismainijadagi amo istumaasi gducami ismaacada ivuaadagi aan —tadai asuusi.

⁴⁹ Damos dunucami itadai:
—Mamaatadidami, timada otoma vai maimuucuna giñmara —tadai.

⁵⁰ Amaasi asuusi itadai:
—Noragiñi aapi gaquiuma gamara cadueeyi —tadai asuusi.

Taid^Δ ^Δcaali vaavoitu ^ΔSuusi dai ii. ⁵¹ Dai voiy^Δ aayi pipiooñigad^Δ tai agai pot^Δadai:

—Cadueeyi gamara —tat^Δadai.

⁵² Amaasi ^Δtaan^Δdami ^Δcacai suu duucu dueeyi. Taid^Δ ^Δpipiooñigad^Δ it^Δadai:

—Tacavo moscoi g^Δsaco tasai dagito toiñdagai —tat^Δadai ^Δpipiooñigad^Δ.

⁵³ Amaasi ^Δali g^Δali oogad^Δ t^Δgitu is^Δca duucu ^ΔSuusi aagidi sai cadueeyi marad^Δ. Daid^Δ ^Δdunucami ^Δmadu v^Δascatai ismaac^Δda quid^Δ aaidaga vaavoitu is^ΔSuusi ^ΔraCristo. ⁵⁴ Agai^Δ casi ^Δrgooa istumaasi g^Δarducami ismaac^Δda idui ^ΔSuusi Galilee^Δ aida^Δ abiaad^Δra vuusai Judeeaiñ^Δra.

5

¹ Dai gooqui^Δ ^Δpamu ii ^ΔSuusi Jerusaleenamu dai ami daivuñda agai ^Δjudidíu siaa duudagad^Δ. ² Jerusaleen^Δ aaidaga ^Δmo g^Δali piila. Ami cañiiru cuuparagad^Δ t^Δagidu. Ag^Δali piila Betesada t^Δagidu ^Δjudidíu ñiooquid^Δad^Δ. Dai sicoli taamadu portatali. ³ Vai ami portataliana v^Δat^Δcatadai mui coococidad^Δ ^Δmadu mui maiñ^Δaadami, ^Δmadu mui chuchuecugami ^Δmadu muidutai ismaac^Δda maitistutuidi isoiñ^Δdagi. V^Δascatai mos^Δra^Δacatadai isoiñ^Δiagi ^Δsuudagi. ⁴ ^Δamo iimidagai t^Δapanaiña ^Δmo Diuusi taañicarud^Δ dai oiñidiña ^Δsuudagi. Vai tomasmaac^Δda cocoad^Δ ismaac^Δda ^Δpaga vaaquiagi ^Δsuudar^Δ caoiñicami agai gia duduaadai. ⁵ ^Δmo ^Δali ismaac^Δda ami caat^Δcatadai viaacatadai ^Δmo coobai dan baiv^Δastaama dan mamaco uumigi iscoococatadai. ⁶ Daid^Δ ^ΔSuusi t^Δagacai dai maat^Δcai is^Δgai cat^Δv^Δapi mocaat^Δcatadai pot^Δadai:

—¿I^Δpidip^Δ isduaadiagi? —tat^Δadai.

⁷ Taid^Δ ^Δcocoad^Δ it^Δadai:

—Mamaat^Δtuldíadami, siuu duucu ^ΔDiuusi taañicarud^Δ t^Δapan^Δdagi dai oiñiadagi ^Δsuudagi maitiipucana sioor^Δ giñvaasagi suudar^Δ. V^Δascara^Δ aan^Δ vaaquia iñ^Δlidiña suudar^Δ vai aa giñmama^Δta^Δ dai ^Δpaga vaa^Δcañiña agai suudar^Δ —tat^Δadai ^Δcocoad^Δ.

⁸ Taid^Δ ^ΔSuusi it^Δadai:

—Vañiñi dai bai g^Δvaacosi dai im^Δda —tat^Δadai ^ΔSuusi.

⁹ Tai otoma dueeyi ^Δcaali dai bai g^Δvaacosi dai g^Δaaagacai aim^Δrai. ^Δamos aida^Δ ^Δrib^Δstaragaicatadai. ¹⁰ Taid^Δ ^Δjudidíu pot^Δadai ^Δcaali ismaac^Δda dueeyi:

—Sivi ^Δrib^Δstaragai ^Δta^Δra dai Moseesacaru s^Δalicamigad^Δ aagai sai maitiipu oigaragai isaata vuaadagi casc^Δda maitaaagai pas^Δba^Δquiagi g^Δvaacosi —ast^Δadai.

¹¹ Taid^Δ ^Δcaali aa noragi daid^Δ it^Δadai:

—Agai ismaac^Δda giñduaadi giñ^Δaagidi ansai b^Δcañiña giñvaacosi dai im^Δdana —ast^Δadai ^Δcaali.

¹² Amaasi ^Δjudidíu it^Δadai:

—¿Voor g^Δaagidi pasai b^Δcañiña g^Δvaacosi dai im^Δdana? —ast^Δadai.

¹³ ^Δamos ^Δcaali maimai sioor^Δ duaadi, ali^Δ muiducatadai oodami casc^Δda. Aida^Δ ^ΔSuusi caiatadai. ¹⁴ Dai gooqui^Δ ^ΔSuusi t^Δali ^Δcaali ag^Δali quiupaigad^Δ ^Δjudidíu daid^Δ it^Δadai:

—Dañi aapi cadueeyi dai casi maisoimaasi ivuaada tadu vaamioma soimaasi taata aapi —tat^Δadai ^ΔSuusi.

¹⁵ TaidΛ ACΛΛli ii abiaadΛΓΛ dai aagidi Λjudidíu saidΛ ΔSuusi Λgai dai duuadi. ¹⁶ CascΛdΛ Λjudidíu gaagaitadai ΔSuusi dai muaa Δlidadai. ΔSuusi ivuaadana naana maasi istumaasi ibΛstaragai tasΛΓΛ cascΛdΛ. ¹⁷ DΛmos ΔSuusi itΛtΛdai Λjudidíu:

—Diuusi giñooqa apiaivueeyi naana maasi gΛgΛrducami vΛΛs tasai dai aanΛ ΛpΛ ivueeyi naana maasi gaγarducami —tΛtΛdai ΔSuusi.

¹⁸ Mosaagidi ΔSuusi gomaasi vaidΛ Λjudidíu vaamioma cΛΛga ipΛlidadai ismuaagi. ΔSuusi maiΛΛgidi Λjudidíu sΛΛlicamigadΛ aata vuaadatai ibΛstaragai tasΛΓΛ dai aagidacai ΔSuusi sai Diuusi ΔroogadΛ. Aagaitai ΔSuusi gomaasi potΛiya alidi sai Δpan tuiga Diuusi.

¹⁹ Amaasi ΔSuusi itΛtΛdai:

—AanΛ angΛnaagidi sai aanΛ Diuusi maradΛ ismaacΛdΛ tΛvai tΛvaagiaiñdΛΓΛ maitistutuidi isΛΛgi ivuaadagi Δmo istumaasi. AanΛ ivueeyi mosΛcaasi istumaasi ivueeyi Diuusi giñooqa. Poduucai aanΛ ΛΛmadu giñooqa mosΛmadugan duucai ivueeyi istumaasi. ²⁰ Giñooqa aliΛsi giñoiγdai dai giñtΛΛgidi vΛΛsi istumaasi ivueeyi Λgai dai aanΛ iduuñimu naana maasi istumaasi vaamioma gΛgΛrducami siΛgai ismaacΛdΛ casi idui aanΛ. Dai aapimΛ sΛΛlicΛdΛ maitΛΛgi agai istumaasi gΛntΛtΛgitodagi. ²¹ Dai asta duduaacalɗadamu aanΛ ΛΛmo oodami coidadΛ saagidiaiñdΛΓΛ poduucai isduucai ivueeyi Diuusi giñooqa. ²² Dai Diuusi giñooqa giñmaa sΛΛlicami ansai aanΛ nΛidana vΛΛsi oodami ismaacΛdΛ cΛΛga ivuaadana dai ismaacΛdΛ maicΛΛga ivuaadana. ²³ Vai poduucai vΛΛscatai siaa giñduutuadagi poduucai isduucai siaa duutudai Diuusi giñooqa. AanΛ anΛrDiuusi maradΛ dai tΛvai aanΛ tΛvaagiaiñdΛΓΛ dai sioorΛ maisiaa giñduutuadagi Λgai gia maisiaa duutudai Diuusi giñooqa. Λgai Λgai dai giñootoi tami oidigi daama.

²⁴ SioorΛ gΛntΛgito caΛcagi istumaasi gΛnaagidi aanΛ dai vaavoi-tudagi Diuusi Λgai gia sΛΛlicΛdΛ tomastuigaco oidacamu tavaagiΛΓΛ Diuusi ΛΛmadu. Dai Λgai maiiimia agai ΔDiaavora ΛΛmadu cacΛΛgacΛΓΛ vuvacai Λgai cascΛdΛ. ²⁵ AanΛ anΛrDiuusi maradΛ ismaacΛdΛ tΛvai tΛvaagiaiñdΛΓΛ. Dai aanΛ angΛnaagidi sai caaayi istuigaco Δsoimaasi ivuaadami caΛca agai giññiiooqui. Dai sioorΛ giñΛΛgidityai caΛcagi aanΛ cΛΛgacΛΓΛ vuvaidamu dai tomastuigaco oidacamu Λgai Diuusi ΛΛmadu. ²⁶ Diuusi Λgai dai viaa guvucadagai ismaaquiagi oodami ibΛdagai utudui. Dai aanΛ ΔrDiuusi maradΛ dai Diuusi giñmaa guvucadagai sai aanΛ ΛpΛ maacaiña oodami ibΛdagai utudui. ²⁷ Dai Diuusi giñmaa sΛΛlicami ansai aanΛ nΛidana oodami ismaacΛdΛ ΔrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ ΔrmaicΛΛga ivuaadami. Diuusi giñootoi tΛvaagiaiñdΛΓΛ saidΛ ivuaadana imaasi cascΛdΛ. ²⁸ Tomasi aapimΛ maitΛtΛΛgiadagi istumaasi gΛntΛtΛgitodagi gomaasicΛdΛ vΛΛscΛΓΛ aimu istuigaco vΛΛscatai ismaacΛdΛ cacoi caΛca agai iñsaana Diuusi maradΛ ismaacΛdΛ tΛvai tΛvaagiaiñdΛΓΛ vapaida agai ²⁹ dai gΛcuucupiocoa agai siaaco yaasapi siΛgai vuvaquimu. Dai ismaacΛdΛ ΔrcΛΛga ivuaadamicatadai tomastuigaco oidaca agai Diuusi ΛΛmadu dai ismaacΛdΛ Δrsoimaasi ivuaadam-icatadai iimia agai ΔDiaavora ΛΛmadu.

³⁰ AanΛ ΛΛgi giñsΛΛlicamigacΛdΛ maitivueeyi tomali Δmo istumaasi. AanΛ ivueeyi mosΛcaasi istumaasi ipΛlidi Diuusi giñooqa. CascΛdΛ siΛΛscadΛ nΛidi aanΛ sabai cΛΛga ivuaadana siΛpΛ maicΛΛga ivuaadana

amo oodami aan^Λ ivueeyi istumaasi arsa^Λalicami agai^Λcad^Λ. ³¹ Iñsaana^Λ lagi g^Λnaagidagi iñsaana^Λ ar^ΛCristo siaad^Λra^Λ giñvaavoitudana aapim^Λ. ³² Damos isDiuusi g^Λnaagidagi iñsaana^Λ viaa amo s^Λalicami aid^Λ gia vaavoitudan tada aapim^Λ. ³³ Aapim^Λ ootoi amoco sai t^Λacacana^Λ v^Λuaana soor agai daid^Λ v^Λuaana aa istumaasi arvaavoi. ³⁴ Damos aan^Λ mait^Λgito amo n^Λijadami oodami saagidaiñd^Λra^Λ isaagagi iñsioora^Λ aan^Λ. Aan^Λ g^Λnaagidi gomaasi masai poduucai vaavoitudana aapim^Λ iñsaana^Λ ar^ΛCristo dai c^Λagac^Λra^Λ vuvaacana. ³⁵ Siaaco daacagi amo cuudagi c^ΛΛ maascana v^Λasiaacatai. Poduucai a^Λpa^Λ sioora^Λ ca^Λ istumaasi aagai v^Λuaana c^ΛΛ maata^Λ ca^Λcana Diuusi ñiooquid^Λ. Dai aapim^Λ baigan^Λliarac^Λda ca^Λna agai chi^Λqui tasai. ³⁶ Dai aan^Λ ivueeyi naana maasi istumaasi gagarducami istumaasi giñ^Λtajai Diuusi giñ^Λooga ansaid^Λ ivuaadana dai agai^Λcad^Λ c^ΛΛga g^Λmaata isDiuusi giñ^Λootoi ansai g^Λnaagidana ñiooquid^Λ agai dai c^ΛΛga g^Λmaata iñsaana^Λ viaa amo s^Λalicami. Dai gomaasic^Λda vaamioma c^ΛΛga g^Λmaata iñsioora^Λ aan^Λ sia v^Λuaana ñiooquid^Λcad^Λ. ³⁷ Dai aan^Λ a^Λrootosad^Λ Diuusi giñ^Λooga. Dai agai arca^Λcami sai istumaasi aagai aan^Λ arvaavoi, tomasi aapim^Λ tomali amo imidagai maica^Λ isñioocai agai tomali main^Λidi aapim^Λ. ³⁸ Damos aapim^Λ mais^Λalic^Λda vaavoitudai Diuusi ñiooquid^Λ, aapim^Λ maitiñvaavoitudai aan^Λ Diuusi ootosad^Λ casc^Λda. ³⁹ Aapim^Λ c^ΛΛga n^Λn^Λidi oojai Diuusi ñiooquid^Λra^Λ poliditai ispoduucai tomastuigaco oidaca agai aapim^Λ Diuusi amadu. Damos Diuusi ñiñiooquituldiadamigada giñ^Λaagai Diuusi ñiooquid^Λra^Λ dai pocaitiña ansai aan^Λ ar^ΛCristo. ⁴⁰ Damos aapim^Λ maitiñvaavoitudai poduucai siaad^Λra^Λ tomastuigaco oidacana Diuusi amadu.

⁴¹ Aan^Λ maigaagai sioora^Λ c^ΛΛga ñioocadagi aan^Λ gimv^Λatar^Λ. ⁴² Aan^Λ c^ΛΛga ganmaata aapim^Λ. Maata aan^Λ ismaioig^Λadai aapim^Λ Diuusi. ⁴³ Aan^Λ a^Λrootosad^Λ Diuusi giñ^Λooga dai aapim^Λ maitiñvaavoitudai. Damos daivaitai aa ismaac^Λda mait^Λrojootosad^Λ Diuusi giñ^Λooga agai gia vaavoitudadaiña aapim^Λ. ⁴⁴ Aapim^Λ mai^Λagidi Diuusi vai agai c^Λagac^Λra^Λ g^Λnn^Λijadagi baiyoma aapim^Λ ip^Λlidi isoodami c^ΛΛga ñioocadagi aapim^Λ gamv^Λatar^Λ casc^Λda maitistutuidi aapim^Λ isgiñvaavoitudagi. ⁴⁵ Aan^Λ maigapi^Λra^Λ g^Λnsuuliga iñagai Diuusi vuitapi, Moseesacaru agai dai gapi^Λra^Λ g^Λnvuupai tomasi aapim^Λ pocaiti masai vaavoitudai istumaasi ooja Moseesacaru. ⁴⁶ Iss^Λalic^Λda vaavoitudadamudai aapim^Λ istumaasi gaaagidi Moseesacaru aid^Λ gia aapim^Λ giñvaavoitudadamudai aan^Λ a^Λpa^Λ. Moseesacaru ojad^Λra^Λ giñ^Λaagai casc^Λda. ⁴⁷ Aapim^Λ maivaavoitudai istumaasi ooja Moseesacaru casc^Λda maivaavoitudai aapim^Λ istumaasi g^Λnaagidi aan^Λ —t^Λt^Λdai a^ΛSuusi.

6

¹ Dai gooqui^Λra^Λ ii a^ΛSuusi vaasad^Λra^Λ ag^ΛΛ suudagi ismaac^Λda Galilea t^Λagidu dai Tibeeriasi t^Λagidu a^Λpa^Λ. ² Tai mui oodami oi a^ΛSuusi. Aoodami can^Λidi is^ΛSuusi duduaadi mui coococidad^Λ casc^Λda. ³ Aid^Λ a^ΛSuusi t^Λsai amo giidi^Λra^Λ dai modaiva aat^Λma^Λ mamaatardamigada amadu. ⁴ Aid^Λ camiaadimitadai ag^ΛΛ siaa duudagai istuigaco a^Λjudid^Λu t^Λt^Λgitoiña aid^Λsi Diuusi c^Λagac^Λra^Λ vuvaitu cajiudad^Λ Ejiipituaiñd^Λra^Λ. Asiaa duudagai pas-cua t^Λagidu. ⁵ Dai aid^Λsi t^ΛΛ a^ΛSuusi ismuidutugai oodami, agai gooqui^Λra^Λ potat^Λdai a^ΛPiili:

—¿Siaaco sav^Λdamu aat^Λm^Λ cuaadagai mos^ΛΛqui oodami v^ΛΛtar^Λ?
—t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁶ Suusi aagidi gomaasi ^ΛPiili maatia ^Λliditya istaiya ^Λgai. ^ΛSuusi ca-
maat^Λcatadai istumaasi iduñia ^Λgai. ⁷ Amaasi ^ΛPiili it^Λt^Λdai:

—Issav^Λda aat^Λm^Λ goo sientu piisu a^Λcami paana v^ΛΛscar^Λ moslaalachi
ajjan tada goovai —t^Λt^Λdai ^ΛPiili.

⁸⁻⁹ Amaasi Aand^Λr^Λasi pot^Λt^Λdai ^ΛSuusi:

—Tami c^ΛΛca ^Λmo ali g^Λli dai viaa taama paana dai gooca vatopa.
¿D^Λamos siaad^Λr^Λ a^Λna goovai mos^ΛΛqui oodami v^ΛΛtar^Λ? —t^Λt^Λdai
Aand^Λr^Λasi.

Aand^Λr^Λasi ^Λr^Λmoco ^ΛSuusi mamaat^Λrdamigad^Λ daid^Λ ^Λr^Λsuculid^Λ
^ΛSimuñi Piiduru.

¹⁰ Amaasi ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Aagidavurai gooodami vai daraivana —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

Ali^Λ vaasoacatadai ami oidigi tai ami daraiva ^Λoodami. ^Λgai
aj^Λacatadai par^Λ taam mil c^ΛΛali. ¹¹ Amaasi ^ΛSuusi vui ^Λpaana dai
aagidi Diuusi sai ali^Λsi baig^Λliidi oidacatai cuaadagai. Dai amaasi ^ΛSuusi
g^Λrmaa ^Λpaana t^Λsai aat^Λm^Λ taacogidana ^Λoodami daid^Λ taacogi ^Λvatopa
^Λr^Λ tai ^Λgai uu v^ΛΛsi sia^Λj^Λsi ip^Λli. ¹² Dai catatascovai v^ΛΛscatai taid^Λ
^ΛSuusi pov^Λr^Λt^Λdai:

—^Λmpaidavurai aapim^Λ gosaasaquigad^Λ ismaac^Λd^Λ baivito vai maisu-
uligagi toma l^Λchi —g^Λr^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

¹³ T^Λtai aat^Λm^Λ ^Λmpagi saasaquigad^Λ ismaac^Λd^Λ vii tai suusuda baivus-
tan dan goo aasarai ^Λpaana saasaquigad^Λc^Λd^Λ. ¹⁴ Amaasi ^Λoodami
t^Λagacai is^ΛSuusi idui gomaasi g^Λducami pocaiti:

—S^Λlic^Λd^Λ ^Λr^Λvaavoi isidi c^Λali ^Λr^ΛDiuusi ñiooquituldiadamigad^Λ is-
maac^Λd^Λ divia agaitadai tami oidigi daama —caiti ^Λoodami.

¹⁵ D^Λamos ^ΛSuusi maatacatadai is^Λoodami poip^Λlidityadai is^Λgai
^Λr^Λraigad^Λ casc^Λd^Λ goguama vaidaquia agaitadai said^Λ ^Λr^Λraigad^Λcana
d^Λamos ^ΛSuusi maitip^Λlidityadai, casc^Λd^Λ ^Λagi ii abiaad^Λr^Λ sib^Λacoga ami
giid^Λr^Λ.

¹⁶ Dai aidasi cadidiaimi aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi t^Λaapai
^Λg^Λli suudagi ugidiana. Amaasi catuca taid^Λ ^ΛSuusi maiquiaa
divia, ¹⁷ taid^Λ aat^Λm^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ t^ΛΛt^Λsai vaarcu^Λr^Λ dai
d^Λgavusquimi ^Λg^Λli suudagi Capernauumamu. ¹⁸ Daid^Λ ^Λvaarcu vuid^Λr^Λ
cavami vustai ^Λv^Λli dai tai vapañigai suudagi dai m^Λli vaarcuaba
aast^Λc^Λi. ¹⁹ Dai aidasi caiji aat^Λm^Λ par^Λ taam mil metro ^Λg^Λli suudagi
daama todian duuca t^Λli aat^Λm^Λ ^ΛSuusi issuudagi daama imaitadai dai
ali^Λ duduaadimu aat^Λm^Λ. ²⁰ D^Λamos ^ΛSuusi pov^Λr^Λt^Λdai:

—Aan^Λana. Maitav^Λr^Λduduaadicuda —g^Λr^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

²¹ Amaasi baig^Λr^Λliarac^Λd^Λ miaad^Λgi aat^Λm^Λ taid^Λ ^ΛSuusi t^Λsai
^Λvaarcu^Λr^Λ dai otoma aayi aat^Λm^Λ m^Λca siaaco iimia ragaitadai.

²² Dai siaadico ^Λoodami ismaac^Λd^Λ vaasad^Λr^Λ ^Λg^Λli suudagi viitadai
maat^Λ t^Λli iscaiji aat^Λm^Λ abiaad^Λr^Λ ^Λvaarcu^Λr^Λ dai ami maitiipucatadai
^Λmai vaarcu. Dai mai ^Λgai is^ΛSuusi maitaroi. ²³ V^ΛΛscar^Λ aa c^ΛΛali aayi aa
vaarcu^Λr^Λ Tibeeriasiañd^Λr^Λ dai ami tuutui ^Λgai ^Λvaarcu miaanai siaaco
^ΛSuusi baig^Λliarac^Λd^Λ bibi ^Λoodami gamamadacai. ²⁴ Aidasi ^Λoodami
mai ismaitiipu ^ΛSuusi tomali aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ aid^Λ gia t^ΛΛsai
^Λgai ^Λvaarcu^Λr^Λ dai iji Capernauumamu dai gaaga ^Λgai ^ΛSuusi.

²⁵ Mosaayi loodami vaasadarla agala suudagi dai tala ASuusi daida itatadai:

—Mamaataltuldiadami, zpatalquida aayi aapi tami? —tatadai loodami.

²⁶ Taidala ASuusi itatadai:

—Sallicalda ginngaaitadai aapimata tatasconcaia luaadagaicalda ismaacalda gambii aanla dai maisiu maata naiditai istumaasi gagarducami ismaacalda ivueeyi aanla. ²⁷ Maitlaagai isvuaama analiada aapimata luaadagaicalda otoma uugiatai luaadagai cascada. Baiyoma aliasi glaagai mascalga gantagito calcagi istumaasi gnaagidi aanla dai poduucai calgacarla vuvaiquagi dai tomastuigaco oidacagi tavaagiarla. Giññoiqui larapan ducami luaadagai ismaacalda tomali amo imidagai maiuugiatai. Aanla agai dai viaa amo sallicalami ismaacalda giñmaa Diuusi giñooga. Cascada aanla gannaquimu ibadagai utudui dai agaicada tomastuigaco oidacamu aapimata tavaagiarla —tatadai ASuusi.

²⁸ Amaasi loodami itatadai:

—Ztumaasi gaagai isivuaada aatama dai poduucai ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi? —tatadai loodami.

²⁹ Taidala ASuusi aa noragi daida itatadai:

—Diuusi ipalidi isaapimata giñvaavoitudagi. Aanla giñootoi Diuusi ansaidala calgacarla vuvaidana oodami —tatadai ASuusi.

³⁰ Amaasi loodami itatadai:

—Ztumaasi istumaasi gaducami iduñia agai aapi tatai najada aatama dai glaavoitudagi? ³¹ Garalqui aaduñicarua gau amaná oidigana dai podu oojisi Diuusi ñooquidarla: “Diuusi bibi agai lapaana tavaagiaindarla” —tatadai loodami.

³² Taidala ASuusi itatadai:

—Vaavuava, isgiñooga agai dai maa loodami lapaana tavaagiaindarla maisiu Moseesacaru. Dai sivi Diuusi giñooga gannaacai aapimata lapaana tavaagiaindarla. ³³ Daidala lapaana ismaacalda Diuusi gamaacai sivi tavai tavaagiaindarla dai agaicada loodami tomastuigaco oidacagi —tatadai ASuusi.

³⁴ Amaasi loodami itatadai:

—Garoidañi gopaana tavaagiaindarla —tatadai loodami.

³⁵ Taidala ASuusi itatadai:

—Aanla anlarapan ducami paana agai vatarla ismaacalda maacai aanla ibadagai utudui giñvaavoitudacai agai. Dai poduucai agai camaibugicoñicamu tomali maitonocoñicamu. ³⁶ Damos casi gnaagidi aanla sai aapimata maitiñvaavoitudai tomasi casi giñnaidi. ³⁷ Tomasioora sioora Diuusi giñooga ipalidi sai giñlagidiña agai gia giñvaavoitudai dai aanla maigajiaadarla vipieeyi tomali amaadutai. ³⁸ Dai aanla tavai tavaagiaindarla dai maisiu ivuaada iñagai istumaasi lagi ipaliadagi aanla baiyoma aanla ipalidi isivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi giñooga. Agai agai daidi giñootoi. ³⁹ Daidala giñooga ipalidi ansai aanla calgacarla vuvaidiña vascatai ismaacalda agai laco vuvaitu dai ansai aanla duduaacaldana vassai luaavoitudadami coidada saagidiaiñdarla silascada caugitiagi oidigi. ⁴⁰ Diuusi giñooga ipalidi isvascatai ismaacalda giñnaidi dai giñvaavoitudai tomasguigaco oidacana tavaagiarla dai aanla duduaacalda iñagai agai silascada caugitiagi oidigi —tatadai ASuusi.

⁴¹ Vaidala judidíu vui ñooquimi ASuusi. ASuusi pocaititadai saida larapan ducami lapaana dai sai agai tavai tavaagiaindarla cascada. ⁴² Daidala judidíu pocaiti:

—¿Maitasi arOsee maradΛ idi cΛΛi? CΛΛga maatΛ aatΛmΛ dΛΛdΛdΛ. ¿Tuisi pocaiti goovai saidΛ tΛvai tΛvaagiaiñdΛrΛ? —caiti Λjudidíu.

⁴³ Amasi ΔSuusi itΛtΛdai:

—Casiavar maitiññiooquiada aapimΛ. ⁴⁴ Mosacaasi Λgai ismaacΛdΛ Diuusi ipΛlidi sai giñΛΛgidiña Λgai gia giñvaavoitudai. Diuusi giñoooga giñootoi tami oidigi daama ansaidΛ cΛΛgacΛrΛ vuvaidana sioorΛ giñvaavoitudagi dai aanΛ duduaacaldamu vΛΛsi vaavoitudadami siΛΛscadΛ ugitiagi oidigi. ⁴⁵ Diuusi ñiñiooquituldiamigadΛ ooja Diuusi ñiooquidΛrΛ dai poduu ooja: “Diuusi maatatuldiamu oodami sioorΛ rΛCristo”, ascaiti Diuusi ñiñiooquituldiamigadΛ. Poduucai tomasioorΛ sioorΛ Λgigitai caΛ Diuusi giñoooga giñvaavoitudai ΛpΛ.

⁴⁶ Tomali Λmo oodami oidigi daama oidacami mainΛidi Diuusi. Mosacaasi aanΛ nΛidi Diuusi. AanΛ divia tΛvaagiaiñdΛrΛ siaaco daja Diuusi. AanΛ arDiuusi maradΛ cascΛdΛ. ⁴⁷ Vaavuava sai sioorΛ giñvaavoitudai tomastuigaco oidaca agai tΛvaagiΛrΛ. ⁴⁸ AanΛ anΛrΛpan ducami Λpaana oodami vΛΛtarΛ. AanΛ cΛΛgacΛrΛ vuvaidi oodami vai Λgai tomastuigaco oidacagi tΛvaagiΛrΛ cascΛdΛ. ⁴⁹ GΛnΛΛqui aaduñicarΛ oidigana gau Λpaana ismaacΛdΛ Λmaná tΛΛgiducatadai dΛmos vΛΛscΛrΛ coi Λgai. ⁵⁰ DΛmos tomasioorΛ sioorΛ cueeyi Λpaana ismaacΛdΛ tΛvai tΛvaagiaiñdΛrΛ Λgai gia maiimia agai ΔDiaavora ΛΛmadu. ⁵¹ AanΛ antΛvai tΛvaagiaiñdΛrΛ dai aanΛ ΛrΛpan ducami Λpaana dai tomasioorΛ sioorΛ giñugiagi tomastuigaco oidacamu tΛvaagiΛrΛ. AanΛ muuquimu curusiaba vai poduucai mui oodami tomastuigaco oidacana tΛvaagiΛrΛ —tΛtΛdai ΔSuusi.

⁵² Amaasi Λjudidíu gΛnaatagidimi aipacoga daidi pocaiti:

—¿DucataΛ istutuidi goovai isgarbiidagi gΛtuucuga tΛsai uugana? —caiti Λjudidíu.

⁵³⁻⁵⁴ TaidΛ ΔSuusi itΛtΛdai:

—AanΛ anΛviaa Λmo sΛΛlicami namΛacami. DaidΛ Λoodami giñmuaamu Λmo curusiaba siastimu giñΛrΛ vai tomasioorΛ sioorΛ vaavoitudagi iñsaanΛr cΛΛgacΛrΛ vuviadami Λgai gia tomastuigaco oidaca agai tΛvaagiΛrΛ Diuusi ΛΛmadu dai aanΛ duduaacaldamu Λgai siΛΛscadΛ caugitiagi oidigi. DΛmos sioorΛ maitiñvaavoitudagi Λgai gia maiimia agai tΛvaagiamu tomali maioidaca agai Diuusi ΛΛmadu. ⁵⁵ CascΛdΛ aliΛsi gΛagai iñsaanΛ muuquiagi curusiaba vai astiagi giñΛrΛ mosacaasi poduucai istutuidi Λoodami iscΛΛgacΛrΛ vuvauquiagi. ⁵⁶ SioorΛ giñvaavoitudagi giñΛma daacamu Λgai dai soiñamu aanΛ Λgai sai cΛΛgacΛrΛ oidacana. ⁵⁷ Diuusi giñoooga giñootoi dai Λgai tomastuigaco oidaga dai cascΛdΛ aanΛ ΛpΛ tomastuigaco oidaga poduucai ΛpΛ sioorΛ giñvaavoitudagi tomastuigaco oidaca agai. ⁵⁸ AanΛ anΛrΛpan ducami Λpaana dai tΛvai aanΛ tΛvaagiaiñdΛrΛ. Λpaana ismaacΛdΛ maná tΛΛgidu tai uu gΛnΛΛqui aaduñicarΛ maitarsoiñicatadai istomastuigaco oidacagi. DΛmos sioorΛ giñvaavoitudagi dai giñΛgriadagi Λgai gia tomastuigaco oidaca agai tΛvaagiΛrΛ Diuusi ΛΛmadu —tΛtΛdai ΔSuusi.

⁵⁹ Gomaasi gamamaatΛtuli ΔSuusi Λjudidíu quiuupaigadΛrΛ CapernaumΛrΛ.

⁶⁰ Dai muidutai ismaacΛdΛ oiditadai ΔSuusi moscaΛ gomaasi daidΛ icaiti:

—SΛΛlicΛdΛ sijaiga ismaatΛ caΛcagi aatΛmΛ idi ñiooqui. ¿SiaadΛrΛ istudiana oodami isΛgriadagi gomaasi? —caiti Λoodami.

—Maiquiaa aayi istuigaco imia aan^Λ gaamucu. D^Λmos aapim^Λ c^Λaga istuuidi isgaamucu iimiagi tomasi^Λasc^Λad^Λ. ⁷ ^Λoodami ismaac^Λad^Λ maivaavoitudai Diuusi mait^Λnc^Λad^Λai aapim^Λ mos^Λca aan^Λ. Aan^Λ aagidi said^Λ ^Λrsoimaasi ivuaadami ^Λgai casc^Λad^Λ. ⁸ Iimivurai aapim^Λ gaamucu idi siaa duudag^Λr^Λ. Aan^Λ gia maiimimu. Maiquiaa aayi istuigaco imiagi aan^Λ casc^Λad^Λ —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁹ Dai mospot^Λt^Λdai ^ΛSuusi dai anaasi Galilea d^Λv^Λari^Λr^Λ vii.

¹⁰ Amaasi caiji ^ΛSuusi susuculid^Λ tai gooqui^Λr^Λ ii ^ΛSuusi ^Λr^Λ ^Λsiaa duudagamu. ^Λgai g^Λsto ii sai main^Λid^Λña oodami. ¹¹ ^Λjudid^Λu gaagai ^ΛSuusi ^Λsiaa duudag^Λr^Λ daid^Λ icaiti:

—¿Siaaco daja ^Λc^Λli? —caiti ^Λgai.

¹² Dai ali^Λsi g^Λnaatagidimi ^Λoodami aipacoga aagaitai ^ΛSuusi. Dai ^Λamoco pocaiti sai c^Λ tuiga ^Λgai. Dai aa pocaiti sai maic^Λ tuiga sai mosyaatagidi ^Λgai odami.

¹³ D^Λmos ^Λoodami ismaac^Λad^Λ c^Λaga ñioocai ^ΛSuusi v^Λat^Λr^Λ maitip^Λli ismaat^Λcagi ^Λjudid^Λu t^Λt^Λaan^Λdami isc^Λaga ñioocai ^Λgai ^ΛSuusi v^Λat^Λr^Λ ^Λb^Λidi ^Λgai casc^Λad^Λ.

¹⁴ Aid^Λsi catajucami viitugai isugitiagi ^Λvagimi ii ^ΛSuusi ^Λjudid^Λu g^Λ quiuupaigad^Λamu dai ami gamamaat^Λtuldi. ¹⁵ Daid^Λ ^Λt^Λaan^Λdamigad^Λ ^Λjudid^Λu mait^Λ istumaasi g^Λnt^Λagitoagi ca^Λcatai ^ΛSuusi daid^Λ icaiti:

—¿Ducatai maat^Λ idi c^Λli mos^Λ naana maasi istumaasi mait^Λv^Λri dai vacai ooj^Λr^Λ? —caiti ^Λjudid^Λu.

¹⁶ Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Istumaasi gamamaat^Λtuldi aan^Λ ^Λr^ΛDiuusi ñiooquid^Λ maisiu aan^Λ ^Λgi. ^Λgai giñootoi. ¹⁷ Dai sior^Λ ip^Λliadagi isivuaadagi istumaasi Diuusi ip^Λlidi ^Λgai gia maat^Λmu isgiñ^Λmaamaat^Λtuldaraga ^Λr^ΛDiuusi ñiooquid^Λ si^Λr^Λ sabai aan^Λ gamamaat^Λtuldi istumaasi ^Λgi aan^Λ ip^Λlidi. ¹⁸ Sior^Λ gaaagiadagi mos^Λcaasi istumaasi ^Λgi ^Λgai t^Λt^Λgitodagi ^Λgai povuaadana sai oodami c^Λaga ñioocaiña ^Λgai v^Λat^Λr^Λ. D^Λmos sior^Λ ip^Λliadagi is^Λoodami c^Λaga ñioocadagi ^Λgai v^Λat^Λr^Λ ismaac^Λad^Λ ootoi ^Λgai gia gaaagidi istumaasi ^Λrvaavoi dai tomali ^Λmo imidagai maiyaatagid^Λña ^Λgai ^Λoodami.

¹⁹ Vaavuava isMosesacaru g^Λr^Λmaa ^Λs^Λlicami d^Λmos tomali ^Λmaadutai aapim^Λ mai^Λagidi v^Λasi ^Λs^Λlicami. ¿Tuim^Λsi giñ^Λmuaa ^Λlidi aapim^Λ? —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

²⁰ Taid^Λ ^Λoodami it^Λt^Λdai:

—Aapi viaa ^Λmo Diaavora t^Λaañicarud^Λ. ¿Voor^Λ g^Λmuaa ^Λlidi? —t^Λt^Λdai ^Λoodami.

²¹ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Aan^Λ idui ^Λmo istumaasi ^Λmo ib^Λstaragai tas^Λr^Λ dai aapim^Λ mait^Λ istumaasi g^Λnt^Λagitoagi. ²² D^Λmos aapim^Λ iiquit^Λca^Λ aali tuutucugad^Λ tomasi ^Λribastaragai tas^Λr^Λ. Mosesacaru g^Λnt^Λjai masai poduucai ivuaadana casc^Λad^Λ poduucai ivueeyi aapim^Λ. V^Λasc^Λr^Λ ^Λqui abiaad^Λr^Λ capovuaadana g^Λr^Λqui aaduñicar^Λ. ²³ Isaapim^Λ ivueeyi gomaasi tomasi ^Λr^Λmo ibastaragai tas^Λr^Λ ^Λgida ^Λliditai Mosesacaru s^Λlicamigad^Λ, ¿tuim^Λsi bacocoi aapim^Λ aan^Λ giñ^Λvui duaadacai aan^Λ ^Λmo c^Λli ^Λmo ibastaragai tas^Λr^Λ? ²⁴ C^Λgav^Λr g^Λnt^Λagito aapim^Λ. Maisiu g^Λpiar giñ^Λvupada maic^Λaga g^Λnt^Λagitoitai, baiyomav^Λr c^Λaga g^Λnt^Λagitoda aapim^Λ istumaasi ^Λr^Λs^Λlicami —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

²⁵ Amaasi Δ amoco Δ Jerusaleen Δ Γ Δ oidacami aipacoga g Δ nt Δ cacaimi dai pocaitimi:

— ζ Maitasi Δ ridi c Δ lli Δ gai m Δ smaac Δ d Δ gaagai dai muaa Δ gai?
²⁶ Mosmoc Δ ca goovai dai mamaat Δ tuldi gooodami vai tomali Δ maadutai maivui Δ ioocai. ζ Maisiu cavaavoitu Δ judid Δ u t Δ t Δ aan Δ damigad Δ isgoovai Δ Γ Δ Cristo? ²⁷ Siaad Δ r Δ Γ Δ Cristocana goovai. Aat Δ m Δ c Δ ll maat Δ siaaco oidaga idi c Δ lli. Si Δ ascad Δ diviagi Δ Cristo tomali Δ maadutai maimaat Δ ca Δ gai siaad Δ Γ Δ divia Δ gai Δ gai —caiti Δ oodami.

²⁸ Daid Δ Δ Suusi quiaa mamaat Δ tulditadai Δ oodami Δ g Δ ll quiuupi Δ Γ Δ dai ca Δ c Δ ai istumaasi aagai Δ oodami cavami Δ ioo Δ gai dai pot Δ t Δ dai:

—Vaavuava ismaat Δ aapim Δ siaaco oidaga aan Δ . Δ amos maimaat Δ aapim Δ sioor Δ gi Δ ootoi. Aan Δ divia maisiu mos Δ agi ip Δ lilitai aan Δ baiyoma Δ gai ismaac Δ d Δ tomali Δ mo imidagai maiyaatag Δ i atgi Δ ootoi. V Δ asi istumaasi aagai Δ gai Δ rvaavoi. Dai aapim Δ maimaat Δ Δ gai. ²⁹ Aan Δ gia maat Δ Δ gai. Aan Δ Δ gai Δ madu daacatadai tai Δ gai gi Δ ootoi tami oidigi daama —t Δ t Δ dai Δ Suusi.

³⁰ Amaasi Δ oodami b Δ iya Δ lilitadai Δ Suusi dai maisagi Δ amos tomali Δ maadutai maib Δ i, maiquiaa aayi istuigaco casc Δ d Δ . ³¹ Dai v Δ asc Δ Γ Δ muidutai vaavoitu Δ Suusi daid Δ icaiti:

—Si Δ ascad Δ diviagi Δ Cristo siaad Δ Γ Δ iduuna Δ gai vaamioma g Δ g Δ rducami istumaasi isidi c Δ lli —caiti Δ oodami.

³² Amaasi Δ fariseo ca Δ c Δ ai ispocaiti Δ oodami aagaitai Δ Suusi Δ gai Δ madu Δ bait Δ gucacamigad Δ Δ papaali judid Δ u ootoi sandaaru ismaac Δ d Δ nuucada Δ quiupai sai b Δ ana Δ Suusi dai maisana. ³³ Taid Δ Δ Suusi it Δ t Δ dai:

—Chi Δ qui tasai daacamu aan Δ aapim Δ g Δ nsaagida dai gooqui Δ r Δ noragimu aan Δ dai Δ madu daacamu Δ gai ismaac Δ d Δ gi Δ ootoi. ³⁴ Aapim Δ gi Δ gaagamu dai maiti Δ ng Δ gimu. Aapim Δ maitistutuidi isiimiagi m Δ ca siaaco daaca aan Δ casc Δ d Δ —t Δ t Δ dai Δ Suusi.

³⁵ Amaasi Δ judid Δ u aipaco g Δ nt Δ cacaimi daid Δ icaiti:

— ζ Siaaco imia Δ gai idi c Δ lli tasai mait Δ gana aat Δ m Δ ? ζ Imia Δ lidi lien Δ goovai Δ judid Δ u Δ madu ismaac Δ d Δ Δ giliego saagida oidaga ma Δ aat Δ tulda Δ lidi lien Δ goovai Δ giliego? ³⁶ ζ Ist Δ iya Δ lidi goovai dai pocaiti tasai gaaga ragai dai mait Δ gia ragai, dai sai aat Δ m Δ maitistutuidi isiimiagi m Δ ca siaaco daaca Δ gai Δ gai? —caiti Δ judid Δ u.

³⁷ Δ c Δ ugat Δ Γ Δ tas Δ r Δ Δ siaa duudag Δ Γ Δ vaamioma nam Δ ga isagaa tasai. Amaasi Δ Suusi ca Δ qui va dai cavami Δ ioo dai pot Δ t Δ dai Δ oodami:

—Sioor Δ ip Δ liadagi isc Δ agac Δ Γ Δ vuv Δ quiagi vai dadana dai gi Δ ca Δ cana. ³⁸ Poduuc Δ i oojisi Diuusi Δ iooquid Δ r Δ sai tomasioor Δ gi Δ vaavoitudagi Δ gai gia viaacamu guvucadagai isaagidagi muidutai isducatai Diuusi c Δ agac Δ Γ Δ vuv Δ vidi oodami —t Δ t Δ dai Δ Suusi.

³⁹ Pocaiti Δ Suusi vai maat Δ ca Δ oodami isDiuusi Ib Δ ad Δ Δ madu daacana sioor Δ vaavoitudagi Δ gai. Aid Δ maiquiaa t Δ vai Diuusi Ib Δ ad Δ t Δ vaagi Δ i Δ d Δ r Δ . Δ Suusi maiquiaa ii t Δ vaagiamu casc Δ d Δ .

⁴⁰ Δ mo oodami mosca Δ gomaasi daid Δ icaiti:

—S Δ lic Δ d Δ Δ rvaavoi isidi c Δ lli Δ Γ Δ Diuusi Δ iooquituldiadamigad Δ ismaac Δ d Δ Mosesacaru aagai sai divia Δ gai —caiti.

⁴¹ Dai aa icaiti:

—Idiava ar Cristo —caiti.

Damos aa icaiti:

—Ar Cristo maidivia agai Galileeaiñdar. ⁴² Pocaiti Diuusi ñiooquidar saidar Cristo ar Davicaru cajiudadaca agai, dai Beleenar vuusia agai agai vaa ali quiiyar siaaco vuusai Davicaru —caiti agai.

⁴³ Poduucai aoodami maiamadugan caiti aagaitai ar Suusi. ⁴⁴ Amoco baliya lidi dai maisagi damos tomali amaadutai maibai.

⁴⁵ Asandaarugadar agaa quiiupai apamu dada siaaco daraacatadai ar fariseo amadu abaitagucacamigadar apapaali judidiu tai agai itadai:

—¿Tuimasi maivuaa apim ar Suusi? —astadai.

⁴⁶ Taidar asandaaru aa noragi daidar itadai:

—Tomali amo imidagai tomali amaadutai maiapan duucai ñioocaiña idi cali —astadai asandaaru.

⁴⁷ Amaasi ar fariseo itadai:

—¿Apim masca si andagitu ar isganyaataida agai? ⁴⁸ Tomali amaadutai aatama dudunucamigadar judidiu daidar ar fariseo maivaavoi-tudai. ⁴⁹ Damos idi oodami maicalli maat Moseesacaru samicamigadar. Dai samicadar Diuusi soimaasi taatuldiamu agai vaavoitudaitai agai acalli —astadai ar fariseo.

⁵⁰ Taidar ar Nicodemo, agai vaa ismaacadar diviji ar Suusi tucara, ar amo fariseo daidar itadai:

⁵¹ —Garsamicararar pocaiti sai maitaagai ispocaiti adagi sai amo cali ar ar ar caatcami asta silscadar vaa acalli dai tacacagi dai maatcagi istumaasi idui agai sabai ar caatcami ischo ar —astadai ar Nicodemo.

⁵² Amaasi agaa aa noragi daidar itadai:

—¿Ar ar Galilee ar oidacami ar? Gaagañi aapi Diuusi ñiooquidar dai nidamu aapi sai tomali amo Diuusi ñiooquituldiamigadar maivuuusai Galileeaiñdar —astadai ar fariseo.

⁵³ Amaasi vascatai noonora.

8

¹ Daidar ar Suusi ii oliivosi giidiamu. ² Dai siaadico mosmaasico apamu ii agai quiiupiamu. Tai vascatai dada siaaco daacatadai ar Suusi vai agai mamaatuldimi aoodami. ³ Dai quiaa ñioocaitadai ar Suusi tai dada ar fariseo amadu adudunucamigadar judidiu dai vaa amo ooqui ismaacadar gogoosi gducami dai aa tall isama voopoi amo cali ismaacadar maitarcunadar. Daidar ar fariseo aoodami vuitapi van cali ooqui, ⁴ daidi itadai ar fariseo ar Suusi:

—Mamaatuldiamu, amoco tall idi ooqui isamadu voopoi amo cali ismaacadar maitarcunadar. ⁵ Moseesacaru samicamigadar pocaiti sai gaagai iscoodadagi ismaacadar googosi gducami oloodaicadar. ¿Ar pio pacaiti? —tadai ar fariseo amadu agaa.

⁶ Pocaiti agai mosnajiada liditai astana ar Suusi gaagaitadai agai isducatai ar vaa agai ar Suusi. Damos ar Suusi cuicasa dai ooja dar ar ar gmasavicadar. ⁷ Dai agaa apiatcacaimi, taidar ar Suusi calquiva daidar itadai:

—Tomasmaacadar apim masmaacadar vaa gooqui dai ismaacadar tomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadana vai araga maiñana gooqui —tadai ar Suusi.

8 Dai apamu cuic^Λasa dai gaooja d^Λv^Λarapi. 9 D^Λamos agai ismaac^Λd^Λ v^Λuaa looqui mosca^Λ istumaasi aagai ^ΛSuusi dai mos^Λmadutai iimimi. ^Λapaga acac^Λaliocoidiadioma dai gooqui^Λg^Λ auutuduc^Λdioma maatac^Λtai v^Λascatai is^Λrsoimaasi ivuaadami. Dai mai^Λvii tomali amoco mos^Λagi vii ^ΛSuusi ^Λmadu looqui. 10 Amaasi ^ΛSuusi c^Λquiva dai camait^Λ tomali ^Λmaadutai agaa, pot^Λt^Λdai agai looqui:

—¿Siaaco duudui loodami ismaac^Λd^Λ g^Λpi^Λg^Λ g^Λvuupai? ¿Camaitiipu sioor^Λ g^Λmaicarsagi? —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

11 Tai looqui pot^Λt^Λdai:

—Chu. Camaitiipu, tomali ^Λmaadutai —t^Λt^Λdai.

Amaasi ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Tomali aan^Λ mait^Λmaicarsamu. Sivi gia im^Λdañi dai camaisoimaasi ivuaada —t^Λt^Λdai.

12 Daid^Λ ^ΛSuusi apiaaatagidimi loodami ismaac^Λd^Λ ^Λmadu aata-gaitadai:

—Aan^Λ an^Λsoic^Λi loodami isc^Λaga maata ca^Λcagi istumaasi Diuusi ip^Λalidi isivuaadagi. Dai sioor^Λ giñ^Λvaavoitudai agai gia viaacamu ib^Λdagai utudui dai camai^Λoojiadamu issoimaasi ivuaadagi —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

13 Amaasi ^Λfariseo it^Λt^Λdai ^ΛSuusi:

—Aapi c^Λaga ñioocai ^Λagi g^Λv^Λatar^Λ d^Λamos g^Λñiooqui maiñamaga —t^Λt^Λdai ^Λfariseo.

14 Daid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Tomasi ^Λagi aan^Λ c^Λaga ñioocai giñ^Λv^Λatar^Λ v^Λasc^Λg^Λ s^Λallic^Λd^Λ ^Λrvaavoi istumaasi aagai aan^Λ. C^Λ maata aan^Λ iñ^Λsiad^Λg^Λ divia dai iñ^Λsiaco imia iñ^Λagai d^Λamos aapim^Λ gia maimaata iñ^Λsiad^Λg^Λ divia tomali iñ^Λsiaco imia iñ^Λagai. 15 Aapim^Λ ca^Λ istumaasi aagai aan^Λ dai pocaiti sai maiñamaga giñ^Λooqui maimaatac^Λtai sioor aan^Λ d^Λamos aan^Λ maig^Λpi^Λar vuupai tomali ^Λmaadutai. 16 D^Λamos isg^Λpi^Λar g^Λnvuupadamudai aan^Λ istumaasi aagamudai ^Λrs^Λallicamicamudai. Aan^Λ mai^Λagi g^Λpi^Λar g^Λnvuupadamudai. Diuusi giñ^Λoogai ismaac^Λd^Λ giñ^Λootoi agai g^Λpi^Λar g^Λnvuupai aan^Λ iñ^Λmadu. 17 Dai Moseesacaru s^Λallicamigad^Λg^Λ pocaiti sai si^Λascad^Λ gooca c^Λac^Λali ñaijadami ^Λmadugan caitiadagi ali^Λsi g^Λaagai isvaavoitudagi. 18 Aan^Λ an^Λg^Λamo ñaijadami daid^Λ giñ^Λooga ismaac^Λd^Λ giñ^Λootoi agai ^Λg^Λmai ñaijadami —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

19 Amaasi agaa it^Λt^Λdai:

—¿Vaa daja g^Λooga? —t^Λt^Λdai.

Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Aapim^Λ maimaata iñ^Λsioor^Λ aan^Λ, tomali maimaata giñ^Λooga. Ismaat^Λmudai aapim^Λ iñ^Λsioor^Λ aan^Λ aid^Λ gia maata^Λmudai ^Λap^Λ giñ^Λooga —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

20 ^ΛSuusi gaaagidi v^Λasi gomaasi gamamaat^Λtulditai daacatai ag^Λ quiuupi^Λg^Λ anaasi siaaco daraaja ac^Λajoñi siaaco g^Λdaraasai ^Λtumiñi Diuusi aa duiñdad^Λ v^Λatar^Λ. D^Λamos tomali ^Λmaadutai maib^Λi ^ΛSuusi. Maiquiaa aayi istuigaco casc^Λd^Λ.

21 Daid^Λ ^ΛSuusi apamu ñiooqui loodami daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Aan^Λ an^Λim^Λia iñ^Λagai dai aapim^Λ giñ^Λgaagamu d^Λamos aapim^Λ iimia agai ^ΛDiaavor^Λ ^Λmadu aapim^Λ ^Λrsoimaasi ivuaadami casc^Λd^Λ. Dai maitistutuidi isimiagi aapim^Λ m^Λaca iñ^Λsiaco imia iñ^Λagai aan^Λ —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

22 Amaasi ʌjudidíu pocaiti:

—¿ʌʌgi gʌmuaa agai lienʌ goovai dai cascʌʌ povʌrtʌtʌdai tʌsai maitistutuidi isimiagi mʌʌca siaaco imia agai goovai? —caiti.

23 Amaasi ʌSuusi itʌtʌdai:

—Aapimʌ ʌroidigi daama oidacami dʌmos aanʌ gia chu. Aanʌ tʌvai tʌvaagiaiñdʌrʌ. 24 Cascʌʌ povʌntʌtʌdai aanʌ mʌsai aapimʌ imia agai ʌDiaavora ʌmadu quiaa soimaasi ivuaadamicatai. Ismaitiñvaavoitudai aapimʌ gʌnaagiditai iñsioorʌ aanʌ aidʌ gia aapimʌ iimia agai ʌDiaavora ʌmadu quiaa soimaasi ivuaadamicatai —tʌtʌdai ʌSuusi.

25 Amaasi ʌjudidíu itʌtʌdai:

—¿Pooorʌ aapio? —tʌtʌdai.

Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Casi gʌnaagidi aanʌ tucamidʌrʌ abiaadʌrʌ. 26 Dai aanʌ quiaa gaaagidamu naana maasi istumaasi gʌnaagitai aapimʌ dai aanʌ gʌpiʌrʌ gʌnvuaajamu ʌmo istumaasicʌdʌ. Dʌmos aanʌ gaaagidi mosʌcaasi istumaasi giñagidi ʌgai ismaacʌdʌ giñootoi dai ʌgai gia sʌʌlicʌdʌ aagai mosʌcaasi istumaasi ʌrvaavoi —tʌtʌdai ʌSuusi.

27 Dʌmos ʌjudidíu maimaatʌ caʌ isaSuusi aagai Diuusi gʌrooga.

28 Cascʌʌ ʌSuusi potʌtʌdai:

—Siʌʌscadʌ aapimʌ giñmuaagi aidʌ gia maatʌmu aapimʌ iñsaana ʌrʌCristo ʌgai vaa ismaacʌdʌ viaa ʌmo sʌʌlicami. Dai aanʌ gʌñagidi mosʌcaasi istumaasi giñmamaatʌtuli giñooga maisiu istumaasi ʌgi aanʌ ipʌlidi. 29 Dai giñooga ʌgai daidʌ giñootoi dai vʌʌscʌrʌ giñʌʌmadu daja. ʌgai maiʌʌgi giñdadagitu. Aanʌ vʌʌscʌrʌ ivueeyi istumaasi ʌgai ipʌlidi —tʌtʌdai ʌSuusi.

30 Aidʌsi ʌSuusi aagidi gomaasi muidutai vaavoitu.

31 Amaasi ʌSuusi itʌtʌdai ʌjudidíu ismaacʌdʌ vaavoitu:

—Isaapimʌ apiavaavoitudadagi istumaasi gʌnaagidi aanʌ, sʌʌlicʌdʌ aapimʌ ʌrgiñmamaatʌrdamicamu. 32 Dai maatʌmu istumaasi ʌrvaavoi. Dai siʌʌscadʌ camaatia aapimʌ istumaasi ʌrvaavoi aidʌ gia camaitʌrpiiooñicamu aapimʌ —tʌtʌdai ʌSuusi.

33 Tai ʌgai itʌtʌdai:

—Aatʌmʌ ʌrʌvraañicarʌ cajiudadʌ. Dai tomali ʌmo imidagai maitʌrpiiooñigadʌcatadai tomali ʌmaadutai. ¿Ducatʌ caiti aapi iscamaitʌrpiiooñicamu aatʌmʌ? —tʌtʌdai ʌgai.

34 Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Sʌʌlicʌdʌ ʌrvaavoi sai sioorʌ soimaasi ivuaadagi ʌgai gia ʌrpiiooñigadʌ ʌDiaavora. 35 ʌmo cʌʌli maiʌmadugan duucʌi nʌlidi gʌrpiiooñiga dai gʌmaamara. 36 Dai siʌʌscadʌ aanʌ Diuusi marada ismaacʌdʌ tʌvai tʌvaagiaiñdʌrʌ cʌʌgacʌrʌ vusaidiagi ʌmo cʌʌli ʌgai camaitʌrpiiooñigadʌcamu ʌDiaavorʌ. 37 Camaataʌ aanʌ isaapimʌ ʌrcajiudadʌ Avraañicarʌ dʌmos aapimʌ maitiñvaavoitudai cascʌʌ giñmuaa ʌlidi. 38 Aanʌ anʌgʌnaagidi istumaasi giñooga giñmaatʌtuli dai aapimʌ ivueeyi istumaasi gʌnaagidi gʌnooga —tʌtʌdai ʌSuusi.

39 Taidʌ ʌgai aa noragi daidʌ itʌtʌdai:

—Avraañicarʌ ʌrgʌraduñicarʌ —tʌtʌdai ʌgai.

Dʌmos ʌSuusi itʌtʌdai:

—Issʌʌlicʌdʌ ʌrvaavoi isaapimʌ ʌrʌvraañicarʌ cajiudadʌcamudai aidʌ gia giñvaavoitudamudai aapimʌ ʌpan duucʌi Avraañicarʌ. 40 Dʌmos aapimʌ giñmuaa ʌlidi tomasi aanʌ gʌnaagidi mosʌcaasi itumaasi

arvaavoi istumaasi Diuusi giñmaatutuli. Avraañicarū maipoduucai iduūñimudai. ⁴¹ Aapimā ivueeyi poduucai isduucai ivueeyi gānooga

—tātadai ḶSuusi.

Amaasi Ḷgai itātadai:

—Aatāmā maitarḡmaamaradā ooqui taatacaligami. Mosamaduga gārooga Ḷgai vaa arDiuusi —tātadai Ḷjudidū.

⁴² Amaasi ḶSuusi itātadai:

—Issallicadā arvaavoicamudai isDiuusi argānoogacamudai aidā gia aapimā giñoigāadamudai. Diuusi giñootoi maisiu mosalgi divia aanā.

⁴³ Aapimā maitipalidi issalgiadagi istumaasi gānaagidi aanā cascādā maimaatā caā giñmamaatatuldiaraga. ⁴⁴ Aapimā gānooga arāDiaavora cascādā aapimā arḡmaamaradā ḶDiaavora daidā ivuaada Ḷlidi istumaasi Ḷgai ipalidi. Tucamidarā abiaadārā ḶDiaavora argamuaacami daidā aryaatavogami. Ḷgai tomali āmo imidagai maiaagai istumaasi arvaavoi baiyoma vāascārā mosyaatagai Ḷgai. Vāsasi istumaasi tātāgitoi Ḷgai maitarvaavoi potuiga Ḷgai cascādā. Ḷgai arroogadā ducami vāsasi Ḷyaatavogami. ⁴⁵ Cascādā silascadā aanā gānaagidi istumaasi arvaavoi aapimā maitiñvaavoitudai. ⁴⁶ Tomali āmaadutai aapimā gānsaagida maitistutuidi isaagagi iñsaana idui āmo istumaasi soimaasicami. Silascadā gānaagiada aanā istumaasi arvaavoi, Ḷtuimasi maitiñvaavoitudai aapimā? ⁴⁷ Diuusi maamaradā sallicadā oojoidi iscaacagi Diuusi ñiooquidā dāmos aapimā maicaaca Ḷlidi Diuusi ñiooquidā, aapimā maitarDiuusi maamaradā cascādā —tātadai ḶSuusi.

⁴⁸ Amaasi Ḷjudidū itātadai:

—Sallicadā arvaavoi istumaasi aagai aatāmā sai aapi arsamaritano dai isviaa aapi āmo Diaavora taañicarudā —tātadai Ḷjudidū.

⁴⁹ Daidā ḶSuusi aa noragi daidā itātadai:

—Aanā gia maiviaa Diaavora taañicarudā. Aanā mossiaa duutudai giñooga dai aapimā maisiaa giñduutudai mossoiduucai giññalidi. ⁵⁰ Aanā maigagaagai siorā siaa giñduutuadagi dāmos vāascārā oidaga āmoco ismaacādā gagaagai siorā siaa giñduutuadagi, dai Ḷgai soimaasi taatatuldiami siorā maisiaa giñduutuadagi. ⁵¹ Vaavuava sai siorā ḶḶgiditai caā istumaasi gaaagidi aanā Ḷgai gia tomastuigaco oidaca agai —tātadai ḶSuusi.

⁵² Amaasi Ḷjudidū aa noragi daidā itātadai:

—Sivi gia caā maata aatāmā issallicadā viaa aapi āmo Diaavora taañicarudā. Avraañicarū dai vāsasi Diuusi ñiñiooquituldiadamigadā coi dai vāascārā aapi gāraagidi sai siorā ḶḶgiditai caā istumaasi gaaagidi aapi Ḷgai gia tomastuigaco oidaca agai. ⁵³ ḶPovaiḶasi Ḷlidi aapi ḶḶsai vaamioma viaa guvucadagai issAvraañicarū gārāḶqui aduñicarū ismaacādā camuū? ḶDai povaiḶasi Ḷlidi aapi ḶḶsai vaamioma viaa guvucadagai siāDiuusi ñiñiooquituldiadamigadācarū ismaacādā cacoi? ḶAapia poorā gāḶlidi? —tātadai Ḷjudidū.

⁵⁴ Amaasi ḶSuusi itātadai:

—Iñsaana ḶḶgi caḶga ñioocadagi ḶḶgi gimvāatarā aidā gia maiñamāgia giññiooqui. Dāmos Diuusi giñooga Ḷgai vaa ismaacādā aagai aapimā saidā argānDiuusiga Ḷgai gia caḶga ñioocai aanā gimvāatarā. ⁵⁵ Dāmos aapimā maimaatā Ḷgai. Aanā gia maata Ḷgai. Daidā isgānaagiadagi aanā ansai maimaatā aanā Ḷgai aidā gia aanā aryaatavogamicagi gāḶpan duucai. Dāmos sallicadā arvaavoi iñsaana maata Ḷgai dai ḶḶgiditai caā aanā vāsasi

istumaasi giñaagidi agai. ⁵⁶ Ganlaqui aduñicar Avraañi aliasi baigalli maataca iñsaana divia iñagaitadai oidigi daama dai vaamioma baigalli agai aidasi divia aan —tatadai ASuusi.

⁵⁷ Amaasi Ajudidíu potatadai ASuusi:

—Maiquiaa viaa aapi goo coobai dan baivastaama uumigi, ¿ducatai caiti aapi isnidi Avraañicar? —tatadai agai.

⁵⁸ Taid ASuusi aa noragi daid itatadai:

—Vaavuava ismaiquiaa vuusaicai Avraañicar abiaadara catavaagiara daacata dai aan —tatadai ASuusi.

⁵⁹ Amaasi vúi Ajudidíu ooodai dai maicarsa liatugai agai ASuusi. Damos ASuusi gaaasto ii dai vuusai agaa quiuupiaidara. Dai hoodami saagida daivusai dai ii.

9

¹ Vaid ASuusi daivusquimi mapacara dai taa amo maiñlaadami. Podu vuusai agai. ² Taitaatama mamaatardamigada ASuusi taccacai daid itatadai:

—Garmamaatatuldiadaminga, ¿tuisi podu vuusai idi calli? ¿Voora soimaasi idui gocalli isadadada? —povartatadai aatama.

³ Taid ASuusi itatadai:

—Idi calli maisoimaasi idui tomali adadada. Baiyoma goovai maiñlai sai poduucai aa oodami maatana issallicada viaa guvucadagai Diuusi isduaadagi. ⁴ Iñsiasai uucami oidacagi tami oidigi daama aliasi gaaagai iñsivuaadagi aa duiñdada agai ismaacada giñootoi. Aimu istuigaco isca-maitistutuidi isaata vuaadagi tomali amaadutai tomali aan. ⁵ Quiaa oidacatai aan tami oidigi daama aan soicai oodami iscalla maata cacagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi —tatadai ASuusi.

⁶ Caaagacai gomaasi ASuusi davalara sisiva dai vaditu laachi davalara dai maiñlaadami vuupuida daama dai adavalara vaagiada.

⁷ Amaasi itatadai:

—Imadañi dai vacuana gavuupuji apiilara ismaacada Siloé taa gidu —tatadai ASuusi.

Siloé tiya alidi ootocami oodamicada. Taid amaiñlaadami ii dai vacoi gavuupuji dai apamu divia dai canaeyi. ⁸ Amaasi laaduñda lamadu aa ismaacada llaquioma naiditadai amaiñlaadami icaiti:

—¿Maitasi aridi calli agai vaa ismaacada daacatai gataañña tumiñsi? —ascaiti agai.

⁹ Vai aa icaiti:

—Ajá agai vaa goovai —ascaiti.

Vai aa icaiti:

—Chu, maitaragai damos para maasi goovai —ascaiti.

Damos calli lla gi pocaiti:

¹⁰ —Aanava —ascaiti.

Amaasi agaa taccacai daid itatadai:

—¿Ducatai naeeyi aapi sivi? —astatadai.

¹¹ Tai agai aa noragi daid itatadai:

—Calli ismaacada Suusi taa gidu vaditu davalara dai giñvuupujiana dagivi daid povaiñtatadai ansai imana dai vacuanana giñvuupuji apiilara ismaacada Siloé taa gidu. Antai aan ii dai vacuanacai casistui aan isnaavagi —astatadai agai.

¹² Amaasi taccacai agaa daidi itatadai:

—¿Vaa daja acalli? —astatadai.

Tai agai itatadai:

—Maimaat aana —astatadai.

¹³ Amaasi loodami vaidacai agai ismaacada mainaadatadai afariseo vuitapi. ¹⁴ Aidasi asuusi vadaitu adavalarai galsivaragacada dai dagivi vuupuidaga agai ismaacada maiñaadatadai aidaribastaragai tasacatadai. ¹⁵ Cascada afariseo apatacacai acalli dai potatadai:

—¿Ducatai nanaava aapi? —astatadai afariseo.

Tai agai itatadai:

—Giñdagiviamata davalarai vagiada giñvuupuji daama antai vacoi aana dai sivi canaeyi —astatadai.

¹⁶ Amaasi amoco afariseo icaiti:

—Acalli ismaacada idui goomasi maitrootosada Diusi, agai maisiaa duutudai ibastaragai tasai cascada —ascaiti agai.

Damos aa icaiti:

—¿Ducata ivueyi agai naana maasi gargducami isiarsoimaasi ivuaadami? —ascaiti agai.

Poduucai amoco aagai amo istumaasi dai aa aagai amai istumaasi.

¹⁷ Dai apamu tacacai agai ismaacada maiñaadatadai daida itatadai:

—¿Dai aapi patiya agai aagaitai acalli ismaacada gduaadi? —astatadai.

Tai agai itatadai:

—Aana ganaagidi saida amo Diusi ñooquituldiadamigada —astatadai.

¹⁸ Damos ajudidíu maitipaliditadai isvaavoitudagi islaquioma maiñaadatadai agai dai sivi canaeyi cascada vai agai dadada acalli ismaacada maiñaadatadai. ¹⁹ Dai tacacai daida itatadai:

—¿Idisi arganmara apima ismaacada pocaiti apima sai maiñaadami vuusai? ¿Ducatai canaeyi goovai sivi? —astatadai ajudidíu.

²⁰ Taida acalli dadada itatadai:

—Maata aatama isidi arganmara dai ismaiñaadami vuusai. ²¹ Damos maimaat aatama isducatai sivi canaeyi goovai tomali maimaat aatama siora nanaavatu. Agiavara tacaca apima. Goovai casi argaducami. Agi goovai ganaagidiamu —astatadai dadada.

²² Potatadai agai abaiditai ajudidíu. Ajudidíu casi ganaagi aipacoga sai amoco vaavoitudagi saida asuusi araCristo agai ismaacada vaavoitudagi camaviaaca agai oigaragai isvapaacadagi ajudidíu quiupaigadaga. ²³ Cascada acalli dadada itatadai sai tacacana marada dai sai agai casi argaducami.

²⁴ Amaasi ajudidíu apamu vai acalli ismaacada maiñaadatadai daida itatadai:

—Agí Diusi vatarai icaga ñoocada aapi dai maisiu asuusi. Caga maata aatama saida asuusi arsoimaasi ivuaadami —astatadai ajudidíu.

²⁵ Amaasi agai aa noragi daida itatadai:

—Aana maimaat isiarsoimaasi ivuaadami ischo apa. Moscaasi maata aana inaan armaiñaadamicatadai dai sivi gia cananaava aana —astatadai.

²⁶ Tai apamu tacaca agai daida itatadai:

—¿Tumaasi idui agai? ¿Ducatai idui pasicananaava? —astatadai agai.

²⁷ Tai aa noragi acalli daida itatadai:

—Casian g_Λnaagidi, ¿maitamasca_Λ aapim_Λ? ¿Tuimasi ip_Λlidi isapamu g_Λnaagida aan_Λ? ¿Aapim_Λ masi_Λap_Λ vaavoituda _Λlidi? —ast_Λt_Λdai _Λc_Λli.

²⁸ Amaasi _Λjudidú vui ñiooquimi _Λc_Λli daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Aapiapa vaavoitudai _Λgai d_Λmos aat_Λm_Λ _Λgidi Moseesacaru s_Λlicamigad_Λ. ²⁹ Aat_Λm_Λ maat_Λ isDiuusi ñiooqui Moseesacaru d_Λmos maimaat_Λ aat_Λm_Λ tomali siaad_Λr_Λ _Λdivia _ΛSuusi —ast_Λt_Λdai.

³⁰ Amaasi _Λc_Λli aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Calio maimaat_Λ aan_Λ istumaasi tat_Λgitoi pocaititai aapim_Λ. _ΛSuusi giñ_Λnaavatu dai v_Λasc_Λr_Λ aapim_Λ maimaat_Λ siaad_Λr_Λ _Λdivia. ³¹ C_Λga g_Λmaat_Λ isDiuusi maica_Λ _Λsoimaasi ivuaadami baiyoma Diuusi ca_Λ mos_Λcaasi _Λgai ismaac_Λd_Λ siaa duutudai Diuusi daid_Λ ivuaadagi istumaasi Diuusi ip_Λlidi. ³² Tomali _Λmo imidagai maicajiomacatadai aat_Λm_Λ isamaadutai duaadi _Λmoco ismaac_Λd_Λ maiñ_Λaadami vuusai dai n_Λnaavatu. ³³ Isagai mait_Λr_Λ Diuusi ootosad_Λcamudai maitistutiadamudai ispoduucai ivuaadagi —ast_Λt_Λdai _Λgai ismaac_Λd_Λ maiñ_Λaadatadai.

³⁴ Amaasi _Λgaa it_Λt_Λdai:

—G_Λd_Λd_Λ _Λmadu aapi _Λrsoimaasi ivuaadami dai v_Λasc_Λr_Λ aapi g_Λrmaat_Λtulda _Λlidi —ast_Λt_Λdai _Λjudidú.

Daid_Λ quidamacoga vuusaitu.

³⁵ Amaasi maí _ΛSuusi masi_Λg_Λ quiuupai quidigamu vuusaitu _Λc_Λli ismaac_Λd_Λ maiñ_Λaadatadai. Dai aid_Λsi _ΛSuusi t_Λl _Λgai pot_Λt_Λdai:

—¿Vaavoitudaip_Λsi aapi _ΛCristo Diuusi marad_Λ ismaac_Λd_Λ t_Λvai t_Λvaagiain_Λd_Λr_Λ? —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

³⁶ Taid_Λ _Λc_Λli it_Λt_Λdai:

—Iñ_Λagidañi aapi sioor _Λgai nai vaavoitudagi aan_Λ —t_Λt_Λdai.

³⁷ Taid_Λ _ΛSuusi aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—N_Λidapa. Aatagidapa. Aan_Λana —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

³⁸ Amaasi _Λc_Λli g_Λtootonac_Λd_Λ c_Λquiva _ΛSuusi vuid_Λr_Λ daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Giñ_Λaan_Λdamiga aan_Λ gia g_Λvaavoitudai —t_Λt_Λdai.

³⁹ Amaasi _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Aan_Λ _Λdivia tami oidigi daama dai n_Λnaavatudada iñ_Λgai _Λgai ismaac_Λd_Λ maiñ_Λan_Λai, dai _Λgai ismaac_Λd_Λ pocaiti sai c_Λga maat_Λ ca_Λ Diuusi ñiooquid_Λ maatana ismait_Λr_Λvaavoí baiyoma _Λr_Λpan ducami maiñ_Λaadami maimaat_Λcatai —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

⁴⁰ Amaasi _Λmoco _Λfariseo ismaac_Λd_Λ ami daraajatadai it_Λt_Λdai:

—¿Povai_Λs caiti aapi t_Λsai aat_Λm_Λ maiñ_Λan_Λai _Λap_Λ? —t_Λt_Λdai.

⁴¹ Taid_Λ _ΛSuusi aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Iss_Λlic_Λd_Λ maiñ_Λan_Λadamudai aapim_Λ dai maimaat_Λ ca_Λcamudai Diuusi ñiooquid_Λ aid_Λ gia mait_Λr_Λg_Λnduñicamudai aapim_Λ d_Λmos aapim_Λ pocaiti m_Λsai c_Λga maat_Λ ca_Λ Diuusi ñiooquid_Λ casc_Λd_Λ _Λrsoimaasi ivuaadami aapim_Λ —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

10

¹ Vaavuava sai sior_Λ vapac_Λdagi _Λmo curar_Λr_Λ daama s_Λli mai-siu quitaagiña s_Λli _Λgai gia _Λr_Λasivogami. ² _Λpastuuru _Λgai dai nuucada _Λcañiiru dai _Λgai gia quitaagiña s_Λli vapac_Λi. ³ _Λc_Λli ismaac_Λd_Λ quitaagiña c_Λaacana dai nuucadacana _Λcañiiru tucar_Λ siuu duucu ami diviagi _Λpastuuru _Λgai otoma cupios_Λñi. _Λcañiiru c_Λl maat_Λ ca_Λcana _Λpastuuru ñiooquid_Λ. _Λpastuuru vapaidiña _Λcañiiru poduucai ist_Λt_Λgida

Agai dai vuvaidi Agai curaraiñdara. ⁴ Dai cavuvaidacai vllasi Acañiiru Apastuuru baitaqui imañña vaid Acañiiru oidña. Acañiiru cll maata ñiooquida Apastuuru cascada. ⁵ Damos Acañiiru maioidátucui Amoco ismaacada maimaata Agai baiyoma vopooyiña Agai maimaatacatai ñiooquida —tata dai Asuusi.

⁶ ASuusi aagidi gomaasi ipaliditai ismamaatatuldagi Aoodami naana maasi istumaasi damos Agai maimaata cll.

⁷ Amaasi ASuusi Apaamu aagidi Aoodami daida itatadai:

—Vaavuava iñsaana Arapan ducami Acurarai quitaagiñagada siaa salli vapacai Acañiiru. ⁸ Vllasi Amamaatatuldiadami yaatavogami ismaacada dada maiquiaa diviacai ana Agai Arassivogami ducami damos Diuusi maamarada maioidátucui Agai. ⁹ Vaavuava iñsaana Arapan ducami amo quitaagiña. Siora ipaliadagi isivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi giñvaavoitudaitai Agai gia poduucacallagacata vuvacai. Daida Avavoitudadami Arapan ducami cañiiru ismaacada Apastuuru vlls tucagi vaapasai Acurarata dai vlls tasai nunucadai.

¹⁰ Alassivogami dada dai mosacaasi mosgallasidiña dai coodaiña dai siaa vuaadana naana maasi istumaasi damos ana divia vaid Aoodami tomastuigaco oidaca Agai callagacata vuvacaitai dai vai sallicala baiganliaracada oidacana. ¹¹ Amo pastuuru cll tuigacami callaga nunucada gasosoiga cañiiru tomasi gamuaatu sai maicuucuna aslayi. Dai ana Arapan ducami amo pastuuru cll tuigacami. ¹² Damos amo pastuuru ismaacada maitarsosiacami Agai gia mosmamaraiña siuu duucu tlagiagi amo sllay dai dadagitoi Acañiiru. Vaida aslayi bllayiña amo Acañiiru vaid Agaa aipaco vopooyiña. ¹³ Apastuuru maitarsosiacamica cascada mamaraiña dai maivuaama alidiña Acañiirucada.

¹⁴ Ana Arapan ducami amo pastuuru cll tuigacami ismaacada cll maata gasosoiga cañiiru dai Acañiiru cll maata gapastuuruga. ¹⁵ Poduucacai isduucacai Diuusi giñooga callaga giñmaat dai ana callaga maata giñooca. Dai ana sallicala soñnamu siora giñvaavoitudagi dai ana muuquimu vai Agai callagacata vuvacuiagi. ¹⁶ Dai oidaga aa oodami ismaacada maitarjudidiu ismaacada giñvaavoituda Agai lara. Dai ana callagacata vuvaidamu. Quiaa Arsibaa oidacami Agai damos aimu istuigaco isagai lamadu aa giñvaavoitudadami Aramo aadunumaca Agai dai viaaca Agai amo baitacaaacami.

¹⁷ Ana muuquimu dai Apamu duaacamu vai poduucacallagacata vuvacuiagi oodami. Cascada giñoigadai giñooca. ¹⁸ Tomali amaadutai maitistutuidi isgiñmuuagi ismaitiñdagitu ana. Vllascata iñdagitamu ana mAsgiñmuaagi mosaana ipalidi cascada. Ana viaa sallicami isdagituagi isgiñmuaagi dai ana viaa guvucadagai isApamu duaacagi. Diuusi giñooca giñmaa sallicami dai guvucadagai cascada —tata dai ASuusi.

¹⁹ Aidasi Ajudidiu talaañdamigada caa gomaasi lamoco aagai amo istumaasi dai aa aagai Amai istumaasi. ²⁰ Dai muidutai pocaiti:

—jGoovai viaa amo Diaavora talañicaruda di! Sallicala arvuiirugami goovai. Maitaagai tasacacagi istumaasi aagai goovai —caiti Ajudidiu.

²¹ Damos aa icaiti:

—Isviaacamudai goovai amo Diaavora talañicaruda maitistutiadamu-dai iscallaga ñiooquicai poduucacai isduucacai ñioocacai goovai. Tomali maitistutiadamudai isduaaidagi amo maiñaadami —caiti lamoco.

²² Aidasi ʼSuusi Jerusaleenara daacatadai, aidar toomococatadai. Dai aidacasi aravagimicatadai ismaacada ivuaadana ʼjudidiu taltagitoitai istuigaco idui agaa quiuupai. ²³ Daidasi ʼSuusi moimaitadai agaa quiuupiaras iaaco Solomoni portaaligada tlagidu. ²⁴ Daidasi taltaanadamigada ʼjudidiu sicoli guuquiva ʼSuusi abaana daidi itatadai:

— ʼPascada garaagida agai isbai aapi samicada ara Cristo ischo ara? —tatadai agai.

²⁵ Taidasi ʼSuusi aa noragi daidasi itatadai:

—Casiant ganaagidi aanadamos aapimamaitiivaavoitu. Diuusi giñooa giñmaa samicami ansaid ivuaadana aanana maasi istumaasi garducami ismaacadacada calaga gamaata insoora ana. ²⁶ Damos aapimamaitiivaavoitudai. Aapimamaitargiñaduñi vaavoitudadami cascada, poduucai isduucai casiganaagidi ana. ²⁷ Giñaduñi vaavoitudadami cal maata giñmamaatatuldaraga daidasi giñlamadu ajioopai. Dai ana calaga maata giñaduñi vaavoitudadami. ²⁸ Ana calagacara vuvaidi agai vai tomastuigaco oidacana tvaagiar. Maitiipu soora istutuidi isgiñvoopidagi giñaduñi vaavoitudadami. ²⁹ Diuusi giñooa agai daidasi covai vuvaitu agai saidasi giñvaavoitudana. Diuusi giñooa samicamigada vaamioma namaga istomasiorai dai cascada maitiipu soora istutuidi isvoopidagi giñooa giñaduñi vaavoitudadami. ³⁰ Ana lamadu giñooa viaa agai vaa samicami daidasi agai vaa tagitoidagai dai agai vaa guvucadagai —tatadasi ʼSuusi.

³¹ Amaasi ʼjudidiu apamu vui ojoodai dai maicarsa agaitadasi ʼSuusi.

³² Taidasi ʼSuusi itatadai:

—Casivuaadana ana mui naana maasi garducami guvucadacada giñooa aapimagan saagida. ʼMaacada gaicada giñmaicarsa agai aapimam? —tatadasi ʼSuusi.

³³ Taidasi ʼjudidiu aa noragi daidasi itatadai:

—Maisiu ivuaadatai aapi amo istumaasi gducami aatama gamaicarsa agai vui fioocaitai aapi Diuusi aagaitai sai aapi arDiuusi dmos aapi arcali —tatadasi ʼjudidiu.

³⁴ Amaasi ʼSuusi itatadai:

—Diuusi fiooquidara pocaiti saidasi adudunucami ʼjudidiu rdidiuusi ducami. Diuusi maacai samicami cascada. ³⁵ Cal maata aatama sai istumaasi oojisi Diuusi fiooquidara samicada arvaavoi. Dai Diuusi pocaiti sai agai ismaacada Diuusi maa amo samicami rdiuusi ducami. ³⁶ Dai Diuusi covai giñvusaitu daidasi giñootoi tami oidagi daama. ʼDucatai povaiñtatadai aapimasi ai ana vui fioocai Diuusi aagaitai ansaidi ara ana Diuusi marada? ³⁷ Ana ivueeyi naana maasi garducami. Diuusi giñooa giñmaa amo samicami cascada. Dai cascada aliasi gaaagai isaapimasi giñvaavoitudagi. ³⁸ Tomasi maivaavoitudai aapimasi istumaasi ganaagidi ana vassara calaga maata aapimasi isivuaadana ana naana maasi istumaasi garducami dai gomaasicada aliasi gaaagai isvaavoitudagi insaana arDiuusi marada dai istavai ana tvaagiaiñdara dai poduucai vaavoitudagi sai Diuusi giñooa ana giñlamadu daja dai sai ana Diuusi giñooa lamadu daja —tatadasi ʼSuusi.

³⁹ Taidasi apamu ʼjudidiu ipalitadai isbiyagi ʼSuusi dai maisagi dmos ʼSuusi mosdai vunu ii.

is_ΛSuusi camiaadimi, ii _Λgai dai m_{ΛΛ} vuid_Λr_Λ ajia _Λgai. D_Λmos _ΛMaría anaasi quiiy_Λr_Λ vii. ²¹ Daid_Λ _ΛMaaruta it_Λt_Λdai _ΛSuusi:

—Giñt_Λaan_Λdamiga, istami daacamudai aapi maimuuquimudai giñsi_Λagi. ²² D_Λmos c_{ΛΛ} maata aan_Λ sai Diuusi iduñia _Λgai tomastumaasi istumaasi aagida aapi —t_Λt_Λdai _ΛMaaruta.

²³ Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—G_Λsi_Λagi _Λpamu duaacamu —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²⁴ Taid_Λ _ΛMaaruta it_Λt_Λdai:

—_Λj_Λ, c_{ΛΛ}ga maata aan_Λ sai _Λpamu duaaca _Λgai _Λgai si_Λascad_Λ aiyagi istuigaco duduaacagi v_Λsi coidad_Λ —t_Λt_Λdai _ΛMaaruta.

²⁵ Amaasi _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Aan_Λan_Λ _Λgai dai _Λpamu duduaacalda iñ_Λgai coidad_Λ sitomastuigaco oidacamu _Λgai. Sioor_Λ giñvaavoitudai tomasi muuquiagi v_Λasc_Λr_Λ tomas-tuigaco oidaca _Λgai t_Λvaagi_Λr_Λ. ²⁶ Dai sioor_Λ oidaga giñvaavoitudaitai _Λgai gia maiimia _Λgai _ΛDiaavora _Λmadu. ¿Vaavoitudai_Λsi aapi imaasi? —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²⁷ Taid_Λ _ΛMaaruta it_Λt_Λdai:

—_Λj_Λ, vaavoitudiana isaapi _Λr_ΛCristo, Diuusi marad_Λ ismaac_Λd_Λ t_Λvai t_Λvaagi_Λiñd_Λr_Λ. _Λgai vaa ismaac_Λd_Λ t_Λv_Λr_Λi n_Λn_Λr_Λacatadai aat_Λm_Λ —t_Λt_Λdai _ΛMaaruta.

²⁸ Caaagidi _ΛMaaruta gomaasi dai ii dai duudusali aagidi g_Λsuculi María dai pot_Λt_Λdai:

—G_Λr_Λmamaat_Λtuldiadami cadivia dai g_Λvaidi —ast_Λt_Λdai _ΛMaaruta.

²⁹ Amaasi mosmaí _Λgai gomaasi dai c_Λquiva dai ii dai m_{ΛΛ} viaat-uli _ΛSuusi. ³⁰ Maiquiaa vaatadai _ΛSuusi caay_Λr_Λ. Quiaa mom_Λca c_Λaacatadai _Λgai siaaco aayi _ΛMaaruta. ³¹ Aid_Λsi _Λjudidíu ismaac_Λd_Λ quiiy_Λr_Λ daraacatadai _Λmadu _ΛMaría t_Λl is_Λgai todian duuc_Λi c_Λquiva dai otoma vuusai oidi _Λgai _ΛMaría. _Λgai pov_Λn_Λlidadai isimia _Λgai _Λgai m_Λca siaaco yaasapi _Λsi_Λgid_Λ dai ami suacada _Λgai.

³² Amaasi a_Λc_Λi _ΛMaría m_Λca siaaco c_Λaacatadai _ΛSuusi g_Λtootonac_Λd_Λ c_Λquiva _Λgai _ΛSuusi vuid_Λr_Λ daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Giñbait_Λc_Λaacamiga istami daacamudai aapi maimuuquimudai giñsiisi —t_Λt_Λdai _ΛMaría.

³³ Most_Λgacai _ΛSuusi issuan_Λi _Λjudidíu _Λmadu _ΛMaría s_Λlic_Λd_Λ soig_Λli _Λgai. ³⁴ Daid_Λ it_Λt_Λdai:

—¿Vaaco yaasa aapim_Λ _Λgai? —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

Tai _Λgai it_Λt_Λdai:

—G_Λr_Λt_Λaan_Λdamiga tiñda pai n_Λida —t_Λt_Λdai _Λgai.

³⁵ Taid_Λ _ΛSuusi sosoa. ³⁶ Amaasi _Λjudidíu icaiti:

—Dañi s_Λlic_Λd_Λ oig_Λdaitadai goovai —caiti _Λjudidíu.

³⁷ D_Λmos _ΛΛmoco icaiti:

—Idi c_Λlli n_Λn_Λaaavatu _Λmaiñ_Λaadami. C_Λga istuidimudai goovai issoiñagi _ΛLázaru simaimuuquimudai _Λgai —caiti _Λgai.

³⁸ Taid_Λ _ΛSuusi _Λpamu soig_Λli aid_Λsi caajimi _Λt_Λjavai siaaco yaasapi _ΛLázaru. Dai _Λt_Λjavai vaac_Λaac_Λr_Λ daja _Λmo odai g_Λducami. ³⁹ Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Maigovaiav_Λr daasa goodai —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

Taid_Λ _ΛMaaruta suculid_Λ _Λmuuquiad_Λ it_Λt_Λdai:

—Giñtaanadamiga, casi apdui maaco tasai ismuu goovai dai galiuvai goovai nai inlidi aan —tadai Maaruta.

⁴⁰ Damos asuusi itadai:

—¿Maitasi arvaavoi saida glaagidi aan isvaavoitudagi aapi naidagi isDiusi sallidada viaa guvucadagai? —tadai asuusi.

⁴¹ Amaasi maigovai dai agai oodai. Taida asuusi tai nanaava daida itadai Diusi gaoga:

—Giñoga, baigñalidi aan aapicada isgiñcancana aapi siuu duucu gñioquiada aan. ⁴² Caga maata aan isvasscaga giñcancana aapi damos sivi poduucai glaagidi aan sai vasi idi oodami ismaacada tanasi guuca vaavoitudagi isaapi giñootoi —tadai asuusi.

⁴³ Dai capotacai asuusi cavami ina daida itai:

—¡Lázarú vuusaiñi! —tadai.

⁴⁴ Tai vuusai muuquiada dai quiaa biisapicatadai noonvida dai acasoda amo icusi tavallducamicada. Daida vuvasad arpa quiaa biisapi amo icusicada. Taida asuusi itadai:

—Upanavurai vaid istuida aimaraiña —tadai asuusi.

⁴⁵ Dai muidutai ajudidú ismaacada oidatucuitadai María vaavoitu asuusi naiditai ispan duaacali asuusi Lázarú. ⁴⁶ Damos amoco ajudidú ismaaca vuidaga vata asuusi iji dai naida agai fariseo dai agidi istumaasi idui asuusi. ⁴⁷ Amaasi fariseo amadu tataanadamidaga apapaali ganmapagi ajudidú dudunucami daida itadai:

—¿Tuma duuna aatama? Idi cali ivueeyi mui naana maasi gargducami. ⁴⁸ Ismosdagitu aatama dai maitiduníagi tomali amo istumaasi muidutai vaavoituda agai agai daida tataanadamidaga romamanu dadimu dai daitudamu arquiuupaiga gducada dai gcoodamu —tadai ajudidú.

⁴⁹ Damos amoco vaamioma tataanadamidaga ajudidú saagida ismaacada Caifási tagidu dai aida uumiga agai rbaitacaacamidaga apapaali aa noragi daida itadai:

—Vupuiirugami aapima, maimaata tomali amo istumaasi. ⁵⁰ Maimaata aapima isvaamioma rccagai aatama grvatará ismuuquiagi amo cali vasi oodami vatará dai poduucai maiugitimu vasi oodami —astadai Caifási.

⁵¹ Damos Caifási pocaiti maisiu poduucai tagitoitai lagi agai baiyoma agai rbaitacaacamidaga apapaali cascada Diusi poduucai tagitoli agai ismuuquiagi asuusi ajudidú vatará. ⁵² Dai maisiu mosacaasi ajudidú vatará muuquia agaitadai asuusi baiyoma vasi oodami ismaacada aipa oidaga vasi oidigara. ⁵³ Aida tasara abiaadara tataanadamidaga ajudidú gagaagaimi isducatai muaagi asuusi.

⁵⁴ Cascada asuusi camaiamarai caayana ajudidú saagida. Baiyoma ii agai Judeaíndaga maa Efraínamu amo ali quiiyaga oidigana ugidana. Dai movaasi daraaja aatama amadu asuusi.

⁵⁵ Aida camiaadimitadai asiaa duudagai istuigaco ajudidú tagitoiña aidasi Diusi cagacaga vuvaitu cajiudad Ejiipituaíndaga. Asiaa duudagai pascua tagidu. Dai mui oodami aali quiquiaíndaga iji Jerusalemu dai ami iduñi agai istumaasi glaagaitadai siduníagi maiquiaa acai gala siaa duudagai. ⁵⁶ Gagaagaimi oodami asuusi dai gala quiuupigaga guccatadai dai aipaco gantacacai daida icaiti:

—¿Tumaasi tatl̄gitoi aapim̄? ¿Bais divimu ʌSuusi sivi siaa duudagʌrʌ?
—ascaiti.
⁵⁷ ʌfariseo ʌʌmadu ʌtʌtʌaanʌdamigadʌ ʌpapaali gaaagidi sai sioroʌ
matiagi siaaco daja ʌSuusi sai aagidaña vaidʌ ʌjudidíu bʌʌjiagi ʌSuusi.

12

¹ Quiaa viʌʌgacatadai naadami tasai isaayagi ʌsiaa duudagai taidʌ
ʌSuusi ii Betaaniumu. Ami oidacatadai ʌLázarú ʌgai vaa ismaacʌdʌ
ʌSuusi ʌpamu duaacali ʌcoidadʌ saagidaiñdʌrʌ. ² Tai ami ʌoodami
vai ʌSuusi sai gauugana. Taidʌ ʌMaaruta gabibi dai ʌLázarú meesa
vuidʌrʌ daiva ʌSuusi ʌʌmadu. ³ Amaasi ʌMaría vuua parʌ taucami
litro asaiti sigian uvadami sʌʌlicʌdʌ namʌacami. Dai tʌi ʌgai ʌsaiti
ʌSuusi ʌʌcasodʌ dai gʌcuupacʌdʌ gaquí. Tai sʌʌlicʌdʌ sigian uvaitu vʌʌsi
ʌquiiʌrʌ. ⁴ Amaasi ʌUudasi Iscaliote ʌmo maatarʌdamigadʌ ʌSuusi ñiooquí
ʌSuusi. ʌgai vaa Uudasi ʌrSimuñi maradʌ daidʌ gatʌʌgida agaitadai
ʌSuusi daidʌ potʌtʌdai:

⁵ —¿Tuisi maitʌgagaara idi asaiti sigian uvadami? Cʌʌga gʌvuiimudai
parʌ vaic sientu piisu dai ʌgaicʌdʌ soiñamudai aatʌmʌ ʌsoitutuigami
—tʌtʌdai ʌUudasi.

⁶ Dʌmos ʌUudasi potʌtʌdai maisiu soigʌʌlilitai ʌgai ʌsoitutuigamicʌdʌ
baiyoma ʌrʌʌsivogami ʌgai cascʌdʌ pocaiti. ʌgai ʌrgartumiñsiga nuu-
cadacamicatadai dai gʌrʌʌsidiña. ⁷ Amaasi ʌSuusi itʌtʌdai:

—Daigitoñi goooquí. Dagitoñi vai bai daasana goovai gogaa asaiti
ismaacʌdʌ vii asta masiʌʌscadʌ giñyaasagi. ⁸ Vʌʌscʌrʌ oidaca ʌgai soitu-
tuigami gʌnsaagida vʌrai soicʌda dʌmos aana maivʌʌscʌrʌ oidacamu
aapimʌ gʌnsaagida —tʌtʌdai ʌSuusi.

⁹ Muidutai ʌjudidíu maí isʌSuusi Betaaniʌrʌ daacatadai. Dai mʌʌca
iji maisiu mosʌcaasi nʌidi ʌlilitai ʌSuusi dʌmos nʌidi ʌlilitadai ʌLázarú
ʌʌrʌ. ʌgai vaa Lázarú ismaacʌdʌ ʌSuusi duaacali coidʌ saagidiaiñdʌrʌ.
¹⁰⁻¹¹ Dai muidutai judidíu maí isʌSuusi duaacali ʌLázarú dai cascʌdʌ gʌji-
aadʌrʌ viaa ʌjudidíu vaavoidaragadʌ dai vaavoitudaimi ʌSuusi. Cascʌdʌ
ʌtʌtʌaanʌdamigadʌ ʌpapaali bai idui ismuaagi ʌLázarú ʌʌrʌ.

¹² Mui oodami Jerusaleenʌrʌ dada gosiaa duudagʌrʌ. Dai cajioma
ʌoodami sai siaadico divia agaitadai ʌSuusi Jerusaleenʌrʌ. ¹³ Amaasi
ʌoodami guicuma souvali maamaradʌ dai iji dai mʌʌ vuidʌrʌ aayi ʌSuusi
dai iifñaquimi daidʌ icaiti:

—Aliʌ siaa duutudai aatʌmʌ Diuusi. Aatʌmʌ ipʌlidi sai Diuusi alia
cʌʌgacʌrʌ nʌijadagi ʌraígadʌ ʌjudidíu ismaacʌdʌ divia Diuusi guvu-
cadadʌcʌdʌ —caiti ʌoodami.

¹⁴ Taidʌ ʌSuusi tʌʌ ʌmo asñiitu dai dan daiva poduucai isduucai
gaaagidi Diuusi ñiooquituldiadamigadʌ Diuusi ñiooquidʌrʌ dai podu ooja:

¹⁵ Maitavʌr duduaadicuda aapimʌ Jerusaleenʌrʌ oidacami.

Dañi bʌrimʌi gʌraíga ʌmo asñiitu dan daitugai.

Asduu ooja Diuusi ñiooquidʌrʌ.

¹⁶ Aidʌ ʌpʌdúi gomaasi maimaí aatʌmʌ mamaatarʌdamigadʌ ʌSuusi is-
tuisi poduí. Dʌmos gooquiʌrʌ aidʌsi ʌSuusi ʌpamu nora tʌvaagiamu aidʌ
gia tʌgitu aatʌmʌ isDiuusi ñiñiooquituldiadamigadʌ ooja Diuusi ñiooquidʌrʌ
aagaitai ʌCristo dai sai poduucai ʌpʌduña agaitadai.

¹⁷ Aoodami ismaacada moguucacatadai ASuusi amadu aidasi Agai vai ALázarú quiaa yaasapicatai Agai dai naidi Agai isaSuusi duaacali ALázarú coidada saagidiaiñdara aagidi aa oodami istumaasi naidi. ¹⁸ Cascada iji Aoodami dai mala vuidara aayi ASuusi. Cal maata Aoodami isaSuusi idui amo istumaasi gaducami. ¹⁹ Amaasi afariseo aipaco ganaagidi daida icaiti:

—Dañi. Maitistutuidi aatama isbiyagi ASuusi sivi. Vascatai oidatucui Agai cascada —ascatai afariseo.

²⁰ Aoodami saagida ajioopaitadai amo giliego. Agai dada Jerusaleenara sai siaa duutuda Agai Diuusi siaa duudagara. ²¹ Dai Agai miaadara guuquiva Piili ismaacada rBetasaidara oidacami. Betasida aramo ali quii Galilea davarara. Daida Aoodami giliego itadai Piili:

—Aapi cali, aatama naida aralidi ASuusi —astadai giliego.

²² Taida Piili ii dai aagidi Aandarasi. Taida vagoocatai iji dai aagidi ASuusi. ²³ Amaasi ASuusi itadai:

—Aanara Agai ismaacada viaa amo samicami dai caayi istuigaco matiagi oodami isvaamioma namaga giñsamicamiga sitomasmaascada samicami. ²⁴ Vaavuvava isamo caida taligi vascara mosaliamaducana asta masiascada asiagi vai vusacai vupusiada dai garai vai ugiatari astuca dai muratai vai muidarai taligi. ²⁵ Siogara ivuaadagi Agi istumaasi ipalidi, Agai gia iimimu Diaavora amadu, damos siogara maiivuaadagi Agi istumaasi ipalidi tami oidigi daama Agai gia calgacara vuusaimu dai tomastuigaco oidacamu tavaagira. ²⁶ Ismaadutai giñsoicada liadagi gaagai isgiñoidatucudagi dai tomasiaco aimarda aan movaasi aimaradagi Agai ara. Dai siogara giñsoicai, giñooga calgacara nijada Agai, Agai.

²⁷ Camuquidan tada aan soigiñaliditai. Damos vascara maiaagidamú aan giñooga sai giñsoiñana ismaisii soimaasi taatagi aan. Aan divia tami oidi daama dai soimaasi taata iñagai dai muuquia iñagai oodami vatar, cascada maiaagidamú aan giñooga sai giñsoiñana nai maisoimaasi taata aan. ²⁸ Baiyoma aagidamú aan giñooga sai vasi oodami maatana sai Diuusi rbaitacaacamigada vasi oidigi dama oidacami dai vai vascatai siaa duutuadagi Diuusi —tadai ASuusi.

Amaasi ñioo Diuusi tavaagiaiñdara daida itadai Agai ASuusi:

—Aoodami gia maata isaapi siaa giñduutudai soimaasi taatamai aapi cascada —tadai Diuusi.

²⁹ Taida Aoodami ismaacada novaasi guucacatadai daida cai isDiuusi ñioo icaiti sai covoi oidigi dai aa oodami icaiti:

—Amo taañicarudú Diuusi ñiooqui —caiti.

³⁰ Amaasi ASuusi potadai Aoodami:

—Pocaiti giñooga sai apim maatana isAgai calgacara giñnaidi.

³¹ Camiaadimi istuigaco camainamaca Agai Diaavora samicamigada tami oidigi daama baiyoma aan iñsamicamiga namaca Agai. ³² Dai masiascada giñsiisagi curusiaba Diuusi soña Agai muidutai vasi oidigi daama sai giñvaavoitudana —tadai ASuusi.

³³ Potadai ASuusi sai maatana Aoodami isducatai muuquia Agai Agai.

³⁴ Taida Aoodami aa noragi daida itadai:

—Diuusi ñiooquidara pocaiti saida Cristo tomastuigaco oidaca agai. ¿Ducata caiti aapi saida loodami siisapa agai amo curusiaba agai ismaacada viaa amo sallowicami? ¿Sioora agai ismaacada viaa amo sallowicami? —tata dai loodami.

³⁵ Amaasi asuusi itatadai:

—Aana quiaa daacamu aapima amadu ara chiallqui tasai dai ganmamaatulda inagai aana. Calgavar gincaala aapima istumaasi ganaagidi aana vai poduucai calgacara oidacagi dai calgacara vuvaquiagi. Sioora maicalgacara oidaga maimaata siaaco iimia agai coocai. ³⁶ Aliaasi gaagai isvaavoitudadagi aapima istumaasi ganmamaatatuldi aana quiaa daacatai aana aapima ganamadu vai poduucata calgacara oidaca aapima —tata dai asuusi.

Caagidacai asuusi imaasi ii abiaadara dai galasto taida loodami camaitaa.

³⁷ asuusi idui mui naana maasi istumaasi gargarducami loodami vuitapi damos vallasara maivaavoitu agai. ³⁸ Poduucata aradi istumaasi gaaagidiña Diuusi ñiooquituldiadamigada Isaiacaru potatadai agai Diuusi: GinDiuusiga baitoma tomali amaadutai maivaavoitu aidasi agidi aatama ganiñiooquituldiadamiga ganiñiooqui loodami.

Tomasi loodami naidi issallowicada viaa aapi ginDiuusi guvucadagai vallasara maimaata naidi istumaasi aradi.

Astatadai Isaiacaru.

³⁹ Dai Isaiacaru ooja ara istuusi maitistutuidi loodami isvaavoitudadagi dai podu ooja:

⁴⁰ Najadamu agai istumaasi ivueeyi Diuusi damos Diuusi maidagito ismaata najadagi.

Ducami iscuupicagi vuupuida.

Ca agai Diuusi ñiooquida damos Diuusi maidagito ismaata cacagi.

Dai Diuusi pocaiti: “Agai maiama duucata gantatagito alidi dai maitanvaavoitu vai poduucata calgacara ganvuvaidan aana”, ascaiti Diuusi.

Asduucata ooja Isaiacaru.

⁴¹ Pocaiti Isaiacaru aagaitai Cristo. Isaiata naidi Cristo galcoosigara dai poduucata mai issallowicada vaamioma viaa guvucadagai Cristo sitomasioora dai isvaamioma taana sitomasioora.

⁴² Damos vallasara muidutai ajudidiu taanadamigada vaavoitu asuusi damos maiagidi vassai loodami. Agai labaidi ismaatamudai afariseo. Agai camaidagitu isvaapaquiagi aquiuupaigadara. ⁴³ Vaamioma oojoidi agai isloodami calgacara najadagi siadiuusi.

⁴⁴ asuusi cavami iina daida icaiti:

—Tomasioora sioora invaavoitudadagi agai vaavoitudai ara Diuusi ginooaga. Agai agai daida ginootoi. ⁴⁵ Dai tomasioora sioora maata istuiga aana calga maata istuiga agai ismaacada ginootoi. ⁴⁶ Aana andivia tami oidigi daama vai loodami maatana istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi dai divia aana sai sioora ginvaavoitudadagi camaisoimaasi ivuaadagi. ⁴⁷ Tomasioora sioora cacagi istumaasi gaaagiada aana dai maitinlagiadagi aana maitaragai ismaacada gaaagida inagai isducatai soimaasi taata agai agai. Aana divia tami oidigi daama sai calgacara vuuvacana loodami, dai maisiu aagida inagai loodami isducatai soimaasi

taata agai ᵘgai. ⁴⁸ Tomasioora sioora gajiaadara giñviaa aanᵘ dai maivaavoitudai giññiooqui ᵘgai gia sᵘᵘlicada soimaasi taata agai siᵘᵘscada caugitiᵘgi oidigi. Giñmamaatᵘtuldiaragacada cᵘᵘga gamaatᵘmu isᵘgai ᵘrsoimaasi ivuaadami. ⁴⁹ Istumaasi aagai aanᵘ maitaraan ᵘgi giññiooqui baiyoma aanᵘ aagai mosacaasi istumaasi ipᵘlidi giñooga. ᵘgai giñootoi daidᵘ giñaaᵘgidi istumaasi gᵘnaagida aanᵘ dai istumaasi gᵘnmaatᵘtuldiagi aanᵘ. ⁵⁰ Dai cᵘᵘ maatᵘ aanᵘ sai istumaasi giñaaᵘgidi giñooga ansai gaaagidana gomaasicada cᵘᵘgacara vuvacaᵘi oodami. Cascada aanᵘ angaaᵘgidi mosacaasi istumaasi giñᵘjai giñooga ansai gaaagidana —caiti ᵘSuusi ᵘoodami.

13

¹ Dai cayoga aayitadai ᵘsᵘaa duudagai istuigaco ᵘjudidᵘ tᵘtagitoiña aidasi Diuusi cᵘᵘgacara vuvaitu Ejiipituaiñdara, mosᵘmo tasai viᵘᵘga. Camaatᵘcatadai ᵘSuusi iscaaayi istuigaco daivunu imia agai ᵘgai idi oidigiaiñdara dai ᵘpamu noragia agai mᵘᵘca siaaco daja oogada. ᵘSuusi sᵘᵘlicada oigadai vᵘᵘsi ismaacada vaavoitudai ᵘgai tami oidi daama, vᵘᵘsi gᵘᵘbdagacada oigadai ᵘgai.

² Dai ᵘSuusi ᵘmadu aatama mamaatᵘrdamigada gacueeyitadai tucara. Taidᵘ ᵘᵘquioma abiaadara ᵘDiaavora divia Simuñi marada ᵘUudasi Iscaliote ᵘmadu dai ipᵘlitu isgatᵘᵘgida ᵘgai ᵘSuusi sai bᵘᵘna ᵘgai ismaacada vuidara vᵘᵘᵘcatadai. ³ ᵘSuusi maatᵘcatadai isDiuusi oogada ᵘgai ootoi tami oidi daama tavaagiaiñdara dai isᵘpamu gaamu aa gᵘsiagi Diuusi ᵘmadu. Dai ᵘgai maatᵘcatadai ᵘpa isᵘoogada camaa guvucadagai sai tᵘaanaiña vᵘᵘsiaᵘcatai. ⁴ Daidᵘ quiaa acueeyitadai ᵘSuusi ᵘmadu aatama mamaatᵘrdamigada dai caquiᵘva ᵘgai dai maigo dai gᵘdaamanaga yuucusi dai bᵘi ᵘmo gaquidacarui dai gᵘpuraan vuu. ⁵ Amaasi toa suudagi ᵘmo vaateejara dai gᵘaagacai gᵘrvacuañimi gᵘraᵘcaso aatama mamaatᵘrdamigada. Dai gaquigi gaquidacarucada ismaacada gᵘpuraana vuutadai.

⁶ Dai aidasi vacuañda agaitadai ᵘgai ᵘSimuñi Piiduru ᵘcasoda ᵘgai potᵘᵘᵘdai:

—¿Aanᵘ iñᵘᵘcaso pᵘsvacuaana agai ᵘpa? —tᵘᵘᵘdai.

⁷ Taidᵘ ᵘSuusi aa noragi daidᵘ itᵘᵘᵘdai:

—Sivi maimaataᵘ nᵘidi aapi istuma vueeyi aanᵘ dᵘmos gooquiara gia maatᵘ nᵘidamu aapi —tᵘᵘᵘdai.

⁸ Dᵘmos ᵘPiiduru itᵘᵘᵘdai:

—Aanᵘ giñᵘᵘcaso gia tomali ᵘmo imidagai maitiñvacuañdamu aapi —tᵘᵘᵘdai.

Taidᵘ ᵘSuusi itᵘᵘᵘdai:

—Ismaivacuaana aanᵘ gᵘᵘᵘcaso aidᵘ gia aapia maitᵘrgiñaduñi —tᵘᵘᵘdai.

⁹ Taidᵘ ᵘSimuñi Piiduru itᵘᵘᵘdai:

—Giñbaitᵘcaacamiga aidᵘ gia maisiu mosacaasi giñᵘcaso vacuaanamu aapi, gᵘaagai pᵘsvacuaanagi aapi giñnoonovi daidᵘ giñmoo ᵘpa —tᵘᵘᵘdai.

¹⁰ Dᵘmos ᵘSuusi itᵘᵘᵘdai:

—Sioora utudami gᵘnvapaᵘᵘviagi maitᵘaagai isvᵘᵘsi tuucugada vacuaanagi mosacaasi ᵘcasoda gᵘaagai isvacuaanagi. Dai aapima cavuaañicam vii dᵘmos maisiu vᵘᵘscatai —tᵘᵘᵘdai ᵘSuusi.

11 CΛΛ maí ΔSuusi sioora tΛΛgida agaitadai, cascada pocaiti sai maivΛascatai vuaañicam vii, poduucai tΛiya alidi ΔSuusi isarsoimaasi ivuaadami Δgai ismaacada tΛΛgida agaitadai.

12 Dai canaato vacuaañidacai ΔSuusi aatama mamaatardamigada Λcasoda Δpamu Δgai gdaamanaga yuucusi dai Δpamu daiva meesa vuidara. Daid itatadai aatama mamaatardamigada:

—¿Maatamasi naidi aapima istumaasi idui aan aapimacada?
13 Aapima mamaatatuldiadami dai baitacaaacami giñaagai daid arvaavoi iñsaana Δmamaatatuldiadami daid arbaitacaaacami cascada poduucai cΛga aagai aapima. 14 Dai aan iñsmaacada argamamaatatuldiadamiga daid argabaitacaaacamiga cavacoi aan aapima gΛΛcaso cascada aliasi gaaagai masiapacoga gΛnvacuaañiadagi aapima gΛΛcaso. 15 Aapima aliasi gaaagai masivuaadagi Δpa isducatai ivueeyi aan. 16 Vaavuava istumaasi gnaagidi aan sai tomali amo pioofi maivaamioma namaga sigai ismaaca ootoi. 17 Masimaata caa aapima vΛasi imaasi dai Δgigitai caa sΛlicada baiganliadamu aapima.

18 Dai aan maivΛascatai gnaagai aagaitai masida rsoimaasi ivuaadami. CΛΛ maata ismaacada covai vuvaitu aan. Dai vΛascara aliasi gaaagai isapduñiagai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara dai poduucai aagai: “Δgai vaa ismaacada giñamadu acueeyi casi giñvuidara gi”, caiti Diuusi ñiooquidara. 19 Gnaagidi aan imaasi maiquiaa apduucai vai poduucai siascada apduñiagi aapima vaavoitudana iñsaana aragai iñsmaacada aagai aan. 20 Vaavuava istumaasi gnaagidi aan sai sioora miaadagidagi giñootosa Δgai gia giñmiadagi aan Δpa dai sioora giñmiadagidagi aan Δgai gia miaadagi Δgai ismaacada giñooto —gatatadai ΔSuusi.

21 Caaagidacai ΔSuusi imaasi sΛlicada soigΛΛli Δgai dai sΛli aagidi dai potatadai:

—Vaavuava ismaadutai aapima giñtΛgida agai saida giñbΛna giñvuidara vΛatcami —tatadai ΔSuusi.

22 Amaasi aatama mamaatardamigada Δgai aipaco garnanlidimi vΛascatai maimaatacatai ismaacada aagai ΔSuusi.

23 Aan ΔSuusi abaana daivacai gauu. Aan aliasi giñoigadaiña ΔSuusi.

24 Vaid ΔSimuñi Piiduru gnoovicada giñsisigidi ansai tΛcacana sioora aagai Δgai. 25 Amaasi aan aabanion daiva ΔSuusi daid itatadai:

—Giñbaitacaaacamiga. ¿Voor aagai aapi? —tatadai aan.

26 Taid ΔSuusi giñaa noragi daid povaiñtatadai:

—Vadidamu aan laachi paana dai sioor maquia aan Δgiava Δgai —iñtatadai.

Amaasi vaditu laachi paana dai maa ΔUudasi. Δgai armarad Simuñi Iscalote. 27 Dai mosba ΔUudasi paana daid ΔDiaavora vaa ibadagara Δgai. Amaasi ΔSuusi itatadai ΔUudasi:

—Istumaasi iduñia agai aapi, otoma iduñi tuduidi —tatadai.

28 Damos tomali amaadutai ismaacada mees vuidara daraaja maimaata caa istuisi potatadai ΔSuusi. 29 ΔUudasi Δgai dai bai darasana vΛascatai tumiñsigada cascada ammadutai poduucai gantatagito sai Suusi taana issavada Δgai amo istumaasi tumiñsicada asiaa duudagara

vΛΛtarΛ sΛpΛ maaquiagi amo istumaasi Λsoituutuigami. ³⁰ Dai mosgau
 Λpaana ΛUudasi dai vuusai quiidigamu. Dai casi ΛrtucarΛcatadai.

³¹ Dai mosvuusai ΛUudasi taidΛ ΛSuusi potΛi:

—Sivi gia maatΛmu oodami issΛΛlicΛdΛ viaa aanΛ guvucadagai aanΛ
 iñsmaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami. Dai maatΛmu ΛpΛ issΛΛlicΛdΛ siaa
 duutudai aanΛ Diuusi giñooga muucucai aanΛ curusiaba sai cΛΛgacΛrΛ
 vuvacΛna oodami poduucai isduucai Λgai ipΛlidi. ³² SiΛΛscadΛ aanΛ
 iñsmaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami tΛΛgidagi Λoodami isDiuusi giñooga
 sΛΛlicΛdΛ viaa guvucadagai aidΛ gia Diuusi giñooga tΛΛgidamu oodami
 issΛΛlicΛdΛ viaa aanΛ guvucadagai ΛpΛ. Dai otoma iduñimu Λgai go-
 maasi. ³³ Giñaaduñi camaitΛvΛpi daacamu aanΛ aapimΛ gΛnΛΛmadu.
 AapimΛ giñgaagamu dai maitiñtΛΛgimu. Dai aanΛ angΛnaagidi aapimΛ
 Λpan duucai aagidi aanΛ Λjudidiu sai mΛΛca siaaco imiagi aanΛ, aapimΛ
 maitistutuidi isiimiagi. ³⁴ Dai aanΛ gΛnaagidi idi ñiiooqui utudui
 sai aapimΛ aipacoga gΛnoigΛadaiña. Poduucai isduucai gΛnoigΛdai
 aanΛ poduucai ΛpΛ aliΛsi gΛaagai mΛsiaapimΛ aipacoga gΛnoigΛadagi.
³⁵ Vai poduucai vΛΛsi oodami oidi daama cΛΛga maatΛmu mΛsiaapimΛ
 ΛrgiñmamaatΛrdamiga —tΛtΛdai ΛSuusi.

³⁶ TaidΛ ΛSimuñi Piiduru itΛtΛdai:

—GiñbaitΛcΛaacamiga, ¿pa imia agai aapi? —tΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—MΛΛca siaaco imia iñagai aanΛ aapi maitistutuidi isiñoidági sivi,
 dΛmos gooquiΛrioma giñoidamu aapi —tΛtΛdai ΛSuusi.

³⁷ Amaasi ΛPiiduru itΛtΛdai:

—GiñbaitΛcΛaacamiga, ¿tuisi maitistutuidi aanΛ isΛoidá sivi? AanΛ
 baigiñduu iñsmuuquiagi aapi gΛvΛΛtarΛ —tΛtΛdai.

³⁸ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Mospocaiti aapi isbaigΛduu pΛsmuuquiagi aanΛ giñvΛΛtarΛ. Baiy-
 oma sivi tucarΛ maiquiaa cucuicai Λtacucu potΛimu aapi vaicojo is-
 maitΛgiñmaatΛ.

14

¹ MaitavΛrvuaamΛ Λnliada aapimΛ. CΛΛgavΛr vaavoitudada Diuusi
 dai cΛΛgavΛr giñvaavoitudada aanΛ ΛpΛ. ² MΛΛca siaaco daja giñooga
 muidu baabaqui. Dai mΛΛca imia iñagai aanΛ dai movai duuñimu
 aanΛ siaaco oidaca aapimΛ. Ismaitarvaavoicamudai imaasi aanΛ gia
 maitanaagidamudai. ³ Dai caimΛcai aanΛ bai duuñimu siaaco oidaca
 aapimΛ aidΛ gia Λpan divimu aanΛ daidΛ gΛnvaidacamΛ aanΛ vai aapimΛ
 oidacagi aan iñΛΛmadu. ⁴ AapimΛ gia cΛΛ maata siaaco imia iñagai aanΛ
 dai maata ΛpΛ voi —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁵ TaidΛ ΛTomás itΛtΛdai:

—GiñbaitΛcΛaacamiga aatΛmΛ maimaatΛ siaaco imia agai aapi. ¿Duu-
 catΛ maatΛna aatΛmΛ voi? —tΛtΛdai.

⁶ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—AanΛ voi iñducami aapimΛ gΛnvΛΛtarΛ cascΛdΛ aanΛcΛdΛ aimu aapimΛ
 mΛΛca siaaco daja Diuusi. Dai aanΛcΛdΛ maatΛmu istumaasi Λrvaavoi.
 Dai aanΛ gΛnmaacai ibΛdagai utudui. MosΛcaasi sioora giñvaavoitudagi
 aimu mΛΛca siaaco daja giñooga. ⁷ IscΛΛga maatΛmudai aapimΛ iñsioora

aanΛ aidΛ gia maatΛmudai aapimΛ giñooğa ΛΛPΛ. Damos sivi maata aapimΛ ḡgai canaidi ḡgai cascΛΔ —tatΛdai ΛSuusi.

⁸TaidΛ ΛPiili itΛtΛdai:

—GiñbaitΛcaacamiga, ḡardagitoñi tasnΛida aatΛmΛ Diuusi ḡarooga. Mosacaasi gomaasi ipΛlidi aatΛmΛ —tatΛdai ΛPiili.

⁹TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Piili, mosΛΛ tΛvΛpi daja aanΛ ḡΛnΛΛmadu. ¿Ducatai maitiñmaata aapimΛ quiaa? Sioora giñnΛidi ḡgai nΛidi giñooğa ΛΛPΛ. ¿Tuipasi giñaaḡidi iñsaana ḡandagituagi masnΛidagi aapimΛ Diuusi ḡarooga?

¹⁰¿MaitapΛsvaavoitudai aapi ismosΛmadugan tuutuiga aanΛ ΛΛmadu ḡarooga? Idi ñiooqui ismaacΛΔ ḡnaagidi aanΛ maisiu Λḡgi giñḡagitoidacΛΔ aagi aanΛ. ḡarooga ḡgai daidΛ giñΛΛmadu daja daidΛ giñmaa guvucadagai isiduuna aanΛ aa duiñdagada ḡgai.

¹¹Giñvaavoitudavurai aapimΛ isΛmadugan tuutuiga aanΛ ΛΛmadu ḡarooga. Ismaitiñvaavoitudai mosacaasi giññiooquicΛΔ aidΛ gia giñvaavoitudavurai aapimΛ anaana maasi ḡḡarducamicΛΔ iñsmaacΛΔ ivuaadana aanΛ.

¹²SΛlicΛΔ arvaavoi isḡgai ismaacΛΔ giñvaavoitudai iduuñimu ΛΛPΛ naana maasi ḡḡarducami poduucai isduucai ivueeyi aanΛ dai asta istumaasi ḡḡarducΛdioma iduñia ḡgai ḡgai. AanΛ noragimu mΛca siaaco daja ḡarooga cascΛΔ. ¹³Dai siuu duucu daanΛda aapimΛ Diuusi giñvaavoitudacai taanΛdavurai istumaasi ipΛlidi naidΛ ḡnmaaquimu aanΛ vai poduucai ḡmaatiagi isviaa guvucadagai giñooğa. ¹⁴SΛlicΛΔ iduuñimu aanΛ tomastumaasi istumaasi ismaacΛΔ taanΛdagi aapimΛ giñvaavoitudacai.

¹⁵MasiaapimΛ iñoigΛdai ḡḡigitai avΛrcaaca ismaacΛΔ ḡnaagidi aanΛ. ¹⁶SiaanΛ daanΛdamu ḡarooga siḡgai ḡnootosdamu ḡΛibadaga vai ḡgai ḡnsoicΛdagi masai vaamioma cΛḡga vaavoitudaiña daidΛ baigΛnΛliatudagi ḡpan duucai aanΛ ḡnsoicΛi daidΛ baigΛnΛliatudai sivi. ḡgai vaa ḡgai daidΛ gamaatatuldiamu mosacaasi istumaasi arvaavoi. Dai ḡgai vΛscΛḡΛ ḡnΛΛmadu daaca ḡgai. ¹⁷ḡoodami maivaavoitudadami maimaata Diuusi IbΛadΛ tomali maimaata istan daja ḡgai cascΛΔ maitistutuidi isdagituagi isΛΛmadu daacagi. Damos ḡgai cadaja aapimΛ ḡnΛΛmadu daidΛ ḡnΛΛmadu daaca ḡgai tomastuigaco cascΛΔ aapimΛ maata Diuusi IbΛadΛ. ¹⁸AanΛ gia maitΛndagitomu siΛḡgi daraaca aapimΛ. ḡpan divimu aanΛ daidΛ ḡnΛΛmadu daacamΛ. ¹⁹Otoma ḡoodami tami oidi daama oidacami camaitiñnΛijadamu, damos aapimΛ gia giñḡḡḡgimu ḡpamu. AanΛ gia ḡpamu duaacamu cascΛΔ aapimΛ oidaca ḡgai tomastuigaco. ²⁰AidΛ gia aapimΛ maatamu iñsaana vΛscΛḡΛ daja Diuusi giñooğa ΛΛmadu. Dai aanΛ vΛscΛḡΛ ḡnΛΛmadu daja. ²¹Isamaadutai maatΛcagi istumaasi gataaanΛi aanΛ dai ḡḡigitai caacagi poduucai cΛΛ maata aanΛ issΛlicΛΔ iñoigΛdai ḡgai. Dai Diuusi giñooğa oigΛadamu vΛscatai ismaacΛΔ iñoigΛdai. Dai aanΛ ΛΛPΛ oigΛadamu ḡgai. Dai aanΛ maatΛtuldamu ḡgai iñsaana daja ḡgai ΛΛmadu —tatΛdai ΛSuusi.

²²AidΛ gia ñioo ḡUudasi (idi ḡrΛmai Uudasi maisiu Uudasi Iscaliote) dai potΛtΛdai:

—ḡarbitΛcaacamiga, ¿ducatai aapi ḡarmaatatuldamu mosacaasi aatΛmΛ pasḡarΛΛmadu daja dai maimaatatulda ḡgai ḡoodami maivaavoitudadami? —tatΛdai.

²³TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Sioora giñoigadai agai gia agiditai calcamu giññoiqui. Daidla garooga oigadamu agai. Dai giñooga amadu aana daraajamu agai amadu. ²⁴ Sioora maitiñoigadai agai gia maiagiditai cal giññoiqui. Idi ñooqui ismaacada ganaagidi aana maisiu moslagi ganaagidi aana baiyoma gomaasi arñoiquida Diuusi giñooga dai agai giñootoi.

²⁵ Aana ganaagidi vasi imaasi quiaa aimaraitai tami oidi daama aapimla ganlamadu. ²⁶ Dai daañidamu aana Diuusi giñooga sai agai ootosana galbdaga sai agai ganuucadacana daidla baiganliatudana. Agai agai daidla ganmaatatuldiamu vasiaacatai dai agai gantagitotulda vasi istumaasi ganaagidi aana.

²⁷ Canoragimu aana damos aapimla daraajamu dai ganiibastacan tadacamu ganiibadaga. Vascara aana ganiibastudan tadatudamu ganiibadaga maisiu anpan duuca i oodami caiti isiibastudan tadacana. Maitavar vuaama anliada aapimla tomali maiabiada tomali amo istumaasi. ²⁸ Aapimla casi giñcai iscaiti aana isimia inagai malca siaaco daja garooga dai insapamu divimu aana dai amapai daraajamu aatama. Issalicada giñoigadamudai aapimla aidla gia baiganliadamudai calcai inisia inagai aana. Giñooga vaamioma viaa guvucadagai insaana cascada. ²⁹ Aana ganaagidi imaasi sivi maiquiaa apdui vai poduucai silscada apduñiagi aapimla caga vaavoitudamu istumaasi ganaagidi aana.

³⁰ Camaitavapi ganaatagidamu aana aapimla. Casi barimui adiaavora. Agai agai dai taanai oodami ismaacada maitiñvaavoitudai. Damos agai maitistutuidi anaacada. ³¹ Damos vascara gaaagai ispoduucai apduñiagi vai oodami maatiagi insaana oigadai garooga daidla insaana ivueeyi vasi istumaasi giñtaanai agai. Guuquivavurai aapimla. Timada tabara.

15

¹ Uuvasi dala inducami aana. Dai uuvasi dala nuucadacami ducami Diuusi garooga. ² Amaamarada ismaacada maiiibiatu guicumai anuucadacami daidla agaquiada maamarada guicumai ara vai poduucai vaamioma calga iibiatu auuvasi dala. ³ Daidla amaamarada ismaacada calga iibiatu ganducami aapimla calga giñvaavoitudaitai. ⁴ Maitavara gajaadara giñviaa aapimla dai aana maigajaadara ganviaa ara. Auuvasi maamarada maisiu lagi iibiatu. Mosacaasi amaamarada ismaacada quiaa arasaca auuvasi dala istutuidi isiibiatu. Dai poduucai aapimacada ara. Mosacaasi sioora apiavaavoitudada giññoiqui istutuidi iscalgacara oidacagi.

⁵ Uuvasi dala inducami aana dai aapimla maamarada ganducami. Sioora maigajaadara giñviaagi agai vaamioma calga istutuidi iscalgacara oidacagi. Aatama amapai daraaja cascada. Aapimla lagi maitistutuidi isiduñiagi tomali amo istumaasi calgaducami. ⁶ Sioora gajaadara viaa giññoiqui gajaadara viaamu aana ara, poduucai isduucai agguicomai auuvasi maamarada ismaacada maiiibiatu dai gaquisarai. Dai gooqilara galmpaidi amaamarada gaquiada daidla mamai.

⁷ Isaapimla maitidagitu damos baiyoma apiavaavoitudada giñmamaatatuldaraga aidla gia giñtaañimu istumaasi ipliadagi dai aidla gia aana ganmaaquimu. ⁸ Silscada aapimla calgacara oidacagi poduucai siaa duutada aapimla Diuusi, dai poduucai calga gamaata

isaapimΛ argiñmamaatardamiga. ⁹ Poduucai isduucai giñoigΛdai giñooğa poduucai aanΛ λpΛ gΛnoigΛdai aapimΛ. Apiavar tatΛgitoda aapimΛ iñsgΛnoigΛdai aanΛ. ¹⁰ IsΛΛgiadagi aapimΛ giñmamaatatuldaraga poduucai tatΛgitodamu aapimΛ iñsgΛnoigΛdai aanΛ. Dai aanΛ λpΛ λgidi vΛΛsi istumaasi giñaagidi giñooğa dai baigiñΛlidi aanΛ giñoigΛdaitai Λgai.

¹¹ GΛnaagidi aanΛ idi ñiooqui vai poduucai aapimΛ baigΛnliadagi aanΛ iñΛΛmadu dai isvΛΛsi gΛniibΛdacΛdΛ baigΛnliada aapimΛ. ¹² Dai aanΛ gΛntΛjai masiapacoga gΛnoigΛada aapimΛ poduucai isduucai gΛnoigΛdai aanΛ. ¹³ SioorΛ aliΛsi oigΛadagi amoco gΛaduñi Λgai gia bai gΛduu ismuuquaiagi Λgai vΛΛtarΛ. ¹⁴ Dai aapimΛ argiñaaduñicamu masivuaadagi istumaasi gΛnaagidi aanΛ. ¹⁵ AanΛ camaigiñpipiooñiga gΛnaagai. Apiooñi maimaatΛ istuma vueeyi aamudΛ cascΛdΛ. Baiyoma aanΛ giñaaduñi gΛnaagai. AanΛ casi gΛnaagidi vΛΛsi istumaasi giñaagidi giñooğa cascΛdΛ. ¹⁶ AapimΛ maiΛcovai giñvΛsaitu baiyoma aanΛ Λcovai gΛnvuvaitu aapimΛ. Dai aanΛ gΛnootoi aapimΛ sai aagidana giññiooqui aa oodami vΛΛscΛrΛ cΛΛgacΛrΛ oidacatai aapimΛ. DaidΛ giñooğa gΛnmaaquimu vΛΛsi istumaasi taañadagi aapimΛ giñvaavoitudaitai. ¹⁷ Dai aanΛ gΛntΛaanΛi siaipacoga gΛnoigΛada aapimΛ.

¹⁸ IsΛoodami gΛncΛΛdadagi aapimΛ gΛntΛgitovurai isaanΛ giñcΛΛdaina Λgai apΛga. ¹⁹ IsaapimΛ uurapΛcΛdamudai oodami maivaavoitudadami aidΛ gia Λgai gΛnoigΛadamudai poduucai isduucai gΛnoigΛdai Λgai aipacoga. Damos aanΛ Λcovai gΛnvuvaitu oodami maivaavoitudadami saagidiaiñdΛrΛ dai sivi camaiuurapΛcΛi aapimΛ Λgai. CascΛdΛ Λgai gΛncΛΛdai. ²⁰ GΛntatΛgitovurai aapimΛ isgΛnaagidi aanΛ sai tomali amopiooñi maivaamioma namΛga siΛaamudΛ. Oodami soimaasi giñtaatatuli aanΛ ismaacΛdΛ gaaamu cascΛdΛ soimaasi gΛntaatatuldamu ismaacΛdΛ giñpipiooñiga gΛnducami. ΛΛmo oodami λgiditai caΛ giññiooqui poduucai λpΛ ΛΛmo oodami λgiditai caΛcamu gΛññiooqui. ²¹ VΛΛsi gomaasi iduufñimu Λgai giñvaavoitudacai aapimΛ. Λgai maimaatΛ Λgai ismaacΛdΛ giñootoi cascΛdΛ.

²² Iñsaana maidivimudai dai maiñiooquidamudai Λgai aidΛ gia Λgai maigajiaadΛrΛ giñviaamudai. Damos aliΛsi soimaasi idui Λgai gajiaadΛrΛ giñviaacai maitiipucatai istui. ²³ SioorΛ giñcΛΛdada Λgai gia cΛΛdai Diuusi gΛrooga λpΛ. ²⁴ Iñsaana maitiduuñimudai Λgai saagida naana maasi gΛgarducami ismaacΛdΛ maitidui tomali amo amai Λgai maisoimaasi iduuñimudai gajiaadΛrΛ giñviaacai. Damos tomasi Λgai nΛidi vΛΛsi gomaasi vΛΛscΛrΛ giñcΛΛdai daidΛ Λgai cΛΛdai giñooğa λpΛ. ²⁵ AidΛsi apΛdui imaasi aidΛ apΛdui istumaasi caoojisi Λjudidíu sΛΛlicamigadΛrΛ dai pocaiti: “GiñcΛΛdai Λgai maitiipucatai istucudΛ”, ascaiti.

²⁶ Damos daañimu aanΛ giñooğa vai Λgai ootosana gΛIbdaga. Dai siΛΛscadΛ diviagi Λgai gΛnsoicΛdamu masai cΛΛga vaavoitudaiña daidΛ baigΛnliatudamu Λgai. Dai Λgai gia gΛnaagidamu mosΛcaasi istumaasi arvΛavoi. Dai Λgai gΛnaagidamu naana maasi istumaasi giñaagaitai aanΛ. ²⁷ Dai aapimΛ λpΛ aagidamu aa oodami naana maasi istumaasi cΛcΛΛgaducami giñaagaitai aanΛ. AapimΛ aanΛ iñΛΛmadu ajioopaitadai tucamidΛrΛ abiaadΛrΛ cascΛdΛ.

16

¹ VΛasi imaasi gΛnaagidi aana masai apiacΛga vaavoitudaiña. ²⁻³ DaidΛ ajudidifu ismaacΛda maisΛlicΛda maata Diuusi garooga tomali maisΛlicΛda giñmaata maitΛndagitamu isaapimΛ vapaquiagi quiquiupaigΛdΛrΛ. Dai aimu istuigaco Λgai vaa gΛncoodamu poΛlilitai ispoduucai ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. ⁴ Poduucai gΛnaagidi aana vai siΛascadΛ apΛduuñiagi gomaasi ismaacΛda gΛnaagidi aana aidΛ gia tΛgitomu aapimΛ iscasi gΛnaagidi aana.

Aana gΛnΛΛmadu aimaraitadai cascΛda maitΛnaagidi aana imaasi ΛΛquioma. ⁵ DΛmos sivi caΛpamu imimu aana mΛΛca siaaco daja giñooga. Λgai Λgai dai giñootoi tami oidi daama. Dai tomali Λmaadutai maitiñtacacai aapimΛ iñsiaaco imia iñaagai. ⁶ Baiyoma soigΛnΛli aapimΛ gΛnaagidacai aana imaasi. ⁷ DΛmos sΛlicΛda rvaavoi isvaamiomΛ arcΛΛgai aapimΛ gΛnvΛatarΛ iñsimia aana. Iñsmiimia aana aidΛ gia maidivimu Λgai ismaacΛda gΛnsoicada agai masai vaamioma cΛga vaavoitudaiña dai baigΛnΛliatudagi. DΛmos iñsimia aana aidΛ gia baigovai ootosamu aana Λgai. ⁸⁻¹¹ SiΛascadΛ divia Λgai maatauldiadamu oodami isarsoimaasi ivuaadami maitiñvaavoitudacai Λgai. DaidΛ Diuusi IbΛadΛ maatauldiadamu Λoodami ΛpΛ iñsaana sΛlicΛda cΛga giñtΛgito dai tomali Λmo imidagai maisoimaasi idui aana. VΛasi imaasi cΛga maatamu Λgai imΛcai aana mΛΛca siaaco daja giñooga dai aapimΛ camaitiñΛijadamu. DaidΛ Diuusi IbΛadΛ maatauldiadamu Λoodami isΛmo imidagai Diuusi soimaasi taatamituldiamu Λoodami maivaavoitudadami. Dai aidΛ gia Diuusi soimaasi taatamituldiamu ΔDiaavora ΛpΛ.

¹² Quiaa oidaga naana maasi istumaasi gΛnaagida iñlidi aana dΛmos aapimΛ maitistutuidi ismaata caΛcagi sivi. ¹³ SiΛascadΛ diviagi Diuusi IbΛadΛ Λgai gΛnmaatauldiamu vΛasi istumaasi rvaavoi. VΛasi istumaasi aagai Λgai rvaavoi. Agai gΛnmaatauldiamu maisui istumaasi Λgi Λgai ipalidi, baiyoma Λgai gΛnmaatauldiamu mosacaasi istumaasi aagidi aana. Dai agai gΛnaagidamu istumaasi apΛduñia agai. ¹⁴ Dai agai soicada agai oodami sai siaa giñduutudaiña mamaataulditai Λgai istumaasi aana aagidi. ¹⁵ VΛasi istumaasi aagai giñooga Λgai vaa ñiooqui aagai aana ΛpΛ cascΛda pocaiti aana sai Diuusi IbΛadΛ gΛnmaatauldiamu istumaasi aagai aana.

¹⁶ Caotoma maitiñΛijadamu aapimΛ dai gooquiΛrΛ maitΛvΛpicΛda apamu giñtΛagimu. Aana imimu tΛvaagiamu siaaco daja giñooga cascΛda —tΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁷ Amaasi Λmoco aatΛma mamaatarΛdamigadΛ ΛSuusi aipaco gΛrtΛcacaimi dai pocaitimi:

—Istaiya lidi goovai dai pocaiti tΛsai caotoma mainΛijada ragai aatΛma dai gooquiΛrΛ maitΛvΛpicΛda apamu tΛΛgia ragai. Dai sai imia agai tΛvaagiamu siaaco daja oogadΛ. ¹⁸ Istuisi pocaiti goovai tΛsai otoma camaitΛΛgia ragai. AatΛma maimaata caΛ istaiya lidi goovai —caiti aatΛma.

¹⁹ ΛSuusi maatacatadai isaatΛma tΛcaca ipalilitadai Λmo istumaasi cascΛda povΛrtΛtdai:

—Cası gΛnaagidi aana sai caotoma maitiñΛijadamu aapimΛ dai gooquiΛrΛ maitΛvΛpicΛda apamu giñtΛagimu. ¿Gomaasi mΛsaagai aapimΛ? ²⁰ SΛlicΛda aapimΛ soigΛnΛliadamu dai suaanadamu dΛmos

loodami maivaavoitudadami baigʌnʌliadamu. Dʌmos gʌnsoiʌliaraga uggitimu sibaigʌnʌliadamu aapimʌ. ²¹ Siʌʌscadʌ ʌmo ooqui cacooocagi duaaidia agaitai ali oodami aliʌ soimaasi taatacana ʌgai dʌmos siʌʌscadʌ cavuusai ʌali oodami camaitagito iscavami cooco baigʌʌliatugaitai iscavuusai ʌmo ali oodami. ²² Poduucai aapimʌ soigʌnʌlidi sivi dʌmos ʌpan divimu aanʌ dai gʌnnʌidamu dai aidʌ gia sʌʌlicadʌ baigʌnʌliadamu aapimʌ dai maitiipucamu sioorʌ soigʌnʌʌliatudagi.

²³ Aidʌ tasʌrʌ camaitiñtʌcacamu aapimʌ tomali ʌmo istumaasi. Sʌʌlicadʌ ʌrvaavoi mʌsiaapimʌ tañiagi Diuusi gʌrooga tomastumaasi giñvaavoitudacai ʌgai gia gʌnmaaquimu istumaasi tañiagi aapimʌ. ²⁴ ʌʌquioma daanʌiña aapimʌ Diuusi maisiu giñsʌʌlicamigacʌdʌ. Sivi gia taanʌdavurai aapimʌ Diuusi istumaasi tʌgitocagi giñsʌʌlicamigacʌdʌ dai Diuusi gʌnmaaquimu vai poduucai sʌʌlicadʌ baigʌnʌliadamu aapimʌ.

²⁵ Aanʌ gʌnaagidi ʌmo istumaasi gʌnmaatʌtulda iñʌlidity ʌma maasi. Dʌmos aimu istuigaco aanʌ camaipoduucai gʌnmamaatʌtuldiamu baiyoma sʌʌli gʌnaagidamu aanʌ naana maasi istumaasi agaitai Diuusi gʌrooga. ²⁶ Dai aidʌ tasʌrʌ daañidamu aapimʌ Diuusi gʌrooga giñsʌʌlicamigacʌdʌ. Dai camaitʌgitocamu aapimʌ iñsaana daanʌdagi gʌrooga aapimʌ gʌnvaʌtarʌ. ²⁷ Diuusi gʌrooga sʌʌlicadʌ gʌnoigʌdai giñoigʌdaitai aapimʌ dai vaavoitudaitai iñsaana divia mʌʌcadʌrʌ siaaco oidaga Diuusi gʌrooga. ²⁸ Vaavuava iñsaana divia mʌʌcadʌrʌ siaaco oidaga Diuusi giñooga dai divia aanʌ tami oidi daama. Dai sivi caimʌdamu aanʌ ʌpamu gaamucu siaaco daja gʌrooga —tʌtʌdai ʌSuusi.

²⁹ Taidʌ aatʌmʌ ʌSuusi mamaatʌrdamigadʌ potʌtʌdai:

—Sivi gia casʌʌli gʌraagidi dai maisiu gʌraagidi ʌmo istumaasi gʌrmaatʌtulda ʌlidity ʌma maasi. ³⁰ Sivi gia cʌʌ maata aatʌmʌ isaapi maata vʌʌsiaacatai. Aapi maitʌgito isʌmo oodami gʌtʌcaca ʌmo istumaasi. Aapi camaata vʌʌsi istumaasi tʌtʌgitoi oodami cascʌdʌ. Imaasicaʌdʌ cavaavoitu aatʌmʌ isaapi divia mʌʌcadʌrʌ siaaco daja Diuusi —tʌtʌdai aatʌmʌ.

³¹ Taidʌ ʌSuusi povʌrtʌtʌdai:

—¿Sʌʌlicadʌ mʌsgiñvaavoitudai aapimʌ? ³² Otoma aimu istuigaco aapimʌ aipacoga voopoimu dai ʌʌgi ginviaamu. Dʌmos vʌʌscʌrʌ maiʌʌgi daacamu aanʌ. Diuusi giñooga giñʌʌmadu daacamu cascʌdʌ. ³³ Vʌʌsi imaasi gʌnaagidi aanʌ vai aapimʌ gʌniibʌstacan tadaca giñvaavoitudacai. Tami oidigi daama sʌʌlicadʌ soimaasi taatamu aapimʌ. Dʌmos maitʌvʌrvuaam ʌnʌliada aapimʌ aanʌ gia vaamioma istutuidi siʌgai ismaacʌdʌ viaa guvucadagai tami oidi daama —gʌrtʌtʌdai ʌSuusi.

17

¹ Caaagidacai ʌSuusi imaasi dai tai nʌnʌaava tʌvaagi amacoga daidʌ itʌtʌdai:

—Giñooga caaayi siuu duucu aapi tʌʌgidagi oodami iñsaana gʌmara viaa guvucadagi dai tʌʌgidamu aanʌ oodami issʌʌlicadʌ viaa guvucadagai aapi. ² Aapiapa ʌgai daidʌ giñmaa sʌʌlicami ansai aanʌ tʌaanʌiña vʌʌsi oodami oidi daama oidacami. Dai ansai aanʌ maacana ibʌdagai utudui vʌʌsi ismaacʌdʌ aapi ʌco vuvaitu vai ʌgai vʌʌscʌrʌ oidacamu aatʌmʌ gʌrʌʌmadu. ³ Dai sioorʌ viaacamu idi ibʌdagai utudui poduucai ʌgai

gamaata aapi daida giñmaata aana lapa. Daida maata agai isalagi aapi sallaicada arDiuusi, dai isaapi giñootoi tami oidigi daama.

⁴ Camamaatutuli aana loidacami tami oidi daama isaapi vaamioma viaa guvucadagai sitomasioora. Canaato aana aa duiñdagai ismaacada giñtajai aapi. ⁵ Sivi gia giñooga apamu igiñmaaca agai vaa guvucadagai ismaacada viaacata dai aana aapi amadu maiquiaa tiipucatai oidigi abiaadara.

⁶ Camaatutuli aana agai ismaacada lco vuvaitu aapi oidigi daama oidajami saagidiaiñdara istuiga aapi. Aapi lco vuvaitu agai vaid giñoidatucuiña dai agiditai calcana gñiooqui ismaacada aagidi aana.

⁷ Dai sivi agai cal maata ismosacaasi istumaasi giñaagidi aapi agai vaa ñiooqui aagidi aana agai. ⁸ Poduucai aana aagidi agai gñiooqui ismaacada giñmaa aapi dai agai vaavoitu giñiooqui. Dai agai vaavoitudai lapa iñsaana divia maccadara siaaco daja aapi daida isaapi giñootoi tami oidi daama.

⁹ Gadaañai aana pasai nuucadacana agai ismaacada giñoidatucui agai vaa ismaacada lco vuvaitu aapi dai maisiu gdaana pasai nuucadacana aapi amaivaavoitudadami. ¹⁰ Vansi istumaasi viaa aapi aana iñtuidaga lapa dai vansi istumaasi viaa aana aapi gatuidaga lapa. Dai vansi aapi gmaamara aana giñmaamara lapa. Sallaicada siaa giñduutuadamu oodami ñiditai isducatai ivueeyi agai ismaacada giñvaavoitudai.

¹¹ Aana gia camaviimu tami oidi daama baiyoma imimu aana maca siaaco daja aapi. Damos agai gia viimu tami oidi daama. Giñogo aapi tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi sallaicada calga tagito aapi. Nuucadañi aapi gguvucadacada agai ismaacada lco vuvaitu aapi vai agai viaacagi amo tagitoidagai apan duucai aatama viaa amo tagitoidagai.

¹² Aidasi quiaa aimaraitadai aana agai amadu tami oidi daama calga nuucadatadai aana gguvucadacada agai ismaacada lco vuvaitu aapi dai soicitadai aana sai apiavaavoitudaiña. Tomali amoco maigajaadara giñviaa mosaca amoco agai ismaacada amadu daja adiaavora dai poduucai apadui ismaacada casi ooja Diuusi ñiooquidara.

¹³ Dai sivi caimia iñagai aana maca siaaco daja aapi. Damos quiaa daacatai aana tami oidi daama aagidi aana vansi imaasi giñmamaatardamiga vai agai baiganliada poduucai isduucai baigiñlidi aana. ¹⁴ Camaa aana gñiooqui agai. Daida amaivaavoitudadami sallaicada caldai vaavoitudadami. Vaavoitudadami camaisoiduucai oidaga cascada. Vaavoitudadami calgacara oidaga giñlapan duucai.

¹⁵ Aana maitdaana pasai vuvaidana vaavoitudadami oidigi daamaiñdara mosacaasi gdaana aana pasai sobicadana adiaavora vai agai maisoimaasi duiñtuldana. ¹⁶ Aana gia maisoiduu oidaga daida giñmamaatardamiga maisoiduu oidaga poduucai isduucai soiduu oidaga amaivaavoitudadami. ¹⁷ Soicadañi aapi giñmamaatardamiga vai agai sallaicada calga gantatagitocana dai calga oidacagi vaavoitudacai agai gñiooqui. Gñiooqui sallaicada arvaavoi cascada. ¹⁸ Poduucai isduucai aapi giñootoi tami oidi daama aana lapa ootosa giñmamaatardamiga vai aagidiana agai gñiooqui loodami tami oidi daama oidacami. ¹⁹ Dai aana gia sallaicada gllagidi vansi istumaasi giñtaana aapi vai poduucai agai lapa sallaicada gllagiadagi dai calgacara oidacagi.

²⁰ Maisiu mosacaasi gdaana aana pasai soicaiña giñmamaatardamiga baiyoma gdaana aana pasai soicaiña agaa ismaacada vaavoituda agai aagidacai giñmamaatardamiga gñiooqui. ²¹ Dai gdaana aana

giñooga isagai vaaſcatau mosamadugan duucau taſagitoiña apan duucau aatama mosamadugan duucau taſagitoi. Mosamadugan duucau taſagitodacai agai poduucai aoodami oidi daama oidacami vaavoituda agai paſigiñootoi aapi tami oidi daama. ²² Poduucai isduucau aapi giñooga giñſiaa duutudai iñamaadu aimaraitai poduucai aapa aana siaa duutudai giñmamaatardamiga amadu aimaraitai aana. ²³ Agai amadu daja aana. Dai aapi giñamaadu daja. Dai poduucai amadugan duucau taſagitoi agai daida poduucai amaivaavoitudadami maatamu isaapi giñootoi daida isaapi oigadai giñmamaatardamiga poduucai isduucau giñoigadai aapi.

²⁴ Giñooga, aapi aco vuvaitu agai aana iñvallaſa. Dai aana ipalidi isagai giñama daraajagi dai naidagi iñsaana viaa amo ſallicami ismaacada giñmaa aapi dai iñsaana aſamo gaal laanaadami malaſa siaaco daja aapi. Maiquiaa calquivacai oidigi abiaadara giñoigadai aapi caſcada giñmaa aſallicami. ²⁵ Giñooga aapi ivueeyi moſacaasi istumaasi aſallicami. Aoodami maivaavoitudadami maitamaata dāmos aana gia gamaata. Daida giñmamaatardamiga cal maata isaapi giñootoi ansai diviana tami. ²⁶ Aana caſi aagidi agai iſtuiga aapi. Dai quiaa aagidimi aana agai iſtuiga aapi, vai poduucai agai giñoigadagi poduucai isduucau aapi giñoigadai, amadu daacatai aana agai —taſadai aſuusi gaooa.

18

¹ Dai caſi aagidacai aſuusi imaasi ii agai aatama mamaatardamigada amadu malaſaſcoradara laqui Sedaróni malaſa siaaco muidu oliivosi dalaada. Dai movaapa agai uusi ſaagida. ² Daida aUudasi calga maatacatadai ami, aſuusi amadu aatama mamaatardamigada agai duudatai ami gaſampaidiña caſcada. aUudasi agai dai ami gatlaagida agaitadai aſuusi maſai baſaaiña dai muaana. ³ Taida aUudasi ami divia siaaco daacataidai aſuusi dai vaidati mui ſandaaru. Siſaſi guviernu ſandaarugada icaasi aſjudidú quiuupaigada ſandaarugada ismaacada ootoi abaitguucacamigada papaali daida aſariſeo. aſandaaru vucati mamaſtaſi dai cuudagi. ⁴ Dāmos aſuusi camaatacatai vaſi istumaasi aſaduñia agaitai vuidara calquiva aſandaaru dai taſacai dai potatadai:

—¿Moor gaagai aapima? —taſadai.

⁵ Taida aſandaaru aa noragi daida itatadai:

—Gaagai aatama aſuusi Naſareetaſa oidacami —taſadai.

Taida aſuusi aa noragi daida itatadai:

—Aanaava —taſadai.

Taida aſandaaru ſaagida calga aUudasi. Agai vaa agai daida gatlaagi aſuusi. ⁶ Aidasi aſuusi itatadai: “Aanaana”, taida aſandaaru tai ſuuli dalaſaſapi. ⁷ Taida aſuusi moſtaſacai aſapaſa aſandaaru daida itatadai:

—¿Moor gaagai aapima? —taſadai.

Taida aſandaaru itatadai:

—Gaagai aatama aſuusi Naſareetaſa oidajami —taſadai.

⁸ Amaasi aſuusi itatadai:

—Caſi ganaagidi aanaava. Iſgiñaagaimi aapima, dagitavurai vai iimana idi ismaacada giñamaadu guuca —taſadai.

⁹ Dai mopovadi dai aſadu istumaasi caaagaitadai aſuusi: “Iſmaacada aco vuvaitu giñooga tomali amaadutai maitiñvoopoſi”, caſitadai aſuusi. ¹⁰ Amaasi Simuñi Piiduru vusaſiſu dai aſaicada iquita

naacad^Λ s^{ΛΛ}lisa pad^{ΛΓ}Λ Malico. Agai ^Λrpiooñigad^Λ ^Λbait^{ΛCΛA}acamigad^Λ ^Λpapaali. ¹¹ D^Λmos ^ΛSuusi it^Λadai Piiduru:

—^Λpamu ig^{ΛC}ubiertag^{ΛΓ}Λ c^{ΛΛ}sa g^{ΛC}usiru. Aliasi g^{ΛA}agai iñsaana soimaasi taatagi poducaí isduucaí aagai giñoo^{ga} issoimaasi taata iñagai aan^Λ —t^Λadai ^ΛSuusi.

¹² Amaasi ^Λguviernu sandaarugad^Λ ^{ΛΛ}madu ^Λt^{ΛA}aan^Λdamigad^Λ ^Λgai ^{ΛΛ}madu ^Λj^Λjudidíu sandaarugad^Λ b^{Λi} ^ΛSuusi dai vuu. ¹³ Dai otoma vaidacai ^ΛAanási quiidiamu Aanási ^Λrtuubad^Λ Caifási. Aid^Λ uumir^Λ Caifási ^Λrbait^{ΛCΛA}acamigad^Λ ^Λpapaali. ¹⁴ ^Λgai vaa Caifási caaagiditadai ^Λj^Λjudidíu isvaamioma ^Λrc^{ΛΛ}gai ^Λgai v^{ΛΛ}tar^Λ ismuuquiagi amo c^{ΛΛ}li v^{ΛΛ}si oodami v^{ΛΛ}tar^Λ.

¹⁵ Simuñi Piiduru ^{ΛΛ}madu aan^Λ oí ^ΛSuusi. ^Λbait^{ΛCΛA}acamigad^Λ ^Λpapaali giñmaat^Λcatadai casc^Λd^Λ vaa aan^Λ Suusi ^{ΛΛ}madu tuisicana quiid^{ΛΓ}Λ ^Λbait^{ΛCΛA}acamigad^Λ. ¹⁶ D^Λmos Piiduru quiidigana vii cuu-paragai abaana. Casc^Λd^Λ aagidi aan^Λ ^Λali ooqui ismaac^Λd^Λ nuucada quitaagiña sai maacana oigaragai isvaaquiagi Piiduru. Dai mosai vaaquimi ^ΛPiiduru ¹⁷ taid^Λ ^Λali ooqui t^{ΛC}acai ^ΛPiiduru daidi it^Λadai:

—¿Maitasi ^Λrvaavoi isaapi ^Λrmamaat^Λrdamigad^Λ gomaisapic^Λd^Λ? —t^Λadai ^Λali ooqui.

Taid^Λ ^ΛPiiduru it^Λadai:

—Chuava. Angia chu —t^Λadai.

¹⁸ ^Λp^Λdicatadai aid^Λp^{ΛΓ}Λ casc^Λd^Λ ^Λp^Λpiooñi ^{ΛΛ}madu ^Λsandaaru ganai daid^Λ g^{ΛU}ucadaca taí. Vaid^Λ ^ΛPiiduru ami gasaagida c^{ΛΛ}c^Λ ^Λp^ΛΛ daid^Λ uucadacai ^Λp^Λ.

¹⁹ ^Λbait^{ΛCΛA}acamigad^Λ ^Λpapaali t^{ΛC}acaimi ^ΛSuusi soor^Λ ^Λrmamaat^Λrdamigad^Λ ^Λgai dai astumaasi mamaat^Λtuli ^Λgai. ²⁰ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λadai:

—Aan^Λ gaaagidi giññiooqui ^Λoodami vuitapi dai v^{ΛΛ}sc^{ΛΓ}Λ gama-maat^Λtulitadai ^Λaali quiquiuupaigad^{ΛΓ}Λ ^Λj^Λjudidíu daid^Λ ^Λg^{ΛΛ} quiuupaigad^{ΛΓ}Λ ^Λj^Λjudidíu siaaco g^{ΛΛ}mpaidi ^Λgai. Dai aan^Λ maisiu ^Λastocai gaaagidi tomali ^Λmo istumaasi. ²¹ ¿Tuipasi giñt^{ΛC}acai? T^{ΛC}acañi aapi ^Λgai ismaac^Λd^Λ giñc^{ΛΛ} vai ^Λgai g^{ΛA}agidana istumaasi gaaagidi aan^Λ. C^{ΛΛ} maata ^Λgai istumaasi gaaagidi aan^Λ —t^Λadai ^ΛSuusi.

²² Pot^{ΛΛ}dacai ^ΛSuusi tai ^Λmo sandaaru ^Λg^{ΛΛ} quiuupiaiñd^{ΛΓ}Λ moC^{ΛA}acatadai dai g^{ΛΛ}g^Λ ^Λgai ^ΛSuusi vuivasad^{ΛΓ}Λ daid^Λ it^Λadai:

—Maitiñiooquiada ^Λbait^{ΛCΛA}acamigad^Λ ^Λpapaali —t^Λadai ^Λsandaaru.

²³ Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λadai:

—Isaagai aan^Λ ^Λmo istumaasi maic^{ΛΛ}gaducami iñagidañi aapi istumaasi maic^{ΛΛ}gaducami aagai aan^Λ. D^Λmos isc^{ΛΛ}agadu istumaasi aagidi aan^Λ, ¿tuipasi giñg^{ΛΛ}g^Λ? —t^Λadai ^ΛSuusi.

²⁴ Amaasi ^Λsandaaru vuu ^ΛSuusi tai Aanási ootoi ^ΛSuusi Caifási quiidiamu. Caifási ^Λrbait^{ΛCΛA}acamigad^Λ ^Λpapaali.

²⁵ Vaid^Λ ^ΛPiiduru quiaa taíco c^{ΛA}acatadai dai g^{ΛU}ucada. Daid^Λ ^Λgaa ismaac^Λd^Λ moguucacatadai it^Λadai:

—¿Maitasi ^Λrvaavoi isaapi ^Λrmamaat^Λrdamigad^Λ gomaisapic^Λd^Λ? —t^Λadai ^Λgai.

Taid^Λ Πiiduru itat^Λdai:
—Chu, angia chu —tat^Λdai.

²⁶ Vai ami c^Λaacatadai ^Λmo piooñigad^Λ ^Λbaitac^Λaacamigad^Λ ^Λpapaali. ^ΛPiooñi ^Λraduñd^Λ ^Λc^Λalli ismaac^Λd^Λ Πiiduru iquit^Λ naacad^Λ. Daid^Λ ^Λpiooñi itat^Λdai ^ΛΠiiduru:

—¿Maitasi ^Λrvaavoi isg^Λñaidi aan^Λ m^Λaca siaaco muidu oliivosi d^Λlad^Λd^Λ ^Λmaisapic^Λd^Λ ^Λmadu? —tat^Λdai.

²⁷ Dai Πiiduru ^Λp^Λp^Λ itat^Λdai ismait^Λrvaavoi. Pocaitimi Πiiduru tai cuujui ^Λmo tacu c^Λliad^Λ.

²⁸ Dai camaasidat^Λai oidigi ^Λsandaaru vaidacai ^ΛSuusi ^Λg^ΛΛ quiiyamu siaaco daacatadai ^Λcaigi. D^Λmos ami siaaco daacatadai ^Λcaigi maivaapa ^Λjudidíu. Camiaadimitadai istuigaco ^Λjudidíu tat^Λgitoiña aidasi Díu-usi c^Λagac^Λr^Λ vuvaitu Ejiipituaiñd^Λr^Λ casc^Λd^Λ. ^Λjudidíu daidarsi isvaapaquiagi quiid^Λr^Λ ^Λmoc^Λ ismaac^Λd^Λ ^Λmait^Λrjudidíu siaa duutudaitai ^Λsiaa duudagai. ²⁹ Casc^Λd^Λ ^Λcaigi ismaac^Λd^Λ Pilaato t^Λagidu vuusai dai ñiooquida agai ^Λjudidíu dai pot^Λt^Λdai:

—¿Tumaasic^Λd^Λ g^Λp^Λr^Λ vuupai aapim^Λ idi c^Λalli? —tat^Λdai ^Λcaigi.

³⁰ Tai ^Λgaa aa noragi daid^Λ itat^Λdai:

—Isgoovai mait^Λrsoimaasi ivuaadamicamudai maivuaapamudai aat^Λm^Λ —tat^Λdai ^Λjudidíu.

³¹ Amaasi ^ΛPilaato tat^Λdai:

—Bacavurai aapim^Λ g^Λc^Λalli dai ^Λagi aapim^Λ ñaida iss^Λallic^Λd^Λ g^Λp^Λr^Λ caat^Λcam^Λ ischu ^Λp^Λ aapim^Λ g^Λns^Λallicamigac^Λd^Λ —tat^Λdai ^ΛPilaato.

Tai aa noragi ^Λjudidíu dai pot^Λt^Λdai:

—D^Λmos aat^Λm^Λ ^Λjudidíu maiviaa oigaragai ismuaagi tomali ^Λmaadutai —tat^Λdai.

³² Aidasi ^Λp^Λdui gomaasi aid^Λ ^Λp^Λdui ismaac^Λd^Λ aagai ^ΛSuusi aagaitai isducatai muuqui agai. ³³ Taid^Λ ^ΛPilaato aa gai dai vaa ^Λg^ΛΛ quiiy^Λr^Λ. Dai vai ^Λgai ^ΛSuusi daid^Λ t^Λcacai dai pot^Λt^Λdai:

—¿Aapipas^Λ ^Λr^Λraigad^Λ ^Λjudidíu chu sio? —ast^Λt^Λdai ^ΛPilaato.

³⁴ Taid^Λ ^ΛSuusi itat^Λdai:

—¿Aapi ^Λg^Λp^Λasi giñ^Λt^Λcacai gomaasi aa isg^Λaagidio? —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³⁵ Taid^Λ ^ΛPilaato aa noragi daid^Λ itat^Λdai:

—¿Povair^Λs ^Λlidi aapi iñsaan^Λ ^Λrjudíu? Gaaaduñi ^Λjudidíu ^Λmadu ^Λbait^Λguucamigad^Λ ^Λpapaali g^Λvuaa tami. ¿Tuma dui aapi? —ast^Λt^Λdai ^ΛPilaato.

³⁶ Amaasi ^ΛSuusi itat^Λdai:

—Giñ^Λs^Λallicamiga maisiu ^Λpan ducami s^Λallicamigad^Λ bait^Λguucacami tami oidi daama. Is^Λr^Λraicamudai aan^Λ ^Λpan duucai ^Λmo raí tami oidi daama aid^Λ gia giñoidatucudamiga cocodamudai ^Λjudidíu sai maitimb^Λñna dai tomali ^ΛUudasi maitiñ^Λñ^Λgidamudai ^Λjudidíu. D^Λmos aan^Λ ^Λr^Λraí maisiu ^Λpan duucai ^Λmo raí tami oidigi daama —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³⁷ Amaasi ^ΛPilaato itat^Λdai:

—¿Aid^Λ gia ^Λrvaavoi isaapi ^Λr^Λraigad^Λ ^Λjudidíu? —ast^Λt^Λdai.

Taid^Λ ^ΛSuusi itat^Λdai:

—Aan^Λ ^Λr^Λraí poduucai isduucai iñagidi aapi. Aan^Λ divia tami oidi daama dai oodami duucai vuusai daid^Λ gaaagida iñagai istumaasi ^Λrvaavoi. Tomasioor^Λ sioor^Λ ca^Λca ^Λlidi istumaasi ^Λrvaavoi ^Λgai gia ^Λagiditai ca^Λcana istumaasi aagidi aan^Λ —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³⁸ Taid^Λ ^ΛPilaato itat^Λdai:

—¿Tumaasi ^Λrvaavoi? —ast^Λt^Λdai.

Dai mospotadacai aapara vuusai agai quidigamu dai ñiooquida agai ajudidú daidai potadai:

—Aana maitalagai istumaasicada gpiar vuupai aapima idi cali.
 39 Damos aapima poduucai ganviida vasa uumigi idi siaa duudagara isdagituagi isimiagi amo maisapicami. ¿Iralidimasi aapima iñsdagituagi isimiagi aragada ajudidú? —tadai Pilaato.

40 Amaasi vascatai cavami ijiña daidi itadai:

—Gogia chu. Daigitoñi vai imana Baraavasi —tadai ajudidú.

ABaraavasi avasivogamicana.

19

1 Amaasi Pilaato gatjai masai gagna Suusi iquisanaicada. 2 Daidai sandaaruru idui amo coronai uparaicada dai Suusi mooda daama dai. Dai aadi yuucusi moraducami sai para maascana raí. 3 Dai sicoli guuquiva daidai icaiti:

—Tan calca aragada ajudidú —ascaiti sandaaruru parunaitai Suusi. Daidai sandaaruru capiji Suusi.

4 Amaasi Pilaato apamu vuusai quidigamu daidi itadai ajudidú:

—Vuaapamu ana gomaisapicada baigovai vai nida aapima ismaila ana isducatai arsoimaasi ivuaadami goovai —tadai Pilaato.

5 Tai vuusai Suusi dai quiaa gamoo dan daasa uparai coronai dai apiaquiaa gaada yuucusi moraduacada. Aida Pilaato itadai ajudidú:

—Tan calca gocali —tadai.

6 Mosta abaitguucacamigada apapaali amadu sandaaruga Suusi dai iñaquimi daidai icaiti:

—Siisañi curusiaba, siisañi curusiaba vai poduu muucuna —caiti aoodami.

Taidai Pilaato itadai:

—Vaidacaivurai aapima idi cali dai siisa curusiaba. Ana gia maitalagai isducatai arsoimaasi ivuaadami idi —tadai Pilaato.

7 Daidai ajudidú aa noragi daidai itadai:

—Garsalicamigadacada ali asi gaagai ismuuquiagi gocali. Goovai gaagidi saidai arDiuusi maradai ismaacada divia tvaagiaiñdara daidai isapan tuiga Diuusi. Cascada ali asi gaagai ismuuquiagi —tadai ajudidú.

8 Moscaacai imaasi Pilaato dai vaamioma duaadimu agai. 9 Dai pa aa gai dai vaa gaa quiaara dai tacacai Suusi dai potadai:

—¿Paaco oidacami aapi? —astadai.

Damos Suusi maiaa noragi tomali amo ñiooqui.

10 Amaasi Pilaato itadai:

—¿Maitiña noragi aapi? ¿Maitapasmaata aapi iñsaana viaa samicami isgasisagi curusiaba? Dai ana viaa samicami ara isdagituagi pasai imana —tadai Pilaato.

11 Taidai Suusi aa noragi daidai itadai:

—Aapi gia maiviaacamudai toma lachi samicami pasigiñmuaagi isgiñooga maitamaquimudai samicami. Cascada agai ismaacada giñtlaagi aapi vuitapi vaamioma arsoimaasi ivuaadami isaapi —astadai Suusi.

12 Aida abiaadara Pilaato gaagaimi isducatai dagituagi isimiagi Suusi. Damos ajudidú iñaquimi dai potadai:

—Isaapi dagituagi isimiagi goovai aid_Λ gia aapi mait_Λramiigugad_Λ _Λbait_Λc_Λaacamigad_Λ _ΛRoom_Λr_Λ oidacami. Tomasioor_Λ sioor_Λ raíca _Λliadagi _Λgai arsaayuda _Λbait_Λc_Λaacamigad_Λ _Λromamano —t_Λt_Λdai _Λjudidíu.

¹³ Mosca_Λcai _ΛPilaato imaasi gata_Λjai sai vusaidana _ΛSuusi. Daid_Λ _ΛPilaato daiva ami siaaco gata_Λcacai ismaac_Λd_Λ gapi_Λr vuupai sabai isg_Λpi_Λr caat_Λcamí ischu _Λr_Λr_Λ. Ami Gabat_Λr_Λ t_Λl_Λgídu ismaac_Λd_Λ evreo ñiooquid_Λc_Λd_Λ it_Λiya _Λlidi odai daapacami. ¹⁴ Aid_Λ _Λr_Λmo tasai _Λb_Λid_Λr_Λ _Λsiaa duudagai istuigaco _Λjudidíu t_Λt_Λgítoiña aidasi Diuusi c_Λl_Λgac_Λr_Λ vuvaitu Ejiipituaíñd_Λr_Λ daid_Λ cayoga dan duitadai. Amaasi _ΛPilaato it_Λt_Λdai _Λjudidíu:

—Tan c_Λl_Λca g_Λnraíga —t_Λt_Λdai.

¹⁵ D_Λmos cavami ijiíña _Λjudidíu:

—Muucuna, muucuuna, siisañi curusiaba —t_Λt_Λdai _Λjudidíu.

Taid_Λ _ΛPilaato it_Λt_Λdai:

—¿I_Λp_Λlidimasi aapim_Λ iñsaan_Λ siisana curusiaba g_Λnraíga? —t_Λt_Λdai _ΛPilaato.

D_Λmos _Λbait_Λc_Λaacamigad_Λ _Λpapaali aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Mosali_Λmaduga aat_Λm_Λ g_Λr_Λr_Λíga. Mos_Λl_Λgi _Λbait_Λc_Λaacamigad_Λ _Λromamano —t_Λt_Λdai.

¹⁶ Gomaasic_Λd_Λ _ΛPilaato t_Λl_Λgi _ΛSuusi _Λjudidíu sai gata_Λaan_Λna siisaragai curusiaba. Tai _Λgai vaidacai _ΛSuusi.

¹⁷ Tai vuusai _ΛSuusi dai b_Λcati g_Λc_Λurusiga. Dai im_Λi m_Λl_Λ oodami mood_Λamu ismaac_Λd_Λ t_Λl_Λgídu Gólgot_Λr_Λ evreo ñiooquid_Λc_Λd_Λ. ¹⁸ Dai ami siisa _Λsandaaru _ΛSuusi curusiaba. Dai abaana _ΛSuusi siisisa _Λr_Λ gooca. _Λmoco s_Λllisa pad_Λr_Λ _Λmai curusiaba dai _Λg_Λmai ogisa pad_Λr_Λ _Λmai curusiaba dai _ΛSuusi _Λraana. ¹⁹ Dai curusiaba moo daama daí _Λmo oojai ismaac_Λd_Λ gata_Λjai _ΛPilaato daid_Λ icaiti: “Idiav_Λr _ΛSuusi Nasareet_Λr_Λ oida-cami raígad_Λ _Λjudidíu”, caiti _Λoojai. ²⁰ Dai ooja _Λñiooqui evreo ñiooquic_Λd_Λ dai giliego ñiooquic_Λd_Λ dai latiñi ñiooquic_Λd_Λ. Dai m_Λl_Λca siaaco siisa _Λgai _ΛSuusi miaaga _Λbaabaqui casc_Λd_Λ muidutai _Λjudidíu _Λlidi goojai. ²¹ Casc_Λd_Λ _Λbait_Λc_Λaacamigad_Λ _Λpapaaligad_Λ _Λjudidíu, it_Λt_Λdai _ΛPilaato.

—Maitiooja aapi “Raígad_Λ _Λjudidíu”, baiyoma poduu ooja. “_Λl_Λgi pocaiti idi c_Λl_Λi said_Λ _Λr_Λr_Λígad_Λ _Λjudidíu” —ast_Λt_Λdai.

²² D_Λmos _ΛPilaato aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Isduu ooja aan_Λ poduu viimu goo —ast_Λt_Λdai _ΛPilaato.

²³ Dai casiisacai _Λsandaaru _ΛSuusi curusiaba dai _Λmpagi yuucusid_Λ _ΛSuusi dai g_Λntaacogi _Λl_Λgi v_Λl_Λt_Λr_Λ _Λmaacova sandaaru. Daid_Λ b_Λi _ΛSuusi vaasaragad_Λ t_Λv_Λl_Λduc_Λd_Λ. Maisoomi _Λgai mos_Λran d_Λga. ²⁴ Daid_Λ _Λsandaaru aipacoga g_Λaa_Λgídi dai pocaiti:

—Maisaranamu aat_Λm_Λ govaasaragai. Baiyoma n_Λl_Λn_Λituda aat_Λm_Λ volao dai poduucai _Λnida _Λgai isioor_Λ ajiagi govaasaragai —caiti _Λsandaaru.

Aidasi _Λr_Λdui imaasi aid_Λ _Λr_Λdui istumaasi aagai Diuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ daid_Λ poduu ooja: “G_Λntaacogi _Λgai giñyuucusi _Λl_Λgi _Λgai g_Λn_Λv_Λl_Λt_Λr_Λ n_Λl_Λn_Λitudacai volao giñyuucusi v_Λl_Λt_Λr_Λ”, asduu oojisi. Poduucai idui _Λsandaaru.

²⁵ Suusi curusigad_Λ abaana guucacatadai Suusi d_Λl_Λd_Λ _Λl_Λmadu Suusi duusulid_Λ _Λl_Λmadu María C_Λliopasi ooñigad_Λ, _Λl_Λmadu María Madaliña.

26 Daid_Λ _ΛSuusi t_{ΛΛ} g_ΔΔ_{ΛΛ} dai aan_Λ abaana c_Λaacatadai. Dai ali_Λsi giñoi_gΔ_{dai}ñ_Λ. Daidi it_Λt_Λdai _ΛSuusi g_ΔΔ_{ΛΛ}.

—Giñdaada, moc_{ΛΛ}ca g_Δmaara —t_Λt_Λdai _ΛSuusi giñ_Λagaitai.

27 Amaasi povaiñt_Λt_Λdai _ΛSuusi.

—Moc_{ΛΛ}ca g_Δdaada, iñt_Λt_Λdai.

Dai aid_Λ abiaad_ΛΓ_Λ _ΛSuusi _ΔΔ_{ΛΔ} giñqui_{iy}Γ_Λ oidatu.

28 Daid_Λ maí _ΛSuusi isca_Λp_Δdui v_{ΛΛ}si istumaasi g_Λaagaitadai is_Λp_Δduñiagi vai c_{ΛΛ}gac_ΛΓ_Λ vuv_Λqu_{iy}agi oodami. Daid_Λ _ΛSuusi icaiti.

—Tonomo aan_Λ —caiti.

Daid_Λ gomaasic_ΔΔ_Λ _Λp_Δdui istumaasi oojsi Diuusi ñiooquid_ΛΓ_Λ is_Λp_Δduñi agaitadai.

29 Dai ami daacatadai _Λmo aayi suudacami uuvasi varagad_Λ _Λcocami. Daid_Λ _Λsandaaru b_{Λi} _Λmo visiocoli dai vad_Λitu _Λuuvasi varagad_Δc_Δd_Λ dai _Λmo tootoicami cuug_ΛΓ_Λ daí _Λvisiocoli dai miaad_ΛΓ_Λ dadasdi _ΛSuusi sai visiusuna. 30 Taid_Λ _ΛSuusi visiusu _Λuuvasi varagad_Λ _Λcoc_Δd_Λ daid_Λ icaiti:

—Ca_Λp_Δdui v_{ΛΛ}si istumaasi _Λp_Δduñi_Λ agaitadai —caiti _ΛSuusi.

Amaasi coidamacoga cuiqui _ΛSuusi dai muu.

31 Aid_Λ _ΛΓ_Λmo tasai _Δbaid_ΛΓ_Λ asiaa duudagai istuigaco _Λjudidíu t_Λgitoiñ_Λ aidasi Diuusi c_{ΛΛ}gac_ΛΓ_Λ vuvaitu Ejiipituaíñd_ΛΓ_Λ. Daid_Λ _Λjudidíu maitip_Λlilitadai iscurusiaba viiagi _Δcoidad_Λ ib_Λstaragai tas_ΔΓ_Λ. Vaamioma siaa g_Δduu aid_Λ tas_ΔΓ_Λ casc_Δd_Λ. Dai casc_Δd_Λ daan_Λitadai _Λgai _ΔPilaato sai gata_Λaan_Λna omisaragai nonoosacad_Λ _Λgai ismaac_Δd_Λ curucusiaba siisipai dai ist_Λaapaiñdagi tuutucugad_Λ curucusiaíñd_ΛΓ_Λ.

32 Amaasi _Λsandaaru iji dai oomi nonoosacad_Λ _Λp_Δgadad_Λ daid_Λ _Λg_Δmaí _Λp_Δ ismaac_Δd_Λ _ΛSuusi abaana siisipai _Λmai curusiaba. 33 Damos aidasi miaad_ΛΓ_Λ n_Λn_Λid_i _Λgai _ΛSuusi t_{ΛΛ} _Λgai iscasi _Λrmuuquiad_Λ dai casc_Δd_Λ maioomi nonoosacad_Λ _ΛSuusi.

34 V_{ΛΛ}sc_ΛΓ_Λ _Λmo sandaaru b_{Λi} _Λmo uusi t_Δv_{ΛΛ}ducami muucacami cuugad_Λ dai _Λgaic_Δd_Λ sai oonomad_Λ uuta tai vuusai _Δrad_Λ _Λmadu suudagi abaid_ΛΓ_Λ. 35 Idi ismaac_Δd_Λ ooja aan_Λ, aan_Λ gia ñ_Λid_i dai s_{ΛΛ}lic_Δd_Λ _Λrvaavoi. Dai c_{ΛΛ} maata aan_Λ vaid_Λ _Λrvaavoi daid_Λ poduu ooja aan_Λ m_Λsai vaavoitudana aapim_Λ _Λp_Δ. 36 Aidasi _Λp_Δdui v_{ΛΛ}si gomaasi aid_Λ _Λp_Δdui istumaa ooja Diuusi ñiooquituldiadamigad_Λ dai poduu ooja: “Maimuuliñ_Λ _Λgai tomali _Λmo od_Λ _Λgai”. 37 Dai ooja _Λp_Δ Diuusi ñiooquituldiadamigad_Λ dai poduu ooja: “Dai n_Λidamu _Λoodami m_Λssai tuucugad_Λ _Λgai”, asduu ooja.

38 Amaasi _Λmo c_{ΛΛ}li Osee t_{ΛΛ}g_iducami Arimatee_ΛΓ_Λ oidacami ii dai taí oigaragai _ΔPilaato sai dagitona isb_{ΛΛ}quia _Λgai _ΛSuusi tuucugad_Λ. Daid_Λ _ΛOse _Λrvaavoitudadamicatadai, tomasi _Λsto vaavoitudai _Λgai. _Λb_Δid_i _Λgai _Λjudidíu casc_Δd_Λ. Taid_Λ _ΔPilaato maa oigaragai isb_{ΛΛ}quiagi _Λgai _ΛSuusi tuucugad_Λ. Taid_Λ _ΛOsee ii dai b_Λcai tuucugad_Λ _ΛSuusi. 39 _ΛOsee _Λmadu ii Nicodemo. _ΛNicodemo _Λgai dai tuc_ΛΓ_Λ diviji _ΛSuusi. Dai b_Λcati _Λgai _Λmo coobai dan baivustaama kilo chigian uuvadami. _Λchigian uuvadami mirrac_Δd_Λ _Λmadu _Δloesic_Δd_Λ ñiisic_Δd_Λadai. Mirra _ΛΓ_Λsabai daid_Λ _Δloesi _ΛΓ_Λmo uusi. 40 Daid_Λ _ΛOsee _Λmadu _ΛNicodemo b_{ΛΛ}cai _Δtuucugad_Λ _ΛSuusi dai biisa yuucusic_Δd_Λ ismaac_Δd_Λ sarabi _Λgai _Λchigian uuvadami poduucai isduucai g_Λnviidacana _Λjudidíu yaasapaitai _Δcoidad_Λ. 41 M_{ΛΛ}ca

siaaco siisa loodami ASuusi curusiaba ami oidacatadai mui uusi ismaacada iibiatai. Dai ami oidacatadai amo tajo ismaacada idui loodami aitar dai ami yaasa agai amo muuquiada. Damos maiquiaa yaasa tomali amaadutai tajoivara. ⁴² Dai ami asto agai ASuusi tuucugada. Alia miaaga tajo cascada dai cayoga aayi siuu duucu abiaadara sia duutudaina judidui abistaragai tasai.

20

¹ Dai tumiñoco maiquiaa maasicai Maria Madaliña ii mala siaaco caatcatadai ASuusi tuucugada. Dai aidasi aayi agai tala isadai ismaacada acada cuupicatadai tajo camaianaasi daacatadai. ² Amaasi mala Maria mala siaaco daraacatadai ASimuñi Piiduru lamadu aan. ASuusi aliñi giñoiñadaina aan. Daidai Maria povartadai:

—Casi matibacai garbaitacacamiga tajooviañdara dai maimaata aatama masiaaco asto —gartadai Maria.

³ Amaasi Piiduru lamadu aan vuvaja dai iji. ⁴ Ampai voopoigi aatama vagoocatai. Damos vaamioma maldaga aan siapiiduru dai araga aayi mala tajoovai. ⁵ Dai gai nanaava aan tuucavi. Dai tala yuucusi ismaacada acada biisapicatadai ASuusi tuucugada ismodaraaja damos maivaa aan. ⁶ Gooquira aayi Piiduru dai tuucavi vaa. Dai Piiduru tala arala yuucusi ismodaraaja. ⁷ Dai tala arala licuusi isaacada acada biisapicatadai ASuusi mooda ismaiabaana daja agaa yuucusi baiyoma covai daacatadai dai biisapica daja. ⁸ Amaasi vaa aan arala dai tala istumaasi araduitadai dai vaavoitu. ⁹ Aatama maiquiaa maata cacatadai istumaasi oja Diuusi ñiñiooquituldiadamigada Diuusi ñiñiooquidara dai pocaiti sai aliñi gaagagai isaSuusi apamu duaacagi coidada saagidiañdara. ¹⁰ Amaasi aa suuli aatama quiyamu.

¹¹ Damos Maria anaasi quidigana vii tajo abaana dai suaacai soigalldacai maitalagacai ASuusi tuucugada. Daidai quiaa suaacitai gai nanaava tucavi tajoivai. ¹² Dai tala gooca Diuusi talaañicaruda tooto yuucuscami vai daraaja ami siaaco caatcatadai tuucugada ASuusi. Amo Diuusi talaañicaruda moovasa amadara daacatadai dai agamai taatapasi amadara. ¹³ Taidai Diuusi talaañicaruda itadai Maria:

—¿Tuiyasi suaacai? —astadai.

Taidai Maria itadai:

—Balaquiamata giñbaitacacamiga dai maimaata aan masiaaco imitu —astadai Maria.

¹⁴ Mopotadai Maria dai aa nanaava dai tala ASuusi vai ami calca damos maimai agai siarSuusi. ¹⁵ Amaasi ASuusi tacacai dai potadai:

—¿Tuiyasi suaacai? ¿Pora gaagai aapi? —astadai ASuusi.

Daidai Maria povali siagai arallicami nuucadacami daidai itadai:

—Aapi cali, pasbalaicai amuquiadai ifaagidañi pasiaaco dai nai aan balaquiagi —astadai.

¹⁶ Taidai ASuusi itadai:

—Maria —astadai.

Taida Maria aa nanaava daidai itadai evreocada:

—Raboñi —astadai.

Ismaacada itaiya alidi mamaatuldiadami.

¹⁷ Taidai ASuusi itadai:

—Casi maitiñtaamada. Maiquiaa t_Λsai a_Λn_Λ m_ΛΛca siaaco daja giñoo_Λga. Baiyoma im_Λdañi dai aagidañi giñaaduñi iñscaimia iñagai a_Λn_Λ m_ΛΛca siaaco daja Diuusi g_Λrooga —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

¹⁸ Amaasi ii _ΛMaría Madaliña dai g_Λraagida agai iscat_ΛΛ _ΛSuusi dai istumaasi aagidi _Λgai.

¹⁹ _Λgai vaa tas_Λr_Λ tucar_Λ g_Λr_ΛΛmapagi aat_Λm_Λ _Λmo quiiy_Λr_Λ. Dai cucuupacatadai cucuuparagai. _Λb_Λiditadai aat_Λm_Λ _Λjudidiu casc_Λd_Λ. Tai todian duucai vaa _ΛSuusi dai _Λran c_Λquiva _Λgai. Dai g_Λr_Λviaatuli dai pov_Λr_Λt_Λdai:

—G_Λniib_Λstacan tadacavurai g_Λniib_Λdaga —g_Λr_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²⁰ G_Λraagidacai gomaasi _ΛSuusi g_Λr_ΛΛgi g_Λnoovovi daid_Λ g_Λoonomaba g_Λr_ΛΛgi _Λp_Λ siaaco s_ΛΛsiñi. T_Λtai aat_Λm_Λ s_ΛΛlic_Λd_Λ baig_Λr_ΛΛli t_ΛΛgacai _ΛSuusi. ²¹ Amaasi _ΛSuusi _Λpamu pov_Λr_Λt_Λdai:

—G_Λniib_Λstacan tadacavurai g_Λniib_Λdaga. Poduucai isduucai giñootoi giñoo_Λga tami oidi daama said_Λ iduuna a_Λn_Λ istumaasi _Λgai ip_Λlidi poduucai g_Λnootoi a_Λn_Λ aapim_Λ said_Λ iduuna aapim_Λ istumaasi _Λgai ip_Λlidi —g_Λr_Λt_Λdai _Λgai.

²² Amaasi _ΛSuusi g_Λr_Λvuijago vusiji dai pov_Λr_Λt_Λdai:

—Diuusi Ib_Λd_Λ g_Λn_ΛΛmadu daacana. ²³ Isaapim_Λ oig_Λldi _Λsoimaascamigad_Λ _Λoodami casiatg_Λoig_Λldi _Λsoimaascamigad_Λ _Λgai. Dai isaapim_Λ mai_Λoig_Λldi _Λsoimaascamigad_Λ _Λoodami casiatamaig_Λoig_Λldi _Λsoimaascamigad_Λ _Λgai —g_Λr_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²⁴ D_Λmos Tomás _Λmoco aat_Λm_Λ g_Λr_Λaduñi _Λbaiv_Λstaama dan gooca mamaat_Λrdamigad_Λ _ΛSuusi mait_Λr_Λma daacatadai aid_Λsi divia _ΛSuusi. Cuatai aagaiña oodami _ΛTomás. ²⁵ Dai gooqui_Λr_Λ aat_Λm_Λ pot_Λt_Λdai _ΛTomás:

—T_ΛΛ aat_Λm_Λ g_Λr_Λbait_Λc_Λaacamiga —t_Λt_Λdai aat_Λm_Λ.

D_Λmos _ΛTomás pov_Λr_Λt_Λdai:

—Ismait_ΛΛgi a_Λn_Λ m_Λsiaaco d_ΛΛd_Λgarai _Λclaa_Λvoc_Λd_Λ noonovid_Λr_Λ dai ismaivaasa a_Λn_Λ giñmaasaviga siaaco d_ΛΛd_Λga noonoviar_Λ _Λclaa_Λvoc_Λd_Λ dai ismaivaasa a_Λn_Λ giñoo_Λvi siaaco s_ΛΛsiñi oonomaba maitistuidi antada a_Λn_Λ isvaavoitudagi —g_Λr_Λt_Λdai _ΛTomás.

²⁶ Bomamaco tasaic_Λd_Λ _Λpamu g_Λr_ΛΛmapagi aat_Λm_Λ ma_Λmaat_Λrdamigad_Λ _ΛSuusi _Λmo quiiy_Λr_Λ. Dai aid_Λ _ΛTomás modaacatadai aat_Λm_Λ g_Λr_ΛΛmadu. Vai cucuupicatadai cucuuparagai tai v_Λasc_Λr_Λ vaa _ΛSuusi dai _Λran c_Λquiva. Dai g_Λr_Λviaatuli _Λgai dai pov_Λr_Λt_Λdai:

—G_Λnib_Λstacan tadacavurai g_Λniib_Λdaga —g_Λr_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²⁷ Daid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai _ΛTomás:

—Vaasañi tami g_Λmasaviga dai n_Λida giñmaataca. Dai vaasañi g_Λnoovi d_Λgac_Λr_Λ giñoonoma. Casc_Λd_Λ camaipo_Λliada aapi ismait_Λr_Λvaavoi, baiyoma vaavoitudañi —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²⁸ Aid_Λ gia aa noragi Tomás daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Giñbait_Λc_Λaacamiga, giñDiuusiga —t_Λt_Λdai _ΛTomás.

²⁹ Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Tomás sivi gia vaavoitudai aapi giñt_ΛΛgacai. S_Λlic_Λd_Λ baig_Λn_Λlidi _Λgai ismaac_Λd_Λ vaavoitudai tomasi maitiñn_Λaidi —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

³⁰ Daid_Λ _ΛSuusi idui mui naana maasi g_Λg_Λrducami aat_Λm_Λ g_Λr_Λvuitapi ismaac_Λd_Λ maioojisi idi liivru_Λr_Λ. ³¹ D_Λmos v_Λasi istumaasi oojisi idi liivru_Λr_Λ casi g_Λooja vai poduucai vaavoitudana aapim_Λ isSuusi r_ΛCristo daid_Λ r_ΛDiuusi marad_Λ ismaac_Λd_Λ t_Λvai t_Λvaagiaiñd_Λr_Λ. Daid_Λ isv_Λasc_Λr_Λ oidaca agai aapim_Λ Diuusi _Λmadu vaavoitudacai Suusi Cristo.

21

¹ Dai _Λp_Λ _Λmo imidagai _ΛSuusi _Λpamu g_Λmaasitu aat_Λm_Λ g_Λr_Λvuitapi m_Λaca ugidana g_Λg_Λ suudagi Tiveriiasi. Dai poduucai idui _Λgai: ² _Λmapai daraaja _ΛSimuñi Piiduru _Λmadu _ΛTomás ismaac_Λd_Λ Cuatai aagaiña oodami _Λmadu Nataniel Canaa_Λr_Λ oidacami. Canaa r_Λmo ali quii Galilea d_Λv_Λri_Λr_Λ. Daid_Λ modaraaja _Λp_Λ Sevideo maamarad_Λ dai _Λp_Λ gooca g_Λraaduñi _ΛSuusi mamaat_Λr_Λdamigad_Λ. ³ Taid_Λ _ΛSimuñi Piiduru pov_Λr_Λt_Λdai:

—M_Λaca vuvaida iñagai aan_Λ vatopa —t_Λt_Λdai.

T_Λtai aat_Λm_Λ aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Aat_Λm_Λ _Λp_Λ imia ragai aapi g_Λmmadu —t_Λt_Λdai.

Amaasi iji aat_Λm_Λ dai t_Λat_Λsai _Λmo vaarcu_Λr_Λ. Dai _Λmo tucagi gaa-gai aat_Λm_Λ vatopa dai tomali _Λmoco maivuusaitu. ⁴ Dai camaasidatai g_Λmaasitu _ΛSuusi g_Λg_Λ suudagi ugidana d_Λmos maimai aat_Λm_Λ is_Λr_ΛSuusi _Λgai. ⁵ Amaasi _ΛSuusi pov_Λr_Λt_Λdai:

—Giñaaduñi, _Λmaitam_Λsi vuusaitu tomali _Λmoco? —g_Λr_Λt_Λt_Λdai _Λgai.

T_Λtai aat_Λm_Λ aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Tomali _Λmoco —t_Λt_Λdai aat_Λm_Λ.

⁶ Taid_Λ _ΛSuusi t_Λt_Λdai:

—Daitudavurai _Λvatop vuicarur s_Λlisa apad_Λr_Λ govaarcu dai poduucai vuvaidamu aapim_Λ vatopa —g_Λr_Λt_Λt_Λdai _ΛSuusi.

Dai podui aat_Λm_Λ dai camaitistui isvusaidagi _Λvatop vuicarui mui vatopa vuucaticatai. ⁷ Amaasi aan_Λ it_Λt_Λdai _ΛPiiduru:

—Goovai r_Λg_Λr_Λbait_Λc_Λaacamiga —t_Λt_Λdai aan_Λ.

Mosca_Λ _ΛSimuñi Piiduru is_Λr_Λg_Λr_Λbait_Λc_Λaacamiga _Λgai dai otoma g_Λai g_Λy_Λuucusi dai suudar_Λ g_Λi. _Λlquiapioma Piiduru uupai g_Λy_Λuucusi vuvaidacai vatopa. ⁸ _Λvaarcu maisi m_Λacasi daja g_Λg_Λ suudagi ugidiaind_Λr_Λ _Λmo sien metro _Λasi. Dai aat_Λm_Λ ismaac_Λd_Λ vaarcu_Λr_Λ vii vaiñstugai aat_Λm_Λ _Λvatopa vuicarui suudacami vatopa dai uugidi_Λr_Λ vuusaitu. ⁹ Amaasi most_Λaapai aat_Λm_Λ d_Λv_Λl_Λr_Λapi dai t_Λl tutupali m_Λacami dai dan caat_Λ _Λmo vatopa dai an v_Λl_Λt_Λ paana _Λp_Λ. ¹⁰ Taid_Λ _ΛSuusi pov_Λr_Λt_Λdai:

—Baigovai a_Λv_Λgimvuida chi_Λl_Λqui vatopa ismaac_Λd_Λ utudami vuvaitu aapim_Λ —g_Λr_Λt_Λt_Λdai _ΛSuusi.

¹¹ Taid_Λ _ΛSimuñi Piiduru t_Λsai _Λvaarcu_Λr_Λ dai t_Λvaim_Λ _Λvatopa vuicarui g_Λg_Λ suudagi ugidana. C_Λ suudacami vatopa g_Λg_Λrducami _Λvatop vuicarui asta _Λmo sientu dan goo coobai dan bai_Λv_Λstaama dai vaica a_Λga vatopa. Dai tomasi muidu _Λvatopa v_Λasc_Λr_Λ mai_Λacai _Λvatop vuicarui.

¹² Amaasi _ΛSuusi pov_Λr_Λt_Λdai:

—Baigov_Λr iimi t_Λt_Λaida uuga —g_Λr_Λt_Λt_Λdai _ΛSuusi.

Dai tomali _Λmaadutai aat_Λm_Λ mait_Λp_Λr_Λali ist_Λcacagi _ΛSuusi sioora _Λgai c_Λga maatacatai is_Λgai r_ΛSuusi. ¹³ Amaasi _ΛSuusi taicovai c_Λquiva dai vui _Λpaana dai _Λvatopa gaicami dai g_Λr_Λtaacogi _Λgai.

¹⁴ Aid_Λc_Λd_Λ casi r_Λv_Λicojo is_ΛSuusi g_Λmaasitu g_Λr_Λvuitapi duaacai abi-aad_Λr_Λ.

¹⁵ Cauugitocai aatΛmΛ taidΛ ΛSuusi tΛcakai ΛSimuñi Piiduru dai potΛtΛdai:

—Simuñi, Joonasi maradΛ, ¿vaamiomapΛsi giñoigΛdai aapi isgogaa?
—tΛtΛdai ΛSuusi.

TaidΛ ΛPiiduru aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—ΔjΛ, giñbaitΛcΛaacamiga cΛΛ maataΛ aapi iñsaanΛ gΛoigΛdai —tΛtΛdai ΛPiiduru.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—AidΛ gia nuucadacañi aapi Λoodami ismaacΛdΛ giñvaavoitudai. Aapi ΛrΛpan ducami Λmo pastuuru.

¹⁶ Dai ΛpΛpΛ tΛcakai ΛSuusi ΛPiiduru daidΛ itΛtΛdai:

—Simuñi, Joonasi maradΛ, ¿giñoigΛdaipΛsi aapi? —tΛtΛdai.

TaidΛ ΛPiiduru aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—ΔjΛ giñbaitΛcΛaacamiga cΛΛ maataΛ aapi iñsaanΛ gΛoigΛdai —tΛtΛdai Λgai.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—AidΛ gia nuucadacañi aapi Λoodami ismaacΛdΛ giñvaavoitudai —tΛtΛdai Λgai.

¹⁷ Tai Λpamu tΛcakai ΛSuusi ΛPiiduru daidΛ itΛtΛdai:

—Simuñi, Joonasi maradΛ, ¿giñoigΛdaipΛsi aapi? —tΛtΛdai ΛSuusi.

TaidΛ soigΛli ΛPiiduru catacacaitai ΛSuusi vaicojo isbai oigΛdai Λgai daidΛ itΛtΛdai:

—GiñbaitΛcΛaacamiga cΛΛ maataΛ vΛΛsi istumaasi. CΛΛ maataΛ aapi iñsaanΛ gΛoigΛdai —tΛtΛdai ΛPiiduru.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—AidΛ gia nuucadacañi aapi Λgai ismaacΛdΛ giñvaavoitudai. ¹⁸ AanΛ gΛaagidi dai sΛlicΛdΛ aidΛsi vaamioma ΛrgΛli aapi Λgi gΛaada gΛyuucusi dai aimΛrai tomasiaaco imia liadagi. Damos siΛscadΛ cacΛlimu aapi sΛliñamu gΛΛca vai Λmai gΛaadidamu gΛyuucusi dai gΛvaidacamu mΛΛca siaaco maitipΛlidi aapi siimiagi —tΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁹ PotΛtΛdai ΛSuusi ΛPiiduru vai poduucai maataΛna isducatai muuquia Λgai Λgai vaidΛ poduucai oodami cΛΛga siaa duutuadagi Diuusi. DaidΛ gooquiΛrΛ potΛtΛdai:

—Iñoidáñi —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁰ Tai aa nΛnΛaava ΛPiiduru dai giñtΛΛ isgooquiΛrΛ imaitadai aanΛ. ΛSuusi aliΛsi giñoigΛdaiñā aanΛ. Dai aanΛ abaana daivacai gauu ΛSuusi aidΛ tucarΛ mΛsigatΛΛgida agaitadai. Dai aanΛ tΛcakai asmaacΛdΛ Λgai dai tΛΛgida Λgai. ²¹ AidΛsi ΛPiiduru giñtΛΛ tΛcaca Λgai ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—GiñbaitΛcΛaacamiga, ¿tumaasi ΛpΛduñi Λgai idi cΛlicΛdΛ? —tΛtΛdai ΛPiiduru.

²² TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—IñsaanΛ ipΛliadagi isgoovai oidacagi asta siΛsca Λpamu divia aanΛ, ¿tumaasi ΛrgΛvΛΛtarΛ aapi? Mosai apiacΛΛga giñvaavoitudada aapi —tΛtΛdai ΛSuusi.

²³ Amaasi Λvaavoitudadami aipaco aagaiñā ansai aanΛ maimuuquiaa iñΛgai. Damos ΛSuusi maiagai ismaimuuquia iñΛgai aanΛ baiyoma potΛtΛdai Λgai ΛPiiduru: “IñsaanΛ ipΛliadagi isgoovai oidacagi astΛ siΛsca Λpamu divia aanΛ, ¿tumaasi ΛrgΛvΛΛtarΛ aapi?” —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁴ Dai aanΛ ooja vΛΛsi gomaasi idi liivruΛrΛ. Dai vΛΛsi istumaasi ooja aanΛ sΛlicΛdΛ Λrvaavoi.

25 Dai oidaga mui vaamioma istumaasi ismaacada idui aSuusi. Daid
isgaoojamudai vaaasi gomaasi liliivruana anan piñalidi ismaiaajiacamu-
dai vaaasi oidigana liliivru ismaacada apduuñimudai.
Moscaasi.

Ruucasi ooja istumaasi ivuaadana Suusi Cristo ojootosadΛ caimΛcai Suusi Cristo tΛvaagiamu

¹ Giñaduñi Teopilo aanΛ ΛR Ruucasi dai casiant gΛooji aanΛ dai gΛaagidi vΛasi istumaasi idui ΛΛmadu istumaasi mamaatΛtuldiña ΔSuusi oodami. Dai gΛaagidi aanΛ isducatai gΛaaga ΔSuusi gΛaa duiñdaga dai isducatai ivuaadana ² asta aidasi tasai Λgai tΛvaagiamu. Aidasi maiquiaa ii ΔSuusi tΛvaagiamu aagidi Λgai guvucadadΛcadΛ Diuusi IbadaΛ gΛojootosa istumaasi gΛaagai isiduiñagi. Λgai ΛRΛgai vaa ismaacadaΛ Λco vuvaitu ΔSuusi ΛΛquioma abiaadΛRΛ. ³ Aidasi muu ΔSuusi Λpamu duaaca dai Λgai vaa divia dai vuidΛRΛ cΛquiiva gΛojootosa dai goo coobai tasai aitu didividitai. Poduucai maasitu ΔSuusi isduaaca. Dai aagadi ΔSuusi gΛojootosa ismaasi siaaco tΛaanai Diuusi.

⁴ Aidasi quiaa daacatadai ΔSuusi gΛojootosa ΛΛmadu aagidi sai maiimana JerusaleenaiñdΛRΛ, dai potΛtadai:

—NanΛracavurai aapimΛ asta siΛascadaΛ ΛpΛdui ismaacadaΛ gΛnaagidi Diuusi giñooqa isiΛpΛduñiagi, Λgai vaa ismaacadaΛ gΛnaagidi aanΛ. ⁵ SΛalicadaΛ ΛVuaana gΛnvapacoi suudagicadaΛ mosΛpΛ chilaqui tasaicadaΛ vapacoñicamu aapimΛ Diuusi IbadaΛcadΛ sai Λgai gΛnΛΛmadu daaca Λgai. Poduucai divimu Diuusi IbadaΛ dai vΛascatΛ gΛnΛΛmadu aimardamu —astΛtadai ΔSuusi.

⁶ Dai aidasi gΛnΛmpaidacatadai Λgai Oliivosi giidiΛRΛ taidaΛ ojootosicami itΛtadai ΔSuusi:

—MamaatΛtuldiadami, ζsivisi ΛrsiΛascadaΛ vuvaida Λgai aapi Λromamano vai camaitatΛaanΛiña Λgai tanai Isireli dΛvΛΛRiΛRΛ dai baiyoma aapi tΛaanΛdagi? —astΛtadai ojootosicami.

⁷ TaidaΛ ΔSuusi aa noragi daidaΛ itΛtadai:

—AapimΛ maitΛRΛnvΛΛtarΛ mΛsmaatacagi siΛascadaΛ tomali istuigaco iduñiagi giñooqa istumaasi Λagi Λgai via sΛalicami siduñiagi. ⁸ SiΛascadaΛ tΛvañiagi Diuusi IbadaΛ aapimΛ gΛnΛΛmadu viaacamu aapimΛ guvucadadaΛ dai ñiooquimu giñvΛΛtarΛ siΛasi tami JerusaleenΛRΛ Λcaasi aipacoga sicooli Jerusaleena, siaaco Judeea tΛΛgidu, dai gamai dΛvΛΛRiΛRΛ vΛasi siaaco Samaalia tΛΛgidu dai asta mΛΛcasi oidigi ugidiΛrioma —astΛtadai ΔSuusi.

⁹ Aidasi caagidi ΔSuusi imaasi tasai tΛvaagiamu. Dai quiaa tΛΛgigi ojootosicami tai divia Λmo icomai dai iñña ΔSuusi tai camaivaamioma tΛΛ Λgai. ¹⁰ Dai quiaa tΛΛgigi Λgai tΛvaagiamu dai todian duucai tΛΛ gooca cΛcΛli tooto yuucuscami vai abaana guuca. Λgai dada aidasi quiaa tasadimi ΔSuusi tΛvaagiamu. ¹¹ Dai potΛtadai:

—CΛcΛli GalileeΛRΛ oidacami, ζtuimasi mosguucacatai tΛvaagiamu nΛeeyi? Λgai vaa Suusi ismaacadaΛ tasai tΛvaagiamu aapimΛ gΛnsaagidañdΛRΛ Λpamu divimu poduucai isducatai tΛΛgigi aapimΛ aidasi tasai Λgai tΛvaagiamu —astΛtadai ΛcΛcΛli.

¹² Tai iji ojootosicami ami giidiaiñdΛRΛ Jerusaleenam. Agiidi mi-aanai cΛΛca Jerusaleena parΛ goo miil vaan cΛisapi Λasi. ¹³ Aidasi

ñiñio ama maa ñiooqui. VΛascatai ñiñio Λamo ñiooqui ismaacΛda maimaatacatadai ismaacΛda maa Diuusi IbΛadΛ.

⁵ AidΛ JerusaleenΛra oidacatadai judidíu vΛasi aipadΛra dai maiΛmo ñiooqui ñioocaitadai dai aliΛ siaa duutudai Diuusi. ⁶ AidΛsi caΛ Λgai isgΛΛ caidatu gΛΛmpagi ami siaaco daraajatadai vΛaavoitudadami dai maitΛΛ isducatai gΛntΛtΛΛgituagi caΛcatai isΛΛmadutai ñioocai ñiooquidΛcΛda. ⁷ Dai vΛascatai vupuiirutuan tada dai aipaco gΛnaagidi:

—Goovai ismaacΛda pomaa ñioocai ΛrGalileeΛra oidacami. ⁸ ¿Dai ducatai aatΛmΛ Λmadutai caΛ Λagi gΛrñiooqui? ⁹ Tami daraaja oodami PartiaĩndΛra, dai MeediaĩndΛra, dai ElamaĩndΛra, dai Mesapotaami-aiĩndΛra, dai JudeeaiĩndΛra, dai CapadusiaĩndΛra, dai PoontoaiĩndΛra, dai AasiaĩndΛra, ¹⁰ dai FilijiaĩndΛra, dai PanfiliaĩndΛra, dai Ejiipitu-aiĩndΛra, dai ΛmapΛcΛraĩĩndΛra Apilica vaasoñiomaiĩndΛra Sireñi. Tami daraaja Λmoco RomaiĩndΛra ΛpΛ dai Λmoco Λrjudidíu vaavoitudaitai vaavoidaragadΛ Λjudidíu dai aa gia Λrjudidíu dΛdΛdΛ cascΛdΛ Λrjudidíu goovai. ¹¹ Tami daraaja ΛpΛ oodami CΛraiaĩndΛra, dai AraaviaiĩndΛra dai vΛascatai aatΛmΛ caΛ isgΛrñiooquicΛda aagai gocΛcΛli istumaasi gΛgΛrducami istumaasi Λagi Diuusi ivueeyi —ascaiti Λjudidíu ismaacΛda ami dada.

¹² Dai vupuiirutuan tada dai aipaco gΛntΛcacai daidΛ icaiti:

—¿Istuisi ΛpΛdui gomaasi? —ascaiti.

¹³ Dai aa mosparunai daidΛ icaiti:

—AliΛ navaacoñi goovai cascΛdΛ pomaa ñioocai —ascaiti Λoodami.

¹⁴ Amaasi guuquiva Λbaivustaama dan gooca ojotosicami taidΛ ΛPiiduru gΛgΛra ñioo daidΛ itΛtΛdai:

—JudeeΛra oidacami ΛΛmadu vΛascatai ismaacΛda JerusaleenΛra oidaga maatΛvurai aapimΛ idi dai cΛagavΛr caΛca ismaacΛda gΛnaagida iñagai aanΛ. ¹⁵ AatΛmΛ maitΛrnavaacoidadΛ masducatai gΛntΛtΛΛgitoi aapimΛ. Tami oidacami mainavaacorΛi Λqui quiaamoco tuustaamΛra. ¹⁶ Idi Λragai ismaacΛda agidi Joelicaru gΛrΛΛqui aaduñicarΛ. Λgai ΛrDiuusi ñiooquituldiadamigadΛcatadai dai pocaiti:

¹⁷ Pocaiti Diuusi: “Cayoga ugitalca oidigi divimu giñibΛdaga dai Λmadu daacamu vΛasi oodami aipaco oidacami.

vΛasi gΛnmaamara ñiooquimu aanΛ giñvΛΛtarΛ.

Dai gΛnmaamara cΛcΛli tΛΛgimu mui naana maasi istumaasi mainΛidi aa oodami.

Dai ñiooquida iñagai aanΛ ΛcΛcΛliocoidadΛ coosigadΛra.

¹⁸ Amaasi ootosamu aanΛ giñibΛdaga vai Λmadu daacana giñpipiooñiga. SiΛgai ñiooquimu aanΛ giñvΛΛtarΛ.

¹⁹ Tacavi tΛvaagiana gΛntΛΛgidamu aanΛ mui naana maasi istumaasi.

Dai oidigi daama gΛntΛΛgidamu aanΛ mui naana maasi Λrai Λmadu taí, Λmadu gΛpi cuubusi dai poduucai maatΛmu aapimΛ iscaugitia agai oidigi.

²⁰ Tucaagamucamu gotasai. Dai masaadai moΛΛrai gΛduuñimu dai gooquiΛra aimu istuigaco divia agai ΛtΛaanΛdami.

Dai vΛascatai siaa duutuada agai.

²¹ Amaasi vΛascatai ismaacΛda giñdaanΛdagi cΛΛgacΛra vuvaidamu aanΛ”, ascaiti Diuusi.

Ascaiti Joelicaru.

22 Caacavurai aapimΛ judidíu ismaacΛdΛ gΛnaagida iñagai aanΛ. Suusi arNasareetΛΓΛ oidacamicatadai dai Λgai arΛmo cΛli ismaacΛdΛ maa Diuusi gΛΛ guvucadagai saidΛ iduuna mui naana maasi gΛgarducami aapimΛ gΛnvuitapi dai idi maasicΛdΛ Diuusi gΛntΛΛgi isootoi ΛSuusi. VΛasi imaasi cΛΛ maataΛ aapimΛ. 23 VΛascarΛ aidΛmasi gΛntΛΛgi ΛSuusi maisatugai aapimΛ dai tΛΛgi ΛcΛcΛli ismaacΛdΛ maisiaa duutudai Diuusi sai curusiaba siisana dai poduucai gatΛjai aapimΛ muaaragai. VΛasi imaasi camaatΛcatadai Diuusi. Λgi Λgai capomaasi gatΛgito ΛΛqui abiaadΛΓΛ sai poduucai ΛpΛduuna. 24 Agai vaa Diuusi Λpamu duaacali ΛSuusi. Tomali Λmo istumaasi maitistui issoobidagi ΛSuusi isduaacagi, tomali muuquigami. 25 Dai aagai Davicaru ΛSuusi dai poduucai ooja: VΛascarΛ nΛidi aanΛ ΛcΛliodami Diuusi aanΛ giñΛΛmadu daja giñsΛΛlisa padΛΓΛ.

Giñnuucada Λgai vai tomali Λmaadutai maisoimaasi giñvuiididi.

26 CascΛdΛ aliΛ baigiñΛlidi aanΛ dai aagai ansai baigiñΛlidi.

CascΛdΛ maiduaadicui aanΛ istuma daivuñiagi giñtuucugacΛdΛ siΛascadΛ muuquia aanΛ.

27 DΛmos aapi giñDiuusiga maiviaamu giñibΛdaga aa coidadΛ ibΛadΛ saagida.

Dai maitidagito issiaa tuidiagi giñtuucuga.

AanΛ arΛgai ismaacΛdΛ oigΛdai aapi.

28 Giñduaacaldamu aapi.

AanΛ giñΛΛmadu aimΛrai aapi cascΛdΛ aliΛ baigiñΛlidi aanΛ.

Asduucai ooja Davicaru.

29 Giñaduñi cΛΛga maataΛ aapimΛ siΛΛqui muu gΛraduñi Davicaru dai quiaa maasi mΛsiaaco yaasa. 30 Davicaru arDiuusi ñiooquituldiadamigadΛcatadai dai cΛΛga maataΛcatadai isDiuusi aagidi vΛasi gΛibΛdacΛdΛ sai Λmaadutai cajiudadΛ arCristoca agai dai bΛjia agai Davicaru sΛalicamigadΛ. 31 Idi vaa cΛΛga maataΛcatadai Davicaru nΛijadacan caitiña ΛΛquioma abiaadΛΓΛ cascΛdΛ aagaitadai Λgai ΛSuusi duaacaradΛ daidΛ icaiti maiviimu Cristo IbΛadΛ coidadΛ saagida tomali maisiaa tuidimu tuucugadΛ. 32 Diuusi duaacali Λgai vaa Suusi dai vΛascatai aatΛmΛ arnΛijadami vΛasi imaasi. 33 Diuusi vaidacai ΛSuusi tΛvaagiamu sai sonuana daacana dai poduucai maa Λmo gΛΛ sΛlicami. Dai sivi ootoi ΛSuusi Diuusi IbΛadΛ, poduucai isducatai gΛnaagidi ΛSuusi oogadΛ. VΛasi idi ismaacΛdΛ nΛidi aapimΛ dai caΛ Diuusi IbΛadΛ idui. 34 Davicaru maitΛΓgai ismaacΛdΛ tΛsai tΛvaagiamu. Λgi Davicaru icaiti:

ΛcΛliodami Diuusi itatΛdai giñtΛaanΛdamiga:

“Daacañi giñsΛΛlisa padΛΓΛ 35 asta siΛascadΛ cabaidui aanΛ vai camaitis-tuidiagi vaamioma gΛsasaayu”.

Ascaiti Davicaru.

36 VΛasi judidíu sΛalicΛdΛ gΛaagai ismaatΛcamudai isΛgai vaa Suusi ismaacΛdΛ siisa aapimΛ curusiaba cadaí Diuusi Λgai saidΛ arCristocana ismaacΛdΛ vaamioma tΛaanΛda agai oidigi daama —astatΛdai Piiduru.

37 AidΛsi caΛ Λгаа gomaasi aayi soiΛliaragai dai tΛcacai Λgai ΛPiiduru ΛΛmadu Λгаа ojootosicami:

—¿TΛtumaa duuna? —ascaiti Λoodami.

38 Amaasi ΛPiiduru aa noragi daidΛ itatΛdai:

—Ama duucaivav gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada vai Diuusi ganoigaldana vlassi gansoimaascamiga. Ganvapaconavurai aapimav vlasscatal Suusi sallycamigadacada siDiuusi ootosamu galbadaga vai ganlamadu daacana. ³⁹ Idi ñiooqui araapimav ganvavatarav lamadu ganmaamara dai agai ismaacada maccasi daraaja dai vlasscatal ismaacada acali odami garDiuusiga vapaida alidio —astatadai apiiduru.

⁴⁰ Idi ñiooquicada lamadu vaamioma aa ñiooquicada ñioo apiiduru dai calaga maa ñiooqui dai potatadai:

—Cagacavavav vuvaaqui gagavituldaragadaiañdarav loodami soimaasi ivuaadami —astatadai apiiduru.

⁴¹ Poduucav tudo vlasscatal ismaacada lalgi ñiooquidav ganvapaconi. Aidav tasav urava parav vaica miil oodami agaa ismaacada vaavoitudai. ⁴² Dav vlasscatal apiavaavoitudai istumaasi mamaatavtuldiña lojootosicami. Dav amo tagitoidagai viaacana dai gamamadaña ganlampaiditai siuu duucu gaugia agadagi.

⁴³ Daidav ivuaadana lojootosicami mui naana maasi gavgarducami vai vlasscatal duduadicuiña. ⁴⁴ Dav vlasscatal ismaacada vaavoitudaitadai sallycadav calaga ganuraavacatadai dai amapai viaacatadai ganvustuidaga. ⁴⁵ Dav gaagaraiña ganvustuidaga dai tumiñsi avvasscatal vavtaravana. Ismaadutav vaamioma tagitocagi vaamioma maacaiña agai. ⁴⁶ Dav vlass tasav ganlampaidiña agav quiupaigadarav judidíu. Dav amapai gacuaadana quiquiarav baiganliaracada dai tomali amoco maivaamioma gadvucada galidiña. ⁴⁷ Dav vlasscatal siaa duutudaiña Diuusi dai vlassi oodami calgacavav naidiña dai vlass tasav lampaidimi Diuusi ismaacada cacagacavav vuvaidimi lamadu agaa ismaacada cavaavoitudai.

3

¹ Amo imidagai coi gallasaco tasav tavavidimitadai Piiduru lamadu Vuaana amapai agav quiupaigadarav judidíu. Caaayi siuu duucu gamamadaiña agai. ² Vlass tasav ami dadaajaiña amo calli. Agai maitistutuidiña isaimardagi poduucav vuusav agai. Agav quiupaigadlamu judidíu bav ajiopaiña aa, dai dadaasaiña quitaagiña cal tiodicavav tavgiducana sai gataanaiña tumiñsi oidicami ismaacada vaapaquidagi ami. ³ Aidav tav acalli soimaascada apiiduru lamadu avvuaana aidav vaapaquia agaitadai agai agav quiupaigadarav judidíu tav amo oidicami. ⁴ Amaasi vuv nanaava apiiduru lamadu avvuaana acalli tav avpiduru potatadai:

—Gavvidavav iñanaava —astatadai.

⁵ Amaasi vuv nanaava acalli poliditav isoida agai istumaasi. ⁶ Dav mos apiiduru potatadai:

—Mitan viaa tumiñsi vlasscavav gavidamu aanav istuma viaa. Suusi Cristo ismaacada Nasaretav oidacatadai guvucadadacada calquivañi dav aimarda —astatadai apiiduru.

⁷ Amaasi bav apiiduru avcooadav novidav sallysav padavav dai vañigi. Tav bovasdarav guupucatu avcasodav lamadu tavlaanasigada. ⁸ Amaasi tavca tual daa agai dav calquiva. Dav gaaagacav aimarav dai vaa agaa lamadu agav quiupaigadarav judidíu. Dav tual dadaimi. Dav aliv calga ñiooquimi Diuusi vuv. ⁹ Dav canaiditav vlasscatal iscaimav dai calga ñioocav Diuusi vuv aliv duduadimu, ¹⁰ dai camav tav isducavav gantavlagituagi

tomali istaiyagi naiditai iscadueeyi acoocoad. Caa ga maatacatadai agai isagai aragai vaa ismaacada dadaajaiña daida taanaiña oidicami agaa quiuupaigadara judidiu quitaagiña tiodicara.

¹¹ Caduaadacai acalli ismaacada maitistutuiditadai isaimardagi mosamadu aimaraiña agai apiiduru amadu avuaana. Dai vaa si aoodami camaitaa istumaasi gantatagitugi dai voopoi ami agaa quiuupaigadaramu judidiu siaaco Solomoni portaaligada taa gidu. ¹² Dai taagacai apiiduru isganampagi vaascatai potatadai:

—Aapima judidiu, ztuimasi gananaidi ducami isaatama aagi du-aaidamudai idi calli dai imitu arguvucadagacada siara calli tuutiacatai? ¹³ Baiyoma Suusi guvucadadacada atdueeyi idi calli. Diuusi maa gamara Suusi adaasicami ismaacada vaamioma viaa guvucadagai. Dai agai vaa Diuusi arDiuusigadacatadai ara gradufi Avraaficaru dai Isaacaru dai Jacocar. Dai Suusi aragai vaa ismaacada taagi aapima dudunucami. Dai aidasi dagitua agaitadai Pilaato asuusi mosgajiaadara vipieeyi aapima. ¹⁴ Maiaagidi aapima isdagitomudai agai ismaacada calli tuiga dai maitargari caatacami baiyoma aagidi aapima isdagitua agai amo gamuaacami. ¹⁵ Poduucai muua aapima ismaacada gamaacai ibadagai utudui. Taidi Diuusi duaacali agai coidada saagidaindara, vaasiaacatai idi aatama daraaja najadami. ¹⁶ Agai vaa Suusi guvucadadacada bai guvucadagai idi calli ismaacada naidi dai maata aapima. Vaavoitudai aatama dai idi calli Suusi guvucadadara cascada cacaa ga dueeyi goovai. Canaidi aapima iscadueeyi.

¹⁷ Giñaadufi judidiu caa ga maata aana isaapima amadu ganbaitaguucacamiga muua asuusi maicaa ga maatacatadai mastuma vueeyi. ¹⁸ Poduucai baidui Diuusi ismaacada aiquiacoga aagai niooquituldiadamigada. Agai vaa agaitadai isalila soimaa taata agaitadai acristo. ¹⁹ Cascada ama duucaivar gantatagitito aapima dai aagoavar suuligi gosoimaa voiyaindara. Vaavoitudavurai Diuusi vai agai ganoigaldana vaa si gansoimaascamiga amaasi acaliodami Diuusi baiganalliatudamu. ²⁰ Dai ganootosdamu Diuusi Suusi apamu. Agai vaa arCristo ismaacada aiquiacoga aco vuusaitu Diuusi aapima ganvaatar. ²¹ Vaascara tavaagiar viimu Suusi Cristo asta siascada baidui Diuusi vaasiaacatai istumaasi isducatai aagaitadai aiquiacoga niooquituldiadamigada ismaacada aagi agai aco vuvaitu. ²² Poduucai tudu aiquiacoga potatadai Moseesacaru garaaduficaru: “Ootosamu Diuusi amo niooquituldiadami aapima ganvaatar vaascatai aapima gnaadunuma saagidaindara poduucai isducatai gnootoi agai aana. Aagiadavurai vaasiaacatai istumaasi agai gnaagiadagi. ²³ Vaascatai ismaacada maiaagidi Diuusi niooquituldiadamigada ugitudamu Diuusi dai aco vuvaidamu judidiu saagidaindara”, astatadai Moseesacaru.

²⁴ Poduucai tudu vaa si Diuusi niooquituldiadamigada Samueli baigovacoga aagai istumaasi daivuña agaitadai sivi. ²⁵ Aapima arcajiudad vaa si Diuusi niooquituldiadamigada. Dai vaa si niooqui ismaacada ootoi Diuusi ganniooquituldiadamigacada araapima ganvaatar. Dai vaa si istumaasi ismaacada Diuusi baidui gnaaduficaru amadu araapima ganvaatar. Dai asta ismaacada aagidi Diuusi gradufi Avraaficaru aidasi potatadai: “Aana baalliatudamu vaa si oodami oidigi daama oidacami aapi gacajiudagacada”. ²⁶ Aidasi duaacali Diuusi gamara araga

ganootosi aapimΛ sai baigΛηλλiatudana mΛsai aapimΛ camaisoimaasi ivuaadana —astΛtΛdai Piiduru.

4

¹ Quiaa ñiooquiditadai ΛPiiduru Λmadu ΛVuaana Λoodami tai dada Λpapaali judidíu Λmadu ΛbaitΛcΛaacamigadΛ ηgΛΛ quiuupiΛγΛ sandaaru ΛΛmadu Λsaduseo. Λsaduseo ηrΛgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai duaacara-gai. ² Dai aliΛ baacoi vΛascatai mamaatΛtullditai ΛPiiduru Λmadu ΛVuaana Λoodami isduaacaradΛcΛdΛ ΛSuusi camaatΛ vΛascatai isoidaga duaacaragai coidadΛ vΛatarΛ. ³ Amaasi vui ηgai ΛPiiduru Λmadu ΛVuaana dai casi ηrunococatadai dai camaiaΛcatadai uruñi isbai duñiagi dudunucamiΛrΛ cascΛdΛ cuu ηgai asta siaadiqui. ⁴ Muidutai ηgai ismaacΛdΛ gΛntΛgito caΛ ñiooqui vaavoitu. VΛasi ismaacΛdΛ vaavoitu baitoma aayi taan miil, gocaaqui aayi goΛΛ cΛcΛli.

⁵ Dai siaadiqui gΛηmpagi JerusaleenΛrΛ vΛasi ΛdudunucamigadΛ ηjudidíu Λmadu ηpipiscali Λmadu ηmamaatΛtulldiadami Diuusi sΛlicamigadΛ. ⁶ Dai ami daecatadai ηpΛ Aanasi baitΛcΛaacamigadΛ papaali, judidíu Λmadu Caifási, Λmadu Vuaana, Λmadu AlijandΛro, Λmadu vΛasi ismaacΛdΛ ηraaduñdΛ ηbaitΛcΛaacamigadΛ papaali. ⁷ Dai vai ΛPiiduru Λmadu ΛVuaana dai ηraana tuutui dai tΛcacai:

—¿Tuma guvucadagaicΛdΛ dai voora sΛlicamigadΛcΛdΛ ivueeyi aapimΛ gomaasi? —astΛtΛdai ηgai.

⁸ Amaasi Diuusi IbΛadΛ Λmadu daecatadai ΛPiiduru taidΛ ΛPiiduru itΛtΛdai:

—DudunucamigadΛ dai pipiscaligadΛ judidíu ⁹ sivi casi gΛrtΛcacai aapimΛ isducatai cΛηgacΛrΛ vuusai idi cΛli cocoadΛ dai isducatai dueeyi goovai. ¹⁰ AapimΛ gΛnvuitapi aagamu aatΛmΛ vai maatΛna vΛascatai IsireliΛrΛ oidacami. Idi cΛli vΛascatai aapimΛ gΛnvuitapi cΛca cad-uaadacatai Suusi Cristo guvucadadΛcΛdΛ. ηgai ηrΛgai vaa ismaacΛdΛ NasareetΛrΛ oidacatai dai aapimΛ siisa curusiaba tai Diuusi duaacali coidadΛ saagidañdΛrΛ. ¹¹ ΛSuusi ηpan ducami Λodai ismaacΛdΛ sioma gΛaagai ηmo vaaqui vΛatarΛ dai aapimΛ ηpan ducami ηbaabaquitadami ismaacΛdΛ gajiaadΛrΛ viaa Λodai. ¹² Diuusi ootoi ΛSuusi Cristo oidi daama sai ηηgi ηgai viaacana guvucadagai iscΛηgacΛrΛ vuviaadagi vΛasi oodami oidi daama oidacami. Maitiipu ηmai vΛasi oidigΛrΛ ismaacΛdΛ viaa guvucadagai iscΛηgacΛrΛ vuviaadagi oodami —astΛtΛdai ΛPiiduru.

¹³ Amaasi tΛΛ ηdudunucami ΛPiiduru Λmadu ΛVuaana dai maatΛ tΛΛ isΛcΛcΛli maitΛvΛpi daraiva oojiΛrΛ dai maitηrΛmamaatΛtulldiadami dai vΛascΛrΛ maiduduadimu ñiñio. DaidΛ ηdudunucami maitΛΛ istumaasi gΛntΛgituagi. Dai amaasi maatΛ tΛΛ sidi ηrΛgai ismaacΛdΛ Λmadu ajioopaiña ηSuusi. ¹⁴ Dai ηcΛli ismaacΛdΛ cadueeitadai ami Λmadu cΛaacatadai ΛPiiduru Λmadu ΛVuaana cascΛdΛ maitistutuid-itadai ηdudunucami isvuidΛrΛ ñioocada tomali ηmo ñiooqui. ¹⁵ DaidΛ ηdudunucami ηηgi gaaataga ηliditadai cascΛdΛ ootoi ηojootosicami sai vuvaacΛna ηmpaidaragaiñdΛrΛ, ¹⁶ daidΛ icaiti:

—¿TΛduuna gocΛcΛli? CΛΛ maatΛ vΛascatai JerusaleenΛrΛ oidacami sidΛ idui gocΛcΛli idi istumaasi gΛducami dai maitistutuidi aatΛmΛ ispotΛiyagi ismaitηrvaavoi. ¹⁷ ηbΛacatamu aatΛmΛ vai sivi abiaadΛrΛ camaiaagidiña goovai tomali ηmaadutai istumaasi ivuaadana ηSuusi dai istumaasi gamamaatΛtuldiña ηgai vai camaivaamioma aipaco imΛna idi maasi —ascaiti ηdudunucami.

18 Amaasi vai adudunucami aPiiduru amadu avuaana dai aagidi sai camaiagaiña istumaasi ivuaadana asuusi dai mamaatatludiña. 19 Damos aa noragi aPiiduru amadu avuaana daida itatadai:

—¿Tuma tatagitoi aapima baisi arcaagai Diuusi vatar isganagida aatama aapima dai maiagidagi Diuusi? 20 Mosmaibaiga ismaiaaga aatama tastuma naidi aatama dai caa —astatadai aPiiduru amadu avuaana.

21 Baitoma vasi oodami calga ñiño Diuusi vatar duaadacai acoocoda cascada adudunucami alia labaiditadai oodami cascada maitapanalidi isgaviaarsagi aPiiduru amadu avuaana dai mosabqui dai dagito sai iimana. 22 Calli ismaacada cadueyi Diuusi guvucadadacada viaacatadai vaamioma isgoo coobai uumigi.

23 Amaasi cadagitocai agai aPiiduru amadu avuaana agai mosiji mala siaaco daraajatadai aaduñda dai vasi aagidi istatadai abaitaguucacamigada papaali amadu judidiu pipiscali. 24 Aidasi caa agai imaasi vascatai mapai daana Diuusi daida icaiti:

—Garcali odamiga Diuusi, aapiara arDiuusi ismaacada idui tavaagi dai davara dai ga suudagi dai vasi istumaasi. 25 Garpioñiga Davicaru aagai istumaasi aagidi aapi sai aagana dai pocaiti:

¿Tuisida bacocoi vasi oodami naana maasi ñioocadami Diuusi vui?

¿Dai tuisi tatagitoi oodami mui naana maasi maicacagaducami?

26 ararai oidigi daama oidacami amadu aa baitaguucacami ganampagi dai ñiooquiada agai Diuusi amadu Cristogada.

27 Sallacada arvaavoi istanai Jerusalemga ganampagi Erodasi amadu Ponsio Pilaato amadu judidiu dai aa ismaacada maitarjudidiu dai vuidaga suuli gamara Suusi ismaacada maisoimaasi idui dai aco vuusaitu aapi garDiuusiga. 28 Gomaasicada idui agai vasiaacatai ismaacada ipali aapi garDiuusiga sipaduñiagi. 29 Sivi gargaviarsa agaitadai adudunucami cascada garmacañi aatama gapipioñiga guvucadagai tati ñioocadagi gñiooqui maisiu duaadimudacada. 30 Dai duduaaididagi acoocoidada gguvucadagacada daida ivuaadagi istumaasi gargaducami gamara Suusi guvucadacada. Agai vaa Suusi argaaco vuusaida aapi —ascaiti aaduñda vaavoitudadami.

31 Aidasi canaato mamagi agai gigivuli aquii siaaco daraajatadai agai tai divia Diuusi Ibaada vascatai amadu dai poduucai maidudu-aadicuitai aagaiña agai Diuusi ñiooquida.

32 Dai camuiducatadai vaavoitudadami dai vascatai viaacatadai amo tagitoidagai. Dai vascatai mapai viaacatadai ganvustuidaga cascada tomali maadutai maiagaiña sigai rtuidada amo istumaasi.

33 Vascatai lojootosicami apiaagaiña sioma guvucadagaicada Suusi duaacaragada vai Diuusi calgacaga naidiña vascatai. 34-35 Vascatai ismaacada viaacatadai davalara isbaabaqui ara gaagaraña agai dai vaaapaiña atumiñsi. Dai maacaiña agai lojootosicami atumiñsi. Atumiñsi arvascatai vatarcana. Ismaadutai vaamioma tagitocagi vaamioma maacaiña agai cascada vascatai viacana istumaasi tagito. 36 Dai ami agai amadu daacatadai amo calli Levicaru cajudada agai Osee tagiducatadai. Agai arSipiliga vuusaicami. Taida lojootosicami Bernabe latai ismaacada itiya alidi bai liatudadami. 37 Agai

gagaara amo dAVAArai ismaacADa viaacata dai Agai dai vuaapi Atumiñsi lojootosicami.

5

¹ Dai ami daacata dai AaPa Amaali Ananiiasi tAAgiducami dai Safira tAAgiducata dai ooñigada. Dai vAgocatai viaacata dai Agai amo dAVAArai dai gagaara. ² ACALi aa maa Atumiñsi lojootosicami ducami iscAVAAsi tAAgidamudai dai viidadA viaa AAgI gAVAAtaRA. Dai looñigada maatacata dai AaPa. ³ Amaasi itai APiiduru:

—¿Ananiiasi tuipAsi dagito isvaquiagi ADiaavora gaibADagaRA dai gAyaatagitu Diuusi IbAdA vui? Aapi aa viaa tumiñsi AAgI gAVAAtaRA mAsmaacADa gAAa namAqui gADAVAAragacADa. ⁴ ¿Maitisi ARvaavoi isaapi ARGAtuidacata dai ADAVAArai? Dai aidAPAsi gagaara ADAVAArai ¿maitisi ARvaavoi isaapi ARGAtuidacata dai Atumiñsi? ¿TuipAsi podui? Yaatagi aapi Diuusi maisiu oodami —astAtAdai APiiduru.

⁵ MoscaA Ananiiasi gomaasi dai muucucatai gai. Dai vAAscatai ismaacADa maí gomaasi sAAlicADa duduaadimu. ⁶ Amaasi dada AAmoco gAgAAli dai cAAga biisa Amuquiada dai bAAcai dai yaasa.

⁷ Vaica ooracADa vaa Ananiiasi ooñigada maimaatacatai Agai istumaasi APAdui cunaadACADa. ⁸ TaidA APiiduru itAtAdai:

—Giñaagidañi, ¿ACaaquicADa mAsgagaara ADAVAArai? —astAtAdai APiiduru.

—AjA, AcaaquicADa —astAtAdai looqui.

⁹ Amaasi APiiduru itAtAdai:

—¿Tuimasi pomaasi gANTAtagito aapimA isyaatagidagi Diuusi IbAdA? QuidigaiñdARA iimai ismaacADa bAAcai dai yaasa gAcuna. Dai sivi aapi gAbAAquia Agai AaPa —astAtAdai APiiduru.

¹⁰ Tai Agai otoma muu dai AACasoda abaana gai Agai APiiduru. Amaasi vaapa AgAgAAli dai tAA looqui muuquiada dai vuusaitu dai mAa yaasa cunada abaana. ¹¹ Tai aliA duduaadimu AVaavoitudadami AAmadu vAAscatai ismaacADa maí gomaasi.

¹² Mui istumaasi gAgarducami ivuaadana lojootosicami loodami saagida dai vAAscatai gANAMPagi ami AgAA quiuupiARA siaaco Salomofi portaaligada tAAgidu. ¹³ Tomasi tomali Amaadutai maitipAliditadai isgANAMPaidagi AVaavoitudadami AAmadu vAAscARA cAAga ñioocaitadai Agai vAAtaRA. ¹⁴ Muidutai cACALi AAmadu ooqui vaavoitu isSuusi Cristo ARcAAgacARA vuviaadami. ¹⁵ Amaasi vuvaitu loodami cococoidada caayana dai vopoicariARA tuua dai vapaacosiaRA sai siuu duucu daivuñiagi APiiduru sai tomasi mosacaasi AACagida ana tomasi Amaadutai daama. ¹⁶ VAAsi miimianai aali quiquiañdARA daivimi muidutai JerusaleenARA vuucati cococoidada AAmadu aa ismaacADa aliA soimaa taatamituldi ADiaavora tAtAAñicaruda tai vAAscatai dudueeyi Diuusi guvucadadACADa.

¹⁷ Amaasi AbaitACAacamigada papaali judidíu AAmadu vAAsi Asaduseo ismaacADa uraavacata dai AbaitACAacamigada papaali vui baacoi lojootosicami. ¹⁸ Dai vui Agai dai maamaisa. ¹⁹ DAmos tucara divia amo Diuusi tAAñicaruda dai cuucupioco cuucuparagada Amaisacarui dai vuvaitu lojootosicami daida itAtAdai:

amo calli Teudasi talliducami. Dai pocaititadai saida ramo calli gaa guvucadagai viaacami tai oi maaco siento cacalli. Mltai muua. Tai vascatai ismaacada oidatucuitadai vasi aipaco iji. Dai vasi ugidagai. ³⁷ Dai goquiata aidasi gatajai ala taanadami acaldaragai oodami oidacatatadai amai calli Uudasi talliducami lagi rGalileera oidacamicatadai. Tai muidutai oi. Mltai muua lpa. Dai vascatai ismaacada oidatucuitadai aipaco iji. ³⁸ Casada ana angnaagidi masai dagitona idi cacalli. Maitavar oiñiada. Siaduniada gomaasi ramo istumaasi ismaacada ivueeyi oodami vasi ugitimu goovai. ³⁹ Siaduniada gomaasi ramo istumaasi ismaacada ivueeyi Diuusi siaadara istuidacai ugitudana aapim. Gantagitovar nida maisiu soimaasi ivuaada Diuusi vui —ascati Gamalieli.

⁴⁰ Tai vascatai bai aa isducatai agidi Gamalieli. Amaasi vai lagi lojootosicami. Dai gaviaacarai sai camaivaamioma ñioocaiña Suusi vatar. Dai goquiata digito sai iimana. ⁴¹ Lojootosicami vuvaacacai vuitapiaiñdara lvaamioma taanadami baigalialitugai dagitocai Diuusi issoimaa taatagi lagi gaaagiditai lSuusi mamaatluldaragada. ⁴² Dai vas tasai gamamaatluldiña ala quiupaigadara judidu dai quiquirai dai gaaagidiña isSuusi Cristo aragai ismaacada Diuusi aco vuusaitu saida aracalgar vuviamicana.

6

¹ Amaasi tuigaco vaamioma muidaimi lvaavoitudadami dai lagi ismaacada ñioocaitadai giliego ñiooquida agidi lojootosicami sai lagi ismaacada ñioocaitadai judidu ñiooquida maicalla oidi cuadagai lvpipuudu giliego gataacogiditai cuadagai vas tasai. ² Taida lbaivustaama dan gooca oootosicami agidi lvaavoitudadami sai ganlmpaidana dai potatadai:

—Maitaagai isdagitocai gaaagiada aatama Diuusi ñiooquida, casada maitistutuidi aatama isgantaacogiadagai cuadagai. ³ Casada garaaduni, gaagavurai aapim cuvaracami cacalli gansaagidaiñdara ismaacada sastuduga dai lagiadagi Diuusi lbadai dai vascatai siaa duutuadagi dai nuucatulda idi aa duiñdagai. ⁴ Aatama apiagamadada ragai dai apiagamamaatluldiada ragai Diuusi ñiooquida —astatadai lagi.

⁵ Tai vascatai bai aa dai nidacai aco vuusaitu Tiivañi lagi ali calga vaavoitudai dai lagi Diuusi lbadai lmadu Piili, lmadu Porocoro, lmadu Nicanoro, lmadu Tiimoñi, lmadu Parameenasi, lmadu Micuraasi amo calli Antioquiara oidacami ismaacada lquioma vaavoitudaiña judidu vaavoidaragada dai sivi cavaavoitudai Suusi Cristo. ⁶ Mltai vascatai vaidacai siaaco daraajatadai lojootosicami tai lagi gamamaagi dai daama darai gannoonovi.

⁷ Dai vasi aipaco ii Diuusi ñiooquida. Jerusaleenara vaamioma muidaimi lvaavoitudadami dai muidutai apapaali judidu vaavoitu lpa.

⁸ Tiivañi ramo calli ismaacada Diuusi calgar naiditadai. Dai lagi viaacatatadai guvucadada Diuusi lbadai. Casada ivuaadana lagi mui naana maasi ggarducami loodami saagida. ⁹ Amaasi dada lamoco cacalli amo judidu quiupaigadalañdara. Lquiupai aracalli

vΛΛtarΛcatadai ismaacΛΔ ΛΛquioma aa oodami gansosoiga duuca i vaacana dai sivi camosajioopaitadai Λgai, dai aa SireñiaiñdΛΓΛ, dai AlijandΛriañdΛΓΛ dai SilisiañdΛΓΛ, dai AasiañdΛΓΛ dai alia ñiñio ΛTiivañi vui. ¹⁰ Tiivañi ñioocaitadai maatΛdagaicΛΔ ismaacΛΔ maa Diuusi IbΛΔΛ, cascΛΔ camaitistutuiditadai Λгаа isvaamioma vuidΛΓΛ suuligiagi. ¹¹ Amaasi Λгаа aa namΛqui aa sai potΛΛna sai caΛ Λgai isTiivañi soimaa ñioocai Moseesacaru mamaatΛtuldaragadΛ vui dai Diuusi vui. ¹² Dai poduucai sisiolitu Λgai Λoodami ΛΛmadu Λpipiscali, ΛΛmadu ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ. Dai vΛΛscatai vuidΛΓΛ suuli ΛTiivañi. Dai bai. Dai bΛΛcai Λvaamioma tΛtΛaanΛdamigadΛ ajudidifu vuidΛΓΛ. ¹³ Amaasi ΛpΛpΛ gaa Λgai aa yaatavogami saidΛ itΛna:

—Idi cΛΛli vΛΛscarΛ vui ñioocaiña ΛgΛΛ quiuupai siaaco siaa duutudai aatΛmΛ Diuusi. Dai vΛΛscarΛ vuidΛΓΛ caatΛcana Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. ¹⁴ Caatata aatΛmΛ iscaiti Tiivañi sai ΛSuusi ismaacΛΔ NasareetΛΓΛ oidacatadai daituda agaitadai ΛgΛΛ quiuupai. Dai gΛrmaatΛtulda Λlidi Λmamaasi vaavoidaragai ismaacΛΔ maiΛpa maasi ismaacΛΔ gΛrvii Moseesacaru —ascaiti Λyaatavogami.

¹⁵ Amaasi atΛtΛaanΛdami ΛΛmadu vΛΛscatai ismaacΛΔ ami daraajatadai tΛΛgacai ΛTiivañi gantΛgito tΛΛ isapa maasi vuivasadΛ Λmo Diuusi tΛaañicarudΛ.

7

¹ Amaasi ΛbaitΛcΛaacamigadΛ papaali judidifu itΛtΛdai ΛTiivañi:

—¿Baisi Λrvaavo i vΛΛsΛcatai imaasi? —astΛtΛdai.

² Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—CΛΛga baigiñΛliaracΛΔ gannΛidi aanΛ aapimΛ giñaaduñi ΛΛmadu tΛtΛaanΛdami. GiñcaΛcavurai. Diuusi gΛrooga ΛrΛgai ismaacΛΔ vaamioma viaa guvucadagai istomali Λmo Λmai. Dai gΛmaasitu gΛraduñi Avraañicaru vuitapi aidΛsi quiaa oidacatadai Λgai MesopotaamiΛΓΛ aidΛsi maiquiaa ii Λgai Araanamu dai mΛΛca oidaca Λgai. ³ Dai potΛtΛdai: “Dagitoñi gΛdΛvΛΛrΛga ΛΛmadu vΛΛsi gΛaaduñi dai imi nai aanΛ gatΛΛgidana oidigi pΛsiaaco oidacagi”, astΛtΛdai Diuusi ΛAvraañicaru. ⁴ TaidΛ ΛAvraañi vuusaidΛ CalideeaiñdΛΓΛ dai ii Araanamu dai ami oidaca Λgai. Tai gooquiΛΓΛ muuidΛ oogadΛ. Tai vuaa Diuusi ΛAvraañi tami idi dΛvΛΛriΛΓΛ siaaco oidaga aapimΛ sivi. ⁵ Dai maioi tomalaachi dΛvΛΛrai tami tomali siaaco cΛisa Λgai. Dai vΛΛscarΛ caagiditadai Diuusi isoida Λgai. Sai siΛΛscadΛ muquiaa Λgai saidΛ arcajitudadΛ vΛΛtarΛca Λgai. AidΛ ΛAvraañi maiquiaa maamaracatadai. ⁶ Dai aagidi ΛpΛ Diuusi ΛAvraañi sai cajitudadΛ oidaca Λgai mΛΛcasdΛΓΛ oidacami duuca i gadΛvΛΛrΛgana dai sai soiduucai oidaca Λgai dai mΛsai soiduucai ñaijada Λgai Λgai maaco sientu uumigi. ⁷ Dai potΛtΛdai Diuusi ΛpΛ: “Soimaa taatatuldamu aanΛ Λgai ismaacΛΔ tΛaañia Λgai aa duiñdagai gansosoiga duuca i dai gooquiΛΓΛ vuvaaquimu gΛcajiudaga abiaadΛΓΛ dai giñsiaa duutuadamu Λgai idi dΛvΛΛriΛΓΛ”, astΛtΛdai Diuusi. ⁸ Diuusi baidui Λmo ñiooqui Avraañicaru ΛΛmadu. Dai tΛjai sai iquiitΛna gΛtuucuga dai poduucai tΛgitocana ismaacΛΔ aagidi Diuusi. CascΛΔ aidΛsi vuusai Isaacaru Avraañicaru maradΛ bo mamacova tasaicΛΔ poduucai iquiitΛ Avraañicaru Isaa ΛpΛ, dai poduucai idui ΛpΛ Isaacaru gΛmara Jacocarui dai Jacocarui podui ΛpΛ Λbaivustaama dan gooca gΛmaamara ismaacΛΔaiñdΛΓΛ vuvaaaja vΛΛsi judidifu.

⁹ Garađuñi Jacocarü maamaradü aliü cüüldai gansuculi Osee cascädü gagaali ägai äOsee aa cüüli sibüüadüü oïdacami tai ägai büücai äOsee Ejiipitü dävüüriamü dai gagaali Potifara. ¹⁰ Dai ägai aliü soimaa taatamitüldiña äOsee dai maisa. Dai vüüscüü Diiusi äümadu daacatadai äOsee dai cüügacüü vüüsaitu maisacaruüñdäü, dai maa saituducami tagitoidagai. Paraoñi cüügacüü nüditadai äOsee, Diiusi poduucai ipüli cascädü. Paraoñi ärrai Ejiipitüü dai dai ägai äOsee ali mooyi sai soïña tääñiña ami dävüüriüü dai Paraoñi quidiüü äpü.

¹¹ Amaasi divia güü biuugigai tai aliü soimaa taata Ejiipitüü oïdacamü äümadu Canaanüü oïdacamü. Dai gäraduñicaru äqui oïdacamü ismaacädü Canaanüü oïdacadai camaitüügaitadai istumaa ügiagi. ¹² Aidüsi mäi Jacocarü isoidacadai tligi Ejiipitüü gaamucu ootoi gämaamara. Ägai ärgüüüü aaduñicaru. Dai ägai tomali ämo imidagai maiquiaa äjiopaiña Ejiipitüü. Dai aidüsi tää ägai äOsee Ejiipitüü maimai sidü ärsuculidacatadai. ¹³ Dai gooquiüü äpäämu iji ägai taida aagidi äOsee siöüü ägai. Dai poduucai mäi äParaoñi istuma oodamitadai äOsee. ¹⁴ Amaasi äOsee ootosi nüüocai gäüüga Jaco sai dividana vüüsi maamaradü äümadu, vüüscädü ärvai coobai dan baiüstaama dan taamacatadai ägai. ¹⁵ Poduucai ii Jaco Ejiipitüü oïdatu. Dai gooquiüü mövaasi müü. Dai mövaasi coi äpüü aa gäraduñicaru. ¹⁶ Tai gooquiüü äcäjiudadü vüücai gänaaduñicaru oodü Siqueemamü dai yaasa ätjöövai ismaacädü sävüüli äAvraañicaru äAmori maamaradü Siqueemüü.

¹⁷ Aidü tuigaco cayüüga aayitadai istumaasi ismaacädü bai duitadai Diiusi Avraañicaru äümadu vüüsi gätügitoidacädü. Dai äjudidü ismaacädü Ejiipitüü oïdacadai aliü müidaimi dai säülicädü müida. ¹⁸ Aidü utuudama daiva Ejiipitüü ämo baitücäacami dai ägai maimaatücatadai äOsee. ¹⁹ Dai idi baitücäacami naana düücai vupüüüüüü müiditadai gäraduñicaru dai aliü soimaasi ivüüiditadai dai dadaagitöldi cüüli maamaradü dääddüüñdäü utu vüüaquiadü sai coona. ²⁰ Aidüsi gätääñitadai äbaitücäacami mäcäü tuigacädü aidü vüüsai Moseesa. Aliducatai äbiaadüü bai gäüldacai tää Diiusi. Taidü ädääddü nüucagi gänquiiyüü väica masaadai. ²¹ Aidüsi caviacatadai ädääddü isvüüsaidagi äMoseesa quidiüñdäü camaitistütüiditai isästugi taidü löüüü Paraoñi maradü bai dai gäüli gämara düücai. ²² Cascädü mämaatüldiña Ejiipitüü mämaatüldiadami äMoseesa vüüsi istumaasi mämaatücatadai Ejiipitüü oïdacamü. Dai cüüga mäatü nüüocai äMoseesa dai aliü saituduga äpü.

²³ Aidüsi caviacatadai äMoseesa göo coobai uumigi diviji ägai äjudidü Goosiena, ägai äjudücatadai äpü cascädü. ²⁴ Dai ami tää äMoseesa ämo cüüli Ejiipitüü oïdacamü ismaacädü soi vüüadadai ämo judü. Dai soïña müiditadai äMoseesa äjudü cascädü müaa ägai cüüli Ejiipitüü oïdacamü tai aduucai aa noragi ismaacädü soimaasi ivüüadadai ägai. ²⁵ Moseesa pöülditadai isäjudidü camaatücatadai isDiiusi ootosa ägai ägai sai vüüaidana äoodami Ejiipitüüñdäü dai vüüscüü maimaatücatadai ägai. ²⁶ Dai siaadüü tää äMoseesa göoca judidü vai äliasi gäncoöodaitadai dai ägai baiüliatuda müidi cascädü itätadai: “Äapimü äramo oodami çtüimasi soi gänvüeeyi?” ästätadai. ²⁷ Amaasi ägai ismaacädü soi vüeeyi ägämai nüitüca Moseesa däidü itätadai: “çTöüü gäüai äapi tääñadami düücai dai düüncami düücai äatämü ägüvüüüü?” ²⁸ çGiñmüaa päsüüliidi äanü äpü poduucai päsdüücai müaa äapi tacavü äEjiipitüü oïdacadü?”

astatadai. ²⁹ Tai maaidA Moseesa caacai iscaiti acalli. Dai vuusai Ejiipituaifndara dai maacasi ii Madianamu. Dai ami oidacatu maacasdara oidacami duucai. Dai maamarai gooca.

³⁰ Dai cadaivunucai goo coobai uumigi, ami oidigana miaanai agiidi siaaco Siñai taagidu, gamaasitu amo Diuusi taañicaruda Moseesa vuitapi taiyara ismaacada maacatadai amo uusi iipudara. ³¹ Taida Moseesa maitaa isducatai gatagituagi taagacai gomaasi. Dai aidasi miaadara caquiva agai dai calgioma naida agai, caa agai Diuusi ñiooquida ismaacada itatadai: ³² “Aanaan ara Diuusigada gaaqui aaduñicaru Avrañicaru amadu Isaacaru amadu Jacocarú”, ascaiti añiooqui. Amaasi Moseesa gigivuquimi duaadimucai dai camaitapalli isvui nanlavagi vaamioma. ³³ Taida Diuusi itatadai Moseesa: “Movai pasiaaco caaca aapi godavara ara covai giñvuusaida cascada uupasañi gasusuusaca dai poduucai siaa giñduutuda. ³⁴ Aana caa maata sila soimaa taataca vaaasi giñmaamara Ejiipitara oidacami, aana caa isaijigai agai cascada tavai aana dai calgacara vuvaida inagai. Imiñi tudu gaootosamu aana Ejiipitumu”, astatadai Diuusi ñiooquida Moseesa.

³⁵ Tomasi Moseesa aaduñda maicalgacara naiditadai Moseesa dai potatadai: “¿Toora dunucami dai taanadami duucai gadaí?” astatadai. Vaaacara Diuusi ootoi Moseesa taanadami duucai dai calgacara vuviadami, poduucai ootosi agai ñiooqui gataañicaruada ismaacada gamaasitu taiyara. ³⁶ Dai Moseesa aragai ismaacada vuvaitu garaaduñicaru Ejiipituaifndara dai idui mui naana maasi ggarducami Diuusi guvucadadacada ami davarara dai siaaco Gaa Suudagi Vagicara taagidu ara dai oidigana ara goo coobai uumigi pomaasi ivueeyi agai. ³⁷ Dai Moseesa agai daida itatadai judidíu: “Diuusi gaootosda agai amoco ismaacada ñioocada agai agai vatarara agi aapima gnaadunuma saagidaifndara, poduucai isduucal giñootoi agai aana. Dai agiadavurai agai”, astatadai Moseesa. ³⁸ Dai Moseesa agai ismaacada oidigana aimaraitadai amadu hoodami, dai agai ñiooqui Diuusi taañicaruda agiidi Siñalara dai amadu daacatadai garaaduñicaru ara dai Diuusi aagidi Moseesa ñiooqui sai garaagidana isducatai gaagai isoidaca aatama.

³⁹ Damos garaaduñicaru maitipali islagidagi, baiyoma mosgajiaadara vipieeyi agai ismaacada maatatuldi Moseesa dai apamu noonogia liditadai Ejiipitumu. ⁴⁰ Amaasi itatadai agai Aaróni: “Aatama ipalidi pasgarduifndagi didiuusi vai garnuucadacana aatama maimaata siaaco dai Moseesa ismaacada gervuvaitu Ejiipituaifndara”, ascaiti hoodami. ⁴¹ Amaasi idui agai amo ali calsi vaaca mara maasi, dai coi vustaaqui dai dadasdiña vaaca mara ismaacada idui agai dai diuusi aagaiña. Dai alia baiganaliditadai agai gaicada ismaacada idui agai gannoonovicada. ⁴² Amaasi Diuusi covai ii agai saagidaifndara, dai dagito sai siaa duutudaiña agai sisiaavugai gandiuisiga duucal, dai amo Diuusi ñiooquituldiadamigada ooja iscaiti Diuusi sai pocaiti:

¿Coimasí aapima judidíu vustaaqui dai giñdadasdiña aidasi goo coobai uumigi oidigana ajiopaitadai aapima?

⁴³ Baiyoma baa ajiopaiña aapima gandiuisiga Moloqui amo icuusi vaaquyara daida idui aapima amo istumaasi amo siaavugai maasi dai Rempañi taatai, agai ardidiuusi ismaacada aapima agi idui dai siaa duutudaiña.

Cascada gnavuvidamu aana gandavara agaiifndara dai gaootosamu maacasi Babilonia baitaqui.

Ascaiti Diuusi.

⁴⁴ Garaaduñicaru viaacata dai oidigana amo icuusi vaaqui siaaco bai daraasacana agai lojoodai caacaparacada ismaacada ra ooja Diuusi ismaacada r s allicami. Diuusi taji a Moseesa licuusi vaaqui sai poduucai iduuna isducatai naiditadai agai amai sibacoga siaaco taji Diuusi.

⁴⁵ Dai garaaduñicaru vii licuusi vaaqui ismaacada idui Moseesacaru aa gooqui ardadioma garaaduñicaru, dai agai ismaacada oiditadai Josue b lacaticatadai licuusi vaaqui aidasi voopoji agai d v l ragada aa ama maa ñioocadami. Diuusi vuvaitu agai ismaacada ami oidacata dai sai ami oidacana Josue amadu agaa oodami. Daida licuusi vaaqui movaasi viaacata dai oodami dai ami siaa duutudaina Diuusi asta aidasi gatajai abaitacaacami Davicaru. ⁴⁶ Diuusi alia c lagacala naiditadai Davicaru vaid a Davicaru iduina aliditadai amo vaaqui Diuusi v l tar. Garaduñi Jacocar vavoitu Diuusi garoga l r l. ⁴⁷ Damos a Salomoni agai daida idui Diuusi vaaquida. ⁴⁸ Tomasi Diuusi ismaacada r l abaitacaacami maioidaga quiquiupira ismaacada ivueeyi oodami. Poduucai isducatai aagai Diuusi ñiooquituldiadamigada sai pocaiti Diuusi:

⁴⁹ Aanana agai ismaacada taana l t vaagi dai v l si oidigi l r l.

¿Maasca agai vaaqui ismaacada giñduinda agai aapim?

Aan anmaitagito siaaco giñbastagi.

⁵⁰ ¿Maitansi agi idui aan v l si gomaasio?

Ascaiti Diuusi.

⁵¹ Daida a Tiivani apiañiooquidi oodami daida itatadai:

—Aapim aasñitu ganducami maitacaadaga apan ducami aapim ismaacada maivaavoitudai Diuusi. Dai v l scala vuidara v l atacana aapim Diuusi Ibad a apan tuutuiga aapim ganlaci aaduñicaru. ⁵² Garaaduñicaru soimaa taatuli dai asta coi v l si Diuusi ñiooquituldiadamigada ismaacada l quioma dada dai aagidi Diuusi ñiooquida. Agai vaa ñiooquituldiadami aagai isdivia agai c l l tuigacada ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. Dai aidasi divia agai aapim gataaji masai muaana. ⁵³ Diuusi gnaagidi gatataañicaru c l isducatai glaagai m l oidacagi mai aapim mai l agidi —astatadai Tiivani.

⁵⁴ Dai aidasi ca oodami imaasi s allicada baaco a Tiivani vui dai cacalañdimi gantaatamu. ⁵⁵ Damos Diuusi Ibad a amadu daacata dai a Tiivani tai agai t vaagiamu n l l vaa dai t l Diuusi isvaamioma dadadacai sitasai dai Suusi s allicada padala c l ca Diuusi. ⁵⁶ Amaasi itatadai a Tiivani oodami:

—Dañi naidi aan t vaagi vai cupioquiñi dai agai ismaacada viaa amo s allicami s allicada padala c l ca Diuusi —astatadai Tiivani.

⁵⁷ Amaasi oodami cuu gannaanaca maicala aliditai, dai v l scatai g l r l iñquimi dai vui voopoi a Tiivani ⁵⁸ dai bai dai vuusaitu ami Jerusaleenaindala dai maicacarai. Dai agai ismaacada maisai nuucatu l g l nsosa amo g l l Saulo t l l giducami. ⁵⁹ Dai aidasi quiaa maisaitadai oodami taida a Tiivani aduucai daanagi a Suusi:

—Suusi b lacaiñi giñiibadaga —ascaiti.

⁶⁰ Dai gooqira g l totonacada c l quiva dai g l r l iña daida icaiti:

—Taanadami maiti g l r l vuupada goodami idi soimaascamicada —ascaiti.

Dai mospotai dai muu.

8

¹ Daid¹ ²Saulo bai³aa ⁴l⁵l⁶l⁷ m⁸l⁹smuaagi ¹⁰l¹¹Tiivañi. Dai aid¹² ¹³l¹⁴ca¹⁵l¹⁶l¹⁷ sig¹⁸muaatu ¹⁹l²⁰Tiivañi ²¹l²²Jerusaleen²³l²⁴l²⁵l²⁶ oidac²⁷l²⁸l²⁹l³⁰l³¹ vui suuli ³²l³³vaavoitudadami dai soimaa taat³⁴atuli. Tai ³⁵v³⁶l³⁷l³⁸l³⁹l⁴⁰l⁴¹ ⁴²l⁴³vaavoitudadami aipaco iji ⁴⁴Judeeamu dai ⁴⁵Samaali⁴⁶l⁴⁷l⁴⁸l⁴⁹l⁵⁰l⁵¹l⁵² mos⁵³l⁵⁴l⁵⁵l⁵⁶l⁵⁷l⁵⁸l⁵⁹l⁶⁰l⁶¹l⁶² lojootosicami maiiji ⁶³l⁶⁴abiaad⁶⁵l⁶⁶l⁶⁷l⁶⁸l⁶⁹l⁷⁰l⁷¹l⁷²l⁷³l⁷⁴l⁷⁵l⁷⁶l⁷⁷l⁷⁸l⁷⁹l⁸⁰l⁸¹l⁸²l⁸³l⁸⁴l⁸⁵l⁸⁶l⁸⁷l⁸⁸l⁸⁹l⁹⁰l⁹¹l⁹²l⁹³l⁹⁴l⁹⁵l⁹⁶l⁹⁷l⁹⁸l⁹⁹l¹⁰⁰l¹⁰¹l¹⁰²l¹⁰³l¹⁰⁴l¹⁰⁵l¹⁰⁶l¹⁰⁷l¹⁰⁸l¹⁰⁹l¹¹⁰l¹¹¹l¹¹²l¹¹³l¹¹⁴l¹¹⁵l¹¹⁶l¹¹⁷l¹¹⁸l¹¹⁹l¹²⁰l¹²¹l¹²²l¹²³l¹²⁴l¹²⁵l¹²⁶l¹²⁷l¹²⁸l¹²⁹l¹³⁰l¹³¹l¹³²l¹³³l¹³⁴l¹³⁵l¹³⁶l¹³⁷l¹³⁸l¹³⁹l¹⁴⁰l¹⁴¹l¹⁴²l¹⁴³l¹⁴⁴l¹⁴⁵l¹⁴⁶l¹⁴⁷l¹⁴⁸l¹⁴⁹l¹⁵⁰l¹⁵¹l¹⁵²l¹⁵³l¹⁵⁴l¹⁵⁵l¹⁵⁶l¹⁵⁷l¹⁵⁸l¹⁵⁹l¹⁶⁰l¹⁶¹l¹⁶²l¹⁶³l¹⁶⁴l¹⁶⁵l¹⁶⁶l¹⁶⁷l¹⁶⁸l¹⁶⁹l¹⁷⁰l¹⁷¹l¹⁷²l¹⁷³l¹⁷⁴l¹⁷⁵l¹⁷⁶l¹⁷⁷l¹⁷⁸l¹⁷⁹l¹⁸⁰l¹⁸¹l¹⁸²l¹⁸³l¹⁸⁴l¹⁸⁵l¹⁸⁶l¹⁸⁷l¹⁸⁸l¹⁸⁹l¹⁹⁰l¹⁹¹l¹⁹²l¹⁹³l¹⁹⁴l¹⁹⁵l¹⁹⁶l¹⁹⁷l¹⁹⁸l¹⁹⁹l²⁰⁰l²⁰¹l²⁰²l²⁰³l²⁰⁴l²⁰⁵l²⁰⁶l²⁰⁷l²⁰⁸l²⁰⁹l²¹⁰l²¹¹l²¹²l²¹³l²¹⁴l²¹⁵l²¹⁶l²¹⁷l²¹⁸l²¹⁹l²²⁰l²²¹l²²²l²²³l²²⁴l²²⁵l²²⁶l²²⁷l²²⁸l²²⁹l²³⁰l²³¹l²³²l²³³l²³⁴l²³⁵l²³⁶l²³⁷l²³⁸l²³⁹l²⁴⁰l²⁴¹l²⁴²l²⁴³l²⁴⁴l²⁴⁵l²⁴⁶l²⁴⁷l²⁴⁸l²⁴⁹l²⁵⁰l²⁵¹l²⁵²l²⁵³l²⁵⁴l²⁵⁵l²⁵⁶l²⁵⁷l²⁵⁸l²⁵⁹l²⁶⁰l²⁶¹l²⁶²l²⁶³l²⁶⁴l²⁶⁵l²⁶⁶l²⁶⁷l²⁶⁸l²⁶⁹l²⁷⁰l²⁷¹l²⁷²l²⁷³l²⁷⁴l²⁷⁵l²⁷⁶l²⁷⁷l²⁷⁸l²⁷⁹l²⁸⁰l²⁸¹l²⁸²l²⁸³l²⁸⁴l²⁸⁵l²⁸⁶l²⁸⁷l²⁸⁸l²⁸⁹l²⁹⁰l²⁹¹l²⁹²l²⁹³l²⁹⁴l²⁹⁵l²⁹⁶l²⁹⁷l²⁹⁸l²⁹⁹l³⁰⁰l³⁰¹l³⁰²l³⁰³l³⁰⁴l³⁰⁵l³⁰⁶l³⁰⁷l³⁰⁸l³⁰⁹l³¹⁰l³¹¹l³¹²l³¹³l³¹⁴l³¹⁵l³¹⁶l³¹⁷l³¹⁸l³¹⁹l³²⁰l³²¹l³²²l³²³l³²⁴l³²⁵l³²⁶l³²⁷l³²⁸l³²⁹l³³⁰l³³¹l³³²l³³³l³³⁴l³³⁵l³³⁶l³³⁷l³³⁸l³³⁹l³⁴⁰l³⁴¹l³⁴²l³⁴³l³⁴⁴l³⁴⁵l³⁴⁶l³⁴⁷l³⁴⁸l³⁴⁹l³⁵⁰l³⁵¹l³⁵²l³⁵³l³⁵⁴l³⁵⁵l³⁵⁶l³⁵⁷l³⁵⁸l³⁵⁹l³⁶⁰l³⁶¹l³⁶²l³⁶³l³⁶⁴l³⁶⁵l³⁶⁶l³⁶⁷l³⁶⁸l³⁶⁹l³⁷⁰l³⁷¹l³⁷²l³⁷³l³⁷⁴l³⁷⁵l³⁷⁶l³⁷⁷l³⁷⁸l³⁷⁹l³⁸⁰l³⁸¹l³⁸²l³⁸³l³⁸⁴l³⁸⁵l³⁸⁶l³⁸⁷l³⁸⁸l³⁸⁹l³⁹⁰l³⁹¹l³⁹²l³⁹³l³⁹⁴l³⁹⁵l³⁹⁶l³⁹⁷l³⁹⁸l³⁹⁹l⁴⁰⁰l⁴⁰¹l⁴⁰²l⁴⁰³l⁴⁰⁴l⁴⁰⁵l⁴⁰⁶l⁴⁰⁷l⁴⁰⁸l⁴⁰⁹l⁴¹⁰l⁴¹¹l⁴¹²l⁴¹³l⁴¹⁴l⁴¹⁵l⁴¹⁶l⁴¹⁷l⁴¹⁸l⁴¹⁹l⁴²⁰l⁴²¹l⁴²²l⁴²³l⁴²⁴l⁴²⁵l⁴²⁶l⁴²⁷l⁴²⁸l⁴²⁹l⁴³⁰l⁴³¹l⁴³²l⁴³³l⁴³⁴l⁴³⁵l⁴³⁶l⁴³⁷l⁴³⁸l⁴³⁹l⁴⁴⁰l⁴⁴¹l⁴⁴²l⁴⁴³l⁴⁴⁴l⁴⁴⁵l⁴⁴⁶l⁴⁴⁷l⁴⁴⁸l⁴⁴⁹l⁴⁵⁰l⁴⁵¹l⁴⁵²l⁴⁵³l⁴⁵⁴l⁴⁵⁵l⁴⁵⁶l⁴⁵⁷l⁴⁵⁸l⁴⁵⁹l⁴⁶⁰l⁴⁶¹l⁴⁶²l⁴⁶³l⁴⁶⁴l⁴⁶⁵l⁴⁶⁶l⁴⁶⁷l⁴⁶⁸l⁴⁶⁹l⁴⁷⁰l⁴⁷¹l⁴⁷²l⁴⁷³l⁴⁷⁴l⁴⁷⁵l⁴⁷⁶l⁴⁷⁷l⁴⁷⁸l⁴⁷⁹l⁴⁸⁰l⁴⁸¹l⁴⁸²l⁴⁸³l⁴⁸⁴l⁴⁸⁵l⁴⁸⁶l⁴⁸⁷l⁴⁸⁸l⁴⁸⁹l⁴⁹⁰l⁴⁹¹l⁴⁹²l⁴⁹³l⁴⁹⁴l⁴⁹⁵l⁴⁹⁶l⁴⁹⁷l⁴⁹⁸l⁴⁹⁹l⁵⁰⁰l⁵⁰¹l⁵⁰²l⁵⁰³l⁵⁰⁴l⁵⁰⁵l⁵⁰⁶l⁵⁰⁷l⁵⁰⁸l⁵⁰⁹l⁵¹⁰l⁵¹¹l⁵¹²l⁵¹³l⁵¹⁴l⁵¹⁵l⁵¹⁶l⁵¹⁷l⁵¹⁸l⁵¹⁹l⁵²⁰l⁵²¹l⁵²²l⁵²³l⁵²⁴l⁵²⁵l⁵²⁶l⁵²⁷l⁵²⁸l⁵²⁹l⁵³⁰l⁵³¹l⁵³²l⁵³³l⁵³⁴l⁵³⁵l⁵³⁶l⁵³⁷l⁵³⁸l⁵³⁹l⁵⁴⁰l⁵⁴¹l⁵⁴²l⁵⁴³l⁵⁴⁴l⁵⁴⁵l⁵⁴⁶l⁵⁴⁷l⁵⁴⁸l⁵⁴⁹l⁵⁵⁰l⁵⁵¹l⁵⁵²l⁵⁵³l⁵⁵⁴l⁵⁵⁵l⁵⁵⁶l⁵⁵⁷l⁵⁵⁸l⁵⁵⁹l⁵⁶⁰l⁵⁶¹l⁵⁶²l⁵⁶³l⁵⁶⁴l⁵⁶⁵l⁵⁶⁶l⁵⁶⁷l⁵⁶⁸l⁵⁶⁹l⁵⁷⁰l⁵⁷¹l⁵⁷²l⁵⁷³l⁵⁷⁴l⁵⁷⁵l⁵⁷⁶l⁵⁷⁷l⁵⁷⁸l⁵⁷⁹l⁵⁸⁰l⁵⁸¹l⁵⁸²l⁵⁸³l⁵⁸⁴l⁵⁸⁵l⁵⁸⁶l⁵⁸⁷l⁵⁸⁸l⁵⁸⁹l⁵⁹⁰l⁵⁹¹l⁵⁹²l⁵⁹³l⁵⁹⁴l⁵⁹⁵l⁵⁹⁶l⁵⁹⁷l⁵⁹⁸l⁵⁹⁹l⁶⁰⁰l⁶⁰¹l⁶⁰²l⁶⁰³l⁶⁰⁴l⁶⁰⁵l⁶⁰⁶l⁶⁰⁷l⁶⁰⁸l⁶⁰⁹l⁶¹⁰l⁶¹¹l⁶¹²l⁶¹³l⁶¹⁴l⁶¹⁵l⁶¹⁶l⁶¹⁷l⁶¹⁸l⁶¹⁹l⁶²⁰l⁶²¹l⁶²²l⁶²³l⁶²⁴l⁶²⁵l⁶²⁶l⁶²⁷l⁶²⁸l⁶²⁹l⁶³⁰l⁶³¹l⁶³²l⁶³³l⁶³⁴l⁶³⁵l⁶³⁶l⁶³⁷l⁶³⁸l⁶³⁹l⁶⁴⁰l⁶⁴¹l⁶⁴²l⁶⁴³l⁶⁴⁴l⁶⁴⁵l⁶⁴⁶l⁶⁴⁷l⁶⁴⁸l⁶⁴⁹l⁶⁵⁰l⁶⁵¹l⁶⁵²l⁶⁵³l⁶⁵⁴l⁶⁵⁵l⁶⁵⁶l⁶⁵⁷l⁶⁵⁸l⁶⁵⁹l⁶⁶⁰l⁶⁶¹l⁶⁶²l⁶⁶³l⁶⁶⁴l⁶⁶⁵l⁶⁶⁶l⁶⁶⁷l⁶⁶⁸l⁶⁶⁹l⁶⁷⁰l⁶⁷¹l⁶⁷²l⁶⁷³l⁶⁷⁴l⁶⁷⁵l⁶⁷⁶l⁶⁷⁷l⁶⁷⁸l⁶⁷⁹l⁶⁸⁰l⁶⁸¹l⁶⁸²l⁶⁸³l⁶⁸⁴l⁶⁸⁵l⁶⁸⁶l⁶⁸⁷l⁶⁸⁸l⁶⁸⁹l⁶⁹⁰l⁶⁹¹l⁶⁹²l⁶⁹³l⁶⁹⁴l⁶⁹⁵l⁶⁹⁶l⁶⁹⁷l⁶⁹⁸l⁶⁹⁹l⁷⁰⁰l⁷⁰¹l⁷⁰²l⁷⁰³l⁷⁰⁴l⁷⁰⁵l⁷⁰⁶l⁷⁰⁷l⁷⁰⁸l⁷⁰⁹l⁷¹⁰l⁷¹¹l⁷¹²l⁷¹³l⁷¹⁴l⁷¹⁵l⁷¹⁶l⁷¹⁷l⁷¹⁸l⁷¹⁹l⁷²⁰l⁷²¹l⁷²²l⁷²³l⁷²⁴l⁷²⁵l⁷²⁶l⁷²⁷l⁷²⁸l⁷²⁹l⁷³⁰l⁷³¹l⁷³²l⁷³³l⁷³⁴l⁷³⁵l⁷³⁶l⁷³⁷l⁷³⁸l⁷³⁹l⁷⁴⁰l⁷⁴¹l⁷⁴²l⁷⁴³l⁷⁴⁴l⁷⁴⁵l⁷⁴⁶l⁷⁴⁷l⁷⁴⁸l⁷⁴⁹l⁷⁵⁰l⁷⁵¹l⁷⁵²l⁷⁵³l⁷⁵⁴l⁷⁵⁵l⁷⁵⁶l⁷⁵⁷l⁷⁵⁸l⁷⁵⁹l⁷⁶⁰l⁷⁶¹l⁷⁶²l⁷⁶³l⁷⁶⁴l⁷⁶⁵l⁷⁶⁶l⁷⁶⁷l⁷⁶⁸l⁷⁶⁹l⁷⁷⁰l⁷⁷¹l⁷⁷²l⁷⁷³l⁷⁷⁴l⁷⁷⁵l⁷⁷⁶l⁷⁷⁷l⁷⁷⁸l⁷⁷⁹l⁷⁸⁰l⁷⁸¹l⁷⁸²l⁷⁸³l⁷⁸⁴l⁷⁸⁵l⁷⁸⁶l⁷⁸⁷l⁷⁸⁸l⁷⁸⁹l⁷⁹⁰l⁷⁹¹l⁷⁹²l⁷⁹³l⁷⁹⁴l⁷⁹⁵l⁷⁹⁶l⁷⁹⁷l⁷⁹⁸l⁷⁹⁹l⁸⁰⁰l⁸⁰¹l⁸⁰²l⁸⁰³l⁸⁰⁴l⁸⁰⁵l⁸⁰⁶l⁸⁰⁷l⁸⁰⁸l⁸⁰⁹l⁸¹⁰l⁸¹¹l⁸¹²l⁸¹³l⁸¹⁴l⁸¹⁵l⁸¹⁶l⁸¹⁷l⁸¹⁸l⁸¹⁹l⁸²⁰l⁸²¹l⁸²²l⁸²³l⁸²⁴l⁸²⁵l⁸²⁶l⁸²⁷l⁸²⁸l⁸²⁹l⁸³⁰l⁸³¹l⁸³²l⁸³³l⁸³⁴l⁸³⁵l⁸³⁶l⁸³⁷l⁸³⁸l⁸³⁹l⁸⁴⁰l⁸⁴¹l⁸⁴²l⁸⁴³l⁸⁴⁴l⁸⁴⁵l⁸⁴⁶l⁸⁴⁷l⁸⁴⁸l⁸⁴⁹l⁸⁵⁰l⁸⁵¹l⁸⁵²l⁸⁵³l⁸⁵⁴l⁸⁵⁵l⁸⁵⁶l⁸⁵⁷l⁸⁵⁸l⁸⁵⁹l⁸⁶⁰l⁸⁶¹l⁸⁶²l⁸⁶³l⁸⁶⁴l⁸⁶⁵l⁸⁶⁶l⁸⁶⁷l⁸⁶⁸l⁸⁶⁹l⁸⁷⁰l⁸⁷¹l⁸⁷²l⁸⁷³l⁸⁷⁴l⁸⁷⁵l⁸⁷⁶l⁸⁷⁷l⁸⁷⁸l⁸⁷⁹l⁸⁸⁰l⁸⁸¹l⁸⁸²l⁸⁸³l⁸⁸⁴l⁸⁸⁵l⁸⁸⁶l⁸⁸⁷l⁸⁸⁸l⁸⁸⁹l⁸⁹⁰l⁸⁹¹l⁸⁹²l⁸⁹³l⁸⁹⁴l⁸⁹⁵l⁸⁹⁶l⁸⁹⁷l⁸⁹⁸l⁸⁹⁹l⁹⁰⁰l⁹⁰¹l⁹⁰²l⁹⁰³l⁹⁰⁴l⁹⁰⁵l⁹⁰⁶l⁹⁰⁷l⁹⁰⁸l⁹⁰⁹l⁹¹⁰l⁹¹¹l⁹¹²l⁹¹³l⁹¹⁴l⁹¹⁵l⁹¹⁶l⁹¹⁷l⁹¹⁸l⁹¹⁹l⁹²⁰l⁹²¹l⁹²²l⁹²³l⁹²⁴l⁹²⁵l⁹²⁶l⁹²⁷l⁹²⁸l⁹²⁹l⁹³⁰l⁹³¹l⁹³²l⁹³³l⁹³⁴l⁹³⁵l⁹³⁶l⁹³⁷l⁹³⁸l⁹³⁹l⁹⁴⁰l⁹⁴¹l⁹⁴²l⁹⁴³l⁹⁴⁴l⁹⁴⁵l⁹⁴⁶l⁹⁴⁷l⁹⁴⁸l⁹⁴⁹l⁹⁵⁰l⁹⁵¹l⁹⁵²l⁹⁵³l⁹⁵⁴l⁹⁵⁵l⁹⁵⁶l⁹⁵⁷l⁹⁵⁸l⁹⁵⁹l⁹⁶⁰l⁹⁶¹l⁹⁶²l⁹⁶³l⁹⁶⁴l⁹⁶⁵l⁹⁶⁶l⁹⁶⁷l⁹⁶⁸l⁹⁶⁹l⁹⁷⁰l⁹⁷¹l⁹⁷²l⁹⁷³l⁹⁷⁴l⁹⁷⁵l⁹⁷⁶l⁹⁷⁷l⁹⁷⁸l⁹⁷⁹l⁹⁸⁰l⁹⁸¹l⁹⁸²l⁹⁸³l⁹⁸⁴l⁹⁸⁵l⁹⁸⁶l⁹⁸⁷l⁹⁸⁸l⁹⁸⁹l⁹⁹⁰l⁹⁹¹l⁹⁹²l⁹⁹³l⁹⁹⁴l⁹⁹⁵l⁹⁹⁶l⁹⁹⁷l⁹⁹⁸l⁹⁹⁹l¹⁰⁰⁰l¹⁰⁰¹l¹⁰⁰²l¹⁰⁰³l¹⁰⁰⁴l¹⁰⁰⁵l¹⁰⁰⁶l¹⁰⁰⁷l¹⁰⁰⁸l¹⁰⁰⁹l¹⁰¹⁰l¹⁰¹¹l¹⁰¹²l¹⁰¹³l¹⁰¹⁴l¹⁰¹⁵l¹⁰¹⁶l¹⁰¹⁷l¹⁰¹⁸l¹⁰¹⁹l¹⁰²⁰l¹⁰²¹l¹⁰²²l¹⁰²³l¹⁰²⁴l¹⁰²⁵l¹⁰²⁶l¹⁰²⁷l¹⁰²⁸l¹⁰²⁹l¹⁰³⁰l¹⁰³¹l¹⁰³²l¹⁰³³l¹⁰³⁴l¹⁰³⁵l¹⁰³⁶l¹⁰³⁷l¹⁰³⁸l¹⁰³⁹l¹⁰⁴⁰l¹⁰⁴¹l¹⁰⁴²l¹⁰⁴³l¹⁰⁴⁴l¹⁰⁴⁵l¹⁰⁴⁶l¹⁰⁴⁷l¹⁰⁴⁸l¹⁰⁴⁹l¹⁰⁵⁰l¹⁰⁵¹l¹⁰⁵²l¹⁰⁵³l¹⁰⁵⁴l¹⁰⁵⁵l¹⁰⁵⁶l¹⁰⁵⁷l¹⁰⁵⁸l¹⁰⁵⁹l¹⁰⁶⁰l¹⁰⁶¹l¹⁰⁶²l¹⁰⁶³l¹⁰⁶⁴l¹⁰⁶⁵l¹⁰⁶⁶l¹⁰⁶⁷l¹⁰⁶⁸l¹⁰⁶⁹l¹⁰⁷⁰l¹⁰⁷¹l¹⁰⁷²l¹⁰⁷³l¹⁰⁷⁴l¹⁰⁷⁵l¹⁰⁷⁶l¹⁰⁷⁷l¹⁰⁷⁸l¹⁰⁷⁹l¹⁰⁸⁰l¹⁰⁸¹l¹⁰⁸²l¹⁰⁸³l¹⁰⁸⁴l¹⁰⁸⁵l¹⁰⁸⁶l¹⁰⁸⁷l¹⁰⁸⁸l¹⁰⁸⁹l¹⁰⁹⁰l¹⁰⁹¹l¹⁰⁹²l¹⁰⁹³l¹⁰⁹⁴l¹⁰⁹⁵l¹⁰⁹⁶l¹⁰⁹⁷l¹⁰⁹⁸l¹⁰⁹⁹l¹¹⁰⁰l¹¹⁰¹l¹¹⁰²l¹¹⁰³l¹¹⁰⁴l¹¹⁰⁵l¹¹⁰⁶l¹¹⁰⁷l¹¹⁰⁸l¹¹⁰⁹l¹¹¹⁰l¹¹¹¹l¹¹¹²l¹¹¹³l¹¹¹⁴l¹¹¹⁵l¹¹¹⁶l¹¹¹⁷l¹¹¹⁸l¹¹¹⁹l¹¹²⁰l¹¹²¹l¹¹²²l¹¹²³l¹¹²⁴l¹¹²⁵l¹¹²⁶l¹¹²⁷l¹¹²⁸l¹¹²⁹l¹¹³⁰l¹¹³¹l¹¹³²l¹¹³³l¹¹³⁴l¹¹³⁵l¹¹³⁶l¹¹³⁷l¹¹³⁸l¹¹³⁹l¹¹⁴⁰l¹¹⁴¹l¹¹⁴²l¹¹⁴³l¹¹⁴⁴l¹¹⁴⁵l¹¹⁴⁶l¹¹⁴⁷l¹¹⁴⁸l¹¹⁴⁹l¹¹⁵⁰l¹¹⁵¹l¹¹⁵²l¹¹⁵³l¹¹⁵⁴l¹¹⁵⁵l¹¹⁵⁶l¹¹⁵⁷l¹¹⁵⁸l¹¹⁵⁹l¹¹⁶⁰l¹¹⁶¹l¹¹⁶²l¹¹⁶³l¹¹⁶⁴l¹¹⁶⁵l¹¹⁶⁶l¹¹⁶⁷l¹¹⁶⁸l¹¹⁶⁹l¹¹⁷⁰l¹¹⁷¹l¹¹⁷²l¹¹⁷³l¹¹⁷⁴l¹¹⁷⁵l¹¹⁷⁶l¹¹⁷⁷l¹¹⁷⁸l¹¹⁷⁹l¹¹⁸⁰l¹¹⁸¹l¹¹⁸²l¹¹⁸³l¹¹⁸⁴l¹¹⁸⁵l¹¹⁸⁶l¹¹⁸⁷l¹¹⁸⁸l¹¹⁸⁹l¹¹⁹⁰l¹¹⁹¹l¹¹⁹²l¹¹⁹³l¹¹⁹⁴l¹¹⁹⁵l¹¹⁹⁶l¹¹⁹⁷l¹¹⁹⁸l¹¹⁹⁹l¹²⁰⁰l¹²⁰¹l¹²⁰²l¹²⁰³l¹²⁰⁴l¹²⁰⁵l¹²

²⁰ Amaasi ʼPiiduru itʼatʼadai:

—Poʼalidi aapi sai istumaasi gaoidi Diuusi gʼasaapʼadai tumiñsicʼadʼa cascʼadʼa ugitana gatumiñsiga aapi gʼallʼmadu. ²¹ Aapi maiviaa tomalaachi sʼallicami idi guvucadagiʼarʼa maitacʼalʼagadu gʼibʼadaga Diuusi vuitapi.

²² Dagitoñi vʼaasi gʼasoimaascamiga dai daañi Diuusi sabai gʼoigʼaldana ʼgai gʼasoimaascamiga ismaacʼadʼa viaa aapi gʼibʼadagʼarʼa. ²³ Giñʼagito nʼalidi aanʼa isaliʼasi ʼrsoimaasi iducami aapi dai gʼasoimaascamiga gʼmaisacan duu —astʼatʼadai ʼPiiduru.

²⁴ Amaasi ʼSimuñi aa noragi daidʼa itʼatʼadai:

—Daanʼadavurai aapimʼa Diuusi aanʼacʼadʼa nai maipovai iñduñia aanʼa mʼasducatai aagai aapimʼa —astʼatʼadai ʼSimuñi.

²⁵ Amaasi ʼPiiduru ʼllʼmadu ʼVuaana aatagi ʼoodami dai aagidi ʼarʼa Diuusi ñiooquidʼa, dai gooquiʼarʼa iji muiyapʼarʼa Samaalia dʼvʼaariʼarʼa dai gaaagidimi isSuusi Cristo ʼrcʼalʼgacʼarʼa vuviaadami dai gooquiʼarʼa noonora Jerusaleenamu.

²⁶ Amaasi cadaivunucai imaasi ʼmo Diuusi tʼaañicarudʼa ñiooqui ʼPiili daidʼa itʼatʼadai:

—Cʼalquivañi dai imi govoyamu ismaacʼadʼa Jerusaleenaiñdarʼa caata Gaasamaco dai idi vaa voi ʼgai dai oidigana daivunuga siaaco maitiipu oidacami —astʼatʼadai ʼDiuusi tʼaañicarudʼa.

²⁷ Taidʼa ʼPiili cʼalquiva dai ii dai voyarʼa aayi ʼmo cʼalli Etiopiiʼarʼa oidacami. ʼgai ʼrtʼaanʼadamicatadai daidʼa ʼrnuucadacamicatadai ʼCandaasi tumiñsigadʼa. ʼCandaasi ʼrʼamo ooqui daidʼa ʼrbaitʼacʼaaacamicatadai Etiopiiʼarʼa dai vʼaasi cʼacʼalli ismaacʼadʼa aata vaaadana Candaasi vʼaatarʼa cacaapuñicatadai cascʼadʼa ʼcʼalli capuñicatadai ʼarʼa. Daidʼa ʼcʼalli cagaquuiyamaco imʼitadai Jerusaleenaiñdarʼa siaaco siaa duutudaitadai ʼgai Diuusi. ²⁸ Vaidʼa ʼcʼalli ʼmo careeta ʼraana daitugaitadai dai aagaimi oojai ismaacʼadʼa ooja Isaiaʼcaru Diuusi ñiooquituldiadamigadʼa. ²⁹ Amaasi Diuusi Ibʼadʼa itʼatʼadai ʼPiili:

—Imiñi dai abaan cʼalquiva gocareeta —astʼatʼadai.

³⁰ Dai aidʼasi miaadʼarʼa cʼalquiva ʼPiili caʼa ʼgai ʼcʼalli isaagaimi oojai ismaacʼadʼa ooja Isaia tai ʼgai tʼacacai daidʼa itʼatʼadai:

—¿Maatʼarʼas caʼa gooojai pʼasmaacʼadʼa aagai? —astʼatʼadai ʼPiili.

³¹ Taidʼa ʼcʼalli aa noragi daidʼa itʼatʼadai:

—¿Ducatai maata caʼcana aanʼa maitiipucatai siora giñaagidagi istʼaiya ʼlidi goovai? —astʼatʼadai ʼcʼalli.

Dai vai ʼPiili sai abana daivana.

³² Vaidʼa ʼcʼalli aagaitadai ʼoojai Diuusi ñiooquidarʼa siaaco icaiti: Aidʼamʼasi bʼalʼcai dai muaa ʼgai maiijigʼai ʼpan duucai ʼmo cañiiru ismaacʼadʼa maisuaacai mʼsiuu duu muaagi.

Dai ʼpan duucai cañiiru mara ismaacʼadʼa maisuaacaiña mʼsiuu duuca iicadagi,

Poduucai ʼgai maisosua dai muu.

³³ Soi dui ʼgai maiviaacatai ʼgai istuisi soimaa taatagi. ¿Siora istuidʼacai ʼcaldana siʼalquiatʼai vaavoituda ʼgai?

Ascaiti Diuusi ñiooquidarʼa.

³⁴ Taidʼa ʼtʼaanʼadami tʼacacai ʼPiili daidʼa itʼatʼadai:

—Giñʼigʼadacai giñaagida, ¿voora aagai goDiuusi ñiooquituldiadamigadʼa ʼlgi ʼgai ʼmai sio? —astʼatʼadai.

³⁵ Amaasi ΔPiili gaaagacai aagidi añiooqui ismaacada aagai acalli oojira dai aagidi ama maasi aapa aagaitai ΔSuusi. ³⁶ Dai aidasi aayi agai amapaacra siaaco daacatadai suudagi, taida ataanadami itai:

—Tami daja suudagi. ¿Baisi arcallagai isvacuañica aan? —astatadai agai ΔPiili.

³⁷ Taida ΔPiili itatadai:

—Passalicada vaavoitudadagi aid gia istutuidi aapi —astatadai ΔPiili.

Taida acalli aa noragi daida itatadai:

—Aan angia vaavoitudai isSuusi Cristo arDiuusi marada —ascaiti acalli.

³⁸ Amaasi acalli gatjai callaragai acareeta, dai vagoocatai taapai siaaco daacatadai asuudagi, taida ΔPiili vacoi acalli. ³⁹ Dai aidasi aapaamu taatasai agai abiaadara taida Diuusi Ibada vaidacai ΔPiili, taida ataanadami camaitaa vaamioma, damos apiaimai agai gavoogamu baigalliatugaitai. ⁴⁰ Amaasi ΔPiili aayi Aootara dai vansi amapaacra aijimi dai gaaagidimi acallagacra vuvaidaragai mospovuimi dai aayi Sesareera.

9

¹ ΔSaulo maidagitocai soi vueeyi avavoitudadami. Dai pocaitiña sai coodia agai cascada naidamu agai abaitacaaacamigada papaali judidiu ² dai tai oojai ismaacadara maa agai oigaragai sai imana agai judidiu quiquiuupaigadamu Damascara dai gaagana ismaacada apiavaavoitudai Suusi Cristo mamaatuldaragada dai sai maamaisapicamu vuaapana Jerusaleenara vansi amaduga mansi ooqui dai acalli. ³ Damos aidasi voyiamu imaitadai agai camiaadara Damasco, tai todian duucai vrapdoli sicoli agai amo cuudagi tavaagiaiñdara. ⁴ Taida ΔSaulo davararapi gai, dai call amo ñiooqui ismaacada itatadai:

—Saulo, Saulo, ¿tuipasi soi giñvueeyi? —astatadai.

⁵ Amaasi ΔSaulo itatadai:

—¿Poora aapi taanadami? —astatadai.

Taida añiooqui aa noragi daida itatadai:

—Aanana arSuusi agai vaa ismaacada soi vueeyi aapi. Δagi gatomitascai aapi apan duucai amo vooyisi ismaacada cuituscai tootocami cuugada —astatadai añiooqui.

⁶ Amaasi ΔSaulo gigivuquimi duaadimucai daida itatadai:

—Taanadami, ¿tumaasi ipalidi aapi isiduiña aan? —astatadai.

Taida ataanadami itatadai:

—Cayivañi dai ai Damascara masimaca gaaagidamu istumaasi gaaagai pasiduiñagi —astatadai ataanadami.

⁷ Acacalli ismaacada amadu iimaitadai ΔSaulo alia duduadimu callacai añiooqui dai maitagacai tomali amaadutai. ⁸ Amaasi ΔSaulo callaiva davararapidara, damos maitistui isnaavagi tomalaachi. Taida laaduñda vaidacai Damascoamu. ⁹ Daida ΔSaulo vaica tasai maitistui isnaavagi dai maitauu dai maitaii tomalaachi istumaasi.

¹⁰ Dai ami Damascara oidacatadai amo vaavoitudadami Ananiiasi tallagiducami tai agai vuitapi gamaasitu ΔSuusi daida itatadai:

—Ananiiasi —astatadai.

Tai agai aa noragi daida itatadai:

—Taanadami tami andaja —astatadai Ananiiasi.

¹¹ Amaasi ataanadami itatadai:

—C̄aquiuañi dai imi siaaco caayi S̄alliñic̄ara t̄aagidu dai Uudasi qui-
idiara n̄aida amo c̄ali Tarsuaiñdara Saulo t̄aagiducami gamamadiava.
12 Ḡat̄at̄aquiara t̄a agai amo c̄ali Ananiiasi t̄aagiducami sai vaa dai
daama darai ḡanoonovi saida istui agai isn̄anavagi apamu —ast̄at̄adai
as̄uusi.

13 Taid̄a Ananiiasi mosca imaasi daid̄a it̄at̄adai:

—T̄aanadami muidutai giñ̄aagidiña goc̄ali dai v̄asi soimaascami
ismaac̄ada ivuiddiña goovai ismaac̄ada ḡavaavoitudai Jerusaleenara.
14 Dai sivi divia goovai tami apapaali bait̄aguucacamigada
s̄alicamigadaada, dai maamaisapicami vuuquia agai v̄ascatai
ismaac̄ada ḡavaavoitudai aapi —ast̄at̄adai Ananiiasi.

15 Amaasi t̄aanadami it̄at̄adai:

—Imiñi casiant̄a co vuusaitu aan̄a Saulo vai aagidana agai aa
ama maasi ñioocadami dai raraí dai judidíu ara ñ̄saana c̄agac̄ara
vuvaidi oodami. 16 Aan̄a t̄aagidamu isalia viaa agai issoima taatagi
giñ̄vaavoitudaitai —asc̄aiti as̄uusi.

17 Amaasi ii Ananiiasi aq̄uiyamu siaaco daacatadai as̄uulo dai ami
vaac̄ac̄ai daama darai ḡanoonovi daid̄a it̄at̄adai:

—Giñ̄aduñi Saulo, as̄uusi ismaac̄ada ḡamaasitu aapi ḡavuitapi
voiyaiñdara agai at̄giñ̄ootoi pasai apamu n̄anavana dai sai Diuusi Ibada
ḡamad̄u daaca agai —ast̄at̄adai Ananiiasi.

18 Tai otoma suuli vatopa coocomida maasi vuupujaiñdara dai casi is-
tui agai isn̄anavagi. Dai otoma c̄aquiua dai ḡavacoi sai n̄idiña loodami
iscaama duucai ḡat̄agito agai dai camaisoimaasi ivuaada agai. 19 Dai
gooquiara gauu dai bai ḡaguvucadaga apamu dai anaasi daja ch̄iaraqui
tasai avaavoitudadami amadu Damascara.

20 Otoma ḡaagacai gamamaat̄at̄uldimi as̄uulo judidíu quiquiuu-
paigadara Diuusi ñiooquida dai gaaagidi sai Suusi ara Diuusi marada. 21 Dai
v̄ascatai ismaac̄ada caa mait̄at̄agaitadai isducatai ḡant̄at̄agituagi daid̄a
icaiti:

—¿Maitasi ar̄ac̄ali goovai ismaac̄ada Jerusaleenara aimaraiña dai
gaagaiña vaavoitudadami dai soi vaaadana? ¿Dai maitasi ar̄agai
vaa ismaac̄ada tami divia dai maamaisapicami vuuquia agaitadai
vaavoitudadami ara dai t̄aagida agai abait̄aguucacamigada papaali
Jerusaleenara? —asc̄aiti loodami.

22 Damos as̄uulo vaamioma maiduaadicuitai gaaagidi Diuusi ñiooquida
dai gaaagidiña ara saida as̄uusi ara Cristo, taid̄a ajudidíu Damascara
oidac̄ada camait̄a isducatai ḡant̄at̄agituagi.

23 Dai bai t̄av̄apicada ajudidíu ḡanaagi dai muaa agai as̄uulo. 24 Damos
as̄uulo maí. Dai Damasco sicolu cuupicatadai ḡa bidaaviquicada vaid̄a
ajudidíu abidaaviqui cuucuparagadara soobidacana tasara dai tucara
siaaco vuusiagi sai muaa agaitadai. 25 Damos vaavoitudadami ḡa
asaarai araana daí as̄uulo dai bidaaviquiamu s̄ali t̄vaañi amo imidagai
tucara tai poduucai c̄agac̄ara vuusai as̄uulo.

26 Aidasi aayi as̄uulo Jerusaleenara agai urava aliditadai
vaavoitudadami damos vaavoitudadami ab̄aidiña v̄ascara
maivaavoitudaiña agai siasulo casi arvaavoitudadami ara cascada.
27 Damos ab̄ernabé gia vaidacai dai vaan c̄asi lojootosicami dai aagidi

isducatai taa ASaulo ASuusi Cristo voyaga, dai isducatai ñiooqui ASuusi, dai isducatai ASaulo maiduaadimudacada aagidi Diuusi ñiooquida Damascaga oidacami. ²⁸ Taida ASaulo anaasi Jerusaleenaga vii dai amadu aimaganiña vaavoitudadami. ²⁹ Dai maiduaadicuitai gaaagidiña Diuusi ñiooquida, dai amadu gaaatagaiña agai judidiu ismaacada ñioocaitadai giliego ñiooquida, damos judidiu gaagaitadai isducatai muaagi ASaulo. ³⁰ Dai aidasida vaavoitudadami mai gomaasi otoma vaidacai agai ASaulo Sesareeamu dai abiaadaga ootoi Tarsuamu.

³¹ Aida camaitiipucataidai sioga soi duucai najadagi vaavoitudadami Judeega dai Galileega dai Samaaliga oidacami cascada baiganaliditai oidaga agai dai vaamioma caga vaavoitudaimi dai siaa duutudaiña Diuusi. Dai Diuusi Ibadaga amadu daacataidai vai vaamioma muidaimi vaavoitudadami.

³² Aidasida APiiduru didividitadai vaavoitudadami diviji agai aga vaavoitudadami Liidiga oidacada. ³³ Vai ami oidacataidai aga amo cali Eneesi tagiducami ismaacada capaga mamacova uumigi moscaatcatadai maitistutuidiña agai isaimardagi cascada. ³⁴ Taida APiiduru itatadai:

—Eneesi casiapadueeyi Suusi Cristo guvucadacada, vanigiñi dai bai duuni gavaacosi —astatadai APiiduru.

Taida Eneesi otoma vani. ³⁵ Dai vascatai Liidiga oidacada dai Sarofiga oidacada tagacai imaasi dagito aguidaga gavaavoidaraga dai vaavoitu Diuusi.

³⁶ Aida Jopaga oidacataidai amo ooqui vaavoitudadami Tavita tagiducami dai giliego ñiooquicada adoorcasi. Idi ooqui vascaga caga ivuaadana dai soicaniña soituutuigami. ³⁷ Dai amo imidagai alia cooco looqui dai muu, matai vatasi dai gooqiga goocua daama vaaqiga tacauiaco taa. ³⁸ Dai Jopaindaga miaaga Liidiamu siaaco daacataidai APiiduru, taida vaavoitudadami mai isami daacataidai APiiduru dai ootoi gooca cali sai mala aagidana APiiduru sai otoma diviana.

³⁹ Taida APiiduru otoma oi cali. Aidasi aayi agai matai otoma vaidacai siaaco caatcatadai amuuquiada, tai vasi vipiuudu socoli guuquiva dai suaanimi dai vuvaitu yuupuru dai vaapasaragai ismaacada idui adoorcasi maiquiaa muucucai dai tagidi APiiduru. ⁴⁰ Amaasi APiiduru quidigamu ootoi vascatai ismaacada ami daraajatadai dai gtootonacada calquiva dai gamamagi, dai vui nanaava agai looqui muuquiada daida itatadai:

—Tavita vanigiñi —astatadai APiiduru looqui.

Tai agai cupioco gavupuji dai taa APiiduru dai cali daiva. ⁴¹ Taida APiiduru noviaindaga bai dai vanigi, dai otoma vai aadunida amadu vipiuudu dai vaan cali duaacami. ⁴² Vasi gomaasi mai vascatai Jopaga oidacami dai muidutai vaavoitu Suusi Cristo. ⁴³ Taida APiiduru anaasi Jopaga vii bai tavapi amo vaqueetatadami quidiga Simuni tagiducami.

10

¹ Sesareega oidacataidai amo cali Cornelio tagiducami ismaacada taanaitadai amo sienta sandaaru masmaacada Italianu aagaiña. ² Dai

Cornelio amadu vlassi aaduñda alia siaa duutudaiña Diuusi, dai agai soicaliña mui tumiñsicada ajudidíu dai vlasscaga gamamadaiña. ³ Dai amo imidagai coi gallasaco tasai caga taa Cornelio amo Diuusi taañicaruda ismaacada vaa siaaco daacata dai agai daida itadai:

—Cornelio —astadai Diuusi taañicaruda.

⁴ Vaidaa Cornelio mosnadi Diuusi taañicaruda duaadimucai. Dai amaasi tacacai daida itadai:

—¿Tumaasi tagito aapi? —astadai Cornelio.

Amaasi Diuusi taañicaruda itadai:

—Diuusi alia baigallidi gamamadaragacada dai vlassicada ismaacada ivueeyi aapi soicaltai soituutuigami. ⁵ Ootosaño cacaali Jopamu vai vaidana Simufi Piiduru, ⁶ ismaacada amai Simufi quidiara gauliñaca. Agai arvaquetatadami dai gaa suudagi ugidiana oidaga. Piiduru gaagidamu istumaasi gaagai pasiduñiagi —astadai Diuusi taañicaruda.

⁷ Aidasi ii Diuusi taañicaruda taida Cornelio vai gooca gapipioñiga dai amo sandaaru ismaacada siaa duutudai Diuusi vaidaa Cornelio baigalliditai nidiña. ⁸ Dai agidi vlassi istumaasi taa agai. Dai gooquiara ootoi Jopamu.

⁹ Dai siaadiqui aidasi camiaadimitadai agai Jopara dan duucu vlassi tasai Piiduru vaaqui daama daida mamada agai. ¹⁰ Dai agai alia biugimucata dai damos quiaa bai viuiditadai cuaadagai, tai gmaasitu agai vuitapi amo istumaasi. ¹¹ Taa agai isgacupiooco tavaagi dai davalapari uu-cami taaapanai amo istumaasi apa maasi amo gaa tua icuusi vamaacova siisodaa vuupuli. ¹² Dai ami tua icuusiara daraitugai naana maasi cacasi maaco taataracami dai gagar coocoyi dai ujuurugi larra. ¹³ Dai amaasi caa agai amo ñiooqui ismaacada itadai:

—Cequivaño Piiduru dai cooda dai uga —astadai ñiooqui.

¹⁴ Taida Piiduru aa noragi daida itadai:

—Chio taaandami, tomali amo imidagai maitarugacami aanaa istumaasi judidíu maiviaa oigaragai iscuaadagi —astadai Piiduru.

¹⁵ Taida ñiooqui apamu ñioo daida itadai:

—Istumaasi Diuusi aagai saidaa arcuaadagai maitaagai paspocaitadagi sai maicallagadu —astadai ñiooqui.

¹⁶ Atua icuusi vaicojo tavai daida tasai tavaagiamu apamu. ¹⁷ Aidasida Piiduru tatagitoitadai istaiya alidi agai ismaacada gmaasitu vuitapi, tai quitaagiña aayi cacacali Cornelio oootosada gatacacaimi agai siaaco oidaga Simufi daida aayi. ¹⁸ Dai aacai gagara gatacacai sabai ami gauliñacata dai amo calli Simufi Piiduru taagiducami. ¹⁹ Dai quiaa tatagitoitadai Piiduru agiara ismaacada vuitapi gmaasitu, taida Diuusi Ibaada itadai:

—Daño gagaagiava vaica cacacali. ²⁰ Tavañiñi dai oida dai maivuaama aliatugada aananta ootoi —astadai Diuusi Ibaada.

²¹ Taida Piiduru tavai dai ii siaaco guccacata dai cacacali Cornelio oootosada daida itadai:

—Aanana agai masmaacada gaagai aapimaa. ¿Matumaasi aagaimi? —astadai.

²² Taida cacacali aa noragi daida itadai:

—Garbaitacaacamiga Cornelio atgarootoi. Agai aramo calli caa tuigacami dai siaa duutudai Diuusi. Dai vlassi ajudidíu cagacaga nidi dai oigadai. Tai amo Diuusi taañicaruda aagidi Cornelio sai gavaidana pasai

aapi imana quiidiamu sai agai caacana pastumaasi viaaca isaagidagi —astatadai acacalli.

²³ Taid a Piiduru miaadagi, tai agai anaasi vii aid tucara a Piiduru amadu. Dai siaadiqui iji tai oi a Piiduru dai oi ara amoco avavoitudadami Jopara oidacami.

²⁴ Dai siaadiqui aayi agai Sesareera siaaco nanaracatadai a Cornelio amadu muidutai aaduñda dai aa ismaacada calga amaducata dai agai vasi vapai. ²⁵ Aidasi aayi a Piiduru quiiyara tai vuusai a Cornelio dai miaadagida agai dai vuidara gatootonacada caquiva dai siaa duutuda agaitadai. ²⁶ Damos a Piiduru caquivatu daida itatadai:

—Caquivañi. Aana anara arcalli galpan duucai —astatadai.

²⁷ Dai apiaatagaimi agai a Cornelio amadu dai vaa tuucavi dai ami taa mui oodami ismaacada galampaidacata dai. ²⁸ Amaasi a Piiduru itatadai aoodami:

—Aapima calga maata isjudidü vaavoidaragada maitamaacai oigara-gai isuurapacadagi ama maa ñioocadami tomali isvapacadagi quiidira. Damos Diuusi giñmaat tuli ansai dagitona ana govaavoidaragai. Dai siora Diuusi calgacara naidi ana maiviaa istuisi gajiaadara vipiaadagi. ²⁹ Cascada mosgiñvaí antai maiñioocacai malcadara ii. Dai maataca iñalidi ana taimasida giñvaí —astatadai a Piiduru.

³⁰ Taid a Cornelio aa noragi daida itatadai:

—Casi aradi maacova tasai icaduucu lien coi galasco tasai tanasi giñquiyara daacata dai ana dai gamamadaitadai maitaugacai, dai taa ana amo cali vai dadadacai yuucusida. ³¹ Vaid ipiñtatadai: “Cornelio, Diuusi ca galamadaraga dai maata ara istumaasi ivueeyi aapi soicaltal soituutuigami. ³² Ootosañi tudu Jopamu siora vaidagi a Simuñi Piiduru amai Simuñi quiidira avuuliñaca. Agai arvaqueetatadami dai gal suudagi ugidiana oidaga. Dai silscada divia agai gaaagidamu amo istumaasi iñtatadai acalli”, ascalti a Cornelio. ³³ Cascada otoma ootoi ana masai galaagana, dai aapi calga dui diviacai. Dai sivi tami daraaja aatama dai siaa duutudai Diuusi dai calca aralidi añiooqui ismaacada grootosi Diuusi aapicada —astatadai a Cornelio.

³⁴ Amaasi galaagacai ñioo a Piiduru daida itatadai:

—Sivi camaata naidi ana isDiuusi maivaamioma calgacara naidi amoco, agai vascatai amadugan duucai naidi. ³⁵ Diuusi alia calgacara naidi tomastuma oodami ismaacada siaa duutudai dai maisoimaasi ivuaadagi. ³⁶ Diuusi ootosi amo ñiooqui ajudidü Suusi Cristocada sai calgacara oidacana Diuusi vuitapi dai oodami vuitapi daida Suusi Cristo arbaicacaacamigada vasi oidi daama oidacami. ³⁷ Aapima calga maata istumaasi aradi judidü davalaragadara, aidasi casi gaaagidi a Vuana Diuusi ñiooquida dai casi gavapaconacai vasi gomaasi Galileeaiñdara galaaga. ³⁸ Dai calga maata aapima ara isducatai maa Diuusi a Suusi ismaacada Nasareera oidacata dai guvucada Diuusi Ibadada, dai isducatai aimaraita calga ivuaadana agai dai duduaaidiña vascatai ismaacada soimaa taacana Diaavora tataañicarudacada. Diuusi Ibadada amadu daacata dai a Suusi cascada pomaasi ivuaadana agai. ³⁹ Dai aatama arnlijadami vasi istumaasi ivuaadana a Suusi siasi Judea davara ara caasi Jerusalem ara ara matai gooquiara curusiaba siisa dai muua. ⁴⁰ Damos Diuusi bo vaica tasaicada duaacali apamu, dai galmaa oigaragai tastagiagi. ⁴¹ Damos maisiu vasi oodami maa agai

oigaragai istagiagi mosaca aatama ismaacada Diuusi acovai vuvaitu llaquioma abiaadara tasaid arnajibadamicana dai aatama lmadu gauu dai gai caduaacacai agai coidada saagidaiñdara. ⁴² Dai agai gartajai tasai aagidana oidigi daama oidacami Diuusi ñiooquida dai aagidana lara tastumaasi naidiña dai tatumaa calcana sai Diuusi aagidi asuusi sai agai naidana acoidada dai aduduaacada ismaacada arcalla ga ivuaadami dai ismaacada armaicalla ga ivuaadami. ⁴³ Llaquioma abiaadara aagai vvasi l Diuusi ñiñoquituldiadamigada asuusi dai pocaiti sai siora vaavoitudagi isasuusi arcallagacara vuviadami Diuusi oigalda agai vvasi soimaascami-gada.

⁴⁴ Quiaa ñioocaitadai l Piiduru, tai divia Diuusi Ibada dai lmadu daaca agai vvascatal ismaacada ca istumaasi aagaitadai l Piiduru. ⁴⁵ Taida ljudidú vaavoitudadami ismaacada oiditadai l Piiduru camaita isducatal gantatagituagi naiditai is Diuusi Ibada divia dai lmadu daaca agai lara agai ismaacada maitarjudidú. ⁴⁶ Dai ca agai isnaana maasi ñiooqui ñioocai agai dai siaa duutudai Diuusi. ⁴⁷ Amaasi l Piiduru ita:

—¿Baigas potana aapima isidi oodami maitistutuidi isvapacoñicagi canidi aapima isdivia Diuusi Ibada vvascatal lmadu poduucai isducatai divia aatama gartallmadu? —ascaiti l Piiduru.

⁴⁸ Amaasi tajai l Piiduru aoodami sai ganvapaconana isduucai gatajai Suusi Cristo. Dai gooquira agai goguaama oi l Piiduru sai anaasi vvaana chilalqui tasai.

11

¹ Amaasi lojootosicami lmadu vaavoitudadami ismaacada Judeera daraajatadai mai isagai ismaacada maitarjudidú vaavoitu Diuusi ñiooquida lara. ² Dai aidasi apamu ii l Piiduru Jerusaleenamú vaida ljudidú ismaacada lraavoitudadami ñiooquidi, ³ daida itatadai:

—¿Tuirasi diviji ismaacada maitarjudidú dai lmadu gauu? —astatadai ljudidú vaavoitudadami l Piiduru.

⁴ Taida l Piiduru aagidi vvasi isducatal apadi daida itatadai:

⁵ —Aana Jopara daacatal, dai aidasi gamamadaitadai aana taa aana amo istumaasi apa maasi amo gaa tua icuusi, vai tavaagiaiñdara taapanai dai aajai maa ca siaaco daacatal aana dai va maacova siisioda vuupuli atua icuusi. ⁶ Dai aidasi calga nanaidi aana astumaasi oidaga raana, vai ami daraajatadai calasi maaco taataracami, dai coocoyi dai ujuurugi lara. ⁷ Dai ca aana amo ñiooqui vaida ipiñtatadai: “Calquivañi Piiduru dai cooda dai uga”. ⁸ Damos aana itatadai: “Chio taanadami tomali amo imidagai anmaivapasai aana giñtañira istumaasi judidú maiviaa oigaragai iscuadagi”, antatadai aana. ⁹ Tai amaasi ñiooqui tavaagiaiñdara apamu giññoiqui daida ipiñtatadai: “Istumaasi Diuusi aagai saida arcuaadagai maitaagagai pspocaiti adagi sai maicallagadu”, caiti ñiooqui. ¹⁰ Taida atua icuusi vaicooyo lavai dai apamu tasai tavaagiamu. ¹¹ Dai quiaa vaqui daama daacatal aana tai ami dada vaica calali daida giñgaagaimi agai arojootosicami Sesareaiñdara. ¹² Taida Diuusi Ibada giñgaagidi ansai oidana maivuaam iñliatugaitai, tai idi naadami vaavoitudadami giñoi lara dai vvascatal aatama vaapa amo calli quidiara, ¹³ ismaacada garaagidi isducatal taa agai amo Diuusi

tlaañicarud^Δ sai c^Λaca daid^Δ it^Δt^Δdai: “Ootosañi c^Λc^Λali Jopamu vai m^ΛΛ vaidana Simuñi Piiduru. ¹⁴ Si^Δgai g^Λaagidamu isducatai c^ΛΛgac^ΛΓ^Λ vuu-sia aapi ^ΛΛmadu v^Λasi g^Λaaduñi”, ast^Δt^Δdai ^ΔDiuusi t^Λaañicarud^Δ. ¹⁵ Dai aid^Δsi giñaagacai ñiooqui aan^Δ divia Diuusi Ib^Λad^Δ v^Λascatai ^Δgai ^ΛΛmadu poduucai isducatai divia aat^Δm^Δ g^ΛΓ^ΛΛmadu tuucamid^ΔΓ^Λ. ¹⁶ Amaasi antai tagito aan^Δ iscaiti g^ΔΓ^Λaan^Δdami: “Vaavuava sid^Δ ^ΔVuaana su-udagic^Δd^Δ gavapacoi d^Δmos vapacoñicamu aapim^Δ Diuusi Ib^Λad^Δc^Δd^Δ sai ^Δgai g^Δñ^ΛΛmadu daaca ^Δgai”. ¹⁷ IsDiuusi maa ^Δgai ^ΛΛp^Δ istumaasi g^Δrmaa aat^Δm^Δ ismaac^Δd^Δ vaavoitu Suusi Cristo ζ^{noo}Γ^Δ aan^Δ sivuid^ΔΓ^Δ ñioocaiña Diuusi? —ast^Δt^Δdai ^ΔPiiduru.

¹⁸ Aid^Δsi ca^Δ imaasi ^Δvaavoitudadami ismaac^Δd^Δ Jerusaleen^ΔΓ^Δ daraa-jatadai camaiñiñio ^ΔPiiduru vui. Mossiaa duutudaimi Diuusi daid^Δ icaiti:

—Iscapov^Δdui di isDiuusi maa oigaragai ismaac^Δd^Δ mait^ΔΓ^Δjudidíu ^ΛΛp^Δ isama duucaí g^Δñ^Λt^Δagituagi ^Δgai dai poduucai v^Λasc^ΔΓ^Δ oidacagi Diuusi ^ΛΛmadu —ascaiti ^Δjudidíu.

¹⁹ Aid^Δsi muua ^Δoodami ^ΔTiivañi, g^Δñaagacai soi vuimi ^ΛΛp^Δ ^Δgaa vaavoitudadami, tai ^ΛΛmoco d^Δgavunu voopoi asta Penisi^ΔΓ^Δ uucami dai aa Sipiliamu dai aa Antioquii^ΔΓ^Δ uucami dai ami aagidi Diuusi ñiooquid^Δ mos^Δca ^Δjudidíu dai aa oodami gia chio. ²⁰ D^Δmos ami Antioquii^ΔΓ^Δ dada aa vaavoitudadami Sipiliiñ^Δd^ΔΓ^Δ dai Sireñi^Δiñ^Δd^ΔΓ^Δ dai aagidi ^Δoodami dai ismaac^Δd^Δ mait^ΔΓ^Δjudidíu ^ΛΛp^Δ isSuusi Cristo ^ΔΓ^Δc^ΛΛgac^ΔΓ^Δ vuviadami. ²¹ Diuusi Ib^Λad^Δ ^ΛΛmadu daacatadai ^Δvaavoitudadami dai poduucai muidutai ^Δgaa dagito g^Δñ^ΛΛqui vaavoidaraga dai vaavoitu isSuusi Cristo ^ΔΓ^Δc^ΛΛgac^ΔΓ^Δ vuviadami.

²² Dai aid^Δsi maí ^Δvaavoitudadami Jerusaleen^ΔΓ^Δ imaasi ootoi ^ΔBernabé asta Antioquii^ΔΓ^Δ uucami. ²³ Dai a^Δcai Bernabé t^ΔΛ isducatai Diuusi ali^Δ c^ΛΛgac^ΔΓ^Δ ñ^Δiditadai ^Δvaavoitudadami dai ali^Δ baig^Δli, dai maa ñiooqui daid^Δ it^Δt^Δdai sai v^Λasi g^Δñib^Δdac^Δd^Δ apiavaavoitudaiña Diuusi. ²⁴ Bernabé ^ΔΓ^Δmo c^Δali c^ΔΛ tuigacami dai v^Λasi g^Δib^Δdac^Δd^Δ vaavoitudaiña ^Δgai vai Diuusi Ib^Λad^Δ ^ΛΛmadu daacatadai dai poduucai muidutai vaavoituli ^Δgai Diuusi ñiooquid^Δ.

²⁵ Dai gooqui^ΔΓ^Δ ii Bernabé Tarsuamu dai gaaga ^Δgai ^ΔSaulo, dai t^ΔΛgacai vaidacai Antioquii^ΔΓ^Δamu. ²⁶ Dai anaasi daraaja ^Δgai ^Δvaavoitudadami ^ΛΛmadu ^Δmo uumigi suudacami dai gamamaat^Δtuldi Diuusi ñiooquid^Δ. Antioquii^ΔΓ^Δ ^Δgai siaaco ^ΛΛp^Δga g^Δaaaga goñiooqui isristianu aagadagi vaavoitudadami.

²⁷ Aid^Δ tuigaco iji ^ΛΛmoco Diuusi ñiñiooquituldiadamigad^Δ Jerusaleenaiñ^Δd^ΔΓ^Δ Antioquii^ΔΓ^Δamu. ²⁸ Tai ^Δmoco Agavo t^ΔΛgiducami c^ΔΛquiva ^Δvaavoitudadami saagida daid^Δ it^Δt^Δdai sai imia ^Δgai ^Δmo g^ΔΛ biuugigai v^Λasi oidigi daama. Gomaasi maatacatadai ^Δgai aagiditai Diuusi Ib^Λad^Δ, tai s^Δallic^Δd^Δ pov^Δdui aid^Δsid^Δ ^Δrbait^Δc^Δaaacamicatadai ^ΔClaudio. ²⁹ Taid^Δ ^Δvaavoitudadami Antioquii^ΔΓ^Δ g^Δñaagi dai ootosda ^Δgai soiñi ^Δgaa vaavoitudadami Judee^ΔΓ^Δ, dai ^Δmpagi v^Λascatai si^ΔΛ^Δasi istui. ³⁰ Dai ootosi ^Δt^Δtaaan^Δdamigad^Δ ^Δvaavoitudadami Judee^ΔΓ^Δ Bernabé^Δd^Δ dai Sauloc^Δd^Δ.

¹ Aid^Λ tuigaco araí Erood^Λasi glaagacai soi vuaadatadai ^Λv^Λaa^Λvoitudadami. ² Dai gata^Λjai m^Λuaaragai ^ΛJacovo Vuaana si^ΛΛ^Λgid^Λ ^Λmo mastaic^ΛΔ^Λ. ³ Dai aid^Λsi t^ΛΛ^Λ agai isali^Λ baig^Λn^ΛΛ^Λli ^Λj^Λudidíu pomaasi iduucai ^Λgai maisapicami b^Λi ^ΛΛ^Λ ^ΛPiiduru. Gomaasi ^Λpr^Λdui siaa duudag^ΛΓ^Λ istuigaco t^ΛΛ^Λgitoiña ^Λj^Λudidíu aid^Λsi Diuusi c^ΛΛ^Λgac^ΛΓ^Λ vuvaitu Ejiipituaiñ^ΛΔ^ΛΓ^Λ. ⁴ Aid^Λsi cab^Λi ^Λgai ^ΛPiiduru maisacari^ΛΓ^Λ cuu siaacoga s^ΛΛ^Λic^ΛΔ^Λ c^ΛΛ^Λga nuucadicatadai maamacova ^Λmapai ajiopaitadai ^Λsandaaru maacovap^ΛΓ^Λ dai nuucada ^Λmaamaisapic^ΛΔ^Λ. Cadaivunucai ^Λsiaa duudagai ^ΛErood^Λasi vuusaida ^Λl^Λiditadai ^ΛPiiduru maisacaruaiñ^ΛΔ^ΛΓ^Λ dai v^ΛΛ^Λsi ^Λoodami vuitapi gata^Λaañia agaitadai m^Λuaaragai. ⁵ Vaid^Λ ^ΛPiiduru maisapicatadai dai c^ΛΛ^Λga nuucadicatadai. Vaid^Λ ^Λv^Λaa^Λvoitudadami s^ΛΛ^Λic^ΛΔ^Λ gamamadaitadai ^Λgai v^ΛΛ^ΛΓ^Λ.

⁶ Aid^Λsi vuusaida agaitadai ^ΛErood^Λasi ^ΛPiiduru ^Λoodami vuitapi aid^Λ tacavioma tucar^Λ coosocatadai ^ΛPiiduru vai aipad^ΛΓ^Λ guucacatadai gooca sandaaru nuucadacami vaid^Λ ^ΛPiiduru vulicatadai gooca cadeenac^ΛΔ^Λ ^Λv^ΛΛ^Λgocai sandaaruaiñ^ΛΔ^ΛΓ^Λ, dai aa sandaaru quidigam^ΛΔ^ΛΓ^Λ guucacatadai dai nuucadacatadai ^Λmaamaisapic^ΛΔ^Λ. ⁷ Tai todian duucai g^Λmaasitu ^Λmo Diuusi t^Λaañicarud^Λ ^ΛPiiduru vuitapi dai v^ΛΛ^Λsi maasiuli ^Λmaisacarui daid^Λ ^ΛDiuusi t^Λaañicarud^Λ taata ^ΛPiiduru ^Λmaapiad^ΛΓ^Λ dai n^Λn^Λaitu daid^Λ it^ΛΔ^Λdai:

—Otoma ivañigi —ast^ΛΔ^Λdai.

Tai otoma uupai ^Λcadeena ismaac^ΛΔ^Λ ^Λc^ΛΔ^Λ vulicatadai ^ΛPiiduru noonovid^Λ. ⁸ Taid^Λ ^ΛDiuusi t^Λaañicarud^Λ it^ΛΔ^Λdai:

—G^Λisatudañi g^Λgivuura dai g^ΛΛ^Λada g^Λsusususaca —ast^ΛΔ^Λdai.

Dai aid^Λsi capodui ^ΛPiiduru taid^Λ it^ΛΔ^Λdai ^ΛDiuusi t^Λaañicarud^Λ:

—G^Λtuiñi g^Λsuaa daid^Λ iñoida —ast^ΛΔ^Λdai.

⁹ Amaasi vuusai ^ΛDiuusi t^Λaañicarud^Λ vaid^Λ ^ΛPiiduru oidi maimaat^Λcatai si^Λrvaavoi ischio ^ΛΛ^Λ ^Λgai ismaac^ΛΔ^Λ ivuuiididi ^ΛDiuusi t^Λaañicarud^Λ. Baiyoma t^ΛΛ^Λqui ^Λl^Λiditadai ^Λgai. ¹⁰ D^Λmos d^Λgavusai ^Λgai siaaco guucacatadai ^Λtuucamid^ΛΓ^Λ nuucadacami dai gooqui^ΛΓ^Λ siaaco guucacatadai ^Λgaa nuucadacami dai aid^Λsi aayi ^Λgai siaaco c^ΛΛ^Λca ^Λmo g^ΛΛ^Λ vaiñomi cuuparagai caayamacoga c^ΛΛ^Λc^ΛΔ^Λ ^Λcuuparagai ^ΛΛ^Λgi g^Λcupiooco, tai vuvaja ^Λgai dai ^Λmapai iji laachi dai amaasi ^ΛΛ^Λgi viaa ^ΛDiuusi t^Λaañicarud^Λ ^ΛPiiduru. ¹¹ Amaasi ^ΛPiiduru maí si^Λrvaavoi daid^Λ it^ΛΔ^Λdai:

—Sivi gia camaí aan^Λ si^Λrvaavoi isotooi Diuusi g^Λt^Λaañicarui sai c^ΛΛ^Λgac^ΛΓ^Λ giñvuusaidana ^ΛErood^Λasi maisacarduaiñ^ΛΔ^ΛΓ^Λ dai v^ΛΛ^Λsi ^Λsoimaascamiaiñ^ΛΔ^ΛΓ^Λ ismaac^ΛΔ^Λ iduñia agaitadai ^Λj^Λudidíu aan^Λc^ΛΔ^Λ —asc^Λaiti ^ΛPiiduru.

¹² Amaasi quiaa pov^ΛΛ^Λl^Λiditadai ^Λgai dai ii ^ΛMaría quidi^Λamu d^ΛΛ^ΛΔ^Λ ^ΛVuaana Marcusi. Vai ami mui g^Λn^Λmpaidacatadai oodami dai gamamadaitadai ^ΛPiiduru v^ΛΛ^ΛΓ^Λ. ¹³ Dai aid^Λsi aayi ^ΛPiiduru soosoi ^Λcuuparagai caayamad^ΛΓ^Λ c^ΛΛ^Λc^ΛΔ^Λ tai vuusai ^Λmo ali t^Λji Rooda t^ΛΛ^Λgiducami dai n^Λida ^Λgai soo^ΛΓ^Λ ^Λgai. ¹⁴ Dai maat^Λc^Λai ^ΛPiiduru ñiooquid^Λ maicupioqui baig^ΛΛ^Λdacai baiyoma ^Λpamu tuucavi m^ΛΛ^Λ dai agida ^Λgai ^Λgaa sai quitaagiña c^ΛΛ^Λca ^ΛPiiduru. ¹⁵ Amaasi ^Λgai it^ΛΔ^Λdai:

—Vuiirutup^Λtiqui aapi —ast^ΛΔ^Λdai.

D^Λmos ^Λali t^Λji apiaaagidi said^Λ ^Λrvaavoi. Amaasi ^Λgai icaiti:

—Siaad^ΛΓ^Λ ^ΛrPiidurucana goovai, ib^Λad^Λ lien^Λ goovai —asc^Λaiti.

16 Vaid^Δ ΔPiiduru apiasooñiditadai amaasi cupioco ^Δgai dai t^{ΔΔ}gacai sid^Δ ΔrPiiduru ali^Δ duduaadimu. 17 D^Δmos ΔPiiduru g^Δnovic^{ΔΔ} aagidi sai dodoligicana dai aagidi isducatai vuusaitu Diuusi maisacaruaiñd^{ΔrΔ} daid^Δ it^Δadai ^Δgai aoodami:

—Aagidavurai imaasi ^ΔJacovo dai ^Δgaa vaavoitudadami Δp^Δ —ast^Δadai.

Dai amaasi ii abiaad^{ΔrΔ} sib^Δacoga.

18 Dai camaasicai ^Δsandaaru camait^{ΔΔ} isducatai g^{ΔntΔtΔ}gituagi maimaat^Δcai si^Δdui ΔPiiduru. 19 Amaasi ΔEroodasi t^Δjai ^Δsandaaru sai gaagana ΔPiiduru dai aid^Δsi camait^{ΔΔ} ^Δgai taid^Δ ΔEroodasi vapai ^Δsandaaru ismaac^{ΔΔ} nuucadacatadai ^Δmaamaisapic^{ΔΔ} dai t^Δcacai istuma dui dai gooqui^{ΔrΔ} gatajai coodaragai. Dai gooqui^{ΔrΔ} ii ΔEroodasi Judeeaiñd^{ΔrΔ} dai Sesaree^{ΔrΔ} oidaca ^Δgai.

20 ΔEroodasi vui baamucataidai ΔTiiro^{ΔrΔ} oidacami, amaasi ^Δgai g^Δnaagi dai vaan guuquiva ^Δgai ΔEroodasi vuid^{ΔrΔ}, d^Δmos Δp^Δga aa nam^Δqui ^Δgai tumiñsic^{ΔΔ} Δmo son^{ΔrΔ} c^Δaacamigad^Δ ΔEroodasi sai aagidana ^Δgai ΔEroodasi sai camai^Δbaamucana vui, ^Δgai cucuuspiña cuadagai ΔEroodasi d^{ΔvΔΔr}agad^Δaiñd^{ΔrΔ} casc^{ΔΔ} ip^Δaliditadai isbai duñiagi ñiooqui. 21 Taid^Δ ΔEroodasi ootosi ñiooqui dai aagidi ismaa tas^{ΔrΔ} iimia ^Δgai. Daid^Δ ΔEroodasi aid^Δ tas^{ΔrΔ} g^Δai c^Δc^{ΔΔ}gaducadioma g^Δyuucusi dai raí daicard^{ΔrΔ} daiva. Dai sid^Δ t^{ΔvΔ}pi aatagi. 22 Taid^Δ aoodami g^Δnaagacai ijiña daid^Δ icaiti:

—Idi ismaac^{ΔΔ} ñioocai maitav^{ΔrΔ}mo c^{ΔΔ}li, Δmo diuusiava —asc^Δaiti aoodami.

23 D^Δmos aid^Δsi quiaa iñacaitadai ^Δgai tai divia Δmo Diuusi t^Δaañicarud^Δ dai cocotuli ΔEroodasi maisiaa duutudacai ^Δgai Diuusi casc^{ΔΔ} vatopadagai ^Δgai dai muu.

24 Muiyap^{ΔrΔ} gaaagidi ^Δvaavoitudadami Diuusi ñiooquid^Δ dai muidutai vaavoitudaimi.

25 Aid^Δsid^Δ ΔBernabé Δmadu ΔSaulo canaato g^Δnaa duiñdaga iji Jerusaleenaiñd^{ΔrΔ} Antioquiiamu dai vaidaticatadai Δp^Δ ΔVuaana Marcusi.

13

1 Antioquii^{ΔrΔ} ^Δvaavoitudadami saagida oidacatadai Diuusi ñiñiooquituldiadamicad^Δ dai aa Δrmamaat^Δtuldiadamicatadai. ^Δgai ΔrBernabé dai Simuñi tucuc^{ΔΔ}, dai Luusio Sireeñi^{ΔrΔ} oidacami, dai Manameena ismaac^{ΔΔ} Δmadu g^{ΔΔ} ΔEroodasi ismaac^{ΔΔ} Δrcaigi Galilee^{ΔrΔ}, dai Saulo. 2 Dai Δmo imidagai siaa duutudaitadai ^Δgai Diuusi maitaugacai taid^Δ Diuusi Ib^Δad^Δ it^Δadai:

—Acovai av^{Δr} giñvuusaitulda Bernabé Δmadu Saulo vaid^Δ iduuna goovai ^Δaa duiñdagai ismaac^{ΔΔ} viaa aan^Δ goovai v^{ΔΔ}tar^Δ —asc^Δaiti ΔDiuusi Ib^Δad^Δ.

3 Amaasi ^Δgai gamamagi maitaugacai dai daama darai g^Δnnoonovi dai diosagi dai ootoi.

4 Dai gooqui^{ΔrΔ} Diuusi Ib^Δad^Δ ootoi ΔBernabé Δmadu ΔSaulo Seliisiamu tai ^Δgai iji. Dai ami t^{ΔΔ}asai Δmo vaarcu^{ΔrΔ} dai iji Sipiliamu ^Δgai Δr^Δmo Δmap^Δc^{ΔrΔ} sicolimadicami g^{ΔΔ} suudagi. 5 Amaasi

aacai adavalarai ugidiana siaaco Salamiña tlagidu, agai gnaagacai mamaatatluldi aoodami Diuusi ñiooquidá judidíu quiuupaigadana, vaidá avuaana lará oiditadai amo pioñi duucái. ⁶ Dai vlassi aipacoga iji agai adavalarai siaaco sicolimadi asuudagi dai aayi amapacara siaaco Pafosi tlagidu dai ami tla amo judidíu Barsuusi tlagiducami dai agai aramo clladaracami. Dai agai mosyaatagidiña aoodami dai pocaitiña saidá aramo Diuusi ñiooquituldiadamigada. ⁷ Daidá accladaracáda lamadu daacatadai acai Serjio Paulo, ismaacáda aramo cllai saitudugami gatagitoidagara. Daidá acai ootosi ñiooqui abernabé lamadu asaulo sai iimana quiidiamu caaca aliditadai agai Diuusi ñiooquidá cascáda. ⁸ Amaasi accladaracáda Barsuusi Elimasi vui ñiooquimi Bernabé lamadu Saulo daida aliditai acai isvaavoituda agai. ⁹ Amaasi asaulo masmaacáda Paavora aagaiña lará Diuusi Ibadá lamadu daacatadai agai, vai agai gatagito nanaidi accladaracáda ¹⁰ daidá itatadai:

—Yaatagidaracami maicaga ivuaadami, Diaavora aduñda dai vuidara caatacami vlassi goclagaducáda. ¿Dai tuipasi sobicai oodami sai maivaavoitudana Diuusi? ¹¹ Sivi Diuusi gलगamu simainlijadamu aapi tomali tasai cuudagidá —astatadai asaulo.

Mospotai agai taidá accladaracáda mainanlava mostuca oidigi agai vllara, dai gaagaiña agai siora ba aimardagi noviaiñdara mainaadana agai cascáda. ¹² Aidasi tla acai imaasi vaavoitu Diuusi ñiooquidá maitatagaitadai agai sialdagi cacatai istumaasi gamaatatluldi acclali.

¹³ Amaasi asaulo lamadu aaduñda tlatasai amo vaarcara Pafosiara dai iji Perjiamu, Panfilia davaraiara, taidá avuaana anaasi viaa gaaduñi dai aagi Jerusaleenamú. ¹⁴ Tai gooquira agai iji Perjaiñdara Antioquiamu Pisisia davaraiara. Dai ami amo imidagai ibastaragai tasara vaara agai judidíu quiuupaigadara dai ami darai. ¹⁵ Amaasi casi gaagacai oojai siaaco ooja Mosesagari gsallicacami dai ismaacáda ooja Diuusi ñiooquituldiadamigada taidá abaitaguucacami quiuupaigadara judidíu ootosi ñiooqui adadidacami ami quiuupira masaidá itadana:

—Garaaduñi masmaquia aliada aapimá gooidacami ñiooqui istutuidiana ismaquiagi —astatadai.

¹⁶ Tai otoma cacuiva asaulo dai ganovicáda aagidi sai dodoligicana daidá itatadai:

—Giñcaacavurai aapimá judidíu dai vllacatai ismaacáda siaa duutudai Diuusi. ¹⁷ Diuisgadá judidíu covai vuvaitu garalqui aaduñcaru dai muidali aidasi quiaa Ejiipitara oidacatadai agai malcasara oidacami duucái dai gooquira vuvaitu agai ami davaraiñdara gavgucadacáda. ¹⁸ Dai goo coobai uumigi oidigana oidacatadai agai tomasi soimaasi ivuaadana agai Diuusi vllacara maioojogi. ¹⁹ Dai Diuusi ugititu cuvaracami naana maasi ñioocadami ismaacáda Canaanara oidacatadai dai ma adavalarai gatallqui aaduñcaru. ²⁰ Dai gooquira maaco sientu uumigi dan taajucami Diuusi darasdiña dudunucami garaaduñcaru asta aidá uucami soidacatadai asaulo ñiooquituldiadamigada Samueli. ²¹ Tai aidá uumira garaaduñcaru gatai sai Diuusi daasagi amoco saidá araicana dai taanaiña agai, dai sai camaitaanaiña adudunucami. Tai Diuusi dai asaulo saidá araicana dai gataanaiña goo coobai uumigi agai arSisi marada Benjamín cajuudadá. ²² Dai gooquira Diuusi vuusaitu Saúl

sai camaitataañña dai maa asalicami adavi dai agai gataañña daida icaiti Diuusi: “Baigiñaliditai naidi aana godavi Isai marada dai goovai ivuaadamu istumaasi ipalidi aana”, ascaiti Diuusi. ²³ Dai Suusi arcajiudada agai vaa Davicaru, asuusi ismaacada acovai vuusaitu Diuusi sai calagacala vuvaidana ajudidu poduucai isducatai bai dui agai ñiooqui gaaaduñicaru amadu. ²⁴ Dai aidasi maiquiaa divia asuusi, avuaana aagidi vasi judidui dai potadai sai gaagai isvapacoñicagi dai ama duucai gantatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ²⁵ Aidasi cayoga aayi istuigaco muquia agai avuaana agai itadai oodami: “Aanaan maitagagai asmaacada aapima tatagitoi, giñooquiñña divia agai amai ismaacada aana tomali maiviaa salicami isuupasdagi susuusacada gi-giaragada”, astadai avuaana.

²⁶ Aapima giñaaduñi Avraañicaru cajiudada amadu aapima asmaacada siaa duutudai Diuusi, aapima gahvatarava idi ñiooqui calagacala vuvaidaragai. ²⁷ Ismaacada Jerusaleenaga oidacata dai amadu dudunucamigada maimaatatadai soora arsuusi. Dai tomali maimata calcana ñiooqui ismaacada gaagaiña quiquiupiana vascala ibstaragai tasala oojai ismaacada oja adiuusi ñiñoquituldiadamigada, dai poduucai aidasi gatajai adunucamigada arjerusaleenaga oidacami muaaragai asuusi poduucai ardui isducatai aagaitadai alquida Diuusi ñiñoquituldiadamigada. ²⁸ Tomasi maita agai tomali amo istumaasi soimaascami asuusi vui, vascala aagidi agai apilaato sai gataañña muaaragai. ²⁹ Dai aidasi casi idui agai vasi isducatai oja adiuusi ñiñoquituldiadamigada aagitai asuusi, tavañi agai curusaiñña dai yaasa. ³⁰ Damos Diuusi duaacali coidada saagidaiñña. ³¹ Daida asuusi caduaacacai mui tasai gamamasdiña vuitapi agai ismaacada oidatucuiña Galileeaiñña Jerusaleenamu, dai sivi agai vaa maimaatadamigada aagidi oodami istumaasi ivuaadana dai maimaatuldiña asuusi.

³² Dai poduucai ara aatama ganaagidi calgaducada ñiooqui ismaacada aagidi Diuusi garalqui aaduñicaru. ³³ Dai aatama arcajiudada agai. Dai aidasi Diuusi duaacali asuusi aidasi casi idui agai aatama garvatarava ismaacada aagidi agai garalqui aaduñicaru poduucai isducatai oojisi Salmosi goocala siaaco icaiti: “Aapiara argiñmara dai sivi vaama cali aana vasi oodami vuitapi vai maacana isaapi argiñmara”, ascaiti Diuusi. ³⁴ Diuusi aagidi asuusi sai duaacalda agai coidada saagidaiñña sai maiduvana tuucugada, daida icaiti Diuusi ñiñoquituldiadamigada: “Ganmaaquimu aana istumaasi calgaducada ismaacada aagidi aana Davicaru”, ascaiti. ³⁵ Casada poduucai aagai Cristo amai Salmosiara: “Maidagitomu aapi isdovagi tuucugada gapioñiga ismaacada alia oigadai aapi”. ³⁶ Davicaru gia soi ismaacada oidacata dai aidasi oidacata dai agai, poduucai isducatai taji Diuusi, dai gooquiñña muucucai agai taida libada ii mala siaaco daraajatadai aaduññacardu damos tuucugada gia duva. ³⁷ Damos agai ismaacada duaacali Diuusi agai gia maiduva tuucugada. ³⁸ Giñaaduñi aapima gaagai ismaatcagi isuusi Cristocada ismaacada muu curusiaba gaicada Diuusi oigaldi vasi oidigi daama oidacami soimaascamigada. ³⁹ Agacada agai vai Diuusi oigaldi soimaascamigada soora vaavoitudagi isuusi Cristo calagacala vuviadami. Moseesaru salicamigadara maitiipucata dai oigadaragai. ⁴⁰ Gannucadacavurai

aapimΛ, vai maipoduucai ΛpΛduana aapimΛcΛdΛ isducatai ooja ΔDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ aidΛsidΛ icaiti:

⁴¹ Dañi aapimΛ parunadami, gantΛgitovΛt ñaijada ugitivurai.

AanΛanΛ arDiuusi daidΛ iduufñimu aanΛ mui naana maasi gΛgΛrducami quiaa oidacatai aapimΛ.

Dai maitΛgimu aapimΛ istaiyagi dai vΛΛscatΛ maivaavoitudamu tomamasi gΛnaagidi.

Ascaiti ΔDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ —astΛtdai ΔPaavora Λoodami quiuupiΛrΛ.

⁴² Dai aidΛsi vuvaja ΔPaavora ΛΛmadu ΛaaduñdΛ judidíu quiuupaigadΛaiñdΛrΛ, tai Λgai ismaacΛdΛ maitarjudidíu aagidi sai ΛgΛmai ibastaragai tasarΛ aagidana Paavora Λpamu gomaasi ñiooqui. ⁴³ Aidasi caugidagai Λmpaidaragai quiuupiΛrΛ tai muidutai judidíu ΛΛmadu aa ismaacΛdΛ maitarjudidíu dΛmos vaavoitu judidíu vaavoidaragadΛ oí ΔPaavora ΛΛmadu Bernabé, vai Λgai mamaacaiña ñiooqui dai aagidiña sai gΛaagai isapiavaavoitudadagi isDiuusi alia oigΛdai.

⁴⁴ Dai ΛgΛmai acaldiΛrΛ ibastaragai tasarΛ baitoma vΛΛsi AntioquiΛrΛ oidacami gΛnΛmpagi dai calca agai Diuusi ñiooquidΛ. ⁴⁵ DΛmos aidasi tΛΛ Λjudidíu isgΛnΛmpagi mosΛΛqui oodami alia ΛΛgacoi dai vui ñiooquimi Λgai ΔPaavora dai sigalnaasi ñiooqui suuligidimi. ⁴⁶ Tai amaasi ΔPaavora ΛΛmadu Bernabé maiduduaadicuitai ñiñio daidΛ itΛtdai:

—Alia si gΛaagaitadai isgΛnaagida aatΛmΛ Diuusi ñiooquidΛ ΛpΛga aapimΛ ismaacΛdΛ arjudidíu, dΛmos aapimΛ sivi campiadarΛ vipieeyi Diuusi ñiooquidΛ cascΛdΛ camaiviaa aapimΛ sΛlicami isvΛΛscarΛ oidacagi Diuusi ΛΛmadu, sivi iimimu aatΛmΛ Λgai ΛΛmadu ismaacΛdΛ maitarjudidíu. ⁴⁷ Λagi poduucai gΛrtΛjai gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo daidΛ ΛpΛrtΛtdai:

AanΛant gΛnootoi Λmo cuudagi duucai Λgai vΛΛtarΛ ismaacΛdΛ maitarjudidíu

Mai mamaatΛtulda isducatai cΛΛgacΛrΛ vuvaquia Λgai vΛΛscatai

Asta oidigi ugidiΛrioma oidacami vΛΛsi.

AstΛtdai gΛrtΛaanΛdamiga —astΛtdai ΔPaavora.

⁴⁸ Dai aidΛsi caΛ imaasi Λgai ismaacΛdΛ maitarjudidíu alia baiganΛli daidΛ icaitimi sai Diuusi ñiooquidΛ alia cΛΛgadΛ, dai vΛΛscatai vaavoitu ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu sai vΛΛscarΛ oidacana Λgai ΛΛmadu.

⁴⁹ Dai poduucai vΛΛsi Λgai dΛvΛΛrīarΛ gΛaa Diuusi ñiooquidΛ. ⁵⁰ DΛmos Λjudidíu aataga ΛΛmadu Λmo ooqui ismaacΛdΛ cΛΛga vaavoitudai Λjudidíu vaavoidaragadΛ dai vΛΛsi Λoodami siaa duutudaiña Λgai dai aataga ΛpΛ ΛcΛcΛli ΛΛmadu ismaacΛdΛ tΛaanΛi ami AntioquiΛrΛ. Λjudidíu aapΛnaquidi sai soimaasi taatatuldana Λgai ΔPaavora ΛΛmadu Bernabé dai sai adaiña abiaadΛrΛ. ⁵¹ Amaasi ΔPaavora ΛΛmadu Bernabé gigigi dΛvΛΛrai gΛnΛΛcasoaiñdΛrΛ sai maatΛcana Λoodami ismaacΛdΛ adaji ismaicΛga idui Λagi poduucai gΛnviidacatadai Λgai. Dai iji Iconiamu. ⁵² DΛmos Λvaavoitudadami AntioquiΛrΛ alia baiganΛliditai vii ΛΛmadu daacatai Diuusi IbΛadΛ.

14

¹ Amaasi ΔPaavora ΛΛmadu Bernabé vaapa judidíu quiuupaigadΛrΛ IconīarΛ, dai alia cΛΛga ñiñio Λgai tai muidutai vaavoitu vΛΛsi mosΛmaduga mΛΛsi judidíu ΛΛmadu ismaacΛdΛ maitarjudidíu. ² DΛmos

ajudidíu ismaacada maivaavoitu soimaasi aapanaquidi agai ismaacada maitarjudidíu dai soimaasi tatagitoituldíña vui vaavoitudadami. ³ Cascada aPaavora amadu Bernabé anaasi vii bai tavapi. Dai maiduduaadicuitai ñioocaiña agai vaavoitudaitai Diusi. Dai Diusi apiamaacaiña guvucadagai saida ivuaadana mui naana maasi gagarducami. Dai poduucai Diusi tatagidi aoodami siarvaavoi ismaacada aagidi aPaavora amadu Bernabé isDiusi calgacaga vuvaida alidi. ⁴ Damos Iconiara oidacami aipaco ganvupui vatalcatadai. Amoco vuidara vatalcatadai ajudidíu dai calga ñioocaiña lojootosicami vatarai vai aa vuidara vatalcana lojootosicami dai calga ñioocaiña ajudidíu vatarai. ⁵ Amaasi ajudidíu amadu ismaacada maitarjudidíu vatalcatadai ismaacada vuidara vatalcatadai lojootosicami ganaagi amadu abaitaguucacami dai soimaasi ñiooqui aagida agai dai maicarsa agai ojoodaicada. ⁶ Damos aidasi mai aPaavora amadu Bernabé voopoi abiaadara Listiramu dai Derviamu, Licaonia davarara, dai vasi sicol ⁷ siaaco gaagaiña ara isSuusi Cristo arcalgacaga vuviadami.

⁸ Listara oidacatadai amo cali ismaacada maitistutuiditadai isaimardagi. Lagi poduucai vuusai agai dai mosdaacana. Dai tomali amo imidagai maitarimacami agai. ⁹ Dai agai daacatai calcatadai istumaasi aagai aPaavora. Amaasi aPaavora gatagito tal isvaavoitudai agai isDiusi istutuidi isduaaidagi. ¹⁰ Dai amaasi gagara italdai:

—Salli calquiva —astaldai aPaavora.

Taida acalli tacavi tuali tuudai dai calquiva dai gaagacai aimarai. ¹¹ Dai aidasi tal aoodami ismaacada idui aPaavora iñaquimi ganñoquicada daida icaitimi:

—Didiuseri apa maasi calalli titaaapai aatama garsaagida —ascaiti aoodami.

¹² Daida icaiti saida aBernabé ardiuseri ismaacada Upiteli aagaiña agai, daida aPaavora ardiuseri ismaacada Mercurio aagaiña agai. aPaavora ñiooquiditadai aoodami cascada Mercurio tatali agai. ¹³ Taida aUpiteli paaligada ismaacada mosvaacacaga Listirara calcatadai quiupaigada, agai vaa tuturu amadu yoosigai dai agai amadu aoodami cooda agaitadai tuturu aPaavora amadu Bernabé vatarai dai poduucai siaa duutuda agaitadai. ¹⁴ Damos aidasida lojootosicami aPaavora amadu Bernabé mai gomaasi, saasaimi ganyuucusi lagi poduucai ivuaadana agai sai ñaidíña aoodami ismaitarcalgai issiaa duutuadagi oodami didiuseri duucai, dai vaapa agai aoodami saagida dai iñaquimi daida icaitimi:

¹⁵ —¿Calalli, tuimasi povueeyi? Aatama arcalalli ara ganpan duucai, dai cascada dada aatama dai ganaagida ragai sai gaagai masdagituagi gomaasi ismaacada maitarsoiñi, dai gaagai masvaavoitudagi aDiuseri ismaacada duaaca agai ismaacada idui tavaagi amadu davarai amadu agal suudagi dai vasi istumaasi oidaga. ¹⁶ Aaquioma Diuseri dagito aoodami saida ivuaadana istumaasi ipalidi. ¹⁷ Tomasi vascalaga tatagidíña agai siora istumaasi calagaducamicada ismaacada ivuaadana agai oidacami vatarai, agai garootosdi duuqui dai calga garmaacai cuaadagai dai tstuucada vagiam araliadagi —ascaitimi.

¹⁸ Damos tomasi aagidi agai vasi imaasi maitistui isdaidagi aoodami iscodagi agai tuturu ismaacadacada siaa duutuda agaitadai agai aPaavora amadu Bernabé.

¹⁹ Tai amaasi ami dada ammoco judidíu Antioquiiaindará dai Iconiaindará dai avanaqui oodami dai maicacarai aPaavora. Dai aidasi poliditadai agai iscamuua tavaimacai mllacasi dai Listira ugidiana viaa. ²⁰ Dai aidasida avavoitudadami ganampagi aPaavora sicoli tai agai vañi dai ii apamu Listiramu dai siaadiqui iji abiaadará agai amadu Bernabé Derviamu.

²¹ Dai ami gaaagidi Diuusi ñiooquida dai sioora aacagacará vuvi-aadami tai muidutai vaavoitu, tai agai apamu iji Listiramu dai Iconiamu dai Antioquiiamu. ²² Dai vllasi amui vaamioma baialliatudaimi agai avavoitudadami dai maacaimi ñiooqui daida itatadaimi sai glaagai isapiavaavoitudadagi dai sai viaacatadai issoimaa taatagi mui naana maasi dai poduucái istuidacai iimiagi siaaco gataanai Diuusi. ²³ Dai vllasi aipacoga siaaco ajioopaitadai agai avavoitudadami saagida daraasaimi ammoco tataanadami avavoitudadami vllatará dai aidasi darasaña agai maitaugacai gadaanña Diuusi dai potatdaña saida ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi.

²⁴ Dai gooquiara iji dai Pisidia dlvlliriamu salli dgavusai dai aayi Panfilia dlvlliará. ²⁵ Dai gaaagidimi Diuusi ñiooquida Pelijara, dai amaasi iji Ataliamu. ²⁶ Dai ami tlatasai amo vaarcara dai iji Antioquiiamu Siria dlvlliará, siaadara vuvaaja agai aidasi iji taida avavoitudadami gadaanadagi Diuusi sai nuucaticana aa duiñdará vai sivi canaatoli. ²⁷ Dai aidasi aayi agai Antioquiiara ampagi vllasi vaavoitudadami dai aagidi vllasi istumaa dui Diuusi agaicada aidasi gamamaatulditadai agai Diuusi ñiooquida, dai isducatai Diuusi soi isaagida agai Diuusi ñiooquida agai ismaacada maitarjudidíu dai isducatai agai vaavoitu apra. ²⁸ Daida aPaavora amadu Bernabé anaasi vii avavoitudadami amadu tavapi.

15

¹ Aida tuigaco ammoco cacalli ismaacada iji Judeeaiñdará Antioquiiamu aagidimi avavoitudadami sai sioora cacagacara vuvaquia liada sai glaagaitadai isiquitagi gantuucuga poduucái isducatai viituli Moseesacaru. ² Taida aPaavora amadu Bernabé alia ñiñio acacalli amadu aagaitai gomaasi, dai aagidi sai camaipoduucái gantatagitoña, mataita covai vuvaitu Paavora amadu Bernabé dai aa sai iimana Jerusaleenamu dai mla bai duuna idi ñiooqui ojojotosicami dai abaitguucacamigada avavoitudadami amadu.

³ Avavoitudadami Antioquiiara agai dai ootoi, dai voyamu iimaitai Penisia sai Samaalia dadvlliriamu salli dgavusai agai dai aagidimi avavoitudadami isducatai agai ismaacada maitarjudidíu dagito ganallqui vaavoidaraga dai vaavoitu Diuusi, tai vllscatai avavoitudadami alia baiganalli cacai gomaasi.

⁴ Aidasi aayi aPaavora amadu Bernabé Jerusaleenara taida avavoitudadami amadu ojojotosicami amadu abaitguucacami baiganliaracada miaadagi, daida aPaavora amadu Bernabé aagidi vllasi istumaasi idui Diuusi aipaco siaaco ajioopaitadai agai. ⁵ Damos ammoco afariseo ismaacada vaavoitu guuquiva daida itai:

—Gaaagiava isiquitaaigi tuutucugada vaaascatai vaavoitudadami ismaacada maitarjudidiu dai gaaagai istaaañiagi vai aagidiña vaasi istumaasi viituli Moseesacaru —ascaiti afariseo.

⁶ Tai ganampagi lojootosicami amadu abaitaguucacami dai bai duña agai añiooqui. ⁷ Dai catavapi gaaataga agai tai caquiva aPiiduru daida itai:

—Giñaaduñi calaga maat aapim sai bai aiqui Diuusi acovai giñvuusaitu aan aapim gansaagidaiñdara ansai aagidana aan agai ismaacada maitarjudidiu Diuusi ñiooquida sai agai vaavoitudana ara. ⁸ Dai Diuusi maat vaaascatai iibada dai ootoi gabadaga sai amadu daacana agai ismaacada maitarjudidiu ara poduucai isduucai garootosi agai aatama vaaascatai dai poduucai Diuusi gartaaigi isoigadai agai ara. ⁹ Diuusi mosamadugan duucai garnaidi aatama amadu agai ismaacada maitarjudidiu cascada oigaldi agai soimaascamigada ara vaavoitudacai agai. ¹⁰ Sivi tuimasi maivaavoitudai aapim aagai ismaacada idui Diuusi, dai tuimasi poduucai taanai aapim agai istumaasi tomali aatama maitistuidi isganagidagi tomali gaaquai aaduñicaru maitistui. ¹¹ Maitavag poduucai. Aatama vaavoitudai isDiuusi caagacara gavuvaitu dai caagacara garnaidi dai Suusi garoigadai apan duucai agai —astatdai aPiiduru.

¹² Tai vaaascatai agaa mosdodoli vii, vaida aPaavora amadu Bernabé aagidi vaasi istumaasi idui agai Diuusi guvucadadacada agai ismaacada maitarjudidiu saagida. ¹³ Dai aidasi canaato ñioo aPaavora amadu Bernabé taida Jacovo itai:

—Giñaaduñi, giñcaacavurai. ¹⁴ Casi garaagidi goSimuñi Piiduru siaaquida abiaadara caagacara naidi Diuusi agai ismaacada maitarjudidiu dai acovai vuvaitu amoco agai saagidaiñdara sai siaa duutudaiña Diuusi daida armaamaradacana. ¹⁵ Bai aiqui poduucai ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigada cascada gaaagaitadai siapaduñiagi caacavurai aapim isducatai ooja amaadutai Diuusi ñiooquituldiadamigada:

¹⁶ Pocaiti Diuusi:
Arapaga naana maasi dagavuña agai dai gooquira apamu divimu aan judidiu saagida.

Agai arismaacada aiqui abiaadara acovai vuvaitu aan.

Dai gooquira mui uumigicada camaitiñsaa duutudaiña agai cascada aagidamu aan sai apamu giñsaa duutudaiña poduucai isducatai giñsaa duutudaiña agai aidasi oidacatadai Davicaru.

¹⁷ Apamu divimu aan dai aagidamu sai giñaaagidiña.

Poduucai iduñimu aan vai vaasi oodami ismaacada maitarjudidiu giñtatagitoiña daida argiñmaamaracana dai giñaaagidiña.

¹⁸ Pocaiti Diuusi ismaacada garmaatatuli vaasi idi istumaasi aiqui abiaadara.

Ascaiti Diuusi.

¹⁹ Cascada aan pocaiti maitaagai isoi vaaadagi ismaacada maitarjudidiu. Agai cadagito aiquida gaaavaavoidaraga dai vaavoitu Diuusi. ²⁰ Mosacaasi gaaagai tasoojidagi sai camaicuaadana baabaidi ismaacada dadasdi amoono ismaacada siaa duutudai oodami Diuusi duucai, dai sai maigoogosi ganducamicana, dai camaicuaadana baabiada vustaaqui baicuada ismaacada maivuusanai arada siaaacada coiyagi, dai tomali maicuaadana arada. ²¹ Aiqui abiaadara aipacoga oidaga sioora gamamaatatuldi Moseesacaru saalicamigada vaascara ibastaragai tasara judidiu quiquiupaigadara gaaagaiña gomaasi —astatdai Jacovo.

²² Amaasi lojootosicami lamadu lbaitaguucacami lamadu vllascatai lvaavoitudadami lpanalli isacovai vuvaidagi lamoco lagi gansaagidaifndara dai ootosagi Antioquiiamu lamadu Paavora dai Bernabé. Dai lco vuusaitu Uudasi masmaacada Barsavasi aagaiña lara, dai lco vuusaitu Siilasi lara lagi lbaitaclaacamigada lvaavoitudadami.

²³ Dai lgaicada ootoi lmo oojai ismaacada icaiti:

“Aatama ojootosicami lamadu baitaguucacami lamadu gogaa vaavoitudadami ganviaatuldi aapima garaaduñi ismaacada maitarjudidíu ismaacada Antioquiiara oidaga dai Siria dai Silisia dadlavariara oidaga.

²⁴ Mai aatama sai lamo oodami iji tabiaadara ismaacada aatama maiotoi. Dai lagi gansoobi ganñiooquicada masi aapima maimaata isducatai gantatagituagi. Lagi povai gantatadai sai glaagai masiquitaagi gantuutucuga dai lagiidagi Moseesacaru sallcamigada.

²⁵ Cascada clagadu lli aatama isaco vuvaidagi lamoco aatama garsaagidaifndara sai malca gannaidana aapima lamadu garaaduñi Paavora dai Bernabé ismaacada alia oigadai aatama.

²⁶ Paavora dai Bernabé muiyapara ajiopaiña masiaco cooda agaiña gamamaatituditai goovai isSusi Cristo lrcallgacara vuviadami.

²⁷ Cascada ganootosi aatama Uudasi lamadu Siilasi vai lagi goovai ganaagidana vllasi idi ismaacada ganooji aatama.

²⁸ Garaagidi Diuusi lbada tastuma duñiagi. Aatama garvllatara lara clagadu cascada maitantlaani aatama mui naana maasi, mosacaasi chilaqui istumaasi ismaacada glaagai.

²⁹ Masai maicuaadana baabaidi ismaacada gadadasdi lmoonoo ismaacada siaa duutudai oodami Diuusi duucaí, tomali maicuaadagi larada, tomali baabiada vustaaqui baicuada ismaacada maivuusanai larada silascada coiyagi, dai tomali maigoogosi ganducamicagi.

Masallgiadagi vllasi idi istumaasi aidá gia cacalga ivueeyi aapima. Gartallgadamu”, ascaiti lbaitaclaacamigada.

³⁰ Matai ootoida tai iji vmaacova Antioquiiamu. Dai ami lmpagi vllasi lvaavoitudadami dai maa loojai.

³¹ Taida lvaavoitudadami alia baiganalli nidacai loojai.

³² Uudasi lamadu Siilasi lrdiuusi ñiñiooquitudamigada dai baialliatu lvaavoitudadami ganñiooquicada tai lagi vaamioma vaavoitu.

³³ Bai tlavapi anaasi daraaja vmaacova dai aidasi caiimia agaitadai lagi taida lvaavoitudadami diosagi dai potatadai: “Diuuscada avlar viaatulda Jerusaleenara oidacami lagi ismaacada ganootoi”, astatadai.

³⁴ Damos lsiilasi ipali isviiagi.

³⁵ Daida lpaavora lamadu Bernabé lara anaasi vii Antioquiiara. Dai muidutai aa lamadu anaasi gaaagidiña Diuusi ñiooquida.

³⁶ Cabai tlavpicada Paavora potatadai lBernabé:

—Tinda lpamu mal dadida garaaduñi aipacoga tasiaco casi gaaagidi Diuusi ñiooquida. Dai naida asducatai daraaja —astatadai.

³⁷ Bernabé vaidaquia liditadai lvuaana Marcusi ³⁸ lagi ismaacada oí aidasi tuucamidara iji lagi aipacoga dai gaaagidimi Diuusi ñiooquida dai Panfiliaifndara aa gai dai camaisoicaiña cascada lpaavora maitipliditadai isvaidaquiagi.

³⁹ Dai alia cavaami ñiñio dai maibai dui dai ljacovai iji. Bernabé vaidacai Marcusi dai tlatasai lmo vaarcuara dai iji Sipiliamu.

⁴⁰ Taida lpaavora vaidacai Siilasi. Taida lvaavoitudadami gadaanai Diuusi sai nuucaticana taida iji.

⁴¹ Dai Siiliana dai Silisiana dlavavusai dai vaamioma baialliatudaimi lvaavoitudadami.

16

¹ Paavora amadu Silasi Derviará aayi dai Listirára. Dai ami taa amo vaavoitudadami Timoteo taagiducami. Agai armaradacatadai amo ooqui judú daidá arvaavoitudadami arpa daidá loogada argiliego. ² Avaavoitudadami ismaacada Listirára dai Iconiará oidacatadai calga ñioocaitadai Timoteo vaatará. ³ Apavora ipali isvaidaquiagi atimoteo damos tajai sai iquitana gatuucuga maibaacoituda aliditai ajudidú ismaacada ami oidacatadai tomasi vaascatai maatacatadai siargiliego oogada. ⁴ Tomasiaco siaaco dagavusquimi apavora amadu Silasi aagidimi agai avavoitudadami isducatai ooji lojootosicami amadu abaitaguacacami Jerusaleenaiñdará avavoitudadami Antioquiará vaatará sai vaascatai avavoitudadami agidiña. ⁵ Dai poduucái avavoitudadami sioma calga vaavoitu, dai vaas tasai vaamioma muidaimi avavoitudadami.

⁶ Dai Diuusi Ibada maidagito isgaaagida agai Diuusi ñiooquida Aasia davararará. Cascada mosdagavusai agai Pilijia dai Galasia davalvariamu. ⁷ Dai ugidiana Misia aayi dai abiaadará Bitiñiamaco iimia aliditadai damos Diuusi Ibada maidagito isgaamu iimia agai. ⁸ Dai Misia ugidiana salli dagavusai, dai taapai siaaco Troasi taagidu ga suudagi ugidiana siaaco aajai vaarcu. ⁹ Dai ami amo imidagai tucará taatquimi apavora amo cali Masedoniñdará sai vuidará calca dai daanaí daidá itatadai: “Diimi Masedoniamu dai garsoiña”, astatadai. ¹⁰ Cascada otoma bai gardui aatama dai iimia ragai Masedoniamu, cacalga vaavoitu aatama isgarvaidi Diuusi tasai gaaagidana ami davararará ñiooquida.

¹¹ Anaasi Troasiará amo vaarcuará taatasai aatama dai salli iji Samotrasia davarriamu siaaco sicolimadi suudagi. Dai gan siaadiqui Neápolisiará aayi aatama dai ami taapai vaarcuaiñdará. ¹² Dai abiaadará iji aatama Pilipoosiamu ami arromamanu davaragada, agai armapacará Masedoniará siaaco oidaga mui quiqui. Dai ami daraaja aatama chilaqui tasai. ¹³ Amo imidagai ibastaragai tasará vuvaaja aatama Pilipoosi-aiñdará maisi macasi ga aqui ugidiana, siaaco duudatai gamamadaiña loodami anaasi daraiva aatama dai aagidi aatama Diuusi ñiooquida ooqui ismaacada ganmpagi ami. ¹⁴ Amoco Lidia taagiducataidai. Agai arTiatiará oidacami daidá argaagardami yuucusi moraduacami. Dai idi ooqui alia siaa duutudai Diuusi. Dai caacatadai agai añaooqui tai Diuusi soi sai agidana agai ismaacada aagidi Paavora. ¹⁵ Dai gvacoi agai amadu vaascatai ismaacada quidiará oidacatadai dai gooquiará gardaañimi agai dai povartatadai:

—Masi aapima salicada vaavoitudadagi isvaavoitudai aan Diuusi, varai iimi dai giñquiyana daraaja asta masilascada iji tabiaadara —astatadai agai.

Dai maitardagito tascho tayagi.

¹⁶ Amo imidagai caiimaitadai aatama siaaco gamamadaiña dai vuidará aayi aatama amo ali ooqui ismaacada viaacataidai amo Diaavora taañicaruda dai agai laquiasdará maatacana istumaasi daivuñia agai. Dai viaacataidai agai gatutuidacami dai ali ooqui mui gamaitacaiña

tumiñsi gΛtutuidacami vΛΛtarΛ. ¹⁷ Idi ali ooqui gΛroidatucuiña Paavora ΛΛmadu aatΛmΛ dai iifñaquidana daidΛ icaitidana:

—Idi cΛcΛlli arpipioofñigadΛ Diuusi ismaacΛdΛ rΓΛbaitΛcΛaacami, dai goovai gΛnaagidi aapimΛ isducatai cΛΛgacΛrΓΛ vuvuquiagi —caitidana Λali ooqui.

¹⁸ Mui tasai povueeyi Λgai tai Λmo imidagai oojogi Paavora dai ajaco cΛquiva daidΛ itΛtΛdai ΛDiaavora tΛaafñicarudΛ ismaacΛdΛ viaacatadai Λali ooqui:

—Suusi Cristo guvucadadΛcΛdΛ angΛaagidi vuusaiñi goooquiainñdΛrΛ —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛDiaavora tΛaafñicarudΛ otoma vuusai.

¹⁹ Dai aidasi Λali ooqui tutuidacami maatΛ tΛΛ iscamaitistutuidi isgamaitacΛdagai tumiñsi ΛgaicadΛ vui Λgai ΛPaavora ΛΛmadu Siilasi dai vuucai dai vaan tuutui dudunucamiΛrΓΛ plaasana. ²⁰⁻²¹ DaidΛ itΛtΛdai Λgai Λdudunucami:

—Idi cΛcΛlli ismaacΛdΛ arjudidíu gΛrdΛvΛΛragana dada dai gΛraagidi tΛsviaa siduñiagi istumaasi aatΛmΛ maitistutuidi. AatΛmΛ arromamanu dai gΛrdaidi gΛrtΛtΛaanΛdamiga gomaasi. Dai poduucai baacoitudai goovai oodami gΛññoquicΛdΛ —astΛtΛdai.

²² Tai vΛΛsi Λoodami vui baacoi, taidΛ Λdudunucami gatΛjai sai uupasdana yuucusidΛ dai gΛviaarsana uusicΛdΛ. ²³ Dai catΛvΛpi gΛviacarai dai maamaisa. Dai tΛjai Λmaisacarui nuucadacami sai cΛΛga nuucadacana. ²⁴ AidΛmasi potΛtΛdai Λmaisacarui nuucadacami Λgai tuucavi vavaisanana uucami vaapai maisacariΛrΛ. Dai uusi maisacariΛrΛ vaapai ΛcΛsodΛ dai anaasi viaa.

²⁵ Aran tucarΛ aidasi ΛPaavora ΛΛmadu Siilasi gamamadai dai siaa duutudai Diuusi gΛnnΛidagacΛdΛ vaidΛ Λгаа maamaisapicΛdΛ moscaΛcatadai. ²⁶ Tai todian duucai cavami gigiduli dΛvΛΛrai dai oiñitu bibidaviqui ooodagadΛ utioma daraajadΛ. Tai gocΛdΛ gΛcucupiooco vΛΛsi cucuparagadΛ Λmaisacarui, dai uupai vΛΛsi amaamaisapicΛdΛ cadeenagadΛ ismaacΛdΛ acΛdΛ vuupulicatadai Λgai. ²⁷ Dai aidasi nΛnΛa Λmaisacarui nuucadacami tΛΛ iscucupioquiñi Λmaisacarui cucuparagadΛ vuusaitu gΛmastaga dai ΛcΛdΛ ΛΛgi gΛmuua agaitadai poliditai isvuvaja ΛmaamaisapicΛdΛ. ²⁸ DΛmos ΛPaavora iifñoqui daidΛ itΛtΛdai:

—MaitigΛmuua tamiatΛ daraaja vΛΛscatai —astΛtΛdai.

²⁹ TaidΛ Λmaisacarui nuucadacami gatai Λmo cuudagi dai mΛraitai vaa duaadimutugaitai dai giguvuquimi dai vuidΛrΓΛ gΛtootonacΛdΛ cΛquiva Λgai ΛPaavora ΛΛmadu Siilasi. ³⁰ Dai otoma vuvaitu dai tΛcakai daidΛ itΛtΛdai:

—¿cΛcΛlli tuma duuna aanΛ dai cΛΛgacΛrΓΛ vuusaiña? —astΛtΛdai.

³¹ TaidΛ ΛPaavora ΛΛmadu Siilasi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Vaavoitudañi aapi isSuusi Cristo rΓcΛΛgacΛrΓΛ vuviadami dai poduucai cΛΛgacΛrΓΛ vuusaimu aapi ΛΛmadu vΛΛscatai ismaacΛdΛ gΛquiiyΛrΛ oidaga —astΛtΛdai.

³² DaidΛ ΛPaavora ΛΛmadu Siilasi aagidi Diuusi ññoquidΛ vΛΛscatai ismaacΛdΛ Λmaisacarui nuucadacami quiidirΛΛ oidacatadai. ³³ Dai quiaa artucarΛcatadai vaidΛ Λmaisacarui nuucadacami vacuañdi tuutucugadΛ masiaaco saasarai uusicΛdΛ. Dai otoma Λgai ΛΛmadu vΛΛscatai ismaacΛdΛ quiidirΛΛ oidacatadai gΛnvapacoi. ³⁴ Dai gooquidΛrΛ vaidacai gΛquiiyamu

dai bibi. Dai agai amadu vascatai ismaacada quidiar oidacata dai alia baiganlidadai vaavoitudacai.

³⁵ Siaadiqui quiaamoco adudunucami ootosi ñiooqui sandaarucada amaisacarui nuucadacami sai dagitona agai Paavora amadu Siilasi.

³⁶ Taida amaisacarui nuucadacami potadai Paavora:

—Adudunucami casi giñootosi ñiooqui ansaid gandagitona. Diusi gannuucaticana —astadai.

³⁷ Damos Paavora itadai sandaaru:

—Aatama rromamanu ara matai vascara vasi oodami vuitapi gargviaacarai maitardagitocai tsñiooquia aatama, dai garmaamaisa. Dai sivi astocai gardagitua lidi agai poduucai gia cho. Vai agi dadana agai dai gargvaidana —astadai Paavora sandaaru.

³⁸ Taida sandaaru mala agidi idi ñiooqui adudunucami tai agai alia duduaadimu maatacai isagai rromamanu ara. ³⁹ Dai cascada iji agai mala siaaco daraajatadai cacalli dai daañimi sai oigaldana. Dai vuvaitu dai daañimi sai vuvacana Piliposiaindara.

⁴⁰ Tai agai vuvaja maisacaruaindara dai iji Lidia quidiamu dai agidi vaavoitudadami isducatai vuvaitu adudunucami maisacaruaindara sai camaiduduaadicuina vaavoitudadami, dai gooqui iji agai abiaadara.

17

¹ Dai iimacai Paavora amadu Siilasi Ampipoliisiana dai Apoloniana salli dagavusai dai boodara aayi Tesalonicara ami caacatadai amo judidiu quiuupaigada. ² Taida Paavora ii judidiu quiuupaigadamu poduucai isduucai ivuaadana agai vascara. Dai vaica caldi anaasi daraaja agai. Dai vascara ibastaragai tasara amadu gaaatagaiña agai judidiu isducatai icaiti Diusi ñiooquidara ³ isaCristo viaacatadai isoimaa taatagi, dai muquiaagi dai apamu duaacagi. Dai potadaiña agai:

—Agai vaa Suusi ismaacada gnaagidi ana araCristo, agai vaa ismaacada lqui abiaadara nanaa aapima —astadai Paavora.

Vai amoco judidiu pocaitiña sai maitarvaavoi.

⁴ Tai amoco vaavoitu dai uraava Paavora dai Siilasi. Dai mui giliego ismaacada siaa duutudai Diusi vaavoitu ara, dai mui oqui ara ismaacada oodami alia siaa duutudaiña. ⁵ Cascada alia baaco ijudidiu ismaacada maivaavoitu. Dai ampagi cacalli soimaasi ivuaadami ismaacada mosajioopaiña caayana dai alia siaa caitimi agai gnappaidacai vaid aoidacami maisiooma daraajatadai cacacai. Taida cacalli soimaasi ivuaadami amadu judidiu Jasoñi quidiar dada dai daitu cuuparagai dai vaapa dai gaagaimi Paavora amadu Siilasi dai vuvaida agaitadai abiaadara dai tagida agaitadai agai oodami.

⁶ Dai mital agai ami dai cascada tavaimacai Jasoñi amadu aa vaavoitudadami dai vuucadi dudunucamiara, dai ami ijiña daida icaiti:

—Cacalli ismaacada naana dui vasi oidigi gnñiooquicada caaayi tami Tesalonicara ara. ⁷ Tai goJasoñi miaadagi gquiyara. Dai vasi agai ivueeyi mui naana maasi istumaasi gaalanadami romanu maitamaacai oigaragai. Agai pocaiti sai oidaga amai gal baitaacacami Suusi tagiducami —ascaiti.

⁸ Taida oodami amadu adudunucami mosca goñiooqui dai sisioli.

⁹ Dai tai adudunucami Jasoñi amadu agaa vaavoitudadami tumiñsigada

dai potatadai sai apamu maquia agaitadai siascad vuvaaquiagi abi-aadapaavora dai Siilasi, tai agai gamaa mataida dagito isiimiagi.

¹⁰ Taidavaavoitudadami otoma vuvaitu apavora amadu Siilasi tucara dai ootoi Bereamaco. Tai agai mosaayi Berea dai iji judidiu quiuupaigadamu. ¹¹ Ajudidiu ami oidacada vaamioma calga tuutuiga sigaa Tesalonicada agai mosbaigaliliaracada calcana istumaasi aagidiina apavora amadu Siilasi. Dai vaa tasai gaagaiina Diuusi fiooquidara dai naida agaiina sabaiga avvaavoi ismaacada aagidiina apavora amadu Siilasi. ¹² Dai poduucai muidutai judidiu amadu giliego vaavoitu, vaa amaduga maasi calali amadu ooqui ismaacada oodami alia siaa duutudaina. ¹³ Dai aidasi mai ajudidiu Tesalonicara oidacami siapaavora gaaagidi Diuusi fiooquida Berea ara, gaamu iji dai sisiolitu oidacami. ¹⁴ Damos vaavoitudadami otoma ootoi apavora coostamu, taidasiilasi amadu Timoteo anaasi vii. ¹⁵ Agai ismaacada oi apavora Ateenasiara uucami dagito dai aa suuli. Taidapaavora ootosi fiooqui agiacada asiilasi amadu Timoteo sai gaamu iimana silotoma istutiadagi.

¹⁶ Dai aidasi Ateenasiara daacatadai apavora dai nalaracatadai asiilasi amadu Timoteo ami naidi agai mui amoono ismaacada siaa duutudai oodami Diuusi duucai cascada alia soigaliditadai agai dai baamucan tada. ¹⁷ Cascada apavora aagidiina Diuusi fiooquida ajudidiu ismaacada gampaidiina quiuupiarai dai aa ara ismaacada ami siaa duutudaina Diuusi. Dai vaa tasai aagidiina agai Diuusi fiooquida agai ismaacada plaasana daraajagi. ¹⁸ Dai amoco agai arepicureo maamatardamigada dai aa aragai ismaacada maatatarai estotoico maatatardaragada. Dai gnaagacai niio agai amadu apavora dai amoco icaiti:

—Istumaasi goovai ismaacada aagai goatagacada? —ascaiti.

Vai aa icaiti:

—Garaagiadan caiti goovai sibaadara didiuisi —ascaiti.

Apavora aagaiina Suusi dai duaacarada cascada pocaiti agai. ¹⁹ Dai bai agai apavora dai bacai maaca siaaco Aliopago talgidu, ami siaaco bai vuaadana fiooqui adudunucami daida itatadai agai apavora:

—Maataca aralidi aatama istumaasi utuducami garmaatatulda alidi aapi. ²⁰ Garaagidani istumaasi maimaata aatama dai cascada maataca aralidi aatama istaiya alidi aapi goocada —astatadai.

²¹ Vaascatai Ateenasiara oidacami dai sibadara vuvacacami ismaacada anaasi oidacatadai, maitivuaadana ama maasi moscalcana istumaasi utuducami dai gaaagidiina ara.

²² Amaasi apavora calquiva vaascatai saagida ami Aliopagara daida itai:

—Calali Ateenasiara oidacami vaasiaacatai naidi aan masalia siaa duutudai aapima gandidiuisiga. ²³ Aidasi aimaraina aan dai nalandiina vaa amapacara siaaco oidaga moomono, tal aan amapacara siaaco aduucai ojisi: “Tami aradiuisi vatar ismaacada maimaata aatama”. Idi vaa ismaacada siaa duutudai aapima maimaatacatai gooviava ara Diuisi ismaacada gnaagidi aan.

²⁴ Agai aradiuisi ismaacada idui oidigi dai vaasiaacatai istumaasi oidaga agai arbatacaacami ismaacada taana tavaagi dai vaa oidigi.

Agai maiquiquiuupiana oidaga ismaacada ivueeyi oodami. ²⁵ Agai maitagito isivuaadagi oodami tomali amo istumaasi agai vatar. Agai vaa aragai ismaacada garmaacai ibadagai dai avalli dai vasi istumaasi.

²⁶ Vasi naana maasi oodami vuvaaja oodamiaiñara ismaacada idui Diuusi araga. Dai Diuusi tajai sai vasi oidigi daama oidacana, dai vascara aagaiña siaacoga dai silascada. ²⁷ Daida icaiti Diuusi: “Aan andarai oodami oidigi daama sai matia alidña sabai oidaga Diuusi”, ascaiti Diuusi. Vascara maimacasi daja Diuusi mosalia miaanai daja agai vascatai. ²⁸ Diuusicada duduaaca aatama dai ajiopai dai oidaga. Galanqui aaduficaru sastuduacada pocaiti: “Aatama armaamarada Diuusi”, ascaiti. ²⁹ Vaavoava siarDiuusi maamarada aatama cascada maitaagai taspoduucati tatagitoda aatama isamo moonoo istutuidi siarDiuusicagi ismaacada ivueeyi oodami isducatai gantagitoti agai oorocada, isplaatacada isodaicada. ³⁰ Lanquioma pocaiti Diuusi: “Oidacata dai oodami ismaacada maitiñmaata cascada maitiñlagidiña antai aan vascara maiuojogi dai sivi taanai aan vascatai aipaco oidacami sai ama duucati gantagitona dai camaisoimaasi ivuaadana”, ascaiti Diuusi. ³¹ Amo imidagai amo dunucami nada agai vasi oodami ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicalaga ivuaadami gomaasi iduñia agai agai Diuusi vatar dai calaga iduñia agai. Diuusi aagai silascada. Agai arSuusi ismaacada covai vuusaitu Diuusi. Diuusi duaacali arSuusi coidada saagidañara dai poduucati calaga maata vascatai siarvaavo ismaacada aagai Diuusi —astadai Paavora.

³² Aidasi cal agai coidada duacarada amoco mosparunai dai aa icaiti: —Baiyoma isaradamara garaagida gomaasi —ascaiti oodami.

³³ Amaasi Paavora anaasi viaa dai ii. ³⁴ Tai amoco calali oi Paavora dai vaavoitu. Dai agai saagida imitadai Dionisio ismaacada aramo dunucami Aliopagara, dai amo oqui Dimalisi tagiducami, dai aa ar.

18

¹ Dai gooquira ii Paavora Ateenasiañara Coriintoamu. ² Dai ami tal agai amo judidiu Aquilasi tagiducami. Agai arPonto davalira oida-camicatadai. Aida vaaslanquioma ami divia arAquilasi amadu ooñigada Prisiilasi Italiañara. Gala baitacaacami Claudio tajai sai vuvacana vasi arjudidiu Roomañara cascada agai viaacata dai isvuaquiagi ar. Taida Paavora ii dai diviji. ³ Dai tal Paavora isagai viaacata dai agai vaa aa duiñdagai ismaa viaacata dai Paavora isivuaadagi icuusi baabaqui cascada anaasi amadu vii agai dai amadu gaata vuada agai. ⁴ Daida Paavora vascara ibastaragai tarai aimaraiña arjudidiu quiuupaigadamu. Dai ami gaaagidiña Diuusi ñooquida tai muidutai vaavoitu silasi judidiu caasi agai ismaacada maitarjudidiu ar.

⁵ Aidasi Silasi amadu Timoteo aayi Masedonia ara aida abiaadara Paavora maiti vuadana ama maasi mosgaaagidiña Diuusi ñooquida. Dai lali aagidiña Paavora arjudidiu daida itadaiña:

—Duusi ismaacada ganaagidi aan ara Cristo ismaacada nara aapim —astadai Paavora.

⁶ Tai agai vui baacoi dai sigalnaasi ñooqui aagidi taida Paavora itadai:

—Agi aapim arganduñi masilascada coiya aapim maiimimu Diuusi amadu. Aan gia camaitarñiduñi —astadai Paavora.

CascadΛ Paavora gigigi galyuucusi Λagi poduucai gaaagidiña Λgai ismaitarduñidΛ. Dai Λpamu ñioo Paavora daidΛ itatadai:

—Sivi baitΛqui imimu aanΛ Λgai ismaacadΛ maitarjudidú Λmadu —astatadai.

⁷ DaidΛ Paavora vuusai Λjudidú quiuupaigadΛaiñdΛΓΛ dai ii Λmo cΛali quidiamu Justo tΛΛgiducami ismaacadΛ aliaΛ siaa duutudai Diuusi. Λgai quiuupai abaana oidacatadai. ⁸ Dai Λmo cΛali Calisipo tΛΛgiducami ismaacadΛ ΛrbaitΛcΛaacami quiuupiaΓΛ, vaavoitu isSuusi Cristo ΛrcΛΛgacΛΓΛ vuviadami. Dai vΛascatai ismaacadΛ quidiΛΓΛ oidacatadai vaavoitu ΛpΛ. Dai muidutai CoriintoΛΓΛ oidacami moscaΛ dai vaavoitu dai gΛnvapacoi. ⁹ Dai Λmo imidagai tucaraΛ Paavora gΛcoosigaΓΛ nΛidi Diuusi saidΛ itatadai:

—Maitiduaadicuda apiaigaaagidida giññiooqui maitidagitocai aagada. ¹⁰ AanΛ angΛΛmadu daja dai tomali Λmaadutai maisoimaasi gΛtaatatuldamu, aanΛ viaa mui oodami tami CoriintoΛΓΛ —astatadai Diuusi.

¹¹ Tai cascadΛ Paavora CoriintoΛΓΛ vii Λmo uumigi dan taajucami dai gaaagidiña Diuusi ñiooquidΛ Λoodami saagida.

¹² Aidasi Galioñi ΛrtΛaanΛdamicatadai AcaayΛΓΛ Λjudidú vui baacoi Paavora dai bΛΛcai ami siaaco daacatadai ΛtΛaanΛdami ¹³ daidΛ itatadai: —Idi cΛali gaaagidiña sai gΛaagai issiaa duutuadagi Diuusi dΛmos daidarsi isducatai ivueeyi goovai —astatadai Λgai ΛtΛaanΛdami.

¹⁴ Paavora cañiooquia agaitadai taidΛ ΛGalioñi itatadai Λjudidú:

—Dañi siarsoimaasi iducamicamudai goovai aidΛ gia bai gΛnduiñdamudai aanΛ. ¹⁵ DΛmos aapimΛ aagai istumaasi aapimΛ Λagi gΛndaidi, ΛagiavΛr bai duuñi aapimΛ. AanΛ anmaivapacΛi gomaasiΛΓΛ —astatadai.

¹⁶ Dai vuvaitu abiaadΛΓΛ. ¹⁷ Tai vΛascatai Λgilio go bai Sostiña ismaacadΛ baitΛcΛaacami judidú quiuupaigadΛΓΛ dai anaasi vuitapi ΛtΛaanΛdami gΛicacarai vaidΛ ΛtΛaanΛdami mosnΛidi dai maivuaΛ Λlidi.

¹⁸ Paavora quiaa anaasi vii mui tasai. Dai gooquiaΓΛ diosagi Λgai Λvaavoitudadami dai iji Paavora Λmadu Prisiilasi dai Aquiilasi SincΛlliamu. Dai ami ivisu Paavora gamoo sai nΛidiña Λoodami isΛΛgidi Λgai istumaasi bai dui vaasΛquioma Diuusi Λmadu. Dai abiaadΛΓΛ tΛΛtasai Λmo vaarcuΛΓΛ dai iimia agai Siilia dΛvΛΛtiamu. ¹⁹ Dai aidasi aayi Λgai EfeesiΛΓΛ taidΛ Paavora anaasi viaa Prisiilasi Λmadu Aquiilasi dai ii judidú quiuupaigadΛamu dai aagidi Diuusi ñiooquidΛ Λjudidú ismaacadΛ ami gΛnΛmpaidiña dai Λgai aliaΛ ñiñio Paavora Λmadu aagaitai imaasi. ²⁰ DaidΛ Λjudidú daañimi Paavora sai viΛΛna tΛvΛpioma dΛmos Λgai maivii. ²¹ Dai diosagi daidΛ itatadai:

—Viaa aanΛ isJerusaleenΛΓΛ daacagi siaa duudagΛΓΛ ismaacadΛ cami-aadimi, vΛascΛΓΛ Λpamu divimu aanΛ dai gΛnnΛidamu isDiuusi ipΛliadagi —astatadai.

Dai tasai Λmo vaarcuΛΓΛ dai EfeesiΛiñdΛΓΛ ii. ²² Dai aidasi aayi Λgai SesareeΛΓΛ taidΛ Paavora ii Jerusaleenam u dai viaatulda agai Λvaavoitudadami, dai otoma tΛvai Antioquiiamu. ²³ Dai anaasi vii Paavora bai tΛvΛpi. Amaasi Λpamu ii dai divida agai vΛasi Λvaavoitudadami vΛasi ΛmapΛcΛΓΛ GalaasiΛΓΛ dai PilijiΛΓΛ. Dai aagidimi Λpamu Diuusi ñiooquidΛ dai poduucai soiquimi sai vaamioma cΛga ΛΛgidiña Diuusi.

²⁴ AidΛ aayi EfeesiΛΓΛ Λmo judíu Apoolosi tΛΛgiducami. Λgai ΛrAlejandΛΛliΛΓΛ oidacami dai Λgai cΛΛga maatl ñioocai dai cΛΛga maatl Diuusi ñiooquidΛ. ²⁵ AliΛ cΛΛga maatluldicatadai Λgai Diuusi ñiooquidΛ. Dai baiΛliaracΛdΛ ñioocaiña. Dai sΛΛli aagaiña istumaasi idui ΛSuusi. Dai maimaatΛcatadai Λgai Λmai vacuanaragai mosΛcaasi ΛVuaana vacuanaragadΛ maatlΛcatadai Λgai. ²⁶ DaidΛ ΛApoolosi maiduaadicuitai ñioocaiña judidíu quiuupaigadΛΓΛ. Aidasi caΛ Prisiilasi ΛΛmadu Aquilasi Λcovai vuusaitu dai sioma cΛΛga maatlΛtuli Diuusi ñiooquidΛ. ²⁷ Aidasi imia agaitadai Apoolosi Acaaya dΛVΛΛriamu taidΛ Λvaavoitudadami soi dai ootosi Λmo oojai Λgaa vaavoitudadami dai potΛtΛdai sai baigΛnΛliaracΛdΛ miaadΛgidana ΛApoolosi. Dai aidasi ΛApoolosi aayi AcaayΛΓΛ cΛΛga soi Λgai Λvaavoitudadami ismaacΛdΛ Diuusi aliΛ oigΛdai dai vaavoituli. ²⁸ DaidΛ ΛApoolosi aagidi vΛΛscatai vuitapi isducatai maicΛΛga ivueeyi Λjudidíu gΛnvaavoidaragΛΓΛ. Dai aliΛ ñioo dai mamaatlΛtuldi iscaiti Diuusi ñiooquidΛΓΛ isSuusi Cristo ΛrΛgai vaa ismaacΛdΛ nΛnΛracatadai Λgai. CascΛdΛ Λgai maitistutuiditadai isvui ñioocadagi.

19

¹ Apoolosi quiaa CoriintoΛΓΛ daacatadai taidΛ ΛPaavora ΛmapΛcΛΓΛ ucoidigana daivusai dai EfeesiΛΓΛ aayi dai ami tΛΛ chiΛΛqui vaavoitudadami. ² DaidΛ itΛtΛdai Λgai Λvaavoitudadami:

—¿Aidasi vaavoitu aapimΛ diviasi Diuusi IbΛadΛ dai gΛnΛΛmadu daaca agai? —astΛtΛdai.

Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Tomali maicajiomacatadai aatΛmΛ isoidaga Diuusi IbΛadΛ —astΛtΛdai.

³ TaidΛ ΛPaavorai itΛtΛdai:

—¿MaacΛdΛ vacuanaragaicΛdΛ gΛnvpacoi aapimΛ? —astΛtΛdai.

Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—ΛVuaana vacuanaragadΛcΛdΛ —astΛtΛdai.

⁴ TaidΛ ΛPaavora itΛtΛdai:

—ΛVuaana vaponaiña oodami sai nΛidiña aa isΛgai caama duucai gΛntΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuaada agai. Dai Λgai potΛtΛdaiña ΛrpΛ sai gΛaagai isvaavoitudagi ismaacΛdΛ gooquiarioma divia agaitadai. Agai ΛrSuusi Cristo —astΛtΛdai ΛPaavora.

⁵ Aidasi caΛ agai gΛnvpacoi sai nΛidiña aa isΛgai vaavoitu Suusi Cristo mamaatlΛtuldaragadΛ. ⁶ AidΛsidΛ ΛPaavora daama darai gΛnoonovi divia Diuusi IbΛadΛ Λgai ΛΛmadu. Tai Λgai gΛnaagacai ñiñio Λma maasi ñiooquicΛdΛ ismaacΛdΛ maimaatΛcatadai Λgai dai aagai istumaasi aagidi Diuusi. ⁷ VΛΛsicΛdΛ ΛrpΛΓΛ baivustaama dan gooca Λgai.

⁸ DaidΛ ΛPaavora vaica masaadai aitu aimΛraitai judidíu quiquiuupaigadΛamu dai maiduaadicuitai gaaagidiña isDiuusi soicΛi oodami sai cΛΛgacΛΓΛ oidacana. Tai Λmoco gia vaavoitu. ⁹ Damos aa maivaavoitu maΛma duucai gΛntΛtΛgitua Λliditai. Dai sigalnaasi ñioocai idi mamaatlΛtuldaragai vui Λoodami vuitapi. Amaasi ΛPaavora Λcovai ii dai vaidacai Λvaavoitudadami Λmo escueelamu siaaco gamamaatluldiña Tirano. Dai vΛΛs tasai mosvusaciña Tirano vai amaasi ΛPaavora ΛΛmadu Λgaa anaasi aatagaiña dai aagaiña Diuusi ñiooquidΛ. ¹⁰ Poduucai idui

Agai goo uumigi dai poduucai vlassi Aasia dAVAAriA oidacami caA Diuusi ñiooquidA vlassi amaduga mAAasi judidíu dai ismaacADa maitArjudidíu. ¹¹ Dai Diuusi maa guvucadagai APaavora saidA iduuna mui naana maasi gAgarducami. ¹² TaidA Aoodami vuidacai AcoococoidaA gAnpañiñituga dai gAntaagiñagiacaru ismaacADa ACADa taata Agai APaavora tuucugadA tai mosAgaicADa dudueeyi AcoococoidaA dai asta Diaavora tAtAAañicarudA vuvacAña oodamiAñdAra.

¹³ Dai AMOCO judidíu ismaacADa mosaipaco ajioopañña vuvaidimi Diaavora tAtAAañicarudA oodamiAñdAra vuvaida Aliditadai Agai Suusi guvucadadACADa dai potAtAdai AJjudidíu ADiaavora tAtAAañicarudA:

—GantAanai aatAmA Suusi guvucadadACADa Agai vaa ismaacADa aa-gañña APaavora masai vuvacAna —astAtAdai.

¹⁴ Poduucai ivuaadana cuvaracami cAcAlI Agai ArmaamaradA AmO cAlI Isiiquiva tAAgiducami. Agai ArAmO baitAcAAacamigadA tAtAaanadami judidíu quiuupaigadAra. ¹⁵ Aidasi potAtAdai ACACAlI ADiaavora tAtAAañicarudA tai Agai aa noragi daidA itAtAdai:

—Maata aanA ASuusi dai maata sioora ArPaavora. ¿DAmos aapimo moora? —astAtAdai.

¹⁶ CascADa ACAlI ismaacADa viaacatadai ADiaavora tAtAAañicarudA vuidAra gai ACACAlI dai vaamioma istui isvAAscatai dai cavami capi-acarai Agai taidA ACACAlI maiyuucustugaitai voopoi ami quiiyiñdAra dai saasaquitugai tuutucugadA. ¹⁷ Dai vlassi EfeesiAra oidacami maí gomaasi judidíu dai ismaacADa maitArjudidíu AAra cascADa vAAscatai alia duduAADimu, dai alia síaa duutudaimi Suusi Cristo.

¹⁸ Dai muidutai ismaacADa vaavoitu dada dai gaaagidimi istumaasi soimaascami ismaacADa ivuaadana Agai AAquioma. ¹⁹ Dai muidutai ismaacADa ArCACAlI daracamicana vuaa gAnlilivrugA dai vAAscatai vuitapi mAmAji. Dai gooquiAra AAsitu Alilivru namAgadA sai aayi para taajucami siento miil piisu. ²⁰ Dai poduucai muidutai tAA gomaasi dai muiyapAra maí oodami Diuusi ñiooquidA.

²¹ Cadaivunucai vlassi gomaasi taidA APaavora APAlI isimiagi Masedoniamu dai Acaayamu dai abiaadAra JerusaleenamU. DaidA icaiti:

—Cadaivunucai amui gAAagai isimia aanA Roomamu AAra —ascaiti.

²² Dai caotosacai gooca gAAaduñi ismaacADa soicAña aa duiñdAra Masedoniamu Agai ArTimoteo AMmadu Erastusi, dai Agai anaasi vii AasiAra bai tAVapi.

²³ AidA alia sisioli EfeesiAra oidacami Diuusi ñiooquidACADa. ²⁴ AmO cAlI Demetrio tAAgiducami sisiolitu Aoodami. Agai ivuaadana plaata quiuiupai aaliducami Ara maasi ismaasi Diana quiuupaigadA dai Araana daasaca Diana. Diana ArAmO odai uvisi ismaacADa síaa duutudai EfeesiAra oidacami Diuusi duucai. Dai vAAscatai ismaacADa AMmadu gaaata vuaadana ACAlI alia mui gamaitACañña tumiñsi. ²⁵ Dai Agai AMPagi vlassi gApipioñiga AMmadu aa ismaacADa viaacatadai pomaasi aa duiñdagai AAra, daidA itAtAdai:

—Giñaduñi, cAlIga maata aapimA isaliA cAlI gacAra oidaga aatAmA idi aa duiñdagaicADa. ²⁶ Dai cAlIga naidi aapimA dai caA sIA Paavora gaaagidiña sai idi moonO ismaacADa ivueeyi oodami maitArdiduusi. Dai poduucai vaavoituldi Agai muidutai, maisiuu mosaca tami EfeesiAra oidacami vlassi Aasia dAVAAriAra oidacami AAra. ²⁷ Vlassi idi aliAsi Arduaadimudagai maisiuu mosaca gAraa duiñdaga síaa gaduuñian tada dai vlassi oodami

camaitagitomu goquiuupaigadΛ gΛducΛdΛ gardiूसiga Diana. VΛasi AasiΛΓΛ oidacami Λmadu vΛascatai vΛasi oidigi daama oidacami siaa duutudai idi gΛducΛdΛ gardiूसiga Diana. Dai sivi siaa gΛduñian tada gogΛducamigadΛ goovai —astΛtdai Demetrio gΛaduñi.

²⁸ Dai moscaΛcakai Λoodami gomaasi aliΛ baacoi dai iifiaquimi daidΛ icaitimi:

—GΛducΛdΛ gardiूसiga Diana, gΛducΛdΛ —ascaiti.

²⁹ Dai vΛasi EfeesiΛΓΛ oidacami aliΛ siaa caitimi. Dai vui Gaayo Λmadu Aristarco Λgai Λrgooca cacΛali ismaacΛdΛ MasedoniΛΓΛ oidaga dai oiditadai ΛPaavora. TaidΛ Λoodami cavami gΛnaagacai tΛvaimΛcai mΛca uucami siaaco gΛnΛmpaidiña Λoodami. ³⁰ DaidΛ ΛPaavora vaquia Λlidadai dai ñiooquida agaitadai Λoodami dΛmos Λvaavoitudadami maidagito. ³¹ Λmoco ismaacΛdΛ Λrdudunucami AasiΛΓΛ ismaacΛdΛ ami-igugadΛ ΛPaavora Λgai ΛpΛ ootosi ñiooqui dai daañimi sai maivaacΛna ami. ³² Dai ami siaaco gΛnΛmpagi Λoodami Λmoco iifiacai Λmo istumaasi vai aa Λma maasi dai aliΛ siaa caiti vΛasi oodami dai baitoma vΛascatai maimaatΛcatadai istuisidΛ gΛnΛmpagi. ³³ DΛmos Λmoco ismaacΛdΛ Λoodami saagida guucacatadai aagidi ΛAlejandro astuisidΛ ami gΛnΛmpagi. TaidΛ Λjudidiu baitΛqui cai ΛAlejandro. Vai Λgai ñiooquia agaitadai cascΛdΛ vañigi gΛnovi sai dodoligicana vΛascatai. ³⁴ Dai aidΛsi mai Λgai isAlejandro Λrjudiu vΛascatai ijiña parΛ goo oora daidΛ icaiti:

—GΛducΛdΛ gardiूसiga Diana, gΛducΛdΛ —ascaiti.

³⁵ Amaasi Λmo dunucami anaasi EfeesiΛΓΛ oidacami cadodoligitudacai vΛascatai itΛtdai:

—Giñaaduñi EfeesiΛΓΛ oidacami, cΛga maata vΛasi oidi daama oidacami isaatamΛ nuucada goodai moono ismaacΛdΛ tΛvaagiaiñdΛΓΛ gai. Λgai ismaacΛdΛ Diana tΛΛgidu. Λgai Λrgardiूसiga. Dai nuucada aatamΛ quiuupaigadΛ ΛpΛ. ³⁶ CΛga maata aapimΛ istomali Λmaadutai maitistutuidi ispotΛiyagi ismaitarvaavoi vΛasi gomaasi, cascΛdΛ dodoligivurai. Maitavar istuma vuaada mΛmaicΛga gantΛtagitodagi ΛpΛga. ³⁷ Idi cacΛali mΛmaacΛdΛ vΛaa aapimΛ maitagaΛsidi goovai tomali Λmo istumaasi goquiuupiaiñdΛΓΛ dai tomali maisgalnaasi ñioocai gardiूसiga vui. ³⁸ SiΛDemetrio Λmadu Λгаа aata vuaadami viaacagi Λmo istumaasi Λmo oodami vui cascΛdΛ oidaga dudunucami siorΛ bai duñiagi gomaasi. Dai cΛga istutuidi isvan cΛsagi. Dai ami dudunucamiΛΓΛ istutuidi isaipaco gΛpiΛΓΛ gΛnvuupadagi. ³⁹ Dai siΛΓama maasicagi ismaacΛdΛ tΛgito aapimΛ ΛpΛdaamΛΓΛ avΛr bai duuñi Λoodami ΛmpaidaragadΛΓΛ. ⁴⁰ MΛsgartΛcacagi istuisidΛ siaa caitimi aatamΛ sivi maitipu istumaasi gaaagida aatamΛ cascΛdΛ aliΛ Λrduaadimudagai. DaidΛ Λdudunucami cΛga istutuidi isvaama gartuutusagi dai potΛiyagi tΛsai aatamΛ vui baacoi —astΛtdai Λdunucami.

⁴¹ Dai capotΛcakai ootoi vΛascatai sai noonoigΛna.

20

¹ MosugitΛcai Λsisioligai taidΛ ΛPaavora ootosi ñiooqui Λvaavoitudadami sai gΛnΛmpaidana sai Λgai maquia agai ñiooqui. Dai gooquiΛΓΛ coocomitu dai diosagi dai ii ΛmapΛcarΛ MasedoniΛΓΛ.

² Dai gadiviji muiyapΛΓΛ Masedonia dΛvΛΛriΛΓΛ dai aagidimi Λvaavoitudadami Λpamu Diuusi ñiooquidΛ dai poduucal soiquimi sai vaanioma cΛga Λgidiña Diuusi. Dai abiaadΛrΛ Gilisia dΛvΛΛriΛΓΛ aayi.

³ Dai anaasi daja vaica masaadai dai gooqui^{AR}Λ catasadia agaitadai amo vaarcu^{AR}Λ dai imia agaitadai Siriamu, d^{AMOS} mai is^Λjudidíu cabai duitadai ñiooqui dai soobida agai casc^{AD}Λ ap^{AL}li agai isaa g^{AS}iagi d^{AV}Λ^{AR}api s^{AL}li ap^{AMU} Masedoniamu s^{AL}li. ⁴⁻⁵ D^{AMOS} Λ^{AMOCO} ismaac^{AD}Λ oiditadai Paavora bait^{QUI} iji dai Trooasi^{AR}Λ g^{ARN}Λ^{AR}acatadai. Agai r^Sópatera Beree^{AR}Λ oidacami, Λ^{AMADU} Aristarco, dai Segundo, Tesalonic^{AR}Λ oidacami, Λ^{AMADU} Gaayo Delivi^{AR}Λ oidacami, Λ^{AMADU} Timoteo, Λ^{AMADU} Tíquico, dai Tróximo Λ^{AP}Λ agai r^AAsia d^{AV}Λ^{AR}i^{AR}Λ oidacami. ⁶ Cadaivunucai Asiaa duudagai istuigaco g^{AC}uaadana ap^{AA}na maicopodatudicami t^{AT}asai aat^{AM}Λ vaarcu^{AR}Λ dai Pilipoosiaíñ^{AR}Λ iji. Dai bo taama tasai^{AD}Λ aayi aat^{AM}Λ agaa Trooasi^{AR}Λ dai anaasi daraaja aat^{AM}Λ cuvaracami tasai.

⁷ Dai tumiñoco g^{AN}Λmpagi v^{AA}avoitudadami dai gaugia agai. Aid^Λ r^{ISTU}igaco t^{AT}agitoíña agai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba. Vaid^Λ p^{AA}avora mamaat^{AT}uldi Diuusi ñiooquid^Λ. Aliasi g^{AA}agaitadai isimiagi agai siaadiqui casc^{AD}Λ ap^{IA}ñioocai agai r^{AN} tuc^{AR}Λ uucami. ⁸ Dai amo vaaqui vaico daama tuutucaviacami^{AR}Λ t^{AC}aviaco g^{AN}Λmpaidacatadai v^{AA}avoitudadami dai muiducataidai cuucudagi. ⁹ Dai amo g^{ALLI} Eutico t^{AA}giducami amo ali quitaagiña daacataidai dai alia t^{AV}api gañiooqui p^{AA}avora vaid^Λ ag^{ALLI} alia coosimucataidai dai coi dai abiaad^{AR}Λ m^{AT}an g^{ΛI}. Dai aid^{AM}Λsi vañigi agai camuucucataidai. ¹⁰ Tai otoma t^{AV}vai p^{AA}avora dai cuiqui ag^{ALLI} daama dai coomitu dai pot^{AT}adai agai aoodami:

—Maitav^{AR} duduaadicuda duaacava —ast^{AT}adai p^{AA}avora.

¹¹ Dai ap^{AMU} tasai t^{AC}vai dai gasaasasi paana dai gauu dai ap^{IA}ñioocai maasico uucami daida ii. ¹² M^{AT}ai b^{AA}cai ag^{ALLI} duaacami dai alia baig^{AN}Λd^{AC}ai vii aoodami.

¹³ T^{AT}ai aat^{AM}Λ bait^{QUI} iji amo vaarcu^{AR}Λ Asoon^{AR}Λ uucami. Dai ami v^{AA}na ragai aat^{AM}Λ ap^{AMU} p^{AA}avora. Agai ap^{AL}li isd^{AV}Λ^{AR}api s^{AL}li imiagi casc^{AD}Λ Λagi poduucai garaagidi agai. ¹⁴ Dai aid^{ASI} aayi aat^{AM}Λ Asoon^{AR}Λ ami daacataidai p^{AA}avora dai g^{AT}Λ^{AMADU} tasai vaarcu^{AR}Λ t^{AT}ai iji Mitiliñiamu. ¹⁵ Dai iji aat^{AM}Λ abiaad^{AR}Λ dai siaadiqui miaanai d^{AG}vusai aat^{AM}Λ Quiiyosi. Dai g^{AN} siaadiqui aayi aat^{AM}Λ Samoosi^{AR}Λ dai Trojili^{AR}Λ g^{AR}iibasi. Dai g^{AN} siaadiqui Mileet^{AR}Λ aayi aat^{AM}Λ. ¹⁶ Alia otoma aiya aliditadai p^{AA}avora Jerusaleen^{AR}Λ dai ami daaca aliditadai Pentecosteesico sistuidiagi. Amaasi r^{AMO} siaa duudagad^Λ judidíu. Casc^{AD}Λ maitip^{AL}iditadai p^{AA}avora ist^{AV}api daacagi Aasi^{AR}Λ dai maiaayi Efeesi^{AR}Λ.

¹⁷ Aid^{ASI} quiaa Mileet^{AR}Λ daacataidai p^{AA}avora ootosi agai ñiooqui Efeesi^{AR}Λ v^{AA}avoitudadami bait^{AG}uucacamigad^Λ sai dadana. ¹⁸ Dai aid^{ASI} dada agai taid^Λ p^{AA}avora it^{AT}adai:

—C^Λaga maata aapim^Λ isducatai daacataidai aan^Λ v^{AA}scatai oidacami Λ^{AMADU}, aid^{ASI} tuucamid^{AR}Λ abiaad^{AR}Λ divia aan^Λ Aasi^{AR}Λ. ¹⁹ V^{AA}scara aid^{ASI} g^{AN}saagida daacataidai aan^Λ r^Piooñigad^{AC}atadai Diuusi. Dai maig^{AD}ucad^Λ giñ^{AL}idíña aan^Λ. Dai alia suaacaiña aan^Λ n^{AL}iditai oodami ismaivaavoitudai. Dai tomasiaacoga siaaco aim^{AR}aiña aan^Λ giñ^Sobicaiña r^Ujudidíu casc^{AD}Λ alia soimaa taatacana aan^Λ. ²⁰ Dai maidagitocai aagaiña aan^Λ v^{AA}si istumaasi ismaac^{AD}Λ r^{RC}Λg^{AD}ucami aapim^Λ g^{AN}v^{AA}ta^{AR}Λ.

Dai gamamaat^Λtuldiña aan^Λ v^Λasi oodami vuitapi dai ganquiiquiana v^Λasi amaduga m^Λasi judidiu dai ismaac^ΛΔ mait^Λrjudidiu. ²¹ Dai aan^Λ g^Λnaagidiña sai gaaagai is^Λma duuca g^Λnt^Λagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi dai vaavoitagai is^ΛSuusi Cristo ^Λrc^Λaa^Λgac^Λr^Λ vuvriadami. ²² Sivi imimu aan^Λ Jerusaleenamu. Giñootosai Diuusi Ib^Λad^Λ. Dai maimaat^Λ aan^Λ istumaasi iñduñiagi. ²³ Mos^Λcaasi maat^Λ aan^Λ istomasiaaco iñsiaaco aim^Λrdagi giñ^Λagidiña Diuusi Ib^Λad^Λ m^Λsai giñ^Λmaisai agai Jerusaleen^Λr^Λ dai sai ali^Λ soimaa taata iñagai aan^Λ. ²⁴ D^Λmos aan^Λ gia maivuum iñ^Λlidi gomaasic^ΛΔ. Aan^Λ gia maisoigiñ^Λlidi giñ^Λtuucugac^ΛΔ. Mos^Λcaasi istumaasi ^Λrgiñ^Λv^Λatar^Λ ^Λrnaatuagi ^Λaa duiñdagai ismaac^ΛΔ giñ^Λmaa g^Λr^Λtaan^Λdamiga Suusi Cristo daid^Λ iduñiagi v^Λasi istumaasi giñ^Λvii ^Λgai ansaid^Λ iduuna. ^Λaa duiñdagai ismaac^ΛΔ giñ^Λvii ^Λgai ^Λrgaaagidagi c^Λagaduc^ΛΔ ñiooqui is^ΛDiuusi oig^Λdai v^Λascatai.

²⁵ Casi gaaagidi aan^Λ aapim^Λ g^Λnsaagida idi ñiooqui is^ΛDiuusi soic^Λi oodami sai c^Λagac^Λr^Λ oidacana dai sivi c^Λaga maat^Λ aan^Λ sai tomali ^Λmaadutai aapim^Λ camaitiñ^Λt^Λgia agai ^Λpamu. ²⁶ Casc^ΛΔ ang^Λnaagida iñ^Λlidi aan^Λ sivi sai camait^Λrgiñ^Λduñi m^Λsm^Λaiimiagi Diuusi ^Λmadu m^Λs^Λascad^Λ coiyagi. ²⁷ Casi g^Λnaagidi aan^Λ maiastocai tomali ^Λmo istumaasi mos^Λv^Λasi g^Λnaagidi aan^Λ istumaasi ip^Λlidi Diuusi ^Λsmaat^Λcagi daid^Λ ivuaadagi. ²⁸ Casc^ΛΔ g^Λnnuucadacavurai aapim^Λ ^Λgai dai nuucadacavurai v^Λascatai ^Λvaavoitudadami ^Λpr^Λ ^Λpan duuca cañiiru pastuurugad^Λ c^Λaga nuucadacana g^Λsosoiga. C^Λaga maat^Λ aapim^Λ is^ΛDiuusi Ib^Λad^Λ g^Λndarai m^Λsai nuucadacana ^Λvaavoitudadami ismaac^ΛΔ ^Λcovai vuvaitu Diuusi casc^ΛΔ c^Λagav^Λr mamaat^Λtulda. Suusi Cristo Diuusi marad^Λ muu dai aasi ^Λrad^Λ ^Λgai v^Λatar^Λ dai poduucai c^Λagac^Λr^Λ vuvaitu said^Λ ^Λg^Λmo si^Λag^Λm^Λ ducamicana. ²⁹ C^Λaga maat^Λ aan^Λ sai iñ^Λs^Λascad^Λ imiagi dadimu aa dai siaa duñia agadamu ^Λgai vaavoidaragad^Λ ^Λpan duuca s^Λas^Λyi omaligami dai^Λv^Λi dai maivieeyi cañiiru. ³⁰ Todian duuca aapim^Λ g^Λnsaagidaiñ^Λdar^Λ bait^Λqui guquivamu ^Λmmoco dai gamamaat^Λtuldiadamu yaatagi baiyoma siismaac^ΛΔ ^Λrvaavoi. Dai poduucai iduñiimu ^Λgai sai oidatucuiña aa daid^Λ ^Λrmamaat^Λrdamigad^Λcana. ³¹ G^Λnnuucadacavurai tudu. G^Λnt^Λagitovurai aapim^Λ iñ^Λsaan^Λ aitu vaica uumigi g^Λmmaacaitai ñiooqui tas^Λr^Λ dai tucar^Λ. Maidagitocai g^Λmmaacaiña aan^Λ ñiooqui v^Λascatai ^Λmadutai dai suaacaiña aan^Λ aapim^Λc^ΛΔ.

³² Sivi giñ^Λaaduñi g^Λnv^Λiaamu aan^Λ Diuusi ^Λmadu vai ^Λgai g^Λnnuucadacana dai Diuusi ñiooquid^Λ ^Λmadu ^Λpr^Λ ismaac^ΛΔ garaagidi isg^Λroig^Λdai Diuusi. Idi vaa ñiooqui guvucadaliga dai ^Λgaic^ΛΔ sioma c^Λaga ^Λgidi aapim^Λ Diuusi. Dai ^Λgaic^ΛΔ ^Λpr^Λ viaa aat^Λm^Λ mui naana maasi c^Λc^Λagaducami ismaac^ΛΔ maacai Diuusi ^Λgai ismaac^ΛΔ ^Λcovai vuvaidi ^Λgai. ³³ Aid^Λsi g^Λn^Λmadu aim^Λr^Λiña aan^Λ maitataan^Λiña aan^Λ tumiñsi tomali yuucusi. ³⁴ Baiyoma c^Λaga maat^Λ aapim^Λ iñ^Λsaan^Λ ^Λgi gaaata vuaadana dai gaagaiña istumaasi t^Λgito aan^Λ giñ^Λv^Λatar^Λ dai ismaac^ΛΔ giñ^Λmadu ajioopaiña ^Λpr^Λ. ³⁵ V^Λasc^Λr^Λ g^Λnmamaat^Λtuldiña aan^Λ ispoduucai g^Λaagai isgaaata vuaadagi dai soic^Λdagi soituutuigami. V^Λasc^Λr^Λ av^Λr t^Λagitoda istumaasi caiti Suusi Cristo: “Sioma baig^Λlidiña ismaac^ΛΔ gamaacai siismaac^ΛΔ b^Λaj^Λi m^Λstumaasi oidi”, asc^Λaiti Suusi Cristo —ast^Λadai Paavora.

³⁶ Mosaagacai ^ΛPaavora gomaasi gatootonac^ΛΔ c^Λquiva v^Λascatai ^Λmadu dai gamamagi. ³⁷ Dai v^Λascatai suaañimi dai cocomituquimi dai

uusupigaimi diosaidacai. ³⁸ Dai alia soiganelali potladacai Paavora sai camainlijada agai vaamioma. Dai oi asta siaaco calca lvaarcu.

21

¹ Dai anaasi viaacai lvaavoitudadami tallasai aatama vaarcuara dai salli iji Coosiamu. Dai siaadiqui iji aatama Roodasiamu dai abiaadara Paataramu. ² Paatarara tala aatama amai vaarcu Penisiamaco imadami tatai agiara tallasai aatama dai iji. ³ Dai dagavusai aatama mapacara siaadara maasi Sipiliamu, Sipili mapacara siaaco sicolimadi suudagi. Dai dagavusai aatama tai Sipili oogisa padara vii. Dai apiaiimai aatama Siililara uucami. Tiirona viaa agaitadai istumaasi cusuvuti lvaarcu cascada ami aayi agai. ⁴ Tatai anaasi laapai aatama dai tala lamoco vaavoitudadami. Dai anaasi vii aatama cuvaracami tasai. Tai Diusi Ibada niooqui lvaavoitudadami tai agai potladai Paavora sai maitaagai isimia agai Jerusaleenamu. ⁵ Dai mosaacai cuvaracami tasai iji aatama. Tai vasi lvaavoitudadami dai oonigada dai maamarada garoi gala suudagi ugilara uucami dai anaasi ooratana garootonacada guuquiva aatama dai gamamagi. ⁶ Amaasi coocomitu aatama lvaavoitudadami dai diosagi dai tallasai aatama vaarcuara tai agai iji ganquiquiamu.

⁷ Dai Tiironaindara apiaiimai aatama vaarcuara Tolemaidara uucami dai ami laapai aatama dai viaatuli garaaduni dai anaasi daraaja amo tasai agai lamadu. ⁸ Dai siaadiqui Paavora lamadu aatama ismaacada oiditadai iji abiaadara dai aayi Sesareera. Dai ami iji Piili quidiamu agi lamoco ismaacada gaaagidina Diusi niooquida. Dai agai lamoco taticogiadami lcuvaracamiaindara lara. Tatai anaasi vii aatama agai lamadu. ⁹ Daida lpiili maamaracatadi maacova ooqui. Dai agai maiquiaa arcuucunacami. Daida looqui aagaina istumaasi aagidina Diusi. ¹⁰ Cadaraajatadai aatama chilalqui tasai tai ami divia amo calli Agavo talgiducami. Agai Judeeaindara divia dai agai aagai istumaasi aagidina Diusi. ¹¹ Dai agai bai Paavora givurada dai acada vuupu galacaso dai ganoonovi daida itai:

—Pocaiti Diusi Ibada sai Jerusaleenara ljudidiu aduucai vulia agai idi givurai tuidacami dai talgida agai ismaacada maitarjudidiu —ascaiti lAgavo.

¹² Dai mosacai aatama lamadu Sesareera oidacami gomaasi vascatai daanimi aatama Paavora sai maiimana Jerusaleenamu. ¹³ Damos lPaavora garaa noragi dai povai gartadai:

—¿Tuimasi suanai dai soiganelaliatudai? ¿Ducatai ipalidi aapimisa sama duucai gitalgitoituldagi? Masinvuliagi isginmuaagi lara Jerusaleenara gaaagiditai ana isSuusi Cristo lrcalagacara vuviadami. Ana gia maivuum inlidi —ascaiti lPaavora.

¹⁴ Aidasi tala aatama ismaitistui sama duucai tagitoituldagi dagito aatama daida icaiti:

—Araduuna istumaasi ipaliadagi Diusi —caiti aatama.

¹⁵ Cadaivunucai chilalqui tasai bai gardui aatama dai iji Jerusaleenamu. ¹⁶ Tai garoi lamoco vaavoitudadami Sesareeaindara. Dai maadutai agi lamo calli Nasooni talgiducami. Agai lSipilara oidacami dai lalqui abiaadara lvaavoitudadami. Dai agai quidilara viiya ragaitadai aatama.

17 Aidasi aayi aatama Jerusaleenara garaaduñi baiganliaracada garviaatuli. 18 Siaadiqui Paavora garoi aidasi dividamu aatama Jacovo. Ami daraajatadai vasi baitaguucamigada vaavoitudadami lapa. 19 Taida lapa Paavora viaatuli dai aagidi vasi istumaasi idui agai Diuusi guvucadadacada ismaacada maitarjudidiu saagida. 20 Dai aidasi cal agai gomaasi calga ñioocai Diuusi vatar. Tai amaasi lbaitaguucami potadai lapa Paavora:

—Garaduñi, damos calga maata aapi silaquidu vaavoitudadami judidiu saagida dai vascatai pocaiti sai aliasi glaagai isvasi vaavoitudadami apiallagiadagi vasi Moseesacaru sallicamigada. 21 Dai lamo oodami aspocaitiña pasai aapi mamaatatuldi vasi judidiu ismaacada sibaco oidaga sai mailagidiña Moseesacaru sallicamigada, dai poviapas caitiña lapa sai maitaagai isiquiacadagi ganmaamara calali tuutucugada, tomali mailagidiña garviituldaraga. 22 ¿Istumaasi lpaduñimu? Mosmaatama loodami iscadivia aapi dai ganmpaidamu agai dai maataca liadamu isducatai gamamaatatuldiña aapi. 23 Sivi mosglaagidamu aatama istumaasi glaagai pasiduñiagi. Tanai daraaja garaaduñi saagida maacova calali ismaacada bai dui amo ñiooqui Diuusi lamadu dai maiquiaa naatocai idui. 24 Vaidacaiñi aapi judidiu quiuupaigadamu daida iduñi istumaasi glaagai isiduñiagi silascada bai duñiagi amo istumaasi Diuusi lamadu poduucai isduucai garmaatutuli Moseesacaru dai gaaata inamaquida aapi agai vatar quiuupiat. Dai gooquiat casi iduucai gomaasi casi istutuidi agai isiicagi gancuucupa poduucai tasduucai ivueeyi aatama. Dai casi iduucai aapi gomaasi maatamu vascatai ismaitarvaavoi mascaiti ganidi, baiyoma mosaapi lapa lagida mamaatatuldaragada Moseesacaru. 25 Moscaooji aatama amo oojai vaavoitudadami ismaacada maitarjudidiu dai poduucai ooji aatama sai camaivuam analidiña mamaatatuldaragadacada Moseesacaru tomali judidiu viituldaragadacada, dai sai maicuaadana lapa baabaidi ismaacada gadadasdi uvisi ismaacada siaa duutudai oodami Diuusi duucal, tomali larada, dai tomali amo calsi baabiada baimuada ismaacada gacueeyi dai sai maigoogosi ganducamica —astadai lbaitaguucami lapa Paavora.

26 Taida lapa Paavora vaidacai maacova calali judidiu quiuupaigadamu dai siaadiqui Paavora lamadu agaa maacova idui istumaasi glaagaitadai siduñiagi silascada bai duñiagi amo istumaasi Diuusi lamadu. Dai gooquiat vaa Paavora gaa quiuupaigadara judidiu dai aagida agai taanadami gaa quiuupaigadara judidiu istuigaco naatocai iduñia agai ismaacada bai dui agai Diuusi lamadu, dai amaasi vuaapa agai agai lapa lamadutai istumaasi daasda agai Diuusi.

27 Dai cayoga acal cuvaracami tasai tai lamoco judidiu Asia davalatiat oidacami tal lapa Paavora gaa quiuupaigadara judidiu dai sisolitu vasi oodami dai bai lapa Paavora. 28 Dai ijiña daida icaitimi:

—Aapima judidiu, garsoiñavurai. Idi galcali ismaacada apaco aimaraiña dai vui ñioocaiña judidiu dai mamaatatuldaragada Moseesacaru dai idi judidiu quiuupaigada vui lapa dai sivi asta vaapai goovai aa oodami ismaacada maitarjudidiu gaa quiuupaigadara judidiu

dai poduucai maisiaa duutuli idi quiupai siaaco siaa duutudai judidíu Diuusi —ascaiti Ajudidíu.

²⁹ Ajudidíu Aasia dAVAAΓIATA oidacami JerusaleenATA nAiditadai APAavora vaasAquioma Trófimo AMadu. Trófimo ATeEesiATA oidacami. Ajudidíu Aasia dAVAAΓIATA oidacami poAliditadai isAPAavora vaidacai cascADA pocaiti.

³⁰ Tai VAAsi oidacami sisioli dai voopoigítai dada ami dai bai APAavora dai tAVaimACai quidigamu dai otoma cuu cuucuparagada quiupai.

³¹ Dai camuaa agaitadai sai amaadutai aagidi AGLA tAAanAdamigada sandaaru sai VAAsi JerusaleenATA oidacami siaa caiti. ³² Tai Agai otoma vaidacai gasandaaruga AMadu ATATAanAdami dai voopoigítai tApai ami siaaco daraajatadai Aoodami. Dai aidAsida Aoodami tAA AGLA tAAanAdami AMadu sandaarugada camaigAAGA vaamioma APAavora. ³³ Taida AGLA tAAanAdami mAA dai maisapicami bai APAavora dai gatAJai masai vurana gooca cadeenacADA dai gooquiATA gatAcacai siorA Agai dai astuma dui.

³⁴ Vaida Aoodami aliA sisiocai dai AMmoco aagai AMo istumaasi vai aa Ama maasi dai poduucai maitistutuidi AGLA tAAanAdami iscaAcagi dai matiagi astuma siAdui cascADA tAJai Agai gasandaaruga sai bAAcaifA APAavora mAdana siaaco oidaga Agai. ³⁵⁻³⁶ Dai mosaAcái tAsadicarudA sandaaru quida, aliA muidutugítai oodami dai baiya Agai Paavora dai iifAaquimi daida icaitimi:

—Muaavurai, muaavurai —ascaitimi VAAscatai.

CascADA Asandaaru viaacatadai ismootiadagi APAavora sai maibAANA Agaa.

³⁷ Dai aidAMasi cavaasa agaitadai APAavora tuucavi Agai itAtAdai AGLA tAAanAdamigada Asandaaru:

—¿GiñmaquiagipAsi oigaragai isñiooquia aanA? —astAtAdai APAavora.

Taida tAAanAdami itAtAdai:

—¿ÑiooaiPasi aapi giliego? ³⁸ ¿Aida gia aapi maitATACALLi EjiipitATA oidacADA ismaacADA AAquioma gAAagacai cocoda dudunucami dai gooquiATA vaidacai maaco miil gacoodacami oidigamu? —astAtAdai AGLA tAAanAdami.

³⁹ Taida APAavora itAtAdai:

—AanA ATjudíu. TarsATA vuusaicami aanA dai anaasi ATroidacami. Agai ATAmapACATA gAducami Silisia dAVAAΓIATA. Damos giñmaacañi oigaragai nai ñiooquida aanA goodami —astAtAdai APAavora.

⁴⁰ Taida AGLA tAAanAdami maa oigaragai. Taida APAavora cAquiiva tAsadicariATA. Dai vañigi ganovi sai dodoligicana VAAscatai. Dai aidasi cadodoli vii Agai taida APAavora ñioo evreocADA daida itAtAdai:

22

¹ —Giñaaduñi, caAcavurai aapimA istumaasi gAnaagida ifAgai aanA dai poduucai giñsoifA ifAgai —astAtAdai Paavora.

² Dai moscaAcái Aoodami isñiooquidi Agai evreocADA vaamioma dodoli vii taida APAavora itAtAdai:

³ —AanA ATjudíu. TarsATA vuusaicami aanA. Agai ATAmapACATA Silisia. Damos tanai JerusaleenATA gAA aanA. Gamalieli ArgiñmamaatAtuldiadamicatadai. Agai cAA sALLi giñmaatAtuli sAAlicamigada gATAAqui aaduñicarú. Dai aanA VAAscATA giñAajagai isiduñiagi VAAsi giñguvucadacADA istumaasi ipAlidi Diuusi, poduucai

isducatai gánaajagai aapimá siduñiagi sivi. ⁴ Aaná aáquioma alia soi vuaadana váascatai ismaacáda vaavoitudai isSuusi Cristo aacáagacáta vuvaiadami. Dai coodaiña aaná aámoco dai aa vuuyiña aaná dai vupuraiña cadeenacáda dai maamaisapaiña váasi amaduga máasi ooqui dai cácala. ⁵ Dai cáaga maata abaitacáacamigada papaali judidíu dai váasi adudunucami quiuupiaáta dai ágai arnáijadami iságai vaa giñmaa oojai gáraduñi judidíu Damascáta oidacami váatará. Aoojiaáta giñmaa ágai oigaragai ansai imána Damascamu dai gaagana vaavoitudadami dai vuaapa iñagaitadai aaná tanai Jerusaleenára máasi soimaa taatatuldana.

⁶ Mosimaitadai aaná dai camiaadimi Damascára dai cayoga dan-duucu tai todian duuca giñsicoli vápadolian dui ámo gáa cuudagi távaagiáñdára. ⁷ Antai aaná dávaarapi gáa dai cai aaná ámo ñiooqui vai povaiñtátdai: “Saulo, Saulo, ¿tuipási soi giñvueeyi?” iñtátdai áñiooqui. ⁸ Antai tácacai aaná daida itátdai: “¿Pooá aapi?” Tai ágai povaiñtátdai: “Aaná anárSuusi Nasareetará oidacami ágai vaa ismaacáda soi vueeyi aapi”, iñtátdai átaaanádami. ⁹ Ágai ismaacáda giñámadu iimaitadai táa ácuudagi dai alia duduaadimu dámos maimaata cai ágai áñiooqui ismaacáda giñáagidi ágai. ¹⁰ Antai aaná potái: “¿Tumaa duuna aaná?” Taida átaaanádami ipiñtátdai: “Vañigiñi dai apiaimada Damascamu siami gaagidamu aa váasi pástumaasi viaa siduñiagi”, iñtátdai. ¹¹ Daida ágáa cuudagicáda maináadatai víi aaná cáscáda giñáaduñi viaacatadai isgiñnoviana báacaticagi Damascára uucami.

¹² Dai ami oidacatadai ámo cáali Ananiiasi táagiducami. Ágai áramo cáali ismaacáda cáaga áagidi Moseesacaru mamaatátdaragada. Dai váasi ájudidíu ismaacáda Damascára oidacatadai alia cáaga ñioocaiña ágai váatará. ¹³ Ananiiasi divia dai giñnáida ágai. Dai mosaayi dai povaiñtátdai: “Giñaduñi Saulo casi istutuidi aapi isnáadagi ápamu”, mospotái ágai antai otoma nánaava aaná dai táa cáali ismaacáda giñáagiditadai. ¹⁴ Tai ágai povaiñtátdai: “Ágai vaa Diuusi ismaacáda siaa duutuli gáráaqui aduñicaru áaqui abiaadára ácovai gavuusaitu aapi pásai maatacana istumaasi ágai iduñia álidi tanai oidigi daama, dai pásai náidana áára ágai ismaacáda tomali ámo imidagai maisoimaasi idui, dai pásai cácana áára iságai vaa gáñiooqui. ¹⁵ Dai sivi catáa aapi dai cácaá dai sivi cáaga ñiooquimu aapi ágai váatará váasi oodami vuitapi dai aagidamu aapi pástuma táa dai pástuma cá. ¹⁶ ¿Dai sivi tátumaa náára aatáma? Cáquivañi dai vaavoituda Suusi Cristo vai ágai gáoigáldana gásoimaascamiga nai gávacuanana”, iñtátdai cáali.

¹⁷ Dai áidási divia aaná tami Jerusaleenára ii aaná quiuupiamu dai gamamagi tai ami Diuusi giñtáagi ámo istumaasi. ¹⁸ Táa aaná átaaanádami Suusi vaidá ipiñtátdai: “Siváscada cáaga ñiooquia aapi aaná giñváatará tanai Jerusaleenára maivaavoituda ágai áoodami cáscáda otoma cavami gaagacai vuusai tanai Jerusaleenaiñdára”, iñtátdai átaaanádami Suusi Cristo. ¹⁹ Antai aaná potátdai: “Dañi átaaanádami cáaga maata ágai iñsaana váasi quiuuiupaigáana judidíu aimaráiña dai maamaisapicami vuudana ismaacáda gávaavoitudai dai gávaíña aaná. ²⁰ Dai áidámási mumueeyi gáñiooquituldiadamiga Tiivañi ágai ismaacáda cáaga ñioocaiña aapi gáváatará aaná áára ami daacatadai dai

bai aagaitadai aanΛ mΛsmuaagi dai asta nuucada aanΛ sosoadΛ agai ismaacΛdΛ mumueeyitadai”, antΛtadai aanΛ. ²¹ DΛmos ΛtΛaanΛdami povaiñtΛtadai: “Imiñi aapi gΛootosana iñagai aanΛ mΛΛcasi ismaacΛdΛ maitarjudidíu saagida”, iñtΛtadai ΛtΛaanΛdami —astΛtadai ΛPaavora.

²² CΛga caΛcatadai Λoodami asta aagacai agai isDiuusi ootosa agai ismaacΛdΛ maitarjudidíu saagida taida gΛnaagacai ijiñna daidΛ icaitimi:

—Muaavurai gocΛlli. SiomΛ arcΛΛgai ismaoidaca goovai —ascaiti Λoodami.

²³ Dai aliΛ baacoicatadai agai cascΛdΛ apiaiñacai dai tΛcavi susuligai gΛnvaapasaraga dai tΛcavi daitudai dΛvΛΛgai. ²⁴ TaidΛ agΛΛ tΛaanΛdamigadΛ sandaaru gatjai mΛsai tuucavi vaasana ΛPaavora dai gΛicarsana sai ñiioocana dai aagana istuisidΛ vui baacoi Λoodami. ²⁵ DΛmos aidasi cavuracatadai agai dai gΛicarsa agaitadai taidΛ ΛPaavora itΛtadai Λmai tΛaanΛdamigadΛ Λsandaaru ismaacΛdΛ ami cΛaacatadai:

—Viaamasi aapimΛ sΛΛlicami isgΛicarsagi Λmo romano dai tomali maitacacacai dudunucamiΛtΛ istuma dui —astΛtadai ΛPaavora.

²⁶ Dai moscaΛcacai ΛtΛaanΛdami gomaasi ii dai mΛΛ aagidi agΛΛ tΛaanΛdami daidΛ itΛtadai:

—GΛnuucadacañi gomaasicΛdΛ ismaacΛdΛ iduñia agai. Idi cΛΛliava arromano —astΛtadai.

²⁷ TaidΛ agΛΛ tΛaanΛdami divia siaaco daacatadai ΛPaavora daidΛ itΛtadai:

—¿Vaavoisi siarromano aapi? —astΛtadai agΛΛ tΛaanΛdami.

TaidΛ ΛPaavora itΛtadai:

—ΔjΛ —astΛtadai ΛPaavora.

²⁸ TaidΛ agΛΛ tΛaanΛdami potΛtadai:

—GaaΛ namΛqui aanΛ mui tumiñsi dai romanutu —astΛtadai agΛΛ tΛaanΛdami.

TaidΛ ΛPaavora aa noragi daidΛ itΛtadai:

—AanΛ gia arromamano giñdΛdΛ —astΛtadai ΛPaavora.

²⁹ GomaasicΛdΛ agai ismaacΛdΛ gΛicarsa agaitadai ΛPaavora dagito dai maigovioma iji. Dai camaatacai agΛΛ tΛaanΛdami isvuu Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ arromano aliΛ duaadimu.

³⁰ Siaadiqui agΛΛ tΛaanΛdami cΛΛga maataca aliditadai istucΛdΛ gΛpiΛΛ vuupai Λjudidíu ΛPaavora cascΛdΛ uupai cadeena ismaacΛdΛ ΛcΛdΛ vuracatadai dai tajai ΛbaitΛguucacamigadΛ papaali judidíu ΛΛmadu vΛΛsi ismaacΛdΛ vaamioma tΛaanΛi sai gΛnΛmpaidana dai vuusaitu ΛPaavora dai vΛΛscatai vuitapi cΛi.

23

¹ TaidΛ ΛPaavora vui nΛnΛava vΛΛsi ΛbaitΛguucacami ismaacΛdΛ gΛnΛmpagi daidΛ itΛtadai:

—Giñaaduñi, ΛΛqui abiaadΛrΛ oidaga aanΛ dai cΛΛga ivueeyi Diuusi vuitapi asta sivi uucami cascΛdΛ cΛΛga bai tadaga giñibΛdaga —astΛtadai ΛPaavora.

² TaidΛ ΛAnaniias iismaacΛdΛ ΛrbaitΛcΛaacamigadΛ papaali judidíu tΛjai agai ismaacΛdΛ miaadΛrioma guucacatadai ΛPaavora sai tΛñiana gΛΛgΛna. ³ DΛmos ΛPaavora itΛtadai:

—Diuusi soimaasi gataatatuldamu aapi. Aapi aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. Mosdaja aapi dai nΛida agai isbai maicΛΛga

idui aan_Λ isducatai aagai Moseesacaru s_{ΛΛ}licamigad_{ΛΓΛ} dai v_{ΛΛ}scat_{ΓΛ} gataaan_Λ aapi m_Λsaid_Λ giñ_{ΓΛ}g_Λna dai gomaasi daidarsi s_{ΛΛ}licami_{ΓΛ} —ast_Λtdai _ΛPaavora.

⁴Tai _Λgai ismaac_Λd_Λ ami guucacatadai pot_Λtdai:

—¿Ducatai vui ñioocai aapi bait_Λc_Λaacamigad_Λ papaali ismaac_Λd_Λ ivueeyi Diuusi aa duiñdad_Λ? —ast_Λtdai.

⁵Taid_Λ _ΛPaavora pot_Λtdai:

—Giñ_Λaduñi, maimaat_Λcatadai aan_Λ isgoovai _Λrbait_Λc_Λaacamigad_Λ papaali judidíu mospocaiti Diuusi ñiooquid_{ΛΓΛ}: “Maitav_Λ vui ñioocada g_Λndudunucamiga”, caiti Diuusi —ast_Λtdai _ΛPaavora.

⁶Daid_Λ _ΛPaavora maata t_{ΛΛ} is_{ΛΛ}moco _Λdudunucami _Λrsaduseo dai aa _Λrfariseo, dai g_Λg_{ΓΛ} ñioo daid_Λ it_Λ:

—Giñ_Λaduñi, aan_Λ _Λrfariseo aan_Λ vaavoitudai fariseo vaavoidaragad_Λ casc_Λd_Λ. Dai giñ_{ΔΛΔ} _Λrfariseo. Dai aan_Λ vaavoitudai coidad_Λ du-aacarad_Λ casc_Λd_Λ giñ_{vuaa} aapim_Λ tanai dai vaama giñ_{cΛ} —ast_Λtdai _ΛPaavora.

⁷Aidasi pot_Λ _Λgai _Λfariseo _{ΛΛ}madu _Λsaduseo _{ΛΛ}gi g_Λnvupui ñiooquimi.

⁸_Λsaduseo pocaiti sai maioidaga duaacaragai, dai maitiipu Diuusi t_Λt_Λañicarud_Λ dai ismaiib_Δdaga oodami. _Δmos _Λfariseo vaavoitudai v_{ΛΛ}si gomaasi casc_Λd_Λ _{ΛΛ}moco aagai _Λmo istumaasi vai aa _Λma maasi.

⁹Dai v_{ΛΛ}scatai iñ_{acai}. Tai guuquiva _{ΛΛ}moco mamaat_Λtuldiadami Diuusi s_{ΛΛ}licamigad_Λ ismaac_Λd_Λ vaavoitudai _Λgai vaa vaavoidaragai ismaac_Λd_Λ vaavoitudai _Λfariseo, daid_Λ icaiti.

—Idi c_{ΛΛ}li mait_Λrsoimaasi iducami si_Λrvaavoi isñiooqui _Λmo Diuusi t_Λañicarud_Λ is_Λmo ib_Λad_Λ _{ΛΛ}p_Λ mait_Λr_{cΛΛ}gai t_Λsvuid_{ΛΓΛ} v_{ΛΛ}t_Λcagi Diuusi —asc_Λiti _Λmamaat_Λtuldiadami Diuusi s_{ΛΛ}licamigad_Λ.

¹⁰Dai idi aatagi_{ΓΛ} ali_Λ baacoicatadai _Λoodami casc_Λd_Λ _Λg_{ΛΛ} t_Λaan_Λdamigad_Λ sandaaru ali_Λ duaadicuitadai m_Λssoi duñiagi _ΛPaavora, casc_Λd_Λ ootosi _Λgai ñiooqui sandaaru sai dadana dai vuusaidana _ΛPaavora _Λoodami saagidaiñ_{ΔΓΛ} dai b_{ΛΛ}caini _Λpamu sandaaru quidiumu.

¹¹Siaadiqui tucar_Λ divia Diuusi dai sonuana c_Λquiva _ΛPaavora dai pot_Λtdai:

—Maitiduaadicuda Paavora poduuc_Λai p_Λsduuc_Λai c_{ΛΛ}ga ñioo aapi aan_Λ giñ_{vΛΛ}tar_Λ tanai Jerusalem_{ΓΛ} poduuc_Λai _{ΛΛ}p_Λ p_Λñiooquia _Λgai Room_{ΓΛ} —ast_Λtdai Diuusi.

¹²Siaadiqui _{ΛΛ}moco judidíu bai dui ñiooqui dai muua _Λgai _ΛPaavora. Dai poduuc_Λai bai dui sai maid_{ΛΛ}ca _Λgai cuaadagai tomali suudagi asta si_{ΛΛ}scad_Λ muua _ΛPaavora sai Diuusi g_{ΛΛ}g_Λv_Λia _Λgai ismaipoduñia _Λgai.

¹³_Λc_Λc_Λli ismaac_Λd_Λ poduuc_Λai bai dui _Λrvaamioma isgoo coobai. ¹⁴Dai _Λgai iji siaaco daraajatadai _Λbait_Λguucacamigad_Λ papaali _{ΛΛ}madu aa t_Λt_Λaan_Λdamigad_Λ judidíu daid_Λ it_Λtdai:

—Cabai dui aat_Λm_Λ tasai maid_{ΛΛ}ca ragai cuaadagai asta t_Λsi_{ΛΛ}scad_Λ muua _ΛPaavora sai Diuusi g_Λrg_{ΛΛ}g_Λna t_Λsmaipoduñiagi. ¹⁵Daidi sivi aapim_Λ _{ΛΛ}madu aa ismaac_Λd_Λ _Λrvaamioma t_Λt_Λaan_Λdamigad_Λ judidíu aagidavurai _Λg_{ΛΛ} t_Λaan_Λdamigad_Λ romamano sai baigovai v_Λaapana Paavora dai povia_{vΛ}r t_Λada m_Λsai vaamioma c_{ΛΛ}ga maataca _Λgai istuma dui _Λgai. Tatai aat_Λm_Λ soobidaca ragai maiquiaa a_Λna t_Λtai muua ragai —ast_Λtdai _Λc_Λc_Λli.

16 Damos amara Paavora siagida mai gomaasi dai ii sandaaru quiidiamu dai aagida agai Paavora. 17 Taid Paavora vai amo sandaaru taanadami daida itadai:

—Vaidacaiñi idi ali gali mala siaaco daja aga taanadami aagidasa agai govai mo ñioqui —astadai Paavora.

18 Taid taanadami vaidacai siaaco daacatadai aga taanadami daida itadai:

—Paavora maisapicada ginaagidi ansai gvuapidana idi ali gali gaagidasa lidi govai mo ñioqui —astadai.

19 Taid aga taanadami noviañdara bai ali gali dai covai vaidacai daida itadai:

—¿Tumaasi ginaagida lidi aapi? —astadai aga taanadami.

20 Taid ali gali itadai:

—Ajudidú cabai dui sai gaagida agai psai sioroco bacaiña goPaavora mala siaaco daraaja taanadami judidú sai sioma calga maataca agai istuma dui agai. 21 Damos maitivaavoituda. Vaamioma isgo coobai calali assoobidaca agai voiya dai maiquia ana sai muu agai dai poduucai bai dui sai maidaca agai caadagai tomali suudagi asta silscada muu sai Diusi galvia agai ismaipodunia agai. Dai sivi cabai ganduuduna dai mosnara istiya aapi —astadai ali gali.

22 Taid aga taanadami diosagi ali gali dai potadai sai maiaagidina tomali maadutai iscaagidi gomaasi.

23 Taid aga taanadami vai gooca sandaaru taanadami dai tajai sai bai duuna gooca sientu sandaaru gantaaracada ajioopadami, dai vaicobai dan baivustaama sandaaru caapayu daama ajioopadami, dai goo sientu sandaaru ismaacada vuu ajioopai lalansa sai iimana lamadu Paavora Sesareamu aidu tucara tustamara. 24 Dai gatajai ara sai bai duuna caapayu sai daitugaiña Paavora dai tajai ara sai calgaducami talgidana aga dunucami Pailisi. 25 Dai gaicada ootoi mo oojai dai ojira itadai:

26 “Gala dunucami Pailisi, ana arClaudio Liisiasi dai ana aliñi siaa gduutudai dai gaviaatildi. 27 Ajudidú camaisapicami bai idi cali dai muu agaitadai antai mai ana isgoovai arromano cascada otoma ii ana lamadu ginsandaaruga dai mala soi. 28 Damos ana maataca inlidadai mastuucada gpara vuupai cascada vaidacai ana dudunucamigada judidú ampaidaragadamu, 29 dai mosotoma mai ana masai gpara vuupai maivaavoitudaitai goovai viitularagada, dai mosmaitiipucata dai istuisi muaagi tomali istuisi maisagi. 30 Damos mai ana isajudidú cabai dui dai muu agai cascada antotoma gootosi, dai caagidi ana ara agai ismaacada gpara vuupai sai gaamu iimana dai gaagidana istuma viaaca agai goPaavora vui. Mosacaasi”, astadai ojira.

31 Taid asandaaru bai Paavora tucara poduucai masduucai agidi dai bacai Antipatrisi ara uucami. 32 Siaadiqui asandaaru gantaaracada ajioopadami pamu dada ganquira daida caapayu daama imaicada apiavaidaticata dai Paavora. 33 Dai acai Sesareara maa oojai adunucami dai bo talgi Paavora ara. 34 Taid adunucami arpa ganlidi oojai dai goqira tacaai Paavora saaco oidacami, dai ca-maatacai isirSiliira oidacami 35 potadai:

—Gacaacamu aan siascada dadiagi agai ismaacada gapiara gavuupai
—astadai dunucami.
Dai gatjai masai nuacadacana agal raí Eroodasi quidiara.

24

¹ Bo taama tasaicada ami divia Ananiiasi agai rbaitacaacamigada papaali judidíu. Dai lamadu iimítadai lapa lamoco ajudidíu baitaguucacamigada dai mai ismaacada rñiooquituldiadami agai Tértulo taagidu. Dai vascatai vuidara guuquiva gala taanadami dai gapiara vuaaja agai Paavora. ² Matai mosvuaa Paavora vaid a Tértulo gapiara vuupaimi dai potadai Tértulo Pailisi:

—Alia baigarlidi aatama aapi garbaitacaacamigacada alia saituduga aapi cascada cagaacara oidaga aatama, dai vasiaacatai sioma cagadu vasi oodami vatar taanadamicatai aapi, ³ cascada samicada baigarlidi aatama vascatai aipaco oidacami. ⁴ Maisi tavapi gsoobida arlidi aatama, cascada gdaanai aan pasai garoigadana dai garcaacana laachi. ⁵ Moscamai aatama isidi cali arcaisi imisliacami gducami dai vasi aipaco siooquitudai judidíu. Dai goovai rbaitacaacamigada aodami ismaacada vaavoitudai mamaatuldaragada Suusi Cristo Nasareetara oidacada cascada nasareno aagai agai. ⁶ Dai gocalli vaapasa lilitadai lamoco ismaacada maitarjudidíu gala quiuupaigadara judidíu dai poduucai maisiaa duutuli goovai garquiupaiga, tatai aatama bi dai van calsa ragaitadai gardudunucamiga vuidara. ⁷ Damos Liisiasi gala taanadamigada sandaaru anai divia dai guvucadagaicada garvoopoji. ⁸ Daid icaiti sai sioora gapiara vuupadagi sai dadana aapi galmadu. Mostacacafi aapi lagi dai poduucai caga maatacamu aapi isiarvaavoi vasi ismaacada gaagidi aatama —astadai Tértulo.

⁹ Taida ajudidíu ismaacada ami guccatadai potadai lapa sai vasi gomaasi arvaavoi. ¹⁰ Amaasi gala taanadami sisigi Paavora sai ñiocana taida Paavora potai:

—Caga maata aan isaapi rdunucamigada idi oodami lqui abi-aadara cascada baigñliaracada lagi giñsoñnamu aan aapi gavuitapi. ¹¹ Caga istutuidi aapi ismatiagi ismaiquia baivito baivustaama dan gooca tasai isaayi aan Jerusalemara dai siaa duutuda ñagai Diusi. ¹² Dai aan maivui ñiocai tomali amaadutai tomali maisiolitudai aan oodami gala quiuupaigadara judidíu tomali aali quiquiupiarara tomali mapacara Jerusalemara. ¹³ Idi oodami maitistutuidi isvuusaidagi tomali amo najadami ispotliyagi sida arvaavoi gomaasi istucada gapiara giñvuupai goovai. ¹⁴ Damos amo istumaasi samicada ganaagidi aan. Aan anlagidi Diusi agai vaa ismaacada lagidiña giñlqui aaduficaru. Lagidi aan Diusi apan duucai agai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo ma-maatuldaragada. Ajudidíu pocaiti sai maitarvaavoi idi vaavoidaragai. Aan vaavoitudai lapa vasi ismaacada ooja Moseesacaru dai ismaacada ooja Diusi ñiooquituldiadamigada. ¹⁵ Aan lapa vaavoitudai apan duucai ajudidíu isduduaaca agai vasi coidada caga tuutiacadai dai maicaga tuutiacadai lapa. ¹⁶ Cascada gaagai aan isducatai cagacara oidacagi dai maisiaa aradagi Diusi vuitapi dai oodami vuitapi.

¹⁷ Chialqui uumigi sibaco aimaraiña aan dai apamu divia giñdavalragana dai vaaapida ñagai oidacami tumiñsi ismaacada ootosi

aa sibladar oidacami dai aan lap gamaquia inagai soini. ¹⁸ Gomaasi ivuaadatadai aan agaa quiuupaigadar judidiu aidasida ginta lamoco judidiu Asia davarigara oidacami. Dai casi iduitadai aan istumaasi gaaagai siduiniagi silascada bai duiniagi amo istumaasi Diuusi lamadu poduucai isduucai garviituli Moseesacaru. Dai maitiipucata dai mui oodami ginta lamadu dai tomali maisisiocaitadai oodami. ¹⁹ Agai vaa Asia davarigara oidacami ismaacada pocaiti ansai aan maisiaa duutuli agaa quiuupai tudu gaaagai isdadimudai dai gapigara ginvuajamudai tami isviaacagi agai amo istumaasi ginvui. ²⁰ Maaaca Jerusaleenara vaama ginta judidiu ganbaitaguucacamiga vuidara. Dai sivi vai aagana idi ismaacada Jerusaleenaindarada dada sabai tala najjadami issoimaasi idui aan. ²¹ Maatas pocaiti agai lapra issoimaasi idui aan aidasi gagara nioo aan dai potai: “Aan anvaavoitudai coidada duaacarada cascada vaama ginta casai aapima sivi”, antatadai aan —caiti Paavora.

²² Pailisi cacalga maatacatadai vasi istumaasi ismaacada vaavoitudai agai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo cascada aidasi mosca istumaasi aagai Paavora camaivaamioma tacaai dai potatadai:

—Silascada diviagi agaa taanadamigada sandaaru Liiasai bai ganduindamu aan idi niooqui —astatadai.

²³ Daid lapailisi tajai amo sandaaru taanadamigada sai apianuucadacana Paavora dai vascara dagitona saida ivuaadana istumaasi ipalida agai dai dagitona lara sai daividiña aaduinda dai soicini istumaasicada tagitocagi Paavora.

²⁴ Dai bo chilqui tasaicada apamu divia lapailisi dai vaidati glooniga Durusila. Agai arjudiu. Daid lapailisi ootosi niooqui Paavora sai diviana dai aagidana Suusi Cristo mamaatatuldiaragada. ²⁵ Aidasi Paavora aagidi isducatai gaaagai iscalgacara oidacagi sai gannuucadacana dai maisoimaasi ivuaadana, dai aagidi lara sai amo imidagai Diuusi naida agai vasi oodami ismaacada tcala vaivaadami dai ismaacada armaicalga ivuaadami. Taid lapailisi aidasi cal agai gomaasi alia duadimu daida itatadai:

—Imadani, lara daamara inasilascada istutiadagi nai glootosdagi niooqui —astatadai lapailisi.

²⁶ Daid lapailisi povalliditadai lara sila Paavora maquia agai tumiñi sai dagitona isimiagi cascada duudatai vapaidiña agai dai aatagidiña. ²⁷ Dai poduucai aitu goo uumigi. Taida aayi istuigaco gatagi lapailisi gasallicamiga matai dai Poolisio Festo. Daid lapailisi ipaliditadai iscalgacara najjadagi judidiu cascada maisapicami viaa agai Paavora.

25

¹ Taid lapailisi Festo aayi Judeeara dai biya agai gasallicamiga. Dai bo vaica tasaicada Sesareaindara tasi Jerusaleenamu. ² Dai ami baitaguucacamigada papaali judidiu lamadu taanadamigada judidiu aagidi Festo sai Paavora argapigara caatacami. ³ Dai daaniimi dai potatadai sai oigadana dai ootosana siora vaaapagi Paavora ami Jerusaleenara. Agai cabai duitadai dai soobida agai Paavora voiyara dai maa agai cascada potatadai agai lapailisi. ⁴ Taid lapailisi aa noragi daida itatadai:

—Paavora maisapi Sesaree^α dai aan^α gaamucu imia iñalidi chi^αqui tasaic^α, ⁵ casc^α aapim^α masmaac^α viaa s^αalicami g^αaagai masgiñoidagi Sesareeamu. Dai si^α Paavora arsoimaasi iducami ami istutuidi aapim^α isg^αpi^α vuaajagi —ast^αadai Festo.

⁶ Daid^α ^αFesto anaasi Jerusaleen^α vii par^α mamacova tasai dai ^αpamu ii Sesareeamu dai siaadiqui vaa dudunucami quidi^α siaaco gataan^αda agai ^αgai dai gat^αjai masai vuaapana ^αPaavora. ⁷ Aid^αsi ^αPaavora vaa ami taid^α ^αjudidíu ismaac^α dada Jerusaleenaiñd^α miaad^α guuquiva dai g^αpi^α vuupaimi sai naana maasi idui alia soimaascami. Damos maitiipucata dai tomali ^αmo n^αijadami. ⁸ Taid^α ^αPaavora caquiva dai ^αagi g^αsoiña agai dai pocaiti:

—Aan^α gia maisoimaasi ivueeyi s^αalicamigad^α judidíu vui tomali ^αg^α quiuupaigad^α judidíu vui, tomali ^αbait^αcaacamigad^α romamano vui —ast^αadai ^αPaavora.

⁹ Vaid^α ^αFesto ipaliditadai isca^αgac^α n^αijadagi ^αjudidíu casc^α it^αadai ^αgai ^αPaavora:

—¿Imiap^αsi alidi Jerusaleenam^α nai m^αaca gat^αcaca naana maasi istumaasi dai n^αidamu aan^α isg^αpi^α g^αduñi ischo ^αpa? —ast^αadai ^αFesto.

¹⁰ Taid^α ^αPaavora aa noragi daid^α it^αadai:

—Tamian ca^αca siaaco gataan^αi dudunucami ismaac^α daraasai ^αbait^αcaacamigad^α romamano dai tami ^αgai masiaaco istutuidi isgiñ^αcacagi. Ca^αga maata aapi iñsaan^α maitivueeyi tomali ^αmo istumaasi soimaascami ^αjudidíu vui. ¹¹ Si^αduñiada arvaavoica issoimaasi idui aan^α m^αscasc^α giñmu^α aliada tomamas giñmu^α. Dai ismait^αarvaavoicagi gomaasi istumaasi g^αpi^α giñvuupai tomali ^αmaadutai maiviaa s^αalicami isgiñ^αagidagi ^αjudidíu. Aan^α ipalidi m^αsvaama giñca^αsagi ^αg^α bait^αcaacamigad^α romamano vuid^α —ast^αadai ^αPaavora.

¹² Taid^α ^αFesto gaaataga ^αmadu g^αmaacadamiga ñiooqui daida aa noragi ^αPaavora daid^α it^αadai:

—Capocaiti aapi p^αsaid^α ipalidi isg^αacacagi ^αg^α bait^αcaacami ^αgai ^αmadu tudu imimu aapi —ast^αadai.

¹³ Cadaivunucai chi^αqui tasai tai ii ^αmai raí ^αmadu oof^αgad^α Berenisa Sesareeamu dai viaatulda agai Festo. ¹⁴ Dai anaasi daraaja bai t^αv^αpi taid^α ^αraí Festo aagidi Agilipo sai maisaca ^αmo ca^αli Paavora t^αagiducami dai pot^αadai:

—Govaa ca^αli ^αragai ismaac^α maisapicami viaa ^αPailisi. ¹⁵ Aid^αsi Jerusaleen^α daacata dai aan^α taid^α ^αbait^αcaacamigad^α papaali ^αmadu ^αt^αaan^αdamigad^α judidíu giñaagidi sai Paavora ^αg^αpi^α caat^αcam^α dai giñaagidi ansai gataan^αna m^αuaragai. ¹⁶ Antai aan^α aa noragi dai pot^αadai sai ^αdudunucamigad^α romamano maita maacai oigaragai ismuaagi ^αmo g^αpi^α caat^αcam^α asta si^αscad^α vupuid^α guuquiva ^αg^αpi^α caat^αcad^α ^αmadu ismaac^α g^αpi^α vuupai, dai poduucai ^αg^αpi^α caat^αcad^α ^αagi istutuidi isg^αsoiñagi. ¹⁷ Casc^α aid^αsi dada ^αgai main^αara aan^α vaamioma mossiaadiqui vaa aan^α dudunucami quidi^α dai gat^αjai aan^α masai vuaapana ^αca^αli. ¹⁸ Damos ^αgai ismaac^α dada dai g^αpi^α vuaaja agai maig^αpi^α vuaa tomali ^αmo istumaasi poduucai isduucai t^αagitoitadai aan^α. ¹⁹ Mos^αcaasi ismaac^α aagaitadai ^αgai mos^αgi ganvaavoidaraga sai Paavora maisiaa duutuli

vaavoidaragad¹ judidíu. Dai mosaagaitadai ¹⁹Paavora ²⁰Suusi ismaac²¹ad²² camuu sai Paavora pocaiti sai duaaca. ²⁰Dai camaimaí aan²¹ isducatai iduñiagi ²²amo istumaasi pomaasi, dai ²³tacacai aan²⁴ Paavora sabai imia ²⁵alidi ²⁶Jerusaleenamu ansai ²⁷malaca ²⁸tacacana aan²⁹ gomaasi. ²¹Damos ³⁰agai ³¹ipalidi ³²masvan ³³caasagi ³⁴ag³⁵la ³⁶bait³⁷ac³⁸laacami ³⁹Augusto ⁴⁰vuidara, ⁴¹casc⁴²ad⁴³ gat⁴⁴jai ⁴⁵aan⁴⁶ ⁴⁷masai ⁴⁸apiamaisacana ⁴⁹asta ⁵⁰si⁵¹la⁵²scad⁵³la ⁵⁴istui ⁵⁵aan⁵⁶ ⁵⁷isootosdagi ⁵⁸ag⁵⁹la ⁶⁰bait⁶¹ac⁶²laacami —⁶³ast⁶⁴at⁶⁵ad⁶⁶ai ⁶⁷Festo.

²²Taid²³ ²⁴Agilipo ²⁵pot²⁶at²⁷ad²⁸ai ²⁹Festo:

—³⁰Aan³¹ ³²Paavora ³³ca³⁴ca ³⁵iñ³⁶alidi ³⁷ac³⁸la³⁹li —⁴⁰ast⁴¹at⁴²ad⁴³ai ⁴⁴Agilipo.

Taid⁴⁵ ⁴⁶Festo ⁴⁷aa ⁴⁸noragi ⁴⁹daid⁵⁰ ⁵¹it⁵²at⁵³ad⁵⁴ai:

—⁵⁵Sioroco ⁵⁶ca⁵⁷camu ⁵⁸aapi —⁵⁹ast⁶⁰at⁶¹ad⁶²ai ⁶³Festo.

²³Dai ¹siaadiqui ²aid³asi ⁴aayi ⁵Agilipo ⁶am⁷madu ⁸Berenisa ⁹dai ¹⁰dudunucami ¹¹quidi¹²ara ¹³vaapa ¹⁴dai ¹⁵gar¹⁶ar ¹⁷raí ¹⁸gantuidigi. ¹⁹Dai ²⁰agai ²¹am²²madu ²³iim²⁴at²⁵ad²⁶ai ²⁷Paavora ²⁸abait²⁹aguucacamigad³⁰ ³¹sandaaru ³²dai ³³avaamioma ³⁴tat³⁵laan³⁶ad³⁷ami ³⁸Sesaree³⁹ara. ⁴⁰Taid⁴¹ ⁴²Festo ⁴³gat⁴⁴jai ⁴⁵masai ⁴⁶vuaapana ⁴⁷Paavora ⁴⁸dai ⁴⁹pot⁵⁰ai:

—⁵¹Aapi ⁵²ga⁵³la ⁵⁴raí ⁵⁵Agilipo ⁵⁶dai ⁵⁷v⁵⁸la⁵⁹si ⁶⁰ca⁶¹ca⁶²li ⁶³ismaac⁶⁴ad⁶⁵la ⁶⁶tanai ⁶⁷gar⁶⁸am⁶⁹madu ⁷⁰gan⁷¹mpagi, ⁷²tami ⁷³n⁷⁴alidi ⁷⁵aapim⁷⁶ ⁷⁷idi ⁷⁸ca⁷⁹li. ⁸⁰Idi ⁸¹ara⁸²gai ⁸³ismaac⁸⁴ad⁸⁵la ⁸⁶gari⁸⁷ara ⁸⁸vuupai ⁸⁹muidutai ⁹⁰ajudidíu ⁹¹v⁹²la⁹³si ⁹⁴apan⁹⁵la⁹⁶si ⁹⁷Jerusaleen⁹⁸ara ⁹⁹si¹⁰⁰la¹⁰¹si ¹⁰²tanai ¹⁰³Sesaree¹⁰⁴ara ¹⁰⁵dai ¹⁰⁶maidagitocai ¹⁰⁷giñaagidi ¹⁰⁸sai ¹⁰⁹idi ¹¹⁰ca¹¹¹li ¹¹²casi ¹¹³ga¹¹⁴agai ¹¹⁵ismuquiagi. ²⁵Damos ¹¹⁶aan¹¹⁷ ¹¹⁸pol¹¹⁹lidi ¹²⁰istiipu ¹²¹istuisi ¹²²muaagi. ¹²³Dai ¹²⁴agi ¹²⁵goovai ¹²⁶ip¹²⁷li ¹²⁸masvan ¹²⁹caasagi ¹³⁰ag¹³¹la ¹³²bait¹³³ac¹³⁴laacami ¹³⁵Augusto ¹³⁶vuidara, ¹³⁷casc¹³⁸ad¹³⁹la ¹⁴⁰capodu¹⁴¹ucai ¹⁴²tagito ¹⁴³aan¹⁴⁴ ¹⁴⁵iñ¹⁴⁶siootosdagi. ²⁶Dai ¹⁴⁷aan¹⁴⁸ ¹⁴⁹maimaata ¹⁵⁰istumaasi ¹⁵¹oo¹⁵²jidagi ¹⁵³abait¹⁵⁴ac¹⁵⁵laacami ¹⁵⁶casc¹⁵⁷ad¹⁵⁸la ¹⁵⁹gat¹⁶⁰jai ¹⁶¹aan¹⁶² ¹⁶³masai ¹⁶⁴vuaapana ¹⁶⁵tami ¹⁶⁶aapim¹⁶⁷ ¹⁶⁸gan¹⁶⁹vuitapi. ¹⁷⁰Sioma ¹⁷¹ca¹⁷²ga ¹⁷³aapic¹⁷⁴ad¹⁷⁵la ¹⁷⁶raí ¹⁷⁷Agilipo ¹⁷⁸pai ¹⁷⁹aapi ¹⁸⁰tacaca ¹⁸¹istuma ¹⁸²dui ¹⁸³goovai ¹⁸⁴dai ¹⁸⁵poduucai ¹⁸⁶viaacamu ¹⁸⁷aan¹⁸⁸ ¹⁸⁹istumaasi ¹⁹⁰oo¹⁹¹jidagi ¹⁹²ag¹⁹³la ¹⁹⁴bait¹⁹⁵ac¹⁹⁶laacami. ²⁷Alia ¹⁹⁷vuiirugami ¹⁹⁸alidi ¹⁹⁹aan²⁰⁰ ²⁰¹ismosapiaduucai ²⁰²ootosagi ²⁰³amo ²⁰⁴maisapicami ²⁰⁵dai ²⁰⁶maiaagidagi ²⁰⁷mastuisi ²⁰⁸gari²⁰⁹ara ²¹⁰vuupai —²¹¹ast²¹²at²¹³ad²¹⁴ai ²¹⁵Festo.

26

¹Taid² ³Agilipo ⁴pot⁵at⁶ad⁷ai ⁸Paavora:

—⁹Casi ¹⁰istutuidi ¹¹aapi ¹²isñiooquiagi ¹³lagi ¹⁴gan¹⁵la¹⁶tar¹⁷la —¹⁸ast¹⁹at²⁰ad²¹ai ²²Agilipo.

Taid²³ ²⁴Paavora ²⁵vañigi ²⁶gan²⁷ovi ²⁸dai ²⁹ga³⁰agacai ³¹ñioo ³²dai ³³pocaiti:

²—³Alia ⁴baigiñ⁵alidi ⁶aan⁷ ⁸istutuiditai ⁹isg¹⁰am¹¹madu ¹²gaaatagagi ¹³aapi ¹⁴raí. ¹⁵Dai ¹⁶giñsoiñagi ¹⁷v¹⁸la¹⁹si²⁰ac²¹atai ²²istumaasi ²³gari²⁴ara ²⁵giñ²⁶vuupai ²⁷ajudidíu. ³Dai ²⁸ca²⁹ga ³⁰maat³¹la ³²aapi ³³Paavora ³⁴v³⁵la³⁶si ³⁷viituldaragad³⁸la ³⁹judidíu ⁴⁰dai ⁴¹v⁴²la⁴³si ⁴⁴tastuucad⁴⁵la ⁴⁶gar⁴⁷vupui ⁴⁸ñioocaiña, ⁴⁹casc⁵⁰ad⁵¹la ⁵²g⁵³la⁵⁴aan⁵⁵li ⁵⁶aan⁵⁷ ⁵⁸pasai ⁵⁹maioo⁶⁰jdaitai ⁶¹giñca⁶²lcana.

⁴V⁵la⁶si ⁷ajudidíu ⁸maat⁹la ¹⁰isducatai ¹¹oidacatadai ¹²aan¹³ ¹⁴aliducatai ¹⁵abiaad¹⁶ara ¹⁷lagi ¹⁸agai ¹⁹saagida ²⁰giñ²¹v²²la²³ragana ²⁴dai ²⁵Jerusaleen²⁶ara. ⁵Dai ²⁷maat²⁸la ²⁹v³⁰la³¹si ³²isg³³am³⁴licatai ³⁵abiaad³⁶ara ³⁷arfariseo ³⁸aan³⁹. ⁴⁰Gomaa ⁴¹fariseo ⁴²vaamioma ⁴³ca⁴⁴ga ⁴⁵lagidi ⁴⁶judidíu ⁴⁷vaavoidaragad⁴⁸la. ⁴⁹Dai ⁵⁰v⁵¹la⁵²si ⁵³ajudidíu ⁵⁴ca⁵⁵ga ⁵⁶istutuidi ⁵⁷isaa⁵⁸gagi ⁵⁹v⁶⁰la⁶¹si ⁶²gomaasi ⁶³isip⁶⁴liadagi. ⁶Dai ⁶⁵Diuusi ⁶⁶bai ⁶⁷la⁶⁸qui ⁶⁹aagidi ⁷⁰gar⁷¹la⁷²qui ⁷³aaduñicar⁷⁴u ⁷⁵sai ⁷⁶duduaacalda ⁷⁷agai ⁷⁸coidad⁷⁹la ⁸⁰nai ⁸¹aan⁸² ⁸³vaavoitudai ⁸⁴gomaasi ⁸⁵casc⁸⁶ad⁸⁷la ⁸⁸gari⁸⁹ara ⁹⁰giñ⁹¹vuupai ⁹²sivi. ⁷Dai ⁹³v⁹⁴la⁹⁵si ⁹⁶ac⁹⁷ajjudad⁹⁸la ⁹⁹abaivustaama ¹⁰⁰dan ¹⁰¹goc¹⁰²a ¹⁰³ca¹⁰⁴ca¹⁰⁵li ¹⁰⁶maamarad¹⁰⁷la ¹⁰⁸Isirelicaru ¹⁰⁹agai ¹¹⁰vaa ¹¹¹ar¹¹²gar¹¹³la¹¹⁴qui ¹¹⁵aaduñicar¹¹⁶u ¹¹⁷dai ¹¹⁸agai ¹¹⁹quiaa ¹²⁰nan¹²¹ara ¹²²ispoduucai ¹²³iduñiagi ¹²⁴Diuusi ¹²⁵casc¹²⁶ad¹²⁷la ¹²⁸siaa ¹²⁹duutudai ¹³⁰agai ¹³¹dai ¹³²lagidi ¹³³Diuusi ¹³⁴tasara ¹³⁵dai ¹³⁶tucara. ¹³⁷Dañi ¹³⁸tudu ¹³⁹aapi ¹⁴⁰raí ¹⁴¹Agilipo

gomaasi vaavoidaragaic_{AD}Λ g_{API}ΛΓΛ giñvuu_{PAI} Λgai vaa judidíu. ⁸ Tuim_{ASI} poduuc_{AI} t_{AT}Λgitoi aapim_Λ ismaibaiga isvaavoitudagi isDiuusi istutuidi isduduacaldagi coidad_Λ.

⁹ Λ_{QUIOMA} aan_Λ Λ_{PA}Λ poduuc_{AI} t_{AT}Λgitoiñ_Λ isg_{LA}agai isiduñiagi mui naana maasi Suusi Nasareet_ΛΛ_Λ oidacami vui. ¹⁰ Dai poduuc_{AI} idui aan_Λ Jerusaleen_ΛΓΛ. S_{ALLICAMIGAD}ΛC_{AD}Λ Λbait_{AGUUCACAMIGAD}Λ papaali maa-maisa aan_Λ mui vaavoitudadami. Dai aid_MASI coodaiñ_Λ aan_Λ C_ΛΛga bai aagaiñ_Λ. ¹¹ Dai muiyoco imidagai aan_Λ soi vuaadana Λvaavoitudadami sai pot_ΛΛna sai camai_{VA}avoitudai. Gomaasi ivuaadana aan_Λ judidíu quiquiupaigad_ΛΓΛ. Dai alia oomaliacana aan_Λ Λgai vui dai asta aim_Λraiñ_Λ aan_Λ aa d_{AD}ΛΛV_Λriamu dai soi vuaadana.

¹² Gomaasi_ΛΓΛ im_Λitadai aan_Λ Damascamu. Λbait_{AGUUCACAMIGAD}Λ papaali giñmaa oojai asta Λ_Λgi Λgai giñootoi. ¹³ Dañi aapi raí, voi_YΛΓΛ im_Λitadai aan_Λ dan duucu t_ΛΛ aan_Λ Λmo g_ΛΛ cuudagi vaamioma dadadac_{AD}dami sitasai vai g_{ARSICOLI} dadadac_{AI}Λ aan_Λ Λ_Λmadu ismaac_{AD}Λ giñ_ΛΛmadu iim_Λitadai. ¹⁴ T_ΛTai v_ΛΛscatai d_ΛV_ΛΛrapi suuli aat_MΛ antai aan_Λ ca_Λ Λmo ñiooqui evreoc_{AD}Λ vai povaiñt_{AT}Λdai: “Saulo, Saulo, ¿tuip_{ASI} soi giñv_{UEEYI}? g_Λtomit_{ASCAI} aapi Λ_Λgi Λpan duuc_{AI} Λmo vooyisi ismaac_{AD}Λ cuitusc_{AI} tootoicami cuugad_Λ”, iñt_{AT}Λdai Λñiooqui. ¹⁵ Antai aan_Λ pot_{ΛI}: “¿Poo_{FA} aapi?” ant_{AT}Λdai aan_Λ. Tai Λgai pov_Λñt_{AT}Λdai: “Aan_Λ an_ΛrSuusi Λgai vaa ismaac_{AD}Λ soi v_{UEEYI} aapi. ¹⁶ Vañiñi tudu. Divia aan_Λ aapi g_ΛΛmadu pai giñsoiñ_Λ dai aagada p_{AST}umaasi t_ΛΛ sivi dai p_{AST}uma t_{GI}agi si_ΛΛscad_Λ divia aan_Λ Λpamu g_ΛΛmadu. ¹⁷ Sivi ang_Λootosai ismaac_{AD}Λ mait_Λrjudidíu saagida dai m_{ASI}Λ_Λscad_Λ g_Λmuaa agadagi aan_Λ g_Λsoiñ_{AMU} dai si_ΛΛscad_Λ judidíu saagida aim_Λrda aapi g_Λnuucadacamu aan_Λ Λ_{PA}Λ. ¹⁸ G_Λootosai aan_Λ ismaac_{AD}Λ mait_Λrjudidíu saagida pai maat_Λtulda sai camaisoi duuc_{AI} oidacana vai baiyoma c_ΛΛgac_ΛΓΛ oidacana, vai camaitivuaadana isducatai gata_{AN}Λi Diaavora vai baiyoma ivuaadana isducatai gata_{AN}Λi Diuusi. Vai Λgai vaavoitudana iñsaan_Λ Λrc_ΛΛgac_ΛΓΛ vuviadami dai poduuc_{AI} Diuusi oig_Λldamu soimaascami-gad_Λ dai maaquimu s_{ALLICAMI} vai Λ_Λmadu daraajana ismaac_{AD}Λ Diuusi Λcovai vuvaitu”, iñt_{AT}Λdai ΛSuusi.

¹⁹ Dañi aapi raí Agilipo, poduuc_{AI} Λ_Λgi aan_Λ istuma ca_Λ t_Λvaagiaiñd_ΛΓΛ aid_{ASI} divia Suusi aan_Λ giñ_ΛΛmadu. ²⁰ Dai Λ_{PA}ga aagidi aan_Λ gomaasi Damasc_ΛΓΛ oidacami dai gooqui_ΛΓΛ Jerusaleen_ΛΓΛ oidacami, dai v_ΛΛsi Judeea d_ΛV_ΛΛri_ΛΓΛ dai ismaac_{AD}Λ mait_Λrjudidíu Λ_{PA}Λ. Aagidiñ_Λ aan_Λ sai g_ΛΛagai is_{AMA} duuc_{AI} g_{ANT}Λt_{AGITU}agi dai camaisoimaasi ivuaadagi dai Λ_Λgidagi Diuusi, dai sai c_ΛΛgac_ΛΓΛ oidacana sai n_Λidiñ_Λ aa isca_Λma duuc_{AI} g_{ANT}Λt_{AGITO} Λgai dai camaisoimaasi ivuaada agai. ²¹ Mosgomaasic_{AD}Λ giñb_{AI} Λjudidíu g_ΛΛ quiuupaigad_ΛΓΛ judidíu dai giñmuaa agaitadai. ²² Diuusi giñsoic_{AI} nai apiaquiaa aagidi aan_Λ v_ΛΛscatai istumaasi Diuusi giñmaat_Λtuli v_ΛΛsi Λt_{AT}Λaan_Λdami dai ismaac_{AD}Λ mait_Λrt_{AT}Λaan_Λdami. Aan_Λ mos_{ACA}asi aagai ismaac_{AD}Λ ooja Diuusi ñiñiooquituldiadami-gad_Λ Λ_Λmadu Moseesacaru istuma daiv_Uñia agai. ²³ Agai poduuc_{AI} ooja sai g_Λagaitadai issoimaa taatagi Suusi, dai muquiagi dai said_Λ Λr_Λp_{AGADAD}ca agai ismaac_{AD}Λ duaaca agai coidad_Λ saagidaiñd_ΛΓΛ,

dai gaaagida agai sai cΛΛgacΛrΛ vuvoidaragai arvΛΛscatai vΛΛtarΛ vΛΛsi Λmaduga mΛΛsi gΛraaduñi ΛΛmadu aa oodami —astΛtΛdai ΔPaavora.

²⁴ MospotΛi Paavora Λagi gΛsoicΛitai, taidΛ ΔFesto gΛgΛrΛ ñiioo daidΛ itΛtΛdai:

—VuiirutupΛtiq̄ui aapi Paavora. MosΛΛsi mamaatΛrΛi aapi cascΛdΛ cavuiirutu —astΛtΛdai Festo.

²⁵ DΛmos ΔPaavora aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Maitant vuiirutu aanΛ baiyoma goovai ismaacΛdΛ aagai aanΛ sΛΛlicΛdΛ Δrvaavoι. ²⁶ Tami daja gorai Agilipo dai goovai cΛΛga maata vΛΛsi gomaasi cascΛdΛ maiduaadicuitai aagai aanΛ goovai vuitapi. AanΛ sΛΛlicΛdΛ vaavoitudai isgoovai cΛΛga maata vΛΛsi gomaasi. Goovai maitarΛmo istumaasi Δstoquicami. ²⁷ Rai Agilipo, ¿vaavoitudaipΛsi aapi ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiñiiooquituldiadamigadΛ? CΛΛga maata aanΛ isvaavoitudai aapi —astΛtΛdai Paavora.

²⁸ TaidΛ ΔAgilipo potΛtΛdai:

—MoschiiΛΛqui ñiiooquicΛdΛ baitoma giñvaavoituli aapi isSuusi Cristo ΔrcΛΛgacΛrΛ vuviadami —astΛtΛdai Agilipo.

²⁹ TaidΛ ΔPaavora potΛtΛdai:

—ChiiΛΛqui ismuicΛdΛ daanΛda iñΛlidi aanΛ Diuusi sai maisiu mosΛca aapi vaavoitudadana isducatai vaavoitudai aanΛ mosvΛΛscatai ismaacΛdΛ giñcaΛ sivi poduucai vaavoitudana ΔpΛ, dΛmos maivuupulicagi cadeenacΛdΛ giñΛpan duucai —ascaiti ΔPaavora.

³⁰ Aidasi potΛi ΔPaavora caquiva Δrai ΛΛmadu Festo ΛΛmadu Berenisa ΛΛmadu vΛΛscatai ismaacΛdΛ ami daraajatadai. ³¹ Dai Δcovai iji dai Λagi gaaataga agai dai pocaiti:

—Idi cΛΛli maitarsoimaasi iducami maitipu mastuisi muaagi, tomali maitaaagai ismaisapica goovai —ascaiti.

³² TaidΛ ΔAgilipo potΛtΛdai Festo:

—Idi cΛΛli cΛΛga baigacamudai mΛsdagituagi ismaipotΛimudai goovai saidΛ ipΛlidi mΛsvan cΛΛsagi ΔgΛΛ baitΛcΛaacami vuidarΛ —astΛtΛdai.

27

¹ Aidasi povΛnΛli agai isgΛrootosagi Italiamu matai tΛΛgi ΔPaavora ΛΛmadu Δгаа maamaisapicΛdΛ Δmo tΛaanΛdamigadΛ sandaarυ Julio tΛΛgiducami. Agai ΔrtΛaanΛdamigadΛ sandaarugadΛ ΔgΛΛ baitΛcΛaacami Augusto. ² Dai tΛΛtasai aatΛmΛ Δmo vaarcuΛrΛ ismaacΛdΛ ΔrAdaramitΛrΛ oidacami dai casi ΔrimΛdamicatadai muiyapΛrΛ Aasia. Dai Aristarco gΛroiditadai ΔpΛ, agai TesalonicΛrΛ oidaga. ³ Siaadico SidooniarΛ gΛruuli aatΛmΛ. Dai Julio cΛΛgacΛrΛ nΛidi Paavora dai dagito sai mΛΛ nΛidana glaaduñi. DaidΛ ΛaduñdΛ baiganΛliaracΛdΛ miaadagi tai ami gaibΛΛsi Δgai. ⁴ Δvaarcu ΔvΛΛlicΛdΛ aimarai. Dai abiaadΛrΛ iimacai gΛrvuidarΛ vustaimi ΔvΛΛli cascΛdΛ Sipili ΔbΛagi dagavusai aatΛmΛ. Agai ΔrΛmapΛcΛrΛ sicolimadicami suudagi. ⁵ Dai dagavunucai aatΛmΛ ΔgΛΛ suudagi Silisia abaana dai Panfilia abaana sΛΛli dai MiriΛrΛ aayi Lisia ΔvΛΛriarΛ.

⁶ Tai ami ΔtΛaanΛdamigadΛ sandaarυ tΛΛ Δmai vaarcu AlijandΛliaiñdarΛ imadami dai Italia amaco imΛitadai. Dai ami gΛrtΛΛtΛitu tΛsai apiaiimΛiña. ⁷ Bai mui tasai moscΛΛ duucai iimΛi aatΛmΛ dai alia sijaitai aayi GΛnido abaana. Vai quiaa gΛrvuidarΛ vustai ΔvΛΛli

cascada dagavusai aatama Salomoni dai Calieta labagi salli iji. Agai aramapacata sicolimadicami suudagi. ⁸ Dai apiaquiaa sijaitai iimai Calieta abaana aayi aatama amapacata siaaco Canga Uulñacarui taagidu Lasea abaana.

⁹ Camui tasai apadui tasi mosiimaitadai dai camiaadimi toomoco cascada aliassi arduaadimudagai isapiaiimadagi, cascada Paavora maa ñiooqui, ¹⁰ dai potatadai:

—Cacalli aana polididi isgarimidaga aliassi arduaadimudagaica agai dai siaa gduuñimu silassi govaarcu moduucai cusuvida, dai asta aatama istutuidi iscoiyagi —astatadai Paavora.

¹¹ Damos asandaaru taanadamigada vaamioma lagi vaarcu soigacami dai vaarcu taanadamigada siaPaavora. ¹² Dai ami maicagaducata dai isdaivuñdagi toomoco dai baitoma vaascatai povanlidadai issioma arcagagai isiimiagi abiaadara dai naida agai sabaig istuidacai ana Peñisiara dai ami daivuñdagi toomoco. Ami aramai amapacata siaaco gugucai vaarcu Calieta davalariara. Dai ami maisi aajai avalli.

¹³ Calva apamu maisi cavami sur amacoiñdara vai cascada povanlidadai agai issistutuidi isapiaiimadagi. Ttai iji dai Calieta davalari abaana salli iimai. ¹⁴ Damos otoma alia cavami va davalari amadara. ¹⁵ Dai gaa suudagi amaco garnuitusca. Dai camaitardagito tsbaitaaco iimiagi cascada mosdagito agai sai garbaccaina. ¹⁶ Dai amapacata sicolimadi suudagi Calauda taagidu ttai labagi dagavusai aatama. Dai alia sijaita tasagi aatama lali vaarcu ismaacada tavaimaticatadai vaarcu gaducada. ¹⁷ Aidatasi cacaga vuu lali vaarcu gooquiara gagar taataropiñdicada vuu gaa vaarcu sai maisiaa gduuna. Dai duduaadicutadai aatama isgarbaccuiagi avalli Silite amocoga siaaco oidaga oorai dupiacami cascada tavañi aatama licuusi ismaacada acada nuitusca avalli vaarcu. Dai mosapiaduucai dagito aatama sai garbaccaina avalli. ¹⁸ Dai siaadico apiaquiaa alia cavami vustai avalli cascada gaa suudagi arana suuligaimi agai cuaadagai sai maisi vaattutagai vaarcu dai camaidupiquidana suudara. ¹⁹ Dai gansiadico vaascatai aatama suudara suuli vaasi istumaasi oidacata dai vaarcu arana. ²⁰ Dai catavapi apadui tasi mainidi tasai tomali sisiaavugai. Dai alia cavami avari quiaa cascada camaitagitocatadai aatama isvuvaquiagi.

²¹ Dai catavapi apadui tasi maitacueeyi aatama taida Paavora cacuiva vaascatai saagida daida itai:

—Cacalli sioma arcagaicamudai isgiñlagidamudai aapima dai maivuvaquimudai Calietañdara simaisoi gduuñimudai govaarcu dai tomali aatama maisoimaa taatamudai dai maisiaa gduuñimudai mosacqui istumaasi. ²² Dai sivi aana ganaagidi masai maisoiganlidiña. Tomali amaadutai aapima maimuquiaa agai. Tomasi govaarcu siaa gdui. ²³ Aana arDiuusi marada dai lagidi aana, dai tucara ta aana amo Diuusi taañicaruda ²⁴ vai povaiñtatadai: “Paavora maitiduaadica viaapa isvuidara cacquivagi gaa baitacaacamigada romamano. Cascada aapi amadu vaascatai ismaacada galamadu iimai cagacata vuvaquia agai”, iñtatadai Diuusi taañicaruda. ²⁵ Cascada baigavar ganliada aapima vaascatai. Aana gia vaavoitudai Diuusi dai caga maata aana ispovai gaduñia agai isducatai giñaagidi Diuusi taañicaruda. ²⁶ Siaa

g^Λduuñimu govaarcu dai aat^Λm^Λ ^Λmap^Λc^Λr^Λ sicolimadicami^Λr^Λ suudagi viimu —ast^Λt^Λdai Paavora.

²⁷ Dai cagooca ^Λcaldi g^ΛΛ suudar^Λ iim^Λitadai aat^Λm^Λ dai Ad^Λliana iim^Λitadai aat^Λm^Λ g^ΛΛ tucara vai aipaco g^Λr^Λb^ΛΛ ajiopai ^Λv^ΛΛ^Λli. Dai ^Λr^Λn tucara maata t^ΛΛ ^Λgai ismaac^Λd^Λ nuucati ^Λv^Λvaarcu iscyoga aayi d^Λv^ΛΛ^Λr^Λi. ²⁸ Dai ^Λpavi ^Λgai suudagi s^ΛΛ tuucavaga said^Λ ^Λr^Λmo coobai dan baivustaama dan naadami metro dai bait^Λquioma ^Λpamu ^Λpavi sai casi ^Λr^Λmo coobai dan cuvaracami metro. ²⁹ Dai ^Λgai duduaadicuitadai is^Λv^Λvaarcu g^ΛΛg^Λv^Λiagi ojoodai g^ΛΛ suudagi ugidiana casc^Λd^Λ gooquia-mad^Λr^Λ ^Λv^Λvaarcu taaapañi maacova g^Λg^Λr vapaiñomi v^Λp^Λt^Λcami suudar^Λ sai c^Λquivana. Dai ali^Λsi ip^Λl^Λiditadai isotoma masiagi. ³⁰ Dai ^Λm^Λoco ^Λgai ismaac^Λd^Λ nuucati ^Λv^Λvaarcu vuv^Λquia ^Λl^Λiditadai ^Λv^Λvaarcu^Λiñ^Λd^Λr^Λ casc^Λd^Λ cat^Λv^Λañ^Λimi ^Λali vaarcu suudar^Λ, duucami istuvañda agadagi ^Λg^Λg^Λr vapaiñomi v^Λp^Λt^Λc^Λd^Λ bait^Λad^Λr^Λ. ³¹ D^Λm^Λos ^ΛPaavora aagidi ^Λg^ΛΛ t^Λaan^Λdamigad^Λ sandaaru ^ΛΛ^Λmadu ^Λsandaaru dai pot^Λt^Λdai:

—Ismaiviyagi idi c^ΛΛ^Λli vaarcu^Λr^Λ aapim^Λ maitistuidimu isc^ΛΛg^Λc^Λr^Λ vuv^Λquiagi —ast^Λt^Λdai Paavora.

³² Taid^Λ ^Λsandaaru iquiaca ^Λali vaarcu t^ΛΛ^Λt^Λropiñd^Λd^Λ dai dagito sai suudar^Λ g^ΛΛs^Λna.

³³ Dai sialimad^Λ ^ΛPaavora daañimi v^ΛΛscatai saida ugaana dai pot^Λt^Λdai:

—Caaayi gooca ^Λcaldi ismaic^ΛΛga gacueeyi aapim^Λ nuucaticatai gov^Λvaarcu. ³⁴ G^Λndaan^Λi aan^Λ masai ugaana tomasi laachi. Aliasi g^ΛΛagai isgaugiagi dai c^ΛΛgac^Λr^Λ vuv^Λquiagi. Maitavar vuam ^Λn^Λliada tomali ^Λmaadutai mait^Λsiaduñimu —ast^Λt^Λdai Paavora.

³⁵ Dai mospotai dai b^Λi ^Λmo paana dai gamamagi v^ΛΛscatai vuitapi dai saasarai dai gauu. ³⁶ Dai v^ΛΛscatai bai g^Λn^Λli dai gauu ^Λp^Λr^Λ. ³⁷ V^ΛΛscatai aat^Λm^Λ ^Λr^Λgoo sientu dan vaicoobai dan baivustaama dan naadamicatadai vaarcu^Λr^Λ. ³⁸ Dai aid^Λsi gauu v^ΛΛscatai g^ΛΛ suudar^Λ suuli ^Λt^Λligi ismaac^Λd^Λ baivito sai vaamioma maiv^ΛΛ^Λt^Λtuna ^Λv^Λvaarcu.

³⁹ Dai aid^Λsi camaasi ^Λnuucadacami vaarcu camaimaí t^Λsiaaco daraa-jatadai. D^Λm^Λos n^Λidi ^Λgai ^Λmo aqui maasi dai ooraga ugidiana dai ami imituda agaitadai ^Λv^Λvaarcu isistuidiagi. ⁴⁰ Dai iquiaca ^Λg^Λg^Λr t^ΛΛ^Λt^Λropiñd^Λd^Λ ^Λg^Λg^Λr vapaiñomi v^Λp^Λt^Λc^Λd^Λ ismaac^Λd^Λ ^Λc^Λd^Λ c^ΛΛc^Λi ^Λv^Λvaarcu dai anaasi suudar^Λ viaa. Dai uupai ^Λt^ΛΛ^Λt^Λropiñdi ismaac^Λd^Λ ^Λc^Λd^Λ vupurai ^Λt^Λvla ismaac^Λd^Λ ^Λc^Λd^Λ imitudai ^Λgai ^Λv^Λvaarcu siajacoga ip^Λliadagi. Dai vañigi ^Λg^ΛΛ icuusi bait^Λad^Λr^Λ said^Λ ^Λv^ΛΛ^Λli imitudana d^Λv^ΛΛ^Λr^Λi amacoga. Daid^Λ ^Λv^Λvaarcu d^Λv^ΛΛ^Λr^Λi amacoga imimi. ⁴¹ Dai todian duucai aayi ^Λmap^Λc^Λr^Λ siaacoga goocapad^Λr^Λ imai suudagi dai ooratana sai bait^Λad^Λr^Λ dai anaasi vii dai camaitistui isoñiagi dai gooquiamad^Λr^Λ cataataquimi guvuacatai ^Λs^Λuudagi. ⁴² Vaid^Λ ^Λsandaaru cooda agaitadai ^Λmaamaisapic^Λd^Λ sai maic^ΛΛgac^Λr^Λ vuvac^Λna susuligidatai suudar^Λ dai noonoig^Λna. ⁴³ D^Λm^Λos ^Λg^ΛΛ t^Λaan^Λdami c^ΛΛgac^Λr^Λ vuusaida ^Λl^Λiditadai ^ΛPaavora casc^Λd^Λ maidagito m^Λscoodagi. Dai t^Λjai v^ΛΛscatai ismaac^Λd^Λ susuligicui sai ^Λp^Λr^Λga suudar^Λ suulig^Λna dai ^Λna d^Λv^ΛΛ^Λr^Λi. ⁴⁴ Sai ^Λgaa tavl^Λ daama iim^Λna si^Λp^Λ laalachi vaarcu oomiquigad^Λ daama. Dai poduucai v^ΛΛscatai c^ΛΛgac^Λr^Λ aayi d^Λv^ΛΛ^Λr^Λi.

28

¹ Dai cʌʌgacʌrʌ vuvacʌcʌi maʌ aatʌmʌ isami sicolimadicʌrʌ suudagi Malta tʌʌgidu. ² Dai ami oidacami cʌʌga tuutuiga. Dai aliʌ ʌʌpivicatadai dai duucui cascʌdʌ gʌʌpi ganai ʌgai dai gʌrmiadʌgi tʌsai gʌruucadana. ³ Taidʌ ʌPaavora vui chiʌʌqui cuaagi gaquiadʌ dai taiyʌrʌ tuaajaimi tai vuusai ʌmo cooyi cuaagiaiñdʌrʌ toñdacai dai noviana bʌi ʌPaavora. ⁴ Aidʌsi tʌʌ ʌoodami isnoviaiañdʌrʌ sagigi ʌcooyi aipaco gʌnaagidimi daidʌ icaiti:

—Idi cʌʌli gia sʌʌlicʌdʌ ʌrgamuaacami. Tomasi cʌʌgacʌrʌ vuusai goovai suudagiaiñdʌrʌ vʌʌscʌrʌ Diuusi maidagitomu isoidaca goovai —ascaiti ʌoidacami.

⁵ Taidʌ ʌPaavora taiyʌrʌ gigigi gʌnovi sai gʌʌsʌna ʌcooyi dai maitasiʌdʌi. ⁶ Vʌʌscatai nʌnʌracatadai isvaiguuguagi siʌrʌ todian duucui muquiaagi. Dai catʌvʌpi nʌnʌracatadai tai maitasiʌdʌi tai cascʌdʌ vʌʌscatai ʌma duucui gʌntʌʌgito dai pocaiti sai Paavora ʌrʌmo diuusi.

⁷ Dai maisi mʌʌcasi abiaadʌrʌ oidacatadai ʌgʌʌ tʌaanʌdami Maltʌrʌ. ʌgai Puvulio tʌʌgidu. ʌgai cʌʌga gʌrmiadʌgi tʌtai sioma daraaja aatʌmʌ vaica tasai anaasi. ⁸ Vaidʌ Puvulio oogadʌ coococatadai dai caatʌcatadai oiditai toñdagai dai ʌʌrai bitavigai. Taidʌ ʌPaavora dividamu dai ʌrʌpʌga gamamagi dai daama darai gʌnoonovi tai ʌgai dueeyi. ⁹ Dai aidʌsi capovʌdʌi tai ʌgaa coococoidadʌ ismaacʌdʌ anaasi Maltʌrʌ oidacatadai dada dai vʌʌsi dudueeyi. ¹⁰ Dai aliʌsi gʌrsiaa duutuli dai gooquiʌrʌ aidʌtʌsi caimia ragaitadai gʌrmaa ʌgai vʌʌsiaʌcatai istumaasi gʌaagai voiyʌrʌ.

¹¹ Dai cavaica masaadai daraaja aatʌmʌ Maltʌrʌ daida tʌʌtasai ʌmo vaarcuʌrʌ ismaacʌdʌ anaasi daivuñtu toomoco. ʌvaarcu Alejandʌliaiñdʌrʌ divia dai Cooatai tʌʌgidu. ¹² Dai aayi aatʌmʌ Siracuu-siana dai ami daraaja vaica tasai. ¹³ Dai abiaadʌrʌ apiaiimʌi aatʌmʌ dʌvʌʌrai sonuana daida aayi Rejiʌrʌ. Dai siaadico cacʌʌga ʌvʌ dai gʌrgooquiamadʌrʌ vustai ʌvʌʌli, dai gʌn siaadiqui aayi aatʌmʌ Puteoliʌrʌ. ¹⁴ Dai ami tʌʌ aatʌmʌ chiʌʌqui vaavoitudadami tai ʌgai gʌrvaʌ tʌsai ʌmadu daraajana ʌmo ʌcaldi. Dai gooquiʌrʌ abiaadʌrʌ iji aatʌmʌ Roomamu. ¹⁵ Aidʌsi maʌ gʌraaduñi Roomʌrʌ tʌsaajimi, vuvaja dai voiyʌrʌ gʌraayi. Dai Apiporʌrʌ tʌʌgidu ʌmapʌcʌrʌ tai ami gʌraayi ʌʌmoco dai aa gʌraayi siaaco Vaica Tavernasi tʌʌgidu. Taidʌ ʌPaavora aliʌ baigʌʌli tʌʌgacai dai siaa duutuli Diuusi. ¹⁶ Dai aidʌtʌsi aayi Roomʌrʌ taidʌ ʌgʌʌ tʌaanʌdamigadʌ sandaaru tʌʌgi ʌmaamaisapicʌdʌ ʌmai sandaaru tʌaanʌdamigadʌ. Dai Paavora gia dagito sai ʌcovai oidacana ʌʌmadu ʌmo sandaaru ismaacʌdʌ nuucada.

¹⁷ Dai bo vaica tasaicʌdʌ ʌPaavora ootosi ñiooqui ʌbaitʌguucacamigadʌ judidíu sai gʌnʌmpaidana. Dai aidʌsi casi gʌnʌmpagi ʌgai taidʌ ʌPaavora ñiooqui dai potʌʌdai:

—Giñaaduñi, tomasi maitistuma dui aanʌ ʌjudidíu vui tomali gʌrʌʌqui aaduñicarʌ viituldaragadʌ vui taidʌ ʌjudidíu vʌʌscʌrʌ giñtʌʌgi romamano Jerusalemʌrʌ, dai vaama giñcʌi. ¹⁸ Taidʌ atʌtʌaanʌdami maitʌʌ tomali ʌmo soimaascami istuisidʌ giñmuaagi cascʌdʌ giñdagitua ʌlilitadai. ¹⁹ Dʌmos ʌjudidíu vui baacoi dai viaacatadai aanʌ ispotʌʌdagi

sai aḡla baita acamigada romamano giñtacaana, tomasi maiviaa aana istuisida gapiara vuupadagi giñaduñi. ²⁰ Cascada ganvai aana sivi dai gannaida iñagai dai gnaatagida iñagai. Aana anvaavitudai ganapan duucal amadu vasi garaaduñi judidiu isalqui abiaadara Diusi pocaiti sai ootosa agai amo calgacara vuviadami dai vaavitudai aana vasi isDiuusi duduaacalda agai coidada cascada vuli aana idi cadeenacada —astadai Paavora.

²¹ Tai agai potadai:

—Tami maididivai tomali amo oojai Judeaiñdara isgaaagadagi aapi, tomali amaadutai garaaduñi judidiu ismaacada daivai macadara maitaraagidiña tomali amo istumaasi soimaasi aapi gavui. ²² Cal maata aatama istomasiaacoga ñiooquidiña oodami idi utuducada vaavoidaragai cascada amo imidagai galaca aralidi aatama pasiallidi aapi —astadai judidiu.

²³ Dai poduucai tudu bai dui istuigaco ganampaidagi. Dai aidasi aayi istuigaco bai dui agai tai ganampagi mui oodami ami siaaco gauuliñacatadai Paavora. Tai agai ñiooqui quiamoco abiaadara urunoco uucami. Dai aagidi isducatai Diusi soical oodami sai calgacara oidacana Paavora aagidi ismaacada ooja Moseesacaru amadu aa Diusi ñiooquituldiadamigada dai gomaasicada ipaliditadai isvaavituldagi isSuusi arcalgacara vuviadami. ²⁴ Dai amoco vaavoiu ismaacada aagidi Paavora dai aa gia maivaavoiu. ²⁵ Dai maiamo tigitoidagai viaacatadai dai iimimi. Taida Paavora potadai:

—Alisi arvaavoi ismaacada aagidi Diusi ñiooquituldiadamigada Isaia garalqui aduñicaru. Agai aagidiña istumaasi Diusi Ibada aagidiña ismaacada pocaiti:

²⁶ Imadañi aapi dai potada oodami:

Calcamu aapima dai maimaata cacamu.

Naijadamu aapima dai maimaata naijadamu ducami iscuupicagi ganvuupuji.

²⁷ Maitantagito cal aapima.

Mainaijada alidi aapima tomali maicala alidi,

Tomali maiama duucal gantatagitua alidi iñsaana calgacara ganvuvaidana.

Ascaiti Diusi Ibada Isaia sai potana. ²⁸ Ipalidi aana masmaatcagi —ascaiti Paavora—, sai sivi baitaqui ismaacada maitarjudidiu viaacamu isducatai maatiagi isDiuusi calgacara vuvaida alidi agai ara dai agai gia calga gantagito cacamu —ascaiti Paavora.

²⁹ Aidasi potai Paavora taida judidiu iji dai aipaco gnaatagidimi.

³⁰ Taida Paavora anaasi vii gooca uumigi amo quii rentagidicamiara. Dai ami miaadagidiña vascatai siora daividiña. ³¹ Tomali amaadutai maidaidiña isgaaagiada agai isDiuusi soical oodami sai calgacara oidacana dai isSuusi Cristo arcalgacara vuviadami cascada maiduaadicuitai gaaagidiña agai gomaasi.

Mosacaasi.

Idi oojai ooji Paavora Λvaavoitudadami RoomΛΓΛ oidacami

¹ AanΛ arPaavora Suusi Cristo piooñigadΛ. Dai gΛnoojidi aanΛ aapimΛ vaavoitudadami RoomΛΓΛ oidacami. Diuusi giñmaa sΛalicami ansaidΛ Λrootosicamicana aanΛ dai Λcovai giñvusaitu ansaidΛ gaaagidiña aanΛ sai Diuusi cΛagacΛΓΛ gavuvaidi.

² ΛΛquioma Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ ooja Diuusi ñiooquidΛΓΛ sai Diuusi aagai sai poduucai ΛpΛduñia agaitadai. ³ Agai aagai sai divia agai gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo Diuusi maradΛ ismacΛdΛ tΛvai tΛvaagiañdΛΓΛ. Agai oodami duucai vuusai daidΛ ΛΓΛrai DavicarΛ cajiudadΛ. ⁴ Suusi Cristo muu dai Λpamu duaaca coidadΛ saagidañdΛΓΛ. GomaasicΛdΛ cΛaga gamaí issΛalicΛdΛ arDiuusi maradΛ dai viaa guvucadagai dai tomali Λmo imidagai maisoimaasi idui. ⁵ Cristo cΛagacΛΓΛ giññaidi cascΛdΛ giñagidi ansaidΛ Λrootosicamicana aanΛ, Diuusi ipΛli cascΛdΛ. Dai giñootoi Λgai ansaidΛ gaaagidiña Diuusi ñiooquidΛ sai poduucai vΛasi naana maasi oodami saagida oidacana sioorΛ vaavoitudadagi dai Λggiadagi. ⁶ Dai aapimΛ ΛΓΛmo oodami ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu mΛsaidΛ armamaatΛrdamigadΛcana Suusi Cristo.

⁷ Diuusi gΛnoigΛdai daidΛ Λcovai gΛnvuvaitu mΛsaidΛ ΛrmaamaradΛcana. AanΛ ipΛlidi isDiuusi garooga ΛΛmadu gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo cΛagacΛΓΛ gΛnnaijadagi dai gΛniibΛstudacan taadacagi.

⁸ Suusi Cristo cΛagacΛΓΛ giñvusaitu cascΛdΛ viaa aanΛ sΛalicami isñioocadagi Diuusi ΛΛmadu. Dai aagidi aanΛ Diuusi isaliΛ baigiñlidi aanΛ vΛasi aapimΛcΛdΛ. Tomasiaaco siaaco aimΛrai aanΛ gΛagagai gΛnvaavoidaraga cascΛdΛ. ⁹ AanΛ ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ vΛasi giñgυvucadagacΛdΛ maioojodaitai gaaagidi aanΛ isSuusi Cristo Diuusi maradΛ arcΛagacΛΓΛ vuviadami. Diuusi cΛΛ maata iñsaana aliΛsi gΛntatΛgitoi vΛascΛΓΛ siuu duucu gamamadadagi. ¹⁰ ΛΛqui abiaadΛΓΛ daanΛi aanΛ Diuusi sai giñmaacana oigaragai isΛgai ipΛliadagi sai aanΛ istuidΛna ismΛaca gandividagi. ¹¹ GΛnnΛida iñlidi aanΛ, dai vaamioma gΛnsoiña iñlidi mai vaamioma cΛaga oidaca isducatai Diuusi ipΛlidi mai vaamioma cΛaga vaavoituda aapimΛ. ¹² SiΛascadΛ nΛida aanΛ mΛsΛΛ cΛaga vaavoitudai aapimΛ dai aapimΛ nΛida siΛΛ cΛaga vaavoitudai aanΛ aipaco baigΛrΛliatudamu aatΛmΛ.

¹³ Giñaduñi aanΛ ipΛlidi ismaatΛca aapimΛ ismuyoco imidagai gΛnnΛdamua iñlidiña aanΛ dΛmos maiquia istui. AanΛ ipΛlidi ismuidutai aapimΛ RoomΛΓΛ oidacami vaavoitudagi Suusi Cristo dai Λggiadagi Λpan duucai sibΛacoga oidacami siaaco gaaagidiña aanΛ Diuusi ñiooquidΛ ΛpΛ, cascΛdΛ imia iñlidi aanΛ dai gΛnnΛida iñlidi. ¹⁴ AanΛ viaa isaagidagi Diuusi ñiooquidΛ Λgiliego dai aa Λma maasi ñioocadami, dai sastuduacami dai maisastuduacami. ¹⁵ Poduucai ΛpΛ sΛalicΛdΛ ipΛlidi aanΛ isgΛnaagidagi aapimΛ RoomΛΓΛ oidacami isSuusi Cristo arcΛagacΛΓΛ vuviadami.

¹⁶ Aan^Λ maisiaa arai isgaaagiadagi isSuusi Cristo arcaagacara vuviadami. Si^Λascada gaaagiadagi aan^Λ gomaasi va^Λscatai sioora vaavoitudai caagacara vuvacai Diuusi guvucadacada. Araga Diuusi ñiooquida arjudidiu vaataracata dai damos sivi arva^Λscatai vaatar^Λ. ¹⁷ Diuusi ñiooquidara aagai sai sioora vaavoitudagi isSuusi Cristo arcaagacara vuviadami Diuusi caagacara naidiña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. A^Λquioma poduucai ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigada dai pocaiti: “Sioora vaavoitudagi Diuusi, Diuusi caagacara naidiña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai aga va^Λscara oidacamu Diuusi lamadu”.

¹⁸ C^Λaga gamaata isDiuusi alia soimaa taatamituldi va^Λsi soimaasi ivuaadami. Agai soimaasi ivueeyi dai poduucai maidadagitoi aa isvaavoitudagi istumaasi arvaavoi. ¹⁹⁻²⁰ Asoimaasi ivuaadami c^Λaga maata isoidaga Diuusi. Tomasioora naidi va^Λsi istumaasi oidaga oidi daama dai poduucai ca^Λ maata isoidaga Diuusi tomasi mainaidi oodami Diuusi. Aidasi abiaadara Diuusi idui oidigi c^Λaga gamaata isoidaga Diuusi, dai isagai tomastuigaco viaa guvucadagai, cascada agai ismaacada maivaavoitudai agai aagi arduñida isDiuusi soimaasi taatatuldagi. ²¹ Tomasi c^Λaga maata asoimaasi ivuaadami isoidaga Diuusi va^Λscara maisiaa duutudaiña isducatai gaaagai, tomali maipocaitiña agai sai baiganalidi Diuusicada. Baiyoma agai t^Λagitoi istumaasi maicacagaducami dai vaamioma maimaata ca^Λcana istumaasi cacagaducami. ²² Tomasi polidi agai isalia sastuduga damos vaamioma vupuiirutu. ²³ Dai agai gaaagai isiaa duutuadagi Diuusi ismaacada tomastuigaco oidaga dai va^Λscara maisiaa duutudai baiyoma idui agai momoono uusicada dai ooodaicada lapa maasi oodami, dai lapa maasi ujuurugi, dai lapa maasi cacasi, dai lapa maasi cocoyi, dai siaa duutudaiña poliditai isagai ardidiuusi.

²⁴ Cascada Diuusi gajiaadara viaa agai dai dagito saida ivuaadana agai istumaasi sigal nanaascami istumaasi aagi agai ipali isivuaadagi, dai sai googosi ganducamicana. ²⁵ Agai maivaavoitudai istumaasi aagai Diuusi tomasi ca^Λ maataracata dai isarvaavoi. Baiyoma vaavoitudai istumaasi maitarvaavoi. Diuusi idui oodami, dai ujuurugi, dai cocoyi, damos loodami idui moono ismaacada lapa maasi oodami dai ujuurugi dai cocoyi dai siaa duutudaiña. Dai maisiaa duutudaiña Diuusi sioora aliasi gaaagai issiaa duutuadagi va^Λscara.

²⁶ Cascada Diuusi gajiaadara viaa agai dai dagito sai googosi ganducamicana. Asta ooqui dagito cacali dai aagi googosi ganducamicana. ²⁷ Dai cacali aagi poduucai ivueeyi lapa dai Diuusi alia soimaasi taatamituldi cascada cocora poduucai ivuaadatai.

²⁸ Aidasida asoimaasi ivuaadami camaitipali isvaavoitudagi Diuusi tai Diuusi gajiaadara viaa dai dagito sai t^Λagitoiña naana maasi maicacagaducami daida ivuaadana mui naana maasi istumaasi maitaagai isivuaadagi. ²⁹ Agai arsoimaasi ivuaadami dai googosi ganducami dai maica tuutuiga dai viaaca lidina mui naana maasi istumaasi viaa aa dai coimudada tuutuiga, daida argacoodacami, dai oomaliga, dai yaatavoga, dai naana caiti naidiña aa ³⁰ dai aagaraga istumaasi maitarvaatar^Λ, dai ca^Λdai agai Diuusi, dai gagarducada ganlidina, dai maisiaa duutudaiña aa, dai va^Λscara t^Λagitoiña isducatai

soimaasi ivuaadagi, dai maisiaa duutudaiña g_Λnd_{ΛΛ}d_Λ,³¹ dai maimaat_Λ ca_Λ istumaasi c_Λc_{ΛΛ}gaducami, dai maitivueeyi istumaasi aagai, dai maioig_Λdai oodami, dai maioig_Λldi aa, dai maisoig_Λnlidi aac_Λd_Λ.³² Tomasi c_{ΛΛ} maat_Λ _Λgai istumaasi Diuusi t_Λjai oodami said_Λ ivuaadana dai maat_Λ _Λgai sai sioor_Λ soimaasi ivuaadagi maitistutuidi isiimiagi Diuusi _{ΛΛ}madu dai v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ apiasoimaasi ivueeyi dai baig_Λnlidiña _Λgai si_{ΛΛ}scad_Λ aa pomaasi ivuaadagi _{ΛΛ}p_Λ.

2

¹ Casc_Λd_Λ is_Λmaadutai pocaitiadagi sai ali_Λsi _Λrsoimaasi ivuaadami _Λoodami ismaac_Λd_Λ g_{ΛΛ}aagai tami sai g_{ΛΛ}aagai issoimaasi taatagi ducami ispocaitiadagi sai _Λgai _{ΛΛ}p_Λ g_{ΛΛ}aagai issoimaasi taatagi. _Λgai _Λrsoimaasi ivuaadami _{ΛΛ}p_Λ _Λpan duucai _Λgai casc_Λd_Λ. ² Dai c_{ΛΛ} maat_Λ aat_Λm_Λ isc_{ΛΛ}ga ivueeyi Diuusi si_{ΛΛ}scad_Λ soimaasi taatamituldiadagi ismaac_Λd_Λ soimaasi ivueeyi. ³ Sioor_Λ pocaitiadagi sai ali_Λsi _Λrsoimaasi ivuaadami aa dai v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ _Λpan duucai ivueeyi mait_Λaagai ispo_Λliadagi sai Diuusi maisoimaasi taatatulda _Λgai _Λgai _Λpan duucai soimaasi taatatulda _Λgai _Λgaa soimaasi ivuaadami. ⁴ Oodami mait_Λaagai ist_Λt_Λgitodagi ismaic_{ΛΛ}ga ivueeyi Diuusi baiyoma ali_Λsi g_{ΛΛ}aagai ist_Λt_Λgitodagi isDiuusi maiquia soimaasi taatatuli dai ali_Λ c_{ΛΛ} tuiga vui sai _Λma duucai t_Λt_Λgitona. ⁵ D_Λmos iscat_Λv_Λp_Λi daivuñiagi vai _Λgai v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ _Λma duucai g_Λnt_Λt_Λgitua Diuusi vaamioma soimaasi taatatuldamu, si_{ΛΛ}scad_Λ diviagi _Λgai dai n_Λidagi ismaac_Λd_Λ _Λr_c_{ΛΛ}ga ivuaadami dai ismaac_Λd_Λ _Λrmaic_{ΛΛ}ga ivuaadami. ⁶ Si_{ΛΛ}scad_Λ diviagi Diuusi _Λgai baiduñia _Λgai v_{ΛΛ}scatai _{ΛΛ}madu. ⁷ Sioor_Λ apiaivuaadagi istumaasi Diuusi ip_Λlidi ip_Λlidityai isDiuusi baig_{ΛΛ}liadagi _Λgai vui dai isv_{ΛΛ}sc_Λr_Λ oidaca _Λgai Diuusi _{ΛΛ}madu, Diuusi maaquia _Λgai oigaragai sai v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ oidacana _Λgai _{ΛΛ}madu. ⁸ D_Λmos Diuusi ali_Λsi soimaasi taatatuldamu _Λgai ismaac_Λd_Λ vuid_Λr_Λ v_{ΛΛ}t_Λ Diuusi dai maivaavoitudai Diuusi ñiooquid_Λ baiyoma soimaasi ivueeyi _Λgai. ⁹ S_{ΛΛ}licad_Λ soimaasi taatamu v_{ΛΛ}scatai ismaac_Λd_Λ soimaasi ivueeyi, _Λp_Λga _Λjudidíu dai gooqui_Λr_Λ _Λgai ismaac_Λd_Λ mait_Λrjudidíu. ¹⁰ D_Λmos _Λgai ismac_Λd_Λ ivueeyi istumaasi Diuusi ip_Λlidi, Diuusi baig_{ΛΛ}liadamu _Λgaic_Λd_Λ dai iib_Λstudacan tadacamu, _Λp_Λga _Λjudidíu dai gooqui_Λr_Λ _Λgai ismaac_Λd_Λ mait_Λrjudidíu.

¹¹ Diuusi n_Λida _Λgai v_{ΛΛ}si oodami ismaac_Λd_Λ _Λr_c_{ΛΛ}ga ivuaadami dai ismaac_Λd_Λ _Λrmaic_{ΛΛ}ga ivuaadami. Dai Diuusi soimaasi taatamitulda _Λgai v_{ΛΛ}si _Λsoimaasi ivuaadami. ¹²⁻¹⁵ Diuusi soimaasi taatatuldamu _Λgai ismaac_Λd_Λ mait_Λrjudidíu soimaasi ivuaadamicatai _Λgai tomasi maimaí _Λgai Moseesacaru s_{ΛΛ}licamigad_Λ ismaac_Λd_Λ maa Diuusi. C_{ΛΛ} maat_Λ _Λgai istumaasi _Λr_c_{ΛΛ}gaducami dai istumaasi _Λrmaic_{ΛΛ}gaducami, v_{ΛΛ}si oodami c_{ΛΛ}ga maatacana si_{ΛΛ}scad_Λ soimaasi ivuaadagi. Dai Diuusi soimaasi taatatuldamu _Λjudidíu soimaasi ivuaadamicatai _Λgai. _Λgai maat_Λ Moseesacaru s_{ΛΛ}licamigad_Λ ismaac_Λd_Λ maa Diuusi dai v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ mai_{ΛΛ}gidi casc_Λd_Λ. C_{ΛΛ}ga maat_Λ _Λgai istumaasi _Λr_c_{ΛΛ}gaducami dai v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ maitivueeyi. Ismaac_Λd_Λ _{ΛΛ}gidi Diuusi ñiooquid_Λ _Λgai gia c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ vuvaidi Diuusi. Dai _Λgai ismaac_Λd_Λ mai_{ΛΛ}gidi Diuusi ñiooquid_Λ tomasi maat_Λ _Λgai gia maic_{ΛΛ}gac_Λr_Λ vuvaidamu Diuusi. ¹⁶ Amo im-idagai Diuusi otosa _Λgai Suusi Cristo sai n_Λidana ismaac_Λd_Λ _Λr_c_{ΛΛ}ga

ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Agai maata asta istumaasi tatagitoifia oodami. Vlassi gomaasi agai ismaacada gaaagidi aana.

¹⁷ Diuusi maa Moseesacaru judidiu aduñda gsallicamiga cascada ajudidiu povanlidi sai Diuusi calgacaga naidi dai cascada gagarducada ganlidi. ¹⁸ Agaicada ismaacada ooja Moseesacaru cal maata agai istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi oodami dai cal maata istumaasi arcagaducami dai istumaasi armaicagaducami. ¹⁹⁻²⁰ Agai maata vlassi istumaasi aagai Moseesacaru sallicamigadaga cascada polidi agai saida istutuidi ismamaatatuldagi agai ismaacada maimaata Diuusi ñiooquida. ²¹ Dai ismaacada polidi saida istutuidi ismamaatatuldiagi aa agai gaaagai isivuaadagi poduucai isducatai gamamaatatulda aliadagi. Ismaacada gamamaatatuldi sai maitaagai isgallasiadagi agai maitaagai isgallasiadagi ara. ²² Dai ismaacada gamamaatatuldi sai maitaagai isgoogosi ganducamicagi agai maitaagai isgoogosi ganducamicagi ara. Dai ismaacada caldai momoono ismaacada siaa duutuadagi oodami maitaagai isgallasiadagi istumaasi oidaga quiquiupiaru siaaco oidaga amomoono. ²³ Dai agai ismaacada gagarducada ganlidi pocaititai sai Diuusi aagidi aduñda Moseesacaru istumaasi ooja agai dai cal maata agai istumaasi aagai sallicamiaga dai vascaga maiagidi poduucai alia souduucai naidi Diuusi. ²⁴ Pocaiti Diuusi ñiooquidaga: “Aapima ismaacada arjudidiu soimaasi ivueeyi cascada agai ismaacada maitarjudidiu vui ñioocai Diuusi”.

²⁵ Vaavoava saida arcagai isiarjudiducagi islagiadagi agai Moseesacaru sallicamigada damos ismaiaggiada agai aidu gia ducami ismaitarjudiducagi agai. ²⁶ Damos isagai ismaacada maitarjudidiu lagiadagi Moseesacaru sallicamigada Diuusi calgacaga najadamu agai ducami isiarjudiducagi. ²⁷ Silascada ajudidiu maiaggiadagi Moseesacaru sallicamigada tomasi caojoisicami viaa agai dai ismaacada maitarjudidiu lagiadagi Moseesacaru sallicamigada poduucai gamaata isajudidiu maicaga ivueeyi. ²⁸ Maisiu vlassi ajudidiu arDiuusi maamarada tomasi iquitiqui agai tuutucugada poduucai iduucai aagai Moseesacaru sallicamigadaga. ²⁹ Baiyoma Diuusi maamarada agagai ismaacada Diuusi maacai ibadagai utudui dai poduucai agai camaitivuaada lidi istumaasi soimaasi dai Diuusi Ibada amadu daja agai ismaacada vaavoitudai dai lagi Diuusi. Dai Diuusi calgacaga najadamu agai tomasi oodami maicagacaga naidi.

3

¹ Vascaga aliasi arsoifia isarjudiducagi oodami daida arsoifia isajudidiu iquitiquicagi tuutucugada. ² Diuusi acovai vuvaitu ajudidiu sai agai oojana ñiooquida dai nuucadacana loojai. ³ Vaavoava sai amadutai ajudidiu maivaavoitu Diuusi, damos Diuusi gia vascaga iduñimu istumaasi aagai. ⁴ Agai vascaga ivueeyi istumaasi aagai, tomasi vlassi oodami yaatavoga. Pocaiti Diuusi ñiooquidaga:

Tomasi oodami polidi ismaitarvaavoi istumaasi aagai Diuusi, vascaga naidamu agai isiarvaavoi istumaasi aagai Diuusi. Ascaiti Diuusi ñiooquidaga.

⁵⁻⁶ Damos ismaadutai pocaitiadagi sai silascada soimaasi ivuaadagi oodami sai poduucai gamaata isDiuusi cal tuiga dai cascada maitaagai

issoimaasi gartaatamituldiada agai, tomasi pocaiti ammoco vallascaɾa maitarvaavoi. Diuusi vallascaɾa calla ga ivueeyi siascada soimaasi taat-
uldi oodami.

⁷⁻⁸ Amoo oodami giñiooquidi dai pocaiti ansai gamamaatatuldi aanai sai glaagai issoimaasi ivuaada oodami sai poduucai sioma calla gamaata isDiuusi maitarsoimaasi ivuaadami. Agai pocaiti ansai gamamaatatuldi aanai sai isyaatagada amoco poduucai sioma calla gamaata isDiuusi maitarsoimaasi ivuaadami. Diuusi maiyaatagai cascada. Sai cascada Diuusi maitaagai issoimaasi taatamituldiagi ismaacada soimaasi ivueeyi. Damos Diuusi calla iduñimu siascada soimaasi taatatuldiagi agai ismaacada pocaitiadiagi.

⁹ Aatama judidiu maivaamioma calla tuutuiga siaa oodami. Camaata aatama isvasi oodami oidigi daama oidacami arsoimaasi ivuaadami.

¹⁰ Pocaiti Diuusi ñiooquidara:

Tiipu tomali amaadutai maisoimaasi ivuaadami.

¹¹ Tiipu tomali amaadutai ismaacada maata calcagi Diuusi ñiooquida.

Dai tomali amaadutai maimaataca alidi iscaiti Diuusi ñiooquidara.

¹² Vallascaɾa gajiaadara vipieeyi Diuusi,

Dai vallascaɾa arsoimaasi ivuaadami.

Tomali amaadutai maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi.

¹³⁻¹⁴ Vallascaɾa ayaatavogami daida aroomaligami.

Dai mosalgi soimaasi ñiooqui aagaiña agai.

¹⁵ Tomastucada gancoodaiña oodami.

¹⁶ Gomaasicada soiduucai gannalidina oodami aipacoga.

¹⁷ Dai mosgancocoda alidina agai.

¹⁸ Maialbalidi agai Diuusi.

Ascata Diuusi ñiooquidara.

¹⁹ Caa maata aatama isDiuusi maa Moseesacaru asallicami sai oodami alagiditai cacana. Diuusi sallicada soimaasi taatulda agai siora maiallagidagi dai agai maiviaacamu isducatai gansoiñagi. Dai poduucai alpa vvasi oodami oidigi daama oidacami arsoimaasi ivuaadami Diuusi vuitapi. ²⁰ Moseesacaru sallicamigadacada maata aatama isiarsoimaasi ivuaadami. Diuusi callagacara naidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai agai Suusi Cristo maisiu alagiditai cacatai Moseesacaru sallicamigada.

²¹ Aidasi maiquiaa divia aCristo tami oidigi daama ajudidiu gnaajagaiña iscallagacara oidacagi dai algiadagi vvasi Moseesacaru sallicamigada, agai polidina sai poduucai istutuidi isiimiagi Diuusi amadu. Dai gooquilara Diuusi ootoi aCristo tami oidigi daama sai agai maatatuldana aoodami isducatai istutuidi Diuusi iscallagacara nailjadagi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Diuusi ñiñiooquituldiadamigada casi gaaagiditadai isDiuusi poduucai iduñia agaitadai. ²² Tomasioora ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcallagacara vuviadami. Diuusi callagacara nailjadamu agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ²³ Tomali amo oodami maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi vallascaɾa soimaasi ivueeyi cascada. ²⁴ Diuusi oigaldi agai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo afacallagacara vuviadami dai callagacara naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Diuusi poduucai ivueeyi

oigadaitai agai. Diuusi maitataanai namagada cllagacarla vuvaidaragai. ²⁵ Vlassi oodami aliassi soimaasi ivueeyi cascada gaaagaitadai isDiuusi soimaasi taatatuldagi damos Diuusi ootoi asuusi Cristo tami oidigi daama sai muucuna curusiaba dai soimaasi taatatuli dai poduucai loodami camaitaagagai issoimaasi taatagi soimaasi ivuaadatai. Diuusi cllagacarla vuvaidi agai ismaacada vaavoitudai gomaasi. Vlassi gomaasi idui Diuusi sai poduucai maatana loodami isDiuusi cllaga idui oigaldacai llaquida soimaasi ivuaadami. ²⁶⁻²⁸ Dai isDiuusi apiacllaga ivueeyi sivi oigalditai dai cllagacarla naiditai vlasscatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcllagacarla vuviadami maisiu agai ismaacada pocaiti sai cllaga lagidi Moseesacaru sallcamigada cascada maitiipu istuisida gagarducada ganliadagi tomali amaadutai.

²⁹ Diuusi arDiuusigada ljudidiu dai agai ismaacada maitarjudidiu larpa. ³⁰ Mosali amo Diuusi oidaga dai agai oigaldi dai cllagacarla naidi vlasscatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcllagacarla vuviadami tomasi aramoco ismaacada iquitaa gatuucuga ischo larpa. ³¹ Tomasi arvaavoi iscllagacarla vuvacai oodami vaavoitudaitei isSuusi Cristo arcllagacarla vuviadami vlasscarla aliassi gaaagai isllagiadagi Diuusi sallcamigada.

4

¹ Avraañicaru argarllaqui aduñicaru. Sivi naidamu aatama isducatai Diuusi cllagacarla naidi agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ²⁻³ IsAvraañi iduñimudai amo istumaasi cllagaducami sicascada cllagacarla naijadamudai Diuusi aidai gia viaacamudai Avraañi istuisida gaducada ganliadagi. Damos Diuusi ñiooquidarla pocaiti: “Avraañi vaavoitu Diuusi cascada Diuusi cllagacarla naidi agai”. Cascada Avraañi maiviaa istuisida gaducada ganliadagi. ⁴ Isamoco iduñiagi amo aa duñidagai aamuda gaaagai isaa namaquidagi, mastumaasi aa namaquidagi maitaroidicami. ⁵ Diuusi ipalidi isloodami cllagacarla oidacagi damos maisiu poduucai oigaldi dai cllagacarla naidi Diuusi loodami baiyoma Diuusi oigaldi dai cllagacarla naidi amo soimaasi ivuaadami ismaacada vaavoitudagi Diuusi. ⁶ Davicaru aagai sai ali baigallidifna amo oodami silascada Diuusi oigaldagi dai cllagacarla naijadagi vaavoitudacai agai Diuusi. Dai pocaiti Davicaru:

⁷ Baiganalidi loodami ismaacada Diuusi oigaldi soimaascamigada.

⁸ Baiganalidi loodami ismaacada Diuusi camaisoimaasi taatatulda agai. Ascaiti Davicaru.

⁹⁻¹⁰ Avraañi sallcada baigalli aidassi Diuusi oigaldi agai dai cllagacarla naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacai agai Diuusi maiquiaa iquitacai agai gatuucuga. Poduucai cllaga gamaata isDiuusi oigaldi dai cllagacarla naidi agai ismaacada iquitacai gatuucuga silassi agai ismaacada maiquitacai gantuucuga. ¹¹ Avraañicaru cavaavoitu Diuusi dai gooquidarla iquitaa gatuucuga sai poduucai naidifna aa isDiuusi cacllagacarla naidi agai, vaavoitu agai Diuusi cascada. Dai poduucai Avraañicaru araduñacatadai agai ismaacada vaavoitudai Diuusi maiquitacai gatuucuga dai poduucai larpa gamaata isDiuusi oigaldi dai cllagacarla naidi agai. ¹² Avraañicaru araduñacatadai agai ismaacada iquitacai gantuucuga vaavoitudacai Diuusi lpan duucai Avraañicaru vaavoitudaitei.

13 Diuusi aagidi Avraañicarū sai vaasi oidigi artuidadaca agaitadai, agai amadu cajiudadā, Diuusi poduucāi aagidi Avraañicarū vaavoitudacāi agai dai maisiu agidacāi Diuusi sāllicamigadā. 14 Amoco pocaiti sai vaasi oidigi artuidadaca agai agai ismaacādā agidi Diuusi sāllicamigadā dai maisiu agai ismaacādā vaavoitudai Diuusi dāmos gomaasi maitarvaavoi. Isiarpoduuccāicāmudāi aidā giā maitarsoiñicāmudāi vaavoidaragai, tomali maitarsoiñicāmudāi ismaacādā aagai Diuusi. 15 Siāscādā aatāmā garajagādagi isāgiadagi Diuusi sāllicamigadā sai agai cālgacārā gārñidīñā dai sai cālgacārā gārñuvaidana agai viaa issoimaasi gārtaatamituldiadagi maicāga agiditai aatāmā. Ismaitiipucāmudāi sāllicāmi aidā giā maitiipucāmudāi oodami maiālgidaracāmi.

16 Diuusi cālgacārā ñidi aoodami vaavoitudacāi agai daidā aoodami maigamaitacāi cālgacārā vuvaidaragai. Cāga maatā aatāmā isDiuusi cālgacārā gārñidi tomasi ivueeyi aatāmā judidū viituldaragadā ischo āpā, isvaavoitudada aatāmā Diuusi āpan duucāi Avraañicarū. Poduucāi agai argraduñicarū, 17 cascādā pocaiti Diuusi sai Avraañicarū āroogadā ducāmi mui oodami naana maasi ñiōcadāmi. Diuusi cālgacārā ñidi tomastuma oodami isvaavoitudagi Diuusi āpan duucāi Avraañicarū. Diuusi aliā viaa guvucadagai dai agai duduaacaldī coidadā dai siāscādā Diuusi aagadagi saidā āpādunīā agai āmo istumaasi ismaacādā maiquīāā āpādūi ducāmi iscaasi āpā duuñimudāi.

18 Cascādā aidāsi Diuusi aagidi Avraañicarū sai oōñigadā marata agaitadai saidā āmaradā cajiudadā sāllicādā muiduca agaitadai taidā Avraañicarū cāga vaavoitu tomasi maibaigaca maascatadai gomaasi. 19 Tomasi Avraañicarū viaacatadai āmo sientō uumigi daidā Saara ārooñigadā dai viaacatadai maaco coobai dan baivustaama uumigi aliāsi ārcāāliocoidadācatadai agai dai camaibaigaca maascatadai ismaamaracagi. 20 Dāmos Avraañicarū apiacāga vaavoitudaitadai Diuusi dai asta vaamioma vaavoitu. Dai tomasi maiquīāā viaacatadai agai istumaasi aagidi Diuusi vaascārā cāga ñiō agai Diuusi vātārā. 21 Sāllicādā cāga vaavoitudai agai isDiuusi istutuidi isidūñiagi istumaasi aagai. 22 Cascādā Diuusi oigāldi Avraañicarū soimaascamigadā dai Diuusi pocaiti sai camaitarsoimaasi iducāmi Avraañicarū. 23 Aidāsi Diuusi aagidi Avraañicarū sai oigāli agai dai cālgacārā ñidi ducāmi istomali āmo imidagai maisoimaasi iduuñimudāi mosvaavoitudacāi agai Diuusi, maisiu mosācaasi Avraañicarū aagidi agai gomaasi. 24 Diuusi garaagidi aatāmā āpā. Diuusi gāroigāldi dai cālgacārā gārñidi aatāmā āpā ismaacādā vaavoitudai Diuusi ismaacādā duaacali gārtaanādāmigā Suusi Cristo coidadā saagidāñdārā. 25 Agai muu dai poduucāi gāroigāldi gārsoimaascamigā dai duaaca dai poduucāi Diuusi pocaiti sai camaitarsoimaasi iducāmi aatāmā.

5

1 Poduucāi Diuusi cālgacārā gārñidi ducāmi istomali āmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudāi vaavoitudacāi aatāmā dai poduucāi gāñiibāstacan tadacagi gāñiibādaga. Suusi Cristo muu dai poduucāi gāroigāldi gārsoimaascamigā cascādā. 2 Dai poduucāi istutuidi aatāmā ismamadadagi dai poduucāi apiacālgacārā gārñidi Diuusi. Dai

aliΛ baigarΛlidi aatΛmΛ nanΛracatai siΛascadΛ Diuusi garvaidaquia*gi* tavaagiamu tasai ΛΛmadu daraajana. ³ Dai gaaagai isbaigarΛliadagi aatΛmΛ siΛascadΛ soimaa taatamadagi, gomaasi garsoicΛi aatΛmΛ is-soimaa taatamadagi dai maivui ñioocadagi Diuusi dai tasai vaamioma ivuaada arΛlidiña istumaasi Diuusi ipalidi. ⁴ Dai siΛascadΛ soimaasi taatamadagi dai maivui ñioocadagi poduuc*ai* baigΛlidi Diuusi aatΛmΛcΛdΛ. Dai siΛascadΛ Diuusi baigaliadagi aatΛmΛcΛdΛ gomaasi garsoicΛi tasai nanΛracana aatΛmΛ siΛascadΛ Diuusi garvaidaquia*gi* tavaagiamu dai sΛlicΛdΛ vaavoitudai aatΛmΛ isDiuusi sΛlicΛdΛ iduñia agai istumaasi aagai ñiooquidΛrΛ. ⁵ Dai siΛascadΛ vaavoitudai aatΛmΛ Diuusi tomali Λmo imidagai maisiaa garΛΛratudadamu Λgai, Λgai vΛascarΛ ivueeyi istumaasi aagai cascΛdΛ. Diuusi ootoi gΛlbΛdaga sai garΛΛmadu daacana dai Diuusi lbΛadΛ garmamaatatuldi sai Diuusi aliasi garoigΛdai.

⁶ AatΛmΛ maitistutuiditadai isΛΛgi cΛlgacΛrΛ garvuvaidagi. Tai Suusi Cristo divia aidΛsi Diuusi ipΛli dai muu sai cΛlgacΛrΛ vuvacΛna soimaasi ivuaadami. ⁷ Baitoma maitiipu tomali Λmaadutai oidigi daama siora muquia liadagi sai cΛlgacΛrΛ vuusaiña Λmai tomasi cΛl tuiga ismaacΛdΛ gΛmuaatuda agadagi. Damos isaliΛ cΛl tuigacagi Λmo oodami ismaacΛdΛ gΛmuaatuda agadagi aidΛ gia oidacan tada Λmaadutai siora muquia liadagi Λgai vΛatarΛ. ⁸ Damos Cristo muu tasai aatΛmΛ cΛlgacΛrΛ vuvacΛna tomasi quiaa arsoimaasi ivuaadamicatadai aatΛmΛ ⁹ dai poduuc*ai* Diuusi gartΛagi isaliΛsi garoigΛdai dai cΛlgacΛrΛ garnΛidi ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascΛdΛ aatΛmΛ camaiiviaa issoimaa taatagi Diaavora ΛΛmadu. ¹⁰ AidΛsi maiquiaa vaavoitu aatΛmΛ Diuusi, Λgai garvuidarΛ caatΛcatadai soimaasi ivuaadatai aatΛmΛ dΛmos Suusi Cristo muu tasai aatΛmΛ cΛlgacΛrΛ vuvacΛna dai poduuc*ai* Diuusi camaitarvuidarΛ caatΛ. Sivi sioma cΛlga istutuidi Diuusi iscΛlgacΛrΛ garvuvaidagi duaacacai Suusi Cristo dai camaiyvuidarΛ vΛatΛ aatΛmΛ Diuusi. ¹¹ CascΛdΛ aliΛ baigarΛlidi aatΛmΛ Diuusi vui.

¹² Adánacaru arΛrΛgadadΛ oodami ismaacΛdΛ oidacatadai oidigi daama dai soimaasi idui Λgai dai cascΛdΛ muu cascΛdΛ vΛasi oodami soimaasi ivueeyi dai cooyi. ¹³ Ismaitiipucamudai sΛlicΛmami tomali Λmaadutai maitistutiadamudai ispocaitiadagi ismaiΛΛgidi sΛlicΛmami vΛascarΛ aidΛsi maiquiaa maa Diuusi gΛsΛlicamiga Moseesacaru Λoodami casoimaasi ivuaadatadai. ¹⁴ Damos Λoodami vΛascarΛ coodana arΛrΛ aidΛsi abiaadarΛ oidacatadai Adánacaru asta aidΛ uucami sioidacatadai Moseesacaru poduuc*ai* isduuc*ai* cooyi Moseesacaru abiaadarΛ dai sivi quiaa cooyi cascΛdΛ gΛmaatΛ issoimaasi ivuaadana Λgai tomasi maiΛpan duuc*ai* soimaasi ivuaadana Λgai Adánacaru. MaiΛpan tuutuiga Adánacaru ΛΛmadu Cristo ismaacΛdΛ divia agaitadai.

¹⁵ Adánacaru soimaasi idui dai cascΛdΛ muu Λgai dai vΛasi cajiudadΛ coi arΛrΛ dΛmos Suusi Cristo muu dai poduuc*ai* Diuusi oigΛldi dai cΛlgacΛrΛ nΛidi muidutai. Poduuc*ai* maiΛpan dui Suusi Adán. ¹⁶ Λsoimaascami ismaacΛdΛ idui Adán maiΛpa maasi cΛlgacΛrΛ vuvaidaragai ismaacΛdΛ garmaacai Diuusi. Adánacaru soimaasi idui dai cascΛdΛ soimaasi ivueeyi vΛasi oodami vai Diuusi soimaasi taatamituldi dΛmos Cristo muu vai cascΛdΛ Diuusi cΛlgacΛrΛ nΛidi ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai cΛlgacΛrΛ vuvaidi tomasi Λoodami aliΛsi arsoimaasi ivuaadami. ¹⁷ Adánacaru soimaasi idui dai cascΛdΛ vΛasi

oodami viaa iscoiyagi, Suusi Cristo muu dai vΛascatai ismaacΛΔ Diiusi cΛagacΛΓΛ nΛidi ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi iduuñimudai Λgai oidacamu Suusi Cristo Λmadu tΛvaagiΛΓΛ tomastuigaco.

¹⁸ Adánacaru soimaasi idui dai cascΔΔ soimaasi ivueeyi vΛascatai vai Diiusi soimaasi taatamituldi. DΛmos Suusi Cristo idui Λmo istumaasi cΛagaducami vai cascΔΔ Diiusi cΛagacΛΓΛ nΛidi Λoodami ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi iduuñimudai dai poduucai tomastuigaco oidacamu Diiusi Λmadu. ¹⁹ Adánacaru maiΛΛgi Diiusi vai cascΔΔ vΛascatai soimaasi ivueeyi dΛmos Suusi Cristo ΛΛgi Diiusi vai Diiusi cΛagacΛΓΛ nΛidi oodami ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai.

²⁰ Diiusi maa oodami gΛsΛlicamiga sai poduucai maatΛna oodami isaliΛ maiΛΛgidi Diiusi. DΛmos aidΛsi Λoodami vaamioma soimaasi ivuaadatada vai vaamioma oigΛdi Diiusi Λgai dai oigΛdai. ²¹ Λoodami apiasoimaasi ivuaadatada dai cascΔΔ viaacatada vai iscoiyagi. DΛmos Suusi Cristo muu sai poduucai Λoodami cΛagacΛΓΛ vuvacΛna dai tomastuigaco oidacana Diiusi Λmadu dai cascΔΔ Diiusi cΛagacΛΓΛ nΛidi Λoodami ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi iduuñimudai dai poduucai tΛΛgi Λgai oodami isaliΛ oigΛdai.

6

¹⁻³ DΛmos maitΛagagai isapiasoimaasi ivuaadagai vai poduucai Diiusi oigaldiadagai dai poduucai gΛmaataΛ issΛalicΔΔ oigΛdai Λgai oodami. Gantagitovurai isvΛascatai aatΛmΛ ismaacΔΔ casi garvapacoi Suusi Cristo guvucadadΛcΔΔ poduucai ΛΓΛpan ducami iscoimudai aatΛmΛ Λgai Λmadu dai viaa aatΛmΛ guvucadadΛ Λgai dai istutuidi aatΛmΛ iscamaisoimaasi ivuaadagai. Suusi Cristo vaamioma viaa guvucadagai isΔDiaavora, cascΔΔ maitΛagagai issoimaasi ivuaadagai.

⁴⁻⁵ AatΛmΛ quiaa Λrsoimaasi ivuaadamicatada dai aidΛsi garvapacoi aatΛmΛ ducami isyaasapicamudai Λmadu Cristo dai ducami isduduaacamudai aatΛmΛ coidadΛ saagidaiñdΛrΛ Λmadu Cristo Diiusi guvucadadΛcΔΔ dai poduucai viaa aatΛmΛ ibΔdagai utudui. ⁶ Dai ducami iscoi aatΛmΛ curusiaba Suusi Cristo Λmadu dai poduucai camaitivueeyi aatΛmΛ mosΛcaasi istumaasi ipΛlidi aatΛmΛ poduucai isduucai ivuaadana ΛΛquioma, ⁷ Λmo muuquiadΛ camaisoimaasi ivueeyi cascΔΔ. ⁸ Ducami iscacoi aatΛmΛ Cristo Λmadu sΛalicΔΔ ducami iscaduuaaca Cristo Λmadu dai caviaa ibΔdagai utudui. ⁹ CΛΛ maata aatΛmΛ sai Cristo duaaca coidadΛ saagidaiñdΛrΛ dai camaimuquia agai tomali Λmo imidagai cascΔΔ. ¹⁰ Oodami soimaasi ivueeyi cascΔΔ Cristo curusiaba muu poduucai Diiusi soimaasi taatatuli Suusi Cristo dai camaiviaa isΛpamu muquiagi. DΛmos sivi Suusi Cristo tomastuigaco oidaga Diiusi Λmadu ivueeyi Diiusi aa duiñdadΛ. ¹¹ SiΛascadΛ soimaasi iduñia aliada aapimΛ gΛagagai mΛspoaliada aapimΛ mΛsaidΛ arcoidadΛ ducami dΛmos isiduñia aliada aapimΛ Diiusi aa duiñdadΛ Suusi Cristo Λmadu gΛagagai mΛspoaliadagai mΛsai maitΛrcoidadΛ.

¹² CasiavΛr maitΛndadagitoda isΔDiaavora soimaasi gΛnduiñtuldagai dai poduucai camaisoimaasi ivuaadamu aapimΛ. ¹³ MaitavΛr ivuaada istumaasi ΔDiaavora ipΛliadagai baiyomavΛr ivuaada istumaasi Diiusi ipΛliadagai ducami iscacoimudai aapimΛ dai Λpamu duduuaaca. ¹⁴ ΔDiaavora camaitΛntaanΛdamu. AapimΛ camaiviaa isΛgiadagai

vΛΛasi ismaacΛΔΛ aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛΓΛ dai cΛΛgacΛΓΛ vu-
vaquiagi, mosgΛaagai isvaavoitudagi Suusi Cristo vai poduucai Diuusi
gΛnoigΛldi dai cΛΛgacΛΓΛ gΛNNΛidi.

¹⁵ VΛΛascΛΓΛ maitΛaagai isapiasoimaasi ivuaadagi tomasi maiviaa
isΛΛgiadagi vΛΛasi ismaacΛΔΛ aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛΓΛ. ¹⁶ CΛΛ
maatΛ aapimΛ sai isΛmaadutai baiduñiagi dai gaaata duñia agadagi Λmo
piooñi duucai Λgai gia viaa isΛΛgiadagi gΛaamu. Poduucai ΛpΛ sioorΛ
ΛΛgiadagi ΔDiaavora gΛaamu duucai tomali Λmo imidagai maiimia agai
Diuusi Λmadu. DΛmos sioorΛ ΛΛgiadagi Diuusi cΛΛgacΛΓΛ oidacamu dai
imi agai Diuusi Λmadu. ¹⁷ DΛmos baigiñΛldi aanΛ DiuusicΛΔΛ isaapimΛ
ismaacΛΔΛ ΛΛquioma ΛΛgidiña ΔDiaavora gooquiΛΓΛ cavaavoiu Diuusi
dai sivi ΛΛgigitai caΛ Diuusi ñiooquidΛ. ¹⁸ Dai sivi camaitarpipiooñigadΛ
aapimΛ ΔDiaavora baiyoma ΔrpipiooñigadΛ aapimΛ Diuusi dai cΛΛgacΛΓΛ
oidaga. ¹⁹ Aagai aanΛ gapipiooñiga dai gaaamu mai poduucai siooma
cΛΛga maatΛ caΛca aapimΛ. ΛΛquioma ΛΛgidiña aapimΛ ΔDiaavora daidΛ
ivuaadana mui naana maasi soimaascami dΛmos sivi gΛaagai isΛΛgiada
aapimΛ Diuusi daidΛ ivuaadagi istumaasi cΛΛgaducami.

²⁰ Aidasi quiaa ΛΛgidiña aapimΛ ΔDiaavora maiviaacana aapimΛ
isivuaadagi istumaasi cΛΛgaducami. ²¹ Istumaasi ivuaadana aapimΛ
maitarsoiñi poduucai baiyoma mosmaitistutuiditadai aapimΛ isiimiagi
Diuusi Λmadu mossiaa ΛΛrai aapimΛ sivi ΛgaicΛΔΛ ismaacΛΔΛ ivuaadana.
²² DΛmos sivi camaiΛΛgidi aapimΛ ΔDiaavora baiyoma ΛΛgidi aapimΛ
Diuusi gomaasi gia Λrsoiñi dai poduucai aapimΛ ΛrΛcovai vuvaidadΛ
Diuusi dai tomastuigaco oidacamu aapimΛ Diuusi Λmadu. ²³ Λgai
ismaacΛΔΛ ΛΛgidi ΔDiaavora maiimia agai Diuusi Λmadu dΛmos Λgai is-
maacΛΔΛ ΛΛgidi Diuusi, Diuusi maaquimu Λgai oigaragai istomastuigaco
oidacamu Diuusi Λmadu vaavoitudaitai Λgai Suusi Cristo.

7

¹ Giñaaduñi aapimΛ cΛΛga maatΛ isΛmo oodami istutuidi isivuaadagi
istumaasi aagai sΛΛlicamiΛΓΛ siΛasi uucami oidacagi siΛascadΛ coiyagi
amaasi gia cho. ² Λmo ooqui cunacami viaa isΛΛmadu oidacagi gΛcuna
siΛasi uucami oidacagi cunadΛ, poduucai aagai sΛΛlicamiΛΓΛ cascΛΔΛ.
DΛmos siΛascadΛ muquiagi cunadΛ Λooqui camaiviaa isΛΛgiadagi
gosΛΛlicami ismaacΛΔΛ poduucai aagai sai Λmo ooqui cunacami viaa
isΛΛmadu oidacagi gΛcuna. ³ DΛmos isΛooqui vΛΛnagi Λmai cΛΛli quiaa
oidacatai cunadΛ Λgai soimaasi ivueeyi. Dai ismuquiagi cunadΛ Λgai
istutuidi isvΛΛnagi Λmai cΛΛli dai maisoimaasi ivueeyi.

⁴ Giñaaduñi poduucai ΛpΛ aidasi muu Suusi Cristo camaiviaa
isivuaadagi istumaasi aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ dai aidasi
vaavoitudai Suusi Cristo poduucai Λrducami iscoimudai aapimΛ Suusi
Cristo Λmadu curusiaba dai cascΔΔ maiviaa isivuaadagi istumaasi
aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ dai cΛΛgacΛΓΛ vuvaquiagi, dai
ducami isduduacacamudai aapimΛ coidadΛ saagidaiñdΛΓΛ Λmadu
Cristo Diuusi guvucadadΛcΛΔΛ dai poduucai viaa ibΛdagai utudui dai
Cristo Λmadu oidaga daidΛ ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ. ⁵ Aidasi quiaa
ivuaadatadai aapimΛ istumaasi ΔDiaavora ipΛldi aidasi mai aapimΛ
Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ vaamioma soimaasi ivuaada Λlidadai

dai poduucai camaiimiam agaitadai aapim^Λ Diuusi ^{ΛΛ}madu. ⁶ D^Λmos sivi ducami iscacoimudai Cristo ^{ΛΛ}madu casc^Δ^Δ maiviaa iviuaadagai istumaasi aagai Moseesacaru s^{ΛΛ}licamigad^Δ. ^ΛΛquioma iviuaadatadai aapim^Λ Diuusi aa duiñdad^Δ ^{ΛΛ}gigitai Moseesacaru s^{ΛΛ}licamigad^Δ. Agai ^ΛRC^{ΛΛ}limudad^Δ s^{ΛΛ}licami. D^Λmos sivi ivueeyi aapim^Λ Diuusi aa duiñdad^Δ viaacatai ib^Δadagai utudui Diuusi Ib^Δad^Δ guvucadad^Δ^Δ.

⁷ C^{ΛΛ} maata aapim^Λ isMoseesacaru s^{ΛΛ}licamigad^Δ mait^Λrsoimaascami. V^ΛASC^Δ^Δ ismaioidacamudai s^{ΛΛ}licami maimaat^Δcamudai aan^Λ istumaasi ^Λrsoimaascami. Iss^{ΛΛ}licami^Λ^Δ maiaagadamudai sai mait^Δaagai iviaaca ^Λliadagai gavustuidaga aid^Δ gia maimaat^Δcamudai aan^Λ gomaasi. ⁸ Aid^Δsi maiquiaa maat^Δcatadai aan^Λ ^ΔS^{ΛΛ}licami maimaat^Δcatadai aan^Λ istumaasi ^Λrsoimaascami d^Λmos aid^Δsi maí aan^Λ ^ΔS^{ΛΛ}licami aid^Δ gia aan^Λ viaaca iñ^Λlidadai gavustuidaga aan^Λ ^Λrsoimaasi ivuaadamitadai casc^Δ^Δ. Ismaioidacamudai s^{ΛΛ}licami maimaat^Δcamudai oodami istumaasi ^Λrsoimaascami. ⁹ Aid^Δsi maiquiaa maat^Δ ca^Δcatadai aan^Λ ^ΔS^{ΛΛ}licamigad^Δ Moseesacaru aan^Λ alia baigiñ^Λlidiña d^Λmos aid^Δsi camá aan^Λ istumaasi aagai Moseesacaru s^{ΛΛ}licamigad^Δ^Δ aid^Δ gia maí aan^Λ ismai^{ΛΛ}gidadai ^ΔS^{ΛΛ}licami daid^Δ ^Λrsoimaasi ivuaadamitadai, dai poduucai maiimiam iñagaitadai aan^Λ Diuusi ^{ΛΛ}madu. ¹⁰ Dai poduucai ^ΔS^{ΛΛ}licami^Λ^Δ g^Λaagaitadai ismaat^Δamudai aan^Λ isducatai c^{ΛΛ}gac^Δ^Δ oidacagi baiyoma maí aan^Λ ismaiimiam iñagaitadai Diuusi ^{ΛΛ}madu. ¹¹ Poduucai ^ΔDiaavora giñyaatagi giñ^Δgitoli ansaid^Δ istutuidi aan^Λ is^{ΛΛ}giadagai v^Λasi Moseesacaru s^{ΛΛ}licamigad^Δ dai c^{ΛΛ}gac^Δ^Δ vuusiagi d^Λmos maitistui aan^Λ is^{ΛΛ}gidagi v^Λasi Moseesacaru s^{ΛΛ}licamigad^Δ dai casc^Δ^Δ maiimiam iñagaitadai Diuusi ^{ΛΛ}madu.

¹² S^{ΛΛ}licami^Λ^Δ maiaagai tomali ^Λmo istumaasi soimaascami v^Λasi istumaasi g^Λaagai ami ^ΛRC^{ΛΛ}gaducami. ¹³ ^ΔS^{ΛΛ}licami mait^Λrduñid^Δ ismaiimi iñagaitadai aan^Λ Diuusi ^{ΛΛ}madu, ^ΔDiaavora ^Λrduñid^Δ, ^Δgai soimaasi iduiñtuldi oodami casc^Δ^Δ. ^Λoodami mai^{ΛΛ}gidi Diuusi s^{ΛΛ}licamigad^Δ dai poduucai soimaasi ivueeyi dai maiimiam agai Diuusi ^{ΛΛ}madu dai poduucai g^Δmaata ismaic^{ΛΛ}gadu issoimaasi ivuaadagai.

¹⁴ Diuusi maa ^ΔS^{ΛΛ}licami Moseesacaru dai ^ΔS^{ΛΛ}licami alia c^{ΛΛ}gadu. D^Λmos aan^Λ piooñigad^Δ giñducami ^ΔDiaavora dai casc^Δ^Δ soimaasi ivuaada iñ^Λlidi aan^Λ. ¹⁵ Aan^Λ s^{ΛΛ}licad^Δ ivuaada iñ^Λlidi istumaasi c^{ΛΛ}gaducami, d^Λmos maitistutuidi, baiyoma ivueeyi aan^Λ istumaasi maioojoidi. ¹⁶ C^{ΛΛ} maata aan^Λ ismaic^{ΛΛ}ga ivueeyi dai maata aan^Λ is^ΔS^{ΛΛ}licami alia c^{ΛΛ}gadu tomasi mai^{ΛΛ}gidi aan^Λ. ¹⁷ Poduucai aan^Λ maisoimaasi ivuaada iñ^Λlidi d^Λmos ^ΔDiaavora soimaasi giñduiñtuldi casc^Δ^Δ mait^Λrgiñduñi aan^Λ. ¹⁸ Dai c^{ΛΛ} maata aan^Λ iñsaan^Λ ^Λrsoimaasi ivuaadami maitiñ^{ΛΛ}madu daacatai Diuusi. Aan^Λ c^{ΛΛ}ga ivuaada iñ^Λlidi d^Λmos maitistutuidi. ¹⁹ Aan^Λ maitivueeyi istumaasi c^{ΛΛ}gaducami tomasi c^{ΛΛ}ga ivuaada iñ^Λlidi baiyoma apiasoimaasi ivueeyi aan^Λ tomasi maisoimaasi ivuaada iñ^Λlidi. ²⁰ Poduucai isivuaada aan^Λ istumaasi maitip^Δlidi, ^ΔDiaavora ^Δgai dai soimaasi giñduiñtuldi.

²¹ Gomaasi ^Λpvueeyi aan^Δcad^Δ si^Λascad^Δ c^{ΛΛ}ga ivuaada iñ^Λliada aan^Λ baiyoma soimaasi ivueeyi. ²² Aan^Λ oojoidi Diuusi s^{ΛΛ}licamigad^Δ ²³ d^Λmos oidaga ^Λmo istumaasi ismaic^Δ^Δ giñsobic^Δ is^{ΛΛ}giada aan^Λ Diuusi s^{ΛΛ}licamigad^Δ. ^Δgai ^Λ^ΔDiaavora ismaic^Δ^Δ soimaasi giñduiñtuldi dai giñmaisacan duu.

²⁴ SALLICADΛ soigiñΛlidi aanΛ. SioorΛ arpipiooñigadΛ Diaavora ma-
iajioopai Diuusi ΛΛmadu cascADΛ aliΛsi tΛgito aanΛ sioorΛ cΛΛgacARΛ
giñvūsaidagi vai giñdagituagi ΔDiaavora nai camaisoimaasi ivuaada aanΛ.
²⁵ BaigiñΛlidi aanΛ DiuusicADΛ isSuusi Cristo gARTAAANΛdamiga istutuidi
iscΛΛgacARΛ giñvuusaidagi. AanΛ ΛΛgiada iñΛlidi Diuusi sALLicamigadΛ
ΔΛmos ΔDiaavora soimaasi giñduiñtuldi.

8

¹ SioorΛ vaavoitudai Suusi Cristo dai camaisoimaasi ivueeyi isduuca
ivuaadana maiquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo baiyoma ivueeyi istu-
maasi Diuusi IbΛadΛ ipΛlidi, Λgai gia Diuusi caoigΛli dai maisoimaasi
taatatuldamu. ² SioorΛ vaavoitudai Suusi Cristo Λgai viaa guvucadadΛ Di-
uusi IbΛadΛ ismaacADΛ gARmaacai ibADagai utudui. Diuusi IbΛadΛ guvu-
cadadΛ cΛΛgacARΛ giñvūsaitu taidΛ ΔDiaavora giñdagito nai imia iñagai aanΛ
Diuusi ΛΛmadu cascADΛ camaitaagagai issoimaasi ivuaada aanΛ. ³ Λoodami
maitistutuidi iscΛΛgacARΛ vuvaquiagi Moseesacaru sALLicamigadΛcADΛ,
maiΛΛgidi Λgai sALLicami cascADΛ. ΔΛmos Diuusi ootoi gamara sai
Λgai cΛΛgacARΛ vuvaidana Λoodami. Suusi Cristo arDiuusi maradΛ dai
oodami duucaivuuasai ΔΛmos tomali Λmo imidagai maisoimaasi idui
Λgai. Oodami arsoimaasi ivuaadami cascADΛ Suusi Cristo curusiaba
gΛmuaatu ducami isΛgai arsoimaasi ivuaadamicamudai dai oodami
camaisoimaasi ivuaadami duucaivii. ⁴ Diuusi idui gomaasi tΛsai
poduucal istutuidiñΛ aatΛMΛ isΛΛgiadagi istumaasi aagai sALLicamiARΛ
camaitivueeyi aatΛMΛ istumaasi aatΛMΛ ΛΛgi ipΛlidi baiyoma ivueeyi
aatΛMΛ istumaasi ipΛlidi Diuusi IbΛadΛ.

⁵⁻⁶ SioorΛ ivueeyi istumaasi ΛΛgi Λgai ipΛlidi Λgai mostΛtΛgitoiñΛ istu-
maasi iduñΛi Λlidi. Λgai maivviaa ibADagai utudui. ΔΛmos sioorΛ ivueeyi
istumaasi ipΛlidi Diuusi IbΛadΛ Λgai mostΛtΛgitoiñΛ istumaasi Diuusi
IbΛadΛ ipΛlidi isivuaada Λgai. Dai Λgai gia viaa ibADagai utudui dai
gΛniibASTacan taadacana. ⁷⁻⁸ SioorΛ ivueeyi istumaasi ΛΛgi Λgai ipΛlidi
vui vΛATΛ Diuusi. Λgai maitipΛlidi tomali maitistutuidi isΛΛgiadagi Diuusi
sALLicamigadΛ cascADΛ Diuusi maitistutuidi isbaigΛliadagi ΛgaicADΛ.

⁹ ΔΛmos Diuusi IbΛadΛ aapimΛ gANΛΛmadu daja cascADΛ maitivueeyi
aapimΛ istumaasi ΛΛgi ipΛlidi baiyoma ivueeyi aapimΛ istumaasi ipΛlidi
Diuusi IbΛadΛ. IsDiuusi IbΛadΛ maiΛΛmadu daacagi oodami Λgai
maiavaoitudai Suusi Cristo. ¹⁰ ΔΛmos isΔCristo ΛΛmadu daacagi
oodami Diuusi cΛΛgacARΛ nΛijadamu Λgai ducami istomali Λmo imida-
gai maisoimaasi ivuaadamudai cascADΛ tomastuigaco oidacamu ibΛadΛ.
¹¹ Diuusi duaacali Suusi Cristo coidadΛ saagidaiñdARΛ daidΛ isDiuusi
IbΛadΛ gANΛΛmadu daacagi aidΛ gia siΛASCADΛ coiya aapimΛ Diuusi
gANDUDUaacaldamu. Diuusi IbΛadΛ gANΛΛmadu daja cascADΛ.

¹² Giñaaduñi aatΛMΛ viaa isivuaadagi istumaasi Diuusi IbΛadΛ ipΛlidi
dai maisiu istumaasi aatΛMΛ ΛΛgi ipΛliadagi. ¹³ ΔΛmos isaapimΛ
ivuaadagi istumaasi aapimΛ ΛΛgi ipΛliadagi aidΛ gia maiimimu
aapimΛ Diuusi ΛΛmadu. Baiyoma isDiuusi IbΛadΛ guvucadadΛcADΛ
ivuaada aapimΛ istumaasi Diuusi IbΛadΛ ipΛlidi aidΛ gia camaisoimaasi
ivuaadamu aapimΛ.

¹⁴ SioorΛ vaavoitudadagi isDiuusi IbΛadΛ soicai sai cΛΛga tΛtΛgitoiñΛ,
Λgai arDiuusi maamaradΛ. ¹⁵ Diuusi IbΛadΛ divia dai gANΛΛmadu daaca

agai cascada maitaagai isabbiada aapima Diuusi apan duucai amo pi-
oofni abidiña gaaamu. Aapima armaamarada Diuusi, Diuusi Ibadā
ipalidi cascada. Cascada gaaagai isgarooga aagada aatama Diuusi. ¹⁶ Dai
Diuusi Ibadā garmaatatuli sai aatama sāllicada arDiuusi maamarada.
¹⁷ Aatama arDiuusi maamarada cascada garmaaquimu agai istumaasi
viaa poduucai isduucai maacai agai Suusi Cristo. Aatama vaascara oidaca
ragai Suusi Cristo amadu tavaagiara cascada viaa aatama issoimaa
taatamadagi poduucai isduucai soimaa taata agai.

¹⁸ Vaascara siascada tatagitoda aatama isDiuusi garmaquia agai mui
naana maasi cacagaducami dai istumaasi soimaa taatamai aatama sivi
maitaristumaasi. ¹⁹⁻²¹ Aidasi Adānācaru soimaasi idui Edeenara aidā abi-
aadara divia adiaavora oidigara dai Diuusi soimaa taatatuli Adānācaru
dai ootoi oidigara muuquigami dai darai uuparai dai mui naana maasi
istumaasi maicacagaducami. Siascada Suusi Cristo diviagi apamu
tami oidigi daama dai vaasi vaavoitudadami amadu daraajamu po-
duucai gamaatamu isvaavoitudadami sāllicada arDiuusi maamarada
amaasi ugitimu uuparai, dai vaasi soimaascami, dai muuquigami dai
vaasi istumaasi maicagadu oidigi daama, adiaavora camaitaanada
agai cascada. Daidā vaavoitudadami camaisoimaasi ivuaadamu tomali
amo imidagai. ²² Caa maata aatama iscoocodagai, dai soimaa taatara-
gai, dai muuquigami dai vaasi istumaasi soimaascami oidaga oidigi
daama. ²³ Dai aatama ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo soimaa taata-
mai ara tomasi Diuusi Ibadā garamadu daja dai apiasoimaasi taata-
mai dai nānāra siascada gamaatamu isvaasi vaavoitudadami sāllicada
armaamarada tavaagiara dai aatama casi ipalidi isajiagi siascada Di-
uusi garmaaquiagi ibadagai utudui dai camaicoocorda ragai dai ca-
maicoodamu aatama. ²⁴ Siora calgacara vuvauquia liadagi gaaagai
isvaavoitudadagi dai nānāracagi siascada Diuusi calgacara vuvaidagi
soimaasi ivuaadamu saagidānāra dāmos istumaasi canāijada oodami
maitaagai isapianānāracagi. ²⁵ Baiyoma istumaasi maināijada agai
gia gaaagai isnānāracagi dai isnānāracagi vaavoitudaitai amo istumaasi
gomaasi garsoicai isnānāracagi maivui ñioocaitai Diuusi.

²⁶ Dai Diuusi Ibadā garsoicai ara ismamadadagi aatama maimaata
isducatai dai maimaata istumaasi aagidagi Diuusi. Diuusi Ibadā daanai
Diuusi aatama garvaatarā mainiooquicada mosaijigai agai. ²⁷ Diuusi caa
maata istumaasi tatagitoi oodami dai caa maata istaiya alidi Diuusi
Ibadā siuu duucu agai daanai Diuusi vaavoitudadami vaatarā istu-
maasi Diuusi ipalidi.

²⁸ Caa maata aatama sai isoigada aatama Diuusi dai isivuaada istu-
maasi Diuusi ipalidi aidā gia vaasi istumaasi avuaadagi aatamacada
arsoifni aatama agai garvaatarā. Diuusi poduucai ipalidi saidā arsoificana
aatama garvaatarā cascada. ²⁹ Tucamidara abiaadara Diuusi maata siora
acovai vuvaituda agai saidā aramaamaradācana. Diuusi aqūi abi-
aadara aagai sai siora vaavoitudagi apan tuutiaca agai Diuusi marada
ismaacada tavai tavaagiānāra dai poduucai Diuusi marada arsiālgida
ducamici agai. ³⁰ Dai acovai vuvaidacai aagidi sai agiditai caācana istu-
maasi aagiadagi agai dai siora agiditai caāca istumaasi aagai Diuusi.
Diuusi calgacara nāidi agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi

ivuaadamudai. Dai Diuusi aagai sai amo imidagai oidacamu agai amadu tavaagiaru tomastuigaco.

³¹ Vasi gomaasicadu cãl maatl aatama isDiuusi sãllicadu garsoicai dai tomali maadutai maivaamioma istutuidi isDiuusi. ³² Diuusi ootoi gamara tami oidigi daama dai dagito sai soimaa taatana muucucai curusiaba tsai poduucai cãlgacaru vuvacana aatama dai Diuusi sãllicadu garmaquia agai vasi istumaasi tagito aatama poduucai iduucai ootoi agai gamara sai cãlgacaru gervuvaidana. ³³ Diuusi casi covai gervuvaitu dai cãlgacaru garnaïdi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai aatama cascada maitipu siooru istutiadagi isgariaru gervuupiadagi Diuusi vuitapi tasoimaasi ivueeyi. ³⁴ Cascada maitipu siooru gataañiagi masai soimaasi gartaatatuldana. Suusi Cristo muu dai gooquiaru apamu duaaca dai sivi sãllisa padaru daja Diuusi dai daanai Diuusi aatama gervuutaru. ³⁵ Aliasi garioigadai Suusi Cristo dai tomastuigaco garioigada agai, tomasi soigarlidi aatama, siaru cocococicagi, siaru soimaa taatamadagi, siaru arsoituutuigamicagi siaru gargagavia agadagi aa, siaru garcooda agadagi aa, ³⁶ poduucai oojisi Diuusi ñiooquidaru:

Siooru ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi aa loodami cooda agaiña.

Agai polididna saida arcãlagai iscoodadagi apã duucai vustaqui.

Asduu oojisi Diuusi ñiooquidaru. ³⁷ Damos vaascaru vasi gomaasi maitarsobicai isvaavoitudadagi aatama baiyoma garsoicai isvaamioma cãlga vaavoituda aatama dai Suusi Cristo garioigadai daida garsoicai aru. ³⁸ Tomali amo istumaasi maisobicai Diuusi isgarioigadagi tomali Diuusi talaañicaruda, tomali diaavora talaañicaruda, tomali istumaasi arvueeyi sivi tomali istumaasi araduñia agai gooquiaru, tomali diaavora ³⁹ tomali amo istumaasi ismaacadu oidaga tavaagiaru tomali amo istumaasi ismaacadu oidaga oidigi daama, tomasi coi aatama vaascaru Diuusi garioigadai cascada ootoi gamara Suusi Cristo tami oidigi daama sai agai cãlgacaru gervuvaidana.

9

¹⁻³ Giñaaduñi judidú aliã ipalidi aana isvaavoitudadagi aapima Suusi Cristo. Tucaru dai taru aliã soigarlididna aana aapimacadu. Suusi Cristo amadu Diuusi Ibadu cãlga maatl issãllicadu arvaavoi ansai aana ipalidi isDiuusi gajaadaru giñviaagi isgomaasi arsoicicagi iscãlgacaru vuvacia aapima. ⁴ Aapima arjudidú dai Diuusi gamaamara duucai gannaïdi dai gnaaduñicaru naididna isducatai Diuusi dadadacai gansaagida. Diuusi aagidi gnaaduñi Avraañicaru dai Davicaru saida iduñia agai mui naana maasi cacãlgaducami cajiudadu vataru, dai Diuusi maa sãllicami Mosesacaru, dai Diuusi aagidi isducatai glaagai issiaa duutuadagi Diuusi, dai Diuusi aagidi isamo imidagai ootosa agaitadai amo cãlgacaru vuviadami. ⁵ Avraañicaru dai Isaacaru dai Jacocaru argnaaduñicaru. Agai ismaacadu Diuusi ootoi saida arcãlgacaru vuviadamicana agai arjudú aru daida arDiuusi dai agai taanai vasi istumaasi oidaga oidigi daama dai tavaagiaru. Dai aana ipalidi isoodami cãlga ñioocadagi Diuusi vataru tomastuigaco.

⁶ Tomasi maivaavoitudai muidutai judidú dai maitarDiuusi mamaradu, vaascaru vasi istumaasi aagadagi Diuusi vasi arvueeyi.

7 Maisiu vΛasi Avraañicaru cajiudadΛ vaavoitudai ʌpan duucaai ʌgai dai maisiu vΛascatai viaaca ʌgai istumaasi Diuusi aagidi Avraañicaru sai maquia ʌgai, mosΛca Avraañicaru cajiudadΛ ismaacΛdΛ vuvaja Isaiĩndʌrʌ. 8 Poduucai gamaatΛ sai maisiu vΛasi Avraañicaru cajiudadΛ ʌrDiuusi maamaradΛ mosΛcaasi ʌgai ismaacΛdΛ vaavoitudai ismaacΛdΛ Diuusi aagidi Avraañicaru, ʌgai ʌrDiuusi maamaradΛ. 9 Diuusi aagidi Avraañicaru sai ʌmo uumigicΛdΛ divia agaitadai ʌpamu sai amaasi Saara marata agaitadai.

10-13 Aidasi Reveca nonoacatadai Diuusi aagidi sai cucuatai maamaraca ʌgai sai ʌmoco Esaú tʌʌgiduca ʌgai dai ʌʌmai Jaco daidΛ ʌʌducadioma ʌrpiooñigadaca agaitadai aliducadΛ tomasi maiquiaa vuvaja dai maiquiaa ivuaadana tomali ʌmo istumaasi cʌʌgaducami tomali soimaascami. DaidΛ Isaa ʌroogadΛ ʌaali. Dai Diuusi aagidi sai oigʌdai Jaco dai cʌʌdai Esaú. Poduucai gamaatΛ isDiuusi istutuidi isʌcovai vuvaidagi sioorʌ ipʌliadagi.

14 VΛascarʌ vΛasi gomaasicadΛ maitʌagai isaatʌmʌ pocaitiadagi sai Diuusi maicʌʌga ivueeyi. 15 Diuusi potʌtadai Moseesacaru: “Aanʌ soigĩñʌliadamu dai cʌʌgacʌrʌ nʌijadamu sioorʌ ipʌliada aanʌ”. 16 Poduucai gamaatΛ isDiuusi cʌʌgacʌrʌ nʌidi oodami maisiu mosipʌliditai oodami sai cʌʌgacʌrʌ nʌidiña tomali cʌʌgacʌrʌ oidacatai baiyoma Diuusi soigʌʌlidi oodamicadΛ cascadΛ cʌʌgacʌrʌ nʌidi. 17 Diuusi ñiooquidʌrʌ pocaiti sai Diuusi potʌtadai ʌraigadΛ Ejiipitarʌ oidacami: “Aanʌ gʌdagito isʌrraica aapi vai poduucai gamaatʌna iñsaanʌ alia viaa gʌvucadagai dai poduucai gamaatʌna vΛasi oidigi daama sioorʌ aanʌ”. 18 Dai Diuusi soigʌʌlidi sioorʌcΛdΛ ipʌlidi ʌgai dai Diuusi maidadagitoi isʌʌgiadagi sioorʌ ipʌliada ʌgai.

19 Isʌmaadutai giñtʌcacagi: “IsDiuusi maidadagitoi isʌʌgiadagi oodami tuisi gʌpiarʌ vuupai Diuusi oodami ismaiʌʌgiadagi”. 20-21 Ducami isajaayi ñioocadamudai vΛascarʌ maitʌagai ispotʌtʌada ʌgai ʌajaatadami: “¿Tuipasi poduucai idui giñuusu?” Dʌmos oodami maitʌagai isñiooquiadagi Diuusi. Diuusi idui oodami cascadΛ viaa sʌʌlicami isivuaadagi oodamicadΛ isducatai ipʌliadagi. Cʌʌ maatʌ vΛascatai isDiuusi idui oodami cascadΛ oodami maiviaa sʌʌlicami ispotʌtʌadagi Diuusi: “¿Tuipasi poduucai giñdui?”

22 Tucamidʌrʌ cʌquivacai oidigi abiaadʌrʌ Diuusi maivui baamucui ismaacΛdΛ soimaasi ivueeyi dai maisoimaasi taatamituldi vΛascarʌ ʌmo imidagai soimaa taatatuldamu poduucai gamaatΛ isDiuusi alia viaa gʌvucadagai. 23 Vai poduucai gamaatΛ isalisi gʌroigʌdai Diuusi aatʌmʌ ismaacΛdΛ ʌcovai gʌrvuvaitu ʌgai dai cʌʌgacʌrʌ gʌrnʌidi daidΛ gʌrvuuquia ʌgai tʌvaagiamu. 24 Diuusi ʌcovai vuvaitu ʌʌmoco ʌjudidíu saagidaiĩndʌrʌ dai aa ismaacΛdΛ maitʌrjudidíu saagidaiĩndʌrʌ. 25 Osea ooja Diuusi ñiooquidʌrʌ istumaasi aagai Diuusi sai pocaiti:

IsmaacΛdΛ maitʌrjudidíu saagida gaagamu aanʌ aa vaidʌ
argiñmaamaracana.

Dai oigʌadamu aanʌ ʌgai tomasi ʌʌquioma tomali ʌmaadutai maioigʌdaiña.

26 Dai ismaacΛdΛ ʌʌquioma potʌtadai aapimʌ maitʌrgiñmaamara.

Sivi povʌntʌadamu aanʌ aapimʌ ʌrgiñmaamara. Aanʌ ʌrʌgai dai tomastu-
igaco oidaga.

Ascaiti Diuusi. ²⁷ Isaía pocaiti aagaitai aJudidíu: “Tomasi judidíu alia muidu vΛASCARΛ chiΛΛqui cΛAGACARΛ vuvaquimu. Poduucai isduucai maibaiga isACaldi aORai poduucai aPPΛ maitistutuidi isACaldi aJudidíu is-maacADΛ oidaga oidigi daama sΛALICADΛ muidu aGai cASCADΛ. ²⁸ SiΛASCADΛ Diuusi gaagacai soimaa taatatulda agadagi oodami oidigi daama aGai otoma naatomu”. ²⁹ Dai aΛquioma pocaiti aPPΛ Isaía:

Diuusi aGai dai tAaanΛi vΛASiaACatai.

ISaGai maicΛAGACARΛ vuvaidamudai chiΛΛqui aidΛ gia aatAMΛ aPan duuñimudai SodoomARΛ oidacami dai GomORARΛ oidacami.

Ascaiti Isaía.

³⁰ VΛasi gomaasicADΛ gΛmaatΛ sai tomasi ismaacADΛ maitarjudidíu maivuum aNΛlidiña isvaavoitudagi Diuusi sai aGai cΛAGACARΛ nΛidiña dai todian duucai vaavoitu vai Diuusi cΛAGACARΛ nΛidi. ³¹ VaidΛ aJudidíu gΛnaajagΛiña isΛAGiadagi vΛasi Moseesacaru sΛALICAMIGADΛ sai poduucai Diuusi cΛAGACARΛ nΛidiña aGai ducami istomali aMO imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vΛASCARΛ aGai maitistui isCΛAGA aGgiadagi Moseesacaru sΛALICAMIGADΛ. ³² aGai maitatAGitoiña ismosvaavoitudacai Suusi Cristo Diuusi cΛAGACARΛ nΛidiña ducami istomali aMO imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, baiyoma poΛlidiña aGai sai aGgiditai Moseesacaru sΛALICAMIGADΛ Diuusi cΛAGACARΛ nΛidiña ducami istomali aMO imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cASCADΛ vui baacoi aGai Suusi Cristo. ³³ Dai Isaía ooja isduucai aagidi Diuusi:

Ootosdamu aanΛ aCristo aJudidíu dai muidutai aGai vui baacoimu aCristo.

Damos sioorΛ vaavoitudagi maiviaacamu istuusi siaa aRadagi.

Poduu ooja Isaía isduucai aagidi Diuusi.

10

¹ Giñaaduñi sΛALICADΛ ipΛlidi aanΛ isCΛAGACARΛ vuvaquiyagi aJudidíu cASCADΛ mamadai aanΛ sai Diuusi cΛAGACARΛ vuvaidana. ² CΛΛ maatΛ aanΛ isaGai sΛALICADΛ siaa duutudai Diuusi dai gΛnaajagai isivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi damos maimaatΛ. ³ aGai maimaatΛ caΛ isCristo muu curusiaba sai Diuusi oigALdana soimaascamigadΛ dai cΛAGACARΛ nΛidiña ducami istomali aMO imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cASCADΛ maivaavoitudai Suusi Cristo. Baiyoma gΛnaajagai isΛAGiadagi vΛasi Moseesacaru sΛALICAMIGADΛ poΛliditai sai poduucai Diuusi cΛAGACARΛ nΛijada aGai ducami istomali aMO imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ⁴ Maiquiaa diviacai Cristo aJudidíu gΛnaajagaitadai isΛAGiadagi vΛasi Diuusi sΛALICAMIGADΛ aGai poΛlidiña isΛAGiditai sΛALICAMIGADΛ Diuusi cΛAGACARΛ nΛidi ducami istomali aMO imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Damos Diuusi ootoi Cristo tami oidigi daama sai aGai cΛAGACARΛ nΛidiña oodami ducami istomali aMO imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai sivi gΛaagai isvaavoitudagi Cristo maisiu sΛALICAMI.

⁵ Moseesacaru poduucai ooja sai isΛmaadutai istutiadagi isΛAGiadagi vΛasi sΛALICAMI dai maisoimaasi ivuaadagi tomali aMO imidagai sai poduucai istutuidi isCΛAGACARΛ vuvaquiyagi. ⁶ Damos Diuusi cΛAGACARΛ vuvaidi oodami mosvaavoitudacai Suusi Cristo. GANTAGITOVURai isSuusi Cristo cadivia tΛvaagiaiñDARΛ, ⁷ daidΛ ismuu aGai dai aPan duaaca coidadΛ saagidaiñDARΛ. ⁸ Dai aanΛ gaaagidi aipacoga sai Diuusi cΛAGACARΛ

vuvaidi oodami mosvaavoitudacai Suusi Cristo dai tomasioor^Λ istutuidi isvaavoitudagi siuu duucu ip^Λliadagi. ⁹ Sioor^Λ pocaitiadagi sai Suusi Cristo ar^tlaan^Λadamigad^Λ daid^Λ isvaavoitudadagi sai Diuusi du-aacali Suusi Cristo coidad^Λ saagidaiñd^Λr^Λ Diuusi c^Λagac^Λr^Λ vuvaidi. ¹⁰ Mosvaavoitudacai Diuusi c^Λagac^Λr^Λ n^Λidi oodami ducami istomali ^Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai sioor^Λ aagiadagi aa sai vaavoitudai Diuusi c^Λagac^Λr^Λ vuvaidi.

¹¹ Pocaiti Diuusi ñiooquid^Λr^Λ sai sioor^Λ vaavoitudagi Suusi Cristo maiviaacamu istuisi siaa ^Λr^Λadagi. Cristo ivueeyi istumaasi aagai cascad^Λ. ¹² Diuusi ^Λmadugan duucaⁱ c^Λagac^Λr^Λ vuvaidi ^Λjudidíu dai ismaac^Λd^Λ mait^Λr^Λjudidíu. Diuusi ^Λmadugan duucaⁱ t^Λaan^Λi dai nuucada ^Λjudidíu dai ismaac^Λd^Λ mait^Λr^Λjudidíu dai soig^Λlidi v^Λasic^Λd^Λ sioor^Λ aagiadagi sai oig^Λldana soimaascamigad^Λ. ¹³ Pocaiti Diuusi ñiooquid^Λr^Λ: “V^Λascatai sioor^Λ vaavoitudagi dai daan^Λdagi Diuusi, Diuusi c^Λagac^Λr^Λ vuvaidamu”. ¹⁴ D^Λmos ismaac^Λd^Λ maiquia vaavoitudai Diuusi siaad^Λr^Λ aagidiña sai oig^Λldana soimaascamigad^Λ. Dai ismaac^Λd^Λ maiquia ca^Λ Diuusi ñiooquid^Λ siaad^Λr^Λ vaavoitudana. Dai ismaitiipucagi sioor^Λ aagiadagi Diuusi ñiooquid^Λ, ¿ducatai ca^Λcana ^Λgai? ¹⁵ Dai ismaitiipucagi sioor^Λ ootosagi oodami said^Λ gaaagidiña Diuusi ñiooquid^Λ poduucⁱ tiipu sioor^Λ gaaagiadagi. D^Λmos Diuusi gia caootoi g^Λñiñiooquituldiadamiga. Cascad^Λ pocaiti Diuusi ñiooquid^Λr^Λ: “Baig^Λn^Λlidiña oodami si^Λascad^Λ t^Λagiagi ^Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ ismaac^Λd^Λ gaaagiadagi sai Diuusi iib^Λstudacan tadatuda ^Λlidi oodami iib^Λad^Λ”.

¹⁶ D^Λmos maisui v^Λascatai vaavoitu Diuusi ñiooquid^Λ. Isaíacaru pot^Λt^Λdai Diuusi: “Giñ^ΛDiuusiga baitoma tomali ^Λmaadutai maivaavoitu aidasi aagidi aat^Λm^Λ g^Λñiñiooquituldiadamiga g^Λñiooqui ^Λoodami”, ast^Λt^Λdai Isaíacaru. ¹⁷ Tomali ^Λmaadutai maitistutuidi isvaavoitudagi Suusi Cristo asta si^Λascad^Λ ca^Λ isDiuusi ñiñiooquituldiadamigad^Λ aagiadagi isSuusi Cristo c^Λagac^Λr^Λ gavuvaidi.

¹⁸ D^Λmos ^Λjudidíu gia ca^Λ Diuusi ñiooquid^Λ. Pocaiti Diuusi ñiooquid^Λr^Λ: Tomasiaacoga g^Λaagai Diuusi ñiooquid^Λ.

¹⁹ Daid^Λ ^Λjudidíu s^Λalic^Λd^Λ maat^Λ Diuusi ñiooquid^Λ pocaiti Moseesacaru: Diuusi c^Λagac^Λr^Λ vuvaidamu ismaac^Λd^Λ mait^Λr^Λjudidíu dai maimaat^Λcatadai Diuusi ñiooquid^Λ vai poduucⁱ baacoíña ^Λjudidíu.

²⁰ Dai Isaía maiduaadicuitai ñioo dai aagai istumaasi aagidi Diuusi: Tomasi maitat^Λacacai ismaac^Λd^Λ mait^Λr^Λjudidíu isducatai istutuidi isgiñ^Λmatiagi v^Λasc^Λr^Λ ootoi aan^Λ giñ^Λñiooquituldiadamiga sai aagidana isducatai istutuidi isgiñ^Λmatiagi tai ^Λgai giñ^Λmaí.

Asc^Λaiti Diuusi. ²¹ Dai aagai Isaía istumaasi aagidi Diuusi aagaitai ^Λjudidíu:

V^Λasc^Λr^Λ oig^Λdai aan^Λ giñ^Λmaamara dai daan^Λi sai ^Λma duucaⁱ g^Λnt^Λt^Λgitona sai camaisoimaasi ivuaada ^Λgai dai siaa giñ^Λduutudana.

D^Λmos ^Λgai gajaad^Λr^Λ giñ^Λv^Λiaa dai maitiñ^Λl^Λgi.

Asc^Λaiti Diuusi.

11

¹ Aan^Λ maipocaiti sai Diuusi gajaad^Λr^Λ v^Λiaa ^Λjudidíu. Siaad^Λr^Λ pocaitiña aan^Λ. Aan^Λ ^Λr^Λ ^Λr^Λjudíu di. Dai aan^Λ ^Λr^Λc^Λjudad^Λ giñ^Λaduñicar^Λ

Avraañi dai Benjamín. ² Diiusi aalqui abiaadara covai vuvaitu ajudidíu cascada maigajiaadara vipieeyi. Tagitovurai isducatai oojisi Diiusi ñiooquidara. Eliiasi gamamadaí dai pocaiti: ³ “GiñDiiusiga ajudidíu alia soimaasi ivueeyi. Agai coi gñiñiooquituldiadamiga dai suuli altar siaaco siaa gaduutudaiña agai dai mosaca aan vii dai giñmuaa alidi agai aan ara”, ascaiti Eliiasi. ⁴ Damos Diiusi potladai: “Quiaa oidaga cuvaracami mil oodami ismaacada giñsíaa duutudai. Aan nuucada agai dai agai maisíaa duutudai moonoo ismaacada Baal tlagidu”, ascaiti Diiusi. ⁵ Dai sivi ara oidaga amoco ismaacada siaa duutudai Diiusi. Diiusi calgacara naidi agai cascada covai vuvaitu. ⁶ Agai maitivueeyi tomali istumaasi calgaducami istucada calgacara najadagi Diiusi. Baiyoma Diiusi ipali cascada calgacara naidi.

⁷ Gnaagidamu aan istumaasi aradi. Ajudidíu matia aliditadai isducatai calgacara vuvaquiagi damos chilaquiatai maí, mosaca agai ismaacada Diiusi covai vuvaitu. Dai Diiusi dagito isgaa maimaata calcana dai cascada maimaí agai. ⁸ Pocaiti Diiusi ñiooquidara: “Diiusi dagito sai agai maimaata calcana istumaasi aagai ñiñiooquituldiadamigada cascada maimaí agai dai sivi maiquiaa maata cal agai”, ascaiti Diiusi ñiooquidara. ⁹⁻¹⁰ Pocaiti Davicaru ara:

Agai cueeyi calgaducami cuadagai cascada polidi sai Diiusi calgacara naidi, damos maitarvaavoí.

Dai agai maimaata isDiiusi soimaa taatatulda agai. Agai soimaasi ivueeyi cascada.

Dai tomastuigaco soimaa taatacamu agai.

Ascaiti Davicaru.

¹¹ Dai vascara Diiusi maigajiaadara viaa ajudidíu, tomasi soimaa taatamai. Damos ajudidíu gia gajiaadara viaa Suusi Cristo aidasi divia agai dai calgacara vuvaida agaitadai dai cascada ismaacada maitarjudidíu saagida gaagai isSuusi Cristo arcalgacara vuviadami dai muidutai vaavoitudai saida ajudidíu naiditai gomaasi vaavoituda alidiña ara. ¹² Aidasi ajudidíu soimaasi ivuaadatadai dai gajiaadara viaa Suusi Cristo poduucai aid abiaadara Diiusi calgacara naidi agai ismaacada maitarjudidíu vasi oidgara oidacami dai silascada apamu vaavoitudagi ajudidíu Diiusi salicada aliasi calgacara najadamu vasi oodami oidigi daama oidacami.

¹³ Sivi gnaagidamu aan amo ñiooqui aapima ismaacada maitarjudidíu. Cal maata aapima isDiiusi giñootoi ansai aan aagidana ismaacada maitarjudidíu sai Suusi Cristo arcalgacara vuviadami. Istumaasi gnaagidi salicada gaagai masmaatacagi. ¹⁴ Dai salicada ipalidi aan isgiñaaduñi judidíu vaavoitudagi Suusi Cristo dai poduucai calgacara vuvaquiagi naiditai isaapima vaavoitudai. ¹⁵ Diiusi gajiaadara viaa ajudidíu ismaacada maivaavoitudai dai aid abiaadara ootoi gñiñiooquituldiadamiga ismaacada maitarjudidíu saagida cascada agai casi istutuidi isarmaamaradacagi Diiusi. Dai silascada ajudidíu apamu vaavoitudagi Diiusi vai Diiusi calgacara najadagi ducami isduduaacamudai agai. ¹⁶ Diiusi covai vuvaitu ajudidíu aaduñacardu cascada vasi ajudidíu arcovai vuvaidada Diiusi ara.

¹⁷ Diiusi cagajiaadara viaa amoco judidíu cajiudad ismaacada maivaavoitu dai amoco aapima ismaacada maitarjudidíu ismaacada

cavaavoitudai casi arDiuusi maamarada vai cAagacaΓA gannaidi poduucai isduucai cAagacaΓA naidi agai ajudidū ismaacada vaavoitudai. ¹⁸ Diuusi ñiñiooquituldiadamigada ismaacada gnaagidi Diuusi ñiooquida arjudidū daida ACaagacaΓA vuviadami arjudidū ara cascada aapima ismaacada maitarjudidū maitaagai issoiduucai naijadagi ajudidū.

¹⁹ Damos isaapima ismaacada maitarjudidū pocaiti adagi sai Diuusi gajiaadAΓA viaa ajudidū sai poduucai aapima armaamaradacana Diuusi ²⁰ gaaagai istatagitodagi aapima sai ajudidū maivaavoitudai sai cascada Diuusi gajiaadAΓA viaa agai. Damos aapima arDiuusi maamarada vaavoitudaitai. Cascada aapima maitaagai isgagarducada ganliadagi. Baiyoma gaaagai issiaa duutuadagi Diuusi vai agai maigajiaadara ganviaagi aapima. ²¹ Diuusi gajiaadara viaa ajudidū daida istutuidi isgajiaadAΓA ganviaagi aapima ara. ²² Sallicada ca tuiga Diuusi damos vAascara soimaa taatamituldi oodami. Diuusi soimaa taatamituldi agai ismaacada maivaavoitudai damos Diuusi ca tuiga aapima ganvui. Damos aapima aliisi gaaagai isapiavaavoitudadagi Diuusi vai poduucai agai maigajiaadAΓA ganviaagi. ²³ Dai isaa judidū vaavoitudadagi Diuusi aida gia armaamaradacamu Diuusi ara. Diuusi istutuidi iscaagacaΓA vuvaidagi tomasioora sioora vaavoitudadagi. ²⁴ Isaapima ismaacada maitarjudidū caga istutuidi isarmaamaradacagi Diuusi tomasi aquiooma maitarmaamaradacata dai Diuusi, vaamioma caga istutuidi ajudidū Diuusi co vuvaidada siarmaamaradacagi Diuusi.

²⁵ Giñaduñi, aana ipalidi ismaataca aapima amo istumaasi istumaasi maiquiaa maata tomali amaadutai vai poduucai maigagarducada ganliada aapima poliditai sai vaamioma sastuduga aapima sijudidū. Amoco ajudidū saagida vupuiirutu dai momaascamu agai asta silascada Diuusi cAagacaΓA vuvaitu vasi ismaacada maitarjudidū ismaacada cAagacaΓA vuvaida agai Diuusi. ²⁶ Silascada poduucai ara duñiagi amaasi Diuusi cAagacaΓA vuvaida agai vasi ajudidū. Pocaiti Diuusi ñiooquidara ara:

ACaagacaΓA vuviadami vuusia agai ajudidū saagidaiñdara.

Dai agai ama duucai tatagitoitulda agai ajudidū sai camaisoimaasi ivuaadana.

²⁷ Dai oigaldamu agai vasi soimaascamigada poduucai isduucai aagidi Diuusi ajudidū.

Ascaiti Diuusi ñiooquidara.

²⁸ Muidutai ajudidū maioojoidi iscaacagi isSuusi Cristo acAagacaΓA vuviadami dai agai vui vata Diuusi dai poduucai aapima ismaacada maitarjudidū istutuidi iscaagacaΓA vuvaiagi. Damos vAascara Diuusi quiaa oigadai ajudidū, Diuusi co vuvaitu aaduñdcardu cascada.

²⁹ Aquiooma Diuusi co vuvaitu ajudidū sai agai armaamaradacana. Dai aagai sai cAagacaΓA naijada agai vasi ajudidū tomastuigaco dai Diuusi vAascara ivueeyi istumaasi aagai. ³⁰ Aquiooma aapima maiagidiña Diuusi damos sivi ajudidū maiagidi Diuusi dai poduucai Diuusi cAagacaΓA gannaidi vaavoitudaitai aapima. ³¹ Dai Diuusi soigaliadamu ajudidū daida dai oigaldamu soimaascamigada agai ara silascada agai ama duucai antatagitoi. ³² Dai Diuusi ñiooquida pocaiti isvasi oodami arsoimaasi

ivuaadami dai ʌʌgi oodami cʌʌ maatʌ isʌrsoimaasi ivuaadami dai poduucai cʌʌ maataʌ oodami isaliʌsi tʌgito isDiuusi oigʌli soimaascamigadʌ.

³³ Sʌʌlicadʌ cʌʌ tuiga Diuusi. Aliʌsi saituduga ʌgai dai maata vʌʌsiaʌcatai. Oodami maimaata vʌʌsi istumaasi ivueeyi Diuusi dai istumaasi tʌtʌgitoi. ³⁴ “Tomali ʌmaadutai maitistutuidi ismaatiagi istumaasi tʌtʌgitoi Diuusi. Tomali ʌmaadutai maimaatʌtuli Diuusi tomali ʌmo istumaasi. ³⁵ Tomali ʌmaadutai maitistutuidi isoidagi Diuusi ʌmo istumaasi sai poduucai Diuusi cʌʌgacʌrʌ nʌidiña”. ³⁶ Diuusi idui vʌʌsiaʌcatai dai Diuusi guvucadʌcʌdʌ quiaa cʌʌca oidigi. Vʌʌsi oodami aliʌsi gʌaagai iscʌʌga ñioocadagi Diuusi vui tomastuigaco.

12

¹ Giñaaduñi Diuusi casoigʌʌli aapimʌcʌdʌ dai oigʌli gʌnsoimaascamiga cascʌdʌ aana gʌndaanʌi mʌsai potʌtʌdaiña Diuusi mʌsaidʌ ivuaada ʌlidi istumaasi ʌgai ipʌlidi. Dai cʌʌgacʌrʌ avʌr oidaca dai camaisoimaasi ivuaada. Cʌʌgadu ispoduucai tʌtʌgitodagi aapimʌ dai poduucai ivuaadagi. Poduucai gʌaagai issiaa duutuada aapimʌ Diuusi. ² Maitavʌr ʌpan duucai oidaca ʌsoimaasi ivuaadami baiyomavʌr ʌma duucai gʌntʌtʌgito dai poduucai ʌma duucai oidacamu aapimʌ. Dai poduucai maatacamu aapimʌ istumaasi Diuusi ipʌlidi isivuaada aapimʌ. Diuusi baigʌʌlidi ispoduucai ivuaada aapimʌ daidʌ ʌrʌcʌʌgai aapimʌ gʌmvʌʌtarʌ poduucai vaamioma cʌʌga vaavoitudamu aapimʌ. Gomaasi ʌrvaamioma cʌʌga ducami siʌ tomastumaasi istumaasi isivuaadagi aapimʌ.

³ Diuusi cʌʌgacʌrʌ giñnʌidi dai giñmaa sʌʌlicami ansai gamamaatʌtuldiña istumaasi ʌgai ipʌlidi cascʌdʌ gʌnaagidi aana sai maitʌaagai isgʌgʌrducʌdʌ gʌnʌliadagi. Cʌʌgavʌr gʌntʌtʌgitoda. Tʌtʌgitodavurai istumaasi ʌrvaavoi istumaasi istutuidi aapimʌ isivuaadagi dai tʌtʌgitodavurai siʌʌsi vaavoitudai aapimʌ Diuusi.

⁴ ʌmo oodami moo dai noonova dai ʌcaso dai maisiu mosʌcaasi gomaasi. Gʌmoocʌdʌ maitivueeyi istumaasi ivueeyi gʌnoonovicʌdʌ dai gʌnoonovicʌdʌ maitivueeyi istumaasi ivueeyi gʌʌcasocʌdʌ.

⁵ Poduucai ʌʌrʌ aatʌmʌ vaavoitudadami tomas muidu vʌʌscarʌ aatʌmʌ ʌrʌmo adunumʌ ducami vaavoitudaitai Suusi Cristo dai Suusi Cristo ʌrgʌrtʌaanʌdamiga.

⁶ Vʌʌscatai istutuidi isivuaadagi ʌmo istumaasi Diuusi gʌrmaacai guvucadagai isducatai ʌgai ipʌlidi. Istumaasi istutiada aatʌmʌ isivuaadagi gʌaagai iscʌʌga ivuaadagi. IsDiuusi maaquiagi guvucadagai ʌmadutai aapimʌ sai aagiña istumaasi ʌgai gʌnaagiadagi, gʌaagai mʌsaagadagi poduucai isduucai gʌnmamaatʌtuli aatʌmʌ. ⁷ IsDiuusi maaquiagi guvucadagai aa sai soicʌiña oodami, gʌaagai iscʌʌga soicʌdagi. Ismaadutai maataʌtai gamamaatʌtuldiadagi Diuusi ñiooquidʌ, gʌaagai iscʌʌga gamamaatʌtuldiadagi. ⁸ Sioora maata soicʌdagi aa sai vaamioma vaavoitudana ʌgai, gʌaagai ispovuaadagi. Sioora mui gamaacadagi tumiñsi Diuusi aa duiñdada vʌʌtarʌ maitʌaagai isgʌducʌdʌ ʌliadagi mui gamaacaitai. Sioora gataʌaanʌdagi gʌaagai iscʌʌga gataʌaanʌdagi isduucatai baigʌliadagi Diuusi sioora daiviadagi ʌcococoidadʌ daidʌ ʌsoituutuigami gʌaagai isbaigʌnʌliadagi.

gatlaanai Diuusi. ⁹ Diuusi aagidi gsaallicamiga Moseesacaru dai potatadai: “Maitavar googosi ganducamica, dai maitavar gacoodada, dai maitavar lasivuaca, maitavar yaatagada tomali amaadutai, maitavar viaaca liada gavustuidaga”. Siora aliasi oiglada aa oodami dai sallyicada ipliadagi sai Diuusi soicaiña isoiglada aa oodami lpan duucal lgi agai gloiglada, poduucal lgi gia lligidi vlassi istumaasi gatlaanai Diuusi. ¹⁰ Siora oigladagi aa oodami lgi maisoimaasi ivueeyi baiyoma ivueeyi vlassi istumaasi Diuusi gatlaanai.

¹¹ Dai vlassi gomaasi ivuaada aapim taltagitoitai isotoma dlagavuscali gotasai dai sivi cavaamioma miaadimi istuigaco iimia ragai aatama lavaagiamu cascada gaaagai isvaamioma calga ivuaadagi Diuusi aa duiñdad. ¹² Cayoga ugidagai silasi oidaca ragai aatama tami oidigi daama siaaco aliasi soimaasi ivueeyi oodami. Dai miaadimi istuigaco oidaca ragai aatama Diuusi lamadu siaaco tomali amaadutai maisoimaasi ivueeyi. Cascada gaaagai isgajiaadala viaagi vlassi soimaascami. Daid ivuaadagi istumaasi calgaducami. ¹³ Maitavar navacorada, dai maitavar googosi ganducamica dai maitavar oomaliaca, maitavar lagacoitaraca, baiyoma calgacala oidaca aapim duucami iscaalamadu oidacamudai Diuusi. ¹⁴ Lpan duucal avlar oidaca aapim Suusi Cristo maitavar ivuaada liada istumaasi soimaascami tomali maitaltagitoda gomaasi.

14

¹ Isamo vaavoitudadami maical maata calcagi vlassi istumaasi gamamaatlutldi aan lamadu aa ojotosada Suusi Cristo vlasscala calgavlar miaadagiada. Damos maitavar gnvupui ñioocada aagaitai ismaicalga maata cal lgi amo istumaasi. ² Lamoco vaavoitudai saida istutuidi iscuadagi tomastuma cuadagai vai aa ismaacada maicalga maata cal istumaasi gamamaatlutldi aatama maicueeyi baabaidi. ³ Ismaacada cueeyi baabaidi maitaagai issoiduucal naijadagi lgi ismaacada maicueeyi. Dai ismaacada maicueeyi baabaidi maitaagai ispotatadagi lgi ismaaca cueeyi sai maicalga ivueeyi, Diuusi calgacala naidi vlasscatai cascada. ⁴ Tomali amaadutai maiviaa sallyicami ispotatadagi gapipioñiga sai maicalga ivueeyi. Lgi aamuda viaa sallyicami isaagiadagi iscalga ivueeyi ismaicalga lpla. Vlassi lvaavoitudadami lrdiuusi pipioñigada dai Diuusi istutuidi iscalga iduñtuldiagi.

⁵ Lamoco vaamioma siaa duutudai amo tasai siaa tasai dai aa pollidi sai vlass tasai lralgai vaa. Vlasscatai gaaagai iscalga maatacagi istumaasi ipalidi isivuaadagi sai gaaagai isivuaadagi. ⁶ Siora siaa duutudai amo tasai lgi povueeyi siaa duutuada aliditai Diuusi. Dai siora maisiaa duutudai tomali amo tasai lgi povueeyi siaa duutudai aliditai Diuusi. Dai siora cueeyi baabaidi lgi povueeyi siaa duutuada aliditai Diuusi dai baigalidi lgi Diuusi vui. Dai siora maicueeyi baabaidi lgi povueeyi siaa duutuada aliditai Diuusi dai baigalidi lgi Diuusi vui.

⁷ Lvaavoitudadami maitivueeyi mosacaasi istumaasi lgi ipalidi tomali maimaata silascada tomali isduucatai coi agai. ⁸ Vlassi vaavoitudadami lrpipioñigada Suusi Cristo quiaa oidacatai tami oidi daama dai cocai

ΛΑΡΑ. ⁹Suusi Cristo muu tai Diuusi duaacali saidΛ ARTΛaanΛdamigadΛcana vaavoitudadami ismaacΛdΛ quiaa oidaga dai ismaacΛdΛ cacoi.

¹⁰Damos aapimΛ maitARTΛaanΛdami cascΛdΛ maitΛaagai ispotΛdagi aa ismaicΛga ivueeyi, tomali maitΛaagai issoiduucai nΛijadagi. VΛascatai viaa aatΛmΛ isvuidΛΓΛ quiquivagi Suusi Cristo siΛgai aagamu istumaasi cΛga ivuaadana aatΛmΛ dai istumaasi maicΛga ivuaadana aatΛmΛ. ¹¹Diuusi ñiooquidΛΓΛ pocaiti:

SΛlicΛdΛ Λrvaavoi isΛmo imidagai vΛascatai maatΛmu iñsaana ΛrΛgai ismaacΛdΛ vaamioma tΛaanΛi daidi giñsiaa duutuadamu.

Dai vΛascatai cΛga ñioocadamu aana gimvΛΛtarΛ.

Ascaiti Diuusi ñiooquidΛΓΛ.

¹²Poduucai vΛascatai aatΛmΛ aagidamu Diuusi istumaasi ivuaadana.

¹³Amaasi camaitΛrñiooquiadamu aatΛmΛ aipacoga baiyoma maitΛaagai isivuaadagi aatΛmΛ tomali Λmo istumaasi istucΛdΛ soimaasi duiñtuldiagi aa.

¹⁴CΛΛ maatΛ aana istomali Λmo cuaadagai maidaidarsi vaavoitudacai Suusi Cristo. Damos sioraΛ polliadagi sai daidarsi Λmo cuaadagai Λgai gia maitΛaagai iscuaadagi. ¹⁵IsΛmaadutai cuaadagi Λmo istumaasi vuitapi Λgai ismaacΛdΛ polliidi sai daidarsi dai vΛascΛΓΛ uugiagi ΛΡΑ, ismaacΛdΛ ΛΡga uugiagi ducami ismaioigΛdagi Λгаа. MaitΛaagai mΛsoimaasi iduiñtuldiadagi aa mosugia aliditai Λmo istumaasi. Suusi Cristo muu Λgai vΛΛtarΛ vΛasi.

¹⁶MaitavΛr dagitu aa ispocaitiadagi mΛsai maicΛga ivueeyi tomasi aapimΛ gimvΛΛtarΛ maitΛrsoimaascami. ¹⁷Diuusi ΛrΛgai dai tΛaanΛi vΛasi vaavoitudadami. Diuusi maisi vΛaamΛ alidi istumaasi cuaadagi oodami tomali istumaasi yΛdagi vaamioma ipΛlidi Λgai iscΛΛgacΛΓΛ oidacagi oodami, dai maitΛncocoadagi dai sai baigΛnΛlidiña. Diuusi IbaadΛ gΛrsoicΛi sai poduucai ivuaadana.

¹⁸IsmaacΛdΛ poduucai oidaga Λgigitai Suusi Cristo, Λgai ivueeyi istumaasi Diuusi ipΛli vaidΛ Λoodami cΛga ñioocada Λgai vΛΛtarΛ.

¹⁹CascΛdΛ gΛraajagΛi aatΛmΛ isivuaadagi Λagi istumaasi gΛrsoicΛi ismaitΛrcoocoadagi dai vaamioma cΛga maatΛcagi dai Λgiadagi Diuusi ñiooquidΛ. ²⁰SΛlicΛdΛ maitΛaagai iscuaadagi baabaidi ispoduucai soimaasi iduiñtuldi aapimΛ aa vaavoitudadami vai Λgai vaamioma maicΛga maatΛ caΛcagi dai vaamioma maicΛga Λgiadagi Diuusi ñiooquidΛ. Vaavuava sai tomali Λmo cuaadagai maidaidarsi. Damos vΛascΛΓΛ maicΛgadΛ isΛmaadutai cueeyi baabaidi ispoduucai soimaasi iduiñtuldiadagi aa.

²¹Aliasi ΛrcΛΛgai ismaicuaadagi baabaidi, tomali maitayΛdagi, tomali maitivuaadagi tomali Λmo istumaasi istucΛdΛ soimaasi iduiñtuldiagi aa vai Λgai vaamioma maicΛga maatΛ caΛcagi dai vaamioma maicΛga Λgiadagi Diuusi ñiooquidΛ. ²²IsmaacΛdΛ vaavoitudai sai maidaidarsi tomali Λmo cuaadagai maitΛaagai isaagiadagi oodami mosΛcaasi Diuusi. Aliasi baigΛlidi Λgai ismaacΛdΛ ivuaadatai istumaasi alidi Λgai isΛrcΛΛgaducami maivuaamΛ alidi tomasi aa alidi ismaitΛrcΛΛgaducami. ²³Damos sioraΛ cuaadagi baabaidi maicΛga vaavoitudaitai ismaidaidarsi baabaidi soimaasi ivueeyi. VΛasi istumaasi ivuaadagi gaaagai isivuaadagi isduucatai vaavoitudadagi. IsmaacΛdΛ maipovueeyi Λgai soimaasi ivueeyi.

¹ Aatama ismaacada vaavoitudai sai maidaidarsi tomali amo cuaadagai aliassi gaaagai ismaivui ñioocada agaa ismaaca vaavoitudai sai daidarsi amo cuaadagai, dai maisiu ivuaadagi mosacaasi istumaasi ipalidi aatama maitatagitoitai istumaasi vaavoitudai agaa. ² Vascatai aatama aliassi gaaagai isivuaadagi istumaasi oojoidi garaaduñi vaavoitudadami vai poduucai soicada aatama agaa sai vaamioma canga maata caacana Diuusi ñiooquida dai vaamioma canga oidacagi. ³ Poduucai idui Cristo. Agai maitidui mosacaasi istumaasi oojoidi cascada Diuusi ñiooquidara pocaiti: “Vascatai ismaaca gacaldai aapi gifaldai aana ara”, astatadai Cristo Diuusi. ⁴ Vasi istumaasi gaoja laquioma Diuusi ñiooquidara araatama garvatar, tasi poduucai maatana istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aatama. Sascada naniada aatama oojai istumaasi oojisi Diuusi ñiooquidara maatarai aatama isducatai nuucada Diuusi aodami laquida dai isducatai soimaa taatamaña agai dai mañioocaiña Diuusi vui. Gomaasi garsoicai isapiavaavoitudadagi isDiuusi garsoicai. ⁵ Diuusi aragai dai garsoicai sai mañioocaiña agai vui tomasi soimaasi taatamai daida garsoicai isapiavaavoitudadagi isagai garnuucada. Dai aana ipalidi isagai gansoicada mai maitancoocada aapima aipacoga baiyoma siaa ganduutuada aapima aipacoga. Suusi Cristo ipalidi ispovuaada aapima cascada. ⁶ Vai poduucai aapima amo tagitoidagai viaacagi dai canga ñioocada Diuusi vui. Diuusi roogada gartaanadamiga Suusi Cristo.

⁷ Cagacara avar ganlijada aapima aipacoga poduucai isduucai Suusi Cristo cagacara garnaide aatama vai poduucai canga ñioocadagi aa Diuusi vui. ⁸ Cristo divia dai ajudidú saagida oidaga cagacara vuvaida aliditai ajudidú. Poduucai aradi istumaasi aagidi Diuusi ajudidú laqui aduñacardu sai amo imidagai divi agaitadai amo cagacara vuviadami. Dai poduucai maatatuldi Diuusi agai sai istumaasi aagai Diuusi salicada arvaavoi. ⁹ Daida Cristo divia vaid agai ismaacada maitarjudidú canga ñioocaiña Diuusi vui. Diuusi cagacara naidi agai dai cagacara vuvaidi agai cascada. Pocaiti Diuusi ñiooquidara: Cascada canga ñioocadamu aana aapi garvatar agai ismaacada maitarjudidú saagida.

Dai ganadamu aana siaa ganduutudaitai.

Potadai Davicaru Diuusi.

¹⁰ Dai pocaiti ara Diuusi ñiooquidara:

Baigavar anliada aapima ismaacada maitarjudidú apan duucai aa ismaacada arDiuusi maamarada.

Ascaiti Diuusi ñiooquidara.

¹¹ Dai pocaiti ara Diuusi ñiooquidara:

Cagavar ñioocada Diuusi vui vascatai aapima ismaacada maitarjudidú. Dai vasi oodami gaaagai iscanga ñioocadagi Diuusi vui.

Dai gaaagai ispocaitiadagi sai Diuusi salicada viaa guvucadagai.

Ascaiti Diuusi ñiooquidara.

¹² Dai pocaiti Isaia ara aagaitai Cristo:

Dai amoco acajitudaiañidara Isaia divimu dai taanadamu agai ismaacada maitarjudidú.

Daidi agai ismaacada maitarjudidú vaavoitudamu isagai cagacara vuvadamu.

Ascaiti Isaia.

13 Diuusi aragai ismaacada garsoicai isvaavoitudadagi istumaasi arvaavoi. Dai aana ipalidi isagai baiganliatuda dai ganibastudacan tada-catuda vaavoitudacai aapima Diuusi vai Diuusi Ibada guvucadacada aapima sallowicada vaavoitudada isDiuusi gannucada.

14 Giñaaduni caw maata aana isaapima caw tuutuiga dai sastuduga dai cawga istutuidi isganmamaatutlidiadagi aipacoga istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. 15-16 Damos idi oojai maiduadicuitai ganoojidi aana dai apamu ganaagidi aana naana maasi. Diuusi giñmaa sallowicami ansaid arootosadacana Suusi Cristo cascada. Diuusi cawgacawa giññalidi dai giñootoi ismaacada maitarjudidiu saagida ansai aagidana sai Diuusi cawgacawa vuvaida alidi. Apapaali judidiu vuaapai naana maasi dai dadasdi Diuusi dai aana ipalidi isDiuusi najadagi avavoitudadami ismaacada maitarjudidiu apau duuca istumaasi dadasdi aana Diuusi. Diuusi Ibada aco vuvaitu agai cascada Diuusi cawgacawa nalidi agai.

17 Suusi Cristo giñsoicai idi aa duindaga ismaacada ivueeyi aana Diuusi vawaraw cascada istutuidi aana ispocaitiadagi sai cawgadu. 18 Dai maisiaa arai aana isgaaagiadagi vawasi istumaasi giñsoicai Suusi Cristo isivuaada aana. Vawasi istumaasi gaaagidi aana agai giñaaagidi dai agai giñmaa guvucadagai ansaid ivuaadana naana maasi istumaasi sai agai ismaacada maitarjudidiu awgidiña Diuusi. 19 Siawscada aoodami najadagi vawasi istumaasi gawarducami ismaac ivueeyi aana cawga maata agai isDiuusi Ibada guvucadadacada ivueeyi aana gomaasi. Poduucai caagidi aana aoodami Jerusaleenaiñdaraw abiaadaraw asta Iliricoaraw isSuusi Cristo arawcawgacaw wuviadami. 20 Aana giñaa jagai isgaaagiadagi gomaasi siaaco maiquiaa caw aoodami isoidaga Suusi Cristo. Maitaaagiada iñalidi aana siaaco casi gaaagidi aa. 21 Vai poduucai apaduuna istumaasi aagai Diuusi ñiooquidaraw siaaco pocaiti Isaia:

Maatamu ismaacada tomali amo imidagai maiquiaa caw isoidaga Cristo. Dai maata cawcamu isagai arawcawgacaw wuviadami.

Ascaiti Isaia.

22 Awqui abiaadaraw gannalida iñalidiña aana damos maitistutuidiña. Viaacatadai aana isaagiadagi ismaacada maiquiaa maatacatadai isSuusi Cristo arawcawgacaw wuviadami. 23 Damos sivi caagidi aana vawscatai ismaacada maimaatacatadai siaaco gaaata vuaadana aana cascada casistutuidi aana ismawca gannalidagi. 24 Modawana iñalidi aana siawscada imiagi Españiamu. Dai siawscada gandivida aana baigiñaliadamu aana gantawgacai. Aana ipalidi isgiñsoiña aapima istucada imi aana baitawquioma. 25 Damos quiaa imia iñagai Jerusaleenamumu dai vuidaquia iñagai tumiñsi avavoitudadami Jerusaleenaraw oidacami. 26 Avavoitudadami Masedooniaraw oidacami dai Acaayaraw oidacami baiganalidi awpaidacai tumiñsi dai ootosda agai avavoitudadami soituutuigami Jerusaleenaraw oidacami. 27 Agai soi awMasedooniaraw oidacami dai Acaayaraw oidacami sai maatana isSuusi Cristo arawcawgacaw wuviadami cascada awMasedooniaraw oidacami dai awAcaayaraw oidacami gawagaitadai issoiñiagi tumiñsicada dai vawscaw baiganalidi awpaidacai. 28 Cascada siawscada vuidaquia aana gotumiñsi avavoitudadami Jerusaleenaraw oidacami casistutuidi aana isimiagi Españiamumu dai modawvunucai gandividagi. 29 Siawscada ai aana awsiaaco daraaja aapima caw maata aana isSuusi Cristo

giñbai¹liatuda agai. Aan² g³nmamaat⁴atulda iñagai vaamioma Suusi Cristo mamaat⁵atuldiaragad⁶.

³⁰ Aapim⁷ s⁸iaa duutudai Suusi Cristo daid⁹ Diuusi Ibad¹⁰ g¹¹arsoic¹²ai isg¹³aroi¹⁴g¹⁵ada aat¹⁶am¹⁷ casc¹⁸ad¹⁹ g²⁰andaan²¹ai aan²² mas²³ai mamadaiña aan²⁴ im²⁵v²⁶aa²⁷ta²⁸ra²⁹. ³¹ Vai Diuusi maidagitona Judee³⁰ra³¹ oidacami ismaac³²ad³³ maivaavoitudai issoimaasi giñ³⁴taat³⁵atuldiagi. Dai daan³⁶ad³⁷vur³⁸ai Diuusi aa³⁹pa⁴⁰ vaid⁴¹ a⁴²vaavoit⁴³udadami Jerusaleen⁴⁴ra⁴⁵ oidacami baig⁴⁶ar⁴⁷liarac⁴⁸ad⁴⁹ vuuna a⁵⁰tumiñ⁵¹si ismaac⁵²ad⁵³ vuidiaquia iñagai aan⁵⁴. ³² Vai poduuca⁵⁵ai isDiuusi ip⁵⁶alidagi baigiñ⁵⁷liatugada aan⁵⁸ si⁵⁹ascad⁶⁰ g⁶¹andividagi dai giñ⁶²ib⁶³astagi g⁶⁴andividacai. ³³ Diuusi g⁶⁵ariib⁶⁶astudacan tadatudai dai aan⁶⁷ ip⁶⁸alidi is⁶⁹agai g⁷⁰an⁷¹aa⁷²madu daacagi.

16

¹ Gaamucu imi agai Peve. Goov² a³rg⁴araduñi vaavoit⁵udadami. Dai goovai soic⁶ai a⁷ooqui vaavoit⁸udadami cococoidad⁹ dai soituutuigami Sencree¹⁰ra¹¹ oidacami. ² Aan¹² ip¹³alidi isaapim¹⁴ c¹⁵aa¹⁶ga miaad¹⁷giadagi si¹⁸ascad¹⁹ aja goovai, poduuca²⁰ai isduuca²¹ai g²²aa²³agai mas²⁴m²⁵iaad²⁶giadagi v²⁷aa²⁸si a²⁹vaavoit³⁰udadami. Dai maacadavur³¹ai istumaasi t³²agitoca goovai. Goovai soic³³aiña muidutai dai aan³⁴ aa³⁵pa³⁶ giñ³⁷soic³⁸aiña goovai casc³⁹ad⁴⁰.

³ Diuusc⁴ad⁵ av⁶ar viaatulda Prisila aa⁷madu Aquila. Goovai a⁸rgiñ⁹aaduñi ismaac¹⁰ giñ¹¹soiñ¹²acai gaaagidi isSuusi Cristo a¹³rac¹⁴aa¹⁵gac¹⁶ar¹⁷ vuviadami. ⁴ Goovai baitoma g¹⁸ancooditu dai c¹⁹aa²⁰gac²¹ar²² gimv²³usaitu aid²⁴masi giñ²⁵muaa aagaitadai casc²⁶ad²⁷ ali²⁸asi baigiñ²⁹alidi aan³⁰ goovaic³¹ad³². Dai maisiu mos³³acaasi aan³⁴ baigiñ³⁵alidi v³⁶aa³⁷scatai vaavoit³⁸udadami ismaac³⁹ad⁴⁰ maitarjudid⁴¹u baig⁴²an⁴³alidi aa⁴⁴pa⁴⁵. ⁵ Diuusc⁴⁶ad⁴⁷ av⁴⁸ar viaatulda aa⁴⁹pa⁵⁰ v⁵¹aa⁵²scatai a⁵³vaavoit⁵⁴udadami ismaac⁵⁵ad⁵⁶ g⁵⁷an⁵⁸ampaidi Prisila aa⁵⁹madu Aquila quiid⁶⁰ar⁶¹. Diuusc⁶²ad⁶³ av⁶⁴ar viaatulda Epeneto goovai a⁶⁵ra⁶⁶pa⁶⁷gadad⁶⁸ ismaac⁶⁹ad⁷⁰ vaavoitu Suusi Cristo Acaay⁷¹ar⁷². ⁶ Diuusc⁷³ad⁷⁴ av⁷⁵ar viaatulda Marí⁷⁶a. Goovai ali⁷⁷asi aata v⁷⁸ueeyi aapim⁷⁹ g⁸⁰ansaagida. ⁷ Diuusc⁸¹ad⁸² av⁸³ar viaatulda giñ⁸⁴aaduñi Andrónic⁸⁵o aa⁸⁶madu Juniiasi. Goovai giñ⁸⁷aa⁸⁸madu maisapicatadai. Daid⁸⁹ a⁹⁰ojootosicami c⁹¹aa⁹²ga maat⁹³ goovai, dai ali⁹⁴ s⁹⁵iaa duutudai. Dai goovai a⁹⁶pa⁹⁷ga vaavoitu Suusi Cristo iñ⁹⁸saan⁹⁹.

⁸ Diuusc¹⁰⁰ad¹⁰¹ av¹⁰²ar viaatulda Ampliiasi a¹⁰³gai a¹⁰⁴ra¹⁰⁵mai vaavoit¹⁰⁶udadami dai ali¹⁰⁷ oig¹⁰⁸adai aan¹⁰⁹. ⁹ Diuusc¹¹⁰ad¹¹¹ av¹¹²ar viaatulda Urvano goovai g¹¹³ar¹¹⁴aa¹¹⁵madu aata v¹¹⁶uaadana Suusi Cristo aa¹¹⁷ duiñ¹¹⁸dad¹¹⁹ar¹²⁰. Dai Diuusc¹²¹ad¹²² av¹²³ar viaatulda Estaquisi. Goovai ali¹²⁴ oig¹²⁵adai aan¹²⁶. ¹⁰ Diuusc¹²⁷ad¹²⁸ av¹²⁹ar viaatulda Apelesi. Goovai ali¹³⁰ soimaa taatamai dai apiavaavoit¹³¹udai Suusi Cristo. Diuusc¹³²ad¹³³ av¹³⁴ar viaatulda Aristóbulo aadiñ¹³⁵d¹³⁶. ¹¹ Diuusc¹³⁷ad¹³⁸ av¹³⁹ar viaatulda giñ¹⁴⁰aduñi Erodiono aa¹⁴¹madu Narsiso aadiñ¹⁴²d¹⁴³ a¹⁴⁴gai vaavoit¹⁴⁵udai Suusi Cristo. ¹² Diuusc¹⁴⁶ad¹⁴⁷ av¹⁴⁸ar viaatulda Tripena aa¹⁴⁹madu Triposa. Goovai aata v¹⁵⁰ueeyi Suusi Cristo aa¹⁵¹ duiñ¹⁵²dad¹⁵³ar¹⁵⁴. Diuusc¹⁵⁵ad¹⁵⁶ av¹⁵⁷ar viaatulda g¹⁵⁸araduñi Pérsida. Goovai ali¹⁵⁹ oig¹⁶⁰adai aan¹⁶¹ dai ali¹⁶²asi aata v¹⁶³ueeyi Suusi Cristo aa¹⁶⁴ duiñ¹⁶⁵dad¹⁶⁶ar¹⁶⁷. ¹³ Diuusc¹⁶⁸ad¹⁶⁹ av¹⁷⁰ar viaatulda Rupo. Goovai gia c¹⁷¹aa¹⁷²ga vaavoit¹⁷³udai dai c¹⁷⁴aa¹⁷⁵gac¹⁷⁶ar¹⁷⁷ oidaga. Diuusc¹⁷⁸ad¹⁷⁹ av¹⁸⁰ar viaatulda Rupo d¹⁸¹aa¹⁸²d¹⁸³. Goovai a¹⁸⁴rgiñ¹⁸⁵daada ducami. ¹⁴ Diuusc¹⁸⁶ad¹⁸⁷ av¹⁸⁸ar viaatulda Asíncrito aa¹⁸⁹madu Flegonte aa¹⁹⁰madu Ermasi aa¹⁹¹madu Patroovasi aa¹⁹²madu Ermesi aa¹⁹³madu a¹⁹⁴vaavoit¹⁹⁵udadami ismaac¹⁹⁶ad¹⁹⁷ aa¹⁹⁸madu daraaja. ¹⁵ Diuusc¹⁹⁹ad²⁰⁰ av²⁰¹ar viaatulda Filólogo aa²⁰²madu Julia aa²⁰³madu Nereo aa²⁰⁴madu suculid²⁰⁵ aa²⁰⁶madu Olimpiasi aa²⁰⁷madu v²⁰⁸aa²⁰⁹scatai a²¹⁰vaavoit²¹¹udadami ismaac²¹²ad²¹³ aa²¹⁴madu daraaja.

16 Cocomitucudavurai dai viaatuldiada ganaaduñi vaavoitudadami. Vlassi aipacota siaaco aimarai aana vlasscatai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo Diuuscada gamviaatuldi.

17 Gannuucadacavurai agaicada ismaacada daivui dai gama-maatatuldiña istumaasi maitarvaavoi dai poduucai cocotuldi vaavoitudadami dai soimaasi iduiñtuldi. Maitavar urapacada agai. 18 Agai maitivueeyi istumaasi ipalidi Suusi Cristo. Agai baiyoma ivueeyi istumaasi lagi agai ipalidi. Agai vvaamunaiña oodami ismaacada polidi ismaitipu yaatavogami dai poduucai vupuiirumadaña. 19 Vlasscatai cala maata isduucatai lagi gidiña aapima istumaasi ganmaatatuldi aana cascada baigiñlidi aana. Dai aana ipalidi issastuduaca aapima daida ivuaadagi istumaasi calagaducami dai maisiu istumaasi maicalagaducami. 20 Diuusi garsoicai iscalagacala oidacagi maitarcocodaitai aipacoga dai agai ootoma aadaimu diaavora vai camaisoimaasi gartaatamituldiña. Aana ipalidi isSuusi Cristo gartaanadamiga calagacala gannaijadagi.

21 Diuuscada gamviaatuldi Timoteo. Goovai giñsoiñacai ivueeyi iña duiñdaga. Dai Diuuscada gamviaatuldi lapa Jasoñi lamadu Sosipater. Goovai argiñaaduñi.

22 Aana Tersio ivuiididi idi oojai Paavora dai Diuuscada gamviaatuldi lapa. Aana vaavoitudai Suusi Cristo lapa.

23 Diuuscada gamviaatuldi Gaayo. Goovai quidañ giñuuliñaca aana. Dai taañiupidiña goovai gacui vaavoitudadami sai ami ganmpaidiña. Diuuscada gamviaatuldi Erasto lapa. Goovai artumiñsi vuudami tanai. Diuuscada gamviaatuldi Cuarto lapa.

24 Aana ipalidi isSuusi Cristo calagacala gannaijadagi aapima vlasscatai.

25 Diuusi istutuidi isgansoiñagi mai vaamioma calaga vaavoituda aapima istumaasi ganmaatatuldi aana. Aana ganmaatatuldi isSuusi Cristo arcalagacala vuviadami dai naana maasi istumaasi Suusi Cristo ipalidi ismaataca aapima. Gomaasi maitamaatacatadai lalquioma 26 damos sivi Diuusi garmaatatuldi vlassi gomaasi vai aatama istutuidi isganmaatatulda aapima. Tomasi Diuusi ñiñiooquituldiadamigada lalquioma ooja isdivia agaitadai Cristo damos aoodami maicalaga maata cacatadai. Dai sivi cadivia Suusi Cristo dai garmaatatuldi aatama ismaacada arojootosada vlassi gomaasi. Dai aatama ganmaatatuldi istuiya lidi ismaacada ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigada. Diuusi poduucai gatajai vai poduucai aoodami vlassi oidigi daama oidacami vaavoitudana isSuusi Cristo arcalagacala vuviadami dai lagi gidiña. Diuusi tomastuigaco oidagai.

27 Aana ipalidi isaapima dai vlassi oodami siaa duutuadagi Diuusi dai calaga ñiiocadagi giñapan duucai. Diuusi agai dai maata vlassiacatai. Poduucai ivueeyi aatama vaavoitudaitai isSuusi Cristo arcalagacala vuviadami.

Mosacaasi.

Idi arApagadad oojai ismaacad ooji Paavora avavoitudadami Coriintoar oidacami

¹ Aan arPaavora dai Suusi Cristo covai giñvuuasaitu ansaid ar rootosadacana poduucai ipali Diuusi cascada. Aan amadu gradufi Sostenes ² Diuuscada gnviaatuldi aatama aapima vaavoitudadami masmaacad gnvmpaidiña Coriintoar dai siaa duutudaiña Diuusi. Aapima arDiuusi maamarada vaavoitudaitai Suusi Cristo. Diuusi covai gnvuvaitu aapima masai gajiaadara vipiaadana vvasi soimaascami dai maisiu mosaca aapima agai ismaacad vvasi oidigara siaa duutudai Suusi Cristo ara. Suusi Cristo artaanadamigada agai dai aatama ara. ³ Aan ipalidi isDiuusi garooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga apiacagacara gnvaijadagi dai apiaganiibastudacan tadacagi.

⁴ Vvascara baigiñalidiña aan Diuusicada. Diuusi cagacara gnvaidi vaavoitudaitai aapima Suusi Cristo. ⁵ Sallicada Diuusi cagacara gnvaidi aapima vai poduucai aapima caa maata caa ñiooquida dai caga aagidi aapima aa istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara. ⁶ Poduucai isduucai gnaagidi aan sai Suusi Cristo istutuidi iscagacara gnvuvaidagi dai gnvsoiñagi masai cagacara oidacana, tai poduucai idui. ⁷ Dai poduucai aapima maivaaaga tomali amo istumaasi istumaasi Diuusi maacai vaavoitudadami. Vvasi gomaasi Diuusi gnvmaacai nvnaracatai aapima isdiviagi gartaanadamiga Suusi Cristo. ⁸ Dai Suusi Cristo gnvsoiñamu isapiavaavoitudada aapima dai cagacara oidacagi asta masiascada coiyagi vai poduucai tomali amaadutai maigapara gnvvuupadagi siascada diviagi Suusi Cristo. ⁹ Diuusi vvascara ivueeyi istumaasi aagai. Dai agai garaagidi isapiamamadaiña aatama gartaanadamiga Suusi Cristo vuitapi agai garoigadai cascada.

¹⁰ Giñaaduñi gartaanadamiga Suusi Cristo giñmaa sallicami ansai gnaagidana masai amo tagitoidagai viaacana dai maitanvupui vvatcana. Baiyoma avar cagacara gnvaijada aipacoga. ¹¹ Cloe aaduñda giñaagidi masai aapima gnvocodaiña cascada poduucai gnaagidi aan. ¹² Agai giñaagidi masai aapima gnvupui vvatcana pocaititai: “Aatama arPaavora mamaatardamigada”. Dai sai aa pocaitiña: “Aatama arApoosoli mamaatardamigada”. Dai sai aa pocaitiña: “Aatama arSeefasi mamaatardamigada”. Dai sai aa pocaitiña: “Aatama arCristo mamaatardamigada, dai aapima gia cho”. ¹³ Amoco viaaca alidi amo taanadami dai aa viaaca alidi amai taanadami poduucai gia maitaragai. Mosaca Suusi Cristo taanai vvasi vaavoitudadami. Aan maimuu curusiaba masai cagacara vvacana aapima. Aan maitanvapacoi masaid argiñmamaatardamicana. ¹⁴ Ali baigiñalidi aan Diuusi vui ismaitanvapacoi aan tomali amaadutai aapima mosaca Crispo dai Gaayo vapacoi aan. ¹⁵ Cascada tomali amaadutai aapima maitistutuidi ispotiyagi sai aan gnvvapacoi masaid argiñmamaatardamicana. ¹⁶ Utudami tagito aan isEstefana aaduñda vapacoi aan ara, damos maitagito aan isvapaconai aa.

17 Suusi Cristo maitiñootoi ansai gavapaconana. Agai giñootoi ansai gaaagidana isagai aragacagacaga vuviadami. Dai aan maiñoocai amo saitudugami duucai. Siascada gaaagadagi sai Suusi Cristo muu curusiaba sai cagacagaga vuvacana oodami, aoodami cagacagaga vuvacai Diuusi guvucadagacada dai maisiu caga maata ñioocaitai agai ismaacada aagidi Diuusi ñiooquida.

18 Siascada gaaagiada aatama isSuusi Cristo muu curusiaba dai poducacai cagacagaga garvuvaidi, agai ismaacada iimia agai adiaavora amadu mosvuiirugami duucai cacana gomaasi, damos aatama ismaacada Diuusi cagacagaga garvuvaidi vaavoitudai isgomaasi arDiuusi guvucadada. 19 Pocaiti Diuusi ñiooquida:

Aana maatatuldamu oodami sai istumaasi aagai mamaatacami maitarsoiñi cagacagaga vuvaidaragai vataraga.

Tomali istumaasi ivueeyi astastuduacada maitarsoiñi ara. Ascaiti Diuusi.

20 Tomali mamaatacami, tomali mamaatatuldiadami tomali agai ismaacada caga maata ñioocai maitistutuidi iscagacagaga garvuvaidagi. Diuusi garmaatatuldi sai siascada amamaatacami gamamaatatuldiada liadagi isducatai gataaana Diuusi sai agai vupuiirugami duucai ñioocai. 21 Diuusi caga maata istumaasi lagi agai ivueeyi. Diuusi maidagito tomali amo oodami islaga maatiagi isducatai gataaana Diuusi tomali avaamioma sastuduacada, Diuusi baiyoma ipali iscagacagaga vuvacagagi sioora vaavoitudagi, naiditai ñiooquida ismaacada oojisi tomasi aa vuiirugami duucai najadagi Diuusi ñiooquida ismaacada aagai cagacagaga vuvaidaragai.

22 Ajudidú ipalidi istalagiagi mui naana maasi gagarducami ismaacada ivueeyi Diuusi dai poducacai maatiagi isbaiga arvaavoi Diuusi ñiooquida ismaacada aagai cagacagaga vuvaidaragai, daida agiliego ismaacada polidi isalia sastuduga vaavoitudai mosacaasi istumaasi maivuidaga caata mamaatatuldaragada. 23 Damos aatama gamamaatatuldi isaCristo ismaacada nanaa ajudidú cadivia dai gamuaatu curusiaba damos gomaasi aliasi arsiaa araragai ajudidú ismaacada maivaavoitudai vataraga, daida agiliego vuiirugami lidi gomaasi. 24 Damos agai ismaacada Diuusi aco vuvaitu sai cagacagaga vuvacana tomasi arajudidú dai giliego agai maata isDiuusi alia viaa guvucadagai dai isDiuusi alia caga tatagitoi dai isDiuusi ootoi aCristo sai cagacagaga garvuvaidana. 25 Tomasi oodami vuiirugami lidi gomaasi ismaacada ivueeyi Diuusi damos Diuusi vaamioma caga tatagitoi sioodami. Tomasi oodami polidi isDiuusi maiviaa guvucadagai dai dagito masmuaagi aCristo curusiaba, damos Diuusi vaamioma viaa guvucadagai sioodami. 26 Giñaaduñi gaaagai masmaatacagi isDiuusi maicovai vuvaitu mui sastudugami tomali mui talaanadami, tomali mui riricu. 27 Baiyoma Diuusi aco vuvaitu mui ismaacada aoodami polidi isiarvupuiirugami vai poducacai siaa arana sastuduacada, dai Diuusi aco vuvaitu mui ismaacada aoodami polidi ismaitistutuidi isgataaanadagi vai poducacai siaa arana atalaanadami. 28 Diuusi maidagitua agai atalaanadami isgataaanadagi lavaagiaraga baiyoma aco vuvaitu agai ismaacada maitartalaanadami dai ismaacada aoodami soi duucai naidi sai agai gataaanaña lavaagiaraga. 29 Dai poducacai tomali amaadutai maigaducada galliadamu Diuusi vuitapi. 30 Diuusi

garmaa iibadagai utudui vaavoitudaitai aatama Suusi Cristo dai Diuusi ootoi Suusi Cristo tami oidigi daama sai poduucai maatana aatama isducatai caggacaga vuvaidi agai oodami, dai Suusi Cristo muu curusiaba tasai aatama caggacaga vuvacana cascada Diuusi caggacaga garnaidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduufimudai aatama, Suusi Cristo garsoicai tasai caggacaga oidacana maisoimaasi ivuaadatai, Suusi Cristo aragai ismaacada caggacaga garvuvaidi. ³¹ Cascada pocaiti Diuusi fiooquidaga: “Tomali amaadutai maitaagagai isgducada galliadagi agaicada ismaacada ivueeyi baiyoma gaagagai isbaiganliadagi agaicada ismaacada ivueeyi Diuusi”.

2

¹ Damos giñaaduñi aidasa ii aana dai ganaagidi Diuusi fiooquida aana maiamo cag maata fioocadami duucai ganaagidi. ² Aidasi ganamadu daacatadai aana, aana ipaliditadai isganaagidagi soora arSuusi Cristo dai istumaasi ivuaadana dai vaamioma ipalidian ismaatca aapima isSuusi Cristo muu curusiaba cascada muiyoco ganaagidiña aana gomaasi. ³ Aidasi tucamaga aayi aana gigivuquimi aana duaadimutugaitai poliditadai aana ismaicaga iduñia inagai giña duiñdaga. ⁴ Dai aidasi ganaagidi aana Diuusi fiooquida aana maiamo cag maata fioocadami duucai ganaagidi baiyoma Diuusi Ibada guvucadadacada ⁵ vai poduucai aidasi vaavoitu aapima Diuusi Ibada ganvaavoituli dai maisiu oodami cag maata fioocadami.

⁶ Vascaga agai saagida ismaacada vaamioma caga agidi Diuusi fiooquida mamaatatuldi aana vasi istumaasi Diuusi ginnamaatatuli vai poduucai agai vaamioma caga maata Diuusi fiooquida. Gomaasi maimaata oodami ismaacada pocaiti sai agai arsastudugami tomali ismaacada vaamioma taana. Agai maivascaga taanada agai. ⁷ Baiyoma aagidiña aatama istumaasi garmamaatatulidi Diuusi istumaasi agi agai maacatadai. Gomaasi gatagitoitadai agai maiquiaa calquivacai oidigi abiaadaga tatagitoitadai agai isducatai caggacaga garvuvaidagi, tasai tomastuigaco oidacana aatama agai lamadu. ⁸ Tomali amaadutai taanaadami oidigi daama maimaata cag gomaasi. Maata calcamudai agai maicurusiaba siisamudai arSuusi Cristo ismaacada vascagai gaagagai issiaa duutuadamudai. ⁹ Dai Diuusi fiooquidaga pocaiti daida arvaavo: Diuusi bai duu mui naana maasi agai vatar ismaacada oigadi. Agai aristumaasi istumaasi tomali amaadutai mainidiña tomali maicajiomacana tomali maitagitoiña.

¹⁰ Gomaasi agai istumaasi Diuusi Ibada garmamaatatuldi dai garsoicai tasai maacana. Diuusi Ibada cag maata vasi istumaasi tatagitoi Diuusi.

¹¹ Tomali amo oodami maimaata istumaasi tatagitoi amai oodami mosajagi maata istumaasi tatagitoi. Poduucai lapa tomali amo oodami maimaata istumaasi tatagitoi Diuusi damos Diuusi Ibada maata istumaasi tatagitoi Diuusi. ¹² Diuusi garootosi galbadaga sai ganamadu daacana, tasai poduucai maata cacana vasi istumaasi cacagaducami istumaasi Diuusi ivueeyi aatama garvatar. Maisiu oodami sastudugami

garmamaatatlulidi gomaasi. ¹³ Idi ñiooqui ismaacada gnaagidi aan Diuusi Ibaada giñmaatatluli maisiu oodami. Dai poduucai mamaatatludiña aan oodami ismaacada lamadu daja Diuusi Ibaada.

¹⁴⁻¹⁵ Damos agai ismaacada mai lamadu daja Diuusi Ibaada maitistutuidi ismaata caacagi tomali isvaavoitudagi istumaasi gamamaatatlulidi Diuusi Ibaada gomaasi arvuiirudagai agai vaa tarala. Mosacaasi agai ismaacada lamadu daja Diuusi Ibaada agai gia istutuidi ismaata caacagi vaasi. Damos agai ismaacada mai lamadu daja Diuusi Ibaada maitistutuidi ismaatiagi istuisi poduucai vaavoitudai aa. ¹⁶ Diuusi ñiooquidara pocaiti: “Tomali amaadutai maimaata istumaasi gatagitoi Diuusi. Dai tomali amaadutai maitistutuidi ismaatatludagi Diuusi”. Damos Diuusi Ibaada gar lamadu daaca aatama vaavoitudadami dai garsoicai tsai maatana tomasi palapi istumaasi tatagitoi Suusi Cristo.

3

¹ Aidasi ganama daacatadai aan, aan maitistui iscala ga ganmaatatludagi apan duucai agai ismaacada lamadu daja Diuusi Ibaada. Aapima ivuaadana istumaasi ipalidiña maisiu istumaasi ipalidiña Suusi Cristo. Baiyoma ganmaatatluli aan poduucai isduucai mamaatatludiña aan ismaacada utudama vaavoitudai. ² Aapima maitistutuiditadai ismaata caacagi istumaasi sijiacami ismaacada aagai Diuusi ñiooquidara cascada ganmaatatluli aan istumaasi maisijiacami. Dai vaascara tomali sivi maiquiaa istutuidi aapima ismaata caacagi. ³ Aapima quiaa ivueeyi istumaasi ipalidi. Aapima coimudad tuutuiga dai oomaliga apan duucai vaasi oodami ismaacada maivaavoitudai. Poduucai ivueeyi aapima istumaasi ipalidi maisiu istumaasi ipalidi Suusi Cristo. ⁴ Si ascada pocaitiada aapima: “Aan arPaavora mamaatardamigada”. Dai aa pocaitiada: “Aan arApoolosi mamaatardamigada”. Aapima apan vueeyi ismaacada maivaavoitudai.

⁵ Apoolosi dai aan aroodami. ¿Dai tuma guvucadagai viaa aatama? Aatama mosarpipiooñigada Diuusi. Diuusi acovai garvuvaitu tsai gaaagidiña ñiooquida dai aatama gnaagidi aapima matai aapima vaavoitu. ⁶ Aan araga gnaagidi Diuusi ñiooquida dai gooquidara Apoolosi vaamioma ganmaatatluli damos Diuusi agai dai vaamioma ganvaavoituldi. ⁷ Aan ismaacada araga gnaagidi tomali Apoolosi ismaacada gooquidara gnaagidi aatama maiviaa guvucadagai mosagi Diuusi. Diuusi aragai ismaacada vaamioma ganvaavoituldi. ⁸ Dai vaasi Diuusi pipiooñigada apan ducami dai Diuusi aa namaquida agai gapipiooñiga tavaagidara isamaadutai vaamioma calga iduñiagi aa duiñadada tami oidigi daama vaamioma aa namaquidamu agai maca. ⁹ Aatama arDiuusi pipiooñigada dai gnaagidi ñiooquida dai Diuusi vaamioma ganvaavoituldi.

Aapima arDiuusi maamarada dai Diuusi Ibaada gan lamadu daja. ¹⁰ Diuusi giñmaa samicami ansaid gaaagidiña aan ñiooquida Diuusi guvucadacada. Aidasi araga gnaagidi aan Diuusi ñiooquida aan gnaagidi isSuusi Cristo muu curusiaba. Gomaasi glaagai is araga vaavoitudagi. Vai sivi amai vaamioma ganmamaatatlulidi Diuusi ñiooquida. Tomasioora siora gamamaatatludiadagi glaagai isgamamaatatludiadagi istumaasi arvaavoi. ¹¹ Si ascada amaadutai

gaaagacai gamamaatatluldiada aliadagi Diuusi ñiooquida gaaagai isapaga gamamaatatluldiadagi isSuusi Cristo muu curusiaba. ¹² Dai gooquiara vaamioma gamamaatatluldiadagi mosacaasi istumaasi arvaavoi dai maisiu istumaasi maitarvaavoi. ¹³ Siascada diviagi Suusi Cristo dai naidagi ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami amaasi calaga gamaatamu ismaacada vaamioma calaga idui gaa duiñdaga. ¹⁴ Agai ismaacada gaaagidi mosacaasi istumaasi arvaavoi agai gia Diuusi aa namalquidamu tavaagiara. ¹⁵ Damos agai ismaacada gamamaatatluldi istumaasi maitarvaavoi agai gia maiaa namalquidamu Diuusi, tomasi agai calagacara vuusai.

¹⁶ Aapima arDiuusi maamarada dai Diuusi Ibada ganlamadu daja. ¹⁷ Dai Diuusi covai ganvuvaitu masai camaisoimaasi ivuaadama. Cascada isamaadutai ganmamaatatluldiadagi istumaasi maitarvaavoi, Diuusi alia soimaa taatatuldamu agai.

¹⁸⁻¹⁹ Tomali amaadutai maitaagai isalagi ganvupuiirumadadagi. Isamaadutai polliadagi isalia saituduga aliasi gaaagai istatagitodagi sai Diuusi vupuiirugami duucai nidi aoodami sastuduacada. Sioma arcalagai siaa oodami pocaiti adagi saida arvupuiirugami dai Diuusi vataraga gia sastuduga agai. Diuusi ñiooquidara pocaiti: “Agai ismaacada polliidi issastuduga, Diuusi dadagitoi sai alalagi ganvupuiirumadaiña”. ²⁰ Dai pocaiti ara: “Caa maata Diuusi sai tatagitoidada ismaacada polliidi issastuduga maitarsoini iscalagacara oidacagi”. ²¹ Cascada maitaagai masgancocoadagi sastuduacatai ganmamaatatluldiadamiga. Diuusi casi ganmaa vasi istumaasi tagito aapima. ²²⁻²³ Aapima arCristo aadunada dai Cristo arDiuusi marada. Dai aana dai Apoolosi dai Piiduru arganpipiooñiga aapima. Dai oidigi araapima gantuidaga. Dai oidaga aapima dai coiya agai aapima, dai nidi aapima mui naana maasi istumaasi arvvueeyi sivi, dai tagimu aapima mui naana maasi istumaasi dagavuñia agai, vasi gomaasi arsoini aapima ganvataraga.

4

¹ Poduucai aapima aliasi gaaagai isCristo pipiooñigada duucai ganraijadagi. Diuusi garotoi tasai ganmamaatatluldana istumaasi lagi Diuusi maatacadai. ² Dai vascara isamaadutai viaacagi amo aa duiñdagai gaaagai iscala ivuaadagi. ³ Damos aana maivuum iñalidi tomamas caiti giñalidi aapima dai tomali maivuum iñalidi tomasi caiti giñalidi dudunucami. Damos aana maimaata isbaig arsoimaasi iducami aana. ⁴ Vascara polliidi iscalagacara oidaga dai maisoimaasi ivueeyi, maisiu gomaasicada ismaacada tatagitoi aana potimu Diuusi ismaitarsoimaasi iducami. Mosalagi agai maata isbaiga arsoimaasi ivuaadami aana ischo ara. ⁵ Dai cascada aapima maitaagai isapiapocaiti adagi ansai aana arsoimaasi ivuaadami asta siascada divia Suusi Cristo amaasi agai maasiuldamu istumaasi maitamaata sivi, asta istumaasi tatagitoiña oodami, dai siora calaga ivuaadana Diuusi potladamu sai calaga idui.

⁶ Dai casi ganaagidi aana sai gaaagai masamaadugan duucai ganraijadagi Apoolo lamadu aana vai poduucai calaga maataca aapima sai maitaagai ispocaiti adagi sai vaamioma calagadu ganmamaatatluldiadamiga siaa. Dai poduucai ivuaada aapima istumaasi

Diuusi ipalidi. Si¹ascad¹ pocaitiada aapim¹ gamaat¹ isg¹arduc¹ad¹ gan¹alidi aapim¹. ⁷ Aapim¹ mait¹aagai isg¹arduc¹ad¹ gan¹aliadagi. V¹asi istumaasi istutuidi aapim¹ isivuaadagi Diuusi gan¹maa guvucadagai casc¹ad¹ istutuidi aapim¹ isivuaadagi. ¿Tuimasi g¹arduc¹ad¹ gan¹alidi aapim¹ ducami is¹agi aapim¹ viaacagi guvucadagai isivuaadagi?

⁸ Aapim¹ polidi iscamaat¹ v¹asiasacatai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidar¹. Dai aapim¹ t¹taan¹adami duuca¹ oidaga. Dai gajiaadar¹ gar¹v¹iaa aapim¹. Si¹asi arc¹gaicamudai iss¹alic¹ad¹ art¹taan¹adamicamudai aapim¹ saat¹ama ojootosicami ¹ap¹ gan¹soiñacai gata¹aan¹adamudai. ⁹ Amo imidaga polidi aan¹ sai Diuusi pipiooñi duuca¹ gar¹n¹lijada casc¹ad¹. Ducami istomali amo imidagai maitaan¹ai aat¹ama tomali amo istumaasic¹ad¹. Dai ducami iscas¹ gar¹coodia agadamudai oodami dai Diuusi t¹taa¹ñicarud¹ dai oodami mos¹n¹lijadamudai. ¹⁰ Dai ducami isoodami vupuiirugami duca¹ gar¹n¹lijadamudai gaaagiditai aat¹ama isSuusi Cristo arc¹agacar¹ vuv¹iadami. Mai aapim¹ pov¹an¹alidi mas¹ ali¹ sastuduga vaavoitudaitai Suusi Cristo. Ducami isaat¹ama maic¹aga vaavoitudadagi Diuusi ñiooquid¹ mai aapim¹ polidi mas¹ c¹aga vaavoitudai. Ducami isv¹asi oodami soi duuca¹ gar¹n¹lijadagi dai ducami mas¹aapim¹ siaa g¹anduutuadagi. ¹¹ Aat¹ama bibiuuguiña, dai tonocoñicana, dai maiyuucusucana, dai oodami soi duuca¹ gar¹n¹aidiña, dai maivaaca aat¹ama. ¹² Dai iibiocor¹ai aat¹ama gaaata v¹uaadaitai. Oodami soimaasi ñiooqui garaagidiña damos aat¹ama daan¹aiña Diuusi sai ¹gai soic¹aiña. Oodami soimaasi gartaatamituldiña t¹tai aat¹ama maivui ñioocaiña. ¹³ Dai oodami gar¹ñiooquidiña damos aat¹ama maacaiña ñiooqui ducami si¹rg¹araaduñica ¹gai. Dai oodami voisiqui duuca¹ gar¹n¹aidi.

¹⁴ Aapim¹ giñ¹maamara g¹anducami nai aan¹ ali¹asi g¹anoig¹dai casc¹ad¹ poduca¹ g¹noojidi aan¹ gan¹maquia iñ¹aliditai ñiooqui maisiu g¹ansiaa ¹aratuda iñ¹aliditai. ¹⁵ Tomamasi aapim¹ viaacagi baivustaama miil mamaat¹tuldiadami ismaac¹ad¹ gan¹mamaat¹tuldi istumaasi aagai Suusi Cristo damos maimuidu ismaac¹ad¹ ¹pan ducami g¹nooga mos¹aca aan¹. Aan¹ g¹naagidi isSuusi Cristo arc¹agacar¹ vuv¹iadami m¹tai aapim¹ vaavoitu casc¹ad¹ g¹nooga giñ¹ducami aan¹. ¹⁶ Casc¹ad¹ g¹andaan¹ai aan¹ mas¹ai giñ¹pan duuca¹ oidacana.

¹⁷ Casc¹ad¹ g¹antosda iñ¹agai aan¹ goTimoteo dai goovai g¹aaagidamu isduucatai g¹aaagai isoidaca aapim¹. Goovai giñ¹mara g¹ducami nai aan¹ ali¹ oig¹dai dai goovai c¹aga ivueeyi gaa duiñ¹daga. Dai goovai g¹naagidamu isduucatai ivueeyi aan¹ vaavoitudaitai Suusi Cristo, dai istumaasi mamaat¹tuldi aan¹ v¹asi aipacoga quiquiupiar¹. ¹⁸ Amadutai aapim¹ g¹arduc¹ad¹ gan¹alidi poliditai iñ¹saan¹ gan¹ab¹alidi dai casc¹ad¹ mait¹andidividi aan¹. ¹⁹ Damos aan¹ otoma m¹aca g¹ann¹aida iñ¹alidi isDiuusi ipaldagi. Dai amaasi n¹idamu aan¹ s¹al c¹aga vaavoitudai dai s¹al c¹aga oidaga ¹gai ismaac¹ad¹ g¹arduc¹ad¹ gan¹alidi dai maisiu mos¹aca istumaasi aagai ¹gai. ²⁰ Dai ¹gai saagida ismaac¹ad¹ iduñ¹ia ¹alidi istumaasi Diuusi ipalidi Diuusi guvucadad¹ vaamioma g¹aaagai sioodami ñiooquid¹. ²¹ C¹agacar¹ av¹ar oidaca aapim¹ dai poduuca¹ aan¹ mait¹anbagaidamu si¹ascad¹ gaamu imiagi dai poduca¹ baigiñ¹aliadamu aan¹ aapim¹ac¹ad¹.

¹ Sivi cajioma aatama isamaadutai aapima vana gaoga ooñigada. Gomaasi aramo istumaasi alia soimaascami. Dai maitiipu oigaragai isivuaadagi tomali agai saagida ismaacada maiagidi Diuusi. ² Dai vascara quiaa ggarducada ganalidi aapima. Baiyoma gaagai massiaa aradamudai dai soiganliadamudai. Alali ismaacada pomaasi idui maitaagai masdadagitodagi isvacadada agai ganampaidaragara. ³⁻⁴ Tomasi maiganlamadu daja ana vascara gantatagitoña ana. Ataanadami Suusi Cristo giñmaa samicami cascada ganaagidi ana istumaasi idui gocali aliasi arsoimaascami. Ana ganaagidamu istumaasi gaagai isidunñiagi aapima ducami isganlamadu daacamudai ana. Ampaidavurai aapima vasi vaavoitudadami dai Suusi Cristo guvucadada ganlamadu daacamu. ⁵ Dai aagidavurai gocali sai camaivapacaiña ganampaidaragara vai poduucai lamadu aimaraiña oodami ismaacada ivueeyi istumaasi adiaavora ipalidi. Adiaavora alia viaa guvucadagai. Poduucai samicada soimaa taatamu agai. Dai agai soimaasi taatacai istutuidi siama duucai gatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi poduucai calgacara vuusaiña silascada diviagi ataanadami Suusi Cristo.

⁶ Maitaagai masgarducada ganaliadagi poliditai maslaga ivueeyi. Cal maata aapima sai amo oodami soimaasi ivuaadami istutuidi issoimaasi iduiñtuldagi mui oodami. ⁷ Cascada gaagagai isaagidagi gocali sai camaivapacaiña ganampaidaragara. Agai istutuidi issoimaasi iduiñtuldagi aa vaavoitudadami tomasi maiquiaa soimaasi iduiñtuli aa. Suusi Cristo arapan ducami laali cañiru ismaacada coodaiña ganaaduñicaru gala siaa duudagara ismaacada pascua tagidu vai poduucai Diuusi oigaldiña soimaascamigada. ⁸ Dai poduucai aatama gaagai iscamaisoimaasi ivuaadagi dai calgacara oidaca.

⁹ Casi ganaagidi ana amai ojiara dai maitaagai masurapacadagi agai ismaacada googosi ganducami. ¹⁰ Damos ana maitnaagida inaliditadai masai gajaadara vpiadana vascatai ismaacada googosi ganducami, dai ismaacada coimudad tuutuiga, dai ismaacada lasivoga, dai ismaacada siaa duutudai momoono. Ismaiñiooquiada agadamudai aapima gooodami avnacai isiimia aapima idi oidigi daamadara. ¹¹ Baiyoma ganagida inaliditadai ana masai maiurapacaiña agai ismaacada pocaitiada saida arvaavoitudadami dai vascara googosi ganducamicagi, dai coimudad tuutiacagi, dai ñiooquiadagi aa oodami, dai navacoitaracagi, dai lasivoacagi, tomali maitaagai masgacuaadagi agai lamadu. ¹²⁻¹³ Ana maiviaa samicami isaagadagi ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami, agai ismaacada maitarvaavoitudadami mosagi Diuusi viaa samicami. Damos aapima vaavoitudadami lagi gansaagida gaagagai isaagadagi ismaacada maicaga ivuaadagi. Maitavar dadagitoda gocali soimaasi ivuaadami isgansaagida vapidagi siuu duucu siaa duutudagi aapima Diuusi.

6

¹ Silascada amaadutai aapima viaacagi amo istumaasi gaduñi vaavoitudadami vui maitaagai isvan calasadagi dudunucamiara ismaacada maitarvaavoitudadami. ² Maitamas maata aapima sai ismaacada vaavoitudai Diuusi nida agai agai ismaacada

maivaavoitudai Diuusi ismaacada arcalla ivuaadami dai ismaacada armaicalla ivuaadami. Poduucai lapa gaaagai masalla baivuaadagi istumaasi tagitocagi ganaaduñi. ³ Maitamasmaat aapima tasai asta Diuusi tataañicaruda naida ragai ismaacada arcalla ivuaadami dai ismaacada armaicalla ivuaadami. Vaamioma calla istutuidi aatama isnadagi gaaaduñi vaavoitudadami saagida ismaacada arcalla ivuaadami dai ismaacada armaicalla ivuaadami tami oidigi daama. ⁴ Siascada gancocoda aapima, çtuimasi ajioopaiña aapima sai baiganduñidana dudunucami ismaacada maitarvaavoitudadami? ⁵ Gomaasi gia ganaagidi aana masai siaa lara. Siadara maioidacana maadutai aapima gansaagida ismaacada istutiadagi isbaigandvuididagagi ñiooqui aapima vaavoitudadami gansaagida. ⁶ Amo vaavoitudadami maitaagai isvan calla gaaaduñi dudunucami vuidara ismaacada maitarvaavoitudadami.

⁷ Sallicala arvaavoi sai isgancocoda aapima poduucai alia soimaasi ivueeyi aapima. Baiyoma maitaagai masvui ñioocadagi soora gancocoda liadagi. Dai baiyoma maitaagai masvui ñioocadagi soora ganlasiadagi. ⁸ Damos aapima maicalla ivueeyi dai lalidiña asta ganaaduñi vaavoitudadami.

⁹⁻¹⁰ ¿Mitamasa maata aapima sai ismaacada arsoimaasi ivuaadami maiimia agai siaaco gataana Diuusi? Maitavar gandadagitoda masganvupuiirumadadagi. Sallicala arvaavoi isagai ismaacada googosi ganducami, dai ismaacada sia duutudai amomono ismaacada ivueeyi oodami dai diuusi aagai dai calli ismaacada maiaaban voopoi oqui baiyoma calli lagi aipacoga ganvuudana, dai ismaacada lasivoga, dai ismaacada coimudada tuutuiga, dai ismaacada navacoitara, dai ismaacada oojoidi isñiooquiadagi aa oodami, maitaana agai mala tavaagiara Diuusi lamadu. ¹¹ Poduucai oidacatadai lamadutai aapima damos sivi Diuusi casi ganoigali gansoimaascamiga dai casi covai ganvuvaitu dai Diuusi callacara gannidi ducami istomali amo lidagagi maisoimaasi iduufimudai aapima Suusi Cristo callacara ganvuvaitu dai Diuusi lbada ganlamadu daja cascada.

¹² Amo oodami pocaiti: “Oodami istutuidi isivuaadagi vallasacatai istumaasi ipalidi”. Damos ana pocaiti: sai maisiu valla istumaasi ivueeyi oodami arsoiñi. Dai maitaagai isivuaadagi tomali amo istumaasi soimaascami tomasi iduñia lidi. ¹³ Alasi arvaavoi istumaasi aagai oodami: “Cuaadagai arugidagai vatarai dai gavoocara vaacai cascada vooca oodami”. Damos Diuusi ugitudaga agai valla gomaasi. Damos tuucuga oodami maisiu isgalma voopoda tomasascada, baiyoma tuucuga oodami vai poduucai ivuaadana Diuusi aa duifdagada dai Diuusi nuucada oodami tuucugada. ¹⁴ Poduucai isduucai Diuusi duaacali gartaanadamiga Suusi Cristo poduucai garduduaacalda agai aatama lapa gaguvucadagacada.

¹⁵ ¿Mitamasmaata aapima sai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo arapan ducami agai daida raduñda? Aatama arSuusi Cristo aduñda cascada maitaagai tasvapanagadagi oqui taatacaligami. ¹⁶ ¿Mitamasmaata aapima sai siascada amo calli valla agi amo oqui tataligami vagoocatai aramo oodamicana? Pocaiti Diuusi ñiooquidara: “Vagoocatai aramo oodamicana agai”. ¹⁷ Damos siascada amo oodami

dai vaascata lamadu oidaca liadagi gaooniga, oonigada maitlaagai isdaguagai sabai poduucai vaavoitudana cunada. ¹⁴ Alali ismaacada maitarvaavoitudadamicagi Diusi calgacata naidi agai vaanacai agai amo ooqui vaavoitudadami daida looqui ismaacada maitarvaavoitudadamicagi Diusi calgacata naidi agai vaanacai agai amo calli vaavoitudadami. Dai ismaitarpoduucicamudai maamarada arapan ducamicamudai maamarada agai ismaacada maivaavoitudai, damos Diusi calgacata naidi maamarada arpa. ¹⁵ Damos isacalli maivaavoitudadamicagi dagitua liadagi gaooniga vai dagitona daida looqui camaiviaa islamadu oidacagi dai islooqui maivaavoitudadamicagi dagitua liadagi gacuna vai dagitona daida acunada camaiviaa islamadu oidacagi. Diusi acovai garvuvaitu tasai calgacata oidacana dai maitarcocodaina. ¹⁶ Dai vaascata maimaata amo calli sia amo ooqui iscalgacata vusaidagi gaduuni sia ismaicalgacata vusaidagi arpa quiaa lamadu oidacatai agai.

¹⁷ Dai gaaagai masbaiganliadagi gaicada ismaacada Diusi ipalidi isivuaada aapima. Dai aliasi arcata ismaidagituagai ganaa duiñdaga ismaacada viaacatadai aidasi Diusi acovai vusaitu sai vaavoitudana. Gomaasi agai istumaasi taanai ana vaasi vaavoitudadami aipaco oidacami. ¹⁸ IsDiuusi acovai vuusaidagi amaadutai ismaacada iquitaquicagi tuucugada isducatai gamviidacatadai ajudiduu agai gaaagai ismoduucai viiyagi dai isDiuusi acovai vuusaidagi amaadutai ismaacada maiquitaquicagi tuucugada agai maitlaagai isiquitagi. ¹⁹ Tomasmaasi oodami isiquitaquicagi tuucugada ischo arpa mosgaaagai isivuaadagi istumaasi Diusi ipalidi. ²⁰ Alias arcata isvasi oodami maidagituagai ganaa duiñdaga ismaacada viaacatadai aidasi Diusi acovai vusaitu sai vaavoitudana. ²¹ Isamaadutai arpiooniatadai aidasi Diusi acovai vusaitu maitlaagai isvuama liada agai. Damos isviaacagi agai isducatai vuusiagi dai camaitarpiooniacagi gaaagai isvuusiagi. ²² Pipiooni ismaacada Diusi acovai vuvaitu sai vaavoitudadana gaaagai istatagitodagi israaduñda Cristo dai agai ismaacada maitargapiooniga ismaacada Diusi acovai vuvaitu sai vaavoitudadana gaaagai istatagitodagi isarpioonigada Suusi Cristo. ²³ Diusi alia calga idui aapima ganvaatar aotosacai gamara dai sivi gaaagai maslagiadagi Diusi maisu oodami. ²⁴ Poduucai tudo giñaduñi tomali amaadutai maitlaagai isdaguagai ganaa duiñdaga ismaacada viaacatadai aidasi Diusi acovai ganvuvaitu sai vaavoitudana, Diusi ganlamadu daja cascada.

²⁵ Dai sivi maaquimu ana ñiooqui ismaacada maitarooñiacami dai ismaacada maitarcuucunacami. Suusi Cristo maipoduu aagai damos ana angnaagida inagai. Diusi calgacata giñnaidi daida giñvaavoitudai cascada aapima gaaagai isgiñvaavoitudagi arpa cascada gnaagidamu ana istumaasi tatagitoi ana. ²⁶ Otoma aliasi soimaasi taatamitildi agai adudunucami vasi vaavoitudadami cascada polidi ana sai ismaacada maitarooñiacami dai ismaacada maitarcuucunacami gaaagai isapiaduu viiyagi. ²⁷ Vascata ismaacada caooniga maitlaagai isdadagitodagi ganooniga dai ismaacada maiquiaa ooniga maitlaagai isoontagi. ²⁸ Damos isamo calli oontagi maisoimaasi ivueeyi dai isamo ooqui cunatagi maisoimaasi ivueeyi. Damos soora gavannacami vaamioma soimaasi taata agai dai ana ipalidi isotolioma soimaasi taata agai aapima.

29-31 Giñaaduñi aanΛ gΛnaagidi sai chiaΛqui tasai viΛΛga mΛsica maioidacamu tami oidi daama cascΛΔ gΛaagai tΛsvaamioma ivuaadagi Diuusi aa duiñdadΛ siΛma maasi sivi quiaa istutuiditai. SioraΛ ooñiacagi, dai sioraΛ soigΛΛliadagi, dai sioraΛ baigΛΛliadagi, dai sioraΛ viaacagi tumiñsi dai tomasi ora ismaacΛΔ tami oidigi daama oidaga gΛaagai isvaamioma ivuaadagi Diuusi aa duiñdadΛ siΛma maasi. Idi oidigi caugitimi cascΛΔ.

32 AanΛ ipΛlidi isaapimΛ maivuum ΛΛliadagi tomali Λmo istumaasicaΛΔ. Λmo cΛli maiooñiacami vaamioma tΛtagitoidiuusi aa duiñdadΛ daidΛ ivuaada Λlidiña istumaasi Diuusi ipΛlidi. 33 DΛmos siΛascadΛ caoñta Λgai vaamioma tΛtagitoiña Λgai istumaasi gΛaagai quiiyΛrΛ, daidΛ ivuaada Λlidiña istumaasi ipΛlidi ooñigadΛ. 34 Poduucai ΛpΛ Λmo ooqui maicunacami vaamioma tΛtagitoidiuusi aa duiñdadΛ daidΛ ivuaada Λlidiña istumaasi Diuusi ipΛlidi vai poduucai vaamioma cΛga ivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi siΛsi tuucugadΛ Λcaasi ibΛadΛ. DΛmos siΛascadΛ cacunata Λgai vaamioma tΛtagitoiña istumaasi gΛaagai quiiyΛrΛ daidΛ ivuaada Λlidiña istumaasi ipΛlidi cunadΛ.

35 AanΛ gΛnaagidi gomaasi gΛsoiña iñliditai maisiu gandaida iñliditai mui naana maasi, vΛrai poduucai cΛgacΛrΛ oidaca daidΛ ivuaada Diuusi aa duiñdadΛ oigΛdaitai Diuusi.

36 DΛmos isΛmaadutai poliadagi iscaoquimuimi maradΛ dai poliadagi issioma arcΛgai iscunata Λgai, dai isΛooqui poliada ΛpΛ vai cunatana gomaasi maitΛrsoimaascami. 37 DΛmos isΛmai sΛlicadΛ poliadagi ismaitΛagai iscunatagi maradΛ dai ismaitiipu istuisi cunata Λgai, oogadΛ viaa sΛlicami isiduiña istumaasi ipΛliadagi, Λgai cΛga ivueeyi. 38 DΛmos sioraΛ dagituagi gΛmara sai cunatana cΛga ivueeyi dai sioraΛ maidagituagi gΛmara sai cunatana vaamioma cΛga ivueeyi.

39 Λmo ooqui cunacami viaa isΛΛmadu oidacagi gΛcuna asta siΛascadΛ muu Λgai. DΛmos siΛascadΛ muquiagi cunadΛ Λooqui viaa sΛlicami iscunatagi Λpamu sioraΛ Λmadu ipΛliadagi, dΛmos Λrvaavoitudamicagi Λgai. 40 DΛmos Λooqui vaamioma baigΛΛliadan tada ismaicunata Λpamu. Gomaasi Λgai istumaasi tΛtagitoidiuusi. Dai Diuusi IbΛadΛ giñΛma daja aanΛ ΛpΛ dai gomaasi ismaacΛΔ aagai aanΛ poliidi aanΛ isDiuusi IbΛadΛ giñaagidi.

8

1 AapimΛ giñtΛcakai isbai oidaga oigaragai iscuadagi cuaadagi ismaacΛΔ gΛdadasdi Λmomoono ismaacΛΔ ivueeyi oodami ischo ΛpΛ. BaiyomavΛr maicuaada. VΛscatai aatΛmΛ maatΛ isDiuusi maigapirΛr gΛrvuupai iscuada aatΛmΛ istumaasi gΛdadasdi Λmomoono. DΛmos sioraΛ pocaitiadagi sai vaamioma maatΛ siaa Λgai gΛgΛrducΛΔ gΛΛliidi. DΛmos sioraΛ oigΛadagi vΛsi oodami Λgai poduucai vaamioma cΛga vaavoitudai Diuusi. 2 SioraΛ poliadagi iscamaatΛ mui naana maasi Λgai maicΛga maí isducatai gΛaagaitadai ismamaatΛmudai Λgai. 3 DΛmos Diuusi cΛgacΛrΛ nΛidi sioraΛ oigΛdai Diuusi. Λgai ΛrmaamaradΛ cascΛΔ.

4 Λmomoono ismaacΛΔ ivueeyi oodami dai diuusi aagai maitardidiuusi mosaliΛmadugava Diuusi. 5 Oodami poliidi ismuidi didiuusi tΛvaagiarΛ dai oidi daama, Λgai vΛtarΛ gia oidaga mui didiuusi. 6 DΛmos cΛ maatΛ aatΛmΛ sai mosaliΛmaduga Diuusi, gΛrooga. Λgai idui vΛsiaacatai.

AatΛmΛ oidaga dai siaa duutuda ragai Diuusi daidΛ ivuaadaragai aa duiñdadΛ. Dai aliΛmaduga gartΛaanΛdamiga Λgai arSuusi Cristo, dai Λgai idui vΛΛsiaΛcatai. Dai Λgai garmaa ibΛdagai utudui.

7 Gomaasi maisiu vΛΛsi oodami maata. ΛΛmadutai ismaacΛdΛ ΛΛquioma siaa duutudaiñΛ Λmoono quiaa vaavoitudai sai cuaadatai cuaadagai ismaacΛdΛ gΛdadasdi Λmoono sai Λgai siaa duutudai Λmoono cascΛdΛ poΛlidi Λgai sai maitarcΛΛgai iscuaadagi. 8 Vaavoava siDiuusi maivaamioma cΛΛgacΛγΛ gΛγnΛidi tomali maivaamioma cΛΛgacΛγΛ oidacana aatΛmΛ cuaadatai cuaadagai. 9 VΛΛscΛγΛ avArmaicuaada cuaadagai ismaacΛdΛ gΛdadasdi Λmoono ismaacΛdΛ ivueeyi oodami dai diuusi aagai. Iscuaada aapimΛ Λcuaadagai aidΛ gia Λgai ismaacΛdΛ maicΛΛga maata caΛ isducatai ipΛlidi Diuusi isoidacana ugian tada ΛpΛ dai gomaasi arsoimaascami Λgai vΛΛtarΛ. 10 DΛmos isΛmaadutai aapimΛ ismaacΛdΛ cΛΛ maata vΛΛsi gomaasi vΛΛscΛγΛ imiagi Λmoono quiuu-paigadΛamu dai gacuaadagai cuaadagai ismaacΛdΛ gΛdadasdi Λmoono vai gΛntagiyagi Λmai ismaacΛdΛ maicΛΛga maata caΛ isducatai ipΛlidi Diuusi isoidacana, Λgai ugian tada ΛpΛ. 11 Dai poduucai ΛgaicΛdΛ ismaacΛdΛ iduñia aapimΛ Λgai soimaasi iduñian tada, dai Suusi Cristo muu Λgai vΛΛtarΛ ΛpΛ. 12 Poduucai isaapimΛ soimaasi iduiñtuldagi gΛnaduñi ismaacΛdΛ maicΛΛga maata caΛ isducatai ipΛlidi Diuusi isoidacana, aapimΛ soimaasi ivueeyi Suusi Cristo vui. 13 Poduucai iñsaanaΛ cuaadagai cuaadagai ismaacΛdΛ dadasdi Λmoono dai poduucai soimaasi iduiñtuldagi giñaduñi vaavoitudadami baiyoma maicuaadan tada aanaΛ cuaadagai ismaacΛdΛ dadaasdi momoono tomali Λmo imidagai maisoimaasi iduiñtulda iñΛlidityai.

9

1-3 Sivi aagidamu aanaΛ Λmo ñiooqui Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai iñsaanaΛ arootosadΛ Suusi Cristo. SΛΛlicΛdΛ arvaavoivi iñsaanaΛ arootosadΛ Suusi Cristo. Aana tΛΛ gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo. Dai aapimΛ vaavoitudai Suusi Cristo, aana gΛnaagidi isΛgai arcΛΛgacΛγΛ vuviadami cascΛdΛ. Tomasi aa maivaavoitudai iñsaanaΛ arSuusi Cristo ootosadΛ, dΛmos aapimΛ gia gΛaagai isvaavoitudagi dai aapimΛ arvaavoitudadami cascΛdΛ gΛmaatΛ iñsaanaΛ arSuusi Cristo ootosadΛ.

4 AanaΛ viaa sΛΛlicami isgamaitΛcadagi cuaadagai gaaagidityai Diuusi ñiooquidΛ. 5 Dai viaa aanaΛ sΛΛlicami isooñtagi Λmo ooqui vaavoitudadami poduucai isduucai ivueeyi Λгаа Suusi Cristo ojootosadΛ, dai Suusi Cristo susuuculidΛ dai Piiduru. 6 ¿Povai masiΛnalidi aapimΛ ismosΛca aanaΛ dai Bernabé maviaa sΛΛlicami isdagituagi aa duiñdagai dai gaaagidityai isSuusi Cristo arcΛΛgacΛγΛ vuviadami? 7 SandaarΛ maiΛΛgi gaaa namΛquidi istumaasi siaa vueeyi. Dai sioraΛ Λsadagi uuvasi viaa sΛΛlicami iscuaadagi iibiadΛ. Dai sioraΛ nuucadacagi sisivatuΛ viaa sΛΛlicami isyΛΛdagi viibadΛ. 8 AanaΛ maitΛnaagidi istumaasi aagai oodami aanaΛ gΛnaagidi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidΛγΛ. 9-11 AatΛmΛ gΛnaagidi Diuusi ñiooquidΛ dai poduucai gΛnsoicai iscΛΛgacΛγΛ oidaca aapimΛ cascΛdΛ viaa aatΛmΛ sΛΛlicami isgantaanΛdagi cuaadagai aapimΛ poduucai soicai aa oodami cascΛdΛ gΛaagai isvaamioma garsoicΛda aapimΛ aatΛmΛ. Poduucai ooja Moseesacaru: “MaitavarΛ dacamidacartudada Λtuturu masiΛΛscadΛ calivadagi tΛligi ΛgaicΛdΛ vai poduucai cuaajida Λgai tΛligi”, asduu ooja. Poduucai gΛmaatΛ isaata vuaadami viaa sΛΛlicami

isgamaitacadagi cuaadagai. Agai ismaacadla gasicuaanai dai ismaacadla gayoovai agai gaaagai istagitocagi isajagi aa yoovi. ¹² Isaa viaacagi samicami iscuaadagi gancuaadagaiga sioma calga aatama.

Vaascara maiuu aatama tomasi viaacatadai samicami. Baiyoma lagi gaaata namalquidina aatama vasi tastumaasi siaa vuaadana. Aana ipaliditadai scalga antagito caaca aapima istumaasi ganaagidi aana dai maisiu tatagitodagi insaana gamaitacai ganaagiditai Diuusi niooquida. ¹³ Cal maata aapima sai ismaacadla gaaata vueeyi agal quiuupaigadara ajudidú siaaco galcoodai vustaqui poduucai isduucai gatajai Diuusi agai istutuidi isaa cuaadagi lbaabaidi. ¹⁴ Dai poduucai Diuusi aagai sai soora gaaagiadagi isSuusi Cristo arcagacara vuviadami sai ismaacadla vaavoitudadagi gaaagai ismaacadagi vasi istumaasi agito. ¹⁵ Damos aana tomali amo imidagai maitataanai tomali amo istumaasi tomasi viaa aana samicami isgataanadagi. Aana ganoojidi maisiu antaanadami inlilititai istumaasi. Lapaga muquian tada aana biuugimucai isgantaanadagi amo istumaasi.

¹⁶ Aana maitaagagai isgaducadla ginaliadagi gaaagiditai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami, gomaasi viaa aana isivuaadagi cascada. Siala soimaa taatamu aana ismaitaagiadagi gomaasi. ¹⁷⁻¹⁸ Ismosacaasi baiginaliaracadla ganaagidamudai aana isSuusi Cristo arcagacara vuviadami aidla gia baiginalidi viiagi aana ducami isaa namalquidamudai aapima tuminsicadla tomasi matinmaa tomali amo sintavo. Damos maisiu mosacaasi baiginaliaracadla ganaagidi aana isSuusi Cristo arcagacara vuviadami baiyoma aliasi viaa aana isgaaagiadagi gomaasi. Diuusi gintajai ansaidla iduuna cascada.

¹⁹ Aana maitarpioofigadla tomali amaadutai dai vaascara vaascatai pioofigadla duucai oidaga aana vai poduucai vaamioma muidutai vaavoitudana isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. ²⁰ Sialscadla ginaaduni judidú saagida daaca aana ismaacadla ivueeyi vasi istumaasi ooja Mosesacaru aana lapa lpan duucal ivuaadana vai poduucal vaamioma muidutai vaavoitudana isSuusi Cristo arcagacara vuviadami tomasi maiviaa aana isivuaadagi vasi istumaasi ooja Mosesacaru. ²¹ Dai silscadla saagida daaca aana agai ismaacadla mailagidi istumaasi ooja Mosesacaru aana lpan duucal ivuaadana agai mosacaasi istumaasi galrdaidi Diuusi gomaasi maitivuaadana aana. Aana viaa isivuaadagi istumaasi aagai Diuusi dai istumaasi aagai Suusi Cristo cascada, vai poduucal vaavoitudana agai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. ²² Dai silscadla saagida daaca aana ismaacadla maicalga maata cal istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi aidla gia ivueeyi aana istumaasi ivueeyi agai vai poduucal istutuidi aana issoifigi agai isvaamioma calga maata istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. Tomasiaacoga daaca aana lpan duucal ivuaadana aana loodami vai poduucal lamadutai vaavoitudana. ²³ Poduucal ivuaadana aana sai calga antagito caacana agai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami dai poduucal alia baiginalidina aana silscadla vaavoitudagi lamadutai.

²⁴⁻²⁷ Soora vopooyi aliasi ganaajagali gamaita aliditai. Istumaasi gamaitacai agai vasi uugiatali. Damos aapima gaaagai scagacara oidacagi vaavoituditai dai agiditai Diuusi dai Diuusi ganmaaquimu amo istumaasi tavaagiala ismaacadla tomali amo imidagai maiugiatali. Utuisdami laquiasdara vopooyina vaidla aajali utuifaragai dai gajiaadara

oodami viaa guvucadagai tomali ispoaliadagi aapimla isbaabaidi ismaacada gadadasdi amoono maitarapan ducami tomastuma baabaidi.²⁰ Poduucalagai ismaacada maivaavoitudai Diuusi dadasdi cuaadagai Diaavora tataañicaruda maisiu Diuusi. Aanla maitipalidi ispoduucal ivuaada aapimla dai maitipalidi aanla larla isgacuaada aapimla lgaalamadu silascada gavaagimatada lga dai poduucal araaduñacagi oodami ismaacada vaavoitudai lDiaavora tataañicaruda.²¹ Aapimla maitistutuidi isaraaduñacagi Suusi Cristo daidla araaduñacagi Diaavora tataañicaruda larla.²² Maitlaagai tsbaamutudagi Diuusi ganvui daraacatalagai lamadu siu duucu siaa duutuadagi lDiaavora tataañicaruda. Calla maata aatamla isDiuusi vaamioma guvuca isaatamla.

²³ Mui naana maasi istutuidi aatamla isivuaadagi damos maisiu vlassi istumaasi garsoical iscalgacarla oidaca aatamla Diuusi vuitapi.²⁴ Islamaadutai iduñia aliadagi amo istumaasi glaagai isaralga tatagitodagi sabaigal aristumaasi soimaascami aaduñla vllatarla.

²⁵ Sapladavurai tomastuma baabaidi ismaacada oidacagi dai maitavlar gatcacada masbai daasi amoono ischo larla. Baiyoma maimaatlaca aapimla dai maipoaliadagi massoimaasi ivueeyi cuaadatai.²⁶ Vlassi oidigi dai vlassi istumaasi oidaga arDiuusi tuidada cascada glaagai mascuaadagi vlassi istumaasi oidacagi.

²⁷ Islamaadutai ismaacada maitarvaavoitudadamicagi ganvaidagi masai quidiarla gauugana dai masiimia aliadagi, iimivurai dai ugavurai mastumaasi ganbiidagi dai maitacacada isbai daasi amoono ischo larla. Baiyoma maimaatlaca aapimla dai maipovalliadagi massoimaasi ivueeyi cuaadatai.²⁸ Damos islamaadutai povantladagi masai gocuaadagai ismaacada modaja daasi amoono ismaacada siaa duutudai oodami, varai maiuga vai lgaai maipoldagi masapimla vaavoitudai larla amoono,²⁹ tomamlas aapimla maata masmaivaavoitudai.

Damos aanla ipalidi sai lamaadutai gifaagidamu: “¿Istuisi maitistutuidi iscuaadagi cuaadagai ismaacada dadasdi moonos pocaititai aa saidal aramo istumaasi soimaascami,³⁰ dai sai iscuaadagi baigalliditai Diuusi vui, tuisi potallana lmai issoimaasi ivueeyi?”³¹ Damos aanla gnaagidamu sai masiuu duucu cuaadagi tomastuma cuaadagai silarla tomastumaasi mastumaasi ivuaadagi glaagai masivuaadagi siaa duutudaitai Diuusi.³² Maitlaagai isivuaadagi istumaasi sobicadagi oodami isalgiada Suusi Cristo tomasi arjudidiu ismaitaljudidiu larla dai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo larla.³³ Aanla vllascarla gifaajagali isivuaadagi istumaasi istucada baiganaliadagi aa. Dai aanla maitivueeyi moslcaasi istumaasi arcalagai aanla gifvllatarla baiyoma ivueeyi aanla istumaasi arsoiñi aa vllatarla, vai poduucal calgacarla vuvaquia lgaai.

11

¹ Giflapan duucal varivuaada aapimla poduucal isduucal lpan duucal ivueeyi aanla Suusi Cristo.

² Gifaaduñi alial calga ivueeyi aapimla tatagitoitai daidla ivuaadatai istumaasi ganmaatltuli aanla.³ Aanla ipalidi masmaatlacagi sai Cristo lgaai dai taanali calcali, dai calcali taanali ganooñiga, dai Diuusi taanali Cristo.

4 Dai aapim^Λ Coriintar^Λ oidacami pocaiti sai isamo c^Λalli g^Λc^Λc^Λasad^Λ g^Λvanamu siuu duucu gamamadadagi si^Λp^Λ siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquid^Λ gomaasi ^Λrsiaa ^Λararagai ^Λgai v^Λatar^Λ. 5 Damos isamo ooqui maivuracagi g^Λmoo siuu duucu gamamadadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquid^Λ gomaasi ^Λrsiaa ^Λararagai ^Λgai v^Λatar^Λ gomaasi ^Λar^Λpan ducami isivisumicamudai ^Λgai mood^Λ. 6 Isamo ooqui maivurac^Λ aliadagi g^Λmoo sioma ^Λrc^Λag^Λai isbovasd^Λar^Λ ivisua ^Λgai g^Λmoo. Damos isgomaasi ^Λrsiaa ^Λararagaicagi ooqui v^Λatar^Λ baiyoma g^Λaag^Λai isvuraca g^Λmoo. 7-9 Diuusi idui ^Λc^Λalli sai ^Λpan tuigacana naana maasiar^Λ. Dai c^Λc^Λalli viaa s^Λallicami isgata^Λaan^Λdagi oidigi daama poduuc^Λai isduuc^Λai Diuusi t^Λaan^Λai tavaagi^Λar^Λ, c^Λsc^Λd^Λ aapim^Λ Corinto^Λar^Λ oidacami pocaiti sai siuu duucu gamamadadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquid^Λ c^Λc^Λalli mait^Λaag^Λai isg^Λc^Λc^Λasada g^Λvanamu dai poduuc^Λai c^Λc^Λalli gat^Λt^Λagidi is^Λgai vaamioma viaa guvucadagai dai vaamioma t^Λaan^Λai isooqui, c^Λsc^Λd^Λ c^Λc^Λalli mait^Λaag^Λai istutusadagi g^Λnvapanamu siuu duucu gamamadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquid^Λ. Damos Diuusi idui looqui c^Λalliaif^Λndar^Λ maisiu ^Λc^Λalli ooquiaif^Λndar^Λ. Dai Diuusi idui looqui dai soic^Λañ^Λ ^Λc^Λalli maisiu ^Λc^Λalli sai soic^Λañ^Λ looqui. 10 Poduuc^Λai Diuusi gat^Λt^Λagidi isvaamioma gata^Λaan^Λai ^Λc^Λalli siooqui c^Λsc^Λd^Λ ooqui g^Λaag^Λai isvuracagi g^Λmoo. Asta Diuusi tat^Λaaañicarud^Λ iif^Λapai g^Λnvupui^Λvasa siuu duucu vuidar^Λ gugucadagi Diuusi. 11 V^Λascat^Λar^Λ ^Λgai saagida ismaac^Λd^Λ vaavoitudai Suusi Cristo ali^Λsi t^Λgito c^Λalli dai ali^Λsi t^Λgito ooqui vai g^Λnsoc^Λdagi aipacoga ivuaadatai Diuusi aa duiñdada. 12 Vaavoava sic^Λalliaif^Λndar^Λ ^Λpadui looqui daid^Λ ^Λrvaavoi sic^Λc^Λalli ooquiaif^Λndar^Λ vuvac^Λai dai v^Λasi gomaasi idui Diuusi.

13 Giñaagidavurai aapim^Λ sabaig^Λ ^Λrc^Λag^Λai isamo ooqui gamamadadagi mait^Λvuracatai ^Λmo pañitu. 14-15 Maitasi ^Λrvaavoi sai v^Λascatai pov^Λan^Λlidi sai ooqui g^Λaag^Λai isvuracagi g^Λmoo dai oojoide ist^Λt^Λv^Λducagi cuupad^Λ dai c^Λc^Λalli v^Λatar^Λ ^Λrsiaa ^Λararagai ist^Λt^Λv^Λducagi cuupad^Λ. 16 Isamaadutai giñvui ñiooqui aliada aagaitai gomaasi, ^Λgai g^Λaag^Λai ismaat^Λcagi t^Λsai aat^Λm^Λ tomali aa vaavoitadadami maiviaa ^Λmai viituldaragai.

17 Sivi g^Λnaagidamu aan^Λ ^Λma maasi dai gooc^Λd^Λ maitistutuidi aan^Λ ispot^Λiyagi ansai baigiñ^Λlidi. Si^Λascad^Λ g^Λnvampadiada aapim^Λ dai cuaada cuaadagai ismaac^Λd^Λ cueeyi aapim^Λ tat^Λgitoitai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba vaamioma soimaasi ivueeyi aapim^Λ isbai c^Λaga ivuaadagi. 18 Cajiona aan^Λ m^Λsai aapim^Λ g^Λnvupui ñioocañ^Λ dai baitoma vaavoitudai aan^Λ. 19 Aliasi g^Λaag^Λai isv^Λascatai aagadagi isducatai vaavoitudai poduuc^Λai g^Λmaat^Λmu ismaac^Λd^Λ ^Λgai dai s^Λallic^Λd^Λ vaavoitudai Suusi Cristo. 20-21 Mas^Λascad^Λ g^Λnvampadiada aapim^Λ dai cuaadagi cuaadagai ismaac^Λd^Λ cueeyi aapim^Λ tat^Λgitoitai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba ^Λmmoco ^Λar^Λaga cuaadana cuaadagai ismaac^Λd^Λ vuua dai asta navacor^Λañ^Λ gay^Λllatai vai aa maitatascon^Λar^Λañ^Λ, dai chichi^Λll^Λqui aipaco dadar^Λañ^Λ poduuc^Λai s^Λallic^Λd^Λ soimaasi ivueeyi aapim^Λ maisiaa duutudai aapim^Λ Suusi Cristo. 22 Maitam^Λsviaa aapim^Λ g^Λnvuiqui m^Λsiaaco gacuaadagi dai maig^Λpi gacuaadagi m^Λsiaaco g^Λnvampadiadagi. Aapim^Λ soiduuc^Λai n^Λidi ismaac^Λd^Λ Diuusi ^Λco vuvaitu dai siaa ^Λaraturadai aapim^Λ ^Λgai ismaac^Λd^Λ maiviaa cuaadagai. ¿Povai

masianalidi aapimā iñsaana baigiñalda iñagai? Siaadara baigiñaldana aana.

²³ Suusi Cristo aagi giñmaatutuli istumaasi ganaagidi aana. Aida acara tucara masigatalgida agaitadai Suusi Cristo agai bai amo paana ²⁴ dai gamamagi dai gooquiara saasara daida itai: “Ugavurai, idi arapan ducami giñtuucuga iñsmaacada talgida agai aana masai aapimā calgacara vuvacana. Masiascada poduucai ivuaadagi varai giñtatagitoda”, astai aSuusi Cristo. ²⁵ Poduucai ara caugitocai bai agai amo tucayu uuvasi varagada daida itatadai gojootosa: “Idi uuvasi varagada ismaacada idi tucayuana daja arapan ducami giñara ismaacada astia agai varai aapimā calgacara vuvacana. Iñsiascada muquiagi vai astia giñara aida abiaadara gaagamu goñiooqui utudui ismaacada Diuusi ootoca agai aoodami. Vascara masiascada ganampaidiadagi dai yadagi uuvasi varagada varai giñtatagitoda”, astatadai Suusi Cristo. ²⁶ Poduucai vascara masiascada gacuaadagi dai yadagi uuvasi varagada poduucai aapimā talgidi aa masvaavoitudai isSuusi Cristo muu curusiaba sai calgacara vuvacana oodami dai aapimā gaagagai ispovuaadagi asta siascada diviagi Suusi Cristo.

²⁷ Poduucai tomasioora sioora cuaadagi apaana dai yadagi auuvasi varagada poduucai isduucai giñmaatutuli Suusi Cristo dai maicalga vueeyi navacoraitai dai alia soimaasi ivuaadagi maitatagitoitai isSuusi Cristo muu curusiaba vai calgacara vuvacana oodami, poduucai agai soi duucai naidi Suusi Cristo. ²⁸ Cascada vascatai maiquiaa gaugacai dai maiquiaa yalacai uuvasi varagada alia gaagagai istatagitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba vai calgacara vuvacana oodami. ²⁹ Isamadutai cuaadagi apaana dai gayadagi uuvasi varagada dai maitatagitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba vai calgacara vuvacana oodami Diuusi soimaasi taatatuldamu. ³⁰ Amadutai aapimā poduucai ivuaadana cascada cococofi dai maiguupuca dai amoco asta cooyi. ³¹ Damos isaatama istatagitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba aida gia Diuusi maiviaacamudai issoimaasi gartaatamituldiadagi. ³² Damos siascada Diuusi naidagi ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicalga ivuaadami agai soimaasi taatatuldamu ismaacada armaicalga ivuaadami vai poduucai maiimia agai Diaavora amadu.

³³ Poduucai tudo giñaduñi masiascada ganampaidiadagi dai gaugia aagadagi apaana dai gayadagi uuvasi varagada varai nanaraca asta siuu duucu ganampagi vascatai varai mapai gauga. ³⁴ Isamadutai biuugimucagi gaagagai isapaga gaugiagi gaquiayara vai poduucai Diuusi maiviaacamudai issoimaasi gantaatatuldiadagi gomaasicada istumaasi ivueeyi aapimā ganampaiditai. Gogaa istumaasi ismaacada giñacaca aapimā ojijara bai duñimu aana iñsiascada malca ganaidagi.

12

¹ Giñaduñi ganaagida iñalidi aana amo istumaasi varai maataca. Sai Diuusi Ibadal maacai guvucadagai vaavoitudadami sai naana maasi ivuaadana.

² Caa maatΛ aapimΛ sai aidΛmasi maiquiaa vaavoitudaiña Suusi Cristo aapimΛ siaa duutudaiña mui moono ismaacΛdΛ maiñioocai. ³ AapimΛ gΛnsaagida daiVΛi ΛΛmoco ismaacΛdΛ pocaiti sai aagai istumaasi aagidi Diuusi. DΛmos isagai ñiooquiadagi Suusi Cristo poduucai gΛmaatΛ isΛgai maiagagai gomaasi Diuusi IbΛadΛ guvucadadΛcΛdΛ. Dai isΛmaadutai cΛΛga vaavoitudadagi isSuusi Cristo ΛrDiuusi dai ΛΛgiadagi poduucai gΛmaatΛ sai istumaasi aagai Λgai, Λgai aagai Diuusi IbΛadΛ guvucadadΛcΛdΛ.

⁴ Vaavoitudadami viaa guvucadagai isivuaadagi ΛΛmo istumaasi. Diuusi IbΛadΛ Λgai dai maacai guvucadagai. ⁵ VΛΛscatai ivueeyi Suusi Cristo aa duiñdadΛ isducatai istutuidi dΛmos vΛΛscatai ivueeyi Λgai vaa Suusi Cristo aa duiñdadΛ. ⁶ VΛΛscatai ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ dΛmos maiΛmadugan duucai dΛmos vΛΛscatΛ Λgai vaa Diuusi Λgai dai soicΛi vΛΛscatai. ⁷ Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai vΛΛsi vaavoitudadami saidΛ ivuaadana ΛΛmo istumaasi vai poduucai gΛmaatΛ siDiuusi IbΛadΛ ΛΛmadu daja vΛΛscatai, dai istumaasi ivueeyi ΛΛmadutai Λrsoiñi vΛΛscatai vΛΛtarΛ. ⁸ Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai ΛΛmadutai sai cΛΛga maatΛ aagaiña ismaacΛdΛ aagai Diuusi, dai Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai aa sai cΛΛga maatΛ caΛcana Diuusi ñiooquidΛ, ⁹ dai Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai aa sai vaamioma cΛΛga vaavoitudaiña Diuusi dai poduucai ivuaadana naana maasi, dai Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai aa sai duduaaidiña coococidadΛ, ¹⁰ dai Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai aa saidΛ ivuaadana naana maasi gΛgΛrducami, dai Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai aa sai cΛΛga maatΛ gaaagidiña Diuusi ñiooquidΛ, dai Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai aa sai maatΛ nΛidiña asmaacΛdΛ ñioocai Diuusi IbΛadΛ guvucadadΛcΛdΛ dai ismaacΛdΛ ñioocai Diaavora tΛtΛaañicarudΛ guvucadadΛcΛdΛ, dai Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai aa sai ñioocaiña aa ñiooquicΛdΛ ismaacΛdΛ maimaatΛ Λgai, dai Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai aa sai aagaiña istumaasi aagai Λgai ismaacΛdΛ aa ñiooquicΛdΛ ñioocai. ¹¹ VΛΛsi gomaasi ivueeyi Λgai vaa Diuusi IbΛadΛ. Λgai Λgai dai maacai guvucadagai vΛΛscatai saidΛ ivuaadana ΛΛmadutai istumaasi ΛΛgi Diuusi IbΛadΛ ipΛidi.

¹² Oodami ΛΛcaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju dai vΛΛscarΛ ΛrΛgai vaa tuucugadΛiñdΛrΛ. Poduucai isduucai ismaacΛdΛ vaavoitudai Suusi Cristo saagida oidaga ojootosicami dai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai maamatΛtuldiadami dai vΛΛscarΛ Λgai argΛnaadunumu. ¹³ Tomasi aatΛmΛ Λrjudidiu isgliego ΛpΛ, tomatΛsi Λrpipioñi ischo ΛpΛ vΛΛscarΛ vΛΛscatai casi garvapacoñica Diuusi IbΛadΛ guvucadadΛcΛdΛ tΛsaidΛ argΛraadunumucana aatΛmΛ, dai Λgai vaa Diuusi IbΛadΛ garΛma daja vΛΛscatai.

¹⁴ Poduucai isduucai caagagai aanΛ oodami ΛΛcaso dai noonovΛ dai naanaca dai vuupuju dai vΛΛscarΛ ΛrΛgai vaa tuucugadΛiñdΛrΛ. ¹⁵ IsΛmo oodami potΛiyagi: “GiñΛcaso maitargiñnovi cascΛdΛ maitargiñtuucuga”. VΛΛscarΛ siaadΛrΛ maigovai gΛΛsΛna ΛcasodΛ. ¹⁶ Dai isΛmo oodami potΛiyagi: “Giñnaaca maitargiñvuji cascΛdΛ maitargiñtuucuga”. VΛΛscarΛ siaadΛrΛ maigovai gΛΛsΛna ΛnaacadΛ. ¹⁷ IsvΛΛsi gartuucuga Λrvujicamudai isducatai caΛcamudai aatΛmΛ. SiΛpΛ isvΛΛsi gartuucuga Λrnaacaicamudai isducatai istutiadamudai aatΛmΛ isuuvapiadagi. ¹⁸ Diuusi darai oodami vuupuidΛ siaaco Λgai ipΛli dai daacadΛ,

naanacad^Λ dai v^Λasi istumaasi viaa oodami. ¹⁹ Si^Λmo oodami ^Λrvujicamudai siaaco daacamudai ^Λtuucugad^Λ. ²⁰ D^Λamos s^Λallicad^Λ ^Λrvavaovi is^Λmo oodami ^Λl^Λcaso dai noonov^Λ dai naanaca dai vuupuju dai v^Λascat^Λ ^Λragai vaa tuucugad^Λaiñd^Λat^Λ.

²¹ V^Λasi g^Λrtuucuga ali^Λsi g^Λaagai. Ali^Λ tagito aat^Λm^Λ g^Λrvuupuji dai g^Λrnoonovi dai g^Λrmoo dai g^Λracaso. ²² Dai ismaac^Λd^Λ maiguupuca ^Λgai dai sioma g^Λaagai. ²³ Dai istuidaba sioma mait^Λaagada maasi ^Λgai tatai vaamioma nunucadai aat^Λm^Λ dai ismaac^Λd^Λ siaa ^Λraragai is^Λlidi aa oodami ^Λgai gia iñ^Λapai aat^Λm^Λ. ²⁴ Poduucai g^Λrdui Diuusi casc^Λd^Λ. ²⁵ Oodami ^Λl^Λcaso dai noonov^Λ dai naanaca dai vuupuju. Dai v^Λasi istumaasi viaa oodami abaana saasa^Λ ^Λgai. Dai v^Λasi ali^Λsi g^Λaagai. ²⁶ Is^Λmo oodami coococagi ^Λmap^Λc^Λt^Λ tuucugad^Λ maibai tadacana v^Λasi tuucugad^Λ. Is^Λmo c^Λali maat^Λ ñioocadagi dai aa oodami aagidi sai c^Λagadu mood^Λ ali^Λ baig^Λalidiña ^Λc^Λali.

²⁷ Poduucai ^Λap^Λ aapim^Λ muidu daid^Λ ^Λamo aadunumu. ²⁸ Dai vaavoitudadami saagida darai Diuusi ^Λmoco said^Λ ^Λrojootosicamica dai aa said^Λ ^Λñiñoquituldiadamigad^Λcana dai aa said^Λ ^Λrmamaat^Λtuldiamicana, dai aa said^Λ ivuaadana mui naana maasi g^Λarducami, dai aa said^Λ duduaaidiña coococidad^Λ, dai aa sai soic^Λña g^Λnaaduñi, dai aa said^Λ ^Λt^Λaan^Λamicana, dai Diuusi maacai guvucadagai aa sai ñioocaiña aa ñiooquic^Λd^Λ ismaac^Λd^Λ maimaat^Λ ^Λgi ^Λgai. ²⁹ Maisiu v^Λasi vaavoitudadami ^Λrojootosicami, dai maisiu v^Λasi ^ΛrDiuusi ñiñoquituldiadamigad^Λ, dai maisiu v^Λasi ^Λrmaat^Λtuldiadami, dai maisiu v^Λasi ivueeyi istumaasi g^Λarducami, ³⁰ dai maisiu v^Λasi duduaaidi coococidad^Λ dai maisiu v^Λasi ñioocai aa ñiooquic^Λd^Λ, dai maisiu v^Λascatai maata aagai istaiya alidi ^Λoodami aa ñiooquic^Λd^Λ ismaac^Λd^Λ maimaat^Λ ^Λgai. ³¹ Aagiadavurai Diuusi sai g^Λnmaacana guvucadagai maid^Λ ivuaada aapim^Λ istumaasi vaamioma g^Λaagai. D^Λamos aana g^Λnaagidi iñ^Λlidi ^Λmo istumaasi ismaac^Λd^Λ vaamioma ^Λrsoiñi isv^Λasi gomaasi.

13

¹ Isistutiadamudai aana isñioocadagi aa ñiooquic^Λd^Λ ismaac^Λd^Λ maimaat^Λ aana tomasi ^Λroodami ñiooquid^Λ si^Λap^Λ Diuusi t^Λaañicaruda ñiooquid^Λ dai ismaioig^Λada aana oodami mos^Λat^Λpan ducami aana ^Λmo istumaasi imaac^Λd^Λ moscaiti dai mait^Λrsoiñi. ² Dai isistutiadamudai aana isaagadagi Diuusi ñiooquid^Λ dai ismaat^Λcamudai aana istumaasi ^Λgi Diuusi maatacatadai dai ismaat^Λcamudai aana mui naana maasi, isc^Λaga viaacamudai aana vaavoidaragai dai poduucai istutiadamudai issib^Λaco tutusadagi gigidi, mospocaititai aana ismaigovai im^Λdagi dai ismaioig^Λada aana oodami ducami ismaitistutiadamudai aana isistuma v^Λaadagi. ³ Isaana gaoidagi v^Λasi istumaasi viaa aana, dai masgiñ^Λalidagi gaaagiditai aana Diuusi ñiooquid^Λ, dai ismaioig^Λada aana oodami gomaasi mait^Λrsoiñi giñ^Λvatara.

⁴ Oodami ismaac^Λd^Λ s^Λallicad^Λ oig^Λdai aa ^Λgai maioomaliga, dai c^Λ tuutuiga, dai maicoimudad^Λ tuutuiga, dai maig^Λarducad^Λ g^Λnalidiña, ⁵ dai maisoiduucai ^Λalidiña aa, dai maivupuiiruga oodami vui, daid^Λ ivuaadana istumaasi ip^Λliadagi aa maisiu mos^Λcaasi istumaasi ip^Λliadagi ^Λgai, si^Λascad^Λ aa ñiooquiadagi ^Λgai maita ñiooquidiña, dai maivuaama^Λ alidiña tomasi soimaasi ivuiididi aa. ⁶ Dai maibaig^Λalidiña

siΛΛscadΛ soimaasi ivuaadagi aa baiyoma baiganΛlidiña siΛΛscadΛ cΛΛga ivuaadagi aa. ⁷ Oodami ismaacΛdΛ sΛΛlicΛdΛ oigΛdai aa maivui ñioocai aa ismaacΛdΛ soimaasi ñidi, dai vΛΛscatΛ vaavoituda Λlidi istumaasi aagidi aa, dai vΛΛscatΛ vaavoituda isaa ipΛlidi iscΛΛga ivuaadagi, dai vΛΛscatΛ apiaoigΛdai aa ismaacΛdΛ soimaasi taatamitulda.

⁸ Tomastuigaco oidacamu ΛΛmadutai ismaacΛdΛ oigΛadagi aa, dΛmos aimu istuigaco tiipuca agai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ, dai tomali maitañioocada agai aa ñiooquicΛdΛ, dai tomali maitΛagada agai isDiuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai oodami sai cΛΛga maata caΛcagi Diuusi ñiooquidΛ. ⁹ Damos sivi palapi maata aatΛmΛ Diuusi ñiooquidΛ dai maicΛΛga maata aagai aatΛmΛ Diuusi ñiooquidΛ. ¹⁰ Aimu istuigaco vΛΛscatai maata caΛca agai vΛΛsi Diuusi ñiooquidΛ cascΛdΛ maitΛagada agai isDiuusi IbΛadΛ maacadagi guvucadagai oodami isivuaadagi tomali Λmo istumaasi.

¹¹⁻¹² Tami oidigi daama maimaata aatΛmΛ vΛΛsi istumaasi Diuusi maata Λpan duucai Λmo ali maimaata vΛΛsi istumaasi maata Λmo oodami gΛducami. Poduucai ΛpΛ maimaata caΛ aatΛmΛ vΛΛsi Diuusi ñiooquidΛ ducami isnΛijadagi Λmo ñidacarui ismaacΛdΛ maicΛΛga maasi dΛmos aimu istuigaco cΛΛga maata caΛcamu aatΛmΛ vΛΛsi Diuusi ñiooquidΛ poduucai isduucai Diuusi gΛrmaata. Dai Λmo oodami gΛducami camaitivueeyi istumaasi ivuaadana aliducatai poduucai ΛpΛ siΛΛscadΛ iimia aatΛmΛ Diuusi ΛΛmadu camaitivuaadamu istumaasi ivuaadana tami. ¹³ VΛΛscatΛ oidacamu sioorΛ vaavoitudadagi Diuusi dai sioorΛ ñΛΛracagi istumaasi Diuusi iduñia aatΛmΛ gΛrvΛatarΛ, dai sioorΛ oigΛadagi aa. Damos vaamioma ΛrcΛΛgai isoigΛadagi aa.

14

¹ Aliasi gΛagagai masaipaco gΛnoigΛadagi. DaanΛdavrurai aapimΛ Diuusi sai Λgai gΛnmaacana guvucadagai maidΛ ivuaada aapimΛ tomasi Λmo istumaasi ismaacΛdΛ ivueeyi aa vaavoitudadami, dΛmos siooma ΛrcΛΛgai isaagada aapimΛ Diuusi ñiooquidΛ. ² Λgai ismaacΛdΛ ñioocai aa ñiooquicΛdΛ ismaacΛdΛ maimaata, Λgai Diuusi ΛΛmadu ñioocai maisiu oodami. Oodami maimaata caΛ istumaasi aagai Λgai cascΛdΛ. Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai sai aagaiña istumaasi Λgi Diuusi maata. ³ Baiyoma Λgai ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiooquidΛ Λgai gia oodami ΛΛmadu ñioocai, dai poduucai soicΛi Λgai vaavoitudadami sai vaamioma cΛΛga vaavoitudana, maacatai ñiooqui dai baiΛΛliatudaitai. ⁴ Λgai ismaacΛdΛ ñioocai aa ñiooquicΛdΛ ismaacΛdΛ maimaata Λgi Λgai vaamioma vaavoitudai, dΛmos Λgai ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiooquidΛ Λgai soicΛi aa vaavoitudadami sai vaamioma cΛΛga vaavoitudana.

⁵ AanΛ ipΛlidi isvΛΛscatai aapimΛ istutiadamudai isñioocadagi Λma maasi ñiooqui dΛmos vaamioma ipΛlidi aanΛ isaapimΛ aagadagi Diuusi ñiooquidΛ. Isñioocada aapimΛ Λma maasi ñiooqui dai maiaagadagi istaiya Λlidi maitΛrsoiñi vaavoitudadami vΛΛtarΛ cascΛdΛ siooma ΛrcΛΛgai isaagiadagi Diuusi ñiooquidΛ siisñioocadagi Λma maasi ñiooqui. Damos isñioocada aapimΛ Λma maasi ñiooqui dai aagadagi istaiya Λlidi goovai gia Λrsoiñi ΛpΛan duucai isduucai Λrsoiñi isaagadagi Diuusi ñiooquidΛ. ⁶ CascΛdΛ giñaaduñi iñsaana gΛndividagi dai Λma maasi ñiooqui gΛñiooquiadagi poduucai maitΛrsoiñan tada aanΛ isvaamioma vaavoituda aapimΛ. Damos iñsaana gΛnaagiadagi istumaasi Diuusi giñaaagiadagi,

dai istumaasi maata caaca aana, silappa isganaagiada aana istumaasi Diuusi iduñia, silappa ganaagiada aana Diuusi ñiooquida poduucai gia gansoñan tada aana.

7 Siorea iivadagi uusi gitarui gaaagai iscalaaga iivada agai vai poduucai maata caacagi aa istuma iivaragai iivai agai. 8 Sandaaru saagida oidaga amoco ismaacada iivai piito dai iivaiña agai amo iivaragai dai poduucai aagidiña sandaaru sai vaapaigana dai iivaiña amai iivaragai sai gacocodana goaa iivaragaicada aagidiña agai sandaaru istumaasi gaaagai isiduñiagi cascada gaaagai iscalaaga iivada agai vai maata caacagi sandaaru daida ivuaadagi istumaasi tagitocagi agai. 9 Poduucai arvuvueyi aapimacada. Isamaadutai ñioocadagi ama maasi ñiooqui siaadara maata caacana aa iscaiti agai. Ducami isalgi ñioocadamudai agai. 10 Salliacada arvaavoi isoidaga mui naana maasi ñiooqui oidigi daama dai vascatai ismaacada ñioocai maata caa. 11 Dai isamaadutai giññoiquiadagi ama maa ñiooquicada ismaacada maimaata aana poduucai maitarcaacan tada aatama aipacoga. 12 Cascada aapima ismaacada ipalidi isDiuusi Ibada ganmaquiagi guvucadagi isiduñiagi amo istumaasi ismaacada ivueyi aa vaavoitudadami, aagiadavurai Diuusi sai agai ganmaacana guvucadagi maida ivuaada aapima istumaasi arsoñi vaavoitudami vattara.

13 Poduucai siorea ñioocadagi ama maasi ñiooqui ismaacada maimaata agai, gaaagai isaagiada agai Diuusi sai maacana guvucadagai vai gaaagiada istaiya alidi agai ññoiquicada. 14 Isgamamadada aana amai ññoiquicada ismaacada maimaata aana, maata aana issiaa duutudai Diuusi damos maimaata aana iscaiti. 15 Gaaagai isgamamadada aana siaa duutudaitai Diuusi dai maatacagi iscaiti aana. Gaaagai isganada aana siaa duutudaitai Diuusi dai maatacagi iscaiti aana. 16 Damos isamaadutai gamamadadagi amai ññoiquicada ismaacada maimaata agai tomali aaduñda, laaduñda siaadara potaana agai vaavoava. 17 Tomasi alia calga gamamadai agai maitarsoñi aaduñda vattara. 18 Aana baigiñalidi Diuusicada isvaamioma ñioocai aana ama maasi ñiooqui isvascatai aapima. 19 Damos silascada garampaidiada aatama vaavoitudadami aana baiyoma ipalidiña isaagadagi altaama ñiooqui damos vascatai maata caacagi maisu baivustan miil ñiooqui amai ññoiquicada ismaacada maimaata caacagi tomali amaadutai.

20 Giñaaduñi maitavar tatagitoda anpan ducai agai ismaacada maiquiaa calga maata istumaasi gaaagai isivuaadagi baiyoma gaaagai mascalaaga tatagitodagi. Silascada iduñia liada aapima amo istumaasi soimaascami amaasi gia gaaagai istagitodagi aapima anpan duucai agai ismaacada maiquiaa maata ivueyi istumaasi soimaascami. 21 Pocaiti liivurara ismaacada ooja Moseesacaru sai pocaiti Diuusi: “Aa oodami ama maasi ñioocadami giññoiquituldiadamu ajudidíu saagida damos vascara maitiñlagidamu ajudidíu”, caiti Diuusi, asduucai ooja Moseesacaru. 22 Poduucai ara silascada agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi caacagi vaavoitudadami isñoiquiagi amai ññoiquicada poduucai gaaagai ismaatiagi isDiuusi guvucadadacada ñioocai oodami, dai silascada amaadutai gaaagiadagi Diuusi ñiooquida poduucai maata vaavoitudadami isDiuusi guvucadadacada ñioocai agai. 23 Dai isganampaidagi vaavoitudadami dai vascatai ama maasi ñiooqui ñioocadagi vai vaapaquiagi aa ismaacada maivaavoitudai potaiyan tada agai sai vupuiirutu vaavoitudadami. 24 Damos isvascatai aagadagi

Diuusi ñiooqida vai vaapaquiagi ammadutai ismaacada maivaavoitudai, agai maatamu isiarsoimaasi ivuaadami dai cascada ama duucai gatagitomu²⁵ dai siaa duutuadamu Diuusi dai potimu isDiuusi sallaicada ammadu daja vaavoitudadami.

²⁶ Giñaaduñi sallaicada ganampaidiada aapima vaascatai ivueeyi istumaasi istutuidi. Amoco ganadana dai aa gamamaatatuldiña Diuusi ñiooquida dai aa aagaiña istumaasi aagidi Diuusi, dai aa ñioocaiña ama maasi ñiooqui, dai aa aagadamu istaiya alidi agai ñiooquicada, vaascara mastumaasi ivuaadagi gaaagai isiarsoiñicagi vaavoitudadami vaatarā. ²⁷ Sallaicada ammadutai ñioocadagi ama maasi ñiooqui ali googocatai gaaagai isñioocadagi sallaipa vaavaicatai damos vaamiomia gia cho. Damos ammadutai gaaagai isñioocadagi maisiu vaascatai lapa. Damos gaaagai isoidacagi siora aagadagi istaiya alidi oodami ñiooquicada. ²⁸ Damos ismaitiipucagi siora aagadagi istaiya alidi oodami ama maa ñiooqui, sioma arcaagai ismaitañioocadagi ama maasi ñiooqui masallaicada ganampaidiadagi sioma arcaagai isajagi ñiooquiada agai Diuusi mostagitoidarā, gomaasi arsoiñi ajagi agai vaatarā. ²⁹ Poduucai lapa sallaicada ammadutai aagadagi Diuusi ñiooquida ali googocatai gaaagai isaagadagi sallaipa vaavaicatai, dai aa gaaagai isaagadagi sabaig arDiuusi ñiooquida ismaacada aagai agai. ³⁰⁻³² Damos isDiuusi aagidagi amo istumaasi amaadutai ismaacada daacagi agamai ismaacada cañioocaitadai gaaagai iscamañioocadagi vai ñiooquiagi agamai. Caga istutuidi oodami iscamañioocadagi ismaitañiooquia aliadagi. Poduucai isDiuusi aagiadagi amo istumaasi amaadutai gaaagai isaagadagi apaga amoco dai gooquiara amai vai poduucai vaascatai maatiagi dai baiganaliadagi. ³³ Diuusi maisiolitudai oodami baiyoma soicai sai maisiociña dai ibastudacan tadatudai. Vasi gomaasi ismaacada caaagai aana ivueeyi garaaduñi vaavoitudadami ismaacada ganampaidi tomasiaacoga.

³⁴ Sallaicada ganampaidiadagi vaavoitudadami dai siaa duutuadagi Diuusi, ooqui maitaagai isñioocadagi, gomaasi daidarsi. Ooqui aliāsi gaaagai islagiadagi gancuucuna poduucai isduucai aagai Diuusi ñiooquidarā. ³⁵ Dai isooqui maataca aliadagi amo istumaasi gaaagai isquiiyara taca agai gancuucuna. Aliāsi arsiaa araragai isamo ooqui ñioocadagi siaaco ganampaidacagi oodami dai siaa duutuadagi Diuusi.

³⁶ Gantagitovurai masai aapima maitarapagadada ismaacada gaaagidi Diuusi ñiooquida, dai maisiu mosaca aapima vaavoitudai Diuusi ñiooquida. ³⁷ Isamaadutai polliadagi isagai istutuidi isaagadagi Diuusi ñiooquida sallaipa polliadagi isDiuusi ibada ammadu daja gaaagai istatagitodagi sai istumaasi ganooji aana Diuusi poduucai gnootosdi ñiooqui. ³⁸ Damos isamaadutai maiaggiadagi istumaasi gnaagidi aana aidā gia maitaagai mascaacagi istumaasi gnaagiada agai.

³⁹ Poduucai giñaaduñi gaaagai masdaanadagi Diuusi sai agai ganmaacana guvucadagai mai aapima aagadagi Diuusi ñiooquida dai maitavar daidiada aa isñioocada agai ama maasi ñiooqui. ⁴⁰ Dai vasi istumaasi ivuaadagi gaaagai mascaaga ivuaadagi isducatai gaaagai isivuaadagi dai maitavar sisiocada.

15

¹ Sivi giñaaduñi aanΛ ipalidi mastatagitodagi isducatai gΛnaagidi aanΛ sai Suusi Cristo arcΛagacΛrΛ vuviadami. Matai aapimΛ vaavoitu gomaasi dai apiavaavoitudai. ² Isiarvaavoi iscΛaga vaavoitu aapimΛ tucamidΛrΛ dai apivaavoitudai poduucai cΛagacΛrΛ vuvacΛi aapimΛ.

³ AanΛ ganmamaatatuli aapimΛ istumaasi giñmaatΛtuli Suusi Cristo. AanΛ ganmaatΛtuli istumaasi vaamioma gΛaagai ismaatΛcagi. AanΛ gΛnaagidi sai Suusi Cristo muu dai poduucai gΛroigΛldi garsoimaascamiga, poduucai isducatai aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ. ⁴ Dai aanΛ gΛnaagidi ΛpΛ masai yaasa Suusi Cristo tai Λgai bo vaica tasaicΛdΛ Λpamu duaaca, poduucai isduucai aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ ΛpΛ, ⁵ dai sai gΛmaasitu Λgai Piiduru vuitapi, dai gooquiΛrΛ gΛmaasitu Λgai Λгаа oootosicami vuitapi. ⁶ Dai gooquiΛrΛ gΛmaasitu Λgai vaamioma istaama sienta vaavoitudadami vuitapi bo vasdΛrΛ, dai muidutai Λgai quiaa oidaga dai ΛΛmoco cacoi. ⁷ Dai gooquiΛrΛ gΛmaasitu Λgai Jacobo vuitapi dai gooquiΛrΛ vΛasi oootosicami.

⁸ Dai cuugatΛrΛ gΛmaasitu Λgai aanΛ giñvuitapi, dai cΛagacΛrΛ giñvuusaitu aidΛsi tomali Λmaadutai maitΛgitocatadai ⁹ Λгаа oootosicami vaamioma gataaanΛi iñsaanΛ dai aanΛ maitΛaagai masootosicami giñaagadagi. AanΛ soimaa taatatuli Λvaavoitudadami cascΛdΛ. ¹⁰ Damos Diuusi cΛagacΛrΛ giñnΛldi cascΛdΛ rrootosadΛ aanΛ. Dai aanΛ ivuaadana mui naana maasi Diuusi guvcadadΛcΛdΛ. Dai vaamioma aata vuaadana aanΛ sivΛscatai Λгаа Diuusi vΛascΛrΛ giñsoicΛi cascΛdΛ. ¹¹ Damos iñsaanΛ gΛnaagidiña Diuusi ñiooquidΛ siΛpΛ Λгаа oootosicami vΛascΛrΛ ΛrΛgai vaa Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛdΛ vaavoitudai aapimΛ.

¹² AanΛ gΛnaagidi sai Suusi Cristo duaaca coidadΛ saagidaiñdΛrΛ, mai ΛΛmadutai aapimΛ pocaiti sai maioidaga duaacaragai coidadΛ vΛΛtarΛ. ¹³ Isiarvaavoicamudai ismaacΛ aagai aapimΛ sai maioidaga duaacaragai coidadΛ vΛΛtarΛ aidΛ gia tomali Suusi Cristo maiduaacamudai. ¹⁴ Damos isiarvaavoicamudai isSuusi Cristo maiduaaca aidΛ gia vΛasi istumaasi aagai aatΛmΛ maitarsoiñcamudai. ¹⁵⁻¹⁷ Damos isiarvaavoicamudai ismaiidaga duaacaragai aidΛ gia aatΛmΛ Λryaatavogami. AatΛmΛ Λgai dai aagai sai Diuusi duaacali Suusi Cristo cascΛdΛ. Damos ismaitarvaavoicamudai isoidaga duaacaragai aidΛ gia maitarvaavoicamudai ΛpΛ isDiuusi duaacali Suusi Cristo, dai poduucai ganvaavoidaraga maitarsoiñcamudai, quiaa rsoimaasi ivuaadamicamudai aapimΛ. ¹⁸ DaidΛ Λvaavoitudadami ismaacΛdΛ cacoi maiimimudai Diuusi ΛΛmadu. ¹⁹ Ismaitarvaavoicamudai isiimia ragai aatΛmΛ Suusi Cristo ΛΛmadu siΛscadΛ coiyagi aidΛ gia vaamioma soigΛrΛliadamudai aatΛmΛ siaa oodami oidigi daama.

²⁰ Damos rvaavoi isSuusi Cristo duaaca coidadΛ saagidaiñdΛrΛ. Poduucai cΛΛ maatΛ aatΛmΛ isDiuusi gΛrduduacalda agai aatΛmΛ ΛpΛ. ²¹⁻²² Diuusi idui Λmo cΛΛli dai Adán tΛΛtΛ. Agai maiΛΛgi Diuusi cascΛdΛ muu dai cascΛdΛ vΛasi oodami oidigi daama cooyi. GooquiΛrΛ Diuusi ootoi gΛmara oidigi daama. Agai ΛΛgi Diuusi dai aidΛsi muu Λgai Diuusi duaacali coidadΛ saagidaiñdΛrΛ cascΛdΛ vΛascatai ismaacΛdΛ vaavoitudai Diuusi, Diuusi duduaacalda agai coidadΛ saagidaiñdΛrΛ. ²³ Suusi Cristo ΛpΛga duaaca aidΛsi Diuusi ipΛli dai Λgai ismaacΛdΛ

vaavoitudai Suusi Cristo duduaacamu si¹ascad¹ diviagi Suusi Cristo apamu, si¹ascad¹ Diuusi ipaldagi. ²⁴ Dai si¹ascad¹ ugitiagi oidigi tiipuca agai tomali amo t¹aanadami dai Suusi maidagitua agai isgataañicadagi ¹Diaavora t¹añicaru¹dai tomali ¹Diaavora amaasi Suusi t¹agida agai g¹s¹alicamiga Diuusi garooga. ²⁵ Cristo g¹aagai isapiaviaacagi g¹s¹alicamiga asta si¹ascad¹ ugittitu Diuusi v¹asi ismaac¹ada vuid¹ta v¹atca. ²⁶ Dai cuगत¹ra Diuusi duduaacalda agai v¹asi coidada vai poduucai g¹maatana isvaamioma guvuca agai ismuuquigami. ²⁷ Diuusi maa s¹alicami gamara Suusi Cristo sai agai t¹aanaiña v¹asi istumaasi oidaga. Mosaca Diuusi maitaanai agai. ²⁸ Dai si¹ascad¹ v¹ascatai ¹agiadagi Cristo amaasi Cristo t¹agida agai g¹s¹alicamiga Diuusi dai Diuusi t¹aanadamu v¹asi.

²⁹ Amoco vaavoitudadami vaavoitudai saida arsoiñi isganvapaonadagi coidada v¹atar¹. ¿Damos ismaitarvaavoi isoidaga duaacaragai duucatai arsoiñi gomaasi?

³⁰⁻³¹ Aatama ojootosicami v¹as tasai garcooda agaiña oodami. ¿Dai ismaiduduaaca ragai aatama coocai tumaasi arsoiñi gomaasi aatama garv¹atar¹? Gomaasi gia arvaavoi masv¹as tasai gimuaa agaiña. Isaapima vaavoitudai isganoig¹dai aana poduucai ¹pa g¹aagai masvaavoitudadagi istumaasi g¹naagidi aana. ³² Efeesi¹ra giñcocoda oodami oomaliacami. ¿Tumaasi arsoiñi gomaasi aana giñv¹atar¹ ismaiduaaca iñaagai aana camuucuai? Isiarvaavoi ismaitiipu duaacaragai g¹aagai t¹sgaiiyagi sivi dai vagiam ar¹liadagi, sioroco si¹ppa vaasamac¹da coiya ragai aatama.

³³ Maitavar gandadagitoda isaa ganvupuiirumadadagi ganmamaatatulditai ama maasi. C¹l¹ maat¹ aapima sai siora uurap¹ca¹ oodami maic¹ga ivuaadami agai ¹pan duucai mamaatar¹ai dai soimaasi ivuaadana ¹pa. ³⁴ G¹aagai m¹sc¹ag¹ai g¹nt¹atagituaigi apamu dai camaisoimaasi ivuaada. Amadutai aapima maivaavoitudai isca¹ tuiga Diuusi dai si¹asi viaa guvucadagai, casc¹da g¹aagai m¹ssiaa ¹radagi.

³⁵ Amaadutai aapima giñt¹acacamu lien¹. “¿Asducatai duduaacarai coidada? ¿Dai asmaascana tuucugada?” ³⁶ Siora giñt¹acacagi gomaasi ali¹si arvuiirugami. Astucai ismaac¹da g¹asai vuvacai dai g¹arai dai gooqui¹ra ¹caida ismaac¹da g¹ai camaitiipucana. ³⁷ G¹asai uunui caida vai vuvacai dai g¹arai dai camai¹pa maascana ¹caida ismaac¹da g¹ai. Poduucai ¹pvueeyi tomastuma astucaic¹da. ³⁸ Diuusi poduucai idui casc¹da. Poduucai ¹pa oodami ismaac¹da cooyi dai g¹yaasapai uugiatai tuucugada dai si¹ascad¹ duduaaca Diuusi g¹maaquimu ¹tuucugada imaac¹da ¹gi agai ipalidi. ³⁹ Oodami tuutucugada mai¹pa maasi c¹caisi tuutucugada, tomali ujuurugi, tomali vatopadagai. ⁴⁰ Diuusi t¹añicaru¹dai t¹v¹aagi¹ra oidaga dai oodami oidigi daama oidaga casc¹da mai¹pa mamaasi tuutucugada. ⁴¹ Tasai dai masaadai dai sisiaavugai mai¹pan¹asi dadadac¹ai, v¹asc¹ra amo sisiaavugai vaamioma dadadac¹ai siaa. ⁴² Poduucai idui Diuusi v¹asi gomaasi dai poduucai iduñia agai si¹ascad¹ duduaacaldagi coidada. Oodami tuutucugada ismaac¹da g¹yaasapai duvarai damos si¹ascad¹ Diuusi duduaacaldagi camaicoodamu agai. ⁴³ Oodami tuutucugada ismaac¹da g¹yaasapai camaitarsoiñi damos si¹ascad¹ Diuusi duduaacaldagi dadadac¹adamu agai. Oodami tuutucugada ismaac¹da g¹yaasapai camaiguupuacana damos

si¹ascad¹ Diuusi duduaacaldagi amaasi gia guupuacamu ²agai. ⁴⁴ Oodami tuutucugad¹ ismaac¹ad¹ g¹ayaasapai oo dai tuucuga dai ³ara dai uugiat¹i d¹amos si¹ascad¹ Diuusi duduaacaldagi camaiugitimu ⁴agai.

⁴⁵ Pocaiti Diuusi ⁵ñiooquid¹ara sai Adán ar¹tuucamid¹ara oodami ismaac¹ad¹ idui Diuusi sai tami oidigi daama oidacana. D¹amos ⁶suusi Cristo gooqui¹ar¹oma divia. ⁷Agai ar¹Diuusi dai maacai ib¹adagai utudui oodami. ⁴⁶⁻⁴⁹ Diuusi idui Adán d¹v¹araic¹ad¹ d¹amos ⁸suusi Cristo tavaagi¹añ¹d¹ara divia. V¹asi oodami ismaac¹ad¹ oidigi daama oidaga d¹v¹araic¹ad¹ duñisi ⁹apan duucai Adán. Dai v¹ascatai ismaac¹ad¹ vaavoitudai ¹⁰Suusi Cristo ¹¹apa mamaascamu ¹²Suusi Cristo si¹ascad¹ duduaacagi dai tavaagi¹ara oidacamu. ¹³Suusi Cristo maid¹v¹araic¹ad¹ duñisi.

⁵⁰ Giñaaduñi aan¹ ang¹naagidi sai oodami tuutucugad¹ mai¹ajioopai tavaagiamu istumaasi ismaac¹ad¹ uugiat¹i maitistuidi is¹amadu daacagi istumaasi maiuugiat¹i. ⁵¹⁻⁵² D¹amos g¹naagidi aan¹ amo istumaasi istumaasi Diuusi giñaagidi istumaasi ¹⁴agi Diuusi maatacatadai. Maisiu v¹ascatai aat¹ama coiya ragai d¹amos todian duucai g¹arnanatudamu dai ama maasi tuucuga viaacamu dai tomastuigaco oidacamu v¹asi coidad¹ dai duduaac¹ad¹. Siuu duucu cacuugatar¹ iivagi Diuusi t¹ataañicarud¹ piitoc¹ad¹, duduaacamu coidad¹ dai tomali amo imidagai camaicoimu. ⁵³ Poduucai isduucai oidaga aat¹ama sivi maitistutuidi istomastuigaco oidacagi casc¹ad¹ g¹aaagai is¹apa mamaastua aat¹ama Diuusi dai amaasi camaicoodamu aat¹ama d¹amos ismaac¹ad¹ cooyi gia duvar¹i tuutucugad¹ casc¹ad¹ g¹aaagai is¹apa mamaastua aat¹ama Diuusi dai amaasi camaicoodagi. ⁵⁴ Si¹ascad¹ ar¹aduñiagi gomaasi amaasi casi ar¹aduñimu istumaasi aagai Diuusi ¹⁵ñiooquid¹ara. Dai aid¹ abi-aad¹ara camaicoodamu oodami. ⁵⁵ Casc¹ad¹ mait¹aaagai is¹ab¹iadagi muuquigami. ⁵⁶ Aoodami ismaac¹ad¹ caoig¹ali Diuusi soimaascamaigad¹ camaisoimaa taatamai si¹ascad¹ coiyagi. Diuusi ¹⁶ñiooquid¹ara maata aat¹ama is¹arsoimaasi ivuaadami v¹ascatai. ⁵⁷ D¹amos baigiñ¹alidi aan¹ Diuusic¹ad¹. ¹⁷Agai g¹aroig¹aldi g¹arsoimaascamiga vaavoitudaitai aat¹ama ¹⁸Suusi Cristo casc¹ad¹ camaisoimaasi taatamu aat¹ama si¹ascad¹ coiyagi.

⁵⁸ Casc¹ad¹ giñaaduñi apiav¹ar c¹aga vaavoitudada dai apiac¹aga ivuaada Diuusi aa duiñ¹dad¹. Aapim¹ c¹aga maata sai aa duiñ¹dagai masmaac¹ad¹ ivueeyi Diuusi v¹atar¹ mait¹ar¹mos¹agic¹ad¹.

16

¹ Sivi g¹naagidamu aan¹ amo ²ñiooqui. Aan¹ caaagidi v¹avaoitudadami ismaac¹ad¹ Galaasi¹ara oidaga isduucatai g¹aaagai is¹ampaidiada ³agai tumiñsi g¹araaduñi vaavoitudadami ismaac¹ad¹ Jerusaleen¹ara oidaga v¹atar¹. Dai aapim¹ ar¹pa g¹aaagai is¹poduucai ivuaadagi. ⁴ V¹asi tumiñoco g¹aaagai masacovai darasadagi chichi¹aaqui tumiñsi masmaac¹ad¹ gamait¹ac¹ai, dai bai darasaca poduucai maiviaaca aapim¹ is¹ampaidagi tumiñsi si¹ascad¹ m¹aa divia aan¹. ⁵ Dai si¹ascad¹ m¹aa divia aan¹ ootosamu aan¹ sio¹ra ipaliada aapim¹ sai vuidacaiña tumiñsi dai oojai g¹araaduñi Jerusaleen¹ara oidac¹ad¹. ⁶ Dai iñsaan¹ istutiadagi isimia ar¹pa aid¹ gia giñoidamu goovai.

⁵ Si¹ascad¹ imia aan¹ gamucu viaa aan¹ isMasedoniamu s¹alli daivuñiagai, dai gooqui¹ara aimu aan¹ Coriinto¹ara. ⁶ G¹ar¹amadu

daaca iñalidi aanΛ chiΛΛqui tasai isamo toomoco ΛΛΡΛ. Dai siΛΛscadΛ imia iñagada aanΛ boodΛΓΛ sibΛacoga aapimΛ istutuidi isgiñmaaquiagi istumaasi tagitoca aanΛ voiyΛΓΛ vΛΛtarΛ. ⁷ AanaΛ maisiu mosdaivunucai gannΛida iñalidi baiyoma ipalidi aanΛ isbai tΛvΛpi daacagi ganΛΛmadu, isDiuusi ipaldagi. ⁸ Damos tanasi EfeesiΛΓΛ daaca iñagai aanΛ quiaa, siaa duudagΛΓΛ uucami ismaacadΛ Pentecostési tΛΛgidu. ⁹ Sivi tami cΛΛga istutuidi aanΛ isgaaagiadagi Diuusi ñiooquidΛ dai vΛΛsi tasai muidutai vaavoitudai, dai muidutai garvuidΛΓΛ vΛΛta.

¹⁰ IsmΛΛ diviagi Timoteo vΛrai cΛΛgacΛΓΛ nΛida vai maiduaadicuda Λgai. Λgai ΛΡΛ ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ Λpan duucai aanΛ. ¹¹ CascadΛ vΛΛscatai aapimΛ gΛaagai mΛscΛΛgacΛΓΛ nΛijadagi. Dai siΛΛscadΛ baigovai imia Λgai boodΛΓΛ vΛrai maaca istumaasi tagitoca Λgai voiyΛΓΛ vΛΛtarΛ. Tami nΛnΛra aanΛ Timoteo ΛΛmadu Λгаа vaavoitudadami ismaacadΛ oidi.

¹² AanaΛ goguama oi garaduñi Apoolosi sai oidana gogaa vaavoitudadami dai mΛΛca gannΛidana, damos sivi maitipali Λgai isimiagi. Λgai imimu siΛΛscadΛ istutiadagi.

¹³ Gannuucadacavurai vai maisoimaasi ganduiñtuldana ΛDiaavora, dai apiavΛΓ cΛΛga vaavoitudada. MaitavΛΓ Λbiada ismaacadΛ ganvuidΛΓΛ vΛΛta. CΛΛgacΛΓΛ avΛroidaca Diuusi ganmaacai guvucadagai cascadΛ. ¹⁴ Dai vΛΛscΛΓΛ avΛΓ oigΛada vΛΛsi oodami.

¹⁵ CΛΛga maata aapimΛ giñaaduñi sai AcayΛΓΛ ΛΡΛga vaavoitu Tiivañi ΛΛmadu vΛΛscatai ismaacadΛ quidiΛΓΛ oidacatadai. Dai aidΛsi cavaavoitudaimi aa Λgai soicΛiña vΛΛsiΛΓΛ istumaasi tagitocana Λgai. ¹⁶ AanaΛ gΛnaagidi masai siaa duutudaiña dai ΛΛgidiña Λgai ismaacadΛ Λpan tuutuiga Tiivañi dai aaduñidΛ dai vΛΛscatai ismaacadΛ gansoicΛi dai ismaacadΛ ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ. ¹⁷ AliΛ baigiñalidi aanΛ giñdividacai Tiivañi dai Fortunato dai Acayo Λgai aliΛ baigiñaliatu poduucai aapimΛ ΛΡΛ aliΛ baigiñaliatudamudai isdadimudai. ¹⁸ Dai casi giñiibastan tada aanΛ go ΛΛmadu gaaatagacai dai polidi aanΛ isaapimΛ ΛΡΛ ganiibΛstacan tada. GΛaagai issiaa duutuadagi Tiivañi ΛΛmadu Fortunato ΛΛmadu Acayo. Goovai garsoicai cascadΛ.

¹⁹ Λvaavoitudadami AsiΛΓΛ oidacami dai Aquila ΛΛmadu Prisila dai Λгаа vaavoitudadami ismaacadΛ Aquila dai Prisila quidiΛΓΛ ganΛmpaidi DiuuscadΛ ganviaatuldi ΛΡΛ. ²⁰ Dai vΛΛsi Λvaavoitudadami ismaacadΛ tanai daraaja DiuuscadΛ ganviaatuldi. Dai casiavΛΓ maitancocoada baiyomavΛΓ ganviaatuldiada aipaco.

²¹ Tami cuगतΛΓΛ gia Λagi ooja aanΛ dai DiuuscadΛ ganviaatuldi.

²² SiooraΛ maioigΛdai Suusi Cristo Diuusi gajiaadΛΓΛ vipieeyi. AanaΛ ipalidi isotoma diviagi gartaanΛdamiga Suusi Cristo.

²³ AanaΛ ipalidi isgartΛaanΛdamiga Suusi Cristo cΛΛgacΛΓΛ gannΛijadagi.

²⁴ AanaΛ dai aapimΛ vaavoitudai Suusi Cristo cascadΛ aliΛsi ganoigΛdai aanΛ.

MosΛcaasi.

Idi aragotordada oojai ismaacada ooji Paavora avavoitudadami Coriintoara oidacami

¹ Aana arPaavora dai Suusi Cristo acovai giñvusaitu ansaida arootosadacana. Poduucai ipali Diuusi cascada. Aana amadu garaaduñi Timoteo gamviaatuldi. Dai aana ganoojidi idi oojai aapima garaaduñi vaavoitudadami masmaacada Coriintoara oidaga dai gampaidiña dai siaa duutudaiña Diuusi. Dai idi oojai argaraaduñi vaavoitudadami Acaayata oidacami vatarata ara. ² Aana ipalidi isDiuusi garooga amadu Suusi Cristo gartlaanadamiga apiacagacata gannajadagi dai apiaganiibastudacan tadacagi.

³ Diuusi agai dai vascata soigalidi aatamadada dai garbaialliatudai cascada caga ñiocai aatama Diuusi vui. Agai agai daida aroogada gartlaanadamiga Suusi Cristo. ⁴ Siuu duucu soimaa taatamadagi aatama Diuusi baigataliatudai dai poduucai istutuidi aatama isbaialliatudadagi aa ismaacada soimaasi taatamai. ⁵ Aatama alia soimaa taatamai vaavoitudaitai Suusi Cristo poduucai isduucai soimaasi taata Suusi Cristo. Dai agai vaa Suusi Cristo sallicada baigataliatudai. ⁶ Aatama soimaasi taatamai gnaagiditai sai Suusi Cristo acagacata vuviadami dai poduucai istutuidi aatama isbaigataliatudadagi. Dai Diuusi baigataliatudai aatama dai poduucai aapima baigatalididina ara. Dai poduucai caga istutuidi aapima issoimaa taatamadagi poduucai isduucai soimaa taatamai aatama maiñui ñiocaitai Diuusi. ⁷ Dai sallicada vaavoitudai aana isapiavaavoitudadamu aapima. Caa maata aana issoimaasi taatamu aapima poduucai isduucai soimaasi taatamai aana. Dai caa maata aana isDiuusi baigataliatudamu aapima poduucai isduucai baigiñalliatudai agai aana.

⁸ Garaaduñi ipalidi aatama ismaatia aapima silasi soimaa taatamaiña aatama Asia davariata. Alias cavami soimaasi taatamaiña aatama dai camaitistui isvaamioma soimaasi taatagi. Dai asta poliditadai aatama masgarcooda agai. ⁹ Sallicada poliditadai aatama iscacoia aragai aatama. Diuusi dagito ispoduucai paduunñiagi tasai aatama maata isducatai vaamioma caga vaavoitudagi Diuusi dai maisiu polliada aatama islagi istutuidi isgarsoicadagi. Diuusi agai dai aran duduaacaldi acoidada. ¹⁰ Dai Diuusi garsoi tatai camaitarcooditu aatama dai Diuusi quiaa garsoicai. Daida caa maata aatama isvascata garsoicadamu agai. ¹¹ Alias gaaagai isdaanada aapima Diuusi sai garsoicaiña. Dai silascada muidutai daanadagi Diuusi sai garsoicaiña muidutai pocaitiada agai ara sai baigatalidi Diuusicada maatacatai isDiuusi garsoicai.

¹² Alias baigatalidi aatama maatacatai gartagitoidagata isca tuu-tuiga aatama tomasiaacoga sioon caga aapima gansaagida vascata ipalididina aatama iscaga ivuaadagi tomastumaasi. Aatama lagi maitistutuidi isvuaadagi gomaasi baiyoma Diuusi agai dai garsoicai cascada caga ivueeyi aatama. ¹³⁻¹⁴ Dai ganoojidi aatama mosacaasi istumaasi

cΛΛga istutuidi ismaatΛ nΛijadagi dai maatΛ caΛcagi aapimΛ. Dai aanΛ ipΛlidi sai siΛΛscadΛ ajiagi istuigaco Suusi Cristo garvaidaquiaigi tΛvaagiamu baigΛnΛliadamu aapimΛ aatΛmacΛdΛ poduucai isduucai aatΛmΛ baigΛnΛliadamu aapimΛcΛdΛ ismaacΛdΛ vaavoitu ΛSuusi Cristo gΛnaagiditai aatΛmΛ isagai ΛrΛcΛΛgacΛrΛ vuviadami.

15-16 Dai vaavoitudai aanΛ isaliΛ baigΛnΛlidi aapimΛ aanΛcΛdΛ, aanΛ gandivida iñΛlilitadai aidΛsi Masedooñia maacoga daivusai aanΛ dai Λpan baigo vacoga daivunucai dai poduucai goocoaja gΛndividamudai aanΛ dai aapimΛ baigΛnΛliadamudai giñnΛiditai, dai aapimΛ cΛΛga istutiadamudai isgiñsoiñiagi naana maasicΛdΛ istumaasi tΛgitocatadai aanΛ voiyΛrΛ Judeea maacoga imΛitai. DΛmos maí aanΛ isquiaa soimaasi ivuaadatadai aapimΛ dai aanΛ maisoigΛnΛliatuda iñΛlilitadai gΛnΛbagaidacai cascΛdΛ maiii. 17 Aidasi aagai aanΛ sai gΛndivida iñagaitadai aanΛ sΛllicΛdΛ gandivida iñΛlilitadai. AanΛ maitΛrΛpan ducami ΛΛmoco ismaacΛdΛ pocaitiña sai duuñiagi Λmo istumaasi tomasi maatΛ Λgai ismaitistutuidi. 18 Diuusi cΛΛ maatΛ iñsaanΛ gΛndivida iñΛlilitadai cascΛdΛ aagaitadai aanΛ. 19 AanΛ ΛΛmadu Timoteo ΛΛmadu Silvanu casi gΛnaagidi isSuusi Cristo Diuusi maradΛ ismaacΛdΛ tΛvai tΛvaagiaiñdΛrΛ ΛrcΛΛgacΛrΛ vuviadami. Λgai maiagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. Λgai vΛΛscΛrΛ ivueeyi vΛΛsi istumaasi aagai. 20 Dai Suusi Cristo Λgai daidΛ ivueeyi vΛΛsi istumaasi aagai Diuusi saidΛ iduñia agaitadai oodami vΛΛtarΛ. Dai Suusi Cristo garsoicΛi tΛsai cΛΛga ñiioocaiña aatΛmΛ Diuusi vui. 21 Dai Diuusi Λgai daidΛ garsoicΛi isapiacΛΛga vaavoitudada aatΛmΛ Suusi Cristo. Dai Diuusi ootoi gΛIbΛdaga sai gΛrΛΛmadu daacana, 22 sai poduucai maatΛna aatΛmΛ isDiuusi sΛllicΛdΛ iduñia agai vΛΛsi istumaasi aagai saidΛ iduñia agai. Diuusi IbΛadΛ Λgai dai gΛrmaacai gΛgvucadagai tΛsai cΛΛga ivuaadana Diuusi aa duiñdada.

23 DΛmos maatΛ Diuusi ismaiQUIAA ii aanΛ Coriintoamu maitΛnΛbagaida iñΛlilitai soimaasi ivuaadatai aapimΛ. 24 SiΛΛscadΛ gΛndadida aatΛmΛ, aatΛmΛ maitipΛlidi isgΛnaagidiagi mΛsai Λma maasi vaavoitudana. AapimΛ cacΛΛga vaavoitudai istumaasi Λrvaavoι cascΛdΛ. Baiyoma gΛnsoiña rΛlidi aatΛmΛ mΛsai vaamioma baigΛnΛlidiña.

2

1 Dai povai iñΛlidi aanΛ iscamaiΛpamu soigΛnΛliatuda iñagai gΛndividacai. 2 Siuu duucu baigΛnΛliadagi aapimΛ baigiñΛlidiña aanΛ ΛpΛ dai siuu duucu soigΛnΛliadagi aapimΛ soigiñΛlidiña aanΛ ΛpΛ. Poduucai iñssoigΛnΛliatudagi aanΛ camaitiipucamu isducatai baigiñΛliatuda aapimΛ. 3 CascΛdΛ casi gΛnooji aanΛ ΛΛquioma vai poduucai sioorΛ soimaasi ivuaadatadai isΛma duuca tΛgitocagi sai camaisoimaasi ivuaadana naida gΛndivida aanΛ. Vai poduucai siΛΛscadΛ aaji aanΛ maisoigiñΛliatudagi aapimΛ. AapimΛ ΛrΛgai daidΛ gΛaagai isbaigiñΛliatudagi. AanΛ polidi issiuu duucu baigiñΛliadagi aanΛ poduucai aapimΛ ΛpΛ baigΛnΛlidiña. 4 Aidasi gΛnoojiditadai aanΛ sΛllicΛdΛ soigiñΛlilitadai aanΛ gΛntΛtΛgitoitai dai asta suaacaitadai aanΛ. DΛmos aanΛ gia maitipΛlidi issoigΛnΛliatudagi baiyoma ipΛlidi aanΛ ismaatiagi aapimΛ siΛΛsi gΛnoigΛdai aanΛ.

5 Gocalli ismaacada soigariatiu soimaasi ivuaadatai vaamioma soiganiatiu goovai aapima tomasi aana soiginialli lapa. Damos camavaamioma bagai aana lagi vai maivaamioma soigalidina. 6 Casi alia soimaa taatultidi aapima lagi casiavar maifiooquiada vaamioma. 7 Dai sivi gandaani aana masai oigaldana aapima lagi dai baigavar liatuda vai poduucai maipova alidina lagi iscamaitipu oigaldaragai lagi vatar. 8 Vai poduucai maatiagi lagi issallicada oigadai aapima. 9 Aaqui abiaadara ganooji aana masai soimaasi taatuldiana gocalli dai poduucai maataca inagai sabai ginlagidi aapima ischo pa. 10 Dai silascada oigaldadagi aapima amaadutai aana oigaldadamu lagi lapa. Dai caa maata Suusi Cristo iscaogali aana gocalli dai poduucai vascatai baiganliadamu aapima. 11 Vai poduucai adiaavora maitarmaitiagi mosca maata aatama isalia yaatavoga lagi.

12 Aidasi ii aana Troasiamu dai aagida inagai loidacami isSuusi Cristo lascalagacara vuviadami, lagi vaa Suusi Cristo ginsoi sai maata caacana dai vaavoitudana mui oodami. 13 Damos aidasi ai aana maita gradufi Tito cascada maitabastan tada ginbadaga. Cascada otoma ii aana macadara Masedonio davariamu.

14 Damos sallicada baigalidi aatama Diuusicada. Lagi vaa lagi daida garsoicai isapiagaagiadagi aatama niooquida dai garsoicai sai maitarsobicina ismaacada vuidara vata Suusi Cristo. Diuusi garsoicai ismamaatuldi aatama aa istumaasi idui Suusi Cristo oodami vatar. Dai silascada caaca loodami isSuusi Cristo arcalagacara vuviadami baiganliaracada caacana idi niooqui poduucai isduucai baiiliaracada uvaida oodami amo chigian uvadami. 15 Dai baigalidi Diuusi gaaagiditai aatama Suusi Cristo niooquida. Silascada mamiadagi ajudidiu papaaligada cubimidali quiuuplara vascatai ismaacada ami daraajagi uvagidacana. Dai silascada gaaagiadagi aana Diuusi niooquida vascatai ismaacada ganampaidiadagi caacana dai lamoco calgacara vuvaquimu dai iimimu Diuusi lamadu dai aa maivaavoitudamu dai adiaavora lamadu iimimu. 16 Ismaacada vaavoitudai Diuusi niooquida lagi gia calgacara vuvaci. Dai ismaacada maivaavoitudai lagi gia, arsihliimiada ducami Diuusi vatar. Tomali amaadutai maitistutiidi isalgi gaaagiadagi Diuusi niooquida avanacai Diuusi guvcadadacada. 17 Damos aatama maitarapan ducami muidutai ismaacada gaaagidi Diuusi niooquida gamaita aliditai tumifsi dai istumaasi gamamaatuldina lagi maisiu vasi arDiuusi niooquida. Damos aatama gaaagidi Diuusi niooquida sallicada maatacatal isarvaavoi dai maisiu gamaita aliditai tumifsi. Diuusi garrootoi tsai gaaagidana niooquida dai maata lagi iscala igaaagidi aatama vaavoitudaitai Suusi Cristo. Aatama arCristo oootosada cascada.

3

1 Gomaasicada ismaacada caagai aatama sioor maata isbai polidi aapima isaatama moscala nioocai aatama lagi garvatar. Tomasiaaco siaaco ajioopadagi aatama maitagito isbalcaticagi amo oojai siaaco aagadagi isca tuutuiga aatama poduucai isduucai ivueeyi aa.

² SALLICADΛ vaamioma arsoiñi aapimΛ aatΛmΛ garvΛΛatarΛ sΛmo oojai. MosnΛiditai oodami isducatai cΛΛga vaavoitudai aapimΛ poduucai maatΛmu iscΛΛga idui aatΛmΛ gΛraa duiñdaga aapimΛ gΛnsaagida. VΛasi imaasi cΛΛ maata aatΛmΛ garibΛdagΛrΛ. ³ Suusi Cristo Λgai daidΛ cΛΛgacΛrΛ ganvuvaitu aapimΛ vaavoitudacai isagai rΛcΛΛgacΛrΛ vuvidadami. Dai Λgai gΛnsoicΛi mΛsai camaisoimaasi ivuaadana ootosacai Diuusi IbΛadΛ isgΛnΛΛmadu daacana. Λgai Λgai dai tomastuigaco oidaga. Dai aatΛmΛ Λgai daidΛ gΛnaagidi Suusi Cristo ñiooquidΛ. Poduucai tomasioora sioora nΛidi isducatai cΛΛga oidaga aapimΛ Λgai gia cΛΛga maata isaatΛmΛ aruojootosadΛ Suusi Cristo. Poduucai ducami isSuusi Cristo oojamudai Λmo oojai dai ΛoojirΛ aagidamudai vΛasi oodami tΛsi aatΛmΛ aruojootosadΛ Λgai. Λgai baiyoma ducami isgΛniibΛdagΛrΛ ooja maisiu oodiΛrΛ isducatai idui Diuusi aidΛsi maa Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ.

⁴ SALLICADΛ maata aatΛmΛ isΛrDiuusi ojootosadΛ vaavoitudacai aapimΛ Suusi Cristo. ⁵ AatΛmΛ Λgi maitistutuidi isivuaadagi Diuusi aa duiñdadΛ baiyoma Diuusi Λgai daidΛ garmaacai guvucadagai tΛsaidΛ ivuaadana aatΛmΛ istumaasi Λgai ipΛlidi. ⁶ Λgai vaa Λgai daidΛ garsoicΛi isaagiadagi aatΛmΛ oodami sai oidaga sΛΛlicami utudui. AatΛmΛ maiaagidi oodami sai coiya Λgai ismaΛΛgiadagi vΛasi istumaasi gatΛjai Diuusi baiyoma gaaagidi aatΛmΛ sai Diuusi IbΛadΛ maacai ibΛdagai utudui tomasioora sioora vaavoitudagi Suusi Cristo.

⁷ DΛmos cΛΛ maata aatΛmΛ isΛΛquioma gia coodana oodami ismaacΛdΛ maiΛΛgidi Diuusi sΛΛlicamigadΛ ismaacΛdΛ Diuusi ooji odai daama. AidΛsi maa Diuusi gΛsΛΛlicamiga Moseesacaru aliΛsi dadadacΛitadai Moseesacaru vuivasadΛ dai cascΛdΛ Λjudidíu maitistutuiditadai isvui nΛnΛavagi Moseesacaru tomasi camaisi dadadacΛitadai Λgai. ⁸⁻⁹ Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛiditadai Moseesacaru aidΛsi maa Λgai gΛsΛΛlicamiga. ΛsΛΛlicamicΛdΛ coodana ismaacΛdΛ maiΛΛgidi.

Dai sivi vaamioma cΛΛgacΛrΛ garnΛidi Diuusi aatΛmΛ ismaacΛdΛ gaaagidi goutu sΛΛlicami ismaacΛdΛ garmaa Diuusi IbΛadΛ. Goutu sΛΛlicamicΛdΛ Diuusi IbΛadΛ garmaacai ibΛdagai utudui. ¹⁰⁻¹¹ GoΛΛqui sΛΛlicami aliΛsi cΛΛgaducataidai tomasi maitΛvΛpi cavaca agaitadai Λgai dΛmos sivi camaiñamΛga Λgai toma laachi casi garmaacacai Diuusi goutu sΛΛlicami ismaacΛdΛ vaamioma cΛΛgadu. Goovai tomastuigaco namΛaca Λgai.

¹² CascΛdΛ gaaagidi aatΛmΛ vΛasi istumaasi Diuusi aagai. Dai aagidi aatΛmΛ ñiooquicΛdΛ ismaacΛdΛ maisijaiga maata caidagai. CΛΛ maata aatΛmΛ istomastuigaco namΛaca Λgai idi ñiooqui cascΛdΛ. ¹³⁻¹⁶ AatΛmΛ maiΛpan duucaivueeyi Moseesacaru. Istumaasi aagaiña Λgai maicΛΛ maata caΛcana Λoodami. Dai asta sivi maiquiaa cΛΛga maata caΛ Λjudidíu goΛΛqui sΛΛlicami. Mosacaasi Suusi Cristo Λgai dai soicΛi oodami ismaata caΛcagi goΛΛqui sΛΛlicami vaavoitudacai Suusi Cristo. ¹⁷ Suusi Cristo Λgai daidΛ garmaa ibΛdagai utudui. Tomasioora sioora caviaacagi ibΛdagai utudui camaiiviaa isΛΛgiadagi vΛasi istumaasi aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛrΛ. ¹⁸ Dai sivi aatΛmΛ vΛascatai cΛΛga maata isSuusi Cristo sALLICADΛ cΛΛ tuiga. Dai vΛascarΛ maata aatΛmΛ isagai vaa Suusi Cristo gartΛaanΛdamiga rDiuusi maradΛ, dai tΛvaagiaiñdΛrΛ tΛvai Λgai tami oidigi daama, dai tomali Λmo imidagai maisoimaasi idui Λgai. Dai Diuusi IbΛadΛ guvucadΛcΛdΛ vΛas tasai vaamioma cΛΛga oidacana aatΛmΛ poduucai isduucaivueeyi oidacana Suusi Cristo tami oidigi daama.

4

¹ CascadΛ baigΛrΛliaracΛdΛ gaaagidi aatΛmΛ Diiusi ñiooquidΛ. Diiusi garmaa idi aa duiñdaga Λgai cΛagacΛrΛ garñaidi cascadΛ. ² Oidaga Λmo oodami ismaacΛdΛ astocai ivueeyi istumaasi siaa rracami, dai vupuiirumadañña oodami, dai maicΛga gamamaatΛtuldiñña Diiusi ñiooquidΛ baiyoma aagai Λgai istumaasi maitΛrvaavoi. Damos aatΛmΛ maitivueeyi gomaasi baiyoma aatΛmΛ gamamaatΛtuldi mosΛcaasi istumaasi rvaavoi, vai poduucai oodami cΛga istutuidi ismaatiagi iscΛga ivueeyi aatΛmΛ. ³ ΔΛmoco maicΛΛ maata caΛ istumaasi gamamaatΛtuldi aatΛmΛ. Λgai Λgai dai maivaavoitudai Suusi Cristo dai cascadΛ iimia agai ΔDiaavora ΛΛmadu. ⁴ ΔDiaavora Λgai daidΛ rtaaanadamigadΛ Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai Suusi Cristo, dai maidadagitoi ismaatΛ caacagi Λgai siΛ cΛΛ tuiga Suusi Cristo dai maidadagitoi ismaatiagi isSuusi Cristo rDiiusi. ⁵ AanΛ gia gaaagidi sai Suusi Cristo rΛbaitΛcΛacami vai poduucai siaa duutuadagi oodami Suusi Cristo dai maisiu aanΛ Suusi Cristo Λgai daidΛ rtaaanadami dai aanΛ mosarpiooñigadΛ. Λgai giñootoi ansai gansoicΛñña isvaavoituda aapimΛ Λgai ñiooquidΛ. ⁶ Diiusi Λgai daidΛ idui Λcuudagi tuucamidΛrΛ. Dai Diiusi garsoi iscΛga maatiagi aatΛmΛ iscΛΛ tuiga Λgai maatΛcatai aatΛmΛ istuiga Suusi Cristo.

⁷ SΛlicΛdΛ viaa guvucadagai Diiusi. Λgai giñaaagidi istumaasi gaaagida aanΛ. AanΛ Λagi maiviaa guvucadagai baiyoma Diiusi Λgai daidΛ giñmaacai guvucadagai ansaidΛ gaaagidiñña ñiooquidΛ. ⁸ Tomasiaaco siaaco ajioopai aatΛmΛ aliΛsi soimaasi taatamai damos vΛscΛrΛ garsoicΛi Diiusi. Tomasi Λmo imidagai maitΛΛgaiñña aatΛmΛ istumaasi gartΛΛgituagi vΛscΛrΛ apiavaavoitudai aatΛmΛ Diiusi. ⁹ Tomasi soi duucai garñaidiñña oodami vΛscΛrΛ Diiusi garΛΛmadu daacana. Dai garcooda agaiñña oodami damos maitistutuidiñña. ¹⁰⁻¹¹ Tomasiaaco siaaco ajioopai aatΛmΛ garcooda aagaiñña oodami poduucai isduucai muua aagaiñña Λgai ΔSuusi quiaa aimΛraitai Λgai tami oidigi daama dai bai tavΛpicadΛ muua damos aatΛmΛ gia maiquiaa coi, Suusi Cristo garsoicΛi gΛguvucadacΛdΛ cascadΛ. Dai poduucai gΛmaata isDiiusi duaacali Λgai. ¹² Poduucai garcooda aagaiñña oodami gaaagiditai aatΛmΛ Diiusi ñiooquidΛ damos aapimΛ caviaa ibadaga utudui vaavoitudacai Diiusi ñiooquidΛ.

¹³ Pocaiti Diiusi ñiooquidΛrΛ: “Vaavoitu aanΛ Diiusi ñiooquidΛ dai cascadΛ aagidi aanΛ oodami Diiusi ñiooquidΛ”, ascaiti. Poduucai aatΛmΛ ΛpΛ vaavoituda Diiusi ñiooquidΛ dai cascadΛ gaaagidi aatΛmΛ Diiusi ñiooquidΛ. ¹⁴ Dai cΛΛ maata aatΛmΛ isDiiusi duaacali gartΛaanΛdamiga Suusi coidadΛ saagidiaiñdΛrΛ dai poduucai ΛpΛ garduduaacalia agai Λgai aatΛmΛ coidadΛ saagidiaiñdΛrΛ. Dai amaasi garvaidaquia agai vΛscatΛi Λmapai tΛvaagiamu Suusi Cristo ΛΛmadu. ¹⁵ Dai aatΛmΛ soimaasi taatamai naana maasi istumaasi dai gaaagidi Diiusi ñiooquidΛ maatΛcatai ispoduucai vaamioma gansoicΛi aatΛmΛ aapimΛ. Dai poduucai vaamioma muidutai vaavoituda agai Diiusi ñiooquidΛ dai Diiusi cΛagacΛrΛ ñaijada agai dai Λgai pocaitiada agai sai baigΛñlidi DiiusicΛdΛ dai cΛga ñioocada agai Λgai Diiusi vui.

¹⁶ CascadΛ baigΛrΛlidi aatΛmΛ. Tomasi cΛlimuimi gartuucuga vΛscΛrΛ tiodian tada gΛribΛdaga. ¹⁷ Tami oidi daama maisi cavami soimaasi gataatamai dai aliΛ otoma daivuscΛi. Dai gomaasicΛdΛ Diiusi

garmaaquia agai naana maasi istumaasi cacaaagaducami ismaacada tomastuigaco maiuugiatai. ¹⁸ Dai vaamioma tatagitoi aatama istumaasi aagai Diuusi ñooquida sai oidaga tavaagiara siistumaasi oidaga tami oidigi daama. Vaaasi istumaasi oidaga oidi daama alia otoma uugiatai damos istumaasi oidaga tavaagiara go gia tomastuigaco maiuugiatai.

5

¹ Gartuucuga arapan ducami amo vaaqui daida garibadaga gartuucuga arana oidaga. Siascada ugitiagi gartuucuga caa maata aatama isDiuusi garmaaquia agai amai utudui tavaagiara siaaco tomastuigaco oida-camu aatama dai tomali amo imidagai maiuugiatai agai. ² Aliasi aijigai aatama ipaliditai iscaimiagi tavaagiamu dai viaacagi gartuucuga ismaacada garmaaquia agai Diuusi ³ poduucai gamaata istuucuaca ragai tavaagiara. ⁴ Quiaa oidacatai garibadaga tami oidi daama idi tuucugara ismaacada arapan ducami amo quii alia aijigai aatama soimaasi taata-matai. Dai tomasi maicoiya afalidi aatama vaascara siooma ipalidi aatama istavaagiara oidacagi dai viaacagi gartuucuga ismaacada maiuugiatai tomali amo imidagai. ⁵ Diuusi agai dai poduucai idui. Dai Diuusi caotoi galbadaga sai garlamadu daacana sai poduucai maatacana aatama issallicada garmaaquia agai tuutucuga uutudui.

⁶ Cascada baigaralidi aatama Diuusicada, tomasi caa maata aatama isquiaa oidacatai aatama tami oidi daama maitistutuidi aatama isoidaga tavaagiara Diuusi lamadu. ⁷ Damos vaascara garlamadu daja Suusi Cristo vaavoitudaitai aatama ñooquida agai tomasi maitiquiaa nidi aatama agai. ⁸ Vaascara baigaralidi aatama. Damos vaascara vaamioma ipalidi aatama isiimiagi tavaagiamu siaaco nidia aragai Suusi Cristo siapiaoidacagi tami oidi daama idi tuucugara. ⁹ Cascada ipalidi aatama isivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi quiaa oidacatai tami oidi daama dai siascada tavaagiara daraaja arpa. ¹⁰ Dai aimu istuigaco Suusi Cristo garnada agai aatama vaavoitudadami ismaacada caaga ivuaadana aa duiñdada dai ismaacada maicaga ivuaadana quiaa oidacatai tami oidi daama. Sioga caaga ivuaadana Suusi Cristo aa duiñdada Suusi Cristo maaquimu agai naana maasi istumaasi cacaaagaducami dai sioga maicaga ivuaadana maimaaquimu agai gomaasi.

¹¹ Aliasi siaa duutudai aatama Diuusi, cascada duudatai aagidi aana aoodami sai vaavoitudana Diuusi ñooquida. Caa maata Diuusi istuutuiga aatama daida isaatama aagai mosacaasi istumaasi arvaavoi. Daida ipalidi aatama isaapima arpa caa maatacagi gomaasi. ¹² Maitipalidi aatama isaligi ganaagiadagi iscala tuutuiga aatama, damos vaascara ipalidi is-baiganaliada aapima aatamacada. Vai poduucai viaacamu aapima isd-ucatai garsoicadagi siascada gapiar garvuupadagi aoodami ismaacada gagarducada ganalidi ivuaadatai ganviituldaraga, maitatagitoitai istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. ¹³ Tomasi polidi aoodami ismaisi caagadu tatagitoi ischo arpa vaascara ivuaadamu aana mosacaasi istumaasi ipalidi Diuusi ipaliditai isgansoicadagi aapima. ¹⁴ Aliasi giñoigadai Suusi Cristo cascada povueeyi aana. Suusi Cristo muu vaasi oodami vaatarana. Diuusi soimaasi taatatuldi Suusi Cristo soimaasi ivuaadatai oodami. Poduucai Diuusi oigaldi oodami ducami isDiuusi casoimaasi taatatuldiamudai oodami, cascada arpan ducami isvaasi oodami ca-coimudai. ¹⁵ Suusi Cristo muu dai arpan duaaca vaasi oodami vaatarana

vai ismaacada viaa ibadaga utudui vaavoitudacai Suusi Cristo camaitivuaadaiña istumaasi lagi ipalidi isivuaadagi baiyoma ivuaadagi istumaasi Suusi Cristo ipalidi isivuaadagi. ¹⁶ Oodami maivaavoitudadami soi duucai naidi amo oodami dai caga naidi aa oodami. Aanla lapa poduucai naidiña oodami maiquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo dai asta Suusi Cristo soi duucai naidiña aanla. Damos sivi cavaavoitu aanla Suusi Cristo dai amadugan duucai naidi aanla oodami. Maiquiaa vaavoitudaitai aanla Suusi Cristo lapan duucai naidi aanla oodami poduucai isduucai amaivaavoitudadami naidi oodami. Laquioma poduu naidi aanla Suusi Cristo damos sivi camaipoduu naidi aanla agai. ¹⁷ Cascada toma-sioora sioora cavaavoitudagi Suusi Cristo camaiapan duucai tatagitoi tomali maiapan duucai ivueeyi maiquiaa vaavoitudacai. Agai viaa amo ibadagai utudui cascada.

¹⁸ Diuusi agai dai soicala vaavoitudadami sai povuaadana vaavoitudacai agai Suusi Cristo. Dai camaiuvui vaalatcana aatama Diuusi cavaavoitudacai ismuu Suusi Cristo aatama garvaatar soimaasi ivuaadatai aatama. Dai Diuusi gartajai tasai aagidana oodami sai ama duucai tatagitona sai poduucai camaiuidara vaalatcana agai Diuusi. ¹⁹ Diuusi agai dai ootoi Suusi Cristo sai soiñana oodami sai ama duucai gantatagitona sai poduucai Diuusi cagacara naidiña. Dai poduucai Diuusi oigaldi oodami soimaascamigada ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo. Dai Diuusi gartajai tasai aagidana oodami sai agai sallowicada oigalda lididi soimaascamigada. ²⁰ Cascada Diuusi garmaa sallowicami tasaida arjootosadacana Suusi Cristo. Dai aagidi aatama oodami istumaasi Diuusi ipalidi isaagidagi. Gandaanai aatama masai ama duucai gantatagitona masai camaiuidara vaalatcana aapima Diuusi. ASuusi Cristo ipalidi ispovuaada aapima. ²¹ Tomali amo imidagai maisoimaasi idui ASuusi Cristo. Damos aatama gia soimaasi ivuaadatai Diuusi soimaasi taatatuli ASuusi Cristo ducami issoimaasi iducamicamudai agai dai sivi camaisoimaasi gartaatatulda agai Diuusi aatama vaavoitudacai aatama Suusi Cristo. Dai Diuusi cagacara garnaiddi ducami ismaisoiimaasi ivuaadamudai aatama.

6

¹ Aatama lamadu aapima ivueeyi Diuusi aa duiñdada cascada gnaagidi aatama masai apiavaavoitudaiña isDiuusi cagacara gannaidi. ² Pocaiti Diuusi gñiooquiara:

Aidasi abiaadara casi ipali aanla iscagacara vuviadagi oodami giñdaanaitadai aapima dai aanla gia cal.

Dai aanla gia gansoi masai cagacara vuvacana.

Ascaiti Diuusi. Sivi arsiascada cal Diuusi oodami ismaacada daana. Sivi arsiascada cagacara vuvaidi Diuusi oodami.

³ Sallowicada ipalidi aatama ismaisoiimaasi ivuaadagi vai tomali amaadutai maipocaiti adagi sai maicaga ivueeyi aatama Diuusi aa duiñdada. ⁴ Baiyoma ipalidi aatama iscaga oidacagi ivuaadatai Diuusi aa duiñdada vai poduucai vaamioma caga vaavoitudagi oodami Diuusi ñiooquida. Cascada soimaasi taatamai aatama dai maivui ñioocai Diuusi, tomasi amo imidagai maitatagai aatama istumaasi gartatagitoagi tomali siaaco iimiagi. ⁵ Daida cavami gargañaiña oodami, dai garmamaisapaiña. Daida lamapacara gacadañaiña oodami dai siaa caitiña iñiquidatai. Dai amo imidagai aliñi gaaata vuadana aatama dai amo imidagai maicocoosaiña dai bibiuugaiña aatama. ⁶ Dai

maigoogosi garducamica aatama. Dai clla maatla aana Diuusi ñiooquida. Dai maibaacocoi aatama tomasi aa oodami naana caiti garnaidi garñiooquidi. Dai clla tuutuiga aatama. Dai Diuusi Ibadla garlamadu daja. Dai sállicada oigadai aatama vlassi lvaavoitudadami. ⁷ Dai gaaagidi aatama Diuusi ñiooquida. Dai Diuusi garmaacai guvucadagai tasaidla ivuaadana vlassi istumaasi agai ipalidi. Dai Diuusi garsoicai tasaidla ivuaadana mosacaasi istumaasi arccagaducami dai poduucai istutuidi aatama islaagi garsoicadagi siuu duucu lDiaavora soimaasi garduñitolda aliadagi. ⁸ Lamo imidagai siaa garduutudai oodami dai lamo imidagai maisiaa garduutudai. Lamo oodami garñiooquidiña dai aa gia cho. Lamo oodami yaatavogamu garaagaiña dai aa pocaitiña tasai aatama aagai istumaasi arvavoi. ⁹ Lamo oodami maiclla tuutuiga garvui ducami ismaitarmaatacamudai tomasi cllaga garmaata dai lamoco clla tuutuiga garvui tomasi maitarmaata. Lamo imidagai baitoma garcoodaiña lamo oodami damos apiaquiaa oidaga aatama. Lamoco aliassi soimaasi gartaatamituliña damos maiquiaa garcoi. ¹⁰ Tomasi lamo imidagai soimaasi taatamai aatama vlassicalla baigallidiña. Tomasi arsoituutuigami aatama vlassicalla soicai aatama mui oodami idi ñiooquicada ismaacada aagidi aatama. Maiviaa aatama tomali lmo istumaasi damos Diuusi garmaacai vlassi istumaasi tagito aatama. Vlassi gomaasicada cllaga gamaata lasiaatama arDiuusi ojootosada.

¹¹ Aapima garaaduñi Coriintoara oidajami casi ganaagidi aatama mui naana maasi istumaasi aatama maitanastoquidi tomali lmo istumaasi. Aatama ganoigadai cascada. ¹² Aatama ipalidi iscagacalla gannaijadagi damos aapima maitipalidi. ¹³ Aana gandanai giñmaamara duucai masai cllaga tuutiacana giñvui poduucai isduucai clla tuiga aana ganvui.

¹⁴ Maitavar apa maasi ivuaada urapacada aa ismaacada maivaavoitudai. Aapima maiapan duucai oidaga agai cascada. Agai oojoidi isivuaadagi naana maasi istumaasi soimaascami dai aapima gia cho. ¹⁵ Suusi Cristo maiapan duucai ivueeyi lDiaavora daidla lvaavoitudadami maiapan duucai ivueeyi lmaivaavoitudadami. ¹⁶ Gogalla quii vaaco siaa duutudai oodami Diuusi ismaacada tomastuigaco oidaga maiapan ducami gogalla quii siaaco siaa duutudai oodami momoono ismaacada ivueeyi agai. Dai aapima lapan ducami lquii siaaco siaa duutudai oodami Diuusi. Potladai Diuusi garlaqui aaduñicaru:

Aana vaavoitudadami saagida oidaga.

Aana arDiuusigada.

Dai agai argiñmaamara.

Ascanti Diuusi. ¹⁷ Cascada pocaiti lapa:

Aapima vaavoitudadami camaitaagai masiapan duucai oidacagi agai ismaacada maivaavoitudai,

Casiavar maitivuaada istumaasi soimaascami.

¹⁸ Dai aana arganoogacamu,

Dai aapima argiñmaamaracamu.

Dai aana cllagacalla gannaijadamu.

Pocaiti garbaitacacami ismaacada sállicada viaa guvucadagai.

7

¹ Aapim_Λ giñaaduñi aan_Λ ganoig_Λdai. Gomaasi aagai Diuusi maisiu mosacaasi gar_Λaaqui aaduñicaru vaatar_Λ, vaasi gomaasi araatama garvaatar_Λ aapa. Cascad_Λ aliasi glaagai tasigajjaadara vipiaadagi vaasi soimaascami dai camaisoimaasi ivuaadagi. Dai siaa duutudaitai Diuusi aliasi glaagai isivuaadagi mosacaasi istumaasi Diuusi ipalidi.

² Caa_Λgavar tuutiaca aapim_Λ garvui. Aatama maitanmamaatatuli masisoimaasi ivuaadagi aapim_Λ tomali maiyaataidi aatama. ³ Aagai aan_Λ gomaasi maisiu soimaasi ivuaadatai aapim_Λ. Aan_Λ saalicad_Λ ganoig_Λdai cascad_Λ. Dai ganoig_Λadamu aan_Λ asta siascad_Λ muu. ⁴ Vaavoitudai aan_Λ masiaapim_Λ iduñia agai vaasi istumaasi gnaagidi aan_Λ. Dai saalicad_Λ baigiñalidi aan_Λ aapim_Λcad_Λ. Dai tomasi soimaasi taatamai aan_Λ vaascara saalicad_Λ baigiñalidi.

⁵ Aidasi abiaadara aayi aatama tami Masedooniara maiquiaa ganiibastacan tada gariibadaga alia soimaa taatamai aatama cascad_Λ. Tomasiaaco siaaco ajioopada aatama garcocodai oodami dai vaascara tatagitoi aan_Λ giñaaduñi vaavoitudadami. Aan_Λ maitipalidi isagai dagituagi ganvaavoidaraga. ⁶ Damos Diuusi agai dai bai_Λliatudai vaavoitudadami ismaac_Λd_Λ soigan_Λliadagi, cascad_Λ baig_Λrali aatama diviacai Tito. ⁷ Maisiu mosacaasi diviacai agai. Agai alia baig_Λliatugai aapim_Λcad_Λ cascad_Λ. Agai garaagidi sai aapim_Λ saalicad_Λ garna_Λida alidi. Daid_Λ garaagidi aapa sai aapim_Λ aliasi giñtatagitoi dai soigan_Λlidi aan_Λcad_Λ. Gomaasicad_Λ vaamioma baigiñ_Λali aan_Λ.

⁸ Tomasi soigan_Λali aapim_Λ naidacai loojai ismaac_Λd_Λ ganootosi aan_Λ vaascara maivuaam iñalidi aan_Λ sivi. Tomastuucamidara soigiñ_Λali aan_Λ maatacai issoigan_Λali aapim_Λ chaaqui tasai naidacai goojai ⁹ vaascara sivi baigiñalidi, maisiu soigan_Λliacai aapim_Λ, aapim_Λ ama duucai gantatagitoi aidasi soigan_Λali cascad_Λ. Diuusi alia baig_Λali naiditai isducatai ivuaadana aapim_Λ aidamasi soigan_Λlidi. Cascad_Λ maata aan_Λ ismaisoimaasi ganduñi ganoojidacai. ¹⁰ Siascad_Λ amaadutai soig_Λliadagi dai maivui ñiocadagi Diuusi, poduucai Diuusi alia baig_Λlidiña dai poduucai ama duucai gatatagitoiña oodami dai caagacara vuvaca. Cascad_Λ arsoiñi issoig_Λliadagi oodami siascad_Λ soimaasi ivuaadagi dai ama duucai gatatagitoiña. Damos siascad_Λ soig_Λliadagi amo maivaavoitudadami dai maiama duucai gatatagitoi aid_Λ gia imi agai agai diaavora lamadu. ¹¹ Damos aapim_Λ alia caaga idui cascad_Λ alia baig_Λali Diuusi dai can_Λidi aapim_Λ istumaasi ap_Λdui gooquara. Alia baacoi aapim_Λ aagi poliditai sai Diuusi soimaasi gantaatatuldi agai dai giñ_Λabaiditai iñsaana ganbagaidagi. Cascad_Λ ipalidi aapim_Λ iñsaana ganoig_Λdagi, dai otoma bagaimi aapim_Λ caali ismaac_Λd_Λ soimaasi idui. Dai ipaliditadai iñsaana gandividiagi. Vaasi gomaasicad_Λ caaga gamaata masiaapim_Λ maibaigan_Λlidi caali vui soimaasi ivuaadatai agai. ¹² Aidasi ganooji aan_Λ maisiu mosacaasi goc_Λali tagitocatadai aan_Λ ismaac_Λd_Λ soimaasi idui tomali gamai ismaac_Λd_Λ soimaasi iduñi goovai. Baiyoma maata Diuusi ispoduucai ganooji aan_Λ aliasi ganoig_Λdaitai. ¹³ Vaasi gomaasicad_Λ alia baig_Λralidi aatama.

Dai vaamioma baig_Λralidi aatama naiditai isbaig_Λlidi Tito aapim_Λcad_Λ. Tito aliasi baig_Λlidi naiditai isducatai ama duucai gantatagitoi dai gajjaadara vipiaada aapim_Λ soimaascami. ¹⁴ Aidasi

maiquiaa ii Tito Coriintoamu aanΛ aagidi masai aapimΛ aΛgidia agai istumaasi gΛnoojida iñaaagaitadai aanΛ dai aapimΛ podui. VΛasi istumaasi gΛnaagidi aatamΛ arvaavoi dai istumaasi aagidi aatamΛ Tito vΛasi apadui. ¹⁵ Dai sivi vaamioma gΛnoigadai Tito tatagitoitai isaapimΛ cΛaga aΛgi vΛasi istumaasi gΛnaagidi aΛgai dai cΛaga miaadagidacai aapimΛ dai cΛaga siaa duutudai aapimΛ aΛgai. ¹⁶ CΛaga vaavoitudai aanΛ masiaapimΛ apiaaΛgiada agai istumaasi gΛnaagidi aanΛ cascΛΔ baigiñalidi aanΛ.

8

¹ Sivi giñaduñi ipalidi aanΛ isganaagidagi isduucatai Diuusi cΛagacata nΛidi Λvaavoitudadami MasedooniΛΓΛ oidajami dai aΛgai cΛaga soicai aa vaavoitudadami. ²⁻⁴ Tomasi aliΛsi soimaa taatamai aΛgai vΛascata aliΛ baiganalidi. Tomasi sΛlicadΛ arsoituutigami aΛgai vΛascata mui ampagi tumiñsi ducami isirirucacamudai aΛgai daidΛ gardaañimi tasai dagitona aatamΛ isootosda Λtumiñsi Λvaavoitudadami JerusaleenΛΓΛ oidajami. ⁵ AatamΛ maivaavoitudaitadai ismosΛΛ mui ampaida aΛgai tumiñsi. ΛpΛga idui aΛgai vΛasi istumaasi Diuusi ipali dai gooquiΛΓΛ duuñia aliditadai istumaasi aagidi aatamΛ. ⁶ MosnΛiditai aanΛ isalia mui ampagi tumiñsi Λvaavoitudadami MasedooniΛΓΛ oidacami aagidi aanΛ ΛTito sai aΛgai apamu imana mΛca siaaco daraaja aapimΛ dai gΛnaagidana masai apamu ampaidiña tumiñsi Λvaavoitudadami soituutigami JerusaleenΛΓΛ oidajami vΛatarΛ poduucai isduucai ivuaadatadai aapimΛ aΛquioma. ⁷ AapimΛ vΛasiaacatai sΛlicadΛ cΛaga ivueeyi, dai sΛlicadΛ cΛaga vaavoitudai aapimΛ. Dai aliΛsi cΛaga gamamaatΛtuldiña. Dai istumaasi ivueeyi aapimΛ baiganaliaracadΛ ivueeyi. Dai aliΛsi gΛroigadai. Dai sivi aliΛsi gΛaagai iscΛaga soiña aapimΛ gΛraaduñi soituutigami.

⁸ AanΛ gΛnaagidi gomaasi maisiu gantΛaañia iñaliditai baiyoma gΛnaagidi aanΛ gomaasi masai maatacana isduucatai aa vaavoitudadami baiganaliaracadΛ ampaidi tumiñsi gΛraaduñi vΛatarΛ. Dai siΛscadΛ aapimΛ gaoidagi aΛpΛ vΛascatai maatamu isaapimΛ aliΛ oigadai gΛraaduñi. ⁹ AapimΛ camaata isSuusi Cristo aliΛ cΛΛ tuiga. Aidasi maiquiaa divia aΛgai tami oidigi daama maiviaagacatadai tomali Λmo istumaasi tΛvaagiΛΓΛ daacatai. Damos diviacai tami oidigi daama soitigami gΛnaato aΛgai. Suusi aliΛsi gΛnoigadai cascadΛ poduucai idui, vai poduucai istuidana aapimΛ isiimiagi tΛvaagiamu dai ami viacagi naana maasi istumaasi cacΛΛgaducami.

¹⁰ AanΛ gΛnaagidi saidΛ aΓcΛaga isotoma aitudagi Λtumiñsi ismacadΛ baialiaracadΛ ampaidi aapimΛ vasumirΛ abiaadΛΓΛ. ¹¹ Sivi istutuidi aapimΛ masiaitudagi tumiñsi mΛssiΛΛqui aagai isaituda aΛgai. VΛascatai gΛaagai isgamaacadagi siΛasi istutuidi. ¹² SioraΛ baigaliaracadΛ gamaacadagi siΛasi istutuidi Diuusi baigalidiña aΛgai vui aΛpΛ.

¹³ AanΛ maitipalidi masvΛasi gamaacadagi masiajasi viacagi ¹⁴ baiyoma ipalidi aanΛ masiapΛn aΛjasi viacagi. Sivi aapimΛ ganbaivitocami viaa cascadΛ gΛaagai masiaa oidagi gΛraaduñi soituutigami. An tasarΛ aΛgai ganbaivitocami viacamΛ dai aapimΛ maiviaacamu siΛgai gΛnoidamu aΛpΛ. Dai poduucai vΛascatai viacamΛ aapimΛ istumaasi tagito. ¹⁵ Poduucai isduucai aagai Diuusi ñiooquidΛΓΛ:

“Sioor^Λ naana maasi viaacata^Δai maibaivito, dai sioor^Λ baitoma maiviaacata^Δai v^ΛΛscat^ΓΛ maivi^ΛΛgacata^Δai”, pocaiti Diuusi ñiooquid^ΛΛ.

¹⁶ Dai pocaiti aan^Λ sai baigiñ^Λlidi aan^Λ Diuusic^ΔΔ is^Λgai soí Tito is^Λgai g^Λnoig^ΔΔai aapim^Λ poduuc^Δai isduuc^Δai g^Λnoig^ΔΔai aan^Λ. ¹⁷ Tito aliasi ip^Λlidiña isv^ΛΛscat^ΓΛ baig^Λñ^Λliada aapim^Λ casc^ΔΔ imi agai goovai maisiu mos^Δcaasi ootosaitai aan^Λ baiyoma goovai ^Λagi ip^Λlidi isimiagi casc^ΔΔ.

¹⁸ Dai ootosa ragai aat^ΛΔ^Λ Δmai garaduñi Tito ^ΛΔmadu. V^Λasi ^Λvaavoitudadami c^ΛΔga ñioocai goc^ΛΔli vui, ali^Λ c^ΛΔga gamamaat^Λtulditai goovai Diuusi ñiooquid^Λ. ¹⁹ ^Λagi ^Λvaavoitudadami ^Λcovai vusaitu goc^ΛΔli sai g^Λroidana dai garsoiña ^Λmpaidana ^Λtumiñsi ismaac^ΔΔ ^Λmpagi g^Λraaduñi vaavoitudadami aipacoga oidacami. Aat^ΛΔ^Λ ^Λmpaidi gotumiñsi ^Λvaavoitudadami soituutuigami v^Λatar^Λ dai poduuc^Δai maat^Λmu aa oodami sialia c^ΛΔ tuiga Diuusi, dai poduuc^Δai ^Λpa g^Λmaat^Λmu isbaig^Λar^Λliarac^ΔΔ ivueeyi aat^ΛΔ^Λ istumaasi Diuusi ip^Λlidi. ²⁰ Aat^ΛΔ^Λ ootosa ^Δragai idi cac^ΛΔli c^ΛΔga tuutiac^ΔΔ sai ^Λmpaidana ^Λtumiñsi vai poduuc^Δai mait^Λñiooquidiña oodami. ²¹ Aat^ΛΔ^Λ c^ΛΔga iduuni^Λia ^Δlidi goaa duiñdagai Diuusi vuitapi dai oodami vuitapi ^Λpa.

²² Dai ^Δmai c^ΛΔli oida agai ^Λpa Tito ^Λmadu aduñ^Δ dai idi c^ΛΔli camaata aat^ΛΔ^Λ ^Λpa isc^ΛΔga ivueeyi Diuusi aa duiñdada dai baig^Λar^Λliarac^ΔΔ oida agai gogaa vaavoitudaitai masiaapim^Λ s^Λlic^ΔΔ c^ΛΔga soiña agai g^Λraaduñi soituutuigami tumiñsic^ΔΔ. ²³ Isamaadutai g^Λnt^Λcacagi istuisi ootoi aan^Λ goTito aagidavurai sai goovai argiñaduñi dai giñsoic^Δai giña duiñdag^Λ g^Λnmamaat^Λtulditai Diuusi ñiooquid^Λ. Dai isamaadutai g^Λnt^Λcacagi istuisi ootoi aan^Λ gogaa v^Λgocai, aagidavurai sai govaavoitudadami tami oidacami ootoi. Dai aa oodami n^Λiditai isc^ΛΔ tuutuiga goovai ali^Λ c^ΛΔ ñioocaiña Suusi Cristo v^Λatar^Λ. ²⁴ Si^Λscada m^ΛΔ dadia goc^ΛΔli c^ΛΔgav^Λr miaad^Δgida dai c^ΛΔga ^Λgiada dai poduuc^Δai maat^Λmu ^Λvaavoitudadami aipaco oidacami masiaapim^Λ ali^Λ oig^ΔΔai g^Λnaaduñi vaavoitudadami. Aan^Λ caagidi g^Λraaduñi vaavoitudadami aipaco oidacami masai aapim^Λ ali^Λ oig^ΔΔai g^Λnaaduñi vaavoitudadami.

9

¹ Aan^Λ maiv^Λaa isg^Λnaagidagi idi ooji^ΛΛ masai ^Λmpaidana tumiñsi g^Λraaduñi soituutuigami v^Λatar^Λ. ² Camaata aan^Λ masiaapim^Λ bai^Λliarac^ΔΔ soic^Δai g^Λnaaduñi soituutuigami. Aan^Λ v^Λscara baigiñ^Λliarac^ΔΔ aagidiña g^Λraaduñi vaavoitudadami Masedooni^ΛΛ oidacami masai aapim^Λ Acaay^ΛΛ oidacami vasumir^Λ abiaad^ΛΛ ^Λmpaidi tumiñsi dai ootosda agai g^Λraaduñi soituutuigami. Aidasi mai ^Λvaavoitudadami Masedooni^ΛΛ oidajami masduucatai ivueeyi aapim^Λ baitoma v^Λscatai vaamioma baig^Λar^Λliarac^ΔΔ ^Λmpaidi tumiñsi ^Λsoituutuigami v^Λatar^Λ. ³ V^Λscat^ΓΛ ootosa iñagai aan^Λ idi g^Λraaduñi vai s^Λlic^ΔΔ vaavoi vuusaiña istumaasi aagai aan^Λ g^Λnaagaitai. Dai aan^Λ ip^Λlidi iss^Λlic^ΔΔ bai duuca aapim^Λ ^Λtumiñsi poduuc^Δai isduuc^Δai caagidi aan^Λ g^Λraaduñi Masedooni^ΛΛ oidacami. ⁴ S^Λlic^ΔΔ ip^Λlidi aan^Λ isbai duuca aapim^Λ ^Λtumiñsi siduuni^Δadagi giñoidagi ^Λmoco g^Λraaduñi tami Masedooni^ΛΛ oidacami si^Λscada imiagi aan^Λ. S^Λaa ^Δran tada aan^Λ ismaibai duuca aapim^Λ. Aan^Λ v^Λscat^ΓΛ vaavoitudai istumaasi aagada aapim^Λ. Aapim^Λ ^Λpa siaa ^Δran tada maibai duucatai. ⁵ Casc^ΔΔ aan^Λ

poalidi sai aliási gaaagai isapaga iimiagi idi cacalli dai gansoiña naato ampaidagi atumiñsi ismaacada viaga isaituda aapima siilqui aagai. Poduucái lagi ampaidamu aapima mosacaasi siilqui ipalidi maisiu siilqui aatama ipaliadagi.

⁶ Tagitovurai aapima soora chalqui gaoidadagi Diuusi maisicaga soicaiña, dai soora mui gaoidadagi Diuusi caga soicai lap. ⁷ Vascatai gaaagai isgaoidadagi siilqui cagadu liadagi. Mosgaagai isbaiganliaracada gaoidadagi maisiu guvucadacada. Diuusi oigadai soora baiganliaracada gaoidi. ⁸ Diuusi caga istutuidi isganmaacadagi naana maasi istumaasi dai poduucái viaacamu aapima vasi istumaasi tagitocagi aapima ganvatar. Dai poduucái viaacamu aapima istucuda soicadagi aa. ⁹ Pocaiti Diuusi ñooquidaga:

Soora cal tuutuiga alia caga soicai soituutuigami.

Dai Diuusi vascata soicadamu soora caga soicai aa.

Ascatai Diuusi ñooquidaga. ¹⁰ Diuusi lagi dai maacai oodami astocai ismaacadaasai. Dai lagi vaa Diuusi ganmaaquimu aapima vasi mastumaasi tagitucagi. Dai aapima ganbaivitocami viaacamu dai poduucái caga soicadamu aa. ¹¹⁻¹² Sascada vuidaquia aatama soituutuigami gotumiñsi ismaacada mpagi aapima sallicada baiganaldiamu lagi Diuusi vui viaacatai istumaasi tagito. ¹³ Dai caga ñoocadamu lagi Diuusi vui maatacatai isaapima caga agidi istumaasi aagai Suusi Cristo cascada ootosdi aapima gotumiñsi. Dai caga ñoocadamu lagi Diuusi vui mui ootodacai aapima tumiñsi lagi vatar dai aa vatar lap. ¹⁴ Dai lagi vaamioma ganoigadamu cascada daanadamu Diuusi sai lagi vaamioma gansoicaiña. Lagi maata isDiuusi gansoicai isca tuutiaca aapima cascada mosal caga soicai aapima dai cascada aliási ganoigadai lagi. ¹⁵ Sallicada baigralidi aatama Diuuscada isagai mosasi gansoicai. Maitistutuidi aatama iscaga aagagi isasi gansoicai Diuusi.

10

¹ Aana Paavora ganaagidamu amo istumaasi. Cal maata aapima isSuusi Cristo aliási cal tuiga dai maiomaliga dai aana lap ipalidi ispotuigacagi. Amo oodami pocaiti sai sascada ganlamadu daaca aana maiomaliga aana ganvui damos sascada ganoojada aana aliási ganbagaiña. ² Aana gandaanai giñaaduñi masai gajaadaga viaana vasi gosoiamaascami poduucái sascada gaamo imia aana maiviaacamu isganbagaidagi. Damos isamoco quiaa pocaitaidagi sai aana ivueeyi mosacaasi istumaasi aana lagi ipalidi, lagi gia bagaidamu aana. ³ Vaavuava isaatama lap aroodami dai quiaa oidi daama oidaga damos maiapan duucái ivueeyi aatama lagi ismaacada maivaavoitudai Diuusi. ⁴ Diuusi lagi dai giñsoicai iscaga ivuaada aana aa duiñdada maisiu aana lagi. Amo oodami lagi maitistutuidi isgajaadaga viaagi gosoiamaascami avanacai Diuusi guvucadadacada. Cascada Diuusi giñmaacai guvucadagai ansai caga ivuaadana aa duiñdada. ⁵ Idi guvucadagaicada ismaacada Diuusi giñmaacai vaamioma maata ñoocai aana isagai ismaacada gargducada ganlidi vui ñoocaitai Diuusi ñooquida ismaacada gamamaatatuldi aana. Lagi maitipalidi isoodami maatiagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. Dai lagi vaa guvucadagaicada vaamioma

istutuidi aanΛ isΛgai dai avΛnacai poduucai Λgai ΛΛpΛ ΛΛgidi Diuusi ñiooquidΛ. ⁶ SiΛscadΛ cacΛΛga ΛΛgiada aapimΛ vΛΛsiaacatai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ aidΛ gia casi istutiadamu aanΛ isbagaidagi ismaacadΛ maiΛΛgidi Diuusi ñiooquidΛ.

⁷ GΛaagai maScΛΛga gantΛgito ñaijadagi istumaasi apvΛueeyi aapimΛ gansaagida. Dai Λgai ismaacadΛ pocaiti saidΛ arSuusi Cristo ojotosadΛ dai giñvui ñioocai gΛaagai ismaatΛcagi iñsaanΛ ΛΛpΛ arSuusi Cristo ootosadΛ. ⁸ Tomasi aliΛ aagai aanΛ sai Suusi Cristo giñmaa Λmo sΛΛlicami vΛΛscarΛ maisiaa ΛΛrai aanΛ. Suusi Cristo giñmaa gosΛΛlicami ansai gansoicaiña masai vaamioma cΛΛga vaavoitudaiña Diuusi ñiooquidΛ, maisiu ansai gansobicaiña isvaavoitudadagi aapimΛ. ⁹ MaitipΛlidi aanΛ isgΛnΛΛbcatatadagi gomaasicadΛ ismaacadΛ gΛnaagidiña aanΛ gΛnoojiditai. ¹⁰ ΛΛmo oodami pocaitiña sai siΛscadΛ gΛnoojiada aanΛ gΛnbagadan caitiña aanΛ dai sai siΛscadΛ gΛnΛΛmadu daaca aanΛ sai aidΛ gia doadicudan duucai ñioocaiña aanΛ. ¹¹ Damos Λgai ismaacadΛ pocaitiña gΛaagai ismaatΛcagi sai poduucai isduucai gΛnoojidiña aanΛ istutuidi ismotuigacagi siΛscadΛ gΛndividagi.

¹² Damos maitipΛlidi aanΛ isΛpan tuigacagi Λgai ismaacadΛ gΛgΛrducadΛ gΛnΛlidi giñvui ñioocaitai. Λgai pollidi sai vaamioma sastuduga siaa oodami. Λgai aliΛ vupuiiruga cascadΛ pollidiña sai vaamioma cΛΛga gamamaatΛtuldiña siaa aaduñdΛ mamaatΛtuldiadami. ¹³ SiΛscadΛ gΛnaagiada aanΛ ansai cΛΛga ivueeyi giña duiñdaga aanΛ gΛnaagidiña mosΛcaasi istumaasi ivueeyi aanΛ. AanΛ ivueeyi istumaasi Diuusi giñtΛjai ansaidΛ ivuaadana, cascadΛ mosΛcaasi gomaasi gΛnaagidiña aanΛ. Dai Λgai giñtΛjai ansaidΛ gΛnmaatΛtuldana ñiooquidΛ aapimΛ CoriñtoΛrΛ oidacami. ¹⁴ AanΛ ivueeyi mosΛcaasi istumaasi Diuusi giñaagidi. AanΛ Λgai dai apΛga gΛnaagidi Suusi Cristo ñiooquidΛ. ¹⁵ AanΛ maiaagai istumaasi gamamaatΛtuldi aa mosΛcaasi istumaasi aanΛ ΛΛgi gamamaatΛtuldi. Aliasi ipΛlidi aanΛ masai vaamioma cΛΛga vaavoitudana aapimΛ nai poduucai istutiada aanΛ isvaamioma naana maasi istumaasi gΛnmaatΛtuldiagi. ¹⁶ Dai poduucai casi istutuidi aanΛ isgamaatΛtuldiagi Diuusi ñiooquidΛ sibΛacoga siaaco maiquiaa gamaatΛtuldi aa oodami.

¹⁷ Aliasi arCΛΛgai isCΛΛga ñioocadagi oodami Diuusi vui dai maisiu ΛΛgi gΛvΛΛtarΛ. ¹⁸ Diuusi maibaigΛΛlidi ΛgaicadΛ ismaacadΛ cΛΛga ñioocadagi ΛΛgi gΛvΛΛtarΛ baiyoma ΛΛgi Diuusi maata siora baiΛliadagi.

11

¹ Maitavar oojodacai caΛca istumaasi gΛnaagida iñagai aanΛ tomasi pollidi aapimΛ ismaicΛΛgadu giñtΛgitoidaga. ² Diuusi ipΛlidi sai baamucan tadacana aanΛ gomamaatΛtuldiadami yaatavogami vui, goovai gΛnvupuiirumada alidi cascadΛ. AanΛ Λgai dai gΛnaagidi sai Suusi Cristo arCΛΛgacarΛ vuviadami mΛtai aapimΛ vaavoitu. Dai sivi aliasi ipΛlidi aanΛ isaapimΛ apiavaavoitudadagi dai cΛΛga ΛΛgiadagi Suusi Cristo. ³ AanΛ maitipΛlidi masgΛnyaatagiadagi tomali maitipΛlidi aanΛ masgΛnvupuiirumadadagi masai gajiaadarΛ viaana Suusi Cristo poduucai isduucai ΛDiaavora yaatagi dai vuuirumagi Eva EdeenΛrΛ. ⁴ AanΛ maata masiapimΛ cΛΛga miaadΛgidiña tomastuma mamaatΛtuldiadami ismaacadΛ gΛndaivididi dai cΛΛga gantΛgito caΛcana

istumaasi gánmamaatatuldiadagi aagaitai ʌCristo ʌgai, tomasi maitarʌgai vaa mamaatatuldiaragai ismaacada gánmaatatuli aanʌ. Aanʌ gánmaatatuli sai Suusi Cristo ʌrcʌʌgacara vuviadami dai sai Diuusi Ibaada gʌʌʌmadu daja dai sai soora vaavoitudai Suusi Cristo cʌʌgacara vuvacai. Damos aa ama maasi gánmamaatatuldi dai vaascara aapimʌ cʌʌga gʌntagito caacana. ⁵ ʌgai polidi sai vaamioma sastuduga siaa damos aanʌ polidi sai maivaamioma sastuduga ʌgai iñsaana. ⁶ Tomasi aanʌ maicʌʌga maata ñioocai vaascara cʌʌ maata aanʌ istumaasi gánmamaatatuldi ʌgai cascada maata aanʌ isgʌnyaatagidi ʌgai. Dai aapimʌ cʌʌga giñmaata dai cʌʌ maata istumaasi gamamaatatuldi aanʌ.

⁷ ʌmo oodami pocaitiña sai isamaadutai gamamaatatuldiadagi dai maitamaitacʌdagai sai maitarsoiñi mamaatatuldiaragada. Soor maata issiooma ʌrcʌʌgaicamudai isgiñaa namʌquidamudai aapimʌ dai poduucai vaamioma cʌʌga ʌʌgiadamudai istumaasi gánmamaatatuldiña aanʌ. Baiyoma gaaata vaaadana aanʌ dai gaagiña istumaasi tagito aidasi gʌndiviji aanʌ dai gánmaatatuli Diuusi ñiooquida poduucai ivuaadana aanʌ gʌnsoiña iñʌlidityai. ⁸ Dai aa vaavoitudadami sibʌa oidacami giñoidiña tumiñsi ʌʌʌ ansai ʌcʌda giñsoicaiña gʌʌʌmadu daacatai. ⁹ Aidasi mʌʌ dada vaavoitudadami Masedooniʌʌʌ oidajami ʌgai ʌgai dai giñoi tumiñsi dai poduucai aapimʌ maisiaa doodai tomali ʌmo istumaasi aanʌ giñvaatarʌ dai tomali ʌmo imidagai maiviaacamu aapimʌ issiaa vaaadagi tomali ʌmo istumaasi aanʌ giñvaatarʌ. ¹⁰ Aanʌ vaavoitudai Suusi Cristo cascada istumaasi aagai aanʌ ʌrvaavoi. Cascada aagidi aanʌ vaasi Acaaya dʌvaariʌʌʌ oidacami ansai maitantaanada iñagai aapimʌ tomali ʌmo tumiñsi. ¹¹ Maitavar povʌʌliada ismaitanoigadai aanʌ dai cascada pocaiti. ʌʌgi Diuusi maata isaliasi gʌnoigadai aanʌ.

¹² Amamaatatuldiadami yaatavogami gʌntaanʌi tumiñsi gánmamaatatulditai cascada aanʌ maitipalidi mʌsiaapimʌ giñoidadagi tumiñsi vai maipocaitiadagi amamaatatuldiadami sai giñʌpan duucai ivueeyi. ¹³ ʌgai pocaitiña saida ʌrSuusi Cristo ojootosada damos maitarvaavoi. ʌgai mosaryaatavogami. ¹⁴⁻¹⁵ Dai ʌgai cʌʌ tuutiacami gʌnvuaadana damos ivueeyi istumaasi ʌDiaavora ipalidi isivuaadagi. ʌDiaavora alia yaatavoga ʌʌʌ cascada. Damos Diuusi saʌlicada soimaasi taatatuldamu soimaasi ivuaadatai ʌgai.

¹⁶ Aanʌ maitipalidi ispoliada aapimʌ ismaicʌʌgadu giñtagitoidaga. Damos ispoliada aapimʌ ismaicʌʌgadu giñtagitoidaga vaascara gʌaagai mʌascaacagi istumaasi gʌnaagidi aanʌ giñaagaitai aanʌ ʌʌgi isaliʌ cʌʌ tuiga aanʌ ducami isgʌducada giñʌliadamudai aanʌ. ¹⁷ Damos Suusi Cristo maipoduucai gʌrmaatatuli ʌgai maigʌducada gʌʌlidiña, cascada vuiirugan tada aanʌ poduucai ñioocaitai. ¹⁸ Muidutai mamaatatuldiadami aagaiña sai alia cʌʌga ivueeyi gʌnaa duiñdaga cascada aanʌ ʌʌʌ aagai ansai alia cʌʌga ivueeyi giñaa duiñdaga. ¹⁹ Aapimʌ polidi mʌsai alia sastuduga cascada cʌʌga istutuidi aapimʌ mʌsmaitiñojoadagi vuiirugami duucai ñioocaitai aanʌ ²⁰ poduucai isduucai maioojodai aapimʌ amamaatatuldiadami yaatavogami tomasi ʌgai gʌntatʌaañicarʌ duucai gʌnnʌidi, dai maiñamaquidacai vuuyi gʌnvustuidaga, dai soi duucai gʌnnʌidi, dai gʌngʌvaiña. ²¹ Damos aanʌ maioojoidi ispoduucai ivuaadagi. Dai aliʌsi baigiñʌlidi aanʌ ismaisoimaasi gʌnvuiididi.

Amamaatatluldiadami yaatavogami aagaiña sai cllaga ivueeyi gnaa duiñdaga dai aanl aagadamu lapa tomasi vuirugan tada aanl aagaitai. ²² Agai gagarducadl ganalidi judiducatai. Aanl lapa arjudiu. Dai agai gagarducadl ganalidi Isireliaral oidacamicatai. Aanl lapa arIsireliaral oidacami. Dai agai gagarducadl ganalidi Avraañicarul cajiudadacatai. Aanl lapa arAvraañicarul cajiudadl. ²³ Agai gagarducadl ganalidi pocaititai saidl arSuusi Cristo oootosadl. Aanl gia sallyicadl arSuusi Cristo ootosadl, tomasi vuirugami duucal ñioocai aanl. Aanl vaamioma gaaagidi Diuusi ñiooquidl isagai. Dai aanl vaamioma giñgavai oodami isagai. Dai aanl vaamioma muiyoco vaa giñmaisatu isagai. Dai muiyoco giñmuua aagaiña oodami. ²⁴ Taama imidagai giñgallal ajudidiu iquisanaicadl dai vll taama imidagai aitu amo coobai dan baivastaama dan tuvustaamaajo. ²⁵ Dai lapa vaica imidagai uusicadl giñgallal. Dai lapa amo imidagai giñmaicacarai. Vaica imidagai duupi lvaarcu suudarl ismaacadl imaiña aanl. Dai amo imidagai suudarl vii aanl amo tasai dai amo tucagi amo uusaiñdaral iñdaagacatai mallacasi dlvllaral uugidiaiñdaral. ²⁶ Aanl aipaco aimaraiña. Dai baitoma giñball aimaraiña suudagi. Dai llasivogami giñsobicaiña voiyalal. Dai giñaaduñi giñvui vlllacana dai siblacoga aa oodami giñvui vlllacana lapa. Dai gllar quiiquialal oidacami giñvui vlllacana lapa. Dai silascadl oidagana aimarda aanl giñaajaiña llasivogami. Dai silascadl vaarcularal aimarda aanl llamo iimidagai duupicaiña lvaarcu. Dai agai ismaacadl yaatagai saidl arvvaavoitudadami giñvui vlllacana lapa. ²⁷ Alial soimaa taatamai aanl aata vvaadatai. Muiyoco maicocosiña aanl. Dai muiyoco alial bibiuugaiña dai tonomocaraiña. Dai alialsi gaaata vvaadana aanl cascadl llamo imidagai maitiñaajal tasai ugidagai. Dai muiyoco imidagai avmavucaraiña aanl. Dai muiyoco imidagai baitoma maiyuucusucana aanl.

²⁸ Dai vlls tasai aanl lapa tlatagitoi vllasi vvaavoitudadami vllasi aipacoga oidacami. ²⁹ Isamaadutai maicallaga vvaavoitudadagi ducami iñsaanal lapa maicallaga vvaavoitudadagi. Isaa oodami soimaasi duiñtuldagi amo vvaavoitudadami aanl siaa llaraiña dai baamucuiña aanl lDiaavora vui. ³⁰ Aanl caaagai naana maasi istumaasi aagaitai isducatai soimaa taatamaiña vai poduucal gamaatana iñsaanal sallyicadl tagito isDiuusi giñsoicadagi. ³¹ Cll maatl Diuusi sai istumaasi aagai aanl arvvaavo. Diuusi arroogadl gartlaanladamiga Suusi Cristo dai alialsi gllagai isvllascatai cllaga ñioocadagi agai vllataral tomastuigaco. ³² Damasco arllamo lmapacarl adlvllariaral siaaco tlaanlal aral Aretas. Dai amo imidagai Damascarl daacatai aanl. Damasco sicoli cuupi gllar bibiidaviquicadl. Taidl lsonar claacami daarai nuucadacamio vlls cuucuparagiarl sai giñsobidacana siuu duu vuusia aanl sai giñbaji aagaitadai. ³³ Damos giñaaduñi amo asaral giñdai dai bidaviqui an salli giñtavañi. Dai poduucal cllagacarl vuusai aanl.

12

¹ Aanl polidi sai maitarcllagai isgaducadl giñliada aanl gomaasicadl ismaacadl ivueeyi aanl baiyoma aagamu aanl istumaasi giñllagi gartlaanladamiga Suusi Cristo dai istumaasi agai giñmaatutuli. ²⁻³ Camui uumigi vaa lpadui isvaavoitu aanl Suusi Cristo. Casilpadui baivustaama dan maacova uumigi isgartlaanladamiga Suusi Cristo giñvaidacai

tavaagiamu siaaco daja agai. Damos maimaatΛ aanΛ isbai Λagi ii giñibadaga ismoduucai giñtuucuga ΛΛΡΛ. Λagi Diuusi maatΛ isducatai ΛΡΛdui. ⁴ Damos cΛΛga maatΛ aanΛ isii tavaagiamu dai mΛΛca caΛ aanΛ istumaasi giñaaagidi Diuusi. Dai Diuusi maitiñmaa oigaragai isaagida aanΛ tomali Λmaadutai istumaasi caΛ. ⁵ CΛΛga istutuidi aanΛ isgΛducadΛ giñliadagi aanΛ imΛcai tavaagiamu, dΛmos baiyoma aliΛ tagito aanΛ is-Diuusi giñsoicΛdagi vΛΛs tasai. ⁶ CΛΛga istutuidi aanΛ isgΛnaagidagi naana maasi istumaasi ismaacΛdΛ ivuaadana aanΛ. AanΛ gΛnaagiadamudai mosΛcaasi istumaasi Λrvaavoi dai gomaasi maitΛrvuiirudagaicamudai. Damos vΛΛscaraΛ maiaagaiña. Damos casi giñmaatΛ aapimΛ ñaiditai isducatai ivuaadana aanΛ dai isducatai oidacana dai mosΛcaasi poduucai ipΛlidi aanΛ isgiñmaatΛcagi aapimΛ cascΛdΛ maiaagaiña naana maasi istumaasi ismaacΛdΛ ivuaadana aanΛ.

⁷ Naana maasi istumaasi gΛgΛrducami tΛΛ aanΛ tavaagiana. Damos Diuusi maitipali isgΛducadΛ giñliada aanΛ tΛΛgacai gomaasi cascΛdΛ Diuusi dagito ΔDiaavora sai soimaasi giñtaatatuldana coocodagaicΛdΛ. SΛΛlicadΛ cooco giñtuucuga ducami isgiñsΛΛsimudai Λmo uusi muucacami. ⁸ Vaicojo dai aanΛ giñΛaanΛdamiga sai maigovai imitudana Λcoocodagai ⁹ dΛmos Λgai poviñtatΛdai: “Aapi mosviaa ismaatiagi iñsaana gΛoigΛdai. Damos maitan Λduaaidagi vai poduucai gΛmaatana sai aapi Λagi maiviaa guvucadagai isivuaadagi giñaa duiñdaga. AanΛ Λgai daidΛ gΛmaacai guvucadagai”, iñtatΛdai Cristo. Baigiñliidi aanΛ maiviaacatai guvucadagai vai poduucai gΛmaatana isSuusi Cristo giñmaacai guvucadagai ansaidΛ ivuaadana aa duiñdadΛ. ¹⁰ Baigiñliidi aanΛ maiviaacatai guvucadagai poduucai vaamioma cΛΛga maatΛ aanΛ isCristo Λgai dai giñmaacai guvucadagai. Dai baigiñliidi aanΛ maiviaacatai guvucadagai isivuaadagi Cristo aa duiñdadΛ, Λgai giñmaacai guvucadagai isivuaadagi aa duiñdadΛ cascΛdΛ, daidΛ oodami giññiooquidiña vaavoitudaitai aanΛ Suusi Cristo, dai aliΛ soimaa taatamai aanΛ biuugigai, dai soi duucai giññaidi oodami, dai aliΛ soimaa taatamai naana maasi istumaasi.

¹¹ AanΛ Λpan duucai ñioocai Λmoco ismaacΛdΛ maicΛΛgadu tagitoidadΛ aliΛsi giñaaagitai aanΛ Λagi dΛmos aapimΛ Λrganduñi ispoduucai ñioocai aanΛ, aapimΛ maicΛΛga ñioocai aanΛ imvΛΛtaraΛ cascΛdΛ. Amamaatatuldiadami yaatavogami pocaiti saidΛ ΛrojootosadΛ Suusi Cristo dai sai vaamioma namΛga Λgai istomasioora. Damos tomasi aanΛ ΛΡΛ maiñamaga vΛΛscaraΛ Λpan Λsi namΛga aanΛ Λgai. ¹² AanΛ maiuojodacai gΛnaagidiña Diuusi ñiooquidΛ dai Diuusi giñmaa guvucadagai ansaidΛ iduuna aapimΛ gΛnsaagida naana maasi gΛgΛrducami dai gomaasicΛdΛ cΛΛga gΛmaatΛ iñsaana sΛΛlicadΛ ΛrootosadΛ Suusi Cristo. ¹³ AanΛ cΛΛgacaraΛ ganñaidi aapimΛ Λpan duucai tomastuma vaavoitudadami ismaacΛdΛ vaavoitudai Suusi Cristo. MosΛca soiñi maitantaΛi aanΛ poduucai isduucai taanΛi aanΛ aa. Damos sioor maata isbai poΛlidi aapimΛ sai gΛaagai isgΛnaagida aanΛ mΛsai giñoigΛdana gocascΛdΛ.

¹⁴ Sivi cabai giñduu aanΛ Λpamu dai gΛndivida iñagai sivicadΛ casi Λrvaicojoca agai. Dai Λpamu maitantaañimu aanΛ soiñi. AanΛ maitΛgito gΛnvustuidaga, mosai ipΛlidi aanΛ isgiñoigaada aapimΛ. AanΛ gΛnooga giñducami cascΛdΛ maitantaanΛi aanΛ soiñi. ¹⁵ Baiyoma baigiñliiaracΛdΛ siaa doadamu aanΛ istumaasi viaa. AanΛ bai giñduu isapiagΛnsaicΛdagi vai vaamioma cΛΛga oidacana aapimΛ. AanΛ gΛnsaicΛdamu asta

siΛΛscadΛ ugitiagi giñgυvucadaga, tomasi aanΛ aliΛsi gΛnoigΛdai poΛlidi aanΛ masiaapimΛ maitiñoiγdai.

¹⁶ Damos Λmoco aapimΛ gΛnsaagidaiñdarΛ tomasi cΛΛ maatΛ agai ismaitantai aanΛ soiñi gΛnΛΛmadu daacatai, vΛΛscatΛ pocaiti ansai aa vuuyi aanΛ tumiñsi ismaacΛdΛ Λmpagi aapimΛ garaaduñi soituutuigami vΛΛtarΛ. ¹⁷ Dai pocaiti ΛpΛ ansai aanΛ ootoi Tito sai gΛnvupuiirumadana. ¹⁸ Vaavuava isotoi aanΛ Tito ΛΛmadu Λmai gΛraduñi. Damos agai maitanvupuiirumagi iimΛcai. CΛΛ maatΛ aapimΛ iñsaanΛ ΛΛmadu Tito ΛpΛn duuca ioidacana aapimΛ gΛnsaagida.

¹⁹ AanΛ maisiu mosacaasi aapimΛ gΛnaagidi gomaasi Diuusi giñcΛΛ ΛpΛ. AanΛ gΛnaagidi istumaasi Cristo ipΛlidi. Dai aanΛ ipΛlidi masiaapimΛ vaamioma cΛΛga vaavoitudagi Diuusi ñiooquidΛ. SΛΛlicΛdΛ gΛnoigΛdai aanΛ cascΛdΛ. ²⁰ MaimaatΛ aanΛ isducatai daraajamu aapimΛ siΛΛscadΛ mΛΛ divi aanΛ. AanΛ maitipalidi isancocoda aapimΛ, dai maitipΛlidi iscoimudadΛ tuutiaca, dai maitavΛr baacoica, dai tatΛgitodavurai istumaasi viΛΛgacagi aa, maitavΛr yaatagΛda aa, maitavΛr gΛñiooquiada aipacoga, maitavΛr gΛgΛrducΛdΛ gΛnliada, dai maitavΛr gΛnvupui ñioocada. Nai poduucai maiviaaca aanΛ isgΛnbagaidagi. MaitipΛlidi aanΛ issoigΛnΛΛliatudagi. ²¹ MaitipΛlidi aanΛ issiaa Λragi Diuusi vui aapimΛcΛdΛ tomali maitipΛlidi aanΛ issusuaquiagi soimaasi ivuaadatai ΛΛmadutai aapimΛ ΛΛqui abiaadΛrΛ. Agai quiaa googosi gΛnducami.

13

¹ Cagoocoaja gΛndiviji aanΛ sivicΛdΛ casi Λrvaicojoca agai. Isamaadutai gΛpiΛr vuaaja Λliada gΛaduñi sai soimaasi idui gΛaagai isoidacagi gooca isΛpΛ vaica ñaijadami. ² AidΛsi gΛnΛΛmadu daacatadai aanΛ gΛnaagidi vΛΛscatai aapimΛ Λmo ñiooqui dai tomasi mΛΛcasi daja aanΛ Λpamu gΛnaagidamu aanΛ agai vaa ñiooqui. Sivi gia soimaasi gΛntaatatuldamu aanΛ isquiaa soimaasi ivuaada aapimΛ poduucai isduucai gΛnaagidi aanΛ. ³ Poduucai maatΛmu aapimΛ isSuusi Cristo guvucadadΛcΛdΛ ñioocai aanΛ. CΛΛ maatΛ aapimΛ sai istumaasi agai Suusi Cristo sΛΛlicΛdΛ ivueeyi agai. ⁴ Vaavuava sai aidΛsi sisapicatadai Suusi Cristo curusi-aba maiviaaca maascatai guvucadagai damos pΛn duaaca agai dai tΛvaagiΛrΛ daja Diuusi guvucadadΛcΛdΛ. AatΛmΛ gia maiviaa guvucadagai damos Diuusi agai daidΛ gΛrmaacai guvucadagai tΛsai gΛnaagidiña masai soimaasi ivueeyi.

⁵ CΛΛgavΛr tatΛgitoda aapimΛ istumaasi ivueeyi masabai cΛΛga vaavoitudai. CΛΛ maatΛ aapimΛ isSuusi Cristo ΛΛmadu daja ismaacΛdΛ cΛΛga vaavoitudai. ⁶ IpΛlidi aanΛ istatΛgitoda aapimΛ issΛΛlicΛdΛ vaavoitudai aanΛ Suusi Cristo. AanΛ gia maitanyaatagidi. ⁷ DaanΛi aanΛ Diuusi masai maisoimaasi ivuaadana aapimΛ, masai baiyoma cΛΛgacΛrΛ oidacana. AanΛ sΛΛlicΛdΛ ipΛlidi ispoduucai oidaca aapimΛ damos maisiu cascΛdΛ ipΛlidi aanΛ isaoodami siaa giñduutuadagi. ⁸ Mosai ipΛlidi aanΛ isoodami vaavoitudadagi Diuusi ñiooquidΛ aatΛmΛ tomali Λmo imidagai maivuidΛrΛ vΛΛtΛcana Diuusi ñiooquidΛ. ⁹ CascΛdΛ baigiñliidiña aanΛ siΛΛscadΛ cΛΛga Λgriadagi aapimΛ Diuusi ñiooquidΛ vai poduucai maiviaaca aatΛmΛ isgΛnbagadagi tomasi aa poΛliadagi ismaiviaa aanΛ guvucadagai. Dai daanΛi aanΛ Diuusi masai vaamioma cΛΛga ΛΛgidiña

dai vaamioma cΛΛga vaavoitudaiña Diuusi. ¹⁰ AanΛ gΛnoojidi idi oojo maiquiaa gΛndividacai vai poduucacai siΛΛscadΛ mΛΛca divia aanΛ maiviaaca isgΛnbagaidagi tomasi viaa aanΛ sΛΛlicami. GartΛaanΛdamiga Λgai daidΛ giñmaa idi sΛΛlicami ansai gΛnsoicaiña isvaamioma cΛΛga vaavoituda dai vaamioma cΛΛga ΛΛgiadagi aapimΛ Diuusi. Diuusi maitipalidi issobicada aanΛ gΛnvaavoidaraga.

¹¹ Otoma gartΛΛgadamu aatΛmΛ giñaaduñi. Ivuaadavurai mosΛcaasi istumaasi arcΛΛgaducami, dai baigavΛr ΛnΛliada, dai Λmo tΛgitoidagai avΛr viaaca aapimΛ, dai casiavΛr maitΛncocoda. DaidΛ garDiuusiga ismaacΛdΛ gΛriibΛstudan tadatudai dai gΛroigadai gΛnΛΛmadu daacamu.

¹² CΛΛgavΛr gΛnmiadΛgiada aipacoga. ¹³ VΛΛsi gΛraaduñi vaavoitudadami tami oidacami DiuuscΛdΛ gΛnviaatuldi.

¹⁴ AanΛ ipΛlidi isSuusi Cristo cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛijadagi, dai sai Diuusi apiagΛnoigΛdaiña, dai sai Diuusi IbΛadΛ gΛnΛΛmadu daacana.

MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Paavora ʌvaavoitudadami Galaasiʌʌ oidacami

¹ Aanʌ ʌrPaavora Suusi Cristo ootosadʌ. ʌgai giñootoi sai gaaagidiña aanʌ Diuusi ñiooquidʌ. Suusi Cristo ʌʌmadu Diuusi gaʌooga giñootoi maisiu oodami. Diuusi ʌgai dai duaacali Suusi Cristo coidadʌ saagidiaiñdʌʌʌ. ² Aanʌ gaʌnoojidi idi oojai dai aanʌ ʌʌmadu vaʌsi govaavoitudadami ismaacʌdʌ giñʌma daraaja gaʌnviaatuldi aapimʌ vaavoitudadami Galaasiʌʌ oidacami. ³ Aanʌ ipʌlidi isDiuusi gaʌooga ʌʌmadu Suusi Cristo gaʌʌaanʌdamiga caʌgaʌʌʌ gaʌnnaʌijadagi dai gaʌniibʌstudacan tadacagi. ⁴ Suusi Cristo ʌʌgi gaʌdagitu maʌsmuaagi dai poduucai gaʌoigʌldi gaʌrsoimaascamiga dai caʌgaʌʌʌ gaʌrvuvaitu sai camaiʌʌgidiña ʌDiaavora dai camaisoimaasi ivuaadana poduucai isduucai ivueeyi oodami sivi tanai oidigi daama. Vaʌsi gomaasi ʌpʌdui poduucai isduucai Diuusi ipʌli. ⁵ Aanʌ ipʌlidi isvaʌsi oodami caʌga ñioocada Diuusi vui tomastuigaco.

⁶ Maitʌʌgai aanʌ isducatai giñʌʌgituagi moʌʌ otoma gajiaadʌʌ viaacai aapimʌ Diuusi. Diuusi saʌlicʌdʌ soigʌʌlidi aapimʌcʌdʌ cascʌdʌ ootoi Cristo sai muucuna curusiaba sai poduucai caʌgaʌʌʌ vuvacana oodami. Diuusi ñiooquidʌʌʌ pocaiti sai soora vaavoitudagi Suusi Cristo ʌgai imia agai tʌvaagiamu dai ami oidaca agai tomastuigaco Diuusi ʌʌmadu. Dʌmos aapimʌ cavaavoitudai ʌma maasi. ⁷ Dʌmos maitiipu ʌmai vaavoidaragai ismaacʌdʌcʌdʌ istutuidi oodami iscaʌgaʌʌʌ vuvaguiaagi moʌʌca Cristo mamaatʌtuliaragadʌ. Dʌmos vaʌscʌʌʌ ʌʌmadutai ipʌlidi isgaʌnmaatʌtuldiagi ʌma maasi dai maisiu moʌʌcaasi Suusi Cristo ma-maatʌtuldiaragadʌ. ⁸ Dʌmos ʌgai ismaacʌdʌ gaʌnmamaatʌtuldiadagi ʌma maasi ismaacʌdʌ maiʌpʌa maasi istumaasi gaʌnmaatʌtuli aatʌma ʌgaagai isDiuusi soimaasi taatatuldagagi ʌgai tomasi ʌraanʌ isʌmo Diuusi tʌaañicarudʌ ismaacʌdʌ diviagi tʌvaagiaiñdʌʌʌ ʌpʌ. ⁹ Dai ʌpamu gaʌnaagidi aanʌ sai ismaacʌdʌ gaʌnmamaatʌtuldiadagi ʌma maasi ismaacʌdʌ maiʌpʌa maasi istumaasi gaʌnmaatʌtuli aatʌma ʌgai ʌgaagai isDiuusi soimaasi taatatuldagagi ʌgai.

¹⁰ Aanʌ aagai gomaasi dʌmos maitipʌlidi aanʌ sioodami pocaitiadagi sai caʌga ivueeyi aanʌ baiyoma ipʌlidi aanʌ isDiuusi aagagi iscaʌga ivueeyi aanʌ. Iñsaanʌ ivuaadamudai istumaasi oodami ipʌlidi dai maisiu istumaasi Diuusi ipʌlidi aidʌ gia maitʌrSuusi Cristo piooñigadʌcamudai aanʌ.

¹¹⁻¹² Dʌmos maatʌcavurai aapimʌ giñʌaduñi sai istumaasi gama-maatʌtuldi aanʌ Suusi Cristo giñʌmaatʌtuli maisiu oodami.

¹³ Aapimʌ camaatʌ isducatai ivuaadana aanʌ ʌʌquioma aidʌsi ʌʌgidiña aanʌ ʌjudidʌ vaavoidaragadʌ. Camaatʌ aapimʌ isaliʌ soimaasi taatamituldiña aanʌ ʌgai ismaacʌdʌ vaavoitudaiña Suusi Cristo. Aanʌ vaʌsi coodai iñʌlilitadai. ¹⁴ Aanʌ vaamioma caʌga ʌʌgidiña ʌjudidʌ vaavoidaragadʌ siaa giñʌaduñi ismaacʌdʌ ʌrgiñʌpanacami dai aanʌ vaamioma caʌga ʌʌgidiña giñʌaduñicarʌ viituliaragadʌ. ¹⁵ Dʌmos Diuusi ʌcovai giñʌvuusaitu aidʌsi abiaadʌʌ maiquiaa vuusai aanʌ. ʌgai saʌlicʌdʌ

giñoig¹⁶dai casc¹⁶Δ. 16 Dai aan¹⁶ maí Suusi aid¹⁶asi Diuusi ip¹⁶li. Casc¹⁶Δ istutuidi aan¹⁶ isaagiadagi Diuusi ñiooquid¹⁶ Δgai ismaac¹⁶Δ mait¹⁶arjudidíu sai Δgai Δp¹⁶Δ maat¹⁶ana isducatai c¹⁶ΔΔgac¹⁶Δ vuv¹⁶aqiagi. Aid¹⁶asi t¹⁶ΔΔ aan¹⁶ Suusi Cristo aid¹⁶ otoma maiaagidi aan¹⁶ tomali Δmaadutai, 17 tomali maiotoma ii aan¹⁶ Jerusaleenamu dai n¹⁶Δidamu Δgai ismaac¹⁶Δ ΔrSuusi Cristo ojootosad¹⁶ Δp¹⁶Δga isaan¹⁶. Baiyoma otoma ii aan¹⁶ Araaviamu. Dai gooqui¹⁶Δr¹⁶ Δpamu divia aan¹⁶ Damaasc¹⁶Δr¹⁶.

18 Dai asta vaica uumigic¹⁶Δ ii aan¹⁶ Jerusaleenamu. Aid¹⁶ maí aan¹⁶ Piiduru dai Δmadu daja aan¹⁶ goo¹⁶ Δcaldi. 19 Dai t¹⁶ΔΔ aan¹⁶ Jacovo Δp¹⁶Δ Suusi suculid¹⁶ dai Δгаа Suusi ojootosad¹⁶ gia mait¹⁶ΔΔ aan¹⁶. 20 Maat¹⁶ Diuusi sai istumaasi g¹⁶Δnoojidi aan¹⁶ Δrvaavoi.

21 Dai gooqui¹⁶Δr¹⁶ ii aan¹⁶ Siiriamu dai Siliisiamu. 22 G¹⁶raaduñi vaavoitudadami ismaac¹⁶Δ Judee¹⁶Δr¹⁶ oidacatadai maitiñ¹⁶maat¹⁶catadai. 23 Moscajio macana Δgai sai aan¹⁶ ΔΔquioma soimaasi taatamituldíña Δvaavoitudadami dai c¹⁶ΔΔdaiña Suusi Cristo gooqui¹⁶Δr¹⁶ casi gaaagidi isSuusi Cristo Δrc¹⁶ΔΔgac¹⁶Δr¹⁶ vuviadami. 24 Dai c¹⁶ΔΔga ñioocaiña Diuusi v¹⁶ΔΔtara cajiomacatai gomaasi.

2

1 Dai cadaivunucai baiv¹⁶astan dan maacova uumigi Δpamu ii aan¹⁶ Jerusaleenamu Δmadu Bernabé. Dai vaidacai aan¹⁶ Tito. 2 Diuusi giñaagidi sai gaamu iimana casc¹⁶Δ ii aan¹⁶. Dai Jerusaleen¹⁶Δr¹⁶ g¹⁶ΔΔmpagi v¹⁶ΔΔsi Δvaavoitudadami t¹⁶ΔΔaan¹⁶Δdamigad¹⁶ antai aan¹⁶ aagidi istumaasi mamaat¹⁶tuldi aan¹⁶ ismaac¹⁶Δ mait¹⁶arjudidíu aagaitai Suusi Cristo c¹⁶ΔΔgac¹⁶Δr¹⁶ g¹⁶Δr¹⁶vuv¹⁶iaadamiga, dai t¹⁶cacai aan¹⁶ sabai c¹⁶ΔΔgad¹⁶u giñmamaat¹⁶tuldaraga. 3 Vai Δgai pocaiti sai c¹⁶ΔΔgad¹⁶u casc¹⁶Δ mait¹⁶Δjai Δgai isa¹⁶Tito iquit¹⁶Δagi g¹⁶Δtuucuga tomaasi Δgai mait¹⁶arjudíucatai. 4 Ami vaapa ΔΔmoco yaatavogami. Δgai pocaiti said¹⁶ Δrvaavoitudadami d¹⁶amos mait¹⁶Δrvaavoi. Δgai vaapa dai n¹⁶Δida Δgai sabai g¹⁶Δrvaavoi isaat¹⁶Δm¹⁶Δ ismaac¹⁶Δ cavaavoitu Suusi Cristo camai¹⁶Δgidi Moseesacaru s¹⁶ΔΔlicamigad¹⁶. Dai Δgai ip¹⁶Δlidadai isv¹⁶ΔΔscatai ΔΔgiada aat¹⁶Δm¹⁶Δ Moseesacaru s¹⁶ΔΔlicamigad¹⁶. Δgai gia ip¹⁶Δlidadai isTito iquitiagi g¹⁶Δtuucuga. 5 D¹⁶amos aat¹⁶Δm¹⁶Δ mai¹⁶ΔΔgi, ip¹⁶Δlidadai isaapim¹⁶Δ apiavaavoitudadagi isSuusi Cristo Δrc¹⁶ΔΔgac¹⁶Δr¹⁶ vuviadami dai maisiu t¹⁶ΔΔgitodagi isistutuidi isc¹⁶ΔΔgac¹⁶Δr¹⁶ vuv¹⁶aqiagi Moseesacaru s¹⁶ΔΔlicamigad¹⁶Δc¹⁶Δ.

6 D¹⁶amos Δvaavoitudadami t¹⁶ΔΔaan¹⁶Δdamigad¹⁶ maitiñ¹⁶aaagidi ansai Δma maasi gamamaat¹⁶tuldiña aan¹⁶. Aan¹⁶ maivuaama iñ¹⁶alidi t¹⁶ΔΔaan¹⁶Δdamicatai Δgai. Diuusi Δmadugan duucai n¹⁶Δidi v¹⁶ΔΔscatai casc¹⁶Δ. 7 Δgai maitiñ¹⁶aaagidi isducatai gamamaat¹⁶tuldiada aan¹⁶. Δgai maata t¹⁶ΔΔ isDiuusi giñmaa Δaa duiñdagai ansai mamaat¹⁶tuldiana aan¹⁶ ismaac¹⁶Δ mait¹⁶arjudidíu isSuusi Cristo Δrc¹⁶ΔΔgac¹⁶Δr¹⁶ vuviadami poduucai isduucai maa Δgai Piiduru Δaa duiñdagai dai aagidiña Δgai Δjudidíu isSuusi Cristo Δrc¹⁶ΔΔgac¹⁶Δr¹⁶ vuviadami. 8 Diuusi maa s¹⁶ΔΔlicami Piiduru said¹⁶ Δrootosad¹⁶Δcana Suusi Cristo dai aagidiña Δjudidíu sai Suusi Cristo Δrc¹⁶ΔΔgac¹⁶Δr¹⁶ vuviadami, dai Diuusi giñmaa aan¹⁶ Δp¹⁶Δ s¹⁶ΔΔlicami ansaid¹⁶ Δrootosad¹⁶Δcana Suusi Cristo dai aagidiña ismaac¹⁶Δ mait¹⁶arjudidíu sai Suusi Cristo Δrc¹⁶ΔΔgac¹⁶Δr¹⁶ vuviadami.

⁹ Cascada Jacovo lamadu Piiduru lamadu Vuaana, ismaacada arvaavoitudadami baitaguucacamigadacana, maata tagacai isDiuusi samicada cagacaga gnidi aatama, aana lamadu Bernabé, agai alia baiganalli aatamacada. Dai garaagidi tasai apiaagidiña aatama Diuusi ñioquida ismaacada maitarjudidíu sai agai apiaagida agai Diuusi ñioquida ajudidíu. ¹⁰ Dai garaagidi agai lapa tasai vascara soicaña aatama soitutuigami, tomaasi aana vascara ivuaadana gomaasi.

¹¹⁻¹² Aidasi ii Piiduru Antioquiamu siaaco daraajatadai aatama, agai tucamidaga gacuaadana agai lamadu ismaacada maitarjudidíu. Damos aidasi ami dada lamaco Jacovo aduñda, Piiduru camaitauu ismaacada maitarjudidíu lamadu. Agai maitaliditadai isñioquiadagi ajudidíu vaavoitudadami ismaacada apialagiditadai Moseesacaru samicamigada. Cascada aana bagaimi povuaadatai agai. ¹³ Amaasi avavoitudadami judidíu uraava Piiduru tomasi agai aagaitadai amo istumaasi dai ama maasi idui. Dai asta Bernabé uraava agai tomasi Bernabé pocaitadai sai gaagaitadai isdagituagi Moseesacaru samicamigada, gooquiga vascara apamu agida liditadai. ¹⁴ Damos aidasi lala aana ismaacaga ivuaadatadai agai isducatai aagai Diuusi ñioquidaga, amaasi aana potadai Piiduru vasi vaavoitudadami vuitapi: “Maicaga ivueeyi aapi. Tomasi aapi arjudíu vascara alquioma gajaadaga viaa aapi Moseesacaru samicamigada. ¿Dai ducatai sivi ipalidi aapi isagai ismaacada maitarjudidíu lagiadagi Moseesacaru samicamigada?” antadai aana.

¹⁵ Aatama arjudidíu, gardada dai garaaduñicaru arjudidíu cascada. ¹⁶ Damos vascara cal maata aatama sai Diuusi cagacaga nidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudatai Suusi Cristo maisiu mosalagiditai Moseesacaru samicamigada. Aatama cagacaga vuvaquia alalidi cascada vaavoitu Suusi Cristo dai camaivaavoitudai Moseesacaru samicamigada.

¹⁷ Aidasi aatama mamaatladitadai sai Suusi Cristo cagacaga nidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, amaasi mai aatama isaatama lapa arsoimaasi ivuaadami apanduucai agai ismaacada maitarjudidíu. Damos maitistutuidi aatama ispotiyagi sai Suusi Cristo soimaasi garduiñtildi. ¹⁸ Dai iñsaana apamu gamamaatladitadagi sai gaagai islagiadagi Moseesacaru samicamigada dai poduucai cagacaga vuvaquiagi aidaga gamamaatladitadamudai aana istumaasi cagajaadaga viaa aana dai poduucai samicada soimaasi ivuaadamudai aana. ¹⁹ Aana agida inliditadai Moseesacaru samicamigada damos maitistui aana cascada mai aana sai tomali amaadutai maitistutuidi iscagacaga vuusiagi Moseesacaru samicamigadacada. Cascada gajaadaga viaa aana Moseesacaru samicamigada dai vaavoitu Suusi Cristo dai poduucai cagacaga oidaga isducatai Diuusi ipalidi. ²⁰ Aidasi Suusi Cristo muu curusiaba aidaga abiaadaga camainamaga Moseesacaru samicamigada cascada aidasi vaavoitu aana Suusi Cristo aana gajaadaga viaa Moseesacaru samicamigada. Dai sivi Suusi Cristo giñlamadu daja daida aana ivueeyi istumaasi agai ipalidi maisiu istumaasi aana ipalidi. Suusi Cristo giñoigadai dai agai muu curusiaba ansai aana cagacaga vuusaiña.

21 Dai sállicadλ vaavoitudai aanλ ismosacaaasi sioorλ vaavoitudai Suusi Cristo cλλagacafλ vuvacai dai Diuusi oigaldi soimaascamigadλ dai cλλagacafλ naidiña. Damos sioorλ pocaitiadagi sai gaagai isλλgiadagi Moseesacaru sállicamigadλ dai poduucai cλλagacafλ vuvaquiagi λgai gia gajiaadafλ vipieeyi vλλasi istumaasi idui Suusi Cristo aidasi muu curusiaba. Aanλ gia maitipλlidi ispoduucai ivuaadagi.

3

1 Aliλ vupuiiruga aapimλ giñaaduñi vaavoitudadami Galaasiarλ oidacami gandagitocai isganvupuiirumadagi aa oodami gλnyaatagi ganmamaatatulditai ama maasi ñiooqui masai maiλλgidiña Diuusi ñiooquidλ. Aanλ cλλaga ganmaatλtuli isSuusi Cristo muu curusiaba sai cλλagacafλ vuvacana oodami. 2 Tλtagitodavurai aapimλ sai Diuusi Ibaadλ divia dai ganλλmadu daaca agai vaavoitudacai aapimλ Suusi Cristo dai maisiu λλgidacai aapimλ Moseesacaru sállicamigadλ. 3 Sállicadλ vupuiiruga aapimλ. Cλλ maata aapimλ sai aidasi gλnaaga aapimλ isoidacagi isducatai Diuusi ipλlidi Diuusi Ibaadλ gansoi. Cascadλ gaagai ismaataca aapimλ sai maitistutuidi aapimλ isivuaadagi istumaasi Diuusi ipλlidi λλgidityai Moseesacaru sállicamigadλ. 4 Aapimλ aliλsi soimaa taata vaavoitudacai Suusi Cristo cascadλ aanλ ipλlidi isgomaasi gansoifñagi mai apiavaavoitudada aapimλ. 5 Diuusi ootoi gλlibadaga dai ganλλmadu daacana dai Diuusi ivueeyi naana maasi gλarducami aapimλ gλnsaagida vaavoitudacai aapimλ Suusi Cristo maisiu λλgidacai aapimλ Moseesacaru sállicamigadλ.

6 Cλλ maata aapimλ isducatai Avraañicaru vaavoitu Diuusi dai poduucai istui isimiagi lavaagiamu. 7 Poduucai cλλaga gamaata sai sioorλ vaavoitudai Diuusi λgai arAvraañicaru cajiudadλ ducami. 8 Diuusi camaatacatadai iscλλagacafλ nλijada agaitadai mui oodami ismaacadλ maitarjudidiu ducami istomali λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacai λgai Suusi Cristo, cascadλ Diuusi potλtdai Avraañicaru: “Aanλ baiλλliatudamu vλλasi oodami oidigi daama oidacami aapi gacajiudagacadλ”, astatadai Diuusi. 9 Poduucai Diuusi baiλλliatudai sioorλ vaavoitudai Suusi Cristo poduucai isduucai Diuusi baiλλliatu Avraañicaru vaavoitudacai λgai Diuusi.

10 Sioorλ vaavoitudai isistutuidi iscλλagacafλ vuvaquiagi λλgidacai Moseesacaru sállicamigadλ, Diuusi gajiaadafλ viaa agai agai. Pocaiti Diuusi ñiooquidafλ: “Vλλascatai ismaacadλ maivλλascarλ λggiada vλλasi Moseesacaru sállicamigadλ Diuusi sállicadλ gajiaadafλ viaa agai”. 11 Pocaiti Diuusi ñiooquidafλ λpλ: “Mosacaasi sioorλ vaavoitudagi Diuusi, Diuusi cλλagacafλ naidiña ducami istomali λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai λgai vλλscarλ oidacamu Diuusi λλmadu”. Poduucai cλλaga gamaata isDiuusi cλλagacafλ naidi oodami ducami istomali λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai Suusi Cristo maisiu cλλagacafλ vuvacai mosλλgidityai Moseesacaru sállicamigadλ. 12 Sioorλ vaavoitudai isistutuidi iscλλagacafλ vuvaquiagi λλgidacai Moseesacaru sállicamigadλ maiλpan duucai tatagitoi λgai ismaacadλ vaavoitudai is-Suusi Cristo arcλλagacafλ vuviadami.

13 Diuusi gajiaadafλ viaa Suusi Cristo curusiaba maisiu soimaasi ivuaadatai Suusi damos soimaasi ivuaadatai aatamλ. Poduucai Suusi Cristo cλλagacafλ garvuvaitu aatamλ ismaacadλ vaavoitudai λgai dai

Diuusi gároigali dai camaigajiaadara garviaa agai tomasi aiquioma maiagidiña aatama Diuusi sálicamigada. Suusi Cristo casoimaasi taata aatama garvatará cascada. Ajudidú coodaiña ismaacada aliá soimaasi ivuaadana dai saigiaraiña sai maatana aa issoimaasi idui agai. Cascada pocaiti Diuusi ñooquidara sai sálicada gajiaadara vipieeyi Diuusi agai ismaacada gasaigiatudai soimaasi ivuaadatai. ¹⁴ Dai poduucái Diuusi cagacara vuvaida agai agai ismaacada maitarjudidú vaavoitudaitai agai Suusi Cristo poduucái isduucái Diuusi cagacara vusaitu Avraañicaru vaavoitudacái agai Diuusi. Dai Diuusi Ibada amadu daacamu vási vaavoitudadami. Poduucái isduucái aagai Diuusi.

¹⁵ Giñaaduñi, sáscada amo oodami iduñiagi amo oojai siaaco aagai siora vataraca agai vustuidada sáscada muuquiagi agai dai daasagi gátataaraga tomali amaadutai maitistutuidi isama duucái iduñiagi. ¹⁶ Poduucái ara Diuusi vascara ivueeyi vási istumaasi aagai saida iduñia agai. Aiquioma Diuusi potatadai Avraañicaru: “Avrañi, aapi amadu amaadutai gacajitudalaiñdara baiálliatuda agai mui oodami aipacoga oidacami”, astatadai Diuusi. Avraañicaru cajiudada ismaacada aagai Diuusi sai baiálliatuda agai mui oodami araCristo. Dai maisiu mosacaasi agai baiálliatuda agai mui oodami damos Avrañi ara baiálliatuda agai mui oodami. ¹⁷ Cadaivunucai maaco sientu dan amo coobai dan baiavastama uumigi aidasi abiaadara aagidi Diuusi gomaasi Avraañicaru Diuusi maa gasálicamiga Moseesacaru. Damos vascara maigajiaadara viaa agai istumaasi aagidi Avraañicaru caagidacái issálicada iduñia agai istumaasi aagidi. ¹⁸ Tomali amaadutai maitistutuidi scagacara vuvaiquiagi ivuaadatai istumaasi aagai Moseesacaru sálicamigada. Siora vaavoitudagi Diuusi agai dai cagacara vuvacái poduucái isduucái vaavoitu Avraañicaru istumaasi aagidi Diuusi.

¹⁹ Moseesacaru sálicamigada vascara soí aoodami sai maatana isarsoimaasi ivuaadami. Diuusi ootoi gátataañicaruda sai maacana sálicamigada Moseesacaru taida Moseesacaru aagidi oodami. Dai Moseesacaru sálicamigada namacatadai asta aida uucami sidivia aCristo. ACristo araAvraañicaru cajiudacatadai. ²⁰ Diuusi ootosi ajudidú gasálicamiga aacada damos Avraañicaru gia lagi aagidi agai.

²¹ Damos maacacái Diuusi gasálicamiga ajudidú vascara maigajiaadara viaa istumaasi aagidi aAvraañicaru. Moseesacaru sálicamigada maimaa guvucadagai tomali amaadutai saida ivuaadana istumaasi aagai sálicamira. Isasálicami gamaacadamudai guvucadagai istitudamudai oodami scagacara vuvacadagi asálicamicada. ²² Damos asálicamicada caga maata vási oodami isarsoimaasi ivuaadami dai istagito agai siora cagacara vuvaidagi poduucái sáscada matiagi oodami sai Suusi Cristo cagacara vuvaidi siora vaavoitudai aida gia vaavoitudamu agai dai cagacara vuvaiquimu.

²³⁻²⁴ Maiquiaa diviacái Suusi Cristo vascara maacatadai oodami istumaasi gaagái isivuaadagi dai istumaasi maitaagái isivuaadagi Moseesacaru sálicamigadara. Dai Moseesacaru sálicamigada namacatadai asta aida uucami sidivia Suusi Cristo. Diuusi ootoi Suusi Cristo sai cagacara gairaidiña agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai aatama. ²⁵ Aidasi

abiaadara divia Suusi Cristo casistutuidi oodami iscagacara vuvacadagi vaavoitudatai agai, dai Moseesacaru samicamigada cagajiaadara vii.

²⁶ Vascatai aapimara Diuusi maamarada vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁷ Dai aapimara ismaacada cavapacoñi vaavoitudacai Suusi Cristo agai cadivia dai ganlamadu daaca agai dai poduucai istutuidi aapimara isca tu-tiacagi anpan duucai Suusi Cristo cagacara oidacatadai tami oidi daama. ²⁸ Vascatai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo agai aaduñda ganducami Suusi Cristo tomasi arjudidiucagi ismaitarjudidiucagi ara, isarpiooñicagi ischo ara, tomasi arcacalli isooqui ara. ²⁹ Dai vasi vaavoitudadami arAvraañicaru cajiudadanda ganducami cascada vasi vaavoitudadami viaaca agai ara vasi istumaasi aagidi Diuusi Avraañicaru sai maaquia agai cajiudadanda.

4

¹⁻² Siascada muuquiagi amo oodami dai viida gavustuidaga gamara ali gali, aa oodami nuucadacana vustuidada asta siascada gala agai. Oodami tomastuma piooñi duucai naidiña tomasi argaviidacami agai. Aali gali viaaca islagiadagi aoodami ismaacada nuucada vustuidada agai. ³ Maiquiaa diviacai Suusi Cristo vasi oodami viaacatadai gansamicamiga dai polidiña agai sai agiditai gansamicamiga istutuidi iscagacara vuvauqiagi. ⁴ Aidasi caaayi istuigaco Diuusi ipalidi sai diviana Suusi Cristo tami oidigi daama agai oodami duucai vuusai dai dadda arjudiucascada Suusi ara lagidiña judidiu samicamigada. ⁵ Aatama maicaga agidiña Moseesacaru samicamigada cascada viaacatadai issoimaasi taatagi damos Suusi Cristo cagacara garvuvaitu vai poduucai aatama istutuidi isarmaamaradacagi Diuusi.

⁶ Dai cascada Diuusi ootoi gaibadaga sai garlamadu daacana cascada aatama garrooga aagaiña. ⁷ Dai sivi Diuusi camaigarpiooñiga duucacai garnaidi baiyoma gamaamara duucacai garnaidi dai aatama ara gramaaquimu agai istumaasi maacai agai gamaamara.

⁸ Aaquioma aidasi maiquiaa maacatadai aapimara Diuusi siaa duutudaiña aapimara naana maasi istumaasi didiuusi aliditai. ⁹⁻¹⁰ Damos sivi camaata aapimara Diuusi dai Diuusi gamaamara duucacai gannaidi. Damos aapimara polidi masaidanda istutuidi iscagacara vuvauqiagi mosacaasi ivuaadatai naana maasi vagimi daidanda maitaata vuaadatai vasi saapatoco poduucacai isduucacai ganviida ajudidiu. Aana maimaata istuisidanda pamu vaavoituda alidi aapimara anpan duucacai aaquioma. ¹¹ Aana polidi sai giña duiñdaga maitansoi.

¹² Giñaaduñi aana gandaanai masai gajiaadara viaana ajudidiu samicamigada poduucacai isduucacai idui aana. Dai aana anpan duucacai oidaga ismaacada maitarjudidiu. Aidasi ganlamadu daacatadai aana aapimara cagacara giñnaidiña. ¹³ Caa maata aapimara iscoococatadai aana aidasi tucamidara gandiviji aana dai ganaagidi sai Suusi Cristo arcagacara vuviaadami. ¹⁴ Tomasi uvadaraca maasi giñcoocodaga vascara aapimara cagacara giñnaidiña dai caga giñmiadagi aapimara duucami iñsaana aramo Diuusi taañicarudacamudai dai ducami iñsaana arSuusi Cristocamudai. ¹⁵ ¿Tuimasi camaibaiganalidi aana giñvui? Tucamidara ali baiganalidi aapimara aana giñvui dai asta ganvuupuji

giñmaaquimudai lienΛ aapimΛ isbaigacamudai. ¹⁶ Damos sivi gansaayu duucaí giñnΛidi aapimΛ gnaagidacai aanΛ istumaasi rvaavoi.

¹⁷ Aa oodami yaatavogami ganmamaatΛtuldi naana maasi istumaasi. Agai cΛΛ tuutiacami ganvueeyi masai cΛagacΛrΛ nΛidiña dai gajiaadrΛ giñviaana aanΛ. ¹⁸ Aliasí arcΛΛgai isaipacoga ganoigΛada oodami dai maisiu ganvupuiirumadadagi aipacoga. CΛga tΛgito aanΛ issΛalicΛdΛ giñoigadaiña aapimΛ aidasi ganΛΛmadu daacatadai aanΛ. Dai aanΛ ipΛlidi isquiaa giñoigΛada aapimΛ tomasi maitΛnΛΛmadu daja. ¹⁹ Giñaaduñi sΛalicΛdΛ soigiñΛiatudai aapimΛ dai apiasoigiñΛliadamu aanΛ asta siΛascadΛ sΛalicΛdΛ cΛga vaavoitu aapimΛ Suusi Cristo dai cΛga oidacagi poduucái isduucái oidacana Suusi Cristo tami oidigi daama. ²⁰ AanΛ ipΛlidi isganΛΛmadu daacagi sivi dai poduucái maatacagi aanΛ isduucatai gaagai isganñiooquiada aanΛ. Dai aanΛ maitΛgai istumaasi giñtΛtΛgituagi maicΛga gantΛtΛgitoitai aapimΛ.

²¹ AapimΛ ismaacΛdΛ ivuaada Λlidi istumaasi aagai Moseesacaru sΛalicamigadrΛ poliditai sai poduucái istutuidi iscΛagacΛrΛ vuvaquiagi gΛaagai iscΛga maatacagi aapimΛ istumaasi gΛaagai sΛalicamirΛ. ²² Moseesacaru oojai amo istumaasi aagaitai AvraañicarΛ dai pocaiti sai AvraañicarΛ maamaracatadai gooca cΛcΛΛli. Amoco armaradΛ Agaaracaru. Agaar arcusñiirugadΛcatadai Avraañi. Dai agΛmai armaradΛ Saracaru. Sara rAvraañi ooñigadrΛ. ²³ Diuusi aagidi Avraañi saidΛ Sara marata agaitadai cascΛdΛ marai agai tomasi casi roquimudadΛcatadai agai. Damos acusñiirugadrΛ maitΛroquimudadΛcatadai cascΛdΛ marai. ²⁴⁻²⁵ VΛasi gomaasi gnaagidi aanΛ vai poduucái vaamioma cΛga maata cΛcagi aapimΛ vΛasi istumaasi Diuusi aagidi Moseesacaru agiidi SiñaiiΛrΛ aidasi maa agai gasΛalicamiga, dai maata cΛca aapimΛ ΛpΛ vΛasi istumaasi Diuusi aagidi AvraañicarΛ aidasi aagidi saidΛ iduñi agaitadai mui naana maasi cΛcΛagaducami agai vΛatΛrΛ. IsmaacΛdΛ vaavoitudai saidΛ istutuidi iscΛagacΛrΛ vuvaquiagi Λgigitai Moseesacaru sΛalicamigadrΛ tΛtΛaanΛdami soimaasi taatatuldi dai asta cooda sioorΛ maicΛga Λgiadagi ΛsΛalicami. Poduucái isduucái AvraañicarΛ istutuiditadai issoimaasi taatatuldiagi Agaaracaru ismaicΛga Λgiadagi. Ajudidíu rΛgai ismaacΛdΛ vaavoitudai saidΛ istutuidi iscΛagacΛrΛ vuvaquiagi Λgigitai Moseesacaru sΛalicamigadrΛ. Agai rIsireliarΛ oidacami dai JerusalemΛrΛ oidaga ajudidíu tΛtΛaanΛdamigadrΛ. ²⁶ Damos aatΛmΛ vaavoitudai isSuusi Cristo arcΛagacΛrΛ vuviadami dai cascΛdΛ aatΛmΛ rmaamaradΛ Diuusi. Dai Suusi Cristo argΛrtΛaanΛdamiga. Dai agai oidaga tΛvaagiΛrΛ siaaco vΛascatai cagajiaadrΛ vii Moseesacaru sΛalicamigadrΛ, dai mΛca iimimu aatΛmΛ tΛsai oidacamu tomastuigaco Diuusi ΛΛmadu. ²⁷ Dai pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ sai Diuusi potΛtΛdai Sara aidasi AvraañicarΛ ΛΛmadu daacatadai gΛcusñiiruga:

Baigi gΛlliaada aapi Sara tomasi maiquiaa marai aapi, tomasi maitistutuidi aapi ismaamatagi.

Iiñacadañi baigΛlliaracΛdΛ tomasi maiquiaa cooco duduaaiditai.

Vaamioma maamata agai aapi siΛ gΛcusñiiruga.

Ascaiti Diuusi.

²⁸ Diuusi aagidi AvraañicarΛ ΛΛmadu Saracaru sai maarata agaitadai cascΛdΛ mara agai dai Isaa tΛtΛi. AatΛmΛ vaavoitudai

Suusi Cristo poduucai isduucai Avraañicaru vaavoitu Diuusi cascada aatama Avraañicaru cajiudad garducami. ²⁹ Agaar marada Ismael taagiducata dai. Ismael soi duucai naidiña Isaa. Isaa agai dai vuusai Diuusi Ibaada guvucadadacada. Poduucai aapa ajudidíu ismaacada vaavoitudai saida istutuidi iscaagacaga vuvaquiagi agiditai Moseesacaru samicamigada soimaasi gartaatamituldi aatama ismaacada vaavoitudai saida istutuidi iscaagacaga vuvaquiagi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ³⁰ Damos Diuusi ñiooquidara pocaiti sai Sara potadai Avraañi: “Ootosañi gocusñiru vai imana tabiaadaga amadu gamara. Marada maitistutuidi istaanadagi gavastuidaga amadu giñmara”, astatadai Sara. ³¹ Giñaaduñi aatama maiviaa islagiadagi Moseesacaru samicamigada baiyoma aatama mosvaavoitudai Suusi Cristo vai agai caagacaga garvuvaidi, dai aatama arDiuusi maamarada.

5

¹ Suusi Cristo caagacaga garvuvaitu tasai camaitivuaadana vasi istumaasi aagai Moseesacaru samicamigadaga. Alias gaagai isapiavaavoitudada aapima Suusi Cristo dai maisiu apamu agiadagi vasi Moseesacaru samicamigada. Ali sijaiga iscaaga agiadagi Moseesacaru samicamigada.

² Cagavar gantagito caaca istumaasi ganojidi ana. Ana arPaavora daida gnaagidi sai isaapima vaavoitudai sai iquititai gantuucuga poduucai isduucai aagai Moseesacaru samicamigada istutuidi iscaagacaga vuvaquiagi aida gia Suusi Cristo maitansoica. ³ Apamu gnaagidi ana sai soora iquitiagi gantuucuga agai gia viaa islagiadagi vasi istumaasi aagai Moseesacaru samicamigada. ⁴ Aapima ismaacada vaavoitudai sai Diuusi caagacaga gannidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai mosagiditai Moseesacaru samicamigada cagajiaadaga viaa aapima Suusi Cristo amadu Diuusi ismaacada ganoigadai. ⁵ Dai Diuusi Ibaada garsoica isapiavaavoitudada aatama Suusi Cristo. Agai muu curusiaba sai Diuusi garoigaldiña garsoimaascamiga dai caagacaga gnaaldiña duucami istomali amo imidagai maisoimaasi iduñimudai aatama. Cascada iimia ragai aatama tavaagiamu siaaco daja Suusi Cristo. ⁶ Dai camaiviaa aatama isiquitiagi gantuucuga isduucai aagai Moseesacaru samicamigada agai camainamaga cascada. Baiyoma gaagai tsvaavoitudada Suusi Cristo dai garoigadagi aipacoga.

⁷ Aidasi maiquia gansaagida dada amamaatatuldiadami yaatavogami aapima caga vaavoitudaiña. ¿Tuimasi camialagidi Suusi Cristo mamaatatuldiaragada? ⁸ Diuusi ipali isaapima vaavoitudagi Suusi Cristo damos aapima camaitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. ⁹ Maatacavurai sai tomasi amaduga mamaatatuldiadami yaatavogami vascaga istutuidi isvupuiirumada mui oodami. ¹⁰ Ana caga vaavoitudai sai Suusi Cristo gansoia agai mai aagiada aapima istumaasi gnmamaatatuldi ana. Dai Diuusi soimaasi taatatuldiamu tomasioora soora gnvupuiirumadadagi.

¹¹ Giñaaduñi iñsaana quiaa aagiadamudai aoodami sai iquitacaiña gantuucuga dai poduucai caagacaga vuvaquiagi aida gia ajudidíu maisoimaasi giñtaatamituldiadamudai tomali maibacocodamudai giñvui. Damos ana aagidi sai viaa agai isvaavoitudadagi isSuusi Cristo

muu curusiaba dai poduucai cállgacárla vuvaquiagi cascáda soimaasi giñtaatamituldi lagi. ¹² Aanla ípláldi sai iimána bodárla ayaatavogami ismaacáda gánvupuiirumadai.

¹³ Diuusi cállgacárla gánvuvaitu masai camaiviaacana isállgiadagi vlassi istumaasi aagai Moseesacaru sálllicamigadárla. Damos maitlaagai masivuaadagi mosacaasi istumaasi aapimla lagi íplíadagi. Baiyoma glaagai masigánsaicadagi aipacoga gánoigádaitai. ¹⁴ Poduucai isduucai aagai Suusi Cristo. Lagi pocaiti: “Oigáadavurai aa oodami poduucái isduucái gánoigádai aapimla lagi”, ascáiti Suusi Cristo. Ismaacáda sálllicáda oigáada aa oodami lagi gia ivueeyi vlassi istumaasi aagai Diuusi sálllicamigadárla. ¹⁵ Damos isaapimla gánñiooquiada aipacoga dai gáncáadadagi poduucái camaicállgacárla gánñíjadan tada aapimla aipacoga.

¹⁶ Damos aanla angánaagidi masai ivuaadana vlassi istumaasi Diuusi Ibáada ípláldi dai maisiu mosacaasi istumaasi aapimla lagi íplíadagi. ¹⁷ Oodami ivuaada alídi istumaasi maiiojoidi Diuusi Ibáada. Lagi potuutuiga oodami cascáda. Dai poduucái maitivueeyi istumaasi maata sai gaagai isivuaadagi. ¹⁸ Ismaacáda ivueeyi istumaasi ípláldi Diuusi Ibáada camaiviaa isállgiadagi ájudidíu sálllicamigada.

¹⁹ Cálga gámaatla síllascada oodami ivuaadagi istumaasi lagi lagi ípláldi. Lagi googosi gánducami. ²⁰ Dai siaa duutudai naana maasi istumaasi Diuusi duucái. Dai lámoco cácládaraga. Dai aipacoga gáncocodaiña dai gáncáadaiña. Dai lagacoitaraga. Dai oomaliga. Dáida ivueeyi mosacaasi istumaasi lagi lagi ípláldi. Dai gánvupui bacocoiña. ²¹ Dai coimudada tuutuiga. Dai gáncoodaiña aipacoga. Dai nava-coitaraga. Dai aa naana maasi soimaascami. Aanla casi gánaagidi dai apamu gánaagidi sai síoorla ivuaadagi gomaasi lagi gia maiími agai máaca siaaco Diuusi gataaanai.

²² Damos síllascada amo vaavoitudadami allgiadagi Diuusi Ibáada aidla gia Diuusi Ibáada soicái lagi sai oigádaiña aa oodami, dai soicái sai baigállidíña dai soicái sai gáibástacan tadacana, dai soicái sai maivui ñioocaiña Diuusi síllascada soimaasi taatamadagi, dai soicái sai cá tuigacana, dai soicái sai soicáiña aa oodami, dai soicái sai ivuaadana istumaasi aagada, ²³ dai soicái sai maioomaliacana, dai soicái sai maibaamucuíña tomali maigogoosi gáducamicana. Vlassi gomaasi maitarsoimaascami cascáda maidaidi Moseesacaru sálllicamigada gomaasi. ²⁴ Dai lagi ismaacáda cavaavoitudai Suusi Cristo cagajiaadárla víaa vlassi istumaasi lagi lagi ípláldi isivuaadagi cascáda camaigogoosi gáducamica tomali maiomálica tomali maitivueeyi naana maasi istumaasi ismaacáda lagi lagi ípláldi isivuaadagi. ²⁵ Diuusi Ibáada gárlmaa íbádagai utudui vaavoitudaitai Suusi Cristo, cascáda alási glaagai isivuaadagi aatáma vlassi istumaasi ípláldi Diuusi Ibáada.

²⁶ Dai aatáma maitlaagai isgágarducáda gárlíadagi poduucái gánvupuidárla vllatcana oodami. Dai maitlaagai iscoimudada tuutiacagi.

1 Isamo vaavoitudadami todian duucaí soimaasi iduñiagi, aapimá ismaacada caga agidi Diuusi Ibadá gaagái masaagidiagi sai daanana Diuusi sai oigaldiana dai gaagái masaagidiagi sai camaisoimaasi ivuaadana sai baiyoma caga agidiña Diuusi Ibadá. Damos maitaagái masbagadagi. Gaagái mastatagitodagi isDiaavora istutuidi issoimaasi ganduñituldíagi aapimá ara. 2 Poduucáiavar gansoicada aapimá aipacoga siascada soimaasi taatamada aapimá dai poduucái ivuaadamu aapimá istumaasi aagái Suusi Cristo mamaatatuldaragadara.

3 Isamaadutai gaducada galiadagi agái gia agi gvuiirumadai dai maitistutuidi issoicadagi aa. 4 Vascatai gaagái istatagitodagi sabai caga ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. Iscaga ivuaada agái poduucái baigalidiña. Maitavar gantagitu najada isducatai ivueeyi aa cascada maipocaitiada aapimá masai vaamioma caga ivueeyi isagái. 5 Vascatai viaa isajagi ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi dai siora maitivuaada istumaasi Diuusi ipalidi agi agái arduñida.

6 Siora armamaatardami agái viaa issoicadagi istucada istuutiadagi siora mamaatatuldiadagi.

7-8 Maitavar gnvupuiirumadada aapimá poliditai sai oodami istutuidi isyaatagiadagi Diuusi. Diuusi maata vasiaacatai cascada tomali amaadutai maitistutuidi isyaatagiadagi. Siora ivuaadagi istumaasi agi agái ipalidi dai maisiu istumaasi Diuusi ipalidi agái gia maitistutuidi iscagacaga oidacagi dai maiimimu Diuusi amadu. Damos siora ivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi Ibadá agái gia iimi agái tavaagiamu dai tomastuigaco oidacamu Diuusi amadu. 9 Cascada maitaagái isojoadagi ivuaadatai istumaasi ipalidi Diuusi Ibadá. Poduucái Diuusi amo imidagái garmaaquimu mui naana maasi istumaasi cacagaducami tavaagiará isapiaivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi. 10 Cascada siascada istutiada aatama gaagái tasoicadagi siora tagitu amo istumaasi sioma caga gaagái tasoicadagi garaaduñi vaavoitudadami.

11 Sivi aaná agi ganoojidi cascada gáguardu idi oojai. 12 Amamaatatuldiadami yaatavogami agái dai gnaagidi masai viaa isiquitiagi gantuucuga dai poduucái cagacaga vuvacuigi. Agái poduucái ivueeyi sai cagacaga nidiña ajudidú dai maisiu soimaasi taatamituldíña vaavoitudaitai agái sai Suusi Cristo muu curusiaba sai cagacaga vuvacuíña oodami. 13 Tomali agái ismaacada iquitacái gantuucuga maitivueeyi vasi istumaasi aagái Moseesacaru samicamigadara. Damos amamaatatuldiadami yaatavogami ipalidi isaapimá iquitiagi gantuucuga vai poduucái gáarducada ganaliada agái ivuaadatai aapimá istumaasi agái gntaanai. 14 Aaná gaducada giñalidi muucucái gntaanadamiga Suusi Cristo curusiaba sai cagacaga vuvacuíña oodami maisiu ama maasicada. Dai cascada aaná camaioojidi isivuaadagi istumaasi ivueeyi agái ismaacada soimaasi ivueeyi. 15 Ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo maitarsoiñi isiquitiquicagi tuucugad ischo ara. Baiyoma arsoiñi isviaacagi amo ibadagái utudui. 16 Aaná ipalidi sai Diuusi iibastudacan tadacana vasi ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo dai camaiavaavoitudai Moseesacaru samicamigada. Dai aaná ipalidi ara sai Diuusi soigalidiña gaicada.

gamaata isaatama armaamarada Diuusi. ¹⁴ Poduucai cala maata aatama lamadu aapima isDiuusi garmaaqui agai vascatai vasi istumaasi agai. Vai vasi gomaasicada siaa duutuadagi dai calaga nioocadagi oodami Diuusi vui. Agai alia cala tuiga cascada.

¹⁵ Aana cajioma sai calaga vaavoitudai aapima Suusi Cristo dai sallicada oigadai aapima aa vaavoitudadami. ¹⁶ Cascada alia baigilidi aana Diuusi vui aapimacada gantatagitoitai siuu duucu daanadagi aana Diuusi sai gansoicaina. ¹⁷⁻¹⁸ Siaa duutuada aana Diuusi Suusi Cristo gartaanadamiga oogada. Agai agai dai aliasi glaagai isvasi oodami siaa duutuadagi. Dai daana aana Diuusi sai agai gansoinana iscalaga maata calca aapima Diuusi niooquida daida vaamioma maatacagi istumaasi Diuusi ipalidi ismaataca aapima. Vai poduucai maatacagi aapima vasi istumaasi Diuusi maatatuldia alidi soora vaavoitudai Suusi Cristo ismaacada Diuusi covai vuvaitu. Dai ismaatcagi aapima apa sila calagaducami istumaasi Diuusi maacai vaavoitudadami, ¹⁹ dai isDiuusi alia viaa guvucadagai dai isagai garsoicai aatama vaavoitudadami gaguvucadagacada. Dai gaguvucadagacada ²⁰ Diuusi duaacali Cristo coidada saagidiaidara dai glabaana salisa padara daivaagiara. ²¹ Dai maa guvucadagai sai vaamioma gataanaia sitomas tuma sallicami viacami vasi oidigi daama sivi dai tomastugaco. ²² Vascatai gaagai isagiadagi Cristo. Dai Diuusi maa sallicami saida arbatacacamigadacana vasi vaavoitudadami. ²³ Daida vasi vaavoitudadami lamadu Cristo aramo adunuma ganducami. Dai Cristo lamadu daacana vasi vaavoitudadami poduucai istutuidi vaavoitudadami iscalagacara oidacagi.

2

¹ Lauquioma Diuusi maitanlamadu daacatadai alia soimaasi ivuaadana aapima cascada. Damos sivi Diuusi casi ganmaa ibadagai utudui masai calagacara oidacana aapima poduucai isduucai agai ipalidi. ² Lauquioma apan duucai oidacatadai aapima aa oodami, daida ivuaadana istumaasi adiaavora ipalidina. Adiaavora agai dai gataana idigi daama, dai soimaasi iduutuli ismaacada maiagiadagi Diuusi. ³ Vascatai aatama poduucai oidacatadai laquioma ivuaadana istumaasi ipalidina dai istumaasi oojoidina aatama dai istumaasi tatagitoina aatama. Cascada glaagaitadai isDiuusi soimaasi gartaatatuldiagi apan duucai aa ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo. ⁴ Damos Diuusi aliasi garoigadai dai soigali aatamacada. ⁵ Cascada aidasi Diuusi maigaramadu daacatadai, quiaa soimaasi ivuaadana aatama, amaasi Diuusi garmaa ibadaga utudui vaavoitudacai aatama Suusi Cristo. Diuusi duaacali Cristo coidada saagidiaidara sai apamu oidacana dai Diuusi garmaa ibadaga utudui Suusi Cristo diviacai sai garlamadu daacana. Diuusi soigali aapimacada cascada calagacara gamvuvaitu. ⁶ Diuusi duaacali Suusi dai glabaana da salisa padara daivaagiara. Dai laquioma Diuusi maigaramadu daacatadai damos sivi garmaa ibadagai utudui dai garmaa sallicami tasai abaana daraajana daivaagiara silascada coiyagi Suusi Cristo garlamadu daaca cascada. ⁷ Dai poduucai Diuusi gatagidi vascara isalia cala tuiga agai garvui dai issallicada calagacara garnidi

vaavoitudacai aatama Suusi Cristo. ⁸ Diiusi calagacata vuvaiddi oodami maisui calaga oidacatai agai. Baiyoma Diiusi calagacata naidi oodami vaavoitudacai agai Suusi Cristo. Gomaasi maiilagi ivueeyi oodami Diiusi agai daida ivueeyi. ⁹ Cascada maitaagagai isgagarducada ganliadagi oodami. ¹⁰ Dai Diiusi agai daida garmaa ibadagai utudui ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo sai calagacata oidacana. Poduucai isduucai Diiusi ipali alquioma abiaadara.

¹¹ Aapima maitarjudidiu, gandada maitarjudidiu cascada. Ajudidiu iquitacai ganmaamara cacali tuucugada cascada iquitaquicada ganaagaiña agai aipacoga. Dai aapima ismaacada maiiquitacada ganaagaiña agai. ¹² Gantagitovurai aapima isalquioma maivaavitudaiña Cristo dai aapima maitaraadunicatadai ajudidiu dai maimaatatadai aapima istumaasi aagidi Diiusi saida iduni agaitadai agai vatar. Aapima maifanaracatadai isiimiagi Diiusi amadu silascada coiyagi tomali Diiusi maitanlamadu daacatadai. ¹³ Alquioma maivaavitudaiña aapima Diiusi tomali maidaaniña aapima agai sai gansoicaiña damos sivi vaavoitudai aapima Diiusi dai daani sai gansoicaiña vai agai gansoicai vaavoitudaitai aapima Suusi Cristo. Agai muu curusiaba dai aasi arada vai poduucai tomasioora istutuidi isarmaamaradacagi Diiusi. ¹⁴ Judidiu viaacatadai gansalicamiga sai lugi agai istutuidi isarmaamaradacagi Diiusi. Cascada judidiu dai ismaacada maitarjudidiu alquioma argansasaayumacana dai aidasi divia Cristo bai dui sai camaitargansasaayumacana sai baiyoma aramo adunuma ducamicana. ¹⁵ Aidasi abiaadara muu Suusi Cristo curusiaba camaiñamaga sallicamigada ajudidiu cascada casi istutuidi ajudidiu amadu ismaacada maitarjudidiu isganaadunuma ganducamicagi Suusi Cristo garlamadu daacatai. Poduucai Cristo bai dui sai camaitargansasaayumacana. ¹⁶ Aidasi abiaadara muu Suusi Cristo curusiaba tomasioorai istutuidi iscalagacata vuvaquiagi vaavoitudacai agai. Poduucai Suusi Cristo bai dui ajudidiu amada ismaacada maitarjudidiu sai camaiivui vatacana Diiusi dai sai camaitancocodaiña agai aipacoga.

¹⁷ Suusi Cristo divia dai aipacoga gaaagidi naana maasi calagaducami silasi aapima ismaacada maivaavitudaiña Diiusi caasi ajudidiu ismaacada cavaavitudaiña Diiusi masai camaiivui vatacana Diiusi ¹⁸ vaavoitudacai Suusi Cristo. Diiusi Ibaada garsoicai tasai vaavoitudana aatama Suusi Cristo dai poduucai casi istutuidi ajudidiu amadu amaitarjudidiu isdaanadagi Diiusi sai soicaiña. ¹⁹ Poduucai aapima camaitarsibadara oidacami ganducami baiyoma aapima amadu vasi vaavoitudadami aramo adunuma ganducami. Vascatai arDiiusi mamarada cascada. ²⁰ Diiusi niñiooquituldiadamigada dai Cristo dai oojotodada Cristo aagai Diiusi niñiooquida poduucai mai aapima. Dai vascatai ismaacada gamamaatutuli Cristo arbaitacacamicagada. ²¹⁻²² Dai vascatai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo aramo silagamanda ganducami. Poduucai idui Diiusi vai Diiusi Ibaada diviagi dai garlamadu daacagi. Dai Diiusi acovai arvuvaitu dai Diiusi Ibaada garlamadu daja dai garsoicai isvaamioma calaga oidacagi dai vaamioma maata calcagi Diiusi niñiooquida.

3

¹ VΛasi gomaasicada aana Paavora gandaana masai calagacata oidacana. Aana ganaagidiña aapima ismaacada maitarjudidú isSuusi Cristo arcagalagacata vuviadami cascada maisapi aana. ² Aapima camaata lien isDiuusi giñaagidi sai ganaagidana aana sai Diuusi calagacata vuvaidi lapa ismaacada maitarjudidú. Gomaasi lamo sállicami ismaacada Diuusi giñmaa. Diuusi calagacata gannlidi aapima cascada. ³ Aana ganoojidi chilalqui ñiooquicada daida ganaagidi isducatai Diuusi giñaagidi lamo istumaasi istumaasi lalquioma lalgi Diuusi maatacatadai. ⁴ Silascada naida aapima idi ojai maatamu aapima iscamaata aana istumaasi lalquioma lalgi Diuusi maatacatadai sai Cristo iduunña agai lamo istumaasi. ⁵ Lalquioma Diuusi maiaagidi gomaasi tomali amaadutai damos sivi Diuusi Ibada aagidi oootosada Suusi Cristo ismaacadaga Diuusi ñiñoquituldiamigada ismaacada Diuusi covai vuvaitu. ⁶ Dai pocaiti sai ismaacada maitarjudidú viaaca agai lapan duucal judidú istumaasi Diuusi maqui agai vaavoitudadami vaavoitudacal agai Suusi Cristo. Ajudidú dai ismaacada maitarjudidú lamo adunuma ganducami dai vΛasi istumaasi Diuusi aagidi judidú sai iduunña agai vaavoitudacal agai Suusi Cristo sivi arismaacada maitarjudidú vΛatara lapa. ⁷ Diuusi giñmaa sállicami ansaid ganaagidiña idi ñiooqui sai Suusi Cristo arcagalagacata vuviadami. Aana maical tuigacana damos vΛascara Diuusi calagacata giñnaldi daida giñmaa gavgucadaga sai ganaagidiña aana ñiooquida. ⁸ Aana polidi issioma mañamaga aana isvΛasi vaavoitudadami damos Diuusi giñmaa sállicami sai aagidiña aana ismaacada maitarjudidú sai Suusi Cristo calagacata vuvaidi oodami daida ivueeyi mui naana maasi vaavoitudadami vΛatara. Tomali amaadutal maitistutuidi ismaatiagi vΛasi istumaasi ivueeyi Cristo vaavoitudadami vΛatara. ⁹ Dai Diuusi giñaagidi ansai aagidana aana vΛasi oodami istumaasi Diuusi iduunña alidi lalquioma abiaadaga istumaasi tomali amaadutal maimaatacatadai. Diuusi idui vΛasialcatai. ¹⁰ Poduucal apadui vai naljadagi Diuusi tataañicaruda ismaacada tanaan lavaagiaga istumaasi ivueeyi Diuusi vaavoitudadami vΛatara sai poduucal maataana Diuusi tataañicaruda sila saituduga Diuusi. ¹¹ VΛasi gomaasi apadui poduucal isduucal agai tatagitoina tomastuigaco daida idui agai isducatai aagai ootosacal Suusi Cristo oidigi daama. ¹² Dai vaavoitudal aatama Suusi Cristo cascada viaa aatama sállicami isdaanadagi Diuusi sai garsoicaiña vaavoitudaital isagai garca. ¹³ Cascada gandaana masai maivuaam analidiña soimaa taatacatal aana. Aana aagidi Diuusi ñiooquida aapima ismaacada maitarjudidú cascada soimaa taataca aana. Dai aapima glaagai istatagitodagi silasi ganoigadai aana cascada alial baiginalidi soimaa taatacatal aana aapimacada.

¹⁴ Cascada siaa duutudal aana oogada Suusi Cristo gartaanadamiga. ¹⁵ Diuusi idui vΛasicaltai. Idui agai oodami oidigi daama daida idui agai gatataañicarua lavaagiaga. VΛasi lamo oodami garducami aatama cascada garooga aagaiña aatama. ¹⁶ Diuusi sállicada viaa guvucadagai. Dai daana aana Diuusi sai agai ganmaacana guvucadagai ganiibadagaga vai poduucal vaamioma calaga tutiacana aapima, Diuusi Ibada ganlamadu daja cascada. ¹⁷ Dai daana aana Diuusi sai

Cristo gannamadu daacana vaavoitudaitai aapimla agai vai poduucai vaamioma canga oigada aapimla aa oodami. ¹⁸⁻¹⁹ Dai daanlai aana Diuusi masai aapimla lamadu vlassi vaavoitudadami maatlana silassi garoigadai Suusi Cristo tomasi maitistutuidi aatama ismaatiagi vlassi silassi garoigadai agai. Dai daanlai aana Diuusi sai agai gannamadu daacana dai sai aapimla oidacana isducatai Diuusi ipalidi.

²⁰ Sallicala viaa guvucadagai Diuusi dai agai garlamadu daja. Daidla garsoicali isivuaada aatama istumaasi agai ipalidi. Dai agai canga istutuidi isivuaadagi vlassi istumaasi aagiada aatama dai istumaasi tatagitodagi aatama dai asta vaamioma istutuidi agai isivuaadagi. ²¹ Aana ipalidi sai vlassi oodami canga maata iscala tuiga Diuusi naiditai istumaasi ivueeyi agai vaavoitudadami vlatara dai maatacatali istumaasi ivuaadana Suusi Cristo.

4

¹ Cascada gandaanlai aana aapimla masai cangacarla oidacana aapimla tomasi maisapi aana vaavoitudaitai Suusi Cristo gartlaanadamiga. Dai gandaanlai aana masai cangacarla oidacana isducatai gaagai isoidacagi Diuusi aco vuvaidada. Aapimla arDiuusi aco vuvaidada cascada.

² Maitavar gagarducada ganliada dai cangavar tuutiaca dai maitavar bacocoda dai mosnlijada istumaasi ganvuidadagi aa dai ganoigadavurai aipacoga.

³ Amo tagitoidagai avlar viaaca cangacarla gannaiditai aipacoga, Diuusi Ibada gansoicali cascada.

⁴ Dai vlassi vaavoitudadami lamamo adunuma ducami dai vlasscatali viaa agai vaa Diuusi Ibada. Dai Diuusi aco vuvaitu vlassi vaavoitudadami dai maata aatama isamo imidagai iimia ragai Diuusi lamadu dai tomastuigaco lamadu daraaja ragai.

⁵ Mosalia lamaduga gartlaanadamiga, vlasscatali aatama vaavoitudadami lamadugan duucai vaavoitudai, dai moslamadugan duucai garvapaconai aatama, ⁶ moslamaduga Diuusi garooga dai agai rbaitacaaacamigada vlasscatali dai garlamadu daja dai garnaiditai ismaacada maivaavoitudai istutuidi ismaatiagi isDiuusi alia viaa guvucadagai.

⁷ Cristo garmaacai guvucadagai vlasscatali lamadutai saida ivuaadana amo istumaasi poduucai isduucai agai ipalidi. ⁸ Cascada pocaiti Diuusi ñiooquidara:

Tasadacai Cristo tavaagiamu gamaata isvaamioma istui agai isDiaavora. Cascada diaavora camaitistutuidi iscupadagi vaavoitudadami iibada.

Dai gotora Cristo maa guvucadagai vaavoitudadami.

Pocaiti Diuusi ñiooquidara.

⁹⁻¹⁰ Capocaititai Diuusi ñiooquidara isSuusi Cristo tsai tavaagiamu poduucai canga gamaata isapaga tavai tavaagiaiñdara dai divia tami oidigi daama. Tsai Cristo siaaco vaamioma tavaaga tavaagiara, dai sivi tomasiacoga daja agai. ¹¹ Dai Cristo maa guvucadagai vlasscatali lamadutai vaavoitudadami saida ivuaadana amo istumaasi.

Lamoco maa agai guvucadagai saida aroojotosadacana, dai aa saida arDiuusi ñiooquituldiadamigadacana, dai aa sai aagidiña oodami ismaacada maiquiaa caa isSuusi Cristo arcangacarla vuviadami sai Suusi Cristo arcangacarla vuviadami, dai aa saida arvaavoitudadami taalaanadamigadacana, dai aa saida arvaavoitudadami mamaatatuldiadamigadacana. ¹² Poduucai

bai dui Suusi Cristo ḗgai saidḗ ivuaadana Diuusi aa duiñdada vai poduucai vaavoitudadami vaamioma cḗḗga oidacana dai vaamioma cḗḗga vaavoitudana Diuusi ñiooquida. ¹³ Vai poduucai vaḗscatai aatḗmḗ ḗmaduga mḗḗsi vaavoitudaiña dai ḗmaduga mḗḗsi maatḗna aatḗmḗ mamaatḗtuldiaragada Suusi Cristo. Dai poduucai aatḗmḗ vaavoitudadami baiyagi ḗgitoidagai daidḗ ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi, asta siḗḗsca cḗḗga oidaca aatḗmḗ isducatai oidacata dai Suusi Cristo. ¹⁴ Dai poduucai camaiḗpan ducamicamu aatḗmḗ aali ismaacḗda tomasioora vupuiirumadai aagiditai ḗma maasi vaavoidaragai. Dai camaitistutiadamu oodami sastuduacami isgarvupuiirumadadagi ḗmamaatḗtuldiaragacḗda ismaacḗda maitarvaavoi. ¹⁵ Baiyoma aatḗmḗ aagadagi mosḗḗgi istumaasi ḗrvaavoi poduucai ḗaagai isbaiyagi ḗgitoidagai daidḗ ivuaadagi istumaasi Cristo ipalidi ḗroigadaitai aatḗmḗ aipacoga. Aatḗmḗ ḗmo adunuma ḗarducami dai Suusi Cristo ḗrgartḗaanḗdamiga. ¹⁶ Dai ḗgai ḗrsoicai ḗḗvucadagacḗda iscḗḗgacḗra ḗrnaijadagi aatḗmḗ aipacoga daidḗ iscḗḗga ivuaada aatḗmḗ istumaasi ḗgai ipalidi dai poduucai vaamioma cḗḗga oidacamu aatḗmḗ ḗroigadaitai aipacoga.

¹⁷ Aana ḗnaagidi istumaasi ḗiñaagidi Suusi Cristo. ḗgai pocaiti masai camaioidacana aapimḗ isducatai oidaca ḗgai ismaacḗda maivaavoitudai Diuusi. ḗgai ḗḗgitoidadaḗ maisoicai iscḗḗgacḗra oidacagi. ¹⁸ ḗgai aliḗ soimaasi ivueeyi cascḗda maitistutuidi iscḗḗga ḗḗgitodagi. Dai ḗgai gajiaadḗra viaa Diuusi maitipaliditai istḗḗgitodagi Diuusi cascḗda camaitistutuidi ḗgai istḗḗgitodagi Diuusi cascḗda maiviaa ḗgai ibadagai utudui ismaacḗda gamaacai Diuusi. ¹⁹ Dai camaisiaa ḗrai isgoogosi ḗnducamicagi baiyoma baigḗnḗlidiña pomaasi ivuaadatai. ²⁰⁻²¹ Aidasi cajiona aapimḗ isSuusi Cristo ḗrcḗḗgacḗra vuviadami dai maí aapimḗ isducatai oidacata dai ḗgai dai isducatai ḗmamaatḗtuldiña ḗgai poduucai maí aapimḗ istumaasi ḗrvaavoi. Poduucai maí aapimḗ sai maitaagai isḗpan duucai oidacagi ḗmaivaavoitudadami. ²² Casiavar maioidaca isducatai oidacata dai aapimḗ maiquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo. ḗḗquioma ḗDiaavora ḗnvupuiirumadaiña cascḗda aapimḗ polididiña sai vaamioma siooma oidacana soimaasi ivuaadatai. ²³ Baiyoma ḗndagitovurai vai Diuusi ḗma duucai ḗntḗḗgitoituldiña vai camaitḗḗgitoda aapimḗ isducatai ḗḗgitoiña ḗḗquioma baiyoma ḗḗgitoda aapimḗ isducatai Diuusi ipalidi. ²⁴ Dai viaacamu aapimḗ ibadaga utudai ismaacḗda gamaacai Diuusi vai poduucai cḗḗgacḗra ḗnnaijadamu aapimḗ aipacoga poduucai isduucai Diuusi cḗḗgacḗra ḗnnalidi dai ḗḗgiadamu aapimḗ Diuusi poduucai isduucai Diuusi ipalidi.

²⁵ Cascḗda casivar maiyaatavoaca, aatḗmḗ ḗmo adunuma ḗarducami cascḗda.

²⁶ Isbaamuagi ḗmaadutai aapimḗ maitavar soimaasi ivuaada dai maitaagai isḗmo tasai baamuca ḗgai ²⁷ poduucai istutuidi ḗDiaavora issoimaasi iduiñtuldiagi cascḗda.

²⁸ Ismaacḗda ḗḗsivuacata dai camaitaagai isḗsivuacagi baiyoma ḗaagai isḗgaata vuaadagi dai poduucai viaacagi istumaasi oidadagi soituutuigami.

²⁹ Maitavar sigalnaasi ñiooqui aagada baiyomavar cḗḗga ñioocada vai poduucai sioora ḗncacacagi cḗḗgacḗra oidacana dai baigḗnḗlidiña. ³⁰ Dai

poduucai maisoialiatudai aapim^Λ Diuusi Ib^Λad^Λ. Ducami isdaasamudai Diuusi Ib^Λad^Λ g^Λat^Λpacaru vai poduucai g^Λmaat^Λ is^Λmo imidagai iimi agai aapim^Λ t^Λvaagiamu dai tomastuigaco Diuusi ^ΛΛmadu daraajamu.

³¹ Maitav^Λr oomaliaca, maitav^Λr bacocoda, maitav^Λr g^Λancocoda, maitav^Λr sigalnaasi ñiooqui aagada, maitav^Λr vui ñioocada aa, dai gajiaad^Λr^Λ viaa v^Λasi soimaascami. ³² Baiyomav^Λr c^ΛΛ tuutiaca dai c^ΛΛgac^Λr^Λ g^Λann^Λijada aipacoga dai g^Λnoig^Λaldadavurai aipacoga poduucai isduucai Diuusi g^Λnoig^Λli aapim^Λ vaavoitudaitai aapim^Λ Suusi Cristo.

5

¹ Aapim^Λ r^ΛDiuusi g^Λrooga maamarad^Λ dai agai s^Λallic^Λd^Λ g^Λnoig^Λada. Casc^Λd^Λ av^Λr ^Λpan duucai ivuaada aapim^Λ agai. ² G^Λnoig^Λadavurai aipacoga poduucai isduucai Cristo g^Λroig^Λdai casc^Λd^Λ g^Λmuaatu curusiaba sai poduucai Diuusi gaig^Λdiña gasoimaascamiga. Dai Diuusi baig^Λlidi Suusi Cristoc^Λd^Λ poduucai iduucai agai. Ajudidíu coodaiña cañiru maamarad^Λ ^Λmo altar daama dai dadaasdiña Diuusi sai agai oig^Λdiana soimaascamigad^Λ. Istumaasi idui Cristo r^Λpan ducami isducatai ivuaadana ^Λjudidíu.

³ Aapim^Λ casi r^ΛDiuusi maamarad^Λ casc^Λd^Λ mait^Λaagai m^Λsgoogosi g^Λnducamicagi tomali maiaagadagi gomaasi tomali mait^Λaagai m^Λscoimudad^Λ tuutiacagi. ⁴ Dai mait^Λaagai isaagadagi gosoiimaascami dai mait^Λaagai isvupuiiruga maasi ñioocada gomaasi mait^Λr^Λc^Λgai isaagadagi. Baiyoma g^Λaagai isbaig^Λr^Λliadagi Diuusic^Λd^Λ. ⁵ C^ΛΛ maat^Λ aapim^Λ sai ismaac^Λd^Λ googosi g^Λnducami maiimia agai siaaco gata^Λanai Cristo ^ΛΛmadu Diuusi. Dai ismaac^Λd^Λ coimudad^Λ tuutuiga, ag^Λ r^Λpan duucami ismaac^Λd^Λ siaa duutudai ^Λmoomono, agai maiimia agai siaaco gata^Λanai Cristo ^ΛΛmadu Diuusi. ⁶ Dai Diuusi s^Λallic^Λd^Λ soimaa taatatuldiamu ismaac^Λd^Λ pomaasi ivueeyi. Agai mai^Λagidi Diuusi casc^Λd^Λ. Diuusi maitav^Λr g^Λndadagitoda isg^Λnvupuiirumadadagi aa g^Λnaagiditai sai mait^Λrvaavoi istumaasi g^Λnaagidi aan^Λ. ⁷ Maitav^Λr urap^Λc^Λda siora pocaitadagi.

⁸ ^Λquoma aapim^Λ maimaat^Λcatadai Diuusi ñiooquid^Λ dai alia soimaasi ivuaadana. Damos sivi cavaavoitudai aapim^Λ Suusi Cristo dai maat^Λ Diuusi ñiooquid^Λ casc^Λd^Λ g^Λaagai m^Λsca^Λgac^Λr^Λ oidacagi poduucai isduucai Diuusi ipalidi. ⁹ Ismaac^Λd^Λ maat^Λ dai ^Λgidi Diuusi ñiooquid^Λ agai gia c^ΛΛ tuutuiga dai c^ΛΛgac^Λr^Λ n^Λidi aa oodami dai agai vaavoitudai sai v^Λasi istumaasi aagai Diuusi ñiooquid^Λ r^Λvaavoi dai ^Λgidi. ¹⁰ G^Λnajag^Λdavurai ismaatiagi v^Λasi istumaasi bai^Λlidi Diuusi. ¹¹ Maitav^Λr urap^Λc^Λda ismaac^Λd^Λ soimaasi ivueeyi agai ivueeyi istumaasi mait^Λrsoifi dai aapim^Λ mait^Λaagai ispomaasi ivuaadagi. Baiyomav^Λr aagiada aapim^Λ agai sai soimaasi ivueeyi. ¹² Aliasi r^Λsiaa r^Λraragai isaagadagi istumaasi ivueeyi agai ^Λstocai. ¹³ Dai si^Λascad^Λ aagiadagi aapim^Λ ^Λsoimaasi ivuaadami sai alia soimaasi ivueeyi, dai si^Λascad^Λ n^Λijadagi agai vaavoitudadami isca^Λgac^Λr^Λ oidaga, aid^Λ gia maat^Λmu agai iss^Λallic^Λd^Λ soimaasi ivueeyi dai c^ΛΛga istutuidi isama duucai g^Λnt^Λagituagi. ¹⁴ Casc^Λd^Λ pocaiti Diuusi ñiooquid^Λr^Λ:

Ismaac^Λd^Λ maimaat^Λ Diuusi ñiooquid^Λ dai ismaac^Λd^Λ soimaasi ivueeyi, ^Λg^Λiditai av^Λr ca^Λca Diuusi ñiooquid^Λ dai vaavoituda siCristo c^ΛΛgac^Λr^Λ g^Λnvuvaidamu.

Ascaiti Diuusi ñiooquida.

¹⁵ Cascada cagacaga avlar oidaca. Maitavar anpan duucaid oidaca ismaacada maimaata Diuusi ñiooquida baiyomavar oidaca anpan duucaid sastuducami ismaacada maata Diuusi ñiooquida. ¹⁶ Ganaagavurai dai cagacaga oidaca samicada soimaasi ivueeyi aa oodami ismaacada maivaavoitudai Diuusi cascada. ¹⁷ Maitavar vupuiiruaca. Ganaajagadavurai ismaatiagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aapima. ¹⁸ Maitavar navacorada. Ismaacada navacorai aliasi soimaasi ivueeyi. Baiyomavar dagito Diuusi Ibadai vai agai gansoiñana iscaga tatagitoda aapima. ¹⁹ Siascada gandaiviada aapima aipacoga gaaagai isganadagi Diuusi naidada samicada siaa duutudaitai Diuusi. ²⁰ Vascaga avlar baiganaliada Diuusi garoogacada vasi istumaasicada. Daidavar tagituda isDiuusi garooga garcaaca vaavoitudaitai aatama Suusi Cristo.

²¹ Gansoicadavurai aipacoga, dai vuudavurai ñiooqui ismaacada ganmaacadagi aa vaavoitudadami, dai cagavar gantagito caaca isducatai ganmamaatatuldiadagi aa vaavoitudadami. Aapima siaa duutudai Cristo cascada.

²² Ooqui gaaagai isaggiadagi gancuucuna poduucai isduucai agidi agai gartaanadami Suusi Cristo. ²³ Acalli agai dai taanai gaoñiga poduucai isduucai Suusi Cristo taanai vasi vaavoitudadami. Suusi Cristo cagacaga vuvaitu vaavoitudadami daida vaavoitudadami aaduñda ganducami Suusi Cristo. ²⁴ Poduucai isduucai vaavoitudadami agidi Suusi Cristo ooqui gaaagai isaggiadagi gancuucuna vasi istumaasi taanadagi cuucunada.

²⁵ Acacalli gaaagai isoigadagi ganoñiga poduucai isduucai Cristo oigadai vaavoitudadami dai muu curusiaba sai agai cagacaga vuvacana ²⁶ saida vaavoitudadami camaisoimaasi ivuaadana baiyoma ivuaadana Diuusi aa duiñdada. Cristo oigali soimaascamigada vaavoitudacai agai Diuusi ñiooquida sai poduucai camaigapiar vaacana. ²⁷ Poduucai Cristo bai ivueeyi vaavoitudadami sai lamadu oidacana camaitarsoimaasi ducamicatai. Cristo caaco vuvaitu agai, siascada iimia vaavoitudadami tavaagiamu camaitiipucamu siora gapiar vuupadagi. ²⁸ Poduucai isduucai oigadai Suusi Cristo vaavoitudadami poduucai gaaagai isoigadagi acalli ganoñiga dai nuucadacagi poduucai isduucai gannucada agai agi. Ismaacada nuucada gaoñiga ducami isaggi gannucadacamudai agai. ²⁹ Tiipu siora agi gacdadadagi baiyoma gannucada siascada biugimuca agai gacuaadana dai siascada avamuca agai gannucadaiña poduucai isduucai Cristo nuucada vaavoitudadami. ³⁰ Agai raaduñda ducami cascada. Dai aatama lapa rvaavoitudadami cascada aaduñda garducami Cristo. ³¹ “Cascada acalli dadagitoi gandada dai vapanagi ooqui, dai va goocatai atamo oodami ganducamicana agai”. ³² Dai poduucai isduucai amo calli lamadu amo ooqui atamo oodami ganducami poduucai Cristo lamadu vaavoitudadami atamo oodami ganducami. Gomaasi lquioma maimaatacatadai oodami dmos sivi ganaagidi ana dai gomaasi aliasi gaaagai ismaatacagi vasi vaavoitudadami. ³³ Dai aapima aliasi gaaagai istagituagi iscasi ganaagidi ana sai vascatai gaaagai isoigada ganoñiga dai nuucadacagi poduucai isduucai gannucada agai agi. Daida ooqui gaaagai issiaa duutuadagi gancuucuna.

6

¹ AapimΛ aali Λagiadavurai gΛndΛΛdΛ vaavoitudaitai Suusi Cristo, poduucai Λgai daidΛ arcΛΛgai. ²⁻³ Diuusi sΛalicamigadΛΓΛ pocaiti Λmo ñiooqui: “SioorΛ siaa duutuadagi gΛndΛΛdΛ Λgai gia baigaliadamu dai mui uumigi oidacamu Λgai tami oidigi daama”. IdiaVΛΓ ΛΛpΛgadadΛ sΛalicamigadΛ Diuusi ismaacΛdΛcΛdΛ Diuusi aagidi isiduuñia agaitadai Λmo istumaasi Λgai vΛΛtarΛ ismaacΛdΛ ΛΛgidi Λñiooqui.

⁴ Dai aapimΛ ismaacΛdΛ maamara maitavΛΓ bacoquitudada gΛnmaamara baiyomavΛΓ cΛΛga nuucadaca dai maacada ñiooqui dai cΛΛgavΛΓ maamatΛtuldiada vai vaavoitudana Suusi Cristo.

⁵ AapimΛ pipiooñi Λagiadavurai gΛnaamu siaa duutudaitai, dai cΛΛga soicΛda ducami isivuaada Cristo aa duiñdadΛ. ⁶ CΛΛgavΛΓ gaaata vuaada maisiu mosacaasi siuu duucu gΛnnΛijada gΛnaamu ipΛlidity ispotiyya Λgai mΛsai aliΛ sastudaga baiyoma Cristo pipiooñigadΛ duucai sΛalicΛdΛ ivuaadatai istumaasi Diuusi ipΛlidi. ⁷ BaigΛnΛliaracΛdΛ vΛrai ivuaada gΛnaa duiñdaga ducami isivuaadamudai aapimΛ Suusi Cristo aa duiñdadΛ maisiu oodami. ⁸ CΛΛ maata aapimΛ isvΛΛscatai tomasi Λrpipiooñi tomasi Λrgaaamu Diuusi maaquimu istumaasi maacai Λgai vaavoitudadami cΛΛga ivuaadatai Λgai.

⁹ Dai aapimΛ gaaamu cΛΛgavΛΓ nuucadaca gΛnpipiooñiga dai maisoimaasi taatamtuldiada. GΛntatΛgitovurai sai Suusi Cristo tΛvaagiana daja dai Λgai gΛntΛaanΛi vΛΛscatai. Dai Λgai ΛΛmadugan duucai nΛidi vΛΛscatai.

¹⁰ Dadagitovurai aapimΛ sai Suusi Cristo gΛnmaacana gΛguvucadaga. ¹¹ ΛDiaavora gΛrvuidΛΓΛ caata aatΛmΛ vaavoitudadami dai soimaasi gΛrduiñtuldiada Λlidi Λgai. Λgai aliΛ yaatavoga cascΛdΛ gΛaagai isgΛrnuucadacagi vΛΛsi istumaasicΛdΛ ismaascΛdΛ Diuusi gΛrmaacai, vaavoitudaitai Suusi Cristo vai poduucai Λgai maidagituagi isΛDiaavora soimaasi gΛrduiñtulddagi. ¹² IsmaacΛdΛ gΛrvuidΛΓΛ vΛΛta maitΛroodami. Λgai ΛrDiaavora ΛΛmadu tΛtaañicarudΛ. Λgai aliΛ soimaasi ivueeyi dai oidi daami ajioopai siaaco gatΛaanΛi Λgai moomoyi dai dudunucami duucai. Λgai tΛaanΛi ismaacΛdΛ maivaavoitudai Diuusi. ¹³ CascΛdΛ gΛaagai isgΛrnuucadacagi vaavoitudacai Suusi Cristo, vai poduucai maitΛrmaita ΛDiaavora siuu duucu soimaasi gΛrduiñtulddada Λliada Λgai. Dai ismaidadagituda aatΛmΛ issoimaasi gΛrduiñtulddada ΛDiaavora vΛΛscarΛ aliΛsi gΛaagai isapiagΛrnuucadacagi. ¹⁴ AliΛsi gΛaagai isgΛrnuucadacagi vaavoitudaitai Diuusi ñiooquida. Diuusi ñiooquida sΛalicΛdΛ Λrvaavoi dai gΛrsoicΛi ismaiΛΛgiadagi ΛDiaavora. Dai aliΛsi gΛaagai iscΛΛ tuutiacagi aatΛmΛ dai cΛΛgacΛrΛ oidacagi. ¹⁵ AliΛsi gΛaagai isbai gΛrduuca aatΛmΛ tomastuigaco isgaaagiadagi Diuusi ñiooquida ismaacΛdΛ soicΛi oodami sai gΛniibΛstacan tadacana. ¹⁶ Dai gΛaagai iscΛΛga vaavoitudada Suusi Cristo vai poduucai maisoimaasi gΛrduiñtuldiada Diaavora. ¹⁷ Dai cΛΛgacΛrΛ gΛrvuvaidacai Suusi Cristo poduucai sobicΛi Λgai Diaavora vai maisoimaasi gΛrduiñtuldiña. Dai aliΛsi gΛaagai iscΛΛga maataca aatΛmΛ Diuusi ñiooquida. Diuusi ñiooquidΛcΛdΛ vaamioma istutuidi aatΛmΛ isΛDiaavora. ¹⁸ VΛΛscΛrΛ gΛaagai isdaanΛda aatΛmΛ Diuusi isduucatai ipΛlidi Diuusi IbΛdΛ. GΛaagai ismaiojoada aatΛmΛ isdaanΛdagi Diuusi sai soicΛiña vΛΛsi vaavoitudadami. ¹⁹ Dai daanΛdavurai aapimΛ Diuusi aanΛ giñvΛΛtarΛ

ΛΑΡΑ vai Diuusi giñsoicadagi sai cΛΛga gaaagidiña aanΛ maiduaadicuitai Diuusi ñiooquida ismaacada aagai cΛΛgacara vuvaidaragai ismaacada ΛΛquioma maimaatatadai oodami. ²⁰ AanΛ arootosada Suusi Cristo. Agai giñootoi sai gaaagidiña aanΛ isagai arcΛΛgacara vuviadami cascada maisapi aanΛ. VΛΛscara daanadavurai aapimΛ Diuusi sai maiduaadicuitai gaaagidiña aanΛ Diuusi ñiooquida poduucai isduucai gaaagai isivuaada aanΛ.

²¹⁻²² Tiiquico argaraduñi vaavoitudadami dai aanΛ alia oigadai. Goovai cΛΛga garsoicai Suusi Cristo aa duiñdadara. Cascada gΛnootosda iñagai aanΛ dai goovai ganaagidamu isduucatai daraaja aatama dai istuma vueeyi aanΛ ΛΛmadu aa vaavoitudadami ismaacada giñama daraaja. Dai poduucai baiganliadamu aapimΛ.

²³ AanΛ ipalidi sai Diuusi garooga ΛΛmadu Suusi Cristo gartaaanadamiga iibastudacan tadacana vaavoitudadami dai sai agai soicaniña vaavoitudadami iscΛΛga ganoigadagi aipacoga vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁴ Dai sai Diuusi cΛΛgacara gannidiña aapimΛ ismaacada cΛΛga siaa duutudai tomastuigaco Suusi Cristo gartaaanadamiga.

Mosacaasi.

arcΛagacαΓα vuviadami. Povuaadana λgai masai cΛagacαΓα nλidiña λpα dai λmoco sλλlicαΔα iduñia λlidi Diuusi aa duiñdαΔα cascαΔα gaaagidiña isSuusi Cristo arcΛagacαΓα vuviadami. Damos λgaa gia choo, mospovuaadana λgai masai cΛagacαΓα nλidiña λpα. Damos aa vaavoitudadami cΛaga tutuiga dai cascαΔα gaaagidiña isSuusi Cristo arcΛagacαΓα vuviadami. λgai aliαsi giñoiγαdai dai cΛaga maαtλ iñsaana gaaagidiña isSuusi Cristo arcΛagacαΓα vuviadami dai cascαΔα maisapi aana. ¹⁸ Tuido, tomasiooΓα aagai isSuusi Cristo arcΛagacαΓα vuviadami dλmos aagada istumaasi Diuusi ipλlidi. λmoco sλλlicαΔα iduñia λlidi Diuusi aa duiñdαΔα cascαΔα gaaagidiña isSuusi Cristo arcΛagacαΓα vuviadami dλmos aa gia povuaadana masai cΛagacαΓα nλidiña. Damos aagada λgai Diuusi ñiooquidα cascαΔα cabaigiñλlidi aana.

Dai apiabaigiñliadamu aana. ¹⁹ MoscΛaga maαtλ aana isdaanaλ aapimλ Diuusi aana giñvλλtarλ dai cΛaga maαtλ aana isgiñsoicαi Diuusi Ibaαdλ λgai vaa ismaacαΔα λmadu daja Suusi Cristo cascαΔα vλλsi istumaasicαΔα pλvveeyi aanαcαΔα Diuusi cΛagacαΓα giñvusaia agai. ²⁰ Aana maαtλ ismaitivuaada iñagai istucαΔα siaa λradagi aana dai maαtλ aana ismaiduaadicuitai aagada iñagai Diuusi ñiooquidα vai sivi λpan duucαi λλquioma vaamioma nλijadagi dai tαtλgitodagi λoodami iscΛagacαΓα oidaga aana dai imaasicαΔα siaa duutuadagi λoodami Suusi Cristo λpα tomasi camuu aana isquiaa oidacagi λpα. ²¹ Tami oidigi daama ipλlidi aana isivuaadagi mosλcaasi istumaasi ipλlidi Suusi Cristo dai siλλscαΔα muquia aana vλλscαΓα λgai λmadu daacamu aana dai goovai λrλmo istumaasi cΛagaducami. ²² Damos isquiaa oidaca aana tami oidigi daama istutuidi aana isapiaivuaadagi Diuusi aa duiñdαΔα. Dai vλλscαΓα maimaαtλ aana istumaasi ipλlidi ismuquiagi isoidacagi. ²³ Aliα sijaiga ismatia aana ismaacαΔα ipλlidi. Aana baiyoma ipλlidi ismuquiagi dai Suusi Cristo λmadu daacagi poduucαi sioma arcΛagai aana giñvλλtarλ. ²⁴ Damos aapimλ gλnvλλtarλ sioma arcΛagai isapiaoidaca aana tami oidigi daama. ²⁵ Aana cΛaga maαtλ isgiñtagito aapimλ cascαΔα pλlidi aana isquiaa oidaca iñagai aana gλnλλmadu, dai gλnsoiñagi mai vaamioma vaavoituda aapimλ Suusi Cristo dai vaamioma baigλnλliada. ²⁶ Poduucαi gλnλλmadu daacamu aana λpamu vai poduucαi aagida aapimλ aa siλλ cΛaga ivueeyi Suusi Cristo aapimαcαΔα.

²⁷ Dai vλλscαΓα avλΓ cΛagacαΓα oidaca aapimλ masducatai mai Suusi Cristo mamaatαtuldaragadλ. Aana ipλlidi iscajiomacagi masmolla cΛagacαΓα oidaga tomasi gλnλλmadu daja aana ismλλcasi λpα, dai cajiomaca iñλlidi aana λpα masai λmadugan duucαi tαtλgitoi dai masai vλλscatai apiaaagidiña aa oodami Suusi Cristo mamaatαtuldargadλ, ²⁸ dai maitandadagitoda isgλnλλbαcatada ismaacαΔα gλnvuidαru vλλtλ. ImaasicαΔα cΛaga maαtλcamu λgai ismaiimia agai Diuusi λmadu dλmos Diuusi cΛagacαΓα gλnvuvaidamu aapimλ. λgai Diuusi maαtλtuldamu gomaasi. ²⁹ Diuusi gλnmaa oigaragai masvaavoitudagi Suusi Cristo dai massoimaa taatagi agaicαΔα vuidαrλ vλλtαcatai vλλsi soimaascami ivuaadatai Diuusi aa duiñdαΔα dai poduucαi gia arcΛagai. ³⁰ Aapimλ nλidi isducatai soimaa taatamaiña aana. Dai maαtλ aapimλ λpα isducatai soimaa taataca aana sivi. Dai aapimλ giñλpan duucαi soimaa taatamai λpα.

¹ Camaata aapimaa isSuusi Cristo gansoicai, dai isagai baiganaliatudai ganoigadaitai, dai maata aapimaa isDiuusi Ibaada ganlamadu daja dai soigallidi aapimacada. ² Mosamo tagitoidagai avar viaaca aapimaa dai ganoigadavurai amo siagama duucai, dai maicada tannajada dai mainaana caiti annajada aipaco dai poduucai vaamioma baigianliatudadamu aapimaa. ³ Soicadavurai aa maisiu lagi gantagitoca dai maitavar gagarducada ganaliada vascatai gaaagai ispovaliadagi sai aaduñda vaamioma agagarducada sialagi lagi. ⁴ Vascatai aliassi gaaagai istagitodagi isducatai istutuidi issoicadagi aa dai maisiu lagi gansoicadagi.

⁵ Aapimaa gaaagai isapan duucai tagitodagi Suusi Cristo. ⁶⁻⁷ Tomasi lagi arDiuusi vascara dagito gasalicamiga chilaqui uumigi dai oodami duucai vuusai dai goquiara arpioñigadacata dai vassi oodami. ⁸ Dai caoodamitucai maigaducada gallidina dai gadagito masmuaagi curusiaba iduñia liditai istumaasi oogada ipalidi tomasi aliassi arsiiaa araragacana masmuaagi amaadutai curusiaba. ⁹ Cascada Diuusi maa Suusi Cristo vaamioma gaducada daasicami istomali amo amai, ¹⁰ sai vaamioma siaa duutudaina vascatai tavaagiarai dai oidigi daama dai davalarai uta istomali amo amai. ¹¹ Vai poduucai vassi naana maasi oodami matiagi dai pocaiti adagi isSuusi Cristo artaanadami dai siaa duutuada lagi Diuusi garooga.

¹²⁻¹³ Cascada ginaaduñi gaaagai isapiagiñagiditai caaca aapimaa tomasi maitanlamadu daja aanu poduucai isduucai giñagidina aapimaa aiassi ganlamadu daja aanu. Diuusi ganlamadu daja aapimaa lamadutai dai gansoicai maicagacara oidaca aapimaa poduucai isduucai ipalidi lagi cascada ganaagavurai scagacara oidacagi salicada labaiditai Diuusi calgacara ganvuvaididatagai.

¹⁴ Maitavar vui ñioocada Diuusi tomali maitanvupui ñioocada ganaaduñi lamadu. ¹⁵⁻¹⁶ Vai tomali amaadutai maitatagaina tomali amo istumaasi istucada gariara ganvupadagi baiyomavar calgacara oidaca. Aapimaa arDiuusi maamarada dai mui oodami soimaasi ivuaadami saagida oidaga aapimaa. Dai calga gamamaatatludidi adagi ismaacada aagai Suusi Cristo isducatai gaaagai isoidacagi dai isducatai vascara oidaca aatama lagi lamadu, vai siascada oodami ismaacada oidigi daama oidaga najadagi isducatai oidaga aapimaa poduucai matia lagi ispoduucai gaaagai isoidacagi. Dai poduucai siascada diviagi Suusi Cristo aanu baigianliadamu aapimacada maatacatai ismimosaligicada aapimaa gansaagida aimaraitadai ganaagidina aanu Diuusi ñiooquida. ¹⁷ Isaapimaa vaamioma vaavoitudagi dai vaamioma siaa duutuadagi Diuusi muucucai aanu, aanu gia ipalidi ismuquiagi. Dai vascara baigianlidi aanu tomasi muu aanu aapimacada. ¹⁸ Dai aapimaa avar baiganaliada arpa giñapan duucai.

¹⁹ Aanu polidi isataanadami Suusi Cristo ipalidi isotoma gaamucu ganootosda aanu goTimoteo, dai aanu gia ganootosda inlidi vai poduucai siascada apamu diviagi goovai vaamioma baigianliada aanu maatacasi masduucai daraaja aapimaa. ²⁰ Maitiipu amai tami ismaacada giñapan duucai tagitoidai dai salicada gansoina lididina. ²¹ Vascatai gogaa

mosaagi gantagitoiña dai maivuamān alidiña isivuaadagi Suusi Cristo aa duiñdada. ²² Camaata aapimā isTimoteo cāga tuiga goovai ivueeyi istumaasi aagai. Dai cāga maata aapimā isducatai giñsoicai goovai gaaagidiña isSuusi Cristo arcāgacāga vuviadami. Goovai giñsoicai āpan duucāi isduucaī soicāi amo ali gāli gāooga. ²³ Cascāda gānootosda iñalidi anā mosmaatacāi mastumaasi iduñia agai tami maisacarāā anācāda. ²⁴ Aanā polidi isDiuusi giñmaquia agai oigaragai isāgi māca gānāida anā otōma.

²⁵ Aanā polidi isgāagāi isgānootosda anā gāraduñi Epafarodito ismaacāda giñsoicai dai giñāpan duucāi soimāa taatamai gaaagiditai Diuusi ñiooquida. Aapimā giñootosi aidasi tagitocatadai anā. ²⁶ Goovai polidi māsaapimā maibaigānāliidi maatacāi iscococatadai goovai cascāda gānāida alidi goovai aapimā vāscatai. ²⁷ Vaavoava issālicāda cococatadai goovai baitoma muu dāmos Diuusi soigāli goovaicāda dai anācāda āpā ansai poduucāi maivaamioma soigiñaliidiña. ²⁸ Cascāda sālicāda gānootosda iñalidi anā vai poduucāi baigānālda aapimā tāgacāi āpamu. Dai poduucāi camaisii soigiñaliadamu anā. ²⁹⁻³⁰ Cascāda baigānāliaragacāda avāg miaadāgida. Goovai ārgāraduñi vaavoitudadami. Gantagitovurai aapimā isgoovai baitoma muu gaaagiditai Diuusi ñiooquida. Baitoma muu goovai giñsoicāitai istumaasiāga maitistutuidi aapimā isgiñsoiñāgi mācāsi daraajatai. Gāagāi māsgāgārducāda duucāi nāijadagi vāscatai ismaacāda āpan tuutuiga goEpafarodito.

3

¹ Dai sivi giñāaduñi gāagāi mābaigānāliadagi. Aapimā āDiuusi maamarada cascāda. Anā maiiojodai isgānoojiadagi āgai vāā ñiooqui ismaacāda casi gānooji anā dai aapimā gānvāatāā gā ārsoiñi goovai. ² Gānnuucadacavurai āgaicāda ismaacāda vuidāā vāatā Diuusi ismaacāda ārsoimaasi ivuaadami ismaacāda vaavoitudai sai gāagāi isiquitāgi gāntuucuga dai poduucāi cāgacāga vuvāquiagi dai camāitarsoimaasi iducamicāgi. ³ Dāmos aatāma sālicāda āgāi ismaacāda Diuusi cāgacāga vuvaitu. Diuusi Ibāda gāgāmadu daja dai gāsoicāi issiāa duutuada aatāma Diuusi. Dāmos aatāma maivaavoitudai sai ivuaadatai amo istumaasi gārtuucugacāda ispoduucāi istutuidi aatāma iscāgacāga vuvāquiagi. ⁴ Isiāvaavoicādamu isivuaadatai aatāma amo istumaasi gārtuucugacāda cāgacāga vuvācadamudai, anā gā casiooma cāga cāgacāga vusaimudai siaa. ⁵ Aidasi vuusai anā bomamacova tasaicāda giñāāda iquitā giñtuucuga. Anā ārjudiū daida ārcājudada Benjamín. Dai ebreo tāgidi gāñiooqui antai anā cāga māi āpan duucāi giñāāda. Anā ārfariseo aduñācatadai, āgai ārjudiū āpā dāmos cāga āgidi Moseesācaru sālicāgāda. ⁶ Dai baigiñāliaragacāda soimaasi taatamituldīña anā āgai ismaacāda vaavoitudāiña Suusi Cristo, dai cāga āgidiña anā vāsi isducatai gārvituli Moseesācaru dai maitiipucāna siorā gāpāgā giñvuupadagi tomali amo istumaasicāda. ⁷ Dāmos ālquiomā polidiña anā sai gomaasicāda Diuusi cāgacāga giñāidiña dai sivi camaata anā ismāitāvaavoi, cavaavoitudai anā Suusi Cristo cascāda. ⁸⁻⁹ Dāmos vāsi istumaasi ismaacāda ivuaadatadai anā maiioñi alidi. Sālicāda vāmioma cāgādu isvaavoitudai anā giñāānādamigā Suusi Cristo āgai gā sālicāda

arsoiñi. Aidasi vaavoitu aanΛ Suusi Cristo viaa aanΛ vΛasiaacatai istumaasi viaacata dai baiyoma ipaliditadai aanΛ isSuusi Cristo giñΛΛmadu daacagi dai iñsaana imiagi Λgai ΛΛmadu siΛΛscada muuquiagi. Dai sivi maivuum iñlidi aanΛ Λgaicada ismaacada viaa. Camaivaavoitudai aanΛ iñsistutuidi isΛΛgi cΛΛgacaga vuusiagi aanΛ cΛΛgacaga oidacatai tomali ΛΛgiditai vΛasi ismaacada garviituli Moseesacaru, vaavoitu aanΛ Suusi Cristo cascada. Diuusi cΛΛgacaga giñhaidi ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi iduñimudai aanΛ mosvaavoitudai aanΛ Suusi Cristo cascada. ¹⁰⁻¹¹ Mosdagito aanΛ vΛasi istumaasi ivuaadana vaavoituda iñlilitai Suusi Cristo dai soimaa taata iñlidi aanΛ poduucai isduucai soimaa taata Suusi Cristo. Λgai muu ansai aanΛ cΛΛgacaga vusaiña giñsoimaascamigaiñdaga cascada aanΛ ipalidi iscamaisoimaasi ivuaadagi dai viaaca iñlidi aanΛ Λgai vaa guvucadagai ismaacada viaacata dai Suusi Cristo dai duaacagi Λpan duucai Λgai.

¹² AanΛ gΛnaagidi sai maiquia vΛasi imaasi ΛpΛdui aanΛcada. AanΛ maata iñsquiaa arsoimaasi ivuaadami aanΛ. DΛmos aanΛ giñajagi iscΛΛgacaga oidacagi isduucai ipalidi Suusi Cristo Λgai cΛΛgacaga giñvusaitu cascada. ¹³ Giñaduñi cΛΛga maata aanΛ ismaiquiaa cΛΛga ivueeyi aanΛ vΛasi camaitΛgitoi aanΛ istumaasi ivuaadana mostΛgitoi aanΛ istumaasi iduñia iñgai. ¹⁴ Dai poduucai vaamioma cΛΛgacaga oidacamu aanΛ dai muucucai aanΛ Diuusi giñvaidacamu tΛvaagiamu vaavoitudaitai aanΛ Suusi Cristo.

¹⁵ VΛascatai aatΛma ismaacada cΛΛga vaavoitudai Suusi Cristo mamaatΛtuldaragada dai cΛΛga ΛΛgidi Suusi Cristo gΛagagi isapiatΛgitodagi isaliasi gΛagagi isapiagarajagadagi iscΛΛgacarioma oidacagi. Dai isaapimΛ maipoduucai tΛtΛgitodagi Diuusi gΛnmaatΛtuldamu. ¹⁶ GΛagagi tsapiavaavoitudadagi tΛstumaasi camaata dai oidacagi tΛsducatai camai.

¹⁷ Giñaduñi giñΛpan duuquiavΛr oidaca. Dai gantΛgitovΛr nΛijada aa vaavoitudadami ismaacada Λpan duucai oidaga Timoteo dai Epafarodito dai aanΛ dai poduucai oidaca aapimΛ. ¹⁸ Camuiyoco gΛnaagidi aanΛ dΛmos Λpamu gΛnaagida iñlidi asta suaacaitai sai oidaga mui oodami ismaacada vuidaga vΛata Suusi Cristo mamaatΛtuldaragada dai maijojoidi masaagiadagi isSuusi Cristo curusiaba muu. ¹⁹ Dai siΛΛscada coiya Λgai, Λgai gia Diaavora ΛΛmadu iimimu. Λgai gia maivaavoituda dai Diuusi tomali maitΛgitoi. Λgai mosaca cuaadagai tΛtΛgitoi dai googosi ganducami dai ojoidi isaagadagi vΛasi istumaasi soimaascami ismaacada ivuaadana Λgai baiyoma gΛagagi issiaa ΛΛradamudai Λgai. Λgai maitΛgitoi Diuusi mosacaasi istumaasi oidaga tami oidigi daama. ²⁰ DΛmos aatΛma maitΛroidacami tanai Λmo imidagai noonogimu aatΛma tΛvaagiamu. Dai tanai nΛnΛra aatΛma isdiviagi gΛΛaanΛdamiga Suusi Cristo tΛvaagiañdaga. ²¹ Λgai bΛΛquia Λgai gΛrtuucuga ismaacada otoma ugiatai dai dadadaquituda Λgai Λpan duucai ismaasi Λgai tuucugada. Poduucai iduñia Λgai Λgai Λgai vaa guvucadagaicada ismaacadaΛcada tΛaanΛi Λgai vΛasiaacatai istumaasi oidaga.

4

¹ Cascada giñaduñi apiavΛr vaavoitudadai dai apiaΛΛgiada aapimΛ Suusi Cristo. AanΛ gia sΛΛlicada gannΛida iñlidi aliasi ganoigadai

aanΛ cascada. AliΛ baigiñalidi aanΛ aapimacada vai tomasoorΛ sioora naijadagi isducatai oidaga aapimΛ caga matiagi ismaisiu mosagica gaaagidi aanΛ Diuusi ñiooquida aapimΛ gansaagida.

² DaanΛi aanΛ Evodia amadu Sintique sai baiduuna ñiooqui agai arvaavoitudadami cascada. ³ Dai aapi giñaduñi ismaacada giñsoicaiña giñaa duiñdagara gdaanΛi aanΛ issoicada aapi gooqui goovai giñsoifacai gaaagidiña isSuusi Cristo arcagacaga vuviadami amadu Quimiñtu dai aa ismaacada giñsoicaiña. Diuusi caoja vascatai goovai talarada galiivrugara ismaacada oojai agai vascatai talarada ismaacada vascara oidaca agai agai amadu.

⁴ Vascara avar baiganliada aapimΛ vaavoitudaitai gartaanadamiga Suusi Cristo. Apamu ganaagidi baigavar anliada. ⁵ Cagavar tuutiaca vasi oodami vui. Ataanadami Suusi Cristo caotoma divia agai.

⁶ Maitavar vuama anliada tomali amo istumaasicada. Baiyoma glaagai masvascara apiamamadadagi dai taanadagi Diuusi vasi mastumaasi tagito. Baigavaranliada Diuusicada. ⁷ Ispoducai ivuaada aapimΛ Diuusi ganiibastudacan tadacamu dai poducai sioma caga istutuidi aapimΛ ismaivuaama anliadagi tomali amo istumaasicada. Aatama gartatagitoidacada agi maitistutuidi isgariibastudacan tadacagi. Suusi Cristo ivueeyi gomaasi tomasi maimaata aatama isducatai.

⁸ Tatagitodavurai agiara ismaacada arvaavoi, dai agiara ismaacada arcagaducami, dai cagaducada voyara ismaacada Diuusi ganmamaacai.

⁹ Ivuaadavurai aapimΛ vasi istumaasi ganmaatutuli aanΛ dai istumaasi gantajai aanΛ dai istumaasi aagaiña aanΛ dai istumaasi ivuaadana aanΛ poduquiavar ivuaada aapimΛ vai Diuusi ganiibastudacan tadacana.

¹⁰ AliΛ baigiñalidi aanΛ Diuusicada apamu giñsoifacai aapimΛ. AanΛ maipotaiya iñalidi masai maitiñtatagitoitadai dmos maitiipucataidai isducatai giñsoiña aapimΛ. ¹¹ Poducai ganaagidi aanΛ maisiu gantaanadami iñaliditai apua. AanΛ maata isbaigiñaliadagi istumaasicada viaacagi. ¹² AanΛ amo iimidagai maiviaacana istumaasi dai amo iimidagai caga viaacana aanΛ. AanΛ istutuidi istomasduucai oidacagi, istasconacatai isbiuugimucatai lapa. ¹³ AanΛ tomasduucai istutuidi isbaigiñaliadagi, Suusi Cristo giñsoicai cascada. ¹⁴ Dai aapimΛ aliΛ caga idui giñootosdacai soiñi aidasi soimaa taatacatadai aanΛ.

¹⁵ Dai caga maata aapimΛ aidasi ii aanΛ Masedoniamu dai giñaagacai gaaagidi aanΛ isSuusi Cristo arcagacaga vuviadami. Dai gooquilara amapacaga ganmpaidiña avavoitudadami. Dai aidasi ii aanΛ Masedoniañdara mosacaasi aapimΛ Filipoosilara oidacami giñootosdiña istucada giñsoicada aanΛ. ¹⁶ Aidasi quiaa daacataidai aanΛ Tesalonicara aapimΛ amo iimidagai giñootosdiña soiñi. ¹⁷ AanΛ maitantaanadami iñalidi vaamioma mosaipalidi aanΛ isDiuusi cagacaga gannaijadagi. ¹⁸ AapimΛ casi giñootosi mui naana maasi Epafaroditocada dai sivi camitagito aanΛ vaamioma. AliΛ baigiñalidi aanΛ govaicada ismaacada giñootosi dai Diuusi baigalidi lapa. ¹⁹ Dai garDiuusiga ganmaaquimu vasi istumaasi tagito aapimΛ. Agai naana maasi viaa tavaagilara aapimΛ vaavoitudai

Suusi Cristo cascada. ²⁰ Gaaagai isvascatai siaa duutuadagi Diuusi garooga vascatai.

²¹ Diuuscada viaatuldi aan vascatai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo. Garaaduñi ismaacada tanai daraaja aan giñamadu Diuuscada gnviaatuldi lapa. ²² Dai vasi gogaa vaavoitudadami Diuuscada gnviaatuldi lapa, sioma calga agai ismaacada lala rai quidiara oidaga Diuuscada gnviaatuldi.

²³ Vai gartaanadamiga Suusi Cristo calgacala gannidiña dai gnamadu daacana.

Moscaasi.

Diuusi. Agai arSuusi Cristo dai apant uiga Diuusi galooga. Suusi Cristo agai dai vaamioma viaa guvucadagai sitomasioora.

¹⁶ Suusi Cristo idui vaasiaacatai tavaagiata dai oidi daama siaasi istumaasi maasi, acaasi istumaasi maimaasi poduucai isduucai Diuusi ipali. Dai Diuusi marada idui vaasi Diuusi tataañicaruda sai agai siaa duutudaiña. ¹⁷ Diuusi marada tomastuigaco oidaga Diuusi amadu. Dai agai calaga nuucada vaasiaacatai sai maiugitana tomali oidigi, tomali tasai, tomali sisiaavugai, tomali amo istumaasi. ¹⁸ Dai Cristo artaanadamigada vaasi vaavoitudadami. Agai maa ibadagai utudui vaavoitudadami. Dai agai arabaitacaaacamigada vaascatai ismaacada apamu duduaaca agai coidada saagidaiñdara dai agai vaamioma taanada agai istomasioora. ¹⁹ Agai poduucai ivueeyi. Agai arDiuusi cascada. Diuusi ipali isaCristo apant uigacagi agai. ²⁰ Diuusi ootoi gamara tami oidi daama tavaagiaindara sai agai muucuna curusiaba sai poduucai calagacala vuvacana oodami dai Diuusi oigaldi soimaascamigada. Dai muucucai Suusi Cristo poduucai vaascatai oidigi daama oidacami istutuidi iscamaivui vaatacagi Diuusi. Dai vaasiaacatai oidigi daama dai tavaagiata Diuusi utulda agai sai apa maascana aidasi tucamidara idui agai.

²¹ Damos aapimaaquioma maitarmamaaradacatadai Diuusi baiyoma vuidara vaatcatadai aapima Diuusi soimaasi ivuaadatai. ²² Damos sivi camaivuidara vaata aapima Diuusi muucucai Suusi Cristo curusiaba dai poduucai Suusi Cristo ganvaidacaimu Diuusi vuitapi caoigaldacai gansoimaascamiga dai camaisoimaasi duucamicamu dai acovai vuvaidadacamu masaida ivuaadana Diuusi aa duiñdad. ²³ Suusi Cristo iduñia agai gomaasi isaapimaa apiavaavoitudadagi agai dai calaga vaavoitudadagi ismaitiipu amai vaasi oidigara ismaacada viaa guvucadagai iscalagacala vuviaadagi oodami dai apiavaavoitudadagi vaasi Diuusi ñiooquida. Agai vaa ñiooqui calagaducada agai ismaacada gaaagidi vaavoitudadami vaasi oidigi daama dai ismaacada camai aapimaa dai ismaacada aana Paavora gaaagidi tomasiaacoga.

²⁴ Baigiñlidi aana soimaasi taatamaitai aapimaa ganvatarara. Suusi Cristo soimaa taata vaavoitudadami vaatarara. Dai poduucai isduucai agai soimaasi taata aana ara soimaasi taatamai soicaitai vaavoitudadami. ²⁵ Diuusi giñmaa amo saalicami ansai aana gansoicaiña aapimaa amadu aa vaavoitudadami masai vaamioma calaga maatana Diuusi ñiooquida ²⁶ ismaacada aequioma maitamaatcatadai. Damos sivi Diuusi garmaatutuli vaasi gomaasi. Aatama aracovai vuvaidada agai. ²⁷ Diuusi ipali isvaasi vaavoitudadami maatcana isSuusi Cristo garamadu daja aatama ismaacada vaavoitudai agai, dai cascada cala maata isiimia ragai Diuusi amadu. Goñiooqui saalicada calagadu daida aragai vaatarara ara ismaacada maitarjudidui. Aequioma maimaatcatadai oodami goñiooqui damos sivi casi gamaata.

²⁸ Tomasiaaco siaaco ajiopada aatama agidiña aatama vaasi oodami sai Suusi Cristo arcalagacala vuviaadami. Agidiña aatama oodami sai glaagai isgajiaadara viaagi vaasi soimaascami dai calaga mamaatutuldi aatama vaascatai sai Suusi Cristo calagacala vuvaidi tomasioora sioora vaavoitudagi. Aatama ipalidi issoicadagi oodami sai vaamioma calaga vaavoitudana dai sai vaamioma maatana Diuusi ñiooquida dai sai

vaamioma cΛΛga ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁹ Gomaasi argiñaa duiñdaga naida povueeyi aanΛ vΛasi giñguvucadagacΛΔΛ ismaacΛΔΛ giñmaacai Suusi Cristo.

2

¹ AanΛ ipalidi masai maatana aapimΛ sai aanΛ duudatai gantatagitoi aapimΛ lamadu vΛasi vaavoitudadami LaodiseeΛΓa oidacami lamadu vΛasi agaa ismaacΛΔΛ maiquiaa giñmaata. Dai sΛlicΛΔΛ daanΛi aanΛ Diuusi sai agai gansoicΛiñña aapimΛ lamadu vΛascatai ismaacΛΔΛ caaagai aanΛ masai apiavaavoitudaiñña ñiooquidΛ. ² Dai aanΛ ipalidi masai aapimΛ baiganΛΛliatudaiñña aipaco ganoigΛadaitai, dai masai cΛΛga maata nΛidiñña Diuusi ñiooquidΛ dai masai cΛΛga maatana vΛasi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidΛΓa aagaitai Suusi Cristo. VΛasi gomaasi ΛquiomamaimaatΛcatadai oodami. ³ Suusi Cristo agai dai vaamioma cΛΛga tatagitoi sitomasioora dai agai garsoicΛi tasai cΛΛga maatana naana maasi istumaasi istumaasi maata Diuusi dai poduucacai alia sastudu-acamu aatΛmΛ. ⁴ Gomaasi gΛnaagidi aanΛ vai tomali amaadutai maitanvupuiirumadaiñña cΛΛ baimaasi ñiooqui gΛnaagidi masai Λgidi caacana. ⁵ Tomasi maiganΛlamadu daja aanΛ vΛascΛΓa gantatagitoi aanΛ aapimΛ dai baigiñlidi aanΛ maatacatai isaapimΛ vΛascatai viaa amo tagitoidagai sΛlicΛΔΛ cΛΛga vaavoitudaitai Suusi Cristo.

⁶ Poduucacai isduucacai cavaavoitu aapimΛ Suusi Cristo gartΛaanΛdamiga cΛΛgacΛΓa ganvuvaidacacai agai poduucacai gΛaagai isapiavaavoitudadagai aapimΛ sai agai apiaganuucada. ⁷ Dai gΛaagai isdaanΛdagi aapimΛ Suusi Cristo sai gansoicΛiñña masai cΛΛga oidacana poduucacai isduucacai agai ipalidi poduucacai isduucacai ganmamaatatuli aanΛ dai vΛascΛΓa baigavar ΛnΛliada DiuusicΛΔΛ vΛasi istumaasicΛΔΛ istumaasi agai idui aapimΛ ganvΛatarΛ.

⁸ Maitavar dagitu aapimΛ isaa oodami ganvupuiirumadadagi vai poduucacai maigajiaadΛΓa vipiaa aapimΛ mamaatatuldiaragadΛ Suusi Cristo, ganmamaatatulditai agai Λmai mamaatatuldaragai ismaacΛΔΛ maitarvaavoi. Istumaasi ganmamaatatuli agai aroodami mamaatatuldaragadΛ dai oodami viituldaradΛ, gomaasi maitarSuusi Cristo mamaatatuldaragadΛ.

⁹ Suusi Cristo arDiuusi daidΛ aroodami ΛpΛ agai tami oidigi daama oidacataidai. ¹⁰ Dai Suusi Cristo ganlamadu daja dai poduucacai Diuusi ganlamadu daja ΛpΛ. Poduucacai aapimΛ viaa vΛasi istumaasi tagitu dai cΛΛgacΛΓa vuvaquiaagi. Suusi Cristo agai dai tΛaanΛi vΛasiaacatai. Agai vaamioma tΛaanΛi isDiuusi tΛΛaañicarudΛ dai vaamioma tΛaanΛi siΛDiaavora tΛΛaañicarudΛ. ¹¹ Aidasi vaavoitu aapimΛ Suusi Cristo dai ganmaacacacai agai guvucadagai masai camaisoimaasi ivuaadana gΛmañ isaapimΛ arSuusi Cristo mamaatarΛdamigadΛ maisiu iquitΛcΛitai gantuucuga poduucacai isduucacai gamvviituli Λjudidiu. ¹² Aidasi ganvapacoñi aapimΛ vaavoitudacacai Suusi Cristo apΛga vaapa aapimΛ suudara. Gomaasi arΛpan ducami isyaasapicamudai aapimΛ Suusi Cristo lamadu. Dai gooquiΛΓa vuvaja suudagiaiñdarΛ. Gomaasi arΛpan ducami isΛpan duduaaca vaavoitudaitai isDiuusi viaa guvucadagacai dai agai agai dai duaacali Suusi Cristo coidadΛ saagidiaiñdarΛ gΛguvucadagacΛΔΛ. ¹³ Λquiomamaiviaacataidai aapimΛ ibΛdagai utudui soimaasi ivuaadatai dai vui vΛΛacana

Diuusi dɔmos sivi Diuusi ɣanmaa ibɔdagai utudui dai oigali ɔgai ɣansoimaascamiga vaavoitudacai aapimɔ Suusi Cristo. ¹⁴ Dai tomasi aapimɔ ɣapiɔr vaatacatadai maiɔɔgigitai Diuusi saɔlicamigadɔ vaɔscɔɔɔɔ Diuusi oigali ɣansoimaascamiga, Suusi Cristo muu curusiaba cascɔɔɔ. ¹⁵ Aidɔsi Cristo muu curusiaba vaamioma istui isɔDiaavora ɔɔmadu ɔDiaavora tɔtaɔaɔɔicarudɔ dai poduucai vaɔsi oodami istutuidi ismaatiagi isvaamioma viaa ɣuvucadagai Suusi Cristo siɔDiaavora.

¹⁶ Isamaadutai ɣanaagiadagi sai maitɔagagai maɔcuaadagi ɔɔmo cuaadagai dai sai maitɔagagai isɣaɔɔadagi ɔɔmo istumaasi dai sai aliɔsi ɣɔaagagai issiaa duutuadagi ɔmo tasai siaa duudagaicatai ɔgai siɔpɔ ɔmo ibastaraga tasɔɔɔ siɔpɔ tomastuma tasai maitvaɔr ɔɔgiada aapimɔ ɔgai. ¹⁷ Vaɔsi gomaasi ɔroodami ɔɔquidadɔ saɔlicamigadɔcatadai dai camaiɔamɔaga aidɔsi abiaadɔɔɔ divia Suusi Cristo. Suusi Cristo mamaatɔtuldaragadɔ ɔgai dai namɔaga sivi. ¹⁸ Maitvaɔr vaavoitudada aapimɔ ɔgai ismaacɔɔɔ ɣanaagiadagi sai maicɔɔɔɔɔ vuvuquia ɔgai aapimɔ ismaisiaa duutuadagi Diuusi tɔtaɔaɔɔicarudɔ tomasi ɔgai ɣanaagiadagi sai naɔidi ɔmo istumaasi ismaacɔɔɔ mainaɔidi aa oodami. ɔgai gaaagidi sai sioora maisiaa duutuadagi Diuusi tɔtaɔaɔɔicarudɔ sai alia ɣaɣarducɔɔɔ ɣanɔlidi. Dɔmos ɔgai ismaacɔɔɔ pocaitiadagi ɣaɣarducɔɔɔ ɣanɔlidi tomasi maiviaa istuisidɔ ɣaɣarducɔɔɔ ɣanɔliadagi dai ɔgai ivuaada ɔlidi mosɔcaasi istumaasi ɔɔgi ɔgai ipɔlidi. ¹⁹ ɔgai maicɔɔɔɔ vaavoitudai Suusi Cristo. Suusi Cristo ɔɣaɔɔbaɔtaɔcaamiga daidɔ ɔgai soicɔi vaɔsi ɔvaavoitudadami sai vaamioma cɔɔaga maatɔna istumaasi ipɔlidi Diuusi isivuaadagi dai sai ɔmo taɔgitoidagai viaacana vaɔscatai poduucai isduucai Diuusi ipɔlidi.

²⁰ Aidɔsi abiaadɔɔɔ vaavoitu aapimɔ Suusi Cristo mamaatɔtuldaragadɔ cagajiaadɔɔɔ viaa aapimɔ oodami mamaatɔtuldaragadɔ ismaacɔɔɔ gaaagidi sai sioora ɔɔgiadagi oodami saɔlicamigadɔ dai oodami viituldaragadɔ sai ɔgai ɣia cɔɔɔɔɔɔ vuvuquia ɔgai. Cascɔɔɔ maitɔagagai isapiaɔɔɔgiadagi ɔoodami viituldaragadɔ ismaacɔɔɔ maitɔrsoiɔni. ²¹ ɔoodami pocaiti sai maitɔagagai iscuaadagi ɔɔmo cuaadagai sai tomali maitɔagagai isdɔɔcadagi, tomali istaatamadagi. ²² Vaɔsi gomaasi ɔroodami mamaatɔtuldaragadɔ maisiu Diuusi. ɔcuaadagai otoma uugiatɔi. ²³ ɔoodami ismaacɔɔɔ gamamaatɔtuldi gomaasi poɔlidi isarsastudugami. ɔgai pocaiti sai ɔgaicɔɔɔ ismaacɔɔɔ gamamaatɔtuldi vaamioma cɔɔaga siaa duutuadagi oodami Diuusi. Dai sai maicuaadatai ɔɔmo cuaadagai ɔrsoiɔni oodami vaɔɔtaɔɔɔ sai vaamioma cɔɔaga oidacana dai sai maigarducɔɔɔ ɣanɔlidiɔna dɔmos maitɔrvaavoɔi. Gomaasi maitɔrsoiɔni oodami vaɔɔtaɔɔɔ isɣajiaadɔɔɔ viaagi istumaasi ɔɔgi ɔgai ipɔlidi isivuaadagi.

3

¹ Aidɔsi abiaadɔɔɔ vaavoitu aapimɔ Suusi Cristo, Diuusi ɣanmaa ibɔdagai utudui ducami iscaduduaacamudai aapimɔ poduucai isduucai Suusi Cristo duaaca, cascɔɔɔ ɣaaagagai isvaɔscɔɔɔ tɔtaɔgitodagi istumaasi aagai Diuusi ɔnooquidarɔ aagaitai ɔtaɔvaagi siaaco daja Suusi Cristo Diuusi ɔɔmadu dai taanaɔi. ² Tɔtaɔgitodavurai istumaasi ɔrcɔɔɔɔɔducami maisiu istumaasi ɔrsoimaascami. ³ Dɔmos sivi ɣajiaadɔɔɔ viaa aapimɔ soimaascami dai Diuusi ɣannuucada vaavoitudacai aapimɔ Suusi Cristo. ⁴ Dai ɔgai ɣaɔɔɔmadu daja cascɔɔɔ tomastuigaco oidacamu aatɔma.

aapimΛ Suusi Cristo dai maisiu oodami, ²⁴ maatacatai sai iimia agai tavaagiamu dai Diuusi Λmadu oidaca agai tomastuigaco, aapimΛ ivueeyi gartaanadamiga Suusi Cristo aa duiñdada cascada. ²⁵ Damos siora soimaasi ivuaadagi, Diuusi soimaasi taatamituldia agai agai. Diuusi agai dai vaascara ivueeyi istumaasi arsaalicami vaasi oodamicada.

4

¹ AapimΛ gaaamu aliasi gaaagai mascalgacata naijadagi ganpipiooñiga daida taanadagi mosacaasi istumaasi arsaalicami. Tatabitodavurai isgantaaanadamiga tavaagiarΛ daja.

² Duudatai avar daanada Diuusi baiganliaracada sai gansoicaiña mai caggacara oidaca aapimΛ, caga vaavoitudaitai Diuusi. Dai baigavar ganliada aapimΛ Diuuscada. ³ Dai daanadavurai aapimΛ Diuusi arpa sai agai giñsoicaiña nai gaaagiada isSuusi Cristo arcaggacata vuviadami gomaasi lalquioma maimaatatadai oodami. Sivi maisapi aana gaaagiditai gomaasi. ⁴ Dai daanadavurai aapimΛ Diuusi sai agai giñsoicaiña nai caga gamamaatatuldadagi aana Diuusi ñiooquida poduucai isduucai gaaagai isivuaadagi.

⁵ Caggavar tuutiaca aapimΛ agai vui ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo apiavar gaagada isducatai aagidagi aapimΛ agai Diuusi ñiooquida. ⁶ Dai caggavar ñiooquida agai vaascara dai aagiada istumaasi arsoiñi dai caggavar aa nonoragiada tomastumaasi istumaasi ganaagiada agai.

⁷⁻⁸ Tiiquico argaraduñi vaavoitudadami dai aana alia oigadai goovai. Goovai caga garsoicai Suusi Cristo aa duiñdadara. Cascada ganootosda iñagai aana dai goovai ganaagidamu isducatai daraaja aatama aana lamadu aa vaavoitudadami ismaacada giñama daraaja. Dai poduucai baiganliadamu aapimΛ. ⁹ Onesimo oida agai goTiiquico. Onesimo argaraduñi arpa dai alia oigadai aatama. Goovai lamadu aapimΛ aragai vaa davalliarΛ oidacami dai caga garsoicai Suusi Cristo aa duiñdadara. Goovai vagoocatai ganaagidamu istuma aravueeyi aatama garsaagida.

¹⁰ Aristarco giñlamadu maisapi dai goovai Diuuscada gamviaatuldi. Dai Marcusi, Bernabé suculida, Diuuscada gamviaatuldi arpa. Dai ismalca aiyagi Marcusi caggavar miaadagida. ¹¹ Dai Suusi Justo Diuuscada gamviaatuldi arpa. Avaavoitudadami judidiu saagidiaiñdara mosacaasi Aristarcu lamadu Marcusi lamadu Justo giñsoicai Diuusi aa duiñdadara. Goovai salicada baigiñliatudai. ¹² Diuuscada gamviaatuldi arpa Epaafarasi. Goovai arColoosasiara oidacami daida goovai ivueeyi Suusi Cristo aa duiñdada. Epaafarasi duudatai daana Diuusi sai gansoicaiña mai vaamioma caga vaavoituda Diuusi ñiooquida dai masai vaamioma caga ivuaadana vaasi istumaasi Diuusi ipalidi. ¹³ Dai aana ganaagidi sai agai salicada ipalidi isaapimΛ lamadu avaavoitudadami Laodiseeara dai Yerapoliisiara oidacami caga ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi. ¹⁴ Diuuscada gamviaatuldi arpa Ruucasi ismaacada ardoaadigami. Dai Diuuscada gamviaatuldi Deemasi arpa.

¹⁵ Diuuscada avar viaatulda garaaduñi vaavoitudadami Laodiseeara oidacami. Diuuscada avar viaatulda Niinafas arpa lamadu vaascatai ismaacada ganampaidi quidara dai siaa duutudai Diuusi. ¹⁶ Silascada canaidagi aapimΛ idi oojai varai ootosda avaavoitudadami Laodiseeara

oidacami vai ḷgai nḷidana ḷḷpḷ. Dai ḷgai ḷḷpḷ gḷnootosdamu ḷoojai ismaacḷdḷ ooji aanḷ vḷrai nḷida aapimḷ ḷḷpḷ. ¹⁷Dai aagidavurai aapimḷ Arquipo ansai aanḷ ootosdi ḷḷiooqui sai aliḷsi gḷaagai iscḷḷga ivuaadagi ḷaa duiḷdagai ismaacḷdḷ maa Diuusi vaavoitudaitai ḷgai Suusi Cristo.

¹⁸Sivi aanḷ, Paavora ḷḷgi giḷḷnoovicḷdḷ gḷnoojidi cacuugatḷḷḷ dai Diuuscḷdḷ gḷmviaatuldi. Dai tḷtḷgitodavurai ismaisapi aanḷ. Sḷḷlicḷdḷ ipḷlidi aanḷ sai Diuusi cḷḷgacḷḷḷ gḷnnḷidiḷḷa aapimḷ.

Mosḷcaasi.

Idi arΛΛpΛgadΛ oojai ismaacΛΔΛ ooji Paavora Λvaavoitudadami TesaloniicΛΛ oidacami

¹ Garaaduñi vaavoitudadami ismaacΛΔΛ gΛΛmpaidi TesaloniicΛΛ siaa duutudaragai vΛΛtarΛ Diiusi garooga ΛΛmadu Suusi Cristo gΛrtΛaanΛdamiga, gΛmviaatuldi aanΛ ΛΛmadu Silvaano dai Timoteo. AanΛ anarPaavora. AatΛmΛ ipΛlidi isDiiusi garooga ΛΛmadu gartaanΛdamiga Suusi Cristo cΛΛgacΛΓΛ gΛnnΛijadagi dai gΛniibΛstudacan tadacagi.

² AatΛmΛ vΛΛscΛrΛ aliΛ baigΛrΛlidiña DiiusicΛΔΛ gΛntΛtagitoitai aapimΛ. Dai siΛΛscΛΔΛ gamamadada aatΛmΛ daanΛi aatΛmΛ Diiusi sai gΛnsoicΛiña. ³ Dai vΛΛscΛrΛ tΛtagitoiña aatΛmΛ isducatai ivueeyi aapimΛ Diiusi aa duiñdadΛ vaavoitudaitai Suusi Cristo, dai isducatai aipaco gΛnsoicΛi aapimΛ gΛnoigadaitai, dai isducatai apianΛnΛra aapimΛ siΛΛscΛΔΛ diviagi Suusi Cristo Λpamu. ⁴ Giñaaduñi Diiusi aliΛsi gΛnoigΛdai aapimΛ dai maatΛ aatΛmΛ isgΛi ΛΛcovai gΛnvuvaitu. ⁵ AidΛsi gΛnaagidi aatΛmΛ isSuusi Cristo ΛrΛcΛΛgacΛΓΛ vuuviadami, aatΛmΛ maisiu tomasduucaigΛnaagidi, aatΛmΛ Diiusi guvcadadΛcΛΔΛ gΛnaagidi. GΛrΛΛmadu daacatai Diiusi IbΛadΛ dai cΛΛga maatΛ aatΛmΛ sai vΛΛsi ismaacΛΔΛ gΛnaagidi aatΛmΛ Λrvaavoi. AapimΛ cΛΛga maatΛ isducatai daraajatadai aatΛmΛ gΛnsaagida aidΛtΛsi gΛndadiji mΛsai poduucΛi oidacana aapimΛ ΛΛpΛ.

⁶ DaidΛ Λrvaavoi mΛspoduucΛi idui aapimΛ dai Λpan duucaΛi oidacana aapimΛ gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo ΛΛpΛ. Diiusi IbΛadΛ gΛnsoicΛiña mai aapimΛ baigΛnΛliaracΛΔΛ caΛcana Diiusi ñiioquidΛ tomasi aa soimaasi gΛntaatamituldiña. ⁷ AidΛsi mai Λvaavoitudadami MasedooniΛrΛ dai AcΛiyΛrΛ mΛsducatai oidacataidai aapimΛ poduucΛi mai Λgai isducatai gΛΛagai isoidacagi. ⁸ Dai poduucΛi aapimΛcΛΔΛ mai MasedooniΛrΛ oidacami dai AcΛiyΛrΛ oidacami ΛtΛaanΛdamΛ Suusi Cristo ñiioquidΛ, Dai maisiu mΛsΛcΛ ami vΛΛsi aipaco gΛΛagai gΛnvΛavoidaraga. CascΛΔΛ aatΛmΛ camaiviaa isgaaagiadagi siaaco casi gΛmaatΛ gomaasi. ⁹ Baiyoma Λgai vaa ismaacΛΔΛ mai gomaasi aagaiña aidΛtΛsi gΛndadiji mΛsai aliΛ cΛΛga gΛrmiaadagi, dai mΛsducatai dagito Λmoomono dai vaavoitu ismaacΛΔΛ sΛΛlicΛΔΛ ΛrDiiusi dai duaaca daidΛ ivuaada Λgai istumaasi Diiusi ipΛlidi. ¹⁰ Dai isducatai nΛnΛra aapimΛ isdiviagi Suusi Diiusi maradΛ tΛvaagiaiñdΛrΛ. Λgai vaa Suusi ismaacΛΔΛ duaacali Diiusi coidadΛ saagidaiñdΛrΛ. Dai Λgai Λgai dai cΛΛgacΛΓΛ gΛrvuvaida Λgai soimaasi ivuaadami gΛgΛvituldaragadΛaiñdΛrΛ.

2

¹ AapimΛ giñaaduñi Λagi maatΛ isaatΛmΛ maimosΛΛgicΛΔΛ gΛndadiji. ² Tomasi ΛΛquioma FilipoosiΛrΛ aa soimaasi ñiioqui garaagidi dai soimaasi gartaatatuli poduucΛi mΛsduucaΛi camaatΛ aapimΛ. Dai vΛΛscΛrΛ aidΛtΛsi aayi aatΛmΛ gΛndΛvΛΛragarΛ Diiusi garsoi tΛsai gΛnaagidana ñiioquidΛ maiduadimudacΛΔΛ tomasi ami oidacami

1 2 3 Aidasi gnaagidi aatama Diuusi ñiooquida aatama gnaagidi mosacaasi ismaacada arvaavoi, dai maisiu soimaasi tagitoidacada gnaagidi aatama dai tomali maitanyaatagida araliditai. 4 Baiyoma Diuusi covai garvuvaitu dai garootoi tasai gnaagidana Diuusi ñiooquida dai gomaasi agai ismaacada gnaagidi aatama. Aatama ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi dai maisiu istumaasi oodami ipalidi. Diuusi agai dai maata gariibadaga iscacagadu ischo ara. 5 Caga maata aapima isaatama maitanvuiirumadai caa baimaasi ñiooqui gnaagidi masai garcaacana, dai aatama gnaagidi Diuusi ñiooquida maisiu gamaita araliditai tumiñsi. Diuusi caga maata vasi gomaasi. 6 Tomali amo imidagai maitanaagidi aatama aapima masai salicada siaa garduutudaiña dai tomali aa, caga istuidimudai aatama isgantlaanadagi talaanadami duucai oootosadacatai Suusi Cristo. 7 Baiyoma caga gartaatacai ivuaadana aatama istumaasi aidasi gnaagida daraajatadai poduucai isduucai caga gataatacai nunuucadaña amo oqui gmaamara. 8 Alias ganoigadaitadai aatama dai salicada ipaliditadai isgnaagidagi Diuusi ñiooquida. Baiyoma ipaliditadai aatama masgarcoodagi isdagitocai gnaagidagi Diuusi ñiooquida. Salicada ganoigadaitadai aatama cascada. 9 Giñaaduñi caga tagito aapima siasi gaaata vuaadana aatama dai gamaitacaiña cuaadagai aidasi gnaagida daraajatadai aatama dai gnaagidiña Diuusi ñiooquida. Tasara dai tucara gaaata vuaadana aatama maisiaa ganduñda araliditai gnvustuidaga.

10 Aapima amadu Diuusi caga maata siaa caga daraajatadai aatama aapima vaavoitudadami gnaagida maisoimaasi ivuaadatai dai poduucai tomali amaadutai maitistui isgapiara garsuuligagi tomali amo istumaasicada. 11 Dai maata aapima ara isduucai caga gartaatacai ganmamaatatuldiña aatama aapima Diuusi ñiooquida, dai gnaapnaquidiña masai apiavaavoitudaña, dai gnaagidiña ara sai gaaagai masaggiadagi Diuusi. Dai vasi gomaasi idui aatama aran duucai amo gaoga ivuadana gmaamaracada. 12 Dai gomaasi idui aatama ara masai caga oidacana isducatai Diuusi ipalidi. Diuusi ganvai masai amadu oidacana malca siaaco gataanañi agai siaaco vascatai siaa duutudai Diuusi.

13 Aidasi aatama gnaagidi Diuusi ñiooquida aapima vaavoitu maisiu lagi garñiooqui duucai baiyoma Diuusi ñiooquida duucai dai poduuciva agai. Cascada alia baigaralidi aatama Diuusicada. Dai govaa Diuusi ñiooquida agai dai gansoicai masai cagacara oidacana aapima ismaacada vaavoitudagi. 14 Giñaaduñi aidamasi vaavoitu aapima gnaaduñi soimaasi gantaatatuli, aran duucai ajudidiu ismaacada Judeeera oidaga ismaacada ganmpaidi siaa duutudaragai Diuusi vatarar vaavoitudaitai Suusi Cristo. Agai agai vaa aaduñda soimaa taatamituldi ara. 15 Dai agai vaa judidiu ismaacada soimaasi taatatuli gnaaduñi agai dai muua asuusi dai soimaasi gartaatatuli aatama ara. Poduucai idui ara aaduñdacadu coi Diuusi ñiooquituldiadamigada ismaacada agiditadai Diuusi ñiooquida. Agai gia maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. Baiyoma mosvuidar vatacana agai vascatai. 16 Siascada aagida araliada aatama agai ismaacada maitarjudidiu sai agai ara istutuidi iscagacara vuvauqiagi vada ajudidiu garsobicaiña tasai maiaagidana. Dai poduucai vaamioma soimaasi ivueeyi agai. Damos sivi gia

casoimaasi taatatuldamu Diuusi Agai.

17 Aidasi guvucadacada gandagito aatama chilaqui tasai aliasi gantatagitoiña aatama. Otoma garaaga aatama dai gannaidaragai dai maiquiaa istui. 18 Aatama gamu iimia ragaitadai dai gannaida ragaitadai, dai aanla gia muiyoco gamu imia iñaagaiña damos vassacala Diaavora garsobicaiña. 19 Siasscada apamu diviagi gartaanadamiga Suusi Cristo alia baigariadamu aatama mapai daraajatai, calaga maata aatama isami daraajamu aapima lapa dai alia baigariadamu aatama tatagitoitai ismaimosallicada apadui garaa duiñdaga gansaagida. 20 Muidutai calaga ñioocai aatama garvataralgaicada ismaacada idui aatama aapima gansaagida dai alia baigariyadi aatama aapimacada.

3

1 Cascada aidasi camaitistui aatama isvaamioma nanaracagi maimaatacatai masduucai daraajatadai aapima, paralli aatama isalgi viiyagi tami Ateenasilara 2 dai ootosagi garaduñi Timoteo sai gannaidana. Goovai ramoco ismaacada garsoicai Diuusi aa duiñdadala. Goovai gaaagidiña Diuusi ñioquida. Tatai cascada gaamucu ootoi sai ganavnaquidana dai gansoiñana masai vaamioma vaavoitudana aapima. 3 Sai tomali amaadutai maijojodaiña soimaa taatamaitai. Aapima calaga maata tasviaa issoimaa taatamadagi. 4 Dai aidasi quiaa ganlamadu daraajatadai aatama, aatama gnaagidiña tasai soimaa taata ragaitadai. Tai povadui masducatai camaata aapima. 5 Cascada aidasi camaitistui aanla isnanaracagi vaamioma ipiñali aanla isootosagi Timoteo maataca iñaliditai masabai molla calaga vaavoitudai aapima. Poliditadai aanla isDiaavora istutuidi issoimaasi ganduiñtuldagi isgaraa duiñdaga aapima gansaagida mosalgi duuñimudai.

6 Dai goTimoteo cadivia apamu malcadala dai calagaducami ñiooqui garvuaapi masai aapima molla calaga vaavoitudai dai ganoigadai aipacoga. Dai povartatadai masai aapima gartatagitoi dai quiaa ganoigadai dai masai gannaida alidi poduucai isduucai gannaida alidi aatama. 7 Cascada garaaduñi tomasi alia soimaa taatama aatama alia baigariyadi maatacai isaapima quiaa calaga vaavoitudai. 8 Cascada vaamioma sioma daraaja aatama maatacai masapiavaavoitudai gartaanadamiga Suusi Cristo. 9 Vasi gomaasicada alia baigariyadi aatama Diuusicada. 10 Tasala dai tucara daanai aatama Diuusi sai garmaacana oigaragai tatai apamu gannaida aatama dai gansoiñagi mai vaamioma calaga vaavoituda aapima.

11 Daida ipalidi aatama isDiuusi garooga lamadu gartaanadamiga Suusi Cristo otoma garootosagi gaamucu tatai gannaida aatama. 12 Daida ipalidi aatama lapa isDiuusi garsoiñagi mai vaamioma ganoigada aapima aipacoga dai aa lapa. Poduucai isduucai ganoigadai aatama. 13 Vai Diuusi gansoiñana mai vaamioma vaavoituda aapima dai poduucai camaisoimaasi ivuaadagi Diuusi vuitapi dai maitarsoimaasi iducamicagi siasscada diviagi gartaanadamiga Suusi Cristo lamadu vassacatai ismaacada vaavoitudai.

4

¹ Sivi gia g_{ra}aduñi _{at}laan_{ad}ami Suusi Cristo g_{ar}maa s_{al}licami isg_{na}aagida aat_{am} _{amo} istumaasi. Casi g_{na}aagidi aat_{am} isducatai g_{la}agai m_{as}oidacagi vai Diuusi baig_{al}liadagi aapim_{ac}ad_{al} dai aapim_{al} poduucai oidaga dai sivi g_{na}daan_{al} aat_{am} dai g_{na}aagidi m_{as}ai moduucai oidacana.

² C_{al}ga maata aapim_{al} isducatai g_{na}aagidi aat_{am} m_{as}aid_{al} ivuaadana _{at}laan_{ad}ami Suusi Cristo g_{ar}maa s_{al}licami casc_{ad}. ³ Diuusi ip_{al}idi m_{as}aid_{al} ivuaadana m_{os}acaasi istumaasi _{agai} ip_{al}idi dai m_{as}ai maigoogosi g_{an}ducamicana. ⁴ Dai c_{al}ali g_{la}agai issiaa duutuadagi g_{an}ooñiga dai maisoimaa taatamituldiadagi ⁵ dai maisiu ivuaadagi _{agaic}ad_{al} istumaasi ip_{al}idi isducatai ivueeyi _{agai} ismaac_{ad}al maivaavoitudai Diuusi m_{os}acaasi isducatai g_{la}agai. ⁶ Dai tomali amaadutai maitaagagai is_{al}siadagi g_{la}aduñi ooñigad_{al}, Diuusi alia soimaa taatamituldi soora pomaasi ivuaadagi poduucai isducatai casi g_{na}aagidi aat_{am}. ⁷ Diuusi _{ac}ovai g_{ar}vuvaitu aat_{am} t_{as}aid_{al} ivuaadana istumaasi c_{al}gaducami dai maisiu soimaasi. ⁸ Poduucai soora g_{aj}iaad_{al} viaagi idi maatauldaragai g_{aj}iaad_{al} vipieyi Diuusi maisiu oodami. Diuusi _{agai} ismaac_{ad}al g_{ar}maacai _{al}gi g_{al}b_{ad}daga.

⁹ D_{am}os aan_{al} gia camav_{ia} isg_{na}aagidagi isg_{la}agai m_{as}oig_{ad}agi g_{na}aduñi, Diuusi casi g_{na}maat_{al} isducatai g_{la}agai m_{as}g_{an}oig_{ad}agi aipacoga. ¹⁰ Aapim_{al} gia poduucai ivueeyi v_{al}si vaavoitudadami Masedooni_{al} oidacami _{al}madu. Dai g_{na}daan_{al} aat_{am} g_{ra}aduñi m_{as}ai vaamioma g_{an}oig_{ad}aiña. ¹¹ C_{al}gac_{al} av_{ar} oidaca, dai t_{ag}itocavurai _{al}gi g_{na}aa duiñdag_{al}, c_{al}gav_{ar} gaaata v_{ua}ada t_{as}duucai casi g_{na}aagidi, ¹² vai siaa g_{an}duutudaiña ismaac_{ad}al mait_{ar}vaavoitudadami dai vai maivi_{al}gacana istumaasi g_{an}quii_{al}.

¹³ G_{ra}aduñi aat_{am} ip_{al}idi m_{as}maat_{al} isducatai _{ap}v_{ue}eyi _{ac}oidac_{ad}al mai aapim_{al} maisoig_{an}liadagi _{apan} duucai _{agai} ismaac_{ad}al maitagito isimiagi Diuusi _{al}madu. ¹⁴ Poduucai isducatai vaavoitudai aat_{am} isSuusi muu dai _{ap}amu duaaca poduucai _{al}pr_{al} g_{la}agai t_{as}vaavoitudadagi sai Diuusi duduaacalda _{agai} ismaac_{ad}al coiyagi vaavoitudaitai Suusi Cristo.

¹⁵ Ismaac_{ad}al g_{na}aagidi aat_{am} _{at}laan_{ad}ami Suusi Cristo g_{ar}maat_{al} t_{ul}i sai aat_{am} ismaac_{ad}al maiquiaa coiyagi si_{al}scad_{al} diviagi Suusi Cristo maibait_{al}qui iimia ragai _{agai} ismaac_{ad}al cacoiyagi. ¹⁶ _{Agai} _{al}gi divia _{agai} t_{va}agiañd_{al} dai t_{la}aña _{agai} _{amo} t_{la}an_{ad}amigad_{al} Diuusi t_{at}laañicarud_{al} sai iñooquidana v_{va}avoitudadami trompeetagad_{ad}al Diuusi s_{iot}oma duduaacamu v_{va}avoitudadami ismaac_{ad}al coi ¹⁷ dai _{al}mapai iimimu ismaac_{ad}al maiquiaa coiyagi _{al}madu iicomai saagida dai vuid_{al} aimu _{at}laan_{ad}ami si_{al}gai g_{ar}vaidacaimu t_{va}agiamu si_{al}sc_{al} _{al}madu daraajamu aat_{am}. ¹⁸ Casc_{ad}al idi ñiooquic_{ad}al av_{ar} g_{na}ap_{al}naquiada aipacoga.

5

¹ D_{am}os giñaaduñi aapim_{al} maitagito isg_{na}aagida aan_{al} si_{al}scad_{al} tomali istuigaco _{ap}aduña _{agai} gomaasi. ² Aapim_{al} c_{al}ga maata sai _{at}laan_{ad}ami divia _{agai} si_{al}scad_{al} sioma main_{al}racagi poduucai isduucai didivai _{amo} _{al}sivogami tuc_{al}. ³⁻⁴ Si_{al}scad_{al} _{al}oodami ismaac_{ad}al

maivaavoitudai Diuusi dai tomali mai^{aa}gidi istumaasi ip^{al}lidi pocaiti-
adagi: “Sivi gia ^{ca}aga ^{ga}riibastacan tada aat^{am} maitiipucatai is-
tuc^{ad}a vuaama ^{al}aliada aat^{am}”. Amaasi ^{ag}ai sitodian duuc^{ai} Diu-
usi ugitudamu ^{ag}ai. Poduuc^{ai} si^{at}odian duuc^{ai} coocor^{ai} ^{amo} ooqui
si^{aa}scad^a duaadia ^{ag}adagi. Poduuc^{ai} ismaac^{ad}a maivaavoitudai maivi-
aacamu oig^{al}daragai. D^{amos} aapim^a gi^{aa}aduⁿⁱ mait^{ar}apan ducami
^{ag}ai ismaac^{ad}a mos^{aa}caasi soimaascami t^{at}agitoi^{na} dai main^{an}ara is-
tuigaco divia ^{ag}ai ^{la}aan^{ad}ami poduuc^{ai} isduuc^{ai} ^{amo} oodami is-
maac^{ad}a main^{an}ara ^{amo} ^{as}sivogami. ⁵ V^{aa}scatai aapim^a gia vaavoi-
tudai Diuusi dai ^{aa}gidi istumaasi ^{ag}ai ip^{al}lidi, casc^{ad}a aapim^a ^{ar}apan
ducami ^{amo} ^{ca}ali ismaac^{ad}a tas^{ar}a aim^{ar}ai si^{aa}scad^a ^{ca}aga maasi
oidigi. Aat^{am} mait^{ar}ag^{ai} ismaac^{ad}a maivaavoitudai dai mai^{aa}gidi
istumaasi Diuusi ip^{al}lidi ^{ag}ai ^{ar}apan ducami ^{amo} ^{ca}ali ismaac^{ad}a tu-
capi aim^{ar}ai. ⁶ Casc^{ad}a aat^{am} mait^{aa}ag^{ai} tasi ^{ar}apan ducamicagi
^{ag}ai ismaac^{ad}a tomali ^{amo} imidagai mait^{at}agitoi Diuusi ^{ag}ai ^{ar}apan
ducami ^{amo} ^{ca}ali coosocami, ali^{asi} gi^{aa}ag^{ai} isapiat^{at}agitoda aat^{am}
Diuusi dai ^{ca}aga g^{ar}t^{at}agitodagi maisiu ^{ar}apan duuc^{ai} ^{amo} navamu-
dad^a. ⁷ Ismaac^{ad}a mait^{at}agitoi Diuusi dai ismaac^{ad}a ali^{asi} ^{ar}soimaasi
ivuaadami ducami istucapi ajioopadagi. ⁸ D^{amos} aat^{am} ismaac^{ad}a
vaavoitudai Suusi Cristo ali^{asi} gi^{aa}ag^{ai} is^{ca}aga g^{ar}t^{at}agitodagi maisiu
^{ar}apan duuc^{ai} ^{amo} navamudad^a. Gi^{aa}ag^{ai} tas^vaa^{sc}ar^a apiavaavoi-
tudadagi Suusi Cristo dai oig^{ad}adagi v^{aa}scatai dai poduuc^{ai} g^{ar}soic^{ad}agi
vai mait^{ar}mait^{ar}agi ^{ad}iaavora ^{ar}apan duuc^{ai} ^{amo} sandaaru gi^{aa}adai ^{amo}
tagi^{na} giacarui covocami dai ^{ag}aic^{ad}a g^{as}oic^{ai}na sai maituucugad^{ar}
vaac^{ana} mastagad^a ^{as}aayud^a. Dai gi^{aa}ag^{ai} tas^{api}avaavoiatudadagi isDi-
uusi ^{ca}agac^{ar}a g^{ar}vuvaida ^{ag}ai dai g^{ar}vaavoidaragac^{ad}a g^{ar}soic^{ad}agi
^{ar}apan duuc^{ai} ^{amo} sandaaru g^{as}oic^{ai} ^{amo} vaiⁿⁱomi vanamoic^{ad}a. ⁹ Diuusi
^{ac}ovai g^{ar}vuvaitu dai maisiu g^{ar}g^{ag}avitulda ^{ag}ai baiyoma ^{ca}agac^{ar}a
g^{ar}vuvaida ^{ag}ai tas^{va}avoitudagi g^{ar}t^{aa}aan^{ad}amig^a Suusi Cristo. ¹⁰ ^{Ag}ai
^{ag}ai dai muu aat^{am} g^{ar}v^{aa}atar^a dai poduuc^{ai} si^{aa}scad^a diviagi ^{ag}ai
g^{ar}vaidacaimu tas^{ai} ^{aa}madu daraajana tomat^{as}coiyagi si^{aa}pp^a quiaa
duduaacagi. ¹¹ Casc^{ad}a apiag^{ana}ap^{ana}quiadavurai aipacoga dai api-
aaipacoga g^{an}soic^{ad}a poduuc^{ai} masducatai casi ivueeyi.

¹² G^{ar}raaduⁿⁱ g^{an}daan^{ai} aat^{am} mas^{ai} siaa duutudai^{na} ismaac^{ad}a aata
vueeyi aapim^a g^{an}saagida dai vaamioma taan^{ai} dai g^{an}maacai ⁿⁱooqui
isducatai gi^{aa}ag^{ai} masoidacagi vaavoitudaitai. ¹³ ^{Ag}ai ivueeyi Diuusi
aa duⁱⁿdad^a casc^{ad}a siaav^{ar} duutuada dai oig^{ad}a. Maitav^{ar} g^{an}vupui
ⁿⁱiocada.

¹⁴ G^{ar}raaduⁿⁱ, g^{an}aagidi aat^{am} mas^{ai} bagai^{na} ismaac^{ad}a maita aata
vueeyi, dai aap^{ana}quiadavurai ismaac^{ad}a duduaadicui mos^{aa} soimaa
taatamitulditai ^{ag}ai oodami dai aap^{ana}quiadavurai ismaac^{ad}a ca-
maic^{aa}ga vaavoitudada dai maitav^{ar} oojoada tomali amaadutai.

¹⁵ G^{an}nuucadacavurai dai maisoimaasi ivu^{ui}diada ismaac^{ad}a
soimaasi g^{an}v^{ui}diadagi baiyoma av^{ar} v^{aa}scar^a ^{ca}aga ivu^{ui}diada
v^{aa}scatai.

¹⁶ Dai v^{aa}scar^a av^{ar} baig^{an}aliada. ¹⁷ Dai v^{aa}scar^a av^{ar} gama-
madada. ¹⁸ Dai v^{aa}sic^{ad}a istumaasi ^{ar}av^{ua}adagi g^{an}saagida gi^{aa}ag^{ai}
masbaig^{an}aliadagi Diuusi^{ad}a. Poduuc^{ai} ip^{al}lidi Diuusi masivuaadagi
aapim^a ismaac^{ad}a vaavoitudai Suusi Cristo.

¹⁹ Dagitovurai Diuusi IbΛadΛ vai gΛnsoiñana mai cΛΛga gΛnoigΛada aapimΛ. ²⁰ Dai maitavΛr ΛmapiadΛrΓΛ vipiada ñiooquidΛ Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ. ²¹ DΛmos cΛΛga avΛr gΛntΛgito caΛca sabaigΛ ΛrDiuusi ñiooquidΛ mΛsmacΛdΛ gΛnaagiadagi. SiΛrDiuusi ñiooquidΛcagi vΛrai vaavoituda. ²² Dai gajiaadΛrΓΛ avΛr viaa vΛΛsi soimaascΛdΛ.

²³ Diuusi Λgai dai gΛriibΛstudacan taadatudai. Dai sai Diuusi maitΛndadagitoiña mΛssoimaasi ivuaadagi dai sai Diuusi nuucadacana gΛniibΛdaga ΛΛmadu gΛntΛtΛgitoidaga ΛΛmadu gΛntuutucuga vai maitarsoimaasi iducamica aapimΛ siΛΛscadΛ diviagi gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo. ²⁴ Λgai ismaacΛdΛ Λcovai gΛnvuvaitu vΛΛscarΓΛ ivueeyi istumaasi Λgai aagai dai sΛΛlicΛdΛ gΛnnuucadacamu Λgai.

²⁵ GΛraaduñi gamamadadavurai aatΛmΛ gΛrvΛΛtarΛ.

²⁶ DiuuscΛdΛ avΛr viaatulda vΛΛscatai gΛraaduñi.

²⁷ ΛtΛaanΛdami Suusi Cristo sΛΛlicamigadΛcΛdΛ gΛndaani aatΛmΛ mΛsai vΛΛscatai vaavoitudadami vuitapi aagana idi oojai.

²⁸ GΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo cΛΛgacΛrΓΛ gΛnnΛidiña.
MosΛcaasi.

Idi aragotordadΛ oojai ismaacΛdΛ ooji Paavora Λvaavoitudadami TesaloniicΛrΛ oidacami

¹ Garaaduñi vaavoitudadami ismaacΛdΛ ganΛmpaidi TesaloniicΛrΛ siaa duutudaragai vaatarΛ Diuusi garooga Λmadu Suusi Cristo gartΛaanΛdamiga. Ganviaatuldi aanΛ Λmadu Silvaano dai Timoteo. AanΛ anarPaavora. ² AatamΛ ipalidi isDiuusi garooga Λmadu Suusi Cristo gartΛaanΛdamiga cΛlgacΛrΛ gannΛijadagi dai ganiibΛstudacan tatadudacagi.

³ Tomasiuu duucu siuu duucu gamamadada aatamΛ viaa isvΛascΛrΛ aliΛ baigarΛliadagi DiuusicΛdΛ gantΛtΛgitoitai aapimΛ, dai poduucai glaagai tasivuaadagi, aapimΛ apiavaamioma vaavoitudai dai vaamioma ganoigΛdai aipacoga cascΛdΛ. ⁴ CascΛdΛ aatamΛ cΛga ñioocaiña aapimΛ ganvaatarΛ Λvaavoitudadami ismaacΛdΛ Diuusi acovai vuvaitu saagida. Dai potΛtΛdaiña aatamΛ masai aapimΛ apiavaavoitudai dai maioojodai siΛascadΛ loodami soimaasi gantaatamituldadagi. ⁵ Poduucai ivueeyi aapimΛ gansoicΛitai Diuusi. Poduucai Diuusi gatΛtΛgidi iscΛlgacΛrΛ gannΛidi dai Λgai gnvaidaquia agai mΛΛca siaaco tΛaanΛi Λgai, cascΛdΛ soimaasi taatamai aapimΛ.

⁶ Diuusi maata isgΛagagai issoimaa taatatuldagi Λgai ismaacΛdΛ soimaasi gantaatamituldi aapimΛ goovai arΛmo istumaasi cΛlgaducami. ⁷ Dai aapimΛ ismaacΛdΛ soimaa taatamai sivi Diuusi ganiibΛstudamu aatamΛ garΛmadu siΛascadΛ diviagi gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo vΛasi gomaasi arcΛlgaducami. Λgai tΛvaagiaindΛrΛ divimu gatΛtΛaΛñicarΛ gupuacΛdΛ Λmadu dai aliΛ dadadaquidamu. ⁸ Dai soimaa taatatuldamu Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai Diuusi dai tomali maiΛΛgidi Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛdΛ aagai isSuusi Cristo arcΛlgacΛrΛ vuviadami. ⁹ Dai Suusi ugititudamu Λgai dai tomali Λmo imidagai maimaaquimu oigaragai isDiuusi Λmadu iimia. Dai tomali maitΛΛgimu Λgai Diuusi guvucadadΛ tomali isduucai dadadacΛi Λgai. ¹⁰ SiΛascadΛ diviagi gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo vΛascatai ismaacΛdΛ agai acovai vuvaitu soimaasi ivuaadami saagidaiñdΛrΛ siaa duutuadamu. Dai tomali maitΛΛgimu isducatai gantΛtΛgituagi nΛiditai ismaasi. Dai aapimΛ ΛpΛ ami daraajamu vaavoitu aapimΛ Diuusi ñiooquidΛ aidasi gΛnaagidi aatamΛ cascΛdΛ.

¹¹ ApiadaanΛi aatamΛ Diuusi sai Λgai gansoiñana mai aapimΛ oidacagi isduucai Λgai ipalidi. Λgai Λgai ismaacΛdΛ ganvai masai iimΛna Λgai Λmadu. Dai daanΛi aatamΛ Diuusi ΛpΛ sai gansoiΛiña gΛguvucadagacΛdΛ mai aapimΛ ivuaadagi istumaasi cΛlgaducami ismaacΛdΛ aapimΛ ipΛliadagi, dai sai gansoiΛiña istumaasiarΛ ismaacΛdΛ ivuaada aapimΛ vaavoitudaitai Suusi Cristo. ¹² Vai poduucai aapimΛcΛdΛ mui oodami siaa duutudaiña gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo, dai Suusi Cristo cΛlga ñioocadamu aapimΛ ganvaatarΛ. Gomaasi ΛpΛduñia agai cΛlgacΛrΛ gannΛiditai Diuusi Λmadu gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo.

2

¹ Sivi garaaduñi gnaagidamu aatama amo ñiooqui. Suusi Cristo divia agai dai garampaia agai lasai amadu daraajana. Gandaanai aatama garaaduñi ² masai maitandadagitoiña isganalbacatadagi mosaa otoma agai ismaacada pocaiti sai cadivia gartlaanadamiga. Tomasi amoco pocaitiadagi isarDiuusi ñiñiooquituldiadamigada tomasi amadutai pocaitiadagi isaan aagidi, tomasi amadutai pocaitiadagi isaatama poduucai ganooji. ³ Maitavar gandadagitoda masganvupuiirumadadagi tomali amo istumaasicada. Maiquiaa diviacai gartlaanadamiga muidutai vuidara vaataca agai Diuusi. Dai divimu acali ismaacada mosaca soimaasi ivueeyi, siDiuusi ootosamu Diaavora amadu. ⁴ Agai lagi tlaanadami duucai gadaasa agai dai vuidara caataca agai Diuusi amadu vasi istumaasi aagada aoodami siarDiuusi, amadu vasi istumaasi siaa duutuadagi aoodami. Dai agai agaa quiuupaigadara judiduu daiva agai siaaco siaa duutudaiña ajudiduu Diuusi, dai pocaitiada agai sai agai arDiuusi.

⁵ ¿Casi masmaitagito isvasi gomaasi gnaagidi aan aidasi gansaagida daacata dai aan? ⁶ Aapima camaata istumaasi agai dai soobidaca sai maidiviana agai maiquiaa acai istuigaco divia agai agai. ⁷ Dai vaascara vasi aipacoga alia soimaasi ivueeyi oodami astocai mui naana maasi istumaasi aDiaavora ipalidi. Mosvialga iscaquivagi taagiñaiñdara soora soobidaca. ⁸ Vaida diviagi asoimaasi ivuaadami vaida atlaanadami muaa agai mosvustacai dai gadadadaquigacada. ⁹ ADiaavora agai dai ootosa agai asoimaasi ivuaadami. Dai agai alia viaaca agai guvucadagai. Daid ivuaada agai mui naana maasi garducami vupuiirumada aliditai oodami. ¹⁰ Mui naana maasi soimaascamicada vupuiirumadada agai agai ismaacada iimia agai aDiaavora amadu maioojoiditai ismaacada arvaavoi ismaacadaacada istuidimudai agai iscaagacara vuvaiagi. ¹¹ Cascaada Diuusi dagitua agai isacacali soimaasi ivuaadami vupuiirumadadagi, dai Diuusi dagitua agai sai vaavoitudana ismaacada maitarvaavoi. ¹² Dai poduucai vaascatai ismaacada maivaavoitudai ismaacada arvaavoi oojoiditai issoimaasi ivuaadagi agai Diaavora amadu iimimu.

¹³ Garaaduñi aliasi ganoigadai gartlaanadamiga. Diuusi acovai ganvuvaitu tucamidara abiaadara dai cacacara ganvuvaida agai. Aapima cacacara vuvacai Diuusi Ibadaacada dai ganvaavoidaragacada. Diuusi Ibada agai ismaacada acovai ganvuvaidi soimaasi ivuaadami saagidaiñdara, cascaada alia baigralidi aatama Diuusicada vasi imaasicada. ¹⁴ Diuusi ñiooquidacada ismaacada gnaagidi aatama Diuusi ganvai masai cacacara vuvacana dai poduucai iimana agai amadu dai amadu daraajana an duucai gartlaanadamiga Suusi Cristo.

¹⁵ Vasi gomaasicada gaagai isapiavaavoitudada aapima Suusi Cristo. Mosavar tagitoca aapima vasi istumaasi ganmaatutuli aatama garñiooquicada dai oojaicada. ¹⁶⁻¹⁷ Vai gartlaanadamiga Suusi Cristo amadu Diuusi garooga baiganalliatudaiña dai gansoicaiña mai aapima ivuaadagi dai aagadagi maiduduaadicuitai vasi istumaasi arcaagaducami. Diuusi garooga agai ismaacada garoigadai, dai vaascara garsoicaiña lasai maisoigalididaiñai dai maiduduaadicuiña. Dai Diuusi

Agai ismaacada garsoicai tasai caga vaavoitudaiña nalaracatai siascada diviagi Suusi Cristo. Vasi gomaasi ivueeyi Diuusi aatama garvatar maiuiu maitacaitai aatama mospoduucai ipalidi Agai cascada.

3

¹ Dai sivi garaaduñi ganaagidamu aatama lapa amo ñiooqui. Daanadavurai aapima Diuusi aatama garvatar vai Agai garsoicaiña taitai otoma gaaagida aatama ñiooquida aipacoga vai muidutai maatana isaramo istumaasi cagaducami poduucai isduucai apdui aapima gansaagida, ² dai garnuucadacana vai maisoimaasi garvuidiadiagi oodami soimaasi ivuaadami, maisiu vascatai vaavoitudai gartaanadamiga Suusi Cristo cascada. ³ Diuusi gia vascara ivueeyi vasi istumaasi ismaacada aagai isidunia agai. Agai gansoifamu maicaga vaavoituda aapima dai Agai gannuucadacamu vai maisoimaasi gnvuididiña adiaavora. ⁴ Dai aatama caga maata isDiuusi gansoicai maiapiaivuaada istumaasi gantajai aatama. ⁵ Vaida Diuusi gansoifana mai aliasi tagitoda isDiuusi gansoicai dai isaCristo alia soimaa taata aatama garvatar dai vascara maivui ñioo Diuusi.

⁶ Sivi garaaduñi gartaanai aatama samicamigadacada gartaanadamiga Suusi Cristo masai maisi urapacaiña soora maitaaata vuaada liada dai mailagiada liada Agai ismaacada ganmaatutuli aatama. ⁷ Caga maata aapima isducatai gaagai isivuaadagi dai garapan duucai oidacagi. Aatama gaaata vuaadana aidasi aapima gansaagida daraajatadai. ⁸ Dai vascara aa namquidiña aatama soora garbibidagi. Baiyoma aliasi gaaata vuaadana aatama tasara dai tucara maisiaa gnvuidiada aliditai gnvustuidaga. ⁹ Tomasi aatama viaacatadai samicami isganaagidamudai masgarmaacadamudai istumaasi tagitocatadai aatama, baiyoma gaaata vuaadana aatama ganmaatutulda aliditai isducatai gaagai isoidaca aapima. ¹⁰ Aidasi gansaagida daraajatadai aatama, aatama ganaagidi sai isamaadutai maitaaata vuaada liada sai maitacuaadana. ¹¹ Cajiona aatama sai amadutai aapima maitaaata vueeyi dai vascara gacueeyi dai sai aliasi gnvapasaiña aa aa duindadara dai maitivuaadana lagi gnaa duindaga. ¹² Agai ismaacada poduucai ivueeyi taanai aatama samicamigadacada gartaanadamiga Suusi Cristo saida ivuaadana lagi gnaa duindaga dai gaagaiña istumaasi tagito dai maitavapasaiña aa aa duindadara. ¹³ Garaaduñi maitavar iibocorada ivuaadatai istumaasi acagaducami. ¹⁴ Isamaadutai mailagidagi istumaasi ganaagidi aatama idi oojar, cagavar gantagito najada soora Agai dai maisi urapacada vai siaa arana. ¹⁵ Damos maitavar gansaayu duucai najada, baiyomavar mamaacada ñiooqui gansuculi duucai.

¹⁶ Gartaanadamiga Suusi Cristo Agai ismaacada iibastudacan taadatudai vaavoitudami. Dai Agai vascara ganiibastudacan taadatudai aapima. Vasiara istumaasi avvuaadagi vaida Diuusi ganlamadu daacana vascatai aapima.

¹⁷ Aana anarPaavora. Aana anganviaatuldi lagi ginovicada oojacai. Lagi anpoduucai ivueeyi aana vascara siascada oojagi amo oojai.

18 Vaid gartaanadamiga Suusi Cristo cagacara gannidiña vascatai
aapim.
Moscaasi.

Idi araa pagadala ojai ismaacala ojai Paavora Timoteo

¹ Aana Paavora arootosada Suusi Cristo. Diuusi calagacala garvuviaadami amadu Suusi Cristo gartaanadamiga ginta'ai cascada. Cal maata aatama isSuusi Cristocada viaa ragai naana maasi istumaasi calagaducami istumaasi nanara aatama isDiuusi garmaquia agai. ² Gaoojidi aana aapi Timoteo. Aapi gintara gaducami vaavoitudaitai aapi Suusi Cristo. Aana ipalidi sai Diuusi garrooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga calagacala ganaijadagi, dai soiganaliadagi aapicala, dai ibastudacan tadacagi galbadaga.

³ Aidasi ii aana Efeesoaindala Masedonio davalriamu aana gaaagidi pasai movaasi valana. Dai sivi ipalidi aana isquiaa movaasi daaca aapi dai aagiadagi amamaatatuldiadami yaatavogami ⁴ sai camaitama-maatatuldiña cuentogada aljudidu ismaacala gamamaatatuldi agai Diuusi niooquida duucai. Gamamaatatuldi agai mui naana maasi istumaasi istumaasi ivuaadana alqui aadunadcardu. Valasi gomaasi maitarsoini ismaatcagii oodami isducatai Diuusi calagacala vuvaidi oodami baiyoma mosganvupui nioocaiña agai.

⁵ Gomaasi gaaagidi aana ipaliditai isagai aipacoga ganoigladagi gajiaadala viaacai valasi soimaascami, ivuaadatai mosacaasi istumaasi arcalagaducami poduucai isduucai calaga maata isgaaagai isivuaadagi, daida salicala calaga vaavoitudaitai Diuusi. ⁶ Damos amoco cagajiaadala viaa istumaasi ganaagidi aana dai baiyoma mosaatagaiña istumaasi maitarsoini. ⁷ Agai ipalidi isloodami poliadagi isagai calaga gamamaatatuldi Moseesacaru mamaatatuldaragada. Agai guvucadagai viaacami duucai nioocai maimaatacatai tomali agai algi istaiya alidi istumaasi gamamaatatuldi agai.

⁸ Cal maata aatama isMoseesacaru salicamigada alia calagadu damos gaaagai ismaata calcagii istaiya alidi. ⁹ Cal maata aatama sai goma salicami maitarcala ivuaadami valtarai baiyoma aramaicalaga ivuaadami valtarai ismaacada vuidala valta dudunucami, dai mai'algidi dudunucami tomali mai'algidi Diuusi, daida arsoimaasi ivuaadami, dai maisiaa duutudai Diuusi tomali Diuusi mamaatatuldaragada, dai coodai gadalada sipa aa oodami, ¹⁰ daida argoogosi ganducami, dai gaalsidi oodami, daida aryaatavogami, dai valscatai ismaacada vuidala valta Diuusi niooquida. ¹¹ Diuusi niooquida garaagidi calagacala vuvaidaragai ismaacada Diuusi ginta'ai sai aagidana aana oodami. Diuusi agai dai salicala viaa guvucadagai dai salicala cal tuiga.

¹² Baigina'idi aana Suusi Cristo gartaanadamigacada. Agai calagacala ginta'idi daida ginta'acai guvucadagai ansai gaaagidiña niooquida. Agai agai dai covai ginta'usaitu ansaidala arootosadacana ¹³ tomasi alquioma calda'ina aana, dai galnaasi nioocaiña aana agai vui, dai soimaasi taatamituldiña aana agai ismaacada algidiña niooquida. Damos Diuusi soigalli aanacada. Aana maiquiaa vaavoitudaiña, cascada maimaatacana aana

istuma vueeyi. ¹⁴ SALLICADΛ CΛAGACATΛ giññaidi Diuusi dai giñsoi an-sai CΛΛga vaavoitudaiña aanΛ dai CΛΛga oigΛdaiña Diuusi dai giñaaduñi vaavoitudadami vaavoitudacai aanΛ Suusi Cristo.

¹⁵ SALLICADΛ Λrvaavoi istumaasi ganaagidi aanΛ dai vΛΛscatai aliΛsi gΛaagai isvaavoitudadagi. Suusi Cristo divia tami oidi daama dai CΛAGACATΛ vuvaida agai soimaasi ivuaadami. Dai aanΛ vaamioma soimaasi ivuaadana sivΛΛscatai. ¹⁶ DAMOS Diuusi soigΛΛi aanΛCADΛ sai poduucai gΛmaatΛna sai Suusi Cristo aliΛ CΛΛ tuiga dai maitiñoojogi tomasi aanΛ aliΛsi soimaasi ivuaadana Λgai vui. Dai poduucai gΛmaatΛ ΛPΛΛ sai Diuusi istutuidi iscΛAGACATΛ vuvaidagi tomasioorΛ sioorΛ vaavoitudagi Suusi Cristo dai Λgai istutuidi isiimiagi tavaagiamu. ¹⁷ CascADΛ aliΛsi gΛaagai issiaa duutuadagi dai CΛΛga ñioocadagi Diuusi vΛΛtatara tomastuigaco. Λgai tomastuigaco tΛaanΛi vΛΛsiaΛcatai dai tomastuigaco oidaga dai tomali Λmaadutai mainΛidi. Tiipu tomali Λmaadutai sioorΛ Λpan tuigacagi Λgai. Dai Λgai vaamioma CΛΛga tatΛgitoi sitomasioorai.

¹⁸ Timoteo, aapi giñmara gaducami dai aapi Diuusi sandaarugadΛ gaducami. AliΛsi gΛaagai ismaiduaadicuitai ivuaada aapi Diuusi aa duiñdadΛ. AliΛsi gΛaagai isapiacΛΛga vaavoitudadagi aapi Diuusi ñiooquidΛ dai aliΛsi gΛaagai iscΛΛga ivuaada aapi istumaasi CΛΛgadu Λliada aapi poduucai isduucai aagai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ ΛΛquioma pΛsaidΛ ivuaadana aapi. ¹⁹ ΛΛmoco maitivuaadana istumaasi maataΛ iscΛΛgadu cascADΛ camaicΛΛga vaavoitudai. ²⁰ Poduucai ΛpΛdui ImeneocADΛ dai AlejandrocADΛ. Dai aanΛ potΛtadai saidΛ ΔDiaavora soimaasi taatatuldana sai poduucai camaigalñiΛsi ñioocaiña Diuusi vui.

2

¹ GΛaagida iñΛlidi aanΛ isducatai gΛaagai masivuaadagi masiΛascadΛ ganΛmpaidiadagi dai siaa duutuadagi Diuusi. AliΛsi gΛaagai isdaanΛdagi aapimΛ Diuusi issoicADagi Λgai oodami vΛΛsiaΛcataicADΛ, dai sai baiganΛlidiña aapimΛ Diuusi vui nuucadatai Λgai oodami. ² AliΛsi gΛaagai isdaanΛdagi Diuusi sai soicaiña gARTtΛaanΛdamiga dai vΛΛsi tΛΛaanΛdami vΛΛsi oidi daama oidacami vai maioidacana cocoodi dai vai tiipucana sioorΛ garsoobicADagi siΛΛscadΛ garΛmpaidiada aatΛmΛ dai siaa duutuadagi Diuusi dai poduucai istutuidi aatΛmΛ isvaamioma CΛΛga oidacagi dai aipacoga garsoicADagi. ³ AliΛsi ΛTCΛΛgai ispovuaada aatΛmΛ dai Diuusi CΛAGACATΛ garvuviadamiga aliΛ baigΛlidiña gomaasicADΛ. ⁴ Dai Λgai ipΛlidi sai vΛΛscatai CΛAGACATΛ vuvacana dai CΛΛga maatacana istumaasi Λrvaavoi. ⁵ MosaliΛ Λmo Diuusi oidaga. Dai mosaliΛmaduga ismaacADΛ soicΛi oodami sai camaivuidΛrΛ vΛΛtΛcana Diuusi. Λgai ΛrSuusi Cristo ismaacADΛ oodami duucai vusai. ⁶ Suusi Cristo Λgi gadagito masmuaagi sai poduucai Diuusi oigaldana vΛΛsi oodami soimaascamigadΛ. VΛΛsi gomaasi gΛmaif aidΛsi Diuusi ipΛli. ⁷ CascADΛ Diuusi Λcovai giñvusaitu ansaidΛ ΛrootosadΛcana Suusi Cristo ansai mamaatatuldana aanΛ ismaacADΛ maitarjudidū Diuusi ñiooquidΛ ismaacADΛ vaavoitudai aatΛmΛ. VΛΛsi istumaasi gΛaagidi aanΛ SALLICADΛ Λrvaavoi. AanΛ maiyaatavoga.

⁸ Tomasiaaco siaaco ganΛmpaidiadagi Λvaavoitudadami ipΛlidi aanΛ isΛCACLli daanΛdagi Diuusi sai Λgai CΛAGACATΛ nΛidiña. Dai sioorΛ daanΛdagi Diuusi maitΛaagai isbaacoigagi, tomali maitΛaagai issoimaasi tatΛgitodagi gΛnaaduñi vui, baiyoma gΛaagai isgajiaadΛrΛ

víaa gosoimaascami dai gamamadadagi tai vapañigitai ganoonovi. ⁹ Daidá looqui maitlaagai isvupuiiruacagi dai tomali maitlaagai iscala ga bai ganvuaadagi oro nanacagicala dai oro babaiucaicala, dai yuucusi namlacada tomali maitlaagai isnaana duucaí ganagasiuvadagi mosai ipaliditai siaa oodami cala ga gantagito naijadagi. ¹⁰ Baiyoma glaagai isivuaadagi naana maasi istumaasi cacalagaducami. Gomaasi aliasi glaagai isivuaadagi vlassi looqui ismaacala siaa duutuadagi Diusi. ¹¹ Looqui glaagai isdodoli daraajatai calcagi silascada gamamaatatuldiadagi acalali Diusi ñiooquida dai lagiditai calcagi. ¹² Dai maitipu oigaragai isooqui gamamaatatuldiadagi silascada ganampaidiadagi lvaavoitudadami. Dai looqui maitlaagai istlaanadagi acalali baiyoma glaagai isdodoli daraajagi. ¹³ Diusi praga idui cali dai gooquilara ooqui cascada. ¹⁴ Diaavora maivuiirumagi Adán, baiyoma vuiirumagi gai Eva cascada soimaasi idui gai. ¹⁵ Daidá looqui gai dai maamatai. Diusi ipali cascada. Dai vascara ooqui istutuidi iscalgacara vuvaquiagi vaavoitudaitai Diusi, dai oigadaitai aa oodami, dai calgacara oidacatai, dai maivupuiiruacatai.

3

¹ Istumaasi glaagidamu aana lrvavoí. Islamaadutai ipaliadagi isarbitacalacamigadacagi vaavoitudadami gai gia iduunia alidi amo istumaasi calgaducami. ² Lvaavoitudadami baitacalacamigada aliasi glaagai iscalgacara oidacagi vai poduucái tomali amaadutai maigapilara vuupadagi. Dai glaagai isamaaduacagi ooñigada, dai maitlaagai isvuiiruacagi, dai maitlaagai ismosaraimardamicagi, dai glaagai isbaigalliaracada miaadlagiadagi gadaividacami, dai glaagai iscala gamamaatatuldiadagi Diusi ñiooquida, ³ dai maitlaagai isnavamutaracagi, dai maitlaagai isomaliacagi, dai maitlaagai isgamaitacadagi tumiñsi vupuiirumadaitai oodami. Baiyoma aliasi glaagai iscala tuigacagi, dai maitlaagai iscocodataracagi, dai maitlaagai ismuuquimudada tuigacagi tumiñsilara. ⁴ Aliasí glaagai iscala gataanadagi gquiliara, dai glaagai iscala mamaatatuldiada gai gmaamara vai siaa duutuada gai dai lagiadagi. ⁵ Siora maitistutiadagi isgataanadagi gquiyilara poduucái lpra maitistutiadamu gai istlaanadagi vaavoitudadami. ⁶ Siora utudama vaavoitudagi maitlaagai isarbitacalacamigadacagi vaavoitudadami gai gducada galliadan tada tlaanadamicatai, vai Diusi soimaasi taatatuldiagi poduucái isduucái soimaasi taatatuli gai diaavora gducada galiditai gai. ⁷ Dai aliasi glaagai ismaivaavoitudadami siaa duutuadagi lpra vai maiviaacagi oodami istucada gapiar vuupadagi dai maitlaagai isgadagitu gai isdiaavora soimaasi iduñituldagi.

⁸ Daidá asonarguucacamigada tlaanadamigada lvaavoitudadami aliasi glaagai isvlassi oodami siaa duutuadagi, dai maitlaagai isaagadagi gai amo istumaasi dai ama maasi ivuaadagi, dai maitlaagai isnavacoitaracagi gai, dai maitlaagai isgamaitacadagi gai tumiñsi vupuiirumadaitai oodami. ⁹ Dai aliasi glaagai isapiavaavoitudadagi Suusi Cristo mamaatuldiaragada gomaasi laquioma maitlamaatcatadai dai sivi

gia caasi gamaatl. Dai gaaagai iscllaga maatacagi gtagitoidagarl is-
 maisoimaasi ivueeyi. ¹⁰ Dai maitlaagai masmamaacadagi amo cllli amo
 sallyicami asta maatacai isagai cllgacarl oidacana poduucai isduucai
 glaagidi aanl isoidacagi. ¹¹ Dai looqui llpl ismaacldl gasoicldagi aliassi
 glaagai isvllascatai siaa duutuadagi, dai maitlaagai isñiñiooquidaracagi,
 dai maitlaagai isvupuiiruacagi, dai gaaagai isvllascarl cllga ivuaadagi
 glaa duiñdaga. ¹² Amo sonarclaacami glaagai ismaaduacagi ooñigadl,
 dai glaagai iscllaga taanldagi gquiiylarl dai glaagai iscllaga ma-
 maatluldiada lagi gamaamara vai siaa duutuada lagi. ¹³ Vllasi
 sonarguucacami ismaacldl cllga ivueeyi glnaa duiñdaga vaamioma
 siaa duutudaiña oodami dai poduucal vaamioma cllga gaaagidiña lagi
 isducatai vaavoitudai.

¹⁴ Aanl ipllidi isotoma mllca ganlidagi. Damos gloojidi aanl idi oojai,
¹⁵ silduñiada maiotoma imia aanl, camaataca aapi isducatai glaagai
 psoidacagi maradacatai Diuusi ismaacldl tomastuigaco oidaga. Aapi
 llmadu aa vaavoitudadami lagi dai cllga ñioocai Diuusi ñiooquidl
 vllatarl. ¹⁶ Idi ñiooqui ismaacldl gamamaatluldi aatml llquioma
 maitlaatacatadai dai goñiooqui alil cllgadu dai pocaiti:

Diuusi divia tami oidigi daama oodami duucal;
 Dai aidasi lpan duaaca Diuusi Ibldl, guvucadacldl poduucal cllga
 gamaí isagai arDiuusi.

Dai Diuusi tllaañicarudl nllidi caduaacacal lagi.

Dai mui naana maasi oodami saagida glaagai isducatai lpldui Suusi
 Cristocldl.

Dai vllasi oidigi daama oidaga oodami ismaacldl cavaavoitudai.

Dai lplamu ii lagi tvaagiamu.

Ascaiti goñiooqui.

4

¹ Damos Diuusi Ibldl cllga aagai sai cayoga ugitlcal oidigi sai
 llmoco gajiaadarl viaa lagi ganvaavoidaraga, dai baiyoma lllgiada
 lagi mamaatluldiadami yaatavogami ismaacldl gamamaatluldi
 istumaasi llliaavora tllaañicarudl ipllidi. ² Lllgiada lagi lagi
 llmamaatluldiadami yaatavogami ismaacldl aagai amo istumaasi
 dai lma maasi ivueeyi. Tomasi llmamaatluldiadami cll maatl
 issoimaasi ivueeyi vllscarl maiama duucal gantltagitua lagi. ³ Lagi
 daidi oodami iscuucuntadagi. Dai daidi llpl iscuadagi llmo cuaadagai
 tomasi Diuusi idui cuaadagai sai baigllliaracldl cuaadana ismaacldl
 vaavoitudai Diuusi ñiooquidl. ⁴ Vllasi istumaasi idui Diuusi alil cllgadu
 dai maitlaagai tsaljiaadarl vipiaadagi tomali amo istumaasi baiyoma
 glaagai isbaigarl liaracldl cuaadagi. ⁵ Diuusi cllgacarl nllidi oodami
 ismaacldl povuaadagi. Diuusi pocaiti gñiooquilarl saidl idui cuaadagai
 sai oodami cuaadana cascldl. Daidl loodami baiglllidi Diuusi cascldl.

⁶ Isaapi Timoteo mamaatluldiadagi gomaasi garaaduñi vaavoitu-
 dadami aidl gia cllga ivueeyi aapi Suusi Cristo aa duiñdadl, dai Di-
 uusi gllsoicli isvaamioma cllgacarl oidaca aapi duudatai tlltagitoital
 gomamaatluldragai cllgaducldl ismaacldl cavaavoitu aapi. ⁷ Damos

maitaagai isagiditai cacagi aapi gocuentogad ajudidu. Goovai mosaroodami cuentogad maisiu Diusi mamaatatuldaragad cascada maitarsoini. Tatagitodani duudatai Diusi dai poduucai vaamioma caga vaavoitudada. ⁸ Aaduindagai gia rsoini gatuucuga vatar poduucai vaamioma babaji oodami guvucadagai. Dai tagitoda duudatai Diusi, dai apiacaga vaavoitudai Diusi dai oigadai Diusi dai poduucai gia rsoini gaibadaga vatar tami oidigi daama dai soora povuaadagi imi agai tavaagiamu. ⁹ Gomaasi salicada rvaavoi dai vascatai ali asi gaaagai isvaavoitudadagi. ¹⁰ Dai tomasi soi duucai garnidi oodami vascara ivueeyi aatama Diusi aa duindada vaavoitudaitei Diusi. Agai agai dai tomastuigaco oidaga. Dai agai agai dai caga istutuidi iscagacara vuvaidagi vasi oodami. Dai soora vaavoitudagi Diusi agai gia cagacara vuvauia agai.

¹¹ Vasi gomaasi mamaatatulda ni aapi vaavoitudadami dai taanadani aapi agai saida ivuaadana vasi istumaasi ana gaaagidi. ¹² Maitigadagito issoiduucai ganlijadagi aa galicatai aapi quiaa. Baiyoma ali asi gaaagai iscaga nioocadagi dai caga oidacagi, dai caga vaavoitudadagi Diusi, dai gaaagai passia duutuadagi vasi ooqui sipoduucai caga maatamu vaavoitudadami isducatai gaaagai isoidacagi. ¹³ Siascada ganmpaidi adagi vaavoitudadami dai siaa duutuadagi Diusi aagiadani aapi Timoteo iscaitei loojai Diusi niooquidara dai mamaatuldiadani gomaasi asta siascada ma diviagi ana. ¹⁴ Gatagitodani aapi Timoteo aidasi acacali taanaanadamigada vaavoitudadami gamoo dan darai gannoonovi dai gaaagidi istumaasi Diusi ipalidi isivuaadagi aapi. Dai Diusi gamaa gosalicami pasaida rtaanadamigadacana vaavoitudadami dai pasaida rmamaatatuldiadamigadacana. Dai sivi maitaagai pasgajiaadara viaagi gasalicamiga.

¹⁵ Baiyoma caga ivuaada aapi vasi istumaasi gaaagidi ana isivuaadagi vai poduucani lijadagi vaavoitudadami sila caga ivueeyi aapi Diusi aa duindada. ¹⁶ Lagi ganuucadaca dai poduucai cagacara oidacamu aapi. Dai apiacaga gamamaatuldiada Diusi niooquida. Ispoduucai ivuaadagi aapi aid gia cagacara vuusaimu aapi dai agai ismaacada galagiditai ca, agai cagacara vuvaaquimu ara.

5

¹ Maitibaagada aapi amo caliodami baiyoma caga niooqui aagiada dai cagacara nijada ducami isagai argloogacagi. Dai cagacara nijada aapi galali ducami sigai rgasisilagicagi. ² Dai cagacara inlijada aapi oocodami poduucai isduucani nidi aapi gadaada. Dai cagacara inlijada aapiaal taji ducami sigai rgasusuculicagi.

³ Soicadani aapi avipiuudu ismaacada maiviaa soora soicadagi. ⁴ Damos isamo viuudu viaacagi gamaamara silara gaujuuli aid gia agai ali asi gaaagai issoicadagi viuudu. Agai nuucagi tai gal agai cascada. Poduucani alia cagadu dai Diusi ipalidi ispovuaadagi cascada. ⁵ Avipiuudu ismaacada maitipu soora soicadagi daaniana Diusi tasara dai tucara sai soiciana. Agai gia vaavoitudadami ali asi gaaagai issoicadagi. ⁶ Damos isamo viuudu gogoosi gaducamicagi maitaagai issoicadagi agai. Agai gia maiimimu Diusi lamadu. ⁷ Aagidani gomaasi vasi vaavoitudadami

vai cΛga maatacagi Agai istumaasi gΛagagai isivuaadagi dai poduucai ivuaadagi. ⁸ IsΛmaadutai vaavoitudadami maigaagiadagi gΛaduñi Agai camaitivueeyi istumaasi Diusi ipalidi dai poduucai Agai vaamioma soimaasi ivueeyi siaa ismaacada maiquiaa vaavoitudai.

⁹ Avipiuudu masmaacada acovai vuvaidagi sai soicafiña vaavoitudadami gΛagagai isviaacagi vaamioma isvaic coobai uumigi, daida isΛmaaducatadai Agai cunada. ¹⁰ Daida oodami gΛagagai ismaatΛcagi ΛpΛ isAgai cΛgacΛta oidadana. Dai gΛagagai ismaatΛ gΛaliadagi aali, dai iscΛga miaadΛgiadagi gΛndaividacami, dai gΛagagai ismaigΛarducada gΛaliada Agai soicaitai vaavoitudadami, dai gΛagagai isgΛmaatΛcagi isbai soicafiña Agai cococidadΛ dai isbai givuaadana Agai Λma maasi istumaasi cΛcΛgaducami gasoicaitai.

¹¹⁻¹² Dai Avipiuudu ootΛlioma iimΛdami maitΛagagai masmaacadagi gomaasi aa duiñdagai. Agai cucuuntan tada apamu dai dagituagi gΛnaa duiñdaga, dai poduucai camaicΛga iduñian tada Agai Λaa duiñdagai ismaacada aagai isivuaadagi Suusi Cristo vΛΛtarΛ. ¹³ Aipaco quiquiΛta ajioopadan tada Agai dai papartuagi dai ñiñiooquidaracagi, dai gΛnvapaasadan tada Agai siaaco maitΛrvΛΛtarΛ. ¹⁴ Cascada ipalidi aana isAvipiuudu ootΛlioma iimΛdami cucuuntadagi apamu dai maamaracagi dai nuucadacagi gΛnquii, vai poduucai ismaacada vuidΛta vΛΛta Suusi Cristo mamaatΛtuldiaragada maitΛrñiooquiadagi aatΛmΛ vaavoitudadami. ¹⁵ ΛΛmoco vipiuudu ootΛlioma iimΛdami cagajiaadΛta viaa gΛnvaavoidaraga daida ivueeyi istumaasi ΛDiaavora ipalidi.

¹⁶ IsΛmo cΛli siΛpΛ Λmo ooqui aduñda Arviuuducagi aidΛ gia Agai aliasi gΛagagai issoicadagi dai poduucai Agaa vaavoitudadami maiviaacagi issoicadagi ismaacada aadunu dai poduucai vaamioma cΛga istutuidi Agai issoicadagi aa vipiuudu ismaacada sΛlicada tagitu soifi.

¹⁷ Alias gΛagagai isvΛascatai siaa duutuadagi acacΛliodami tΛtaanΛdamigada vaavoitudadami dai gΛagagai mascΛga aa namaquidagi, vaamioma cΛga ismaacada ArtΛtaanΛdami daida ArmamaatΛtuldiadami ΛpΛ. ¹⁸ GΛagagai ispovuaadagi pocaititai Diusi ñiooquidΛta: “Maitavar daacamidacartudada Avopoisi siuu duucu caitapagada Agai taligi vai cuaajida Agai”. Dai pocaiti ΛpΛ Diusi ñiooquidΛta: “VΛascatai siora gaaata vuaadagi gΛagagai masaa namaquiadagi”. Gomaasicada ismaacada pocaiti Diusi ñiooquidΛta cΛga gΛmaatΛ isaliasi gΛagagai isaa namaquiadagi siora gamamaatΛtuldiadagi Diusi ñiooquida.

¹⁹ IsΛmaadutai gapiΛ vuupadagi Λmo cΛliodami tΛaanΛdami maitΛΛgiada asta siΛscada oidadagi gooca siΛpΛ vaica ñajadami. ²⁰ DΛmos isArvaavoicagi issoimaasi idui Agai aidΛ gia gΛagagai masbagaidagi Agai vΛasi vaavoitudadami vuitapi vai poduucai duduaadimugi aa dai maisoimaasi ivuaadagi. ²¹ VΛascatai aliasi gΛagagai paspoduucai ivuaadagi vΛascataicada ismaacada soimaasi ivuaadagi, tomasi ArgΛamiigugacagi siArgΛaduñicagi siArgΛasiΛagicagi tomasioraca Agai, Diusi gArrooga ΛΛmadu Suusi Cristo gArtΛaanΛdamiga ΛΛmadu Diusi tΛtaañicaruda gΛaliidi cascada. ²² PasΛascada daasa liadagi Λmo vaavoitudadami tΛaanΛdamigada maitimostodian duucai daasa tomasiora tadu dai aapi Λmo soimaasi ivuaadami dai Aoodami potΛian tada sai aapi baiAlidi issoimaasi ivuaada Agai baiyoma gΛagagai pascΛga maatiagi ΛpΛga istuiga Agai.

²³ Aapi Timoteo alia duudatai coocorai gavooca cascada maitaagai pasgoala suudagi yaladagi baiyoma gaaagai pasyaladagi laachi uuvasi varagada duaadigami vatarala.

²⁴ Dai lamoco otoma gamaata isarsoimaasi ivuaadami dai aamaitamaata tomasi arsoimaasi ivuaadami avanacai asta silascada Diuusi naladagi ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada arsoimaasi ivuaadami. ²⁵ Dai lamo oodami ivuaadana istumaasi calagaducami soicitai aa vai otoma gamamaatai. Damos ismaiotoma gamatiagi vascara lamo imidagai gamaatamu.

6

¹ Dai pipiooni vaavoitudadami aliasi gaaagai iscala siaa duutuadaga gaaamu vai poduucai ismaacada vuidara vata Diuusi maifiooquiadagi Diuusi tomali Diuusi mamaatatuldaragada. ² Isamo piooni lamadu aamuda vaavoitudadamicagi vascara apiooni aliasi gaaagai issiaa duutuadagi gaaamu tomasi argalnsiallam ducami agai vaavoitudaitai. Apiooni gaaagai isvaamioma calaga soicada agai oigadaitai vaavoitudadamicatai agai. Gomaasi gaaagai pasgamamaatatuldiadagi.

³ Oidaga mamaatatuldiadami yaatavogami ismaacada vuidara vata Suusi Cristo mamaatatuldiaragada ismaacada vaavoitudai aatama dai Suusi Cristo mamaatatuldiaragada gia arvaavoi. ⁴ Amamaatatuldiadami yaatavogami alia garducada ganalidina dai maicala maata istumaasi gamamaatatuldi. Dai agai oojoidi isaipacoga ganvupui nioocadagi. Gomaasiaindara vusacai muuquimudagai, dai baamudagai dai niooquidaragai dai maivaavoitudaini agai istumaasi calcagi, ⁵ dai gansasaayutaini agai aipacoga mosacaasi soimaasi aagaitai agai maicalagaladu tatagitoida cascada, dai maimaata agai istumaasi arvaavoi. Agai polidina saida arcalagai isgamaitacadagi agai tumiñsi gamamaatatulditai ganvaavoidaraga. Maitiurapacada aapi agai. ⁶ Vaavuava issioora tatagitoda duudatai Diuusi, dai apiacala vaavoitudai Diuusi, dai oigada Diuusi poduucai gia ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi, dai gomaasi arsoini galbadaga vatarala. Dai soora povuaadagi agai gia salicada baigalidi. ⁷ Aidasi dada aatama tami oidigi daama maiviaacata dai aatama tomali lamo istumaasi. Dai silascada coiya aatama maivuuquia ragai tomali lamo istumaasi. ⁸ Cascada gaaagai tasbai galadiadagi viaacatai cuaadagai dai yuucusi. ⁹ Lamo oodami ipaliditai isiriricutuagi soimaasi ivuaadana dai poduucai vaamioma vuudana tumiñsi. Damos agai vupuiirturaini ivuaadatai istumaasi maitarsoini baiyoma gomaacada Diuusi soimaasi taatamalda agai. ¹⁰ Soora mosgamaitacada liada mui tumiñsi agai ivueeyi naana maasi istumaasi soimaasicami dai poduucai gamaitacai. Dai lamoco mosgamaita alidina mui tumiñsi dai gajaadara vipieeyina ganvaavoidaraga dai gooquira aliasi soimaasi taatamaina.

¹¹ Damos aapi Timoteo calaga vaavoitudai Diuusi cascada aliasi gaaagai pasgajaadara viaagi vasi gomaasi soimaasami. Gaaagai pasapicalgacala oidacagi, dai pasapiasiaa duutuadagi Diuusi, dai apiavaavoitudada Diuusi, dai apiaoigada gaaaduini. Dai tomasi soimaasi

gataatamituldiadagi agai ismaacada vuidara vata Diuusi maitivui baamucuda tomali maivui ñioocada Diuusi, dai maitiomaliaca. ¹² Aapi Diuusi sandaarugada gducami cascada aliassi gaaagai pasvuidara caatacagi adiaavora caga vaavoitudaitai Diuusi dai poduucai tomastuigaco oidacamu aapi Diuusi amadu. Diuusi covai gvuusaitu pasai poduucai ivuaadana. Dai aapi mui oodami vuitapi aagai pasai vaavoitudai Suusi Cristo. ¹³ Diuusi agai dai maacai ibadagai oodami. Dai Suusi Cristo agai dai salli aagidi Ponsio Pilaato istumaasi arvaavoi. Dai Diuusi amadu Suusi Cristo maata inसाना gaaagidi ¹⁴ pasai agidiña vassi istumaasi gataananai anaa poduucai isduucai gaaagidi anaa vai poduucai maitipucagi siora gabagaidagi asta siascada diviagi Suusi Cristo. ¹⁵ Suusi Cristo divia agai siascada Diuusi ipaldagi. Vassi oodami aliassi gaaagai iscaga ñioocadagi Diuusi vatar. Dai agai agi taanai vassiacatai dai agai sallicaada viaa guvucadagai. Dai agi arbaatacacaamigada vassi tataanadami. ¹⁶ Diuusi tomastuigaco oidaga dai tomali amo imidagai maimuquia agai. Diuusi vaamioma dadadacai sitasai cascada tomali amaadutai maitistutuidi isvui naanavagi tomali ismiaadara caquivagi. Aana ipalidi isvassi oodami caga ñioocadagi Diuusi vatar tomastuigaco dai vaavoitudagi isDiuusi sallicaada viaa guvucadagai.

¹⁷ Aagidañi ariricu vaavoitudadami sai maigarducada ganalidiña. Dai maitaagai ispoliada agai isagi istutuidi iscagacara vuvaquigi atumiñisicada. Atumiñisi uugiatai cascada. Baiyoma gaaagai isvaavoitudadagi Diuusi ismaacada tomastuigaco oidaga. Agai agai dai garmaacai vassi istumaasi tagito aatama dai baigaraadagi. ¹⁸ Aagidañi sai cagacara oidacana soicitai aa mui naana maasicada. Agai gaaagai istaacogiadagi soituutugami istumaasi viaa. ¹⁹ Siora poduucai ivuaadagi Diuusi maaquimu agai mui naana maasi istumaasi cacagaducami tavaagiara dai agai gia tomastuigaco oidacamu Diuusi amadu.

²⁰ Aapi Timoteo gaaagai pascaga gamamaatatuldiadagi Diuusi mamaatatuldaragada. Maitiaggiada aapi agai ismaacada oojoidi isaipacoga gvupui ñioocadagi tomali amamaatatuldiadami yaatavogami ismaacada gamamaatatuldi naana maasi istumaasi ducami isarvaavoicagi. ²¹ Amoco ismaacada agidi agai cagajaadara viaa ganvaavoidaraga.

Aana ipalidi sai Diuusi cagacara ganalidiña.
Mosacaasi.

Idi Argotordada oojai ismaacada ooji Paavora Timoteo

¹ Aana arPaavora ootosada Suusi Cristo. Poduucai ipalidi Diuusi cascada. Diuusi aagai sai maaqui agai iibadagai uutudui vaasi oodami ismaacada vaavoitudagi Suusi Cristo cascada giñootoi ansai gaaagidana aana gomaasi. ² Gaoojidi aana aapi Timoteo. Aapi argiñmara gaducami dai aliasi gaoigadai aana. Aana ipalidi isDiuusi garooga amadu gartaanadamiga Suusi Cristo calgacala ganaijadagi dai soiganliadagi aapicada dai gaiibastudacan tadacagi.

³ Aana ivueeyi Diuusi aa duiñdada calga agiditai Diuusi ipaliditai isivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi poduucai isduucai ivuaadatadai giñlaqui aaduñcaru. Dai baigiñalidi aana Diuusicada vaascala gatatagitoitai aapi iñsiuu duucu gamamadadagi. ⁴ Vaascala tatagitoi aana isducatai sosoa aapi aidasi gadiosagi aana dai vaascala ganaida iñlidiña aana dai poduucai baigiñliadagi. ⁵ Dai tatagitoiña aana lapa sila calga vaavoitudai aapi. Lapaga vaavoitu gauuli Loida dai gooquiaga gadaada Eunise. Dai lagi calga vaavoitudaiña cascada maata aana isaapi calga vaavoitudai lapa.

⁶ Cascada gatagitoñi isaidasi gadaama darai aana giñoonovi Diuusi gasoi iscala aagiada aapi oodami Diuusi ñiooquida cascada glaagai pasapiacala aagiada Diuusi ñiooquida. ⁷ Diuusi maitarmaacai du-aadimudagai baiyoma garmaacai lagi guvucadagai dai garsoicai tasai aipaco garoigadaiña dai calga gartatagitocana. ⁸ Maitisiaa araitai gaaagiada istumaasi ivueeyi gartaanadamiga Suusi Cristo aapicada dai maitisiaa arada maisapicatai aana vaavoitudatai Suusi Cristo, baiyoma baigaduucai issoimaa taatamadagi giñapan duucai vaavoitudaitai Diuusi ñiooquida ismaaca aagai calgacala vuvaidaragai. Dai tomasi soimaa taatamai aapi vaascala Diuusi gamaaquimu guvucadagai sipoduucai maidagitomu aapi gavaavoidaraga. ⁹ Diuusi calgacala garvuvaitu dai acovai garvuvaitu tasai camaisoimaasi ivuaadana dai baiyoma ivuaadana mosacaasi istumaasi lagi ipalidi. Diuusi idui gomaasi poduucai ipalidi lagi dai garoigadai cascada, maisiu iduucai aatama amo istumaasi calgaducami. Maiquiaa calquivacai oidigi abiaadala Diuusi garoigadai dai aagai sai Suusi Cristo calgacala garvuvaida agaitadai. ¹⁰ Dai sivi cal maata aatama isgaroigadai Diuusi. Lagi ootoi Suusi Cristo calgacala garvuviadami cascada. Suusi Cristo vaamioma istui simuuquigami dai garmaa ibadagai utudui ismaaca tomali amo imidagai maiugiatai. Suusi Cristo garaagidi isagai vaa calgacala garvuvaida lagi poduucai maata aatama isgaroigadai Diuusi.

¹¹ Diuusi giñmaa sallicami ansaidala rootosadacana dai aagidana ismaacada maitarjudidui isSuusi Cristo arcalgacala vuviadami. ¹² Cascada alia soimaa taatamai aana dai vaascala maisiaa arai. Aana cal maata Suusi Cristo dai vaavoitudai aana iscala istutuidi lagi isnuucadacagi giñibadaga asta silascada Diuusi naidagi aoodami ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicala ivuaadami.

¹³ Moduucai ioidaca aapi isducatai g_Λmaat_Λtuli aan_Λ dai apiagama-maat_Λtuliada isducatai g_Λmaat_Λtuli aan_Λ, ali_Λ c_{ΛΛ}gadu gomaasi casc_ΛΔ. Pomaasi ivuaada aapi apiavaavoitudaitai Cristo dai apiaoig_Λada Cristo dai v_{ΛΛ}si oodami. ¹⁴ Gamamaat_Λtuldañi aapi Diuusi ñiooquid_Λ istumaasi g_Λmaat_Λtuli aan_Λ dai Diuusi Ib_Λad_Λismaac_ΛΔ g_Λr_Λma daja g_Λsoic_ΛΔdamu.

¹⁵ C_{ΛΛ} maat_Λ aapi isbaitoma v_{ΛΛ}si _Λvaavoitudadami Aasi_Λr_Λ oidajami giñdagito dai gooca _Λgai _ΛrFigelo dai Ermogenes. Aid_Λsi Oniseforo divia Room_Λr_Λ giñgaagaiña daida giñt_{ΛΛ}. ¹⁶⁻¹⁷ Dai ali_Λ duudatai giñdividiña nai aan_Λ baigiñ_Λlidiña dai maisiaa _Λraiña maisapicatai aan_Λ. Casc_ΛΔ aan_Λ ip_Λlidi isDiuusi c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ n_Λi_Λjadagi _Λgai aaduñ_Λ. ¹⁸ S_{ΛΛ}lic_ΛΔ ip_Λlidi aan_Λ isSuusi Cristo apiasoig_{ΛΛ}liadagi Oniseforoc_ΛΔ si_{ΛΛ}scad_Λ diviagi Suusi Cristo. C_{ΛΛ} maat_Λ aapi si_{ΛΛ}si g_Λrsoi Oniseforo aid_Λsi Efeesi_Λr_Λ daraacatadai aat_Λm_Λ.

2

¹ Dai aapi giñmara g_Λducami c_{ΛΛ}ga ivaavoitudada dai _{ΛΛ}giada aapi Suusi Cristo _Λgai c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ g_Λn_Λidi casc_ΛΔ. ² Dai v_{ΛΛ}si ismaac_Λ g_Λmaat_Λtuli aan_Λ mui oodami vuitapi maat_Λtuldañi aapi aa ismaac_Λ c_{ΛΛ} vaavoitudai dai s_{ΛΛ}lic_ΛΔ ivueeyi istumaasi aagai dai istutuidi ismamaat_Λtuliadagi gomaasi aa.

³ M_Λsi_{ΛΛ}scad_Λ soimaasi g_Λtaatamituldadagi vaavoitudaitai aapi Suusi Cristo v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ iapiac_{ΛΛ}ga ivuaadagi Suusi Cristo aa duiñdad_Λ. Aapi _Λr_Λpan ducami sandaaru dai Suusi Cristo _Λr_Λg_Λt_Λaan_Λdamiga. V_{ΛΛ}si sandaaru g_{ΛΛ}agai issoimaa taatamadagi. ⁴ Tomali _Λmo sandaaru maitivueeyi aa duiñdagai ismaac_ΛΔ ivueeyi ismaac_ΛΔ mait_Λr_Λsandaaru. _Λsandaaru g_{ΛΛ}agai isbaig_Λduucagi daidi ivuaadagi istuma t_Λaan_Λda t_Λaan_Λdamigad_Λ casc_ΛΔ. ⁵ Dai aapi Timoteo ali_Λsi g_{ΛΛ}agai isc_{ΛΛ} _{ΛΛ}giada v_{ΛΛ}si ismaac_Λ aagai Diuusi ñiooquid_Λr_Λ _Λpan duucal _{ΛΛ}mo utuisdami ali_Λsi c_{ΛΛ}ga m_Λr_Λi siaa s_{ΛΛ}li g_Λvopooyi ip_Λlidityai isgamait_Λc_ΛΔdagi. ⁶ Dai ali_Λsi g_{ΛΛ}agai iscavami aata v_{ΛΛ}adagi aapi g_{ΛΛ}aa duiñdag_Λr_Λ _Λpan duucal _{ΛΛ}mo _Λsadami c_{ΛΛ}ga aata v_{ΛΛ}eyi dai Diuusi g_Λmaaquimu aapi v_{ΛΛ}si istumaasi maacal _Λgai g_Λp_ΛiPiooñiga ismaac_ΛΔ ivueeyi aa duiñdad_Λ. ⁷ T_Λg_Λitodañi istumaasi g_{ΛΛ}agidi aan_Λ daid_Λ g_Λr_Λbait_Λc_{ΛΛ}acamiga g_Λsoiñamu pai maat_Λ c_{ΛΛ}c_Λ v_{ΛΛ}siacatai.

⁸ T_Λg_Λitoñi isSuusi Cristo duaaca coidad_Λ saagidaiñd_Λr_Λ daid_Λ _Λr_Λc_Λjiudad_Λcatadai _Λraí Davicar_Λ. Gomaasi _Λgai istumaasi gaaagidiña aan_Λ. Gaaagidiña isSuusi Cristo _Λr_Λc_{ΛΛ}gac_Λr_Λ v_Λviadami. ⁹ Dai casc_ΛΔ soimaasi taataca dai asta v_Λli aan_Λ cadeenac_ΛΔ ducami si_Λrsoimaasi iduucamicamudai aan_Λ. D_Λmos Diuusi ñiooquid_Λ gia maiv_Λli. ¹⁰ Dai aan_Λ soimaasi taatamai mui naana maasi vai _Λgai ismaac_Λ Diuusi _Λco v_Λvaitu vaavoitudana Suusi Cristo dai poduucal c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ v_Λvac_Λna. _Λgai ismaac_ΛΔ vaavoitudagi v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ dadadac_ΛΔ agai t_Λvaagi_Λr_Λ.

¹¹ S_{ΛΛ}lic_ΛΔ _Λrvaavo_Λ ismaac_ΛΔ Diuusi ñiooquid_Λr_Λ icaiti:

Is_Λmo vaavoitudadami baiga duucagi ismuuquiagi vaavoitudaitai Suusi Cristo,

s_{ΛΛ}lic_ΛΔ oidacamu _Λgai t_Λvaagi_Λr_Λ Suusi Cristo _{ΛΛ}madu.

¹² Issoimaa taatamadagi vaavoitudadami dai maiv_Λli ñioocadagi Diuusi; s_{ΛΛ}lic_ΛΔ t_Λaan_Λda agai Suusi Cristo _{ΛΛ}madu siaaco t_Λaan_Λ _Λgai.

Is_Λmaadutai g_Λjiad_Λr_Λ viaagi Suusi Cristo, Suusi Cristo g_Λjiad_Λr_Λ vip-
ieeyi _{ΛΛ}r_Λ.

13 Isamaadutai camaivaavoitudada Suusi Cristo, Suusi Cristo vΛascara ivueeyi istumaasi aagai. Agai vΛascara aagai istumaasi arvaavoi. Ascaiti Diuusi ñiooquida.

14 TAtagitoldañi avavoitudadami vΛasi gomaasi dai aagidañi sai maitancocodaiña aagaitai goΛgi vuirudagai. Gomaasi maitarsoiñi cascada, baiyoma soimaasi ivueeyi agai dai gajiaadara vipieeyi ganvaavoidaraga. 15 Gaaagañi dai cΛaga ivuaada gΛaa duiñdaga sipoduucai Diuusi potimo isaapi araata vuaadami cΛagaducami. Dai poduucai maiviaacamu aapi istuisi siaa aradagi cΛaga gamamaatatulditai Diuusi ñiooquida. Diuusi ñiooquida gia arvaavoi. 16 Gajiaadara ivipiaada govuirudagai dai gocuentogada ljudidiu vΛasi gomaasi sobicai oodami sai maitatagitoiña dai maiΛagidiña Diuusi. 17 Dai gomamaatatuldaragada amamaatatuliadami maicΛa tutiacada vΛasi aipacoga aimarai avavoitudadami saagida dai gomaasicada soimaasi ivueeyi amamaatatuldadami. Gooa amamaatatuldiadami maicΛa tuutiacaada arImeneo dai Piletu 18 ismaacada Λquioma vaavoitudaiña dai sivi gajiaadara vipieeyi ismaacada arvaavoi. Agai pocaiti sai acoidada maiduduaacarai dai sai Diuusi maa oodami ibadagai utudui maisiuu tuucuga utudui. 19 Damos Diuusi ñiooquida vΛascara aragai vaa. Dai Diuusi ñiooquidara pocaiti: “CΛa maata Diuusi gamaamara”, dai pocaiti ara: “VΛascatai ismaaca vaavoitudai Cristo gaagai isgajiaadara vipiaadagi vΛasi soimaascami”.

20-21 Isamaadutai cΛaga iduñia aliadagi Diuusi aa duiñdada aliΛi gaagai isgajiaadara vipiaadagi vΛasi soimaascami mosΛgi poduucai istutuidi Diuusi isaa duiñtuldagi agai. Agai ismaaca poduucai ivueeyi arapan ducami oro ajaasocoli dai plaata ajaasocoli ismaacada vaamioma namaga isuusi ajaasocoli dai bidai ajaasocoli.

22 Gajiaadara ivipiaada vΛasi soimaascami ismaacada ivueeyi gaΛali dai apiacΛagacara oidaca dai apiacΛaga vaavoitudada dai apiaoigada vΛascatai dai apiagabastacan tadaca amadu vΛascatai ismaacada gamamadai maisoimaasi ivuaadatai. 23 Dai gajiaadara ivipiaada govuirudagai cΛa maata aapi isgomaasicada gancocodaiña oodami. 24 Dai siora ivuaadagi garbaitacΛaacamiga aa duiñdada maitaagai isomaliacagi baiyoma gaagai iscΛa tuigacagi vΛascatai vui, dai gaagai iscΛaga gamamaatatuldiadagi, dai maitaagai isoojoadagi tomali amo istumaasi. 25 Dai gaagai pascΛaga mamaatatuldiadagi ismaacada gavui ñioocadagi oigadaitai sabai poduucai soiñana Diuusi vai ama duucai gantatagitona vai poduucai matia agai istumaasi arvaavoi, 26 vai poduucai cΛaga gantatagituagi agai apamu dai cΛagacara vuvaquiagi dai camaitivuaadagi istumaasi ipalidi adiaavora.

3

1 Dai gaagai pasmaatacagi ara sai cayoga ugitaicai oidigi aliΛ soimaasi taata agai vaavoitudadami. 2 Aoodami ismaacada maivaavoitudadagi Diuusi ivuaada agai mosacaasi istumaasi ipalidi, vaamioma oojiada agai tumiñsi isoigada Diuusi, dai gagarducada ganliada agai, dai mainlijada dan vuaada agai aa oodami dai vui ñioocada agai Diuusi, dai maiΛgiada

agai g_{and}Λ_ΛΔ_Λ, dai maic_{ΛΛ} tuutiaca agai, dai maisiaa duutuda agai Diuusi. ³ Dai maisoig_ΛΛ_Λliada agai aac_ΛΔ_Λ tomali maioig_Λada agai, dai aagat_Λraca agai istumaasi mait_Λr_vΛ_Λtar_Λ, dai googosi g_{and}ucamica agai, dai oomaliaca agai dai c_ΛΔ_Λdada agai v_ΛΛ_Λsi istumaasi a_Λc_ΛΛ_Λg_Λducami, ⁴ dai oodami t_Λt_ΛΛ_Λgiada agai g_Λnaaduñi sasaayuda, dai maiduduaadicuitai soimaasi ivuaada agai, mos_Λc_Λ t_Λt_Λv_Λigai dai iidagai dai v_ΛΛ_Λsi istumaasi a_Λr_vagimi ip_Λliadamu a_Λgai isivuaadagi baiyoma is_ΛΛ_Λgiadagi Diuusi. ⁵ A_Λgai ivuaada agai istumaasi ivueeyi ismaac_Λ vaavoitudai Diuusi ñiooquid_Λ d_Λmos vuid_Λr_Λ v_ΛΛ_Λt_Λc_Λ agai Diuusi.

Maitiurap_Λc_Λda sioor_Λ potuutuiga. ⁶ A_Λgai saagida oidaga a_Λmoco ismaac_Λ vapac_Λi ooqui vupuiirugami quiiquid_Λr_Λ dai mamaat_Λtuldiña a_Λooqui g_Λnmamaat_Λtuldiaraga utuduc_ΛΔ_Λ, dai poduuc_Λi vupuiirumadaiña a_Λgai. A_Λooqui ali_Λsi a_Λrsoimaasi ivuaadami dai ali_Λ oojoidi tomastuma mamaat_Λtuldiaragai utuducami. ⁷ Dai ali_Λ oojoidi ismamaat_Λr_dagi tomastuma mamaat_Λtuldiaragai utuducami d_Λmos tomali a_Λmo imidagai maiquiaa vaavoitu a_Λgai istumaasi a_Λrvaavoi. ⁸ Dai a_Λpan duuc_Λi a_Λc_Λc_ΛΛ_Λdaracami Janesicar_Λ a_Λmadu Jambresicar_Λ vuid_Λr_Λ v_ΛΛ_Λt_Λc_Λatadai istumaasi aagai Moseesacar_Λu poduuc_Λi a_Λgai ismaac_Λ mamaat_Λtuldi a_Λooqui a_Λr_Λ vuid_Λr_Λ v_ΛΛ_Λt_Λ istumaasi a_Λrvaavoi. Ali_Λ soimaasi g_Λant_Λt_Λg_Λitoiña a_Λgai. A_Λgai maic_ΛΛ_Λga vaavoitudai Diuusi ñiooquid_Λ casc_ΛΔ_Λ Diuusi g_Λjaad_Λr_Λ viaa. ⁹ D_Λmos maitistuidimu a_Λgai ismamaat_Λtuldagi mui oodami, v_ΛΛ_Λsi oodami maat_Λmu is_Λgai a_Λr_vvupuiirugami casc_ΛΔ_Λ mai_ΛΛ_Λgidamu, a_Λpan duuc_Λi a_Λv_ΛΛ_Λ gooc_Λi ismaac_Λ vuid_Λr_Λ v_ΛΛ_Λt_Λc_Λatadai Moseesacar_Λu.

¹⁰ D_Λmos aapi apiavaavoitudai giñmamaat_Λtuldiaraga, dai aapi giñ_Λpan duuc_Λi ivueeyi, dai giñ_Λpan duuc_Λi t_Λt_Λg_Λitoi, dai giñ_Λpan duuc_Λi vaavoitudai dai giñ_Λpan duuc_Λi soimaa taatamai dai apiaviueeyi Diuusi aa duiñ_dΔ_Λ giñ_Λpan duuc_Λi, dai aapi oig_Λdai v_ΛΛ_Λscatai giñ_Λpan duuc_Λi. ¹¹ C_ΛΛ_Λ maata aapi isducatai a_Λr_Λd_Λui aan_Λc_ΛΔ_Λ Antioqui_Λr_Λ dai Icooñi_Λr_Λ dai Liistir_Λr_Λ, isducatai soimaasi giñ_taatatuli a_Λoodami. D_Λmos Diuusi c_ΛΛ_Λgac_Λr_Λ giñ_vusaitu v_ΛΛ_Λsi gomaasiaiñ_dΔ_Λr_Λ. ¹² S_Λallic_ΛΔ_Λ a_Λrvaavoi isv_ΛΛ_Λscatai ismaac_ΛΔ_Λ ivuaada a_Λliadagi istumaasi Suusi Cristo ip_Λlidi a_Λgai ali_Λ soimaa taata a_Λgai. ¹³ D_Λmos a_Λsoimaasi ivuaadami dai yaatavogami vaamioma soimaasi ivuuida a_Λgai, a_Λgai apiavupuiirumadada a_Λgai oodami dai aa vupuiirumada a_Λgai a_Λgai.

¹⁴ D_Λmos aapi maidagitu v_ΛΛ_Λsi p_Λstumaasi camai mosg_Λaa_Λgai p_Λsiapiavaavoitudadagi. Aapi maata sioorai g_Λmaaatatuli. ¹⁵ Dai aapi aliducatai abiaad_Λr_Λ maata Diuusi ñiooquid_Λ. Diuusi ñiooquid_Λr_Λ mamaat_Λr_Λi aapi isducatai c_ΛΛ_Λgac_Λr_Λ vusiagi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ¹⁶ Diuusi maa t_Λgitoidagai oodami sai oojana ñiooquid_Λ. Dai Diuusi ñiooquid_Λr_Λ g_Λmamaat_Λr_Λi istumaasi g_Λaa_Λgai isivuaadagi dai istumaasi mait_Λaa_Λgai isivuaadagi dai g_Λmamaat_Λr_Λi isducatai c_ΛΛ_Λgac_Λr_Λ oidacag_Λi dai aata vueeyi Diuusi v_ΛΛ_Λt_Λr_Λ. ¹⁷ Poduuc_Λi tomastuma vaavoitudadami ismaac_ΛΔ_Λ camaatiagi gomaasi istutuidi isivuaadagi v_ΛΛ_Λsi istumaasi c_ΛΛ_Λg_Λducami istumaasi Diuusi ip_Λlidi.

4

¹⁻² G_Λt_Λaan_Λi a_Λan_Λ aapi Timoteo p_Λsai apiagaagidiña Diuusi ñiooquid_Λ. C_ΛΛ_Λ maata Diuusi g_Λr_Λooga dai g_Λr_Λt_Λaan_Λdamiga Suusi Cristo istumaa

vueeyi aatΛma. Suusi Cristo divia agai tΛaanΛdami duucaí dai nΛida agai ismaacΛda arcΛaga ivuaadami dai ismaacΛda armaicΛaga ivuaadami. Agai nΛida agai vΛasi oidada dai duduacΛda. VΛascara ibaigΛduuca dai gaaagiada Diuusi ñiooquida siΛascada oidacagi isducatai tomasi maicaΛca liadagi oodami. Dai mamaatΛtuldañi oodami ismaacΛda arΛistumaasi soimaascami ismaacΛda ivueeyi agai, dai aagiadañi sai camaisoimaasi ivuaadana. Dai daanΛdañi oodami sai Λma duucaí gΛntatΛgitona, dai maitioojoada Λoodami dai apiamamaatΛtuldiada oodami Diuusi ñiooquida. ³ Aimu istuigaco Λoodami maicaΛca liadamu gomamaatΛtuldiaragai cΛagaducΛda baiyoma ivuaada liadamu agai istumaasi ipΛlidi dai gaagadamu agai mui mamaatΛtuldiadami sai maatΛtuldiña mosΛca istumaasi caΛca liada agai. ⁴ Dai gajiaadara vīpiaadamu agai ismaacΛda arvaavoi, dai cΛaga gΛntagito caΛcamu agai judidíu cuentogada. ⁵ DΛmos aapi cΛaga gatΛtagitoda dai pasīΛascada soimaa taatamadagi apiaivuaadagi Diuusi aa duiñdada apiagaaagiditai Diuusi ñiooquida ismaaca aagai cΛagacara vuvaidaragai dai cΛaga ivuaada gΛaa duiñdaga.

⁶ Polīdi aanΛ iscayoga aayi istuigaco muuquia iñagai aanΛ. Dai imimu aanΛ tΛvaagiamu. ⁷ CatΛvΛpi aata dui aanΛ Diuusi aa duiñdara dai cayoga naato aanΛ giñaa duiñdaga dai apiaquia vaavoitudai aanΛ Diuusi dai Suusi Cristo. ⁸ Garbaitacaacami Suusi Cristo arΛtΛaanΛdami cΛa tuigacΛda dai siΛascada divia agai agai giñmaaquimu istumaasi macai agai sioora cΛagacara oidacana tami oidi daama. Dai maisiu mosΛca aanΛ giñmaaquimu agai. Agai maaquimu Λpa vΛascatai ismaacΛda baigΛnliaracΛda nanara istuigaco divia agai agai.

⁹ GΛaagañi dai otoma diviacai giñnΛida. ¹⁰ Deemasi vaamioma oojoidi istumaasi oidaga tami oidigi daama cascΛda giñdagito dai ii Tesaloniicamu. Cresente ii Galaasia dΛvΛarīamu. Dai Tito ii Dalmasia dΛvΛarīamu. ¹¹ MosΛca Ruucasi giñama daja. Gaagañi Marcusi dai vuaapa pasīΛascada diviagi. Agai istuidi isgiñsoiñagi giñaa duiñdagara. ¹² ΛTiiquico Efeesiamu ootoi aanΛ. ¹³ PasīΛascada diviagi pai giñvuaapida giñvaasaraga ismaacΛda Trooasīara viaa aanΛ Carpo quidara. Dai vuaapañi Λpa giñlīivvuga dai sioma cΛaga giñpapepeligā.

¹⁴ Alejandro ismaaca ivueeyi vapaiñomi aliΛ soimaasi giñvuididiña. Garbaitacaacamiga bai duuñimu gomaasi agai Λmadu. ¹⁵ Agai vui caata garmamamaatΛtuldiaraga cascΛda gΛnuucadacana aapi agaicΛda.

¹⁶ AidΛmasi tucamidara vaama giñcaí dudunucamiara vΛascatai giñdagito. Tomali Λmaadutai maitiñsoi. Antai anΛagi giñsoi. AanΛ ipΛlidi isDiuusi maigapīara suuligagi agai ismaaca giñdagito. ¹⁷ DΛmos Diuusi giñsoi dai giñmaa guvucadagai antai aanΛ istui isnaatocai gaaagidagi isSuusi Cristo arcΛagacara vuviadami sai poduucai maatana vΛascatai ismaacΛda maitarjudidíu. Dai Diuusi cΛagacara giñvusaitu matai maitiñmuua. ¹⁸ Dai cΛagacara giñvusaidamu agai vΛasi istumaasi soimaascamiaiñdara dai giñvaidacaimu agai tΛvaagiamu siaaco tΛaanai agai. AanΛ ipΛlidi isvΛascatai siaa duutuadagi Diuusi tomastuigaco. Angia siaa duutudai Diuusi vΛascara.

¹⁹ DiuuscΛda iviaatulda Prisca dai Aquila dai vΛascatai ismaacΛda Oniseforo quidara oidaga. ²⁰ Erasto Coriintoara vii. Dai Trofimo coco antai Miletaara viaa. ²¹ GΛaagañi dai divia maiquiaa aΛcai toomoco.

DiuuscadΛ gΛviaatuldi Euvulo, dai Pudente, dai Lino, dai Claudia, dai vΛascatai gogaa gΛraaduñi vaavoitudadami.

²² AanΛ ipalidi isgΛrbaitΛcΛaacamiga Suusi Cristo gΛΛΛmadu daacagi dai gΛnnuucadacagi vΛascatai aapimΛ.

MosΛcaasi.

aliditai istumaasi mamaatatluldi agai cascada gaaagai ismaidagituagi isgamamaatatuldiada agai.

¹² Caratara oidacami saagida oidacata dai amo mamaatatluldiadami ismaacada aagai gaaaduñi dai pocaiti: “Caratara oidacami yaatavoga dai oomaliga dai paparaga mosgacuaada alidiña”, ascaiti. ¹³ Daid larvaavoi ispotutuiga agai cascada aagidañi aapi vaavoitudadami Caratara oidacami sai mamaatatluldaragada judidíu ismaacada maioidaga Diuusi ñiooquidara maitarvaavoi cascada aliási gaaagai isgajiaadara vipiaadagi agai mamaatatluldaragada dai apiavaavoitudadagi mamaatatluldaragada Suusi Cristo, ¹⁴ dai tomali maiagidiña isducatai gataañi agai ismaacada gajiaadara vipieeyi Diuusi ñiooquida. Agai pocaitiña sai amoco cuadagai maiclagadu.

¹⁵ Damos agai ismaacada Diuusi caoigaldi soimaascamigada, agai vatarar vasi cuadagai clagadu. Damos ismaacada maivaavoitudai Cristo alia soimaasi tagitoidada agai maiclaaga maata istumaasi arcagaducami tomali maiclagaducami cascada agai vatarar vasi istumaasi maiclagadu asta siuu duucu siaa duutuli agai. ¹⁶ Agai pocaiti sai vaavoitudai Diuusi damos matagia maasi gaicada ismaacada ivueeyi agai ismaitarvaavoi. Sallicaada maiojoidi Diuusi istumaasi ivueeyi agai. Agai maiclagaraga, dai cascada maitistutuidi isiduñiagi tomali amo istumaasi clagaducami.

2

¹ Damos gamamaatatluldañi aapi isducatai gaaagai isoidacagi vascatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. ² Dai aagidañi acacalliocoidada vaavoitudadami sai mainavacoraiña, dai cagacara oidacana vai siaa duutuada oodami, dai caga gantatagitocagi, dai sai caga vaavoitudaiña dai sai caga oigadañi vascatai, dai sai maivui bacocoiña agai ismaacada soimaa taatamituldiadagi. ³ Dai aagidañi loocodami vaavoitudadami sai cagacara oidacana siaa duutudaitai Diuusi dai sai mañiooquidiña aa, dai sai mainavacoraiña ⁴ dai sai mamaatatluldana istumaasi clagadu vai poduucai matiagi looqui utu iimadami vaavoitudadami isoigadagi gancucuna dai ganmaamara, ⁵ dai caga gantatagitocagi, dai maigoogosi ganducamicagi dai tomali maitatagitodagi gomaasi, dai caga ivuaadagi ganaa duiñdaga ganquiiyara, dai soicaiña aa, dai agidiña gancucuna vai maipocaitiadagi loodami sai Diuusi ñiooquida maitarsoiñi.

⁶ Dai poduucai aagida lara agagalli vaavoitudadami sai caga gantatagitocana. ⁷ Dai caga ioidaca aapi vai poduucai oidacana agai lara. Dai pasilascada gamamaatatluldiadagi Diuusi ñiooquida maitaagai pasmui gamaitacada liada tumiñsi. Dai caga ivuaada vai siaa gduutudaiña oodami. ⁸ Dai vascara igamamaatatluldiada moscaasi istumaasi gamamaatatluldiña Suusi Cristo amadu mamaatardamigada vai tomali amaadutai pocaitiadagi ismaitarvaavoi. Vai silascada amaadutai gavui ñioocadagi siaa ara agai maiviaacatai istucada gavui ñioocadagi.

⁹⁻¹⁰ Dai aagidañi apipioñi vaavoitudadami sai vascara caga agidiña ganaamu, dai maivui ñiooquitaraana, dai maivasivucana, dai gaaagai isivuaadagi agai vasi istumaasi aagadagi vai poduucai baiganliadagi

aamudΛ vai poduucai siΛΛscadΛ nΛijadagi aa matiagi isDiuusi cΛΛgacΛrΛ gΛrvuviadamiga ñiooquidΛ cΛΛgadu.

¹¹ Diuusi ootoi gΛmara oidigi daama sai cΛΛgacΛrΛ vuvaidiña oodami poduucai gΛrtΛagi issΛΛlicadΛ cΛΛgacΛrΛ nΛidi vΛascatai. ¹² Dai poduucai Diuusi gΛrmamaatΛtuldi isgΛaagai isgajiaadΛrΛ vipiaadagi vΛΛsi soimaascami dai sai maitΛaagai isivuaadagi naana maasi soimaascami ismaacadΛ ivueeyi Λgai ismaacadΛ maivaavoitudai Diuusi, dai sai gΛaagai iscΛΛga tuutiacagi dai siaa duutuadagi Diuusi. ¹³ Dai gΛrmamaatΛtuldi ΛΛpΛ sai gΛaagai isbaigΛrΛliaracadΛ nΛnΛracagi istuigaco divia agai gΛrDiuusiga Suusi Cristo ismaacadΛ ΛrcΛΛgacΛrΛ gΛrvuviadamiga. Agai ΛrbaitΛcΛaacami tΛvaagiΛrΛ dai oidigi daama alia dadadaquidamu Λgai siΛΛscadΛ diviagi. ¹⁴ Suusi Cristo ΛΛgi gΛdagito mΛsmuaagi sai poduucai cΛΛgacΛrΛ vuvacana aatΛmΛ gΛrsoimaascamigaiñidΛrΛ tΛsaidΛ ΛrmaamaradΛcana caoigΛldicatai gΛrsoimaascamiga dai baigΛrΛliaracadΛ ivuaadatai naana maasi cΛcΛΛgaducami.

¹⁵ VΛasi gomaasi gΛaagai pΛsgamamaatΛtuldiadagi. Aapi apΛrtΛaanΛdamigadΛ govaavoitudadami daidΛ ΛrmamaatΛtuldiadami cascadΛ gΛaagai pΛsaapΛnaquiadagi vai apiavaavoitudaiña Λgai dai bagaidaiña Λgai ismaacadΛ maiΛΛgidaracagi. Dai maiti gΛdagito mΛsgajiaadΛrΛ vipiaadagi gamamaatΛtuldaraga.

3

¹ Dai tΛgitoldaiña Λvaavoitudadami sai ΛΛbaidiña ΛtΛtΛaanΛdami ismaacadΛ viaa guvucadagai dai ΛΛgiditai caΛcana dai sai gΛaagai isgasoicadagi aa duiñidagiΛrΛ ismaacadΛ ΛrvΛascatai vΛΛtarΛ.

² Dai sai maisigalnaasi ñiooqui aagidiña tomali Λmaadutai, dai sai maioomaliacana dai sai oigΛdaitai nΛidiña vΛascatai, dai sai maigΛgΛrducadΛ gΛnΛlidiña tomali Λmaadutai vui tomasi maitΛrvaavoitudadami siΛrvaavoitudadami ΛΛpΛ.

³ Λvaavoitudadami dai aatΛmΛ ΛΛpΛ alia soimaasi ivuaadatadai maiquiaa vaavoitudacai Λpan duucai Λgai ismaacadΛ maivaavoitudai. AatΛmΛ ΛΛquioma Λrvupuiirugamicatadai dai vaavoitudaiña istumaasi maitΛrvaavoi, dai googosi gΛrducamicana, dai alia soimaascatadai gΛrtΛgitoidaga cascadΛ ivuaadana aatΛmΛ istumaasi ipΛlidi naana maasi soimaascami. Dai coimudadΛ tuutiacana aatΛmΛ dai gΛrcΛΛdaiña oodami tΛtai aatΛmΛ ΛΛpΛ.

⁴ DΛmos aidasi Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛrvuviadamiga divia oidigi daama dai cΛΛgacΛrΛ vuvaida agai oodami poduucai gatΛΛgi isalia oigΛdai dai cΛΛgacΛrΛ nΛidi vΛascatai.

⁵ CΛΛga maata Diuusi isaatΛmΛ tomasi cΛΛga ivueeyi maitamaitacai cΛΛgacΛrΛ vuvaidaragai dΛmos cascadΛ Diuusi soigΛlli aatΛmΛcadΛ cascadΛ cΛΛgacΛrΛ gΛrvuvaitu. Diuusi IbadaΛ maigovai dai vΛΛsi gΛrsoimaascamiga dai utuldan dui gΛriibadaga. ⁶ Poduucai idui Λgai aidasi Diuusi ootoi sai gΛrΛΛmadu daacana. Suusi Cristo cΛΛgacΛrΛ gΛrvuviadamiga aagidi gΛooga sai ootosana gΛIbadaga cascadΛ ootoi Λgai vai aliasi gΛrsoicai tasai cΛΛga oidacana. ⁷ VaidΛ Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛrnΛidiña ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi iduufimudai aatΛmΛ cascadΛ viaa aatΛmΛ sΛΛlicami isΛrmaamaradΛcagi dai isvΛascΛrΛ

oidacagi agai amadu dai cananara aatama istuigaco oidaca ragai agai amadu.

⁸ Vasi imaasi samicada rvaavoi dai ana ipalidi iscaga gama-maatulda aapi vasi gomaasi vai agai ismacada vaavoitudai Diuusi gnaagana dai caga ivuaadana istumaasi arsoini vascatai vatar ali asi cagadu ispvuaada agai daida arsoini agai vatar apa. ⁹ Damos maiti aatagada agai amadu ismacada aagaiña gologi vuirudagai dai tomali agai amadu ismacada armamaatutlidiadami yaatavogami ismacada mamaatutlidi mui cuentogada judidu Diuusi nioquida duucai dai tomali agai ismacada cocotuldi oodami dai tomali agai amadu ismacada mosvupui niocada liadagi tomasioora agaitai Moseesacarumamaatutldaragada, vasi imaasi maicagadu dai mitarsoini.

¹⁰ Isoidacagi amaadutai vaavoitudadami saagida ismacada cocotuldiadagi oodami gamamaatutldaragada ismacada mitarvaavoi bagaidani amo imidagai isgooca apa dai ismaitalagidagi agai pai camaidagito vaavoitudadami isurapadagi agai. ¹¹ Caga maata aapi isamoco cocotuldiadagi oodami agai maicaga gtagito dai alia soimaasi ivueeyi dai agai lagi maata apa ismicaga ivueeyi.

¹² Siscada gautosda ana Arteemasi sapa Tiiquico pai gaaga dai gindivida Nicopoliisira ami daivunda inalidi ana toomoco. ¹³ Dai soinani Seenasi ismacada nioquituldi oodami amadu Apoolosi vasicada pstucada istuidiagi, maacani istumaasi tagito agai dai apaiimadagi vai maivialgacana tomali amo istumaasi. ¹⁴ Vai govaavoitudadami maatana iscaga ivuaadagi dai soicadagi aa siscada tagitocagi agai vai poduucai arsoinicagi govaavoitudadami.

¹⁵ Vascatai ismacada ana ginamadu daraaja Diuscada gviaatuldi. Dai Diuscada viaatulda graaduini vaavoitudadami Diuusi cagacara gannidina vascatai.

Moscaasi.

Idi oojai ooji Paavora Filemón

¹ AanΛ ΛΓPaavora, dai aagidiña aanΛ oodami sai Suusi Cristo ΛRCΛΛgacαΓΛ vuviadami mai cascαΔ giñmaisaca. AanΛ ΛΛmadu Timoteo gΛoojidi idi oojai aapi gΛraduñi Filemón aapi garsoicai gΛraa duiñdagαΓΛ. ² Dai idi oojai ΛΓΛvaavoitudadami vΛΛtarα Λpα ismaacαΔ gΛnpaidi gΛquiiyαΓΛ dai siaa duutudai Diuusi, dai gΛraduñi Apia vΛΛtarα dai gΛraduñi Aquipo vΛΛtarα ismaacαΔ garsoicai gαraa duiñdagαΓΛ Λpα. ³ AatαMα ipαlidi isDiuusi gαrooga ΛΛmadu qαΓΛaanadamiga Suusi Cristo cΛΛgacαΓΛ gΛnnaijadagi dai gΛniibastudacan tadacagi.

⁴⁻⁵ Maí aanΛ isaliα cΛΛga vaavoitudai aapi dai oigαdai Suusi Cristo dai oigαdai aapi vΛΛsi Λvaavoitudadami Λpα cascαΔ aliα baigiñlidi aanΛ DiuusicαΔ daanaitai sai gΛsoicaiña. ⁶ Daanai aanΛ Diuusi sai soicaiña Λgai ismaacαΔ vaavoitu Suusi Cristo aidasi aapi aagidi Diuusi ñiooquidα. Daanai aanΛ Diuusi sai soicaiña Λgai iscΛga maatana vΛΛsi istumaasi cΛΛgαducami ismaacαΔ Suusi Cristo ivueeyi vΛΛsi vaavoitudadami vΛΛtarα. ⁷ Maí aanΛ isaapi Filemón aliα oigαdai Λvaavoitudadami vai poduucai gΛniibastacan tada Λgai dai poduucai baigiñliatudai aapimα.

⁸⁻¹² VΛΛsi imaasicαΔ aanΛ ñiooquiagi gαpiooñigabaru Onésimo vΛΛtarα. Tomasi aliα oigαdai aanΛ goovai vΛΛscαΓΛ movi angαootosdi pai cΛΛga miaadαgida. AanΛ ΛrootosαΔ Suusi Cristo cascαΔ viaa aanΛ sαλλicami isgαtαaaniagi aapi pasai cΛΛga miaadαgidana Onésimo dai aapi sαλλicαΔ gΛaagai pasivuaadagi istumaasi gΛaagida aanΛ. Damos aliαsi gαroigαdai aatαMα cascαΔ maitαΛaanai aanΛ dai baiyoma gαdaanai pasai cΛΛga miaadαgidana Onésimo. AanΛ Paavora casi Λrcαlimudadα dai apia-gaaagidiña sai Suusi Cristo ΛRCΛΛgacαΓΛ vuviadami cascαΔ maisapi aanΛ. ΛΛquioma Onésimo maicΛΛga gαsoicaiña dai sivi gia Λrsoiñi goovai aapi gαvΛatarα dai aanΛ giñvΛatarα. Onésimo giñdiviji tami maisacarαΓΛ dai aidasi aanΛ aagidi isSuusi Cristo ΛRCΛΛgacαΓΛ vuviadami goovai vaavoitu dai cascαΔ giñmara gαducami goovai. ¹³ Aliα baigiñldamudai aanΛ istanasi viimudai goOnésimo dai giñsoicαdamudai tami maisacaruaana poduucai isduucai giñsoicαdamudai aapi istanai daacamudai. ¹⁴ Damos aanΛ maitipαlidi isviiagi goovai maiquiaa giñmaacacai aapi oigaragai isviaa aanΛ cascαΔ baiyoma gαootosdi aanΛ. Damos sivi aapi istutuidi isgiñootosdagi pasipαliadagi maisiu guvucadagaicαΔ. ¹⁵ GoOnésimo vaasαqui ii gαquiiyaiñdarα maitαaagidacai. Damos sivi Λpamu gΛΛΛmadu daacamu goovai. AanΛ pοαlidi sai Diuusi poduucai idui sai vaavoitudana goovai dai sivi tomastuigaco gΛΛΛmadu daacamu ¹⁶ maisiu Λmo piooñi duucai baiyoma Λmo gαaduñi duucai dai aliα oigαadamu aapi cavaavoitudacai Λgai. Dai poduucai sioma ΛrcαΛgai aapi gαvΛatarα. AanΛ gia aliα oigαdai, damos aapi gia gΛaagai isvaamioma oigαadagi, maisiu tomastuma cαlli duucai sivi gia argαaduñi vaavoitudadami goovai.

¹⁷ Pasaapi gαaduñi duucai giñnaijadagi pai miaadαgida goOnésimo ducami iñsiΛraanacagi. ¹⁸ Issoimaasi gαduñi goovai aidasiΔ Λrgαpiooñiacatadai siΛpα isgαvuatuliada goovai aanΛ angαaa namΛquidagi. ¹⁹ AanΛ Paavora angαoojidi giñnovicαΔ dai aanΛ gia

gaa namaquidamu. Aan gmaatutuli isSuusi Cristo arcagacaga arvuvuviadami patai poduucai cagacaga vuusai aapi goovai amo istumaasi ismaacada tomali amo imidagai maitistutuidi aapi isgiña namaquidagi. ²⁰ Sallicaada giñaduñi aan ipalidi isgiñsoiña aapi giñootosdakai Onésimo. Aatama argaadunuma vaavoitudadami cascada. Iduuñiñi aapi istumaasi gaagidi aan sipoduucai baigiñliadamu aan.

²¹ Aan maata isgiñagida agai aapi cascada goojidi. Dai maata aan isvaamioma iduñia agai aapi maisiu mosacaasi istumaasi gaagidi aan. ²² Dai baigi duuca siaaco giñuuliña aan. Aapima daani Diuusi ansai vuusaiña aan tabiaadaga dai aan polidi isDiuusi giñmaquia agai oigaragai isvusia aan tabiaadaga.

²³ Diuscada gaviaatuldi giñaduñi Epaafarasi ismaacada giñlamadu maisapi gaaagiditai apaa isSuusi Cristo arcagacaga arvuvuviadami. ²⁴ Dai Diuscada gaviaatuldi apa Marcusi, dai Aristarco, dai Deemasi, dai Ruucasi ismaacada giñsoicai aa duiñdagaga.

²⁵ Vai qartaanaanadamiga Suusi Cristo cagacaga gannaidiña. Mosacaasi.

Idi oojai arJudidíu vaavoitudadami vΛΛtarΛ

¹ ΛΛquioma Diuusi ñiooquidiña gΛraaduñicaru naana duucai dai muiyoco. Diuusi ootosi ñiooqui gΛraaduñicaru gañiñiooquituldiadamigacΛdΛ. ² DΛmos diviacai ΛCristo Diuusi maradΛ tΛvaagiaiñdΛrΛ Λgai garaagidi vaamioma istumaasi Diuusi ipalidi ismaatΛca aatΛmΛ. Diuusi ΛΛmadu ΛCristo idui oidigi, dai Diuusi maa Cristo vΛΛsi istumaasi oidaga. ³ Diuusi maradΛ sΛΛlicΛdΛ cΛΛ tuiga. Λgai tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi daidΛ Λgai Λpan ducami gΛooga. AatΛmΛ cΛΛga istutuidi ismaatΛcagi istuiga Diuusi maatacatal isducatal oidacatal dai istumaasi ivuaadana Suusi Cristo. Λgai nuucada vΛΛsi istumaasi oidaga. Λgai vaamioma viaa guvucadagai istomasioorΛ dai vaamioma tΛaanΛi. AidΛsi muu Suusi Cristo curusiaba oigΛli Λgai garsoimaascamiga sai poduucai camaigΛpiar vΛΛtcana aatΛmΛ dai gotorΛ ii Λgai tΛvaagiamu dai daja Diuusi sΛΛlisia padΛrΛ.

⁴ Dai Diuusi maa Λgai Λmo sΛΛlicami vaamioma namΛacami isDiuusi tΛtΛaañicarudΛ sΛΛlicamigadΛ. ⁵ Diuusi tomali Λmo imidagai maipotΛtdai tomali Λmoco gatΛaañicaru:

Aapi apΛrgiñmara. Sivi gΛmaa aanΛ Λmo sΛΛlicami.

DΛmos Diuusi gia potΛtdai gΛmara.

Tomali Λmo imidagai maiaagidi Diuusi tomali Λmoco gatΛaañicaru saidΛ aroogadΛ.

⁶ Dai siΛscadΛ Diuusi Λpamu ootosagi gΛmara tami oidigi daama saidΛ arTΛaanΛdamigadΛcana oodami dai potΛtdamu Λgai vΛΛsi gatΛtΛaañicaru: Sai siaa duutudaiña maradΛ.

⁷ Dai Diuusi aagai gatΛtΛaañicaru dai pocaiti:

AanΛ idui giñtΛtΛaañicaru dai Λgai ΛvΛli gΛnducami dai otoma ivueeyi Λgai istumaasi tΛaanΛi aanΛ.

Ascaiti Diuusi. ⁸ Dai Diuusi potΛtdai gΛmara:

Aapi arDiuusi dai tomastuigaco viaacamu aapi gΛsΛΛlicamiga.

Dai vΛΛscarΛ ivueeyi aapi istumaasi arSΛΛlicami.

⁹ Aapi oojoidi istumaasi arSΛΛlicami dai sΛΛlicΛdΛ maioojoidi istumaasi maitarSΛΛlicami.

CascdΛ vaamioma baigΛliatu aanΛ aapi siaa.

AstatΛdai Diuusi. ¹⁰ Dai potΛtdai ΛpΛ gΛmara:

Aapi apΛrgΛΛ tΛaanΛdami dai aapi idui oidigi dai tΛvaagi.

¹¹ Oidigi dai tΛvaagi ugitimu dΛmos aapi tomastuigaco oidacamu.

Oidigi dai tΛvaagi cΛcΛΛliocoimu Λpan duucai yuucusi.

¹² Dai aapi gajiaadΛrΛ viaamu ΛcΛcΛΛliocoidadΛ dai aa uutudui iduuñimu. DΛmos aapi tomastuigaco momaascamu dai tomastuigaco oidacamu.

AstatΛdai Diuusi. ¹³ Diuusi potΛtdai gΛmara:

Daacañi giñsΛΛlisia padΛrΛ, asta siΛscadΛ aanΛ voopoidagi sΛΛlicamigadΛ vΛΛsi gantΛtΛaanΛdamiga Λgai ismaacΛdΛ gΛvuidΛrΛ vΛΛtΛca.

Dai Λgi aapi gataaanΛda agai.

AstatΛdai Diuusi. Dai Diuusi tomali Λmo imidagai maipodu agidi tomali Λmoco gatΛtΛaañicaru. ¹⁴ VΛΛsi Diuusi tΛtΛaañicarudΛ iibΛdaga Λgai daidΛ

ivueeyi vΛasi istumaasi Diuusi taaanΛi. Diuusi ootosai gatataaafiicarū sai soicafiña ismaacada Diuusi cΛagacara vuvaida agai.

2

¹ Cascada aliāsi glaagai iscΛaga Λagiditai caacagi Diuusi ñiooquida dai poduucai maigajiaadara viaagi Diuusi mamaatatuldiaragada. ² Ñiooqui ismaacada ootoi Diuusi Λquiomā gatataaafiicarucada arvaavoi dai ismaacada soimaasi ivuaadana dai maiΛagi ñiooqui Diuusi soimaasi taatātuli. Diuusi idui agaicada istumaasi arsaalicami. ³ Λpara Suusi Cristo gartaaanadamiga aagai sai Diuusi cΛagacara vuvaidi oodami dai gooquilara garaagidi agai vaa ñiooqui aa ismaacada ca. Ismaialagiditai caaca aatama ñiooqui ismaacada aagai agai maitiipucamu isducatai cΛagacara vuvaquiagi. ⁴ Dai Diuusi Λpa gartataagidi isarvaavoi istumaasi aagai Cristo ivuaadatai naana maasi gagarducami. Dai Diuusi Ibadā garmacai guvucadagai saida ivuaadana naana maasi istumaasi poduucai isduucai Diuusi ipalidi.

⁵ Caaagai aatama sai Diuusi iduufiña agai oidigi utudui dai tavaagi utudui damos Diuusi maimaquia agai saalicami gatataaafiicarū sai gataaafiña oidigi utudiarā dai tavaagi utudiarā. ⁶ Davicarū aramo Diuusi ñiooquituldiadamigada dai potadai agai Diuusi:

Giñdiuusiga vΛasi oodami coiya agai dai maiviaa agai istuisi tatagitodagi sai aapi viaa iscΛagacara ñaijadagi dai nuucadacagi.

⁷ Bai tavapi aapi ipali sai oodami palapioma gataaafiña sitataaafiicarū. Damos gooquilara maa aapi oodami amo saalicami ismaacada vaamioma namaga sitomasmaascada.

Dai Diuusi maa oodami saalicami sai taaafiña vΛasiaacatai istumaasi idui agai.

⁸ Poduucai oodami vaamioma gataaana tami oidi daama sivΛasi go-maasi ismaacada idui Diuusi.

Astadai Davicarū. Aidasi Diuusi maa gosalicami oodami poduucai oodami taaana vΛasiaacatai istumaasi oidaga oidigi daama. Damos vΛascara cΛaga gamaata ismaisiu vΛasi istumaasi oidaga agidi oodami.

⁹ Damos vΛasiaacatai agidi aSuusi Cristo tomali cΛaga gamaata isDiuusi ipali sai bai tavapi palapioma gataaafiña Suusi Cristo istataaafiicarudā. Diuusi cΛagacara ñaidi oodami cascada ipali agai sai Suusi Cristo muucuna curusiaba sai poduucai vΛascatai istutuidi iscΛagacara vuvu-vaquiagi. Dai muucucā Suusi Cristo dai apamu duucā Diuusi maa amo saalicami vai cascada vΛasi oodami dai Diuusi tataaafiicarudā glaagai issiaa duutuadagi agai.

¹⁰ Diuusi agai daida idui vΛasiaacatai dai taaanada agai agi agai. Dai aliāsi arcala isDiuusi ootoi gamara oidigi daama sai agai soimaasi taatana dai poduucai istutuidi iscΛagacara vuvaidiagi sioora vaavoitudagi. Dai poduucai agai arbatacaacamigada vΛasi vvaavoitudadami. Dai poduucai Diuusi vaidaqui agai muidutai oodami tavaagiamu vaavoitudacai agai Suusi Cristo. ¹¹ Suusi Cristo agai ismaacada aco vuvaidi vaavoitudadami daida Suusi amadu aco vuvaidada amo oogacami. Cascada Suusi Cristo maisiaa arai isgaaduñi aagadagi vaavoitudadami.

¹² Cascada pocaiti agai Diuusi ñiooquidara:

Aagidamu ana giñaaduñi sai aliā caa tuiga Diuusi garooga,

dai ʌmapai nʌʌdamu aatʌmʌ Diuusi nʌidadʌ siaa duutudaitai Diuusi. Ascaiti Suusi Cristo. ¹³ Dai pocaiti ʌʌpʌ Diuusi ñiooquidarʌ: Aanʌ cʌʌ vaavoitudai sai Diuusi giñooaga giñnuucada. Ascaiti Suusi Cristo. Dai pocaiti ʌʌpʌ Diuusi ñiooquidarʌ: Tan daja aanʌ daidʌ giñʌʌmadu daraaja mui aa Diuusi maamaradʌ ismaacʌdʌ cʌʌgacʌrʌ vuvaida aanʌ. Ascaiti Suusi Cristo.

¹⁴ Oodami ʌʌrʌ dai tuucuga poduucai ʌʌpʌ Suusi Cristo ʌʌrʌ dai tuucuga. Suusi muuquia agaitadai tami oidigi daama cascʌdʌ oodami duucai vuusai. Avʌnacai poduucai istui Suusi isvoopoidagi ʌDiaavora guvucadadʌ. ʌDiaavora arduñida iscooyi oodami. ¹⁵ Oodami ʌʌbʌidiña muuquigami dʌmos muucucai ʌSuusi casi istutuidi issoicʌdagi oodami sai camaiʌʌbʌidiña muuquigami. ¹⁶ ʌgai divia dai soifia agai Avraañicaru cajiudadʌ maisiu Diuusi tʌtʌaañicarudʌ. ¹⁷ Cascʌdʌ gʌaagaitadai isoodami duucai vuusia ʌgai dai poduucai istuidiagi isʌrʌpapaali baitʌcʌaacami ducamicagi dai poduucai ʌgai soigʌʌlidi oodamicʌdʌ dai cʌʌga ivueeyi gʌaa duiñdaga. ʌgai ivueeyi Diuusi aa duiñdadʌ. ʌgai muuquia agaitadai cascʌdʌ oodami duucai vuusai dai muucucai poduucai istutuidi ʌgai isoigʌldiadagi oodami soimascamigadʌ. ¹⁸ Dai ʌgai soimaa taata daidʌ ʌDiaavora soimaasi iduiñtulda ʌlidadadai dʌmos maitistui, cascʌdʌ Suusi istutuidi isgʌrsoicʌdagi siʌʌscadʌ ʌDiaavora soimaasi gʌrduiñtulda ʌliadagi.

3

¹ Cascʌdʌ tʌtʌgitodavurai aapimʌ istuiga Suusi Cristo. ʌgai ʌrDiuusi ootosadʌ daidʌ ʌgai ʌrʌrʌpaaliga ducami ismaacʌdʌ vaamioma tʌaanʌi. Daidʌ aatʌmʌ vaavoitudai ʌgai. Giñaaduñi Diuusi ʌcovai gʌnvuvaitu aapimʌ mʌsai iimʌna tʌvaagiamu. ² Diuusi ootoi Suusi Cristo tami oidigi daama saidʌ iduuna aa duiñdadʌ tai Suusi cʌʌga idui poduucai isduucai Moseesacaru cʌʌga idui Diuusi aa duiñdadʌ ʌjudidíu saagida. ³ Dʌmos Suusi vaamioma namʌga isMoseesacaru poduucai isduucai ismaacʌdʌ idui oodami vaamioma namʌga sioodami. Diuusi ʌgai daidʌ idui oodami. ⁴ Oodami dai vʌʌsi istumaasi oidaga maiʌʌgi ʌpʌdui. Diuusi ʌgai daidʌ idui. ⁵ Moseesacaru cʌʌga idui Diuusi aa duiñdadʌ ʌjudidíu saagida. Dai ʌgai aagai naana maasi istumaasi ʌpʌduñia agaitadai gooquidarʌ. ʌgai mosʌrpiooñigadʌ Diuusi. ⁶ Dʌmos Suusi Cristo ʌrDiuusi maradʌ ismaacʌdʌ tʌvaagiañidʌrʌ divia dai ʌgai cʌʌga nuucada ʌvaavoitudadami. Dai vʌʌsi aatʌmʌ vaavoitudadami ʌrDiuusi maamaradʌ ʌʌpʌ isapiacʌʌga vaavoitudadagi siʌʌsi ucami oidacagi tami oidigi daama dai baigʌrʌlidadai nʌnʌracagi istuigaco iimia ragai aatʌmʌ tʌvaagiamu.

⁷ Cascʌdʌ aliʌsi gʌaagai iscʌʌga maatʌ caʌcagi aatʌmʌ istumaasi oojisi Diuusi ñiooquidarʌ ismaacʌdʌ aagai Diuusi Ibʌadʌ: Issivi caʌca aapimʌ isñioocadagi Diuusi ⁸ ʌʌgiadavurai dai maisiu vuidʌrʌ vʌʌtʌca poduucai isduucai idui ʌjudidíu oidagana siaaco soimaasi taatacatadai ʌgai. Ascaiti Diuusi Ibʌadʌ. ⁹ Dai pocaiti Diuusi:

ʌjudidíu idui naana maasi soimaascami nʌida ʌlilitai sabai soimaasi taatatuldiana aanʌ.

Tomasi nʌidi naana maasi gʌgʌrducami istumaasi ivuaadana aanʌ goo coobai uumigi.

¹⁰ Cascʌdʌ baamu aanʌ ʌoodami vui daidʌ itʌtʌdai: “Aapimʌ ivueeyi ʌʌgi istumaasi ipʌlidiña dai maisiu istumaasi aanʌ ipʌlidi”. Antʌtʌdai aanʌ.

¹¹ Cascʌdʌ baamu aanʌ ʌgai vui daidʌ potʌtʌdai aanʌ ʌgai sai sʌʌlicʌdʌ maiiimi ʌgai aan iñʌʌmadu siaaco istutuidi ʌgai isgʌniibʌstacan tadacagi.

Ascaiti Diuusi.

¹² Giñaaduñi gʌnnuucadacavurai dai maisoimaasi gʌntʌtʌgitoda. Baiyoma gʌaʌgai isapiavaavoitudadagi Diuusi ismaacʌdʌ tomastuigaco oidaga dai maigajiaadʌrʌ vipiaadagi. ¹³ Dai vʌʌs tasai avʌr gʌnmaacada ñiooqui aipacoga mʌsiʌʌsi uucami oidacagi tami oidigi daama vai poduucai ʌDiaavora maitʌnvupuiirumadadagi tomali ʌmaadutai aapimʌ mʌsai vuidʌrʌ vʌʌtʌcana Diuusi. ¹⁴ Isapiacʌʌga vaavoitudadagi aatʌmʌ Suusi Cristo siʌsi uucami oidacagi poduucai isduucai vaavoitudaiña tucamidʌrʌ aidʌ gia sʌʌlicʌdʌ ʌraaduñdʌ aatʌmʌ Suusi Cristo.

¹⁵ Pocaiti Diuusi ñiooquidʌrʌ:

Issivi caʌca aapimʌ isñioocadagi Diuusi ʌʌgiadavurai dai maisiu vuidʌrʌ vʌʌtʌca poduucai isduucai idui ʌjudidíu oidigana siaaco soimaasi taatacatadai ʌgai.

Ascaiti Diuusi ñiooquidʌrʌ. ¹⁶ Vʌʌsi ʌoodami ismaacʌdʌ vaidacai Moseesacaru Ejiipituaifndʌrʌ caí Diuusi ñiooquidʌ dai vʌʌscʌrʌ vuidʌrʌ vʌʌtʌcana Diuusi. ¹⁷ Vai cascʌdʌ Diuusi goo coobai uumigi baamucataidai ʌgai vui. ʌgai soimaasi ivuaadana cascʌdʌ coi oidigana. ¹⁸ Diuusi caagiditadai ʌgai sai camaivaapaqui agaitadai Canaanʌrʌ. ʌgai maiʌʌgidi Diuusi cascʌdʌ. ¹⁹ Cʌʌ maata aatʌmʌ isʌgai maivaavoitu cascʌdʌ maivaapa.

4

¹ Dai sivi Diuusi gʌraagidi sai aatʌmʌ ʌrʌrʌ istutuidi isiimiagi mʌʌca siaaco daja ʌgai dai ʌʌmadu oidacana dai aatʌmʌ aliasi gʌaʌgai isgʌrnuucadacagi iscʌʌga vaavoitudadagi Diuusi dai poduucai sʌʌlicʌdʌ iimiagi Diuusi ʌʌmadu. ² Aatʌmʌ ʌrʌrʌ caí ʌmo ñiooqui cʌʌgaducami poduucai isduucai caí ʌjudidíu ʌmo ñiooqui cʌʌgaducami isDiuusi cʌʌgacʌrʌ gʌrvuvaida ʌlidi dʌmos ʌgai moscaʌ ñiooqui dai maiʌʌgi cascʌdʌ maiyaí Canaanʌrʌ siaaco istutuiditadai ʌgai isoidacagi. ³ Dʌmos aatʌmʌ ismaacʌdʌ cavaavoitu Diuusi iimia ragai tʌvaagiamu siaaco gʌriibʌstacan tadacamu aatʌmʌ tomastuigaco. Dʌmos pocaiti Diuusi agaitai ʌjudidíu ismaacʌdʌ maiyaí Canaanʌrʌ maiʌʌgidacai Diuusi:

Aliʌ baamu aanʌ ʌgai vui maitiñʌʌgidacai ʌgai.

Cascʌdʌ aagidi aanʌ sai tomali ʌmo imidagai maigʌniibʌstacan tadaca ʌgai ʌgai tʌvaagiʌrʌ aanʌ iñʌʌmadu.

Ascaiti Diuusi.

ʌgai cʌʌga istuidimudai isiimiagi tʌvaagiamu isʌʌgidamudai ʌgai Diuusi. Diuusi tʌvaagiʌrʌ daacatai nanʌra vaavoitudadami sai iimʌna dai ʌʌmadu daraajana. ʌgai modaja ibʌstai aidʌsi abiaadʌrʌ idui oidigi. ⁴ Cʌʌ maata aatʌmʌ istʌvaagiʌrʌ daja ibʌstai Diuusi. Diuusi ñiooquidʌ pocaiti sai naadami tasaicʌdʌ naato Diuusi oidigi:

Dai cuvaracami tasaicada camaitistuma dui, mosgabasi.

Ascaiti Diuusi ñiooquida. ⁵ Dai Diuusi ñiooquidara pocaiti ara:

Ismaacada maitiñagiada maiimia agai tavaagiamu aana iñamadu tomali maiganiibastacan tadaca agai.

Ascaiti Diuusi. ⁶ Dai muidutai vaavoituda agai quiaa dai iimia agai tavaagiamu siaaco ganiibastacan tadacamu. Damos agai ismaacada ara caa sai Diuusi cagacara vuvaidi oodami maiagi, cascada maiiji tavaagiamu. ⁷ Dai tavapicada Diuusi aagidi Davicaruru sai cagacara vuvaidi oodami poduucai isduucai aagidi agai ajudidiu aiquioma, dai potadai:

Issivi caaca aapima istumaasi ganaagiadagi aana agiadavurai.

Astadai Diuusi. ⁸ Aidasi Josue vaidacai ajudidiu Canaafiama agai ami oidatu. Damos Josue gia maitistui isvaidaquiagi ajudidiu tavaagiamu siaaco ganiibastacan tadacamudai agai cascada tavapicada Diuusi apamu aagai sai cagacara vuvaidi oodami sai iimana tavaagiamu dai ganiibastacan tadacana. ⁹ Poduucai caga gamaata sai Diuusi maamarada iimia agai tavaagiamu dai ganiibastacan tadaca agai.

¹⁰ Sioora iimiagi tavaagiamu malca camaitaata vuaada agai apan duucai tanai. Agai gia ganiibastacan tadaca agai. Apan duucai Diuusi aidasi idui oidigi naadami tasaicada dai gotora mosgabasi.

¹¹ Cascada aliasi gaaagai iscaga agiadagi aatama Diuusi dai poduucai iimiagi tavaagiamu dai malca ganiibastacan tadacamu aatama. Dai ismaiagiada aatama apan duucai ajudidiu ismaacada maiagi Diuusi poduucai siaadara iimana aatama tavaagiamu.

¹² Diuusi tomastuigaco oidaga dai istumaasi aagada agai avueeyi, agai alia viaa guvucadagai cascada. Diuusi ñiooquida soica oodami sai maatana isiarsoimaasi ivuaadami dai Diuusi ñiooquida soica oodami sai cagacara oidacana. Diuusi tagida oodami vasi istumaasi tagitoi agai.

¹³ Diuusi maata vasi istumaasi ivueeyi oodami dai amo imidagai Diuusi nidamu ismaacada arcaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami.

¹⁴ Suusi arDiuusi marada ismaacada tavai tavaagiaiñara. Aatama vaavoitudadami viaa amoco ismaacada papaali baitacaacamigada gaducami. Agai arSuusi. Agai ii tavaagiamu dai Diuusi vuidara caquiva. Cascada aliasi gaaagai isapiavaavoitudada aatama Suusi. ¹⁵ Dai agai samicada istutuidi issoigaliada aatamacada silscada adiaavora soimaasi garduñtuldia aliadagi. Tomasi soimaasi ivueeyi aatama agai vascara soigalidi aatamacada. adiaavora soimaasi iduñtuldia aliditadai Suusi ara cascada. Dai vascara Suusi maisoimaasi idui tomali amo imidagai. ¹⁶ Cascada aliasi gaaagai isdaandagi aatama Diuusi arooga vaavoitudaitai sagai cagacara garnaidi dai arsoica siuu duucu tagitoca aatama. Agai soigalidi aatamacada cascada. Agai tavaagiaru daja.

5

¹ Amo papaali baitacaacamigada maiagi gadadaasai. Diuusi agai dai dadaasai oodami saagidiñara vai agai daandagi Diuusi sai oigaldiana oodami soimaascamigada. Apapaali baitacaacamigada coodai vustaqui dai dadaasidi Diuusi sai Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigada.

² Agai arsoimaasi ivuaadami ara cascada istutuidi agai issoigaliada

oodamicada ismaacada soimaasi ivueeyi. ³ Dai cascada viaa agai iscoodadagi vustaqui dai dadaasdiadagi Diuusi sai Diuusi oigaldiana soimaascamigada lpan duucaí agaa oodami.

⁴ Tomali amo papaali baitacaacamigada maialagi gadadaasai. Diuusi agai dai dadaasai. Poduucái isduucái daí agai Aarónicaru saida arpapaali baitacaacamigadacana. ⁵ Poduucái lapa Suusi Cristo maialagi gadaí papaali baitacaacamigada duucaí. Diuusi agai dai daí. Dai Diuusi potatadai Suusi Cristo:

Aapi apargiñmara

sivi gamaa ana amo sállicami.

Astatadai Diuusi. ⁶ Dai gooquiara potatadai:

Aapi paali gaducami tomastuigaco

Melquisadeecaru duucaí.

Ascaiti Diuusi. ⁷ Aidasi Suusi Cristo tami oidigi daama aimaraiña, daanaiña agai Diuusi sai soicaiña. Dai amo imidagai asta suaacaiña dai iñacaiña daanaitai Diuusi. Dai Diuusi caga istutuiditadai isvaídaquiagi tavaagiamu maiquiaa muucucái agai. Dai Diuusi iduí istumaasi aagidiña Suusi daanaitai. Suusi valscara iduñia aliditadai istumaasi Diuusi ipalidi cascada. ⁸ Poduucái Suusi Cristo tomasi arDiuusi marada ismaacada tavai tavaagiaiñdara valscara mai islagiadagi Diuusi, soimaasi taata-maiña agai cascada. ⁹ Poduucái sállicada caga istutuidi iscagacara vuviadagi siora llagiadagi vai poduucái oidacagi Diuusi lamadu tomas-tuigaco. ¹⁰ Diuusi daí Suusi Cristo saida arpapaali baitacaacamigada ducamicana lpan duucaí Melquisadeecaru.

¹¹ Ana ipalidi isganaagidiagi mui naana maasi aagaitai gomaasi damos aapima maimaata caa cascada alia sijaiga isganmaatatuldiagi. ¹² Aapima caaqui abiaadara vaavoitu cascada casi gaaagai isgammaatatuldiadamudai aapima. Damos aapima quiaa tagito siora ganmamaatatuldiagi agai vaa ñiooqui ismaacada ganmaatatuli tucamidara. ¹³ Aapima lpan ducami aali ismaacada maiquiaa caga maata caa dai maiquiaa caga maata istumaasi arcagaducami dai istumaasi armaicagaducami. ¹⁴ Damos Diuusi ñiooquida ismaacada vaamioma sijaiga ismaata cacagi aragai vaatará ismaacada camaata istumaasi arcagaducami dai istumaasi armaicagaducami. Agai cagacara oidaga cascada.

6

¹ Aapima casi gaaagai msganmaatatuldiagi aa ñiooqui vaamioma sijaicami isagai ismaacada ganmamaatatuli aatama tucamidara. Aatama casi ganmaatatuli sai aliasi gaaagai isama duucaí gantatagitua aapima dai camaisoimaasi ivuaadagi, dai sai gaaagai msvaavoitudagi Diuusi, ² dai sai gaaagai msganvapaconagi, dai sai gaaagai msdaama daraasa vaavoitudadami gannoonovi sai Diuusi soicaiña agai, dai sai amo imidagai duduaaca agai coidada, dai sai amo imidagai Diuusi naida agai ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Dai agai ismaacada arcaga ivuaadami iimia agai tavaagiamu dai Diuusi lamadu daraaja agai tomastuigaco. Dai agai ismaacada armaicaga ivuaadami iimia agai adiaavora lamadu dai lamadu daraaja agai tomastuigaco. Vasi gomaasi camaitaagai isganmaatatuldia aatama lpanu. ³ Dai isDiuusi ipaliadagi ganmaatuldiamu aatama ama maasi.

4 Ismaacada camaata Diuusi ñiooquida dai maata caa isducatai caagacata vuvacai oodami dai Diuusi Ibaada soicai sai tatagitoina vaasi gomaasi, 5 dai caa maata agai isvaasi gomaasi alia caagadu, dai naidi naana maasi gagarducami ismaacada ivueeyi vaavoitudadami Diuusi guvucadadacada, 6 isagai gajiaadara viaagi gomaasi camaitistutiadamu isapamu ama duucai gantatagituagi. Sioora gajiaadara viaa gomaasi ducami isapamu curusiaba sisapadamudai Suusi Cristo dai parunadamudai agai vaasi oodami vuitapi. 7 Diuusi ñiooquida arvvaasi oodami vaataru. Damos amoco gantagito caacana dai caagacata oidacana. Dai Diuusi caagacata naidi agai. 8 Dai aa maitantagito caacana dai mosapiasoimaasi ivuaadana. Dai Diuusi soimaasi taatatuldiamu agai.

9 Tomaasi poduucai ganoojidi aana vaascara aana sallycada vaavoitudai isaapima maigajiaadara viaagi Diuusi ñiooquida. Aana povai inlidi siarvaavoi isaapima caagacata oidaga poduucai isduucai gaagai isoidacagi vaasi vaavoitudadami. 10 Diuusi vaascara ivueeyi istumaasi arsallicami cascada agai mostagitoca istumaasi ivueeyi aapima soicaitai aa vaavoitudadami poduucai caaga gamaata isaapima oigadai Diuusi. 11 Dai aatama ipalidi isaapima apiaoigada aa vaavoitudadami siyasi uucami oidacagi tami oidigi daama, dai isapiavaavoitudadagi isDiuusi ganvaidaquia agai tavaagiamu. 12 Poduucai maioojodamu aapima ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi. Dai gaagai isapan duucai ivuaada aapima agai ismaacada caaga vaavoitudaina istumaasi Diuusi aagidi isidunia agai. Agai maioojodaitadai nanaracatai istumaasi Diuusi aagidi isidunia agai. Cascada caviaa agai istumaasi Diuusi aagidi sai maquia agai.

13-16 Aidasi Diuusi aagidi Avraañicaru saida idunia agai mui naana maasi istumaasi agai vaataru, potatadai: “Sallycada iduunimu aana naana maasi istumaasi cacagaducami aapi gavvataru dai sallycada muidamu gacajitudaga”. Dai potatadai arpa: “Istumaasi aagai aana arvaavoi”. Diuusi maitistutuidi ispotaiyagi sai maata Diuusi, agai lagi arDiuusi cascada. Dai tiipu amai vaamioma namaacami isagai. Damos Diuusi vaamioma namaga sioodami cascada oodami pocaitina sai maata Diuusi. Siilascada pocaitiadagi amo oodami sai maata Diuusi camaitarsoini isapiaaagadagi agai vaa ñiooqui. Avraañicaru tavapi nanara sai Diuusi iduuna istumaasi aagidi maivui ñioocaitai Diuusi. Dai poduucai Diuusi maa agai istumaasi aagidi sai maquia agaitadai. 17 Diuusi pocaiti sai istumaasi aagai agai arvaavoi. Diuusi ipaliditadai sai caaga maatana Avraañicaru amadu cajiudadai sai agai sallycada idunia agai istumaasi aagidi sai idunia agaitadai cascada. 18 Diuusi aagai sai idunia agai amo istumaasi Avraañicaru vaataru dai pocaiti arpa sai istumaasi aagai agai arvaavoi. Poduucai caa maata aatama sai sallycada idunia agai istumaasi aagai. Agai maiyaatavoga cascada. Dai poduucai aatama ismaacada vaavoitudai sai Diuusi caagacata garvuvaidi baigralidi dai vaamioma caaga vaavoitudai aatama Diuusi. 19 Dai poduucai caa maata aatama isiimia ragai tavaagiamu dai Diuusi amadu daraaja ragai malca siaaco daja asuusi. 20 Dai Suusi Cristo arpapaali baitacaacamigada ducami tomastuigaco Melquisedeeca duucai. Suusi Cristo muu curusiaba dai aasi larada dai gooquilaru apnan duaaca dai ii tavaagiamu dai Diuusi

vuidarλa caquiva sai poduucai Diuusi garoigaldiana garsoimaascamiga dai aatama istutuidi isimiagi tavaagiamu.

7

¹ Melquisedeecacaru arraicatadai Saleemara. Daidla agai arpaalicatadai daidla ivuaadana Diuusi aa duiñdada. Diuusi agai dai vaamioma taanaai istomasioora tavaagiara dai oidigi daama. Avraañicaru sibaco cocoda aa taanaanadami dai vaamioma istui Avraañicaru dai aidasi nora agai gadavallragamu Saleemamu daivuñi agaitadai tai ii Melquisedeeca dai voiyara aayi dai daañimi Diuusi sai cllagacara naidiña Avraañi. ² Daidla Avraañi aa oí agai istumaasi voopoji agai agaa taanaanadami. Melquisedeeca itaiya lididi amo raí ismaacada ivueeyi istumaasi arsallicami. Dai agai arraicatadai Saleemara. Dai Saleema itaiya lididi maiomaliga cascada raí maiomaliacada aagaiña oodami Melquisedeeca. ³ Dai maitamaí sioora ardadadacatadai Melquisedeeca tomali sioora araaduñdadacatadai tomali siallquidla vuusai tomali siallquidla muu. Diuusi marada ismaacada tavaagiaindara divia arpaali ducami tomastuigaco. Daidla tomali amaadutai maiviaacatadai Melquisedeeca sallcamigada cascada tomali amaadutai maitalgi agai gasallicamiga arpa. Daidla Melquisedeeca arpaali tomastuigaco arpan duucai Diuusi marada ismaacada tavaagiaindara divia.

⁴ Poduucai cllaga gamaata isvaamioma namaacatadai Melquisedeeca siAvraañi. Garaduñi Avraañicaru aa oí Melquisedeecacaru istumaasi voopoji agai agaa taanaanadami ismaacada cocoda. ⁵ Moseacaru sallcamigadara pocaiti saidla papaali Levícaru cajiudadla viaacatadai sallcamí istaanadagi aa loodami maitalquidla tomasi vllascatai arAvraañicaru cajiudadla. ⁶ Damos Melquisedeecacaru maitraduñdadacatadai Levícaru tai vllascara Avraañicaru aa oí istumaasi voopoji agai agaa taanaanadami. Dai Diuusi agidi Avraañicaru sai cajiudadla muida agaitadai dai sai Diuusi iduñi agaitadai mui naana maasi acajiudadla vllatara. Tai vllascara Melquisedeeca daañimi Diuusi sai cllagacara naidiña Avraañi. ⁷ Dai vllascatai cllaga maata sai ismaacada vaamioma namaga acovai vuvaidi ismaacada maisi namaga. ⁸ Tami aatama judidú saagida arpaali ismaacada taanaai aa maitalquidla oodami agai loodami ismaacada ugiatadi damos Diuusi ñiooquidara aagai Melquisedeeca ducami istomastuigaco oidacamudai. ⁹⁻¹⁰ Aidasi Avraañicaru maa Melquisedeeca aa istumaasi vuucaticatadai, Leví amadu vllasi acajiudadla ismaacada vuvaqui agaitadai ducami isaa maaquimudai arpa ganvustuidaga. Agai arAvraañicaru cajiudadla cascada, tomasi aidla maiquiaa vuusai Levícaru. Dai sivi arLevícaru cajiudadla arpaali dai gataanai aa maitalquidla oodami.

¹¹⁻¹² Damos agai maitistui iscllagacara garvuvaidagi gansallicamigacada. Cascada Diuusi gajiaadara viaa arpaali Levícaru cajiudadla dai ootoi Suusi Cristo saidla arcllagacara vuviadamicana dai paali ducamicana arpan duucai Melquisedeeca dai maisiu arpan duucai Aaróñi. Aaróñi aramo paali Levícaru cajiudadla. Dai caotoscai Diuusi amai paali cascada aliási gaaagai ismaaquiaagi Diuusi loodami amai sallcamiga. ¹³ Suusi Cristo maitarLevícaru cajiudadla agai arJudácaru cajiudadla dai tomali amoco amai Judácaru cajiudadla arpaali mosaca Suusi Cristo. ¹⁴ Cllaga gamaata isSuusi Cristo arJudácaru cajiudadla dai

cΛΛga γΛμαατΛ λΛpΛ sai Moseesacaru maimaa sΛΛlicami tomali Δmoco Judácaru cajiudadΛ saidΛ λrpaalicana.

¹⁵ Dai vaamioma cΛΛga γΛμαατΛ sai Diuusi gajiaadΛrΛ viaa λpapaali Levícaru cajiudadΛ maataΛcatai isSuusi Cristo divia dai paali gΛducamicatadai λpan duucaí Melquisedeeca. ¹⁶ Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ pocaiti sai mosΛca Levícaru cajiudadΛ λrpaapaalicana dΛmos Suusi Cristo maitarLevícaru cajiudadΛ dai vΛΛscarΛ paali gΛducami. Agai tomastuigaco oidaga dai aliΛ viaa guvucadagai cascΛdΛ paali gΛducami. ¹⁷ CascΛdΛ pocaiti Diuusi aagaitai Suusi Cristo:

Aapi paali gΛducami tomastuigaco,

maisiu Levícaru cajiudadΛ duucaí baiyoma Melquisedeeca duucaí.

Ascaiti Diuusi. ¹⁸⁻¹⁹ Papaali Levícaru cajiudadΛ sΛΛlicamigadΛ ismaacΛdΛ maa Moseesacaru maitarsoi iscΛΛgacΛrΛ vuvaquia aatΛmΛ tomali maitarsoi iscΛΛgacΛrΛ oidacagi cascΛdΛ Diuusi gajiaadΛrΛ viaa Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ daidΛ garmaa λmai sΛΛlicami vaamioma cΛΛgΛducami ismaacΛdΛ garsoicΛi issΛΛlicadΛ siaa duutuuda aatΛmΛ Diuusi.

²⁰⁻²¹ Apapaali Levícaru cajiudadΛ viaacatadai sΛΛlicamigadΛ gΛnaaduñícaru. λoodami tΛΛgida sΛΛlicamigadΛ λgai. DΛmos Diuusi daí Suusi Cristo sai paali ducamicana dai pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ sai Diuusi potΛtdai Suusi Cristo:

CΛλ maata aana isΛrvaavoí isaapi paali gΛducami tomastuigaco,

maisiu Levícaru cajiudadΛ duucaí baiyoma Melquisedeeca duucaí.

AstatΛdai Diuusi. Dai Diuusi maiyaatagai. ²² CascΛdΛ γΛμαατΛ sai vaamioma cΛΛgadu utuducΛdΛ sΛΛlicami. Suusi Cristo pocaiti saidΛ λsΛΛlicami utuducΛdΛ sΛΛlicΛdΛ cΛΛgadu dai λgai λrDiuusi ñiooquituldíadami. ²³ Apapaali Levícaru cajiudadΛ muiducatadai. Cooyiña λmoco dai aa vuudana sΛΛlicamigadΛ. ²⁴ DΛmos Suusi Cristo tomastuigaco oidaga cascΛdΛ maitΛagi λgai λmai gasΛΛlicamiga. ²⁵ CascΛdΛ istutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuviadagi vΛΛscatai ismaacΛdΛ vaavoitudai isiimia agai Diuusi λΛmadu dai tomastuigaco oidacagi vaavoitudaitai Suusi Cristo. Agai tomastuigaco oidaga cascΛdΛ, dai daanΛi Diuusi sai soicΛiña vΛΛsi vaavoitudadami.

²⁶ Poduucái tudu Suusi λrpapaali baitΛcΛaacamigadΛ ismaacΛdΛ tΛgitocatadai aatΛmΛ. Agai tomali λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi, vΛΛscarΛ ivueeyi mosΛcaasi istumaasi λrcΛΛgadu, dai Diuusi vaidacai tΛvaagiamu vai λgai vaamioma tΛaanΛi sivΛΛsi Diuusi tΛtΛaañícarudΛ. ²⁷ Apapaali baitΛguucacamigadΛ Levícaru cajiudadΛ λgai viaa iscoodadagi vustaqui dai dadasdiadagi Diuusi. Agai povueeyi sai Diuusi oigΛldiana soimaascamigadΛ λgai λpΛga dai gotorΛ oodami soimaascamigadΛ. DΛmos Suusi Cristo maiλpan duucaí ivueeyi λgai. Suusi Cristo tomali λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascΛdΛ maiviaacatadai iscoodadagi vustaqui sai Diuusi oigΛldiana. Tomali maiviaa iscoodadagi vustaqui λoodami vΛΛtarΛ sai Diuusi oigΛldiana soimaascamigadΛ baiyoma λgai gΛmuaatu curusiaba vΛΛsi oodami vΛΛtarΛ. Agai Diuusi dasdiaradΛ ducami. MosΛmo imidagai podui Suusi Cristo. DaidΛ λpapaali baitΛguucacamigadΛ Levícaru cajiudadΛ ivuaadatai gΛaa duiñdagai vΛΛs tasai. ²⁸ Moseesacaru sΛΛlicamigadΛrΛ aagai sioorΛ viaa isλrpaalicagi dΛmos vΛΛsi λrsoimaasi ivuaadami. DΛmos gotorΛ Diuusi daí gΛmara Suusi Cristo papaali baitΛcΛaacamigadΛ duucaí dai potΛtdai: “CΛλ

maatΛ aanΛ isaapi Λrpaali ducami tomastuigaco”, astatΛdai Diuusi. Dai Suusi Cristo tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi.

8

¹ VΛasi gomaasicadΛ cΛaga gΛmaatΛ isSuusi Cristo vaamioma namΛga isΛpapaali baitΛguucacamigadΛ LevicarΛ cajiudadΛ. Dai Suusi Cristo tavaagiΛrΛ daja sΛllisia padΛrΛ Diuusi. ² MΛΛca tavaagiΛrΛ siaaco daja Diuusi Suusi Cristo Λgai daidΛ argΛrpaaliga. Λgai ivueeyi aa duiñdadΛ papaali baitΛguucacamigadΛ. ³ Λpapaali baitΛguucacamigadΛ gadadaasai sai coodaiña vustaqui dai dadasdiña Diuusi. Dai dadasdiña ΛrΛ istumaasi vaaapaiña oodami. CascadΛ gΛmaatΛ isSuusi Cristo viaacatadai isdasdagi Λmo istumaasi Diuusi. ⁴ IsSuusi Cristo tami oidigi daama oidacamudai tomali maitΛrpaalicamudai Λgai. Quiaa oidaga papaali tami oidi daama cascadΛ. Λpapaali coodai vustaqui dai dadasdi Diuusi poduucai isduucai aagai Moseesacaru sΛllicamigadΛrΛ ismaacadΛ maa Diuusi Moseesacaru. ⁵ Dai istumaasi ivueeyi Λpapaali tami oidi daama rpaΛ maasi istumaasi ivueeyi Suusi Cristo tavaagiΛrΛ. Gomaasi cΛaga gΛmaatΛ. Aidasi Moseesacaru iduñia agaitadai Λicuusi vaaqui Diuusi potatΛdai: “CΛagai giduñi goicuus vaaqui Λpa maasi Λgai ismaacadΛ gatΛagi aanΛ giidiana”, astatΛdai Diuusi. ⁶ Damos vaamioma namΛga garpaaliga. Λgai tavaagiΛrΛ ivueeyi gaa duiñdaga cascadΛ. Vai Λgaa papaali tami oidi daama ivueeyi istumaasi aagai Moseesacaru sΛllicamigadΛrΛ. Dai vaamioma cΛagadu Suusi Cristo sΛllicamigadΛ isMoseesacaru sΛllicamigadΛ. Suusi Cristo Λgai dai soicai oodami sai Diuusi oigaldiana soimaascamigadΛ dai cΛagacΛrΛ oidacagi cascadΛ vaamioma cΛagadu Suusi Cristo sΛllicamigadΛ.

⁷ Aoodami maitistui iscΛagacΛrΛ vuvaquiagi Moseesacaru sΛllicamigadΛcΛdΛ cascadΛ Diuusi gajiaadΛrΛ viaa Moseesacaru sΛllicamigadΛ daidΛ maa oodami Λmo ñiooqui utudui. ⁸ DaidΛ Λjudidíu maiΛΛgidi Moseesacaru sΛllicamigadΛ cascadΛ Diuusi ñiooquidΛrΛ pocaiti aagaitai Λjudidíu:

Λmo imidagai ootodamu aanΛ Λjudidíu Λmo sΛllicami utudui.

⁹ ΛsΛllicami maiΛpaa maascamu Λgai ismaacadΛ ootosi aanΛ aaduñdΛcardu,

Aidasi cavuvoidia iñagaitadai aanΛ Λgai EjiipituaiñdΛrΛ.

Damos Λgai maiΛΛgi ΛsΛllicami.

CascadΛ gajiaadΛrΛ viaa aanΛ Λgai.

Ascaiti Diuusi.

¹⁰ Dai vΛascΛrΛ Λmo imidagai ootodamu aanΛ Λjudidíu ΛsΛllicami utudui dai poduucai ΛrΛduuñimu:

Aliasi cΛaga mamaatΛtuldiamu aanΛ Λgai giñsΛllicamiga siΛgai sΛllicadΛ maatΛ caacamu dai Λgiadamu.

Poduucai aanΛ rDiuusigadΛcamu dai Λgai argiñmaamaracamu.

¹¹ VΛascatai giñmaatΛca Λgai aaliducami dai gΛgΛrducami cascadΛ tomali Λmaadutai maiviaacamu: isaagiadagi aa istuiga aanΛ.

¹² Dai aanΛ oigaldiadamu soimaascamigadΛ.

Dai tomali Λmo imidagai maitatΛgitodamu aanΛ ΛsoimaascamigadΛ ismaacadΛ idui Λgai.

baitacaaacamigada. Lagi Suusi Cristo aasi gaaara cascada. Dai mosamo imidagai podui dai i tavaagiamu. Dai poduucai isduucai Suusi Cristo casistutuidi vaasi oodami iscagaagara vuvacuiaigi dai tomastuigaco oidacagi Diuusi amadu. ¹³ Siascada ajudidiu taatagi amo muuquieda silapa siaaco yaasapi coidada maiviaacana oigaragai lagi issiaa duutuadagi Diuusi asta siascada ganvausi lagi sivatu dai tuuru aradacada dai vaacasi baabieda maataigadacada lagi poduucai ganviidacatadai lagi. Capovuaadatai lagi cavuaaificam vii duucami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai casistutuidiña isapamu siaa duutuada Diuusi. ¹⁴ Suusi Cristo aasi arada muucucui curusiaba Diuusi Ibadada guvucadadacada gomaasi gadaasdaraga Diuusi vaatarada. Tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi Suusi Cristo cascada soora vaavoitudai lagi vaamioma caga istutuidi isganiibastacan tadacagi oigaldacai Diuusi soimaascamigada dai poduucui viaacana oigaragai issiaa duutuadagi Diuusi daida ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi. Diuusi tomastuigaco oidaga.

¹⁵ Poduucui Suusi Cristo lagi dai daana Diuusi aatama garvaataro ootoscui Diuusi samicami utudui agaicada. Dai poduucui vaascatai ismaacada vapaidi Diuusi istutuidi isiimiagi Diuusi amadu dai viaacamu vaasi istumaasi ismaacada aagai Diuusi sai maquia lagi vaavoitudadami. Suusi Cristo muu sai cagagagaga vuvacana vapaidada ismaacada soimaasi ivuaadana maiquiaa diviacai Suusi Cristo tomasi cacoi lagi, dai aida quiaa namaaacana Moseesacaru samicamigada. ¹⁶⁻¹⁷ Siascada amo oodami iduñiagi amo oojai siaaco aagai soora vaatarada lagi vustuidada silascada muuquia lagi damos tomali amaadutai maitistutuidi isbiyagi tomali amo istumaasi asta siascada muuquiagi ismaacada idui aoojai. ¹⁸ Poduucui arada aidasi Diuusi maa Moseesacaru gasamicami maifamaaacana gosamicami asta siascada Moseesa coi vustacui. ¹⁹ Aidasi Moseesacaru caagidi aoodami vaasi asamicami ismaacada maa Diuusi amaasi bai lagi voopoi vaagicami dai amo uusi isopo tagiducami maamarada dai vaditu vustacui aradacada amadu suudagi dai vausi liivru ismaacadara oojisicatadai asamicami dai vaasi oodami vausi lagi arada. ²⁰ Amaasi potatadai: “Idi araicada canamaacamu idi samicami ismaacada gifmaa Diuusi aapima ganvaatarada”, astatadai Moseesacaru. ²¹ Daida Moseesacaru vausi arada licuusi vaaqui amada vaasi istumaasicada siaa duutudaiña lagi Diuusi. ²² Moseesacaru samicamigadara pocaiti sai baitoma vaasi istumaasi gaaagi isvausidicagi vustacui aradacada dai poduucui istutiadagi iscada ivuaadagi Diuusi aa duiñada. Diuusi maiogaldiña tomali amaadutai soimaascamigada asta siascada coodaiña vustacui vai balañiña arada. Dai sivi Suusi Cristo aasi arada muucucui dai poduucui Diuusi oigaldi oodami soimaascamigada.

²³ Poduucui gaagaitadai isbai vuaada lagi istucada ivuaada Diuusi aa duiñada poduucui isduucui Diuusi aagai Moseesacaru dai aliasi gaagai arada isiduñi agaitadai amo istumaasi vaamioma namaacami sicoodai vustacui vai poduucui oigaldicagi oodami soimaascamigada dai lagi iimiagi tavaagiamu dai siaa duutuada lagi Diuusi tavaagiarada. Istumaasi idui Suusi Cristo vaamioma namaga sistumaasi ivuaadana ajudidiu coodaitai vustacui. ²⁴ Suusi Cristo maivapacaiña licuusi vaaquiarada

ismaacada iduí oodami agai tavaagiara vaa dai vuidara caquiva Diuusi dai daana Diuusi aatama garvatar. Ajudidú coodaiña vustaqui aicuusi vaaquiara dai bajiña arada dai gaicada vausidiña tucavi siaaco ivuaadana Diuusi aa duiñada sai poduucai Diuusi oigaldiana oodami poduucai isduucai Suusi Cristo gamuaatu dai lagi agai ii tavaagiamu dai maaca ivueeyi Diuusi aa duiñada sai poduucai Diuusi oigaldiana oodami. ²⁵ Ajudidú papaali baitacaacamigada vapacaiña ali amojoco vasi uumigi atuucavi tuucavioma caacada dai baticana vustaqui arada damos aSuusi Cristo mosalia amo imidagai muu maisu muiyoco. ²⁶ Damos aidasi divia Suusi Cristo ugidagai Moseesacaru samicamigada. Dai Suusi Cristo muu tai aasi arada mosamo imidagai sai poduucai Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigada. ²⁷ Oodami ali amojoco cooyi dai gooquira Diuusi naidamu ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada rmaicaga ivuaadami. ²⁸ Poduucai lagi Suusi Cristo ali amo imidagai muu tai aasi arada sai poduucai Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigada. Dai gooquira paamu divia agai Suusi Cristo dai vaidaquia agai vascatai ismaacada nara vaavoitudaitai.

10

¹ Vasi istumaasi ivuaadana ajudidú aicuusi vaaquiara agai povuaadana sai maana oodami tomasi palapi istumaasi iduña agaitadai Suusi Cristo diviacai tami oidi daama. Ismaacada vasi uumigi maacaiña vustaqui apapaali sai coodaiña dai poduucai siaa duutudai Diuusi maicagacara vuvacai gomaasicada. ² Isgomaasicada istutiadamudai oodami iscagacara vuvacai agai aidai gia ali amo imidagai vaaapamudai agai vustaqui dai cascada caoigaldicamudai agai soimaascamigada dai camaisoigandiamudai soimaasi ivuaadantai. ³ Damos baiyoma coodaitai vustaqui vasi uumigi gantatigitoiña issoimaasi ivuaadana. ⁴ Vustaqui aradacada maitomastuigaco oigaldicana oodami soimaascamigada.

⁵⁻⁶ Cascada aidasi Suusi Cristo divia tami oidi daama potadai agai Diuusi googa:

Aapi maitipalidi isoodami moscodadagi vustaqui dai gadadasdiagi naana maasi.

Baiyoma aapi ipalidi saida oodami ama duucai gantatigitona dai camaisoimaasi ivuaadana dai gagidiña.

Cascada giñotoi aapi tami oidi daama ansai oodami duucai vuusaiña ana dai muucuna dai poduucai aapi oigaldi oodami soimaascamigada.

⁷ Tami daja ana daida iduña inagai ana istumaasi aapi ipalidi.

Ana iduña inagai vasi istumaasi ojisi gñioquira giñaagaitai ana.

Astadai Suusi Cristo. ⁸ Moseesacaru samicamigadara pocaiti sai ali asi gaaagai iscodada vustaqui dai dadadiagi Diuusi naana maasi dai vascara potadai Suusi Cristo googa: “Aapi giñoga maitipalidi gomaasi”, astadai. ⁹ Dai Suusi Cristo pocaiti ara saida iduña agai istumaasi Diuusi ipalidi. Aidasi pocaiti agai poduucai gajiaadara viaa Moseesacaru samicamigada dai pocaiti sai agai samicamigada agai dai namaga. ¹⁰ Suusi Cristo muu curusiaba amo imidaga sai poduucai cagacara vuvacana oodami. Suusi Cristo podui iduña aliditai istumaasi Diuusi ipalidi. Cascada Diuusi garoigaldi dai acovai garvuvaitu tasi aatama siaa duutudaiña.

¹¹ VΛASI Λpapaali judidíu ivueeyi gΛnaa duiñdaga vΛAS tasai dai mui imidagai coodai vustaqui tomasi vustaquicΛΔ maitomastuigaco oigaldicana oodami soimaascamigadΛ. ¹² DAMOS Suusi Cristo camuucucai dai aasi ΛΛradΛ sai poduucai Diuusi tomastuigaco oigaldiana oodami soimaascamigadΛ ii tΛvaagiamu dai Diuusi vuitapi cΛquiiva dai gooquiΛΓΛ sΛalisia padΛΓΛ Diuusi daiva. ¹³ Dai movasi nΛnΛraca agai Suusi asta siΛΛscadΛ Diuusi voopoidagi sΛalicamigadΛ vΛASI tΛΛaanΛdamigadΛ Λgai ismaacΛΔΛ vuidΛΓΛ vΛΛtaca ΛSuusi dai ΛΛgi Λgai gataaanada agai. ¹⁴ Iduucai Suusi Cristo vΛASI gomaasi poduucai cΛΛ tutiatu Λgai ismaacΛΔΛ Diuusi Λcovai vuvaitu dai Diuusi tomastuigaco cΛΛgacΛΓΛ nΛidi Λgai ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ¹⁵ Dai Diuusi IbΛadΛ ΛrnΛijadami vΛASI istumaasi iduí Suusi Cristo daidΛ icaiti Diuusi IbΛadΛ:

¹⁶ Λmo imidagai ootosdamu aanΛ Λjudidíu Λmo sΛalicami utudui dai poduucai ΛpΛduuñimu.

Aliasi cΛΛga mamaatΛtuldiamu aanΛ Λgai giñsΛalicamiga siΛgai sΛlicΛΔ maata cΛcamu dai ΛΛgiadamu.

Ascaiti Diuusi IbΛadΛ. ¹⁷ Dai gooquiΛΓΛ icaiti:

Tomali Λmo imidagai maitΛtΛgitodamu aanΛ ΛsoimaascamigadΛ ismaacΛΔΛ iduí Λgai.

Ascaiti Diuusi IbΛadΛ. ¹⁸ Caoigaldicatai ΛsoimaascamigadΛ Λjudidíu camaignaagai isapiacoodadagi vustaqui soimaasi ivuaadatai.

¹⁹ CascadΛ giñaaduñi casistutuidi aatΛmΛ isdaanΛdagi Diuusi maisiaa ΛΛraitai, vaavoitudaitai isSuusi Cristo muu curusiaba dai aasi ΛΛradΛ vai Diuusi gΛroigaldi garsoimaascamiga daidΛ Λgai garmaa ΛsΛalicami utudui. ²⁰ Dai duaaca Suusi Cristo dai tΛvaagiΛΓΛ daja dai cascadΛ istutuidi aatΛmΛ isdaanΛdagi Diuusi sai garsoicΛiña. ²¹ Suusi Cristo Λrpapaali baitΛcΛaacamigadΛ ducami tΛvaagiΛΓΛ. Dai Λgai alia viaa guvucadagai. ²² CascadΛ aliΛsi gΛaagai issiaa duutuadagi Diuusi cΛΛga vaavoitudaitai. Diuusi casi gΛroigali garsoimaascamiga cascadΛ gΛriibastacan tada aatΛmΛ sivi. Dai cavapacoñi aatΛmΛ. ²³ Dai aatΛmΛ aliΛsi gΛaagai isapiavaavoitudadagi Suusi Cristo. Diuusi Λgai daidΛ gΛraagidi sai tomastuigaco oidaca agai vΛASI vaavoitudadami dai maiyaatavoga Λgai cascadΛ aliΛsi gΛaagai isvaavoitudadagi aatΛmΛ Suusi Cristo. ²⁴ Dai aliΛsi gΛaagai aatΛmΛ isgarsoicΛda aipacoga dai poduucai vaamioma gΛroigΛada aipacoga dai vaamioma cΛΛgacΛΓΛ oidaca. ²⁵ Maitiagagai tΛsΛpan duucai ivuaadagi Λgai ismaacΛΔΛ maidaivai siaaco gΛΓmpaidi aatΛmΛ dai siaa duutudai Diuusi. Baiyoma gΛaagai iscΛΛga gΛrmaacadagi ñiΛoqui aipacoga. Vaamioma cΛΛga sivi camiaadimi istuigaco divi agai Suusi Cristo cascadΛ.

²⁶ Isapiasoimaasi ivuaada aatΛmΛ ΛΛgi pΛrΛliaracΛΔΛ camaatΛcatai aatΛmΛ isSuusi Cristo ΛΓΛcΛΛgacΛΓΛ vuvaquidami, camaitipu isduucatai isgΛroigaldi garsoimaascamiga. Maitipu tomali Λmo Λmai ismaacΛΔΛ muu aatΛmΛ gΛrvΛΛtarΛ mosΛcaasi Suusi Cristo vai poduucai Diuusi gΛroigaldi garsoimaascamiga. ²⁷ Sivi mosgΛaagai isnΛnΛracagi istuigaco Diuusi soimaasi gΛrtaatatuldi agai isducatai ΛrsΛalicami. SΛlicΛΔΛ ugitituda agai Diuusi vΛASI ismaacΛΔΛ vuidΛΓΛ vΛΛtΛcagi. ²⁸ SiΛscadΛ Λmaadutai maiΛΛgidagi MoseacarΛ sΛalicamigadΛ dai isoidacagi gooca siΛpΛ vaica nΛijadami aidΛ gia Λdunucami gataaanΛiña maaaragai dai

agái garsoicái tasai maatana aatama isducatai gaaagai isvaavoitudadagi Diuusi.

⁵ Enococaru caga vaavoitudaiña Diuusi tai Diuusi duaacami baccai tavaagiamu, cascada maitaa oodami oidigi daama. Dai pocaiti Diuusi ñiooquidarai sai Diuusi alia baigallidiña Enoco vui laqui abiaadara. ⁶ Damos Diuusi maitistutuidi iscagacara naijadagi siora maivaavoitudadagi. Dai siora siaa duutuada liada Diuusi araga gaaagai isvaavoitudagi isoidaga Diuusi dai isDiuusi sallicada soicái siora siaa duutuada liadagi.

⁷ Noécaru caga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi Diuusi aagidi sai naana maasi istumaasi araduñia agaitadai dai cascada gaaagaitadai isiduñia agái amo vaarcu gducami dai gaicada cagacara vuusiagi agái amadu aaduñda, Noécaru caga agidiña Diuusi. Tomasi oodami naiditadai aidasi Noé ivuaadatadai agaa vaarcu dai poducái maí isanoé vaavoitudaiña Diuusi vascara oodami maivaavoiu dai poducái gamaata isagai arsoimaasi ivuaadami dai cascada baicoi agái aidasi tavapi duudu. Damos Diuusi cagacara naidiña Noé.

⁸ Avraañicaru caga vaavoitudaiña Diuusi, cascada aidasi Diuusi aagidi sai vuusaiña agái gadavarragaiñdara, vuusai agái dai ii sibacoga siaaco Diuusi maaquia agaitadai amai davarrai tomasi Avraañi maimaatatadai siaacoga. ⁹ Dai Avraañicaru aayi adavarrara siaaco Diuusi vaidacai. Dai apiacaga vaavoitudaiña Diuusi cascada ami oidatu sibaadara oidacami duucái. Dai icuusi vaaquira oidacatadai. Dai Isaacaru dai Jacocaru arara poducái oidacatadai. Dai Diuusi aagidi agái arara sai adavarrai aragai vataraca agaitadai. ¹⁰ Avraañicaru agidiña Diuusi vaavoitudaitai isamo imidagai iimi agaitadai tavaagiamu dai Diuusi amadu daaca agái.

¹¹ Saacararu ooñigada Avraañicaru caga vaavoitudaiña Diuusi cascada marai tomasi casi arooquimudadatadai Diuusi aagidi Saara sai maraata agaitadai tai agái vaavoiu cascada marai. ¹² Avraañicaru sallicada arcallimudadatadai dai camaitistui ismaatagi damos vascara maamarai dai sallicada muidu cajiudad agái. Avraañicaru muidu cajiudad aran aquidu sisiaavugai. Tomali maadutai maitistutuidi isaldagi.

¹³ Vasi agái ismaacada vaavoitudaiña Diuusi coi maiquiaa maacacai Diuusi vasi istumaasi aagai sai maaquia agaitadai. Vascara agái caga vaavoitudai vasi ismaacada aagai Diuusi cascada maatcatadai isiduñia agái Diuusi vasi istumaasi aagai isiduñia agaitadai. Daida oodami baiganliaracada tatagitoiña. Dai agái maatcatadai isamo imidagai iimia agaitadai sibacoga dai maisiu vascara anaasi oidaca agaitadai. ¹⁴ Caga gamaata sai siora poducái vaavoitudadagi nara istuigaco iimia agái tavaagiamu dai Diuusi amadu oidaca agái tomas-tuigaco. ¹⁵ Istaligitodamudai agái isimiagi apamu maaca. ¹⁶ Damos agái baiyoma ipaliditadai isviaacagi amo davarrai vaamioma cagaducami tavaagira. Cascada Diuusi baigallidiña giñooaga aagitai agái. Diuusi cabai duu siaaco oidaca agái tavaagira.

¹⁷⁻¹⁸ Avraañicaru caga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi Diuusi aagidi sai muaana gamara dai daasdana, Avraañicaru gia muaa agaitadai

gamara Isaa dai daasda agaitadai Diuusi tomasi mosaca amoco vi-aacatadai agai. Dai Diuusi caaagiditadai Avraañi sai alia muida agaitadai cajuudad Isaaañidara. Damos Diuusi mosnida aliditadai sabai calaga lagidi Avraañi dai maisiu issaalicada muaagi Avraañi gamara. ¹⁹ Avraañicaru vaavoitu isDiuusi istutuidi isduduaacaldiagi coidada. Cascada siaducui isDiuusi duaacaldiamudai Isaa coidada saagidiañidara.

²⁰ Isaacaru calaga vaavoitudaiña Diuusi cascada maiquiaa muucucui agai agidi gamaamara Jaco dai Esaú sai Diuusi calagacara nijada agaitadai. ²¹ Jacocararu calaga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi cayoga muu callimucui agidi gamara Osé maamarada sai Diuusi calagacara nijada agaitadai. Dai Jaco siao duutuli Diuusi daagacatai lagiica. ²² Osécaru calaga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi camuuquia agaitadai pocaiti sai gaaaduñi ajudidú vuvaaquia agaitadai gooquiri-oma Ejiipituañidara. Dai aagai lapa masiaaco vuuquiagi ooda camuucucui agai.

²³ Moseesacaru dadada calaga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi vuusai Moseesa maata tal agai sidi arDiuusi aco vusidadada. Cascada vaica masaadai astocatadai agai, tomasi araí gatajai coodaragai vasi aali utu vuvaaquidada ismaacada arcacallicatadai judidú maamarada. Vascara Moseesa dadada maiabañi araí. ²⁴ Moseesacaru calaga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi cagaa agai maitipali isloodami araí baabaduucui nijadagi. ²⁵ Baiyoma ipali agai isloodami maatacagi isagai arjudú. Ajudidú arDiuusi maamarada cascada. Tomasi vasi ajudidú arpipiooñigadacatadai araí Ejiipitara oidacami dai soimaasi taatamituidiña. Moseesa baiyoma ipali issoimaasi taatagi dai maisiu baigaliadagi chalqui tasai ivuaadadai istumaasi ipalidi soimaasi ivuaadami lamadu. ²⁶ Moseesa vaavoitudaiña isDiuusi maquia agai amo istumaasi vaamioma calgaducami lavaagiara cascada ipali isEjiipitara oidacami soi duucui nijadagi poduucui masduucui soi duucui nijada agaitadai Cristo goquiara diviacai. Moseesa poliditadai sai poducui vaamioma baigalidi isviacatai vasi araí Ejiipituañidara vustuidada. ²⁷ Moseesacaru calaga vaavoitudaiña Diuusi cascada ii Ejiipituañidara maiabañi agai araí tomasi araí alia baamu amoseesa vui. Vascara Moseesa iduí vasi istumaasi Diuusi tajaí saida iduuna ducami isnijadamudai agai Diuusi tomasi maitartagacarui.

²⁸ Moseesa calaga vaavoitu isDiuusi iduñia agai istumaasi aagi isiduñia agaitadai cascada gatajai coodaragai cañiru maamarada dai agidi sai vasi oodami vausidana ganquii quitaagiña socoli cañiru arradacada sai poduucui maivaacana Diuusi taañicaruda dai maicoodana judidú maamarada cacalli aragadada. ²⁹ Ajudidú calaga vaavoitu Diuusi cascada dagavusai aga suudagi ismaacada vagicada talagiducataidai ducami issi ardvallaraí gaquicamicamudai agai. Dai aidasi arEjiipitara oidacami dagavuñia aliditadai lapa baicoi.

³⁰ Ajudidú calaga vaavoitu Diuusi cascada gaí abidaviqui ismaacada socoli cuupicatadai Jericoara. Cuvaracami tasai socoli dagavusaiña ajudidú Jericoara bidaviqui abagi, taida gaí. ³¹ Raavacaru ramo ooqui ismaacada Jericoara oidacataidai dai vaavoitu isDiuusi maquia agaitadai advallaraí ajudidú cascada soi agai cacalli judidú ismaacada vaapa Jericoara dai nida agai advallaraí ismaasi cascada maimuu

looqui aidasi coi agaa ismaacada mai agidi Diuusi. Raavacaru agamo ooqui tataligamicatadai.

³² Camitistutuidi aana isaagagi vaamioma. Camaitiñaajai tasai isaagagi istumaasi ivuaadana garaaduñicaru Jedeona dai Baraca dai Sansona dai Jefete dai Davi dai Samueeli dai aa Diuusi ñiñoquituldiadamigada.

³³ Agai calaga vaavoitudaiña Diuusi cascada ivuaadana naana maasi. Lamoco vuvaidiña oidacami dai agi ami davaragadaga oidacana. Daida atataanadami calaga ivuaadana ganaa duiñdaga. Dai Diuusi soi vascatai isducatai aagidi. Dai Diuusi nuucagi aa sai maiugaana mamavidi, ³⁴ dai aa sai maimana aidamasi gala taiyaga suuli dai Diuusi soi aa masai maicoodana. Dai Diuusi soi ismaacada maiguupuacatadai sai guupucatauna. Dai Diuusi soi aa sai calaga maat cocodaiña dai voopoitudaiña gansasaayu. ³⁵ Dai amo ooqui aaduñda duduaaca.

Dai lamoco gia soimaasi taatatuli sasaayuda dai coi. Damos agai baiyoma ipali mascoodagi dai maisiu gajiaadaga viaa ganvaavoidaraga. Agai maatacatadai isamo imidagai duduaaca agai dai iimi agai Diuusi lamadu. Agai maatacatadai isvaamioma sioma oidaca agai tavaagigaga istami oidi daama. ³⁶ Dai ismaacada maivaavoitudaiña Diuusi soi vuaadana lavaavoitudadami. Lamoco parunaiña agai dai aa gavaiña dai aa mamaisapaiña dai vupuuraiña cadeenacada. ³⁷ Dai lamoco coodaiña ojoodaicada dai aa seruuchucada guicumaiña agai dai aa aagidiña agai sai gajiaadaga viaana ganvaavoidaraga sai poduucai camaisoimaasi taatamituldiada agai dai amaasi coodaiña mastaicada. Dai aa mosaipaco ajioopaiña dai sisivatu ojogidacada dai caniuu ojogidacada ivuaadana agai ganyuucusi. Sallicada arsoituutuigami agai daida loodami soi duucanidiña dai soimaasi taatamituldiña. ³⁸ Agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi alia soimaasi ivuaadana cascada maitaagaitadai isagai vaa davarigaga oidaca agai lamadu lavaavoitudadami ismaacada oidigana ajioopaiña dai tatarjovai oidacana. Lavaavoitudadami vaamioma namaga cascada. ³⁹ Diuusi calagacaga nidiña vasi agai ismaacada vaavoitudaiña. Damos vascaga maimaa agai vasi istumaasi aagidi sai maquia agai. ⁴⁰ Diuusi ipaliditadai isagai naracagi asta istuigaco ootosda agaitadai agai amo salicami vaamioma calgaducami dai agai arsalicami ismaacada garootosi agai aidasi divia Suusi Cristo. Dai poduucai Diuusi oigaldi agai soimaascamigada dai aatama ara. Dai Diuusi vascatai mapai garmaquia agai vasi istumaasi aagai.

12

¹ Maatacatai iscalaga vaavoitudaiña muidutai garaaduñicaru aatama ara gaagai iscalaga vaavoitudadagi dai calagacaga oidacagi dai gajiaadaga vipiaadagi vasi soimaascami dai vasi istumaasi mitarsoicai iscalagacaga oidacagi. ² Dai gaagai isapiatagitoda aatama isSuusi argarbitacaacamiga dai sallicada vaavoitudai agai Diuusi. Suusi Cristo tavaagigaga daacatadai Diuusi lamadu dai alia baigaliditadai agai maaaca. Dai vascaga divia tami oidigi daama ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi dai muu curusiaba tomasi gomaasi ali asi arsiaa araragaicatadai ajudidu vataraga. Dai gooqigaga apamu ii tavaagiamu dai Diuusi sallisia padaga daja. Dai aatama gaagai isvaavoitudai Diuusi aran duucai Suusi vaavoitudai Diuusi.

³ TATΛgitodavurai aapimΛ isducatai Suusi Cristo apiaivuaada istumaasi Diuusi ipΛlidi tomasi Λsoimaasi ivuaadami soimaasi taatatu cascΛΔ aliΛsi glaagai isapiavaavoitudada aapimΛ tomamΛsi soimaasi taatamai. Dai maivui ñioocada Diuusi tomasi Λoodami soi duuca i gannΛidi.

⁴ AapimΛ maiquiaa gancooditu vuidarΛ vΛΛtacatai ΔDiaavora ΛΛmadu Λsoimaasi ivuaadami. ⁵ Glaagai masiapiatΛTΛgitodagi iscaiti Diuusi ñiooquidarΛ siaaco pocaiti Diuusi maacaitai ñiooqui vaavoitudadami gamaamara duuca i:

Giñmaamara maitΛagai masbacocodagi tomali maitΛagai isdigituagi isivuaadagi istumaasi aanΛ ipΛlidi siΛascadΛ soimaasi gantaatamituldiada aanΛ soimaasi ivuaadatai aapimΛ.

⁶ Dai soimaasi taatamituli aanΛ vΛΛsi giñmaamara, aliΛ oigΔdai aanΛ cascΔΔ.

Ascaiti Diuusi. ⁷ SiΛascadΛ Diuusi soimaasi gantaatamituldiada maamaradacatai aapimΛ maitΛagai masvui ñioocadagi. VΛΛsi oodami ismaacΔΔ oigΔdai ganmaamara soimaasi taatamituli siΛascadΛ maicΛga ivuaadagi. ⁸ IsDiuusi maisoimaasi gantaatamituldiadagi siΛascadΛ soimaasi ivuaada aapimΛ poduucai isduucai soimaasi taatamituli

Λgai gamaamara aidΛ gia aapimΛ maitΛmaamaradΛ Λgai. ⁹ AidΛsi aaliducataidai aatΛmΛ soimaasi gartaatamituldiña gardΛΔΔ soimaasi ivuaadatai aatΛmΛ dai vΛΛscarΛ siaa duutudaiña aatΛmΛ. Damos vaamioma cΛga glaagai issiaa duutuadagi Diuusi tomasi soimaasi gartaatamituldiadagi Λgai soimaasi ivuaadatai aatΛmΛ vai poduucai maisoimaasi ivuaada aatΛmΛ dai tomastuigaco oidaca Diuusi ΛΛmadu.

¹⁰ AidΛsi aaliducataidai aatΛmΛ soimaasi gartaatamituldiña gardΛΔΔ isducatai cΛgadΛ lididai Λgai. Damos Diuusi soimaasi gartaatamituli, Λgai sΛlicΔΔ cΛga maata istumaasi ΛrcΛΛgai aatΛmΛ garvΛatarΛ, vai poduucai maisoimaasi ivuaada aatΛmΛ apan duuca i Λgai tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ¹¹ SΛlicΔΔ Λrvaa voi sai tomali Λmaadutai maioojoidi issoimaasi taatamituldiadagi dΛΔΔΔΔ damos ismaacΔΔ ma maatarΛi iscΛga tuutiacagi soimaasi taatamitai Λgai gia sΛlicΔΔ cΛlgacarΛ oidacana.

¹²⁻¹³ AliΛsi glaagai isapiadaanada aapimΛ Diuusi sai gΛnsoicΛiña dai cΛlgacarΛ oidacagi isducatai Diuusi ipΛlidi vai poduucai aa oodami maigajiaadarΛ vipiaadana Suusi Cristo mamaatΛtuldiaragadΛ damos baiyoma vaavoitudana Λgai dai cΛlgacarΛ vuvacana. Dai aliΛsi glaagai iscΛga gamamaatΛtuldiada aapimΛ Suusi Cristo mamaatΛtuldiaragadΛ vai poduucai aa oodami cΛga maata caacana dai Λlgiditai caacana dai maisoimaasi ivuaadana.

¹⁴ Maitavar vuidarΛ vΛΛtaca aa oodami tomasi Λgai gΛnvuidarΛ vΛΛtΛ dai maitavar soimaasi ivuaada. IsmaacΔΔ apiasoimaasi ivueeyi maitistutuidi isiimiagi Diuusi ΛΛmadu. ¹⁵ GΛnnuacadacavurai aapimΛ aipacoga vai tomali Λmaadutai maigajiaadarΛ viaana Suusi Cristo mamaatΛtuldiaragadΛ, isdigitua aapimΛ Diuusi maicΛlgacarΛ gΛnnΛijadamu. Dai gΛnnuacadacavurai aapimΛ aipacoga vai tomali Λmaadutai maitΛvΛpi bacocodagi poduucai baacoitudan tada aapimΛ muidutai ΛpΛ.

¹⁶ Dai gΛnnuacadacavurai aapimΛ aipacoga vai tomali Λmaadutai maigoogosi gaducamicana dai maigajiaadarΛ vipiaadana istumaasi aagai Diuusi poduucai isduuca i idui Esaúcaru. Esaúcaru gajiaadarΛ viaa gasΛlicamiga ismaacΔΔ viaacataidai gaooaga

vustuidad¹⁷. V¹⁸asi maa agai g¹⁹suculi. Vaid²⁰ suculid²¹ maaquiagi laachi cuaadagai. ¹⁷ C¹⁸aa maat¹⁹ aapim²⁰ isgooqui²¹ aidasi Esaú ip²²aliditadai is²³oogad²⁴ daañiagi Diuusi sai c²⁵aa²⁶gac²⁷ara n²⁸aidiña maitistui oogad²⁹. Esaú ap³⁰amu viaaca aliditadai g³¹s³²alicamiga dai asta suaacaitadai d³³amos camaibaigacatadai.

¹⁸ A¹⁹laquioma aidasi Diuusi maa a²⁰judidíu g²¹s²²alicamiga a²³giidi Siñaí²⁴ara ali²⁵ copoñimi oidigi dai a²⁶v²⁷arai dai tucagamu dai g²⁸aa²⁹pi m³⁰ai taí a³¹giidi³²ara. ¹⁹ Dai cavami caidatu amo piito dai caidatu Diuusi ñ³³iooquid³⁴ taid³⁵ a³⁶oodami s³⁷alicad³⁸ duduaadimu dai daañimi Diuusi sai camaiñ³⁹iooquidiña ap⁴⁰amu. ²⁰ Agai p⁴¹o⁴²aliditadai is⁴³maitistutuidi is⁴⁴aa⁴⁵giadagi istumaasi aagidi Diuusi. Agai p⁴⁶o⁴⁷t⁴⁸adai sai is⁴⁹maadutai si⁵⁰ap⁵¹ amo istumaasi taatagi a⁵²giidi g⁵³aa⁵⁴gaitadai m⁵⁵asmuaagi ojodaicad⁵⁶ si⁵⁷ap⁵⁸ uusicad⁵⁹ casc⁶⁰ad⁶¹ duduaadimu agai. ²¹ S⁶²alicad⁶³ sigalnascatadai oidigi casc⁶⁴ad⁶⁵ asta Moseesa a⁶⁶gi pocaiti sai gigivuli duaadimucai. V⁶⁷asi gomaasi t⁶⁸aa dai ca⁶⁹ a⁷⁰judidíu, d⁷¹amos aapim⁷² gia cho.

²²⁻²⁴ D²⁵amos Diuusi g²⁶anmaa aapim²⁷ amo s²⁸alicami utudui. Agai a²⁹r³⁰Suusi Cristo s³¹alicamigad³² dai aapim³³ cavaavoitu. Suusi Cristo agai dai muu curusiada dai aasi a³⁴rad³⁵ vai poduuc³⁶ai oig³⁷ldicana oodami soimaascamigad³⁸ tomastuigaco. Vaamioma c³⁹aa⁴⁰gadu istumaasi iduí Suusi Cristo sistumaasi iduí Aveelicar⁴¹. Aveelicar⁴² muua amo cañiiru mara dai a⁴³rad⁴⁴ daasi Diuusi. Dai aapim⁴⁵ vaavoitudai is⁴⁶Diuusi g⁴⁷anvaidaquia agai t⁴⁸avaagiamu siaaco daja agai. Agai tomastuigaco oidaga dai n⁴⁹aida agai ismaac⁵⁰ad⁵¹ a⁵²rc⁵³aa ivuaadami daid⁵⁴ ismaac⁵⁵ad⁵⁶ a⁵⁷rmaic⁵⁸aa⁵⁹g⁶⁰ ivuaadami. Dai modaraaja a⁶¹ap⁶² mui miil t⁶³ataañicarud⁶⁴ dai v⁶⁵asi siaa duutudai Diuusi. Dai mui miil Diuusi maamarad⁶⁶ ami daraaja a⁶⁷ap⁶⁸, agai vaa ismaac⁶⁹ad⁷⁰ Diuusi a⁷¹co vuvaitu. Agai gia tomali amo imidagai camaisoimaasi ivuaada agai.

²⁵⁻²⁶ G²⁷annucadacavurai aapim²⁸ dai maigajiaad²⁹ara vipiaada Diuusi baiyoma a³⁰agiadavurai. Aidasi Diuusi ñ³¹iooqui a³²judidíu Siñaí³³ara aidasi maa g³⁴s³⁵alicamiga gigivuli a³⁶d³⁷v³⁸arai d³⁹amos v⁴⁰aa⁴¹sc⁴²ara a⁴³judidíu mai⁴⁴aa⁴⁵gi Diuusi tai casc⁴⁶ad⁴⁷ Diuusi soimaasi taatatuli. Poduuc⁴⁸ai soimaasi g⁴⁹artaatatuldia agai agai ismai⁵⁰aa⁵¹giadagi aat⁵²am⁵³ Suusi Cristo s⁵⁴alicamigad⁵⁵. Casc⁵⁶ad⁵⁷ pocaiti Diuusi sivi: “A⁵⁸ap⁵⁹ amo imidagai gigivuquitudamu aan⁶⁰ d⁶¹v⁶²arai dai t⁶³avaagi a⁶⁴ap⁶⁵”, asc⁶⁶aiti Diuusi. ²⁷ Aidasi Diuusi pocaiti sai a⁶⁷ap⁶⁸ amo imidaga a⁶⁹aduñia agai gomaasi agai p⁷⁰o⁷¹tiya alidi sai ug⁷²itituda agai v⁷³asi istumaasi idui agai tami oidigi daama, dai tasai, dai masaadai dai sisiaavugai a⁷⁴ap⁷⁵, dai viaa agai mos⁷⁶acaasi istumaasi maiugiat⁷⁷. ²⁸ Aliasi g⁷⁸aa⁷⁹gai isbaig⁸⁰ara⁸¹liada aat⁸²am⁸³ Diuusicad⁸⁴. Agai v⁸⁵aa⁸⁶sc⁸⁷ara garoig⁸⁸adai dai g⁸⁹ar⁹⁰nuucada dai gar⁹¹soic⁹²ai t⁹³as⁹⁴ai c⁹⁵aa⁹⁶gac⁹⁷ara oidacana casc⁹⁸ad⁹⁹. Dai v¹⁰⁰asi gomaasi maiugiat¹⁰¹. Casc¹⁰²ad¹⁰³ g¹⁰⁴aa¹⁰⁵gai t¹⁰⁶saig¹⁰⁷ara¹⁰⁸liarac¹⁰⁹ad¹¹⁰ ivuaadagi Diuusi aa duiñdad¹¹¹ dai siaa duutuadagi Diuusi c¹¹²aa¹¹³gac¹¹⁴ara oidacatai poduuc¹¹⁵ai isduuc¹¹⁶ai Diuusi ip¹¹⁷alidi dai t¹¹⁸at¹¹⁹agitoitai is¹²⁰Diuusi v¹²¹aa¹²²sc¹²³ara soimaasi taatamituldi sioor¹²⁴ mai¹²⁵aa¹²⁶gidi. ²⁹ Maat¹²⁷acatai is¹²⁸Diuusi g¹²⁹arooga s¹³⁰alicad¹³¹ soimaasi taatamituldi v¹³²asi soimaasi ivuaadami.

13

¹ G²aaagai m³asapiag⁴noig⁵aadagi aipacoga. Aapim⁶ a⁷rg⁸anaadunumu vaavoitudadami casc⁹ad¹⁰. ² V¹¹aa¹²sc¹³ara g¹⁴aaagai m¹⁵asmiaad¹⁶giadagi g¹⁷andaiv¹⁸adacami. A¹⁹moco camiaad²⁰gidiña Diuusi t²¹ataañicarud²² dai v²³aa²⁴sc²⁵ara maimaat²⁶acana is²⁷ar²⁸Diuusi t²⁹ataañicarud³⁰.

³ Soicadavurai aapim^λ ^λvaavoitudadami ismaac^λ^λ maamaisapi ducami isaapim^λ ^λlamadu maamaisapicagi. Dai soicadavurai aapim^λ ^λvaavoitudadami ismaac^λ^λ soimaasi taatamai, ta^λgitodavurai isaapim^λ ^λlpa istutuidi issoimaasi taatagi.

⁴ Siaav^λ g^λnduutuuda aapim^λ cuucunacami aipacoga dai c^λgav^λ g^λntat^λgitoca dai maisoimaasi ivuaada. Maitav^λ googosi g^λnducamica tomali c^λli tomali ooqui. V^λasc^λg^λ maisoimaasi ivueeyi soora mosacaasiga g^λoof^λiga ^λlamadu voo^λdagi. Diuusi soimaasi taat^λldia agai v^λasi ismaac^λ^λ googosi g^λnducami.

⁵ Maitaaagai m^λsmui ^λmpaidiada aliada tumiñsi. Baigav^λ g^λan^λliada aapim^λ agaic^λ^λ m^λasmaac^λ^λ viaacagi, maat^λcatai sai Diuusi pocaiti: “Aan^λ v^λasc^λg^λ g^λansoic^λdamu dai g^λan^λlamadu daacamu”, ascaiti Diuusi. ⁶ Casc^λ^λ aat^λma istutuidi is^λpocaiti^λdagi vaavoitudaitai Diuusi:

Diuusi agai dai garsoic^λ

Casc^λ^λ mai^λab^λidi aat^λma tomali ^λmaadutai. Iscaitiadamu aat^λma.

⁷ Daan^λdavurai Diuusi sai soic^λiña ismaac^λ^λ g^λan^λmaat^λtuli Diuusi ñiooquid^λ tucamid^λg^λ. Agai c^λgac^λg^λ oidacana dai c^λga ivuaadana Diuusi aa duiñdad^λ. Dai aapim^λ g^λaagai m^λsapan duuca^λ ivuaada agai dai ^λpan duuca^λ vaavoitudada agai.

⁸ Suusi Cristo ^λragai vaa tomastuigaco. ⁹ Maitav^λ vaavoitudada aapim^λ itumaasi g^λmamaat^λtuldiadagi aa ismaac^λ^λ mai^λpa maasi ismaac^λ^λ g^λnmamaat^λtuli tucamid^λg^λ. Diuusi g^λroig^λdai dai c^λgac^λg^λ g^λrn^λidi poduca^λ istutuidi aat^λma t^λsc^λgac^λg^λ oidacagi. Damos ^λamoco vaavoitudai sai maitaaagai iscuaadagi ^λmo cuaadagai. Gomaasi maitarsoiñi. Casc^λ^λ aat^λma maitaaagai t^λsvaavoitudada gomaasi.

¹⁰⁻¹³ Abait^λc^λaacamigad^λ papaaligad^λ ^λjudid^λu coodaiña vustaqui ^λmo altar daama dai b^λl aim^λraiña ^λrad^λ iicusi vaaqui ^λraana tucavi tucavioma c^λaac^λ^λ dai dadaasdiña Diuusi sai poduca^λ Diuusi oig^λdiana oodami soimaascamigad^λ. Dai vustaqui tuucugad^λ b^λl aim^λraiña siaaco maitiipu baabaqui dai m^λmaid^λiña. Dai poduca^λ ^λpa ^λSuusi g^λmuuatu siaaco maitiipu baabaqui. Suusi muu sai poduca^λ Diuusi oig^λdiana oodami soimaascamigad^λ gomaasi ^λas^λalicami utudui ismaac^λ^λ g^λrmaa Diuusi ootosacai Suusi Cristo tami oidi daama. Damos agai ismaac^λ^λ apiavaavoitudadagi Moseesacaru s^λalicamigad^λ agai mai^λoig^λdicamu soimaascamigad^λ. Casc^λ^λ aat^λma g^λaagai isg^λjaad^λg^λ vipiaada Moseesacaru s^λalicamigad^λ dai apiavaavoitudadagi Suusi Cristo s^λalicamigad^λ tomasi soimaasi taatamai aat^λma vaavoitudaitai. ¹⁴ C^λl maat^λ aat^λma sai istumaasi oidaga tami oidigi daama ugitia agai casc^λ^λ n^λn^λra aat^λma istuigaco iimia ragai t^λvaagiamu siaaco daja Diuusi dai ^λlamadu oidaca ragai tomastuigaco. ¹⁵ Casc^λ^λ g^λaagai isv^λasc^λg^λ c^λga ñioocada aat^λma Diuusi v^λatar^λ garsoic^λitai Suusi Cristo. Apapaali judid^λu dadasdiña Diuusi naana maasi istumaasi damos aat^λma maitaaagai isdadasdiagi tomali ^λmo istumaasi mosg^λaagai t^λsc^λg^λ ñioocada Diuusi v^λatar^λ. ¹⁶ Ta^λgitodavurai isg^λaagai isc^λgac^λg^λ oidacagi v^λasc^λg^λ dai oidiadagi aa m^λstumaasi viaacagi. Poduca^λ baig^λlidiña Diuusi.

¹⁷ Λαγιαδavurai aapimΛ gantatΛaanΛdamiga. Αgai gansoicΛda λlidi masai cΛagacΛΓΛ oidacana maatacatai isΛmo imidagai vuidΛΓΛ guquiva agai agai Diuusi. CΛagacΛΓΛ avΛr oidaca vai maisoigΛnλidiña gantatΛaanΛdamiga. IssoigΛnλiada agai aapimΛ λλpΛ soigΛnλiadamu.

¹⁸ DaanΛdavurai Diuusi sai apiacΛagacΛΓΛ oidacana aanΛ tomasi aanΛ pollidi isivueeyi istumaasi Diuusi ipλlidi. ¹⁹ Dai vaamioma ipλlidi aanΛ isdaanΛda aapimΛ Diuusi nai vaamioma otoma istuidia aanΛ ismΛΛca gΛndividiagi.

²⁰ Diuusi agai dai gΛriibastudacan tadatudai. Dai Suusi Cristo gΛrtΛaanΛdamiga muu curusiaba dai aasi λλradΛ dai gotoΓΛ Diuusi duaacali coidadΛ saagidiaiñdarΛ poduucai isduucal aagai Diuusi gΛsΛΛlicamiga utuducΛdΛΓΛ ismaacΛdΛ maiugitia agai tomali Λmo imidaga. Suusi Cristo agai dai aliΛsi oigΛdai dai nuucada vΛΛsi Λvaavoitudadami. ²¹ AanΛ ipλlidi sai Diuusi gΛnmaacana guvucadagai mai cΛΛga ivuaada aapimΛ istumaasi agai ipλlidi vaavoitudaitai aapimΛ Suusi Cristo. Dai aanΛ ipλlidi λλpΛ isaapimΛ dai vΛΛsi oodami siaa duutuadagi Diuusi dai cΛΛga ñioocadagi tomastuigaco.

²² Giñaaduñi gΛndaanΛi aanΛ masai maitiñvui baacocoiña gΛnmaacaitai aanΛ ñiooqui idi ooji cavulicamiΛrΛ. ²³ GΛraduñi Timoteo cavuusai maisacaruaiñdΛΓΛ. Isotoma divia agai tami vaidacamu aanΛ siΛascadΛ mΛΛca gΛnnλidamuagi.

²⁴ DiuuscΛdΛ viaatuldi aanΛ vΛΛsi gantatΛaanΛdamiga λλmadu aapimΛ vaavoitudadami. Govaavoitudadami ismaacΛdΛ tanai ItaaliΛΓΛ oidaca DiuuscΛdΛ gΛnviaatuldi.

²⁵ AanΛ ipλlidi sai Diuusi cΛagacΛΓΛ gΛnnλidiña vΛΛscatai aapimΛ. MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Santiago Jacocarú cajiudad

¹ Aan Santiago arpiooñigad Diuusi dai ataanadami Suusi Cristo. Viaatuldi aan abavustaama dan gooca Jacocarú maamarad cajiudad ismaacad aipaco oidaga vasi oidigar.

² Giñaaduñi aliasi gaaagai isbaigaliada aapim silascad soimaa taatamadagi naana maasi. ³ Moscaaga maat aapim issoimaasi taatamituldagi aapim caga vaavoitudaitai Diuusi aid gia vaamioma caga vaavoitudadamu aapim Diuusi soimaasi taatamaitai. ⁴ Ganaagavurai dai poduucái ivuaada. Aapim ismaacad mamaatagi issoimaa taatamadagi dai vascaga maivú ñoocadagi Diuusi caga vaavoitudai, dai poduucái maitarsoimaasi iducamicamu aapim.

⁵ Ismaadutai aapim vlagacagi maatdagai taañivurai Diuusi sigai ganmaaquimu. Agai maituu daayi dai maigaducad galidiña. ⁶ Damos caga vaavoitudaitai gaaagai mastaanadagi. Agai ismaacad maicaga vaavoitudai amo imidagai caga vaavoitudaiña dai siaadiqui camaisi caga, agai arpan ducami uusi aagad ismaacad mosaipaco oñidiña vli. ⁷ Siora povuaadagi agai maitaagai istagitodagi isDiuusi maquia agai istumaasi. ⁸ Agai amo imidagai tagitoiña amo istumaasi dai siaadiqui ama maasi agai maimoduucái oidacana vscaga.

⁹ Avaavoitudadami soitigami gaaagai isbaigaliadagi cagacaga naiditai Diuusi agai dai maisu soiduucái nidi. ¹⁰ Avaavoitudadami ricu ara gaaagai isbaigaliadagi silascad aoodami soiduucái nijadagi vaavoitudaitai agai Suusi Cristo. Vasi vustidad aricu ugiatí aran duucái yoosigad vasi maitavapi cavaca. ¹¹ Mosvusacái tasai dai totoñdarai dai gaquistudai yoosigai vai suuligai vai camaisigimaascana. Poduucái ara todian duucái ugiatí vustidad aricu quiaa aata vaaadatai agai.

¹² Siora soimaa taatamadagi dai maivú ñoocadagi Diuusi agai aliasi baigaliadamu. Agai ismaacad istutuidi ispoduucái oidacagi Diuusi maaquimu oigaragai svscaga oidacamu agai Diuusi amadu, poduucái iduucái aagai Diuusi siduñia agai agicad ismaacad lgiadagi. ¹³ Silascad amaadutai soimaasi iduñia aliada maitaagai ispoliada agai isDiuusi poduucái tagitoituldi. Diuusi tomali amo imidagai maitagitoi issoimaasi ivuaadagi, dai tomali poduucái maitagitoituldi agai aa. ¹⁴ Baiyoma silascad amaadutai soimaasi iduñia aliada agai lagi poduucái tagitoi cascad. ¹⁵ Tagitoidagiañdara vusacái soimaascami dai silascad caaliasi arsoimaasi iducamicagi aoodami camaitistutuidi isimiagi Diuusi amadu.

¹⁶ Giñaaduñi maitavagi lagi ganvupuiirumadada. ¹⁷ Vasi istumaasi cacagaducami ismaacad viaa aatama oidigi daama Diuusi garmaacái. Diuusi iduí tasai dai masaadai dai sisiaavugai dai ali caga dadadacái vasi agai, damos Diuusi vaamioma dadadacái. Gocuudagi ismaacad viaa Diuusi tomali amo imidagai maiugiatí tomali maitutucuí. Diuusi vscaga garmaacái istumaasi cacagaducami. ¹⁸ Diuusi cagacaga garvuvaidi tasvaavoitudagi dai muidutai vaavoituda agai damos aatama araaga vaavoitu. Poduucái ipali agai cascad poduucái ivueyi.

⁸ Aduucai oojisi Diuusi ñiooquidarλ: “Oigladavurai gλnaaduñi poduucai masduucai gλnoigλdai aapimλ λagi”. Issallicadλ povuaada aapimλ aidλ gia cλaga ivueeyi aapimλ. ⁹ Damos ismaiλmadugan duucai nλijada aapimλ aidλ gia soimaasi ivueeyi aapimλ. Dai poduucai aapimλ λrsoimaasi ivuaadami maiλagidacai Diuusi ñiooquidλ. ¹⁰ Tomasioorλ ismaacadλ λgidi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidarλ dai λmo imidagai maicλaga iduñiagi tomasi λmo istumaasiλrλ λgai ducami ismaiλagiada tomali λmo istumaasi. ¹¹ Diuusi pocaiti sai maitaagai isgoogosi gλnducamicagi oodami dai λgai vaa pocaiti λpλ sai maitacoodaiña. Isamaadutai maigoogosi gλducamicagi tomasi mosgamuaa vλascarλ λrsoimaasi ivuaadami maiλagidacai Diuusi ñiooquidλ. ¹² Aapimλ aliλsi gλaagai iscλagacarλ oidacagi λpan duucai λgai ismaacadλ maatλ isamo imidagai Diuusi nλida λgai ismaacadλ arcλaga ivuaadami dai ismaacadλ armaicλaga ivuaadami. Diuusi cλagacarλ garvuvaidi soimaascami-aiñdarλ cascadλ istutuidi aatamλ isλagiadagi ñiooquidλ. ¹³ Isamaadutai maisoigλλi adagi aacadλ Diuusi maisoigλλiadamu λgaicadλ λpλ damos sioorλ soigλλi adagi aacadλ Diuusi soigλλiadamu λgaicadλ λpλ.

¹⁴ Giñaaduñi, λtumaasi arcλagai ispocaiti adagi λmoco sai vaavoitudai dai maitivuaadagi tomali λmo istumaasi cλagaducami? λBaiscλagacarλ vuusaiña λgai poduucagi? ¹⁵ Ducami isamoco gλnaduñi maiviaacagi yuucusi tomali cuaadagai ¹⁶ mai λmaadutai aapimλ potλadagi: “Diosai, tλaganapas tudu cuaadagai dai yuucusi”. Mai aapimλ maimaquiagi istumaasi viλga λgamai. Tumaasi soiñana λñiooqui. ¹⁷ Poduucai sioorλ pocaiti sai vaavoituda dai maisoicadagi gλaaduñi tumaasi arcλagai vaavoidaragadλ.

¹⁸ Aapi pocaiti sai cλaga vaavoitudai dai aanλ pocaiti saidλ ivueeyi istumaasi cλagaducami poduucai isduucai Diuusi ipλlidi. Damos issallicadλ vaavoitudamudai aapi Diuusi aidλ gia ivuaadamudai istumaasi cλagaducami poduucai isduucai Diuusi ipλlidi. Siuu duucu ivuaada aanλ istumaasi cλagaducami poduucai isduucai Diuusi ipλlidi poduucai gλmaatλ iñsaana sallicadλ cλaga vaavoituda Diuusi. ¹⁹ Aapi vaavoitudai isλmaduga Diuusi, vaavuava. Damos λDiaavora tλaaañicarudλ vaavoitudai λpλ isoidaga Diuusi dai gigivucui dudu-aadicuitai. ²⁰ λMaimaatλ caλ aapi? λIpλlidipasi iñsigamaatλtuldagi? Sioorλ vaavoitudadagi dai maitivuaadagi istumaasi cλagaducami, λtumaasi arcλagai isvaavoitudadai λgai? ²¹ Cλaga maatλ aapi isgλraduñi Avraañicarλ λgidiña Diuusi daidλ idui gλmaracadλ isducatai tλjai Diuusi vai cascadλ cλagacarλ nλidiña Diuusi Avraañi dai pocaiti sai λgai aramo oodami ismaacadλ caλma duucai gλtagito dai camaisoimaasi ivuaada λgai dai λgidiña Diuusi. ²² Poduucai gλmaatλ isAvraañi aliλ cλaga vaavoitudai Diuusi dai aidλsi podui λgai vaamioma vaavoitu. ²³ Dai poduucai λpλdui isducatai aagai Diuusi ñiooquidarλ ismaacadλ pocaiti: “Avraañi vaavoitu Diuusi vai cascadλ Diuusi cλagacarλ nλidi ducami istomali λmo imidagai maisoimaasi iduñimudai λgai”. Vai Diuusi gλaduñi duucai nλidi Avraañi.

²⁴ Camaatλ aapimλ siDiuusi cλagacarλ nλidi λvaavoitudadami cλaga ivuaadami duucai maisiu mosaca vaavoidaragadλcadλ damos istumaasi cλagaducamicadλ ismaacadλ ivuaadagi λgai λpλ. ²⁵ Poduucai λpλdui Raavacadλ λgai aramo ooqui tataligami dai cλaga miaadagi ojootosadλ

Λjudidíu dai aagidi siaa salli iimia agai sai maivuuna tataanadami. Dai vaavoitu Diuusi cascada aidla abiaadara Diuusi ipali isama duucai gtagituagi agai dai camaisoimaasi ivuaadagi. Diuusi cagacaga naidi Raava dai pocaiti sai agai aramo oodami ismaacada calma duucai gtagito dai camaisoimaasi iuvaada agai dai agidi Diuusi. ²⁶ Siorea vaavoitudagi dai maicaga ivuaadagi agai maitarcalagai vaavoidaragada, agai arapan ducami amo oodami ismaacada cavusacai ibada muucucai agai.

3

¹ Giñaaduñi maitaagagai issii muidutai armamaatatluldiadamicagi. Camaata aapima sai aatama ismaacada armamaatatluldiadami Diuusi salicada soimaasi gartaatamituldagi ismaisalli aagidi aatama ñioquida agai. ² Vascatai aatama muiyoco maicaga ivuaadana. Ismaadutai tomali amo imidagai maisoimaasi ñioocadagi agai aramo oodami calga gtagitocami dai calga istutuidi ismaisoimaasi ivuaadagi. ³ Silascada dacamidacartuda aatama cavayu poduucai istutuidi aatama isiimitudadagi siajacoga ipaliadagi. ⁴ Gantagitorar najada vaarcuara ismaacada gaa suudagi daama ajiopai tomasial gagardu agai dai vavalli ismaacada nutuscái alia guvuca voida iimitudadami iimitudai siajacoga ipaliadagi amo ali taavlacada ismaacada vaarcu uta daja. ⁵ Poduucai aravueeyi arpa ganannacada tomasi alidu vascara istutuidi isnaana maasi ivuaadagi. ⁶ Dai gananna arapan ducami tai arpa. Lachi taicada mamajai gapi oidigi. Gananna istutuidi isalia soimaasi ivuaadagi poduucai soimaasi ivueeyi oodami. Silasi ucami oidacagi amo oodami amaasi ucami soimaasi ivueeyi nanada Diaavora guvucadadacada. ⁷ Oodami istutuidi isbai tuutiatudagi tomastuma calaisi, dai coocoyi, dai ujuurugi, dai calaisi gaa suudar oidacami, dai cabai tuutiatudaiña. ⁸ Damos gananna gia tomali amaadutai maitistutuidi isbai tuigatudagi. Gananna aramo istumaasi ismaacada maibaiga isbai tuigatudagi. Ganannacada oodami ñioquidi aa oodami dai soigaliatu poduucai isduucai muuquigami. ⁹ Garnannacada siaa duutudai aatama Diuusi garooga dai agai vaacada ñioquidi aatama oodami ismaacada Diuusi idui pomaasi ismaasi Diuusi. ¹⁰ Gartañicada siaa duutudai aatama Diuusi dai agai vaacada soimaasi ñioocai. Giñaaduñi poduucai gia maitaagagai isivuaadagi. ¹¹ ¿Isbai vuusaiña agai vaa vagacañiañdara suudagi yoovicami dai sivucami? ¹² ¿Giñaaduñi isbai amo iigosi dadda iibiatana uuvasi sarpa amo uuvasi dadda bais iibiatana iigosi? Poduucai arpa amo vagacañiañdara maivusacai suudagi yoovicami dai sivucami.

¹³ Isoidacagi amaadutai aapima gansaagida ismaacada calga gtagitocagi agai gaagagai iscagacaga oidacagi vai poduucai najadagi aa sarvaavoi iscaga gtagito dai maitaagagai isgaducada galliadagi. Agai vaa maatadagada mamaatatluldi ismaitaagagai isgaducada galliadagi. ¹⁴ Damos isalia muuquimudada tuigacagi agai dai agi gavallatar tagitocagi vvasi dai maitatagitodagi aa maitaagagai isgaducada galliadagi gmaatadagacada vvasi gomaasi arpan ducami isyaatagadagi. ¹⁵ Googadla maatadagai maitaragai ismaacada gamaacai Diuusi goovai mosaroodami oidigi daama oidacami tagitoidada dai goovai agai

ismaacada gamaacai adiaavora. ¹⁶ Siaaco coimudada tuutiacagi oodami dai lagi ganvatar tagitocagi vasi dai maitatagitodagi aa ami mosganvupui ñioocaiña oodami, daida ivuaadana mui naana maasi soimaascami. ¹⁷ Damos agai ismaacada viaa maatadagai ismaacada gamaacai Diuusi agai calgacala oidacana dai maioomaliacana, dai tatagitoiña aa, dai lagidiña ganbaitaguucacamiga, dai soigalidiña aacada dai soicaiña dai amadugan duucai naidiña vascatai dai vasi isducatai aagai poduucai ivuaadana. ¹⁸ Dai maicocodaiña aa dai poduucai calga ivueeyi, agai ipalidiña iscalgacala oidacagi oodami cascada.

4

¹ ¿Ducatai gancoodaiña aapima? Soimaasi tagitoidagai ganmaitacai dai poduucai maicalga ivueeyi aapima. ² Aapima aagaiña amo istumaasi dai masmaitanmaquiagi gacoodaiña aapima. Aapima viaaca lididiña istumaasi viaaca ganaduñi dai masmaitanmaquiagi cocodaiña aapima. Aapima maiviaacana istumaasi ipalidi maitanai aapima Diuusi cascada. ³ Dai mastaanadagi, Diuusi maitanmaacai. Lagi ganvatar taanaiña aapima cascada. Maitavar calgai ispoduucai taanadagi. ⁴ Aapima maiलगि Diuusi. ¿Maitamasmaata aapima sai siora ivuaadagi istumaasi ivueeyi agai ismaacada maiलगि Diuusi agai vuidala vata Diuusi? Mospoduucai siora ipaliadagi isivuaadagi istumaasi ivueeyi agai ismaacada maiलगि Diuusi agai vuidala vata Diuusi. ⁵ Maisiu moslagi pocaiti Diuusi ñiooquidala: “Galbadaga ismaacada otoi Diuusi sai garlamadu daacana aliassi garsoicai dai alia soigalidi agai silascada soimaasi ivuaadagi aatama”. ⁶ Diuusi calgacala garnidi dai aliassi garsoicai cascada pocaiti Diuusi ñiooquidala. “Diuusi vui caata ismaacada gargarducada ganlidi damos Diuusi soicai agai ismaacada maigargarducada ganlidi”. ⁷ Lagiadvurai aapima Diuusi dai vuidala avavataca Diaavora siagai malimu. ⁸ Duudatai avargamamadada siDiuusi gansoicadamu dai vaamioma calgacala ganlijadamu. Dañi aapima soimaasi ivuaadami, ama duuquiavar gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada. Dai aapima ismaacada lagiada aliada Diuusi dai soimaasi ivuaada aliada lapa, dagitovurai gosoimaa tagitoidagai, ⁹ dai soigalidiada soimaasi ivuaadatai. Siora asadagi soimaasi ivuaadatai baiyoma glaagai issuaanadagi, siora baigalidiadagi soimaasi ivuaadatai baiyoma glaagai issoigalidiadagi. ¹⁰ Maitavar gargarducada ganliada vuitapi Diuusi siDiuusi ganoigaldamu dai gansoicadamu.

¹¹ Giñaaduñi maitavar ganñioquiada aipaco, siora ñiooquiadagi amoco gladuñi dai dunucami duucai gvuaadagi tacaca liditai gladuñi agai vui ñioocai Diuusi ñiooquida ismaacada pocaiti sai glaagai isoiglada glraaduñi. Agai ducami ispocaitiadagi sai Diuusi ñiooquida maitarsoiñi. Damos isaapima pocaitiadagi sai Diuusi ñiooquida maitarsoiñi dai aapima maiलगि Diuusi ñiooquida aida gia aapima lagi gnaagidi isducatai glaagai masoidacagi ducami isaapima ardudunucamicagi. ¹² Lagi Diuusi gamaa glñiooqui. Agai vaa agai daida ardunucami. Agai istutuidi iscalgacala vuviadagi oodami silapa ugitudagi. ¿Dai aapima giñaaduñi, ¿moora dai dudunucami duucai daraiva lidi aa vatar?

¹³ AapimΛ gansaagida oidaga ΛΛmoco ismaacΛΔΛ pocaiti: “Sivi siΛΛpΛ sioroco iimimu aatΛmΛ sibΛaaco dai mΛΛca oidacamu Λmo uumigi dai gaaata vuaadamu dai gamaitΛcΛdamu tumiñsi”. ¹⁴ Dai tomali maimaatacatali istumaasi ΛpΛduñiagi siaadiqui aapimΛ maimaata siΛΛscadΛ coiya agai alia maitΛvΛpi capacarΛi oodami. ¹⁵ Baiyoma gΛaagai mΛspocaitiagadi: “IsDiuusi ipΛliadagi oidacamu aatΛmΛ daidΛ ivuaadamu imaasi siΛΛpΛ Λma maasi”. ¹⁶ DΛmos aapimΛ gΛgΛrducΛΔΛ ganΛlidi dai Λagi gΛntΛaanΛdan duuca i ñioocai dai maitΛtagitoi isDiuusi Λgai dai gΛntΛaanΛ. Poduucai gia maicΛΛgadu. ¹⁷ Sioora maatacatali ivuaadagi istumaasi cΛΛgaducami dai maitivuaadagi Λgai maicΛΛga ivueeyi.

5

¹ CaΛcavurai aapimΛ riricu. Diuusi sΛΛlicadΛ soimaa gΛntaatamituldamu soimaasi ivuaadatai aapimΛ cascadΛ aliasi gΛaagai iscavami aijigΛdagi. ² VΛasi gΛnvustuidaga duva agai dai gΛnyuucusi cΛcΛΛgaducΛΔΛ maamata agai. ³ Dai gΛnooroga dai gΛnplaataga biitama agai dai poduucai maatΛmu aa sialia maicΛΛga tuutiaccatali aapimΛ dai maisiaa doodai gΛnvustuidaga dai soifΛmudai aa. Diuusi soimaasi gΛntaatatuldamu. AapimΛ mui Λmpagi gΛnvustuidaga sivi cayoga aayi istuigaco Diuusi nΛida agai soora ΛrcΛΛga ivuaadami dai soora ΛrmaicΛΛga ivuaadami. ⁴ AapimΛ maiaa namΛqui gΛnpipioofiga sioora yoovaiña gΛnΛΛsi, vai Λgai aagidi dudunucami vai Diuusi caΛ istumaasi aagai Λgai. Diuusi Λgai dai tΛaanΛi vΛΛsiaΛcatali. ⁵ AapimΛ mui viaacana tumiñsi dai yuucusi cΛcΛΛgaducami tami oidigi daama, dai mosgavagimataiña vΛΛsi gomaasi ivueeyi aapimΛ vai camiaadimi istuigaco Diuusi gΛnnΛida agai ismaacΛΔΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛΔΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami. ⁶ AapimΛ van tutusaiña ismaacΛΔΛ maitaristuma ducami dai gatΛaanΛiña coodaragai dai maidadagitoiña aapimΛ isΛΛgi gΛnsoiñagi Λgai.

⁷ Giñaaduñi maitavΛr vuí bacocoda ismaacΛΔΛ soimaasi gΛntaatamituldi poduuquiavΛr ivuaada asta siΛΛscadΛ diviagi Suusi Cristo maioojodaitai. ΛΛsadami gΛaagai isnΛnΛracagi duuqui maivui ñioocaitai Diuusi vaidai aiyagi yooaragai. ⁸ Casia miaadimi istuigaco divia agai Suusi Cristo cascadΛ sΛΛlicadΛ gΛaagai isnΛnΛracagi istuigaco diviagi dai maitΛaagai mΛsvui bacocodagi ismaacΛΔΛ soimaasi gΛntaatamituldi. ⁹ Giñaaduñi maitavΛr gΛnvupui ñioocada vai Diuusi maisoimaasi gΛntaatatuldana. Casia miaadimi istuigaco Diuusi nΛida agai soora ΛrcΛΛga ivuaadami dai soora ΛrmaicΛΛga ivuaadami. ¹⁰ Giñaaduñi tagitovurai Diuusi ñiñiooquituldiadami gada Λgai alia soimaa taata dai maivui bacocoiña ismaacΛΔΛ soimaasi taatamituldiña poduuquiavΛr ivuaada aapimΛ ΛpΛ. ¹¹ AatΛmΛ pollidi sai Λgai ismaacΛΔΛ soimaa taata dai maivui ñiñio Diuusi Λgai alia baigΛnΛlidadai. AapimΛ camaata isducatali Job alia soimaasi taata dai vΛascara maivui ñioo Diuusi dai maata aapimΛ ΛpΛ isducatali Diuusi cΛΛgacΛra nΛidi gooquiΛra. Diuusi alia soigΛΛlidiña vΛΛscataicΛΔΛ.

¹² Sivi giñaaduñi ganaagidamu aan amo ñiooqui ismaacada aliási gaaagai ismaataca aapima. Maitavar aagada Diuusi tomastumaasicada. Maitaaagai ispocaitiadagi sai caa maata Diuusi isarvaavoi istumaasi aagai aapi dai ismaitarvaavoicagi vai Diuusi gamuaana.

¹³ Isamaadutai aapima soimaa taatacagi gaaagai isgamamadadagi. Dai isamaadutai baigalliadagi gaaagai isganadagi siaa duutudai Diuusi. ¹⁴ Dai isamaadutai coococagi gaaagai isvaidagi atataaanadamigada vaavoitudadami vai gamamadana acocoad vatar dai taidana asaiti daañidatái Diuusi sai duaaidana. ¹⁵ Dai masiaascada vaavoitudaitai gamamadadagi siDiuusi duaaidamu sivañigamu agai. Dai Diuusi oigaldamu soimaascamigada lla. ¹⁶ Cascada baigavar vuaada ñiooqui masiaascada soimaasi gnvuiidiadagi aipacoga, dai vascatai avar mamadada vai Diuusi duduaaidiana vasi acococoidada aapima gansaagida. Aliá guvuca amamadaragada aoodami ismaacada calma ducai gatagito dai camaisoimaasi ivuaada agai dai lagidi Diuusi. ¹⁷ Diuusi ñiooquituldiadamigada Eliiasi aroodamicatadai garapan duucái, dai aidasi daanai agai Diuusi sai maiduuduna tai maiduudu vaica uumigi dan tajucami. ¹⁸ Dai gooquiara aidasi daanai agai apamu sai duuduna tai duudu tai baigadui lasicami.

¹⁹ Giñaaduñi isamaadutai aapima gansaagida dagituagi gavaavoidaraga vai amai apamu vaavoituldagi ²⁰ maatacavurai aapima isagai ismaacada vaavoituldagi agai ismaacada dagituagi gavaavoidaraga sai agai calgacara vusaitu ibada asoimaasi ivuaadami gagavituldaragadaiañdara dai poduucái oigaldicamu soimaascamigada tomasi aliási arsoimaasi iducami.

Mosacaasi.

Idi arΛΛpΛgadΛ oojai ismaacΛΔΛ ooji Piiduru Λvaavoitudadami vΛΛtarΛ

¹ AanΛ arPiiduru ootosadΛ Suusi Cristo dai ganoojidi aanΛ aapimΛ ismaacadΛ JerusaleenΛΓΛ oidacatadai dai aidasi Λjudidiu soimaasi gantaatatuli aapimΛ ΛΛmadu Λga vaavoitudadami, aapimΛ sibΛaco iji. Dai sivi aipacoga oidaga aapimΛ PoontarΛ dai GalaasiarΛ dai CapadoosiarΛ dai AasiarΛ dai BatiñiarΛ. ² Diuusi garooga caacovai ganvuvaitu aapimΛ poduucai isduucai ipaliditadai Λgai ΛΛqui abiaadarΛ. Diuusi IbaadΛ acovai ganvuvaitu masaidΛ ivuaadana aa duiñadΛ dai Λgai apiagansoicai iscΛagacarΛ oidaca aapimΛ masai Λgidiña aapimΛ Suusi Cristo. Suusi Cristo muu curusiaba tai aasi ΛΛradΛ masai aapimΛ cΛagacarΛ vuvacana masvaavoitudagi cascadΛ Diuusi apiaganoigaldi gansoimaascamiga. Vai Diuusi sΛllicadΛ cΛagacarΛ gannaijadagi dai ganiibastudacan tadacagi.

³ CΛagavar ñioocada aapimΛ Diuusi vui Λpan duucai aanΛ. Agai aroogadΛ gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo. Agai duucali ΛSuusi Cristo coidadΛ saagidaiñdarΛ cascadΛ viaa aatamΛ ibadagai utudui. Agai sΛllicadΛ soigalidi aatamΛcadΛ cascadΛ. Dai poduucai nanara aatama vaavoitudaitai istuigaco vΛascarΛ oidacamu aatama Diuusi ΛΛmadu. ⁴ Diuusi ganmaa oigaragai isimia aapimΛ tavaagiamu dai Λgai ΛΛmadu oidacagi vΛascarΛ siΛscadΛ coiyadi. MΛcca tavaagiarΛ Diuusi ΛΛmadu camaisoimaasi ivuaadamu tomali Λmaadutai. Dai vΛascarΛ baiganliadamu vΛascatai aapimΛ. AapimΛ arDiuusi maamaradΛ cascadΛ. ⁵ AapimΛ vaavoitudai isDiuusi arcΛagacarΛ ganvuviadami cascadΛ Λgai ganuucada aapimΛ gΛguvucadagacadΛ. SiΛscadΛ apamu diviagi Suusi Cristo cΛagacarΛ ganvuvaidamu aapimΛ soimaasi ivuaadami saagidaiñdarΛ dai maatamu aapimΛ istumaasi cΛagaducami istumaasi Diuusi iduñia agai aapimΛ ganvΛΛtarΛ.

⁶ VΛasi imaasicadΛ avar baiganliada aapimΛ tomasi sivi chilaqui uumigi gΛagagai issoimaa taatagi aapimΛ mui naana maasi. ⁷ SiΛscadΛ soimaa taatamadagi oodami poduucai gΛmaatΛ issΛllicadΛ vaavoitudai ischo ΛΛpΛ. Ganvaavoidaraga arΛpan ducami ooro gΛmamidi vai acovai vusacai goΛΛ ooro. Poduucai aapimΛ siΛscadΛ soimaasi taatamadagi apiaΛΛgiditai Diuusi cΛΛ maatΛ issΛllicadΛ vaavoitudai. Dai poduucai gΛvaavoidaraga vaamioma cΛagadu sioro. Ooro gia uugiatai vai ganvaavoidaraga gia cho. Siora soimaasi taatamadagi dai apiaΛΛgiadagi Diuusi dai siΛscadΛ diviagi Suusi Cristo Λgai potΛdamu isalia cΛaga idui, dai aagidamu Λgai aa ΛΛpΛ.

⁸⁻⁹ AapimΛ mainaiditai Suusi Cristo vΛascarΛ siaa duutudai dai oigadai, tomasi maiquiaa naidi aapimΛ Λgai vΛascarΛ vaavoitudai vai poduucai cΛagacarΛ ganvuvaidana. Dai cascadΛ vaavoitudai aapimΛ sai Λgai cΛagacarΛ ganvuvaidana. Dai cascadΛ alia baiganliidi aapimΛ dai maitatΛgai ñiooqui isducatai aagidagi aa, masalia baiganliidi.

¹⁰ ΛΛquioma Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ ismaacadΛ gaaagidi isDiuusi cΛagacarΛ ganvuvaida agai aapimΛ gΛnaajagaitadai ismaatiagi isducatai Diuusi cΛagacarΛ ganvuvaida agaitadai. Agai Λagi caagaitadai gomaasi

damos maicallaaga maatla caacatadai. ¹¹ Diuusi Ibadla, agai vaa ismaacada lamadu daja Suusi Cristo, maatltuli gñiñiooquituldiadamiga isducatai Cristo soimaa taata agaitadai dai goquiara Diuusi maquia agaitadai amo sällicami tavaagiara. Dai Diuusi ñiñiooquituldiadamigada aliäsi gñaaajagaitadai ismaatiaga sioora arCristoca agaitadai dai silascada divia agaitadai. ¹² Dai Diuusi Ibadla aagidi agai sai ñiñiooqui vaamioma araatama garvatarla siagai. Dai vällsi imaasi ismaacada gaaagidiña Diuusi ñiñiooquituldiadamigada aragai vaa ismaacada casi gñaaagidi Diuusi ñiñiooquituldiadamigada sividadla. Agai gñaaagidi isSuusi Cristo arcaagacarla vuviadami dai Diuusi ootoi gaibadaga tavaagiaindara vai agai guvucadadacada aagaiña ñiñiooquituldiadamigada. Dai Diuusi talaañicaruda tavaagiara ipalliditadai ismaata caacagi vällsi istumaasi aagai laquida Diuusi ñiñiooquituldiadamigada.

¹³ Cascada vällsi imaasicada tatagitodavurai aapimla isdivia agai Suusi Cristo bai ganduuca dai nanaraca vaavoitudaitai issällicada cäägacarla gñannajada agai agai silascada diviagi. Maitavar tatagitoda istumaasi soimaascami dai cäägacarla avaroidaca. ¹⁴ Lagiadavurai aapimla Diuusi dai camaitivuaada vällsi istumaasi ivuaadana maiquiaa maatacai mamaatatuldaragada Suusi Cristo. ¹⁵ Diuusi acovai gñvuvaitu aapimla cascada avar apän duuca i vuaada Diuusi. Agai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ¹⁶ Caa maata aapimla iscaoja Diuusi ñiñiooquituldiadamigada istumaasi aagai Diuusi dai pocaiti: “Cäägacarla avaroidaca aapimla dai maisoimaasi ivuaada, aanla tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascada”, ascaiti Diuusi.

¹⁷ Diuusi agai dai ñidi vällsi istumaasi ivueeyi vällscatai lamadutai isbai cääga ivueeyi ischo apä. Dai ismaacada maicallaaga ivueeyi Diuusi soimaasi taatamituldi tomasi arricu sjarsoitutuigami, siäraaliducami, siärgagarducami, dai ooqui dai cacalli vällsi soimaasi taatamituldi Diuusi dai agai argarooga cascada siaa duutuada aapimla Diuusi quiaa oidacatai tami oidigi daama. ¹⁸ Apän duuca i oidacana aapimla gñaaqui aaduñicaru dai cääga maata aapimla sai istumaasi ivuaadana maitänsoicaiña iscaagacarla vuvaiquagi aapimla. Damos Diuusi caagacarla gñvuvaitu masai camaipoduuca i oidacana. Caa maata aapimla isSuusi Cristo gaa namaqui cäägacarla gñvuvaidaraga namagada aidamasi muaa curusiaba, dai maisiu oorocada tomali plaatacada istumaasi uugiatai. ¹⁹ Suusi Cristo gamuaatu maitarsoimaasi iducamicatai poduucai isduuca i coodaiña ajudidü aali cañiru ismaacada maitarcoococoidada sai Diuusi oigaldana soimaascamigada. ²⁰ Maiquiaa cäquivacai oidigi abiaadara Diuusi camaatacatadai ispoduucai apaduñia agaitadai Suusi Cristocada damos agai cayoga ugitacai oidigi divia dai cäägacarla gñvuvaida agai. ²¹ Diuusi duaacali Suusi Cristo coidada saagidaindara dai maa amo sällicami tavaagiara cascada cääga vaavoitudai aapimla Diuusi dai nanara masilascada lamadu oidaca agai.

²² Diuusi caoigali gñsoimaascamiga lagiditai aapimla ñiooquida, Diuusi Ibadla gñsoicai cascada, mai cascada aapimla sällicada oigadai gñaaaduñi. Apiavar cääga gñoiglada aapimla aipacoga. ²³ Diuusi gñmaa ibadagai utudui aidäsi vaavoitu aapimla ñiooquida. Gandallada maitänmaa idi ibadagai utudui. ²⁴ Mospoduuca i oja amo Diuusi ñiooquituldiadamigada:

VΛASI oodami ΛΓΛpan ducami vasoi. Λvasoi gaquisarΛi daidΛ oodami cooyi.

Dai VΛASI istumaasi viaa oodami ΛΓΛpan ducami yoosigai.

Yoosigai gaquisarΛi dai uugiatΛi vai istumaasi viaa oodami uugiatΛi.

²⁵ DΛmos Diuusi ñiooquidΛ VΛASCARΛ ΛRvaavoi.

Asduu ooja Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ. Dai Λgai vaa ñiooqui Λgai masmaacadΛ gΛnaagidi aapimΛ.

2

¹ CascadΛ casiavΛr maisoimaasi ivuaada, tomali maivupuiirumadada aa mastumaasi aagadagi vΛrai gomaasi ivuaada, dai maitavΛr coimudadΛ tuutiaca, dai maiñiooquiada aa. ²⁻³ CΛΛ maatΛ aapimΛ isDiuusi cΛAgacARΛ gΛnnΛidi cascadΛ aliΛsi gΛaagai ismaatΛcagi iscaiti Diuusi ñiooquidΛ dai ΛAgaidagi mospoduucai vaamioma cΛAgΛ oidacana oodami isducatai Diuusi ipΛlidi vai Diuusi cΛAgacARΛ vuvaidagi.

⁴⁻⁸ Dañi poduucai ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ Diuusi ñiooquidARΛ iscaiti Diuusi:

AanΛ ootosdi Λjudidíu Λmo sΛΛlicami viaacami ismaascadΛ Λcovai vusaitu aanΛ.

SΛΛlicadΛ cΛΛ tuiga Λgai.

VΛASI sioora vaavoitudagi Λgai maiviaacamu istuusi siaa ΛΛradagi vaavoitudacai, ascaiti Diuusi.

Asduu ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ. CascadΛ aliΛ cΛΛ tuiga Λgai aapimΛ gΛnvui ismaacadΛ vaavoitudai dΛmos aa vui ismaacadΛ maivaavoitudai Λgai aliΛ soimaa taatamituli. Mospocaiti Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ:

ΛsΛΛlicami viaacami ismaacadΛ dai Diuusi muidutai gajiaadARΛ vipieeyi. Dai Λgai ΛRΛgai vaa ismaacadΛ vaamioma tΛaanΛi.

Dai pocaiti ΛARΛ:

Sioora gajiaadARΛ vipiaadagi gosΛΛlicami viaacami sΛΛlicadΛ soimaa taafamu.

Dai iimia Λgai ΛDiaavora ΛΛmadu.

Ascaiti Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ. VΛASI imaasicadΛ avΛRvaavoitudada dai ΛAgiada aapimΛ Suusi Cristo. Λgai ΛΓAgΛΛ guvucadagai viaacami ismaacadΛ VΛASCARΛ cΛΛ tuiga dai tomastuigaco oidaga. Diuusi cΛAgacARΛ nΛidi Λgai. Diuusi Λco vusaitu sai tΛaanΛiña oodami dΛmos muidutai gajiaadARΛ viaa tomasi cΛΛ maatacatadai. AapimΛ Λmo siΛAgAMΛ ganducami vaavoitudaitai Suusi Cristo. Dai Diuusi Λcovai gΛnvuvaitu aapimΛ dai gΛnmaa ibΛdagai utudui masaidΛ ivuaadana Diuusi aa duiñdadΛ dai masaidΛ ΛrpipiooñigadΛcana dai masaidΛ ivuaadana istumaasi Λgai ipΛlidi dai masaidΛ siaa duutudaiña aapimΛ Diuusi. AapimΛ cΛAgΛ istutuidi isivuaadagi VΛASI gomaasi. Suusi Cristo IbΛadΛ gΛnΛΛmadu daja cascadΛ. VΛASI gomaasi aliΛ oojoidi Diuusi.

⁹ DΛmos aapimΛ ΛΓΛmo oodami ismaacadΛ Diuusi Λcovai vuvaitu daidΛ ΛrmaamaradΛ Diuusi. DaidΛ ΛΓΛpan ducami aapimΛ Λjudidíu papaaligadΛ ismaacadΛ ivuaadatadai Diuusi aa duiñdadΛ, mai aapimΛ gaaagiada istumaasi gAgARducami ismaacadΛ ivueeyi Diuusi. Diuusi cΛAgacARΛ gΛnvuvaitu aapimΛ gΛnsoimaascamigaiñdARΛ dai sivi maata aapimΛ ñiooquidΛ. ¹⁰ ΛΛquioma aapimΛ maitARmaamaradΛcatadai Diuusi

dai sivi casi armaamarada aapimada Diuusi. Aaquioma tomali amaadutai maisoigallidifna aapimacada dmos sivi Diuusi soigallidi aapimacada.

¹¹ Giñaaduñi aapimada alia tatagitoi masiamo imidagai tavaagiana oidaca agai dmos aapimada quiaa tami oidigi daama oidaga, cascada gandaanaa aanada masai maigoogosi ganducamicana. Camaata aapimada isgaaagai isapiaganaajagadagi dai maisoimaasi ivuaadagi. ¹² Caaagacaga avaroidaca aapimada agai saagida ismaacada maivaavoitudai Diuusi vai siascada ganvui ñioocada agai ducami siarsoimaasi ivuaadamica aapimada vascaga nlijadamu agai isalia caagacaga oidaga aapimada dai poduucai siascada diviagi Diuusi dai naida agadagi ismaacada arcaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami agai siaa duutuadamu Diuusi.

¹³ Caa maata aapimada isDiuusi ipalidi isvascatai aagiadagi dudunucami cascada avaraagiada aapimada vasi atataanadami ismaacada darasai aoodami tomasi arabaitacaacamigada aromamano. ¹⁴ Sia sonaga guucacami ismaacada taanaa baitacaacamigada aromamano sai soimaa taatatuldana agai ismaacada soimaasi ivueeyi dai sai caagacaga naidifna ismaacada caga ivueeyi. ¹⁵ Diuusi ipalidi iscaagacaga oidaca aapimada vai poduucai agai ismaacada vupuiiruga dai maivaavoituda alidi Diuusi ñiooquida maitanñiooquiadagi.

¹⁶ Dudunucami maivaamioma gataanaa siDiuusi dmos vascaga gaaagai masaaagiadagi dai maisoimaasi ivuaadagi. Diuusi aragai ismaacada vaamioma gataanaa dai aapimada arpipioofnigada Diuusi. Aagiadavurai agai. ¹⁷ Siaavar duutuada aapimada vasi oodami. Oigadavurai vasi ganaaduñi vaavoitudadami. Aabiadavurai Diuusi dai siaavar duutuada baitacaacamigada aromamano.

¹⁸ Aapimada ismaacada arpipioofni aagiadavurai ganaamu dai siaavar duutuada maisuu mosacaasi agai ismaacada caa tuutuiga, ismaacada talaafnicui dai oomaliga arpa. ¹⁹ Diuusi caagacaga naidi vascatai ismaacada idufna alidi istumaasi ipalidi Diuusi dai maisoimaasi ivuaadatai vai vascaga aa soimaasi taatamituldi dai vascaga maivui ñioocai Diuusi. ²⁰ Damos isaapimada soimaasi ivuaadagi mai cascada soimaasi gantaatatuldagi tomasi maivui ñioocai aapimada Diuusi. ¿Tumaasi arcaagai gomaasi? Damos isaapimada caga ivuaadagi mai vascaga soimaasi gantaatamituldiadagi dai vascaga maivui ñioocada aapimada Diuusi agai saalicada caagacaga gannajadamu. ²¹⁻²³ Diuusi caagacaga ganvuvaitu masai poduucai ivuaadana aapimada. Cristo saalicada soimaa taata masai caagacaga vuvacana aapimada. Tomali amo imidagai maisoimaasi idui agai dai tomali amo imidagai maiyaata dai aidasi aoodami sigalnaasi ñiooqui aagidi agai maiagidi tomali amo ñiooqui sigalnaascami. Dai aidasi aoodami soimaa taatamitulditadai agai maipotatadai issoimaasi taatatulda agai arpa. Baiyoma agai dagito sai Diuusi bai duuna caa maatacatali isDiuusi vascaga caga ivueeyi. Dai Diuusi ipalidi masi aapimada poduucai ivuaadagi arpa. ²⁴ Aatama alia soimaasi ivueeyi cascada soimaa taataragaitadai dmos Cristo soimaa taata curusiaba tasai aatama caagacaga vuvaacana dai poduucai camitarsoimaasi iducamicana aatama dai saida ivuaadana aatama istumaasi Diuusi ipalidi. Aidasi gamuaatu Suusi Cristo curusiaba poduucai caagacaga garvuvaitu garsoimaascamigaifnaga. ²⁵ Mosca maata

aatama tasmaiquiaa cagacaga vuvacacai aatama maivaavoitudaiña tomali maiagidiña Suusi Cristo damos sivi caama duucai gartatagito aatama dai camaisoimaasi ivuaadaragai dai cavaavoitudai dai agidi aatama Suusi Cristo. Suusi Cristo garnuucada aatama lpan duucai isduucai nucada amo pastuuru gasosoiga cañiru dai cagacaga garvuvaidi.

3

¹⁻² Poduucai lapa aapima ooqui cuucunacami agiadavurai gancuucuna vai poduucai isamaadutai maivaavoitudadagi Diuusi ñioquida vaavoitudagi naiditai mscagacaga oidaga aapima dai siaa duutudai tomasi aapima maiagidi Diuusi ñioquida. ³ Maitavar mostatagitoda msducatai gangagasiuva agai dai masmaasi gnaada agai yuucusi dai masmaasi gnaada agai babaiuvuai dai nanaacagi gomaasi maitarsoiña. ⁴ Baiyoma gaaagai mastatagitodagi msducatai oidaga. Maitavar gargducada ganliada tomali maioomaliaca. Gomaasi agai istumaasi alia oojoidi Diuusi. ⁵ Aaquioma poduucai oidacana ooqui ismaacada agidiña Diuusi. Agai sallcada vaavoitudaiña Diuusi dai agidiña gancuucuna. ⁶ Potuigacana Saara lapa agai caga agidiña Avraña dai siaa duutudaiña. Aapima potuutiacamun lapa mscagacaga oidacagi dai maiabiadagi tomali amaadutai.

⁷ Dai aapima ccali ooñiacami lapa cagacaga avar najada ganooñiga dai siaa duutuada maisiu mosacaasi maisi guupuacatai agai. Diuusi cagacaga vuvaitu agai lapa sai vascaga oidacana agai lamadu ganapan duucai cascada. Poduuciuavav ivuaada vai tomali amo istumaasi maiso-bicaiña ganmamaraga.

⁸ Maitavar gancocoda. Dai soigavar ganliada gnaaduñcada dai aipaco ganoigada amo siagama duucai. Cagavar tuutiaca vascatai vui dai maigarducada ganliada. ⁹ Isamaadutai soimaasi ganvuiidiadagi aapima maitaagai ispoducai ivuiidiadagi aadara. Dai isamaadutai ganñioquiadagi aapima maitaagai isñioquiadagi. Diuusi acovai ganvuvaitu aapima dai gansoiña agai cascada daanadavurai Diuusi sai soñana agai lapa. ¹⁰ Pocaiti Diuusi ñioquidara:

Sioora soima oidaca liadagi maitaagai issoimaasi ñioocadagi dai maiyaatagadagi.

¹¹ Maitaagai issoimaasi ivuaadagi mosaca istumaasi cagaducami. Gaaagai istomali amo imidagai maitacocoadagi.

¹² Diuusi nuucada ismaacada maitarsoimaasi ivuaadami. Dai cacana siuu duucu gamamadada agai.

Dai agai vuidara caata ismaacada arsoimaasi ivuaadami. Ascaiti Diuusi ñioquidara.

¹³ Isvascaga cagacaga oidaca aapima baitoma maitipucamu sioora soimaasi gantaatamituldiadagi, ¹⁴ damos isvascaga soimaasi gantaatamituldiadagi lamoco tomamas cagacaga oidaga maitavar labiada dai maitavar vuaman liada Diuusi cagacaga gannlijadamu cascada vascara baiganlijadamu aapima. ¹⁵ Dai siaavar duutuada aapima gantaanadamiga Suusi Cristo. Vascara avav bai ganduuca dai aa noragida sioora gantacacadagi mastuisi tagito isvascaga oidacagi Diuusi lamadu. Dai maitavar gargducada ganliada dai siaavar

duutuada ḡgai ismaacada ḡantacacadagi. ¹⁶ Caaḡacara avar oidaca maḡducatai maatacagi maḡmaisoimaasi ivueeyi, vai poduucai sioora ḡaḡḡiooquiadagi caaḡacara oidacatai aapima vaavoitudaitai Suusi Cristo siaa laḡana Diuusi vui. ¹⁷ Siooma arcalaḡgai issoimaa taatamadagi caaḡa ivuaadatai isDiuusi poduucai ipaliadagi issoimaa taatamadagi soimaasi ivuaadatai.

¹⁸ Tomasi Suusi Cristo maitarsoimaasi ivuaadami vaascara ḡamuaatu. Oodami arsoimaasi ivuaadami cascada. Suusi Cristo ḡamuaatu sai oodami caaḡacara vuvacana daida arDiuusi maamaradacana. ¹⁹ Aidasi maiquiaa duaaca Suusi ibada ii siaaco maa maisapi coidada iibada dai aagidi amo istumaasi istumaasi Diuusi ipalidi ismaatca ḡgai. ²⁰ ḡgai maiḡḡai Diuusi aidasi oidacatadai Noecaru. Diuusi maisoimaa taatatuli oodami aidasi Noe ivuaadatadai ḡḡa vaarcu asta aidasi naato Noe ḡḡa vaarcu ismaacadaḡa vaa ḡgai lamadu cuvaracami aaduḡda aidasi tavapi duudu vaidavaarcu suudagi daama aimaraiḡa poduucai caaḡacara vuvaja ḡgai. ²¹ Dai poduucai sivi aatama ḡarvapaconai suudagicada dai caaḡacara vuvacai vaavoitudaitai isSuusi Cristo duaaca coidada saagidaḡara. Vacuanaragaicada maivuaanaḡi gatucuraga baiyoma poduucai caa maata oodami isaatama daanaḡi sai ḡarogaldana ḡarsoimaascamiga. ²² Suusi Cristo caii tavaagiamu dai maaca daja sallaḡa padara Diuusi dai taanaḡi vaasi Diuusi tataaḡicaruda dai vaasi dudunucami ismaacada ami daraaja.

4

¹ Poduucai isduucai soimaa taata Suusi Cristo aapima laḡa ḡaaḡai isbai ḡanducagi dai soimaa taatagi. ḡgai ismaaca soimaa taatamai ḡajjaadara vipieeyi vaasi istumaasi soimaascami. ² Dai maitivuaadana mosacaasi istumaasi ḡḡai ḡgai ipaliadagi, baiyoma ivuaadana ḡgai istumaasi Diuusi ipalidi. ³ Aapima ḡḡaiquoma ivuaadana istumaasi ipalidiḡa apan duucai ḡgai ismaacada maiḡḡai Diuusi camaitaḡai maḡpoduucai ivuaadagi. Aliaḡi arsoimaasi ivuaadamicana aapima dai googosi ḡanducamicana dai navacoitaracana dai aapima ivuaadana mui naana maasi ooodaicada dai uusicada dai siaa duutudaiḡa ḡandidiuusiga duucai, gomaasi alia daidi Diuusi vaasi oidi daama oidacami. ⁴ ḡgai ismaacada maiḡḡai Diuusi maimaata istuisida camaiapan duucai soimaasi ivueeyi aapima ḡgai lamadu cascada ḡaḡḡiooquidi ḡgai. ⁵ Damos aimu istuigaco vuidara guuquiva ḡgai ḡgai Diuusi, dai Diuusi aagidamu ismaacada caaḡa ivuaadana dai ismaacada maicaaḡa ivuaadana. Diuusi cabai ḡaduu dai aagida ḡgai vaasi duduaacada dai coidada ismaacada caaḡa ivuaadana dai ismaacada maicaaḡa ivuaadana. ⁶ Muidutai ismaacada cacoi aidasi maiquiaa coi ḡgai caa Diuusi ḡiooquida dai poduucai ismaacada vaavoitu vaascara oidaca ḡgai Diuusi lamadu apan duucai Diuusi, Diuusi tomastuigaco oidaga. Vaasi oodami viaa iscoiyagi poduucai soimaa taatatuldi Diuusi cascada.

⁷ Casi miaadimi istuigaco ugitia ḡgai vaasi istumaasi cascada caaḡacara avar oidaca aapima dai maitaḡitoda istumaasi soimaascami ḡannucadacavurai dai maisoimaasi ivuaada baiyoma avar gamamadaga. ⁸ Damos sioma ḡaaḡai maḡoigadagi ḡnaaduḡi. Sioora oigadai ḡnaaduḡi caaḡa ḡoigaldi laḡa maḡsoimaasi ivuiidiadagi.

⁹ Baiganliaracada avar ganmiaadagiada aipaco ganquiquiara. ¹⁰ Vlassi oodami maata amo istumaasi dai poduucai istutuidi isoicadagi aa. Diuusi poduucai idui cascada. Vlassatai gaaagai isaipacoga gansoicadagi iducatai istutiadagi. Poduucai vlassatai ivueeyi laa duiñdagai ismaacada Diuusi ipalidi saida ivuaadana. ¹¹ Siora rñiooquituldiadamigadacagi Diuusi gaaagai iscaga agadagi istumaasi Diuusi ipalidi. Siora soicadagi iscaga aagadagi vai poduucai vlassicada istumaasicada ivueeyi aatama vlassatai siaa duutudai aatama Diuusi. Suusi Cristo aragai ismaacada garsoicai iscaga ivuaada aatama vlassi istumaasi. Aliasi gaaagai isvlassatai siaa duutuadagi Diuusi. Diuusi aragai dai tomastuigaco taanai oidi daama dai tavaagata.

¹² Giñaaduñi maitavar vuaam anliada tomali maiduduaadicuda masiasscada soimaasi taatamadagi. Diuusi agai dai soimaasi gantaatamituldi naida aliditai masabai sallyicada vaavoitudai. Gomaasi gaaagai sipaduñiagi vlassi vaavoitudadamicada. ¹³ Baiyoma avar baiganliada masiasscada soimaa taatamadagi. Aapima soimaa taatamai an duucai Suusi Cristo cascada. Dai poduucai baiganliadamu aapima lapa silyicada diviagi Suusi Cristo dai vlassatai siaa duutuda agai. ¹⁴ Massoimaasi ñiooqui gnaagiadagi vaavoitudaitai aapima Suusi Cristo gaaagai masbaiganliadagi. Diuusi Ibaada aliisi dadadacai dai ganama daja cascada gaaagai masbaiganliadagi. Agai ismaacada soimaasi ñiooqui gnaagiadagi agai ñiooquidi Diuusi Ibaada, damos aapima siaa duutudai Diuusi Ibaada. ¹⁵ Aapima gaaagai isoimaa taatamadagi damos maisiu soimaasi ivuaadatai tomali gacoodamicatai tomali lasivuacatai tomali gavapasaitai aa aa duiñdagata. ¹⁶ Damos siora soimaa taatamadagi vaavoitudaitai Suusi Cristo agai maitaagai issiaa aradagi, baiyoma gaaagai isiaa duutuadagi Diuusi, vaavoitudai agai Suusi Cristo cascada.

¹⁷ Caaayi istuigaco Diuusi naida agai aoodami sabai caga ivuaadana ismaicaga ivuaadana lapa. Araga naida agai agai vaavoitudadami dai gooquira agai ismaacada maitarvaavoitudadami dai soimaa taatatulda agai ismaacada maicaga ivuaadana. Damos isDiuusi soimaasi gartaatamituldi aatama ismaacada arvaavoitudadami, vaamioma soimaa taatatuldamu agai ismaacada maiagidi. ¹⁸ Caga ivuaadami avanacai istutuidi iscagacata vuvaquiagi dai asoimaasi ivuaadami siaadaga cagacata vuvacana. ¹⁹ IsDiuusi ipaliadagi isvaavoitudadami soimaasi taatamadagi vlassatai gaaagai isvaavoitudadami apiacagacata oidacagi, vaavoitudaitai isDiuusi nuucada. Diuusi idui oodami dai sallyicada cagacata naidi ismaacada vaavoitudai.

5

¹ Ganmaaquia iñalidi aanla ñiooqui aapima vaavoitudadami gantataanadamiga. Aanla lapa artaanadami an duucai agai. Daida rñijadami iducatai soimaa taata Suusi Cristo dai aanla lapa lamadu daacamu Suusi Cristo vlassi vaavoitudadami lamadu. ² Aapima tataanadami nuucadacavurai govaavoitudadami ismaaca taanai. Aliasi gaaagai masbaiganliaragacada ivuaadagi iducatai Diuusi ipalidi, damos maisiu guvucadagaicada, tomali maisiu mosgamaita aliditai

tumiñsi. Baiganliaragacada avarivuaada ganaa duiñdaga, ³ maitavar soi duuca nlijada dai maitavar soi vuaada baiyomavar cagacaga oidaca vai poduucai oidacana gogaa vaavoitudadami lapa. ⁴ Dai poduucai silascada diviagi Suusi Cristo agai gandadadaquituda agai lpan duuca lga dai vascatai siaa ganduutuadamu aapima lapa.

⁵ Poduucai lapa aapima gagali agiadavurai gantataandamiga aipacoga avar gansoicada maigagarducada ganlilitai.

Diuusi soicai ismaacada maigagarducada ganlidi.

Dai agai vuidara caata ismaacada gagarducada ganlidi.

⁶ Dai maitavar gagarducada ganliada Diuusi vui. Agai alia viaa guvucadagai dai amo imidagai silascada agai ipaliadagi ganmaaquimu amo samicami. ⁷ Maitavar vuaam andiada tomali amo istumaasicada Diuusi agai dai gansoicai dai gannucada.

⁸ Cagavar gantatagitoca. Gansaayu andiaavora tomasiacoga aimarai dai gaagai soora soimaasi iduiñdagi cascada gannucadacavurai.

⁹ Dai maitandadagitoda issoimaasi ganduñtuldagi lga, baiyomavar apiacaga vaavoitudada maatacatai isvascatai ganaaduñi vaavoitudadami vasi oidigara soimaasi taatamai ganlpan duuca.

¹⁰ Dai masilascada casoimaasi taatagi bai tavapi Diuusi bai duña agai ganiibadaga sipoducacaga ivuaadamu aapima ganaa duiñdaga dai Diuusi caga ganvaavoitulda agai dai caga ganmaaquia agai tagitoidagai. Diuusi lga dai cagacaga ganlidi dai ganvai masai iimana tavaagiamu dai lamadu daraajana lga dai Suusi Cristo tomastuigaco.

¹¹ Alia gaaagai isvascatai siaa duutudagi Diuusi. Diuusi lragai dai tomastuigaco taanai oidigi daama dai tavaagilara.

¹² Aana ganooji idi ali oojai dai Silvaanocada ganootosi. Goovai lragraduñi vaavoitudadami dai caga tuiga. Dai idi oojilara ganmaa aana ñooqui dai ganaagidi sai Diuusi cagacaga ganlidi dai poduucai maatacamu aapima isDiuusi silicada ganoigadai. Dai apiavar caga vaavoitudada isDiuusi ganoigadai.

¹³ Idi vaavoitudami ismaacada tami Babiloonilara daraaja Diuscada ganviaatuldi. Diuusi acovai vuvaitu idi lpan duuca aapima. Marcusi ismaacada gñmara gaducami Diuscada ganviaatuldi lapa.

¹⁴ Baiganliaragacada ganviaatuldiada dai apiavar ganoigada aipacoga. Aana ipalidi isvascatai aapima ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo baiganliadagi.

Moscaasi.

Idi arAoojai gotordadΛ ismaacΛdΛ ooja Piiduru

¹ AanΛ arSimuñi Piiduru Suusi Cristo ootosadΛ daidΛ arpiooñigadΛ. AanΛ gΛnoojidi idi oojai aapimΛ vaavoitudadami ismaacΛdΛ cΛlga vaavoitudai garApan duucai. Diuusi garooga Λamadu Suusi Cristo cΛlgacAra garvuviadamiga saalicΛdΛ ivueeyi Λmo istumaasi cΛlgaducami aatΛmΛcΛdΛ garsoiñacai tAsai Λpan duucai vaavoitudana. CascΛdΛ gΛmaatΛ isAgai Λmadugan duucai garNΛidi. ² AanΛ ipΛlidi isDiuusi vaamioma cΛlgacAra gAnnΛijadagi vai vaamioma gΛniibΛstacan tadacagi gΛniibΛdaga maatAcatai Diuusi Λamadu Suusi gartAanΛdamiga.

³ Diuusi aliΛ viaa guvucadagai. Dai Agai casi garmaa vΛasi istumaasi tagito aatΛmΛ dai cΛlgacAra oidacagi dai siaa duutuadagi Agai. Diuusi garsoi tAsai maatΛna Suusi Cristo. Agai acovai garvuvaitu. Dai Agai aliΛ viaa guvucadagai daidΛ idui naana maasi istumaasi gAgarducami. ⁴ GomaasicΛdΛ cΛl maatΛ aatΛmΛ isDiuusi vaamioma mui naana maasi istumaasi gAgarducami iduñia Agai aatΛmΛ garvAatarΛ. Vai poduucai mosΛcaasi cΛlga ivuaada aatΛmΛ isduucai Diuusi mosΛcaasi cΛlga ivueeyi. Dai poduucai istutuidi aatΛmΛ isgajiaadAra viaagi Λsoimaascami dai maiApan duucai ivuaadagi amaivaavoitudadami ismaacΛdΛ ivueeyi mosΛcaasi istumaasi Λgi Agai ipΛlidi isivuaadagi. ⁵ CascΛdΛ aliAsi gΛaagai iscΛlgacAra oidacagi aapimΛ cavaavoitudacai Diuusi. Dai aliAsi gΛaagai ΛpA isvaamioma cΛlga matia liadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi isivuaadagi, ⁶ dai aliAsi gΛaagai ΛpA ismaitivuaadagi istumaasi aapimΛ Λgi ipΛlidi, dai siAascadΛ soimaasi taatamadagi aapimΛ aliAsi gΛaagai isapiacΛlga vaavoitudadagi Diuusi ñiooquidΛ, dai aliAsi gΛaagai ΛpA isivuaadagi vΛasi istumaasi Diuusi ipΛlidi, ⁷ dai aliAsi gΛaagai ΛpA masaipacoga gΛnoigΛadagi aapimΛ vaavoitudadami dai isoigΛadai vΛasi oodami ΛpA.

⁸ Isivuaadagi aapimΛ vΛasi gomaasi aidΛ gia vaamioma cΛlgacAra oidacamu aapimΛ dai vaamioma cΛlga ivuaadamu Diuusi aa duiñdada Λgigitai maatacatai aapimΛ Suusi Cristo gartAanΛdamiga. ⁹ Damos ismaitivuaadagi aapimΛ gomaasi aidΛ gia maiquia cΛl maatΛ aapimΛ istumaasi arcΛlgaducami maitAtAgitoitai isDiuusi caoigAli gAnsoimaascamiga. ¹⁰ CascΛdΛ giñaduñi vaavoitudadami cΛlgacAra avAr oidaca vai poduucai cΛlga gΛmaatAcana isDiuusi acovai garvuvaitu dai gΛmaamara duucai gAnnΛidi. IscΛlgacAra oidacagi aapimΛ aidΛ gia maigajiaadAra viaamu aapimΛ gAnvaavoidaraga. ¹¹ Poduucai viaacamu aapimΛ oigaragai isiimiagi tavaagiamu siaaco gataanΛi Suusi Cristo gartAanΛdamiga tomastuigaco. Agai Agai daidΛ arcΛlgacAra garvuviadami.

¹² CascΛdΛ apiagAntAtAgitoldiadamu aanΛ gomaasi tomasi camaata aapimΛ dai cΛlga vaavoitudai Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛdΛ caviaa aapimΛ dai gomaasi gia arvaavoi. ¹³ Dai aanΛ polidi iscΛlga ivueeyi aanΛ gAnmaacaitai idi ñiooqui sivi maiquia muucucai. ¹⁴ Suusi Cristo gartAanΛdamiga casi giñagidi sai caotoma muquia iñagai aanΛ.

15 Cascada ganoojidi aana vai poduucai siascada camuuquiagi aana vascara tatagitoda aapima gomaasi.

16 Casi gnaagidi aana sai Suusi Cristo gartaanadamiga alia viaa guvucadagai dai sai apamu divia agai tami oidigi daama. Gomaasi gia samicada arvaavoi. Gomaasi maitarcueentogada oodami yaatavogami. Aatama lagi garvuupuquicada naidi gartaanadamiga issamicada viaa guvucadagai. ¹⁷⁻¹⁸ Aatama caa aidasi Diuusi garooga tavaagiaiñdara caga ñioo agai vatarai dai pocaiti; “Idi Suusiava argiñmara nai aana alia oigadai dai baigiñalidi aana govaicada”, caiti Diuusi. Dai aatama lamadu daraajatadai gartaanadamiga agiidira ismaacada Diuusi acovai vuvaitu vai ami dadadacai Suusi sicoli. Cascada naidi aatama aidasi Suusi sicoli dadadacai.

¹⁹ Istumaasi naidi aatama dai caa caagaitadai Diuusi ñiñoquituldiadamigada lquioma cascada aidasi naidi aatama dai caa, mai issamicada arvaavoi. Dai aapima lpa aliasi gaaagai maslagiadagi goñoiqui. Diuusi ñioquidacada maata oodami mui naana maasi istumaasi maimaatcatadai. Aapima aliasi gaaagai mscaga lagiditai calcagi Diuusi ñioquida asta siascada apamu diviagi Suusi Cristo dai aapima lamadu daraajamu. ²⁰ Damos sioma caga gaaagai masmaatcacagi sai tomali amaadutai maialagi istutuidi isaagagi istiya alidi istumaasi aagai Diuusi ñiñoquituldiadamigada Diuusi ñioquidara. ²¹ Diuusi ñiñoquituldiadamigada tomali amo imidagai maiaagai istumaasi lagi agai ipalidi baiyoma agai arcacalli ismaacada Diuusi acovai vuvaitu dai agai ñioquituldiña Diuusi. Diuusi Ibadala mamaatuldina istumaasi aagadagi agai.

2

¹ Damos ajudidiu saagida oidacatadai mamaatuldiamami yaatavogami lpa. Dai aapima gansaagida lpa oidaca agai mamaatuldiamami yaatavogami. Agai gamamaatuldiamami Diuusi ñioquida dai saagida agadamu istumaasi maitarvaavoi dai poduucai vupuiirumadamu agai oodami. Dai vui ñioocadamu agai Suusi Cristo ismaacada calgacara vuvaidi oodami. Dai todian duucai Diuusi soimaasi taatatulda agai agai. ² Dai muidutai soimaasi ivuaada agai an duucal mamaatuldiamami yaatavogami. Agai googosi anducamicamu. Dai aa oodami parunadamu Suusi Cristo mamaatuldiamami pomaasi ivuaadatai agai. ³ Agai coimudad tuutiacamum cascada gantaanadamu tumiñsi gnvupuiirumadaitai gnmamaatulditai yaatagi. Diuusi lqui abiaadara aagai sai soimaasi taatatulda agai agai dai samicada soimaasi taatatuldamu agai.

⁴ Diuusi maiogali gatataañicarum ismaacada soimaasi idui baiyoma ootoi agai malca siaaco tomastuigaco tucagamucana dai cadeenacada vuupu asta siascada aagagi agai isducatai soimaasi taatatulda agai tomastuigaco. ⁵ Dai Diuusi tomali lqui oodami maiogali baiyoma ootosi agai duuqui sai agai baicoiña. Agai arsoimaasi ivuaadami cascada. Damos Diuusi calgacara vuvaitu Noé lamadu cuvaracami aduñda. Noé gaaagidiña isialasi gaaagai scalagacara oidacagi. ⁶ Diuusi aagai sai soimaasi taatatulda agai aoodami Sodomara dai Gomora oidacami soimaasi ivuaadamicatai agai cascada tavaagiaiñdara daitu agai tai dai

maji vΛasi oodami dai vΛasiaΛcatai dai goΛΛ mataigadΛ vii. Diuusi idui gomaasi sai aa oodami soimaasi ivuaadami ismaacΛdΛ gooquiΛrioma oidaca agai nΛidiñΛ dai duduaadimuna dai camaisoimaasi ivuaadana. ⁷ Damos Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuusaitu Lot. Agai ΛrΛmo cΛΛi cΛΛ tuigajami. Lot aliΛ soigΛΛlidiñΛ nΛiditai isaliΛ soimaasi ivuaadana Λgaa oidacami. ⁸ VΛasi tasai Lot aliΛ soimaasi taatamaiñΛ nΛiditai dai caΛcatai naana maasi istumaasi soimaascami ismaacΛdΛ ivuaadana Λgai. ⁹ Poduucai gΛmaata isDiuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaidi oodami ismaacΛdΛ cΛΛga ΛΛgiadagi Λgai soimaasi ivuaadami saagidaiñdΛrΛ sai Λgai maiΛpan duucai ivuaadana Λgaa. Dai Diuusi apiasoimaasi taatamituldiadamu Λsoimaasi ivuaadami asta siΛΛscadΛ aagagi Λgai isducatai soimaasi taatatulda agai vai soimaasi taataca Λgai tomasuigaco.

¹⁰ Diuusi vaamioma soimaasi taatatuldamu sioorΛ ivuaadagi istumaasi ΛΛgi Λgai ipΛlidi. Agai googosi gΛnducami dai Λgai souduucai nΛidi tomasmaacΛ sΛΛlicami viaacami. Agai ivueeyi mosΛcaasi istumaasi ipΛlidi dai maiduduaadicuitai parunai Λgai tomasmaacΛ sΛΛlicami viaacami. ¹¹ Damos Diuusi tΛtΛaañicarudΛ tomasi vaamioma viaa guvucadagai vΛascΛrΛ maisoimaasi ñioocai ΛsΛΛlicami viaacami vui tomali maiaagidi Diuusi issoimaasi idui Λgai.

¹² Damos sioorΛ ivuaadagi mosΛcaasi istumaasi ΛΛgi Λgai ipΛlidi Λgai cacΛisi gΛnducami maicΛΛga gΛntatΛgitocatai. Agai ivueeyi mosΛcaasi istumaasi ΛΛgi Λgai ipΛlidi Λpan duucai cacΛisi. Oodami coodaiñΛ cacΛisi ismaacΛdΛ cacΛidaga. Dai sioorΛ vui ñioocadagi istumaasi maicΛΛ maata caΛ Λgai maiiimi agai Diuusi ΛΛmadu. ¹³ Agai soimaasi taatamituldiñΛ oodami yaatagiditai dai vupuiirumadaitai cascΛdΛ soimaasi taata agai. Dai agai baigΛnΛlidiñΛ asta tasΛrΛ soimaasi ivuaadatai cascΛdΛ siaa ΛrΛradamu aapimΛ isΛΛmadu gacuaadagi. Agai poduucai ivueeyi gΛnvupuiirumada Λliditai.

¹⁴ Dai Λgai maisiaa duutudai tomali Λmo ooqui. Agai maiibiorΛi soimaasi ivuaadatai dai vupuiirumadaiñΛ ΛΛmoco ismaacΛdΛ maicΛΛga vaavoitudai Diuusi. Dai Λgai aliΛ coimudadΛ tuutuiga. Dai Diuusi sΛΛlicadΛ soimaasi taatatulda agai Λgai. ¹⁵ Dai agai iimi agai ΔDiaavora ΛΛmadu maiΛΛgiditai Diuusi ñiooquidΛ. Agai ΛrΛan duucai ivueeyi Balaam Beor marada. Agai gamaitacΛda ΛlidiñΛ tumiñsi soimaasi ivuaadatai. ¹⁶ Damos Λmo asñitu ñioo dai bagaimi ΛBalaam dai Λgai dagitu gΛnvuiirudaga.

¹⁷ Damos ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami maitΛrsoiñi. Agai tomasuigaco oidacamu siaaco sΛΛlicadΛ tucagamucana tomasuigaco. ¹⁸ Agai ΛΛgi cΛΛga ñioocai gΛnmamaatΛtuldiaraga vui damos maitΛrsoiñi istumaasi gamamaatΛtuldi Λgai. GΛnmamaatΛtuldiaraga maicΛΛgadicamicΛdΛ vupuiirumagi Λgai ismaacΛdΛ cayoga maiuurapΛcΛitadai Λsoimaasi ivuaadami. ¹⁹ ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami gamamaatΛtuldiñΛ sai tomasioorai istutuidi isivuaadagi istumaasi ipΛliadagi dai sai Diuusi maisoimaasi taatatulda agai tomasi soimaasi ivueeyi. Damos ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami maitistutuidi isdagitocai soimaasi ivuaadagi dai cascΛdΛ maitistutuidi isivuaadagi mosΛcaasi istumaasi ipΛliadagi. ²⁰ Damos isamaadutai camaiuuvapΛcadagi Λsoimaasi ivuaadami dai cagajiaadΛrΛ viaagi naana maasi istumaasi soimaasicami maatacΛtai isSuusi Cristo gΛrtΛaanΛdamiga ΛrΛcΛΛgacΛrΛ vuviadami dai gooquiΛrΛ Λpamu uuravagi Λsoimaasi ivuaadami dai Λpamu soimaasi ivuaadagi aidΛ

gia Diuusi vaamioma soimaasi taatatulda agai agai. ²¹ Vaamioma arcalla gaicamudai agai valla tara ismaimaatamudai Diuusi ñiooquida dai maisiu gajiaadara viaamudai camaatacai. ²² Gomaasicada casi apadui istumaasi aagaiña oodami dai pocaitiña: “Googosi viotaiña dai apamu cuaadana gavioosi dai tomasi sasiacami caga vapaatasdiña gansosoiga tataisoli vallasara atataisoli gantuculimadaiña davarai vaagicamiara”, ascaitiña oodami.

3

¹ Giñaaduñi aliñi ganoigadai aan. Idi argootordada oojai ismaacada ganoojidi aan. Dai vagooquira ganmaacai aan ñiooqui ipaliditai mascaga gantatagitodagi ² tatagitotai istumaasi laquioma aagai Diuusi ñiooquitudiamigada ismaacada Diuusi acovai vuvaitu dai Suusi Cristo mamaatuldaragada ismaacada aatama Suusi Cristo ojootosada gnaagidi.

³ Damos apaga gaaagai masmaatcagi sai cayoga uugitacai oidigi oidaca agai oodami ismaacada parunada agai Diuusi ñiooquida dai agai ivuaada agai istumaasi lagi agai ipaliadagi. ⁴ Dai agai gatacacada agai dai pocaitidada agai: “¿Tadui acristo dai camaidivia? agai aagidi garaaduñicaru sai divia agaitadai. Dai garaaduñicaru cacacalliooci dai cacoi taida acristo camaidivia baiyoma momaasi oidigi aidasi abiaadara calquiva”, ascaitiada agai. ⁵⁻⁶ Damos gomaasi maitarvaavoi. Agai mospoduucai tatagitoda agai cascada pocaitiada agai. Oidigi camaimomaasi. Amo imidagai Diuusi caugititu vasi istumaasi oidacatadai oidigi daama duuquicada. Tucamidara Diuusi ganiioquicada idui tavaagi dai oidigi. Daida idui suudagi dai acovai davarai gaquicami. Daida idui iicomai sai duucuiña. Dai gooquira Diuusi ugiritu vasi istumaasi oidacatadai oidigi daama duuquicada. ⁷ Damos gotavaagi lamadu gooidigi ismaacada oidaga sivi Diuusi caaagai sai amo imidagai ugirituda agai taicada. Amaasi agai vai Diuusi ootosa agai asoimaasi ivuaadami malca siaaco tomastuigaco soimaasi taataca agai.

⁸ Damos aapima giñaaduñi mosavara tagitoca sai Diuusi valla tara amo tasai larapan ducami amo mil uumigi dai amo mil uumigi larapan ducami amo tasai. ⁹ Diuusi gia iduñia agai istumaasi aagai saida iduñia agai, tomasi lamoco polidi sai catavapi daivusai. Damos Diuusi maitarojodai baiyoma ipalidi agai isvallascatatai aatama ama duucai gartatagitugi vai poduucai tomali maadutai maimiagi adiaavora lamadu.

¹⁰ Damos amo imidagai aimu istuigaco divia agai gartaaanadamiga Suusi Cristo. Dai todian duucai divimu agai silascada oodami mainanaracagi poduucai isduucai daivui lasivogami silascada oodami mainanaracagi. Amaasi ugitia agai gotavaagi taicada dai cavami copoñdatai. Dai davarai maia agai lamadu vasi istumaasi oidaga oidigi daama.

¹¹ Dai maatacatai aapima isvasiacatai ugitia agai aliñi gaaagai issallicada calgacara oidacagi aapima dai calga siaa duutuadagi Diuusi. ¹² Dai aapima gaaagai islanaracagi ipaliditai sai otoma ana istuigaco Diuusi iduñia agai vasi gomaasi. Amaasi ugitia agai gotavaagi taicada dai vassiacatai maia agai. ¹³ Damos aatama nanara istuigaco Diuusi iduñia agai amai tavaagi utudui dai oidigi utudui ismaacada agai agai

said_Λ iduñia agai. Dai amaasi _Λoodami ivuaadamu mos_Λcaasi istumaasi _Λrc_{ΛΛ}gaducami dai istumaasi _Λrs_{ΛΛ}licami.

¹⁴ Casc_Λd_Λ aapim_Λ giñaduñi n_Λn_Λracatai aapim_Λ gomaasi gaagadavurai isducatai c_{ΛΛ}gac_Λra oidacagi dai poduucai mait_Λrsoimaasi iducamicamu aapim_Λ si_{ΛΛ}scad_Λ diviagi Diuusi, dai poduucai c_{ΛΛ}gac_Λra g_Λn_Λijadamu _Λgai. ¹⁵ Aliasi g_Λaagai ismaat_Λcagi aapim_Λ ismaiquiaa divia g_Λr_Λaan_Λdamiga Suusi Cristo ip_Λlidityai _Λgai ismuidutai c_{ΛΛ}gac_Λra vuvaquiagi. G_Λraduñi Paavora ismaac_Λd_Λ ali_Λsi oig_Λdai aat_Λm_Λ poduucai g_Λn_Λooji _Λra. Diuusi maat_Λtuli _Λgai istumaasi g_Λn_Λoojida _Λgai casc_Λd_Λ. ¹⁶ V_{ΛΛ}sc_Λra si_{ΛΛ}scad_Λ gaoojiada _Λgai gaaagidiña gomaasi tomasi _{ΛΛ}map_Λc_Λra ali_Λ si_Λjaiga ismaat_Λ ca_Λcagi. Dai _{ΛΛ}moco ismaac_Λd_Λ maic_{ΛΛ} maat_Λ ca_Λ Diuusi ñiooquida dai maic_{ΛΛ}ga vaavoitudai Diuusi ñiooquida _Λma duucai aagaiña poduucai isduucai _Λma duucai aagaiña _Λgai _Λmap_Λc_Λra Diuusi ñiooquid_Λra dai poduucai maiimimu _Λgai Diuusi _{ΛΛ}madu.

¹⁷ Casc_Λd_Λ aapim_Λ giñaduñi camaat_Λcatai gomaasi g_Λaagai masig_Λnnuucadacagi vai mait_Λnvupuiirumadadagi goma_Λmaat_Λtuldiadami yaatavogami aid_Λ gia camaic_{ΛΛ}ga vaavoitudadan tada aapim_Λ Diuusi ñiooquida. ¹⁸ D_Λmos ali_Λsi g_Λaagai isvaamioma c_{ΛΛ}ga maatia aapim_Λ g_Λr_Λaan_Λdamiga Suusi Cristo ismaac_Λd_Λ c_{ΛΛ}gac_Λra g_Λr_Λvuvaidi. Dai ali_Λsi g_Λaagai isdagitoagi _ΛSuusi vai _Λgai g_Λnsoiñana isvaamioma c_{ΛΛ}ga oidacana aapim_Λ. Ali_Λsi g_Λaagai isv_{ΛΛ}scatai c_{ΛΛ}ga ñioocadagi Suusi Cristo v_{ΛΛ}tar_Λ.

Mos_Λcaasi.

Idi arAoojai apAgadadA ismaacAdA ooji Vuaana gAaduñi vaavoitudadami

¹ AanA arVuaana daidA gAnoojidi aanA aagaitai Suusi Cristo. Suusi Cristo Agai daidA garmaa ibAdagai utudui. Aidasi abiaadara maiquiaa caquiva oidigi Suusi Cristo caoidacatadai tavaagiara Diuusi Amadu. Dai aidasi divia Agai tami oidigi daama nAidi aanA Agai, dai caAcana aanA ñooquida, dai taata aanA tuucugada. Dai sioora maata istuiga Suusi Cristo poduucai maata istuiga Diuusi. ² Suusi Cristo divia ami siaaco daraajatadai aatama cascada gAnaagidi aatama sai nAidi. Dai sivi garaagidi aatama sai Suusi Cristo Agai dai garmaacai ibAdagai utudui dai Agai tomastuigaco oidaga. Agai Diuusi garooga Amadu oidacatadai dai gooquira divia tami oidi daama dai aatama nAidi Agai. ³ Dai aatama gAnaagidi istumaasi nAidi dai caA vai poduucai aapima ara gArapan duucai tatagitodagi dai vAascatai aran duucai tatagitodagi aatama Diuusi garooga Amadu Suusi Cristo Diuusi marada. ⁴ Gomaasi gAnoojidi aanA masai vaamioma baiganlidiña.

⁵ Sivi gAnaagidamu aatama istumaasi Suusi Cristo garmaatatuli sai Diuusi alia caA tuiga dai tomali amo imidagai maitivueeyi istumaasi soimaascami. ⁶ Ispocaitiada aatama tasai aran duucai tatagitoidi Diuusi dai maitivuaadagi istumaasi arcaagaducami aidA gia yaatagai aatama dai saalicada soimaasi ivueeyi. ⁷ Damos iscaagacara oidaca aatama dai caaga ivuaadagi poduucai isduucai ivueeyi Diuusi aidA gia amo tagitoidagai viaacamu aatama. Dai Diuusi garoigaldi garsoimaascamiga muucucai Suusi Cristo Diuusi marada curusiaba.

⁸ Ispocaitiadagi aatama tasai maitarsoimaasi ivuaadami aidA gia arvupuiirumadai aatama lagi daidA aryaatavogami aatama. ⁹ Damos isaagiada aatama Diuusi soimaascami ismaacada ivuaadagi aidA gia Diuusi iduunimu aatamacada istumaasi arsaalicami. Agai garoigaldamu garsoimaascamiga dai caagacara garnaajadamu ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai aatama. ¹⁰ Damos ispocaitiadagi aatama tasai maisoimaasi ivueeyi aidA gia ducami ispocaitiada aatama isDiuusi yaatavoga dai poduucai maivaavoitudai Diuusi ñooquida.

2

¹ Giñaaduñi vaavoitudadami gAnaagidi aanA gomaasi masai maisoimaasi ivuaadana. Damos isamaadutai soimaasi ivuaadagi, caA maata aatama isoidaga amoco ismaacada garsoicai Diuusi garooga vuitapi. Agai arSuusi Cristo. Dai Agai ivueeyi istumaasi arsaalicami. ² Dai Agai vaa Agai dai muu curusiaba vai poduucai Diuusi garoigaldi aatama garsoimaascamiga dai vAasi oidigi daama oidacami soimaascamigada.

³ IsAagiada aatama istumaasi aagai Diuusi ñooquidara aidA gia caA maata aatama isarmaamarada Diuusi. ⁴ Damos isamaadutai pocaitiadagi sai maata Diuusi dai saida arDiuusi marada dai vAascara maiAagiadagi istumaasi aagai Diuusi ñooquidara Agai gia aryaatavogami dai maitarvaavoitudadami. ⁵ Baiyoma ismaacada caaga Aagiadagi Diuusi

ñiooquid_Λ agai gia oig_Λdai Diuusi dai poduucai c_{ΛΛ} maat_Λ aat_Λm_Λ is_Λp_Λn duucai t_Λt_Λgitoi Diuusi. ⁶ Sioor_Λ pocaitiadagi is_Λp_Λn duucai t_Λt_Λgitoi Diuusi agai gia g_Λaag_Λi is_Λc_Λag_Λa oidacagi poduucai isduucai oidacatadai Suusi Cristo tami oidigi daama.

⁷ Giñaaduñi istumaasi g_Λnoojidi aan_Λ mait_Λr_Λmo mamaat_Λtuldiaragai utuducami. Goovai _Λr_Λgai vaa ismaac_Λd_Λ ca_Λ aapim_Λ aid_Λsi abiaad_Λr_Λ g_Λaagacai gamamaat_Λtuldi Suusi Cristo. ⁸ D_Λmos v_Λascara g_Λnaagidi aan_Λ _Λmo ñiooqui ducami is_Λr_Λmo mamaat_Λtuldiaragai utuduc_Λd_Λ d_Λmos v_Λascara _Λr_Λgai vaa ismaac_Λd_Λ g_Λnaagidi Suusi Cristo m_Λsai aipacoga g_Λnoig_Λdaiña. Suusi Cristo ali_Λsi g_Λnoig_Λdai aapim_Λ dai poduucai g_Λnoig_Λdai aapim_Λ aipacoga. Si_Λascad_Λ oodami aipacoga g_Λnoig_Λadagi aid_Λ gia g_Λajiaad_Λr_Λ viimu gosoiamaascami dai c_Λagac_Λr_Λ oidacamu oodami.

⁹ Is_Λmaadutai pocaitiadagi is_Λc_Λagac_Λr_Λ oidaca dai c_Λadadagi g_Λaduñi vaavoitudadami _Λgai quiaa soimaasi ivueeyi. ¹⁰ D_Λmos sioor_Λ oig_Λadagi g_Λaduñi _Λgai gia c_Λc_Λagac_Λr_Λ oidaga. Dai _Λgai maisoimaasi duiñt_Λldi aa. ¹¹ D_Λmos sioor_Λ c_Λadadagi g_Λaduñi _Λgai quiaa soimaasi ivueeyi dai maimaat_Λ isducatai c_Λag_Λa oidacagi maimaat_Λ ca_Λcatai Diuusi ñiooquid_Λ.

¹² G_Λnoojidi aan_Λ v_Λascatai aapim_Λ giñaaduñi vaavoitudadami caoig_Λdacai Diuusi g_Λnsoiamaascamiga muucua. Suusi Cristo aapim_Λ g_Λn_Λv_Λatar_Λ. ¹³ G_Λnoojidi aan_Λ v_Λascatai aapim_Λ c_Λc_Λali oodami maat_Λcatai aapim_Λ Suusi Cristo. _Λgai caoidacatadai maiquiaa c_Λquivacai oidigi abiaad_Λr_Λ. G_Λnoojidi aan_Λ v_Λascatai aapim_Λ g_Λg_Λali cavaamioma istui aapim_Λ is_ΛDiaavora.

G_Λnoojidi aan_Λ aapim_Λ aali vaavoitudaitai aapim_Λ Diuusi g_Λrooga. ¹⁴ G_Λnoojidi aan_Λ aapim_Λ c_Λc_Λali oodami maat_Λcatai aapim_Λ Suusi Cristo. _Λgai caoidacatadai maiquiaa c_Λquiva oidigi abiaad_Λr_Λ. G_Λnoojidi aan_Λ aapim_Λ g_Λg_Λali c_Λag_Λa vaavoitudaitai aapim_Λ Diuusi ñiooquid_Λ dai cavaamioma istui aapim_Λ is_ΛDiaavora.

¹⁵ Maitav_Λr oojiada isivuaadagi gosoiamaascami ismaac_Λd_Λ oidaga tami oidi daama. Dai maitav_Λr viaaca _Λliada naana maasi istumaasi istumaasi oidaga tami oidi daama. Is_Λmaadutai oojiada gomaasi aid_Λ gia maioig_Λdai Diuusi. ¹⁶ Ismaac_Λd_Λ maivaavoitudai Diuusi ivueeyi mui naana maasi soimaascami. _Λgai ivueeyi mos_Λcaasi istumaasi _Λagi _Λgai ip_Λlidi dai viaaca _Λlidiña v_Λasi istumaasi n_Λijadagi, dai g_Λg_Λrduc_Λd_Λ g_Λn_Λlidiña naana maasi viaacatai. V_Λasi gomaasi ivueeyi ismaac_Λd_Λ maivaavoitudai Diuusi dai Diuusi maitip_Λlidi ispomaasi ivuaadagi oodami. ¹⁷ Dai _Λmo imidagai ugitimu v_Λasi gomaasi dai oidigi ugitimu _Λr_Λ. D_Λmos sioor_Λ ivuaadagi istumaasi ip_Λlidi Diuusi _Λgai gia tomastuigaco oidacamu.

¹⁸ Giñaaduñi cayoga aayi istuigaco ugitia agai oidigi. Camaí aapim_Λ isdivia agai _Λmo oodami ismaac_Λd_Λ vuid_Λr_Λ caat_Λca agai _ΛCristo. Dai caoidaga mui oodami ismaac_Λd_Λ vuid_Λr_Λ v_Λat_Λ _ΛCristo casc_Λd_Λ c_ΛΛ maat_Λ aat_Λm_Λ iscayoga aayi istuigaco ugitia agai oidigi. ¹⁹ Ismaac_Λd_Λ vuid_Λr_Λ v_Λat_Λ _ΛCristo _Λgai gia maitarg_Λraaduñi vaavoitudadami casc_Λd_Λ iji g_Λr_Λsaagidaiñd_Λr_Λ. Iss_Λalic_Λd_Λ arg_Λraaduñicamudai aid_Λ gia g_Λr_Λamadu daraacamudai _Λgai. D_Λmos _Λgai iji sai vaamioma c_Λag_Λa g_Λmaat_Λna is_Λgai maitarg_Λraaduñi.

²⁰ Damos aCristo ootoi Diuusi Ibada sai ganamadudu daacana. Dai agai gansoicai masai caga maatacana istumaasi arvaavoi dai istumaasi maitarvaavoi. ²¹ Ganoojidi aana maatacatai aapima istumaasi arvaavoi. Dai istumaasi maitarvaavoi.

²² Isamadutai pocaiti adagi sai Diuusi maiotoi Suusi sai cascada maitarCristo agai gia yaatagai. Agai gia vuidara vata aCristo. Agai pocaiti sai Diuusi maitar garooga dai sai Suusi maitar Diuusi marada. ²³ Ispocaiti adagi oodami sai Suusi maitar Diuusi marada Diuusi garooga maamadudu daja agai. Damos ispocaiti adagi oodami sai Suusi ar Diuusi marada aida gia Diuusi amadu daja agai.

²⁴ Cascada apiavara caga lagiada aapima Diuusi niooquida ismaacada caa aapima tucamidara abiaadara. Masiaapima apiacaga vaavoitudada aida gia Diuusi garooga amadu marada ganamadudu daraajamu. ²⁵ Dai Suusi Cristo garaagidi tasai tomastuigaco oidaca ragai aatama Diuusi amadu.

²⁶ Aana ganoojidi gomaasi masai maatacana isoidaga oodami ismaacada ganvupuiirumadada alidi. ²⁷ Suusi Cristo ootoi Diuusi Ibada sai ganamadudu daacana, cascada maitagito aapima soora ganmamaatatuldi adagi istumaasi arcagaducami, agai ganmamaatatuldi vassiaacatai cascada. Istumaasi gamamaatatuldi agai gia samicada arvaavoi. Dai poduucai apiacaga lagiidi aapima Suusi Cristo poduucai isduucai ganmaatutuli Diuusi Ibada.

²⁸ Giñaduñi apiavara caga lagiada aapima Suusi Cristo dai poduucai maisiaa aradamu aapima siascada diviagi agai tomali maabiadamu aapima Diuusi. ²⁹ Caa maata aapima is Suusi Cristo tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascada caa maata aapima sai soora apiacagacara oidacagi agai gia ar Diuusi maamarada.

3

¹ Samicada garoigadai Diuusi garooga, cascada gamaamara garaagai. Dai samicada arvaavoi isar maamarada aatama. Damos ismaacada maivaavoitudai Diuusi maimaata isar Diuusi maamarada aatama. Agai maivaavoitudai Diuusi cascada. ² Giñaduñi samicada ganoigadai aana. Vaavuava iscasi ar maamarada aatama Diuusi damos maiquiaa caa maata aatama istuutiaca ragai gooquiarioma. Damos caa maata aatama sai siascada diviagi Suusi Cristo aatama apan tuutiaca ragai agai maatacatai istuiga agai. ³ Vascatai ismaacada vaavoitudai isapan tuutiacagai Suusi Cristo gajaadara vipieeyi soimaascami cagacara oidaca aliditai apan duucai Suusi Cristo.

⁴ Tomasooru soora soimaasi ivuaadagi mai lagiidi Diuusi samicamidaga. Asoimaasi ivuaadami vuidara vata samicami. ⁵ Caa maata aapima is Suusi Cristo divia tami oidi daama dai muu curusiaba dai poduucai oigaldi agai soimaascamidaga oodami dai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ⁶ Soora caga lagiidi Suusi Cristo maisoimaasi ivueeyi. Dai soora apiasoimaasi ivueeyi agai maimaata istuiga Suusi tomali maivaavoitudai agai. ⁷ Giñaduñi maitavara gandagito masganvupuiirumadadagi. Soora caga lagiadagi Diuusi samicada caga ivueeyi apan duucai Suusi Cristo. ⁸ Dai soora apiasoimaasi ivueeyi agai ivueeyi istumaasi aDiaavora ipalidi ducami isar maamaradacamudai agai. ADiaavora soimaasi ivueeyi maiquiaa calquivacai oidigi abiaadara.

Dai Diuusi marad^Δ divia tami oidi daama dai ugilituda agai ^ΔDiaavora guvucadad^Δ.

⁹ Diuusi maacai g^Δmaamara ib^Δdagai utudui dai ^Δgai maisoimaasi ivueeyi. Sivi maitip^Δlidi Diuusi maamarad^Δ issoimaasi ivuaadagi Diuusi maamarad^Δcatai. ¹⁰ C^Δaga g^Δmaata^Δ sioor^Δ ^ΔrDiuusi maamarad^Δ dai sioor^Δ ^Δrmaamarad^Δ ^ΔDiaavora. Tomasioor^Δ sioor^Δ maic^Δaga ivuaadagi dai maioig^Δadagi g^Δaaduñi ^Δgai gia mait^ΔrDiuusi maamarad^Δ.

¹¹ Aid^Δasi abiaad^Δr^Δ ca^Δ aapim^Δ Suusi Cristo mamaat^Δtuldiaragad^Δ aid^Δ ma^Δi aapim^Δ sai g^Δaagai isg^Δroig^Δadagi aipacoga. ¹² Dai mait^Δaagai is^Δpan duuca^Δ ivuaada aat^Δm^Δ Ca^Δn. ^Δgai idui istumaasi ip^Δali ^ΔDiaavora casc^Δad^Δ muaa g^Δsuculi. Ca^Δn maic^Δaga idui dai suculid^Δ c^Δaga idui casc^Δad^Δ vui baamu ^Δgai dai muaa.

¹³ Giñaaduñi maitav^Δr vuaam ^Δaliada isg^Δnc^Δadada ^Δgai ismaac^Δad^Δ maivaavoitudai Suusi Cristo. ¹⁴ Camaiim^Δia ragai aat^Δm^Δ ^ΔDiaavora ^Δmadu baiyoma iim^Δia ragai aat^Δm^Δ Diuusi ^Δmadu. Maata aat^Δm^Δ gomaasi oig^Δdaitai g^Δraaduñi. Sioor^Δ maioig^Δadagi g^Δaaduñi imia agai ^ΔDiaavora ^Δmadu. ¹⁵ Tomasioor^Δ sioor^Δ c^Δadadagi g^Δaaduñi ducami is^Δrgamuaacami. Dai c^Δal maata aapim^Δ is^Δmo gamuaacami maitistutuidi isimiagi Diuusi ^Δmadu. ¹⁶ Suusi Cristo muu curusiaba aat^Δm^Δ g^Δrva^Δatar^Δ dai poduuc^Δai maata aat^Δm^Δ isducatai ivueeyi sior s^Δallic^Δad^Δ oig^Δdai aa. Poduuc^Δai aat^Δm^Δ ^Δr^Δ ali^Δasi g^Δaagai isoig^Δadagi g^Δraaduñi dai asta coiyagi ^Δgai va^Δatar^Δ isg^Δaagadagi. ¹⁷ Is^Δmaadutai viaacagi va^Δasi istumaasi tagito dai is^Δnaijadagi ^Δgai is^Δmo aduñ^Δ maiviaacagi dai va^Δasc^Δar^Δ maisoig^Δaldiagi ^Δgaic^Δad^Δ ^Δgai maitistutuidi ispot^Δiyagi sai Diuusi soic^Δai sai oig^Δdaiña aa. ¹⁸ Giñaaduñi is^Δpocaiti^Δadagi aat^Δm^Δ sai oig^Δdai aa dai va^Δasc^Δar^Δ maisoic^Δadagi aid^Δ gia mait^Δrvaavo^Δi isoig^Δdai aa. Baiyoma ali^Δasi g^Δaagai issoic^Δadagi aat^Δm^Δ aa poduuc^Δai g^Δmaata iss^Δallic^Δad^Δ oig^Δdai aat^Δm^Δ.

¹⁹⁻²⁰ Dai poduuc^Δai c^Δaga maata aat^Δm^Δ is^ΔrDiuusi maamarad^Δ. D^Δmos is^Δmo iimidagai po^Δliada aat^Δm^Δ tasai maitistutuidi is^ΔrDiuusi maamarad^Δcagi aid^Δ gia ali^Δasi g^Δaagai ist^Δat^Δgitoda aat^Δm^Δ isDiuusi maata va^Δasia^Δcatai. ^Δgai va^Δmioma maata isaat^Δm^Δ casc^Δad^Δ g^Δaagai isg^Δriib^Δstacan tadaca dai baig^Δr^Δliadagi Diuusi vui. ²¹ Giñaaduñi ali^Δasi g^Δnoig^Δdai aan^Δ. Isc^Δal maataca aat^Δm^Δ ismaisoimaasi idui aid^Δ gia maidodoadicudamu aat^Δm^Δ Diuusi vuitapi. ²² Dai ^Δgai g^Δrmaaquimu va^Δasi istumaasi taañiagi aat^Δm^Δ ^Δgiditai aat^Δm^Δ s^Δallicamigad^Δ ^Δgai daid^Δ ivuaadatai istumaasi ip^Δalidi ^Δgai. ²³ Dai ^Δgai g^Δraagidi tasai vaavoitudaiña Suusi Cristo Diuusi marad^Δ dai tasai aipacoga g^Δroig^Δdaiña, poduuc^Δai isduuc^Δai Suusi Cristo g^Δraagidi. ²⁴ Sioor^Δ ^Δgiadagi Diuusi s^Δallicamigad^Δ poduuc^Δai c^Δaga oidaca ivuaadatai istumaasi Diuusi ip^Δalidi dai Diuusi ^Δmadu daja ^Δgai.

Dai Diuusi ootoi g^Δib^Δdaga sai g^Δr^Δmadu daacana casc^Δad^Δ maata aat^Δm^Δ isDiuusi g^Δr^Δmadu daja.

4

¹ Giñaaduñi ali^Δasi g^Δnoig^Δdai aan^Δ. Maitav^Δr tomasioor^Δ vaavoitudada ismaac^Δad^Δ pocaiti^Δadagi said^Δ ^ΔrDiuusi ñiñiooquituldiadamigad^Δ.

Λαργαβατ cλaγa γaνtαgito caλca sabaiga αρDiuusi ñiooquidλ ismaacλdλ aagai λgai. Oidaga mui mamaatλtuldiadami yaatavogami cascλdλ. ² Tomasiooraλ siooraλ gaaagiadagi sai Suusi Cristo Diuusi maradλ oodami duucai vuusai tami oidi daama λgai gia gaaagidi Diuusi ñiooquidλ dai Diuusi Ibaadλ λλmadu daja λgai. ³ Damos siooraλ maigama-maatλtuldiadagi gomaasi maigaaagidi istumaasi Diuusi ipλlidi, baiy-oma λgai vuidαγλ vλλαtλ αCristo. Camaí aapimλ isvaamioma muidaimi λmamaatλtuldiadami yaatavogami vλλasi oidi daama.

⁴ Giñaaduñi aapimλ αρDiuusi maamaradλ. Dai aapimλ vaamioma istui isλmamaatλtuldiadami yaatavogami. Diuusi Ibaadλ ismaacλdλ γaλλλmadu daja vaamioma viaa guvucadagai siλDiaavora ismaacλdλ λmamaatλtuldiadami yaatavogami λλmadu daja cascλdλ. ⁵ λgai λλmadu ajioopai λgai ismaacλdλ maivaavoitudai Suusi Cristo dai gaaagidi naana maasi istumaasi soimaascami ismaacλdλ ivueeyi λmaivaavoitudadami dai λgai baigαλλiaracλdλ caλcana. ⁶ Damos aatλmλ αρDiuusi maamaradλ. Siooraλ maataλ Diuusi γaνtαgito caλcana istumaasi aagiadagi aatλmλ. Damos siooraλ maimaataλ Diuusi maitantαgito caλcana. Cascλdλ poduucai cλλga γλmaataλ siooraλ aagai Diuusi ñiooquidλ dai siooraλ mosyaatagai.

⁷ Giñaaduñi aliasi γañoigλdai aanλ dai ipλlidi aanλ isaipacoga γañoigλadagi aapimλ λpλ. Diuusi λgai dai γαροicλi tasai aipacoga γαροigλdaiñi. Dai siooraλ sλλlicλdλ oigλadagi gaaaduñi λgai gia maataλ Diuusi daidλ αρDiuusi maamaradλ. ⁸ Siooraλ maioigλadagi aa λgai gia maimaataλ Diuusi. Diuusi λgai dai oigλdai vλλasi oodami oidi daama oidacami. ⁹ Diuusi γαrμαatλtuli isγaροigλdai ootosacai γαmara tami oidi daama tomasi aliaλ λmaduga, tasai poduucai viaacana aatλmλ ibλdaga utudui muucucai λgai. ¹⁰ Diuusi oigλdai vλλasi oodami oidigi daama oidacami tomasi maicλλga oigλdai aatλmλ Diuusi, λgai sλλlicλdλ γαροigλdai ootosacai γαmara sai muucuna curusiaba dai poduucai oigλdiana γαρsoimaascamiga.

¹¹ Giñaaduñi aliasi γañoigλdai aanλ. Dai maatacatai vλλscatai aatλmλ siλλasi γαροigλdai Diuusi aatλmλ λpλ gλaagai isaipacoga γaροigλadagi. ¹² Tomasi tomali amaadutai mainλidi Diuusi vλλscαγλ issλλlicλdλ aipacoga γaροigλadagi aidλ gia Diuusi γαrλλλmadu daja dai vaamioma cλλga oigλdai aatλmλ Diuusi. ¹³ Dai Diuusi ootoi gaibλdaga sai γαrλλλmadu daacana sai poduucai maatacana aatλmλ isDiuusi γαrλλλmadu daja. ¹⁴ Aatλmλ gia tλλ Diuusi maradλ dai cascλdλ gλnaagidi aatλmλ isDiuusi γαροoga ootoi γαmara tami oidi daama sai λgai cλλgacαγλ vuvaidana oodami. ¹⁵ Tomasiooraλ siooraλ pocaitiadagi sai vaavoitudai isSuusi αρDiuusi maradλ aidλ gia Diuusi λλmadu daja λgai.

¹⁶ Cλλ maataλ aatλmλ isDiuusi γaροigλdai dai sλλlicλdλ vaavoitudai isDiuusi oigλdai vλλasi oodami oidi daama oidacami. Isaipacoga γañoigλadagi oodami aidλ gia Diuusi λλmadu daja λgai. ¹⁷ Dai poduucai vaamioma cλλga oigλdai aatλmλ Diuusi dai siλλascadλ Diuusi nλidagi oodami ismaacλdλ αρcλλga ivuaadami dai ismaacλdλ αρmaicλλga ivuaadami aatλmλ maiλλbiadamu Diuusi maamaradacatai λgai poduucai isduucai Suusi Cristo maiλλbiada Diuusi. ¹⁸ Tomasiooraλ siooraλ cλλga oigλadagi Diuusi λgai maiλλbλidi isDiuusi soimaasi taatultdiagi. Dai siooraλ λλbiadagi Diuusi cλλga γλmaataλ ismaiquiaa cλλga oigλdai.

¹⁹ Λαquioma abiaadαα γαροigαdai Diuusi cascαδλ aatαmα λαρλ oigαdai.
²⁰ Isαmaadutai pocaitiadagi sai oigαdai Diuusi dai cααdadagi gαaaduñi
 αgai gia yaatagai. Isαmaadutai maitistutuidi isoigαadagi gαaaduñi
 ismaacαδλ nλidi tomali maitistutuidi isoigαadagi Diuusi ismaacαδλ
 mainλidi. ²¹ Diuusi garaagidi sai sioorα oigαadagi Diuusi sai gαaagai
 isoigαadagi gαaaduñi λαρλ.

5

¹ Tomasioorα sioorα vaavoitudai isSuusi ααCristo ismaacαδλ Diuusi
 ootoi tami oidigi daama αgai gia αrDiuusi maamaradλ. Tomasioorα
 sioorα oigαdai Diuusi gαrooga αgai gia oigαdai vααsi vaavoitudadami
 αgai αrDiuusi maamaradλ cascαδλ. ² Tomasioorα sioorα oigαadagi Diuusi
 dai λαgiadagi poduucai gαmaatλ isαgai oigαdai Diuusi maamaradλ λαρλ.
³ Sioorα oigαdai Diuusi αgai gia λαgidi Diuusi dai gomaasi gia maisi-
 jaiga ⁴ vaavoitudadami vαatarα, αgai gajiaadαα vipieeyi αsoimaascami
 ismaacαδλ oidaga tami oidigi daama cascαδλ. Vαavoitudadami cααga istu-
 tuidi isgajiaadαα vipiaadagi αsoimaascami vaavoitudaitai Suusi Cristo.
⁵ Mosαcaasi sioorα vaavoitudai isSuusi αrDiuusi maradλ istutuidi isgaji-
 aadαα vipiaadagi αsoimaascami.

⁶⁻⁸ Dai cαα maata aatαmα sioorα αrSuusi Cristo. Aidαsi Suusi gαvacoi Di-
 uusi ñioo tαvaagiaiñdαα dai pocaiti saidλ αrmaradλ dai gooquiαα aidαsi
 camuuqui agaitadai Suusi Cristo Diuusi αpamu ñioo tαvaagiaiñdαα.
 Dai Diuusi Ibαadλ gαrmaatλtuldi αgai vaa ñiooqui dai αgai tomali αmo
 imidagai maiyaatagai. Dai poduucai vaica padαα maata aatαmα is-
 Suusi αrDiuusi maradλ. Diuusi Ibαadλ gαrααmadu daja, dai Diu-
 usi ñioo tαvaagiaiñdαα aidαsi Suusi gαvacoi, dai λαραρλ aidαsi ca-
 muuqui agaitadai Suusi. Dai vαα vaica padαα maata aatαmα isSuusi
 Cristo αrDiuusi maradλ. ⁹ Siαascαδλ αrñλijadamicagi oodami αmo istu-
 maasi vαascαrα vaavoitudaiñā aatαmα cascαδλ vaamioma cααga vaavoit-
 udai aatαmα istumaasi aagai Diuusi. Dai Diuusi pocaiti sai Suusi
 αrmaradλ. ¹⁰ Sioorα vaavoitudai gomaasi cααga maata isαrvaavoi.
 Sioorα maivaavoitudai istumaasi αgai yaatavogami duucai nλidi Diuusi
 maivaavoitudaitai istumaasi aagai Diuusi aagaitai gαmarα. ¹¹ Diuusi
 aagai λαρλ sai αgai gαrmaacai ibαdagai utudui dai poduucai tomastu-
 igaco oidacamu aatαmα αgai λαmadu vaavoitudaitai aatαmα maradλ.
¹² Sioorα vaavoitudai Diuusi maradλ viaa ibαdagai utudui dαmos sioorα
 maivaavoitudai Diuusi maradλ maiviaa ibαdagai utudui.

¹³ Gomaasi gαnoojidi aanλ aapimλ ismaacαδλ vaavoitudai Diuusi
 maradλ mαsai maatλcana mαsitomastuigaco oidaca αgai Diuusi λαmadu.

¹⁴ Cαα maata aatαmα sai istaαñia aatαmα Diuusi αmo istumaasi istu-
 maasi αgai ipλiadagi αgai gia gαrααgiditai caλ. ¹⁵ Poduucai isduucai
 maata aatαmα isDiuusi gαrααgiditai caλ poduucai λαρλ maata aatαmα
 isαgai gαrmaaquimu istumaasi taañiagi aatαmα.

¹⁶ Isαmo vaavoitudadami nλijadagi αmaadutai gαaaduñi isivuaadagi
 αmo istumaasi soimaascami istumaasi Diuusi gia istutuidi isoigαldiagi
 aidλ gia gαaagai isdaanλdagi Diuusi αgai vαatarα dai Diuusi oigαldamu
 αgai dai maaquimu guvucadagai sai cααga ivuaadana isgomaasi

Idi oojai ooji Vuaana gaaaduñi vaavoitudadami

¹ AanΛ arVuaana Λvaavoitudadami tΛaanΛdamigadΛ daidΛ gΛnoojidi aanΛ aapimΛ giñaaduñi vaavoitudadami ismaacΛdΛ gΛnΛmpaidi dai siaa duutudai Diuusi. AapimΛ amo siΛagΛmΛ gΛnducami Λcovai gΛvuvaidacai Diuusi dai aanΛ sΛalicΛdΛ gΛnoigadai. Dai vΛascatai ismaacΛdΛ vaavoitudai Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛdΛ arvΛavoι gΛnoigadai ΛpΛ maisiu mosΛcaasi aanΛ. ² GΛnoigadai aatΛmΛ vaavoitudaitai Diuusi ñiooquidΛ dai tomastuigaco vaavoitudadamu aatΛmΛ. ³ CΛagacΛrΛ gΛnnΛijadamu Diuusi gΛrooga ΛΛmadu Suusi Cristo Diuusi maradΛ dai Λgai soigΛnΛliadamu aapimΛcadΛ dai iibΛstudacan tadacamu gΛniibΛdaga. GomaasicΛdΛ vaamioma cΛΛga vaavoitudadamu aapimΛ dai aipacoga gΛnoigΛdamu.

⁴ Dai sΛalicΛdΛ baigiñΛli aanΛ tΛagacai Λmoco gΛnaaduñi ismaacΛdΛ cΛΛga Λgidi Diuusi ñiooquidΛ poduucai isduucai Diuusi gΛrooga gArtajai. ⁵ Dai sivi gΛndaanΛi aanΛ aapimΛ giñaaduñi tasai aipacoga gΛroigΛdaiña. Gomaasi maitΛrΛmo sΛalicami utuducami goovai ΛrΛgai vaa ismaacΛdΛ viaa aatΛmΛ aidΛsi abiaadΛrΛ gΛaagacai gamamaatatuldi Suusi Cristo. ⁶ IsoigΛada aatΛmΛ Diuusi aidΛ gia ivuaadamu aatΛmΛ istumaasi Diuusi gatΛjai. Agai gArtajai tasai aipacoga gΛroigΛdaiña poduucai isduucai maī aapimΛ aidΛsi vaavoitu.

⁷ Tami oidi daama oidaga mui mamaatatuldiadami yaatavogami. Agai gaaagidi sai Suusi Cristo maioodami duucai vuusai. Agai gia Λryaatavogami daidΛ vuidΛrΛ vΛΛtΛ Suusi Cristo. ⁸ GΛnnuucadacavurai aapimΛ taduucai gΛnvupuiirumagi. Isvaavoituda aapimΛ Λgai aidΛ gia Diuusi maitΛnmaaquimu vΛΛsi istumaasi gΛnmaaqui agai.

⁹ TomasiooγΛ siooγΛ Λma maasi gamamaatatuldiadagi istumaasi maitΛrmaatatuli Suusi Cristo aidΛ gia Diuusi maiΛΛmadu daja Λgai. DΛmos siooγΛ cΛΛga gamamaatatuldiadagi Suusi Cristo mamaatatuldiaragadΛ aidΛ gia Diuusi ΛΛmadu maradΛ ΛΛmadu daraaja Λgai. ¹⁰ IsΛmo mamaatatuldiadami yaatavogami gΛndividagi ismaacΛdΛ pocaitiadagi sai Suusi Cristo maioodami duucai vuusai maitavΛr dagito ismiaadΛrΛ cΛΛcada Λgai siaaco gΛnΛmpaidi aapimΛ tomali maitΛagai mΛspocaitiadagi sai Diuusi soiñana. ¹¹ IsΛmaadutai pocaitiadagi aidΛ gia ducami ispomaasi ivuaadamudai Λgai ΛpΛ.

¹² Naana maasi gΛnaagida iñΛlidi aanΛ dΛmos maisiu oojaicΛdΛ baiyoma ipalidi aanΛ ismΛca gΛndividagi dai gΛnaatagidagi dai poduucai baigΛrΛliadamu aatΛmΛ.

¹³ Garaaduñi vaavoitudadami ismaacΛdΛ tami oidaga ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu DiuuscΛdΛ gΛmviaatuldi.
MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Vuaana gΛaduñi Gaayo

¹ AanΛ arVuaana Λvaavoitudadami tΛaanΛdamigadΛ daidΛ gΛoojidi aanΛ aapi giñaduñi Gaayo sΛΛlicadΛ gΛoigadai aanΛ.

² DaanΛi aanΛ Diuusi sai Λgai cΛΛga gΛnuucadacana pasai maicocorañi maatacatai aanΛ isapiacΛΛga vaavoitudai aapi. ³ AliΛ baigiñΛli aanΛ dadacai ΛΛmoco gΛraaduñi mΛΛcadΛΓΛ. Λgai giñaaagidi sai apiacΛΛga vaavoitudai aapi dai apiacΛΛgacΛrΛ oidaga. ⁴ Aliasi baigiñΛlidi aanΛ maatacatai isΛgai ismaacΛdΛ mamaatΛtuli aanΛ Diuusi ñiooquidΛ apiacΛΛga vaavoitudai dai apiacΛΛga oidaga.

⁵ Giñaduñi Gaayo aliΛsi gΛoigadai aanΛ. Aapi aliΛ cΛΛga ivueeyi soicΛitai vΛΛsi gΛraaduñi vaavoitudadami tomasi ΛΛmoco maimaata aapi. ⁶ Λmoco ismaacΛdΛ daivui mΛΛcadΛrΛ gΛraagidiñi siΛΛscadΛ gΛrΛmpaidiada aatΛmΛ pasai aapi aliΛsi oigadai. Sivi siΛΛscadΛ mΛΛ dadia goovai Λpamu soiñañi istumaasicΛdΛ tΛgitoca goovai voiyΛrΛ, poduucai isduucai Diuusi ipΛlidi. ⁷ Λgai ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ dai Λgai maitipΛlidi isvuudagi istumaasi maacadagi ismaacΛdΛ maitΛrvaavoitudadami. ⁸ CascΛdΛ aatΛmΛ aliΛsi gΛaagai ismaacadagi istumaasi tΛgitoca Λgai dai poduucai soicΛdagi aatΛmΛ isapiagaagiada Λgai Diuusi ñiooquidΛ.

⁹ AanΛ ooji Λmo oojai gΛraaduñi vaavoitudadami ismaacΛdΛ gΛΛmpaidi dai siaa duutudai Diuusi movai siaaco daja aapi. DΛmos Diótrefesi maitiñΛΛgidi. Λgai aliΛsi ojoidi isΛrbaitΛcΛaacamigadΛcagi Λvaavoitudadami cascΛdΛ. ¹⁰ CascΛdΛ isgaamo imi aanΛ aagidamu aanΛ vΛΛscatai vuitapi astuisidΛ giñyaatagai dai giññiooquidi. Dai goovai maimiaadΛgidi aagiadami Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛdΛ dΛgavuscai tomali maidadagitoi isaa miaadΛgidagi. Dai siorΛ miaadΛgidagi maidadagitoiñΛ goovai isΛΛmadu gΛΛmpaidadagi. ¹¹ Giñaduñi Gaayo aliΛsi gΛoigadai aanΛ. MaitiΛpan duucai ivuaada Λgai ismaacΛdΛ maicΛΛga ivueeyi baiyoma ivuaada aapi Λpan duucai Λgai ismaacΛdΛ cΛΛga ivueeyi. SiorΛ ivueeyi istumaasi ΛrcΛΛgaducami Λgai arDiuusi maamaradΛ, dΛmos siorΛ soimaasi ivueeyi Λgai maimaata Diuusi.

¹² VΛΛscatai cΛΛga ñioocai Demetrio vΛΛtarΛ daidΛ arvaavoi istumaasi aagai oodami. AanΛ ΛpΛ pocaiti sai Λgai cΛΛ tuiga dai aapimΛ cΛΛ maata iñsaanΛ maitΛnyaatagidi.

¹³ Naana maasi gΛaagida iñΛlidi aanΛ dΛmos maisiu oojaicΛdΛ ¹⁴ baiyoma otoma gΛdivida iñΛlidi aanΛ dai Λgi gΛaatagidagi.

¹⁵ AanΛ ipΛlidi sai Diuusi ibΛstudacan tadacana gaibΛdaga. GΛraaduñi vaavoitudadami ismaacΛdΛ tami daraaja DiuuscΛdΛ gΛviaatuldi. DiuuscΛdΛ iviaatulda vΛΛscatai gΛraaduñi.

MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Uudasi vaavoitudadami

¹ AanΛ arUudasi suculidΛ Jacovo daidΛ arpiooñigadΛ Suusi Cristo. Ganoojidi aanΛ idi oojai aapimΛ ganvΛatarΛ ismaacadΛ Diiusi garooga oigΛdai dai acovai vuvaitu sai Λagidiña vai Suusi Cristo nuucada. ² AanΛ ipΛlidi isDiiusi soigΛliadagi aapimΛcadΛ dai ganiibΛstudacan tadacagi, dai gΛnoigΛadagi.

³⁻⁴ Giñaaduñi aliΛsi ipΛlidadai aanΛ isgΛnoojidagi gΛnaagida iñΛlidi aanΛ isducatai cΛlgacarΛ garvuvaitu Diiusi siΛsi aapimΛ acaasi aanΛ ΛpΛ. Dai sivi aliΛsi gaagai isgΛnoojida aanΛ gΛndaañidatadi masai maid-agitona gΛnvaavoidaraga dai vuidarΛ avΛrvΛatΛca ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami ismaacadΛ gΛnsaagida vapacΛdagi. Diiusi garmaatΛtuli istumaasi vaavoitudai aatΛmΛ. AatΛmΛ arDiiusi maamaradΛ dai maitaagai tΛsdagituagi garvaavoidaraga ismaacadΛ garmaa Diiusi dai Λma maasi vaavoitudagi. AmamaatΛtuldiadami yaatavogami gΛnsaagida vaapa maitΛnaagidacai ismaitΛnΛpan duucai vaavoitudai Λgai. Λgai maicΛΛ tuutuiga dai googosi gΛnducami dai Λma duucai agai Diiusi ñiooquidΛ dai pocaiti sai Diiusi cΛlgacarΛ nΛidi oodami dai sai soigΛlidi oodamicΛdΛ dai sai oigΛldi soimaascamigadΛ sai cascΛdΛ casistutuidi istomasduucai oidacagi. GarDiiusiga ismaacadΛ Λagidi aatΛmΛ dai gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo Λgai gajiaadΛrΛ vipieeyi. ΛΛqui ooja Diiusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai agai isducatai Diiusi soimaasi taatatulda agai Λgai ismaacadΛ pomaasi ivueeyi.

⁵ Tomasi camaataΛ aapimΛ aanΛ vΛascarΛ gantΛgitolda iñΛlidi iducatai idui Diiusi ΛjudidiucadΛ agai cΛlgacarΛ vuvaitu Ejiipitu dΛvΛariañdarΛ dai gooquiarΛ dagito sai coona oidigana Λgai ismaacadΛ maivaavoitu.

⁶ Dai gantΛgitolda iñΛlidi aanΛ ΛpΛ isducatai Diiusi tΛtΛaañicarudΛ dagito gΛnguvucadaga dai vuvuaaja tΛvaagiañdarΛ. Vai Diiusi maamaisaca dai tomali Λmo imidagai maivuvaida agai. Diiusi nΛnΛra isajiagi agΛΛ tasai siΛascadΛ soimaasi taatatuldia agai agai vΛasi gosomaasi ivuaadami vai aaga agai agai isducatai soimaasi taatatulda agai. Diiusi maamaisaca Λgai siaaco tomastuigaco tucagamucana. ⁷ Dai gantΛgitolda iñΛlidi aanΛ ΛpΛ isducatai soimaa taatatuli Diiusi SodomarΛ dai GomoorarΛ oidacami dai sicoli oidacami. Λgai googosi gΛnducamicana Λpan duucai ΛDiiusi tΛtΛaañicarudΛ ismaacadΛ maiΛΛgi Diiusi. CascadΛ agai ootoi aodami siaaco tomastuigaco taiyarΛ daraajagi Λgai. IsaasicadΛ gartΛtagidi Diiusi isducatai ivueeyi Λgai soimaasi ivuaadamicΛdΛ.

⁸ AmamaatΛtuldiadami yaatavogami Λpan duucai ivueeyi Λjudidiu dai ΛDiiusi tΛtΛaañicarudΛ dai ΛSodomarΛ dai GomoorarΛ oidacami tomasi camaataΛ agai isducatai ΛpΛdui agaicadΛ. VΛascarΛ googosi gΛnducami dai maiΛΛgidi tomali Λmo tΛaanΛdami, dai sigalnaasi ñioocai Diiusi tΛtΛaañicarudΛ vui ismaacadΛ Λagidi Diiusi. Λgai pocaiti sai Diiusi mamaatΛtuldi coosigadarΛ sai cascadΛ poduucai ivueeyi Λgai.

⁹ Damos aidΛsi Migili Diiusi tΛtΛaañicarudΛ tΛaanΛdamigadΛ Λmadu ΛDiaavora ganvupui ñiñio agaitai soorΛ baquia agai Moseesacaru tucugadΛ aidΛsi muu Λgai. AMigili siaa duutudai Diiusi ismaacadΛ artΛaanΛdami vΛascatai cascadΛ maisigalnaasi ñioo agai ΛDiaavora vui, tomasi ΛDiaavora sigalnaasi ñiooqui aagidi. Damos ΛMigili potΛtdai

ΔDiaavora: “Diuusi gΔbagaidamu”.¹⁰ DΔmos ΔmamaatΔtuldiadami yaatavogami siigalnaasi ñiooqui aagai Diuusi tΔtΔaañicarudΔ vui, dai googosi gΔnducami dai aipaco gΔncocodaiña maitΔtΔgitoitai istumaasi ΔpΔduñia agai ΔgaicΔdΔ vai cascΔdΔ Diuusi soimaasi taatatulda agai.

¹¹ SiΔΔ soimaa taatamu Δgai. Δgai maiΔΔgidi Diuusi Δpan duucai Caïn maiΔΔgi Diuusi. DaidΔ ΔmamaatΔtuldiadami yaatavogami mosgamamaatΔtuldi istumaasi maitΔrvaavoi. Goovai Δraa duiñdada Δgai. Poduucai ivueeyi Δgai gamaitΔcΔda Δlidityai tumiñsi Δpan duucai Balaam gamamaatΔtuldiña istumaasi maitΔrvaavoi dai poduucai gamaitΔcΔiña tumiñsi. DaidΔ ΔmamaatΔtuldiadami yaatavogami maiΔΔgidi ΔtΔtΔaanΔdami Δpan duucai Coré Δmadu aa duiñdΔ maiΔΔgi tΔtΔaanΔdami cascΔdΔ ugidagai Δgai. Poduufimu ΔpΔ ΔmamaatΔtuldiadami ismaacΔdΔ maiΔΔgidi ΔtΔtΔaanΔdami.¹² SiΔscadΔ gΔnΔmpaidiada aapimΔ dai Δmapai gacuaadagi gatΔΔgida Δlidityai mΔsgΔnoigΔdai aipacoga ΔmamaatΔtuldiadami yaatavogami mosΔrsiaa Δraragai aapimΔ gΔnvΔatarΔ. Δgai mosnavaacorΔi aapimΔ gΔnsaagida dai maisiaa duutudai tomali Δmaadutai. Dai Δgai mosΔΔgi gacuaadana dai maitΔntΔgito nΔidiña isviΔΔgacagi aa. Δgai maitΔrsoiñi¹³ dai naana maasi sigalnaascami ivueeyi siaa Δraraca maasi cascΔdΔ Δgai maicΔΔgadu isgamamaatΔtuldiadagi dai Diuusi ootosamu mΔΔca siaaco tomastuigaco tucagamucana.

¹⁴ ΔΔqui Δmo Diuusi ñiooquituldiadami gada Enoco tΔΔgiducami aagai isducatai ΔpΔduñia agai ΔmamaatΔtuldiadami yaatavogamicΔdΔ. Enoco ΔrcajiudadΔ Adán. Adán ΔrvisiolidΔ Enoco visiolidΔ. DaidΔ Diuusi ñiooquituldiadami gada pocaiti: “Diuusi divia agai Δmadu mui gΔtΔtΔaañicaru,¹⁵ dai potΔiya agai sai vΔsi Δsoimaasi ivuaadami maiiimia agai Diuusi Δmadu Δgai ivueeyi mui naana maasi soimaascami dai aliΔsi vui ñioocaiña Diuusi cascΔdΔ soimaa taatatulda agai Δgai.¹⁶ ΔmamaatΔtuldiadami yaatavogami pocaiti sai maibaigΔnΔlidi dudunucami vui, dai isΔmo istumaasi soimaascami ΔpΔduñiagi ΔgaicΔdΔ Δgai gΔpiar vuupaiña aa, dai Δgai ivueeyi vΔsi istumaasi soimaascami istumaasi iduñia aliada, dai gΔgΔtΔ ñioocai dai pocaiti sai vΔsi istumaasi ivueeyi Δgai vaamioma cΔΔgadu siistumaasi ivueeyi aa, dai vuaamunaidana Δgai oodami dai poduucai voopoidiña Δmo istumaasi”, ascaiti Diuusi ñiooquituldiadami gada.

¹⁷ DΔmos aapimΔ giñaaduñi gΔntΔgitovurai isΔΔqui pocaiti Suusi Cristo ojootosada:¹⁸ “SiΔscadΔ cayoga ugityagi oidigi Δmoco gΔnparunadamu daidΔ ivuaadamu istumaasi soimaascami istumaasi ipΔliadagi dai maitvuaadamu istumaasi Diuusi ipΔlidi”, ascaiti ojootosada.¹⁹ DaidΔ ΔmamaatΔtuldiadami yaatavogami ΔtΔgai dai Δgai gΔncocotuldi aipacoga, daidΔ ivueeyi istumaasi soimaascami istumaasi ipΔlidi, dai Diuusi IbΔadΔ maiΔmadu daja Δgai.

²⁰ DΔmos aapimΔ giñaaduñi cΔΔgavΔr vaavoitudada Diuusi ñiooquidΔ dai poduucai maatΔ oidaca isducatai Diuusi ipΔlidi, dai gamamadavurai aapimΔ siDiuusi IbΔadΔ gΔnsoicΔdamu.²¹ VΔΔscatΔ avΔrtΔgitoca isDiuusi gΔnoigΔdai dai baigavΔr ΔnΔliada gΔnoigΔdaitai Diuusi, dai tΔgitovurai ΔpΔ isΔmo imidagai ajia agai istuigaco vΔΔscatΔ oidacamu aatΔmΔ Diuusi Δmadu. Suusi Cristo soigΔlidi aatΔmΔcΔdΔ cascΔdΔ.

22 Soigavær anliada aɡaicadæ ismaacadæ maicæga maatæ istumaasi arcæagaducami tomali soimaascami, 23 dai gænaagavurai dai cæagacæræ vuvaida vai poduucai maiimia aɡai Diaavora ææmadu. Dai soigavær anliada ææræ asoimaasi ivuaadamicadæ dai maitæaɡai mæsbæiganliada aɡaicadæ ismaacadæ ivuaadagi aɡai, gænnuucadacavurai dai maipomaasi ivuaada aapimæ ææræ.

24-25 Mosaliæ æmaadugava Diuusi dai aliæ saituduga aɡai. Dai aɡai cæagacæræ gærvuvaidi Suusi Cristo gærtaanædamiga muu aatæmæ gærvæætaæræ cascadæ. Aɡai istutuidi isgænsøifægi vai camaisoimaasi ivuaadagi aapimæ dai gænvaidæquiagi siaaco daja aɡai cæoigældicami vææsi gænsøimaascamiga dai bæiganliadamu aapimæ. Aanæ ipæliidi isæoodami vaavoitudagi isææqui abiaadæræ dai sivi dai vææscæræ Diuusi ærægææ baitæcææacami tami oidigi daama dai tævaagiæræ, dai aɡai tæaanæi vææsiaacatai, dai aliæsi gææaɡai issiaa duutuuda aatæmæ aɡai.

Mosæcaasi.

Istumaasi Diuusi taañicarudΛ ismaacΛΔ ootoi Suusi Cristo tΛΛgi ΛVuaana

¹ AanΛ arVuaana dai gΛnoojidi aanΛ aapimΛ vaavoitudadami ismaacΛΔ gΛnΛmpaidi dai siaa duutudai Diuusi cuvaracamipΛΓΛ gΛgΛr quiiquiΛΓΛ oidacami Asia dΛvΛΛriΛΓΛ. AanΛ gΛnoojidi dai gΛnaagidi naana maasi istumaasi ismaacΛΔ giñtΛΛgi Λmo Diuusi taañicarudΛ. Agai giñtΛΛgi istumaasi otoma ΛpΛduñi agai tΛvaagiΛΓΛ dai oidigi daama. Diuusi agai dai tΛΛgi vΛasi gomaasi Suusi Cristo sai vΛasi vaavoitudadami maatΛna gomaasi. CascΛΔ Suusi Cristo ootoi Λmo Diuusi taañicarudΛ sai agai giñtΛΛgidana vΛasi gomaasi. ²GΛnaagidamu aanΛ vΛasi istumaasi tΛΛ aanΛ dai caΛ. Istumaasi caΛ aanΛ arñiooquidΛ Diuusi ΛΛmadu Suusi Cristo dai istumaasi tΛΛ aanΛ Diuusi ΛΛmadu Suusi Cristo idui.

³ Diuusi sΛllicΛΔ cΛlgacΛΓΛ nΛijadamu sioorΛ aagadagi idi oojai ismaacΛΔ Diuusi giñmaa siΛascadΛ gΛnΛmpaidiadagi vaavoitudadami dai sioorΛ Λgigitai caΛcagi ΛpΛ Diuusi cΛlgacΛΓΛ nΛijadamu. Otoma ΛpΛduñia agai vΛasi istumaasi gΛaagai idi oojiΛΓΛ.

⁴ AanΛ ipΛlidi isDiuusi ΛΛmadu Suusi Cristo ΛΛmadu Diuusi IbΛadΛ cΛlgacΛΓΛ gΛnnΛijadagi dai gΛniibastudacan tadacagi aapimΛ vaavoitudadami Asia dΛvΛΛriΛΓΛ oidacami. Diuusi agai ismaacΛΔ maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ oidaga, dai quiaa oidaga, dai tomastuigaco oidaca agai. Diuusi IbΛadΛ agai dai gΛnnuucada aapimΛ vaavoitudadami cuvaracamipΛΓΛ gΛgΛr quiiquiΛΓΛ oidacami dai agai tΛvaagiΛΓΛ daja siaaco Diuusi daacatai gataaanΛi. ⁵ Suusi Cristo agai dai gaaagidi vΛasi istumaasi arvaavoi. Dai agai ΛΓΛpΛgadada ismaacΛΔ duaaca dai camaimuuquia agai tomali Λmo imidagai. Dai agai vaamioma viaa guvucadagai istomasmaacΛΔ tΛaanΛdami tami oidigi daama. Agai gΛroigΛdai dai gΛroigΛldi gΛrsoimaascamiga muucucai curusiaba. ⁶ Dai agai Λcovai gΛrvuvaitu tΛsai soiña tΛaanΛiña Diuusi raraí duucai dai tΛsaidΛ ivuaadana Diuusi aa duiñdadΛ papaali duucai siaa duutudaitai Diuusi gΛrooga. Aliasi gaaagai tΛscΛΛga ñioocadagi aatΛmΛ Suusi Cristo vΛΛtarΛ. Agai viaa guvucadagai tomastuigaco.

⁷ Suusi Cristo iicomai saagida divia agai. VΛascatai tΛΛgimu asta agai ismaacΛΔ curusiaba siisa. Dai vΛasi oodami aipaco oidacami ismaacΛΔ maivaavoitudagi suaañidamu tΛΛgacai agai. SΛllicΛΔ arvaavoi isdivia agai agai.

⁸ Dai Diuusi gΛrtΛaanΛdamiga agai ismaacΛΔ maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ oidaga, dai quiaa oidaga, dai tomastuigaco oidaca agai. Dai agai aliΛsi viaa guvucadagai cascΛΔ istutuidi isiduñiagi tomastumaasi. Dai pocaiti agai: “AanΛ oidaga maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ dai siΛascadΛ ugitiagi oidigi aanΛ apiaoidacamu”, ascaiti Diuusi.

⁹ AanΛ arVuaana dai aatΛmΛ argΛraadunumu vaavoitudadami. AanΛ ΛpΛ soimaasi taatamai vaavoitudaitai Suusi Cristo poduucai isduucai aapimΛ soimaasi taatamai vaavoitudaitai Suusi Cristo. Dai tomastuigaco oidacamu aatΛmΛ tΛvaagiΛrΛ Diuusi ΛΛmadu. Dai Suusi Cristo giñsoicai

aanΛ λpΛ ansai soimaasi taatamaiña maivui ñioocaitai λgai poduucai isduucai gansoicai λgai aapimΛ masai soimaasi taatamaiña aapimΛ maivui ñioocaitai λgai. AanΛ giñmaisatu λmapλcαγλ siaaco sicolimadi suudagi, ami Patmos tλλλgidu. AanΛ giñmaisatu gamaaatλtulitai Diuusi ñiooquidΛ dai gaaagiditai Suusi Cristo mamaatλtuldiaragadΛ. ¹⁰ Amo imidagai tumiñoco Diuusi IbΛadΛ giñmaa guvucadagai antai aanΛ caΛ λmo ñiooqui giñλλbλgi ismaacΛdΛ λpan caiti λmo trompeta ¹¹ dai cavami ñioo dai povaiñtΛtdai:

—AanΛ λrλgai dai maiquiaa cλquivacai oidigi abiaadλrλ oidaga dai tomastuigaco oidaca iñagai. Oojañi λmo liivruαγλ vλλsi pλstumaasi tagia aagai dai ootosda λvaavoitudadami ismaacΛdΛ gλnλmpaidi dai siaa dutudai Diuusi Asia dλvλλriαγλ Efeesoαγλ, dai Esmirnαγλ, dai Pέrgamoαγλ, dai Tiatiirαγλ, dai Sardisiαγλ, dai Filadelfiαγλ, dai Laodiseαrλ —iñtΛtdai λñiooqui.

¹² Amaasi aja cλquiva aanΛ dai nλida iñagai soorΛ λgai dai giñiooquidi dai tλλ aanΛ cuvaracami veela daraasacarui λgai oorocΛdΛ duñisi. ¹³ Dai goveela daraasacarui saagida cλaacatadai Suusi Cristo. λgai gλaadaca λmo vaasaragi tλvλλducami. Dai taagiλrλ caatΛ λmo ooro givuurai. ¹⁴ Dai cuupadΛ cλλ tootoaja λpa maasi vopoi tuaacami dai cλvai. Dai vuupuidΛ cavami dadadacai λpan duucai tai. ¹⁵ Dai λlcasodΛ dadadacai λpan duucai λmo vaiñomi toñicami bronse tλλλgiducami. Dai cavami ñioocai λpan caiti siλλscadΛ muiducagi ajaaqui cλλ daapacadicami. ¹⁶ Dai gλnovi sλλlisa padλγcΛdΛ daagΛ λgai cuvaracami sisiaavugai. Dai tñiiaiñdλrλ vuusanλca λmo mastai aipadαγλ muucacami. Dai vuivasadΛ cavami dadadacai λpan duucai tasai cavami dadadacai dan duucu.

¹⁷ Dai aidasi tλλ aanΛ λlcasodΛ abaana gai muuquiadΛ duucai. Damos λgai giñdaama dai gλnovi sλλlisa padαγλ dai povaiñtΛtdai:

—Maitiduaadicuda aanΛ λrλgai dai maiquiaa cλquivacai oidigi abiaadλrλ oidaga dai tomastuigaco oidaca iñagai. ¹⁸ AanΛ λrλgai dai tomastuigaco oidaga. AanΛ muu λmo imidagai dmos sivi caduaaca aanΛ dai tomastuigaco oidaca iñagai. Dai aanΛ viaa sλλlicami isvaidaquiagi λvaavoitudadami iibΛadΛ tλvaagiamu dai isootasagi λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai λDiaavor λλmadu. ¹⁹ Oojañi aapi pλstumaasi catλλ dai vλλsi istumaasi λpλvuiida agai dai istumaasi λpλduñia agai. ²⁰ λcuvaracami sisiaavugai ismaacΛdΛ tλλ aapi giñoviarλ λrλpan ducami λcuvaracami giñtλtλaañicarυ ismaacΛdΛ ootoi aanΛ sai nuucadacana λvaavoitudadami ismaacΛdΛ gλnλmpaidi cuvaracamipλrλ Asia dλvλλriαγλ. DaidΛ λcuvaracami veela daraasacarui λrλpan ducami λvaavoitudami ismaacΛdΛ gλnλmpaidi cuvaracamipλrλ Asia dλvλλriαγλ.

2

¹ Oojidañi aapi Vuaana λtλaanλdamigadΛ λvaavoitudadami ismaacΛdΛ gλnλmpaidi Efeesoαγλ dai povaitλda: “PovaiñtΛtdai λcλλli ismaacΛdΛ gλnovi sλλlisa padαγλ daagΛ cuvaracami sisiaavugai dai λcuvaracami veela daraasacarui saagida aimλrai: ² Cλλ maatΛ aanΛ vλλsi istumaasi ivueeyi aapimΛ, dai iscλλga ivueeyi aapimΛ giñaa duiñdaga, dai issoimaasi taatamai aapimΛ dai vλλscαγλ maivui ñioocai Diuusi. Cλλ maatΛ aanΛ isaapimΛ maiurapλcλi λsoimaasi ivuaadami. Cλλ maatΛ aanΛ isaapimΛ gλnsaagida ajioopai mamaatλtuldiadami yaatavogami

dai isaapim_Λ c_{ΛΛ}ga t_Λcacai _Λgai istumaasi vaavoitudai _Λgai dai poduucai maata_Λ aapim_Λ si_Λgai _Λryaatavogami. ³ Dai ali_Λsi soimaasi taatamai aapim_Λ gi_ñvaavoitudaitai d_Λmos v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ maioojodaitai ivueeyi aapim_Λ gi_ñaa dui_ñdaga. ⁴ D_Λmos aapim_Λ ivueeyi _Λmo istumaasi ismaac_Λd_Λ maioojoidi aan_Λ, camaiti_ñoig_Λdai aapim_Λ poduucai isduucai gi_ñoig_Λdai_ña aid_Λsi tucamid_Λr_Λ gi_ñvaavoitu aapim_Λ. ⁵ Casc_Λd_Λ ali_Λsi g_Λaagai isc_{ΛΛ}ga _Λma duucai g_Λntat_Λgituagi aapim_Λ isducatai ivuaadana aapim_Λ aid_Λm_Λsi tucamid_Λr_Λ gi_ñvaavoitu dai ali_Λsi g_Λaagai is_Λpamu gi_ñoig_Λada aapim_Λ poduucai isduucai gi_ñoig_Λdai_ña aid_Λm_Λsi tucamid_Λr_Λ gi_ñvaavoitu. Dai isaapim_Λ mai_Λma duucai g_Λntat_Λgituagi aid_Λ gia aan_Λ imimu gaamucu siaaco daraaja aapim_Λ dai g_Λnvoopoidamu aan_Λ g_Λnveelaga daasacarui bovasd_Λr_Λ siaaco daja _Λgai vai poduucai g_Λmaat_Λcana iscamaiviaa aapim_Λ s_{ΛΛ}licami isgamamaat_Λtuldiadagi gi_ñiooqui. ⁶ D_Λmos v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ aapim_Λ ivueeyi _Λmo istumaasi c_{ΛΛ}gaducami aapim_Λ maioojoidi istumaasi ivueeyi _ΛNicola_ñtasi_Λr_Λ oidacami poduucai isduucai maioojoidi aan_Λ istumaasi ivueeyi _ΛNicola_ñtasi_Λr_Λ oidacami. ⁷ C_{ΛΛ}gav_Λr _{ΛΛ}giditai ca_Λca aapim_Λ istumaasi aagidi Diuusi Ib_Λad_Λ _Λvaavoitudadami: Sioor_Λ maisoimaasi ivuaadagi si_{ΛΛ}scad_Λ _ΛDiaavora soimaasi idui_ñtulda _Λliadagi, _Λgai gia viaacamu oigaragai iscuucumiagi _Λuusi ibi_Λd_Λ ismaac_Λd_Λ oidaga t_Λvaagi_Λr_Λ dai ismaac_Λd_Λc_Λd_Λ viaacana oodami ib_Λd_Λagai utudui”.

⁸ Oojida_ñi aapi Vuaana _Λt_Λaan_Λdamigad_Λ _Λvaavoitudadami ismaac_Λd_Λ g_Λn_Λmpaidi Esmirn_Λr_Λ _ΛΛ_Λ dai povait_Λda: “Povai_ñtat_Λdai _Λc_Λli ismaac_Λd_Λ maiquiaa c_Λqui_ñvacai oidigi abiaad_Λr_Λ oidaga dai tomastuigaco oidaca _Λgai. _Λgai vaa muu _Λmo imidagai d_Λmos sivi caduaaca. ⁹ C_{ΛΛ} maata_Λ aan_Λ v_{ΛΛ}si istumaasi ivueeyi aapim_Λ. C_{ΛΛ} maata_Λ aan_Λ isali_Λsi soimaasi taatamai aapim_Λ dai iss_{ΛΛ}licad_Λ _Λrsoituutuigami aapim_Λ. D_Λmos v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ Diuusi c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ g_Λnnaidi aapim_Λ dai g_Λnsoicai m_Λsai c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ oidacana dai naana duucai g_Λnsoicai. C_{ΛΛ} maata_Λ aan_Λ isducatai g_Λn_Λvui _ñioocai _ΛΛmoco _Λjudid_ñu ismaac_Λd_Λ pocaiti said_Λ _ΛrDiuusi maamarada dai mait_Λrvaavo. Baiyoma _Λgai g_Λn_Λmpaidi dai siaa duutudai _ΛDiaavora. ¹⁰ Otoma aimu istuigaco aapim_Λ soimaasi taata _Λgai. _Λmo oodami ismaac_Λd_Λ ivueeyi istumaasi ip_Λlidi _ΛDiaavora g_Λnmaamaisa _Λgai dai poduucai n_Λida _Λgai sabai c_{ΛΛ}ga gi_ñvaavoitudai aapim_Λ ismaiti_ñvaavoitudai _ΛΛ_Λ. S_{ΛΛ}licad_Λ soimaasi taata _Λgai aapim_Λ bai_Λvustaan tasai. D_Λmos v_{ΛΛ}si gomaasic_Λd_Λ mait_Λv_Λr duduaadimu aapim_Λ baiyomav_Λr apiac_{ΛΛ}ga vaavoitudada Diuusi asta m_Λsi_{ΛΛ}scad_Λ coi dai aan_Λ g_Λn_Λvaidacaimu t_Λvaagiamu sim_{ΛΛ}ca oidacamu aapim_Λ Diuusi _ΛΛmadu tomastuigaco. ¹¹ C_{ΛΛ}gav_Λr _{ΛΛ}giditai ca_Λca aapim_Λ istumaasi aagidi Diuusi Ib_Λad_Λ _Λvaavoitudadami. Sioor_Λ maisoimaasi ivuaadagi si_{ΛΛ}scad_Λ _ΛDiaavora soimaasi idui_ñtulda _Λliadagi, _Λgai gia maisoimaasi taata _Λgai coocai _Λgai maiimia _Λgai _ΛDiaavora _ΛΛmadu casc_Λd_Λ”.

¹² Oojida_ñi aapi Vuaana _Λt_Λaan_Λdamigad_Λ _Λvaavoitudadami ismaac_Λd_Λ g_Λn_Λmpaidi P_εrgamo_Λr_Λ _ΛΛ_Λ dai povait_Λda: “Povai_ñtat_Λdai _Λc_Λli ismaac_Λd_Λ viaa _Λmastai aipad_Λr_Λ muucacami. ¹³ C_{ΛΛ} maata_Λ aan_Λ v_{ΛΛ}si istumaasi ivueeyi aapim_Λ. Maata_Λ aan_Λ isaapim_Λ _Λmap_Λc_Λr_Λ oidaga siaaco _Λoodami ivueeyi istumaasi _ΛDiaavora ip_Λlidi dai v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ apiac_{ΛΛ}ga siaa gi_ñduutudai aapim_Λ. Dai apiac_{ΛΛ}ga gi_ñvaavoitudai aapim_Λ

aidasi oodami Pérgamora oidacami muua Antipasi ami siaaco ivueeyi oodami istumaasi Diaavora ipalidi. Antipasi agai dai calaga aagidi oodami isgiñvaavoitudai. ¹⁴ Damos vallascaia ivueeyi aapima amo istumaasi ismaacada maioojoidi aan. Lamadutai ganaaduni quiaa vaavoitudai Balaam maatatuldiaragada. Balaam agai dai avanaqui Balaac sai agai soimaasi iduiñtuldana ljudidiu. Cascada Balaac aagidi ljudidiu sai ugana cuaadagai ismaacada aa oodami cadaasi amomoono dai sai googosi ganducamicana. ¹⁵ Dai lamadutai ganaaduni vaavoitudadami quiaa vaavoitudai Nicolaitasi mamaatatuldiaragada ismaacada maioojoidi aan. ¹⁶ Cascada aliasi gaaagai isotoma ama duucal gantatagituagi agai dai ismailma duucal gantatagituagi agai aidal gia gaamu imimu aan dai cocodamu aan agai idi mastaicada ismaacada vuusai giñtañiañdara. ¹⁷ Calagavara agiditai calca aapima istumaasi aagidi Diuusi Ibadal vaavoitudadami. Siora maisoimaasi ivuaadagai silascada Diaavora soimaasi iduiñtulda liadagi, maaquimu aan agai gocaadagai ismaacada tavaagiaral oidaga ismaacada maitiipu tami oidi daama. Dai maaquimu aan agai amo odai tojacom siaaco oojisi amo tatlaragai ismaacada maimaata aa oodami mosca agai siora maaquiagi aan”.

¹⁸ Oojidañi aapi Vuaana ataanadamigada vaavoitudadami ismaacada ganampaidi Tatiirara lara dai povaitlada: “Povaiñtaldai Diuusi marada. Agai vaa agai dai cavami dadadacal vuupuidal an duucal tai dal laccasodal an duucal dadadacal amo vaiñomi bronse talgiducami cal daapacadicami. ¹⁹ Cal maata aan vasi istumaasi ivueeyi aapima. Aapima giñoigadai dai aipacoga ganoigadai aapima lara. Dai maata aan iscala giñvaavoitudai aapima dai iscala ivueeyi aapima giñaa duiñdaga dai issoimaasi taatamai dai vallascaia maivui ñioocai Diuusi. Dai maata aan issivi vaamioma calga ivueeyi aapima Diuusi aa duiñdadal situcamidara giñvaavoitudacal. ²⁰ Damos vallascaia ivueeyi aapima amo istumaasi istumaasi maioojoidi aan. Aapima gansaagida oidaga amo ooqui Jesabela talgiducami. Agai pocaiti saidal arDiuusi ñiooquituldiadamigada damos maitarvaavoi. Baiyoma agai vupuiirumadai lamoco ismaacada giñvaavoitudai mamaatatulditai agai isaliasi arcalaagi isgoogosi ganducamicagi daidal iscuadagai cuaadagai ismaacada aa oodami cadaasi amomoono. Dai aapima dadagitai sai apiaquiaa gamamaatatuldiña gomaasi. ²¹ Catavara nanaara aan looqui sai ama duucal gatagitona dai sai gajiaadara viaana gasoimaasicamiga damos agai maitipalidi. ²² Sivi gia daituldamu aan cocodagai agai dai sallicada soimaasi taatatuldiamu aan vasi vipioolimada, ismailma duucal gantatagituagi agai dai camaipomaasi ivuaadagi. ²³ Dai coodamu aan siora vaavoitudai looqui mamaatatuldiaragada dai poduucal vasi oodami ismaacada giñvaavoitudai calga maatamu insaana maata vasi istumaasi tagitai oodami dai vasi istumaasi ipalidi isivuaadagi agai. Dai siora calga ivuaadagai aan calgacalaral nlijadamu dai siora soimaasi ivuaadagai aan soimaasi taatatuldiamu. ²⁴ Damos aapima Tatiirara oidacami ismaacada maivaavoitudai looqui mamaatatuldiaragada tomasi maimaata vasi istumaasi mamaatatuldi agai ismaacada ivueeyi istumaasi Diaavora ipalidi aan maiviaa isvaamioma ganmaacadagi ñiooqui aapima. ²⁵ Damos gaaagai masiapicalga vaavoitudadagi aapima

guvucadagai isgansobicadagi. ⁹ Ami Filadelfiara oidaga lamoco ismaacada pocaiti saida arDiuisi maamarada damos maitarvaavoi. Agai aryaatavogami daida ganmpaidi dai siaa duutudai adiaavora. Dai aana taañimu lyaatavogami sai ganuravana aapima dai sai ganvuidara gantootonacada guuquivana. Dai caa maatamu agai isganoigadai aana aapima. ¹⁰ Aapima caaga giñlagidi dai maitiñvui ñioocai siascada taatamadagi cascada ganuucadacamu aana aapima siascada sallyicada soimaasi taatagi aoodami vlassi oidigi daama oidacami, dai naidamu aana sabai caaga ivueeyi agai ischo ara. Damos aana gia caaga ganuucadacamu aapima simaisoimaasi taatamu aapima. ¹¹ Otoma gaamu imimu aana. Apiavar caaga giñvaavoitudada aapima dai apiavar caaga oidaca vai poduucai maiviaacamu aa oodami istumaasi Diuisi ganmaaquiagai tavaagiarra. ¹² Siora maisoimaasi ivuaadagi siascada adiaavora soimaasi iduiñtulda liadagi agai gia viaacamu amo sallyicami tavaagiarra siaaco oidaga Diuisi dai Diuisi lamadu oidacamu tomas-tuigaco. Dai agai cocovadara oojamu aana giñDiuisiga talararagada, oojamu aana ara istalagidu Diuisi quida. Agai ara Jerusalen utuducada ismaacada idui Diuisi tavaagiarra dai tavaañdamu agai tami oidigi daama. Dai oojamu aana ara giñtalaraga utuducada. ¹³ Cagavar lagiditai caaca aapima istumaasi agidi Diuisi Ibadavaavoitudadami”.

¹⁴ Oojidañi aapi Vuaana tlaanadamigada lvaavoitudadami ismaacada ganmpaidi Laodiseara dai povaitada: “Povaiñtadai acalli ismaacada sallyicada ivueeyi istumaasi aagai saida ivuaada agai. Dai vlassi istumaasi aagai agai arvaavoi. Dai agai vaamioma gataana istomasiora dai tlaana ara vlassi istumaasi idui Diuisi: ¹⁵ Caa maata aana vlassi istumaasi ivueeyi aapima. Aapima maitipalidi isgajiaadara giñviaagi tomali maitipalidi iscaaga giñvaavoitudagi. Sioma arcaaga iscaaga giñvaavoitudada aapima ismaitiñvaavoitudada tomalaachi ara. ¹⁶ Cascada gajiaadara ganviaa iñagai aana. ¹⁷ Pocaiti aapima masai sallyicada riricuga dai sai caaga aravueeyi vlassialcatali dai sai maivialaga tomali amo istumaasi. Damos maimaata aapima ismaiviaa naana maasi istumaasi istumaasi Diuisi ipalidi isviaaca aapima, maiojoidi Diuisi isduucai gantatagitoi aapima, dai Diuisi maicagacara gannaidi, dai maimaata caa aapima Diuisi mamaatatuldiaragada, dai aliñi glaagai issiaa aradagi aapima maicaga ivuaadatai istumaasi Diuisi ipalidi. ¹⁸ Cascada gnaagidi aana masai giñdaañña ansai gansoicadagi masai cagacara oidacana dai aana gia gansoicadamu masai cagacara oidacana. Dai gnaagidi aana ara masai giñdaañña ansai gansoicadana masai ivuaadana istumaasi aana ipalidi vai poduucai maisiaa aradamu aapima. Dai gansoicadamu aana iscaaga maata caaca aapima giñmamaatatuldiaragada. ¹⁹ Aana gia bagai dai soimaasi taatamituldi siora oigadai aana siascada agai soimaasi ivuaadagi cascada soimaasi gantaatatuldamu aana aapima masmailama duucai gantatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ²⁰ Aana gia gansoicada iñalidi. Isaapima ipaliadagi iñsaana gansoicadagi aida gia gansoicadamu aana dai ganlamadu daacamu aana dai aapima giñlamadu oidacamu. ²¹ Siora maisoimaasi ivuaadagi siascada adiaavora soimaasi iduiñtulda liadagi aana gia maaquimu sallyicami sai aana giñlamadu gataañña poduucai isduucai gataañña aana giñooga lamadu. Aana daja giñooga

abaana gadaicarui gadocami daama maisoimaasi iduucai aanΛ aidΛsi ΛDiaavora soimaasi giñduiñtulda agaitadai. ²² CΛagavΛr ΛΛgidityai caΛca aapimΛ istumaasi aagidi Diuusi IbΛada Λvaavoitudadami” —iñtΛtdai ΛcΛli ismaacΛdΛ tΛΛ aanΛ dai caΛ.

4

¹ AidΛsi caΛpΛdui vΛΛsi gomaasi aidΛ nanΛava aanΛ tΛvaagiamu dai tΛΛ aanΛ Λmo cuparagai cupioquicami dai caΛ aanΛ isgiññiooqui Λgai vaa ismaacΛdΛ ΛpΛga giññiooqui ismaacΛdΛ ΛpΛan caiti Λmo trompeta dai povaiñtΛtdai:

—TΛsadiñi baigovai nai aanΛ gΛtΛΛgidana istumaasi ΛpΛduñia Λgai —iñtΛtdai Λgai.

² Dai todian duucai Diuusi IbΛada giñmaa guvucadagai antai tΛΛ aanΛ Λmo daicarui gΛducami istΛvaagiΛrΛ cΛΛca. Dai godaicarui dan daja Diuusi. ³ Λgai sΛΛlicΛdΛ dadadacΛi poduucai isduucai dadadacΛi ojoodai namΛacami ismaacΛdΛ jaspe tΛΛgidu dai cornalina tΛΛgidu. Dai godaicarui sicoli cΛΛca Λmo quijonali dai dadadacΛi poduucai isduucai dadadacΛi Λmo odai namΛacami ismaacΛdΛ esmerelda tΛΛgidu.

⁴ Dai godaicarui gΛducΛdΛ sicoli tΛΛ aanΛ ΛpΛ Λmo coobai dai maacova daraicarui siaaco daraaja Λmo coobai dan maacova cΛcΛΛliodami tooto yuuscami, dai vΛΛscatai gΛntuutusaca Λmo cooronai oorocΛdΛ duuñisicami. ⁵ DaidΛ daicaruiiñdΛrΛ vΛpΛdocΛi dai coponΛi, daidΛ Λdaicarui vuidΛrΛ daraaja cuvaracami cucuudagi. Λcucuudagi rΛpΛpan ducami Diuusi IbΛada. Λgai Λgai dai nuucada Λvaavoitudadami ismaacΛdΛ gΛnΛmpaidi cuvaracamipΛrΛ quiiquiarΛ. ⁶ DaidΛ Λdaicarui vuidΛrΛ cΛΛ tΛpalcΛ dai gΛΛ suudagi maasi dai vidrio maasi ΛpΛ.

DaidΛ Λdaicarui sicoli guuca maacova Diuusi tΛtΛaañicarudΛ ismaacΛdΛ vΛΛsi tuucugadarΛ daraaja vuupuidΛ. ⁷ ΛpΛgadadΛ ΛpΛa maasi Λmo mavidι, daidΛ ΛgΛmai ΛpΛa maasi Λmo tuuru, daidΛ ΛgΛmai viaa oodami vuivasadΛ, daidΛ ΛgΛmai ΛpΛa maasi Λmo baagai dai daigigi. ⁸ VΛΛ maacova viaa naanadami aanai. Dai daamadΛrΛ dai utadΛrΛ aanadΛ muumujidu vuupuidΛ. Dai tasΛrΛ dai tucarΛ Λgai mosñioocaiña dai pocaitiña:

Aapi gΛrDiuusiga sΛΛlicΛdΛ maisoimaasi ivueeyi.

Aapi gΛrDiuusiga sΛΛlicΛdΛ maisoimaasi ivueeyi.

Aapi gΛrDiuusiga sΛΛlicΛdΛ maisoimaasi ivueeyi.

Aapi gΛrDiuusiga sΛΛlicΛdΛ viaa guvucadagai.

Maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ oidaga aapi.

Dai quiaa oidaga aapi.

Dai tomastuigaco oidaca Λgai.

Pocaitimi ΛcΛcΛisi.

⁹ Dai siuu duucu ΛcΛcΛisi cΛΛga ñioocadagi Λgai vΛΛtarΛ ismaacΛdΛ ΛgΛΛ daicarui dan daja, ismaacΛdΛ tomastuigaco oidaga, dai siuu duucu ΛcΛcΛisi siaa duutudaiña Λgai, dai siuu duucu baigΛliaracΛdΛ ñioocadagi Λgai, ¹⁰ aidΛ gia ΛΛmo coobai dan maacova cΛcΛΛliodami gΛntootonacΛdΛ guguucañia Λgai vuidΛrΛ ismaacΛdΛ tomastuigaco oidaga dai siaa duutudaiña Λgai. Dai Λgai vuidΛrΛ daraasaiña gΛncooronaiga dai pocaiti:

¹¹ GΛrDiuusiga, gΛrbaitΛcΛaacamiga aapi gia viaa sΛΛlicami isvΛΛsi oodami cΛΛga ñioocadagi aapi gΛvui, daidΛ isvΛΛsi oodami gΛsΛa duutuadagi.

Aapi sállicadl viaa guvucadagai daidl idui vallasiaacatai cascadl.
 Aapi idui vallasiaacatai dai nuucada aapi vallasiaacatai poduucai ipalidi
 aapi cascadl.
 Caiti acacalliodami.

5

¹ Dai amaasi tall aanl Diuusi isdaja agall daicarui daama daagl amo liivru ganoovialgl sállisa padagl. Aliivru aramo papeli tavaducami bisapicami dai aipadagl oojisi dai calga cuupi arastudi cuvaracamiparagl seeracadl. ² Dai tall aanl amo Diuusi taañicarudl ismaacadl viaa guvucadagai dai agai cavami ñioocai dai tacacai:

—¿Voorl agai dai sállicadl cal tuiga dai cascadl viaa sállicami iscuupicoagi idi liivru dai alligagi? —caiti Diuusi taañicarudl.

³ Damos maidada ami tomali amaadutai tomali tavaagiaiñdagl tomali oidigi daamañdagl tomali oidigi utadagl ismaacadl isistutuidi iscuupicoagi aliivru dai naidagi loojai. ⁴ Aidl gia cavami sosua aanl maitiipucatai tomali amaadutai ismaacadl viaa sállicami iscuupicoagi aliivru dai naidagi loojai. ⁵ Amaasi amaadutai acacalliodami povaiñtadai:

—Casi maisuaacada aapi Vuaana. Cadivia amo calli cal tuigacami ismaacadl vaamioma istutuidi isDiaavora dai goovai gia viaa sállicami ismaigovai daasagi goseera val cuvaracamiparaiñdagl. Idi calli agai dai taanai Judeea davallialgl oidacami dai idi vaa arcajudadl arai Davicarui —iñtadai acalliodami.

⁶ Amaasi tall aanl amo calli masmaacadl Cañiiru aagaiña. Dai ami calca agall daicarui vai vaasoñioma guuca amaacova calcalisi dai arana daraaja ammo coobai dan maacova cacalliodami vai ami saagida calca acalli. Dai cal maasi noonovidagl dai acasodagl masiaaco dallagarai clavocadl dai cal maasi onomadagl masiaaco sai mastaicadl dai muua. Dai cuvaracamiga aagadl agai dai cuvaracamiga vuupuidl. Avuupuidl arapan ducami Diuusi Ibadl ismaacadl ootoi Diuusi vassai oidigi daama. ⁷ Agai vaa calli miaadagl calquiva siaa daja Diuusi agall daicarui daama dai daagl aliivru ganoovialgl sállisa padagl. Taidl acalli bal aliivru. ⁸ Dai aidl bal agai aliivru amaacova calcalisi amadu ammo coobai dan maacova cacalliodami gantootonacadl guuquiva acalli vuidagl. Dai vascatai daadagl ammo arpa agai ariivacarui. Dai daadagl ammo aali ooro aasocoli susuudacami cubimidali. Agai arapan ducami amaamadaragadl avavoitudadami. ⁹ Daidl agai ganl amo naidaga utuducami aagaitai Suusi Cristo dai pocaiti:

Aapi viaa sállicami isbiyagi goliivru dai ismaigovai daraasagi aseera ismaacadladl arastudi goliivru.

Aoodami amuaa aapi pasai poduucai calgacarl vuvaidana aapi mui naana maasi oodamaiñdagl naana maasi ñioocadami, aipaco gagar quiquialgl oidacami, dai vassai oidigiaiñdagl.

¹⁰ Dai aapi acovai arvuvaitu tsai soifla taanaiña Diuusi raraí duucal, dai tsai ivuaadana Diuusi aaduiñdadl papaali duucal siaa duutudal Diuusi garooga.

Dai taanadamu aataml oidigi daama oidacami.
 Caiti agai.

Dai gaamucu nɔnɔava aanɔ dai tɔɔ ɔmo cavayo tucucami vai dan daitugai ɔmo cɔɔli dai gɔnooviɔɔɔɔ bɔcati ɔmo vɔɔɔɔtudacarui. ⁶ Dai caɔ aanɔ ɔmo ñiooqui ɔmaacovɔ cɔcɔisi saagidaiñdɔɔɔ vai pocaiti:

—Mosɔcaasi ɔmo litro tɔligi gɔmaitɔcɔi ɔmo tasai aa duiñdagaicɔɔɔ. Dai vaica litro sevada gɔmaitɔcɔi ɔmo tasai aa duiñdagaicɔɔɔ. Dɔmos ɔasaiti ɔɔmadu ɔvino maitavɔɔ vaamioma namɔquiada.

⁷ Dai ɔgai mɔsmaacɔɔɔ Cañiiru aagaiña maigo dai ɔseera ɔɔɔɔ ɔmapɔcɔɔɔɔrañdɔɔɔ ismaacɔɔɔɔɔ arastudi ɔliivru dai caɔ aanɔ iscaiti ɔgɔmai cɔisi dai povaiñtɔɔɔdai:

—jDimi dai nɔida ɔmo istumaasi! —iñtɔɔɔdai ɔgai.

⁸ Antai gaamucu nɔnɔava aanɔ dai tɔɔ ɔmo cavayo vuaamacami dai dan daitugai ɔmo cɔɔli ismaacɔɔɔɔ viaa sɔɔɔɔlicami iscoodadagi oodami. Dai ɔgai gooquiɔɔɔ imɔi ɔmai ismaacɔɔɔɔ viaa sɔɔɔɔlicami isvaidaquiagi oodami mɔɔca siaaco ajiopai ɔcoidaɔɔ.

Dai ɔgai ismaacɔɔɔɔ viaa sɔɔɔɔlicami iscoodagi mui oodami. ɔgai coodaña oodami cocodiɔɔɔ, dai biuugigaicɔɔɔ, dai cocodagaicɔɔɔ, dai cɔcɔisicɔɔɔ.

⁹ Aidasi ɔgai ismaacɔɔɔɔ Cañiiru aagaiña ɔvaavoitudadami maigo dai ɔseera ɔɔɔɔ ɔmapɔcɔɔɔɔrañdɔɔɔ ismaacɔɔɔɔɔ arastudi ɔliivru tɔɔ aanɔ ɔaltar siaaco siaa duutudai oodami Diuusi dai ɔaltar uta daraaja ɔiibɔadɔ ɔcoidaɔɔ ismaacɔɔɔɔ gɔcɔoditu vaavoitudaitai Diuusi ñiooquidɔ dai gaaagiditai Diuusi ñiooquidɔ.

¹⁰ Dai ɔgai cavami ñioocai dai pocaiti:

—Gɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔ aapi gia tomali ɔmo imidagai maisoimaasi ivueeyi dai aapi gia vɔɔɔɔɔɔɔ ivueeyi vɔɔsi pɔstumaasi aagai saidɔ ivuaada agai. jAsta sɔɔɔɔɔɔɔ nɔidamu aapi ɔoodami oidigi daama oidacami ismaacɔɔɔɔ ɔɔcɔɔɔga ivuaadami dai ismaacɔɔɔɔ ɔɔmaicɔɔɔga ivuaadami dai soimaasi taatatuldamu aapi ɔgai ismaacɔɔɔɔ gɔɔcɔi? —caiti ɔgai.

¹¹ Amaasi baitɔcɔɔɔɔɔɔɔɔ ɔgai maa ɔvaavoitudadami iibɔadɔ yuucusi tootoacami dai potɔɔɔdai sai gɔniibɔastana ɔɔɔɔ cɔɔɔɔqui tasai. Dai sai quiaa oidaga oidigi daama ɔɔmoco aaduñdɔ vaavoitudadami ismaacɔɔɔɔ ivueeyi Suusi Cristo aa duiñdadaɔ. Dai sai ɔmaivaavoitudadami cooda agai ɔgai ɔɔɔɔ poduucai isduucai gɔncɔoditu ɔgai sai cɔcɔɔɔɔ gɔaagai isɔnɔɔɔɔɔɔ ɔgai ɔɔɔɔ cɔɔɔɔqui tasai.

¹² Dai nɔidi aanɔ aidasi ɔgai ismaacɔɔɔɔ Cañiiru aagaiña ɔvaavoitudadami maigo dai ɔseera ɔɔɔɔ ɔmapɔcɔɔɔɔrañdɔɔɔ ismaacɔɔɔɔɔ arastudi ɔliivru. Dai tɔɔ aanɔ iscavami gigivuli oidigi daidɔ isɔtasai tucutu ɔpan maasi icuusi tuucucami. Daidɔ ɔmasaadai ɔɔɔɔ gɔɔɔ vɔɔsi, ¹³ daidɔ ɔsisiaavugai suuli mɔtan dɔvɔɔɔɔɔɔɔ poduucai isduucai suuligai usi iibiadaɔ sɔɔɔɔɔɔɔ cavami ɔvɔɔɔdagi. ¹⁴ Dai tɔvaagi gɔbiisa ɔpan duucai ɔmo papeli dai maitɔmaastu. Dai vɔɔsi gigidi sibɔacoga guuquiva dai vɔɔsi ɔmapɔcɔɔɔɔɔ siaaco sicolimadi suudagi sibɔacoga guuquiva. ¹⁵ Daidɔ ɔraraí oidigi daama oidacami gɔnɔsto tɔɔtɔjovai dai vaapavuli saagida ɔɔmadu aa tɔtɔɔɔɔɔɔɔɔ, dai ɔrɔricu, dai ɔsandaaru tɔtɔɔɔɔɔɔɔɔ, dai ismaacɔɔɔɔ viaa sɔɔɔɔlicami, dai ɔpipiooñi, dai ismaacɔɔɔɔ maitɔɔɔpipiooñi ɔɔɔɔ. ¹⁶ Dai vɔɔɔcɔɔɔɔ ɔgai potɔɔɔdaiña ɔgigiidi dai ɔvaapavuli:

—Gardaamavar suuligi dai garasto vai maitartlagana Diuusi agaa daicarui daama daja vai maisoimaasi gartaatatuldana agai ismaacada Cañiiru aagaiña avavoitudadami.

¹⁷ Caaayi istuigaco Diuusi soimaasi gartaatatulda agai dai tomali amaadutai aatama maitistutuidi iscalagacala vuvaquiagi —tatadai agai.

7

¹ Dai taa aan maacova Diuusi talaaficaruda isguuca maacovapala oidigi soosonala dai soobidaca avalli sai maivustaiña oidigi daama, tomali agaa suudagi daama, dai sai maioiñidiña tomali amo uusi. ² Dai taa aan lapa amoco Diuusi talaaficaruda vai siaali amadala imai dai bcati Diuusi seeyogada. Diuusi agai dai tomastuigaco oidaga. Daidala Diuusi talaaficaruda galat iña dai potatadai agaa maacova Diuusi talaaficaruda ismaacada viaa sallaicami issiaa duaadagi naana maasi istumaasi oidigi daama dai agaa suudagi:

³ —Maitavar siaa duaada tomali amo istumaasi oidigi daama tomali agaa suudagi tomali uusi asta silascada cocovala daraasi aatama avavoitudadami Diuusi seeyogada —tatadai Diuusi talaaficaruda.

⁴ Dai caa aan isgaagagai silaquiatai viaa Diuusi seeyogada. Agai ajaga amo sientu dan goo coobai dan maacova mil aljudidu cajiudad saagidiaiñdala. ⁵ Judá cajiudad saagidiaiñdala ajaga baivustaama dan goo mil ismaacada viaa Diuusi seeyogada, dai Rubén cajiudad saagidiaiñdala ajaga lapa baivustaama dan goo mil ismaacada viaa Diuusi seeyogada, dai Gad cajiudad saagidiaiñdala ajaga lapa baivustaama dan goo mil, ⁶ dai Aser cajiudad saagidiaiñdala ajaga lapa baivustaama dan goo mil, dai Nefatalí cajiudad saagidiaiñdala ajaga lapa baivustaama dan goo mil, dai Manasés cajiudad saagidiaiñdala ajaga lapa baivustaama dan goo mil, ⁷ dai Simeón cajiudad saagidiaiñdala ajaga lapa baivustaama dan goo mil, dai Leví cajiudad saagidiaiñdala ajaga lapa baivustaama dan goo mil, dai Isacar cajiudad saagidiaiñdala ajaga lapa baivustaama dan goo mil, ⁸ dai Sebulón cajiudad saagidiaiñdala ajaga lapa baivustaama dan goo mil, dai Osee cajiudad saagidiaiñdala ajaga lapa baivustaama dan goo mil, dai Benjamín cajiudad saagidiaiñdala ajaga lapa baivustaama dan goo mil.

⁹ Dai goquiara gaamucu nanaava aan dai taa mui naana maasi oodami naana maasi ñoocadami, aipaco galat quiiquiara oidacami vansi oidigiaiñdala. Dai agai moguuca agaa daicarui vuidala dai agai ismaacada Cañiiru aagaiña avavoitudadami vuidala. Aoodami sallaicada muidu tomali amaadutai maitistutuidi iscaladagi. Dai gaadaca yuucusi tootocami dai galnoonoviala daaga palma aagada. ¹⁰ Dai vascatai galat iñacai dai pocaiti:

Diuusi agai dai gogaa daicarui daama daja.

Dai goovai lamadu gogamai ismaacada Cañiiru aagaiña avavoitudadami calagacala vuvaidi oodami.

Caiti agai. ¹¹ Dai taa aan isagaa daicarui sicoli guuca acacalliodami lamadu maacova Diuusi talaaficaruda dai vansi agai sicoli guucai vansi Diuusi talaaficaruda dai agai davalrapa cuiqui siaa duutudaita Diuusi dai ¹² pocaiti:

Poduucuiava. Aliasi ipalidi aatamla isvlassi oodami cllaga ñioocadagi
Diuusi vui baiganliaracada tomastuigaco.

Agiaava agai dai sllalicada cll maata caa vlassiaacatai,

dai sllalicada viaa sllalicami dai guvucadagai,

dai vlassi oodami glaagai issiaa duutuadagi agai tomastuigaco.

Poduucuiava.

Caiti Diuusi tataañicaruda.

¹³ Amaasi amaadutai acacalliodami giñtacacai dai povaiñtatai:

—¿Voorla idi dai gnaadaca yuucusi totoacami dai vaadara dada goovai? —iñtatai.

¹⁴ Antai aanla aa noragi dai potatai:

—Aapi gia maata aanla gia cho —tatai aanla.

Tai agai povaiñtatai:

—Idi agai dai oidigi daamaiñdara dada. Malla siaadara dada goovai sllalicada soimaasi taatamai oodami dmos cllagacara vuvaja idi vaavoitudacai acalli ismaacada Cañiiru aagaiña lvaavoitudadami. Goovai muu curusiaba tai aasi larada dai poduucui oigali goovai soimaascamigada lvaavoitudadami. ¹⁵ Cascada Diuusi vuidara guuca goovai dai tasara dai tucara ivueeyi Diuusi aa duiñdada tami siaaco oidaga Diuusi. Dai Diuusi nuucada goovai lamadu daacatai. ¹⁶ Camaibiuugicoñicamu goovai tomali camaitonocoñicamu, tomali camaisoimaasi taatacamu goovai toiñdaligada tasai. ¹⁷ Goovai ismaacada Cañiiru aagaiña lvaavoitudadami mocalla gll daicarui vuidara siaaco Diuusi dajatai gataani. Goovai laragai dai apianuucadacamu govaavoitudadami vai baiganliaracada oidacana. Dai goovai tlagidamu agai siaadara vusanai suudagi ismaacada viaacana oodami ibadagai utudui. Dai tomastuigaco oida-camu goovai lamadu. Dai maitiipucamu istucada soiganliadagi oodami —iñtatai agai.

8

¹ Aidasi agai ismaacada Cañiiru aagaiña lvaavoitudadami maigo dai aseera laral mapacrañdara ismaacada arastudi lliivru aidla gia maitadatu tomali mo istumaasi tajucami ora lavaagilara. ² Amaasi tala aanla acucaracami Diuusi tataañicaruda ismaacada Diuusi vuidara guuca. Matai maa lamoco trompepeta. ³ Dai gooquilara divia laral mai Diuusi taañicaruda dai mo oro aasocolilara bcati cubimidali dai altar vuidara cquiva agai. Altar oorocada duñisi dai mocalla gll daicaruda Diuusi vuidara. Matai maa Diuusi taañicaruda gllpi cubimidali sai mlidana altar daama siuu duucu lvaavoitudadami daanidagi Diuusi. ⁴ Aidasi Diuusi caa isdaani lvaavoitudadami tasai cubisadada acubimidali ismaacada maji lDiuusi taañicaruda dai Diuusi vuivasadara aayi. ⁵ Amaasi lDiuusi taañicaruda bai lasocoli ismaacadara mamidi agai acubimidali dai suudagi tutupali altar daamaiñdara dai daitu agai lasocoli oidigi daama dai oidigi cavami copoñimi dai vlapdoquimi, dai gigivuli adavalarai.

⁶ Amaasi acucaracami Diuusi tataañicaruda ismaacada glnooilara daadaga lamo iivacarui baigandui dai gaiiva agai.

⁷ Daid_Δ ap_Δga iiva amadutai Diuusi t_Δt_Δaañicarud_Δ g_Δtrompeta tai duudu t_Δaa_Δy_Δi dai ta_Δi dai _Δarai oidigi daama. Dai baitoma tajucami oidigi daama ma_Δi v_Δasi _Δuusi _Δamadu _Δvasoi.

⁸ Tai gooqui_Δra_Δ ama_Δi Diuusi t_Δaañicarud_Δ iiva g_Δaiivacaruc_Δad_Δ ma_Δtai a_Δg_Δ suudar_Δ daitu _Δmo istumaasi ap_Δaa maascami _Δmo g_Δaa giidi ismaac_Δad_Δ ma_Δjimi dai baitoma tajucami a_Δg_Δaa suudagi _Δarai g_Δnaato. ⁹ Dai baitoma tajucami v_Δasi _Δvatopa _Δamadu v_Δasi _Δcac_Δai_Δi a_Δg_Δaa suudar_Δ oidacami coi, dai baitoma tajucami _Δvapaarcu ugidagai.

¹⁰ Amaasi ama_Δi Diuusi t_Δaañicarud_Δ iiva g_Δaiivacaruc_Δad_Δ tai g_Δai _Δmo siaavugai g_Δaducami t_Δavaagiaiñdar_Δ dai ma_Δjimi _Δpan duucai _Δmo cuudagi dai baitoma tajucami aja_Δqui_Δra_Δ dai baitoma tajucami _Δamap_Δac_Δra_Δ siaaco vusanai suudagi g_Δai. ¹¹ Asiaavugai Ajenjo t_Δagidu. Agai _Δra_Δmo muuquigami dai sivu. Casc_Δad_Δ baitoma tajucami _Δsuudagi oidigi daama sivutu dai mui oodami coi y_Δacai _Δsuudagi sivuc_Δad_Δ.

¹² Tai gooqui_Δra_Δ ama_Δi Diuusi t_Δaañicarud_Δ iiva g_Δaiivacaruc_Δad_Δ tai baitoma tajucami _Δtasai tucagamutu dai baitoma tajucami _Δmasaadai tucagamutu dai baitoma tajucami _Δsisiaavugai tucagamutu _Δap_Δ dai poduucai maisic_Δaga tonoraga tas_Δra_Δ dai vaamioma tucagamu tucara_Δ.

¹³ Amaasi gaamucu n_Δan_Δava aan_Δ dai t_Δaa aan_Δ ist_Δvaagira_Δ daigigi _Δmo Diuusi t_Δaañicarud_Δ dai ca_Δ aan_Δ iscavami ñiooquimi dai pocaitimi:

—j_Δs_Δalic_Δad_Δ soimaasi taata agai v_Δasi oodami oidigi daama oidacami siuu duucu iivagi g_Δaiivacaruc_Δad_Δ gogaa vaica Diuusi t_Δt_Δaañicarud_Δ! —caiti agai.

9

¹ Tai ama_Δi Diuusi t_Δaañicarud_Δ iiva g_Δaiivacaruc_Δad_Δ antai t_Δaa aan_Δ _Δmo Diaavora t_Δaañicarud_Δ d_Δv_Δarapi daja ismaac_Δad_Δ g_Δai t_Δvaagiaiñdar_Δ _Δpan duucai _Δmo siaavugai. Ma_Δtai maa agai _Δmo yaave sai cupiocona _Δcuparagad_Δ a_Δg_Δaa d_Δagai ismaac_Δad_Δ s_Δalic_Δad_Δ tuucavaga dai tucagamu.

² Tai agai cupioco _Δcuparagad_Δ a_Δg_Δaa d_Δagai tai abiaadar_Δ vuusai cubusi poduucai isduucai vusanai cuubusi _Δmo g_Δaa ooroñiaiñdar_Δ. Dai maimaastu _Δtasai s_Δalic_Δad_Δ cubima oidigi casc_Δad_Δ.

³ Dai cuubusi-aiñdar_Δ vuvaaja soosoyi dai oidigi daama tuali n_Δan_Δay_Δi. Ma_Δtai maa _Δsoosoyi guvucadagai sai cac_Δay_Δiña oodami _Δpan duucai nanacas_Δra_Δi.

⁴ Ma_Δtai maimaa _Δsoosoyi oigaragai iscuaadagi vasoi tomali uusi mosviaa agai oigaragai isc_Δad_Δagi _Δoodami ismaac_Δad_Δ maiviaa Diuusi seeyogad_Δ coocovadar_Δ.

⁵ D_Δamos maiviaa agai oigaragai iscoodadagi oodami g_Δanc_Δic_Δad_Δ moscoocotuldiña agai taama masaadai. Dai c_Δid_Δ _Δpan tadaga nacas_Δra_Δi c_Δid_Δ. ⁶ Amaasi coiya _Δliadamu _Δoodami taatacatai _Δsoosoyi c_Δid_Δ d_Δamos maitistutiadamu iscoiyagi.

⁷ _Δsoosoyi _Δpa mamaasi caapayo ismaac_Δad_Δ vuu ajioopai sandaaru si_Δascad_Δ gacocoda agadagi. Daid_Δ _Δsoosoyi g_Δantuutusaca _Δmo istumaasi ooro cooronai maasi. Dai vuivasad_Δ agai _Δra_Δaa maasi oodami vuv_Δasad_Δ. ⁸ Dai cuupad_Δ agai _Δra_Δaa maasi ooqui cuupad_Δ. Dai taatamud_Δ agai _Δra_Δaa maasi mavidi taatamud_Δ. ⁹ Dai agai g_Δnaadaca vapaiñomi vapasaragai. Dai siuu duucu n_Δan_Δadagi agai aanad_Δ _Δpan caitiña mui carru ismaac_Δad_Δ vapaiñsac_Δi caapayu vaid_Δ oodami dadar_Δi si_Δascad_Δ gacocoda agadagi. ¹⁰ Daid_Δ _Δsoosoyi baabajid_Δ _Δpa maasi nanacas_Δra_Δi baabajid_Δ dai g_Δnbaabajic_Δad_Δ gac_Δay_Δi agai vai taama masaadai cococana c_Δid_Δ. ¹¹ Daid_Δ _Δsoosoyi viaa g_Δant_Δaan_Δdamiga. Dai agai vaa viaa s_Δalic_Δami isgataan_Δadagi a_Δg_Δaa d_Δagira_Δ siaaco s_Δalic_Δad_Δ tuucavaga.

Dai evreoc^{ad} Abadón aagaiña hoodami dai giliegoc^{ad} Apolión aagaiña hoodami ismaac^{ad} gamuaacami tⁱya alidi.

¹² Casi ap^{ad}ui amo istumaasi soimaascami ismaac^{ad} ap^{ad}uñi agaitadai d^{amos} viaa via^{aga} ap^{ra} gooca.

¹³ Tai amai Diuusi t^{aa}ñicarud^a iiva g^{at}rompeta. Daid^a ag^{aa} daicarui vuid^{ar} c^{aa}ca amo altar ooroc^{ad} duñisicami dai v^{aa} maacova siisisor^{ar} guuca uusi ap^a maasi vaacasi agad^a. Dai aid^{asi} iiva adⁱuusi t^{aa}ñicarud^a g^{at}rompeta antai ca^a aan^a amo ñiooqui ismaac^{ad} altar aagad^a saagidi-aiñ^{dar} caidatu. Diuusi vuid^{ar} daja altar. ¹⁴ Daid^a ñiooqui pot^{at}adai adⁱuusi t^{aa}ñicarud^a ismaac^{ad} gaiivaitadai:

—U^{upa}sañi amaacova Diuusi t^{at}t^{aa}ñicarud^a ismaac^{ad} vuupuli ag^{aa} aqui Eufratesi ugidana —t^{at}adai ñiooqui.

¹⁵ Tai agai uupai amaacova Diuusi t^{at}t^{aa}ñicarud^a sai coodana baitoma tajucami oodami oidigi daama oidacami. T^{av}api n^{an}ara agai taida aayi istuigaco gacoodi agai agai. Diuusi maatacatadai ismaac^{ad} uumi^{ar} dai ismaac^{ad} masaad^{ar} dai ismaac^{ad} tas^{ar} dai siuu duucu ap^{ad}uñia agaitadai gomaasi. ¹⁶ Dai maí aan^a si^{aa}qui sandaaru caapayu daama daraitugai dai am^{adu} ajioopai amaacova Diuusi t^{aa}ñicarud^a dai agai aj^{aga} goo sientu mil mil.

¹⁷ Dai t^{aa} aan^a ismaasi ac^{aa}payu am^{adu} asandaaru. Asandaaru g^{at}taagiana daraasaca am^o gag^{ar} vapaiñomi cacaparacami agai laalachi v^{ap}agⁱ dai laalachi t^{at}adogi dai laalachi v^{ua}ama. Daid^a ac^{aa}payu moomod^a ap^a maasi mamaavidi moomod^a. Daid^a ac^{aa}payu uusud^{ai}ñ^{dar} vusan^{ai} t^{ai} am^{adu} cubusi am^{adu} asufre. ¹⁸ Dai baitoma tajucami hoodami oidigi daama oidacami coi gotaí^{ad} dai gocubusic^{ad} dai goasufrec^{ad} ismaac^{ad} vusan^{ai} ac^{aa}payu uusud^{ai}ñ^{dar}. ¹⁹ Ac^{aa}payu viaa guvucadagai ganuus^{ar} dai ganbaabaji^{ar}. Baabajid^a agai ap^a mamaasi cocooyi moomod^a vai agai^{ad} c^{ac}ayⁱ agai oodami.

²⁰ D^{amos} gogaa oodami ismaac^{ad} maicoi v^{aa}si gomaasic^{ad} ismaac^{ad} vusan^{ai} ac^{aa}payu uusud^{ai}ñ^{dar} dai baabajid^a cid^{ad}, mai^{ama} duucaí g^{ant}at^{ag}ito dai camaisoimaasi ivuaadagi. Baiyoma apiasiaa duutudai agai adⁱaavora t^{at}t^{aa}ñicarud^a am^{adu} ooro momoono daid^a aplata momoono daid^a abronse momoono daid^a o^ojoodai momoono daid^a auusi momoono ismaac^{ad} maiñ^{aa}ñ^{ai} tomali mait^{aa}caidaga tomali mai^{aj}ioopai. ²¹ Daid^a hoodami apiag^{anc}oodaiña dai apiagataap^{ai}ñ^{ai} dai apiagoogosi g^{and}ucamicana dai apiag^{aa}sidiña.

10

¹ Amaasi t^{aa} aan^a amai Diuusi t^{aa}ñicarud^a. Aliasi viaa guvucadagai agai dai t^{av}añimi t^{av}aagiaiñ^{dar} amo icomai saagida dai mood^a daama c^{aa}ca amo quijonali. Vuivasad^a agai dadadac^{ai} ap^{an} duucaí atasai dai caacaid^a ap^a maasi gooca gag^{ar} uusi m^{aa}dami. ² Dai g^{an}ooviar^a b^{ac}ati agai amo liivru cupioquiñicami dai amaasi suudar^a c^{ai}sa agai g^{aa}caso s^{aa}lisa pad^{ar}ac^{ad} dai ag^{aa}maic^{ad} d^{av}aa^{ar}api c^{ai}sa. ³ Amaasi adⁱuusi t^{aa}ñicarud^a cavami iñ^a ap^{an} duucaí amo mavidi. Dai aid^{asi} iñ^a agai aid^a gia cavami copoi oidigi cuvaracamioco. ⁴ Tai acovondami ñioo nai aan^a ooja iñagaitadai istumaasi aagai agai d^{amos} ca^a aan^a amo ñiooqui t^{av}aagiaiñ^{dar} vai povaiñ^{at}adai:

—Maitiaagada isc^{aiti} acovondami dai maitiooja —iñ^{at}adai ñiooqui.

⁵ Amaasi ᵐDiuusi tᵐaañicarudᵐ ismaacᵐadᵐ ᵐgᵐᵐ suudarᵐ dai dᵐvᵐᵐrapi cᵐisaca taiyago vañigi gᵐnovi sᵐᵐlisa padᵐrᵐ. ⁶⁻⁷ Dai aagai ᵐgai sai maatᵐ Diuusi ᵐgai ismaacᵐadᵐ tomastuigaco oidaga daidᵐ idui ᵐᵐᵐvaagi dai oidigi dai ᵐgᵐᵐ suudagi dai vᵐᵐsᵐacatai istumaasi oidaga dai pocaiti:

—Casi ᵐpᵐduñia agai istumaasi Diuusi aagidi gᵐñiñiooquituldiadamiga saidᵐ ᵐpᵐduñia agai. Siᵐᵐscadᵐ aiyagi istuigaco ᵐcuugatᵐᵐ ᵐcuvaracamiañᵐdᵐrᵐ Diuusi tᵐᵐaañicarudᵐ iivagi gᵐiivacarucᵐadᵐ casi ᵐpᵐduuñimu istumaasi aagidi Diuusi gᵐñiñiooquituldiadamiga.

⁸ Daidᵐ ᵐñiooqui ᵐpᵐᵐ giñiooqui tᵐvaagiañᵐdᵐrᵐ dai povaiñᵐtᵐᵐdai:

—Mᵐᵐcai bai ᵐliivru cupioquiñicᵐadᵐ ismaacᵐadᵐ daagᵐ Diuusi tᵐaañicarudᵐ ismaacᵐadᵐ ᵐgᵐᵐ suudarᵐ dai dᵐvᵐᵐrapi cᵐisaca —iñᵐtᵐᵐdai ᵐñiooqui.

⁹ Antai aanᵐ ii siaaco cᵐᵐacatadai ᵐDiuusi tᵐaañicarudᵐ dai aagidi aanᵐ sai giñmaacana ᵐliivru tai ᵐgai povaiñᵐtᵐᵐdai:

—Baiñi dai uga. Gᵐᵐñiarᵐ yoovicamu goovai ᵐpan duucai saivoli dᵐᵐos gᵐvoocarᵐ sivucamu goovai —iñᵐtᵐᵐdai ᵐgai.

¹⁰ Antai aanᵐ bai ᵐliivru dai uu, vai giñᵐñiarᵐ cᵐᵐ yoovi ᵐpan caaca saivoli dᵐᵐos gooquiᵐrᵐ sivutu giñvoocarᵐ. ¹¹ Tai ᵐgai povaiñᵐtᵐᵐdai:

—Aapi viaa isᵐpᵐᵐ ᵐñiooquituldiagi Diuusi oodami saagida, dai mui gᵐgᵐᵐ quiiquiᵐrᵐ dai oodami naana maasi ñioocadami saagida dai mui rarai vuitapi —iñᵐtᵐᵐdai ᵐgai.

11

¹ Mᵐᵐtai giñmaa ᵐmo tootoicami ᵐpavidacarui ᵐmo metro ᵐᵐsi tᵐvᵐᵐdocami daidᵐ giñᵐᵐjai ᵐDiuusi tᵐaañicarudᵐ dai povaiñᵐtᵐᵐdai:

—Cᵐquivañi daidᵐ gototooicamicᵐadᵐ ᵐpavida Diuusi quiidᵐ. Dai ᵐpavidañi ᵐaltar. Dai ᵐcaldañi vᵐᵐsi ismaacᵐadᵐ moguuca dai siaa duutudai Diuusi. ² Dᵐᵐos quiidigana gia maiᵐpavida ᵐtuisiqui ami ᵐrᵐᵐgai vᵐᵐᵐrᵐᵐ ismaacᵐadᵐ maitᵐrjudidíu. Dai vaic uumigi dan tajucami ᵐgai siaa vuaada agai ᵐgᵐᵐr quiiqui ismaacᵐadᵐ Diuusi ᵐco vuvaitu sai ami siaa dutudaiña oodami. ³ Dai Diuusi ootosa agai gooca gᵐñiñiooquituldiadamiga sai gaaagidiña vaic uumigi dan tajucami istumaasi iduñia agai ᵐgai. Dai ᵐgai gᵐnaadaca agai yuucusi tutuucucami —iñᵐtᵐᵐdai ᵐgai.

⁴ Idi gooca cᵐcᵐᵐli Diuusi vuidᵐrᵐ guuca ᵐpan duucai ᵐgooca oliivosi daidᵐ ᵐgooca veela daraasacarui. Diuusi ᵐgai dai tᵐaanᵐi vᵐᵐsi oidigiᵐrᵐ.

⁵ Isᵐᵐoodami soimaasi taatatuldia ᵐliadagi ᵐDiuusi ñiñiooquituldiadamigadᵐ aidᵐ gia tᵐñiaiñᵐdᵐrᵐ vusaimu tai dai coodamu ᵐgai. ⁶ Idi gooca ñiñiooquituldiadami viaaca agai guvucadagai iscuupacagi ᵐᵐvaagi vai maiduucudagi siᵐᵐ tᵐvᵐᵐpi ajioopada ᵐgai tami oidigi daama dai gaaagiadagi Diuusi ñiooquidᵐ. Dai viaaca agai guvucadagai ᵐpᵐᵐ istaanᵐda suudagi sai ᵐᵐrai gᵐnanaatoñia, dai issoimaasi taatamituldiadagi oodami naana maasi istumaasicᵐadᵐ siᵐᵐscadᵐ ipᵐliadagi ᵐgai. ⁷ Dᵐᵐos siᵐᵐscadᵐ naatuagi ᵐgai gᵐnaa duiñdaga aidᵐ gia vusaimu ᵐgᵐᵐ cᵐisi omaligami ᵐgᵐᵐ dᵐᵐgᵐiaiñᵐdᵐrᵐ dai cocodamu ᵐDiuusi ñiñiooquituldiadamigadᵐ dai coodamu.

⁸ Daidᵐ vaic tasai dan tajucami ᵐcoidadᵐ tuutucugadᵐ mosvᵐᵐᵐcamu caayᵐᵐ ᵐgᵐᵐ quiiyᵐᵐ siaaco gᵐsiisatu curusiaba gᵐrtᵐaanᵐdamiga. Sodoma dai Ejiipitu aagaiña ᵐoodami ᵐgᵐᵐ quii soimaasi ivuaadantai oidacami. ⁹ Dai vaic tasai dan tajucami oodami mui gᵐᵐr quiiquiaiñᵐdᵐrᵐ dai oodami naana maasi ñioocadami dai vᵐᵐsi oidigiñᵐdᵐrᵐ ᵐaijadamu

tuutucugadΛ agai dai maidagitamu Λgai isyaasagi tomali Λmaadutai.
 10 Dai oodami vΛasi oidigi daama oidacami iduufiimu vagimi coocai
 Λgooca Diuusi fiifiiooquituldiadamiga. Dai aipacoga gΛnoidamu naana
 maasi istumaasi baiganldiacai. Idi gooca Diuusi fiifiiooquituldiadamigadΛ
 sΛalicadΛ soimaasi taatamituldiña Λoodami cascadΛ baigΛnli Λoodami
 coocai agai. 11 DΛmos vaic tasai dan tajucamicadΛ Diuusi duduaacali
 Λgooca cacΛli tai Λgai vaapañi. Dai vΛascatai ismaacadΛ tΛΛ Λgai sΛalicadΛ
 dodoadimu nΛiditai. 12 Amaasi Λgooca Diuusi fiifiiooquituldiadamigadΛ
 cai Λmo fiiooqui iscavami fiiooqui tΛvaagiaiñdΛrΛ dai potΛtdai:

—TΛΛaidivurai tan tΛcavi —tΛtdai Λfiiooqui.

Tai agai tΛΛtasai motΛvaagiamu Λmo icomai saagida vaidΛ sasaayudΛ
 tΛΛgigi. 13 Tai otoma cavami gigivuli oidigi tai suuli mui baabaqui tai
 cuvaracami mil coi oodami. DaidΛ agaa oodami ismaacadΛ vii sΛalicadΛ
 dodoadimu dai pocaiti sai sΛalicadΛ viaa guvucadagai Diuusi ismaacadΛ
 tΛvaagiΛrΛ daja.

14 Casi ΛpΛdui Λmo istumaasi soimaascami ismaacadΛ ΛpΛduñi
 agaitadai dΛmos otoma ΛpΛduñia agai ΛpΛ Λmoco istumaasi
 soimaascami.

15 TaidΛ acuugatΛrΛ acubaracamiañdΛrΛ Diuusi tΛtΛaafiicarudΛ iiva
 gΛiivacarucadΛ tai caidatu fiioocadami tΛvaagiΛrΛ. Agai cavami fiioocai dai
 pocaiti:

Sivi gia caaayi istuigaco gataanΛda agai Diuusi gΛrbaitΛcΛaacamiga
 Λmadu
 ΛCristo vΛasi oidigi daama siaaco tΛaanli oodami.
 Dai tomastuigaco tΛaanΛda agai Diuusi Λmadu ΛCristo.
 Caiti Λfiiooqui.

16 Amaasi Λmo coobai dan maacova cacΛali oodami ismaacadΛ
 gΛndaraicaru daama daraaja Diuusi vuidΛrΛ dΛvΛΛrapi cuiqui dai siaa
 duutudaimi Diuusi 17 dai pocaitimi:

BaigΛrΛlidi aatΛmΛ aapicadΛ gΛrDiuusiga.

SΛalicadΛ viaa aapi guvucadagai dai

aapi maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ oidaga dai quiaa oidaga, dai
 tomastuigaco oidaca agai.

Aapi cabli gΛsΛalicamiga gΛducami dai casi tΛaanΛda agai oidigi daama.

18 Dai mui oodami muiyapΛcΛrΛ oidigi daama oidacami cabaacoi aapi
 gΛvui.

DΛmos caaayi istuigaco aapi baamu agai Λgai vui.

Dai caaayi istuigaco nΛidamu aapi vΛasi Λgai ismaacadΛ cacoi ismaacadΛ
 ΛrcΛga ivuaadami dai ismaacadΛ maitΛrcΛga ivuaadami.

Dai caaayi istuigaco maaquiagi aapi naana maasi istumaasi
 cacΛgΛducami gΛfiifiiooquituldiadamiga Λmadu Λvaavoitudadami,
 ivuaadatai Λgai gΛaa duiñdaga.

Λmadu vΛascatai ismaacadΛ gΛsΛaa duutuadai tomasi Λrsoituutuigami
 siΛrriricugami.

Dai caaayi istuigaco ugitudamu aapi vΛasi Λgai ismaacadΛ siaa doodai
 naana maasi istumaasi oidigi daama.

Caiti Λmo coobai dan maacova cacΛali oodami.

19 Amaasi gΛcupioco Diuusi quidΛ ismaacadΛ tΛvaagiΛrΛ cΛca vai ami
 Λrana daja Λcajoñi ismaacadΛ viaa Λojoodai ismaacadΛrΛ ooja Diuusi

gamasai gacada gsallicamiga. Vai oidigi vlapdoquimi dai covonimi dai gigivuli oidigi dai gapi galaaayi.

12

¹ Amaasi tavaagilara gamaasitu amo istumaasi. Agacada gamaatacadai isapadunia agai amo istumaasi soimaascami. Agai ismaacada gamaasitu aramo ooqui dai agai gaadaca yuucusi dadadacadami ismaacada dadadacai lpan duuca ltaasai. Agai masaadai daama caaca dai gacacasa amo coronai ismaacada viaa baivustaama dan gooca sisiaavugai. ² Aooqui noonoacadadai dai camaraata agaitadai dai iñacai cococatai. ³ Amaasi gamaasitu lara amoco istumaasi ismaacadacada gamaatacadai isapadunia agai lara amo istumaasi soimaascami. Agai ismaacada gamasitu aramo gal calsi omaligami vagicami. Daid cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagada dai lamo coronai vlassi moomodara. ⁴ Dai gabajicada tvaim agai baitoma tajucami sisiaavugai ismaacada tavaagilara daraaja dai oidigi daama suuli. Daid acalsi vuidara caquiva aooqui ismaacada maraata agaitadai dai ugia agaitadai ali sila ni mosavusaicai agai. ⁵ Daid aooqui marai, vaid arcali marada. Dai galracai agai laañia agai vlassi oodami oidigi daama oidacami dai soimaasi taatamitulda agai agai vlassi soimaasi ivuaadami. Dai Diuusi balacai ali sila ni mala tavaagiana ami siaaco daacatai gataana agal daicarui daama. ⁶ Taid aooqui daivunu mala oidigamu amapacala siaaco cabaiduitadai Diuusi sai ami daacana vai ami Diuusi nuucadaca agai vaic uumiga dan tajucami.

⁷ Tai gooquilara ali ali gancocoda tavaagilara Diuusi laañicaruda Migili lamadu acalsi. AMigili viaacadadai gasandaaruga vaid acalsi lara. ⁸ Damos gal calsi lamadu sandaarugada agai maitistui ismaitagi AMigili lamada sandaarugada agai cascada maitistui isami tavaagilara daraacagi. ⁹ Cascada Diuusi mtan suuli tavaagiañdara gal calsi moduucai sandaarugada. Agai vaa aramo cooyi ismaacada llaqui abiaadara oidigi daama aimaraña, dai Diaavora taagidu dai Satanasi vlassi. Agai vaa agai dai vupuiirumadai mui oodami vlassi oidigi daama oidacami saagida.

¹⁰ Amaasi cai aana amo ñiooqui tavaagiañdara ismaacada cavami ñioo dai pocaiti:

—Caaayi istuigaco Diuusi sallicada calgacala vuvaida agai oodami. Casi gartlaagi Diuusi issallicada viaa guvucadagai agai dai isgataana agai tomasiaacoga dai isSuusi Cristo viaa guvucadagai. Camtan daitu Diuusi lDiaavora tavaagiañdara. lDiaavora agai dai apiar vuupai Diuusi vuitapi tasara dai tucara graadu ni vaavoitudadami sai agai soimaasi ivueeyi. ¹¹ lDiaavora maitistui isvupuiirumadagi graadu ni vaavoitudadami vaavoitudaitai agai calli ismaacada Cañiiru agaña oodami ismaacada muu curusiaba dai aasi lrada aatama gavlata, dai agidacai vaavoitudadami sai vaavoitudai gomaasi. Dai maiduduaadimu vaavoitudadami tomasi cooda lidi aa oodami. ¹² Ali ali gaagai isbaiganaliadagi vlasscatai ismaacada tavaagilara daraaja. Damos siora oidaga oidigi daama sallicada soimaasi taata agai lamudu acacalsi gal suudara oidacami. Catavanacai lDiaavora oidigi daama. Dai sallicada baamucu agai maatacatai ismaitavapi aimarda agai agai oidigi daama.

¹³ Dai aidasi agaa calsi vagicada mai isDiushi daitu agai oidigi daama aidadaimaina dai muua agai looqui ismaacada masaadai daama caaacatadai dai marai amo calli. ¹⁴ Damos Diushi maa looqui baagai aanada sai agaicada daana oidigamu siaaco Diushi baidui amapacara siaaco nuucadaca agaitadai vaicuumigi dan tajucami malacasi abiaadara siaaco daja agaa cooyi. ¹⁵ Amaasi lcooyi sisivai suudagi gatañiaifdara daida idui amo gaa aqui dai agaicada tvaima agai looqui. ¹⁶ Damos adavalarai gaa dlagacatadai tai ami vaa asuudagi dai maiaayi looqui. ¹⁷ Amaasi sallyicada baamu lcooyi looqui vui. Dai ii dai cocoda agai looqui cajiudadada ismaacada agidi Diushi sallyicamigada dai apiacalaga vaavoitudai Suusi Cristo mamaataltuldiaragada.

13

¹ Antai aanaa agaa suudagi ugidana calquiva. Dai taa aanaa isvuusai suudagiaifdara amo calsi gducami dai cuvaracami moomo dai baivus-taamadu aagada. Dai lamo coronai viaa vaaasi aagadara. Dai vaaasi moomoda daama oojisi lamo ñiooqui ismaacada parunai Diushi. ² Daidaa calsi ismaacada taa aanaa apa maasi amo dadavali dai taataradada agai apa maasi voji taataradada dai usuda agai apa maasi mavidi usuda. Agaa calsi vagicada maa gaguvucadaga dai gasallyicamiga agamai calsi dai poduucai sallyicada viaacatadai guvucadagai. ³⁻⁴ Amo moodaa calsi ismaacada agaa suudafiaidara vuusai dai dadavali maasi alia saasaquicatatadai dai muuquiada maascatatadai damos dueeyi dai vaaasi oodami oidigi daama oidacami maitaa istumaasi gantatagitoi dai vaavoitudai issallyicada viaa guvucadagai agai dai siaa duutudai agai. Dai siaa duutudai agaa calsi vagicada lapa maacacai agai agamai calsi mosaaasi guvucadagai. Dai pocaiti loodami:

—Maitiipu amai lapan duucai idi calsi tomali amaadutai maitistutuidi agai vui —caiti loodami.

⁵ Dai Diushi maa oigaragai lcalsi iscalaga ñioocadagi lgi gavui daida issoimaasi ñioocadagi Diushi vui dai viaa oigaragai isgataaanadagi vaicuumigi dan tajucami. ⁶ Tai povadui. Sallyicada ñiooquidi agai Diushi dai parunai Diushi lamadu agai ismaacada Diushi lamadu oidaga. Dai maisiaa duutudai Diushi quida. ⁷ Dai Diushi maa oigaragai iscocoda agai Diushi maamarada dai maa oigaragai isvaamioma istuidagi. Dai Diushi maa agai oigaragai istaaanadagi vaaasi oodami oidigi daama oidacami mui naana maasi oodami naana maasi ñioocadami dai aipaco gagar quiquiara oidacami. ⁸ Tai vaaasi oodami oidigi daama oidacami ismaacada maioojisi tatarada lliivrugadara agai ismaacada lcañiiru aagaiña oodami, agai gia siaa duutuli lcalsi ismaacada vusai agaa suudagiaifdara. Lcañiiru agai dai gamuaatu. Dai agai ismaacada oojisi tataragada lliivruara tomastuigaco oidaca agai. Maiquiaa calquivacai oidigi abiaadara oojisi oodami tataragada lliivruara.

⁹ Calagavar lagiditai calca aapima istumaasi ganoojidi aanaa. ¹⁰ Isaloodami ganvuiyagi daida ganmamaisa agadagi vaavoitudaitai aapima mosavar dodoli iimada aapima dai dodoli daraaja lapa maisacalara. Tomasi loodami gancooda liadagi ganmamaastacada vaaacalaga apiacalaga vaavoitudadagi aapima Diushi.

¹¹ Antai gooquiara taa aanal lapa lamoco calisi ismaacada vuusai davalarai utaiñdara. Alaisi gooca aaga apa maasi cañiiru aagada dalmos lpan duucai ñioocai agai agaal calisi vagicada. ¹² Matai maa agai vaasi guvucadada agamai calisi ismaacada suudagaiñdara vuusai dai dueeyi amooda. Taida alaisi ismaacada davalarai utaiñdara vuusai vuidara calquiva alaisi ismaacada suudagaiñdara vuusai. Daida alaisi ismaacada davalarai utaiñdara vuusai goguaama tajai vaasi oodami sai siaa dutudana alaisi ismaacada suudagaiñdara vuusai. ¹³ Daida alaisi ismaacada davalarai utaiñdara vuusai ivuaadana naana maasi istumaasi gagarducami asta tai vaasi taaapañdiña agai tavaagaiñdara vai vaasi oodami naidiña. ¹⁴ Dai gonaana maasi istumaasi gagarducamicada ismaacada viaa agai oigaragai isvuaadagai agamai calisi vuitapi vupuiiru-magi agai aoodami oidigi daama oidacami dai tajai saida iduuna amo moono apa maasi alaisi ismaacada iiquiaquicatadai mooda mastaicada dai vaascara dueeyi. ¹⁵ Matai maa guvucadagai agamai calisi ismaacada davalarai utaiñdara vuusai sai maacana ibadagai amoona ismaacada apa maasi agamai calisi sai ñioocana amoona dai gataanana coodaragai vaasi oodami ismaacada maisiaa duutuadagi. ¹⁶ Dai gatajai lapa tataparagai aoodami noonovara saalisa padara silapa coocovadara. Vaasi aali dai gagarducami, dai riricugami dai soituutuigami dai tataanadami dai pipioñi. ¹⁷ Dai tomali amoco maitistutuidiña isgasapadagi tomali isgagagardagi ismaitalpalicagi alaisi tataragadacada silapa anumerogadacada. ¹⁸ Anumerogada agai arnaadan sientto dan vaic coobai dan naadami. Dai aliasi gaaagai iscala tagituagi dai maata calcagi istaagidu alaisi mosmaatcaai numerogada agai. Agai vaa numero arnumerogada oodami.

14

¹ Antai gooquiara tavaagiamu nanaava aanal dai taa isagai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami agiidi ismaacada Siñon taagidu dan caacatadai. Dai agai lamadu guccatadai amo sientto dan goo coobai dan maacova mil oodami ismaacada oojisi coocovadara tataragada agai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami dai oojisi lapa tatarada oogada agai. ² Amaasi cai aanal isiaa caiti istumaasi tavaagiara lpan caiti mui ajaaqui dai lpan caiti siuu duucu covondagi oidigi dai lpan caiti siuu duucu gaiivadagi muidutai arpacada, agai ariivacaroi. ³ Dai agai agaal daicaruda Diuusi vuidara guccatadai siaaco guuca amaacova calaisi lamadu acacalliodami dai ganalayi agai amo naidagai utudui. Dai mosacaasi amo sientto dan goo coobai dan maacova mil oodami ismaacada calgacara vuvaja aoodami oidigi daama oidacami saagidaiñdara istui ismaatiagi anaidagai utudui. ⁴ Agai gia maigoogosi ganducamicana dai maisoimaasi ivuaadana. Dai agai sallicada calga agidiña agai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami. Dai agai calgacara vuvaja oodami oidigi daama oidacami saagidaiñdara daida larapan ducami amo oidaragai Diuusi vaataral daida agai vaataral ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami. ⁵ Dai agai maiyaatagiña dai Diuusi calgacara naidi agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduñimudai.

⁶ Amaasi taa aanal amai Diuusi taañicaruda ismaacada tavaagi araana daigigi. Agai cabaigadui isimiagi dai aagidagi oodami oidigi daama

oidacami istomastuigaco Diuusi ipalidi iscalagacalra vuviadagi oodami mui naana maasi oodamiaiñdaral naana maasi ñioocadami aipaco gagar quiquialra oidacami dai valasi oidigiañdaral. ⁷ Dai cavami ñioo agai dai pocaiti:

—Albiadavurai aapimla Diuusi dai calaga ñioocada agai vui. Caaayi siuu duucu agai soimaasi taatatulda agai sioorla maiलगदिताi cal गणिोोqui. Siaavlar duutuada aapimla agai ismaacalal idui atavaagi lamadu loidigi lamadu agal suudagi lamadu valasi lamapalcalra siaaco vusanai suudagi —caiti alDiuusi tlaañicarudal.

⁸ Dai gooquialra divia laral amai Diuusi tlaañicarudal dai pocaiti:

—Caugidagai agal quii Babilonia talagiducalra. AlBabilonialra oidacami agai dai vupuiirumagi mui oodami aa gagar quiquialra oidacami sai agai soimaasi ivuaadana lan duucal alBabilonialra oidacami. Poduucal isduucal amo itaracami oidi amai istumaasi navamudaga —caiti agalmai Diuusi tlaañicarudal.

⁹ Dai gooquialra divia laral amai Diuusi tlaañicarudal dai cavami ñioo dai pocaiti:

—Sioorla siaa duutuadagi agal calisi ismaacalal davalrai utaiñdaral vuusai dai sioorla siaa duutuadagi amoono ismaacalal idui loodami dai sioorla gadagituagi masitalapagi coovadaral siaral noovialra, ¹⁰ Diuusi salicalal baamucami agai vui dai aliasi soimaasi taatatulda agai agai maidacal agai talicalal lamadu asufrecalal Diuusi taltaañicarudal vuitapi dai agai vuitapi ismaacalal Cañiru aagaiña lvaavoitudadami. ¹¹ Dai tomastuigaco vusanai cubusi ami siaaco mamalidi agai. Tomastuigaco tasalra dai tucalra apiamlamidamu sioorla siaa duutuadagi calisi lamadu amoono dai sioorla dagituagi masitalapagi coovadaral siaral noovialra talpacarudalcalal agai. ¹² Cascalal sioorla cavaavitudai Suusi Cristo daidal armaamaradal Diuusi aliasi gaaagai isapiacalaga lagiadagi Diuusi salicamigadal dai isapiacalaga vaavoitudadagi Suusi Cristo laral tomasi soimaasi taatamadagi vaavoitudacal agai —caiti Diuusi tlaañicarudal.

¹³ Amaasi cal aanal amo ñiooqui tavaagiañdaral vai povaiñtatadai:

—Oojañi istumaasi gaaagida iñagai aanal: “Salicalal baiganliadamu agai ismaacalal coiyagi vaavoitudacal Suusi Cristo”. Dai pocaiti Diuusi Ibaadal, agai salicalal ganibastamu camaitaaata vaaadatai. Diuusi calaga ñioocadamu agai vui talgitocatal iscalaga idui agai Diuusi aa duiñdadal oidigi daama —iñtatadai alñiooqui.

¹⁴ Amaasi tavaagiamu nanlaava aanal dai tal amo icomai tojacami. Daidal licomai daama daacatadai Suusi Cristo dai glamoo dan calasaca amo oro coronai dai ganoovialra daagal amo oos cal muucacami. ¹⁵ Amaasi Diuusi quidaiñdaral vuusai laral amoco Diuusi tlaañicarudal dai cavami iña dai potatadai calal ismaacalal licomai daama daacatadai:

—Casiata baigaldui asicami. Yoovañi gaosigacalal.

¹⁶ Amaasi agai ismaacalal licomai dan daacatadai gayoova gaosigacalal. ¹⁷ Amaasi amai Diuusi tlaañicarudal vuusai Diuusi quidaiñdaral ismaacalal tavaagiatal calca dai daagal amo oos muucacami. ¹⁸ Dai laral amoco Diuusi tlaañicarudal vuusai alaltaraiñdaral ismaacalal viaa guvucadagai ismalidagi loidigi talicalal dai cavami iña agai dai potatadai agai ismaacalal daagal oos muucacalal:

—Casiata bai auuvasi. Yoovani gaosigacada —tatadai adiuusi taañicaruda.

¹⁹ Taid adiuusi taañicaruda yoova auuvasi dai amo ga piilara tua sai ami gavacana auuvasi iibiada. Gomaasicada gmaata isdiuusi sallyicada soimaasi taatatulda agai asoimaasi ivuaadami. ²⁰ Apila siaaco gavacaayi auuvasi gala quii ugidana daacata dai daida apilaiñdara vuusai arai dai sallyicada galapi sicoli daiva naadan tasai imidagai al maaacasi uucami.

15

¹ Antai taa ana tavaagiara arpa amoco istumaasi duadimudaca maasi. Taa ana cuvaracami Diuusi taañicaruda ismaacada viaa sallyicami issoimaasi taatatulda oodami. Dai cuvaracamioco soimaasi taatatulda agai agai oodami dai gomaasicada camaibaamucamu Diuusi oodami vui.

² Antai taa ana arpa amo istumaasi ismaacada arpa maasi gala suudagi. Agai arnanadacarui tai vanaacamicatadai. Dai agai ismaacada maisiaa duutuli acisi ismaacada davarai utaiñdara vuusai tomali maisiaa duutuli amono ismaacada idui oodami, tomali maitandagito mastatapagi anumerogadacada acisi moguucacata dai siaaco arpa maasi ga suudagi abaana. Dai agai viaacata dai amo arpa ismaacada maa Diuusi. ³ Dai ganalyi agai anadagada Moseesa amadu Cañiiru. Moseesa agai daida arpioñigada Diuusi. Dai pocaiti anadagai:

Aapi garDiuusiga sallyicada viaa guvucadagai.

Sallyicada naana maasi istumaasi garducami ivueeyi aapi.

Vaaacara ivueeyi aapi mosacaasi istumaasi arsaallyicami.

Dai mosacaasi istumaasi arvaavo i aagai aapi.

Aapi tomastuigaco argarbaitacaacamiga.

⁴ Vaaasi oodami siaa gaduutuadamu aapi gartaanadamiga.

Vaaasi oodami calga fiocadamu aapi gavui.

Mosacaasi aapi tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascada.

Dai vaaasi oodami siaa gaduutuadamu maatacatai isca tuiga aapi.

Caiti anadagai.

⁵ Antai gooqia tavaagiamu nanlaava ana dai taa isgacupioo acuparagada aquii siaaco caata odai ismaacadara Diuusi ooja gasallyicamiga. ⁶ Tai quiiyaiñdara vuvaja acuaracami Diuusi taañicaruda ismaacada viaa sallyicami issoimaasi taatatulda oodami cuvaracamioco. Dai agai ganaadaca yuucusi totojacami dadadacadami. Dai taatagiara vaaata ooro giigivurai. ⁷ Amaasi amoco amaaco Diuusi taañicaruda ismaacada Diuusi daicaruda abaana guucacata dai maa amoco ooro ajaasocoli aaliducami avaa cuvaracami.

Daidaa ajaasocoli araana daacata dai amo istumaasi ismaacadacada soimaasi taata agai oodami. Diuusi baamucu oodami vui cascada. Diuusi agai dai tomastuigaco oidaga. ⁸ Tai Diuusi quiidara suuda cubusi cavami dadadacaitai Diuusi dai viaacatai guvucadagai. Dai tomali maadudatai maiviaa oigaragai isami vaaquiagi asta savaacada naatocai soimaasi taatatulda acuaracami Diuusi taañicaruda oodami.

16

¹ Amaasi cai aanΛ amo ñiooqui iscavami ñioo Diuusi quiidΛΛ dai potΛtdai Λcuvaracami Diuusi tΛtΛaañicarudΛ:

—IimΛdavarai aapimΛ dai oidigi daama asta istumaasi viaa gocuvaracami ajaasocoli. Goovai ΛΛamo istumaasi ismaacΛdΛcΛdΛ Diuusi soimaasi taatatulda agai oodami.

² Amaasi ii Λmo Diuusi tΛaañicarudΛ dai oidigi daama aasi istumaasi viaacatadai gΛaasocolirΛ. Tai otoma vuvaja cacavusuli vΛΛsi ΛoodamiΛrΛ ismaacΛdΛ viaacatadai ΛcΛisi tΛΛpacarudΛ dai ismaacΛdΛ siaa duutudai Λmoono ismaacΛdΛ gatajai agai. Dai sΛΛlicΛdΛ coco Λcacavusuli.

³ Dai Λmai Diuusi tΛaañicarudΛ aasi istumaasi viaacatadai gΛaasocoliΛrΛ agΛΛ suudarΛ taidΛ Λsuudagi ΛrΛrai gΛnaato Λpa maasi coidadΛ ΛrΛradΛ. Tai coi vΛΛsi cΛcΛisi ismaacΛdΛ oidaga agΛΛ suudarΛ.

⁴ Dai Λmai Diuusi tΛaañicarudΛ aasi istumaasi viaacatadai gΛaasocoliΛrΛ ajaaquiΛrΛ dai siaaco vusanΛi suudagi taidΛ Λsuudagi ΛrΛrai gΛnaato. ⁵ Amaasi cai aanΛ ΛDiuusi tΛaañicarudΛ ismaacΛdΛ viaa sΛΛlicami isivuaadagi istumaasi ipΛlidi suudagicΛdΛ dai potΛtdai agai Diuusi:

—Aapi garDiuusiga ismaacΛdΛ tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi, maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ oidaga aapi dai quiaa oidaga. Aapi idui istumaasi ΛrsΛΛlicami aidΛpΛsi poduucai soimaasi taatatuli Λoodami. ⁶ Agai coi gΛñiñiooquituldiadamiga ismaacΛdΛ Λco vuvaitu aapi. Dai sivi aapi iitu ΛrΛrai poduucai gΛaagaitadai pΛsiduñiagi agaicΛdΛ —tΛtdai ΛDiuusi tΛaañicarudΛ.

⁷ Dai cai aanΛ amaadutai isñioo ΛaltaraiñdarΛ dai pocaiti:

—Aapi garDiuusiga garbaitΛcΛaacamiga sΛΛlicΛdΛ viaa guvucadagai. Aapi gia cΛΛga idui istumaasi ΛrsΛΛlicami soimaasi taatatuldacai Λsoimaasi ivuaadami —caiti agai.

⁸ Tai Λmai Diuusi tΛaañicarudΛ aasi istumaasi viaacatadai gΛaasocoliΛrΛ Λtasai daama dai poduucai viaa Λtasai guvucadagai ismΛidagi oodami gΛtoiñdaligacΛdΛ. ⁹ Dai tomasi aliΛ mΛmΛi vΛΛsi Λoodami vΛΛscΛrΛ maiΛma duucai gantΛtagito tomali maicΛΛga ñioocaiña Diuusi vΛΛtarΛ, baiyoma sigalnaasi ñiooquidi agai Diuusi. Diuusi agai dai viaa guvucadagai issoimaasi taatatuldiagi oodami.

¹⁰ TaidΛ Λmai Diuusi tΛaañicarudΛ aasi istumaasi viaacatadai gΛaasocoliΛrΛ agΛΛ cΛisi ismaacΛdΛ vuusai agΛΛ suudagiaiñdarΛ daicarudΛ daama. Dai vΛΛsi siaaco tΛaanΛi ΛcΛisi tucapi vii. DaidΛ Λoodami cΛcΛΛyiña gannΛΛnΛ cococoñicatai ¹¹ dΛmos vΛΛscΛrΛ tomali gomaasicΛdΛ maiΛma duucai gantΛtagito dai camaisoimaasi ivuaadagi. Baiyoma sigalnaasi ñiooquidi agai Diuusi ismaacΛdΛ tΛvaagiΛrΛ daja cococoñicatai agai viaacatai cacavusali.

¹² TaidΛ Λmai Diuusi tΛaañicarudΛ aasi istumaasi viaacatadai gΛaasocoliΛrΛ agΛΛ aquiΛrΛ Eufratesi tΛΛgiducΛrΛ. Tai gaa agΛΛ aqui sai ami dΛgavuscΛdagi ΛrΛrai ismaacΛdΛ dadia agaitadai siaalico padΛraiñdarΛ.

¹³ Amaasi tΛΛ aanΛ isvuvaja ΛΛmo vaica Diaavora tΛtΛaañicarudΛ Λmoco usudΛaiñdarΛ vuusai agΛΛ cΛisi vΛgicΛdΛ dai Λmai usudΛaiñdarΛ vuusai ΛcΛisi ismaacΛdΛ vuusai agΛΛ suudagiaiñdarΛ dai Λmai usudΛaiñdarΛ vuusai agai ismaacΛdΛ pocaiti saidΛ ΛrDiuusi ñiooquituldiadamigadΛ dai maitarvaavoi. DaidΛ vΛΛ vaica Diaavora tΛtΛaañicarudΛ Λpa maasi baabadai. ¹⁴ Agai viaa guvucadagai isivuaadagi naana maasi istumaasi gΛgarducami. Dai dΛgavunu iji agai dai Λmpaida agai vΛΛsi ΛrΛrai oidigi

—¿Tuipasi duaadimuan tada aapi? Gaaagidamu aanla ooqui goovai dai istuma calsi goovai ismaacada cuvaracami moomo dai baivustaaamadu aagada. ⁸ Acalisi ismaacada tala aapi laquioma oidacatada dai camaitipu damos amo imidagai vuusia agai agala daglacaiñdala ismaacada samicada tuucavaga dai tucagamu dai gooquilara imia agai agai adiaavora lamadu. Daidala oodami oidigi daama oidacami ismaacada maioojisi talaragada liivruara calquivacai oidigi abiaadala. Aliivruara oojisi vvasi oodami talaragada ismaacada tomastuigaco oidaca agai Diuusi lamadu. Aoodami ismaacada maioojisi talaragada liivruara samicada duduaadimu agai talgacai calisi ismaacada laquioma oidacatada dai camaitipu dai apamu divia agai.

⁹ Alisi gaaagai pascala galagitocagi dai poduucai maata calcagi istumaasi gaaagida inagai aanla: Acuvaracami moomoda calisi arapan ducami cuvaracami gigiidi siaaco daja looqui. ¹⁰ Daidala agai vaa moomoda arapan ducami cuvaracami raraí. Taamatai araraí camaitatlaanai. Alila amoco gataalanai sivi dai agamai maiquiaa divia. Daidala silascada diviagi agai maitavapi gataalanada agai. ¹¹ Acalisi ismaacada laquioma oidacatada dai camaitipu araraí lara dai vvascala araduñdala gaa cuvaracami. Dai gooquilara agai imi agai adiaavora lamadu.

¹² Abaivustaama aagada calisi ismaacada tala aapi arapan ducami baivustaaamadu raraí ismaacada maiquiaa gataañai. Damos gataañia agai agai calisi lamadu. Daidala araraí laalachi gataalanada agai. ¹³ Abaivustaama raraí cabaiduu ganñiooqui dai talgida agai agai gansamicamiga lamadu gangvucadaga calisi. ¹⁴ Dai vvasi agai calisi lamadu cocoda agai agai ismaacada Cañiiru agaiña vvaavoitudadami. Damos aCañiiru vaamioma istuidimu isagai. ACañiiru artaalandamigada vvasi talaanadami daidala arraigada vvasi raraí, dai ismaacada agai lamadu daraaca cal isDiuusi ñiñiooquituldiadamigada aagidi mui oodami saidala istutuidi iscalgacala vuvaquiagi dai Diuusi aco vuvaitu agai dai agai apiacalaga vaavoitudai —iñtatadaí Diuusi talaañicaruda.

¹⁵ Taidala adiuusi talaañicaruda povaiñtatadaí lara:

—Agalar suusudagi ismaacada tala aapi siaaco dan daja looqui tataacaligami agai arapan ducami mui naana maasi oodami naana maasi ñioocadami, aipaco galara quiquilara oidacami dai vvasi oidigi daama oidacami. ¹⁶ Daidala abaivustaama aagada calisi ismaacada tala casi gaaagidi aanla isarapan ducami baivustaama raraí. Daidala araraí caladada agai looqui tataacaligami daidala cocoda agai agai dai vuum vvasi looqui vustuidada daidala looqui muaamu agai dai mlidamu. ¹⁷ Dai vvasi araraí talgida agai gansamicamiga. Calisi poduucai ipilidi Diuusi cascada, vai poduucai araduñiagi istumaasi Diuusi caaagai islapaduñia agai. ¹⁸ Looqui ismaacada tala aapi arapan ducami agala quii siaaco daja agai ismaacada vaamioma gataalanai sivaasi atalaanadami oidigi daama oidacami —iñtatadaí Diuusi talaañicaruda.

18

¹ Antai gooquilara tala aanla amai Diuusi talaañicaruda vai tvañimi tvaagiaindara. Dai samicada viaa guvucadagai. Dai cal maasi oidigi daama cavami dadadacaitai agai. ² Dai cavami iña dai pocaiti:

maac^{ad}Δ viaacatadai Δgai dai camaioidaca agai tomali Δmo imidagai —caitiadamu Δgaagardami.

¹⁵ Dai Δgai vaa gaagardami ismaac^{ad}Δ riricutu gaagalditai naana maasi istumaasi ΔBabiloni^{ar}Δ oidacami m^{aa}casc^dΔ^{ar}Δ daraacamu duduaadimucai t^{aa}gacai isducatai Diuusi soimaasi taatatuli ΔBabiloni^{ar}Δ oidacami soig^{an}Δliadamu Δgai dai suaañidamu ¹⁶ dai pocaitiadamu:

—¡Aiji! Soogigi aapim^Δ Babiloni^{ar}Δ oidacami. S^{aa}lic^{ad}Δ Babilonia Δ^{ar}Δmo g^{aa} quic^{at}adai. Dai aapim^Δ g^{aa}naadaca yuucusi c^{ac}Δ^{aa}gaducami moraaduacami dai v^{ap}Δ^{ar}gicami dai g^{aa}naadacatadai aapim^Δ ooro nanaacagi dai ooro baabaivucui dai o^ooodagad^Δ ali^{asi} Δ^{ar}nam^{aa}cami. ¹⁷ D^Δamos todian duuc^{ai} ugidagai mos^{aa}Δ naana maasi istumaasi s^{aa}lic^{ad}Δ^{ar}Δ nam^{aa}cami —caitadamu Δgai.

Dai v^{aa}scatai ismaac^{ad}Δ gaata v^{aa}adana Δ^{va}arcu^{ar}Δ dai t^{aa}aaan^{ad}amigad^Δ dai aa odami ismaac^{ad}Δ ami iim^{ai}ña m^{aa}casc^dΔ^{ar}Δ guucaca agai ¹⁸ t^{aa}gacai iscam^{aa}Δjimi Δg^{aa}Δ quii Babilonia cavami ijiñña agai dai pocaitiada agai:

—Maitiipu Δmai g^{aa}Δ quii siaaco vaamioma gat^{aa}an^{ai}Δ oodami —caitiada agai.

¹⁹ Dai g^{an}moomo daama daituada agai Δgai d^Δv^{aa}arai suaañitai dai soig^{an}Δliditai dai iññacaitai dai pocaitiada agai:

—¡Aiji! Soogigi aapim^Δ Babiloni^{ar}Δ oidacami. G^{an}tumiñsigac^{ad}Δ riricutu v^{aa}si govaarcu sociacami. Dai todian duuc^{ai} caugidagai g^{an}vustuidaga —caitiada agai Δoodami.

²⁰ D^Δamos aapim^Δ ismaac^{ad}Δ t^{aa}vaagi^{ar}Δ oidaga ali^{asi} g^{aa}ag^{ai} m^{as}baig^{an}Δliadagi. Dai aapim^Δ Δ^{ar}Δ Suusi Cristo ojootosad^Δ, dai aapim^Δ Diuusi ñiññoquituldiadamigad^Δ, dai aapim^Δ Diuusi maamarad^Δ ali^{asi} g^{aa}ag^{ai} m^{as}baig^{an}Δliadagi Δ^{ar}Δ. Soimaasi taatatuldacai Diuusi ΔBabiloni^{ar}Δ oidacami idui Diuusi istumaasi Δ^{rs}Δ^{aa}licami aapim^Δ g^{an}v^{aa}tar^Δ, casc^{ad}Δ ali^{asi} g^{aa}ag^{ai} m^{as}baig^{an}Δliadagi.

²¹ Amaasi Δmo Diuusi t^{aa}añicarud^Δ s^{aa}lic^{ad}Δ^{ar}Δ guvucami vañigi Δmo g^{aa}Δ odai daid^Δ Δg^{aa}Δ suudar^Δ daitu dai pocaiti:

—Poduuc^{ai} Δ^{ar}Δ ug^{it}imu Δg^{aa}Δ quii Babilonia dai tomali Δmo imidagai camain^{ai}jadamu oodami. ²² Tomali Δmo imidagai maitiivadamu arpa tomali flauta tomali trompeta Babilonia cacaay^{ar}Δ. Tomali maitiipucami tomali Δmo aata v^{aa}adami. Tomali maitiipucami sioor^Δ gatuaadagi mataimadai. ²³ Camaitiipucami tomali Δmo cuudagi dai camaitiipucami vagimi ismaac^{ad}Δ iv^{ua}adana Δoodami cuucuntaitai. Δ^{aa}quioma Δgaagardami Babiloni^{ar}Δ oidacami vaamioma riricuacana siaa gaagardami oidigi daama oidacami dai vaamioma viaacana guvucadagai d^Δamos vupui^{ir}madaiña oodami aa g^Δg^{ar}Δ quiiqui^{ar}Δ oidigi daama oidacami taap^{ai}ditai.

²⁴ ΔBabiloni^{ar}Δ oidacami coodaiña Diuusi ñiññoquituldiadamigad^Δ dai Diuusi maamarad^Δ. Daid^Δ ΔBabiloni^{ar}Δ oidacami t^{aa}an^{ad}amigad^Δ gat^{aa}an^{ai}ña coodaragai Δ^{va}avoitudadami v^{aa}si oidigi daama oidacami.

19

¹ Antai gooqui^{ar}Δ cai aan^Δ iscavami ñioocai mui oodami t^{aa}vaagi^{ar}Δ dai pocaiti:

Ali^{asi} g^{aa}ag^{ai} isc^{aa}g^{aa} ñioocadagi Diuusi vui.

Δgai c^{aa}gac^{ar}Δ garvuvaidi.

Δgai s^{aa}lic^{ad}Δ^{ar}Δ v^{ia}aa s^{aa}licami.

Agai sállicadl viaa guvucadagai.

² Agai vllascarl ivueeyi istumaasi rrsállicami.

Dai vllascarl aagai moslcaasi istumaasi rrvaaivoi.

Agai soimaasi taatatuli looqui tataacaligami.

Ismaacldl soimaasi iduiñtuli mui oodami oidigi daama oidacami.

Diuusi soimaasi taatatuli looqui coodaitai agai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadl.

Caiti ñiñiooqui.

³ Amaasi rpamu ñiñioo agai dai pocaiti:

—Alíasi glaagai iscllaga ñioocadagi Diuusi vui. Tomastuigaco cuubusada agai lBabilonia mllcai —caiti ñiñiooqui.

⁴ Taidl llmo coobai dan maacova clclalliodami llmadu lmaacova Diuusi tlaañicarudl cuiqui Diuusi vuidarl dai siaa duutuli Diuusi ismaacldl agal daicarui daama daja, dai pocaiti:

—Sállicldl rrvaaivoi istumaasi aagai ñiñiooqui. Alíasi glaagai iscllaga ñioocadagi Diuusi vui —caiti agai.

⁵ Amaasi movasdlr siaaco daja Diuusi ñioo lmo ñiooqui dai pocaiti:

Alíasi glaagai iscllaga ñioocadagi Diuusi vui vllscatai aapiml ismaacldl siaa duutudai Diuusi.

Ismaacldl ivueeyi Diuusi aa duiñdadl.

Tomasi araalí sírl glarducami.

⁶ Dai cai aanl arl lmo ñiooqui vai rpan caiti síllscadl ñioocadagi mui oodami dai rpan caiti mui ajaaqui dai rpan caiti síllscadl cavami copondagi dai pocaiti:

Alíasi glaagai iscllaga ñioocadagi Diuusi vui.

Diuusi garbaitclaacamiga sállicldl viaa guvucadagai.

Dai agai tomasiaacoga gatläänl cascldl alíasi glaagai iscllaga ñioocadagi agai vui.

⁷ Dai alíasi glaagai isbaigrlliadagi aatlml Diuusicldl cllaga ñioocaitai Diuusi vui.

Caaayi istuigaco dadia agai lvaavoitudadami tami tavaagírl.

Dai tomastuigaco llmadu daraajamu agai ismaacldl lCañiiru aagaiña oodami.

Agai cabaigranduuduna.

⁸ Agai glnaadaca yuucusi clcllagaducami cll vuaañicami dai dadadacldami.

Caiti ñiñiooqui.

lyuucusi clcllagaducami rlrpan ducami isduucal oidacana Diuusi maamaradl.

⁹ Amaasi lDiuusi tlaañicarudl povaiñtaldai:

—Poduucal ooja aapi: “Sállicldl baigrlliadamu lvapaidarsicami síllscadl rplduñiagi vagimi tavaagírl alcai lvaavoitudadami”

—iñtaldai lDiuusi tlaañicarudl.

Dai agai povaiñtaldai arl.

—Istumaasi glaagidi aanl rDiuusi ñiooquidl cascldl sállicldl rrvaaivoi.

¹⁰ Antai aanl giñtootonacldl clquiva lDiuusi tlaañicarudl vuidarl dai siaa duutudaiña agaitadai aanl. Damos agai povaiñtaldai:

—Maiti pomaasi iñvuiidiada aapi. Aanl gia mosrDiuusi piooñigadl rpan duucal aapi llmadu glaaduñi ismaacldl apiacllaga gaaagidi Suusi ñiooquidl. Siaa iduutuda aapi Diuusi.

Sioor_Λ gaaagidi Suusi ñiooquid_Λ _Λgai vaa _ΛrDiuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ —iñt_Λt_Λdai _ΛDiuusi t_Λaañicarud_Λ.

¹¹ Amaasi t_{ΛΛ} aan_Λ isg_Λcuupiojo _Λt_Λv_Λvaagi. Tai g_Λmaasitu _Λmo cavaayu tojacami. Dai _Λgai ismaac_Λd_Λ dan daitugai tomali _Λmo imidagai maivuid_Λt_Λ caat_Λcana Diuusi dai v_{ΛΛ}scat_Λt_Λ aagaiña _Λgai mos_Λcaasi istumaasi _Λrvaavoi. Dai mos_Λcaasi istumaasi _Λrs_{ΛΛ}licami ivueeyi _Λgai, dai cocoda _Λgai mos_Λcaasi _Λs_Λoimaasi ivuaadami. ¹² Dai vuupuid_Λ _Λgai _Λpan duucai dadadac_Λi taí. Dai g_Λmo daama mui tuutustugai cooronai. Dai covad_Λt_Λ oojisi t_Λt_Λarad_Λ _Λgai d_Λmos mos_Λagi _Λgai maat_Λ iscaiti _Λoojai. ¹³ G_Λaadaca yuucusi _Λramadicami. Dai _Λgai _ΛDiuusi ñiooquid_Λ t_{ΛΛ}gidu. ¹⁴ Dai oidi _Λgai v_{ΛΛ}si _Λsandaaru t_Λv_Λagi_Λt_Λ oidacami. Dai g_Λnaadaca _Λsandaaru yuucusi c_Λc_{ΛΛ}gaducami tootoacami dai c_{ΛΛ} v_Λaañicami. Dai dan daraitugai _Λgai caapayu tootoacami. ¹⁵ Dai _Λgai ismaac_Λd_Λ Diuusi ñiooquid_Λ t_{ΛΛ}gidu t_Λñi_Λiñd_Λr_Λ v_Λusai _Λmo mastai muucacami vai _Λgaic_Λd_Λ cocoda _Λgai _Λgai _Λoodami oidigi daama oidacami. Dai c_{ΛΛ}ga t_Λaan_Λda _Λgai _Λgai _Λoodami oidigi daama oidacami g_Λg_Λvucadagac_Λd_Λ. Dai cavami soimaasi taatatulda _Λgai _Λgai _Λoodami sai poduucai maat_Λna _Λoodami iss_{ΛΛ}lic_Λd_Λ baamucu Diuusi _Λgai vui. Diuusi _Λgai dai s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ viaa guvucadagai. ¹⁶ Dai _Λgai ismaac_Λd_Λ Diuusi ñiooquid_Λ t_{ΛΛ}gidu caj_Λr_Λ dai yuucusid_Λ daama oojisi _Λmo ñiooqui vai pocaiti _Λoojai: “Raígad_Λ v_{ΛΛ}si rarái dai t_Λaan_Λdamigad_Λ v_{ΛΛ}si t_Λt_Λaan_Λdami”, caiti _Λoojai.

¹⁷ Amaasi t_{ΛΛ} aan_Λ _Λrp_Λ _Λmoco Diuusi t_Λaañicarud_Λ ismaac_Λd_Λ tasapai c_{ΛΛ}ca dai cavami iíña dai potat_Λdai _Λgai v_{ΛΛ}si _Λujuurugi ismaac_Λd_Λ _Λv_{ΛΛ}altapai n_Λn_Λlyi:

—Dimivurai, v_{ΛΛ}scataiav_Λr g_Λn_Λmpaida Diuusi iduñia _Λgai _Λmo vagimi, ¹⁸ dai g_Λn_Λbibiida _Λgai rarái baabied_Λ, dai sandaaru t_Λt_Λaan_Λdamigad_Λ baabied_Λ, dai c_Λc_{ΛΛ}li maiduduaadicudami baabied_Λ, dai caapayu baabied_Λ, dai _Λgai ismaac_Λd_Λ dan daraitugai _Λcaapayu baabied_Λ, dai v_{ΛΛ}si oodami baabied_Λ tomasi _Λrt_Λt_Λaan_Λdami tomasi _Λrpipiooñi tomasi _Λraali tomasi _Λrg_Λg_Λrducami —t_Λt_Λdai _ΛDiuusi t_Λaañicarud_Λ _Λujuurugi.

¹⁹ Amaasi t_{ΛΛ} aan_Λ _Λc_Λisi ismaac_Λd_Λ _Λg_{ΛΛ} suudagiaiñd_Λr_Λ v_Λusai dai t_{ΛΛ} aan_Λ _Λrp_Λ _Λraráigada oidigi daama oidacami isampaidaca _Λgai g_Λnsandaaruga dai cocooda _Λgai _Λgai ismaac_Λd_Λ dan daitugai _Λcavaayu tojac_Λd_Λ _Λmadu sandaarugad_Λ _Λgai. ²⁰ Daid_Λ _Λsandaarugad_Λ _Λc_{ΛΛ}li ismaac_Λd_Λ dan daitugai _Λcavaayu b_Λi _Λc_Λisi _Λmadu _Λgai ismaac_Λd_Λ pocaiti said_Λ _ΛrDiuusi ñiooquituldiadamigad_Λ dai mait_Λrvaavoi _Λgai vaa ismaac_Λd_Λ idui naana maasi istumaasi g_Λg_Λrducami _Λc_Λisi vuitapi dai gomaasic_Λd_Λ vupuiirumagi _Λgai _Λoodami ismaac_Λd_Λ g_Λndagitu m_Λst_Λt_Λapagi _Λc_Λisi t_Λt_Λaragad_Λc_Λd_Λ dai ismaac_Λd_Λ siaa duutudai _Λmoonoo ismaac_Λd_Λ _Λpa maasi _Λc_Λisi dai maamaisa. Amaasi m_Λtai duduaacami taiy_Λt_Λ suuli _Λc_Λisi _Λmadu _Λgai ismaac_Λd_Λ pocaiti said_Λ _ΛrDiuusi ñiooquituldiadamigad_Λ dai mait_Λrvaavoi. Ataí masiaaco suuli _Λgai v_{ΛΛ}nag_Λ _Λsufre. ²¹ Daid_Λ _Λc_{ΛΛ}li ismaac_Λd_Λ _Λcavaayu tojac_Λd_Λ dan daitugai coi _Λsandaarugad_Λ _Λc_Λisi _Λmastaic_Λd_Λ ismaac_Λd_Λ t_Λñi_Λiñd_Λr_Λ v_Λusai tai v_{ΛΛ}si _Λujuurugi c_{ΛΛ} tataascovai baabied_Λc_Λd_Λ _Λgai.

¹ Antai gooquiara taa aan istavaagiaiñdara tavañimi amo Diuusi taañicaruda dai bacati agai yavigada agaa dagai tuucavacada dai ganooviaru bacati amo cadena gaducami. ² Daida lDiuusi taañicaruda bai acasi vagicada. Agai vaa lramo cooyi ismaacada lalqui abiaadara oidi daama aimaraiña dai Diaavora taagidu dai Satanasi vaasi. Daida lDiuusi taañicaruda vuu acasi vagicada sai amaasi vuulicana amo mil uumigi. ³ Daida agaa dagai tuucavacara daitu dai cal cuu sai camaivupui-irumadaiña agai oodami oidigi daama oidacami asta silascada aayi lamo mil uumigi. Amaasi acalacalqui uumigi masiuppanamu chilalqui tasai.

⁴ Amaasi taa aan gagar daraicarui vai daama daraaja agai masmaacada darai saida lrdudunucamicana. Dai taa aan lra iibada agai masmaacada guicuta moomoda gaaagiditai agai Suusi mamaatuldidiaragada dai vaavoitudaitai agai Diuusi ñooquida. Agai maisiaa duutuli acasi vagicada tomali moonogada. Dai agai maitandagitu mastalpagi acasi tararagadacada cocovadara lar noonoviaru. Dai taa aan isduduaaca agai dai gatajai Cristo lamadu amo mil uumigi. ⁵ Agai lararagadada ismaacada duduaaca. Dai agaa coidada gia maiduduaaca asta acal lamo mil uumigi. ⁶ Sallida baiganalidi agai ismaacada lra duduaaca Diuusi covai vuvaitu agai. Agai lrpapaalicamu tavaagiaru Diuusi vuitapi dai gataandamu Cristo lamadu amo mil uumigi. Dai agai gia maiimia agai lDiaavora lamadu.

⁷ Dai caalcal lamo mil uumigi masivuusaidamu Satanasi agaa dagacaiñdara ⁸ silagai vaasi oidigi daama aimardamu dai vupuiirumadadamu oodami. Agai vupuiirumadamu Gogaru oidacami dai Magogaru oidacami. Dai lmpaidamu agai sandaaru ami oidacami sai soina cocoodana lDiuusi sandaarugada. Asandaaru ismaacada Gogaru dai Magogaru oidaga lpan alquidu loorai ismaacada agaa suudagi ugidana oidaga. ⁹ Dai iimi agai agai lmapalara siaaco gaa lpalica. Dai sicolima agai agai siaaco daraaja Diuusi sandaarugada dai siaaco oidaga loodami ismaacada Diuusi oigada. Damos Diuusi ootosa agai tai tavaagiaiñdara sai maana vaasi lSatanasi sandaarugada. ¹⁰ Dai Diuusi taiaru daituda agai lDiaavora vupuiirumadacai agai agaa. Ltai siaaco daituda agai Diuusi lDiaavora vaanaga asufre dai amiava masiaaco daitu acasi vagicada lamadu agai ismaacada pocaiti saida lrdiuusi ñooquituldiamigada dai maitarvaavoi. Ami soimaasi taataca agai agai vaalara taru dai tucaru.

¹¹ Amaasi taa aan lamo gaa daicarui tojacami dai taa aan agai ismaacada dan daja. Dai ugidagai loidigi lamadu tavaagi siaaco daja atasai daida lmasaadai daida lsisiaavugai, dai camaitiiputu tomali lamo istumaasi. ¹² Antai taa aan lcoidadagarducami dai aaliducami vai vuidaru guuca Diuusi. Lmai cupiojo liliivru siaaco oojisi istumaasi ivuaadana oodami dai Diuusi soimaasi taatatuli vaasi lsoimaasi ivuaadami ismaacada vaamioma soimaasi ivuaadana vaamioma soimaasi taatatuli agai. Dai cupiojo lmai liivru siaaco oojisi tararagada vaasi agai ismaacada tomastuigaco oidaca agai Diuusi lamadu. ¹³ Daida loodami ismaacada coi agaa suudaru duduaaca daida loodami ismaacada yaasapicatada duduaaca dai vaasi lcoidadada duduaaca dai iji tavaagiamu tai Diuusi soimaasi taatatuli lsoimaasi ivuaadami. Ismaacada vaamioma soimaasi ivuaadana vaamioma

soimaasi taataturi agai. ¹⁴ Dai camaicoodamu oodami baiyoma tomas-tuigaco maaadamu ataiyaga. Daidaa Diaavora amadu oidacamu tomas-tuigaco. ¹⁵ Vaaacatai agai ismaacada maioojisi taaraagada liivrua siaaco oojisi taaraagada agai ismaacada tomas-tuigaco oidaca agai Diuusi amadu Diuusi suuli agai ataiyaga.

21

¹ Antai gooquiaga taa aanamo tavaagi utudui dai amo davalrai utudui. Tavaagi apagadada daida adavalrai apagadada caugidagai cascada dai camaitipu agaa suudagi. ² Antai aanavaana taa agaa quii ismaacada Diuusi covai vusaitu Jerusaleena utudui taagidu vai tavañimi tavaagiaiñdaga. Diuusi vuidaga caaacatada agai. Sallica chigia maasi agaa quii poduucai isduucai chigia maasi amo ali taji siuu duucu cunata agadagi. ³ Antai cai aanamo ñooqui iscavami ñoo tavaagiaiñdaga dai pocaiti:

—Sivi gia Diuusi oodami saagida oidacamu daida oodami armaamaradacamu Diuusi. Dai Diuusi arDiuusigadacamu oodami. ⁴ Dai siaaco daja Diuusi maitiipucamu istucada soiganliadagi oodami. Dai camaicoodamu oodami, tomali maisuaanadamu tomali maisoiganliadamu. Dai camaicocordamu agai. Vaaasi aaliquid istumaasi caugidagai cascada —caiti añaooqui.

⁵ Amaasi Diuusi agaa daicarui daama daja pocaiti:

—Sivi gia utuldamu aanavaasi istumaasi —caiti agai.

Dai Diuusi povaiñtadai ara:

—Oojañi aapi. Idi ñooqui sallica arvaavoi cascada dai calga baiga isvaavoitudagi —iñtadai Diuusi.

⁶ Dai gooquiaga povaiñtadai:

—Casipadi vaaasi istumaasi araduña agaitadai. Aana aragai dai maiquiaa calquivacai oidigi abiaadaga oidaga dai tomas-tuigaco oidacamu. Sioora viaaca liadagi ibadagai utudui vai tomas-tuigaco oidacagi aanaa inmadu aanaa gia maaquimu asuudagi ismaacadacada viaacana agai ibadagai utudui dai maitaanai aana tomali amo sintavu. ⁷ Gomaasi iduñimu aana agai vaaraa sioora maisoimaasi ivuaadagi siacada Diaavora soimaasi iduñitulda liadagi. Dai aana arDiuusigadacamu agai dai agai argiñmaamaracamu. ⁸ Damos sioora duduaadicudagi, dai sioora maivaavoitudadagi Diuusi, dai sioora caldadagi aa oodami, daida sioora argacoodacami, dai sioora googosi ganducami, daida sioora arcacaladaracami, daida sioora siaa duutudai amoomono, dai vaaasi yaatavogami, iimia agai ataiyamu ismaacada vaaanaga asufre. Gomaasi arapan ducami isapamu coiyagi.

⁹ Amaasi aayi maadutai acubaracamiañdaga Diuusi taalañicaruda ismaacada viaacatada acubaracami ajaasocoli. Ajaasocoli araana daacatada amo istumaasi ismaacadacada soimaasi taata agai oodami. Daidaa Diuusi taalañicaruda povaiñtadai:

—Dimi gaalagidamu aana siaaco oidaca agai agai ismaacada tomas-tuigaco oidaca agai agai amadu masmaacada Cañiru aagaiña.

¹⁰ Dai Diuusi Ibaada apiagiñtalaalagidimi naana maasi istumaasi cascada Diuusi taalañicaruda giñvaidacai amo gaa giidiamu. Agiidi alia

tacavaga. Dai abiaadara giñtara agaa quii Jerusaleena taagiducada ismaacada tavañimi tavaagiaiñdara ismaacada Diuusi vuidara caacatadai ismaacada Diuusi covai vusaitu. ¹¹ Agaa quii cavami dadadacai modacatai Diuusi. Apan asi dadadacai mo odoi namacami ismaacada jaspe taagidu. Caa maasi araana agai vidrio maasi cascada. ¹² Vasi socoli curarudi agaa quii. Dai tacavaga acurarai dai baivustaama dan gooca cucuparaga. Vai amo Diuusi tavaañicaruda guuca vasi cucuparagara. Dai cucuparagara oojisi Jacovo maamarada tataragada. ¹³ Dai siaali apacoga guuca vaica cucuparagai dai norte amacoga guuca ara vaica cucuparagai dai sur amacoga guuca ara vaica cucuparagai dai uruñi utamacoga guuca ara vaica cucuparagai. ¹⁴ Dai acurarai uta daraaca baivustaama dan gooca ooodai. Daidi ooodara oojisi tataragada agai masmaacada Cañiru aagaiña.

¹⁵ Daidi Diuusi tavaañicaruda ismaacada giñaatagidi bacati mo ooro apavidacarui mo metro asi tavaducami dai gaicada apavida agai agaa quii amadu cucuparagada amadu curarada. ¹⁶ Agaa quii maacuadu siisoda dai aipadara mosamaduga muiduru. Amaasi Diuusi tavaañicaruda apavi agaa quii gapavidacarucada. Agai ajaga goo mil dan ara goo sienta kilometros. Dai agai amaduga muiduru aipadara dai tai agaa ara. ¹⁷ Amaasi Diuusi tavaañicaruda apavi acurarai siuiduru gajaacoga vai ajaga vaic coobai dan maacova metros. Apavidacarui ismaacacada gapavidi Diuusi tavaañicaruda aroodami apavidacaruda.

¹⁸ Acurarai jaspecada duñisi. Daidi agaa quii goaa oorocada duñisi. Dai salicada dadadacai apan duucai vidrio. ¹⁹ Daidi abaiivustaama dan gooca ooodai ismaacada uta daraaja acurarai daama arastudicatadai naana maasi ooodai namacami. Amoco viaacatadai jaspe. Dai mai viaacatadai sifiro. Dai mai viaacatadai agata. Dai mai viaacatadai esmeralda. ²⁰ Dai mai viaacatadai onise. Dai mai viaacatadai cornalina. Dai mai viaacatadai crisólito. Dai mai viaacatadai berilo. Dai mai viaacatadai topacio. Dai mai viaacatadai crisoprasa. Dai mai viaacatadai jasinto. Dai mai viaacatadai amatista. ²¹ Abaiivustaama dan gooca cucuparagai perlacada duñisicatadai. Daidi caayi gaducadioma goaa oorocada duñisi dai apan duucai dadadacai vidrio.

²² Dai ami agaa quii ara maitaa aana tomali mo quiuupai. Diuusi garbaitacaacamiga agai dai salicada viaa guvucadagai. Dai agai amadu masmaacada Cañiru aagaiña arapan ducami quiquiuupai cascada maitiipu quiquiuupai. ²³ Agaa quii ara maitaagai tasai cuudagida tomali masaadai Diuusi amadu agai masmaacada Cañiru aagaiña cavami dadadacai cascada. ²⁴ Dai naana maasi oodami saagidiañdara ismaacada calgacara vuvaja ajiopada agai agaa quii cuudagidacada. Daidi araraigada oodami oidigi daama oidacami agaa quii ara oidaca agai ara dai siaa duutuada agai Diuusi. ²⁵ Acucuparagada agaa quii vascara moscuucupioquificana ami maitiipuca tucagi cascada. ²⁶ Dai ami oodami vasi oidigi daama oidacami saagidiañdara siaa duutuadamu Diuusi. ²⁷ Dai tomali mo istumaasi soimaascami maivapaacadamu. Dai tomali mo soimaasi ivuaadami tomali yaatavogami maivapaacadamu. Moscaasi agai ismaacada oojisi tataragada liivrugadara agai masmaacada Cañiru aagaiña. Aliivurara oojisi tataragada agai ismaacada viaa ibadagai

utudui dai tomastuigaco oidaca agai Diuusi ʌʌmadu.

22

¹ Amaasi ʌDiuusi tʌaañicarudʌ ʌʌpʌpʌ giñtʌʌgi ami siaaco daja Diuusi ʌgʌʌ daicarui daama ʌʌmadu ʌgai ʌmasmaacʌdʌ Cañiiru aagaiña. Dai ʌgʌʌ daicaruiaĩndʌrʌ vusanʌi ʌmo istumaasi ʌpa maasi ʌmo gʌʌ aqui cʌʌ vuaañicami suudagi ismaacʌdʌcʌdʌ viaacana oodami iibʌdagai utudui. ʌsuudagi ʌpa maasi vidrio. ² Daidʌ ʌgʌʌ quii caayigadʌrʌ gʌducʌdioma ʌʌrana mʌrʌi ʌaqui. Daidʌ ʌaqui aipadʌrʌ guuca mui uusi. Daidʌ ʌuusi ʌʌmo masaadajcʌdʌ iibiatai. Daidʌ iibiadʌcʌdʌ viaacana oodami iibʌdagai utudui. Daidʌ ʌuusi aagadʌcʌdʌ maicoocorʌi oodami. ³ Dai ami maitiipucamu tomali ʌmo istumaasi soimaascami. ʌgʌʌ daicarudʌ Diuusi ʌʌmadu ʌgai ʌmasmaacʌdʌ Cañiiru aagaiña ami gʌʌ quiiyʌrʌ daacamu. Dai ʌpipiooñigadʌ ʌgai ʌmasmaacʌdʌ Cañiiru aagaiña siaa duutuadamu ʌgai. ⁴ Dai vuidʌrʌ daraacana dai cocovadʌrʌ oojisicamu ʌCañiiru tʌʌaragadʌ. ⁵ Dai ami maitiipuca agai tucagi. Dai sioraʌ ami oidaga maitagitoca agai cuucudagi tomali tasai. Diuusi gʌrbaitʌcʌaacamiga dadadaquigadʌcʌdʌ maasca agai ami cascʌdʌ. Dai tomastuigaco gataaanʌda agai ʌpipiooñigadʌ ʌgai ʌmasmaacʌdʌ Cañiiru aagaiña.

⁶ Amaasi ʌDiuusi tʌaañicarudʌ povaiñtʌʌdai:

—Istumaasi gʌaagida iñagai aanʌ ʌrvaavoi dai baiga isvaavoi-tudagi. Dai Diuusi gʌrbaitʌcʌaacamiga ʌrʌgai ismaacʌdʌ aagidi gʌñiñoquituldadamiga istumaasi aagada ʌgai. Caootoi gʌtʌaañicaru sai ʌgai tʌʌgidana pipiooñigadʌ istumaasi caotoma ʌpʌduñia agai —iñtʌʌdai ʌDiuusi tʌaañicarudʌ.

⁷ Amaasi ʌSuusi Cristo povaiñtʌʌdai:

—Otoma divimu aanʌ. Sioraʌ ʌagiditai caʌcagi Diuusi ñiooquidʌ ismaacʌdʌ oojisi idi liivruʌrʌ sʌʌlicʌdʌ baigʌnʌliadamu —iñtʌʌdai Suusi Cristo.

⁸ Aidʌsi aanʌ Vuaana caʌ gomaasi dai tʌʌ giñtootonacʌdʌ cʌquiva aanʌ ʌDiuusi tʌaañicarudʌ vuidʌrʌ ismaacʌdʌ giñtʌʌgi vʌʌsi gomaasi dai siaa duutudai iñagaitadai. ⁹ Dʌmos ʌgai povaiñtʌʌdai:

—Maitipomaasi ivuaada. Aanʌ ʌpʌ ʌrDiuusi piooñigadʌ ʌpan duuca i aapi ʌʌmadu gʌaaduñi ismaacʌdʌ gaaagidi Diuusi ñiooquidʌ ʌʌmadu vʌʌscatai ismaacʌdʌ ʌʌgiditai caʌ istumaasi oojisi idi liivruʌrʌ. Baiyoma isiaa duutuda Diuusi —iñtʌʌdai ʌDiuusi tʌaañicarudʌ.

¹⁰ Dai povaiñtʌʌdai ʌʌpʌ:

—Gaaagidañi aapi Diuusi ñiooquidʌ ismaacʌdʌ oojisi idi liivruʌrʌ cay-ooga aayi istuigaco ʌpʌduñia agai istumaasi agai idi liivruʌrʌ. ¹¹ Sioraʌ soimaasi ivueeyi dagitoñi vai apiasoimaasi ivuaadana. Dai sioraʌ googosi gʌnducamica dagitoñi vai apiagoogosi gʌnducamicana. Dai sioraʌ maisoimaasi ivuaadagi dagitoñi vai apiacʌʌga ivuaadana. Dai sioraʌ Diuusi ʌcovai vuvaitu dagitoñi vai apiacʌʌga vaavoitudaiña Diuusi —iñtʌʌdai ʌDiuusi tʌaañicarudʌ.

¹² Dai Suusi Cristo ʌpamu povaiñtʌʌdai:

—Sʌʌlicʌdʌ otoma divimu aanʌ. Dai vuaapidamu aanʌ ʌmo istumaasi namʌacami ʌgai ismaacʌdʌ ivuaadana giñaa duifndaga. Sioraʌ vaamioma cʌʌga ivuaadagi maaquimu aanʌ ʌmo istumaasi vaamioma namʌacami.

13 AanΛ agai dai maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ oidaga dai tomas-
tuigaco oidaca iñagai —iñtΛtΛdai Suusi Cristo.

14 SaΛlicΛdΛ baigΛnΛlidi agai ismaacΛdΛ Diuusi oigaldi soimaascami-
gadΛ vai poduucai viacana agai oigaragai iscuucumiagi Λuusi ibiadΛ
ismaacΛdΛcΛdΛ viacana oodami iibΛdagai utudui dai poduucai viacana
agai oigaragai mΛsvaapaquiagi agΛΛ quiiyΛrΛ. 15 Damos agΛΛ quii
quidiga madΛrΛ viimu agai ismaacΛdΛ maivaavoitudai Suusi Cristo,
ΛcΛcΛΛdaracami, daidΛ siorΛ googosi gΛnducami, daidΛ gacoodacami,
dai siorΛ siaa duutuadagi moomono, daidΛ Λyaatavogami.

16 —AanΛ Suusi caotoi giñtΛaafiicarΛ sai aagidana vΛΛsi gomaasi
Λvaavoitudadami muiyapΛrΛ oidacami. AanΛ arcajiudadΛ Λraí DavicarΛ.
AanΛ ΛrΛpan ducami agΛΛ siaavugai ismaacΛdΛ Λquiaamoco vusacΛi
—iñtΛtΛdai Suusi Cristo.

17 Dai Diuusi IbΛadΛ Λmadu Λoodami ismaacΛdΛ tomastuigaco oidaca
agai agai ΛΛmadu mΛsmaacΛdΛ Cañiiru aagaiña potΛtΛdai agai ΛSuusi
Cristo.

—Dimi —tΛtΛdai.

Dai siorΛ caacagi idi ñiooqui aliΛsi gΛaagai ispotΛtΛadagi ΛSuusi Cristo
sai diviana.

Dai siorΛ SaΛlicΛdΛ ipΛliadagi isDiuusi maaquiagi ibΛdagai utudui agai
viaa isvaavoitudagi Diuusi ñiooquidΛ vai Diuusi gΛnmaaquiagi suudagi
ismaacΛdΛcΛdΛ viacana ibΛdagai utudui dai maitataanΛi tomali Λmo
istumaasi.

18 Dai aagidi aanΛ vΛΛscatai ismaacΛdΛ caacagi Diuusi ñiooquidΛ
ismaacΛdΛ oojisi idi liivruΛrΛ sai maiΛma duucai oojaiña. SiorΛ
vaamioma oojagi Diuusi gia soimaasi taatatuldia agai agai poduucai
isduucai taatatuli agai Λsoimaasi ivuaadami ismaacΛdΛ gΛaagai idi li-
ivruΛrΛ. 19 Dai siorΛ maigovai daraasagi aa ñiooqui idi liivruaiñdΛrΛ
Diuusi maigovai daasamu tΛtΛaragadΛ agai ΛliivruaiñdΛrΛ siaaco oojisi
tΛtΛaragadΛ agai ismaacΛdΛ tomastuigaco oidaca agai Diuusi ΛΛmadu.
Dai maiviaacamu oigaragai isoidacagi agΛΛ quiiyΛrΛ ismaacΛdΛ Diuusi
Λcovai vusaitu.

20 AanΛ ΛrSuusi Cristo dai pocaiti ansai SaΛlicΛdΛ otoma divia iñagai
aanΛ.

Dai aatΛmΛ vaavoitudadami ipΛlidi sai otoma diviana
gArtΛaanΛdamiga Suusi.

21 AanΛ ipΛlidi sai Suusi Cristo gArtΛaanΛdamiga cΛgacΛrΛ gΛnnΛidiña
vΛΛscatai aapimΛ.

MosΛcaasi.